

የተቆለፈበት ቁልፍ

ምህረት ደበበ ገ/ጻዲቅ

መጋቢት 2005 ዓ.ም.

© መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው።
All Right Reserved

First Published 2013
Addis Ababa, Ethiopia

የመጀመሪያ እትም
መጋቢት 2005 ዓ.ም.
ሁለተኛ እትም
ነሐሴ 2005 ዓ.ም.
ሦስተኛ እትም
ህዳር 2006 ዓ.ም.
አራተኛ እትም
መጋቢት 2006 ዓ.ም.
አምስተኛ እትም
ግንቦት 2006 ዓ.ም.

ለአስተያየት
ኢ-ሜይል: mirumercy@gmail.com

መታሠቢያነቱ

የልጆች ሁሉ ተንከባካቢና ተቆርቋሪ በቅርብም በሩቅም ለሚያውቃቸው ሰዎች ሁሉ ወዳጅና አገልጋይ በተለይ ለእኔ ደግሞ የልብ ጓደኛ ለነበረውና ባላሰብነው ጊዜና ፍጥነት ድንገት ባደረበት ሀመም በሞት ለተለየን የሴይንት ሊውሱ ዳንኤል ወዳጆ (ጋሽ ዳኒ) ይሁንልኝ። ዳኒ፡ ስትለየን እጅግ ብናዝንም ትተህልን የሄደከው መልካም ትዝታና ቅርስ ግን ሁልጊዜም ከኛ ጋር ይኖራል።

ቁልፍልፍ

መላኩ እቀጠሮው ስፍራ ለመድረስ ግማሽ ሰዓት ብቻ ቀርቶታል። ልቡ ስቅል ማለቱን አረማመዱ ያሳብቃል። መኪናውን በጥድፊያ አቁሞ ከኋላ ወንበር ሳምሶናይት ቦርሳውን አፈፍ አድርጎ ወረደና ወደ መኖርያ አፓርታማው ተጣደፈ። የሥራ ልብሱን ቀይሮ ሰሞኑን በስንት ምጥ ሲጽፍ የከረመውን ጽሑፍ ይዞ ወደ ፒያሳ ሊክንፍ ነው ዕቅዱ። ሰሎሜ ደግሞ በሰአት ጉዳይ ዝንፍ አትልም። አርፋጅም ከሷ ጋር ከነሙሉ ከብሩ አይሰነብትም። ከቦሌ ፒያሳ ድረስ ለመሄድ ስንት መሰናከል አለበት! መብራቱ፣ ታክሲው፣ እግረኛው፣ ሽረ ምኒ ቅጡ! ፒያሳ ለምን እንደ ተቀጣጠሩ ቢያስብም ለጊዜው በቂ ምክንያት ሊመጣለት አልቻለም። ደረጃውን በተቻለው ፍጥነት ወጥቶ ሦስተኛ ፎቅ ካለው አፓርታመንቱ ደርሶ ቁልፉን ከኪሱ ቢዳሰስ ቢያሰስ አጣው። በመጣበት ፍጥነት ከንፎ ከመኪናው ዘንድ ሲደርስ ሞተሩንም እንዳላጠፋው አወቀ።

የሾፌሩን በር ሊከፍት ሳብ ቢያደርገው ተቆልፎአል። በድንጋጤ ከው አለ። እየሀረ አራቱንም በሮች ፈተሽ፣ አንዳቸውም ከፍት አልነበሩም። ‘አ ... መላኩ ... ምነካህ? ... My God ...’ አለና እጁን እያወናጨፈ መኪናውን ተደግፎ ቆመ። ሰሜቱን ለማረጋጋት እየሞከረ በሾፌሩ መስኮት አራጭልቆ ተመለከተ። በመኪናው የቁልፍ ማስገቢያ ውስጥ ያለውን ቁልፍ አጅበው ከአምስት የማያንሱ ሌሎች ቁልፎች ተንጠልጥለው ላመል ያህል ይወዛወዛሉ ... እንቁልልጭ የሚሉ ይመስላሉ። ተቀያሪ ቁልፎቹ ደግሞ እቤት ውስጥ ተቆልፎባቸዋል። “የተቆለፈበት ቁልፍ ... እኔንም ቆላልፎ አስቀረኝ!” አለና መስኮቱን ለመስበር አሰበ። ኪሳራው ታየው። በሽቦም ስርስሮ ለመክፈት ሞክሮ አቃተው። መፍትሄ ፍለጋ አንድ ሁለት ጓደኞቹ ጋ ደውሎ ሊያገኛቸው አልቻለም። የሰሎሜን ስልክ ደጋግሞ ቢሞክርም አይመልስም። መላኩ ሁሉም የጠመመበት መሰለው። ለቀጠሮው የቀረው እሥራ ሰባት ደቂቃ ብቻ ነው። ግንባሩ ላይ ያቸፈቸፈውን ሳብ በእጁ መዳፍ ጠራረገና ለትንሽ ጊዜ አእምሮውን አረጋግቶ ማሰብ ጀመረ። ድንገት ፈጽሞ ያልጠበቀው የመፍትሔ ብልጭታ ፈቱን እንደ ጠዋት ሀዳል አበራው።

ሰሎሜ በጣም ደክሟታል። የምትሰራው መክኒሳ አካባቢ ሲሆን የግዲን ነው ወደ ፒያሳ ያቀናችው። ማርቋድ አትወድም። ከውጭ አገር ለመጡ

አለቆቻቸው የሰራ ሪፖርት ማቅረብ ስለነበረባት በጠዋት ነው ሥራም የገባችው። የምትሠራበት ፕሮጀክት የጉዳና ተዳዳሪ ሕጻናትንና ሴትኛ አዳሪዎችን መልሶ የማቋቋምና ራሳቸውን የማስቻል ዐላማ ያለው ነው። ሥራውን ስትጀምር የነበራት ወጪና የሥራ መንግሣት አሁንም እንደጋለ ቢሆንም፤ የሥራው ውስብስብነትና የችግሩ ጥልቀት ግን ካሰበችው በላይ የተቆላለፈ ሆኖባታል። ድኸነት የችግር መንሥኤ ነው ወይስ ጠስ? የሚለው ጥያቄ ቀላል መልስ እንደሌለው ከተረዳች ሰንብታለች። ከተወሰነ ጊዜ ወዲህ ጭራሽ ‘ድኸነት ምንድነው?’ የሚለው ጥያቄ ራሱ እንቅፃልሽ ሆኖባታል። አሁን እንደገባት ከሆነ አንድ የጉዳና ተዳዳሪ ሕጻን ወይም ሴትኛ አዳሪ ችግራቸውም ሆነ ማንነታቸው ከገብረተሰቡ ሁኔታ ተነጥሎ የሚታይ ሳይሆን የተሳሰረና የተጠላለፈ ነው። ድኸነት ከባህል ጋር የተዋደደ የአስተሳሰብ ደባል እንጂ ቀንድ ያለው ጭራቅ አለመሆኑ ለሰሎሚ በቅጡ የገባት ራሷን እዚህ ሥራ ውስጥ ሙሉ ለሙሉ ካስገባች በኋላ ነው።

ሰሎሚ ከመካኒካል ፒያሳ ለመድረስ የወሰደባት 45 ደቂቃ አካባቢ ነው። በየቀኑ የራሷን መኪና አትነዳም። በሳምንት ሁለት ቀን ታክሲ ትጠቀማለች። መኪና መንዳት ከሰው ያርቃል የምትለው አባባል አላት። በታክሲ ከሲኤምሲ መካኒካል ለመሄድ እስከ አንድ ሰዓት ተኩል ይወስድባታል። ከሁሉ ሰው ጋር ታወራለች። አንዳንዴ ሊለክፏት የሚሞክሩ ጉረምሶች ባጭር ጊዜ ወዳጆቿ ሆነው የሆዳቸውን ሲዘገዝኩላት ይገኛሉ። ሰው አትፈራም። ለዚህ ደግሞ በጣም የጠቀማት ለሰው ሁሉ ያላት እውነተኛ ፍቅር ነው። ትንሽ ትልቅ፤ ደካ ሀብታም፤ ገጠሬ ከተሜ ልዩነቱ አይታያትም። ሰዎች ቆንጆ ነው፤ አስቀያሚ ነው ሲሉ የምሯን ግራ ይገባታል። ፍቅር ሊያስይዘው የሚችለውና የሚያገባው ሰው ካልሆነ በቀር ሌላው ሰው ሁሉ በሰውነቱ ያለው ውበት አይበላለጥም ትላለች። ለፍቅር የሚከፈተው ዐይናችን ብቻ ነው በማዳላት ሌላ ዐይነት ውበትን በማየት በተለየ ፍቅር የሚወድቀው። ከዚያ ውጭ ግን ሁሉም ሰው እኩል ነው የሚያምረው ብላ ሽንጧን ገትራ ትሟገታለች። ብዙም የሚያምናት አላገኘችም እንጂ።

ቀጠሮው ስፍራ ደርሳ ቀጭን የቅመም ሻይ አዘዘችና በመስኮት አላፈ አግዳሚውን እያየች የሐሳቧን ልጋም ለቃ ነገደች። ስልኳን ቤት ረስታው ስለነበር ቢያንስ እየደወለ ከሐሳቧ ንጉደት የሚያስተንጉላት የለም። መላኩም ጋ መደወል አትችልም። ለነገሩ እሱም በቀጠሮ ማርፈድ የሚታማ አይደለም፤ ስለዚህ በመጣ ጊዜ ይምጣ ብላ ውጪ ውጪውን ማየት ቀጠለች።

ከተቀመጠችበት ካፌ ፊት ለፊት ታክሲዎች ይቆሙና ወራጁን አውርደው ካገኙ ተሜኙን ጉስረው ይከንፋሉ፤ በዙረታቸው ለመዞር ገንዘብ ለቀማ። አንድ አዲስ ሚኒባስ ታክሲ ሌላውን ለመቅደም ብሎ ፍጥነቱን ድንገት ገትቶ እንደውድድር መኪና ተጠማገዘ ቀጥ ብሎ ቆመ። በዚህ ጊዜ አንድ አዛውንት የኔ ቢጤ በድንጋጤ ከታክሲው ለመሸሽ ወደኋላ ሲያፈገፍጉ ከላያቸው የደረሱት

የተተለተለ ድራቅ እግራቸውን ጠለፋቸውና ወደ ኋላቸው ፍንቸር አሉ። ሁሉም ቀልቡ ያለው ቀድሞ መሳፈሩ ላይ ስለሆነ ዘወርም ብሎ ያያቸው የለም። ለቅጽበት ያህል ጥቂት ሰው ከብብ አድርጎአቸው ‘ተረፉ አባት?’ ሲል ሌሎችም በከንፈር መጠጣ የአበሻ የመጀመሪያ ርዳታውን ችረዋቸው አለፉ። ማንም ሳያነሳቸው እዛው እወደቁበት እንዳሉ የሚቀጥለው ታክሲ ሲመጣ ሁሉም ወደየራሱ የኑሮ ፍጫ ተጣደፈ። ሁሉም በየታክሲው ውስጥ ለመግባት ግፊያው ላይ አተኩረ። ባለታክሲውም ያያቸውም አይመስል፤ ቢያያቸውም ግድም አይሰጠው። አልግጫቸው ... እሱ ምን አገባው!

የሚቀጥለውም ታክሲ የጫነውን ጭኖ ሲነጉድ የመግባት ዕድል ያላገኘውም ለሌላ ታክሲ እሸቅድምድም አኩበኩበ። አዛውንቱም በወደቁበት ቁጭ እንዳሉ ትዕይንቱን ሁሉ ስትመለከት የነበረችው ሰሎሚ ከመቀመጫዋ ተስፈንጥራ ወደ ሰውዬው ሮጠች። አጠገባቸው ስትደርስ ሰውየው የተጋጋጠ ከንዳቸውንና አስፋልቱ ላይ ያረፈውን መቀመጫቸውን ያሻሻሉ። በዘመም ድምጽ “አይ አንቺ እመ ብርሃን እንዲየው ምናይነቱ ቀን ነው?” ... እያሉ ሲያጉተመትሙ ደረሰች። “አባቴ ተርፈዋል?” ብላ በድንጋጤ በርከክ ብላ ትከሻቸውን ደገፍ አርጋ ጠየቀቻቸው።

ዐይን ዐይኗን እያዩ ... “አይ ልጄ እመቤቴ አትርፍኛለች ... መትረፋንስ ... ብቻ እንዴው ሰው ሳንቲምም ሲወድቅበት ግድ ይለዋል ... አገጥብላለሁ ያነሣል ... ድካ ከሆነሽ ግን ይኸውልሽ ማንም ከቁብ አይቆጥርሽም ... አ ... አ ... አይ ... ይ ... እግዚሃር ያክብርሽ ... እመቤቴ አለሁ ትበልሽ ልጄ ...” አሉ ለመቀመጥ እየሞከሩ።

“ማነው ስምዎ አባባ?” አለቻቸው።

ስማቸውን ስትጠይቃቸው ገርሞቸው አሁንም ባትኩሮት እያዩዋት ... እ ... እ...እ አሉ ስማቸው እንደ ጠፋቸው ሁሉ። ለነገሩ እሳቸው የኔ ቢጤ ማን ስማቸውን ይጠይቃቸዋል? ስማቸውን ከተጠቀሙበት ካስር በላይ አመታት አልፈዋል። አባት ... ሽሜው... ሼባው ... ካልሆነም ... በቃ ... ያለ ስም ... የሚሰጠውን ቁራሽ ወይም ሳንቲም ጥሎላቸው ነው ሰው ሁሉ የሚሄድ። ስማቸውን ከጣሉበት ሩቅ ዘመን ወደ ኋላ ነገጉዱ። ከጥቂት ዝምታ በኋላ ያገኙት ይመስል ጉሮሮአቸውን እየጠራረጉ “አራጋው ... ነበር ስሜማ” አሉ፤ አሁን እንዳልሆነ ሁሉ። ከንፈራቸው ድርቅ ብሎአል። የፊታቸው ቆዳ ቁሩና ሃሩ አወይዞት አባራው በሰሱ ተደርቦበት እውነተኛ መልካቸውን ማየት አዳጋች ነው። ጥርሳቸው ከመበለዙም ባሻገር ታጥቦና ተፍቆም ስለማያውቅ በላይ ላይ የያዘውን ቆሻሻ እንደ ጋቢ ደርቦታል። ሽብሽብ ቆዳቸውና ነጭ ጠጉራቸውም ከጉስቁልናቸው በላይ የዕድሜ ባለጠገነታቸውን በግልጽ ይጠቁማሉ።

“ሰው ድሃ የኔ ቢጢ ሲሆን... ሰውንም ነው የሚደክየው ለካ’ አለች በሆዱ። “እኔም ሰሎሜ እባላለሁ ... በሉ ይነሡ ከመንገድ ላይ ... አባባ አራጋው” ... ብላ ከንዳቸውን ደግፋ አስነግቻቸው። ለመጨረሻ ጊዜ አገራቸውን ለቀው ከተሰደዱ በኋላ ማንም በሰማቸው ለዚያውም አባባ አራጋው ብሎ ጠርቶአቸው አያውቅም።

በሰሟ ለመጥራትም ተሳቀው ... “ልጄ እግዝየር ያክብርሽ ... ምን እላለሁ ሌላ ... የኔ ልጅ” ... አሉ አሁንም እንደ ተሸማቀቁ። በሰው መልክ የመጣች መልአክ እንጂ ሰውም አልመሰለቻቸው። የድምፃቸውን ድካምና የከንፈራቸውን ድርቀት አይታ ምናልባት ርቦአቸውም ይሆናል ብላ አሰበች።

“ድካም ያለዎት ይመስላል” አለች ምን ማለት እንዳለባት ስላላወቀች፡፡

“አዎድ ልጄ ድካሙማ ምን ልክ አለው? ሰሞኑን በጠቅላላ ጤናም አልነበረኝ። ተጋድሜ ነው የከረምሁት። ደግሞ ከመሙም በላይ አሁን የገዳኝ ረጋቡ ነው። ትንሽ አንጀቴን ማስታገሻ ላግኝ ብዬ አሁን ጥላ በረድ ሲል ነበር እኮ ወደህ የመጣሁ። ከፋ ቀን ... በንቅርት ላይ ጆሮ ገድፍ ...!” አሉ አተነፋፈላቸውም ፈጠን ብሎ። የትንፋሻቸውም ጠረን ጠንካራ ነው። ሰሎሜ ለይታ ባታውቀውም የራሱው ሰው የጠኔ ጠረን ነበር። መራባቸውን ሲነግሩዋት ይበልጥ ያሳዘኑዋት ሰሎሜ

“እስኪ እዚች አረፍ ብለው መክሰስ ቢጤም ቀምሰው ይሄዳሉ ...” አለቻቸው በጆጃ እሳቸውን ደግፋ የነበረችበትን ካፌ ባፏ እየጠቆመች።

“አዩ ልጄ እኛ እካ እንድንገባ አይፈቅዱልንም ... ቆሻሻ እንደ ነካው እንጨት ነው ሰድበው አመናጭቀው የሚያባርሩን። አንች ያለዳሽ ምን አስጨነቀሽ? ልጄ ... ተርፌያለሁ እዚሁ ልሁን ግዴለም” ብለው ሲያመነቱ

“ግዴለም ከኔ ጋር ነዎት... ይምጡ” ስትል አሁንም እንደ ደገፈቻቸው ... እሳቸውም ሲፈሩ ሲቸሩ ተከትለዋት ወደ ካፌው አመሩ።

በቅርብ ርቀት ያዩአቸው ተሰባስበው የነበሩ ያካባቢ ጎረምቶች በማሾፍ መልክ

“ነፍሷ አዲስ ገቢ ዳያስፖራ ናት መሰል ... አሁን ብሯን ስትጨርስ ... ወይ አንዱ ሲቀበላት ... ያው ማሱን ትቀላቀላለች...” ሲል ... ሌላው ተቀብሎ ...

“ውይይይ ... እንዲያው እኔ በሆነኩ የወድቅሁት ... እቧ ካቀፈችኝ እንኳን አስፋልት ላይ ብረት ላይም ይከስከሱኝ” ሲል ከት ብለው ግቁ። ሌላው ተከትሎ ...

“እቤት ቅናት ... ሺባው አሁን ምናል ቺቺን ሀቅሮ ማኪያቸውን ፋት ቢልበት ...” ሲል አሁንም ካካካ ብለው ግቁ። ሰሎሜ ሁሉንም ሰምታ ቀልዳቸው ፈገግ ቢያደርጋትም ... ጭካኔያቸውና ብልግናቸው ግን አናደዳት።

በዚህ መሃል አንድ ሀገሩ ጨብረር ያለ የአካባቢው አለቃ የሚመስል ጉልበተኛ ቢጢ ነገሩን የታዛቢ ያህል ሲያይ ኖሮ፡ “ሰማ አሁን ቀልደህ ሞተሃል። አያትህ አይሆኑም። የሆነ ገጌ ነገር ናችሁ። አረፍ ነን ብላችሁ ከሆነ ምንም የሚያስልጥ ነገር የለም። ነገ እኮ ሁላችንም ያው ነን። አቦ ምናይነት ጨው ራስ ብቻ ነው ባካችሁ አገሩን የሞላው!” ብሎ ከቆመበት ወደነሰሎሜ ጠጋ እያለ ወጣቶቹን ከፍ ዝቅ አርጎ ተመለከታቸው። ልጁ ለድብድብ የማይመለስ በቀላሉ እንዳውሬ የሚያደርገው ይመስላል። ሁሉም ባንዴ ዝም ሲሉ ከመካከላቸው አንዱ፡ “አንተ ደግሞ ሰሌ ሁሉን በቃ ሲርየስ ነው ምትወስደው። እኛ ዝም ብለን ነው ሙድ ለመያዝ ያህል” ብሎ ነገሩን ለማቃለል ሲሞክር የባስ የተናደደው ሰሎሞን፡ “በቃ ይሄን ርሳስ እንዳልሰካብህ ሂደህ ሙድ በምትይዝበት ሙድ ያዝ የማነው ጨው ራስ” አለ ንዴቱ እየጋመ። ከዚህ በኋላ ሁሉም ምንም አላሉም። ሰሎሜም አሁን ከኚህ የኔ ቢጢና ከነዚህ ፈዘኛ ጎረምቶች ማነው ድኻ አለች ለራሷ። የሰሎሞን ሁኔታ ግን ሁሉንም ባንድ እንዳትፈርጃቸው ለልቦናዋ ሚዛን ሰጠው። ሰው በምንም የኑሮ ደረጃ ውስጥ ቢገኝም የሚኖረውን የሕይወት አተያይና እቋም ሊመርጥ የሚችል ባለፈቃድ ፍጥረት ነው። ስለዚህም ሀብት ጨዋ አያደርግም፤ ድኽነትም ለባለጌነት ምክንያት ሊሆን አይችልም ብላም አሰበች።

“ጆላስ ዝም በያቸው እነዚህ አፋቸው እንዳመጣላቸው የሚሸኑ ጨው ራሶች ናቸው። ዝም በያቸውና ሂጂ አንቺ።” ብሎ ከቆመበት በመነሳት ላይ ያለ መኪና አይቶ የጥበቃ ቲፕ ገንዘብ ለመቀበል ይመስላል ጥሎአቸው ሂደ። የሰሎሜና ያባባ አራጋውም ፈገግታ ሰሎሞን ላሳየው በጎነት በግዜር ይስጥልኝ መልክ ብልጭ ብሎ ጠፋ። አባባ አራጋውም ቢሆን የጎረምቶቹን ቀልድ እንዳልሰማ ለመሆን ቢሞክሩም ፈታቸው ላይ ያለው መሸማቀቅና ብስጭት የሰውን ስሜት ማንበብ እንግዳ ለማይሆንባት ሰሎሜ አልተሰወረባትም። አሁንም አሳውንቱ አሳዘኗትና ... “አባባ ያገሩን ጎረምታ ሁሉ እኮ አስቀናነው ...” ብላ ነገሩን በቀልድ ለማርገብ ፈገግ ስትል እሳቸውም ፈገግ ለማለት ሞክሩ፡፡ ከሕመም ሥቃያቸውም እየታገሉ።

የካፌውን በር ከፍታ አሳውንቱን እንደደገፈች ስትገባ ያጋጠማት ነገር ግን ከጠበቀችው በላይ ነው ያስደነገጣት።

“ እንዴ ሽረ ቆይ ... እ...ዛ...ው... ወዴት ነው የኔ እገት?” አለች አንድ አስተናጋጅ ቁጣን፤ ግራ መጋባትንና ከፊል መጸየፍን በሚገልጽ የፊት መጨማደድ።

ሰሎሞን “ይቅርታ ... አሁን እዚህ አስፋልት ላይ መኪና ገፍትሮአቸው ወድቀው ነው። አሟቸዋል ደግሞም ርቦአቸዋል ... ትንሽ ነገር ይቅመሱና አረፍ ይበሉ ብዬ ነው። ከእኔ ጋር ናቸው።” አለች በተረጋጋና በለሰላሳ ድምፅ።

“የኔ ቢጤ፣ ጋዜጣና ማሰብካ ነጋዴ ምናምን ማስገባት አይፈቀድም። ደንበኛ ይረብሻል። ከፈለግሽ ውጪ ርጃቸው።” አለችት የእግር ጣቶቿ ካደረገችው ከፍት ሜማ ሞልተው የተረፉት ደልደል ጠቂር ያለችው አስተናጋጅ፣ አንቺ መቆየት ትችያለሽ፣ እሳቸውን ግን ይዘሽ መግባት አይሆንም በሚል ድምፅ።

“የምንጠቀመውን እኮ ያው ገዝተን ነው። እስኪ እያቸው ... አንቺስ አያሳዝኑሽም እንዴ! እንዲህ እያቃሰቱ። ላንቺም እኮ አያትሽ ሊሆኑ ይችላሉ!” አለች ሰሎሞን አሁንም በትዕግሥት። በካፌው ውስጥ የተቀመጡት ተስተናጋጆች ያልጠበቁትን አንዳች ተውኔታዊ ትርጓሜት የሚያዩ ያህል ዐይኖቻቸውን አንዴ ወደ አስተናጋጅ፣ አንዴ ደግሞ በትተ ለብሰው ቆንጆዋን ወጣት ደገፍ ባሉት የኔ ቢጤ እንዲሁም በሰሎሞን ላይ ያቀያይሩ ጀመር።

አረንጓዴ ጉርድ ቀሚስና በከፊል የወየበ ነጭ ውጥርጥር ያለ ሽሚዝ የለበሰችው አስተናጋጅ ቁጣዋ እየናረባት “ነገርኩሽ እኮ እኛ እዚህ ተቀጥረን ነው የምንመራው። ይሄ በጎ አድራጎት ድርጅት አይደለም። የወደቀ የኔ ቢጤ ሁሉ የሚታከምበትና የሚረዳበት ጤና ጣቢያ አይደለም ነው የምልሽ። ደግሞ አያቱ ይሁኑ አይሁኑ አንቺ አትነግራኝም፣ አቦ በናትሽ አትረብሽና!” አለች እየተመናጨቀችና አላሳልፍም በሚል መንገዳቸውን እየዘጋች።

“ይቅርታ የውልሽ የኔ እመቤት የምትይው ይገባኛል። ግን ደግሞ ማንም ሰው፣ ድኻም ቢሆን ሁብታም ከፍሎ እስከ ተስተናገደ ድረስ ሊከለከል አይገባም። አሁን እዚህ ለልመና ሳይሆን ለመስተናገድ ነው የመጣነው። አንቺ ልትረጅን ካልቻልሽ ወይ ባለቤቱን ወይም የካፌቱርያውን ኅላፊ ማናገር እፈልጋለሁ።” አለች ሰሎሞን ራሷን ለማረጋጋትና ነገሩን በትክክለኛ መንገድ ለመፍታት እየሞከረች። ትዕይንቱ የበለጠ የተስተናጋጆቿን ሁሉ ቀልብ እየሳበ ሄደ፣ ነገሩን ሲከታተል የቆየ አንድ ተስተናጋጅ በስጫት ብሎ

“አይታዲያ ሁሉም ሰው ሱፍ ለብሶ እንግሊዘኛ እያወራ ነው መስተናገድ ያለበት። ድኻሰ? ደግሞ እኚህ አዛውንት ድኻ መሆናቸው ወንጀል ነው? በዛ ላይ ለምን ይዛቸው እንደመጣች እየነገረችሽ ነው፣ መኪና ገፍትሮአቸው ወድቀው ነው ብላሻለች። ሲሆን መርዳት ሲኖርብሽ ጭራሽ ለስድብ ትጋበጥለሽ እንዴ? አሁንስ ይሄ አገር ተበላሽ እኮ ኃበዝ...” ብሎ ንትርኩ ውስጥ ሳያስበው ገባ።

የሰሎሞን ያስተናጋጅ አለመግባባት የካፌቱርያው ጸብ ወደ መሆን

እየተሸጋገረ መጣ። ሌሎቹም ተስተናጋጆች አንድ አንድ እያሉ ወደ ሰሎሞን ወገነው አስተናጋጅን ብቸኛ ተፋላሚ አደረጓት። ሌሎች ሁለት አስተናጋጆች ወደ ትዕይንቱ ሲቀላቀሉ የነገሩ ትኩረት መሳብና ወደ ጸብ መቀየር አይቀሬነት ያጋጋላት አስተናጋጅ የያዘችውን የሻይ ትሬይ ከፍ ዝቅ እያደረገች “የኔ እመቤት ትሰሚኛለሽ ምናል ሥራችንን ብንመራበት ባትበጠብቁን፣ ደግሞ ባለቤቱ እንዳንቺ ካለ ሥራ ፊት ጋር የሚያጠፋት ጊዜ የላቸውም፣ ከፈለግሽ ሰውዬሽን አዝለሽ መሆር ትችያለሽ። ፊልም የምትሠራ መስለሽ እንዴ ...የኛ ዘመናይ! ይልቁን ሥራችንን አትበጥብጪብን በሕግ፣ ከፈለግሽ ራስሽ መስተናገድ ትችያለሽ።” ብላ ጸቡን በቧና በሰሎሞን መሃከል ለማስቀረት ይመስላል የሌሎቹን ውረፋ ጆሮ ዳባ ልበስ አለች። አባባ አራጋው ግን የነገሩ አካሄድ ፈጽሞ አላማራቸውም። ጸቡ ውሎ አድሮ ለሳቸው እንደሚያጠቅማቸው ገብቶአቸዋል። አስተናጋጅም ቢሆን ነገሩ በዚህ ደረጃ ይካረራል ብላ አላሰበችም።

“ግዴላ ልጄ ባክሽ በኔ ጦስ መዘዝ ውስጥ አትግቢ ... እኔው እንዳመጣብኝ እችለዋለሁ” አሏት ሰሎሞን ከካፌው ለመውጣት እየተዘጋጁ

በዚህ መሃል አንድ ሰው ከውስጠኛው ክፍል እነርሱ ወዳሉበት ተጠጋና ... “እ...እ ... ምንድነው ነገሩ? እንዴ ምንድነው ይህ ሁሉ ግርግር? ችግር አለ?” አለ ወደ አስተናጋጅ እየተመለከተ። የሷን መልስ ሳይጠብቅ ወደነሰሎሞን ዞር ብሎ “ችግር አለ? ይቅርታ እኔ የቤቱ ባለቤት ነኝ። የምረዳችሁ ነገር አለ?” አለ የግርግሩን መንስኤ ለማወቅ መልስ እየጠበቀ።

አስተናጋጅ ጌታዋን እንዳየች ወሻ የቁጣ ጅራቷን ሰብሰባ ... “ምን ባክህ ጋሽ ዳንኤል ይኸው የኔ ቢጤ ይዛ መጥታ ወድቀው ነው ምናምን እዚህ ይረፉ ትላለች። አይፈቀድም ይህ ሆስፒታል አይደለም ብላት፣ ከእኔ ጋር ሙግት ገጥማ ቤቱን ሁሉ በጠበጠችው።” ብላ የሰሎሞን ወንጀል አግንና፣ የብጥብጡንም መንሥኤ ከሽና አቀረበች። ተስተናጋጆቹ ደግሞ የመጣው አዲስ ሰው ባለቤት ሊሆን እንደሚችል በመገመት የእርሱን ፍርድና የሚቀጥለውን ትርጓሜት ለማየት አንገትና ጆሮአቸውን አሰገጉ። የነገሩን ግለትና የካፌውን ውጥረት የተረዳው ዳንኤል፣ “እሼ ... በቃ በቃ አሁን እናንተ ወደ ሥራችሁ ሂዱ። የሚያስፈልገውን እኔ አደርጋለሁ።” ብሎ በተረጋጋ አቀራረብ ወደነ ሰሎሞን ዞር ችግሩን ለመረዳት ሞከረ።

ዳንኤል የካፌው ባለቤት የወይዘሮ አሰለፈች ልጅ ነው። ለረጅም ጊዜ ሲሰራ የቆየውን ሥራ በቅርብ ነው የተወው። መጀመሪያ ላይ ንግድና ቢዝነስ ለምኔ ብሎ በተማረበት ሙያ ጥሩ ስራ ይዞ ባንድ የግል ባንክ ውስጥ በኅላፊነት ላይ ይሰራ ነበር። እናቱ ጤናቸው እየታወከ ስለመጣና ዕድሜያቸውም እየገፋ ስለ ሄደ ኅላፊነቱን እሱ ወስዶ የቤተሰቢኋ ቢዝነስ በመምራትና በማስተዳደር ላይ ይገኛል።

ዳንኤል ዕድሜው ከአርባ ብዙ ባይዘልም፤ ሞኝ ሰውነቱ ብዙ ካለመንቀሳቀሱ ተዳምሮ ግርጅፍ አድርጎት አምሳውን የደፈነ ነው የሚመስል። መላጣውና የሚያሳድገውም ጸሙ ይበልጥ አስረጅተውት አንቱ የሚሉት ጥቂት ሰዎች አይደሉም። ሁሉ ሙሉ ልብስ ያዘውትራል። ደግና ሰው ወዳድ ነው።

ይሄ የመጀመሪያ ድርጅታቸው ስለሆነና ለቤቱ የተለየ ፍቅር ስላላቸው፤ እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስ ይህን ካፈ እናቱ ነበሩ ሙሉ ለሙሉ የሚቆጣጠሩት። አስተናጋጆቹም ‘ደንበኛ ንጉሥ ነው’ ብለው ሳይሆን ‘ደንብ ንጉሥ ነው’ በሚለው ወግ ነበር ሲሠሩ የኖሩት። እንደ አባባ አራጋው ዐይነት ሰው ደንበኛም ሆኖ ቢመጣ የቤቱ ደንብ የደመኛ ያህል ነው ተፋልሞ የሚያባርረው። ለነገሩ ደንበኝነታቸውም የግዢ ሳይሆን የልመና ሆኖ ሥራ መረበሹ አይቀርም።

“ይቅርታ! እም...ም... ወደ ጓዳ አካባቢ ስለ ነበርኩ ግርግሩን አላየሁም። ልረዳችሁ የምችለው ነገር አለ?” ብሎ ... እስካሁን ልብም ብሎ ያላያቸውን አባባ አራጋውን ሲያይ “እን...ዴ... አባባ እርሶ ነዎት እንዴ ... ምንድነው ነገሩ?” አለ ስማቸውን ባያውቅም የኔ ቢጤውን ያውቃቸዋል። ዐልፎ ዐልፎ ገንዘብና አሮጌ ልብስም ሰጥቶአቸው ያውቃልና እሳቸውም ያውቁታል። እሱን በማየታቸው ባንድ በኩል ትንሽ እፎይ አለ። የሆነውን ነገር ሰሎሚ ባጭሩ አስረዳቸው። “ትንሽ የሚቀመስ ነገር ቢያገኙና ዐረፍ ብለው ደግና መሆናቸውን ለማረጋገጥ ብዬ ነው” ብላ እዛው እንደቆመች የእርሱን ብይን በመጠበቅ ዝም አለች።

“እምም...ለም” ወደዛ ወደ ጓዳው አካባቢ አታመጪያቸውም ... የሚደረግ ነገር ካለ እናደርግላቸዋለን ...” አለ ዳንኤል። የሰሎሚ ውበትና ለሰውዬው ያሳየቸው ርኅራኄ የእሱንም ልብ እያራራው። ባንድ በኩል እርሱም ደግፎአቸው ወደ ውስጠኛው ክፍል ይዘዋቸው ገቡ። ገና ብዙም ስላልመሸ እዚህኛው ክፍል ውስጥ ብዙም ተስተናጋጅ የለም።

አንድ ቀልደኛ ተስተናጋጅ “ወይ ካለው ተጠጋ ወይ ከቆንጆ ተደገፍ ... አለ ሌኒን” ብሎ ሰውን ሁሉ ሲያሥቀው ... የግርግሩ ፍጻሜ ሆነ። ሁሉም ግን የዳንኤልን ቸርነትና ትህትና ከአካውንቱ ስቃይ ይልቅ ለሰሎሚ ውበት እንደተደረገ ሳያስቡ አልቀሩም። ሳምንት ሙሉ የረባ ነገር ባፋቸው ያልዞረው አቶ አራጋውም ጥሩ የሥጋ ፍርፍር በለስላሳ የማጣጣም ዕድሉን በማግኘታቸው፤ አስደንብሮ የጣላቸውን ባለታክሲ ከልባቸው የተቀየሙት አይመስልም። ዳንኤል ከካፌው ጓሮ ካለው ቤት አሮጌ ልብስ አምጥቶ ጨመረላቸው። አርሳቸውም አመስግነውም ሊረኩ አልቻሉ፤ ሌላምን ሊሰጡት ይችላሉ?

ሰሎሚ በአጭር ጊዜ ከተከናወነው ፈጣን ድራማ ለመውጣት እየሞከረች አባባ አራጋውን ፈገገ ማየቷን ቀጥላለች። አጠገባቸው የተቀመጠው ዳንኤልም

ጓደኞቹን ረስቶ የባጥ የቆጡን ያወራል፤ ይጠይቃል የሰሎሚን ቀልብ ለመሳብ። ሰሎሚም ደግነቱና ትሕትናው ስላስደነቃት ደጋግማ እያመሰገነችውና የጠየቃትን እየመለሰችለት ልብ አቅላጭ ፈገግታዋንም በመጠኑ ታሳየዋለች። ደግነቱንና አክብሮት የተሞላው መስተንግዶን ባህርይው ነው ብላ ከመውሰድ ውጭ በሌላ አልተረገመችውም። ሰዎች የሚፈልጉትን እፍ አውጥተው በግልጽ ካልተናገሩ በቀር እንዲህ አስበው ነው፤ የሆነ ድብቅ አጀንዳ ይዘው ነው ብላ አትጨነቅም። በብልጽጎት ማሰብ በየዋህነት መኖር ነው መርሕዋ፤ አንዳንዴ ግን የዋህነቷ ብልጽጎቷን ስለሚያሸንፈው በብልጣብልጦች ትጎዳለች። በየዋህነት መግባት ሞኝነት አይደለም፤ በብልጣብልጥነትም መጠቀም አሸናፊነት ሊባል አይችልም የሚል ፈሊጥ አላት።

አሁን አይምሮዋን ወጥሮ የያዘው የአቶ አራጋው ጉዳይ ነው። ቀጥሎ ምን ማድረግ እንዳለባት አሳስቦአታል። በልተዋል፤ ደግሞም አሮጌም ቢሆን ልብስ አግኝተዋል። አደጋውም ቢሆን ለክፉ የሚሰጣቸው አይመስልም። የድኽነታቸው ጥልቀት ግን ከዕድሜያቸው በላይ ነው። ዕድሜያቸውም ቢሆን ከሰባ የሚያንስ አይደለም። ሰሎሚ ዝርዝር ታሪካቸውን የማወቅ ጉጉት አደረባት። ግን ልትዘጋ የማትችለውን ያንጋ እንደ መክፈት እንዳይሆንባት ዐስባ ተወቸው። ከገያ ዓመት በፊት ቀያቸውን ጥለው ወዳዲላባ የመጡት አባባ አራጋው ከሀዲስ አለማየሁ ፍቅር እስከ መቃብር ጋር የሚተካከል ታሪክ ነው ይዘው የሚዞሩት። ያልታተመ መጽሐፍ። ዛሬ ጉዳናውን የሞሉት ጉዳና አደር አዛውንቶች ሁሉስ ባለታሪክ አይደሉ? የነሱ ታሪክ የኛ ታሪክ ነው፤ ድኽነታቸውም የድኽነታችን መስተዋት። የአስተናጋጇም የዳንኤልም የባለታክሲውም ዐይነቶች አገሩን ሞልተውታል። እነሱም ታሪክ አላቸው።

አባባ አራጋው ነጭ ጸማቸውን እያሻሹ ቀጥሎ የሚሆነውን በመጠበቅ የቀረበላቸውን እንጀራ አሁንም አረፍ እያሉ መጉረላቸውን ቀጥለዋል። ዳንኤልም የሰሎሚን አድራሻ እንዴት እንደሚቀበል በውስጡ መብሰልሰሉን ቀጥሎአል። በዚህ መሃል አንድ ሰው ራሱን ብቻ ብቅ አድርጎ እነሱ ያለበትን ክፍል ማተረ። ሰሎሚ ባንድ ጊዜ ፊቷ ሁሉ ጥርስ በጥርስ ሆኖ ... “መላክ እዚህ ጋ... ወደዚህ ኖ” ብላ ለቅጽበት የሰፈነውን የጽጥታ ድባብ አደፈረሰችው። ጀርባውን ለበሩ የሰጠው ዳንኤልም አዛውንቱም ወደ በሩ አትጣጫ ባንድ ላይ ዞር አለ።

ሰዓቱ ከምሽቱ 12:30 ይላል። የቀጠሮው ሰዓት በአንድ ሰዓት ማለፉንም ልብ አላለችውም። መላኩ ተስፋ ቢቆርጥም ለማረጋገጥ ብሎ እያመነታ ነው የመጣው። ስልኳም ስለአልመለሰ ዝም ብሎ ቤቷ ከመሄድ ብሎ ነው የመጣው። እስካሁን እዚያው መቆየቷ አስደስቶታልም ገርሞታልም። ፊቷ ላይ ያለው የፈግግታ ጨረር ለወትሮው ላረፈደ ሰወ፤ የምትሰጠው አልነበረም። መላኩ ካረፈደባት ላመልም ቢሆን ማከራፊ አይቀርም። እሱ ደግሞ ሰሎሚ ስታኮርና

ማባበሉና እሷን ማግቱ ደስ ይለዋል። ለዚህም ይሆናል አንዳንድ አውቆም ሳያውቅ የሚያረፍደው።

መላኩ ወደነሱ ሲያመራ ዳንኤልን ከሰሎሜ ጋር ማየቱ፤ ከነሱ ጋር የተቀመጡት የኔ ቤጤ አዛውንትና የራሱም ማርፊድ ተቀላቅለው አላቡን ምስቅልቅል አደረጉበት። አይ ዳንኤል እሱ መቼም የማያውቀው ሰው የለም አለ በልቡ። ከዳንኤል እንት ጋር አብረው ነው የኒቨርስቲ የተማሩት። በጣም የቅርብ ጓደኛው ነበረች። ወደ ውጭ አገር ከመሄዷ በፊት አይለያዩም ነበር። እሷ ህልግም ምኞቷም አሜሪካ ነበር። ቅርርባቸው ከመደበኛ ጓደኝነት ያለፈ እንደሆነ ለማንም የተሰወረ አልነበረም። ሳይታሰብ ግን በዕድሜ ከሃያ አመት በላይ የሚበልጣትን ከአሜሪካ የመጣ አበሻ የዩኒቨርስቲ ፕሮፌሰር አግብታ ለመሄድ እንደ ወሰነች ድንገት ነበር የነገረችው። ለተወሰነ ጊዜ ተረጋግታ የነበረችው የመላኩ ዓለም ምስቅልቅል ወጥቶ ነበር በጊዜው። ቢሆንም የሆዱን በሆዱ ይዞ እንደ ወንድም ሰርጓን አድምቆ፤ መልካምም ተመኝቶ ነበር የሸኛት። ባደረገችው ነገር እንደማይሰማ ግን በግልጽ ነግሮአታል። ግን ደግሞ የራሱንም ስሜትና ቅናት ስለሚያውቅ፤ ምክሩ የቅናት ጩኸት እንዳይመስልበት መጠንቀቁ ላንድ ጓደኛው የሚሰጠውን ምክር ለርሷ እንዳይሰጥ ዕንቅፋት ሆኖበት ነበር።

ከዛም በሁለት አመቱ የመኖሪያ ፈቃዷን ከያዘች በኋላ ከፕሮፌሰሩ ተፋታች። አሁን ተደላድላ የራሷን ኑሮ ጀምራለች እዛው አሜሪካ። ደጋማማ ጓደኝነታቸውን ለማጫር ብትሞክርም፤ መላኩ ግን ቅምም አላለው። ውስጡ ቁምም ሳያቁር አይቀርም፤ አፍቅሮ የተነጠቀ የሚሰማውን ያህል። ከወንድም ያለፈ ነገር ለእርሷ እንደሌለው ደጋማም ነግሮአታል። በህክምና ትምህርት ቤት ዐብሮአቸው ከተማረ ሌላ ልጅ ጋር እያወራች እንዳለችና እየከፃጀለችው እንደሆነ ነግራዋለች ባለፈው ወር። ልጅ ደግሞ አንድ ቁጥር የጥቅም አባዜ ያናወዘው በራሱ ፍቅር የሰከረ መልክ መልካም የሃኪም ልጅ ሃኪም ነው። በዚህ ጉዳይ ላይ ካንድ ጓደኛው ጋር ሲያወሩ፤ “እሱም እሷን ፈትቶ ያሜሪካ ህልሙን ያሳካ ይሆናል። ለፈቺም ፈቺ አለው እኮ! ተጋነነ ካልተባለ አሜሪካ ፈቶችና የውሸት ተጋቢዎች የበዙባት ነጻ የነጻነት አገር ከሆነች ቆየች።” ያለው ሁሉም አይረሳውም።

የሰሎሜ ፊት አፈካክና መላኩን ስታይ ያሳየችው ስሜት ዝም ብሎ ጓደኛ እንዳልሆነ እንዲጠረጥር አድርጎታል። መላኩ ከአጠገባቸው ሲደርስ ከመቀመጫው ብድግ ብሎ ... “መሌ ... መሌ ... አንተ ለመሆኑ ባገር አለህ? ... ወይ መሌ ደግሞ እንዴት ነው ያማረብህ ባክህ?... በጣም ጠፋህ እኮ። ማዘር እኮ በቃ ደጋማማ ነው የምትጠይቀኝ ... ሻረ ባክህ ጠይቃት ... ቢሊም በቀደም ደውላ ጠፋብኝ ስትል ነበር...” አለ አእምሮውን የያዘውን ሰሎሜን የመተዋወቅ ፍላጎቱን አጥፍቶ የልቦና ሚዛኑን ለማስተካከል እየታገለ። ሰሎሜ የመላኩ ገርልፍሬንድ ናት ብሎ በሐሳቡ ደምድሞአል። ጨዋ ወንድ አንዲት ሴት ከሌላ ወንድ ጋር መሆኑን

ካውቀ ወይም ከጠረጠረ፤ እጁንም ልቡንም መሰብሰብ አለበት የሚል መርሕ አለው። ይህን ደግሞ እንደ ሃይማኖት መመሪያ ነው የሚያከብረው። መላኩን ጥምጥም ብሎ ዐቅፎ ሰላም አለው። ዳንኤልን ሰላም ካለ በኋላ መላኩ ወደ ሰሎሜ መቀመጫ ጠጋ ብሎ “ሰሌ ... መቼም ሰውም አታረገኝ ... ይቅርታ ብቻ ነው የምለው... ማብራርያውን በኋላ... ካቅም በላይ የሆነ ችግር አጋጥሞኝ ነው... ፤ ስልክሽ ደግሞ አይመልስም... በደንና ነው?...” አለ ትከሻዋን እያሻሸ፤ ይቅርታ በቃላት ብዛት ይገዛ ይመስል የባጥ የቆጡን ቀባጠረ።

ሰሎሜ ፊቷ አሁንም በፈገግታ እንደተሞላ “ጠዋት ቸኩዬ ከቤት ወጥቼ ስልኬን ረሳሁት ... ይቅርታ። ደግሞ እዚህ ከመጣሁ በኋላ አንዳንድ ነገሮች አጋጥመውኝ በቃ ጊዜው እንዴት እንደሄደም አላወቅሁም። ይሄኔ የት እንደ ነበርሁ ታላላቅ አይደለም” አለች ማቅ እያለች እጁን በሁለት እጇ ይዛ እያሻሸች። ማንንም ቢሆን ከሃያ ደቂቃ በላይ አትጠብቅም። ይህ የሷ የቀጠሮ ሕግ ቁጥር ሁለት ነው። ቁጥር አንድ ደግሞ እሷ አታረፍድም። አባባ አራጋው አንዴ አንዱን አንዴ ሌላውን እያዩ በእግራቸው መሃል የያዙትን በትር ደገፍ እንዳሉ ግራ ቀኛቸውን ያጤናሉ። አንደበታቸው በዝምታ ቢሸበብም፤ ውስጣቸው በብዙ ጫጫታ መራወጡ አልቀረም። ዙሪያ ገባውን በእርምጃ እያዩ የሚቀጥለውን ነገር በመጠበቅ ወንበራቸው ላይ እንደ ተሰፉ ናቸው።

“መሌ ተዋወቃቸው አባባ አራጋው ይባላሉ። እዚሁ ነው የተዋወቅነው ዝርዝሩን በኋላ አጫውትሃለሁ። ከዳንኤል ጋርም አንተው አስተዋውቀኝ እንጂ፤ ቤተሰብ ትመስላላችሁ።” አለችው ወደ ዳንኤል ዞራ ፈገግ በማለት።

ትንሽ እንዳወሩ ዳንኤልም ጓደኞቹ ትዝ ብለውት ... “Oh my goodness.. ሻረ እኔም ልሂድ ጓደኞቼንም እኮ ረስቼ እዚሁ ቀረሁ... አይዞት አባባ እኛም እዚህ አለን እንግዲህ እንኳን እግዚሃር አተረፈም ... መሌ አትጥፋ.. ለማዘርም ደግሞ ደውለህ አለሁ በላት ... ሰሎሜ ... Really ...am so impressed... በጣም ደግ ሰው ነሽ .. እንግዲህ አሁንም መሌም ዘመድ ነው እንገናኛለን ... ዐደራ ... I really want to know ... ምን እንደምትሠራ ምናምን... ደግሞ ... was really a pleasure meeting you...” አለና ሁሉንም ጨብጦ ተሰናበቷቸው ጓደኞቹ ወዳሉበት ወደ ሌላው ክፍል ሄደ፤ ሰሎሜም ዳንኤልን ከልሷ አመሰግነችው። አዛውንቱም መሬት ለጥ ብለው እጅ ነሱ።

ሰሎሜ ለየኔ ቤጤ ገንዘብ መስጠት የሚለውጠው ነገር አለ ብላ አታምንም። የተለየ ነገር ካላጋጠማት በቀር በየመንገዱ ሳንቲም መስጠትም አትወድም። አባባ አራጋው ድንገት አሞአቸው ምግብ ለመግዛት እና ላንዳንድ ነገር ገንዘብ ሊያስፈልጋቸው እንደሚችል ዐሰበች፤ ጠቀም ያለ ብር ከበርሳዋ ውስጥ

አውጥታ በጃቸው ካስያዘቻቸው በኋላ፡ “ይበሉ አባባ አራጋው ... እኛም መሄድ አለብን ... እዚህ አካባቢ ከሆኑ ብቅ ብዬ አይቃላለሁ። በርታ ይበሉ።” አለች እንዲነሡ ለማገዝ እጇን እየሰጠቻቸው። እሳቸውም የተረፉቸውን ምግብ በፈስታላቸው ጨመሩና የሰጠቻቸውን ብር አሳቻ ስፍራ ካለ ኪስ ሰውረው ለመቅበር ድራቶአቸውን አገላበጡ። እጃቸውን ፈታ አድርገው ገንዘቡን በጨረፍታ ሲያዩት የብሩ ብዛት አንዳች ድንጋጤ እንደ ፈጠረባቸው ፈታቸውና መርበትበታቸው አስታወቀባቸው።

“ልጄ ይሄ ሁሉ ምን ይባላል። እንዲያው ምን እላለሁ የማታ እንጀራ ይስጥሽ... በድድሽ ብዬ። እመቤቴ ከክፉ ትጠብቅሽ። ብሩክ ሁኚ... ካይን ይሰውርሽ” ብለው ምርቃታቸውን አዘነቡባት። ሦስቱም ተያይዘው ወጡ። እንደገና ዳንኤልን እጃቸውን አውለብለበው ተሰናቡቱት።

አዛውንቱን ካሰናበቱ በኋላ ‘oh ... gosh ... እንዴት እንደራበኝ አትጠይቁኝ’ አለ መላኩ። ሰሎሜም “ኡፍ እኔም በጣም ነው የራበኝ ... ምሳም ትንሽ ከመቅመስ ውጪ አልበላሁም” አለችው።

“እውነት ...? ሻረ አንቺ ልጅ ... ራስሽን እኮ እየጎዳሽ ነው ... already ኮ ጠፍተሻል ምን ለመሆን ነው ...!” አለ ፈገግ ብሎ። “ሻረ ባክህ መች ደላኝ ለሱ... ዛሬ እንዴት ተወጥረን እንደዋልን አታውቅም... ያው ከሰዎቹ ጋር አንድ እንጀራ ቤት ሄደን ነበር፤ ብዙም አልሳበኝም ምግብ፤ እና ለዛ ነው።” አለች ከንዱን ያዝ አድርጋ። “እሽ, ሻረ እኔ እምለው እንዴት ነበር evaluation?” አለ መላኩ ትናንትና ስለ ፕሮጀክታቸው ግምገማ በስልክ የነገረችው ትዝ ብሎት።

“ጥሩ ይመስላል ... አሁን አሁን ግን በቃ ... ፕሮጀክት ማለት ... የችግር መፈልፈያ እንጂ በቃ ... ምንም ለውጥ ... አለ አይደል ሥር ነቀል ለውጥ ያመጣል የሚል እምነቴ እየጠፋ ነው። በቃ ሥራ ነው። ዕርዳታውን ከሚሰጡት ጀምሮ የፕሮጀክት ሠራተኞች፤ የመንግስት ባለሥልጣናችና ተረጂዎቹ ሁሉ ... ጥቅም እንጂ ለውጥ አይደለም ዐላማቸው። ርግጠኛ አይደለሁም በዚህ መንገድ ከድኸነት መውጣት መቻላችንን” ብላ የረጋገጠችም ስሜት ያዘለ የሚመስል እሮሮ አስማች።

“እምምም እኔ እንጂ ... እንደዛ ብሎ በደምሳሳው ሰውን ሁሉ መፈረጅ ይቻላል ብለሽ ነው? ለምሳሌ አንቺ ምን ጥቅም ፈልገሽ ነው? ማለቴ ልክ እንዳንቺ በየፈርጁ ሃቀኛና ለእውነተኛ ለውጥና ሰውን ለመርዳት የሚማሰኑ ብዙ ሰዎች ይኖራሉ። በእርግጥ ብስጭትሽ ይገባኛል። ግን ደግሞ ሌላ የተለየ ምን ማድረግ ትችያለሽ? ... ማለቴ የተሻለ አማራጭ አለሽ?...የርዳታ ደርጅትና ፕሮጀክቱ ሁሉ ቢዘጋ ... ከዚያስ?” አለ መላኩ የተሻለ አማራጭ አሳብ ለመኖሩም እየተጠራጠረ።

“እኔንጃ ... አሁን እሱን እንተወው ... ስለራበኝም ይሆናል አሁን። ባክህ ያንተስ ቀን እንዴት ነበር?... እስኪ ንገረኝ ምን አጋጥሞህ ነው እንዲህ ያረፈድኸው? የተረሳልህ መስሎሃል።” አለች ዐይናይን እያየችና ከንዱ ላይ ቆነጠጥ እያደረገችው። ርእሱንም ለመቀየር ... የምሯንም ለምን እንዳረፈደ ለማወቅ በመፈለግ።

“ቀ...ኑ ያው የተለመደው ነው፤ ሥራ ... ስብሰባ ... nothing new ... አለቃችን ከውጭ ተመልሶአል ...” አለና የመኪናውን ቁልፍ ከኪሱ አውጥቶ ተሳፋሪ በሚገባበት በር በኩል ሄዶ ሰሎሜን ካስገባ በሁዋላ እሱም ገብቶ ሞተሩን እያስነሣ። ወዲያው አንድ ወጠምሻ ጐረምሳ ራሱን አከክ አከክ እያደረገ ወደ መኪናው ሲቀርብ የጥበቃ ሒሳብ ፈልጎ እንደሆነ እንደሆነ ስለገባው ... ከኪሱ ውስጥ ያገኘውን ጥቂት ዝርዝር ብር ሳይቆጥር እጁ ላይ አስቀመጠለት።

“ይመቻችሁ ... ያው እዚህ አለን ሁሌም ... አትርሺን ስትመጡ እንግዲህ ጀለሴ ... ቅድም እኮ በጣም ነው ያናደዱኝ እነዛ ጨው ራሶች። ርሻቸው አንቺ። እኛ ካልተዘዘን ማን መጥቶ ሊያዝንልን ነው? አይገርምሽም። አንቺ ግን ይመችሽ፤ በጣም ደግ ሰው ነሽ” አለ ወደ ሰሎሜ እያየ። አባባ አራጋውን ይዛ ወደ ካፌው ለመግባት ስትሄድ በተረብ የለከፏትን ልጆች ዝም ያስባለላት ወጣት ነበር። አሁን ሲያናግራት ነው ያወቀችው ጨለመለም ስላለ። “ይቅርታ ቅድምም ሳናግርህ። በጣም እግዜር ይስጥልኝ። ማነው ስምህ ግን?” አለችው ሰሎሜ። መላኩ ለሚያወሩት ነገር እንግዳ ቢሆንም፤ መኪናውን ማስነሣቱን አቁሞ አንዴ ጎረምሳውን እንዴ ሰሎሜን እያየ ማዳመጡን ቀጥሎአል።

ወደ መኪናው መስኮት ጠጋ ብሎ “ሰሎሞን እባላለሁ። ያው እዚህ እየተጋፋን እንኖራለን። እሱ አይክፋው” አለ ራሱን አከክ አከክ እያደረገ። ኑሮው ቢከፋም ልቡ ግን አሁንም ልስልስ መሆኑ ያስታውቃል። ትንሽ አዋርተውትና አመስግነውት ሊሄዱ ሲሉ ላዩ ላይ እያለቀች ያለችው ስስ አዳፋ ጃኬት ቀልቡን የሳበችው መላኩ ከኋላ ወንበሩ ሥር ካለው ፈስታል ውስጥ ተንጠራርቶ ወፈር ያለውን የጨርቅ ጃኬት አውጥቶ ከላክስ አድርጎ ጠራውና “ሰሎሞን ትንሽ ሲበርድ ትጠቅምሃለች?” ብሎ ሊያቀብለው ሲዘረጋ።

“ሻረ አያስፈልግም ...” ብሎ እንደ መግደርደር ካለ በኋላ ከልቡ አመስግኖ ተቀብሎ በፈገግታ ነጠር ነጠር እያለ ወደ መጣበት ወደ ጨለማው ገብቶ ተሰወረ። መላኩ መሥሪያ ቤቱ ውስጥ ትልቅ ቅርጫት አስቀምጦ የመሥሪያ ቤቱ ሠራተኞች የማይለብሱትን ወይም ለችግረኛ መስጠት የሚፈልጉትን ልብስ እዚያ ዉስጥ እንዲያስቀምጡለት ያደርጋል። ከዚያ ውስጥ የተወሰነውን በፈስታል አድርጎ ሁሌም በመኪናው ውስጥ ይዞ ነው የሚሄደው። እንደ ሰሎሞን ዐይነት የሚያስፈልጋቸው ሰዎችን ሲቃይ አውጥቶ ይሰጣቸዋል። በተለይ ለፊልድ ሥራ

ሲወጣ በብዛት ይዞ በመሄድ መስጠት ይወዳል።

መላኩ መኪናውን አስነስቶ በደመነፍስ እየነዳ አራት ኪሎ አካባቢ ሲደርሱ፡ “ምንድነው መብላት ያለኝ ሰሊ?” አለ የመኪናውን ቴፕ ድምፅ እየቀነሰ። “እኔንጃ ... ትንሽ ጸጥ ወዳለ ቤት ብንሄድ ደስ ይለኛል ... ጫጫታው ናላዩን አዙሮታል” አለች ግንባሯን በግራ እጇ ደገፍ አድርጋ። “am sorry ... አይዘን ... አሁን ይለቅሻል ... ረታቡም ሊሆን ይችላል” አለ እሱም በራሷ ላይ የጫነችውን እጇን ያዝለቀቅ እያደረገ።

“እንጀራ ቤት ባይሆን ደስ ይለኛል። ከፈረንጆቹ ጋር ወደ አበሻ ቤት ነው ቀን የሄድነው። ለዛሬ እንጀራ ማየትም አልፈልግም።” አለች ቦርሳዋን ወደ ጓላ ወንበር ላይ እየወረወረች። ከዚያም ታስሮ የዋለውን ፀጉሯን ነጻ ለቃ በጣቶቿ በተን መንዘር እያደረገች ዘና ለማለት ሞክረች። እንደገና ተንጠራርታ ቦርሳዋን ሰባ ከውስጡ የጽዳት ፈሳሽ የያዘውን ብልቃጥ አውጥታ እጇ ላይ ፈሰሰ አደረገች። እጇን አሻሽችና “ትፈልጋለህ” ብላ ወደ መላኩ እጇን ዘረጋች።

“አይ ይቆየኝ” አለ እየተጨናነቀ በመጣው መንገድ ላይ አትኩሮቱን ለማድረግ እየሞከረ። “እም ...ም ... ቦሌ አካባቢ ወዳለው ታይ ቤት ብንሄድ? ጸጥ ያለ ነው፤ ደግሞም ቤቱም ምግቡም ጥሩ ነው።” አለ የምትለውን ለመስማት በጨረፍታ እያያት። “በጣም አሪፍ ነው፤ ግን ያው መንገዱን መቻል ነው፤ በአሁኑ ጊዜ መንገዱ መጨናነቅ ይበዛበታል።” አለች መስኮቷን እየዘጋች።

ሰሎሜ ሜካፕ መጠቀም አትወድም። ውሃ ግን ሁሉ ነገሯ ነው። ሁሌም በጣም ንጹሕ ናት። ብዙ ውሃ መጠጣት ትወዳለች። ዋናም ከገባች መውጣት አትወድም። በስሕተት ሰው የሆነች አሳኝ ይላታል መላኩ። ስትለብስ ግድየለሽ ትመስላለች። እሷ ግን ግድየለሽ አይደለችም፤ ሳታስብ የምታደርገው ምንም ነገር የለም። አንድ ጥንቁቅ ግድየለሽ የምትላት ጓደኛ ነበረችት። ያሏት ልብሶች ብዙ አይደሉም። ዋና ትኩረቷ ዋጋ ወይም ፋሽን አይደለም። ምችት፤ ጥንካሬና ጥራት እንዲሁም እርስ በርሳቸው ከሰውነቷና ከሰብእናዋ ጋር ያላቸውን መጣጣምና ውሕደት አይታ ነው የምትገባቸው። ስለዚህ ምንም ብትለብስ ለእርሷ ብቻ ተጨንቀው ተጠበው የሠሩት ነው የሚመስለው።

ዛሬ የለበሰችው የወየበ የሚመስል ፈዛዛ ጃንስ፤ ወይን ጠጅና ብርቱካንማ ሽጉጉርጉር ቶፕ ሲሆን ፈዛዛ የወይን ጠጅ መልክ ያለው ቀላል የቆዳ ጃኬት ጣል አድርጋለች። ጫማዋ ጥቁር ፑማ ስኒክር ሲሆን ቀበቶዋ ደግሞ እጅግ ለፍቶ የተለላለሰ ጥቁር ቆዳ ነው ልክ እንደ ቦርሳዋ። ቦርሳዋ የትንሽ ትልቅ ነው የያዘው ጉድ ሲታይ። ላፕቶፕ ኮምፒውተሯን ጨምሮ ብዙ ወረቀቶችንና ጥቃቅን አስፈላጊ ንብረቶቿን አንግቧል ከአነስተኛ የገንዘብ መያዣ ቦርሳዋ ጋር። ፊቷም፤ ጥርሷም፤

ቆዳዋም፤ እንደ አስተሳሰቡዋ ጥርት ጽድት ያሉ ናቸው። አቋሟ ጠንካራ፤ ድምፅዋ ግን ለሰለሰ እንዳለ መብረቃ ለመስማት የማይሰለች ነው። ስትራመድ ፈጠንና ቀጥ ብላ ሲሆን፤ ስታወራ ግራ እጇን ማንቀሳቀስ ይቀናታል፤ የምታወራውን ሰው ዐይን ዐይን ማየትም ትወዳለች።

አሎምፒያን እንዳለፉ መንገዱ ተዘጋግቶ ብዙ ቆሙ። ጊዜው እየመሸ በሆነም የመኪናዎቹ ጡርንባ ጆሮ ያደነቁራል። “አ.ዩ. እንደ ፈራሁት በቃ መንገዱ ሁሉ ተዘጋግቶአል። አሁንስ በተለይ አርብ ማታ እኮ ወደቦሌ ከመምጣት ...” ብላ አረፍቶ ነገሩን መጨረስ እንዳታታት ሁሉ ወደ መላኩ አየች። መፍትሔው በእሱ እጅ እንዳለ ሁሉ። “አሁንም እንግዲህ አንዴ ገብተንበታል። እስኪ ትንሽ እንየው፤ ደግሞም አሳባሪና አማራጭ ሌላ መንገድ እኮ ያለ አይመስለኝም። በኦራኤል አድርገን በቴሌ በኩል ብንሄድም ያው ነው።” አለ እጆቹን መሪው ላይ አሳርፎ።

“እሺ አሁን ይህ ሁሉ መኪና ተሳስሮ የመቆሙ ምክንያት ምን ይባላል! ከተማይቱ ውስጥ ያሉት መኪኖች ሁሉ ቦሌ ነው እንዴ ያሉት? ደግሞ መደናቀር ... የከላክሱ ጨካኝት” አለች አሁንም ድካሟ የፈጠረው ስሜት እየታወቀባት። መላኩ በቀስታ የሚሰማው መብረቃ ቀልቡን ስቦት ዝም ብሎአል።

“ለነገሩ የመንገዱ መጥበብ፤ የመኪናው መብዛት፤ ከቦሌ ሌላ ለመዝናናት የሚኬድበት ደገና ቦታ እጅግም አለመኖሩ፤ የእግረኛው መብዛትና የመኪናውን መንገድ መጋራቱ ከዚህም በላይ ቢሆን አይገርምም።” አለች የችግሩን መንስኤ ማብራራቱ ስሜቷን ያረግብላት ይመስል።

“ነው ብለሽ ነው ሰሊ? አንቺ ያልሻቸው ነገሮች ሁሉ ልክ ናቸው። ዋናው ችግር የሚመስለኝ ግን መዘጋጋቱንና መጨናነቁን የሚፈጥረው የነጂዎቹ ጭንቅላት ነው። እዚህ አገር አብዛኛው ባለመኪና ወይ የመሥሪያ ቤት ነጻፊና ወይ የራሱ ድርጅት ባለቤት ነው። ይህ ደግሞ በመንገዱ ላይ የይገባኛልና የአለቃነት የበላይነት ስሜት እንዲሰማቸው ስለሚያደርግ ለሌላው ደንታም የላቸውም። ልክ እንደ ቤታቸው ወይም መሥሪያ ቤታቸው ሁሉ መንገዱም ላይ ማዘዝና መቅደም መብታቸው ነው የሚመስላቸው። በሌላ በኩል ደግሞ በአስተሳሰቡ ያልበሰለ፤ ለመንገድ ሥርዐት ደንታ የሌለው መቅደም ሁሌም መብለጥ የሚመስለው ተቀጣሪ አሽከርካሪም ብዙ ነው። መንገዱን የሞላው መቅደም መብቱ ነው ባይና መቅደም ብልጫ እንደሆነ የሚያስብ ነው። ስለዚህ ይሄ ጆሮ አደንቋሪ አብዛኛው ከላክስ የአለቃ ጨካኝት ወይም የባለጌ ስድብ ነው ቢባል ብዙም ስህተት አይመስለኝም። ሌላው ግን መንገዱንም ሆነ ቅድም የዘረዘረላቸውን ችግሮች ሁሉ የፈበረከውም ሆነ መፍትሄ ሊሰጥ የሚገባው የኛው አስተሳሰብ ነው ባይ ነኝ። ብቻ ዋናው ጥበትና ጭንቅንቅ ያስተሳሰብ እንጂ የመንገድ አዳመስለኝም።” አለ መላኩ። አሁን አሁን

ሁሉንም ነገር በአስተሳሰብ መነጻር ማየት ይቀናዋል።

ትንሽ እንደ ቆዩ መንገዱ ተከፋፍቶ መንቀሳቀስ ጀመሩ። በኋላ እንደተረዱት ከሆነ፤ እመንገድ መሃል ተበላሽቶ የቆመ ከባድ መኪናና ወደ ግራና ወደ ቀኝ ለመታጠፍ በሚደረግ ጥበቃ የሚያሳልፋቸው አጥተው፤ የሌላውን ሁሉ ጉዞ ባደናቀፉ ጥቂት መኪናች ጠንቅ ነው ከዕድሜያቸው 30 ደቂቃ የባከነው። አይደረስ የለም የተቆላለፈውን የመንገድ ላይ እንቆቅልሽ ፈትተው ያሰቡበት ምግብ ቤት ደረሱ። “ቅድም መኪናው፤ አሁን ደግሞ መንገዱ ... ዛሬ የመቆላለፍ ቀን ነው እንዴ?” የሚል ጥያቄ መላኩ ራሱን ጠየቀ።

ጋቲ ትልቅ ሺላ ሲሆን ቤቱ በቂ ብርሃን ያለውና በአጠቃላይ በውስጡ ያሉት ዕቃዎችና ማስዋወቂያዎች ተጣጥመው የተቀመጡ ናቸው። አስተናጋጆቹም ረጋ ያሉና ሥራቸውን የሚያውቁ ይመስላሉ። ግቢውም ለቀቅ ያለ ነው። የምግብ ዐይነት እጅግ ብዙ ቢሆንም፤ እንደ ማንኛውም የሩቅ ምሥራቅ ምግቦች ብዙው ነገር ተመሳሳይ፤ አልሸሹም ዞር አሉ ነገር ነው። ሰሎሜ አሣ በሩዝ መላኩ ደግሞ ዶሮ በኑድል የሚያቃጥል ተደርጎ ይሠራልን ብለው ለመንደርደሪያ ስፕሪንግ ሮል አዘዙ። በአብዛኛው ያሉት ተስተናጋጆች የውጭ አገር ዜጎች ናቸው። ዐልፎ ዐልፎም አበሾች ተቀምጠው ይታያሉ። ሰሎሜ ወደ መታጠቢያ ቤት ስትሄድ፤ መላኩ ደግሞ ቤቱንና ዙሪያ ገባውን ልክ እንደ ዐዲስ ይቃኝ ጀመረ። በመሃል አስተናጋጇ ያዘዙትን መጠዋ ይዛ መጣች።

ባለፈው ሳምንት መላኩና የቢሮ ባለደረቦቹ ሲመጡ ያስተናገደቻቸው ልጅ ናት። ሁል ጊዜ አስተናጋጆችን ሰማቸውን ጠይቆ በሰማቸው ነው የሚጠራው። ምንም ይሁን ምን ከዐሥር በመቶ ያነሰ ጉርሻ አይሰጥም። ጓደኞቹም ከእርሱ ጋር ሲሆኑ ያንኑ ማድረግ እየለመዱ ነው። ከራሱም ቢሆን ጨምሮ ይሰጣል እንጂ አንድ ብርና ሁለት ብር ትተው ሲሄዱ ይበላጫል። “የነሱ ኑሮ ከተስተካከለ እኛም የተሻለ መስተንግዶ እናገኛለን፤ ሥራውም ይከበራል። ደግሞስ ሁላችንስ ብንሆን በጉርሻ አይደለም እንዴ የምንኖረው? የኛ ጉርሻ ቦነስ፤ ኮሚሽን፤ ጥቅማጥቅም ምናምን እየተባለ ስሙ ያምራል እንጂ።” እያለ ሁሉም ይከራከራል። በዚህ ባሕሪው የተነሣ በሄደበት ሁሉ አስተናጋጆች ተሸቀዳድመው እሱ ጋ ይመጣሉ። እንዲያውም አንድ ጓደኛው “ለኔም ተረፍከኝ ካንተ ጋር ስላየኝ ወደኔም መሮጥ ጀምረዋል፤ ችግሩ ግን አንድ ወይም ሁለት ጊዜ አይተውኝ ይተውኛል” እያለ ይቀልድበታል። መላኩ ከአስተናጋጆች ጋር ማውራትና ስለ ኑሮአቸው መጠየቅ ደስ ይለዋል።

“እንዴት ነው ልጅሽ ተሻላት ገነት?” አላት ያዘዘውን ቶኒክ እየቀዳችለት። “አዎን ደገና ሆናለች አመሰግናለሁ ... ትምህርት ቤትም መሄድ ጀምራለች።” መላኩ ሰሚንና ልጇን ማስታወሱ ገርሞአታል ፊቷ ሁሉ ጥርስ በጥርስ ሆነ። “ሥራስ እንዴት ነው?” አለ ሰሎሜን ከመታጠቢያ ቤት ወደ ወንበራቸው ስትመጣ በከፊል

እያየ “ደገና ነው ... ያው ረጋ ያለ ነው።” አለች አሁንም ፊቷ እንደበራ።

በዚህ መሃል ከመቼው እንደደረሰች ሳያስበው ከኋላ ፊቱን በቀዝቃዛ ርጥብ እጇ ነካ ስታደርገው፤ ድንግጥ ብሎ እንደ ተለመደው ሲደነብር ሰሎሜ ማቋን ለቀቀችው። ገነትም እየማቀች ሄደች።

“ታዲያ ምኑን ታጠብሽው ... ስንት አባራ፤ ላብ ምናምን ያለውን ፊቱን ነክተሽ ...” አለ ለእርሷ እንዳሰበ በማስመሰል በዚህ እንኳ ብትተው ብሎ፤ የንጽሕና አባዜዋን ስለሚያውቅ፤ መላኩ ቅዝቃዜ ፊቱን ሲነካው በተለይ ሳያስበው ከሆነ፤ አንዳች አውሬ እንዳየ ነው የሚደነብረው፤ ይህ ደግሞ ሰሎሜን ያዝናናታል። እርሷ ግን ወይ ፍንክች!

“ም...ንም ግድ የለም ... አንተ ስትደነብር እኮ ባክቱሪያዎቹ ምናምናቸው ሁሉ ናቸው የሚሞቱት...” ብላ አሁንም ማቋን ለቀቀችው። “እሺ ያው ብድር መላሽ ያርገኝ” አለ አለመረታቷን አያየ። “መከራጅ አይቻልም ግን” አለች ማቋን እየሰበሰበች። እሱም በዚህ መሃል ለመታጠብ ወደ መታጠቢያ ቤቱ አመራ።

እያወሩ እየተሣጣቁ በልተው ሁለቱም ሻይ አዘዙ። ጥቂት ዝምታ በመካከላቸው ሰናኖ እንደቆየ፤ “እኔ ምልህ ... መሊ ... ይዘህልኝ መጣህ?” አለችው። “ምኑን?” አለ መላኩ ወደቧ ዘንበል ብሎ። “ኧ...ረ ... ዛሬ ኮ የመጨረሻ ቀን ነው... ጽሑፉን ነዋ!”

“እ...ም...ም ምንም እኮ አይጥምም ... ስንት ጊዜ እንደ ቀደድኩት አትጠይቁኝ ... እኔ መጻፍ አልቻልኩም... በቃ አለ አይደል ... ለመጻፍ የተፈጠሩ ሰዎች አሉ፤ ... ደግሞም ላለመጻፍ የተፈጠርን... አንቺ ግን የምርሽን ነው እኔ እንድጽፍ የምትፈልገው...?” አለ።

“እሱንማ የጨረሰን መሰለኝ እኮ... ያለቀ ነገር ነው ... ደግሞ ለምን እዋሽሃለሁ? ... ዝም ብለህ እኮ የምታወራውን እንኳን መጽሐፍ ብታደርግው ስንት ሰው እንደሚጠቅም አንተ ስለማታውቅ እኮ ነው... በቃ ባለፈው እንደ ተባባልነው ... ለሌላ ሰው አትጻፍ... በቃ ለእኔ ጻፍልኝ፤ ... ደብዳቤ ሊሆን ይችላል ... እምቢ ካልከነ ሩቅ አገር እሄድና ያው የግድህን ትጽፋታለህ ... ቀልዱ ይቅርና የምር ምን አለች በለኝ ... አንተ የተፈጠርሽው ለመጻፍ ነው ... እስኪ ከዚያ እናያለን ... በቃ ላንድ አንባቢ ብለህ ጻፈው... ግን ዛሬ ምንም ይገፍ አልመጣሁም እንዳትልና እንዳልገልህ...”

“እ እ... ትንሽ ነገር አምጥቼልሻለሁ... እስኪ እዬውና ... ግን አደራ ዝም ብሎ ነገር ከሆነ አታድክሚኝ ... ላንቺ ብዬ ነው...” አለ አሁንም እርግጠኛነት

በማይታይበት ፊት። “ታንከ ዩ ... የታለ ታዲያ ...?” አለች አሁኑኑ ለማየት ቸኩላ። “መኪና ውስጥ ነው ያለው ላጥጥን ቦርሳዬ ውስጥ ... ስንሄድ እስጥሻለሁ። በበላ አቅምሽ ብታደው ብዬ ነው።” አለ ፈገግ ብሎ የቀረበላቸው ትኩስ ሻይ ውስጥ የጨመረውን ስኳር እያማሰለ አንዳች ተንኮል አስቦ።

“እኔ ያንን ሥዕል እንዴት እንደምወደው አትጠይቁኝ... እስኪ እዬው፣ የሆነ አንዳች ሰ...ላ...ም ... አይሰጥም...?” ሲላት በየዋህነት ዞር ብላ ሥዕል ስትፈልግ በሻዬ ውስጥ የነበረውን ማንኪያ በፍጥነት እጇ ላይ ቢያስነካው “ማሚዬ ...” ብላ በመጮኽ ከተቀመጠችበት ብድግ ስትል፣ ሰው ሁሉ ዞር ዞር ብሎ ወደነሱ ሲያይ ... ድምፁን ጎርነን አርጎ፣ “መኩረጅ አይቻልም ስላልሸኝ ነው በሞቀ ውሃ የተጠቀምኩት” ብሎ እሱም በተራው ሲሥቅ ... “አንተ ግን ጨካኝ ነህ ... እኔኮ አባበስኩህ እንጂ ... ጠበስኩህ እንዴ ...?” ስትል ... “አረ ትዝ ይልሻል ባለፈው ጀርባዬ ውስጥ የጨመረሽው በረዶ ... እሱስ ማባበስ ነው?” ብሎ እንደገና ሳቁን ለቀቀው አይን አይኗን አያየ። “እሺ እኮ ቆይ ...ላሁኑ ተሳክቶልሃል ...” ብላ እጇን ስታባብስ፣ “ደግሞ እኮ አንቺ ባታባብሻኝ ኖሮ እኔም አንቺን ለመጥበስ አላሰብም ነበር።” አለ ከት ብሎ እየሣቀ እንደገና።

“አ...ን...ተ ነገረኛ ሆነሃል። እኔ እንደዚያ ማለቴ አይደለም፤ አንተ ልጅ ሞቱህ ሆነሃል... አረ ቅኔ!! ...” ብላ እሷም ከፊል ዕፍረት ያዘለ ሣቋን እየሣቀች፣ ተሸቀዳድማ ሒሳቡን ከአስተናጋጇ ተቀብላ፣ ጠቀም ካለ ጉርሻ ጋር በእጇ ሰጠቻትና፣ “እግዚር ይስጥልኝ በጣም ጥሩ ራት ነበር” ብላ “በል ተነሥ እንሂድ ...የኔ ሞዛይ ...” አለች ቦርሳዋን እየሰበሰበች። መላኩም ሣቁን ሳይጨርስ ... “እግዚር ይስጥልኝ እመቤት ሆይ ... ጥሩ ሻይ ነበር” አለ ማንኪያ ያስነካውን እጇን ለመያዝ እየሞከረ። “ዞር በል ደግሞ እንደ ደጎና ሰው ... ያቃጠልከኝ እነሱህ! አንድ እጅ የሚባል የለም ...ይቺን የመሰለች እጅ እንዲህ በቀላሉ የምታገኝ እንዳይመስልህ።” ስትል ካፏ ለቀም አድርጎ፣ “እና ካልተንበረከኩ እጅ አይሰጠኝም ማለት ነው?” አለ እየሳቀ እጇን ለመያዝ እየሞከረ። “እስኪ ተንበርከክ እንደህ... ጸባይህ ታይቶ ምናልባት...” ብላ እየሣቀች ጨብራራ ዐጉሩን ሞንጫጨረችበት። እንዲሁ እየተቃለዱና እየተገነታተሉ ወደ መኪናቸው አመሩ። ሰዓቱ ከምሽቱ ሦስት ሰዓት ሆኖአል።

“ዛሬ የማድረው አክሱኑ ጋ ስለ ሆነ እዚያው ብትጥለኝ ...” ስትል ካፋዋ ተቀብሎ፣ “የ...ት...ኛ...ዋ አክስትሽ ጋ?” አለ እንደመቀለድም በሚመስል ድምፅ። ሰሎሚ ዘመደ ብዙ ናት። መላኩ ደግሞ ዐዲስ አበባ የሚያውቀው ምንም ዘመድ የለውም። “ሞዛዛ ...የምን ማዳነቅ ነው... በል ሳር ቤት እንሂድ ...” አለች። መኪና ወስጥ ከገቡ በኋላ ትንሽ እንደሄዱ፣ “አውጥቺ መውሰድ እችላለሁ?” አለች ቦርሳውን ከኋላ ሳብ አድርጋ ይዛ።

“ይቻላል ...ግን be honest ያን ያህል እዚህ ግባ የማይባል ከሆነ ... በቃ ... አለ አይደል ... ደግሞ እንዴት እንደምጀምረው ግራ ስለገባኝ ዝም ብዬ ነው ከመሃል በትርፍ አድርጌ የጀመርኩት” ሲል ሳታስጨርሰው “ሄይ ... በቃ እኮ አሁን ካንተ ጋ ተሰናብቶ ሄዶአል ... ደብዳቤ ስትጽፍ... ፖስታ ቤት ከገባ በኋላ ንብረትነቱ የተቀባዩ ነው... ወይም አለ አይደል ... እሚይል ... ሴንድ የሚለውን ከተሜኝክ በኋላ አለቀ... ይሄንን እርሳው... የሚቀጥለውን አስብ ...፣” ብላ ጽሁፉን ለማውጣት ቦርሳውን መፈተሽ ጀመረች።

“አረ የሚቀጥለው! ... የሚቀጥለውን?...ምን ነው ሚቀጥለው...?” ... አለ አፋን ጠመም አድርጎ... “መሊ ... የጨረሰን መሰለኝ ... የምትጽፈው መጽሐፍ ነው... ትልቅ እና ጥሩ መጽሐፍ ... ዝም ብለን ብናወራ ጥቅም የለውም... ለውጥ ቅብጥርሴ ምንትሴ የምንለው ሁሉ ... የሚጀምረው በሐሳብ ነው። ሐሳብ ደግሞ ከሰው ወደ ሰው የሚተላለፈው በጽሑፍ ነው። ጽሑፍ ቅርጽ የሚይዘውም በመጽሐፍ ነው። ለእኩዮቻችን ለከተሜ ምሁራን ሳይሆን በቃ ለአብዛኛው ሕዝባችን ነው የምትጽፈው። ማንበብና መጻፍ የሚችል ሁሉ እንዲያነበውና እንዲረዳው አድርገህ። ካስፈለገ በየቋንቋዎቻችን ይተረጎማል። ሕዝባችን ተሽክሞ ስለሚሠረው አእምሮ ማወቅና መማር አለበት። አስተሳሰባችን ሲቀየርና ሲበልጽግ አገርም ሕዝብም ይለወጣል። ያንን ለማድረግ ... ትልቅ አስተዋፅኦ ማድረግ ትችላለህ። መጻፍ አማራጭ አይደለም... በቃ!” ብላ እንደ ጓደኛ ሳይሆን እንደ ዳኛ ብይን ሰጠች። እሱም ይግባኝ አልጠየቀም።

በዚህ ጉዳይ ላይ ብዙ ጊዜ ከመላኩ ጋር ተሟግተዋል። በእርሱ ውስጥ ያለውን ችሎታና ሒሳቡን ቢጽፈው፣ ምን ያህል ሰው መጥቀም እንደሚችል ደጋግማ ነግራዋለች። እርሷ ብቻ ሳትሆን ብዙ ሰዎችም። እርሱ ደግሞ ያመነታል። ሰው አያነበምም ይላል። አንዳንዴ ደግሞ መጻፍ አልችልም ወይም ደግሞ አልወድም ብሎ ሰበብ ይሰጣል። መላኩ ለሌሎች ብርቅና በጣም አስገራሚ የሆኑ ነገሮችን እንደ ቀልድ ነው የሚያወራው። ዝም ብሎ ሲናገር ሰዎች በማስታወሻ እንዲጽፏቸው የሚያነሣሁ ሒሳቦች ለእርሱ ገና ያልበሰሉና ተሠርተው ያላለቁ ጅምር ነገሮች ናቸው። ሰሎሚ ግን ታጥቃ ተነሥታለች፣ ሒሳቦቹን በወረቀት ለማስፈርና በሰው ሁሉ እጅ ለማስገባት። እንዲህ እየተሟገጉ አክሱቷ ቤት ደረሰ።

“በል ግባም አትባልም መሸቶአል ... በቃ ደብዳቤውን አንብቤ ... ምላሹን እሁድ ከቸርች በኋላ ... ጠብቅ።” “ነገ እንገናኝም እንዴ?” አለ መላኩ ሊሰናበታት እሱም ከመኪናው እየወጣ። አሁንም በየቀኑ ካላገኛት ያቅበጠብጠው ጀምሯል። “ረሳኸው እንዴ መሊ ...? ነገ እዚህ የቤተ ሰብ ማኅበር አለ ብዬህ ነበር እኮ። ያው ባለፈው ሳምንት ሰርግ ሰበብ ብዙ ሰው ነው ከውጭ የመጣው፣ ከእኔ ቤተ ሰቦች በቀር። ደግሞ ወደ ማታ ላይ ደብረ ዘይት ሳግሄድ አንቀርም። ኩሪናቴ ካልሄድን

እያሉ ነው ያከሰቱ ልጆች ከካናዳ የመጡት። ከፊለክ መምጣት ትችላለህ።
“አይይይ... ይቅርብኝ... በቤተ ሰብ ጉዳይ ጣልቃ አልገባም” አለ የሹፈት
ፈገግታውን ብልጭ አድርጎ። መሄድ ቢፈልግም ገና ግንኙነታቸው ስላልለየለት
እያመነታ። “ምን ታካብዳለህ? serious ...ከቻልክ ...አሪፍ ነው። በዚያውም
የማታውቃቸውን ዘመዶቹን ሁሉ ትተዋወቃቸዋለህ።” አለችው። “ምኔ ነው ብለሽ
ነው የምታስተዋውቁኝ...?” አለ ቦርሳዋ ያሳነፈውን ኮሌታ እያስተካከለላት እጁን
ከትከሻዋ ላይ ሳያነግ። “የመጽሐፉ ፕሮጀክት ማናጀርና ኤዲተር ነኝ ብዬ ነዋ...
አያ ሞግቤ። ምን ብዬ ላስተዋውቅህ?” ትከሻዋ ላይ ያለውን እጁን ያዝ አድርጋ ማት
በማለት። “ገና ያልተጻፈው ደብዳቤ ከመቼው መጽሐፍ ሆነ ደግሞ ልጄ? አው ...
ትዝ አለኝ። ከነማርቆስ ጋር ለካ ቀጠሮ አለኝ...” አለ ከኪሱ ውስጥ የሚጮኸውን
ስልክ እያወጣ።

“አይ በቃ በል ...enjoy ...ማርክን ሃይ በለው። ደግሞ ደውል ስትደርስ ...
እሺ ... ለካ ስልኪን ረስቼዋለሁ ወይ እኔ እደውላለሁ በቃ ቻው... በጣም ታንክ ዩ
እሺ ...” ብላ ስትለቀው ጉንጨን ሳም አድርጎ ተሰናበታት። ከዚያም እስከትገባ
ጠብቆ መኪናውን አስነሥቶ ወደ ቤቱ ነጐደ።

መላክ “እውነት ምን ነኝ?...?” የሚለውን ጥያቄ ማምለጥም መመለስም አልቻለም።
ምን መሆን እንደሚፈልግ ግን ጥርጣሬ የለውም። የሁለቱም ልቦና ቢያውቀውም፤
ፍቅራቸው ግን የሚያፈነዳው አጥቶ በረመጡ እየተቃጠሉ በማግኔቲ ምትሃቱ ከቀን
ወደ ቀን ቅርርባቸው እየጨመረ ቋፍ ላይ ይገኛሉ። ይሄ የፍቅር ደረጃ ቃል
የማይገኝለት፤ ዜማ ያልወጣለት፤ በልብ ንዝረትና በነፍስ ያሰው ድምፅ የሚዜም
ነው። በቃል ያልተገለጸ ፈቃድና ገሃድ ያልወጣ ፍቅር እያጋመ ሲሄድ ማየቱ፤
የሚሰጠው ደስታ ቢኖረውም አደጋውም ትልቅ ነው። መላክ ስለ ሰሎሚ ሲያወጣ
ሲያወርድ በምን ዐይነት ፍጥነት እቤት እንደደረሰ ገርሞታል። አካሉ በመኪና ...
ልቦናው በሐሳብ ፈረስ ሽምጥጠው እንዴት እኩል እቤት እንደደረሱ አልገባውም።
ልቡ ግን ከሰሎሚ ጋር ኋላ ቀርቶ አካሉ እቤት ሊገባ በሩን ሲከፍት በሐሳብ ፍጥነት
ተምዘግዝጎ እንደደረሰ አልገባውም። ልክ የቤቱን በር ሲከፍት ነበር ሐሳቡና አካሉ
ተዋሕደው አንድ ሆኖ ለብቻው ጸጥታና ጨለማ ወደ ሰፊነባት ጎጆው የገባው።

‘ጥይት’

የሰሎሚ አክስት ቤት ትልቅ ቢሆንም የተሰበሰበው ዘመድ አዝማድ
አጣቦታል። ዋናው ቤት ብቻ ስድስት መኝታ ቤት ሲኖረው ከዐምስት የማያንሱ
ሰርቪስ ክፍሎችም አሉት። ከውጪ የመጡት ያለእንግሊዝኛ የማይናገሩት
ሕፃናትና እሮምኛ ብቻ የሚችሉት፤ ከነጆ የመጡትን ዘመዶቻቸውን ጨምሮ
አዲሳቢዎቹም በቃ ቤቱ በትንሽ በትልቁ ማቅ በማት ሆኖአል። አንዱ በሌላው
መሳቅ ነው። አንድ በጋራ የሚያወሩት ቋንቋ ቢኖር ፍቅር ነው። ፍቅር እንደዚህ
ያለቋንቋ ሰው ያግባባል ብላ ዐስባም አታውቅ ሰሎሚ። ለነገሩ ፍቅር ሲጠፋ ሰው
አንድ ቋንቋስ እየተናገረ መቼ ይግባባል። ሰማልያን ያፈራረሰው የፍቅር ዕጦት
እንጂ የቋንቋ ልዩነት መች ሆነና። የቤተ ሰብ ማግበር ድግሱ ነገ ቢሆንም፤ አብዛኛው
ቤተ ሰብ ከቤት ቤት እየሞረ ካሁኑ ማግበሩን አጭጠሮታል። ግቢው መሃል እሳት
ተተጣጥሎ የታረደው በግ ሲበለት ነው የደረሰችው። ሕፃናቱ ገና ሲያዩዋት
እየተንጫጨ፤ እኔ እቀድም እኔ እቀድም እየተሯሯጡ ወደዚህ ከነፉ።
እንዳስለመዳቸው እየተጣጠፈች ስትሮጥ፤ እነሱ ሲከተሉዋት በመጨረሻም
ለምለሙ ሳር አካባቢ ስትደርስ እንደተጠለፈ ሰው ሆኖ ወደቀችላቸው። አንዱ ባንዱ
ላይ እየተደራረበ በድል ስሜት ላዩዋ ላይ ተነባብረው ጫጫታና ትግላቸውን
ተጠሉ። በመጨረሻም በተራ በተራ ወደ ላይ አያነግች ከሳመቻቸው በኋላ
ያስለመደቻቸውን መዝሙር አብረዋት እየዘመሩ ወደ ቤት ገቡ።

ሰሎሚ ሰጪን ሁሉ ባማርኛ፤ በእንግሊዝኛና በምትችላት ትንሽ እሮምኛ
ሰላም ብላ ቤቱን በማት ደመቅመቅ አደረገችው። ከዚያም ወደ ጓዳ ሃዳ ካከሰቷ ጋር
አንድ ሦስት ደቂቃ የባጥ የቆጡን እያወሩ ቆዩ። በመጨረሻም ከባሻገር ሽንኩርት
ወደሚከትፉት አያቷ አመራች።

እንደ ለመዱት ተቃቅፈው እየተማጣቁ ሰላም ከተባባሉ በኋላ “የት አመሸሽ
ልጄ ... ቤተ ሰብ ሁሉ ተሰብስቦ የሰሎሚ ያለህ ሲል ... ጢኒ ?” አሉ ዐይን ዐይኗን
እያዩለት። ጢኒ ነው የሚሏት ... የቤቱ ትንሽ እርዕስ ስለ ሆነች ... ከልጅነቷ ጀምሮ ...
የቤት ስሟ ጢኖ ነው። አያቷ ደግሞ ጢኒ ነው የሚሏት።

ሰሎሚ ያባቷን እናት አያቷን እማማ መገርቱን በጣም ነው
የምትወዳቸው። እሳቸውም የዕ ነገር አይሆንላቸውም። መልኳም እሳቸውን ነው
የሚመስለው ይላሉ ቤተ ዘጠዱ። አሁን ዕድሜያቸውም ገፍቶ፤ ሕመሙም

ተጨምሮ የልጅነት መልካቸው ከዕድሜ ጀርባ በደበቅም። ዘለግ ያለው ቁመናቸውና ስልክክ ያለ መልካቸው ይህንኑ ይመስክራል። ልጅ ሆኖ ሀዘለው ያሳደጓት እሳቸው ናቸው። ከፍ ስትልም ብዙ ጊዜ ክረምቱን እሳቸው ጋ ነበር የምታሳልፈው። ሶለንና እርሷ እንደ ሁሉም ነገር ያያታቸውንም ፍቅር ተሻምተው ነው ያደጉት። አያታቸው ማንን የበለጠ እንደሚወዱ የሁሉም መግታቸው ነው። አሁንም አዲስ አበባ ሲመጡ ሲመጡ ከሳቸው ጋ ነው የምትተኛው። እሳቸውን ይዛ መዞር ትወዳለች። ልክ እንደ ጓደኛዋ የማትነግራቸው ነገር የለም። አስተሳሰባቸው ስለ ከመሆኑም በላይ፣ ጥሩ አድማጭና ነገሮችን ከብዙ አቅጣጫ የማየት ችሎታቸው ይገርማታል። ዕድሉን አግኝተው ቢማሩ ጥሩ የሥነ ልቦና ዐዋቂ ሊሆኑ እንደሚችሉ ከልቧ ታምናለች። አንዳንዴም ወረቀቱ ነው የሌላቸው እንጂ ዕውቀቱና ችሎታውም ከብዙ አማካሪ ተብዬዎች ዐሥር እጅ ይበልጣሉ ብላ ትከራከራለች። በሚኖሩበት ከተማም አገር ያከበራቸው አስታራቂና ምክር ሰጪ ናቸው።

“ካንድ ጓደኛዬ ጋር እራት ነበረኝ... ቀድሞ የተያዘ ቀጠሮ ስለነበር ለዚያ ነው...” ስትል ቀበል አድርገው ። “አቤት ያንቺ ጓደኞች አበዛዝ ... ይቺ ደግሞ የትኛዋ ነች ?...” አሉ ጓደኞቿን ሁሉ የሚያውቁ ይመስሉ... በአንድ በኩልም የትኛዋ ያሉት ወንድ ሊሆን እንደሚችል ሳይጠረጥሩ ቀርተው ሳይሆን ... ነጻነቷን ለመስጠት ብለው ነው።

“አይ ወንድ ጓደኛዬ ነው ... ማለት ጓደኛ ብቻ ... ሌላ ነገር የለም...” አለች አይኗን ሳታስበው ሰበር አድርጋ ድምጿንም የተለየ ነገር እንዳለ እንዳያስመስልባት አላልታ። አያቷም ሁኔታዋን አይተው እንደ ለመዳራት አንድ ተረት ሊነገሯት ጀመሩ ። “እንዴ አንበሳና ጦጣ የሞቀ ወሬ ይዘው ሲያወሩ ነበር አሉ... ጦጣ ዛፍ ላይ ሆኖ አያ አንበሳም መሬት ሆኖ ...” ሲሉ ... አካሄዳቸው እንደ ገባት ሁሉ ። “እማምዬ አሁን ምን ልታመጪ እንደሆነ ገብቶኛል ... እውነት ምንም የለም ... እኮ።” ብላ ማቀች።

“ እንዴ እኔ ምን አለ አልኩ ... ጢኒ ... ድሮ ልጅ ሆነሽ እኮ ራስሽ ነበር ተረት ካላወራሽ እያልሽ የምታስቸግሪኝ። አሁን በቃ አደግሽ ማለት ነው...” ብለው አሁንም በቅኔ ነካ ሲያደርጓት፣ እሷም ነገሩ ገብቶአት ማቋን አቀለጠችውና ዐቅፋቸው፣ “እሻ በቃ ንግሪኝ ... ከዛስ ምን ሆኑ አምበሳና ጦጣ?” አለች እንደጓጓች ሁሉ።

“በኋላ አያ አንበሳ... ጦጢትዬ ለምን ወርደሽ መሬት ላይ ጨዋታችንን አንቀጥልም? እኔ ኮ አልበላሽም ... ሲላት፣ እሷም አይ አያ አንበሳ... መብላትን እዚህ ምን አመጣው ...? ግድ የለም እዚህ ሆኜ ብንጫወት ይሻላል አለችው አሉ” ብለው ፈገግ እንዳሉ የከተፋትን ሽንኩርት መገልበጫ ሰሐን ለማምጣት ዞር ብለው ሲሄዱ፣

“አቤት አቤት እማምዬ ግን ... እሽ በቃ እንዲሁ ደስ ይለኛል ልጄ፣ ነገር ግን ምንም የለም፣ የተባባልነውም ነገር የለም” አለች ከኋላቸው እየተከተለች።

እርሳቸውም “አይ ጢንዬ... እኔ ምናልቱ? አፋችሁ ባይናገርም ልባችሁ የሚለው ነው ዋናው።” ብለው ሲሰቁ ... አክስቷ ወደ እነርሱ እየቀረበች፣ “በቃ እናንተ ከተያያዛችሁ አትላቀቁም አይደል? ደግሞ ምንድነው የምትደልቁት...” ብላ ጨዋታውን ለመቀላቀል የተበለተውን የበግ ሥጋ ይዛ ተጠጋቻቸው፣ ሥጋውን ለጥብስ ከታትፋ ለማዘጋጀት። ከዚያም ሦስቱ እየተማግቁ አንድ ዐሥር ደቂቃ ካወሩ በኋላ ከአክስቷ ዐርሳ ውስጥ ስልክ ጮሽ።

“ውይ ረስቼው ... ቅድም ቤት ሂጂ ብርቁ ናት የላከችልሽ ... ስልክሽን ጥለሽ ነው መሰል ሥራ የሂድሽው” አለች የሰሎሜ አክስት ስልኩን እያወጣች። ሰሎሜም ቀኑን ሙሉ ሲደወል የዋለውን የሰልክ ብዛት እያሰበች ስልኩን ይዛ ወደ ላይ ወጣች። የደወለችው አንድ ጓደኛዋ ነበረች። መላኩም ጋ አለመደወል ትዝ አላት።

ከእርሷ ጋር ስትጨርስ መላኩ ጋ ደውላ በሰላም መግባቱን አረጋገጠች። ከዚያም ወደ ውጭ ወዋታ እሳቱ አካባቢ ካሉት ዘመዶቿ ጋር ተቀላቅላ ማውራት ጀመረች። ውስጧ የቸኮለው ግን መላኩ የሰጣትን ጽሑፍ ለማንበብ ነበር። ማንም የሚለታት እንደሌለ ዐውቃለች። ሌሊት አንበዋለሁ ብላ ወሰነችና ዘና ብላ የወፈውን የቤተ ሰብ ጫጫታ ተቀላቀለች። ድንገት ደግሞ ሊገባት የማይችል ነገር ልቧን ጭንቅ ጭንቅ ሲለው ታወቃት። ከትናንት ጀምሮ ልቧ ጭንቅ ጭንቅ ይለዋል አልፎ አልፎ። ሰሜቱን ባትወደውም ያው ከሥራ ውጥረት ጋር የተያያዘ እንደሆነ አድርጋ ነው የወሰደችው። ቤተ ሰቦቿ ለዚህ ሰርግ መምጣት ስላልቻሉም ያገረሽ ናፍቶት ስሜት ስለመሰላት ችላ ልትለው ሞክረች።

ምሽቱ ዘና ያለ፣ ማቅ የሞላበትና ሁሉም የተደሰተበት ምሽት ነው። ወደ እኩለ ሌሊት ላይ ነው እሳቱን አጥፍተው፣ ዕቃውንም አነሣሥተው መተኛት የጀመሩት። ወጣቶቹ ሳሌን ገብተው ጫጫታቸውን ቀጥለዋል። አብዛኞቹ ሕፃናት ግን ተኝተዋል። የሰሎሜ የመጨረሻ አክስቷ ሁለት ሴት ልጆች ከሰሎሜ ጋር ነው የምንተኛው ብለው እሥር እሥሯ እያሉ ነው። ሰሎሜ ከአያቷም ጋር መተኛት ፈልጋለች፣ ከሕፃናቱም ጋር እንዲሁ። በኋላም አንድ ትልቅ አልጋ ያለበት ውስጥ ሁሉም አብረው እንዲተኙ ተወሰነ። ይሄ ልጆቹን ሲያስፈንጥዝ ሰሎሜንም አስደሰታት። አንድ ሠላሳ ደቂቃ ያህል ከተላፋና ተረት ከተወራላቸው በኋላ ሕፃናቱ እንቅልፍ ይዟቸው ሄደ።

ሰሎሜና አያቷም ትንሽ ተጫውቱና፣ “እማምዬ አንቺ ስትለፈ ነው የሞልሽው ነገም ደግሞ ያው አድካሚ ቀን ስለሚሆን ተኚ... እኔ አንድ የምጨርሳት

ሥራ ስላለችች እዚያ ጨርሼ እትሻለሁ...” ብላ ሳም አድርጋቸው ከአልጋ ላይ ፈንጠር ብላ ወረደች። እማማ መገርቱም፤ “አረ አረፍ ብትዩ አይቻልም እንዴ ... እንችሰ ብትሆንኝ ሥራ አይደል እንዴ የዋልሽ? ነገ ደግሞ ቅዳሜ ነው፤ ነገ አይደርስም እንዴ ምን አጣዳፊ ነገር ቢሆን ነው?” አሉ ትራሳቸውን ተደግፈው ቀና እንደ ማለት እያሉ።

“አይ ብዙ ነገር አይደለም። ትንሽ አንብቢ ማስተካከልና መልስ መስጠት ያለብኝ ነገር ስለሆነ እንዲያድር ሰላፊልግህ ነው” አለች ካልጋው ትይዩ ያለው ሶፋ ላይ ለመቀመጥ እየማተረች። “ውሃ ነገር ሳምጣልሽ እንዴ?” አለቻቸው ለራሷ ለማምጣት ዐስሳ ስለነበር።

“አይ ግዴለም እኔ አልፈልግም። ግን ለልጆቹ ካስፈለገ ለማንኛውም እዚህ ቢቀመጥ ከፋት የለውም ... አንች ግን አትቆዩ ... ዐረፍ ብትይ ጥፋ ነው።” አሉ አሁንም ዐይናቸውን ከእርሷ ላይ ሳይነቅሉ።

“እሽ እትሻለሁ...” ብላ ወደ ሳሎን ሄዳ ቦርሳዋንና ሁለት ወሃ ከብርቱቆ ጋር ይዛ ተመለሰች። ከሶፋው አጠገብ ያለውን ትንሽ የዕንጨት ጠረጴዛ ሳብ አድርጋ የጀመረችውን ውሃ አስቀመጠችበት። ከዚያም መላኩ የሰጣትን ወረቀት አውጥታ ማንበብ ጀመረች። ራሷን ሙሉ ለሙሉ ሶፋው ላይ አደላድላና ጋቢ ውስጥ ሰውራ። ከሌሊቱ ስባት ሰዓት ሲሆን፤ ፍጥረቱ ዓለም በቤትም በውጭም በእንቅልፍ ዓለም ጉበቶ አእምሮውን ለነገ ያድሳል። ሰውነቱን ያሳርፋል። እንቅልፍ ድሮም ዘንድሮም ምስጢር ነው። ባይገባንም ግን የእድሜያችንን ቢያንስ አንድ ሦስተኛ መውሰዱ ቆጭቶን አያውቅም። እምቢ አልተኛም ቢባልስ በግድም ቢሆን መውሰዱ የት ይቀራል። ሰሎሜ ሐሳቧን እንደ ምንም ሰብሰብ አድርጋ የመጀመሪያው ገጽ ላይ ዐይኖቹዋን ጣል አደረገች። ከዚያም ገጾቹን ገለጥ ገለጥ አድርጋ እየቻቸው። የመጀመሪያው ገጽ በቀይ እስክርቢቶ በመላኩ የእጅ ጽሑፍ ነው የተጻፈው። ከዚያ ለጥቆ ያለው ግን በሥርዐቱ ታይጥ የተደረገ ሦስት ገጽ አካባቢ ጽሑፍ ነው። በቀይ እስክርቢቶ የተጻፈውን ማንበብ ጀመረች። እንዲህ ይላል፡

“በቀይ የጻፍኩት እጄ ላይ የነበረው እስክርቢቶ እሱ ብቻ ስለነበር ነው። ጽሑፌ እንደ ሁሌውም ስለተሞካሄደረ ባንቺ ትዕግሥትና ችሎታ መተማመኔን እንደሚያሳይ ይታይልኝ። መጽሐፍ ይሆናል ተብሎ ባንቺ የተሰየነበት ይህ ተከታታይ ደብዳቤያዊ ሙከራ ምን እንደሚፈጥር በግዜር እጅ እንደ ተወከትም ለክብርትነትም ለማሳወቅ ሳይሆን አይቀርም። ታይጥ ለማድረግ ሞክራለሁ ሐሳቤ ውስጥ የመጣውን። አማርኛ ታይጥ በማድረግ እንዴት ቀርፋፋ እንደሆነኩ አትጥይቁኝ። መልመድ ሳይኖርብኝ ግን አይቀርም። ካልሆነ ከመተየቡ በእጅ ወደ

መጻፍ ሳልዘልም አልቀር። ሦስት ገጽ ለመጻፍ የወሰደብኝ ሦስት ቀን ዕድሜ ማባከንም ሆኖ ነው የተሰማኝ። ከዛ በላይ ግን የሚያሳስብኝ እንደዚህ የጓጓሽለት ጽሑፍ በፊትሽ እዚህ ግባ የሚባል ከሆነ ነው። ርእስ የለውም። ያው በማለቂያው ላይ አንቺው ስም ታወጪለታለሽ... የራስሽ ልጅ ስለሆነ”።

ሰሎሜ ትንሽ ውሃ ተገብጧልችና ያነበበችውን ገጽ አስቀምጣ ዋናውን ጽሑፍ ከመቀመጫዋ እየተስተካከለች ማንበብ ጀመረች።

ይህ ያለፈው ዓመት ከብዙ ጊዜ ጀምሮ ስመኝ ከነበርኳቸው ነገሮች መካከል ቢያንስ ጥቂቶቹን ያደረግሁበት ጊዜ ነበር ብል ማጋነን አይደለም። ወደ ሰሜን ሄጄ ያሉትን ታሪካዊ ቦታዎች ለራሴ ማየት ገና የአንደኛ ደረጃ ተማሪ እያለሁ የተፈጠረ የልብ ምኞቱ ነበር። በተለይ ጎንደርን፣ ሳሊበላንና አክሱምን በረሀት ካርድና በመማሪያ መጽሐፍ ቢበዛም በቴሌቪዥን ብቻ ማየቱ ለእኔ አርኪ አልነበረም። በኋላም አውሮጳ ሄጄ በቆየሁባቸው ጥቂት ዓመታትና ለሁለት ወር በሀንድና በቻይና ካደረግሁት ጉብኝት በኋላ ያየሁባቸው የእነዚያ ሕዝቦች የጥንት ትውልድ ሥልጣኔና እድገት አፈን ብቻ ሳይሆን ልቤንም ነው ያስያዘኝ። እዚህ አፍንጫይ ሥር ያለውን የጥንቱን የሀገራችንን ሰዎች ሥራ አለማየቱ ንጽጽራዊ እይታን ሳይነፍገኝ አልቀረም። ሦስቱንም ነበር በአንድ ሳምንት ውስጥ ያየሁባቸው። የተጓዝኩት በአውሮፕላን በመሆኑ በቦታዎቹ መሃል ያለውን ሀገርና ሕዝብ ለማየት አልቻልሁም፤ ቢያንስ የፈለግሁትን ያህል። እንዳለመታደል ሆኖ አብዛኛው የጥንት ሀገራችን የጥበብ ሥራ ባሳዛኝ ሁኔታ ከጥንት ከጠዋቱ በያዘን የጦርነት አባዜ በአብዛኛው ሳይወድም አልቀረም። የተሠራው መወደሙ ብቻ ሳይሆን ሊሠራ ይችል የነበረውም ከናኩቴው አለመሠራቱ አሁን ላይ ሆነን ያጩ እንዳናይ ጥቁር ግድግዳን መሥራቱ አይቀርም። ከተራረፉ የጽሑፍ ሥራዎች እንኳን ምናባችንን ተጠቅመን የት እንደ ነበርን ተመራምሮ መድረሱ ከባድ ነው። ምክንያቱም የተረፉት ጽሑፎች ብዙዎቹ በጃችን የሉም፤ ያሉትም ቢሆኑ በተለያዩ ሃይማኖታዊና ፖለቲካዊ ምክንያቶች ተበራርዘው እውነቱን ነጥሎ ማውጣቱ ራሱ ከባድ ሥራ ነው። አፈታሪክ ደግሞ ካፍ ወዳፍ ሲተላለፍ የመጀመሪያውና የመጨረሻው ላይመሳሰል ቢችል አይገርምም። እንዳንዴም አብዛኛው ነገር በድንገት ከሰዎች ጋር አብሮ ይሞትና ሌላ የፈጠራ አፈታሪክን ይወልዳል። ከዲቃላ አፈታሪክ ደግሞ ንጽሕውሹትን መሸከም ይቀላል።

የሆነ ሆኖ ከጎንደር ጀምሮ ሳሊበላ፣ ከዚያም አክሱምን ነበር የገቡበት። ለእኔ ቢገቡ ዕቅድ አንጻር እንጂ በጊዜ ላይ ወደ ጓላ

ለመሄድ ብዬ ያደረግሁት ነገር አይደለም። ከአክሱም ይልቅ ላሊበላና ጎንደር በተራራ የተከበቡ ወጣ ገባ መልክአ ምድር ያላቸው ሆነው ነው ያገኘኋቸው። ለዚህም፤ ጦርነት ምን ያህል ተጽዕኖ ኖሮት ይሆን የሚል ጥያቄ ፈጥሮብኛል። ደግሞም በጊዜ ወደ ጓላ በሄድን ቁጥር በሥልጣኔ ወደፊት የሄድን መሰሉ ታይተዋል። ይህንንም ያስባለኝ ሁለት ትዝብት ነው። አንዱ ከጎንደር ይልቅ ላሊበላ፤ ከላሊበላም ይልቅ አክሱም በሥልጣኔ የላቁ እንደ ነበረ ያህል መሰሉ ስለ ታየኝ ነው። ሌላው ግን የዛሬ የጎንደር፤ ላሊበላና የአክሱም ነዋሪዎች በጊዜ ቁጥር ከአምስት መቶ አስከ አንድ ሺህ አምስት መቶ ዓመት የገሠገሡ ሲሆን፤ በኦሮሞ በሥልጣኔ ግን ያንን ያህል ወደ ጓላ ሳይሄዱ አልቀረም የሚል እምነትም ስለ ተፈጠረብኝ ነው። ይህንን ስል ግን የተሰማኝን ስሜት ከመግለጽ ያለፈ እውነታ ተደርጎ መወሰድ የለበትም።

ደግሞም ከስምንት መቶ ዓመት በኋላ በላሊበላ አስገራሚው ሥልጣኔ የያዘው የላሊበላ ውቅር አብያተ ክርስቲያናት ብቻ መሆናቸው የዛሬዎቹን ላሊበላውያን አለመከንከኑ ብቻ ሳይሆን ማከራቱም ትንሽ አብሳሎቶች ነበር። ያስገቡበትን የነበረው ወጣት የላሊበላ ልጅ ያለኝ አሁንም አደረሳችኋል። የእያንዳንዱን ቤተ ክርስቲያን ስም፤ አሠራርና ታሪክ እያስረዳኝ እያለ፤ “የሚገርም ነው ይህንን የመሰለ ድንቅ ሥራ በዚያን ጊዜ መሠራት መቻሉ” ስል “ምን መሰለህ ይህንን ላሊበላና ረዳቶቻቸው ብቻቸውን እኮ አልሠሩትም። እንዲያውም በዋናነት መላእክትና መድኃኔ ዓለም ራሳቸው እየመጡ ነው ሌሊት ሌሊት ዐብረው የሠሩት ተብሎ ነው የሚታመነው እንጂ ይህ በሰው ኃይል ብቻ የተሠራ አይደለም።” አሰ እርግጠኛነቱ በድምፁ እያስታወቀበት። ይህ ደግሞ ድሮም ሰው ስላልሠራው ዛሬም እንዲህ ዐይነት ሥራ ሰው ይሠራ ዘንድ ይችላል የሚለውን አስተሳሰብ ፈጽሞ የሚገድል ነው። ባካባቢው ነቃ ያሉ አስጎብኚ ወጣቶች እንዲህ ዐይነት አመለካከት ካላቸው፤ ሌላው ሕዝብም ምን ያህል ከዚህም ዐልፎ ያስብ ይሆን? ፈረንጆቹ ደግሞ የውጪ ሀገር ሰው ቀጥረዋል። እንጂ ራሳችሁ አልሠራችሁትም የሚል ሐሜት መሰል ሐሳብ ያሠራላሉ። እነርሱም በየኔ ሥልጣኔያችንና ባሁን ኦሮአችን መካከል ያለውን ገደል ለመሙላትና ለማስታረቅ የዘዩት ማብራሪያ ሊሆን ይችላል። በጥቂር ላይ ያላቸው ንቀት እንዳለ ሆኖ። የሆነው ሆኖ ጊዜ ወደፊት ሲገሠግሥ የሰሜኑ ሕዝባችን ግን ወደ ጓላ የተንሸራተቱበት እውነተኛ ምክንያት ያልተፈታ እንቅስቃሴ ሆኖብኝ ነው የተመለሰሁት።

ኮሌጅ እያለሁ የቅርብ ጓደኞቼና በአንድ የዶርም ደባሌ የነበረው የኮንሶ ልጅ የሆነው ኩሲያ እስከ ዛሬም ወዳጄ ነው። ከሱ በሰማሁትና

ጥቂትም ባንበብኩት አስገራሚ የሕዝባችን አካል የሆነውን የኮንሶ ማኅበረ ሰብም በቅርቡት ባውቀው ብዬ የምመኘው ነበር። ኩሲያ ጠንካራ ሠራተኛ፤ አስተሳሰቡ ቀጥተኛና ፍላጎቱን ለመግለጽ ብዙም ይሉኝታ የማይገታው ነበር። ሰውነቱ ጥንክር ከርር ያለ፤ ሁሌም ጤነኛና መልክም ጠይም ነው። የሚናገረው አማርኛ ከሰዋሰው አንጻር ልቅም ያለ ቢሆንም፤ የምላሱ ዕጥፋት ግን ወደ ኮንሶኛ ይወስደው ነበር። ሁሉ በፍጥነት ሲሆን የሚሄደው እንቅልፉ ሥሥና ምጥን ናት። ሁሌም ይመኝ እንደነበረው ትምህርቱን እንደ ጨረሰ በቀጥታ ወደ ኮንሶ ሄዶ ካራቴ ከተማ ነው ሥራ የጀመረው። በጥቂት ዓመታት ትልቅ ኅላፊነት ላይ ተሸጋግሮ ይሠራ ጀመር። እኔም በዚህ ጊዜ ነበር የእርሱ ሰርግ ላይ ለመታደም ብሎም ኮንሶን ለመግባኝን የሄድሁት። ያገባት ልጅ ሰው የምትወድ ሣቂታ የኮንሶ ልጅ ስትሆን በሙያዋ የጤና ረዳት ናት። የሄድሁት ከሰርጉ አንድ ሳምንት በፊት ስለ ነበር፤ ኩሲያ እስኪበቃኝ ነው አዙሮ ኮንሶን ያስገቡበትና። አባሮባ ከሚባለው ቀበሌ የሚኖሩ ቤተ ሰቦቹንም ተዋውቁ አንድ ቀን እዚያው ዐድሬአለሁ። ከገወዳ እስከ ጉማይዴ፤ ከኮልሜ እስከ ወይጦ ሁሉንም ገብኘሁ።

ኮንሶዎች የሚታወቁበት የእርከን ሥራ ከአራት መቶ ዓመታት በላይ ዕድሜ እንዳለው ይታወቃል። ኮንሶ በገናብም ሆነ በመሬት ላይ ባለው ሃ ያልታደለ ከመሆኑም ባሻገር፤ እጅግ ወጣ ገባ የሆነ መልክአ ምድር ነው ያለው። ኮንሶዎች የጥንት የጠዋቱን የእርከን አሠራርና የውሃ ቁጠባ ሳይፈርስ ሳይበላሽ እንዳለ መጠበቃቸው አስገራሚ ነው። ይህ ለኮንሶዎች ቅርስ ብቻ ሳይሆን ኦሮአቸውም ነው። አለባበሳቸውና አብዛኛው ባህላቸውም እንደእርከኑ ተጠብቆ የቆየ ይመስላል። ከሌላው ሕዝብ ጋርም እምብዛም አልተቀላቀሉም። አለባበስ ብል በደረቱ ላይ ባለአራት መሥመሩ የተለያየ ቀለም ያለው ካፍቴራ የኮንሶ መለያ እስኪመሰል በብዛት ይለበሳል። ከዚህ በቀር ግን በድሮዎቹና ባሁኖቹ ኮንሶዎች መካከል ያለው ልዩነት፤ ጊዜው በአራት መቶ ዐመት መሄዱና አንዳንድ የውጭ ተጽዕኖዎች የፈጠሩት ውጫዊ ለውጥ ብቻ ይመስላል፤ ቢያንስ እስከ ቅርብ ጊዜ። እዚህ ደግሞ ያገራችን ሰዎች ጊዜ ቢሄድም እንኳ እነሱ እዚያው ለመቆየት የመረጡ ወይም የተገደዱ መሰሉኝ። ጊዜ ካልቆመ በቀር እንዴት ነው ሰው ለዚህን ያህል ጊዜ እዚያው ባለበት መኖር የሚችለው? የዛሬ አራት መቶ ዓመት በነበረው ሥልጣኔ ላይ ከጊዜ ጋር ግሥጋሜ ቢደረግ፤ ኮንሶ ከኮርያ አትቀድምም ነበር ብለሽ ነው? እንደ ጠንካራ ሠራተኛነታቸውና ተንኩል እንደሌለው ንጹሕ ልባቸው።

የማይከፈልበት ትራንስፖርት ነውና አሁን ደግሞ በምናብ

ሠረገላ በሐሳብ ፍጥነት ወደ ምሥራቅ ብንገሠግሥ መቼም ደከመኝ እንደማትዩ ነው። ይሄንን ከጨረሰን ጉዞው በቀጥታ ወደ አዲስ አበባ ስለሆነ አታስቢ። አዲስ አበባ ስንደርስ የምትወጃው ማኪያቶ ተከሽኖ ይጠብቅሻል።

ይህንን ስታነብ ትንሽ ፈጥ አለችና ከውሃዋ ጐንጨት ብላ ለሌላ ጉዞ የምትዘጋጅ ይመስል ራዲዮ አመቻቸች። ንባቡ እየጣማት ስለሄደ ማቋረጥ አልፈለገችም።

በአፋር መሥመር ይሠራ የነበረ አንድ የመሥራቻ ቤታችን ሾፈር አንድ ጊዜ የነገረኝ ትዝ አለች። ነገሩን ወዲያው ሙሉ ለሙሉ ባልቀበለውም ትንሽ ፈጥ ስላሰባለችና ከምጽፈው ሐሳብም ጋር ስለሄደች ልጥቀሰው ብዬ ነው። 'አፋር መሥመር ስትነጻ አፋር' ብዙ ጊዜ ይዘሃቸው እንድትሄድ ይጠይቁሃል፤ አንዳንዴም ያስገድዱሃል። የሚገርመው ግን አንዳንዴ አንተ ከምትሄድበት አቅጣጫ በተቃራኒ እየሄዱም ቢሆን እንኳ ሲፍት የሚጠይቁ ጥቂት አይደሉም። ለምን ብለህ ብትጠይቅ መልሳቸው 'አይ ዋናው መሄዱ አይደል' ይመስል ወደ መጡበት አቅጣጫ እስኪጠገቡ ይሄዳሉ' ብለኝ ነበር። በኋላ እንደተረዳሁት ግን በየትኛውም አቅጣጫ ዘመድና ወዳጅ ስላላቸው ያገኙትን እድል በመጠቀም ለረጅም ጊዜ ያላዩዋቸውን ሰዎች ለመጠየቅ በማሰብ እንደሆነ ሰማቼያለሁ። ባብዛኛው የምሥራቅና የሰሜን ምሥራቅ ያገራችን ከፍሎች ያሉ ሕዝቦቻችን ከስፍራ ስፍራ እየተዘዋወሩ ኑሮን የሚኖሩ፤ አርብቶ አደር ሕይወትን የሚመሩ ናቸው። ከብቶቻቸውን ተከትለው ወይም አስከትለው ነው ሲሄዱ የሚኖሩት።

እንደዛሬ ሜት መቃም ባገሩ ሁሉ ከመስፋፋቱ በፊት፤ ሜትን በወጉ እየታመ እጅግ ጊዜ የሚያጠፋ እንደ ምሥራቁ ክፍል ሕዝብ እምብዛም አልነበረም። ከዚህም ጋር መረጃን በመለዋወጥ የሚጠፋው ጊዜ እንደ ብዝሃነት ስለማይቆጠር ከተለያዩ አቅጣጫ የመጡ ሁለት የማይተዋወቁ ሰዎች እንኳ ሳይቀሩ ተቀምጠው ሳያወሩ አይተላለፉም ይባላል። ይህ ሁሉ በጉዞ ላይ ያለና ወቅታዊ የሆነው ሁሉ መረጃም ቴክኖሎጂም በሰፍቱ የሚደርሰው ሕዝብ ነው። ነገር ግን በጽሑፍም ሆነ ሥልጣኔን አትመው ለመጨው ትውልድ በሚያስቀሩ የጥበብ መንገዶች ራሱን እጅግም ያልገለጸ ሕዝብ መስለው ታዩኝ። ጊዜያዊውንና የጊዜውን ለማድረግ ሲሮጥ ጊዜ ያመለጠው ሕዝብ። ሁሉ እንደ ዘመነ ኋላ የቀረ። መረጃ ጎይል ነው፤ ሐሳብም የፈጠራ ሥራ ሁሉ መሠረት በሚለው አባባል እስማማለሁ። ከትናንት ተምሮ ነገን ያልቃኝ ዛሬ፤ በመወለድና በመሞት መካከል ያለ የሕይወት አዙሪት እሽከርከሪትን ነው የሚፈጥረው።

እንግዲህ ያልዳሰሰኝቸው ብዙ ያገራችን ሕዝቦችና አካባቢዎች እንዳሉ ርግጥ ነው። እነዚህን ሁሉ ዞሬ ባይ፤ ታሪካቸውንም ባጠና የተሻለና የተሟላ ግንዛቤና እይታ እንደሚኖረኝ እሙን ነው። ለነገሩ ታሪካዊ ትንታኔ የመስጠት ስላልሆነ ሀላማዬ ብዙም አያስጨንቀኝ። ጊዜ ያንድን ሕዝብ አስተሳሰብ ለመለካት ሁንኛ መስተዋት መሆኑን ለማሳየት ያህል ነው። የሰሜኑን ሕዝብ ሥልጣኔ ወደ ኋላ መንሸራተት፤ የደቡቡንም ባለበት መርገጥ እንዲሁም የምሥራቁን መድረሻና ሀላማ የሌለው ሥልጣን ኋላ ቀር እረፍት የለሽ ጉዞ አይተናል። ነገሩን ጠለቅ አድርገሽ ካየሽው፤ የሕዝባችን ማንቆ አንድም ብዙም መሆኑን ነው የሚያሳየው። አንድነቱ የሁላችንም ችግር፤ ያስተሳሰብና የአእምሮ ጉዳይ መሆኑ ሲሆን፤ ልዩነቱ ግን እንደ ታሪካችንና ማንነታችን የተለያየ ቅርጽ ይዞ መገኘቱ ነው። ለመጻፍ የሞከርሁት እንግዲህ ጊዜ ያስተሳሰብ መስተዋት መሆኑንና ጊዜ ያመለጠው ሰውና ሕዝብ ሁሉ አእምሮውን የተነጠቀ መሆኑን ነው።

አይ የእኔ ነገር ይቅርታ! አዲስ አበባ ሳንገባ ትንተናዬን ጀመርሁ እንዴ? ጉዞው የምናብ ነውና አገር ምድሩን ሲያየረን በቆየው የሐሳብ ፈረስ ተሳፍረን ተነሣን ... በሃሳብ ፍጥነት ደረሰን። አሁን በረን አሁኑኑ አዲስ አበባ ገባን። የሐሳብ ግልቢያን የምወደው ለዚህ ነው። ፍጥነቱ የሐሳብን ያህል ነውና። የአዲስ አበባ ጉዳይ እንደምትዩ እርግጠኛ ነኝ። አዲስ አበባማ ሁሉም ሀይነት ሰዎች ተቀላቅለው የሚኖሩባት ከመቶ እጅግም ያልዘለለ ዕድሜ ያላት የወጣት አዛውንት ከተማ ናት። ገና የራዲዮ አእምሮ የላትም። የራዲዮ ጊዜ ባህልና መለያ አልተበጀላትም። የሁሉም አስተሳሰብ ተጥዶ መንተከተኪያ ድስት ናት። እንዲሁም ከየገሩና ከየቦታው የሚመጣውም ሐሳብ መራገፊያ ወደብ። ስለዚህ የአዲስ አበባ ሕዝብ እንደ ሕዝብ ድብልቅ አስተሳሰብና ግራ የሚያጋባ ኋላ ቀርነት የሚያወቃየው ሳይሆን አይቀርም። ባለጸጋ ድኸችና የተማሩ ማይማን የበዙባት ከተማም ናት። ወደ ዳር ስትወጪ ነው ይህ ምስቅልቅል አስተሳሰብ ከየት እንደመጣ የምትረጃው። እንደ እኔ እይታ አዲስ አበባ ወጥና ግልጽ አስተሳሰብ ባገኘች ቀን የልጅነት ውበቷ አብረቅርቆ መውጣቱ አይቀርም። ከጊዜ አንጻር አዲስ አበባ የደረሱባት ፈጣን ተደጋጋሚና አስቸጋሪ ለውጦች ቅርጽ የለሽ ሳይደርጓት አልቀሩም። ስለዚህም ያዲሳባ አእምሮ ታምሞ እንዳላገገው የተቃወሰ ጭንቅላት የተሰባበረና ግራ የተጋባ ይመስለኛል።

የሆነው ይሁንና ዛሬ ለማለት እየሞከርኩ ያለሁት የዛሬ አስተሳሰባችንና የጋራ አእምሮአችን የተሰራው ከድሮ እስከዘንድሮ በተከማቸው ታሪካችንና ባራቱም አቅጣጫ ከዳር እስከመሃል ያለው ሀዘብ አስተሳሰብ ተደምሮ ነው። ከቤተ መንግሥት እስከ ቀበሌ ከቤተ አምልኮ

እስከ ቤተሰብ ከሕፃን እስከ ዐዋቂ፤ የጥንቱም የዛሬውም አሁን ያለውን አስተሳሰባችንን ፈጥሮታል፤ ቀርጾታልም። ደግሞ ከጊዜ ቀመሩ በላይ የሚያስብም ሆነ የሚኖር ግለሰብም ሆነ ገብረተሰብ የለም። የጊዜ ጉዳይ የዛሬ አስተሳሰባችንን የሚለካ፤ የነገሩን ደግሞ የሚቀርጽ ምስጢር ነው። ጊዜ እንደ ጅረትም ይፍሰስ፤ በዑደትም ይመላለስ፤ የተናጠልና የጅምላ አስተሳሰባችንን ፍንትው አድርጎ የሚያሳይ ከሄደ የማይመለስ ተንቀሳቃሽ ሰሌዳ ነው።

እዚህ ጋ ላብቃ መሰለኝ። ይሄ አጻጻፊ ወዴት እንደሚወስድኝ እኔም በቅጡ አልገባኝ። እስከ ለማንኛውም እንብረውና እናወራለን። እኔ እንጂ ሰዎችን ስለ ጊዜ ሳስብ ስለነበር ይሁን ወይም የአስተሳሰብና የጊዜ ዝምድና ለረጅም ጊዜ እንቆቅልሼ ስለሆነም ይሆናል እንደዚህ ጀመርኩት።

እንግዲህ አጀማመሩን እንዴት እንዳያሸው ለማወቅ ትንቢት። እኔ ለመጻፍ የወሰድብኝን ጊዜ ያህል ለማንበብ እንዳይወስድብኝ አጸልደለሁ። ዝም ብሎ ከሆነም አትፍራ፤ ምናልባት የእኔ ተስጥዎ እንዳባቶቹ አፈታሪክ ሊሆን ይችላል፤ አንቺም ከማንበብ ትገላገያለሽ። እስከ ደገና ቆይኝ።

አንብባ ስትጨርስ ጽሑፉን ፈጽማ ካልጠበቀችው አንጻር ስለ ጀመረው፤ “ህም... ይገርማል...” አለችና ጸጥ ብላ ጥቂት ጊዜ ቆየች። ሳትወድ በግደ እርሷም ስለጊዜ እያሰበች ሰዓቷን ብትመለከት ወደ ስምንት ሰዓት ከሌሊቱ ተጠግቶአል። ጊዜንና አስተሳሰብን እንዲህ ዐሰባውና አዛውንትም። ብዙ ጥያቄ ቢፈጠርባትም፤ አንድ ትልቅ አሣ የያዘ መንጠቆን እንደሚገባት ሰው ከሐሳቡ ጋር እየተጓተተች ወደ መኝታዋ ሄደች። ሲገናኙ የሚያደርጉት የሞቀ ውይይት ካሁኑ ታያት። የተኙትን ሳትረብሽ ቀስ ብላ አያቷ ሥር ስትገባ ቶሎ የሚነቁ አያቷ “ጢንዬ መጣሽ? ... እንዲያው እኮ በውድቅት ሌሊት ምን ይባላል...? እስከ አረፍ በዬ” እያሉ ጠጋ አሉላት። በልጅነቷ እንደለመደችው ራሷን እያሻሽዋት ጊዜ ከማይለካበት ዓለም ከሚኖረው አያ እንቅልፍ መዳፍ ውስጥ ገብታ ትሰወር ዘንድ አገዙዋት፤ እስከ ነገ።

ጠዋት ላይ አያቷ ቀድመው ቢነሡም፤ እርሷና ሕፃናቱ ግን ከነቁም በኋላ ሲላፉ፤ ተረት ስታወራላቸው አረፋፍደው ነው ካልጋ የወጡት። ፊቷን ተጣጥባ ወደ ሳሎን ከመሄዱ በፊት መላኩ ጋ ደጋግማ ብትደወልም ስልኩ ዝግ ነው። ቅዳሜ ጠዋት ልማዱ ነው። “የመላኩ ጊዜ ነው” የሚለው ነገር አለው። ስልክ ቁለቪጅኝና ራዲዮ ዝግ ነው። ሰወም አያገኝም። በሌሊት ተነሥቶ ለአንድ ሰዓት ከዋኘ በኋላ ሻወር ወስዶ አልጋው ውስጥ ለጥ ብሎ ያረፍዳል። ሲነሣም እኔ ነኝ ያለ ጥፋ ፍርፍር ቁርሱን ይበላል። ከዚያም እራሱ የሚያፈላትን ቡና ፋት እያለ ሳምንቱን ሙሉ

ለቅዳሜ የተቀመጡትን የተመረጡ፤ ከኢንተርኔት ላይ የተሰበሰቡ እንዲሁም የመጽሔቶችንና የጋዜጣ ጽሑፎችን በየመገሉ ከሚያነባቸው የግጥም መጻሕፍት ጋር ያነባል። ከዚያም ያለፈውን ሳምንት እያብጠለጠለ የሚቀጥለውን ሳምንት የሚሥልበት የማሰቢያ ጊዜው ነው። ይሄው ሁለት ዓመቱ፤ ካቅም በላይ ድንገተኛ ነገር ካላጋጠመው በቀር፤ ዝንፍም ሳይል የመላኩ ጊዜ እንደተከበረና እንደ ቀጠለ ነው።

ሰሎሜ ከቁርስ በኋላ ልብሴን ልቀይር፤ ደግሞም መኪናዬን ይገር ልምጣ በማለት ከካናዳ ከመጡት ዘመዶቿ ሣራን ይዛ ተነሣች። ያክሰቷ ባል ላድርላችሁ ቢልም በታክሲ መሄዱን መርጠው ወጡ። ካናዳ ተወልዳ ያደገችው ሣራ ሃያ ሦስት ዓመቷ ሲሆን አማርኛ ትንሽ ትንሽ ብቻ ነው የምትችለው። መሣቅ ትወዳለች፤ ከሰው ጋር ማውራትም እንዲሁ። ሶሻያል ምርክ አጥንታ ባንድ ሆስፒታል ውስጥ ነው የምትሠራው። አጭር ቆንጆና ቅልጥፍ ያለች ስትሆን የሰፖርተኛ ሰውነት አላት። የሽቶ ፍቅረኛም ናት። ሦስት አራት ሽቶ በስሱ ደራርባ ታደርግና የሰውን ቀልብ በተላላ ትስባለች። ባጋጣሚ ወዲያው በመጣው ሚኒሳስ ጋቢና መቀመጫ አግኝተው እየተጫወቱ አስከ ሚክሊኮ ሄዱ። ከዚያም ሁለት ታክሲ ጨምረው ከትንሽ የግር ጉዞ በኋላ ሰሎሜ ቤት ደረሱ። ቤት ሲገቡ እንደ ተለመደው ብርቂ ተጠምጥማ ሰላም አለቻት። ከሲኤምሲ ጀርባ በሚገኘው የሰንሻይን አፓርትመንት ባለሁለት መኝታ ቤት ተከራይታ ነው የምትኖረው። ብርቂ ገና በዐሰራ ሰዓት ዓመቷ ከባሏ ተፋታ ለሌላ ሊድሯት ሲከፈሉ ከቤተ ሰቦቿ ከብልላ ሄደች። ከዚያም ነገሩን የሰማችው የሰሎሜ አክሰት ከገጠር አመጣቻት። በኋላም ሰሎሜ ከእርሷ ጋር እየኖረች እንድትማር አደረገች። አሁን በማታ ትምህርት 9ኛ ክፍል ደርሳለች።

ሁለተኛዋ የሰሎሜ ቤተ ሰብ አባል ደግሞ ሶስና ትባላለች። በመሥሪያ ቤታቸው በር ላይ የሊስትሮ ሥራ ትሰራ የነበረች የዘጠኝ ዓመት ልጅ ስትሆን ሰሎሜ ደንበኛ አድርጋት ነበር። አንድ ጊዜ ለጥቂት ቀን ከጠፋች በኋላ ተመልሳ መጣች። ሣራ እጇ በጨርቅ ተጠቅልሎ፤ ጥውልግልግ ብላ፤ በሊስትሮ ሣጥኗ ላይ ተቀምጣ ባካባቢው ያሉ ወንድ ሊስትሮዎች እየቀለዱባት ስታለቅስ ነበር ሰሎሜ የደረሰችው። እሷን ሲያዩ ሁሉም ዝም አሉ።

ሶስናን ስታይ ደስ ያላት ሰሎሜ ወደሷው አመራች። አጠገቧ ተቀምጣ “ምን ሆነሽ ጠፋሽ የኔ ቆንጆ?” ስትላት የባለ ልቅሶዋን ለቀቀችው። ስፍሰፍ ስቅስቅ ብላ ስታለቅስ የሰሎሜም አንጀት ተላወሰ። “በቃ በቃ ነይ እስከ ቢሮ እንግባና እናወራለን” ብላ የሊስትሮ ሣጥኗን ይዛላት፤ የቢሮ ዘበኞቹን ሰላም ብላ ሣጥኑን ለነርሱ ሰጥታ ይዛት ገባች። ቢሮዋ አስቀምጣት ከካፌቴሪያ ለሰላላና ኬክ ነገር አዘዘችላት።

“እስከ እጅሽ ምን ሆኖ ነው ያሰርኛው?” ስትላት እጇን እንደ ማሸሽ ብላ

ልቅሶዋን ቀጠለች። “አይታዩብኝ ቀስ ብዬ ነው የማየው” ስትላት “ለአንድ ሰው ብታሳዩ ወየው ብለውኛል...” ብላ ዐይኖቿን የሞላውን ፍርሀት በእንባ ለማስወጣት ይመስል መንታ መንታውን ታዘነበው ጀመረች። ከዚያም ሰሎሚ አባብላ እጇ ላይ ያለውን ቆሻሻ ጨርቅ ስትፈታው፣ ያየችውኝ ማመን አቃታት። ከከንደ በታች እጇ ተቃጥሎአል። ቁስሉ ደግሞ ህክምና በወቅቱ ያላገኘ በመሆኑ መግል ለመያዝ እየጀመረ ነው። ጨርቁ ሲነሣ የተጣበቀው ቁስል አብሮ መነሣት ስለጀመረ ሁሉንም ማየት አልቻለችም፤ የሶስኖም ሥቃይ ስለ በዛ። ቀጥሎም ቀዳሚውን ሰውነቷ በግርፋት ሰንበር በሰንበር እንደ ሆነ ለማየት ቻለች። ራሷን ደባብሳ ስታይ አንድ ሦስት ዕብጠቶችና በቅዳሚው የተወረሰ ፀጉር ያለበት ሆኖ አገኘችው። ንዴት፣ ሐዘን ቁጭት ... በቃ መንገብገብ ሞላት።

“ማነው እንደዚህ ያደረገሽ?” አለችት። ዐይኗን ሰበር አድርጋ፣ “እትዩ” ናቸው አለች። “ለምን?”

“የዚያን ለታ ከሥራ ስመለስ መንገድ ላይ ዱርዬዎች ይዘው የወራሁትን ገንዘብ ሁሉ ቀምተው ደበደቡኝ። አምልጬ ቤት ደርሼ ለእትዬ ስነግራቸው ... ውሸታም ሊባ ብለው መጋረፍ ጀመሩ። እውነቱን አውጪ እያሉ። እውነቱን ነው ብዬ እያለቀስሁ ብነግራቸው ... ሁለተኛ እንዳይለምድሽ እያሉ በሻማ እጄን ቀስ እያሉ አቃጠሉኝ። ከዚያም ምንም ምግብ ሳይሰጡኝ አስረው ጨለማ ውስጥ ሁለት ቀን አቆዩኝ” ብላ ከቁጥጥር ውጪ የሆነ እራታዋን ለቀቀችው። በዚህ ጊዜ ከሰሎሚ ቢሮ አጠገብ የነበሩ ሁለት ጓደኞቿም ልቅሶውን ሰምተው ኖሮ ተቀላቀሏቸው።

“ዛሬ እንዴት ላኩሽ ታዲያ?” አለች ሰሎሚ። “በጣም ሊርበኝ ጊዜ ... በቃ መስረቄን አምኜ ይቅርታ ጠይቄ የመጨረሻ ማስጠንቀቂያ ተሰጥቶኝ ነው የመጣሁት ... ዛሬም ምንም አልሠራሁም ... አጠፋታለሁ እንጂ እዚያች ቤት አልሄድም...” ብላ ማልቅሷን ቀጠለች።

በኋላ እንደተረዱት ከሆነ ሶስኖ ወላጆቿን በኤድስ ካጣች በኋላ ወይዘሮ አስካለ ለልቅሶ የመጣውን ቤት ዘመድ አግባብተው ሊያሳድጓት ያመጧት ልጅ ናት። ወይዘሮ አስካለን አገር ሁሉ የሚያውቃቸው የድካ እናት ብሎ ነው። በቅርብ የሚያውቋቸው ግን የድካ ጠር እንደሆኑ ያውቃሉ። ለመጀመሪያ ስድስት ወር እስከ አንድ ዓመት ልጆቹን ትምህርት ቤት ይልኳቸዋል፣ ተንከባክበውም ይይዟቸዋል። አንድ ጊዜ ዘመድ አምኖ መጠየቁን ካቆመ በኋላ ግን ትንንሾቹን ሊሰትሮና የሰው ልጅ ጠባቂነት፣ ከፍከፍ ያሉትን ደግሞ መጠጥ አሻሻጭና ሴትኛ አዳሪነት ውስጥ ያስገቧቸዋል። እርሳቸው ቤት ውስጥ ዐስራ ዐምስት የሚደርሱ ልጆች ይኖራሉ። እነሰሎሚ ቤታቸው ሄደው ሊያናግሯቸው ሲሞክሩ መጀመሪያ በግት በፈገግታ ተቀበሏቸው። ወይዘሮ አስካለ ሰሎሚ ስለሶስኖ ጉዳይ ስትጠይቃቸው ነገሩን

ለማድበስበስ ሞከሩ። ሁሉንም ነገር እንደምታውቅና እሁን ሶስኖ ሆስፒታል እንደገባች ስትነግራቸው ነብር ሆኑ። አመናጭቀውና ተሳደበው፣ ሊከፈሉም እንደሚችሉ ነግረው ከቤታቸው አስወጧቸው። ሰሎሚና ጓደኞቿ በቀጥታ ፖሊስ ጣቢያ ሄደው ነገሩን ካመለከቱ በኋላ ወደ ማታ ላይ ልጆቹ ሁሉ ሲገቡ፣ ፖሊሶቹ አብረዋቸው ሄደው ነገሩን እንደሚያጣሩ ተስማሙ። ሰሎሚ ነገሩን ለአለቃዋ አስረድታት ስለነበር መሥሪያ ቤታቸውም ጉዳዩን መከታተል ጀመረ።

ቀንን ሙሉ ሁኔታውን ከሰፈር አካባቢ በማጣራት የዋሉት ፖሊሶች ማታ ሁለት ሰዓት ላይ ሳይታሰብ የወይዘሮ አስካለን ቤት ወረሩት። እነሰሎሚም አብረው ተገኝተዋል። ባንድ ክፍል ተጨናንቀው የሚተኙት ከአሥር በላይ ሕፃናት ሲሆኑ፣ ሌሎች ሁለት ክፍሎች ደግሞ የሴትኛ አዳሪነት ሥራ የሚፈጸምባቸው ክፍሎች ናቸው። ዕድሜያቸው ዐሥራ አራት እና አሥራ አምስት የሆኑ አራት ገና ያላደጉ ሴት ልጆች ይሆንን እንዲፈጽሙ ይገደዳሉ። አንዳንዴም በመጠጥ ንይል። አንዲት የውሻ ቤት የምታክል ጨለማ ክፍል ደግሞ ከባድ ጥፋት ያጠፋ ልጆች ታስረው ከረታብ ጋር የሚቀጠባት ክፍል ናት። የጉዳዩ ዘግናኝነት ያስደነገጠው የአዲስ አበባ ፖሊስም የኢትዮጵያ ቴሌቪዥንን ጠርቶ አገር ያስደነገጠ ፕሮግራም ተዘጋጀበት። ሶስኖም ከሆስፒታል ሆኖ የደረሰባትን ለሕዝብ አካፈለች። ወይዘሮ አስካለ ወደ እስር ቤት ከገቡ በኋላ የነሰሎሚ መሥሪያ ቤት የልጆቹን መልሶ ማቋቋም ኅላፊነት ወሰደ።

ሰሎሚም በብዙ ትግል ሶስኖን የራሷ ልጅ አርጋ ለማሳደግ የሕጋዊ ወላጅነትን ፈቃድ አገኘች። ይህ የሆነው እንግዲህ ካንድ ዓመት በፊት ነበር። ሶስኖን ከደረሰባት የሥነ ልቦና ቁስል መፈወስ ግን ቀላል ሆኖ አልተገኘም። እስካሁንም ትልቅ ትግል ነው። በኋላ እንደ ተረዳችው ከሆነ ወይዘሮ አስካለ ጠቀም ያለ ገንዘብ ለሚከፍሏቸው አንድ አዛውንት ደንበኛ ሁለት ጊዜ ሶስኖንም ለወሲብ አከራይተዋት ነበር። ሰውዬው ከኤድድስ ለማምለጥ ብዙ ብር እየከፈሉ ሕፃናትን ማደን ሥራዬ ብለው የሚባልጉ ርካሽ ነጋዴ ናቸው።

“ሶስኖ የለችም እንዴ?” አለች ወደ ብርቁ እያየች። “ቤተ ክርስቲያን ሄዳለች፣ የሕፃናት ልዩ ዝግጅት አላቸው። እኔ ነኝ ያደረስኋት።” አለች ብርቁ የምታጣጥፈውን ፎጣ እንደያዘች።

“ሙሉ ቀን ነው?” ስትል ሰሎሚ። “አይ እስከ ስምንት ሰዓት ነው። ምሳም እዚያ ነው የሚበሉት። ሰዓቱ ሲደርስ አመጣታለሁ።” አለች። “ሳሪና አንዴ ሻወር ወስጂ ልብስ ልቀያይር ከዛ እንወጣለን እሸ?” እስከዚያ በዚች ኩኪሶና አልበም አዝማሚ እያለች ሰሎሚ ወደ ውስጥ ገባች። መለስ ብላ አንገቷን ብቅ አደረገችና “ሻይ ቡና?” ብላ ጠየቀችት።

“ሻይ ይሻላል መሰለኝ” ስትል ማራ፤ “የብርቁን ተወዳዳሪ የሌለው ሻይ ... አይደል ብርቅዬ?” ብላ ስትጠቅሳት እየሣቀች ብርቁም ወደ ኃዳ ገባች። ሰሎሚ ከለባበሰች በኋላ ትንሽ ተጨዋውተው ተያይዘው ወጡ። ዞር ዞር ብለው ከተማውን ካዩ በኋላ፤ አክሱቷ ያዘዘችውን ኬክ ከፒያሳ ኤንሪኮ ይዘው ወደ ማር ቤት አመሩ።

“ያው ሁለት ሳምንት ስላለሽ ቢሮዬንም አሳይሻለሁ፤ የኛንም አገር ማግበራዊ ጉዳዮችና አሠራሮቻቸውን አስገብቻለሁ... አሪፍ አሪፍ፤ ቦታዎችም አሉ። እስኪ እንዲሉን።” አለች ሰሎሚ ወደ ሰፈር ሲቃረቡ።

“አንቺ ግን አሜሪካ ምንም አይናፍቅሽም? በቃ አበሻ ሆነሽ ቀረሽ ማለት ነው?” ስትላት ማራ፤ “አይ ማሪ ድሮም እኮ እኔ አበሻ ነኝ... ደግሞ እዚህ የምታመጪውን ልዩነት ስታደው በቃ ከነችግሩም ቢሆን ርካታው ይበልጣል።”

“እሺ የማግባት ጉዳይስ ...? ምንም ሰው የለም ወይስ የድብቅ ሰነድ ነው?” አለች ማራ በጨረፍታ እያየቻት። “ማሪ ምን አለ ብለሽ ... ያው አሉ ሰዎች ... ግን የራስሽ የሆነውን ሰው ማግኘት ከባድ ነው... እስኪ እግዚአብሔር ቢፈቅድ በግመት ውስጥ ባገባ ደስ ይለኛል... እንማሚም በቃ ጭንቀታቸው ሁሉ ይሄ ይመስለኛል።” አለች ባንድ እጇ መሪውን ይዛ ሌላኛውን እጇን እያወናጨፈች

“ለነገሩ ገና 27 ዓመትሽ ነው ምን የሚያስቸኩል ነገር አለ? ... እንዳልሸው ጥሩ ሰው ማግኘቱ ነው ትልቁ ችግር... እኔማ እንጂ በቃ ... አበሻ ባገባ ደስ ይለኝ ነበር ... እዚያ ሁነኛ ሰው ማግኘቱ ከባድ ነው። አለ አይደል የተማረ፤ የምትከራበትና የምታከብረው ዐይነት አበሻ እምብዛም የለም። እዚህ ደግሞ ጊዜውም የለም ... ቢኖርም ውጪ ለመውጣት ይሁን ለፍቅር ሰው የሚፈልግሽ በምን ታውቂያለሽ... አንዳንዴ በቃ ፈረንጅ አግብቶ መገላገል ይሻላል መሰለኝ” ብላ በረጅሙ ተነፈሰች።

“ማሪ አንቺ ኮ አንድ ፍሬ ልጅ ... ተረጋጊ እንጂ ... አንችን የመሰለች ቆንጆዬ ጥሩ ልጅ ... እግዚር ምን ይሠራል ብለሽ...? አሪፍ ባል ነው የምታገቢው... ምን አለች በይኝ... እኛም አለን ደግሞ... የሚሆን ከተገኘ ... ሹክ እልሻለሁ” ብላ ሣቀች።

“የምር አሪፍ ነበር...ካንቺ በላይ ማን ያውቀኛል ... እኔ ቶሎ ነው ማግባት የምፈልገው... ልጅ... ልጅ በጣም ነው ያማረኝ፤” ስትል አሁንም ሰሎሚ ሣቋን ቀጠለች።

“ለምን ትሥቂያለሽ ...? እውነቱን እኮ ነው...” አለች ማራ ከስተር ብላ፤ “አይ ማሪና ... አንችም ልጅ የሚያምርሽም ልጅ...” ብላ ጉንጮቿን ቆንጠጥ

አደረገቻት።

“ቀልጂ አንቺ ... በድሮ ጊዜ የእኔ ዕድሜ አራት አምስቱን ማድረሻ ዕድሜ እኮ ነው።” አለች ፊቷን በመኪናው መስተዋት አየት እያደረገች። ከዚያም ብዙም ሳይቆይ ሰለደረሱ መኪናውን እደጅ እቁመው በሩ ክፍት ስለ ነበር እየተማግቁ ገቡ።

ሰሎሚና ማራ አብዛኛው ቤተሰብ ደርሶ እየተበላ እየተጠጣ ማንበሩ ደምቆ ደረሱ። እነርሱም ቢጠቃቸውን ተቀላቀሉ። መላኩ እስካሁን አለመደወሉ ገርሞአት ስልኳን ስታውጣው፤ ቻርጅድ ሳይሆን ዐድሮ ባትሪው ሞቶ ነበር። የሰሎሚ ስልክ ከአክሱቷ ባል ጋር አንድ ዐይነት ስለ ነበር የእርሱን ተውላ ቻርጅ ለማድረግ ሰከታው ከከበደት ሕፃናት ጋር ልፊያሞን ጀመረች። ከአንድ አስራ ዐምስት ደቂቃ በኋላ አንድ አንድ ቸኮሌት እየሰጠች አስደስታ አሰናብተቻቸው።

መላኩ ጋ ስትደውል ወዲያው አንስቶ... “እኔማ ኮ ስልክሽን ስትዘገው ምን ጉድ ነው የጻፍሁት ብዬ አሳብ ገባኝ”... አለ በቀልድ ድምፅ። “አይገርምህም ትናንት ስልኬ ቻርጅድ ሳይሆን በቃ መሞቱንም ያወቅሁት አሁን ነው፤ ይቅርታ። ጠዋት ግን ደውዬ የመላኩ ክፍለ ጊዜ ነበር መሰለኝ አጥሬተር ናቸው የሉም ያሉኝ” አለች እዚያም በቀልድ።

“እንዴት ነው የማግበሩ ድግሴ?”

“አሪፍ ነው... ደስ ይላል... ሰው ሁሉ ደርሶ ደምቋል ነው የምልህ። እኔ እምልህ ጽሑፉን ወድጀዋለሁ ... ፈጽሞ ካልጠበቅሁት አቅጣጫ ነው የጀመርኸው... ተገናኝተን እስከናወራ ቸኩያለሁ። ... በጣም ብዙ ጥያቄ ነው ያለኝ... አስተሳሰብህና አጻጻፍህ ግን ያው ኤ ነው የተሰጠው።”

“ትቀልጂብኛለሽ አይደል... የምር ሌላ ልሞክር ወይስ በዚያው መጀመር ይቻላል?”

“እርረ የምን ሌላ... ይሄ አሪፍ ነው... ወደ ፊት እንጂ ወደ ኋላ የለም... በጣም አሪፍ ነው ... ግን በቃ ቁጭ ብለን ብናወራ ደስ ይለኛል።” “እሺ አንቺ በቻልሽ ጊዜ” አለ ብዙ ማውራት ቢፈልግም ያለችበት ሁኔታ ሳይመች እንደሚችል እየገመተ።

“ንገ ጠዋት ከቸርች በፊት ለምን ቁርስ እየበላን አናወራውም?” አለች አሁንም እንደ ቸኮሌት ሁሉ ፈጠን ፈጠን እያለች።

“አሪፍ አሳብ ነው። በቃ ሁለት ኮፒ ይገር እመጣለሁ። እየሞንጫጨርን እንድናወራበት። አሁን ወደ ድግስሽ መሄድ አለብሽ መሰለኝ። ቀለል ሲል ደውይልኝ።” አለ ቶሎ ሊለቃቅብመፈለግ፤

“አይደል ... እንተሰ ምን አሰብክ ለከሰአት በኋላው?” አለችው እንዳይደብረው እያሰበች፡፡ “ከነማርቆስ ጋር ቀጠሮ አለኝ። ለመግዛት ያሰበው ቤት አለ እሱን እናያለን ብሎአል። ከዚያም ያው እንዲያ እንዲያ እያለ ይመሻላ!”

“አይደል... በቃ enjoy እሺ?” ስትለው፡፡ “እሺ እንቺም እንደዚያው... ቻው” ብሎ ስልኩን ወደ ኪሶ ጨመረው፡፡

“ባይ ... ማርክን ሃይ በለው” ስትለው ስልኩን ዘግቶት ስለነበር መልስ አልሰጣትም። ስልኩን ቻርጀሩ ላይ እየሰካች ስለ ጽሑፋ ከልቧ የተሰማትን አድናቆት የገለጸችለት አልመሰላትም። እንዲያውም ለዕርምት ትፈለጋለህ ዐይነት መልእክት ያስተላለፈችለት መስሎአት ትንሽ ደበራት። በችኩላ ስልኩን የዘጋው ደብሮት ይሆን ብላ ዐሰበችና ይሄ የኔው ጭንቅላት ፈጠራ ነው ብላ ተወችው። ወዲያው ግን ከአክስቷ ጋር ተያይዘው ወደ ሳሎን አብረው ሄዱ።

የተሳካለት ድግስ ነበር። ብዙ ተገኝተው የማያውቁ ዘመዶች ከክፍለ ሀገርም ከውጪም መገኘታቸው ደግሞ የበለጠ ድምቀት ሰጥቶት ነበር። በተለይ ውጪ የተወለዱት ሕፃናትና ያገርቤቶቹ ሕፃናት ሲያወሩ ማየት እጅግ ያዝናናል። በቃል ባይግባባም በራሳቸው የሕፃን የጨዋታ ቋንቋ ተግባብተው በፍቅር እፍ ብለዋል። የሰሎሚ አክስት እያዞረች ሰሎሚን ከገጠርና ከክፍለ ሀገር ከመጡት ዘመዶች ማስተዋወቁን ቀጥላለች። የሰሎሚ አባት አቶ አላና በዘመድ በጣም የተወደዱና የተከበሩ ናቸው። ገና የአላና ልጅ ናት ሲባል ነው እሳቸውን ያገኙ ያህል እንቅ ፅቅፍ አርገው እያገላበጡ ሳሟት።

ሰሎሚ ወደ አሜሪካ የሄደችው ገና የዐሥራ ሁለት ዓመት ልጅ ሆና ነው። ከሁለት ታላላቅ ወንድሞቿ እና ወላጆቿ ጋር ዲቪ ደርሶአቸው። እርሷ የመጨረሻ ልጅ ናት። አባቷ ደግሞ የተባበሩት መንግስታት የልማት ድርጅት ውስጥ የአንድ ክፍል ኅላፊ ሆነው ይሠሩ ነበር። የመጀመርያ ዲግሪያቸውን አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ፣ ሁለተኛ ዲግሪያቸውን ደግሞ ፈረንሳይ ነው የተማሩት። በሙያቸውም ኢኮኖሚስት ናቸው። አገር ቤት እያሉ ኑርአቸው የተመኘና የተደላደለ ነበር። መቼም ወደ አሜሪካ ሲኬድ ሁሉን ህብሎ መጀመር ግዴታ ነው። እንደ ማንኛውም አዲስ መጠ ሁሉ በመጀመሪያዎቹ ሁለት ዓመታት የአሜሪካ ሕይወታቸው ፈታኝ ሆኖባቸው ነበር። በዚህ አስቸጋሪ አገር የመልመድ ወቅት ለቤተሰቡ ከሁሉ ይልቅ የጠቀማቸው ዋነኛ እሴት በመካከላቸው ያለው ጥልቅ ፍቅርና መከባበር ነበር።

እናቷ ወ/ሮ ሕይወት ደግሞ በሙያቸው ነርስ ሲሆኑ ቅን፣ ሲበዛም ደግና ርኅሩኅ፣ ባለሙያና ዘመናዊት ሴት ናቸው። የቤተሰቡ የደስታ ምንጭ እሳቸው ናቸው። ቀልድና ግቅ ይወዳሉ። በሠንሊ እይታ ስልካክ፣ ውብ፣ መለሎም ነው የሚባል መልክ የላቸውም። ነገር ግን እንደ ማግኔት የሚሰብና ታይቶ የማይጠገብ፤

የሚጋባ ሰላምንና ደስታን የሚረቁ ቃላት የማይገልጹት የሰብእና ውበት አላቸው። እንዳንዴ በልማድ ስምን መልእክ ያወጣዋል የሚባለው ልክ ይመስላል። እንደ ሰማቸው ሕይወት ከወይዘሮ ሕይወት ጋር ደስታ ነው። አባቷ አቶ አላና ትሑት ሰው ናቸው ማለት ይቻላል። ያለሥራ መኖር የሚችሉ አይመስሉም። በትጋት ብቻ ሳይሆን በደስታም ነው የሚወሩት። ለዚህ ሳይሆን አይቀርም የወሩት ብቻ ሳይሆን የነኩት ሁሉ ነው የሚያምርላቸው። አቶ አላና እንደበተ ርቱፅ ብቻ ሳይሆኑ የራሳቸው የሆነ ግልጽና ጥልቅ የሕይወት ፍልስፍናም አላቸው። የለበሱት ሁሉ ያምርባቸዋል። ከዕድሜያቸው በያንስ ዐሥር ዓመት ወጣት ለመምሰላቸው ዘወትር ስፖርት መሥራታቸው አስተዋፅኦ እንዳለው ባይከዳም፤ ሁሉ ህይወት የሰጠችኝ ተጨማሪ ሕይወት ነው። ማለት ይወዳሉ። ባለቤታቸውን ወይዘሮ ሕይወትን ማለታቸው ነው።

የሰሎሚ አባት ያለምክንያት የሚባከን ገንዘብና ጊዜ ያበሳጫቸዋል። ገንዘብ የጊዜ ምንባሪ ነው፤ ጊዜም ያልተመዘረ ገንዘብ ነው የሚል ፍልስፍና አላቸው። ህይወት ረቂቅ ምስጢር ናት፤ አምላክ በጥበቡ በዚህ አለም ላይ ይህችን ምስጢራዊት ሕይወት ዕድሜ በሚባል አነስተኛ የጊዜ ክረጢት ዐደለን። ይህቺም ክረጢት በውስጧ ዕድል በተሰኙ ፈርጦች ተሞልታለች። ክረጢቷን እንዳትሰረቅና ያለጊዜዋ አርጅታ ከጥቅም ውጭ እንዳትሆን፤ ኅላፊነቱን ፈጣሪ ለኛው ነው የሰጠን። በክረጢቷ ውስጥ ያሉትም ፈርጦች አንድ ባንድ፤ አንዳንዴም ካንድ በላይ ባንዴ እያበለጩለጩ ከባለክረጢቱ እጅ ላይ ይወድቃሉ። ከጊዜ ጋር የተቆራኙ ናቸውና በጊዜው ያልተጠቀምንባቸው የዕድል ፈርጦች ከጊዜ ጋር ላይመለሱ ትዝታቸውን አስታቅፈውን ይነጉዳሉ። ስኬት በትጋትና በሥራ የተለወጡ ዕድሎች እንጂ ሌላ ምንም አይደለም ይላሉ። ድክነትም የባከኑ ዕድሎችና ያልተጠቀምንበት ዕድሜ ውጤት ነው እንጂ ያርባ ቀን እድል ነው ብለው አያምኑም።

“ቁርጥ እሱን አይደለች እንዴ...” ሲሉ ሌሎቹ ደግሞ “እር እርሷ የማማ መገርቱ ኮፒ ናት” ይላሉ። ሁለቱም ቢሆን ደስ ነው የሚላት። በዚህ መሃል አክስቷ ስልክ ይዛ ወደ ሰሎሚ እየመጣች፡፡ “ጢኒ ስልክ ... ካሜሪካ ነው... ሕያውዬ ነው።” ስትል ሰሎሚ ተሯራጣ ወደ አክስቷ ሄደች። ህያው ትልቁ ወንድሟ ሲሆን የእናቱ ልጅ ነው። ከአባቱ ጋር በጾታው ካልሆነ በቀር በምንም አይመሳሰል። ዝንባሌውም ወደ ህክምናው ሆኖ የእናቱን የልጅነት ምኞት እሱ ሆኖላቸዋል። አሁን የአእምሮ ተዶ ህክምና እያጠና ይገኛል እዚያው አሜሪካ።

“ነይ ወደ መኝታ ቤት እዚያ ይሻላል።” ብላት ተያይዘው ወደ መኝታ ቤት ሲሄዱ አክስቷ ፊት ላይ ድንጋጤና ሐዘን ያየች ስለ መሰላት ፈራ ተባ አለች። ሰሞኑን ሲሰማት የቆየው ረብሻና ድብልቅ ስሜት ባንዴ አገረሸባት።

“ምንድነው ደገና አይደለም እንዴ? እስኪ ሰጪኝ ስልኩን ምንድነው?” አለች እየተርበተበተች፡፡ “ጢኒ ተረጋጊ ... ምንም አይደለም ... እስኪ አውራው ... እ ... ሕያዊ እሷን አውራትና አውራሃለሁ...” ብላ ስልኩን ለሰሎሜ አቀብላት አጠገቧ ተቀመጠች።

“ሆዴ ምንድነው ሁሉ ሰላም ነው? ባቢ ሰላም ነው? ማሚሰ...አንተ ደገና ነህ? ምንድነው?” ብላ ሰላምታ እንኳ ሳታቀርብለት የጥያቄ ናዳ አንጋጋችበት። “እንዴት ነሽ ጢኒ ፍቅር ...? ደገና ነው! ተረጋጊ እንጂ...” አለ ራሱም መረጋጋት እንዳልቻለ እያስታወቀበት፡፡ “እንጃ የሆነ ነገር አላማረኝም። ሰሞኑን ሁሉ ሲቀፈኝ ነው የከረመው? ... በእናትህ አታሠቃየኝ ምንድነው የሆነው ንገረኝ?...ልፈነዳ ነው...” ብላ በረጅሙ ስትተነፍስ፡ “እሺ ተረጋጊ ... ቢቢ ትንሽ ችግር አጋጥሞት ሆስፒታል ነው ያለው። ማሚና ባቢ ደህና ናቸው። ማታ ነው የገባው፤ እኔም እዚያው ነው ያደርሁት።”

“ምን...ን...ን... ቢቢዬ ... ምን ሆኖ ነው? አደጋ ነው?... እንዴት ... ላስት ዊክ አውርቼው የለም እንዴ? እንዴት ነው አሁን?” ብላ ለቅሶዋን ለቀቀችው።

“የው ጢኒ ተረጋጊ አሁን። የተኛው አይሲዬ ቢሆንም ስቴብል ይመስላል። ዝርዝሩን ላክሱ ነግሬያታለሁ። ገና ምክንያቱ በግልጽ አልታወቀም። ቺካጎ ሳውዝ አካባቢ ማታ ላይ መንገድ ላይ ከጎደኛው ጋር ወደ ቤት እየነዱ በተፈጠረ ተኩስ ነው እሱም የተመታው የሚል መረጃ ብቻ ነው ያለን። ለጊዜው መረጃው የተምታታ ነው። ፖሊሶቹም ብዙ ሊነግሩን ፈቃደኛ አይደሉም። እኛም ያው እሱን ማትረፉ ላይ ነው ትኩረታችንን ያደረግነው።” አለ ድክም ባለ ድምፅ። ከድምፁ ምንም ተስፋ አልተሰማትም።

“ወይኔ... ምን ሊያደርግ ሄደ እዚያ እሱ?... ምን ላይ ነው የተመታው? ራሱን ያውቃል?” ብላ ጥያቄና እንባ ማዝነብ ጀመረች፡፡

“የተመታው ‘ሁንቅላቱ ላይ ነው? ያው አፕሬሽን ላይ እኔም ገብቼ ነበር። ለተወሰነ ቀን ኮማ ውስጥ መቆየቱ የግድ ነው። አሁን ትልቁ ፍርሃት ‘ሁንቅላቱ እንዳያብጥ ወይም ደም መፍሰሱ ቀጥሎ ልቡንና ትንፋሹን የሚቆጣጠረውን ክፍል እንዳይሜነው ነው። መጸለይ ነው እንግዲህ... የቻለውን ሁሉ አድርገናል... ውጤቱ ምን ሊሆን እንደሚችል ምንም ማለት አንችልም አሁን” ብሎ እሱም ማልቀስ ሲጀምር ሰሎሜ የባሰ ልቅሶዋን ቀጠለች። በዚህ ጊዜ አክስቷ ስልኩን ከሰሎሜ ላይ ነጥቃ፡ “አንተ ሕያዊ ምንድነው እንደዚህ ዐይነት ነገር... በቃ ልጁ አሁን ሰላም ነው። ይልቁን ምንድነው መደረግ ያለበት የሚለውን እንነጋገር አሁን የምን ልቅሶ ነው። ቆይ ስፒክር ላይ ላርግህና እናውራ” አለች የራሷን ፍርሀትና ድንጋጤ ዋጥ አድርጋ፡፡

“እሺ እሺ እክሱቱ ይቅርታ...” አለ ራሱን ለመቆጣጠር እየሞከረ።

“ጋሼና ሕይወቴ እንዴት ናቸው?” አለች ትንሽ ወሬውን ጋብ ለማድረግ የሰሎሜን ራስ እያሻሸች፡፡ “ደገና ናቸው ያው ድንጋጤ ውስጥ ነው ያሉት።” አለ ሕያው በተዘቀዘ ድምፅ። “እኛ እዚህ እንጸልያለን... አሁን ሌላ ምን ማድረግ ነው ያለብን?...” አለች ከግራ መጋባቷ ውስጥ ወጥታ በትክክል ለማሰብ እየሞከረች፡፡

“ለሁሉም ጢኒ ብትመጣ ይሻላል። ቲኬት አሁን እዚሁ ኦንላይን ሪዘርቭ አድርጌያለሁ ለዛሬ ማታ። ጢኒ መምጣት የማትችይበት ሁኔታ ከሌለ አሁኑኑ ገዝቼው ቲኬቱን እሜይል አደርግልሻለሁ። በእናንተ ሰአት ዛሬ ማታ ብትመጧ ነው የሚሻለው። እንማሚን እንዲተኙ አላምኜ ነው አሁን እነሱን ቤት አድርሼ የመጣሁት። ከመቆየት ቶሎ መምጣትሽ የተሻለ ስለመሰለኝ ነው። አለ አይደል በታ ... እንደዚያ አይሻልም?” ብሎ በረጅሙ ተነፈሰ። ሰሎሜ ድርቅ እንዳለች ናት፤ እንባዋ ብቻ ነው የሚፈሰው።

“በምን አየር መንገድ ነው ቲኬቱን ሪዘርቭ ያረደረግኸው?” አለች አክሱቱ ባለ አየር መንገድ ስለሚሠራ የተሻለ እማራጭ ይኑር አይኑር ለማወቅ በማሰብ። “ፍራንክፈርት ዐርፎ በቀጥታ ቺካጎ ስለሚያመጣት ለፍታንዝ ነው። አይሻልም እንዴ?” አለና የሷን መልስ መጠበቅ ጀመረ “ፍራንክፈርት ላይ ብዙ ይቆያል እንዴ?” አለች አክሱቱ ልዩነቱን ለማወቅ፤ “አይ ሶስት ሰዓት አካባቢ ብቻ ነው?” ሲል “አይ ጥሩ በቃ እሱው ይሻላል...ስንት ሰዓት ነው ከዚህ የሚነግው ታዲያ?” አለች ባንድ እጇ ሰሎሜን ወደ ደረቷ ጠጋ አድርጋ እየያዘቻት፡፡

“ማታ በእናንተ አሥር ተኩል አካባቢ ...” አለ አሁንም ድካሙን በሚገልጽ ድምፅ፤ ማታ አራት ሰአት ተኩል ማለት ነው።

“ጢኒዬ ምን ይመስልሻል? ... ቶሎ መሄዱ አይሻልም?... እንግዲህ የሆነው ሆኖአል እሱ እንደሁ ያለው በእግዜር እጅ ነው...ወይኔ የኔ ቆንጆ ቢቢዬ...” አለች ሰሎሜን ዐቅፋ አክስቷም ሳትሰበው እንባዋ እያመለጣት። ድንጋጤው ሁለቱንም የሚለትንም የሚያደርጉትንም ነው ያሳጣቸው።

“አዎን አዎን ... ይሻላል ዛሬጤ ... ምንም ጥያቄ የለውም...አይዞህ ሆድዬ እመጣልሃለሁ...በርታ... እሺ...?” አለች ሰሎሜም አሁንም እንባዋ እየፈሰሰና አሳቧም በድንጋጤው ተደበላልቆ ለአክስቷም ለሕያውም እንደምታውራ ሁሉ። “ጥሩ ጢኒ ... ረጋ በይ ደግሞ... አክሱቱ አትለያት አደራ ... እስክትሳፈር ... ጋሽ ዳርጌ አለ አይደል? አብራችኋት ሁኑ። I know አብራችኋት እንደምትሆኑ... ያው ስለተጨነቅሁ ነው...” ሲል

“አይሆን ሕያዌ... በርቱ እናንተ እዚያ... እዚህ ላለው አታሰቡ... ደግሞ እንደውላለን... ቆየት ብለን እሺ?” አለች አክሱቱ ድምፅዋን እንደ ምንም አረጋግታ። “እሺ እክስትዬ... ባይ ላሁን... እምሙ... ባይ ጢኒ... አሁን መሄድ አለብኝ” አለ አሁንም በተረበሸና በደክመ ድምፅ። ሌሊቱን ሙሉ ምንም እንቅልፍ ሰላላገኘ ከድንጋጤው ጋር እሱም ድንዝዝ ብሏል።

“ባይ... ለአሁን ... ከገባህ ሳምልኝ ቢቢዬን... ንገረው እየመጣሁ እንደሆነ ... ይሰማሃል ... ንገረው እሺ...” አለች ሰሎሚ የቦታ ርቀት የፈጠረውን ገደል ለመውላት ይመስል። “እሺ ጢኒት... እንግረዋለሁ። አንቺ በርቼ እሺ ... ቻው ... ።” አለና ብዙም ሳይጠብቃቸው ስልኩን ዘጋው።

ስልኩ ከተዘጋ በኋላ ለጥቂት ጊዜ ተቃቅፈው ሲላቀሱ ከቆዩ በኋላ ምን ማድረግ እንዳለባቸው መመካከር ጀመሩ። ላክስቷ ባል ለአቶ ዳርጌ ብቻ ነግረው ዝግጅቱን ለመቀጠል ወሰኑ። ከዚያም አክስቷ ቀስ ብላ ለማማ መገርቱ ልትነግራቸው ወሰኑ። አቶ ዳርጌን ጠርተው ነገሩን ከነገሩት በኋላ፣ ሰሎሚን ይዞ ዕቃ ልናመጣ ነው ብለው ወደ እርሷ ቤት ሄዱ። አክስቷም በዘዴ ቀስ ብላ ነገሩን ለእማማ መገርቱ ነግራቸው ዐብረው ተላቀሱና ያው ሌላ ሰው እንዳያውቅ ስለተፈለገ የሆዳቸውን በሆዳቸው ይዘው ዝም አሉ። እማማ መገርቱ ካልደወልን ብለው ስላሰቸገሯት ሕያው ጋ ደውላ ራሳቸው አዋርተውት ምንም የተለወጠ ነገር ባይኖርም ትንሽ እፎይ አሉ።

የዛሬ ሁለት ዓመት አሜሪካ ለጉብኝት የሄዱ ጊዜ ሶለን ትምህርት ጨርሶ ሥራ ያልጀመረ ስለነበረ ጧትና ማታ ዐብረው ነበሩ። ሳቅ ስለሚወድ ያላሳያቸው ቦታ ያላስሞክራቸው ነገር የለም። እንዲያውም በቃ እንደገና ሕፃን የሆኑ ነበር የመሰላቸው። ፈረንጅና ጥቁር ዓደኞቹ ጋ ወስደዋል። ዓደኞቹ ሁሉ በጣም ነበር የወደዱቸው። በጀልባ፣ በባቡር እንዲሁም በመኪና ካገር አገር እያሀረ አስጉብኝቷቸው ነበር። ቦውሊንግ መጫወት አስተምሮአቸዋል። እንዲሁም እሰማይ ደርሰው እየተንደረደሩ የሚያፈርጡ፣ እየወዘወዙና እያጠኑ የሚያሾሩ መዝናኛ ቦታዎችም እየወሰዳቸው ሲማግቱ ውለው ይመጣሉ። ወደ ኢትዮጵያ ሲመጡ ለረጅም ጊዜ በጣም ነበር የከፋቸው። “እኔ ሳገባ እዚህ መጥተሽ ከእኔ ጋር ነው የምትኖረው። ኢትዮጵያ ምናምን የለም... እነጢናም እዚህ መምጣት ይችላሉ” እያለ ያሥቃቸው ነበር። ከመጡ በኋላም በሳምንት አንድ ጊዜ የፈለገ ቢመጣ ሳይደውልላቸው አይቀርም። የሚጠቀሙበት ሞባይልም እርሱ የገዛላቸው ነው። የእርሱ ፎቶ ነው ላይ ላይ ያለው። ሰው ለምን እርሱን ተኩሶ ለመግደል እንደሚፈልግ ሊገባቸው አልቻለም። ስልካቸው ላይ ያለውን የሶለንን ፎቶ እያዩ ፈዘው ቀሩ።

ሶለን መካከለኛ ልጅ ሲሆን ቁርጥ አባቱን ነው። ቀልድ ወዳድነቱና ለየት

ያለ ከሰው ጋር የመግባባት ችሎታውና ተወዳጅ ሰብዕናው ግን ከእናቱ የወረሰው ነው። መልክና ቁመናው ያባቱ ቢሆንም ከእሳቸውም በላይ መልክመልካም መሆኑን ሁሉም የመሰከረለት ነው። የመጀመሪያ ዲግሪውን በፖለቲካል ሳይንስና ፍልስፍና ጨርሶ አሁን ደግሞ የኢንተርናሽናል ፖሊትክስ ማስተርሱን በቅርብ አጠናቋል። የማይሞክረው ስፖርት የለም። ሙግትና ውድድር ይወዳል። ከአባቱና ከሰሎሚ ጋር ለየት ያለ ቅርርብ አላቸው።

ሰሎሚ ሁሉ ነገር ነው የዞረባት። ምኑን ከምን እንደምታደርገው። ብርቁና ሶስና አሳብ ሆነውባታል። ገና ፈንድቶ ቁርጡ ያልየለት የመላኩም ነገር ሲመጣባት እንደገና ድብልቅልቅ አለባት። በመካከላቸው ተዐንሶ እያደገ ያለው በቃል ተገልጾ አፍ ያልፈታው ፍቅራቸው ግን ከሁለቱም የተሰወረ አይደለም። ነገር ግን ከሶለን ምን የሚበልጥ አለ? አሁን መሄዱ ላይ ለማተኩር ነው የፈለገችው። መልስ በሌለው ጥያቄ ራሷን ማፈንዳት አልፈለገችም። ሜክሲኮን እንዳለፉ መላኩ ጋ መደወል እንዳለባት ትዝ አላት። ደጋግማ ብትሞክርም ስልኩ ተይዞአል ይላል። ወዲያው ራሱ ደወለ።

“ሃሎ መሊ ... የት ነህ...?”

“መድኅኔ ዓለም አካባቢ ነን ከነማርክ ጋር...። ሰላም ነው? ምንድነው ድምፅሽ?”

“ባክህ ሰላም አይደለም... ካሜሪካ ተደወሎ ነበር ...” ብላ ለቅሶዋን ለተቅችው።

“ምነው?... ቤት ሰላም አይደለም እንዴ?” አለ እሱም ድንጋጤው እየተጋባበት።

“ሕያው ደውሎ ነበር ... ሶለን...” ብላ እንባዋ እየቀደማት መጨረስ አታታት።

“እሺ እሺ በቃ አይዞሽ ሰሊዬ። የት ነው ያለሽው ? አሁኑኑ እኔው ራሴ መጣሁ...የት ነሽ?” አለ እሱም እየተርቡተቡትና ምን ማለት እንዳለበት ሰላላውቀ

“ከጋሽ ዳርጌ ጋር ወደ እኔ ቤት እየሄድን ነው... ዛሬውኑ ወደ አሜሪካ መሄድ ሳይኖርብኝ አይቀርም” አለችና ዝም አለች።

“እሺ እሺ ... አይዞሽ በቃ መጣሁ... ልቀድማችሁም እችላለሁ” አለ የባሰውን እየደነገጠ

“እሺ ቻዎ...”

“የምትፈልገው ነገር አለ? ይገኘው መምጣት ያለብኝ?”

“ምንም ያለም አንተ ብቻ ና” አለችና ስልኳን ዘጋች፡ እንባዋን እየጠራረገች። መላኩና ማርቆስ ሌሎቹን ጓደኞቻቸውን ይቅርታ ጠይቀው ወዲያው ወደዚያው አቀኑ።

“ሻንጣ ቤት አለሽ እንዴ ጤኒ...?” ያክስቷ ባል ነበር የጠየቃት።

“አዎን አለ...ምንም እኮ... መያዝ ያስፈልጋል ብለህ ነው? ትንሽ ልብስ ከያዝኩ በቃ...” አለች አሁንም ግራ የገባው ፊቷን በሁለት እጇ ሸፍና በረጅሙ እየተነፈሰች።

“አይ አስበሽ አንዳንድ ጠቃሚ ነገሮችን መያዝ አትርሽ። ተጓዥ የሚያጋጥመው አይታወቅም። ደግሞ አክስትሽ በሌላ ሻንጣ የተወሰነ ነገር አዘጋጅታ ብትልክላቸውም ጥሩ ነው።” አለ በቀኝ እጇ ማጅራቷን አሸት አሸት እያደረገና እያባበላት።

“አይ ጋሽ ዳርግሽ ምንም... ኮተት አይብዛ በቃ እንደገባህ... ያለ ችግር በቀጥታ ወደ ሆስፒታል ነው መሄድ የምፈልገው” አለች የመኪናውን መስኮት ከእርሷ በኩል እየከፈተች። ቀኑ በጣም ይሞቃል። በአጠገባቸው ያልፍ የነበረ አሮጌ የቀኑት መኪና እሳቸው ላይ የለቀቀው ጢስ መኪናቸውን ሲያፍነው፣ ሽታው ብቻ ሳይሆን ዐይናቸውንም ሳይቆጠቁጣቸው አልቀረም። አፏ ውስጥ ያለው ማስቲካም አደጋውን ከሰማች በኋላ ድርቅ ያለውን አፏን በያርስላትም፣ ጣዕሙ ግን ደም ደም ስላላት ከኪዳ ዉስጥ ባወጣችው የሶፍት ወረቀት ጠቅልላ አስቀመጠችው።

“እስኪ እናያለን... ረጋ በይ አንቺ አይደለሽ” ብሎ አሁንም ትከሻዋን መታ መታ አድርጎ የሚጮኸውን ስልክ አንጦቶ መልሰ ሰጠ።

እቤት ሲደርሱ መላኩና ማርቆስ ቀድመው ደርሰው ከሶስት ጋር ይጫወቱ ነበር። ሰላም ተባብለው የሆነውን ነገር ባጭሩ ነገሩዋቸው። ብርቁንና ሶስናንም ወደ ጓዳ ጠርታቸው የሆነውን ነገራ ለተወሰነ ጊዜ ዛሬ አሜሪካ መሄድ እንዳለባት ስትነግራቸው ደርቀው ቀሩ። ከዚያም ሲረጋጉ ከሰሎሜ ጋር ተፍ ተፍ ማለት ጀመሩ። ቀኑ ሳይታወቅ ነው የመሸው። አክስቷ ደውላ ከእማማ መገርቱ ጋር አብረው ሊመጡና አውሮፕላን ማረፊያ እንደሚገኝ ተቀጣጠሩ።

ከቤት ከመውጣታቸው በፊት ሰሎሜ መላኩን ለብቻው ወስዳ፣ “በጣም ነው ዝብርቅርቅ ያለብኝ። ውስጤ በፍርሀት ሊፈነዳ ነው። አእምሮዬ ውስጥ ያለውን

ሁሉ ማስብም ማውራትም የምችል አይመስለኝም። አንድ ነገር ግን ባንተ ላይ ጥፂ መሄድ አለብኝ፤ እንዳንተ የማምነው የለም። አያቱ ከቻለች አብራቸው ትቆያለች። ብርቁንና ሶስናን እንደኔ ሆነህ እኔ እስከመጣ ልትነከባከብልኝ የምትችል ይመስልሃል?” አለች ግድግዳውን ደገፍ ብላ የጉዞ መረጃዎቿን በጆቿ እንደያዘች። “አዎን። እችላለሁ ምንም አታሰቢ።” አለ መላኩ ፊቷ ቆሞ።

“ለጊዜው እሱ ነው ትልቁ ሽክም... እምምም ... ጭንቅላቴ እኮ መሥራት አቆመ... ያው በቃ አሜይል አደርጋለሁ እደውላለሁ... I guess ... thank you!” አለች የደረቀ ከንፈሯን በምራቋ እያራሰችና የጃኬት ኪዳን የተረላ ዕቃ እንዳይኖር እየፈተሸች።

“አይደለሽ ሁሉም ሰላም ይሆናል” ብሎ አቅርቦት የተወሰነ ጊዜ ያዛት። አንጥቱ ላይ ጸጥ ብላ አለቀሰችና “አፍፍ ምን ሆነኩ በናትህ... ይቅርታ... ሰአቱም ደርሶአል መሰለኝ መውጣት አለብን።” አለችና ወደ ጓዳ ፈጠን ብላ በመሄድ ብርቁና ሶስናን ጠርታ። “ብርቅዬ ሶሊ... ያው እኔ ቶሎ ለመምጣት እሞክራለሁ። እነአክሱም አሉ። ምንም ነገር በያስፈልጋችሁ መሊ አለ። እሱ ነው እኔን የሚወክል እሺ። በየቀኑ ያያችኋል። ምንም ብትፈልጉ ለእርሱ ንገሩት።” ብላ በተራ በተራ ስታያቸው፣ “እሺ...እሺ” አለ ሁሉቱም ባንድ ድምፅ። መላኩን ይወዳታል፤ ይቀርቡታልም። እሱም ከልቡ ነው የሚወዳቸው። መላኩም መስማማቱን ለመግለጽ ፈገግ ብሎ ወደ ሁሉቱም አየ።

“እንውጣ አረ እየረፈደ ነው ጤኒ...” አለ ያክስቷ ባል ከሳሎን፣ “እሺ በቃ መጣን፤ ጨርሰናል” ብላ ተከታትለው ወጡ። አውሮፕላን ጣቢያ ሲደርሱ አክስቷና አያቷ ቀድመው ደርሰው አገኛቸው። ከአያቷ ጋር ሲተያዩ እንደገና ተቃቅፈው መላቀስ ቀጠሉ። እንደ ምንም ዝም ካሰጁቸው በኋላ ሰዓቱ እየሄደ ስለነበር ሻንጣዋን ይዛ ገባች። የበረራ ይለፍ ወረቀቷን ተቀብላ ሻንጣዋን አስረከባ ወደ መቆያው ሰፍራ፤ ወደሚጠብቋት ዘመዶቿ ተመለሰች። አክስቷና አቶ ዳርጌ መላኩን ስለሚያውቁት ብዙም ጫና አልሆነበትም። ማርቆስንም ጓደኞቹ ነው ብሎ መላኩ አስተዋወቃቸው። ሰሎሜም ከመላኩ ጓደኞች ሁሉ ማርቆስ ደስ ይላታል። ደግና ትን ሰው ነው። ሁሉንም ዕቅፍ እያደረገች ተላቅሰው ተሰናበቱ። ሶስናን ዝም ማሰናት ግን ከሁሉም አስቸጋሪ ነበር።

መላኩን ስትሰናበት “መሊ ጸልይልኝ። ያው በቃ እደውላለሁኝ ስደርስ። እም ...ም ... ጽሑፉን የረሳሁት እንዳይመስልህ... ያው ሳይታሰብ እንደ ተፈራው የእውነት ደብዳቤ ሊሆን ነው መሰለኝ... እስኪ በስልክ እናወራለን... ታንክ ዩ እሺ...ለሁሉም...” ብላ ላይ ላይ ልጥፍ ብላ ተሰናበተችው። አሁን ማን ምን ያስባል ብላም አልተጨነቀችም። አብሯትም በሄድ ደስ ባላት ነበር።

“እሺ ሰሊ አይደለሽ ...ኋም ... አንቺ ግን በርቺ... ጠንከር ማለት አለብሽ!”

አላት እንደተቃዋሙ። እያለቀሰች ስለነበር እንባዋንና ሁሌም ሰሎሚ ሰሎሚ የሚለውን ርግት ያለ ጽዱና ልሰልሰ ያለ መዐዛዋን ደረቱ ላይ ትታለት እንባ በሞሉት ዐይኖቿ አንዳች ለእርሱ ብቻ የተቀመመ መልእክትን አስተላልፋ ሌሎቹን መሰናበት ቀጠለች። ልቡ 'እወድሻለሁ ... አፈቅርሻለሁ ...' ቢልም አፋግን መተባበር አቅቶት እንደቆጨው ባይነ ብቻ ስሜቱን ለመግለጽ ሞክረ።

እንባዋን እየጠራረገች ወደ አያቷ ዞር ብላ ተቃቅፈው መላቀሱን እንዳዲስ ጀመሩት። አክስቷ ተቆጥታ ካላቀቀቻቸው በኋላ አቶ ዳርጌ ይሁኑ ወደ ውስጥ ገባች። አቶ ዳርጌ የአየር መንገዱ ሠራተኛ ስለሆነ ውስጥ ድረስ አብረው ገቡ። ወደ መሳፈሪያው ከገባች በኋላ ተሰናብቷት ደጅ ወደሚጠብቁት ቤተሰቦች ተመለሰ። ሰሎሚም ከአርባ ደቂቃ በኋላ ረጅሙን ያውሮጥላን ጉዞና ድንገተኛውን የሶለንን ሆስፒታል መግባት ጉዳይ እየታገለች መሬቱን ለቃ ሰማዩ ውስጥ ተሰወረች።

የሶለን ተጨዋችነት፣ ተላፊነትና፣ ቀልደኛነት የሚያመጣቸው ሐሳቦች ሁሉ ባንድ ጊዜ እየተመላለሱ አሠቃዩዋት። አንድ ዓመት ብቻ ስለሆነ የሚበላለጡት ያደጉት እንደ እኩያ ነው። የማያውቋቸው መንትያ ነው የሚመስሏቸው። እርሱ ያደረገውን ሁሉ ማድረግ ትፈልግ ነበር። እርሱም ቢሆን ከእርሷ የሚደብቀው ምንም ነገር የለውም። ሕያው ሦስትና ባራት ዓመት ስለሚበልጣቸው፣ ለዳኝነት ወይም ለማስጠናት ካልሆነ እምባዛም የእነርሱ ሕይወት ክፍል አይደለም። የፈለገ ቢሆን ለሰሎሚ ስለሆነ የሚረዳው የሕያውን ዳኝነት ሶለን አማራጭ ካላጣ አይቀበለውም። ሶለን ሐሳቡን ለመግለጽም ሆነ ለማስፈጸም ወሰን የሌለው ድፍረት ነው ያለው። መሸነፍ አይወድም። መሞከር የማይወደው ነገር ቢኖር አለመሞከርን ነው። ራሱ ሞክሮ ያላረጋገጠውን ነገር አይቀበልም። ሰሎሚ ወደ ኢትዮጵያ ከመጣች ወዲህ ከሰው ጋር መግባባት እየከበደው እንደ መጣና ደስተኛ እንዳልሆነ ቤተሰቡ አስተውሎአል። ያው ባለፉት ሁለት ዓመታት የራሱን ኑሮ ጀምሮ ስለወጣ ዝርዝር የዕለት ተለት ጉዳዩን አያውቁም።

በብዛት ጥቁር አሜሪካውያን በሚኖሩበት የደቡብ ቺካጎ ሰፈር መኖር ከጀመረ ዓመት ዐልፎታል። ማርቲን ሉተር ኪንግ የእርሱ ጀግናና የሕይወት ምሳሌ ነው። ጥቁሮቹ ብለው ከሚያወሩ አበሾች ጋር ሁሉ እንደ ተጣላ ነው። የተማረው ነጮች በብዛት በሚገኙበት ትምህርት ቤት ሲሆን የኖሩበትም ሰፈር የነጭ ሰፈር ነው የሚባለው። ሆኖም በብዛት የሚያነባቸው መጻሕፍትና የመመረቂያ ሥራውን የሠራበት ወረቀት የሚያተኩሩት በጥቁሮች የነጻነት እንቅስቃሴና በማርቲን ሉተር ኪንግ ሕይወት ላይ መሆኑ ብዙ ተጽዕኖ ሳያደርግበት አልቀረም። መጀመሪያ ላይ ነጮቹ የጥቁሮቹ ሕይወት የተገባቸው እንዲሆን ቀጥተኛ አስተዋፅኦ ማድረጋቸውን እንደ ዋነኛ ችግር ያይ ነበር። ጠጋ ብሎ አብሮ መኖር ሲጀምር ግን 'የሰው ጠላቱ ራሱ ነው' የሚለው አስተሳሰብ እየጠነከረ መሄድ ጀመረ።

በአለም እጅግ በበለጸገች ሀገርና ሁሉ በሞላባት ከተማ መሃል እንዲህ

ዐይነት ጥልቅ ድኸነትና የሰው ልጅ ሰቆቃ መኖሩን ሊቀበለውም ሆነ ሊገባው ያልቻለ ምስጢር ሆኖበታል። ለዓመት ከስድስት ወር አካባቢ የዘለቀው የግሪክ ክልስ ጥቁር አሜሪካዊት ከሆነች ጓደኛው ጋር የጀመረው የፍቅር ግንኙነትም በሕይወቱ ላይ ትልቁ ተጽዕኖ ነው። ስለ ልጇቷ ለሰሎሚ የነገራት ዝርዝር ባይኖርም፣ ለሕይወቱ መመሳቀልም ሆነ አሁን ለደረሰበት ነገር የእርሷ አስተዋፅኦ እንዳለበት ጥርጣሬ አድርግታል። የዛሬ ሦስት ወር ገደማም ሰሎሚ ጋ ደውሎ 'ጢኒዬ ባክሽን ሳላሰበው መውጣት በማልችልበት ማጥ ውስጥ ሳልገባ አልቀረሁም'። ጨው ውሃ ልትቀዳ ወረደች እየሆነ ነው የእኔ ሕይወት። የምታገለው ባላጋራ የማይሰበር ቋጥኝ ሆኖበኛል። መሸሽ ደግሞ እንደማልወድ ታወቂያለሽ፤ ምን ማድረግ እንዳለብኝም አላውቅም፤ ያላትና ዝርዝሩን ግን ሊነግራት ያልፈለገው ጉዳይ ምን እንደሆነ እያሰላሰለች ሙሉ እንቅልፍ ያልሆነ ሰመመን ውስጥ ገባች።

በሰመመነት ውስጥ ራሷን ያየችው በአውሮፕላኑ ጣራ ላይ ቆማ ነው። ከጀርባዋ ላይ ያሉት የመብረሪያ ክንፎች ልክ በሥዕል ላይ እንዳሉት የመላእክት ክንፎች ይመስላሉ። ራቷ ወደ ምዕራብ ሲሆን ጸሃይ ባይታይም ብሩህ ብርሃን በጠራው ሰማይና ኩልል ባለው የውቅያኖስ ውሃ ላይ ፈሰበታል። አውሮፕላኑ ወደ ሰሜን ጉዞውን ቀጥሎአል። በቀኝ እጇ የያዘችውን አቅርቦ የሚያሳይ መነጽር ወደ ዐይኗ አቅርባ አሜሪካ ላይ አነጣጠረችው። እያቀረበች እያቀረበች ስታመጣው መጨረሻም በአሜሪካ ውስጥ በቁመቱ አንደኛ ወደ ሆነው ቀድሞ የሲርስ፤ አሁን ደግሞ የዊሊስ ታወር ከሚባለው ሕንጻ ጫፍ ላይ አነጣጥራ ካየች በኋላ ወደዚያው ለመብረር ተመነጠቀች። በምን ቅጽበት እንደሆነ ሳይታወቃት ራሷን እዚያው ቺካጎ ሕንጻው ጫፍ ላይ አገኘችው። ሶለን ተኝቶበታል ብሎ ሕያው የነገራት የኖርዝ ጭስተርን የሚሸርሱቲ ሆስፒታል ከዚያ ብዙም ስለማይርቅ ያለብዙ ችግር በመነጽሯ አገኘችው።

መነጽሩ ግድግዳ አልፎ የሚያይ መሆኑን ያወቀችው አሁን ነው። ከአንድ የኮምፕዩተር ስክሪን ላይ ያነጣጠረው ተአምረኛ አቅራቢ መነጽሯ 'enter name' (ስሙን ያስገቡ) የሚል ጽሑፍ ሲጠቁማት የሶለንን ስም አስገባች። ወዲያው በቀጥታ ብዙ ሽቦዎችና ቱቦዎች ተገጣጥመውለት ሕይወቱ በቀጭን ክር ላይ የሞት ሽረት ትግል ላይ ያለውን የሶለንን ፊት ድቅን አደረገው ራቷ ላይ መነጽሩ። የያዘችው መነጽር ላይ 'enter' የሚለው ምልክት ብልጭ ድርግም ሲል አይታ ጥቂት አመነታች፤ የሚቀጥለው ድርጊት ምን እንደሆነ ስላላወቀች። ከዚያም የሆነ ይሁን ብላ መቀበሏን ለማረጋገጥ ምልክቱን ስትጫን፤ ሶለን ባለበት ክፍል ውስጥ ራሷን አገኘችው። ከወዲያ ወዲህ የሚሯሯውት የጤና ባለሙያዎችም ሆኑ ኩርምት ብሎ ከባሻገር የተኛው ወንድሟ ሕያው የእርሷን በዚያ መኖር እንዳላወቁ ገብቷታል።

ወዲያው በመነጽሩ ላይ ያለውን 'ጢጥ ጢጥ' የሚል ድምጽ ስለሰማች ጠጋ

አርጋ ስታየው 'enter body part' ይላል (የሚፈልጉትን የሰውነት ክፍል ይጻፉ እንደ ማለት ነው)። ቶሎ ብላ 'brain' (አንጎል) የሚለውን ጽፋ መቀበሏን የሚያረጋግጠውን ቦታ ስትጫን፤ ልትረዳው በማትችለው ፍጥነትና መንገድ ራሷን ሶለን ጭንቅላት ውስጥ አገኘችው። አንድ ጠጣር ነገር ላይ እንደቆመች ስለ ተረዳች ጎንበስ ብላ ስታይ፤ የቆመችው የሶለንን ጭንቅላት ባቆሰለችው ጥይት ላይ ነው። ጥይቷ በመጣችበት መንገድ ሁሉ የአእምሮውን ደም ሥር፤ ነርቮችና ሌሎች ሌሎች ከጥቅም ውጪ አድርጋቸዋለች። በየቦታው ያሉ ሌሎች ሊገመት በማይችል ሥቃይ ውስጥ ናቸው። የሞትነትን ሲሎች ሬሳ ለማስወገድ፤ የታመሙትንም ለመጠገን መላ አካላቱ ትንቅንቅ ላይ ነው። ከውጪ የሚመጣው የመድኃኒትና ሕይወትን የማግኘት ዕገዛ በመጠኑም ቢሆን እየረዳ እንደሆነ አይታለች። በየቦታው ደም ፈሰሰል፤ ብዙ ደም። ጥይቷ ያልደረሰችበት ቦታም ቢሆን ቁስለቱ በፈጠረው የሌሎች ቁጣ የተፈጠረው ዕብጠት ጤና አሳጥቶታል።

ሳምባውንና ልቡን የሚቆጣጠረው ክፍል የቁስለቱ ዕብጠት ከተጫነው፤ ሕይወቱ በአደጋ ላይ ናት ማለት ነው። እጁን፤ እግሩን፤ ንግግሩን፤ ያን ሁሉ ዕውቀቱን፤ ማገበራዊ ጥበቡንና ስፖርታዊ ችሎታውን የሚቆጣጠሩት ክፍሎችም የአደጋው ጉዳትና ተያይዞ የተፈጠረው ዕብጠት በፈጠረባቸው ድንጋጤ ሥራ አቁመዋል። አሁን በስንት ትግል እየሠራ ያለው በሕይወት የመኖሩን ጉዳይ የደገፈው የአእምሮው ክፍል ብቻ ነው። ሀኪሞቹ ዐውቀው በፈጠሩት ኮማ እና በአደጋው ከብደት ምክንያት ሌሎቹ የአእምሮው ክፍሎች ከሥራ ውጪ ሆነዋል። 'እንዴት አንዲት ጥይት ይህንን ሁሉ ማጥፋት ማበላሸት ትችላለች? አንዲት ጥይት? እና ምንም ሊደረግ አይችልም ማለት ነው?' አለች ሰሎሚ ሳታስበው።

ጥያቄውን ድምፅ አውጥታ ጠይቃ ኖሮ ድምጿ በሶለን ጭንቅላት ከዳር እስከ ዳር እንደ ገደል ማሟቶ አስተጋባ። ድንጋጤውና ኀዘኑ በፈጠረባት ሥቃይ እጇን ራሷ ላይ አድርጋ፤ ጥይቷ ላይ ቁጢጥ ብላ ተቀመጠች። ምንም ነገር መለወጥ የማትችል ሆኖ ስለተሰማት ራሷን ጠላች፤ በተለይ የተቀመጠችባትን ጥይት፤ የወንድሟን አእምሮ ከጥቅም ውጪ ያደረገችውን። አሁንም "አንዲት ጥይት..." ብላ ስትጮኽ ማስተጋባቱ የፈጠረው ንውጥውጥታ በይበልጥ ሁሉን ነገር ማጥላት ጀመረ። ያለችበት የሶለን ጭንቅላት እየገዘፈ እፃ እያነሰች ስትሄድ ይታወቃል።

እያንዳንዱ የጭንቅላቱ መተግጠፊያና ክፍል እየሰፋ እየሰፋ ራሷን ካንድ ከፍ ያለ ጉብታ ላይ ሆና የማትጨርሰው ሰፊ ሜዳ ላይ አገኘችው። በሶለን ጭንቅላት ውስጥ ሲሠቃይ ያየቻቸው ሌሎች ድንገት ሰዎች ሆነው ስታይ ከፍተኛ ድንጋጤ አደረሰች። በእርሱ ጭንቅላት ውስጥ ያየችው ደም በየስፍራው ተረብቶ አየች። እዚህ ግን ብዙ ጥይት ነው በየሚዳውና በየተራራው ተንጠባጥቦ ያየችው። ያየችው ነገር ስለተደበላለቀባት አቅራቢ መነጽሯን አውጥታ ከዳር እስከ ዳር

ለማግኘት ሞክረች። አሁንም መነጽፋ ላይ ብልጭ ብልጭ የሚለውን ቦታ ብዙም ሳታስብ፤ ጫን ብትለው በጊዜ ውስጥ እዚያው ባለችበት ቦታ እንዳለች ወደ ጓላ ይዞት ነገደ። 'እንዴ ይሄ ሁሉ ሰው እንደ ሴል ሆኖ ነው እንዴ ይህንን ጭንቅላት የሞላው?' ብላ አሰበች። የሞቱ፤ የቆሰሉና የተበላሹ አያሌ ሴሎች ታዩዋት። ሴሎቹ ደግሞ ሰዎች ናቸው። የሶለን ክፍሎችና የሰውነቱ አካላት የቆመችበት ምድር የተለያዩ ሕዝቦች ሆነው ተለወጡ።

አሁን ገና ገባት አሁን ከሶለን ጭንቅላት ወጥታ በአንድ ሀገር ጭንቅላት ውስጥ ገብታለች። በዘመናት ውስጥ ተቆጥሮ የማያልቅ 'ጥይት' ያቆሰለው ጭንቅላት። ይህ ጭንቅላት የፈጠራ ችሎታው፤ ጥበቡ፤ ዕውቀትና ሥልጣኔው፤ የመሥራት ዐቅመና መነሣጥቱ ሁሉ ተበላሽቷል። ያለውን ሀብትና የተፈጥሮ ጸጋ መጠቀም አቅቶት በሕመምተኛ አልጋ ላይ እንዳለ ሰው በርዳታ ቃፊሳ ላይ ተጋድሞ ከውጪ በሚገኝ ሕይወት ማቆያ ዕገዛ ሲንገታገት አየችው። የታመመ አገራዊ ጭንቅላትና ገብረተ ሰባዊ አእምሮ። ከምሥራቅ እስከ ምዕራብ፤ ከሰሜን እስከ ደቡብ ጉዳቱ ያላገኘው ምንም ክፍል የለም። በሶለን ጭንቅላት እየበረች እንዳየችው አሁንም ይህንን ትልቅ አገራዊ ጭንቅላት ከወዲያ ወዲህ እየበረረች ብታየው ብታየው ያው ነው። ሕመሙ ጽኑ ነው። ግራ ገብቷት በአንድ ትልቅ 'ጥይት' ቅርጽ ባለው መጠኑ ከተራራ የማያንሰ ነገር ላይ ቆማ ነበር። ምን እንደሆነ ጉጉት ስላደረሳት እየበረረች ዙርያ ገባውን ተመለከተችው። በመጨረሻም አንድ በር አግኝታ ወደ ውስጥ ለመግባት ብትጓጓም፤ ልትገልጸው የማትችለው ፍርሀት ስለ ወረራት ትንሽ አመነታች። ወደ በሩ ጠጋ ብላ በሩ ላይ የተጻፈውን ስታይ፤ 'የዘመናት የጦርነት፤ የግጭትና የጉስቁልና ታሪክ' የሚል አነበበች።

ባካባቢው ይነፍስ የነበረ ንይለኛ ነፋስ እያፏጨ ያገኘውን ሁሉ ጠራርጎ ይህ ይሄዳል። ድንገት ንይሉ ጨምሮ የያዘችውን መነጽር ከእጇ ላይ አስጣላት። እያየችው እየተንከባለለ ታች ከገደሉ ውስጥ ወድቆ ሲከሰከስ ተሰማት። የሚነፍሰው ነፋስ ችግሩን ለመረዳትና መፍትሔውን ለማስብ ያላትን ድፍረትና አቅም ለማሳጣት የመጣ የተቃውሞ ዐውሎ ሆኖ ተሰማት። ወደ መጣችበትም እንዴት እንደምትመለስ አታውቅም። አካባቢው ደግሞ እየመሸ ስለሆነ አስፈሪነቱ እየጨመረ ነው። እዚህ ድረስ ከመጣሁ እንግዲህ የዚህ ጭንቅላት ሕመምና ቁስለት መንሥኤ የሆነውን ነገር ገብቼ ሳላይ አልመለስም የሚለው ፍላጎቷና ድፍረቷ አየለ። ቢሆንም በሩን ከፍታ ብትገባ ምን ሊኖር እንደሚችል ጉጉቷም ፍርሀቷም ጨምሮአል። በመጨረሻም ቀስ ብላ ገፋ ስታደርገው በሩ ተከፈተ። የፈራችውን ያህል ለመከፈት ስላላስቸገራት ስትፈራ ስትቸር ገባች። ከድሮ ጀምሮ እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስ የተደረጉ ጦርነቶችንና ግጭቶችን፤ በግፍ ያለቁ ሰዎችን፤ የሃይማኖትና የዘር የበላይነት ጥማት የፈጠረው ተደጋጋሚ ጥፋትና በዛም ያለቁ ንጹሐን ደም ታያት። ከዚህም የተነሣ የምድሪቱ አስተሳሰብ፤ ባህልና ኑሮ እንዴት አሸቆልቀው

በዛሬው የሞትና የሕይወት ትግል ላይ ሕዝቦች እንደደረሱ የተለያዩ የምስል ስኬቶችን ስታይ ቆየች። ልክ የሶለን አእምሮ በደረሰበት ቁስለት የሴሎቹ መታወክ አእምሮውን ከጥቅም ውጪ እንዳደረገው የያንዳንዱ ሰው አእምሮ ጤናና አስተሳሰብ መታወክ ተደማምሮ የምድራቱም አስተሳሰብና አእምሮ እንዲሁ መሰላሸቱ ገባት። አእምሮና አስተሳሰብ ከጥቅም ውጪ ሲሆን ሌላውም አካል በትክክል መሥራት አይችልም። ይህንን እያሰበች በጣም ወደ ጨለመው የውስጠኛው ክፍል ስትደርስ፤ ከኋላም ያለው በር ጥርቅም ብሎ ሲዘጋና ክፍሉ በከፍተኛ ጨለማ ሲዋጥ፤ አንድ ቀዝቃዛ እጅ ፊቷ ላይ ሲያርፍ “እማሚዬ” ብላ ደንብራ ከሰመመኗ ስትነቃ የአውሮፕላን ወንበሯ ላይ ተቀምጣ ራሷን አገኘችው።

ደግነቱ አጠገቧም ያሉ ሰዎች ተኝተው ስለነበር ማንም ልብ አላላትም። በላብ ተዘፍቃ እየተንቀጠቀጥች ዝም አለች። ወዲያው ‘ለማረፍ የቀረን 45 ደቂቃ ነው’ የሚለውን የበረራ አስተናጋጇን ማስታወቂያ ስትሰማ ትንሽ ተንፈስ አለች። አሁንም ቶሎ ቶሎ እየተነፈሰች ላብ በላብ ሆና በመስኮት ስታይ ጠዋት ማለዳ ላይ ነበር። ከፍራንክፈርት በኋላ ገና የአስራ አንድ ሰአት ጉዞ ይጠብቃታል። እንደገና መተኛት ስለፈራች አውሮፕላኑ ውስጥ ያገኘችውን መጽሔት ለማንበብ እየሞከረች የቀረውን መንገድ ጨረሰች። ‘ጥይት’ የሚለው ሐሳብ ‘ጥላቻ’ የሚለውን ስሜት አዝሎ ተሰማት። ህልግን ግን ለጊዜው ማሰብ አልፈለገችም። ህልም መሆኑ እርጅና ቢያስብላትም፤ ህልም ብቻ ነው ብሎ ለማመን ግን አእምሮዋ ዝግጁ አልነበረም። በህልምና በእውን ዓለማት መካከል ያለው ግድግዳ እንቅልፍ ይሆን ወይስ ንቃት?

ትውስታ

መላኩ ሌሊቱን ሙሉ የረባ እንቅልፍ ሳይተኛ ሲገባበጥ ነው ያደረው። ሰሎሚን ከሸኘ በኋላ እንግዳ የሆነ ፍርሀትና ብቸኛነት ተሰምቶታል። እቤት ከገባም በኋላ እሸሚዜ ላይ የተወችው ጠረፍ ያፍንጫውን ወለል እየዳሰሰ ወደ ጭንቅላቱ ዓዳ ሽው ሲል ነው ያመሸው። ጠረፍ ደግሞ ትዝታን እንደ ክብራት እየጫረ በልቡ የናፍቶትን ወላፊን ዛሬውኑ ሊያንባለቡል ከጅሷል። ከዚያም እንደ ምንም በስሱ እንቅልፍ ቢወስደውም፤ በሌሊት ነው የነቃው። ገና ከሌሊቱ ዐሥራ አንድ ሰዓት ነው። አልጋ ወስጥ መቆየት አልፈለገም፤ ተነስቶም ደግሞ ምንም የመሥራት ዕቅድ የለውም። የጀመረውን መጽሐፍ ለማንበብ አጅግም አላማረውም። እናቷ የሄደችባት ልጅ አንዳንዴ በምንም አትጽናናም። መላኩን አሁን የተሰማው ስሜትም ያንን ይመስላል። እየተሰማው ያለው ስሜት ስም ሊሰጠው ያልቻለው ስሜት ነው። ሌላው ቀርቶ ምንም አለማድረግ ራሱ ቋጥኝ የመሸከም ያህል ነው የከበደው። ደግሞ ምንም ማድረግ አይፈልግም። የሚፈልገው የተወሰደበትን ነው። የተወሰደበት ደግሞ እርሱ ስም ሊሰጠው አልቻለም እንጂ አሁን ወደ አሜሪካ እየበረረች ያለችው ሰሎሚ ናት።

በያለቅስ ደስ ይለው ነበር። ግን እንባ እንደ ገመድ አይገቡት፤ እንደ ቧንቧም አይከፈት! የሚያለቅሱ እውነትም ዕድለኞች ናቸው። ወደት ያልተነጠቀው ሰው የለም። ስለዚህ አሁን የሚሰማው ስሜት ያንድ ጊዜ ሳይሆን የተነባበረው ድርብርብ የመነጠቅ ሰቆቃ ነው። እርሱ ግን አልገባውም። ሳያስበው ትራሱን ጭብጥ አድርጎ ዐቅፎ ቁጭ አለ። ትራሱ ግን አይሰማ አይለማ ወረወረው። እሪ ብሎ በራሱ ከም ደስ ባለው፤ ግን ወደማ? ምንስ ብሎ? መልስ አልነበረውም። ተመሳሳይ ስሜት የተፈጠረበት የዳንኤል እገት ካሜሪካ የመጣውን ጥርፈሰር ልታገባ መወሰኗና ሰርጋቸውም በወር ውስጥ እንደሆነ በነገረችው ቀን ነበረ። ‘ሰሎሚ ሰሎሚ ምንድነው ያረግሸኝ? ምንስ አድርጌሻለሁ? ...’ አለና አገተምትሞ ፊቱን ወደ መስተዋቱ አርጎ የተነጨበረረ ፀጉሩን እያከከ አልጋው ጫፍ ቁጭ አለ።

ሁልጊዜም ሲተኛ ቀለል ያለ ቁምጣና ሳሳ ያለ ቲሽርት አድርጎ ሰዓቱን አውልቆ ራቅ አርጎ አስቀምጦ ነው። ‘መኝታ ቤት ሰዓት መኖር የለበትም ምክንያቱም እንቅልፍ የዘላለም ቁራጭ ስለሆነ በጊዜ መበረዝ የለበትም’ እያለ ይተልዳል። በልጅነቱ ብዙ ጊዜ መሬት ስለተኛም ሊሆን ይችላል ክፍ ያለ አልጋ

አይወድም። 'ከቆጥ ላይ መውረድ በጣም ያስንፈኛል' ይላል። ስለዚህ አልጋው በጣም ዝቅ ያለ ነው። ጠንክር ያለ ፍራሽና ደመቅ ያለ አንሶላና የአልጋ አልባሳት ይወዳል። መኝታ ቤቱ በተቻለ መጠን ባዶ ሲሆን ደስ ይለዋል። ሁለት ትናንሽ ሥዕሎች ብቻ ናቸው ግድግዳ ላይ ያሉት። አንዱ ዉ ብሎ የተኛ የውሻ በችላ ሲሆን፤ ሌላው ደግሞ እናቱ እንዳዘሉት በጀርባቸው ላይ አንገቱን እንዳዘነበለ በእንቅልፍ ባሕር የሰጠመ ባለቁንሬትን ሸልጆ። ሁለቱም በጥቁርና ነጭ ቀለም የተሣሉ ሥዕሎች ናቸው። በቡኒ የዕንጨት ፍሬም ውስጥ የተቀመጡ። ከዚያ ውጪ መኝታ ቤቱ ፍክት ያለ ሽሮ መሰል ቀለም ነው የተቀባው። አልጋው፤ መልበሻውና የጥቃቅን አልባሳት ማስቀመጫ መሳበያው ሁሉ ጠቆር ያለ ቡኒ ቀለም ነው ያላቸው። በናማ ቀለም በጣም ነው የሚወደው። ራሱን ማየት ስለሚወድም ሊሆን ይችላል መኝታ ቤቱ ውስጥ ከአልጋው ፊትለፊት ግድግዳ ላይ ያለው መስታወት ከላይ እስከ ታች የሚያሳይ ነው።

ቁጭ ማለቱ የሥቃዩን መጠን ምንም ስላላስታገሰለት፤ በባዶ እግሩ ወደ መታጠቢያ ቤት አመራ። ፊቱን በቀዝቃዛ ውሃ ሲታጠብ ትንሽ ጋብ ያለለት መሰለው። ከዚያም ወደ ሳሎን ሄዶ ትንሽ ወዲያ ወዲህ ካለ በውዋላ ወደ መኝታ ቤቱ ተመልሶ ከመስተዋቱ ላይ የሚያየውን የሱኑ ምስል አካል ያጤን ጀመር። ሀጉሩ እንደ ሁሉም አድጎአል። ከርድድና እጅብ ያለው ጥቁር ሀጉሩ አድጎ አፍሮ ሲሆን፤ በክብ ፊቱ ላይ በጣም ነው የሚያምረው። ሀጉሩ ሁሉም በጥንቃቄ ነው የሚያዘው።

ዐይኖቹ ትንንሽ ቢሆኑም፤ ሁሉም በጥልቀት የሚመለከትና ርገሩን እንዲመስል የሚያደርግ ለዛ አላቸው። አፍንጫው ለክብ ፊቱ ማሳመሪያና ለሚያደርጋት የእይታ መነጽር ተብላ የተወራች መስቀያ ትመስላለች እንጂ በየትኛውም መስፈሪያ ስልካካ ልትባል አትችልም። ወፊር ያሉ ከንፈሮቹ በፈጣግታ ከተፈለቀቁ፤ የማንንም ቀልብ የሚሰርቁት ችምችም ያሉት ነጫጭ ጥርሶቹና ሰርጉድ የሚለው ጉንጨ፤ መቼ በግቀ የሚል ምኞት በሰው ውስጥ ይፈጥራሉ። የጥቁር ጠይም መሆኑ ደግሞ ይህንን ሳያገባው አልቀረም። ቀጭን መሆኑ ከሆነው በላይ ረጅም ያስመስለዋል። ምግብ እንደ ፈለገውና የፈለገውን ነገር ቢበላም በቃ ሁሉም ያው ነው። እንደ አብዛኛው አበሻ እግሮቹና እጆቹ ያው ቀጭን ናቸው። ስለዚህ ሰፋ ያለ ቁምጣ ሲያደርግ መስቀያ ይሁን ለባሽ ሊያምታታ ይችላል። ጸሙን ሁሉም ሙልጭ አድርጎ ነው የሚላጨው። ደረቱ እግሩና እጁ እንዲሁም አብዛኛው ሰውነቱ ግን በፀጉር የተሞላ ነው።

የመላኩ እናት አዲሳባ ነው ተወልዳ ያደገችው። አባቷ የክብር ዘበኛ የነበሩ ሲሆኑ ኮርያም ዘምተው ተመልሰዋል። መፍታት ማግባት ሥራቸው ሆኖ መቅኖ ያለው ኑሮ አልኖሩም። ጎይለኛ ነበሩ። የመላኩ እናት ስመኝ ከአምስተኛ ሚስታቸው የወለዱት ስትሆን ከእርሷ በኋላም አራት ሚስት አግብተዋል። ይህ እንግዲህ በየመሃሉ ከሚቀላውጡት ውጪ መሆኑ ነው። በአጠቃላይ ዐሥራ ሦስት

ልጆች አሏቸው። እነዚህ እንግዲህ ከሚስት ብቻ የተወለዱት ናቸው። ኮርያም አለመውለዳቸው ይቆጫቸው ነበር ይባላል፤ ጦርነቱ ፋታም አልሰጣቸው። እንዳለቀም ወዲያው ተመለሱ እንጂ ኪም ወይም ሊ የሚባል ልጅም ይኖራቸው ነበር። ስመኝም ብዙ የእንጀራ እናት እጅ አይታ ብዙ ሥቃይ ችላ ስለሆነ ያደገችው የትምህርት ነገር አልሆነላትም። ዐሥራ አንደኛ ክፍል ሦስቱ ከወደቀች በኋላ ከሰፈር ሁለት ጓደኞቿ ጋር ሆነው ሁመራ ሰሊጥ አጨዳ ሥራ አለ ሲባል ሰምተው ጠፋተው ሄዱ።

እዚያም እንደደረሱ ኑሮ ከባድና ሥቃይ የበዛበት ነበር። ባንድ ቤት ብዙ ሆነው ነበር የሚኖሩት። ምግብም አይመችም። በዚያ ላይ ካዲሳባ የመጡ ለግላጋ ወጣቶች ስለነበሩ ቶሎ ዐይን ውስጥ መግባታቸው ስላልቀረ፤ ሴት መሆኑን እስክትጠላው ፈተናው በዛባት። ብዙ ጊዜ ከመደፈር አምልጣለች። በኋላም ላንድ አምሳ አለቃ እጇን ሰጠች። የአምሳ አለቃው ሚስትና ልጆች መሃል አገር አሉት። ከእርሱ ጋር ከሆነች በኋላ ማንም ሊያስቸግራት አልደፈረም። የሰሊጥ አጨዳውን ሰራውን ትታ ላለማርገዝ ከፍተኛ ጥንቃቄ እያደረገች ከሱ ጋር ሁለት አመት ኖረች።

ሁመራ ብዙ የመሃል አገር ሰዎች ሥራ ፍለጋ መጥተው እንደወጡ የሚቀሩበሩት ቦታ ነው። ሙቀቱ ለብቻ ነው። ወባና ካላዛር የተባለ በትንኝ የሚተላለፍ በሽታ ብዙ ሰው ያረግፋል። ስመኝም አንድ ሁለት ጊዜ ከሞት ተርፋለች፤ አምሳ አለቃ ጓደኛዋ ባይኖር በቃ እስካሁን መኖሩም ያጠራጥራል። ኤርትራ ውስጥ እየተጋጋመ በሄደው ጦርነት ሳቢያ የአምሳ አለቃው ብርጌድ እንዲነቃነቅ ትእዛዝ ሲደርሰው፤ ሰማይ ምድሩ ተደበላለቀባት። አብራው ኤርትራ እንድትሄድ ቢለምናትም አሻፈረኝ አለች። ሁመራ መቆየትም እንደማትችል ዐውቃዋለች፤ አዲሳባ መመለስም የማይታሰብ ነው። መቂ አካባቢ ያላችው ታላቅ እጎቷም ጋ ለመሄድ አስባ ተወችው።

በመሃል አምሳ አለቃው በጣም ደግና ኑሮዋም ጥሩ የሆነ እጎት አሳይታ ከተማ እንዳለችው ነገራት። ነጋዴ ስለሆነች ከእርሷ ጋር እየኖረች ቀስ በቀስ በንግድ ራሷን እንደምትችል አማራጭ ሰጣት። እጉቱ ጋ ስልክ ደውሎም አስተዋወቃቸው። የቻለውን ያህል እንደሚረዳት ቃል ገብቶላት እሷም በነገሩ ተስማምታ ወደ አሳይታ ተጓዘች። የዐምሳ አለቃው እጎት ወይዘሮ መቆያ በደስታና በደግነት ተቀበሏት። የወይዘሮ መቆያ ቡና ቤት በከተማዋ ውስጥ አሉ ከተባሉት ጥቂት ደገና የሚባሉ ቡና ቤቶች መካከል አንዱ ነው። አብዛኞቹ ደንበኞቻቸው ነጋዴዎችና የከባድ መኪና ሾፈሮች ናቸው። ወንድማቸው ሲደውሉላቸው እሿ ያሉት ለቡና ቤታቸው ሠራተኛ እየፈለጉ ስለ ነበርም ነው። ስመኝን ካዩ በኋላ ግን በቡና ቤት ሕይወት ውስጥ ሕይወቷ እንዲበላሽ ፈጽሞ አልፈለጉም። በወሊድ ምክንያት የሞተችባቸውን ልጃቸውን ስለመሰለቻቸው ጃናቷ ሊሆኑ ነው የፈለጉት። እሷም

በጣም ነው የወደደቻቸው፡ ምንም ሳትደብቅ ሁሉንም ነገር ነው የነገረቻቸው። አንዳንድ ሕሳብ ሥራ ለማግኘት ሰው ሲጠፋ ቀን ላይ ለመሸፈን ካልሆነ በቀር እንድትገኝ አይፈልጉም። ካንድ ስድስት ወር በኋላ አገሩን በደንብ ስታውቀው ለቡና ቤቱም ለሱቁም የሚያስፈልገውን ሁሉ የምትገዛው፤ ገንዘቡንም የምትቆጣጠረው እርሷ ሆነች። ወይዘሮ መቆያ ሁሉን ነገር በእርሷ ላይ ጣሉት።

ለሱቅና ለቡና ቤት የሚያስፈልጉ ዕቃዎችን ከጅቡቲና ከአሰብ ከሚያመጡላቸው ደንበኞቻቸው መካከል ሃሰን የተባለውን ያቀርቡታል። ሃሰን አሳየታ ከተማ ተወልዶ ሲሆን ያደገው ብዙ ቤተሰቦቹ ግን የሚኖሩት ጅቡቲ ነው። ቀልደኛ ቁምነገረኛና ጽድት ያለ ንቁ ወጣት ነው። በትውልዱ አፋር ሲሆን መጠነኛ አማርኛና የተወሰነ ፈረንሳይኛ ይናገራል። አንድ ቀን ወይዘሮ መቆያ አገር ቤት በጠና የታመሙ እናታቸውን ለመጠየቅ ሄደው ነበር። ሕመሙ ጠንቀባቸው ያረፉትን እናታቸውን ቀብረውና ተገዝተው አውጥተው እስኪመለሱ ሁሉንም የምታስተዳድር ስመኝ ነበረች። ታዲያ በዚህ ጊዜ ከሃሰን ጋር የነበራቸው ቅርርብ ወደ ፍቅር ደረጃ አድጎ ኖሮ ብዙ ጊዜ አብረው ያጠፉ ጀመር። አልፎ አልፎም እቤት እየመጣ እስከ ማደር ደርሶ ነበር። ይህም ስመኝ ሳታስበው ትፈራ የነበረውን እርግዝና አስከተለ። ሃሰን እንደተለመደው ለሰራው ጅቡቲ ሄዶ ስለቆየ የምታማክረው ሰው አጣች።

እርግዝናው እየገፋ ሲሄድ እሷም ለወይዘሮ መቆያ መናገር ፈራች። አሳቸውም የሰውነቷ መክበድና ለውጥ ጥርጣሬ ቢያሳድርባቸውም፤ እምነታቸው አሸንፎ ምንም አልጠየቋትም። አንድ ቀን ልብሷን ስትቀይር ሳታስበው ወይዘሮ መቆያ ድንገት ከፍሏ ዘው ብለው ገቡ። ዐይናቸውን አላመኑትም። በኋላ ቁጭ አድርገው ሲያወሩዋት ነገሩን ሁሉ ስትነግራቸው፤ እንደ ዕብድ አደረጋቸው። ብዙ አጥንት የሚሰብሩ ነገሮችን ተናገሩዋት፤ በመጨረሻም አኩርፈው እርሷን ማናገርም አቆሙ። ቁልፎቹንና የባንክ ደብተሮቹን ሁሉ ወስደው ከሥራ ኅላፊነት አገለለዋት።

በሆነው ባልሆነው ሁሉ ሥቃዩዋን ሲያበዙ አንድ ቀን ሰው ሁሉ ተኝቶ በሌሊት ልብሷን ጠቅልላ በአውጥቶ ለአሳይታን ተሰናበተች። ናገሬት ላይ ወርዳ በቀጥታ በዝዋይ መኪና ተሳፍራ መቂ ላይ ወረደች። እገታ የሰልክ ኦፕሬተር እንደነበረች ስለምታውቅ በጋሪ ተሳፍራ ቱሌ መሥሪያ ቤቱ ጋ ወረደች። እንዲጋጣሚ ሆኖ እገታ ወይዘሮ አሰለፈች ከሥራ ወጥታ ወደ ቤት ለመሄድ እየተዘጋጀች በሩ ላይ ከቱሌ ዘበኛው ጋር ስታወራ ነበር የደረሰችው። ፈጽሞ ያልተጠበቀ ስለነበረ ተጨፍኸው እየተላቀሱ ሰላምታ ከተለዋወጡ በኋላ ወደ ቤት አመሩ። ቤት እንደደረሱ የእገታ አራት ልጆች አዲስ አክሱት ስለ መጣችላቸው ደስታቸው ልክ አጣ። እርሷም በጣም ወደደቻቸው። ከአገር አገር እየሰሩ

የሚነግዱት የእገታ ባል አቶ አደፍርስ ዝምታኛና ሰላማዊ ሰው ናቸው። ስመኝን በልጅነቷ ነበር የሚያውቋት። የደረሰባትንና ያለፈችበትን ነገር ሁሉ እንደ ባንድ ሳትደብቅ አሜወተቻቸው። 'እኛ አለንልሽ የበላነውን በልተሽ፤ የኖርነውንም ኖረሽ እናርሰሻለን' ብለው አጽናጉዋት።

መቂ ግር ግር ያለባት በገበሬ የተከበበች የንግድ ከተማ ናት። የእህል፤ የዶሮና የበርበሬ ነጋዴ ይበዛል። መንገድ ዳር ስለሆነችም ሾፌሮች ያዘውትሯታል። ስመኝም ተረጋግታ ቤተ ሰብ ሆኖ መኖር ጀምራለች። እንደገና ደስተኛ ሆናለች። መቂ በገባች በአራተኛው ወር እዚያው እቤት ወስጥ የሰፈር አጥላጅ ተጠርቶ በሰላም ወንድ ልጅ ከነቃጭሉ ተገላገለች። በአጥላጅ እንደ ተባለው ስሙም መላኩ ሆኖ ቀረ። መላኩ የቤቱ ብርቅ ሆኖ ፍቅርና አትኩሮት አግኝቶ አንድ ዓመቱ በደመቀ ሁኔታ ተከበረለት። መልኩ አባቱን ቁርጥ መሆኑን ከስመኝ ሌላ ማንም አያውቅም።

ስመኝ ራሷን ለመቻል መንገታገት ጀመረች። የእገታ ኅይለኛነትና በሆነው ባልሆነው መጨቃጨቅ ግን ሰላም ነሳት። በትንሽ በትልቁ እየከራከሙት የምታጋጫቸው የእገታ ልጆችም ያሳዝኗታል። በተለይ የመጀመሪያ ልጅ የሆነችውን መፀዛን መደብረብና መከራከሙን ታበዛለች። መፀዛ እልክኛና በጣም ጉበዝ ተማሪ ናት። መላኩንና ስመኝን እንደ ነፍሷ ነው የምትወዳቸው። በተለይ ከስመኝ ጋር ምስጢረኞችም ሆኑ። አባቷን በሕሳብና በሐሳብ ስለምትረዳቸው በጣም ይወዷታል። የንግድ ተስጥኦ አላት ብለው ይገምታሉ። አባቷ ካሉ እናቷ ብዙ አይነኩዋትም። አባቷ የመፀዛ ነገር አይሆንላቸውምና።

ወ/ሮ አሰለፈች እየቆየች ደግሞ ስመኝንም ማንገርገብ ጀመረች። በዚህ መሃል ነበር አባታቸው በጠና መታመማቸው በስልክ ተደውሎ የተነገራቸው። ስመኝም ይህንንም ሰበብ አድርጋ አባቱን ላስታምም ብላ ወደ አዲሳባ አቀናች። እዚያው ያደገችበት የአባቷ ቤት ባለልጅ ሆና ገባች። አባቷም ለረጅም ጊዜ እጅግ ጠጪ ነበሩና ጉበታቸው በጣም ተጐድቶ ነበር። በስልሳ ሁለት ዓመታቸው ሆዳቸው አብጦ አትላቸውን ስተው ሲቀባኙ ከርመው በመጨረሻ ወደማይቀርበት ዓለም ነጉዱ።

አባቷ የሚኖሩበት ቤት የቀበሌ ቤት ሲሆን ሳሎንና ሁለት አነስ ያሉ መኝታ ቤቶች አሉት። አንዱ መኝታ ቤት ውስጥ ታናሽ ወንድሟ ከሚሰቱና የሦስት ዓመት ልጁ ጋር ይኖራል። እርሷ እንግዳ ሆና ሳሎን ነበር ከልጇ ጋር ስሌን ላይ እሮጌ ፍራሽ አንጥፈው የሚተኙት። አባቷ ከመሞታቸው በፊት ላለፉት ሰባት ዓመታት ያለሕግ እንደ ሚስትም እንደ ሠራተኛም አብረዋቸው ይኖሩ የነበሩ ሴት ነበሩ። ከስመኝ አባት ሞት በኋላ እዚህ ቤት ስፍራም እንደሌላቸው ስለገባቸው፤ ያለቻቸውን ጥቂት ዕቃ ጠቅልለው ወደ መጡበት ወደ ሰላሌ ዘመድ ልጠይቅ ብለው

ሄዱ፡ ተመልሰውም አልመጡ። በዚህም የተነሣ ስመኝና መላኩ እንዲያው መኝታ ቤት ይዘው ያዲሳሳ ኑሮ ተጀመረ።

የወንድሟ ሚስት ሥራ አግኝታ ዐረብ አገር ስትሄድ ቤቱን ማስተዳደሩ የርሷ ሥራ ሆነ። ወንድሟም የሚሠራው ጋራጅ ውስጥ ሲሆን ከስመኝ ጋር በጣም ይዋደዳሉ። ይግባባሉም። እርሱም እንዳሳቱ ጠጪና ዐርፎ የማይቀመጥ መሆኑ ግን የሁሌም ንትርካቸው መንሥሌ ነው። እርሷም መጀመሪያ የሰው ቤት በተመላላሽነት በማጽዳት ሥራ ጀመረች። ያላትን ትጋትና ሥራ መውደድ አይታ አንዲት አሠራዊ በሃላፊነት በምትሠራበት የውጪ ድርጅት በመጀመሪያ በጽዳት ሥራ አስቀጠረችት። ትምህርቷንም እንድትቀጥል አደፋፍራት የማታ መማር ጀመረች። ታማኝነቷና ንቅት ያለች መሆኑን አይተው አስተዳደሩ በግገር ክፍል ውስጥ አሳድገው አዘዋወሯት። ትምህርቷንም ጨርሳ የማታ ኮሚሽን ትምህርት ጀመረች። በዚህ ጊዜ መላኩም የአንደኛ ክፍል ተማሪ ሆነ። ስመኝና ሌሎች ሠራተኞች ለፕሮጀክት የተገዛ ዕቃ ለማድረስ ሰሜን ሸዋ መሃል ሜዳ በመሥራያ ቤት መኪና ደርሰው ሲመለሱ ከባድ አደጋ አጋጠማቸው። ይሄም በት የነበረው መኪና ድንገት የገቡበትን በጎች አድናለው ብሎ ከፍተኛ ፍጥነት ስለነበረው ተንሽራቹ ገደል ውስጥ ገባ። ስመኝና አብረው የነበሩትም ሰዎች ሁሉ ከሾፊና በቀር ዐለቁ።

መራራ ንዘን የደረሰበት የስመኝ ወንድም እንደ ዕብድ ነበር ያደረገው ልቅሶ ላይ። ከዚያም በከፍተኛ ድባቄ ውስጥ ገብቶ ከአልጋ ሳይወጣ ነበር የከረመው። መላኩና የዐሥር ዓመት ልጁ ደግሞ ምን ማድረግ እንዳለባቸው ግራ ነው የገባቸው። ሌላው ዘመድም ከልቅሶ በሁዋላ ብዙም የሚረዳ ሆኖ አልተገኘም። ከአደጋው የተገኘው ጠቀም ያለ የኢንሹራንስ ገንዘብ የስመኝን ወንድም በመጠጥ ባሕር የሚዋኝ አደገኛ ሰካራም ማድረግ ብቻ ሳይሆን፤ ወደ ሌላም ሱስ ውስጥ ጨመረው። በዚህም ጦስ ከእኑቱ ከወይዘሮ አሰለፈችም ጋር ተቆራርጠው ከዚያም በኋላ ድርሻ አላሉም። ይባስ ብሎ በስድስት ወሩ ሌላ ሴት እቤት አስገባ። የሚስቱ ቤተ ሰቦች ቢመክሩትም እንቢ ስላለ፤ ሚስቱም ከዐረብ አገር መጥታ ልጇን ቤተ ሰቦቿ ጋ አድርጋ ከእርሱም ጋር ተፋትተው ወደ ዐረብ አገሯ ተመለሰች።

አዲስ የገባቸውም ቤት ሁለት ልጆቿን ይዛ፤ ጓዚንም አስከትላ ከስመኝ ወንድም ጋር ተጠቃለሉ። ይህም መላኩን የቤቱ ባይተዋር ብቻ ሳይሆን የቁጣ ማብረጃና የልጅ መከረኛ አደረገው። ያ ሁሉ ደስታውና ተጫዋችነቱ በንዘንና ቁዘማ ተተካ። ከሁሉ ከሁሉ የንዳው ይሄ ሁሉ ለምን እንደሆነ የሚያስረዳው አንድም ሰው አለማግኘቱ ነው። ብዙ ጊዜ ቁርስ ሳይበላ ትምህርት ቤት ስለሚሄድና የቤት ሥራውን ስለማይሠራ ውጤቱ አሽቆለቆለ። ከዚህም በላይ በትጫም የተወረሰው ፀጉሩና ታጥቦ የማያውቀው ሰውነቱና ልብሱ የጓደኞቹ መቀለጃ አደረገው። ትምህርት በከፍተኛ ደረጃ ጠላ። አባት የሚለው ቃል ለእርሱ ትርጉም

የለውም። የሚጠራው በእያቱ ስም ሲሆን እሳቸውም ማን እንደሆኑ እንኳ ግድግዳ ላይ ካየው ፎቶ ባሻገር የሚያውቀው ነገር የለም። ስመኝም ትንሽ ከፍ ሲል ሰላባቱ እነግረዋለሁ እንዳለች ነው በድንገት የተቀጠፈችው።

መላኩ ወዲያ ወዲህ እያለ መኝታ ቤቱ ውስጥ መንጉራደዱን ቀጥሎአል። በመስተዋቱ ውስጥ ከራስጌው የተሰቀሉት ሥዕሎች ላይ ዐይኑ ተተከለ። በጥልቅ እንቅልፍ ውስጥ ያለ ቡችላና በእናቱ ጀርባ ላይ ተመችቶት ጧ ብሎ የሚያንቀላፋ ሕፃን። እንደነሱ መተኛት፤ አሁን ከሚሰማው ስሜት ጭልጥ ብሎ መጥፋት አማረው። ሥዕሎቹ ግን መተኛት እንጂ ማስተኛት አያውቁበትም። የቡችላዋን ሥዕል ከእንግሊዝ አገር ነው ካንድ የሥዕል ኤግዚብሽን ላይ የገዛው። የሕፃኑን ሥዕል ደግሞ አንዲት የቅርብ ጓደኛው የነበረች አበሻ ሠዐሊት ወጣት ናት ከካናዳ ሠደ አገርበት ሲመለስ በስጦታ የሰጠችው። ገና ሥላ እንደ ጨረሰችው እንዴት እንደ ወደደው ነገራት። ያልጠበቀው ስጦታ ስለሆነበት ውለታዋ በጣም ከብደትና ልቡንም ነክቶት ነበር። እርሷ ደግሞ መሄጃው እንደ ደረሰ ዐውቃ ለካስ ለእሱው ነበር ተጨንቃ ተጠባ የማለችለት።

በሚያስቀና እንቅልፍ ውስጥ ያሉትን ቡችላና ሕፃኑ ጉዳይ ለመጀመሪያ ጊዜ አይቶት በማያውቀው ዐይኑ ተመለከታቸው። ሁለቱም ሕፃናት ናቸው፤ ሁለቱም ደግሞ በጥልቅ እንቅልፍ ውስጥ ያሉ። የቡችላው እናት ውሻ አለመኖሯ ብቻ ሳይሆን ያለእናቱ እንደዚያ ያለሃሳብ ተመችቶት መተኛቱ ገረመው። 'የተመቸው ብቸኛ ምስኪን!' አለ በቀስታ። በእናቱ ጀርባ ላይ ያለሐሳብ የተኛው ልጅ ደግሞ የእናቱ ጀርባ መቀትና የፍቅሯ የልብ ትርታ ከእርሱ ልብ ጋር አብረው ሲሞዘቁ ታየው። 'አንተማ ምናልብህ?' አለና 'እኔስ? ግን የቱ ነኝ?' አለ። 'እንደ ማሙሽ ነበርህ አሁን ግን እንደ ቦቢ ...' ብሎ ለብቻው ከት ብሎ ማቀ! 'ማሙሽም እንቅልፍ ቦቢም እንቅልፍ ... ግንክ እንቅልፍ ሁሉ እንቅልፍ አይደለም ... ነው እንደ?' አለ ድምፁን አውጥቶ። ሁለቱም ተኝተዋል ማን መልስ ይሰጠው...?

'ግንክ ማሙሽ ከፊቱ ትልቅ አደጋ አለበት... እናቱን ሊያጣ ይችላል፤ ቦቢ ግን የማያጣት እናቱ ላይ ነው የተኛው ... እናት መሬት ... ሁላችንንስ የተሸከመች እቧው አይደለች?' አለ። ግን ቦቢ የተኛባትን መሬት ቅዝቃዜና ብቸኝነት ሲያስበው በማሙሽ ቀናበት። ወዲያው የማሙሽ እናት ላይ አተኩሮ ማየቱን ቀጠለ። ሳያስበው ዐይኑ በእንባ ሲሞላ የሴትዋ ፊት እየተለወጠ እየተለወጠ መጣና የእርሱን እናት ስመኝን መሰለው። ዐይኑን አባብሶ የምሩን ጠጋ ብሎ ቢያያትም እናቱን እንደ መሰለችው ነው። ወደ ኋላ ሄዶ ማሰብ ጀመረ። ሠላሊት ጓደኛው የናቱን ምስል ታውቃለች እንዴ? ... ትዝ ሲለው የናቱን ፎቶ አሳይቶአት አያውቅም፤ በርግጥ የሕይወት ታሪኩን አጫውቶአቸዋል። አይ ራሲ የፈጠርሁት ነው ብሎ አሰበ። እንደዚያ መቀበል ስላልፈለገ ከእጅ ቦርሳው ውስጥ የእናቱን ፎቶ አውጥቶ ሲያስተያየው የባሰውን ትመሳሰሉበት። እንደ ማሙሽ ለመሆን መጓጓዱ

የፈጠረው ናፍቆት ይሆን የማሙሽንም እናት ወደ ስሙኝ የቀየረበት? የሰው ምናብ እኮ ለመፍጠርና ለመቀየር ዐቅሙ ልክ የለውም።

‘የቡችላውስ እናት የት ሄዳ ነው?’ አለ መልስ የሚሰጠው ያለ ይመስል። ‘የእኔስ እናት? ...’ ብሎ ወዲያው ‘አህ ማይ ... የሁሉንስ እናት መጨረሻ ላይ እናት ምድር አይደለች ወደ ሆዴ መልሳ የምትወስዳቸው ... ምናልባት ቦቤዬም ቀዝቃዛዋ ግዑዝ ምድር ላይ የሙጥኝ ያለችው ... ወደ እናቷ ቀረብ ማለቷ ይሆን?’ አለ። ወደ ምድር የቀረበውን አልጋውን ዞር ብሎ እያየ ... ‘አይ እኔም ኮ ከቦቤዬ ብዙም አልራቅሁ ...’ ብሎ ፈገግ ለማለት ሞክረ። የተኙት ዐርፈዋል ... እሱ ግን በማለዳ ነቅቶ በመስተዋት ውስጥ በሚያያቸው ሥዕሎችና የራሱ ምስል ትርጉም ፍለጋ ውስጥ እየማሰነ ነው። አንዳች ብቸኝነት አሁንም ውስጠ ነፍሱን እየረበሸው ነው። አሁንም በማሙሽ ቀናበት ... ‘ምንም ቢሆን የማሙሽና የቦቤ እንቅልፍ አንድ አይደለም ... ምክንያቱም ሁሌ አይተኛ ... ችግሩ እኮ የነቁ ለት ነው።’ አለ ለራሱ... እሱም ይሄው በጠዋት ነቅቶ መከራውን እያየ አይደል! ሰው የሌለው ሰው እኮ ሲነቃ ፍርሀት፣ ሲተኛ ቅጥርት ... ማን ያውቃል ቦቤም እኮ ትቃኝ ይሆናል። የቅጥርትም ሆነ የፍርሀት መድኃኒቱ ሰው ነው... የሚወድ ሰው ... እንደ እናት ልቡም ጀርባውም የሚመች፤ ... ፍቅር የሚመግብ።

ምንም ቢሆኑ እንደ ቦቤ እንጂ እንደ ማሙሽ ሊሰማው አልቻለም፤ በተለይ ዛሬ። ፀጉረ ጨበሬው ድምፅ ገጠናናው ሊቁ መላኩ ቦቤን ሆኖ ቦቤን አክሎ ጥቅልል ብሎ መሬቱ ላይ መተኛት አሰኘው። ለረጅም ጊዜ። እንቅልፉ ግን ጠፍቶአል። ቦቤ በእንቅልፍ ጎሬ ውስጥ ተደብቃ ያመለጠችውን እርሱ በእውነት መጋፈጥ እንዳለበት ማመን ባይፈልግም እውነቱ ግን አፍጥሮ አላስተኛ ብሎታል። በሕይወቱ መጀመሪያ የተነጠቀው አባቱን ነው። አባቱ ማነው ብቻ ሳይሆን አባት ምንድነው? የሚለው ጥያቄ ዕድሜውን ሙሉ ወለሉ የማይደረስበት የሰሜት ገደል ፈጥሮበታል። ገና በእንጭጭ ዕድሜው የማንነቱ ቅጣይ፣ ብቸኛ የሕይወት ትርጉምና መተማመኛው እናቱ በድንገት መወሰዱ ዛሬም ያልተመለሰ ሰቆቃው ነው። ሰው መቅረብና መውደድ እንዲፈራ የሚያደርግ ጠባሳ ትቶበት ነው ያለፈው። መኝታ ቤቱ ውስጥ ሲሆን ሰዓት ለመጥላቱና ዘላለምን መቅመስ የሚያስደስተው ለመሆኑ ምክንያቱ ይሄ ይሆን እንዴ?... እንዲህ አስቦ አያውቅም። እንደገና ካልጋው ጠርዝ ላይ ቁጭ ብሎ በሃሳብ ነጎደ።

ስሙኝ ከሞተች ሁለት ዓመት አካባቢ ሲሆን የመላኩ ኑሮ ከዕለት ወደለት እየከፋ መጣ። የሚተኛው ሳሎን መሬት ላይ ሲሆን፤ የእናቱ ናፍቆትና የሰው ፍቅር ረታብተኛ ሆኖአል። ሥቃዩ ቤት ብቻ ሳይሆን ትምህርት ቤትም ነው። የሚደበድበት ልጆችና ሰነፍ ብለው የሚገርፉትን አስተማሪዎች በረታብ በሚንሰራሰሩው አንጀቱ መሸከም እያቃተው ነው። አንድ ቀን ቅዳሜ ጠዋት ውሃ ጠፍታ ስለነበር ከአቅሙ በላይ የሆነ ጀሪካን ውሃ ይዞ እየተነገዳገደ ወደ ቤት ሲሄድ

አንዲት ሴት።

“ማሙሽዬ እንዴት ቻልኸው አይከብድህም እንዴ?” ሲሉት “ይካበዳል በጣም ይካበዳል” ብሎ ልቅሶውን ለቀቀው። ከዚያም አባብለውት

“እባክህን የነስሙኝን ቤት ታውቃለህ ...? እዚ እንኳን የባሬ ሁለት ዓመት አካባቢ ነው በመኪና አደጋ የሞተችው” ሲሉት፤ ይባስ ብሎ እንባው መንታ መንታ እየሆነ ሲያለቅስ ግራ ገብቶአቸው ሴትየዋ እሱን ማባበል ሆነ ሥራቸው።

“እኔ የእሱዋ ልጅ ነኝ ቤታችን እዚያ ጋ ነው” አለ አሁንም ልቅሶውን ለመቆጣጠር እየሞከረ።

“እንዴ አንተ መላኩ ነህ እንዴ?” አሉ ሴትዬዋ ዐይናቸውን ማመን ተስኖአቸው ደግሞም እቅፍ አድርገውት ራሱን እያሻሸ። አንጀታቸው ነው የተላወሰው።

“እርሶ የነማዬ መሥርያ ቤት አለቃ እትዬ የትናዬት አደሉ?” ሲላቸው ጭራሽ በትግል ነው እንባቸውን መቆጣጠር የቻሉት። ከዚያም እስኪ ቤታችሁ ውስደኝ ብለው አብረው ጀሪካንን ሌላ ትልቅ ልጅ አስይዘው ሄዱ።

ቤት ውስጥ ሲገቡ የስሙኝን ወንድምና አዲሷን ሚስቱን አገኙዋቸው። ተሸቆጥቄጠው አስተናገዱዋቸው። እቤት ያሉት ሌሎቹ ሁለት ልጆች በደንብ እንደ ተያዙ ያስታውቃሉ። የመጡት ስሙኝ ስትወራ በነበረ ጊዜ በመሥሪያ ቤቱ የተጠራቀመላት ለቤት ሰብ ያልተሰጠ ገንዘብ አራት ሺህ ብር ስላለ፤ ወንድሟ መሥሪያ ቤት ሄዶ እንዲወስድ ለመንገር እንደ ሆነ ሲነግሩዋቸው፤ መሸቆጥቆጣቸው ልክ እስኪያጣ በዛ።

መላኩን በተመለከተ ክፉ መናገሩን ትተው፤ “ኑሮም ከብዶአል እናንተም ቤት ሰባችሁ ብዙ ነው እና መላኩን እኔ ወስጄ ባስተምረውስ?” ብለው ሲፈሩ ሲቸሩ ጠየቁ።

“እሱ እሸ ካለ ሽረ ምናለ እንዲያውም ጐርምሶ እያስቸገረ ነው እዚህ ከሚበላሽ ይውሰዱት” አሉ ሁለቱም ባንድ ድምፅ።

ወቅቱ የሰኔ ወር ማለቂያ ነበረ። መላኩ ዓመቱን ሙሉ በሥቃይ ስለነበር የተማረው ፈተናዎቹን አላለፈም። የወይዘሮ የትናየት አራቱም ልጆቻቸው ደገዋል። የመጨረሻዋ ብቻ ናት የማትሪክ ውጤት ትጠብቅ የነበረው መላኩ ወደነሱ ቤት ሲሄድ። ሦስቱ ወንዶች ሲሆኑ ሁሉም ውጪ አገር ነው የሚማሩት።

ቤታቸው ትልቅና በጣም የሚያምር ነው። መላኩ መንግሥት ሰማያት ብቻ ነበር እንደዚያ የሚያምር የሚመስለው። የራሱ ሰፊና የሚያምር መኝታ ቤት ሲሰጠውና ከቤተ ሰቡ ጋር ቀርቦ ሲበላ አሁንም በህልም ያለ ነበር የመሰለው። በክረምት ውስጥ የወይዘሮ የትናየት ልጅ እርሱን በማስጠናትና ይህ በመባር ነበር ስትዝናና የክረመችው። ብዙ ነገር አስተማረችው። በጣም ገብዝ እንደሆነ ለማወቅ ጊዜ አልወሰደባትም። በዚያው ክረምት ነበር ዋናና የጠረጴዛ ቴኒስም ያስተማረችው። የንባብ፣ የሒሳብና የእንግሊዘኛ ዕውቀቱን በሁለት ወር በፍጥነት አሳደገችለት። እርሷ ማንበብ ስለምትወድ እርሱንም መጽሐፍ እየሰጠች የንባብ ሱሰኛ እንዲሆን የመጀመሪያውን የንባብ ፍቅር የተከለችበት እርሷ ናት።

ምንም እንኳ የነወይዘሮ የትናየት ቤተ ሰብ ጥቅምት ላይ ወደ ውጪ አገር ጠቅልለው መሄዳቸው በመጠኑ የጉዳው ቢሆንም፣ ከአብዛኛው ሕመሙ ተፈውሶ ነበር። እነሱ ወደ ውጪ ሲሄዱ መላኩን አቃቂ አዳሪ ትምህርት ቤት አስገቡት። የወይዘሮ የትናየት ታላቅ እኅትም እንደ ልጃቸው ሊከታተሉት ቃል ገብተው ኅላፊነቱን ወሰዱ። መላኩ በዐቃብ ጊዜ ከከፍሉ ብቻ ሳይሆን ከትምህርት ቤቱም እንደኛ መውጣት ጀመረ። ታሪክ፣ ፍልስፍናና ዐዳዲስ ነገሮችን መከታተል ደስ ይለዋል። የወይዘሮ የትናየት ልጅ ማራም ብዙ መጽሐፍ ከውጪ ትልክለት ነበር። በየክረምቱም በወይዘሮ የትናየት እኅት ቤት ነበር የሚያሳልፈው። አብዛኛውን ጊዜ የሚያሳልፈው በንባብና አትክልቶችን በመንከባከብ ነበር። በዚህ አኳኋን የተለያዩትን ዘመዶችን እስከ ዛሬም እንደ ተለያዩት ቀረ። ማንንም አያገኝም። አባቱን ፈልጎ ማግኘት ግን የሁሉም ጽብዩ ህልው ቢሆንም ምን ሊመስል እንደሚችልና ቢያገኘው፣ ምን እንደሚለው ሲያስብ ግራ ይገባዋል።

የማትሪክ ውጤቱ በጣም ጥሩ ስለነበር የራሳቸውን ትምህርት መርጦ ለመማር አልተቸገሩም ነበር። የህክምና ትምህርቷን አጠናቃ የአእምሮ ህክምና ስፔሻሊስት ለመሆን ሥልጠና የጀመረችው የወይዘሮ የትናየት ልጅ ማራ የእርሱ ሞዴል ናት። እርሷ የሆነችውን መሆን ደስ ይለው ነበር። ምንም እንኳ ተራርቀው ቢሆንም የሚኖሩት በደብዳቤ፣ ጳላም በኢሜል ቶሎ ቶሎ ነው የሚገናኙት። እንደ ጓደኛዋ የማታወራው ነገር የለም። ገና ከልጅነቱ ሰዎችን አውሩ አውሩ የሚያስብል ረጋ ያለ መንፈስና ጥሩ አዳማጭ ጆሮ ታድሎአል። በሣራ ተጽዕኖና ባስተማሪዎቹም ግፊት ህክምና መርጦ ጥቁር አንበሳ ተወደበ። የቅድመ ህክምና ትምህርቱን አራት ኪሎ ጨርሶ ጥቁር አንበሳ ተዛወረ።

የመጀመሪያዎቹን ሁለት ዓመታት መጨረስ አበሳ ነው የሆነበት። ትምህርቱ ድርቅ ያለ ብቻ ሳይሆን ፋታ የማይሰጥ ነው። አብዛኞቹ አስተማሪዎች ደግሞ ደክተውት ያላቸው አውሬዎች እየመሰሉት ነው። በተማሪ ሥቃይ የሚደሰቱና ሰው ለመጣል የተቀጠሩ ነው የሚመስሉት። በአጠቃላይ በአካባቢው

ደሰተኛ ሰው የሌለ መሰለው። ቤቱ ከወታደር ቤት ጋር ይቀራረባል። ከጦር ሜዳ የሚለየው እዚህ ሰው የሚሞተው በጥይት ሳይሆን በበሽታ መሆኑ ነው። ተማሪ መሆን ደግሞ በእዚህ ስንሰለት ዝቅተኛው ደረጃና የማይወጣ ዳገት ያህል ከባድ ነው። በዚያ ላይ ምግብና ማደሪያው ሥቃዩን ለማክበድ ተብሎ የተዘጋጀ ሌላ የማሳቃያ መንገድ ነው መሰሉ የታየው።

በዚህ ሁኔታ እያለ ነው ህክምና ለእኔ አይደለም ወደሚለው ውሳኔ የደረሰውና ራሱን መፈለግ የጀመረው። በዚህ ጉዳይ ላይ ከሣራ ጋ ብዙ አውርተዋል። አዲሳባ በመጣች ጊዜም ጥቁር አንበሳን አስገብኝቶአታል። ብዙ ለማውራትም ጊዜ ነበራቸው። በውሳኔው የቆረጠ እንደሆነ ካየች በኋላ በውጪ አገር ትምህርት ቤት ፍለጋ እንደምታገዛው ቃል ገባችለት። ትምህርት ቤቱንና የህክምና ትምህርቱን እንዲጠላ የበለጠ አስተዋዕኦ ያደረገ ሌላም ጉዳይ አለ። ከማንም ጋር ገልጦ አላወራው። ይኸውም የትርብ ጓደኛውና በልቡም እጅግ ያፈቅራት የነበረችው ልጅ ትምህርቷን አቋርጣ አሻፈረች ብላ በዕድሜ እጅግ የሚበልጣትን ከአሜሪካ የመጣ ሰው አግብታ መሄዷ ነው። ዓመቱ ከመጠናቀቁ በፊት ትምህርቱን አቋርጦ እንግሊዝ ሃገር ስትላርሺፕ አግኝቶ ሄደ። ዩኒቨርሲቲው የተቀበለው በኢኮኖሚክስ ትምህርት ነበር። እዚያ በቆየበት ጊዜ ግን በአብዛኛው የታሪክ፣ የፍልስፍናና የሳይኮሎጂ መጻሕፍትን በብዛት በማንበብ ጊዜውን ስለሚጠቀም በዋናነት የሄደበትን ትምህርት እንደነገሩ ነበር የሚማረው።

እንደ ለአቃብ ጊዜ ለማስተማር ከከናዳ የመጣ የታሪክ ፕሮፌሰር ፍላጎቱን ሰላየ ያለውን ከራዲት ይዘውለት ታሪክና ፍልስፍናን አጣምሮ የሚያጠናበትን መንገድ እንደሚያመቻችለት ተሰሩ ሰጠው። ይህም ካሰበው በላይ በዐቃብ ጊዜ ተሳክቶለት ጉዞውን ወደ ቶሮንቶ አቀና። ቶሮንቶን በጣም ነው የሚወዳት። ጽድት ያላችና የዓለም ሕዝቦች ሁሉ የሚወክሉባት በባህል የበለጸገች ከተማ ናት። የአውሮፓና የአሜሪካ ውሕደት አላት። ሰውንም ከአውሮፓ ይልቅ ተግባቢና ለውጪ ሰው ልቦ ክፍት ሆኖ ነበር ያገኘው። ትምህርቱንም እንዳሰበው በሁለት ዓመት አጠናቆ የመጀመሪያ ድግሪውን በኢኮኖሚክስ ያዘ። ታሪክና ፍልስፍናን ማይነር አድርጎ መማር ችሎ ነበር።

በዛው ቀጥሎ ኮሚኒቲ ደሽሎፕመንት ሌንድ ግሎባል ሊደርሺፕ (የገበረተ ሰብ ልማትና ዓለማዊና አመራር) በማስተርስ ደረጃ አጠና። የጥናት ጽሑፉም 'አፍሪቃውያን በአለም አቀፍ የመሪነት እርካብ ላይ ድሮና ዘንድሮ' በሚል ታሪክን የተመረከቡ በፍልስፍናና የተቀመመ ወጥና ኦሪጂናል ሥራ ነበር። በሥራው በጣም በመመሰጣቸው የፒኤችዲ ዕድል በቀላሉ ቢሰጡትም 'እስኪ ደግሞ የተማርነውን መራት ረግጠን እንፈትሽው' ብሎ ነው ወዳገር ቤት የተመለሰው። በመሃል አንድ ጊዜ ማራ ስታገባ ለሁለት ሳምንት አሜሪካ ሄደ ገብኝቶ ነበር። አሜሪካ ከኑሮ አኳያ ብዙ የሚወደድ ነገር እንዳለ ቢያይም፣ ሥራው እዚህ እትዮጵያ ነው የተቆለለው

ብሎ ሰላሙን የእርሱ ምርጫ አሁንም እዚህ እትዮጽዮ መኖር ሆኗል ። የውጪ ኑሮን ብርቅና ብርቅርቅ ነው የሚለው። ሥጋ አድማቂ ነፍስ አድቃቂ ስለሆነ ነው እንዲህ የምለው ይላል።

እንግዲህ አሁን ወደ አራት ዓመት ግድም ሊሆነው ነው ትምህርቱን ጨርሶ ወደ አገር ቤት ከተመለሰ። መጀመሪያ ላይ የአፍሪካ ኢኮኖሚ ከሚሸን (ኢ.ሲ.ኤ) ነበር ሥራ የጀመረው። ደሞዝ ጥሩ ቢሆንም፤ ድርጅቱ የገንዘብና የሰው ጠር ነው ይላል። ሥራው እንደ 'ከፉ' ጌታ ሠራተኞቹን በሚሰጣቸው ምችት ጠፍሮ ዐላማውና ውጤቱ ለማይገባቸው ሥራ የዕድሜያቸውን እፍታ እያስገበረ ራሱን አደልቦ የሚኖር ድርጅት ነው ባይ ነው። 'ለኢ.ሲ.ኤና በኢ.ሲ.ኤም የሚወጣው ገንዘብ ለድኻው ሕዝብ በጥሬው ቢከፋፈል፤ የተሻለ ኢኮኖሚያዊ የእድገት እመርታ በድኻ አገሮች ዘንድ ይታይ ነበር' እያለም ይቀልዳል። በትልቅ ተራራ ላይ ትንሽ ቤት ከሠራ ሰው ይልቅ፤ ትንንሽ ድንጋዮችን ተጠቅሞ ትልቅ ሕንጻ የሠራ ነው ትልቅ ሰው ይላል። ስለዚህም አነስ ባለ ደርጅት ውስጥ ፋይዳ ያለው ተለቅ ያለ ሥራ መሥራት እችላለሁ ብሎ ነው አሁን የሚሠራበት መሥሪያ ቤት የገባው። ጣሪያው እንደ ሰማይ በራቀ መሥሪያ ቤት ወለል ላይ በመንፈራፈር እጅግም ለውጥ ማምጣት እዳጋች ነው ይላል።

ከዚህም በተጨማሪ በችግሩ ፏፏቴ እየተደነቁና እየተጨነቁ ከመኖር ወደ ስሩ ወደ ምንጩ ጨክኖ መድረሱ ነው የመፍትሔው ከፊል ሥራ ብሎ ስለሚያምን አብዛኛውን ጊዜውን ታሪክን፤ አስተሳሰብን፤ እምነትንና የተለያዩ አካባቢዎችን በማጥናት ነው የሚያውለው። አሁን አሁን ደግሞ የአስተሳሰብና የአእምሮ ተግባር መዛባትና መበላሸት ነው የአብዛኛው ችግር መንግሥቱና ምንጭ ብሎ ወደ ማመኑ ደርሶአል። አስተሳሰባችን የችግሩ ምንጭና መንግሥቱ ብቻ ሳይሆን ገፈት ቀማሽም ነው የሚለውን እይታም ይቀበላል። ከመፍትሔ አንጻር ግን ከአእምሮና ከአስተሳሰብ ለውጥ ያልጀመረ ሥራ ፋይዳ ያለው ለውጥ ያመጣል ብሎ አያምንም። አስተሳሰብና አእምሮ ደግሞ የሰውን ሕይወት የሚመራ በሰው ውስጥ ያለ አቅጣጫና መድረሻን ወሳኝ ነገር ነው። ስለዚህም ግዙፉ ሥራ ያለው አገር ምድሩ ላይ ሳይሆን ሰው ጭንቅላት ላይ ነው ባይ ነው።

የቀረባቸውን ሁሉ ባንድም በሌላም የተነጠቀው መላክ ልቡን ለማንም በቀላሉ መስጠት አይሆንለትም። በቀላሉ የሚወደድ ጠባዩ መልካም፤ ዕውቀት ብዙ ቢሆንም፤ ልቡን ግን አርቆ ነው ማንም ከማይደርስባት ከጨረቃ ባሻገር ከጠፈሩ የሰቀላት። ልቡ ግን የጠፈሩን ቅዝቃዜ አልወደደችውም። እንደ ቦቢ ለጥ ብላ የተኛች ብትመስልም፤ እንደ ማሙሽ የሞቀ ቤትና የሌላ ሰው የልብ ምት ማዳመጥና ጠጋ ብላ መኖር ትመኛለች። ይህን ሁሉ የቀሰቀሰው ደግሞ ለጊዜው ለመላክ ፍንትው ብሎ ባይታየውም፤ ለማየትም ባይፈልግ፤ በሶለን ሕመም ሳቢያ ድንገተኛው የሰሎሚ መሄድ የፈጠረው የውስጥ ነውጥ ነው።

'እንዴ ዛሬ ምንድነው ነገሩ ... አቶ መላክ ፍልስፍና አበዙ... ወይ ቦቢን ወይ ማሙሽን መሆን ነው ... ባይነዘንዙኝ ጥሩ አይመስልዎትም?' አለ ለሌላ ሰው እንደሚያወራ ሁሉ በመስተዋቱ ውስጥ ያለውን እሱን ራሱን እየተመለከተ።

'ቦቢንማ ሆነህ ብዙ ኖርህ እኮ... አሁን እንደገና የማሙሽን ሕይወት ለመኖር ... ጊዜው ይመስለኛል...' አለ ከመስተዋቱ ውስጥ ያለው ምስለ መላክ ለባለምስሉ እውነተኛው መላክ።

'አንተማ ቀልድ ምናልባህ?... ከመስተዋት ጀርባ ምን ችግር አለ?... እኛ ነን እንጂ እዚህ ... አንተና እነዚያ ሥዕሎችማ ... አይሞቃችሁ አይበርዳችሁ...' አለ ሙግቱን እያጠናከረ።

'እንዴት ባክህ? ... እስኪ ግቅ ... እኔም እሥቃለሁ... ካለቀሰህ እኔም አለቅሳለሁ... እኔኮ አንተም ያንተም ነኝ... እንዲያውም ምስኪኑ እኔ... አንተ ከሆንኸው በላይም ውጪም እኮ መሆን አልችልም... ባይገርምህ አንተ ከሌለህ እኮ እኔም የለሁ... አንተ ግን አሁን ሲነጋ ... ደስ እንዳለህ ነው... ዘንጠህ ደስ ወዳለህ መሄድ ትችላለህ... እኔና እነዚህ ሥዕሎች ግን ሁሌም እዚህ መኝታ ቤትህ አንተ እንደሆንኸው ሆነን ነው የምንጠብቅህ?... ሲለው ምስሉ።

'ወይ ጣጣ... እሸ ... የኛ ምስሉ-መላክ ... እንግዲህ ምን ላድርግ ማለት ነው?' ሲል ቀበል አድርጎ...

'ፍርሀትህ ከከተተህ የእንቅልፍ ዓለም ውጣ... እንቅልፍ የሸሸት ዓለም ሳይሆን የዕረፍት ሰዓት ነው... አንተ ግን ይኸው ... ብዙ ጊዜ ሆነህ እኮ ... በመፈላሰፍና በገሃ ጭንቅላትህ ውስጥ ተደብቀህ ... ባለፈው ዘመንህ ላጣሃቸው የልብህ ተጣማሪዎችና የሕይወትህ ትርጉሞች ... ብቸኛው መልስ ... ልብህን በድፍረት ሰጥተህ ልባቸውን በፍቅር የምትቀበላቸው ሌሎች ሰዎች ናቸው።

'ጥሩ ፍልስፍና ነው... እንደ ማውራት ቢቀል...' ብሎ ጥርሱን ብልጭ ለማድረግ ሲሞክር፤ ምስሉ ግን አሁንም ከስተር እንዳለ ነው።

'ባይገርምህ ... አንተ መኝታ ቤት ውስጥ ያሉት የቦቢና የማሙሽ ሥዕሎች ብቻ ናቸው ዕድሜ ልካቸውን ከእንቅልፋቸው የማይነቁ ... ከመሬት ተጣብቀው ከእናታቸው ጀርባ ሳይወርዱ እንዳንቀላፉ ዕድሜያቸውን የሚጨርሱ... በእውኑ ዓለም ግን ቡችላዎ ቦቢም ሆነች ሕፃኑ ማሙሽ አድገው፤ እነሱም ባለቡችላና ባለማሙሽ የሆኑ ዐዋቂ ነዋሪዎችና ደስተኞች ናቸው።' አለ ምስሉ መላክ። ዛሬ ለመጀመሪያ ጊዜ ምስለ መላክ ከመላክ ጋር ተሟግቶ ሊያሸንፍ ነው መሰል።

ከርክሩን በመቀጠል፤ አሁን አንተ እንዴ ፍልስፍና፤ እንዴ ታሪክ፤ አንዲ

ኢኮኖሚክስ እንዴ ዓለማቀፋዊ አመራር ... እያልህ በያገሩ በየቦሌጁ ዞርህ ... ስንት መጽሐፍ አነበብህ ... የኢትዮጵያ ሕዝብ ጭንቅላትና አስተሳሰብ ነው መቀየር ያለበት ... አለበለዚያ አገር አይቀየርም ... ለዘመናት ከተኛንበት የአስተሳሰብና የድኸነት እንቅልፍ ልንነቃና ራሳችንን ፈልገን ማግኘት አለብን ምናምን ትላለህ ... አይደል ...? መላኩ ዝም ብሎ ምስሉ ላይ አፍጥሮ መስማቱን ቀጠለ።

“ማን አየህ አንተ ራስህ ማንም ሊያነቃህ በማይችል ጥልቅ እንቅልፍ ውስጥ ትገኛለህ... የቡችላና የሕፃን ሥዕል ጧት ማታ እያየህ። አንተ ራስህ የሕይወት ቡችላ፣ የኑሮና ያስተሳሰብ ጨቅላ ነህ፣ ያንተ ፍልስፍናና ራስህን ካልለወጠልህ እንደ ማሙሽ ልቅሶ ወይም እንደ ቡችሊት ጨኸት ነው ...” ብሎ በቀጨመ ፊት ተፋጠው እንዳሉ ምስለ መላኩ አሁንም በንዴት ቀጠለ።

“ፍርሀትህን ስታሸንፍ፣ ሽሽትህን ስታቆም ነው መለወጥ የምትጀምረው፣ ማንነትህንም የሚሸፍኑልህ ጠንካራ አጥሮችህ ተነሥተው ተቀርቅረህ ከተወተፍህበት የልጅነት ምኞትህና የእሹሩና በሉኝ ጎረሀ ስትወጣ ነው እድገትም ለውጥም ያለው። የሌለህን ለመስጠትና ባልደረስህበት ደረጃ ሌሎችን ለማድረስ መፍጨረጨህን አቁመህ የአስተሳሰብና የልቦና ለውጡ ላንተው ይሁንልህ ወዳጄ።

“ሌሎችን ለመለወጥ ለምታደርገው ጥረት ትልቁ እርምጃና ለነሱም የምትውልላቸው ሊከፍሉት የማይችሉት ውለታ ምን መሰለህ... ራስህን መለወጥ ነው። ሁሌስ ጋንዲ እንዲህ አሉ እያልህ ትደሰኩር የለ! ...” ብዓለም ላይ ማየት የምትፈልገውን ለውጥ አንተው ሁነው ... ልክ ነው ... አንተ የሚለው ግን አንተን አይጨምርም ማለት ነው?... ወይስ አንተን መልአክ ጋንዲ እንበልህ... ጋንዲም እኮ ያንን ኖረው ነው እንዲያ ያሉት ... ለነገሩ በሮህ የላቸው ፎቶ ስላለ ነው እንደዚያ ያልሁት ... ምስል ትወዳለህ ... እኔንና መኝታ ቤትህ ግድግዳ ላይ የሸነቀርካቸውን ሥዕሎች የምትወደን ለዚያ ሳይሆን ይቀራል ብለህ ነው?... አሁን ምስሉንና ፍልስፍናውን ቀነስ አርገህ ኑሮውን ብታጠብቀው ምን ይመስልሃል?...”

“በቃ በቃ...” እያለ እጁን እያወናጨፈ ከምስለ መላኩ ለመራቅ ይመስል ወደ ሳሎን አመራ። ማታ የጀመረውን ውሃ ተጎነጨና ማሰብ ጀመረ። አሁን እነጋጉ ላይ ነው። ሰማይ ያህያ ሆድ መስሎአል፣ ሌሊቱ ሊነጋ ነው። በልቡም አንዳች የሕይወትና ያስተሳሰብ ንጋት ፍንጣቂ ታየው። ለዛሬ ጠዋት ነበር ከሰሎሚ ጋር ቤተ ክርስቲያን ሄደው ከዚያም የጻፈውን ጽሑፍ እያዩ ለማውራትና አብረው ለመዋል ዕቅዳቸው። ትናንትና ሁሉንም ለውጦታል። እሷም ድንገት በወንድሟ ላይ በደረሰው አደጋ ምክንያት ወደ አሜሪካ ሄዳለች። ይህንን ሁሉ ጉድና ኮተት ከልጅነት እስከ እውቀት ፍርሀቱንና የብቸኝነቱን ስሜት ምን እንደ ቀሰቀሰብት ለማሰብ ሞክረ። ከምስለ መላኩ ጋር ያደረገውን ጥልቅ ውይይትስ ምን አመጣው ብሎ መጠየቁም አልቀረ። በደንብ ሲያስበው ሰሎሚንም የተነጠቀ ያህል

ሰለተሰማው ውስጡ የተቀሰቀሰው ፍርሀት የሆነ መሰለው። እርሷ ይህንን ያህል በልቧ ውስጥ ሰፍራ አግኝታለች ማለት ነው? ብሎ ራሱን ጠየቀ።

የሚሰማውን ስሜትና ምን ያህል ልቡ እንደናፈቃት ላለማመን ከራሱ ጋር ከርከር ሊያደርግ ሲሞክር አንዳች ነገር አስቆመው። ይህንን ማድረግ ታጥቦ ጭቃ መሆኑና ከእውነቱ መሸሽ የፈሪ ኑሮ ስለመሰለው ለመጀመሪያ ጊዜ ለሰሎሚ ያለውን ጥልቅ ፍቅር ለራሱ በማመን ከአጠገቡ እንድትሆንለት ተመኘ። የተቀመጠበትን የሰፋ ትራስ ዐቅፎ ልቡን ከሰቀለበት ሩቅ ጠፈር አውርዶ ከሳምባዎቹ መካከል ወደሚገኘው የተፈጥሮ ቦታው መለሰው። ተሰምቶት የማያውቅ ደስ የሚል ጠቀትና የመለወጥ ፍላጎት ዐደረበት።

የሰሎሚ ባጠገቡ አለመኖርና ርቃ መሄድ የፈጠረውን ህመም ግን አሁንም ማስታገሥ አልቻለም። ስልኩን አንስቶ ያነሣትን ፎቶዎች ማየት ጀመረ። ደስታ፣ ግቅ መፈንደቅና መፍለቅለቅ ይታይባታል። አንዱን ፎቶ ሲያይ፣ ሳያውቀው ፈገግ አለ፣ ምሳሌን አውጥታ ስታሾፍበት ነው ያነሣት። ነፋሱ ደግሞ ዐጉሯን በታትሞ አንጨሳሮት ስለነበር አሥቂኝ አድርጎአታል። ልታጠፋው ሞክራ በመክራ ነው ያስቆማት። አይደን በዘዝ አድርጋ ስታየው ያነሳት የሚቀጥለው ፎቶ ደግሞ እርሷ ብቻ የምትችለውን ፈገግታ ያሳያል። ሳያስበው ፎቶውን ሳመው። ‘ወይ ጉድ!’ ብሎ ሲነዘንዘው ወደ ነበረው የሐሳብ ፍሰት ተመለሰ።

የለውጥ ብቸኛው መንገድ ልብና አእምሮ አንድ ቋንቋ ሲናገሩና ላንድ ሐሳብ ሲኖሩ መሆኑ ለመጀመሪያ ጊዜ በራላት። ይህንን አሁኑኑ ለሰሎሚ ማካፈል ቢፈልግም፣ እርሷ አሁን በአትላንቲክ ውቅያኖስ ላይ ሰማይን ሰንጥቃ ወደ አሜሪካ እየገሰገሰች ነው። ለረጅም ጊዜ ልቡ ለአእምሮው መንገር የሚፈልገው ብዙ ነገር ቢኖርም፣ በመካከላቸው ያለው ገደል መሰናክል እንደሆነበት ገባው። አሁን ግን ልቡና አእምሮው የተቀራረቡ መሰለው። ግን ደግሞ ይህ ሊጎለትል የሚችለው ስንት የታሸገ የሕይወት ዶሲና ያለፈ ዘመን ንዝ በቅጡ የገባው አይመስልም። ቢሆንም እንደገና የመተኛት ፍላጎት አልተሰማውም። ቡና አሰኘው። ቡና ከጠጣ ደግሞ የበለጠ ይነቃል። አሁን መተኛት ሳይሆን መንቃት ነው የፈለገው። የተኛ አእምሮ የሌለ አእምሮ ነውና። ብዙ የተኛ አርፍዶ ነው የሚነቃው። አርፍዶ የነቃ ደግሞ ቢሮጥም ቢንጠራራም የማይደርስባቸው ወርቅማ ዕድሎች ያመልጡታል።

ሀልም

አሄር በቺካጎ ከተማ የሚገኝ በጣም ግዙፍ አውሮፕላን ማረፊያ ጣቢያ ነው። በዓለም ላይ ካሉ ብዙ አውሮፕላኖችንና መንገዶችን በማስተናገድ ከታወቁ ታላላቅ አየር ማረፊያዎች አንዱ ነው። በቺካጎ ከተማ ሰሜናዊ ምዕራብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከዋናው የከተማው ክፍል እጅግም ሩቅ አይባልም። ትልቅነቱ ወሰን የለውም፤ በከተማ ውስጥ ያለ ከተማ ነው ይሉታል። ለነገሩ ቺካጎም እጅግ ግዙፍ ከተማ ናት። ካሜሪካ ሦስተኛ ትልቅ ከተማ ናት፤ በውስጧና ባካባቢዋ በሚኖረው የሕዝብ ብዛት። ወደ ሦስት ሚሊዮን የሚጠጋ ሕዝብ በከተማው ሲኖር፤ ከከተማው ተያይዘውና ተቀራርበው ያሉ የዙርያ ገባ ከተሞች ከተቆጠሩ ደግሞ ኗሪው ወደ ዐሥር ሚሊዮን ይጠጋል። ባሜሪካ ረጅሙ ሕንጻ ያለውም እዚህ ቺካጎ ውስጥ ነው፤ ሲርስ ታወር ይባል ነበር ለረጅም ጊዜ፤ አሁን ደግሞ ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ዊሊስ ታወር ተብሎአል። ጫፉ ላይ ሲወጣ በቺካጎ ዙሪያ ያሉ ሦስት ግዛቶች ድረስ ዘልቆ ያሳያል፤ ዐሐያማ ብራ ቀን ከሆነ። ማታ ላይ ከሆነ ደግሞ የተንባለለውን የከተማዬቱን ስፋት መሬቱ ላይ የፈሰሰ የብርሃን ቆሎ በሚመስለው የከተማዬቱ መብራት ለዐይን እስኪታከት ማየት ይቻላል። አንጋጠው ቢያዩት አንገት የሚቀነጥሱት ረጃጅም ሰማይ ጠቀሰ ሕንጻዎች እንደ ጅብራ ተገትረው ለከተማዬቱ ግርማ ሞገስ አላበሰዋታል።

ቺካጎ ከትልቅነቷ ባሻገር ጽዱና ውብም ናት። በአረንጓዴ ያታክልት ስፍራና ጫካ የተሞላች በሚቺጋን ሐይቅ የተከበበች ከተማ። ቻይና ሰፈር፤ ግሪክ ሰፈር ምናምን እየተባለ ደግሞ ሁሉን ባህል የሚያስተናግዱ የከተማዋ ክፍሎችም አሉ። የጥቂሩም ቁጥር ከብዙ ከተማዎች ይልቅ ይበዛል። ከሦስቱ አንዱ የከተማው ነዋሪ ጥቂር አሜሪካዊ ነው። ድኸነት ባጠቃው የደቡብ የከተማዋ ክፍል ነው የጥቂሮቹ መኖሪያ ባብዛኛው። የመጀመሪያው ጥቂሩ የአሜሪካ ፕሬዚዳንት አባማም ሃዋይ በተባለችው ምድረ ገነት ምዕራባዊ የአሜሪካ ግዛት ቢወለዱም ከዚህ ከተማ ነው ለመመረጥ የበቁት። እኒህ ሰው የሃርቫርድ ምሩቅ ጠበቃ የሕግ አስተማሪ ነበሩ እዚህ ከተማ ውስጥ። ከዚያም የግዛቲቱ ሲናተር ሆነው ጥቂት ከቆዩ በኋላ ነው የሕግ መወሰኛ ምክር ቤት አባል በመሆን ወደ ዋሽንግተን ዲሲ የተላኩት። ሁለት ዓመት ሳይሞላቸው ደግሞ ያገራቱ መሪ ለመሆን በቁ።

በደቡባዊው አሜሪካ ግዛቶች ተንሰራፍቶ የነበረው አስከፊ የባርነት ኑሮ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ጥቂሮችን ሕይወት ያጨለመ ነበር። ይህም በሕግ በ1860 እ.ኤ.አ በመታገዱ ባገራቱ ታሪክ ታይቶ የማይታወቀው የእርስ በርስ ጦርነት ተቀሰቀሰ። በዚህ ጊዜ ያገራቱ መሪ የነበሩት አብርሃም ሊንከን ይህችው ከተማ ካላችበት ግዛት ነው የበቀሉት። ዓለም ሁሉ አንቱ ብሎ የሚማልልላት የቴለቪዥን ንግሥት አፕራህ ዊንፍሪም ሥራዋ እየተዘጋጀ የሚሠራጨው ከዚህ ከቺካጎ ነው። የሙዚየሙ፣ የኮሌጁና የመዝናኛው ብዛትም ልክ የለውም። ያላገቡና በጣም የተማሩ ወጣቶች ይበዛሉ ይባላል እዚህ ከተማ። ቺካጎ ነፋሻማዋ ከተማ በክረምት በረዶዋና ብርዱ እንጂ ምን እንከን ይወጣላታል?

ከተማው ተለቀና አበሻውም ተሰበጣጥሮ ስለሚኖር እምብዛም አይታይም እንጂ ቁጥሩ ትንሽ አይደለም። አበሻ የሚበዛባቸው ሰፈሮችና የመኖሪያ ሕንጻዎች እንደ ሌሎች ያሜሪካ ከተሞች ሁሉ እዚህም አሉ። በሰፈሮቹ ያበሻ ምግብ ቤት፤ በሕንጻዎቹም ውስጥ የእንጀራ በወጥ ሽታ አይጠፋም። ተሳክቶላቸው በክፍተኛ ሙያ አልያም የራሳቸውን ንግድ የሚመሩ ኑሮ የቀናቸው አበሾች ቁጥርም ቀላል አይደለም እዚህ እቺካጎ ውስጥ። ሆኖም ግን ወንዱ ታክሲና ፓርኪንግ፤ ሴቱም ሱቅና ፋብሪካ ተቀጥሮ የሚሠራ ነው የሚበዛው። እዚህ አገር ምን ትሠራለህ? ከሚለው ይልቅ ትሠራለህ ወይ? የሚለው ነው ትልቁ ጥያቄ። የሚያሳፍረውና የሚያስከፋው አለመሥራት ብቻ ነው። ምንም ይሥራ ምን ሁሉም እንዳቅጡ ባይደላውም ሳይከፋው መኖር ይቻላል። ደግሞ እንደማንኛውም የመጀመሪያ ትውልድ ተሰዳጅ ኑሮን ለማቅናት ደፋ ቀና ሲሉ ዕድሜ መሸሸ የማይቀር ነው። ሳይማሩ፤ እንግሊዘኛውንም በቅጡ ሳይለምዱ ከባህሉም ጋር ሳይዋሐዱ ብዙ አበሾች ዕድሜያቸውን ያገባድዳሉ። ልጅና ቤት ሰብ ያለው ደግሞ አገር ለምዶ ቤት ሰቡን ቦታ ቦታ እስኪያስይዝ ሲማስን ዕድሜና እድል ተሙለጭልጭ ያመልጠዋል። ከዚያም ብዙ ሰው ላገሩ ብቻ ሳይሆን ለልጆቹም ባዕድ ይሆናል።

በአየር ማረፊያው ግድግዳ ላይ የተሰቀለው ቴሌቪዥን መሳይ ሰሌዳም አውሮፕላኑ እንዳረፈ ያሳያል። ሰሎሜን ሊቀበላት የመጣው ሕያው ሲሆን ጓደኛው ከብሮምም አብሮት አለ። ሕያውና ከብሮም አብረው ነው የህክምና ትምህርት የተማሩት፤ ከብሮም አሁን በክላሊት ህክምና ዘርፍ እየሠለጠነ ነው። ወላጆቹ ኤርትራውያን ሲሆኑ ደርግ ወድቆ በአመቱ ነው መጀመሪያ ወደ ስዊድን፤ ከዚያም በሦስተኛው ዓመት ወደ አሜሪካ የመጡት። አባቱ ከሞቱ በኋላ ብዙም ሳይቆዩ ነው የከብሮም እናት ሁለቱም ልጆቻቸው ቦታ ቦታ ስለያዙላቸው በዕድሜ የገፉ ወላጆቻቸውን ለመመር ወደ ሃገር ቤት የተመለሱት። የከብሮምና የሕያው አባቶች ዩኒቨርስቲ ለመጀመሪያ ዲግሪያቸው ሲማሩ ጀምሮ ወዳጆች ናቸው።

በእናታቸው ኤርትራዊት የሆኑት ወይዘሮ ሕይወት ከከብሮም እናት ጋር አብሮ አደጎችም ናቸው። አባታቸው ደግሞ የአዲግራት ሰው ናቸው። የወይዘሮ

ሕይወት እናት እንሰሎሚ ገና ሕፃን ሳለ ነው የሞቱት። አባታቸው ግን ከሚስታቸው ቀደም ብለው ተፋተው ስለነበር ያለፈውን አርባ ዓመት አካባቢ መቀሌ ነው የኖሩት። ወይዘሮ ሕይወት ደግሞ ያደጉት ከናታቸው ጋር አዲሳባ ስለነበር ካባታቸው ጋር እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስ እምብዛም አይቀራረቡም። ባለፉት ዐሥራ አምስትና ሃያ ዓመት ውስጥ ግን ቀስ በቀስ ቅርርባቸው ጨምሮአል። ስሎሚም ወንድ አያቷን መቀሌ ሄዶ የመጠየቅ ሐሳቧ አልተሳካላትም እንጂ ሁሌም ነው የምትናፍቀው። ከእሷ ብዙም በዕድሜ የማይበልጡ እጎትና አክስቶችም አሉዋት።

ከብሮም ሁልጊዜም እናቱ አሜሪካ መጥተው እንዲኖሩ ይፈልጋል። እሳቸው ግን በጀም አላሉት። አግብተህ ስትወልድ ብቻ ነው ልጆችህን ለማሳደግ የምመጣው ብለው አጥብቂኝ ውስጥ አስገብተውታል። ከብሮም በባህርዩ ገንዘብ ቆጣቢ ቢሆንም መዝናናትና መጓዝ ይወዳል። በጣም ጠንካራ ሠራተኛ ነው። ጥሩ ጓደኛና ለወደደው ሰው ሟች ነው። መልክና ቁመናው ወንዳወንድ የሚባለው ዐይነት ሲሆን ብዙ ሴቶች በቀላሉ ይወዱታል። እልኸኛና ተከራካሪ ቢሆንም፣ በቀና ልቦናውና የሞህነቱ ብዙ ሰው ተቀይሞም አይቀየሙም። ቁም የሚባል የሚይዝ ልብ የለውም። የሚፈልገውን ነገር ለማግኘት ግን የማይቆናረው ጉድጓድና የማይወጣው ተራራ የለም። ይህም አንዳንዴ ራስ ወዳድ ሳይደርገውና ሳይሰመስለው አልቀረም። ከሕያው ጋር በጣም የልብ ወዳጆች ናቸው።

ከብሮም ላለፉት ዐሥር ዓመታት ደግሞ በስሎሚ ፍቅር ተነድፎ ይሠቃያል። ወደ ኢትዮጵያ ለመኖር ስትመለስ ሰማይ ምድሩ ዞሮበት ነበር። ስሎሚ ከልቧ ቢያሳዝናትም ቅሉ፣ ከወንድምነት የዘለለ ስሜት ለእርሱ ኖሯት አያውቅም። ወደ መሃጂያዊ ጊዜ እንባው እየተዘረበረበ እያለቀሰ ለእርሷ ያለውን ፍቅር ሲነግራት እሿ ልትለው ምንም አልቀራትም ነበር። ባንድ በኩል በጣም ጥሩ ሰው መሆኑ በሌላ በኩልም የሕያው ጓደኛና የቤተሰቡ ቤተኛ መሆኑ ቢያስጨንቃትም ፈጽሞ ስለሱ ማሰብ እንደሌለባት ቆረጠች። ከስሎሚ ፍቅር እንደያዘው ሕያውም ወላጆቿም ቢያውቁም ሁሉም ዐውቆ እንዳላወቁ ነው የሚሆኑት። ሶለን ብቻ ነው ብዙም ለከብሮም ግድ የሌለው።

ለስሎሚም ስለ ከብሮም ያለውን አመለካከትና የሚሰማውን በግልጽ ነግሯታል። ሶለን አእምሮው ውስጥ ያለውን ሳይቀንስና ሳይጨምር የሚናገር ሰው ነው። እንዲያውም አንድ ጊዜ ከብሮም ጥሩ ሰው ነው ላንቺ ግን ባል አይሆንሽም ብሎ አፍ አውጥቶ ነግሮአታል። አንድ ጊዜ እንደ ወትሮው ሁሉንም ነገር አፍረጥርጦ ሲያውራት፣ ልቧ ቢያውቀውም የእርሱን ምክንያት ለማወቅ “ለምን?” ብላ ስትጠይቀው፣ ወደ ኩሽና ውስጥ ወስዶአት አንድ የጎድጓዳ ሳህን ከዳን አምጥቶ ምድጃው ላይ ያለውን ክፍት ብረት ድስት አሳይቶና “እስኪ በዚህ ይህንን ክድኝው” ሲላት “እኔም አይገጥምሃ” ስትለው፣ “በቃ ቀላል ነው አይገጥምም አይምርምም አለቀ... ከብሮምና አንቺም ለትዳር አትገጥሙም አታምሩምም።” ብሎ ጥሎአት

እንደሄደ ሁሌም ትዝ ይላታል። ይሄ ለውሳኔዋ ትልቅ አስተዋጽኦ ነበረው።

ስሎሚ የፍተሻ ክፍሉን ጣጣ ጨርሳ ሻንጣዋን እየገፋች ሰው ሁሉ ቤተ ዘመድ ወዳጁን ከሚጠብቅበት ቦታ ደረሰች። ያው ያሜሪካ ፓስፖርት ስላላትና ብዙም ጓዝ ስላልነበራት በፍጥነት ነው ፍተሻውን ጨርሳ የወጣችው። በዐይኗ እያማተረች ጥቂት እንደ ፈለገች ከሩቅ እን ሕያውን ስታይ እጇን እያውለበለበች ወደነሱ አቀናች። ከዚያም በሩሜ ሄዳ ሕያው ላይ ጥምጥም አለችበት። ገና በቅጡም ሰላም ሳትለው ከቁጥጥሯ ውጭ ሆኖባት ማልቀስ ጀመረች።

“ጢኒ አይሆሽ እግዜር ያውቃል። ደግሞ ያው የሚቻለው ሁሉ እየተደረገ አኮ ነው። ምን ይደረጋል እንግዲህ” አለ ሕያውም የራሱን እንባ በግድ ተቆጣጥሮ፣ እሱን ለማባበል እየሞከረ። ከዚያም ከጥቂት ደቂቃ በኋላ ነገሩ ረገብ ሲል እንደ ምንም ብላ ወደ ከብሮም ዞራ፣ “ከብሮሽ እንዴት ነህ? እንዴት አለህ?” አለች ልቅሶዋን ተቆጣጥራ በግድ ፈገግ ለማለት እየሞከረች። እርሱም ጥቂት የማበረታቻ ቃላትን ለመናገር እየሞከረ ተቃቅፈው ሰላም ተባባሉ። ገና ሲያያት ውስጡ ተዳፍኖ የቆየው የመውደድ ስሜት አገረሽበት።

የዓለም አቀፍ ተጓጉሮች በሚወጡበት በር ወጥተው ከአንዱ የአየር ማረፊያ ከፍል ወደ ሌላው በሚያጓጉዘው የውስጥ ለውስጥ ባቡር ተሳፈረው መኪናቸውን ወዳቆሙበት ስፍራ አመሩ። ሕያው በመደዳ ሦስት ቀን ከሶለን ጋሆኖና ተረኛ ሆኖ ያለ እንቅልፍ ስለከረመ ድክም ብሎታል። ስለዚህ የከብሮምን መኪና ነው የያዙት። ከብሮም ሁሌም ትልቅ መኪና ይወዳል። ሊንከን ናቪጊተር ነው የሚነዳው። መኪናው ያሜሪካ ሥራት ሲሆን ምድቡ የቤተሰብ የምሾት መኪናች ከሚባሉት ውስጥ ነው። ውስጡ የሀብታም ቤት ነው የሚመስለው። አዲስ ከመሆኑም ባሻገር ያው እንደ ከብሮም ንጽሕናውም የተጠበቀ ነው። ውስጡም ውጪውም ብርማ ቀለም ነው ያለው።

“ከብሮሽ በቃ እንደተመኘሃት ገዛሃት አይደል ይቺን መኪና? እንዴት ነው ወደድከው?” አለች ስሎሚ አሁንም በጥረት ፈገግታዋን እየቸረችው። “አረፍ ነው። ያው የነዳጅ ጠር ነው እንጂ” ሲል፣ “ታዲያ ምን አለ እርሱ ሃኪም፣ ከሰው ኩላሊት የሚመረተው ብር ምን ሊደረግበት?” አለች።

“አይ ሰሊ ... እኛም ምናለን ብለሽ፣ ጭንቅላት ከፋችሁ ባለሚሊዮን ዶላር ቀዶ ሃኪሞችን ነው እንጂ እንዲህ ማለት።” ብሎ ወደ ሕያው ዞር ብሎ ሲቀልድ፡

“እኛም ምስኪን ኒሳናችንን እንንዳ እንጂ...” አለ ሕያው የግዱን በቀልዱ ለመሳተፍ ያህል። እርሱ ደግሞ ኒሳን ሙራኖ ነው የሚነዳው። የቅንጠት ተብሎ ባይፈረጅም የድኻ መኪና ሊባል የሚችል ግን አይደለም። ምቹና ፍጥነት ያለው

ጥሩ መኪና ነው።

“ሰው ሜማ አጥቶ ለበረባሶ ይጋደላል እናንተ የደላችሁ ቀልዱ...” አለች ሰሎሜ ከየት እንደመጣች እንዳይረሱ በሚል ይመስል።

“የምር የምር ምንድነው የምትነጃው አንቺ እዚያ?” አለ ክብሮም። “አታውቃለህም ባዘዘህ ቪትዝ የምትባል ድንቢጥ ናት፤ ቶቶታ በተራረፈ ዕቃ የሠራት ጉርሻ የምታክል መኪና ናት፤ ያገራችን ቅንጡዎች የቦሌ ባጃጅ ይለዋታል።”

“ባጃጅ ደግሞ ምንድን ነው?” አለ ሕያው ግራ ገብቶት፤

“ከሀንድ አገር መጥተው ያዲሳባን ዳርቻና ካዲሳባ ውጪ ያሉትን ከተሞች ያጥለቀላቁ ባለሦስት እግር የመኪናና የጋሪ ሃይብሪድ (ድቅል) ናቸው መሰል፤ የፈረንጅ በቅሎዎች ነው እኔ ምላሸው፤ አይወልዱም አይዋለዱም፤ የማይገቡበትም ሰፈር የለም። ሰውን ግን ከታክሲና ከጋሪ መኪና እንዳወጡት ነው የምነግርህ፤ የእኛ መኪና ደግሞ ከነሱ ሻል፤ ከሌሎች መኪናች አነስ ያለች ስለሆነች ነው እንደዚያ የሚሏት” ስትላቸው ሁሉም ማቁ።

ከአየር ማረፊያው ወጥተው ወደ ከተማው አመሩ። አይ አሜሪካ የመንገዶቹ አሠራርና ስፋት ይመቻል። አቤት የመኪናው ብዛትና ጥራት ደግሞ! አሁን ወሩ ሚያዚያ ማለቂያ ላይ ስለሆነ ቺካጎ ከነሙሉ ውበቷ ነው የተቀበለችት። በጸደይ ደግሞ ሁሉ አረንጓዴ ሲሆን ቀኑም ረዘም ማለት ይጀምራል። የሰው ፊት ፈካ ማለት ይጀምራል። ከረምቱን ሙሉ ከተጀምረች ሽፍንፍኑ ይወጣል። በጋው መጥቶ ራቁቱን ቀረ እንዳይባል ብቻ ብጣሽ ጨርቅ ጣል ማድረግ እስኪጀምር ድረስ ቀስ ቀስ እያለ በስሱ መልበስ ይጀምራል። ደግሞ አባራት ጭቃ የለም።

የነሕያው ወላጆች የሚኖሩት ከአየር ማረፊያው እምብዛም በማይርቀው ሻምበርግ ውስጥ ነው። ይህ ሰፈር በብዛት ነጮች የሚኖሩበት፤ ብዙ ንግዶችና ባለጸሳች ያለበት አካባቢ ነው። ትልልቅ የገበያ አዳራሾች፤ የመዝናኛ ፓርኮችና አንቱ የተባሉ ራስቶራንቶችም ይገኛሉ።

“ሰሊ ያው እንደ ነገርሁሽ ማሚና ዳዲም እቤት ናቸው አሁን፤ አንቺን እየጠበቁ ነው፤ ስለ ደክመሽም ትንሽ ዐረፍ ብለሽ ተጣጥበሽ ... ምናምን ቀምሰሽ ብንሄድ አይሻልም ቤቢ ጋ?” አላት ዞር ብሎ ወደሷ እያየ፤ ከኋላ ነው እሷ የተቀመጠችው።

“እንዴ ቤቢይስ ጋ ማን አለ?” አለች ደንገጥ ብላ።

“የውልሽ እንደ ነገርሁሽ እንማሚ እዚያው ነው ያረፈዱት፤ እኔና

ከብርሽም እዚያው ነበር ያደርነው። አየሽ አሁን አይሲዩ ውስጥ ሲሆን ያለው ኮማ ውስጥ እንደሆነ ነው። ደግሞ ከፍተኛ ክትትል እየተደረገለት ስለሆነ አጠገቡም ብዙ መቆየት አይቻልም። ደግሞ በቃ ምንም የሚደረግ ነገር እኮ የለም... ማለቴ ትንሽ እስኪሻለው ድረስ...” አለ ለማስረዳት ቃል እያጠረው።

“በቀጥታ እዚያ ሄደን አየት አድርገነው ብንመጣ ደስ ይለኝ ነበር ግን እኔ...” አለች ሀዘን በሞላው ፊት።

“ጢኒዩ አሁን ወደ down town ብንሄድ ጭንቅንቁ ውስጥ ከገባን አንወጣም። ግን ቤት ደርሰን ትንሽ ቆይተን ብንሄድ የመኪናው ጭንቅንቁም ቀለል ይላል፤ ሄደንም የፈለገነውን ያህል መቆየት እንችላለን፤ ግድየለሽም እመኚን” አለ ሕያው ድካሙን ለመደበቅ እየሞከረ። ስታየው አሳዘናትና ወላጆቿንም የማግኘቷ ነፍቶት ስላየለባት የግድን፤ “እሺ አንተ ካልክ ... በቃ ዝም ብለን መጀመሪያ ወደ ቤት እንሂዳ። ግን ግን ቆይ ትናንት በሰልክ ያልሸኝ ነገር ምንም አልገባኝም። ማንና ለምን ይህንን እንዳደረገ ምንም የታወቀ ነገር የለም? ፖሊሶቹን በደንብ ልታናግሯቸው ሞክራችኋል?” አለች ግራ ግብቶአት ድብልቅልቅ ባለ የድካም ፊት። አሁንም በሃያ አራት ሰዓት ውስጥ የሆነው ሁሉ ፈልም እንጂ እውን የሆነ አልመስል አላት።

“ጢኒ... ልናናግር ሞክረን ነበር። በቃ ፖሊሶቹም ሁሉንም ነገር ድፍንፍን ነው ያደረጉብን። አደጋው ሲደርስ ንደኛውም አብራው ነበረች መሰለኝ። ግን በቃ ፖሊሶቹ ምንም ሊነግሩን እንደማይችሉ ነው የገለጹልን። ሁሉም ነገር ምርመራ ላይ እንዳለ ነው የተናገሩት። ለጊዜው ተሳታፊንም ሆነ ምክንያቱን በትክክል እንደማያውቁ ነው የነገሩን።” አለ ሕያው አሁንም ፊቱ ላይ ድካምና ግራ መጋባቱ እየታየበት።

ሁሉም ለጥቂት ጊዜ ዝም አለ። የሰሎሜ አእምሮ ግን ዝም አላለም። ብዙ ጥያቄ ቢኖራትም፤ መልሱ ግን ከሷም ከነሕያውም እጅግ የራቀ እንደሆነ በውቃለች። ሐሳቧ ደግሞ ፈጽሞ አንድ ቦታ አላረፈም። አንዴ ኢትዮጵያ አንዴ አሜሪካ ሽጥዋሽጭ ይጫወታል። ሶስናና ብርቂ፤ መላኩና አያቷ ሁሉም በፍጥነት በልቧና በፊቷ ዐለፉ። ሥራም ገና ምንም ሳትነግራቸው ነው የመጣችው። ያክስቷ ባል ነው ጎሳፊነቱን የወሰደው፤ ካለቃዋ ጋር ስለሚተዋወቁ። ደግሞ ወደ አሜሪካ ተመለሰች። ቺካጎ ብዙ ትዝታ አላት። የምታየው ሕንጻና ጐዳና ሁሉ የተለያዩ ትውስታዎችን መቀስቀሱ አልቀረም። ከእውራ ጐዳናው ወጥተው ጎልፍ ሮድ የሚባለውን የታወቀ ረጅም የከተማ ውስጥ መንገድ ይዘው ትንሽ ከሄዱ በኋላ ወደነሱ ሰፈር የሚወስደው ዋና መንገድ ላይ ታጠፉ። ወደ ሰፈር አካባቢ ሲቀርቡ ድብልቅልቅ ያለው ስሜቷ የባስ ውስጧን ሕተራመሰው። ወደ ኢትዮጵያ ስትሄድ

ሶለን ነበር መኪናውን ይነዳ የነበረው። ሌሎች ሲያለቅሱና ሲቆዝሙ እሱ ግን ልቡ ቢያገዝንም የባጥ የቆጡን እየቀባጠረ ሲያሥቃቸው ነበር አየር ማረፊያው የደረሱት።

“ተጫወቼ እንጂ ሰለ” አለ ከብርም የወደቀባቸውን የዝምታ ድባብ ለመግፈም።

“እሺ ... አይገርምም ... በጣም ብዙ ነገር እኮ ትዝ እያለኝ ነው፤ ወይ ጉድ ... ወይ ሻምበርም” አለች ሾላ በድፍኑ ዝምታው እንዲሰበር መፈለጓን ብቻ በሚያሳይ ሁኔታ። ብዙ ነገር የሞላው አእምሮ አንድ ነገር አውጥቶ መናገር አይሆንለትም በተለይ ሰሜትን ያዘሉ ሐሳቦች ከሆኑ። ብዙ ከተጣጠፉ በኋላ በመጨረሻ ቤታቸውን ከሩቅ አየችው። አሜሪካ ሁሉ ከፍትፍት ያለ ነው። አጥር እምብዛም የለም፤ ቢኖርም ከጉልበት አይዘልም። ስለዚህ ከፍትፍት ማለቱ አካባቢን ከማሳመሩም በላይ መተማመንን ያደፋፍራል። ሰሎሜ ሁልጊዜም የሚገርማት ነገር የእኛ አገር አጥር ጉዳይ ነው። አንድ ጊዜ መላኩ እንዲህ ብሎ አሥቆአት ነበር። በቴሌ መድኃኔ ዓለም አካባቢ ውስጥ ውስጡን ሲያልፉ ድንገት አቁሞ መኪናውን “እዬ ሰለ ... ያንን ትልቁን ቤት” ሲላት፤ “እሺ ምን ሆነ በጣም ያምራል አይደል?” ስትለው “ሌላስ ምን ይታይሻል?” ሲላት “በቃ አጠገቡ ሌላ ቤቶች፤ ሰዎች...” አለችው በየዋህነት፤ ቀበል አርጎም፤ “ሰማይስ አይታይሽም?” አላት እየጣቀ፤ “አትሟዘዝ ... ምን ለማለት ፈልገህ ነው? እንደዚህ ዐይነት ቤት ነው መሥራት የምትፈልገው?” አለችው።

“አረ በፍጹም ... እስኪ አጥሩን እዬው ... ርዝማኔው ... የግንቡን አጥር ... ከላይ ላይ ይታይሻል ያለው ባለእሾክ ተናጻፊ ጥምዝ ባለኤሌክትሪክ ሽቦ ... እዬ በር ላይ የተቀመጡትን ዘበኛ ... በግንቡ አጥር ዙርያ የተተከለው አበባ እንዳይመስልሽ ደግሞ ... ወይ ኮሽም ወይ ቆንጥር እኮ ነው ... የውጪ በሩ ላይ የቤት ቁጥር መሰለሽ እንዴ የተጻፈው? ... የምሬን እኮ ነው ... ‘እዚህ ቤት አደገኛ ዉሻ አለ’ የሚል ማስፈራሪያ ነው ... ምናል በዬኝ በቅርቡ ባለቤቱ ከዱባይ ሲመለሱ ምርጥ የሰኪዩሪቲ ካሜራም ይዘው መጥተው ያስገጥሙለታል ...” ሲል ሆደን ይዛ ነበር የጣቀችው። “እስኪ ደግሞ እዬው መንገዱን ሰፈሩን እንዴት እንደሚያስቀይም ... አቧራው ... በከረምት ደግሞ ጭቃው ... የሰውዬው ግቢ አስፋልት ብቻ እንዳይመስልሽ እምነበረድ ሁሉ ሊሆን ይችላል የተነጠፈበት ... ይሄ የሀብታም ቤት እንዳይመስልሽ ... ከራሱ በላይ የማያስብ ሥሥታም ፈሪ ድብቅና ዝግ የሆነ ደኻ አእምሮ የፈጠረው የእጅ ሥራ ነው ... ሰው እኮ አእምሮውን ነው የሚደግመው በሄደበት ... ኪሶ ያንን ለመፈጸም ዐቅም ነው የሚሰጠው” ያላት ትዝ አላት።

እልፍ ብለው እንደ ሄዱ ከአጥር ሥር ተጠግተው በላቡኒክ መጠለያ ውስጥ ያሉትን የደሃ መኖሪያዎች እያሳያት፤ “እነዚያም ቢያንስ ሌላው ከሠራው አጥር ጠጋ ብለው ይኖራሉ። እነሱስ ምን ዐይነት ቤት የሚሠሩ ይመስልሻል ብሩ

ቢኖራቸው? አጥርን በተመለከተ ከቅድመ ባለገንዘብ ጋር ልዩነታቸው ኪሳቸው ላይ ነው፤ እዚህም ሰፈር ጠጋ ብለሽ ብታዩ አጥር አለ፤ የተኩለኩለ ድንጋይና የላቡኒክ አጥር። አይተሽ የለ ፈረንጅ አገር ሁሉ ቦታም ባይሆን በአብዛኛው ግን አጥር ላይ ብዙም ትኩረት አይደረግም። በርግጥ አሁን ከቴክኖሎጂ እድገት ጋር የማይታይ የኢሊክትሮኒክስና የካሜራ አጥር አለ። የእኛ አጥር ግን ከትርጉምና ከጥቅም፤ ከጥበቃም በላይ ድብቅነታችንና አለመተማመናችንን የሚያጉላ ይመስለኛል ... ተላሳቹ ይሆናል” ነበር ያላት። ይህንን ስታስብ ከብርም መኪናውን ደጃፋቸው ላይ አብሞ በሩን ሲከፍትላት “ታንክ ዩ ክብርሽ” ብላ ወረደች።

ቤት ገብተው ሰላምታ ተለዋውጠው ምሳ ተበልቶ በፍ እየተጠጣ ትንሽ ተጨዋውቱ። ቤቱ ውስጥ ያጠላውን የገዝን ድባብ የሰሎሜ መምጣት በከፊል የቀረፈው ይመስላል። ቤተሰቡ በአጠቃላይ መተቃቀፍ ይወዳል። ሰሎሜም አንዴ እናቷ ላይ አንዴ አባቷ ላይ እየተለጠፈች ናፍቆቷን ለመወጣት ሞክረች። ከዚያም የሶለንን ፎቶ አንሥታ እሱም ላይ ልጥፍ ብላ ማልቀስ ጀመረች። እንደ ምንም ሊያባብሏት ቢሞክሩም፤ ነገሩ ለነሱም አዲስ ቁስል ነውና አልቻሉም። ከዚያም ሕያው ወደ ላይኛው ክፍል ይዞአት ወጥቶ ትንሽ እንድታርፍና ሶለን ጋ ለመሄድ እንድትዘጋጅ አበረታታት።

ዕቃዋን መኝታ ክፍሏ አስገብቶላት እርሱ ወደ ታች ወረደ። መኝታ ክፍሏ ዛሬም እርሷ ትታው እንደሄደችው ነው። እናቷ እርሷ ስትናፍቃቸው አልጋዋ ላይ ጋደም ይላሉ። አባቷም መጥተው ፎቶዎቿን አንሥተው ሳም እያደረጉ አልጋዋ ላይ ቁሎ ብለው ያስባሉ። ሁሉም ነገር ነጭ ነው። መስኮቱ ደግሞ ሲከፈት ከባሻገር ጫካ ወዳለው ሰፊ ሜዳ ነው የሚያሳየው። የልብስ መደርደሪያውን ስትከፍተው ሁሉም ነገር እርሷ እንደተወችው ስለ ነበር ገርሟታል። ከዚያም ፎጣና ቀለል ያሉ ልብሶችን ይዛ ወደ መታጠቢያ ቤት ሄደች። ፊቷን በመስተዋቱ ስታየው፤ ድካሙ፤ ድንጋጤውና እንቅልፍ ማጣቱ ሁሉ ተደራርቦ የዐይኗን ዙሪያና ጠቅላላ መልኳን ጠቆር አድርጎታል። ዐይኖቿ ድካሙ አሳንዷቸውና አደፍርሶአቸው የወትሮ ውበታቸው ደብዝበዋል። ፀጉሯን በተን አድርጋ ወዲያ ወዲህ ስታደርገው እሱም ጉስቱልናውን አሳበቀ። ከንፈሮቿ ቢደርቁም አሁንም እሸት ነው የሚመስሉት። ጥርሶቿን ፈልቀቅ ስታደርጋቸው እኛ ብቻ ነን ያልደከመን በሚል ይመስል ፊቷን ፈካ አደረጉት። ዘለግ ያለው ቁመቷና ቀጠን ያለው ሰውነቷ የበለጠ ረጅም ያስመስሏታል። አጠያየሟ ደግሞ ያላትን መልክ ሁሉ እንዲያጎላ የተቀባችው ቀለም እንጂ የተፈጥሮ አይመስልም። ትንሽ ከተንጠራራች በኋላ ዞር ብላ የሻወሩን ውሃ ከፍታ ልብሶቿን ማወላለቅ ጀመረች። ረዘም ላለ ጊዜ ወደ ቅዝቃዜው በሚያደላ ለሰስ ብሎ በሞቀ ውሃ ውስጥ ቆይታ ስትወጣ ትንሽ ዘና አደረጋት። በመጀመሪያ ቀለል ያለ ልብስ ለብሳ መተኛት ብትሞክርም ሶለን ፊቷ ላይ እየመጣ ሰላሳቸገራትና መተኛት ሰላልቻለች ጂንስና ሹራብ ነገር ለብሳ ወደ ታች ወረደች።

“እኔ ምንም ማረፊያ አልቻልሁም። እንዲሁ ቢቢይ ጋ ... እዚያው እርፋለሁ” አለች ሳሎን ተቀምጠው የሚያወሩትን ቤተ ሰባቱን እየተቀላቀለች። በመጨረሻም ሕያው ስለደከመው እንዲተኛ ተወስኖ፣ ከብሮም ሰሎሚን ከወላጆቿ ጋር ይዞ ወደ ሆስፒታል አመሩ። ሰሎሚና እናቷ ከኋላ ነው የተቀመጡት። አሁንም እሳያቸው ላይ ልጥፍ ብላ እጃቸውን በእጇ እያፍተለተለች ወሬያቸውን ቀጥለዋል። የሶለንም ጉዳይ ገና ምንም ቁርጠ ያልለየለት እንደሆነና የተኩሱ መንግሥትም በግልጽ እንዳልታወቀ ደግመው ነገሩዋት። የሚያውቁት ነገር ቢኖር ማታ አንድ ፓርቲ ላይ አምሽቶ ሲመለስ በተፈጠረ ግጭት በተነሣው ተኩስ እንደቆሰለ ነው። የደም ምርመራውም ደሙ ውስጥ አልከሆልና ኮኪይን የተባለ አደንዛዥ ዕል እንዳሳየ ሲነገሯት በደንጋጤ፣ “እኔ አላምንም ... የሆነ ሰው ሳያውቅ ሰጥቶት መሆን አለበት ... ወይኔ ቢቢይ እርሱ አያደርገውም ... እኔ አላምንም ...” አለች አሁንም ከው እንዳለች።

“እኛም ማመን ከብደናል። ግን ደግሞ ይኸው ቤተ ክርስቲያንም መሄድ ካቆመ ካመት በላይ ሆኖታል። ጠቅልሎ ነው እዚያው ሳውዝ ሳይድ (በብዛት ጥቁሮች የሚኖሩበት የደቡብ ቫክን ክፍል ነው) የገባው። ትዝ ካለሽ እንጂ ካንዲት ከልስ ጥቁር አሜሪካዊት ጋር ጓደኛ ሆኖ ነበር። የሆነ ጊዜም አነጋገሩም አለባበሱም እንደነሱው መሆን ጀምሮ ነበር። ከእኛም ጋር መግባባት እየተሳነው ሄዶ ነበር። በኋላ ደግሞ ሻል ያለው መስሎን ትንሽ አባትሽም እኔም እፎይ ብለን ነበር። ያው እንደምታውቁት አበሻው ደግሞ ጥቁሮች ብሎ ስለሚጠራቸው ከሰው ሁሉ ነው የሚጣላው። እናንተ ምን ሆኖችሁ ነው እነሱን ጥቁር የምትሉት፣ እነሱ ባፈሰሱት ደም ላይ እኮ ነው እዚህ ተንደላቃችሁ የምትኖሩት ምናምን ማለት ጀምሮ ነበር። እንጂ ብቻ ፍልስፍናው ሁሉ ዝብርቅርቅ ብሎ ነበር።” አሉና ወ/ሮ ሕይወት የሶለንን ሁኔታ ለሰሎሚ መተረክ ቀጠለ።

“አንድ ቀን እዚህ ቤት አድሮ ነበርና ከኪሱ የወደቀ መሰለኝ ሲጋራ አገኘሁ። ዝም ብዬ ሳስበው ሌላም ነገር ውስጥ ሳይገባ አይቀርም። ባለፈው ሁለት ወር ደግሞ ከዚያች ከጓደኛው ጋር ተጣልቶ ይሁን እንጂ ዝም ብሎ ቁጣ ቁጣ ይለው ነበር። የዛሬ ሦስት ሳምንት አካባቢ እቤት መጥቶ ያደረ ጊዜ ጠዋት ቁርስ ላይ ካባቱ ጋር ሲያወሩ፣ ‘ጨው ውሃ ልትቀዳ ወረደች’ እንዳሉት ሳልሆነ አልቀረሁም መሰል አባቢዬ’ ብሎ ያው እንደለመደው ቀላልዶ ነው የሄደው። አንዳች ያስጨነቀውና ተስፋ ያስቆረጠው ነገር እንዳለ ብናስብም፣ ምንም ሊነግረን አልፈለገም። ከዚያ በቃ አላየነውም በስልክ ብቻ ነበር ያገኘነው። ከሦስት ቀን በፊት ‘ሰው አስተዋውቃችኋለሁ፣ እማሚ አራፍ ራት ካዘጋጀሽ ብቻ ነው’ ሲለኝ መጀመሪያ ቀልድ መስሎኝ ነበር። ከረጅም ጊዜ በኋላ ነበር እንደዚያ እየተፍለቀለቀ ሲያወራ የሰማሁት። ለእሱ ወጥቶ ማታ ራት ተቃጥረን ዐርብ ማታ ነው ይሄ የሆነው። ወይኔ ልጄን ምን አግኝቶት ይሆን? ሁሉም ነገር እኮ ምስጢር ነው የሆነብን።” አሉ እሳቸውም ሳያስቡት እንባቸው በጉንጫቸው ላይ እየፈሰሰ። ሰሎሚ በእጇ እንባቸውን ጠረገችላቸውና እጃቸውን ጭምቅ አድርጋ ያዘቻቸው።

ከብሮም እዚህ ኖርዝ ዌስተርን ሆስፒታል ሶለን የተኛበት ስለሆነ የሚሠለጥነው ቤቱን አብጠርጥሮ ያውቀዋል። ለነገሩ የሰሎሚም እናት ከስምንት ጎመት በፊት በልብ ክፍሉ ውስጥ ነርስ ሆነው ለሁለት ዓመት ሠርተው ነበር። ወዲያው ሶለን እተኛበት ክፍል ደረሰ። አሁንም ያው ኮማ ውስጥ ሆኖ ራሱን እያውቅም። ምንም አዲስ ነገር የለም። የተለያዩ ሕይወት ደጋፊ ማሸኖች፣ በደም ሥር የሚፈሱ ፈሳሾችና መድኃኒቶች ወደ ሶለን ሰውነት ሌት ከቀን ይፈሳሉ። ለነገሩ እዚህ አሜሪካ ሆኖ ነው እንጂ እኛ አገር ቢሆን፣ ዛሬ በሆስፒታል አልጋ ላይ ያለ ሕመምተኛ ሳይሆን ሰልሰቱ ነበር የሶለን። ፊቱ አባብጠአል፣ ራሱም በፋሻ ተሸፋፍኖአል። ሰሎሚ እጆቹን ይዛ ቆማ እንባዋ ይፈሳል። አሁን ኮማ ውስጥ ስለሆነ አይሰማም ቢባልም እዚህ ግን ይህንን አልተቀበለችም።

ጠጋ ብላው “ቢቢይ የኔ ቆንጆ መጥቼልሃለሁ ... ጤኒ ነኝ ... አይዘህ ... ሁላችንም እንወድሃለን ... በርታ ... መሸነፍ የለም ... እግዚአብሔርም አለ ካጠገብህ ... ቢቢሽ ... I love you... very very much.” ብላ እጁን ሳም ሳም አደረገችው። ምንም ምላሽ የለም፣ ሰሎሚም በዚህ ተስፋ አልቆረጠችም። እንደሰማት እርግጠኛ ነበረች። ትንሽ እዚያ ከቆዩ በኋላ የሕመምተኛ ቤተ ሰባቱ ማረፊያ ክፍል ውስጥ ሂደው ከሶፋዎቹ ላይ ተቀመጠ። ሁሉም ለአጭር ጊዜ ጸጥ ብለው ወደየራሳቸው ዓለም ገብተው ተሸነፉ።

“አንድ እንኳ እንደዚህ ዐይነት ሆስፒታል አገራችን ቢኖር ስንት ሰው ከሞት ይተርፍ ነበር?” አለች ሰሎሚ ጸጥታውን ለመስበር። ሁሉም ጥሩ ነገር ስታይ “እኛም አገር ቢኖር” ማለት የዘወትር ልምድ ነው። ይህ ሆስፒታል በቫክን ከተማና በአሜሪካም አገር አሉ ከተባሉ ጥሩ ሆስፒታሎች አንዱ ሲሆን ባገልግሎቱ ጥራት ታዋቂ ነው። ባለአምስት ከብብ ሆቴል እንኳ እንዲህ አያምርም። ከሚቺጋን ሐይቅ አካባቢ ባለው ውድ በሆነው የከተማዬቱ ክፍል ውስጥ ነው የተሠራው። እንደ ብዙዎቹ የሚረካ ሆስፒታሎች ሁሉ የዛሬ መቶ አምሳ ዓመት አካባቢ ሆስፒታሉን ባካባቢው ያለች አንዲት ቤተ ክርስቲያን ስትጀምረው ባለአሥራ ዐምስት አልጋ ትንሽ ሆስፒታል ነበር። ከዚያም ቀስ በቀስ ብዙ ሆስፒታሎች ተጨምረውበትና አድጎ በሺህ የሚቆጠሩ በሽተኞችን በየቀኑ የሚያክም ትልቅ ማእከል ሆኖአል። ዶክተሮቹ ብቻ ከአንድ ሺህ አምስት መቶ በላይ ናቸው። መስተንግዶው፣ ጽዳቱና ሰፋቱ ሁሉ ሕይወትን ያድሳል። ዱላ ይዘው በሽተኞች አስታማሚ የሚያመናጭቁ ዘበኞች የሉም እዚህ። እንዲያውም አስታማሚና ዘመድ አረፍ ብሎ ከፈለገም ዘና ብሎ ማንበብ እንዲችል ተብሎ ሁለተኛና ሦስተኛ ፎቆቹ ለዚህ ተግባር የተለቀቁ ናቸው። የኒሽርስቲውም የህክምና ትምህርት ቤታቱም እንዲሁ የታወቁ ናቸው።

እስከ አሁን ብዙም ያላወሩት አቶ ኦላና ጉሮሮአቸውን እንደመጠራረግ ብለው፣ “አይ ሰሊ የእኔ ልጅ ... አንድ የዚህ ዐይነት እኮ ቢኖረን መቶም ሊኖረን ይችል ነበር። ይሄ ለብቻው ተነጥሎ ያለ ሀብት አይደለም። ይህ የሀብታቸው።

የዕውቀታቸው፡ በዓመታት የተከማቸው ባህላቸውና ስለ ሰው ሕይወት ክቡርነት ያላቸው ጥልቅ ግምት ውጤት ነው። ይሄ ኑሮአቸው ነው። ሁሉም ሕዝብ ኑሮውን የሚመስል ነገር ነው መሥራት የሚችለው።” አሉ።

“እሺ አሁን ዐረብ አገር ብትሄድ ዱባይና ሪያድ ምናልባትም ከዚህ የሚያሰንቁ ሆስፒታሎች አሉዋቸው። እና እነሱን ምን ልትል ነው? መቼም የእነሱም ኑሮና ባህል ውጤት ነው እንደማትል እርግጠኛ ነኝ። እኔ ግን ድካ ሁሌም አያምርበትም ባይ ነኝ። አሁን እስኪ ጥቁሮቹ ሰፈር ሂድ፣ አንድ የዚህ ዐይነት ሆስፒታል አለ? ያለ አሜሪካ አይደለም? ድካ ከሆንህ የትም ብትሆን ድካ ነህ፤ እኔ የሚገባኝ ያ ነው።” አለች ሰሎሜ የአባቷን ፍልስፍናና ሙሉ ለሙሉ መቀበል እያቃታት።

አቶ አላናም ትንሽ እንደማሰብ ጸጥ አሉና “እምም ... ጥሩ ሐሳብ ነው ... ባጠቃላይ ... ድክነት ማንነትሽን ያጋልጣል፤ ብልጽግና ደግሞ ገበናሽን የመሸፈን ባሕርይ አለው። ዐረቦች ከነዳጅ በሚያገኙት ገንዘብ የፈለጉትን ሸቀጥ መግባት ችለዋል። መንገዳቸውን ሕንጻዎቻቸውን፣ የሚጠቀሙባቸውን መኪኖችና አውሮፕላኖችን፣ ሌላ ሌላውንም ብታዩው አንዱንም እነሱ አልፈጠሩትም፤ አልሠሩትም ማለት ትችላለሽ። ሁሉም ያውሮጳውያንና የሚሪካውያን ፈጠራና ምናልባትም በተወሰነ መጠን የእስያውያን ሥራ ነው። ቁልፍና ውስብስብ ሥራዎቻቸውን አሁንም ሰው ቀጥረው ነው የሚያሠሩት። የራሳቸው ሥልጣኔ ሰላላሆኑ አሁን ብራቸው ቢያልቅ ካስር ዓመት በኋላ ድክነታቸው ከእኛ ይብሳል። ምክንያቱም አግኝቶ ማጣት በጣም አስቀያሚ ስለሆነ።

“ስለዚህ ምንም ጥያቄ የለውም ሀብት ቁልፍ ነው፤ የሥልጣኔ ተጠቃሚ ለመሆን። ነገር ግን በምንም ዐይነት፤ ሀብት ብቻውን ሥልጣኔን አያደርግሽም። ሥልጣኔ ግን ሀብታም ያደርግሻል። የእስያውያኑንና የዐረቦቹን ልዩነት ተመልከቺ። ለምሳሌ፡ ቀድሞ ጃፓን ከዚያም እንደ ኮርያ፤ ሲንጋፖርና ሆንግ ኮንግ አሁን ደግሞ ቻይናን የመሳሰሉ አገሮች አስቀድመው ሥልጣኔን የሙጥኝ ሰላላ በሚገርም ፍጥነት ሀብታምም እየሆኑ ነው። አፍሪቃውያን ግን እስካሁን እንደ እስያውያኑም የሥልጣኔ ጎዳና አልገባን። ወይ ደግሞ እንደ ዐረቦቹ ቢያንስ ያለንን ሀብት ለመጠቀምና ከሥልጣኔ ማዕድ ገዝተን መቋደስ አልቻልንም። ለምሳሌ ናይጄሪያንና ሳዊን ብትመለከቺ፤ ከኩዌትና ከሳዱዲ ያላነሰ በተፈጥሮ ሀብት የበለጸጉ ቢሆኑም፤ የሀብታም ድካ ናቸው።” ብለው አባቷ ረጅሙን ዲስኩራቸውን አቆሙ።

“የሚገርም ነው እንደዚህ አይቼውም አላውቅም ነበር” አለ ክብሮም ቢያንስ ድምጹን ለማሰማት ይመስል ደግሞም በእውነት ተገርሞ። በጣም ጉበዝ ሃኪም ቢሆንም እንደዚህ ዐይነት ወሬዎች እምብዛም አይሆኑለትም።

“እሺ ታዲያ እንደደግሰው ድካና ኋላ ቀር አገር ከየት ይጀምር ታዲያ ... ወይስ ሁሌም በርዳታና በብድር እንኑር? የበዬ ተመልካች መሆን እኮ ስለቸን” አለች ሰሎሜ አባቷን መርታት ቢያቅታት የማይመልሱትን ጥያቄ ማቅረብ ብቸኛው የማሸነፊያ መንገድ እንደሆነ ሁሉ። አባቷን በሙግት የሚረታ ሶለን ብቻ ነው። ድንጋዩን ዳቦ ብሎ የማሳመን ችሎታ አለው።

በዚህ መሃል የሰሎሜ እናት ስልክ ተደውሎላቸው፤ “በሉ እናንተ ያገር ችግር ስትፈቱ እኔም እችን ስልክ ልመልስ ሠናይት ናት። መጣሁ።” ብለው የእግታቸውን ስልክ ለመመለስ ፈንጠር ብለው ተቀመጡ። የተጀመረው ውይይት በሰባቸውም፤ የመሳትፍ ፍላጎታቸውን ግን እምብዛም አልከራከረውም። “የሺህ ዓመት ችግር ባንድ ቀን ውይይት አይቀረፍም” ይላሉ አንዳንዴ ሙግቱ ሲጋጋም። አቶ አላና ደግሞ “ያንድ ሺህ ማይል ጉዞ ባንድ ርምጃ ይጀመራል” ብለው ሲቀልዱ ሶለን ባጠገባቸው ካለ ቀበል አርጎ “ካላንድ ሺህ ማይል የሙግት ጉዞ አንድ ርምጃ የተግባር ርምጃ ይሻላል” በማለት ክርክሩን እንደገና እንዳዲስ ይከፍተዋል። ከዚያም እሱና አባቱ አንገት ላንገት ተናንቀው ሲሟጉ፤ እትዩ ሕይወት ናቸው የሆነ የሚጠጣ ነገር አምጥተው አፋቸውን በመጠጡ ከሸበቡ በኋላ አንዳቸውን የሆነ ነገር እንዲያደርጉ በማዘዝ የሚያለያዩዋቸው።

አቶ አላናም “እህ ህ ህ” ብለው ጉሮሮአቸውን ጠረግ አረጉና “እንግዲህ ከየት እንጀምር ለሚለው መቼም ካለንበት ነው። ወደየት እንሂድ ለሚለው ደግሞ ወደፊትና መድረስ ወደሚገባን ነው። ይህ ግልጽ ቢሆንም ሁሌም ቀላል አይደለም። ለምሳሌ ካለንበት ለመጀመር ያለንበትን ማወቅና መቀበል ኅላፊነትንም መውሰድን ይጠይቃል። ይህም ከባድ ኩራትና ያልሆነንውን ነን ብሎ ከማሰብ መላቀቅን የግድ ይላል። በተጨማሪም አሁን ለሆነነውና መሆን ላቃትን ነገር ያለፈውን ትውልድ ወይም አሁን የሚመሩንን ሰዎች ከመወንጀልና ራስን ከኅላፊነት ለማሸሽ ከሚደረግ ሰውር ሽሽት ነጻ መሆንን ያጠቃልላል። ታሪክን ለመመገቢያና ለመደበቂያ ሳይሆን፤ እንደ አንድ የትምህርት መድረክ ለመጠቀም ጠንቅቆ ማወቅም ትልቅ ፋይዳ አለው። ወደፊት መሄድ ነው ስል ሁሌም የብዙኃኑ የጅምላ ጉዞ አንድም ባለሀብት ርገጥ ነው፤ ወይም እንደ ግመል ሽንት የኋልዮሽ ስለሆነ ነው። ይህም በባህል፤ በሃይማኖትና በአኗኗር ልማድ ውስጥ ጉልቶ ይታያል።” በማለት አባቷ ነገሩን ለሰሎሜ ማስረዳታቸውን ቀጠለ።

“በየትኛውም ሥልጣኔ ውስጥ ፈር ቀዳጅና ፋና ወጊ ተብለው ለውጥ ያመጡ ሰዎች መጀመሪያ ወንጀለኛ፤ ከዚያም አሳሳች ተብለው መፈረጃቸው የተለመደ ነው። በእርግጥም እነዚህ ጥቂት ብርቅዬ ከዋክብት ከኅብረተሰቡ በሰላሳና በእርባ ዓመት ቀድመው ወደፊት የሄዱ ስለሆነ ከሰው አይገጥሙም። ሰው አንድም ባለቤት ስለሚረግጥ አንድም የኋልዮሽ እንሸርት ጨዋታ ላይ ስለሚባትል እነሱን ይፈራቸዋል፤ ስለዚህም ይጠላቸዋል። ምንም እንኳ እንደ እውነት ፀርና

አላች መሲሕ ቢታዩም፡ በሚቀጥለው ትውልድ ግን ሁሉም ብሩህ ከዋክብት ተብለው ይሞገሳሉ፡ የመታሰቢያ ሐውልትም ይሠራላቸዋል።” አሉ አይናቸውን ከሰሎሜ ላይ ሳይነቅሉ።

“የሚቀጥለው ትውልድ ደግሞ በነሱ ሐውልትና ትምህርት ዙርያ ሲርመሰመስ፡ ሳያስበው ወደ ጓላ ተንሸራቶ በራሱ ጨለማ ውስጥ ይገባና የራሱን ዘመን ፋና ወጊዎችና እውነት ገላጮች እያሳደደ ዕድሜውን ያቃጥላል። የእኛም ሕዝብ ከዚህ የተለየ አይደለም። እኔ እንደሚመስለኝ ለእኛም አገር አቅጣጫ ጠቋሚና ፈር ቀዳጅ መሪዎች በዋናነት ያስፈልጋሉ። እነዚህ በአስተሳሰባቸው ብዙኃኑን ከእንቅልፍ ቀስቃሾች፣ የሥልጣኔን አድማስ አመላካቾች ከወጡልን፤ ሀብት ብቻ አይደለም፤ ሥልጣኔም በምድራችን እንደ ኃይለኛ ጅረት እንደገና የማይፈሰበት ምክንያት የለም። ስለዚህ የት እንጀምር? ካለንበት፡ መቼ እንጀምር? አሁን፡ ማን ይጀምር? እኔ አንቺ እኛ... የት ለመድረስ? ሰው የደረሰበት ደግሞም ያልደረሰበት፡ ትልቁና ከባዱ እንዴት እንጀምር? ነው።” ብለው ትንሽ ዝም አሉ።

ሰሎሜና ክብሮም ጸጥ ብለው በደንብ እየሰሙ ነው። ሰሎሜ አባቷን ስትሰማ በማታውቀው መንገድ ከመላኩ ጋር የምታወራ መሰላት። አስተሳሰባቸውና እነጋገራቸው በጣም ተመሳስሎባታል። ድንገት “ለዚህ ይሆናል ከመላኩ ጋር ስሆን የምደሰተውና ለረጅም ጊዜ የማውቀው የሚመስለኝ፤ ቤተሰቤንም የሚያስረሳኝ” ብላ በውስጧ ይሰበኛ።

“እንዴት እንጀምር...? ለነገሩ እኮ አሁን የምናወራውም ወሬ የዚያው አካል ስለሆነ ባንድ በኩል እኮ ጀምረንዋል ማለት ነው። ግን ሥልጣኔና ጳጳርነት፡ ብልጽግናና ድኽነት ያለው መሬቱ ላይ አይደለም። ሰው ውስጥ ነው። ሰው ማለት ደግሞ አስተሳሰቡና እምነቱ፤ አኗኗሩና ባህሉ፤ ፍልስፍናውና ልማዱ፤ ቋንቋውና ጥበቡ፤ ፍርሀቱና ህልው ነው። የዚህ ሁሉ ዋነኛ መቆናጠጫ ጣቢያው ደግሞ አእምሮው ነው። ትልቁ መጽሐፍስ ‘በልቡ እንዳስበ ሰው እንዲሁ ነው’ አይደል የሚለው! ስለዚህ የሚያስቡና የሚያልሙ፤ ያሰቡትን ደግሞ ሳይፈሩ የሚነግሩንና በጽሑፍ የሚያካፍሉን የራሳችን ሰዎች ያስፈልጉናል።” በማለት ንግግራቸውን ሲቀጥሉ አቶ አላና ሰሜታቸው እየጋለ እንደሆነ እንኳን ልብ አላሉም ነበር።

“ሐሳብ አመንጨዎችና ባለራእዮች ሲጠፉ ሕዝብና አገር ይጠፋል። ሌላው ተከታይ ቴክኒሻን ነው። ሳይንስም ሆነ ቴክኖሎጂ የሥልጣኔ ባለሚሎች እንጂ ደራሲዎች አይደሉም። ፈላስፎቹና ባለራእይ አርቆ ተመልካቾቹ ጋ ነው ቁልፉ ያለው። እነሱን አሁን ያብቅልልን። እነሱ እንድናስብና እንድናይ ያደርጉናል። የግሪክ ፈላስፎች ዛሬም ለማሰብ ዓለምን ይኮረከራሉ፤ የሬኔሳንስ ዘመናቸው እነ ዳቬንቺና ጉብኝቦርግ ዐይናችንን ለመክፈት በሩን ከፍተው ወደዚህ ዕለፉ ይሉናል። እንዲሁም የሬኔሳንሽያን ሉተርንና ኤራስሙስን መሳየቹ

እምነታችንን እንደገና እንድንመረምር፤ ከልማድም ትብታብ እንድናላቅቅ ይሞግብናል። እኛም አገር ሰሜ ያጡ ከአእምሮአቸው ውጪ እንደሆኑ ተቆጥረው ጎብረተሰብ ያወገዛቸው፤ ታሪካቸው ብቻ ስላልተጻፈ የሌሉ የሚመስለን ብሩህ ከዋክብት ነበሩ። አሁንም እነሱን ያብዛልን።” አሉና አቶ አላና በረጅሙ ተንፍሰው ያነባበሩትን እግራቸውን አቀያዩ።

እንዲህ እንዲህ እያሉ ሲያወሩ ጊዜው ሄደ። ወይዘሮ ሕይወትም ስልካቸውን ጨርሰው፤ ሶለን ጋ ደርሰው የሌሊት ተረኛዋ ነርስ ጋር ሲያወሩ ቆይተው መጡ። ለሶለን የተመደበችለት ተረኛ ነርስ ለረጅም ጊዜ እዚያው የሠራች ስትሆን ከወይዘሮ ሕይወት ጋር ይተዋወቃሉ። እርሷ ስላለች የእነሱ ማደር እንደሚያስፈልግ በግድ አሳምናቸው፤ ችግር ካለ ወዲያው እንደምትጠራቸውም ነግራቸው ወደ አራት ሰዓት ከምሽቱ ላይ ተያይዘው ወደ ቤት ሄዱ።

ቤት እንደደረሱም ሕያው እንቅልፉን ጨርሶ እራት አዘጋጅቶና አቀራርቦ ጠበቃቸው። በሙያ አይታማም። ይህ አገር ለሴቶች ከሚሰጠው ነጻነት አንዱ የወንዶቹ ኩሽና መግባትና በልጅ አስተዳደግ ውስጥ እዲሳተፉ ማድረጉ ነው። ይህ ግን ለሴቶቹ ሥራ አቀላላቸው ተብሎ ቢታሰብም፤ የበለጠ የሚጠቅመው ግን ወንዶቹን ነው። ለሰው የልጁን ሽንት ጨርቅ ቀይሮና ታቅፎ እንደማሳደግ በቀን ሦስት ጊዜስ ዕድሜ ልኩን የሚበላውን ምግብ እንደ ማዘጋጀት ምን ደስ የሚል ነገር አለ? በውጭ ሥራ ከወንዱ እኩል ለሚዳክሩት ሴቶችም እገዛ መስጠቱ ላወቀበት ወንድ የቤተ ሰቡን ሰላምና ጤና መጠበቂያ አይነተኛ ዘዴ ነው። እዚህ አገር ብዙ የአበሻ ወንድ ከውጪ ሥራ ንቆ፤ ከቤት ኩሽና ተጸይፎ፤ ሚስቱ የባል ከብር አልተሰጠችኝም ብሎ የሚያሰማው ከንቱ አካኪ ዘራፍ ብዙ ቤትን አፍርሶአል። ሴቶቻችንም ቢሆኑ ሥራ ይዘው ባለደሞዝ ሲሆኑ፤ የወንዱን ጆሮ ይዘው ኩሽና እንዲገባ የልጅ ሞግዚት ሆኖ ወጪ እንዲቀንስ ገና የመጀመሪያ ደሞዝ እንኳ ሳይቀበሉ ያዙኝ ልቀቁኝ ማለታቸው የተለመደ እየሆነ ነው። ግጭት ተፈጥሮ ወንዱ እጁን በንዴት ካወናጨፈ እንኳ 911 ደውለው ሊያስጠፍሩት እንደሚችሉ በተግባር ያሳያሉ። ይህም የሚያፈርሰው ቤትና የሚበትናቸው ሕፃናት ቁጥር ትንሽ አይደለም። ይህ የሚበዛው ደግሞ አገር ቤት አድገው ወይም አግብተው አሜሪካ በሚሄዱ ተጣማጆች ላይ ነው። እዚህ ቤት ውስጥ ግን እንደዚህ ያለ ነገር የለም። ፍትር የበላይ ገዢ ነው። ዛሬ ግን ህያው የሰሎሜን መምጣት አስመልክቶ እናቷ ያዘጋጁትን ምግብ ነው ያሟሟቀው።

እራት በላልተው ጸሎት አድርገው እንደጨረሱ ክብሮም “ያው ተረኛ ስለሆንህ ነገ እዚያው ሆስፒታል አያችሁዋለሁ። ስለዬ እንደገና እንኳን ደገና መጣሽ” ብሎ ተሰናብቶ ከሕያው ጋር ተከታትለው ወጡ። ሕያው ውጪ ድረስ ሸኝቶት እንደ ለመዱት ቆመው ትንሽ አውጭተው ተሰነባበቱ። ሕያው ወደ ቤት

ሲገባ ሰሎሜ በእናቷ ስልክ ወደ ኢትዮጵያ ለመደወል እየሞከረች ነበር። አቶ አላናም ፒጃማ ለመቀየር ወደላይኛው ክፍል ወጥተዋል። ከባሻገር ቱሊቪየኑ ለብቻው ወሬውን ይሰልቃል። ሕያው ደግሞ እንደ ለመደው እናቱን ዐቅፎ ትንሽ ካወሩ በኋላ የተበላባቸውን ዕቃዎቹን እያለቀለቁ በማጠቢያ ማሽኑ ውስጥ መጨመር ይዘዋል። ከዚያም የተራረፉትን ምግቦች እያሳሰሩ ፍሪጅ ውስጥ አስገብተው ምድጃዎቹንና አካባቢውን አጸዳዱ።

ሰሎሜ መጀመሪያ ደውላ በሰላም መግባቷን ሳክስቷ ነገረች። አክስቷም ሁሉም ሰላም እንደ ሆነና አያቷም ለጊዜው እነብርቄን ለማገዝ እሷ ቤት እንደሆኑ ነገረችት። ቀጥላ ብርቄን አገኘችት። አያቷንም አወራቻቸው። ሶስና ግን ትምህርት ቤት ስለሄደች አላገኘችትም። አያቷም እያለቀሱ ስላስቸገሩ ወይዘሮ ሕይወትና አቶ አላናም ረዘም ያለጊዜ ወስደው እንዲያወሯቸው አደረገች። መላኩ ጋ ደጋግማ ብትሞክርም ስልኩ ጠመመ። ‘የደወሉላቸው ደንበኛ ካገልግሎት መስጫ ክልል ውጪ ስለሆኑ ቆዮት ብለው ይደውሉ’ ትላለች ያቺ መከረኛ ሴትየ። ከብዙ ሙከራ በኋላ ስልኩ ጠርቶ መላኩም አነሣ። ስብሰባ ላይ ቢሆንም ተነሥቶ ትንሽ አወሩ። ወደ ስብሰባው መመለስ ስለነበረበት ኋላ ላይ ሊደዋወሉ ተስማምተው ስልኩን ዘጉት።

ከዚያም ወደ ሳሎን ሄዳ ከቤተሰቦቿ ጋር ትንሽ ከተጨዋውቱ በኋላ ለመተኛት መሰነዳዳት ጀመሩ። እንደ ልጅነቷ እናቷና አባቷ መሃል ገብታ መተኛት ደስ ነው የሚላት። እንቅልፏ እየጠፋ ስለሄደ በወሬ ሞግታ ይዘቻቸው። ስለ ሶለን ያወሩት ወሬ ምንም አዲስ ነገር አላስገኘም፤ አደጋው አሁንም እንቁቅልሽ በመሆኑ ሰሎሜ ነገ የራሷን ምርመራ ለማድረግ አስባለች። ከየት መጀመር እንዳለባት ግን አታውቅም። ሰሞኑን ሁሉ ከፍተኛ ድካም ያደረባቸው አባቷ እያወሩ እንቅልፍ ይዟቸው ጥርግ አለ። ከእናቷ ጋር ትንሽ ከተጫወቱ በኋላ “ማሚዬ ተኚ በቃ አንቺም በጣም ነው የደከመሽ” ብላ እንዲተኙ አበረታታቸው።

“እኔ እንደሆነ እንቅልፌ የት እንደገባም አላውቅ፤ ያው ጀት ላት ነው መሰል እዚያ አሁን ገና ከጠዋቱ አራት ሰዓት አይደል፤ ጭንቅላቱ ውስጥ ያለው ሰዓት እኮ አሁንም በዚያ ነው የሚቆጥረው። እስኪ ትንሽ ሳሎን ሄጄ ወይ ቲቪ አያለሁ ወይ ኢትዮጵያ እደውላለሁ። በመሃል ያው ድካሙ ሳያሸንፈኝ አይቀርም። ከዚያም እተኛለሁ።” ብላ ሹልክ ብላ ስትዘጋጅ እናቷ፡

“አይ ቲቪ ስልክ ምናምንማ ካልሽ የባሰ ነው እንቅልፍሽ የሚጠፋው። ወይ ለብ ያለ ወተት አንድ ብርጭቆ ጠፊና መብራቱን አጠፋፍተን ብትሞክሪ ይሻልሻል ለመተኛት። አለዚያ ነገ ደግሞ ሲያንገላጅጅሽ ነው የሚውል።” አሏት።

“እሺ ማሚዬ ... ግዴለም ትንሽ ልሞክረውና መጣሁ... ወተቱንም

እንዳልሽኝ አደርጋለሁ ...” ብላ ጉንጫቸውን ሳም አርጋ ተንሸራታ በግርጌው በኩል ወረደች። ከዚያም ነጠላ ጫማዋን እግሯ ላይ ሰካ አድርጋ ወደ ሳሎን አመራች። ሕያው መጽሐፉን ፊቱ ላይ እንደደፋው ሶፋው ላይ እንቅልፍ ይዞት ጭልጥ ብሎአል። ቲቪውም ለራሱ ይመስል ይለፈልፋል። ሕያውን ቀስቅሳው ወደ መኝታ ቤቱ ሄዶ ተኛ። ከዚያም ቲቪውን አጥፍታ ትንሽ ማሰብ ጀመረች። የሕያውን ስልክ ከጠረጴዛው ላይ እንሥታ ወደ ኢትዮጵያ ለመደወል አስበች።

እንደ ዕድል ሆኖ ልክ ስትደውል ነው መላኩ ‘ሄሎ’ ያለው። ስብሰባውን ጨርሶ ለብቻው ቢሮ ስለነበር ስለ ጉዞዋ ዝርዝር ሪፖርት አቀረበችለት። በተለይ ሰላዮችው ህልም ልክ አሁን እንዳየችው አድርጋ ነው ተረክችለት። የሶለንንም ጉዳይ የነበሩትን ያህል አጫወተችው። “አንዱ የሚቆጩኝ ሳትተዋወቁ እንዲህ መሆኑ ነው። እርግጠኛ ነኝ በጣም ትዋደዱ ነበር። የዛሬ ሦስት ወር ሊመጣ ነበር እኮ ዕቅዱ።” ብላ ለማልቀስ እንደ መዳዳት ሲላት፡ “ሰሊ አይዘሽ አሁንም እኮ ሊመጣ ይችላል፤ እግዚአብሔር ነው የሚያውቅ። አይዘሽ።” አለ እንደ ምንም አዲስ የእንባ ክረጢት እንዳይፈታ እየፈራ።

“እሺ ... ይሁና ምን ይደረጋል ሌላ። እኔ ምልህ ግን ... ህልሜ ምን ማለት ነው? የመነጽፋን መጥፋት፤ በሩ ከኋላዬ መዘጋታትና ያ ቀዝቃዛ እጅ ፊቱ ላይ ማረፉን በጣም አልወደድሁትም... ቆይ አንተ ምን ይመስልሃል...? ወይስ ደንግጮ ስለነበርና የምይዘውን የምለቀውን ሰላጣሁ ... ዝም ብሎ አእምሮዬ የፈጠረው ቅዠት ነው?”

“ያው እንግዲህ ህልም እንደ ተርጓሚው ብቻ ሳይሆን እንደ ተመልካቹም ነው ይላሉ ትርጓሜው። በእውነት ዓለም አእምሮአችን የሚያጋጥመውን ግጭትና ከፍተኛ ጫና በእንቅልፍ ውስጥ ከፍተኛ ሥራ የሚሠራው የአእምሮአችን ክፍል የራሱን ትርጉም ሰጥቶ በህልም መልክ ለኛ ሹክ ይለናል የሚሉ አሉ። ይህ የአእምሮአችን ክፍል ደግሞ ቋንቋው ሚስጥራዊና ምልክታዊ ስለሆነ ስንነቃ ብቻ የሚሠራው የአእምሮአችን ክፍል ብዙ ጊዜ ለመረዳት ያዳግተዋል። እናም ለሁለቱ የቅርብ ሩቅ ጎረቤቶች አስተርጓሚ መፈለጉ ግድ ነው። ለዚህም ሳይሆን አይቀርም ህልም ተርጓሚዎች በየትኛውም ባህል የተከበሩና እንደ ዕንቁ የተወደዱ ጥበበኞች ተደርገው የሚወሰዱት። ብዙ ጊዜ እነዚህ ሰዎች በእድሜ ብቻ ሳይሆን በአስተሳሰብም የበሰሉ ሰዎች ናቸው። መጽሐፍ ቅዱስም ላይ ብቃዬ አብዛኞቹ ነገስታት ህልማቸውን በዋሳ አያዩትም። ተርጓሚዎችም የዚያን ጊዜ ጠቢባን ነበሩ። የዳንኤልና የዮሴፍ ሕይወት ለዚህ ጥሩ ምሳሌ ነው። ሁለቱም በተለያዩ ዘመንና አገር ውስጥ ነበሩ እንደምታውቁት። ከዚህ ጋር የሚመጣው ብዙ ሰው ህልሙን ከመንፈሳዊ ዓለም እንደተላከና፤ አማልክት በተለይ ለዚያ ሰው እንዳስተላለፉለት ከሌላው ዓለም እንደመጣ ከፍተኛ መገለጥና መልእክት ነው የሚያየው። ይሄ ደግሞ ያንድ ባህልና ሃይማኖት እምነት ሳይሆን ዓለማቀፋዊና ጥንትም ዛሬም ያለ ነገር

ነው። ...” አለና ጉሮሮውን ጠረግ አድርጎ

“ ሌሎች ቁሳዊ እምነትን የሚከተሉና መንፈሳዊ ነገር የሚባል የለም ብለው የሚያምኑ ሰዎች ባብዛኛው የደክመና በእንቅልፍ የላላ አእምሮ የሚፈጥረው ያን ያህልም የጠለቀ ትርጉም የሌለው ስብርባሪና ምኞት ዐዘል የአእምሮ ድራማ ነው ይላሉ። አልያም አእምሮአችን ቀን ሲሠራ የዋለውንና የመዘገበውን በትዝታ መደርደሪያው ላይ ሲያስተካክል፤ እያፈተለኩ የሚወጡና የተለያዩ የአእምሮአችን ክፍሎች የሚፈጥሩዋቸው ዝብርቅርቅ ትዕይንቶች ናቸው ነው የሚሉት። የሆነ ሆኖ ህልም ሁሌም በትርጉሙም ሆነ በፋይዳው ሰዎች የማይሰማሙበት ምስጢራዊ ልምምድና ዓለም ሆኖ ይኖራል።”

በጸጥታ ስታዳምጥ ከቆየች በኋላ፤ “እሺ ፈላስፋ መላኬ የርሶስ እምነት ምንድነው? በነገራችን ላይ እንደዚህ ዐይነት ረቂቅ የሆነን ጉዳይ እንዲህ ቀላል በሆነ መንገድ ባቁሩ መግለጽ መቻልህ የሚገርም ነው። እንዴት ነው ግን ነገሮችን እንዲህ ቀላል አርገህ መግለጽ የምትችለው በናትህ?”

“አስለፍልሽኝ ስትጨርሽ አሹፊ ብቻ አንቺማ ... የእኔ እምነት ... እምም ... አሁንም ገና ብዙ እየተማርሁ ስለሆነ የጠጠረና ክችር ያለ እምነት የለኝም። ግን አንዱ መንገድ ብቻ ነው ትክክሉ ብዬም አላምንም። መንፈሳዊ አለም እንዳለ አምናለሁ። ሰዎች እንቅልፍ ሲወስዳቸው ለመንፈሳዊ ዓለም ይበልጥ የተጋለጡና የተከፈቱ ሊሆኑ የሚችሉ ይመስለኛል። ስለዚህም መንፈሳዊ ጥቃትንም ሆነ ምሪትን ሊይዝ ይችላል ህልም። ምንጩ ከፋ ከሆነ፤ ግራ ማጋባት ወይም ማስፈራራት ነው ዐላማው፤ ምንጩ በጎ ከሆነ ደግሞ ወይ ማስጠንቀቂያ ወይ መመሪያ ነው ባይ ነኝ። እንግዲህ ሰው በሥራ ብዛትና በሚጋጩ ጠንካራ ምኞቶች የተነሣም ከውስጥ በቀላሉ ከማይደረስበት የአእምሮው ክፍል ያንን ሐሳብ በምልክትና በተመሳሳይ የታጀበ ትዕይንታዊ መልእክት ሊተላለፍለት ይችላል። ለምሳሌ አውሮፕላኑ ቶሎ አላደርሰ ብሎሽ የሶለን አእምሮ ምን ላይ እንዳለ ማወቅ ቢሳንሽ፤ ጎይለኛው የአእምሮሽ ክፍል እንቅልፍ ሸበብ ሲያደርግሽ፤ ክንፍና ታይቶ የማይታወቅ ምትሃታዊ መንጽር አስይዞ ሶለን ክፍል በቅጽበት አስገባሽ ማለት ይቻላል።” ሲል የበለጠ ነቃ እያለች

“በል እስኪ ቀጥል የኛ ፈላስፋ። እያዳመጥኩህ ነው።” አለች።

“ከዚያም ለብዙ ጊዜ ሲያንገበግብሽና ሲያብሰለስልሽ የኖረው ጉዳይ ማለትም የሕዝባችን የአእምሮና የአስተሳሰብ ነገር እዚያው ውስጥ ተያይዞ በክፍል ሁለት ትዕይንቱ ቀረበ። ከሶለን አይምሮ ተመንጥቀሽ ወጥቶ ባገራቱ አእምሮ ውስጥ ተገኘሽ። ያው ያንን ጨለማ ክፍል ለመክፈት ስትፈሪ ስትቸሪ ነበር። ጨለማው የማናውቀውና የምንፈራው ነገር ነው ይላሉ። ያልሸኝን መንጽር ነፋሱ

መስዶ ሲከሰከሰው ነው እንደ ምንም በፋን ከፍተሽ የገባሽውና ያን ሁሉ የዘመናት ጉዳ ያየሽው። አሁንም ሁሉም ምልክታዊ ነው ቋንቋው። እዚያው ጨለማ ውስጥ በፋም ተዘጋ አንዳች ቀዝቃዛ እጅም ፊትሽን ሲነካው ባንንሽ። በሶለንም ሆነ በአገራቱ አእምሮ ላይ ራሱሽን ሙሉ ለሙሉ ለመስጠት ብትፈልጋም፤ አቅመ ቢሰነትና ማድረግ ያለብሽን ነገር ገና ጠንቅቆ አለማወቅ ፍርሀትን ፈጥረውብሻል። አሁን ግን በውስጡ ስላለሽ ወደ ኋላ መሄድ አልቻልሽም። እንግዲህ ይህ አተረጓጎምና እንደ ምሳሌ የተጠቀሙበት ብቻ ነው። ያው ውስጥሽ ያለውን ነው ጥልቁ አእምሮሽ ቆፍሮ ለማውጣት እየሞከረ ያለው።

“ በሌላ መንገድ ካየሽው ደግሞ የተዘበራረቀ ስሜትና በድንጋጤ እንቅልፍ ያዛ አእምሮ ውጤት ነውም ብለው አንዳንዶች ሊያስቡ ይችላሉ። ወይስ እግዜር አንዳች ምስጢር እየነገረሽ ነው? አልያስ ሰይጣን ተስፋ ሊያስቆርጥሽና ሊያስፈራራሽ የወረወረው የእንቅልፍ ፍላጻ ነው? እኔ እንጂ ... አንቺ ፍረጂ...” ብሎ ዘም አለ።

“ለምን የህልም ትርጉም ቢሮ አታቋቁምም? የምር ያዋጣሃል። አገላለጽህን ወድጀዋለሁ። እኔም ገና ምን ትርጉም እንደምሰጠው አልገባኝም ነበር። የሰው አእምሮ እኮ ባሕር ነው። ይገርማል! እኔ እምልህ እንሰሳትም ህልም ያያሉ እንዴ?”

ከት ብሎ ግቀና ... “ለምን ጠየቅሽኝ...?”

“አይ እኔ እንጂ በቃ ሰው ብቻ ከሆነ የሚያየው አት ሊስት ... አለ አይደል መንፈሳዊ ፋይዳው የሚጨምር መሰለኝ...”።

“በፊት በፊት ላይ የሚባለው እንስሶቹ ህልም አየሁ ብለው ስለማይናገሩ ለማወቅ ከባድ እንደሆነ ነበር። አሁን ላይ ያሉት የቅርብ ጊዜ ጥናቶች የሚያሳዩት እንስሳት በተለይ ደመ ሙቆቹ እንስሳት እንደሚያልሙ ነው። እንደ ጉሬላ፤ ውሻና አይጦች በመሳሰሉት ላይ የተደረገ ጥናት ህልም በሚታይበት የእንቅልፍ ክፍል ላይ ሰዎች ህልም ሲያዩ የሚያሳዩዋቸውን ባሕርያት ስለሚያሳዩ ህልም ሳያዩ አይቀርም ነው የሚባለው። እንዲያውም ምን እያዩ እንዳሉ ለማወቅም የተጠኑ ሙከራዎች ስኬት በማምጣት ላይ ናቸው። ለነገሩ እኮ የእኛ አገርም የተረት ሳይንቲስቶች ‘ዶሮ ብታልም ጥሬዋን’ ብለው የለም፤ ያው ሳይንሱም ልክ እንደዚያ ዐይነቱን ነገር ወደ ማለት መሰለኝ ያዘነበለው። ግን እኔን አትጥቀሺኝ። በምንም መመዘኛ የህልም ሌክስፐርት አይደለሁም።”

“ይገርማል ... ሕጻናትስ በእናትህ?”

“ያው በተለምዶ ቢያንስ ቅዥትና አስፈሪ ህልሞችን እንደሚያዩ እናታለን። በስንት ዕድሜያቸው ይጀምራል የሚለው የሚገርምሽ ባለፈው

ያነበብሁት አንድ ጥናታዊ ጽሑፍ የሚያመለክተው ገና የአምስትና የስድስት ወር ዕንስም እያሉ እንደሚያልሙ ነው። አክቲዋሊዬ እያደግን ስንመጣ፤ ህልም የማየታችን መጠን እያነሰ ነው የሚመጣው። ያው ሕፃናት ብዙ ስለሚተኙም ብዙ ያልማለ። ነገር ግን ህልማቸውን መግለጫ ቋንቋም ሆነ ጽንሰ ሐሳብን የሚያስቸል ዕውቀትና የሕይወት ልምዳቸው ጥቂት ስለሆነ ምስጢር ነው። ደግሞ አሁን አሁን ያው ልዩ በሆኑ የእንቅልፍ ጥናት ሳቦራቶሪዎች ውስጥ በሚደረጉ ጥናቶች ህልምን የሚቆጣጠረው የአእምሮ ክፍሎችና የእንቅልፍ ደረጃዎች ከሞላ ጎደል ታውቀዋል። ግን ህልም ማለት ምን ማለት ነው? ለምን እናያለን? ገና ሙሉ በሙሉ ያልተፈታ እንቅልፍ ነው። ለነገሩ ራሱ እንቅልፍም እኮ ሌላው ምስጢር ነው። የዕድሜያችንን አንድ ሦስተኛ የምንሰጥለት። አንዱ የእንቅልፍ ተግባር ስናደርግና ስንለማመድ የዋልነውን የሕይወት አጋጣሚዎች ወደ ቋሚ የትዝታ ማጎደራችን የምንሰድርበት መንገድ ነው የሚል ነው። ሌላው ደግሞ ዕንቅልፍ የእረፍት ሰዓት ቢሆንም፤ ስንተኛ የሚነቃው የአእምሮአችን ክፍል ሥራውን ይቀጥላል። በተለይ ስንተኛ በህልማችን ውስጥ ቀን በእውን ለከበዱን ነገሮች መልስ የምናገኘውም ይህ የአእምሮአችን ክፍል ሥራውን ሠርቶ በራሱ ቋንቋ መልሱን ስለሚሰጠን ነው ይላሉ። አረ አንቺ ልጅ መተኛት የለብሽም እንዴ? ስናወራ እንዳይነጋብሽ!”

“አይ አይ... ንቅት እንዳልሁ ነው ባክህ... ደግሞ ደስ ይላል... እሸ ሌላስ?”

“ሌላ ምን?”

“አትሟዘዝ በናትህ ስለ እንቅልፍ፤ ስለ ህልምም አውራልኝ... ደስ ብሎኛል ጨዋታው።”

“ይልቅ ካርድ ካለሽና ማውራት ከፈለግሽ የሆነ ነገር... ላውራሽ... ስለሌሊት የእንቅልፍ ህልም ሳይሆን ከነቃሁ በኋላ እሁድ ማለዳ ስላየሁት ልበል...”

“የው እንግዲህ ፍልስፍና... የቀልድህን አይደለም አይደል?”

“የቀልዲን ቢሆን እንዴት በቀለለ ... እንዲያውም የእውን ህልም ነው የሚያስፈራ... ከእንቅልፍ ህልም ትባንኛለሽ ... ከነቃሽ በኋላ ከሆነ ግን ... ቤቱን ጥለሽ መሄድ ብቻ ነው... ወይ ቡና መጠጣት...” ብሎ ማቂን ለቀቀው። ከዚያም በመኝታ ቤቱ ከምስለ መላኩ ጋር ያደረገውን ውይይትና መኝታ ቤቱ ላይ ያሉትን ሥዕሎች እንዴት እንደተረዳቸው አጫወታት። ቀጥሎም የልቡና የአእምሮውን ዕርቅ መጀመር አወራት። እርሷን በተመለከተ የተሰማውን ስሜትና ለእርሷ ያለውን ፍቅር ግን ለመናገር ድፍረትም አጣ ቦታውም አልመሰል አለው።

“እና እኔ እንጂ ከዚያ በኋላ ሌላነት ነው የሚሰማኝ። የሆነ ነገር የተገጠመልኝም ይመስለኛል፤ ወይም የተጫነልኝ እንደኮምፕዩተር ሶፍት ዌር። ለረጅም ጊዜ የተለየኝን ዘመድ ያገኘሁና ጭንቅላቴም የሁለት ሰው ሥራ ከመሥራት ያረፈ ይመስለኛል። መጀመሪያ ላይ ፍርሀትም ባደነትም አሠቃይቶኝ

ነበር። አንቺም ድንገት ስለሄድሽ እንደሆነ ተሰምቶኝ ነበር። በሌላ በኩል ደግሞ አሁን ልቤ ሙቀትና ጎይል ስለሚረጭም መሰለኝ አእምሮዬ ያለብዙ ጥረት ድሮ የማይገቡኝ ነገሮች እየገቡኝ እንደሆነ ይሰማኛል። በልብ ማሰብ እንደዚህ ነው እንዴ? በርግጥ ገና አንድ ቀኑ ነው፤ ግን ደስ ይላል መሰለኝ። ዝም ብዬ ዘባረቅሁ እንዴ ሰሊ?”

“አረ አረ ምንም መዘባረቅ የለዉም... የሚገርም ነው... የእውን ህልም አልሽው... ያው ይገርማል...! እኔ እምልህ ምስለ መላኩን መተዋወቅ ይቻላል?... ማለቴ እስከመጣ ይቆያል ወይ ማለቴ ነው።” አለች የምትለው ግራም ገብቷት፤ ሐሳብም የሆነ እውነትነት እንዳለው በማትገልጸው መንገድ ያወቀች መሰላት።

“ትቀልጂብኛለሽ አይደል?”

“በፍጹም ... እኔኮ በርግጥ የምስለ መላኩን ያህል ጥበቡም ድፍረቱም ስላልነበረኝ ነው እንጂ... አይ ኖው የሆነ ነገር ... አለ አይደል? ግን ምን ብዬ ስም እንደምሰጠው ነበር ያጣሁት... ምስለ መላኩን ዘላለም ያኑረው እቅሬቴን ነው የነገረህ... ይገባሃል አይደል ለማለት የፈለግሁት? ... ግን አሁን ስትነግረኝ ... የገባኝ መሰለኝ ... አንዳንዴ እኮ ቅርብም ሩቅም ነህ። ደግሞ አይ ቲንክ ስሜትህ በአስተሳሰብ ውስጥ ተጨቁኖ የምትኖርም ትመስለኛለህ... እኔ እንጂ ብቻ አይ ኖው ደግና ጥሩ ሰው እንደሆንህ፤ ግን በቃ ደግሞ ላለመጐዳት የምትጠነቀቅ ላለመጐዳትም ተግተህ የምትሠራ ስለሚመስለኝ ነገሩን ምን ብዬ እንደምነግርህ ግራ ይገባኝ ነበር። ምናልባት በሕይወትህ ውስጥ ትልቅ የአቅጣጫ ለውጥ የሚሰጥህ ልምምድ ሊሆን ይችላል። ሁሉም እኮ ልቡና አእምሮው ተፋቶበትና ተራርቆበት ነው የልቡ ባዕድ ሆኖ እንደሮጠ የሚሞተው” አለችው፤ አሁንም ብዙ አውርታ የልቧን ባለመግለጹ ሳትረካ።

“መሰለኝ ... እኔ እንጂ እንግዲህ ... ዝም ብዬ ሳበሰው አሁን ለጊዜው እንግዲህ ምስለ መላኩም ልቤን ተመስሎ ልቤን ሆኖ ከእኔው ጋር ተቀላቅሎአል። አሁን አንድ መላኩ ነው ያለው። አሁን እኮ አኔም እርሱም ነን አንድ ሆነን የምናወራሽ። አያስታውቅም ማለት ነው? ድምጺ አልተለወጠም እንዴ?” ብሎ ድምፁን ከጐረነው በላይ አጎርንኖ ሲሥቅ እርሷም አብራው ማቀች።

“በጣም የሚገርምሽ ለመጀመሪያ ጊዜ ዘመዶቼን ፈልጎ የማግኘት ጠንካራ ፍላጎትም ተፈጥሮብኛል። በተለይ አባቴ ማነው? የት ይሆን ያለው? ባገኘው ምንድን ነው የምለው? ምናምን የሚለውን ጥያቄ እንዴት እንደምመልሰው ባላውቅም ግን ሳም ሃው... የሚቀጥለው መመለስ ያለበት የሕይወቴ ጥያቄ መስሎ ነው የታየኝ። ምን ይመስልኛል?”

“መሊ በጣም በጣም አሪፍ ነው። አጠገብህ ብሆን ኖሮ አብሬህ ነበር የምሆር። ልቤም ጸሎቴም ካንተ ጋር ነው። ጊዜው ይመስለኛል።” አለች አስተያየቷ በእሱ ዘንድ ዋጋ ማግኘቱ አስደስቷት።

እንዲህ እንዲህ ሲያወሩ ሰዓቱ ከሌሊቱ ዘጠኝ ሰዓት ተኩል ሆነ በቺካጎ። ስለ ሶለን አደጋም የሚያውቁት ነገር ውሱን ነገር እንደሆነና ሲነጋ አንዳንድ ቦታዎች ሄዳ ለመጠየቅ እንዳስበችም ነገረችው። ከዚያም ለጊዜው ተሰነባብተው ስልኩን ዘጉት። አደጋውን ከሰማች ጊዜ ጀምሮ ለመጀመሪያ ጊዜ ደስ የሚል ስሜት ተሰማት። ወንድሟ ለሕይወቱ በሚፍጨረጨርበት ጊዜ እንደዚህ ዐይነት ደስታ ስለተሰማት ትንሽ የጸጸት ሾተል “ኮንቅላቷን ወጋት። ከባሻገር ያለውን የሶለንን ፎቶ አንሥታ ሳም አደረገችው፤ የጸጸት ስሜቷን ለማካከስ ይመስል። ቀጥሎም በርከክ ብላ ለሚቀጥሉት ጥቂት ደቂቃዎች ስለ ሶለን ጸሎት አደረገች። መላኩም ቤተ ሰቦቹን በተለይ አባቱን ማግኘት እንዲችል ተማጸነችለት። ወዲያው እዚያው ሶፋው ላይ እንቅልፍ ይሟት ጥርግ አለ። ጠዋት ሦስት ሰዓት ላይ ስትነቃ ብርድ ልብስ ለብሳ ሶፋው ላይ ተሻታለች። አባቷ ነበሩ ሌሊት ሲነሡ ኩርምት ብላ አይተዋት ያለበደትና አስተካክለው ያስተፏት። ዛሬም ለእርሳቸው ጢኖ ሚጢጢ ናት።

ልክ በአሥረኛው ቀን ነበር ሶለን ከኮማ ውስጥ የነቃው። በየቀኑ ሰሎሚ አጠገቡ እጁን ይዛ ትጸልያለች፤ የልጅነታቸውን ወሬ ታውራለታለች። በተለያዩ ጊዜያት ያጋጠሙዋቸውን አሥቂኛና የማይረሱ ትዝታዎች ታስታውሰዋለች፤ የሚወደውንም መዝሙር ትዘምርለታለች። አንድ ቀን ቀልድ እየነገረችው እያለ እጇን “ኮምቅ አርጎ ያዝ ለቀቅ ሲያደርጋት ሮጣ ለሃኪሙ ብትነግረው፤

“አይ ይሄ ብዙ ጊዜ ይታያል። ሪፍሌክስ ነው የምንለው፤ ከእርሱ ቁጥጥር ውጪ ነው። ብዙ ጊዜ ከፍተኛ የጭንቅላት ጉዳት በደረሰባቸውና ኮማ ውስጥ ባሉ ሕመምተኞች ላይ ይታያል” ብሎ ደስታዋን ቢገድለውም ሙሉ ለሙሉ አላመነችውም። ይህ የሆነው ስድስተኛው ቀን ላይ ነበረ። በማግስቱ ደግሞ ሌላ ቀልድ ስታውራለት ፈገግ ብሎ ትንሽ ጊዜ ቆየ። አሁንም ወደ ሃኪሙ መሮጥ አልፈለገችም። ለሕያው ደውላ ስትነግረው፤ ስሜቷን ሊጎዳ ስላልፈለገ ነገሩን አድሰሰብላለሁ፤ ነውም አይደለምም ሳይላት ስልኩን ሲዘጋው፤ አለመታመኗ ቢያሳዝናትም እርሷ ግን ተስፋዋ እየለመለመ ነው። በስምንተኛው ቀን ዐይኑን ከመግለጡም ባሻገር የእጆቹን ጣቶችና እግሩን የተወሰነ ማንቀሳቀሱ በሃኪሞቹ ላይ ትልቅ ደስታንና መገረምን ፈጥሯል። ቤተ ሰቡም ተስፋቸው ታደሰ። ከዚያ በኋላ ግን በእንቅልፍ መሃል ባኖ መወራጨትና አንዳንዴም በመጮኽ ድምፅ ማሰማት ጀመረ።

ከዚያም የተገጣጠመለት ሕይወት መደገፊያ ተነሥቶ በራሱ መተንፈስና

በሦልክትም አንዳንድ ነገሮችን መገንዘብ ቻለ። ሃኪሞቹ ግን አሁንም የጉዳቱ ልክ ከፍተኛ ስለሆነ ምንም ዐይነት ተስፋ መስጠት አልፈለጉም። ያው ደግነቱ ሕያውም ሰላላ በቂ ማብራሪያ ከእርሱ ያገኛለ። ትንሽ ትንሽም ቢሆን ፈገግ ማለት ጀምሮአል። በየመሃሉም ‘ሶፊ ሶፊ...’ እያለ ይጣራል። ለማንም የማይገባ ነገር ዐልፎ ዐልፎ ይቀባኸራል። አንዳች ነገር እንደሚያባርረው ፊት ላይ ድንጋጤ ይታያል። ሰሎሚ ነገሩን ለማጣራት ሶፊ ማናት ብላ ስትጠይቀው፤ ግራ እንደገባው ሰው ትኩር ብሎ ያያትና እንባ ከዐይኑ ይፈሳል። ትንሽ ቆይቶ ደግሞ ሸለብ ያደርገዋል። ልክ በሦስተኛ ሳምንቱ ዊልቼር ላይ አስቀምጠውት በክፍሉ መስኮት አኳያ ወደ ውጭ እያዩ ሰሎሚና እናቱ ዐብረውት ሳሉ ድንገት፡-

“ጢኒ ... ስለ መጣሽ ደስ ብሎኛል ... ነፍሴ ተንሸራታ እንዳታመልጥ የያዘሻት አንቺ ነሽ” ብሎ ድንገት ሲናገር ሰሎሚና እናቷ ማመን አልቻሉም። ከዛ አከታትለው ሊያዋሩት ቢሞክሩም፤ ምንም አላወራም። ፈገግ ብቻ ብሎ የሚሉትን እንደሰማ ያህል ራሱን ነበር ያንቀሳቀሰው። ሃኪሞቹ አሁንም ሲነግሩዋቸው ብዙም የተመሰጠ ወይም የተገረመ ሆነው አልታዩም። ሶለንን መልሶ የማቋቋሙ ሥራ ወራትን እንደሚወስድና ይህም ተደርጎ እንኳ በቀድሞው ደረጃ ላይ ሙሉ ለሙሉ ሳይደርስ እንደሚችል ነው ደጋግመው የነገሩዋቸው።

ሃኪሞቹ ተስፋ ማስቆረጥ የሚወዱ ይመስላሉ። የከፋውን ውጤትም ማሳወቅ ስለሚፈልጉ አንዳንዴ በቃ ደም ያፈላሉ። በተለይ ለአበሻ አይሆኑም። አበሻ ተስፋ ይወዳል፤ የአብዛኛው ኑሮስ በተስፋ ላይ የተመሠረተ አይደል፤ ተስፋው ሲወሰድበት ነፍሱ ልትወጣ ነው የምትደርሰው። ሰው ሞቶ ተገንዞ መቃብሩ እንኳ እየተቆፈረ፤ ‘እግዚር ያቃል አይዞኦችሁ’ ማን ያውቃል ነፍስ ይዘራ ይሆናል’ መባልን ይወዳል። ለነገሩ እነሱም ያበዙታል መሰል፤ ያገሬውም ሰዎች የሚማረሩበት ጉዳይ ነው። አንድም ክስ ስለሚፈሩ ተስፋ ለሰው አይሰጡም ይባላል የዚያ አገር ሃኪሞች። ያልሰጡትን ተስፋ ውለዱ ብሎ ማን ይከላከላል። የዚያ አገር የፍርድ ቤት ካሳ በሚሊዮን የሚቆጠር ጠገራ ብር ስለሆነ ሰጪም መክሰስ ሳይጠናወተው አልቀረም። ሃኪም በመክሰስ ብቻ ዳኅስ ያለ ጥሪት ያፈሩ ጠበቆችም ጥቂት አይደሉም። በሌላ በኩል ደግሞ ‘እውነቱን ተናግሮ የመሸበት ማደር’ የሚለው ተረት ከእንግሊዘኛ ወደአማርኛ የተተረጎመ ተረት ሳይሆን አይቀርም ያስብላል። ፍርጥርጥ አርገው ማውራት አይፈሩም ፈረንጆቹ።

ሰሎሚም ሆነ ወላጆቿ የአደጋውን መንሥኤና የሆነውን ነገር ሁሉ ለማወቅ ያደረጉት ጥረት እጅግም ፍሬ አላገኝም። ወደ ሶለን መኖሪያ አጋርትመንት ደክመንቶቹንና ዕቃውን ለማምጣት ሂደው ነበር። አብረውት ከሚኖሩት ደባሎች አንዱ ጓደኛው ከዚሁ የመግደል ሙከራ ጋር በተያያዘ ጉዳይ መታሰሩን ደርሰውበታል። ፖሊሶችም መጥተው የአንዳንድ ደክመንቶችን ፍተሻ ከማድረጋቸው በፊት፤ ሶሎም በነበረበት ቡድን ውስጥ የነበሩ ሰዎች ብዙ

ደክመንቶቹንና ላዥቶቹን ጨምረው ወስደው ነበር። ይህንን አሁንም እዚያው አፓርትመንት ውስጥ የሚኖር አንድ ጥቁር ወጣት ነው የነገራቸው። ወደ አፓርትመንቱ የሄዱት አደጋው ከደረሰ ከአንድ ሳምንት በኋላ ነው። በየሳምንቱ ሆስፒታል እየተመላለሰ የሚከታተለው መርማሪ ፖሊስም ሆነ ሌሎች የምርመራ ቡድን ሠራተኞች አደጋው ዝም ብሎ ግጭት እንዳልሆነና ምርመራው እንዳላለቀ ነግሯቸዋል። በአራተኛው ሳምንት ላይ የኤፍቢአይ መኰንኖች የሆኑ ሁለት ሰዎች መጥተው ቤተ ሰቡን አናገሩ። ከሶለን ግን ያንንም ያህል ኢንፎርሜሽን ሰላላገኙ እንደሚመለሱ ነግረዋቸው ካርዳቸውን ለሰሎሚ ሰጥተው እንደ ማስጠንቀቂያም ጠቃሚ የሆኑ ደክመንቶቹና የግል መረጃዎቹ ሁሉ ምናልባት ተሰርቀው ስለሚሆን፤ ከሬዲት ካርዱንና ሌሎች የባንክ አካውንቶቹን ካልተዘጉ እንዲዘጉ መከሩ።

በዚህ ጊዜ ሶለን 'ሶፊ ሶፊ' እያለ እንደሚወራጭና ዐብራው በአደጋው ውስጥ የነበረች ዝርልፍሬንዱ ልትሆን እንደምትችል ነገረቻቸው። የሶፊያን ጉዳይ ስትጠይቃቸው ምርመራው አሁንም በሃደት ላይ ስለሆነ ስለ እርሷ ምንም ልንነግርሽ አንችልም አሉዋት። የሶለን ስልክ በአደጋው ጊዜ ከመኪናው ውስጥ ስለጠፋ ምንም ሌላ መረጃና ቁጥሮች ሰላላገኘች ማንንም ደውላ መጠየቅ አልተቻለም። የቀረው ተስፋ ሶለን በትክክል ሲነቃ የሚሰጠው ኢንፎርሜሽን ወይም ነቅቶ ፓስዎርዱን ካስታወሰ ኢሜይሉን ከፍቶ የሚገኘው መረጃ ብቻ ነው። አለበለዚያም ይህች ሶፊያ የተባለች ምስጢራዊት ጓደኛው ከተገኘች ወይም ሶለንን ፍለጋ ከመጣች ብቻ ነው ያለው ተስፋ። ለነሰሎሚ ምርመራው አልቆ ፖሊሶቹ የሚሉትን መጠበቅ ሥቃይ ሆኖባቸዋል። ሁሉም ለምንድነው ኤፍቢአይ የተጨመረበት? ይሄ ልጅ ምን ዐይነት ነገር ውስጥ ገብቶ ይሆን? ያሸባሪነት ሥራ በሚፈጽም የወንጀል ድርጅት ውስጥ ሳያስበው ገብቶ ይሆን ወይስ በሱስ አምጪ ዕዕ ንግድ ላይ ተገኝቶ ይሆን? በዚህ የተነሳ ነገሩ ለሁሉም የባስ ግራ የሚያጋባና አስጨናቂ ሆኖባቸዋል።

ባምስተኛው ሳምንት በከፍተኛ ደረጃ ተሸሉት ከዋናው ሆስፒታል ወደ ማገገሚያ ሆስፒታል ተላለፈ። አሁን ብዙ ጥያቄዎችን በዝርዝር ባይመልስም የሚፈልገውን አዎ ወይም አይ በሚል መልስና ጥቂት ቀላል ቃላትን መናገር ጀምሮአል። በዚህ ሆስፒታል የንግግር፣ የአካል እንቅስቃሴ፣ የማግበራዊና የኑሮ ችሎታዎች ማዳበሪያና መልሶ ማቋቋሚያ ህክምና ነው የሚሰጠው። አሁን ሕይወቱ ተርፋ የለ? የሚቀጥለው ደግሞ የአእምሮውን ተግባር ቢቻል ወደ ቀድሞ ቦታው፣ ካልሆነም እስከ ተቻለው ለመመለስ ጥረት ማድረግ ነው።

የሶለን ጤና መሻሻል ለሰሎሚ ትልቅ ደስታ ፈጥሮላታል። ትንሽ ርቀት በድጋፍ መሄድ ችሎአል። የተወሰነ ይሁን እንጂ ማውራትና መጣቅም ጀምሮአል። ምግብ በእጁ መብላት ጀምሮአል። ዐልፎ ዐልፎ ትን ስለሚለው ያው በጥንቃቄ ነው እንጂ። ሃኪሞቹ ትንታው ከደረሰበት የአእምሮ መቁሰል ጋር የተያያዘ ነው ብለው

ያሰቡ ሲሆን ለረጅም ጊዜም የመተንፈሻ ማሽን የአየር ቧንቧ ጉሮሮው ውስጥ ስለቆየ ሙንቻዎቹ ሳይላሉ ስላልቀሩም ይሆናል ብለው ነው ያስረዱዋቸው። በግራ ጉኑም ከአደጋው ጋር ተያይዞ አምስት የጐድን ዐጥንቶቹ ስለተሰበሩ አተነፋፈሱ ላይ አሁንም ትልቅ ተጽዕኖ ፈጥሮአል። ትንታው ደግሞ ምግብና ፈሳሽ ወደ አየር ቢገባ አስገብቶ አደገኛ ኢንፌክሽን ሳምባው ውስጥ እንዳይፈጥር ይፈራል። የራሱ ላይ ቁስል ሙሉ ለሙሉ ባይድንም ጠገግ ብሏል። የማገገሚያው ህክምና አድካሚ ነው። እንቅልፋ ደገና ቢሆንም አሁንም ላብ በላብ ሆኖ እየባነነ በመሃል በመሃል ይነቃል። የሰሎሚ መኖር ከህክምናው ያላነሰ ለመትረፉ አስተዋጥኦ አድርጓል ማለት ይቻላል። ትእግሥቷና ፍቅሯ ልክ የለውም። የሆስፒታሉ ሠራተኞችም በጣም ወድደዋታል።

ሶለን አሁን የማስታወስ ችሎታው በከፊል የተመለሰ ከመሆኑም ባሻገር ንግግሩም በፍጥነት እየተሰተካከለ ነው። ደጋግማ ስለ ሶፊያና ስለ አደጋው የሚያስታውሰውን ብትጠይቀውም ይህ ነው የሚባል ነገር ሊነግራት አልቻለም። ቆይቶ ግን ከሶፊያ ጋር አብረው አምሽተው ከራት ሲመለሱ መንገድ ላይ ተኩስ እንደተከፈተባቸውና እሷም እጇን እያወናጨፈች ስትሮካኽ ትዝ እንደሚለው ነገራት። ሁለት መኪኖች ከግራና ከቀኝ መጥተው ተኩስ እንደከፈቱባቸው ትዝ እንደሚለው። ዕዕ መውሰዱም ሆነ መስከራቸው ትዝ እንደማይለው ነው የነገራት። አሁንም ስልኩ የት እንዳለ ወይም የሶፊያ ስልክ ቁጥር ስንት እንደሆነ ወይም የኢሜይሉ ፓስዎርድ ምን እንደሆነ ሊያስታውስ አልቻለም። ሰሎሚም ልታስጨንቀው አልፈለገችም። እርሱ ግን መቃገጥና የሶፊያን ስም በእንቅልፍ ልቡ መጥራቱን አላቆመም። አሁንም ስለ ቡድኑ ጉዳይ ለቤተ ሰቡ ምንም ዝርዝር ነገር አላወራም። በዚህ መሃል አንድ ቀን ሻል ብሎት ሃኪሙ እንዲያናግሩት ስለፈቀደ የምርመራ መኰንኖቹ ትንሽ ሊያናግሩት ሞክረው ገና የማስታወስ ችሎታው ብዙም ስላልተመለሰ ያሰቡትን ያህል አልረዳቸውም። ስለ ሶፊያም ጉዳይ ጠይቋቸው ለጊዜው ምንም መረጃ ሊሰጡት እንደማይችሉ ነው የነገሩት። ይህም ጭንቀቱን ጨምሮበታል።

ይሄው ሰሎሚም አሜሪካ ከመጣች ሁለት ወር አለፈ። ከብሮም ከሥራ ውጪ ከዚያ አይጠፋም። ሕይወቱ ሁሉ ሆስፒታል ሆኖአል ማለት ይቻላል። ድሮም ቤተ ሰብ ስለሆነ ለሰሎሚ ወላጆች የተለየ ነገር ባይሆንም፤ ሰሎሚ ግን ነገሩ ከዚያ በላይ እንዳይሆን አሳስቦአታል። ተረኛ ሆኖ የተረ ቀን እርሷም ቅር ቅር ይላት ጀምሮአል። ደግነቱና ውለታው በጣም ነው ልቧን የነካው። ደግሞ ያሳዝናትም ጀምሮአል። በተለይ አሁን አሁን ሶለንም እየተሻለው ስለሆነ ዐልፎ ዐልፎ እናቷ ወይም አባቷ ሲኖሩ፣ ከክብሮም ጋር ወጣ ወጣ ማለት ጀምራለች። በዚህ መካከል ደግሞ ከወዳገር ቤት ከኤርትራ አሳዛኝ ዜና መጣ። ከብሮምን ሊጠይቁ ለመምጣት በዝግጅት ላይ የነበሩት እናቱ ድንገት ታመው ማረፋቸው ተነገረው። ከብሮም

እጅግ አዘነ። አንድ እገቱ ከባሏ ጋር በሥራ ምክንያት አውሰትራሊያ ነው ያለችው። ከብሮም የመጨረሻ ልጅ ነው። ቅርብ ያሉት ዘመዶቹ አክሱቱና ቤተ ሰቦቿ ሚሊዋኪ በሚባል ከተማ ይኖራሉ። ከተማው ለቺካጎ ቅርብ፣ ካንድ ሰአት ተኩል እስከ ሁለት ሰዓት የሚያስሄድ ርቀት ያለው ነው።

ይህም ሰሎሚንና ከብሮምን የበለጠ ሳያቀራርባቸው አልቀረም። ሰሎሚ ደግሞ ከብሮም ሶለን ታሞ ለዋለው ውለታ አሁን ብድር ለመመለስ የፈለገች ይመስላል። በዚህ መሃል ያለው መቀራረባቸው ግን የሚፈጥረውን መዘዝ እምብዛም ልብ ያለችው አይመስልም።

ሶለን በጣም እየተሻለው ስለመጣ አንዳንዴ ማንም አያድርለትም። የማስታወስ ችሎታውና የአእምሮው ቅልጥፍና በተወሰነ መጠን ተመልሶለታል። አሁንም ገና ሐሳቡን እንደፈለገ መግለጽ አልቻለም፤ ትንሽ አውርቶ ሐሳቡ ይጠፋበታል ወይም ተበሳጭቶ ይተወዋል። እንደ ድሮው ተጫዋችና ያሰበውን የሚናገር መሆን ገና አልቻለም። በሰብእናው ላይ ትልቅ ለውጥ ይታያል። አንድም ብዙ የጭንቅላት አደጋ የደረሰባቸው ሰዎች እንደሚሆኑት የዚያ ወጤት ሊሆን ይችላል፤ አልያም የደረሰበት አደጋና ምክንያቱ እየታወቀው ሲመጣ የገባበት የድባቱ ስሜት ሳይሆን አይቀርም። አሁን ትንሽ ትንሽ ማንበብ፣ ካባቱ ጋርም ማውራት ደስ ይለው ጀምሮአል። እርሱና አባቱ በመልክ ብቻ ሳይሆን በባሕርይም ይመሳሰላሉ።

ቀኑ የከብሮም የልደት ቀን ስለነበር ሰሎሚ እርሱን ለማስገረምና ለማስደሰት ብላ የተለየ ራት ልትጋብዘው ቀጠሮ ይዘዋል። ጆን ሃንክስ በሚባለው ረጅም ሕንጻ ላይ ባለው ሬስቶራንት ነው ልትጋብዘው ያሰበችው። ከተማዬቱንና ባሻገሩን ሁሉ የሚያሳይ 360 ሂግሪ እይታ ያለው ቦታ በመሆኑ ከብሮም ይህንን ቦታ በጣም እንደሚወደው ታውቃለች። ሬስቶራንቱ የሚገኘው ዘጠና አምስተኛው ፎቅ ላይ ሲሆን ከእርሱ በላይ ባለው ፎቅ ላይ ደግሞ ቀለል ያለ ባር ላውንጅ አለ። ቀኑ ፍንትው ያለ ስለሆነ ዙሪያ ገባው በግልጽ ይታያል። ከተማውና ሐይቁ የሠሩት የውበት ስብጥር ቃል አይገልጸውም። አረንጓዴው ልምላሜ፣ ሰማያዊው ሐይቅና የተለያየ ሕብረ ቀለማትና መጠን ባላቸው ሕንጻዎች የተዋበው የከተማው እምብርት ከላይ ሲያዩት ዕቀፋኝ ዕቀፋኝ ይላል።

ስጦታ ሽቱ ነው የገዛችለት፤ የሚወደውን ሁኅ ቦስ። እርሷም እርሱም ዘንጠዋል። ያንተ ቀን ስለሆነ አትነዳም ብላው እርሷ ናት ከቤቱ በአባቷ መኪና ይዛው ወደ ቦታው የሄዱት። ከብሮም በመጠኑም ሲሆን ቀስ በቀስ ከእናቱ ንዝን መጽናናት ጀምሮአል። ቦታው ሲደርሱ የልደት ስጦታው የጆን ሃንክስ ግብዣ ነፍሱን ነው ያምነሸሸው። በርግጥ ጥሩ ምርጫ ነበር። ከብሮም እንደ ልጅ ነው ያረገው፤ ገና እኮ ሽቱው አልተሰጠውም። ትንሽ ዞር ዞር እያሉ በመስተዋት

በታጠረው ፎቅ ውስጥ ቺካጎን ከነባሻገሯ ከታዩ በኋላ በምዕራብ አቅጣጫ ሲደርሱ ልትገባ ያለችው ፀሐይ ቀልባቸውን ይዞ አቀመቻቸው። ይዞ መታደል ነው፤ ሁሌም የማይጋጥም ዕድል ነውና። ሳያስበው ከብሮምም እጁን ሰሎሚ ትከሻ ላይ ጣል አደረገ። እርሷም ምንም አላለችም ጠጋ ብላው ቆመች።

የፀሐይዋን መጥለቅ አይተው ጥቂት ፎቶ ተነሥተው ደውላ ወዳስያዘችው መቀመጫቸው አመሩ። ወንበሯን ስቦ በማስተካከል እርሷን ካስቀመጠ በኋላ ራሱም ተተመጠ። በመስኮት አጠገብ ስለነበር የተቀመጡት አሁንም እይታው የሚጠገብ አልነበረም። የሚጠጡትን አዘው የምግቡን ሜኑ ማየት ጀመሩ። ምግቡ እስኪመጣ ያመጣችለትን ስጦታ አውጥታ እየሰጠችው ‘መልካም ልደትን’ በንግሊዝኛ ዘመረችለት፤ ቀስ ብላ። ከብሮም ከፍቶ ሲያየው ደስ አለው፤ ከሰሎሚ ሽቶ። እጆቿን ወደእሱ ወስዶ ምጥጥ አድርጎ ሳማቸው። ሳታስበው ፊቷ ቀላ እንደ ማፈርም አደረጋት። ዐይን ዐይኗን እያየ እንባ ባቀረሩ አይኖቹ። “ሰሊና እኔ ምንም ቃል የለኝም። በጣም ነው የማመሰግነው። አንቺ ባትኖሪ ኖሮ የእናቱን ሐዘን እንዴት አልፈው ነበር። ደግሞ ደግነትሽና ይህንም ልደቴን እንዲህ ዐስበሽ ሰላክበርሽልኝ ቢታ፤ I have no words” ብሎ አሁንም እጇን ማሻሸት ቀጠለ።

“አረ ምንም አይደል ... አንተ እኮ በጣም ጥሩ ሰው ነህ! ከዚህም በላይ ይገባሃል። የማትለዋወጥ ጥሩ ሰው ነህ...” አለችው እጇን እርሷም በተራዋ ጭምቅ እያደረገች።

በዚህ መሃል አስተናጋጁ ምግባቸውን ይዞ ስለመጣ አትኩሮታቸውን ቀየሩ። የመጀመሪያውን አጐረሳት። ግሪልድ የሆነ ዓላ ነበር እሱ ያዘዘው፤ እሷ ደግሞ ዶሮ። ትንሽ እንደበለ፤ “ዛሬ እንደምወዳትና አሁንም የፍቅሯ ምርኮኛ እንደሆንሁ ልንገራት?... ወይስ ዝም ብሎ እየሄደ ባለበት በራሱ ፍጥነት ይፈንዳ...” እያለ በማመንታት በሐሳብ ጭልጥ ብሎ ሲሄድ ያዘችው።

“አረ ከብርሽ... በሐሳብ ... ተንሸራተህ ከፎቅ እንዳትከሰክስ ... አሁን ሌላ ሰው ደግሞ ማስታመም አንፈልግም” አለችው እየቀለደች።

“አሁ ... አሁ ... ይህም አይደል ... ይገርማል እኮ!” አለ ራሱን ለመመለስ እየታገለ። “ምኑ?” አለችው። አሁን ደግሞ እሱ ፊቱ ላይ ማፈር ይታይበታል። ያሰበውን ያወቀችበት ስለመሰለው ሳይሆን አልቀረም። ቦርሳዋ ውስጥ ያለው ስልክ ሲጮሽ ለማንግት ዞር ስትል መልስ ከመስጠቱም ተገላገለ። የሚለውን ለማስብ ፋታ ያገኘ መሰለው። ስልኩን አውጥታ ስታየው ሕያው ነው።

“ሃሎ ... ሕያዊ ሰላም ነው?” ስትለው ደምሁ ተለዋወጠባት።

“እም ባክሽ ትንሽ ችግር አለ... እምምም”

“ምንድነው? ቢቢ ደገና ነው? ምንዴነው?” እያለች ተተረማመሰች።

“በቢን ራት ሲበላ ትን ብሎት ... በቃ አለ አይደል አየርም አጥሮት አሁን ወደ ዋናው ሆስፒታል ባንቡላንስ ወስደውታል። እኔም ወደዚያው እየሄድሁ ነው። ማሣም አብራው ናት። ከቻልሽ እዚያው እንገናኝ። ረጋ በዪ ደግሞ። የት ነሽ?”

“ወይኔ ... እሸ መጣሁ ... እዚህ ከተማ ከክብሮም ጋር ነኝ ... አልነግረሁህም?”

“አው ... አዎን ረሳሁት ... ድንጋጤውም ነው መሰለኝ ... እስኪ ክብርሽን ላናግረው ...”

አሁንም የምታደርገውን አጥታ እንደተለመደው እንባዋ ቀደማት ... ስልኩን ለክብሮም ሰጠችው። “ግይ ሕያዌ ምንድነው? ... ሶለን ደገና አይደለም እንዴ?”

“ምን ባክህ ያው ትንታ ያስቸግረው የለ? ራት ሲበላ aspirate አረገ መሰለ ... ወደ ድንገተኛ ክፍል ወስደውታል ... እኔም እዚያው እየሄድሁ ነው ... ደግሞ ... happy birthday bro..”

“thanks... በቃ አሁኑኑ መጣን ዳውን ታውን ነን ... መጣን...”

“እሸ will see you እዚያው ... ቀስ በሉ” ብሎ ስልኩን ዘጋው።

ሒሳባቸውን ከፍለው ወደ መኪናቸው ገመገሙ። አሁንም እያለቀሰች ነው ሰሎሜ። ክብሮምም እያባበላትና የሚለውን ዐጥቶ።

“ሰሊና he will be okay” የሚለውን ማጽናኛ ቃል እየደጋገመ ትከሻዋን እያባበሰና መታ መታ እያደረገ መኪናቸው ጋ ደረሰ። ከሆስፒታሉ ብዙም ስለማይርቅ ከሕያው ቀድመው ደረሰ። ሶለን ግን አተነፋፈሱ ጥሩ ስላልነበረና ወደ አየር ያደረገው የገባው ምግብ የፈጠረው የሙተንፈስ መታወክ ለሕይወቱ አሥጊ ጉዳይ ሆኖ ስለተገኘ፤ እንደገና ወደ አይሲዩ ገብቶ የሙተንፈሻ ማሸን ተደርጎለት ተኝቶአል። ለአዎር ጊዜ ሙተንፈስና የልቡም ምት ቆሞ ነበር። አሁን ሙሉ በሙሉ ራሱን አልሳተም። ሰሎሜ ደግሞ የጥፋተኝነት ስሜት አያውቃት ነው። ራስ ወዳድ ሆና ሶለንን ጥላ ሄዳ ከክብሮም ጋር ሲዝናኑ ይህ ስለደረሰበት፤ የእሷ ጥፋት አድርጋ አሰበችው። የሠራቸውን ሁሉ ያፈረሰችው መሰላት። የህልግ ፍጻሜና የሶለን ፍጻሜ አንድ እንዳይሆን ፈራች። የሶለንን ሕይወት የማዳን ተስፋ በሩ ከኋላዋ የተዘጋባት መሰላት። በዚህ ጊዜ ክብሮም ከኋላዋ መጥቶ ለማጽናኛት እጁን ትከሻዋ ላይ ሲያደርግ፤ በቅርብ ታጥቦት የነበረው የእጁ ቅዝቃዜ ዐንገቷን ሲነካው ደንብራ ዘለለች። ከህልግ ጋ ተገጣጥሞባት። እሱም ፈጽሞ ያላሰበው ነገር ስለነበር ደንገጥ ብሎ እጁን ሰበሰበ።

“ይቅርታ ሐሳብ ውስጥ ግብቼ ደነገጥሁ” ብላ ለማስተባበል ሞከረች። እሱም የሚያደርገውን አጥቶ እጁን ወደ ኪሱ ውስጥ ከተተ። ለጊዜው ማንም ምንም ማድረግ አልቻለም። ደስ የማይል እርግጠኝነት ያጣ የዝምታ ድባብ የሁሉንም ከንፈር ሽብቦ ያዘ።

ፍለጋ

ከሰሎሜ በድንገት ወደ አሜሪካ መሄድ በኋላ የመላኩም ሕይወት ብዙ ለውጦችን አስተናግዷል። ለውጡ ደግሞ ያደኗር ብቻ ሳይሆን ያስተሳሰብም ቁምር ነው። ቶሮንቶ እያለ ለአንድ ዓመት ጓደኛው የነበረችና እጅግ ትወደው የነበረች ልጅ፤ ግንኙነታቸው ከመቋረጡ በፊት ሁልጊዜም የምትለው ነገር አሁን ገና ነው እውነት እንደነበር እየገባው የመጣው። “ተወዳጅነትህን ያበዛው መውደድ አለመቻልህን ለመደበቅ በምታደርገው አእምሮአዊ ጥረት ምክንያት የምታሳየው ጥሩ ማንነት ነው” ትለው ነበር። “ከሎንዶን ቀንቦ ልብን ቢጨምርልህ፤ ግሩም አፍታሪ ይወጣህ ነበር” በማለት ጎፈሬውን እያሻሸች እውነቱን ልትነግረው ብዙ ጥክራ ነበር። ልጅቷ ሳይኮሎጂስት ወይም ፈላስፋ አልነበረችም። አንባቢ ነጋዴ ብቻ ነበረች። ካሥራ ሁለተኛ ክፍል ያልዘለለች ብትሆንም በመቶዎች የሚቆጠሩ መጻሕፍትን ያነበበች ከመሆኑም በላይ፤ ከተፈጥሮ በጣም ቅርብ ያለው ኑሮ ትኖር ነበር። አንዳንዴ አበሻ መሆኑንም ይጠራጠረው ነበር፤ በአኳኋኗና በአስተሳሰቧ።

ገና ያሥራ ስምንት ዓመት ልጅ ሆና ነው ከቤተሰብ ወጥታ ራሷን ለመቻል ደፋ ቀና ማለት የጀመረችው። ከጓደኞቿ ጋር አብራ በመኖር ጥቃቅን ሥራዎችን ጀምራ፤ በሁዋላም የራሷን ትንሽ ሱቅ ከፍታ በተጨማሪም ብዙውን ነገር በእንተርኔት ላይ ነበር የምትነግደው። የምትሸጣቸው ነገሮች ደግሞ በቀላሉ የማይገኙ ጥቃቅን ገጣጪዎችና ከየአገሩ የመጡ ለየት ያሉ ታሪካዊና ጥንታዊ ቅርስ ነክ ነገሮች ናቸው። ላቅ ያለ የቀለም ማቀናበር ችሎታና ቅርጽን የማሰባጠር ተስጥዎም አላት። ነገሮችን ስታሰካካቸው ውብ ነገር ይወጣቸዋል።

ሚሚ ያኔ መላኩን ቆፍራ ቆፍራ በችግሩ ምንጭ ላይ ባትደርስበትም፤ የነገሩን ገረገራ ለመርገጥም ቢሆን የቻለችው እሷ ብቻ ነበረች። በክርክር መላኩ ቢያሸንፍም፤ ሚሚ ግን በመጨረሻ ሎንዶን ትሆን ብወደውም፤ ለማፍቀር የምደርስበት፤ ደግሞም የረጋቤን ያህል ሊያፈቅረኝ የሚችል ልብ ስለሌለህ ካንተ ጋር መቆየት አልችልም ብላው ነው የተለየችው። ሲለያዩ መላኩ በጣም ነበር የተገባው። እሷን የማጣቱንም፤ የተለያዩበትም ምክንያት በልቡ ስላልገባው በሙግት ሊመልሳት ቢሞክርም አልቻለም፤ የባሰ አራቃት እንጂ። እሱ ከሙግት

“ቤቢን ራት ሲበላ ትን ብሎት ... በቃ አለ አይደል አየርም አጥሮት አሁን ወደ ዋናው ሆስፒታል ባንቡላንስ ወስደውታል። እኔም ወደዚያው እየሄድሁ ነው። ማሣም አብራው ናት። ከቻልሽ እዚያው እንገናኝ። ረጋ በዪ ደግሞ። የት ነሽ?”

“ወይኔ ... እሺ መጣሁ... እዚህ ከተማ ከክብሮም ጋር ነኝ... አልነግረውህም?”

“አው... አዎን ረሳሁት ... ድንጋጤውም ነው መሰለኝ... እስኪ ከብርሽን ላናገረው...”

አሁንም የምታደርገውን አጥታ እንደተለመደው እንባዋ ቀደማት... ስልኩን ለክብሮም ሰጠችው። “ሃይ ሕያዌ ምንድነው?... ሶለን ደጎና አይደለም እንዴ?”

“ምን ባከዘ ያው ትንታ ያስቸግረው የለ? ራት ሲበላ aspirate አረገ መሰል... ወደ ድንገተኛ ክፍል ወስደውታል... እኔም እዚያው እየሄድሁ ነው... ደግሞ ... happy birthday bro..”

“thanks... በቃ አሁኑኑ መጣን ዳውን ታውን ነን... መጣን...”

“እሺ will see you እዚያው... ቀስ በሉ” ብሎ ስልኩን ዘጋው።

ሐሳባቸውን ከፍለው ወደ መኪናቸው ገመገሙ። አሁንም እያለቀሰች ነው ሰሎሚ። ክብሮምም እያባበላትና የሚለውን ዐጥቶ፡-

“ሰሊና he will be okay” የሚለውን ማጽናኛ ቃል እየደጋገመ ትከሻዋን እያባበሰና መታ መታ እያደረገ መኪናቸው ጋ ደረሰ። ከሆስፒታሉ ብዙም ስለማይርቅ ከሕያው ቀድመው ደረሰ። ሶለን ግን አተነፋፈሉ ጥሩ ስላልነበረና ወደ አየር ያደገው የገባው ምግብ የፈጠረው የመተንፈስ መታወክ ለሕይወቱ አሥጊ ጉዳይ ሆኖ ሰለተገኘ፤ እንደገና ወደ አይሲዩ ገብቶ የመተንፈሻ ማሽን ተደርጎለት ተኝቶአል። ለአጭር ጊዜ መተንፈስና የልቡም ምት ቆሞ ነበር። አሁን ሙሉ በሙሉ ራሱን አልሳተም። ሰሎሚ ደግሞ የጥፋተኝነት ስሜት እያሠቃያት ነው። ራስ ወዳድ ሆኖ ሶለንን ጥላ ሂዳ ከክብሮም ጋር ሲዝናኑ ይህ ስለደረሰበት፤ የእሷ ጥፋት አድርጋ አሰበችው። የሠራቸውን ሁሉ ያፈረሰችው መሰላት። የህልሟ ፍጻሜና የሶለን ፍጻሜ አንድ እንዳይሆን ፈራች። የሶለንን ሕይወት የማዳን ተስፋ በሩ ከኋላዋ የተዘጋባት መሰላት። በዚህ ጊዜ ክብሮም ከኋላዋ መጥቶ ለማጽናኛት እጁን ትከሻዋ ላይ ሲያደርግ፤ በቅርብ ታጥቦት የነበረው የእጁ ቅዝቃዜ ዐንገቷን ሲነካው ደንብራ ዘለለች። ከህልሟ ጋ ተገጣጥሞባት። እሱም ፈጽሞ ያላሰበው ነገር ስለነበር ደንገጥ ብሎ እጁን ሰበሰበ።

“ይቅርታ ሐሳብ ውስጥ ግብቼ ደነገጥሁ” ብላ ለማስተባበል ሞከረች። እሱም የሚያደርገውን አጥቶ እጁን ወደ ኪሱ ውስጥ ከተተ። ለጊዜው ማንም ምንም ማድረግ አልቻለም። ደስ የማይል እርግጠኝነት ያጣ የዝምታ ድባብ የሁሉንም ከንፈር ሸብሶ ያዘ።

ፍለጋ

ከሰሎሚ በድንገት ወደ አሜሪካ መሄድ በኋላ የመላኬም ሕይወት ብዙ ለውጦችን አስተናግዷል። ለውጡ ደግሞ ያኗደር ብቻ ሳይሆን ያስተሳሰብም ጭምር ነው። ቶሮንቶ እያለ ለአንድ ዓመት ጓደኛው የነበረችና እጅግ ትወደው የነበረች ልጅ፤ ግንኙነታቸው ከመቋረጡ በፊት ሁልጊዜም የምትለው ነገር አሁን ገና ነው እውነት እንደነበር እየገባው የመጣው። “ተወዳጅነትህን ያበዛው መውደድ አለመቻልህን ለመደበቅ በምታደርገው አእምሮአዊ ጥረት ምክንያት የምታሳየው ጥሩ ማንነት ነው” ትለው ነበር። “ከጭንቅላትህ ቀንሶ ልብን ቢጨምርልህ፤ ግሩም አፍቃሪ ይወጣህ ነበር” በማለት ጎፈሬውን እያሻሸች እውነቱን ልትነግረው ብዙ ሞክራ ነበር። ልጅቷ ሳይኮሎጂስት ወይም ፈላስፋ አልነበረችም። አንባቢ ነጋዴ ብቻ ነበረች። ካሥራ ሁለተኛ ክፍል ያልዘለለች ብትሆንም በመቶዎች የሚቆጠሩ መጻሕፍትን ያነበበች ከመሆኑም በላይ፤ ከተፈጥሮ በጣም ቅርብ ታለው ኑሮ ትኖር ነበር። አንዳንዴ አበሻ መሆኑንም ይጠራጠረው ነበር፤ በአኳኋኗና በአስተሳሰቧ።

ገና ያሥራ ስምንት ዓመት ልጅ ሆና ነው ከቤተ ሰብ ወጥታ ራሷን ለመቻል ደፋ ቀና ማለት የጀመረችው። ከጓደኞቿ ጋር አብራ በመኖር ጥቃቅን ሥራዎችን ጀምራ። በሁዋላም የራሷን ትንሽ ሱቅ ከፍታ በተጨማሪም ብዙውን ነገር በኢንተርኔት ላይ ነበር የምትነግደው። የምትሸጣቸው ነገሮች ደግሞ በቀላሉ የማይገኙ ጥቃቅን ገጣጌዎችና ከየአገሩ የመጡ ለየት ያሉ ታሪካዊና ጥንታዊ ቅርስ ነክ ነገሮች ናቸው። ላቅ ያለ የቀለም ማቀናበር ችሎታና ቅርጽን የማሰባጠር ተሰጥዎም አላት። ነገሮችን ስታሰክቶቸው ውብ ነገር ይወጣቸዋል።

ሚሚ ያኔ መላኬን ቆፍራ ቆፍራ በችግሩ ምንጭ ላይ ባትደርስበትም፤ የነገሩን ገረገራ ለመርገጥም ቢሆን የቻለችው እሷ ብቻ ነበረች። በክርክር መላኬ ቢያሸንፍም፤ ሚሚ ግን በመጨረሻ “ጭንቅላትህን ብወደውም፤ ለማፍቀር የምደርስበት፤ ደግሞም የረጋቤን ያህል ሊያፈቅረኝ የሚችል ልብ ስለሌለህ ካንቶ ጋር መቆየት አልችልም” ብላው ነው የተለየችው። ሲለያይ መላኬ በጣም ነበር የተጎዳው። እሷን የማጣቱንም፤ የተለያየበትም ምክንያት በልቡ ስላልገባው በሙግት ሊመልሳት ቢሞክርም አልቻለም፤ የባሰ አራቃት እንጂ። እሱ ከሙግት

ሌላ ቋንቋ የለውም፡፡ ጥንካሬው ሙግቱ ነው፡፡ የሷም ሽሽት ከእሱ ሙግት የተነሣ ነበር። ከጥቂት ወራት በኋላ ባገባችው በትምህርቱ ባልገፋና፤ በኑሮውም ባልተንደላቀቀው ጐረምሳ ውስጥ ምን እንዳገኘች ዛሬም ለመላክ ምስጢር ነው። በአእምሯቸው የተሳካላቸው ሰዎች በልባቸው ማፍቀር ካልቻሉ ድርብ ችግር ሳይሆን አይቀርም። ልብም ለጭንቅላት የማይገባ የራሱ ክሂሎትና ቋንቋ አለውና።

መላክ ደግሞ ትንሿ ልቡ እስከትጠፋ የወደደቻቸው ብዙ ሰዎች በሞትም በመለየትም ገና ከልጅነቱ ጀምሮ ተደጋግመው ተነጥቋል። ስለዚህም ትንሿ ልቡ ላለመገባት የመረጠችው መንገድ ስራውን ሁሉ ለጎበዝ ጭንቅላቱ ትታ ለራሷ በሰራችው የብቸኝነት ገዳም ውስጥ ገብታ ለረጅም ጊዜ ከሰው ርቃ፤ ሰውንም አርቃ መኖር ነው። ይህ ሁሉ ባለፈው ከምስለ መላክ ጋር ካደረገው ሙግት በኋላ ለመላክ ሳይገለጥለት አልቀረም። የሚሟንም ጉዳይ መላላሽ ያሰበው ከዚያ ወዲህ ነው። አሁን ልቡን ወደ ልጅነቱ ደረጃ ለመመለስ ታፋኑው የቆዩ አስቸጋሪ ጥያቄዎቹንም ለመጋፈጥ የበለጠ የተዘጋጀ ይመስላል። ቢሆንም ስንት ዘመን ሲመራው የቆየውን ስል ጭንቅላቱን አደብ ማስገዛት አልቻለም። ልቡ ግን ሞቅ እያላትና ከዓመታት እንቅልፏ እየነቃች በቅድሚያ ቤተሰቦቿን የመፈለግ ረዕዮቿን ለቀቀችበት።

አባቱን የማወቅና የናቱንም ቤተ ሰብ የማፈላለጥ ፍላጎት እየጠነከረበት ሄደ። አሜሪካ ደውሎ ከሣራ እናት ያገኘው ተጨማሪ ነገር የአባቱ ስም ሃሰን መባሉን፤ በትውልዱም አፋር መሆኑን፤ ለመኝ የነበረችበት ከተማም አሳይታ መሆኑን ነው። ለመኝ የነበረችባቸውን ሴትዮ ስም ግን እንደማያውቁ ነው የነገሩት። ተጨማሪ ትዝ የሚለው ነገር ቢኖር የመቁዋ አክስቱ ስማቸው ወይዘሮ አሰለፈች እንደሆነና የቱሌ ሠራተኛ እንደነበሩ ነው። የአምስት ዓመት ልጅ ሆኖ መቁም ሄዶ ስለነበር እንደ ህልም ደብዛሳ ትዝታው አልጠፋበትም። ለእናቱም ቀብር ያክስቱ ቤተ ሰቦች መጥተው ነበር፤ ግን ብዙም ሳይቆይ በዚያው ጠፍተው ቀሩ። በመጨረሻ የሣራ እናት ሲወስዱት እነበረውና አጎቱ ከነበረበት የቀበሌ ቤት ሰፈር ግን በምልክት ሄዶ ነዋሪዎቹን ቢያጠያይቅም፤ የሱን አጎት እንደማያውቁት ነግረውታል። ይህ የአዲሳባው ፍለጋ ፍሬ ቢስ ስለሆነ ፍለጋውን ከመቁ ለመጀመር ወሰነ።

ሁል ጊዜም ሥራ ይበዛበታል። የሱ ድርሻ ሥልጠናና የፕሮግራም ስልት ነደፋ ነው። እንዲሁም ከውጭ አገር ከዋናው መሥሪያ ቤት የፕሮግራምና የሥልጠና ክፍል ጋር እዚህ ያለውን ቢሮ ተጣጥሞ እንዲሠራ ማስተባበር ነው። የድርጅታቸው ትልቁ ሥራ ደግሞ ጎበረተ ሰብን መሠረት ያደረጉ ድርጅቶችንና የችግረኛ ማኅበረሰቦችን ዐቅም መገንባት፤ የመንግሥት ቢሮዎችን፤ አገር በቀል ማኅበራትንና መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችንም ማገዝ ነው። በጤና፤ በዕርሻ፤ በትምህርትና በመሠረተ ልማት ግንባታ ዙርያም ያተኩራል። የቢሮው ዋና ዳይሬክተር ዴንማርካዊ ሲሆን፤ ጥቂት በኢንተርኔሽናል ቡድኖች ስም

የመጡ ሌሎች የውጭ ዜጎችም አሉ። የቢሮው አስተዳደርና የፋይናንስ ገላፊዎች ያንድ አገር ልጆች ናቸው። በዚህም የተነሣ ዋናው ቢሮና ፕሮጀክቶች ላይ ቤተ ዘመዶችና ያገር ልጆች ተመስገውበታል። መሥሪያ ቤቱ የልማት ማኅበርም ይመስላል፤ ያገር ሳይሆን ያገር ልጆችን ማልሚያ። እሱና ጥቂት ፕሮግራም አካባቢ የሚሠሩ ዕድልና ሙያ መሥሪያ ቤቱ ውስጥ የጨመራቸው ሠራተኞች ፍንጣቂ ሊጠፉ የተቃረቡ የመሥሪያ ቤቱ ዋልያዎችም ይመስላሉ። እሱ እዚያ መሥሪያ ቤት ውስጥ የተቀጠረው በዋናው ዳይሬክተር አማካኝነት ከመሆኑም በላይ፤ ሥራውን ከበቂ በላይ የሚሠራና በተለመደው የነገር ሽረባ እጁን ስለማያስገባ ብዙም የሚጻፈረው የለም።

ስሎሚ የጣለችበትን አደራ ለመወጣት እነሰሰናን ማየቱና መንከባከቡ በደስታም በትጋትም የሚሠራው ሥራ ነው። የሚያስፈልጋቸውን ይዝጋላቸዋል። ሰሰናን ያስጠናል፡ አልፎ አልፎም ይዘላቸው ይወጣና ያዝናናቸዋል። የሰሎሚ አያትም አብረዋቸው ስለነበሩ ከሳቸውም ጋር በዚያው መቀራረብ ችለዋል። በሳምንት ቢያንስ ሁለት ጊዜ እዛው አምሽቱ ራት በልቶ ወደ ቤቱ ይሄዳል።

መላክ ሰሞኑን ወደ መቂ ለመሄድ ዐስቦአል። በማይኖርበት ጊዜ እሱን ተክታ የሥልጠና ጉዳዮችን የምትከታተልለትንና ፕሮጀክት ላይ አጣዳፊ ነገር ሲኖር የምትሠራለትን ፎዚያን ደውሎ ቢሮው እንድትመጣ ስለነገራት እሷን እየጠበቀ አንዳንድ ወረቀቶችንና የሚላኩ ደብዳቤዎችን መፈራረም ጀመረ።

ሰፋፊ መስኮቶቹ ወደ ምሥራቅ የዞሩ ስለሆኑ ቢሮው የጠዋት ፀሐይና የከሰንት ጥላ ስለሚያገኝ ደስ የሚል ድባብ አለው። ጠረጴዛው ሁሌም ጽድት ያለ ነው። ብዙ ኩቱት አያስቀምጥም። ወዲያው መሠራት ያለባቸውን ነገሮችና እየተጠናቀቁ ያሉ ሥራዎች ብቻ ናቸው የሚቀመጡት። ከወንበሩ ጀርባ ባለው ግድግዳ ላይ የሚሠራቸውን ነገሮችና ሐሳቦችን ጫር ጫር የሚያደርግበት ነጭ ሰሌዳ አለ። በአጠገቡ ደግሞ ፎቶግራፎችና አንዳንድ ሊደረጉ የሚገባቸው ዕቅዶች የተሰካካበት የዕንጨት ሰሌዳም ተሰቅሎአል። ከጠረጴዛው በተቃራኒ ባሻገር ፊት ለፊት ባለው ግድግዳ ላይ ያሉት በጥቂርና ነጭ ፎቶግራፍ፤ ተሠርተው ቅልል ባለ ፍሬም ውስጥ የተሰቀሉ ፎቶዎች አሉ። እነዚህ በጥንቃቄ ተዘበረቀው የተደረደሩት የጋንዲ፤ የማርቲን ሉተር ኪንግና የማሪያ ቴሬሳ ፎቶዎች ሁሉም ከመላክ ጋር እንደተፋጠጡ ነው።

ግድግዳው ላይ ያለው ሰዓት ከቀኑ ዘጠኝ ሰዓት ሊሆን ሦስት ደቂቃ ቀርቶታል ይላል። በሩ ተንኳኩቱ ‘ግቡ’ ሲል ፎዚያ አንገቷን ብቻ ብቅ አድርጋ ከፍሉን ቃኘች።

“ሄደ ፎዚ ግቢ። አንቺኑ እየጠበቅፃለች ነው።” አለ ወደ ኋላው ደገፍ ብሎ።

“እንግዲህ ሄዱ እንዴ? እኔም እንዲህ በቀላሉም የሚለቁህ አልመሰለኝም ነበር።” አለች ከጠረጴዛው ፊትለፊት ካለው ሶፋ ላይ ለመቀመጥ ራሷን እያመቻቸች።

“እኔም መሰለኝ ነበር። ግን ከሆኑል ወጥተው ወደ ጊስት ሃውስ ለመግባት ቀጠሮ ስላለባቸው ከምሳ በኋላ ሾፌሩ ይዟቸው ሄደ። እኔም ያው መቁ እሄዳለሁ ብዬሽ የለ? ትንሽ አውርተን እንዳንድ ነገሮችን አሳይቼሽ ልወጣ እያሰብኩ ነው።” አለ ወረቀቶቹን እዚያም እንድታያቸው ቀረብ እያደረገ።

“ሥራ እንዴት ነው፣ ደወሉ እንዴ ከድሬዳዋ?” አለ ካሏቸው ፕሮጀክቶች ብዙ ውጣ ውረድና ችግር ያለበት ድሬዳዋ የሚገኘው ስለሆነ እሱም ብዙ ይመላለሳል። ፎቢያንም ከዚያው ነው ወደ አዲሳባ እንድትዛወር ያስደረጋት። ፎቢያ የድሬዳዋ ልጅ ስትሆን በኢኮኖሚክስ የመጀመሪያ ዲግሪዋን እንደጨረሰች ነው ፕሮጀክት ላይ ተቀጥራ ድሬዳዋ ተመልሳ የገባችው። ለእናቷ የመጀመሪያ ልጅ ስትሆን፣ ላባቷ ደግሞ የመጨረሻ ልጅ ናት። በንግድ በተሰማሩት ቤተ ሰቦቿ መካከል ባለዲግሪ እርሷ ብቻ በመሆኗ በእነርሱ ዘንድ ተሰማራት አላት። ሰውነቷ ሞላ ያለ ረጅምና የጥቁር ቆንጆ ናት። ግልጽነቷ፣ ተጨዋችነቷና ተግባራዊነቷ በቀላሉ የምትወደድ ያደርጋታል።

ትንሽ እገዛና ክትትል ብታገኝ ከፍተኛ ቦታ ልትደርስ እንደምትችል ሰላወቀ ነው ወደ አዲሳባ ተዛውራ በሥራ እንድትሰራ ያደረገው። ለመማር ያላት ፍላጎት ልክ የለውም። በስድስት ወር ጊዜ ውስጥ መላኩ የሚሠራውን ሥራ ሁሉ ጠንቅቃ ሰላወቀች፤ እሱ በማይኖርበት ጊዜ ሥራውን ለዚያው ወክሎ የሚሄደው። ከመላኩ ጋር ክርክር ደስ ይላታል። ከልቧ ስለምታከብረውና እንደ ታላቅ ወንድሟም ስለምታየው ከሱ የምትደብቀው ምንም ነገር የላትም። መላኩም ከዚያ ሲሆን ራሱን መሆን ይችላል። ለዚያ የተለየ ኅላፊነት እንዳለበት ይሰማዋል። ድሬዳዋ እያለች ከቤተ ሰቦቿ ጋር ሁሉ አስተዋውቃለች።

“ከድሬዳዋ ደውለው ነበር። ያው እንደገና ለሚቀጠለው ሳምንት ቀጥረዋቸዋል ከልል ቢሮ። ያልሸኝን ወረቀት ፋክስ አድርገንላቸዋል። ሌላ ... እምም ... ቢሮው ውስጥ ያለው ግጭት የረገዘ ይመስላል። አንተ መቼ ነው ወደ መቁ መሄድ ያሰብኸው?” አለች ከቫሻ አምልጦ የወጣውን ፀጉሯን ወደ ውስጥ ገፋ ገፋ እያደረገች።

“ነገ ነው። እስኪ እንግዲህ ነድቼ ለመሄድ ነው ያሰብሁት፤ እናያለና።” አለ በሁለት እጆቹ ፊቱንና ዐይኖቹን እያሻሸ፤ “ምናለች በለኝ ይቀናሃል። አላህ ይረዳሃል።” አለች በተለመደው ተስፋ እዘል ድምፅዋ ፈገግታዋ እየተፍለቀለቀ። “እንዳፍሽ ያድርገው። እንግዲህ ቢሆንም ባይሆንም ወይ ሰኞ ወይ ማክሰኞ

መመለሱ አይቀርም። ደውዬልኝ የሆነ ነገር ካለ። አባትሽ ተመለሱ እንዴ?” አለ የያዛቸውን ወረቀቶች እየሰጣት።

“አዎን ወዲያው እኮ ነው የሄደው። እሱ እኮ ድሬዳዋ እንጂ አዲሳባ ሰው እንዴት ይኖራል? ብሎ ሽንጡን ይዞ ነው የሚሟገተው።” አለችና ባለፈው ሳምንት ያዋሳትን መጽሐፍ አመስግና መለሰችለት። ሊነጋገሩበት የሚገባቸውን የሥራ ጉዳይ እንደጨረሱ ወደ ካሬው ሄደው ቡና ጠጡና መልካም ተመኝታለት እሱም ወጣ።

ለጉዋው መኪናውን ለማስፈተሽና ለመዘጋጀት ብሎ ወደ ጋራጅ አቀና። ወዲያው ማርቆስ ደውሎ ሲያወሩ የሱን ከፍ ያለች ራቭ ፎር መኪና ቢይዝ የተሻለ እንደሆነ ሲነግረው አሳቡን ቀየረ። ዐሥራ አንድ ሰዓት ሲሆን ሶስናን ከትምህርት ቤት ሊቀበል ሄደ። የሰሎሚን አያት ከልጃቸው ቤት ወደ ሰሎሚ ቤት ሊወሰዳቸው ስለተነጋገሩ በቀጥታ ወደ ግር ቤት ነበር የሄዱት።

ሶስና እውነተኛ መልካ እየወጣ በጣም የምታምር ልጅ ሆናለች። ፍርሀቷና የደረሰባት ሥቃይም እየለቀቃት ደስተኛ እየሆነች ስትመጣ፤ ፏ ብሎ እንደበራ አምሯል እውነተኛ ሰብእናዋም ይታይ ጀምሮአል። ድገነትና ሥቃይ መልክ አጥፊና አስከሬ የሆነ ሰብእናን የሚያጨራምት ነገር ነው። መላኩን መሊ ነው የምትለው ልክ እንደ ሰሎሚ። መኪና ውስጥ ገብታ ጉዞ እንደጀመሩ “መሊ ... ቃል የገባኸውን መርሳት የለም። ምንም ኤክስ ካላገኘሽ ምን ነበር አደርግልሻለሁ ያልከኝ?” ብላ የመቆም ያህል ወደሱ ተጠግታ አገጨን ወደዚያ ለማጥፋት እየሞከረች ጠየቀችው። “ደስ ያለሽን የእኔ ቆንጆ ... ፈተና ውጤት ሰማችሁ እንዴ?” ብሎ እሱም ፊቱን አዙሮ ጠየቃት።

“አዎና ... ሂሳብና እንግሊዝኛ ... ሁለቱንም ድፍን በድፍን ...” ብላ ከዐርሳዋ ውስጥ... አውጥታ በጥድፈያ ለመላኩ እንደ ታጠፉ እጁ ላይ አስቀመጠችለት። እውነትም በሁለቱም ቴስቶች ምንም ኤክስ አላገኘችም።

“ታዲያ ሶሲዬ ... ምንድነው የምትፈልገው...? ገብዝ እኮ ነሽ የእኔ ቆንጆ...” ብሎ ግንባሯ ላይ ሳም አድርጎአት ምን እንድምትፈልግ እስከትናገር መኪናውን ማጥፋት ጀመረ።

“እ ... እ ... አይስከራም እገዛልሻለሁ ... ደሞ ሼራተን ዋና እወስድሻለሁ ብለኸኝ አልነበረም ... ዋናና አይስከራም...” ብላ እንደ ከዋክብት በሚያበሩ ዐይኖቿ እያየችውና እየተቀበጠበጠች ጠበቀች።

“አንዱን ምረጪ ... የቱ ይሻልሻል ...?” አለ መላኩ ከጎን የመጣውን መኪና ለማሳለፍ ቆም ብለ።

“አረ... ባከከ ... ሁለቱንም ... እምቢ ... እኔ ከ ድፍን በድፍን ነው ያገኘሁት ... አይስከፊምም ዋናም ...” ብላ ዐቋሟ እንደማይቀየር በሚገልጽና እምቢታን በሚያሸንፈው የልጅነት ለዛዋ ጥያቄዋን አቀረበች።

“እሺ ሁለቱንም ... እገዛልሻለሁ ... አሁን ግን እማማ ስለሚጠብቁን ... አይስከፊውን ልገዛልሽና ሰሞኑን ዋናው ቦታ እንሄዳለን ... ጥሩ ነው?” አለ እንደምትስማማ በማመን።

“እሺ ግን ማረሳሳት የለም ...” አለች አሁንም በከፊል ተቀምጣ። “እሺ ... ሶሲዬ በደንብ ተቀመጫ እንዳትወድቁ። አሁን አይስከፊም ያለበት ቦታ ሄደን ገዝተን ወደነማማ ጋ እንሂድ እሺ...”

“እሺ ... ግን ቆይ ... የት ነው አይስከፊም የምንበላው...?”

“እም ... ካልዲስ መንገዳችን ላይ ሰላለ ... እዚያ እንገዛለን ... በዚያውም ኪክ ገዝተንላቸው እንሄዳለን” አለ ፍጥነቱን እየጨመረ። እንዲህ እንዲህ እያሉ እሷ በጥያቄ እሱ በሽፌርነት እየተጋዝዙ ካልዲስ ደረሱ። ሁለቱም አይስከፊም እየላሱ የማያልቀውን የሶስናን ጥያቄ ለመመለስ እየሞከረ አንዳንዴም እያሳቀችው መኪና ውስጥ ትንሽ ቆዩ። ከልጅ ጋር መሆን እንዴት ሕይወት ያድሳል። ሁሉንም ነገር እነሱ የሚያዩበት እይታ ተስፋ ያዘለና እምቅ ሃይልን የሚለቅ ነው። ደስታም ሩቅ አይሆንም። ጉጉትና ደግነት፣ ፍቅርና ወዳጅነት በልጆች ዓለም ሳይበረዝና ሳይለገዝ ይኖራል። ይዘውት የሚሄዱትን ተርታ ይዘው ወደ ሰሎሚ አክሱት ቤት ብዙም ሳይቆዩ ነው የደረሱት።

ወደ ቤት እስኪደርሱ ድረስ ስለ አይስከፊም የጠየቀችውን ጥያቄዎች ብዛትና ዐይነት አስቦትም አያውቅም። የብዙዎቹን ጥያቄዎቿን መልስ እሱም አያውቃቸውም። እሱም ቢሆን ጠይቋቸው አያውቅም። ምክንያቱም እሱ ዐዋቂ ሰው ነው እሷ ደግሞ ልጅ። ልጅ ለማወቅ የሚጠይቃቸው ጥያቄዎች አዋቂዎችን ለምን ይሆን የሚያውኳቸው። በተደጋጋሚ መልስ ያጣች ልጅ ደግሞ ቀስ በቀስ ያላዋቂ አዋቂ ወደ መሆን ትቀየርና እሷም መጠየቅ ታቆማለች። ደርሳ የራሷ ልጅ ሲኖራት እሷም ሌላ ያላዋቂ ልጅ ታፈራለች። በዚህ መሠረት በትምህርት ቤትም ሆነ በቤት ዕውቀትን የተራቡ ልጆችን ተቀብለን ዕውቀት ብለን በምንሰጣቸው የተዛባ መረጃ ተብትበናቸው ያላዋቂ አዋቂዎችን እናፈራለን። እነሱንም እንደኛ።

ያላዋቂ አዋቂነትም ተብትቦ ማኅበረ ሰብ በሚከራበት ባህል በተባለ ባቡር ሁላችንንም ፍጻሜ ወደሌለው እንጠራጠስ ይዞን ይወርዳል። ጥቂት ደፋርና እምቢ ባይ በጥያቄ አስጨናቂ ከዚህ ወረርሽኝ የተረፉ ነፍሶች እስኪገኙ። ማኅበረ ሰብን ካላዋቂ አዋቂነቱ የሚያባንኑ። ነገር ግን ልጆች አላዋቂዎች ስለሆኑ ማን ይሰማቸዋል? አላዋቂ የሚባለው ጠያቂ፣ አዋቂው ደግሞ የማይጠይቅ መሆኑ አንዱ

የሕይወት አሳዛኝ ገጽታ ሳይሆን አይቀርም። በርግጥም ድንቅ ነው!! ጥያቄ አቁመው በቁመት ሰላደጉ ብቻ አዋቂ የሚል የክብር ስም በዕድሜያቸው ብቻ ለገፉ ሕጻናት እንደ ካባ ሲደረብ።

እነሰሎሚ አክሱት ቤት ሲደርሱ በሩን የከፈተላቸው በቅርቡ የሰሎሚ አክሱትና ባሏ ወደ ወለጋ ዘመድ ጥያቄ ሄደው ያመጡት የሩቅ ዘመድ ልጅ የሆነው ደንዴሳ ነው። እንመላኩም ገብተው ትንሽ ተጫውተውና መከሰስ ቢጠ በልተው የሰሎሚን እያት ይዘው አመሻሽ ላይ ወደ ቤት ተመለሱ። እቤት ሲገቡ ብርቁ ዓዳ ራት ለማዘጋጀት ጉድ ጉድ ትላለች። እንደገቡ ሶስና ሮጣ ቱሌሺኸጉን ከፍታ ከዚያም ወደ መኝታ ቤቷ ሄዳ ልብሷን ቀያይራ ከብርቁ ጋር ወሬ ጀመረች። ከዚያም ሮጣ መጥታ ከሰሎሚ እያት ጋር ልፊያ ጀመረች። እሳቸውም እየሣቁ፣ ትንሽም እየከራረኩሩ ተላፏት። ቀጥሎም መላኩ በፈተና ያመጣችውን ውጤት እየነገራቸው ሁለቱም አሞጋገሱዋት። ሶስናም መላኩ ሼራተን ለዋና እንደሚወስዱት እየዘለለች ማውራት ቀጠለች። የቤት ሥራዎቿን እንድትሠራ ነግረዋት ስትቀመጥ መላኩና የሰሎሚ እያት ጨዋታቸውን ቀጠሉ። በወሬ ወሬ የቤተ ሰብ ጉዳይ ተነግረው መላኩን ስለ ቤተሰቦቹ አንዳንድ ጥያቄዎችን ይጠይቁት ጀመር።

መላኩም በጠቅላላ የሚያውቀውን፣ አሁን እያሰበ ያለውንም ነገር ሁሉ አጫወታቸው። የነገራቸው ነገር ያልጠበቁት ሆኖባቸው ፍለጋውን ከመቁ ያቀደ መሆኑን ሲነግራቸው በሃሳቡ ተስማምተው የበኩላቸውን ምክር ሰጡት። ያልፈበት የሕይወት መንገድና አሁንም አንድም የሚያውቀው የሥጋ ዘመድ የሌለው መሆኑን ሲያውቁ አንጀታቸውን እየተንሰፈሰፈ እንዲህ አሉት።

“ዝምድና ቋንቋ ነው፣ ደግሞም ልጄ እኛም ቤተ ሰቦችህ አይደለን! አምላክ እርሱ እግዚያህር ይቅደምልህ። መቼም ከባድ ነው። ግን ልብ ካለ መንገድ አለ። የአሁኑ ዐርብ ነው ታድያ መቂ መሄድ ያስብክ?”

“ልክ ነው እማማ ዐርብ ነው። እንደነገርኩዎት አክሱቱ ስልክ ኦፕሬተር እንደነበረች ነው የማውቀው። እስከ አሁን መቼም ጡረታ ወጥታ ይሆናል። ግን ያው ትንሽ ከተማም ስለሆነች አንድ ፍንጭ አላጣም ብዬ ነው።” ብሎ እንደ ለመደው ወለሉን በእግሩ መታ መታ እያደረገ ዝም አለ።

“እዚህ ያሉትን የናትህን ዘመዶች ምንም ልታገኛቸው አልቻልክም?”

“እም ... አዎን ሞክራ ነበር። አሁን እዚያ ሰፈር ያሉ ሰዎች የሚያውቁባቸው አይመስልም። ያው አያቱን የሚያውቁ ሰዎች ቢኖሩም፣ አጎቱ ግን የት እንደገባና ምን እንደሆነ በትክክል ሊነግሩኝ የሚችሉ ሰዎችን አላገኘሁም። ያባቱ ጉዳይ ግን «ቱራሽ ውጪ» የለው” አለ ወደርሳቸው እያየ።

“አይ እሱ ያውቃል አይደለም። ምናልባት እናትህ እኮ ሳክሰትህ የነገረቻቸው ነገር ስለሚኖር አንዴ አክሰትህን ካገኝህ፣ ስላባትህ ደግሞ አንድ ፍንጭ እዚያ ታገኝ ይሆናል።”

“እኔም እንደሱ ተስፋ እያደረኩ ነው።” ብሎ ሊቀጥል ሲል ሶስና ደብተሯን ይዛ ጥያቄዋን ለማቅረብ አጠገቡ ቆመች። እሱ ሶስናን ለማስረዳት ሲጀምር ወይዘሮ መገርቱም እስኪ ብርቁን ልያት ብለው ወደ ጓዳ ገቡ። ትንሽ ቆይተው ብርቁ እራት አቀረበችና በልተው ጥቂት ከተጫወቱ በኋላ መላኩ ወደ ቤቱ ሄደ።

ዐርብ በአስራሁለት ሰአት መንገዱ ሳይዘጋጋ ካዲሳባ ወጣ። መንገዱ ውርውር ከሚሉ ጥቂት ሰዎች በቀር ባዶ ነው።

ምንም ትራፊክ ሳያጋጥመው በአጭር ጊዜ ደብረ ዘይት ስለቁርስ ለማድረግ ፒራሚድ ሆቴል ደጃፍ መኪናውን አቆመ። ፍርፍር በሻይ የሚወደው ምግብ ነውና እሱን ቀማምሶ ውሃውን እየተጉነጨ ጉዞውን ብዙም ሳይቆይ ቀጠለ። ሞጆ ላይ ሲደርስ ዋናው መንገድ ተበላሽቶ ኖሮ በከተማ ውስጥ አለፈ። ከተማዋ ከማርጀቷም በላይ በቁሟ የምትፈርስ ትመስላለች። ሰው ከቀን ወደ ቀን መብዛቱ ያስታውቃል። የከተማዋ ውበት ግን መጥጠው የተፋት አገዳ ይመስል ተጨራምቷል። መጎሳቆሏ ይታወቃል። የቆዳ ፋብሪካዎች የሞጆን ወንዝ ተከትለው ተሠርተዋል። አብዛኛው ሰው በአነስተኛ ንግድና በፋብሪካ ሥራ ነው የሚተዳደረው። ከአምሳ ዓመት በፊት ከጃፓኖች ጋር በሽርክና የተከፈተ የመጀመሪያው የግሪቱ የናይሉን ጨርቃ ጨርቅ ፋብሪካ የሚገኘው እዚህ ከተማ ነው።

ሞጆን ካለፈ በኋላ አየሩ ቅልል ያለ የመኪናውም ብዛት ላላ ያለ ስለሆነ ዘና ብሎ ነዳ። በአንድ ወትት ጥትጥት ያለ ጫካ እንደነበር የሚነገርለት ከሞጆ አዋሳ ያለው መንገድ ከጥቂት እዚያ እዚህ ከተራረፉ ግራርና መሰል ዛፎች በቀር ዕርቃኑን ቀርቶአል። ቆቃና ዝዋይ መግቢያ ላይ ያሉት አረንጓዴ ዛፎችም ባካባቢው ያለው ውሃ ያተረፋቸው እማኝ ምስክሮች ይመስላሉ። አሁንም በመንገዱ ግራና ቀኝ ያሉት ከሰል ነጋዴዎች ሲመለከት ትርፍራፊዎቹንም ዛፎች እንደማይምሯቸው አስቦ አዘነ።

እንደ ሞጆ ያሉ ትናንሽ ከተሞችን ያቆረቆዘውም ሆነ፣ ተንጣሎ የነበረውን አገር ደን ያወደመው ተፈጥሮ ብቻ ነው ብሎ ማሳበቡ ብዙም አያስኬድም። ሕዝብ አልሚም አጥፊም ነውና። ሕዝብን ደግሞ አጥፊም አልሚም የሚያደርገው አስተሳሰቡ ነው። ይህም ከአእምሮው የሚመነጨው የምናቡ ውጤት የሆነው ያኗኗር ዘይቤውና የኑሮ እሴቱ ድምር ነው። የዛሬ አምሳና ስልሳ ዓመት እንኳ አካባቢውን ሸፍኖ የነበረው ደን የት ገባ? ብሎ አለመደንገጥና የቀረችውን እንደ

ጠላት ገንዘብ መንጥሮ ማጥፋት ምን ሊሆን ይችላል? ምናልባት ድክነት ሊሳብበበት ይችላል። ግን ለምን ድካ ሆነን? ብሎም መጠየቅ ያስፈልጋል። ድካ ስለሆነን ነው የሆነውን የሆነው ወይንስ ባስተሳሰባችን መደገፍታችን ነው ድካ ያደረገን? ከተማውን ያቆረቆዘውና ገጠሩን ያራቆተው የተፈጥሮ ብቻ ሳይሆን ያስተሳሰብም ቀውስ ነው። ቅድሚያ መፈወስም ያለበት የተቃወሰው አስተሳሰባችን እንጂ የሚያለቅሰው ከተማና ዱሩ አይደለም።

መቂ ከተማ መግቢያው ላይ ሲደርስ ልቡ ድንግጥ ጭንቅ አለበት። ከተማዬቱ መሃል ለመሃል ሰንጥቆ የሚሄደውን አስፋልት ተከትላ አድጋለች። የሚታዩት ባብዛኛው የንግድ ቤቶች ናቸው። መጠጥ እና ምግብ ቤቶች ይበዛሉ። የተለያዩ ሸቀጥ መሸጫዎችም ጥቂት አይደሉም። ሕዝቡ ፈጠን ያለ ሲሆን ከተማዬቱም የበለጠ ሕይወት ያላት ትመስላለች። መኪናውን ወደዳር ወጣ አድርጎ እመንገዱ ጠርዝ ላይ የቆመ መካከለኛ እድሜ ያለውን ሰው የከተማውን ቴሌ መስሪያ ቤት አቅጣጫ ጠየቀ። ሰውዬውም ወደ ከተማው መውጫ አካባቢ በስተ ቀኝ በኩል እንደሆነ ጠቆመው። አሁንም ከተማዋን ግራና ቀኝ እያየ ወዳመለከተው አቅጣጫ መንዳቱን ቀጠለ። ትንሽ እንደነዳ ሐሳቡንም ለመሰብሰብና በ-ና ነገር ለመጠጣት አስቦ ደገና ቤት እየፈለገ ነበር። የቴሌውን የማሠራጫ ምሰሶ ከሩቅ አየው። ወደዛው ሲነዳ በስተግራው ያለውን በቀለ ሞላ ሆቴል አይቶ መጀመሪያ ወደዚያ ጎራ አለ። እግረ መንገዱንም አልጋ መኖሩንና ዋጋውንም ጠየቀ። ውድ የሚባል አይደለም። ከዚያም ሊያስተናግዱት የመጡትን ቀላ ያሉ ዕድሜያቸው ወደ ስልሳ የሚጠጋ ሴት ማኪያቶና አምቦ ውሃ አዘዘ። ፊቱን ወደ አስፋልቱ መልሶ የቴሌውን ታወር እያየ በሐሳብ ነጎደ።

የዛሬ ሠላሳ ዐመት አካባቢ እናቱ ስመኝም ላገሩ እንግዳ ሆና እርሱን እርጉዝ ሆና ነበር እዚህ ስፍራ የመጣችው። እትብቱም የተቀበረባት የትውልድ ከተማው የሆነችው ይህንኛው ዛሬ የመጣባት መቂ ናት። ‘ዎው...ይገርማል’ ብሎ ተንጠራራ።

ያዘዘውን መጠጥ ይዘውለት የመጡትን አስተናጋጅ አመስግኖ፣ “ሥራ እንዴት ነው? ፀሐይቱ በጊዜ ነው ማቃጠል የጀመረችው” ብሎ ወሬ ጀመራቸው።

“ምንም አይል ተመስገን ነው። ሥራውማ ያው እንደምታየው ቀዝቀዝ ያለ ነው። የፀሐይዋማ ጉዳይ ምን ይወራል ብለህ ነው።” አሉት ቆም እንደ ማለት ብለው። ሴትዮዋ ቀጠን አጠር ያሉ ሲሆኑ የላይኛው አንገታቸውና አገጫቸው ላይ የተገጠገጠው ንቅሳት አንዳች ውበት ሰጥቶአቸዋል። ከሻሹ አምልጦ የወጣው ፀጉራቸው ሽበት በዛ ያለው ነው። ንቁና ቁጡም ያስመስላቸዋል ድምዳሜው።

“እዚህ ብዙ ጊዜ ሠራ እንዴ እርጭ?” ሲላቸው፣ “አዎን አሁን አንድ አስራ አምስት ዓመት አካባቢ አጮሽንም ብለዚያው፣ መቂ ኑሮ ከጀመርሁ ግን ሠላሳ ሰባት

ዓመቱ ነው። ትውልዴና እድገቱ ማን ሰላሌ ነው።” አሉ ኩራ ብለው በዚያውም ለወሬ አቅብቄበው ሙሉ ለሙሉ ወደርሱ ጠጋ ብለው እያጤኑት።

“ምነው ሰው ልትጠይቅ ነው አመጣጥህ ወይስ እንዲሁ ዐላፊ ነህ?” አሉ መልሱን እየጠበቁና ያዘዘውን ያመጡበትን ትሬይ በሁለት እጃቸው እያንሸራሸሩ።

“ልክ ነው ... ሰው ፈልጌ ነበር አመጣጤ። ማን በጣም ረጅም ጊዜ ነው። እክስቱ ናት የምፈልጋት። እም...ም የዛሬ ሃያ አምስት ዓመት ገደማ በርግጠኝነት እዚህ ቱሌ ኦፕሬቶር ሆኖ ትሠራ ነበር።” ብሎ ማኪያቸውን ፉት ሲል ካፉ ለተም አድርገው፡ “ማስረሻ ትሆን ወይስ ከበቡሽ?” አሉ ጭንቅላታቸውን ጨምቀው ሊላም ስም ለማስታወስ እየሞከሩ።

“አይ አስለፈች ነው የዚያ ስም። ባለቤቷ ነጋዴ ነበሩ መሰለኝ። የናቱ እገት ነች” አለ ምናልባት ያውቁዋት ይሆን በሚል ጥርጣሬ።

“አስለፈች አስለፈች ... ስሟ አዲስ አይደለም። ብዙዎቹን አውቃቸዋለሁ። ምን መሰለህ አንድ እዚህ የቆዩ ዘበኛ አሉ ምናልባትም አርባ ዓመት ሳይሠሩ አይቀሩም ቱሌ እሳቸውን እንጠይቃቸዋለና።” አሉና “እስኪ መጣሁ እዚያ ጋ ደንበኛ መጥቶአል መሰል” ብለው ሄዱ። ትንሽ የተስፋ ጭላንጭል ታየው። ተስተናጋጆቹን አስተናግደው ተመልሰው መጡ። “በል ተነስ እንሂድ ልጄ” አሉና መላኩን ከመንገድ ባሻገር ያለው ቱሌ ይዘውት ወጡ፤ ለካሸሯ ቶሎ እንደሚመለሱ ነግረው።

“በጣም ረጅም ጊዜ ነው ልጄ፤ ምነው ውጪ አገር ነው እንዴ የምትኖረው ይህንን ሁሉ ዘመን ሳትተያዩ?” አሉ ሴትዮዋ ስለ መላኩ የበለጠ ለማወቅና ወሬያቸውንም ለመቀጠል።

“እ እ... አይ አይደለም። ያው ተራርቀን ቆየን መሰል። የእኔ እናት በልጅነቱ ስለነበር በድንገት የሞተችው ከዚያ በኋላ ከዘመድ ሁሉ ርቄ ነበር የቆየሁት። በመሃል ግን ለተወሰነ ጊዜ እኔም አገር ውስጥ አልነበርሁም” አለ የጥያቄያቸውን ጥማት እንደሚያረካላቸው በማመን።

“ውይ እኔ ዐፈር ልብላ። በቃ እኮ ሰው ከተራራቀ በዛው መለያየት ነው። አባትህሳ እዚህ ናቸው? ካባትህ ዘመዶች ጋር ነው ያደግኸው? አንዳንድ ቤተ ሰብ እኮ በቃ እናት ወይ አባት ከሞተ ልጅን ከቀረው ቤተ ሰብ እንደ ጠላት ነው የሚያርቀው” አሉ ሴትዮዋ አሁንም የመላኩን ታሪክ በመቆፈር ዐይነት የራሳቸውንም መላ ምት እየጨመሩበት።

መላኩ ሊዋሻቸው አልፈለገም ደግሞም አላስፈላጊ ዝርዝር ውስጥም ገብቶ

ታሪኩን ከማግኘት ሰዓት በፊት ላገኛቸው አንዲት የማያውቃቸው ሴት ሊዘረዝሩላቸው አልፈለገም። በዚያ ላይ ደግሞ ጥያቄያቸውም ማብቂያ ያለው አልመሰለውም።

“እም ... አይ አባቱ ሌላ ቦታ ነው ያለው። ከሱ ጋር አላደግሁም።” አለ አስፋልቱን እየተሻገሩ።

“ወይኔ ልጄ ... ያለናት ያላባት... ታዲያ ማን አላደገህ? እዚህ አገር ነው ያደግኸው? ውይ ውይ እናት እኮ አትሙት።” አሉና አሁንም እየጣማቸው የመጣውን ወሬ ለመስማት ጆሮአቸውን የበለጠ አስገጉ።

አዩዬ ይሄ ነገር ማከተሚያም የሚኖረው አይመስል ብሎ በማሰብ ነገሩን እንዴት አድርጎ ከእርሱ ላይ ማዞር እንዳለበት አሰብ ሲያደርግ የመጣለት አሳብ ስለ እርሳቸው መጠየቅ ነው። ሰው ከማንም ይልቅ ስለ ራሱ ማውራት ይወዳልና።

“እዚህ አትዮጽዎ ነው አዲሳባ ነው ያደግሁት። እኔ ምላው መቼም ይህን ያህል ዓመት እዚህ ከኖሩ መቂ በጣም ሳትቀያየር አትቀርም። እርሶስ ቤተ ሰቦችም እዚህ ናቸው?” አለ ጥረቱ እንደሚሳካለት በማመን ጥያቄያቸውን በከፊል ብቻ እየመለሰ።

“አዩ የኔ ልጅ መቂ አንድ ፍሪት አስፋልት ተከትላ የተከተመች ትንሽ ከተማ ነበረች። አሁንም አታየውም እንዴ ዝዋይን ሊያክል ምን ቀረው ብለህ ነው። አዎን ልጆቹ ሁሉ አድገዋል። እኔና ባሌ ነን ከምናሳድጋቸው የዘመድ ልጆች ጋራ እዚህ ያለነው። ማማሾቹም አዲሳባ ነው ያሉት፤ የቀሩትም ውጪ ሃገር ናቸው።”

ሌላ ጥያቄ ሳያነሡ ፈጠን ብሎ “ ስንት ልጆች ነው ያለዎት?” አለ ቁጥራቸውን ማወቁ ጉዳዩም ባይሆን።

“የወለድኋቸው አራት ያላደግኋቸው ደግሞ ሦስት። ሁሉም እንደ ልጆቹ ናቸው። ዓመት በዓል ሲሆን በቃ ቤቱ ሰራዊት የሰፈረበት ነው የሚመስለው። አስራ ስድስት የልጅ ልጆችም አሉኝ” አሉ ድምዳሜው እናታዊ ኩራታቸውን በሚገልጽ ትላጺ ንግግራቸውን እያጋነነው።

እንግዲህ በዚህ መሃል ነው ቱሌው ጋ የደረሱት። በር ላይ የቆሙትን ዘበኛ በስም ጠርተው ሰላም ካሉ በኋላ “ያደጋ ዛሬ አልገባም እንዴ?” አሉ ወደ በሩ እየተጠጉ።

“ውይ እንዴት አደሩ! አሁን ነጭ የወጣው። እዚህ ሱቅ ነው መሰል ባትራ

ድንጋይ ልግዛ ብሎ የሄደው” አሉ በሩ ላይ የቆሙትም ዘበኛ ለሰላምታ እጃቸውን እየዘረጉና መላኩንም አየት እያደረጉ። “እንዲያውም መጣ ያውና፣ ምነው በሰላም?” አሉ ውሃ ሰማያዊ የቴሌ ጥበቃ ዩኒፎርም የለበሱት በዕድሜ ጠና ያሉ ዘበኛ።

“አይ ሰላም ነው ሰው ልጠይቀው ፈልጌ ነው። አሰለፈኝ የምትባል አፕራቶር እዚህ ነበረች እንዴ እርሶ ያቋት ይሆን?” አሉ አቶ ያደታ እስኪመጡ ቢያቋየን በሚል ድምፅ።

“እንዴ ታዲያስ ... እርሶም ያቋቸዋል እኮ። ትንሽ ቆዩ ጡረታ ከወጡ አንድ ሰባት ዓመት አይሆናቸውም ብለው ነው? ነፍሳቸውን ይማርና ያቶ አደፍርስ ባለቤት ናቸዋ፣ ቀላ ያሉ ረዘም ያሉ በጣም ሰላምተኛ። አይ አሁን እንኳ አንድ ሦስት ዓመት ሆነ መሰል አይቼያቸውም አላውቅ ...” አሉ ከተቀመጡበት ያረጀች ወንበር ላይ እየተነሡና መላኩን በማጥናት ዐይነት እያዩ።

“ውይ ውይ በሞትኩ እሷንማ መች አጣሁዋት፣ ደግ ሰላምተኛ የድካ እናት። ጊዜው ሲርቅ እኮ ነው። በል በል ልጄ እኔው አሳይሃለሁ ቤቷም ከዚህ ብዙም አይርቅ። እንግዲህ እዛው ቤት ከሆነ ያሉት። ብዙ ጊዜ ሆኖኛል ካየሁዋትም ለነገሩ። ለማንኛውም እስኪ አቶ ያደታንም እንጠይቃቸው።” ብለው ዘበኛውን አመስግነው ወደነሱው እየመጡ ያሉትን አቶ ያደታን ለማናገር ወደሳቸው አቀኑ። አቶ ያደታ መልካቸው ጠቆር ያለ ሽቦቶ፣ ከቁመታቸው ዘለግ ያሉ ሰው ናቸው። ዕድሜያቸው ጠና ያለ ቢሆንም አሁንም ሽንቃጣ ናቸው። ወታደር ቤት የኖሩ ይመስላሉ። አጠገባቸው ሲደርሱ ሞት ያለ ሰላምታ ተለዋውጠው የመጡበትን ጉዳይ ባዮሩ ነግረዋቸው ስለ ወይዘሮ አሰለፈች ጠየቋቸው።

“አይ ብሪትዬ የመቼውን አንድ አራት ዓመት አይሆናትም ብለሽ ነው? ልጄ ጋ ዝዋይ ጠቅልላ ገብታለች። ያው ከዚህም ጡረታ ወጣች። ደግሞ አደፍርስ ከሞተ በኋላ እኮ ምንም አልሆነላትም፤ ጤናዋም ችግር ነበረበት። ትልቋ ልጄ ዝዋይ ናት እዛው ሄዳለች። እዚህ ያለውን ቤቷን ሳታከራየውም አልቀረም። ትንሿም ልጄ ያው ካረብ አገር ከመጣች ወዲህ እኮ ታማሚ ነው የሆነችው። ምነው በሰላም ነው?” አሉ እስካሁን መላኩን እጅግም ልብ ያላሉት አቶ ያደታ ነገሩን ሳያውቁ ብዙ መዘብዘባቸው ትንሽ ሽንቆጥ እያደረጋቸው።

“አይ ደገና ነው። አክስቱ ናት ለሱ። በእጣንነቱ ነው ያያት። ሊጠይቃቸው ካዲሳጣ መጥቶ ግን ያው ምንም ስለማያውቅ የት እንዳለች እዚህ ቴሌ ትሠራ ነበር ሰላለኝ አንተ መቼም የማታውቀው ሰው የለም ብዬ ነው። ለነገሩ እኔም አስታውሼያታለሁ፤ እንዴት አይነት ጥሩ ሰው ናት።” አሉ የሚያደርጉት ግራ እየገባቸው።

“አዎን ወርቅ ሰው ናት። ባለቤቷም መሬት የሆነ የሥራ ሰው ነበር። ደግ ሰው መቼም አይበረክት። ታዲያ ምንም ስልካቸውም የለህም እንዴ ልጄ?” አሉ ወደ መላኩ ዞረው። “በጣም ረጅም ጊዜ ነው ካየኋቸው። በጣም ልጅ ነበርኩ መሰል። የልጄን ስምና እዛ የት እንደምትሠራ ወይም አድራሻቸውን የሚያውቁት ነገር አለ?” አለ መላኩ አሁንም ተስፋ ሳይቆርጥ።

“ትልቋ ልጄ መዐዛ ነው ስሟ መሰል። እሷ እዛ አንድ አስተማሪ አግብታ ነው የምትኖር። ልጄም የዚሁ የመቂ ልጅ ነው። አይ የኔ ነገር ማን ነበር የሱ ስም ልጄ ... አፈ ላይ እኮ ነው ... አዎን ዘንብ ... እዛ ሁለተኛ ደረጃው ትምህርት ቤት ነው ብላኛለች የሚያስተምረው። እንግዲህ ከቻልክ እተማሪ ቤቱ ሄደህ እሱን ከጠየቅህ ይመሩህ ይሆናል። ቅዱስ ሚካኤል ይርዳህ እንግዲህ። ሌላ ማን ይኖራል የሚጠየቅ?” ብለው ሐሳባቸው እንዳለቀባቸው ሁሉ ዝም አሉ።

“ልጄ ዛሬ ዐርብ ስለሆነ ጊዜው ሳይሄድብህ ቀጥ ብለህ እተማሪ ቤቱ ሂድና ጠይቅ። እዛ ካሉ አታጣቸውም። ተማሪ ቤቱ የት ጋ እንዳለ መንገደኛ ብትጠይቅ ማንም ያሳይሃል።” አሉ ወይዘሮ ብሪቱም ያቶ ያደታን ፍንጭ በመከተል። መላኩም የተሻለው አማራጭ ይሄው እንደሆነ በማሰብ ወደ ዝዋይ ቶሎ በመሄዱ ላይ አዘነበለ። ከዛም ትንሽ አውርተው አቶ ያደታን ተሰናብተው ወደ ሆቴሉ እያወሩ ተመለሱ። ወደ ሆቴሉ እየተመለሱ እያሉ

“አንተ እዛ እስክታጣራ እኔም የድሮ ሰፈራቸው ከሥራ በኋላ ሄጄ እጠይቃለሁ፤ እኔ ሰፈርም ያሉ የሚያውቋት ሰዎች ሰላሉ እነሱንም እጠይቃለሁ። ለማንኛውም ስልክህን ስጠኝ የኔንም ውሰድ። እመ ብርሃን ታምሯን እንዴት እንደምትሠራ ማን ያውቃል? አይዘህ እሷ ትረዳሃለች።” አሉ ሴትየዋ ባዘኗታ መልክ እያዩት።

“መቼም በጣም በጣም ነው የማመስግነው። ሥራዎትን ትተው ለኔ ብለው ይህንን ሁሉ ሰላደረጉልኝ። እንዳሉኝ እዛ ደርሼ ያጋጠመኝን ሁሉ ደውዬ እነግሮታለሁ። ሳልፍም ካሉ በዚሁ ቆም ብዬ ሰላም እልዎታለሁ።” አለ መላኩ ስልካቸውን ከተለዋወጡ በኋላ ሲሰነባቡ።

“አረ ልጄ ምናደረኩልህና። እመብርሃን እሷ አለሁ ትበልህ። እንዳልኩህ እኔም እዚህ ያለውን ጉዳይ አጣራለሁ። አሁን ዐሓዩም ሳይሞቅብህ በጊዜ ውጣ።” አሉ እየጨበጡት።

መላኩ ተሰናብቶአቸው ዝዋይ ደግሞ ምን እንደሚያጋጥመው እያሰላሰለ ሳያስበው ደረሰ። መኪናውን ካንድ ትልቅ ሱቅ አጠገብ አቁም የከተማይቱን ድምቀት እየተመለከተና ቋሚነሳው አሷ ጋር እየታገለ ትምህርት ቤቱ

የሚገኝበትን አቅጣጫና አካባቢ ጠያየቀ። ዝዋይ ሞት ደመቅ ያለች ከተማ ናት። ትምህርት ቤቱን እግኝቶ የመፀዛን ባል የሚያውቅ አንድ አስተማሪ አገኘና ዘንብ እየሰበረ ትምህርት ቤት በመሄዱ ከሁለት ዐመት በፊት ከሥራ እንደተባረረና ከሚሰቱም እንደተፋታ፣ እዚያ ልጆቿን ይዛ ብዙም ሳትቆይ ከተማውን ለቃ እንደወጣች ነገረው። ምናልባት ግን የመቄ ልጅ ስለሆነች ቤተ ሰቦቿ ጋ እዚያው ተመልሳ ይሆናል የሚል ግምት ሰጠው። ነገሩ ውሃ ቅዳ ውሃ መልስ ስለሆነበት አስተማሪውን አመሰግኖ ቀጥሎ ምን ማድረግ እንዳለበት እያሰበ ጉዞውን ወደ ላንጋኖ ቀጠለ። ላንጋኖ ዐረፍ ብሎ ለማሰብ፣ ካስፈለገም አድሮ ወዳዲሳባ ለመመለስ አቀደ። አንድ ልቡ ተሰፋው ሁሉ ውሃ እንደፈሰሰበት ቢነግረውም ሌላኛው ልቡ ደግሞ አሁንም ተሰፋ እንዳይቆርጥ ሲያበረታታው ተሰማው።

አመሻሹ ላይ ላንጋኖ ደረሰ። በሐይቁ ዳርቻ እየተዘዋወረ ብዙ ነገሮችን አወጣ አወረደ። ዐርብ ማታ ስለነበር ከየቦታው በመጡ እንግዶች ቦታው ደመቅመቅ ብሏል። የቦታው ድምቀት ግን የሱን ብቸኝነት አላረገበለትም። ስለ እናቱ ቤተ ሰቦችና ስለ አባቱ ብዙ አውጠነጠነ። አብዛኛው ሐሳቡ ግን ስለ ሰሎሜ ነበር። ከሄደች በኋላ ለመጀመሪያው አንድ ወር በየቀኑ ያወሩ ነበር። ከዛም እሱም ሥራው ሲበዛበት፣ እዚያ በሶለን ጉዳይ ተጠምዶ ሁሉ ነገር እየተረጋጋ ሲሄድ በስልክ ማውራታቸው ቀንሶ በየቀኑ በኢሜይል ነበር የሚገናኙት። ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ግን ብዙም እንደ ድሮው ቅርብነታቸው ስለጠፋበት ግራ ገብቶታል። ግንኙነታቸው ያልለየለትና መልኩ ያልታወቀ መሆኑ ደግሞ ችግሩን ይበልጥ አባባሰበት። እዚያ ሰሜቱንና ሐሳቡን እንዲገልጽላት መንገድ ብትከፍትለትም፣ እሱ ግን ፍቅሩ ዛሬም በልቡ ተንሰራፍቷል እንጂ አፍ ሊፈታ አልቻለም። ከዐይን የራቀ ከልብም የራቀ የሚለው ተረት ትዝ አለው።

አንድ ዛፍ ስር ቁጭ ብሎ ዘለግ ላለ ጊዜ ሕይወቱን ማውጣትና ማውረድ ቀጠለ። ከዚያም ፀሐይዋ እንደጠለቀች ደግሞ ዳጉቱን ቀስ እያለ ወጣና ወደ ምግብ ቤቱ ሲደርስ ከመስኮት አንጻር ያለ መቀመጫ ላይ ተቀምጦ ራት አዘዘ። እስኪመጣለት ድረስ አምቦ ውሃ እየጠጣ ማርቆስ ጋ ደውሎ ስለቀን ውሎው አወሩ። ማርቆስም ተሰፋ እንዳይቆርጥ ብዙ ምሳሌዎችን እየሰጠ አበረታታው። ከዚያም የባጥ የቆውን ተጨዋውቱና በማግስቱ ሊደዋወሉ ተሰማምተው ተለያዩ። ራቱን ከበላ በኋላ ድካም ስለተሰማው ወደ ክፍሉ ገብቶ በመንግሥቱ ለማ የተጻፈውን መጽሐፈ ትዝታ የተባለውን መጽሃፍ ማንበብ ቀጠለ። ልቡ እየሸፈተ ቢያስቸግረውና ደራሲው የአባታቸውን ትዝታ ያቀረበበት አጻጻፍና የታሪኩ ጣፋጭነት ቀልቱን ቢሰበውም በየመሃሉ ግን ስለማያውቀው ስለ ራሱ አባት እያሰበ ነበር። ሳያውቀው ሰዓቱ ብዙ ሄዶ ነበርና ሌሊት ወደ አምስት ተኩል ላይ ለመተኛት ሲዘጋጅ ስልኩ ጮኸ። የማያውቀው ቁጥር ነው። ለማንግት ብዙም ፍላጎት ባይኖረውም ለማንኛውም ብሎ ሲያነግግ ወይዘሮ ብራቱ ሆነው አገኛቸው።

“ልጄ በጣም ደስ ስላለኝ ነው በዚህ ውድቅት መደወሌ። አሁን ምሽት ላይ እኮ አንድ ወዳጄ ታማ ልጠይቅ ሃጄ አክሰትህ እዚህ ተመልሳ መምጣቱን ነገረችኝ። እዚያው በድሮ ቤቷ ናት ያለችው አሉ። አሁን ሁለት ዓመት ሊሆናት ነው። አንተ መቼም እመቤቱ የቆመችልህ ልጅ ነህ...” አሉ ትንፋሻቸውን እየሰበሰቡና በደስታ እየተፍለቀለቁ ያልጠበቀውን ዜና እያዘነቡበት።

መላኩም ያላሰበውን በመስማቱ “የሚገርም ነው! በጣም ደስ ይላል። መቼም ቃል የለኝም እርሶን ለማመስገን። እኔማ በቃ ተሰፋ ቆርጬ ነበር። ልደውልዎት ነበር እኮ። እዚህ ያለው ነገር ምንም ፍሬ አልነበረውምና በቃ እዚህ አድሬ አዲሳባ ነገ ልመለስ ነበር። በዚያውም አግኝቼዎት ልሄድ ነበር ዕትዴ” አለ ሐሳቡ ሁሉ እየተደበላለቀበትና ለሰሜቱ ምን ዐይነት ስም መስጠት እንደሚችል ግራ እየገባው።

“ብል እንግዲህ አሁን የእንቅልፍ ሰአት ነው። ነገ ሥራ የምጀምረው አንድ ሰአት ላይ ነው። አንተ ሶስት ሰአት ላይ ድረስ። አስፈቅጂ ይገባህ እሄዳለሁ። ደሀና አደር ልጄ።” አሉና ተሰነባብተው ስልኩን ዘጉት። ከዚያ በኋላ የመጣው እንቅልፋ ሁሉ ጠፍቶ የሚያደርገውን አሳጣው። ለማርቆስ ደውሎ መንገዱን እንኳ ረሳው። ሲያገኛቸው ምን እንደሚላቸው፣ ያክስቱ ልጆች የት እንዳሉና ምን እንደሚመስሉ ... ወዘተ ሲያስብ ቆይቶ ደክሞት ኖሮ እንቅልፍ ገላገለው ከማያልቀው የሐሳብ ማዕበል።

ጠዋት ላይ ቁርሱን እዚያው በልቶ ለሦስት ሩብ ጉዳይ ሲሆን መቄ በቀለ ሞላ ደረሰ። ወደ አዋሳ የሚያልፉ ብዙ እንግዶች እየተሰተናገዱ ስለ ነበር ወይዘሮ ብራቱ ቡና ጋብዘውት እስኪጨርሱ እየጠበቃቸው እዚያው ዐላፊ አግዳሚውን እያየ መቄነጥነጥን ቀጠለ። ወደ ሦስት ሰዓት ተኩል ላይ ተያይዘው ወደ ወይዘሮ አሰለፈች ሰፈር አቀኑ። በየመሃሉም የማያልቀውን የወይዘሮ ብራቱን ጥያቄ መመለሱ እምብዛም አላስጨነቀውም።

ከአስፋልቱ ወደ ውስጥ ገባ ብለው የሚጠማዘዙ የሰፈር ውስጥ መንገዶችን ከሄዱ በኋላ ብዙ ሕፃናት ውር ውር ወደሚሉበት ሰፈር ገቡ። ትንሽ እንደ ሄዱ እየተጠራጠሩ በወዳደቀ የእሾህ አጥር ወደ ታጠረ አንድ ግቢ ሲደርሱ/ሮ ብራቱ “ይሄ ነው መስል እስቲ እዚህ አቁም ልጄ” አሉትና መኪናውን እበራፉ ላይ አቆመ። በዚህ ጊዜ ብዙ ሕፃናት መኪናውን እየተንጫጨ እንደገቡ ከበቡት። ብዙዎቹ በባዶ እግራቸው ስለሆኑ አባራው ከሰውነታቸውም ከልብሳቸውም ጋር ተቃቅሟል። የመኪናውን መስተዋት ዝቅ ሲያደርግ ልጆቹ ግር ብለው ወደ መኪናው ተጠጉ። ብዛታቸው የተወለዱ ሳይሆን የተዘሩ ነው የሚመስለው።

“ልጆች የወይዘሮ አሰለፈች ቤት የት ነው?” አሉ ወይዘሮ ብራቱ። ሁሉም

እየተንጫፈ፡ ከቆሙበት ቤት ፊት ለፊት ምስት ቤት ርቆ ያለውን ቤት እየጠቆሙ፡ “እዛ በሩ ላይ ጣሳ የተሰቀለበት ቤት ... ግቢያቸው ውስጥ ትልቁ ዛፍ ያለበት ...” እያሉ ወደ ቤቱ አመለኩ። በዚህ መሃል አንድ ወደ ሰባት ዓመት የሚጠጋው ልጅ “የኛ ቤት ነው ... የኛ ቤት ነው” እያለ ደስታና ኩራት በተቀላቀለው ስሜት ከልጆቹ መሃል ተጋፍቶ ወደ ፊት ቀረበ። ልጁን መኪና ውስጥ አስገብተውት ሌሎቹ ልጆች ደግሞ ከኋላቸው እየሮጡ ቤቱ ጋ ደረሱ። በመሃል የማን ልጅ እንደሆነ ጠይቀውት የወይዘሮ አሰለፈች የልጅ ልጅ እንደሆነ አወቁ። አያቱም እቤት እንዳሉ ነግሮአቸው መኪናው ቤታቸው አጠገብ ሲቆም አያቱን ሊጠራ ወደ ቤት ከነፈ።

“አንተ ልጅ እመ ብርሃን ትወድሃለች ልጅ ይሄው እቤታቸው ድረስ ሱተት አድርጋ አመጣችሁ እኮ!” አሉ ወይዘሮ ብሪቱ ፈታቸው በደስታ እየተፍነክነክ። ፍንጭት ጥርሳቸው እርጅና በከፊል ከሸበሸበው ፈታቸውና ንቅሳታቸው ጋር ለሚናገሩት ነገር እናታዊ ጸጋንና መታመንን የፈጠረላቸው መስላል። እንደላቸው ባይፍነክነክም፤ የመላኩም ልብ በደስታ መደነስ ሳትጀምር አልቀረችም።

“በጣም ካሰብኩት በላይ ነው ቀና የሆነልኝ። እግዜር ከርሶ ባያገናኘኝ ግን ጭራሽም ላላገኛቸው እችል ነበር፤ ወይ ቢያንስ ብዙ መልፋቴ አይቀርም ነበር፤ እድሜ ይስጥልኝ” አለና ከልቡ አመሰግናቸው። በርግጥም እርሳቸውን ማግኘቱ በጣም ረድቶታል። ደግሞ እኮ ስራቸውን ትተው ያደረጉለት ዕገሣ ቀላል አይደለም። በዚህ መሃል ሲሮጥ ወደ ቤት የገባው ልጅ ከኋላው አንዲት ከቁመታቸው ዘለግ ያሉ አሮጊት ሴት አስከትሎ መጣ። ሴትዮዋ ቀስና አንክስ እያሉ ሲሆን የሚራመዱት የለበሱት ቀሚስ መሻገጥርገጥ ማደፉን ሊደብቅ አልቻለም። ወገባቸውን ጥቂት ቁልፎችን ባንጠለጠለ መቀነት ሽብ አድርገውታል። የፈታቸውና የደረታቸው ዐጥንት ወጣ ወጣ ብሎ ይታያል። ፈታቸው ጥላሸት የተቀባባ ሲሆን፤ ያይናቸውም መሞጭሞጭ ካደረጉት አሮጊ ሻሽ አምልጦ ከወጣው ነጭ ፀጉር ጋር ያሳለፉትን ጉስቁልና አግዝፎ ያሳያል። ካዲሳባ ሲመጣ አቋርጦ ያለፋትን የሞጆ ከተማና ከመንገዱ ግራና ቀኝ ተመንጥሮ ከተረፉት ጥቂት ዛፎች ላይ ያለው ጉስቁልና በሰው መልክ ከፈቱ የቆመ መስሎ ታየው። ከመኪናው ወርደው የሚመጡትን ሴት ሰላም ለማለት ወደ ደጃፉ ተጠጉ። በዚህ መሃል ከሩጫው ማለክለክ ትንፋሹ ቁርጥ ቁርጥ የሚለው ልጅ ቀድሞ ደርሶ “እማማ እየመጣች ነው ...” ብሎ መኪናዋን በባለቤትነት ስሜት ዐይነት መነካካት ጀመረ።

መላኩ ምን ብሎ እንደሚጀምር ግራ ገብቶታል። የሚያየው ሁሉ ካሰበው በላይ ሆኖበታል። ከፊቱ ያሉት አሮጊት አክስቱ መሆናቸውን ለማወቅና ለመቀበል እየሞከረ ነው። በዚህ መሃል አብረውት የመጡት የበቀለ ሞላ አስተናጋጅ በተለመደው ፍጥነታቸው ቶሎ ማውራታቸውን ጀመሩ።

“ውይ እመቤቱ ... አ...ሰለፍ!... አንቺ ነሽ እንዴ?” አሉ ጠጋ እያሉ። ግራ

የገባቸው ወይዘሮ አሰለፈችም ዐይናቸውን የበለጠ እንዲያይ ይመስል ያንኑ ያደፈ ቀሚሳቸውን ከፍ አድርገው፤ አይናቸውንም ፈታቸውንም ጠራረጉና “አዎን ነኝ” የኔ ነገር አላወቅሁሽም እኮ! ማንሽ?” አሉ ወደ እንግዳው ወጣትም በከፊል እየማተሩ።

“አይ ቆየን ከተያየንም ብሪቱ ነኝ እዚያ በቀለ ሞላ የምሠራው። የበላይሁን “ሂስት” አሉ ሌላ ምን ምልክት መናገር እንዳለባቸው ፈጣኑ አእምሮአቸው እያስታወሰ። ገና ማስታወስ አለማስታወላቸውን ለመናገር እንኳ አፍታ ሳይሰጡዋቸው ለወሬ አላደርስ ያላቸው ወይዘሮ ብሪቱ “ምሥራች ነው ይገርልሽ የመጣሁት ... የመቤቱ ታምሯ አያልቅ! ... ትልቅ ዘመድ ነው ይገር የመጣሁት ... ናስኪ ጠጋ በል እንጂ ...” ብለው ወደ መላኩ ዞር አሉ። ከቸኩላቸው ይሁን ከርጅናቸው የተነሣ ስሙ ጠፋባቸው።

“የስመኝ ልጅ ነኝ። መላኩ ነኝ አክስቱ” ብሎ እያመነታ ጠጋ አለ መላኩ ወዳክሰቱ። ድንጋጤው ከው ያደረጋቸው አክሰቱ ትንሽ እንደ መንገዳገድም ሲሉ መላኩ ትከሻቸውን በደመነፍስ ሲይዛቸው፤ እሳቸውም ዐቅፈውት እራታቸውን አስነኩት። የትርእይቱ ስሜታዊ ጥልቀት ፈጣኗን ወይዘሮ ብሪቱን እንኳ ረትቶ አድርቆ አስቀራቸው። ድሮም እንባቸው ቅርብ ነበርና እሪ ባይሉም እንኳ በልቅሶአቸው አጀቡዋቸው። ይህ ሁሉ ሲሆን ግራ የገባቸው ሕፃናት ነገሩን እንደ ጉድ እያዩ ከበዋቸው ይቅበጠበጣሉ። ወይዘሮ አሰለፈችን ጠርቶ የመጣው ልጅ ግን አሁንም ወደ ቤት እየበረረ ሄደ። መላኩ ስሜቱ መደባለቁ ብቻ ሳይሆን ያክስቱ ጉስቁልናና እንባ ተደባልቆ የሱም እምባ ሳያውቀው መፈሰስ ጀምሮአል። እሱ ላይ የተለጠፉት አክሰቱ እያገላበጡ ሲስሙት ሲታጠኑት ያረፈደው ጭስና ተደራርቦ የከረመው የጉስቁልና ጠረን ባፍንጫው ዘልቆ ልቡናውን ሰቀሰቀው።

ሽታ ከሌሎቹ የስሜት ህዋሳቶቻችን ይልቅ ለአእምሮአችን በተለይ ስሜታችንን ለሚቆጣጠረው ክፍል እጅግ ቅርብ ነው። ለዚህም ነው ጠረን ከፍቅርና ከፍርሀት ስሜቶቻችን ጋር ያለው ቁርኝት ዘመናት ያልሻረው ሐቅ የሆነው። እንኳን በሰው በእንስሳውም ዓለም ጠረን ኃይለኛ የስሜት ቆስቋሽ ነው። የሽቶ መዐሣና የጽጌረዳ ለሳ የማይዝው ማን አለ? ክፉ ጠረንም ቢሆን ጉልበቱ ቀላል አይደለም። ምራቅ የሚያዝረበርብ የምግብ ሽታ፤ ስሜት የሚከራከር የፍቅረኛ መዐሣና ነፍስ ያላወቀን ሕፃን የሚያስፈነድቀውን የእናት ጠረን የሚበልጥ ግን የለም። መላኩም በአክሰቱ ጠረንና ደረቱ ላይ ተለጥፈው ባንዠረዠሩት ቅልቅል የሥቃይና የደስታ እንባ ጉልበት ከመቃብሩ ፈንቅሎ በወጣ እሱንቱ እዚሁ እትብቱ በተቀበረበት መቄ እንደገና የመወለድ የስሜት ብሽታ ተሰማው።

ራሳቸውን ለመቆጣጠር ብዙም ጊዜ የማይወስድባቸው ወይዘሮ ብሪቱ “እረ በቃ በቃ ... ዛሬ የፈሸታ ቀን ነው። በሶ ዕልልታ እንጂ የምን እሪታ ...” ብለው

የልቅሶውን ድባብ አንዴ አልልታቸውን በማስነካት ቀየሩት። ወይዘሮ አሰለፈችም ተከትለው አልልታውን ተቀላቀሉ። በዚህ መሃል ፈጣኑ ልጅ በሩጫ ወደ ቤት ሄዶ የወይዘሮ አሰለፈችን ልጆች አስከትሎ ደረሰ።

“የሰመኝዬ ልጅ መላክ ነው እኮ መሀበዬ።” አሉ ወ/ሮ አሰለፈች አሁንም እንባቸውን ከሞጨሞጨ ዐይኖቻቸው ላይ በመቀነታቸው ጫፍ እያባባሱ።

“ውይ መልዩ ... አቤት አቤት አንተ ገብሬኤል አያልቅብህ... “ ብላ እያለ ተጠመጠመችበት። ከዚያ በኋላም በታላቅ ምኑ ቅጡ። ሦስቱ ያክሱቱ ልጆች ናቸው። ሁሉም በተራ በተራ እየተጠመጠሙ የደስታ እንባቸውን አዘሩ። የነሱ ልጆች ደግሞ ስድስት ናቸው። ሁሉም እዚህ ቤት ነው የሚኖሩት። መላክ በዘመድ ተከቧል። ትናንት አንድም ዘመድ የሌለው ሰው ባሬ በቅጽበት ዘመድ በዘመድ ሆኖ በእልልታ ታጅቦ ወደ ተወለደበት ቤት ገባ። ግንባሩ ላይ ነጭ ጣል ያደረገበት ጥቁሩ ችሎማደር የተባለው ውሻም ነገሩ ባይገባውም ከኋላቸው ኩስ ኩስ እያለ ውሻዊ አጀቡን አልነፈገም። ነገሩ ደስታ መሆኑ የገባው ይመስል ጭራውን እየቆላ ወዲያ ወዲህ ግቢው ውስጥ ተሯሯጠ። እነሱ በረንዳ ላይ ሆነው ድብልቅልቅ ያለ ደስታ በናረበት ሰዓት ሳሉን ቤት ውስጥ አሥራ ሦስት ጫጨቶቿን አስከትላ የምትለቃቅመው እናት ዶሮ የእሪታ ካኩቱዋን ለቀቀችው። ጫጨቶቿም በናታቸው ዙሪያ ተሰብስበው ተንጫጫጩ። ግርግር ለሌባ ያመቻል እንዲሉ አንዲቱን ጫጨት ሞጭልፋ የሮጠችው ውርዬ ግን ባካባቢውም የለችም። በዓሮው በር ነው ይህን የተፈተለከችው። ነገሩ ከሁሉም ቀድሞ የገባቸው የመላክ አክስት ናቸው።

“አዩ አንተ ካሳሁን ጠብቁ እያልኳችሁ ይኸው ይዛላችሁ ሄደች፤ እስኪ ሂድና እይ። ጫጨት ወስዳ ነው ወይስ ምንድነው? አምስተኛዋ መሆኑ ነው እኮ። አይጥ መብላቷን ትታ የቤቱን ጫጨቶች ጨረሰቻቸው እኮ። ቆይ ባሬ እኔ አይደለሁም ጠፍሬ ነው የማስቀምጣት” አሉ ወደ ልጅ ልጃቸው እየተመለከቱ። ጫጨቶቹን የመጠበቁ ጉዳይ በተለይ የሱ ኃላፊነት ነው። እናቲቱ ዶሮ የሱ ናትና። እሱ ደግሞ የአይሱቱ ረዳት ሆኖ ረጅም ጊዜ ሲሠራ ከቆየ በኋላ፤ ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ደግሞ ሾፌር ሆኖ በአርባምንጭ መሥመር የሚሠራው የወንዱ ልጃቸው ልጅ ነው። እናቱ በወሊድ ስትሞት ነው ልጃቸው አምጥቶ እሳቸው ጋ ያስቀመጠው። ካሳሁን መባሉም ለዚህ ሳይሆን አይቀርም።

ሰዓቱ ከጠዋቱ አራት ሰዓት አካባቢ ነው። ጥርት ባለው ሰማይ ላይ እየጋለች ያለችውን ዐሐይ ለማቀዝቀዝ ይመስል መጠነኛ ነፋስ ሽው ይላል። ዐልፎ ዐልፎ ደግሞ ዐቅሙን እየጨመረ አቧራና ሳር ቅጠሉንም እያነሳ ያገኘውን ያለብሳል። ባሮጌ ቆርቆሮ ተለጣጥፎ የተሠራው የውጭ በር ከፍት ነው። አጥሩም ያው እንደ ነገሩ ወሽልሽል ያለ ነው። ዐልፎ ዐልፎ የቆመ ዕንጨትና የኮሽም ተክል

ይታያል፤ በመሃል የተሰገሰገው ጭራሮ ቀስ በቀስ ለማገዶም ለምንም ሲባል ያለቀ መሆኑ ያስታውቃል። ቤቱ ግን ትንሽ አይባልም፤ ከሃምሳ ቆርቆሮ አያንስም። በረንዳው ሲሟንቶ ሊሾ የነበረ ቢሆንም፤ አሁን ፈራርሶ ተመልሶ ያፈር ወለል ሆኖአል። እንዲያምር በእቦት ተለቅልቆ አንድ ሦስት አግዳሚ ወንበሮችና ድክም ያሉ ጠረጴዛዎች የጠላ ደንበኞችን ለማስተናገድ ተደርድረዋል። ግድግዳው የተቀባው ቀለም ከጥቂት ስፍራዎች በቀር ለቅቆአል። አልፎ አልፎ የግድግዳው እንጨት አግጥሞ ይታያል። እግቢው ውስጥ ደግሞ አጠገብ ላጠገብ የጊሾና የጠላ እህል ተሰጥቷል።

ወደ ቤቱ መግቢያ በር ሲደርሱ፤ “እስኪ ግባ የኔ አባት፤ ቤቱም እንደተተራመሰ ነው እንግዲህ” አሉ ከፊት ቀደም ብለው በሩን የበለጠ እየከፈቱ የመላክ አክስት። መላክና ወይዘሮ ብራቱ ተከትለው የቀረውም ሰራዊት ከነሱ በኋላ ጨለም ወዳለው ቤት ገቡ። ሳሎኑ ሁለት መስኮቶች ቢኖሩትም፤ ሁለቱም እንደተዘጉ ናቸው። በመስኮቱም ላይ ጠቆር ያለ አሮጌ መጋረጃ ተደርቦበታል።

ከወደ አንድ ጥግ ደግሞ ያልተነጠፈና የተዘብረረቀ አልጋ ይታያል። ባልጋው አጠገብ ያለው የልብስ ሣጥን በላይ ላይ የተጀመረ ፈትልና ባገልግል ክዳን ላይ የተቀመጠ ጥቂት ልቃቂቶች ተሸከሟል። የተፈለቀ ጥጥም ባገልግሎ ውስጥ ሆኖ ወለሉ ላይ እንደ ተዘረጋጋ ነው። ወለሉ በእቦት የተለቀለቀ ሲሆን፤ እዚያና እዚህ የወዳደቱ ጣሳዎችና የልጆች ልብሶችም ቤቱን የበለጠ አዝረክርከውታል። ከበሩ ትይዩ በጉዝንዝ ላይ የተቀመጠ ስኒ የተደረደረበት ረከቦትና የክሰል ምድጃ ጀበና እንደተጣደበት ይታያል። ትልቅ አሮጌ ጣሳ ከምዳጃው አጠገብም ተቀምጧል። የተፈጠረውን ግርግር ተጠቅሞ ከሕፃናቱ አንዱ እጁን ወደ ጣሳው ሰድዶ ለቡና ቁርስ ከተሾቀው አሹቅ ያቅሙን ያህል አፍሶ ሲሮጥ እናቱ አጠገቡ ኖራ።

“በል ቁጭ አድርግ የምን ብልግና ነው፤ እንግዳም አታፍር እንዴ?” ብላ እጁን ልምዝግ አድርጋ ስትቆነጥጠው፤ የዘገነውን በንዴትና በዕፍረት ሲለቀው አሹቁ መሬቱ ላይ ተበተነ። የሱ እሪታ አንጀታቸውን የበላው ወይዘሮ አሰለፈች፤

“ምነው ልጄ ብትተይው በቃ፤ ና የኔ ከተፎ ና... ብለው እንባውን እየጠራረጉ አባብለው እሳቸው በትልቅ እጃቸው ዘግነው በሹራቡ ላይ አሹቁን ሲያስታቅፉት፤ መገንፈል የጀመረው የእንባና የንፍጥ ቋቱ ተለገሙ። የተበተነውን አሹቅ ግን ለቃሚም አላስፈለገው ዶሮቹ ከየት መጡ ሳይባል ተረባረቡበት። መላክ ይህንን ትርእይት ሌላ ዓለም ውስጥ እንደገባ ያህል ባግራሞት እየተመለከተ ሳይሰበው የሕፃንነት ጊዜውን አስታወሰ።

“እንዲያው እመቤቱ የፈላ አቦል ቁና ላይ እኮ ነው የደረሳችሁት። እስኪ

ቁጭ በሉ” አሉ መደገፊያ ያላቸውን አግዳሚ መቀመጫዎች እያስተካከሉ ወደ መላኩና ወደ ወይዘሮ ብሪቱ እያዩ።

“አረ እኔ ሥራ ጥዬ ነው የመጣሁት። ይሄንን ዓለም ያሳየችን እመ ብርሃን መቼም ምን ይሰጣታል አሉ?” እጅና ዐይናቸውን በጢስ ወደ ጠቆረው ጣራ ሰቅለው።

መላኩም ቀለሙ በውል የማይለየው ግድግዳ ላይ የተሰቀሉትን ፎቶዎች እየቃኘ ኖሮ ትልቋ ያክስቱ ልጅ አይታው። “የውልህ መጨረሻ ከስመኝዬ ጋ የመጣችሁ ጊዜ የተነሣነው ፎቶ ነው። ይሄ ነህ እንተ። የኔ እናት፤ እማዬ ላይ ልጥፍ ብለህ አልሄድም ብለህ አስቸግረህ ነበር እኮ” አለች ማቅ እያለች። ችግር አገርጥቶ ያሳለፈችው ኑሮ ከሰውነት ተራ ቢያወጣትም፤ መዐዛ ያክስቱ ልጅ አሁንም ደስ የሚለው ፈገግታዋና የሴትነት ለዛዋ ልብ ይማርካል። በትምህርቷም በጣም ጉብዝ ተማሪ ነበረች። ጎይቶች ስለሆነች ከእናቷ ጋር ፈጽሞ አይስማሙም ነበር። በኋላም ዐሥራ አንደኛ ክፍል እያለች በዕድሜ ከሚበልጣት አንድ አስተማሪ ጋር በፍቅር እፍ ብላ ትምህርቱን ትታው ማትሪክም ሳታልፍ ቀረች። ከዚያ በኋላ ከድጡ ወደ ማጡ እየሆነ ኑሮ ፊቷን እንዳጠረገችት ነው ያለችው።

“አረ ምን ሲደረግ ... ብሪቱ ... አቦል ቡናማ ትተሽ አትሄጃም። እንዲያው ዐፈር ስሆን አንድ ሰከ በቁምሽ ፋት ብለሽ ትሄጃለሽ። አንቺ ማንሽ ሠናይት፤ ቶሎ በዬ ቡናው እኮ ከፈላ ቆየ፤ የቡና ቁርሱንም ቶሎ አቅርቤ። ብሪቱ ትቸኩላለች” አሉ እሳቸውም ወደ ጓዳ እየተጣደፉ። ሠናይት አጠርና ወፈር ያለች እንዳባቷ ጎረድረድ ያለች ደግና ዝምተኛ ልጅ ናት። ዐረብ አገር ለሥራ ሄዳ ጤና አጥታ ነው ባመት ከሰድስት ወሯ የዛሬ ሁለት ዓመት ግድም የተመለሰችው። ከመሄዷ በፊት ሦስት ጊዜ ብታገባም መውለድ አለመቻሉ፤ የትዳር ጠር ሆኖባት ትዳርም አልበረክት ብሎአት ነበር። በመጨረሻም ምርመራው ያሳየው በማሕፀኗ ዕንስ አቃፊ ውስጠኛው ወለል ላይ ብዙ ትናንሽ ዕጢዎች ስለነበሩ፤ ዕንስ የመያዝ ችግር የነበረባት መሆኑ ነው። ይህም በወር አበባዋ ጊዜ ብዙ ደም እንዲፈስ ከማድረጉም በላይ ሥቃዩዋንም ያበዛው ነበር። የመረመራት የማሕፀን ሃኪምም ማህጸኗን ከማውጣት የተሻለ ርዳታ ማድረግ እንደማይቻል ቢነግራትም አሻፈረኝ ብላ ወደ ጸበል ወደ ዐዋቂ መሄድና የባህል ህክምና ለማድረግ ብትሞክርም ለውጥ አላገኘችም። እንዲያውም በማሕፀን የሚከተት የባህል መድኃኒት ተጠቅማ በተፈጠረው ኢንፌክሽን ሳቢያ ከሞት ለጥቂት ተርፋ፤ እንደፈራችው ማሕፀኗም መውጣት አልቀረም።

ከዚያ በኋላ ነው እንግዲህ ወደ ኩዌት የሄደችው። እዚያም ምንም እንኳ ሥራ ላይ ጉበዝ ብትሆን፤ ማቂታነቷና ተግባቢነቷ በአሠሪዋ እመቤት ላይ በፈጠረው ቅናት መከራዋን መብላት ጀመረች። ዐርፎ የማይቀመጠው ባል ደግሞ

ሠናይትን መከጀሉ አልቀረም። በኋላም ትባረር የሚለው ጉዳይ በባልና ሚስቱ መሃል ጠብ ሜረ። ፖሊስ ወንድም ያላት አሠሪም ባል ለሃይማኖታዊ ጉዞ ከሃገር ውጭ በነበረበት ጊዜ፤ ወንድሟንና ጓደኛውን ጠርታ ጀርባዋ እስኪቆስል አስገረፈችት። በዚህ ብቻ ሳይገቱም ለሁለት በግድ ደጋግመው ደፈሩዋት። ከዚያም በኋላ ሠናይት ሕመሙ ብቻ ሳይሆን፤ የአእምሮዋ መቃወስም ጤናዋን ሙሉ በሙሉ አመሳቀለው። የግርፋቷ ቁስል እስኪድን እቤት አስረው አስቀምጠው የአእምሮዋ መታወክ ሲብስባት ወደ ሆስፒታል ወስደው ጣሏት። የድኻ አገር ዜጋ መሆን ጉዳቱ ይህ ነው፤ አለሁ የሚል አይኖርምና። ድኽነት ሰጪን እቤቱ ብቻ ሳይሆን፤ በሄደበት ሁሉ ክብሩን አሳጥቶ ከሰው አሳንሶ አጥብቦ የሚያስቀር ቀንበር ነው።

በመጨረሻም ለወገን ምስጋና ይግባው ገንዘብ እዋጥተው ፓስፖርቷንም ጥለውባት ስለነበር ኤምባሲውን አናግረው ወደ ሃገር ቤት ላኳት። እሠራለሁ፤ ያልፍልግል ብላ ባዶ እጇን አእምሮዋንና ሰብአዊ ክብሯን ተገፋ ተመለሰች። ከዚያ ወዲያ መቼም ማለቂያ የለውም ቤተ ሰቧ ከሷ ጋር ያየው መከራ። እናቷንም ያለዕድሜያቸው እንዲህ ያስረጃቸው ይህ ጉዳይ ሳይሆን አይቀርም። አማኑኤል ሦስት ወር ተኝታ ከብዙ ህክምና በኋላ ነው ሻል ያላት። ዛሬም ሌሊት መባነኗና የአእምሮዋ መዛባት አልተሰተካክለም። በየሦስት ወሩ አማኑኤል እየሄደች መድኃኒት ትቀበላለች። የመድኃኒቱ የጎን ጉዳት ነው እንዲህ ድንቡሽቡሽ ያደረጋት። ከዚያ ወዲህ እቤት ውስጥ ሥራ ከማገዝ በቀር ውጪ ወጥታ መሥራት አልቻለችም። እናት መቼም ትኑር፤ ቢቸግርም ባይደላም ይሄው ሠናይትም ሰው ሆና የምትኖርበትን መጠለያ አላጣችም።

የቀይ ጤፍና ማሽላ ቅይጥ እንጀራ በድልህ አድርገው፤ አነስ ባለች አሮጌ ትሪ ላይ ይዘው ከወደ ጓዳ መጡ የመላኩ አክስት። ፊታቸው ፍክት ብሏል። ከጠዋት ጀምሮ ናላቸውን ሲያዞር የቆየው ራስ ምታትም ለቋቋሞል።

“እስኪ ይቺን አፋችሁ አድርጉ፤ ወጥም አልሠሩ እነዚህ ልጆች” አሉ ትንሽ እንደ መሳቀቅም እያደረጋቸው። አፍለኛና ትንሽ አብሽም ተጨምሮበት የተጋገረው እንጀራ በበርበሬ ሲበሉት ደስ የሚል ጣም አለው። ጠዋት ላይ የተጋገረም ስለሆነ የትኩስነቱ ለዛ ገና አልጠፋም። ቡናውን እየጠጡ ትንሽ ከተጫወቱ በኋላ ወይዘሮ ብሪቱ ለመሄድ እየተነሡ።

“የቀን ብሩክ... ብሩክ ዜና አስማን። በይ እስኪ አሰለፍ እኔም ብቅ እላለሁ ሰሞኑን አሁን ደግሞ ሰዎቹ ችግር እንዳይፈጥሩብኝ ቶሎ ልመለስ” አሉ

“እሱ ጊዮርጊስ አለሁ ይበልሽ። እሱ ውለታሽን ይክፈልሽ፤ እንዲህ በማለፃው ቸር ወሬ እንዳሰማሽን ቸር ወሬውን ይላክልሽ።” እያሉ ከተቀመጡበት ተነሱ ለመሸኘት። “እስኪ ባክሽ ትንሽ ዝግኚ። እንጀራውን እኮ ምንም አልበላሽ ብሪት” አሉ አሹቱ ያለበትን ዝርግ ሰሐን እያስጠጉ። ትንሽ ቆንጠር አድርገው።

“ውይ በላሁ እንጂ ቆንጆ ቡና ነበር። በሉ ያለም ያድርገው” አሉና ወደ በፋ መንገድ ጀመሩ። መላኩም መልሶ ሆኑሉ ሊያደርሳቸው ተነሣ።

“አክሱቴ እትዬ ብራቱን አድርጎታቸው መጣህ” አለ ቁልፉን ከኪሱ ውስጥ እያወጣ።

“አረ እኔ በእግራ እሄዳለሁ። አንተ ቁጭ በልና ተጫወት፤ ደግሞ ቡናውንም ሳታከትም መነሣት ደግ አይለም። እኔም የሥራ ነገር ሆኖብኝ ነው።” አሉ እንዲቀመጥ በእጃቸው ያዝ እያደረጉት።

“አረ በፍጹም። እርሶ ለኔ ብለው እዚህ ድረስ መጥተው ደግሞ ፀሐይዋም እየከረረች እኮ ነው፤ አይሆንም” አለ መላኩ ሌላም ያሰበው ነገር ስለነበር።

“በል አንተ ካሳ ና። ካሳትህ ጋር አብረህ ሂድ። ብራቱን አድርሳችሁ ኑ።” ሲሉ ወይዘሮ አሰለፈች ካሳውን እንደ ጀት በፍጥነት ከተፋ ብሎ የመላኩን እጅ ያዘ። ሌሎቹም ልጆች እኔም እኔም እያሉ ተንጫፈዋል።

“አይ ዐርፋችሁ ተቀመጡ አሁን ይመጣሉ እነሱም። የምን መተራመስ ነው? እሱ ይበቃል” አለች መዐላ ከሱስተር ብላ። ሁሉም ይፈሩዋታል። እየተነጫነፈዋል ዝም አሉ። መኪናው አይበቃም እንጂ መላኩ ሁሉንም ይዞ በሄድ ደስ ይለው ነበር።

“ማታ ላይ እንንሸራሸራለን። አሁን እትዩ ብራቱን አድርሰን ቶሎ እንመጣለን” ብሎ አጽናናቸው። ከዚያም ካሳውንን ከኋላ አስቀምጠው ወይዘሮ ብራቱን በቀለ ሞላ ሆኑሉ አደረሳቸው። መጥቶ እንደሚጠይቃቸው፤ ስልክም እንደሚደውልላቸው ነግሮአቸው አመስግኖ ተሰነባበቱ። የሳቸውን መውረድ በጉጉት ሲጠባበቅ የነበረው ካሳውንም በወንበሩ መሃል ተንጠላጥሎ የፊት ወንበሩ ላይ ፊጥ አለ። ከዚያም የባጥ የቆጡን ማውራት በደስታ እየተምነሸነሸ ስለ መኪናዋ መላኩን በጥያቄ አጣደፈው። አባቱ በሚነዳት አይሱዙ ዐልፎ ዐልፎ ከመሄድ በቀር እንደዚህ ዐይነት መኪና ውስጥ ሲገባ የመጀመሪያው ነው።

“ፒ ያንተ መኪና ከሁሉም ሰው መኪና ትበልጣለች እኮ። ያባቱ መኪና አይሱዙ ነው። በታ መላት ፅቃ መጫንና ፍራንክ ማግኘት ነው ሥራው። አንተ ሰው ታስከፍላለህ እንዴ ግን?” አለው በመቆምና በመቀመጥ መሃል ሆኖ።

“ስንት ልትከፍለኝ ትችላለህ?” አለው መላኩም እየቀለደ።

“አረ እኔ ምንም የለኝም። ደግሞ ትንሽ ልጅ እኮ አይከፍልም።” አለ ራሱን ነጻ ለማድረግ ይመስል።

“አይ ካስ ይሄ የቤት መኪና ነው የሚባለው። የንግድ መኪናች ናቸው

ገንዘብ የሚያስከፍሉት።” አለው ጉንጨን እያባበሰ።

“ታዲያ አንተ ፍራንክ ከየት ታመጣለህ? ብቻህን ነው በቃ እዚህ ውስጥ የምትሳፈረው?” ብሎ የልጅ ፊቱን በጥያቄና ለመላኩ እንዳሰበ በሚመስል ትንሽ ጨምድ አድርጎ ጠየቀው።

ጨዋታቸው እየጣመው የመጣው መላኩም “እኔ ሌላ ሥራ አለኝ። የምሠራላቸው ሰዎች ናቸው ገንዘብ የሚከፍሉኝ። አዎን ብዙ ጊዜ ለብቻዬ ነው የምሄደው።” አለው።

“ቆይ ሰዎቹ ብዙ ገንዘብ ይሰጡሃል እንዴ? መኪና እኮ ውድ ነው። አንተ የት ነው የምትኖረው ግን? ልጅ አለህ እንዴ?” ብሎ አሁንም የጥያቄ ናዳውን አወረደበት።

“እኔ የምኖረው አዲሳባ በሚባል ትልቅ ከተማ ውስጥ ነው። ልጅ የለኝም። የምኖረው ለብቻዬ ነው። አንተ አዲሳባ መጥተህ ታቃለህ እንዴ?” ብሎ እሱም በተራው ጥያቄውን አቀረበ። መላኩ ከልጆች ጋር ሲያወራ በቁምነገር ነው። ጥያቄያቸው ሁሉ ደስ ስለሚለውና ነገሮችን ባልገመተው አቅጣጫ ስለሚያሳየው እንደ ብዙ ሰው አያታከቱትም። በዚህ የተነሣ ልጆችም በቀላሉ ነው የሚወዱት። ልጆች የጥያቄ ዓለም ናቸው። ይህም ለዚች ዓለም አዲስ እንግዳ ስለሆነ፤ ሁሉም ነገር ስለሚያስገርማቸውም ሊሆን ይችላል። ትልልቅ ሰዎች ግን የሰነበቱ የኖሩ ስለሆኑ ሞትና ሎተሪ ካልሆነ እምብዛም የሚገርማቸው ነገር የለም እያለም ይቀልዳል።

“አይ ... አባባ ሩቅ አገር ነው፤ ደግሞ ለመሄጃ የሚከፈለው ብዙ ብር ነው ብሎ ነግሮኛል። አንተ ግን መቼ ነው ከዚያ የተነሣኸው? እዚያ ብዙ ሰው አለ እንዴ? ፈረንጆችም ይኖራሉ?” የካሳውን ጥያቄ ማለቂያም የለውም።

የልጁን አባት ላለማሳጣት ብሎ “አዎን አዲሳባ ሩቅ ነው ሊባል ይችላል። ዋጋውም ለብዙ ሰው ውድ ነው። ብዙ ፈረንጆችም አሉ እዚያ ከተማ። በጣም ትልቅ ከተማ ነው። በጣም የሚያማምሩ ፎቆችም አሉ። ትልቅ የአውሮፕላን ጣቢያም ያለው እዚያ ነው።” ብሎ ሌላ የጥያቄ እሩምታ ከመተከሱ በፊት “ካስ እዚህ ከተማ በግ የሚሸጥበትን ቦታ ታውቃለህ እንዴ?” አለው። ነገሩ ካሳውንን አዘለለው።

“አዎን አቃለሁ። ከማማ ጋር ለፋሲካ ሄደን ነበር። ውድ ስለሆነ በቃ ሥጋ ብቻ ነበር የተገዛው እኛ ቤት። እኔ ግን በግ ነው ምወደው። በግ ልንገዛ ነው እንዴ?” አለ። መላኩ አቤት ልጆች ግልጽነታቸው ደስ ሲል ብሎ ዐሰበ። ይሄን ጊዜ አክሱቴ ወይ ያክሱቴ ልጆች ቢሆኑ፤ እየፈለጉም ቢሆን በማከላከልና በይሉኝታ መከራውን

ያበሉት ነበር። ይሉኝታ አበሻን የሚያጠቃ የዐዋቂ በሽታ ሳይሆን አይቀርም። ይሉኝታ ቢሰነትም ጤና ነው ብሎ አያስብም። ሁሉም ነገር ሚዛን ያሻዋል። እውነትም ካሳሁን ያለምንም ችግር በግ ወደሚሸጥበት ስፍራ ይዞት ሄደ። የሚያምር ትልቅ በግ በስምንት መቶ ብር ገዝተው ከመኪናው ጓላ አስረው አስገቡት። ከዚያም አንድ ተለቅ ያለ ሱቅ ገብተው ሁለት ሣጥን ለስላሳና አንድ ሣጥን አምቦ ውሃ ገዝተው ወደ ቤት ሄዱ። እንዳሰበውም እቤት ሲገቡ ልባቸው ደስ ቢለውም፣ አክሱቱና ያክሱቱ ልጆች የደንቡን ጮኹበት። ለምን እንዲህ ታደርጋለህ ብለው። ከዚያም አክሱቱን ጠጋ ብሎ አክሱቱ የውልሽ ደስ ይበለኝ ቡና ምናምን የሚያስፈገውን ግንባር ብሎ አንድ ሺህ ብር ሲሰጣቸው እንቢ አሻፈረኝ አሉ።

“እኔ ልጆሽ አይደለሁም እንዴ? ልጅ እኮ እምቢ አይባልም።” ብሎ ይሉኝታቸውን ልክ ጤዛ በሀሳይ እንዲሟሟ አቅልጦ እንዲቀበሉ አደረጋቸው። ልባቸው ግን ከጭንቀት እፎይ ነው ያለው። እቤቱ ውስጥ ያለው ነገር ጥቂት ከመሆኑም ባሻገር ላመት በዓል የተገዛው ሥጋዉም እህሉም አልቆ ቅራሬና ደረቅ እንጀራ በቀረበት ነው ሳይታሰብ የመጣው። እንኳን ገንዘብ ሊኖራቸው ላመት በዓልም ልጆቹ እንዳይጋኑ ብለው ላንዳንድ ነገር መግንጠያ የተበደሩትን አንድ መቶ አምሳ ብር እንዴት እንደሚከፍሉት ግራ ገብቶአቸው ነበር። ያ ሁሉ ባንዴ ተረላና አሁን ደግሞ ሌላ ገንዘብ መበተኛ፣ ጎረቤት ጠርቶ ብሉልኝ የሚባልበት ምክንያት ተገኘ። አንደኛዋን ልጆቻቸውን ልከው ሃያ ኪሎ ነጭ ጤፍ ገዝታ አስፈጭታ እንድትመጣ ተላክች። ለወጥ የሚሆን ሽንኩርት፣ ቲማቲም፣ ቅመማ ቅመም ለመግዛት ደግሞ መዐዛ ተሰማራች።

ከጎረቤት አቶ ማዕረጉ ተጠርተው በጉን ከባረኩ በኋላ ልጆቹ እያገዙዋቸው መበለት ይዘዋል። በግ ሲታረድ አይቶ የማያውቀውም መላኩ አብሮ ለማግዝ ቀረበ። ልብሱን እንዳያቆሽሽ ተው ቢሉትም፣ ዕድሉን ማጣት አልፈለገም። ያቶ ማዕረጉ ፍጥነትና ቅልጥፍና ሥራውን ለብዙ ዓመት ብዙ ጊዜ የሠሩት እንደሆነ ያረጋግጣል። እሱ እየጠየቃቸው፣ እሳቸውም እየመሩት ገፈፋውን ጨርሰው መበለቱን ተያይዘዋል። ዐልፎ ዐልፎ ንዝር ንዝር የሚለው የበጉ ሰውነት ቢሞትም፣ ነፍሱ ስትወጣ የቀረ የሕይወት ጭላጭ እንዳለው ያስመስለዋል። ደሙን መሬት ላይ ነው ያፈሰሱት። መላኩም ቆዳ ገፈፋው ላይ ለማግዝ ሲሞክር አቶ ማዕረጉ እንደፈሩት ሳያውቅ ትንሽ በላው። ይህም የቆዳዉን ዋጋ ምን ያህል እንደሚያወርደው በቁጭት ነገሩት። የበጉን የዘር ፍሬ መውጣት በጉጉት የሚጠባበቁት እነካሳሁን ልክ እሱን ሲያገኙ ብር ብለው ወደ ቤት ሄዱ።

“ምን ሊያደርግላቸው ነው?” አለ መላኩ ወደ አቶ ማዕረጉ ዞሮ የልጆቹ ፈንጠዝያና አቶ ማዕረጉም ያውላችሁ ብለው ለልጆቹ ፈገግ ብለው ሲያስረክቡ ሰላዩ። “አይ የኔ ልጅ ... አንተ ልጅ ሆነህ ቆለጥ ጠብሰህ አልበላህም ማለት ነው? እንዴት መሰለህ የሚጣፍጥ። ታዲያ ሴት ልጅ አትበላም፤ ደግ አይደለም። በግ

ሲታረድ እኮ ለልጆች ዋናው ደስታ እሱ ነው። ሄደው ከሰል ላይ ይጥሉትና ጧ እያለ ሲበስል ለልጆች የሚሰጥቸው ደስታ ሌላ ጉዳይ ነው። ከዚያም በቃ አፍህ ውስጥ እንዴት ደስ የሚል ጣም አለው! ልጅ ሆነን እኔና ወንድሞቼ ሽሚያችን ትዝ ይለኛል” አሉ አሁንም ከሆድ ዕቃው ውስጥ አንጀቱንና ጨጓራውን አውጥተው ባንድ ዕቃ ውስጥ እያደረጉ።

“የሚገርም ነው” አለ መላኩ በርግጥም ገርሞት! “ሴቶች ቢበሉት ምን ይሆናሉ?” አለ ነገሩ ከንክሮት። “አይ ልጄ ይህ የወንድ ፍሬ እኮ ነው። እኔ አላውቅም ምን እንደሚሆኑ። ያው ከድሮውም ሴት አትበላም ነው የሚሉ። ያክሱቱ ልጅ የሆነች ከእኛ የማትለይ እኛ ያረግነው ሁሉ አይቅርብኝ የምትል ማንያሁላሽ የምትባል ዘመዳችን ነበረች። ታዲያ አንዴ እንዲህ እኛ እየጠበስን ሰንበላ ጓጉታ ኖሮ ከታናሽ ወንድሜ ላይ አፈፍ አድርጋ ወሰዳ እሱ ሲያባርራት እቧም እየገመጠች ስትሮጥ መጨረሻ ላይ ልቅሶውን ለቀቀው። እናቷ መጥታ ሁኔታዉን አይታ ጉድ ጉድ ብላ ልጅቱን እንዴት እንደገረፈቻት ትዝ ይለኛል። ልጅቱ ግን የልቧን አድርሳ ስለነበር እንባ ፍንጥቅም አላላት። ጓላም ይኸው ወንድ የማይደፍራት አገር ያንቀጠቀጠች ሆነች። ካደገች በኋላም ባሏን ታሾረው ነበር። እንግዲህ የበላችው የበግ ቆለጥ ነው አሉ እንዲያ ወንዳወንድ ያረጋት ይሉ ነበር።” አሉ ላቀረቡት መላ ምት ማስረጃ ምሳሌን አቅርበው ርግጠኛነትን በሚያሳይ ፊት።

ነገሩ አሁንም የበለጠ የመሰጠው መላኩ፣ “እኔ ምለው ግንክ መጀመሪያውንም የበጉን ቆለጥ ከልጄ ነጥቃ መውሰድና ለመብላት መቻሏ ልጅቷ ምን ያህል ደፋርና ወኔ ያላት እንደሆነች ነው የሚያሳይ። ነገሩን መብላቷም ሳይሆን ይችላል የዚያ ዐይነት ባህርይ የሰጣት።” አለ ያቀረቡትን ማስረጃ እንዳልተዋጠለት በሚያሳይ ጥያቄ የተሞላ ፊት።

“እንግዲህ ምናባቱ ዐቃለሁ ብለህ ነው ልጄ። የድሮ ሰው ብዙ የማይገቡ ልማዶች አሉት። አሁን ግን እዚህ ሴቱም ወንዱም ልጅ ነው ሚበላው። ዘመን አያመጣው የለ” አሉ በጉ የተሰቀለበትን ገመድ ለመፍታትና የቀረውን ክፍል በልተው ለመጨረስ እያወረዱ። ሊያግዛቸው ሲል “ተው ተው ይንጠባጠብብሃል እኔ አወርደዋለሁ ብዙም አይከብድ” ብለው ራቅ እንዲል ነገሩት። ጥቂሩ ዐፈር ላይ የፈሰሰው ደም ከትኩሱ የበጉ ሥጋና ፈርስ ጋር የፈጠረው ሽታ አንዳች አናዋሻ፣ ዓመት በዓላዊ ናፍቆት ይፈጥራል። ትንሽ ቆይቶ ሥጋ ተጠባብሶ ከዱለት ጋር ተዘጋጅቶ ምላ ተበላ። ቡቱን አንዳች የሆነ ደስታ አፍክቶታል። ከሰዓት በኋላ ደግሞ ሴቶቹ ለማታ ሽርጉድ ሲሉ፣ መላኩ ካክሱቱ ጋር ሲያወራ ቆየ።ብዙውን ሰዓት ግን ከልጆቹ ጋር ሲጫወት ነበር የዋለው።

ወደ ማታ ላይ ጎረቤቶችም ተጠርተዋ ቤተ ሰቡ ሁሉ ተሰብስቦ የመላኩን መምጣት ምክንያት በማድረግ ሌላ ዳግማዊ ትንግኤ ሆነ። ሁሉም ነገር ለመላኩ

አዲስ ቢሆንም ፈጽሞ እንግድነት አልተሰማውም። የሰጡት ፍቅር ከንጹሕ ምንጭ በጠዋት እንደተቀዳ ኩልል ያለ ውሃ ሆኖ ነው የተሰማው። ብቸኛነቱ ለዓመታት የፈጠረበትን የዘመድ ጥማት አርክቶለታል። የዛሬው ድግስና የተጠሩት ጎረቤቶች ብዛትና አገባብ ሌላ ብድርም ሳያስገባቸው አይቀር። ድኻ ድኻ የሚሆነው ገንዘብ ስለሌለው ሳይሆን፤ ገንዘብን ከማሳደር ማውደም ስለሚቀናውም ነው። የድኻ ድኻነቱ ደስታውንና ኅዘቱን፤ የትኛውንም ጠንካራ ስሜቱን ተቆጣጥሮ ከስሜቱ በላይ መኖር አለመቻሉም ነው። ከለመደው የዕጦት ኑሮ ላለመውጣትም ይመስል፤ ያገኛትን ባንድ ቀን ባለው ኃይል ከዘመድ ከጎረቤት ጋር ተባብሮ ያወድማታል። ድሃ ብድር መውሰድና ፍቅር መስጠት አይፈራም። ጥሳቻና ሞትም ከድኻ ያን ያህል የራቁ ነገሮች ናቸው ማለት አይደለም። ብዙ መገዳደልና መደባደብም እዚህ ይበዛል። ድኻነት የተወሳሰበ ያስተሳሰብና የአኗኗር ውጤት ነው። የሚዳደስ ግን በቀላሉ የማይገፋ እንደ መላኩ ዘመዶች ዐይነት አሳዛኝ ሰዎች የሰፈሩበት የመከራ ተራራ ነው። ይህንን ሁሉ መላኩ ነበር ያሰበው፤ በድግሱ እሱም እየተደሰተ፤ ድግሱን ያዘጋጁት ዘመዶች ግን እንጀቱን እየበሉት። እሱ ይህን ያስብ እንጂ እነሱ ግን ነገን ለነገ ትተው ዛሬን በድግስ እየዘረሩት ነው።

ወደ ሦስት ሰዓት ማታ ላይ ሰው ሁሉ እየተሰናበተ መውጣት ጀመረ። በኋላም ቤተ ሰቡ ብቻ ሲቀር የቤተ ሰብ ወሬ ተጀመረ። እንደገና ቡና ይፈላ ተባለ። መላኩ አልተቃወመም። እዚህ እንደሚያድር ተበይኖበታል። እሱም ደስ ነው ያለው።

“አክሱቱ ብዙ ሳይመሽ መኪናዋን ለማንኛውም እዚያ ሆቱል አቁሚአት ብመጣ አይሻልም?” አለ አሁንም ግድግዳ ላይ ያሉትን ፎቶዎች እያየ። መዐዛም፤ “ይሄ ማን እንደሆነ ታላላቅ?” አለችው አንድ ቀሚስ ያደረገ የሚያለቅስ ትንሽ ልጅ ዕድሜዋ ዐሥር ዓመት አካባቢ የሚሆናት ልጅ ታቅፋው። “እኔንጂ ... ማነው? አልቃሻ ቢጤ ይመስላል” አለ እየግቀ፤ በውስጡ ራሱ እንደሆነም ጠርጥሮአል።

“አልቃሻ ራሱን ነፃ የኔሆድ! አሁን እንዲህ ልትንቀሳቀሱ” ብላ ዐቀፈችው። መላኩን እንደ ነፍሷ ነበር የምትወደው ሕፃን ሆኖ። እሷና ስመኝም ምስጢረኞች ሲሆኑ፤ እናቷ መዐዛን ሲመቷት ስመኝ ሆዴ ይንሰፈሰፍ ነበር።

“እቺ ደግሞ ነፍሷን ይማር ስመኝዬ ናት። አንተ እጅህን እየዘረጋህ ካልሄድኩ እያልክ የምታለቅሰው ወደሷ ነው” ብላ ዐይኗን እንባ ሞልቶት ዝም አለች። መላኩም ሳያሰበው መዐዛ እንዳቀፈችው ለካ ዐይነ ላይ እንባ ግጥም ብሎ ኖሮአል። የነበረውን ደስታ ወደ ኀዘን መለወጥ ስላልፈለገች እንደ ምንም ብላ መዐዛ ስሜቷን ዋጥ አድርጋ፤ “አረ አዎን... ይሄ ሰፈሩ ሰላምም አይደለም። ዘንድሮ ደግሞ ሌባ ተለቋል አለ” አለች መዐዛ። መላኩም እንደ ምንም ብሎ ስሜቱን ለማርገብ ሐሳቡን “ሌባ ተለቋል” ወደሚለው አባባል አዙሮ ጥያቄ ለራሱ አቀረበ። “ማነው ሌባን

የለቀቀው? ከየት? ለምን? እፉን አውጥቶ መጠየቅ ግን አልፈለገም።

መዐዛና ሦስቱ ከፍ፤ ከፍ ያሉት ልጆች አብረው ሄዱ። መኪናዋን አቁመው ሊመጡ። ከዚያ በፊት ግን ሻንጣውን አውርደው ወደ ቤት አስገቡ። ሲወጡ መዐዛ እንደኛዋን እህቷን “ዘለቃ በይ መኝታውንም አዘገጃጃለት። ቡናውን እያጣጠባችሁ ጠብቁን” አለችና ትዕዛዝ ሰጠች። መኪናውን በቀለ ሞላ አቁመው ለዘበኛው እንዲጠብቁላቸው አደራና ጉርሻ ቢጤ ሰጥቶ ተመልሰው እያወሩና እየተቀላለዱ ወደ ቤት ተመለሱ። ጨረቃ ስለነበርና አየሩም እጅግ ስለማይበርድ ሳይታወቃቸው ነበር ቤት የደረሱት። ልጆቹ እየተሯሯጡ ወደ ቤት ቀድመው ገቡ።

“እናንተ ልጆች እንዳትወድቁ ቀስ በሉ፤ አረ የምን መሯሯጥ ነው” አሉ የመላኩ አክሱት ደጅ የወዳደቱ ዕቃዎችን ለማስገባት ጐንበስ ቀና እያሉ። ልጆቹ ግን ከቁብም ሳይቆጥሩዋቸው ግቢ ውስጥ አሳዶ መያዝ ዐይነት ራሜቸውን ቀጥለዋል። ችሎ ማደርም ዛሬ የድርሻውን ጠቀም ያለ ሥጋም ስላገኘ የልጆቹን ፈንጠዝያ ተቀላቅሎ ግቢውን አድምቀውታል። አንድ ጊዜ መናገሯ የሚበቃው መዐዛ፤ “እንዴ እናንተን እኮ ነው። በሉ ወደ ቤት ግቡ የምን ሰፈር መረበሽ ነው። አንተነህ አትሰማም እንዴ” አለች የራሷን ትልቅ ልጅ። የሚከተለውን ስለሚያውቁ ሁሉም ተከታትለው ወደ ቤት ገቡ።

“እንዴት ነው ልጄ ሹር የምታደርገያቸው” አለ መላኩ ግራ ከንዱን ይዛ አይን አይነን እያየች የምታወራውን መዐዛን። “ምን ባክህ አንድ የሚፈሩት ሰው ከሌለ እኮ መጫወቻ ነው የሚያደርጉህ” አለች። “አየሽ እኔም እዚያ ፎቶ ላይ እኮ ሳለቅስ የነበረው ከድሮም ልጆች ስለሚፈሩሽ ነው” ብሎ ሲቀልድ ደማቅ ሣቋን ለቀቀችው።

“አንተን መላክዬ። የኔ ጎፈሬ ... አንተን አላስፈራራህም። እንዴት ተደርጎ” ብላ ወደ ደራቱ ተለጠፈች የጐፈረውን ዐጉሩን እያሻሸች። መዐዛ ኃይለኛ ብትሆንም ሰው መውደዱ ልክ የለውም። ኃይለኝነቷም ከዚያው ነው የሚወጣው። መላኩም ባጭር ጊዜ ከሁሉም ቅልል ያለችውና ውስጡ የገባችው እሷ ናት። ቀን ላይ ያሳለፈችውን አስቸጋሪ ታሪክ አጫውታዋለች። መዐዛ የመጀመሪያ ባሏ በኤደድስ የሞተው የዛሬ ዐሥራ አራት ዓመት ሲሆን፤ ከሱ የወለደችት ልጄ ከሻይረሱ ንጹሕ ብትሆንም ባመቱ በተቅማጥ ሕመም ሞተች። ይህም መዐዛም በበሽታው ተለክፋለች የሚለውን ወሬ አናፈሰው። ዘወር ለማለት ብላ ወደ ዝዋይ ሄዳ ለመኖር ተገደደች፤ ወሬው አላስኖር ስላላት። እሷ ግን ከሻይረሱ ንጹሕ ነበረች።

በሁለት ዓመቱ እዚያው ዝዋይ አስተማሪ የነበረ አንድ የመቄ ልጅ አግብታ መኖር ጀመረች። በአራት ዓመት ውስጥ ሦስት ልጆችን ወለደች። እናቷም ኑሮ ከብደአቸው እሷ ጋ ሄደው ነበር። እዚያ ያለውም ኑሮ ያልተሻለ ስለነበርና ሌሎችም ልጆቻቸው አብረው ተደጋግፈው ለመኖር ስለ ወሰኑ ወደ መቄ ተመለሱ። መዐዛ የባሏን መቃምና መጠጣት ታውቅ ነበር። እንዲያውም መጀመሪያ እሷም ከእሱ ጋር መቃም ጀምራ ነበር። ጌላ ግን ጠጨነቱ እየባሰ ሄዶ ቤቱን ርገፍ አርጎ ተወው።

እዚኛም ልጆቻችንም መሳደብ፣ ብሎም መደባደብ ጀመረ። ደጋግማ ከቤት ልጆቻችን ይዛ ብትወጣም ታርቃ በገባች ቁጥር ነገሩ እየባሰ መጣ። በሥራ ሰዓት ሰከሮ ትምህርት ቤት ገብቶ ተማሪ ካልደበደብሁ ብሎ ከሥራው ተባረረ። በመጨረሻም የለየለት ከሜት ቤት የማይጠፋ ጀዝባ ሆኖ ቀረ። መጠዘም የልጆቹን አእምሮ ከሚያበላሽብኝ ብላ ጠቅልላ ከነልጆቿ እናቷ ቤት ገባች። ትንሽ ትንሽ እየነገደችም ኑሮን ለማሸነፍ እየሞከረች ነው።

የምሽቱን ቡና እኔ ካላፈላሁ ብላ የመጣ ልጅ ናት እየቆላች ያለችው። ሠናይትም ፅቃ ማቀራረቡን እያዘቻት ነው። አይናፋር ብትሆንም ሰው ወዳድነቷ እንደናቷ ነው። ከትምህርት ቤት እንደ መጣች ጀምሮ መላኩ ላይ ልጥፍ ብላበት ነበር። ከንግግር ይልቅ በተግባር ነው ፍቅሯንም ጎዘኗንም የምትገልጸው።

“ጎሽ! የኔ ባለሙያ፣ አጎትሽን ዛሬ ምናይነት ቡና እደምታጠጪው ይታያል” አሉ ወይዘሮ አሰለፈች ከጓዳ አንዲት ትንሽ ሣጥን መሳይ ነገር ይዘው ወደ መላኩ እየመጡ። መላኩ በልጆቹ ተከቦና መጣ አጠገቡ ተቀምጦ ዙሪያው በወሬ ደምቋል።

“እዚህ ጋ ሁኔ እማምዬ” አለች በመላኩ ግራ በኩል ያለውን ቦታ ካላሁን እንዲለቅ። “አጅሬው ተነሥላት እስኪ፣ ትልቅ ሰውም ማክበር የለ? ና አንተ እዚህ እኔ ጋ” አለች እጅን እየጥተች። መጠዘን እምቢ የሚል ልጅ የለም ስለዚህ እዚህ ላይ ተቀመጠ።

“መላኩ ጥይዞ ጠፋው አይደል። ዛሬ ኮ ነፍሴንም አላቅ። መድኃኒ ዓለም እሱ መቼም አያልቅበት። በሽታዬ ሁሉ እኮ ነው ጥርግርግ ብሎ የጠፋው።” አሉ ተስተካክለው እየተቀመጡና ይዘውት የመጡትን ትንሽ ሣጥን እየከፈቱ። የሁሉም ዐይን ፎቶ የሞላውን ሣጥን በረበረ።

“መቼም አንተ ይህን አታውቅም። ስመኝዬ በሞተች በስምንት ዓመቱ አጎትህም በዚህ በዘበኑ በሽታ ተይዞ ድንገት ታሞ ሞተ። ያው ሚስቱም እንዲህ የዋዛ እንዳትመስልህ ቤተ ሰቡን ሁሉ አንገርግባ አላስጠጋ አለችን። ያባታችንንም የቀበለ ቤት በስሟ አኩራ ኖሮ በቃ በገረገራውም አላስደርስ አለችን። አንተም በያ ጊዜ የት እንዳለህም ማወቅ አልቻልን። ውጪ አገር የሰመኝ መሥሪያ ቤት ሰዎች ወስደውታል ስላሉን በቃ ተሰፋ ቆረጥን። እናም በስንት ሥቃይ ያባቴንና የሰመኝን፣ የሟቹንም ወንድሜን ፎቶዎች ቅርሶች ብቻ አውጥታ ወረወረችልን። ከዚያም ወዲህ እኛም ድርሻ አላልን ወደዛ። ግን ብዙም ሳይቆይ እዚያም በዛው በሽታ ሞተች አሉ።”

መላኩ ነገሩ መስጠት ዝም ብሎ ነው እየሰማ ያለው። ልጆቹም ታሪኩን በጸጥታ መሰማት ጀመሩ። “እስኪ ልጆች አሁን ያዋቂ ጨዋታ ነው። ወደዛ ሄዳችሁ”

ተሜውቱ” ስትል መጣ። “ተያቸው ይሁኑ። እነሱም ይወቁት ታሪካቸው አይደል! ደስ ካላቸው ይሰሙ መጠዘዬ” አሉ ወይዘሮ አሰለፈች አጠገባቸው ያለችውን የዘለቃን ልጅ ጭንቅላቷን እየዳበሱ።

“እረ እማዬ ... እኛ ልጆች ሆነን ምነው እንደዚህ ነጻነት አልሰጠሽን? ገና አዋቂ አፋን ሲከፍት አልነበር እንዴ እያርበደበድሽ ጓዳ የምትከቹን።” አለች መጠዘ የሰማችውን ማመን እያቃታት ፈገግ ብላ።

“ሁልጊዜ እኮ ተደንቄሮ አይቀርም መጠዘዬ። ያኔ ባለማወቅማ ስንት ነገር ጠፋ። በእኛ ይብቃ እስኪ። እናም ይሄውልህ እንግዲህ ቢያንስ ይህንን ፎቶ ለቅርስ ማስቀረት ቻልኩ ሌላው ቢቀር።” አሉና ፎቶዎችን እያወጡ ሲያዩ ትንሹን ልጇን ሲታስተኛ የነበረችው ዘለቃም ተቀላቀለቻቸው። ፎቶውን እንደ ባንድ እያዩ ቡናውን እየጠጡ ሲግግቁ አመሹ። ቡናውንም እየጠጡ። ብቻ ከሌሊቱ ስምንት ሰዓት ነው መተኛት የቻሉት። መላኩም ፅድሜ ልኩን ሲናፍቀው የኖረውንና ከማሰብ በቀር ምስሉ የሌለውን ስንት የትዝታ ገደል መግጠም ቻለ፣ ባንድ ምሽት። የአያቱን፣ የእናቱንና የሌሎች አክሲዮቹን ጭምር፣ የጠቅላላ ቤተ ዘመዱን ሁሉ ፎቶ አክሲቱ እያብራሩ አሳዩት። ያቶ አደፍርስንም ፎቶ እያሳዩት ድንገተኛ አሟሟታቸውንና ከላቸው ሞትም በኋላ ቤተሰቡ እንዴት አሸቆልቀው አሁን ያለበት ኑሮ ደረጃ እንደ ደረሱ አሜውቱት። የእናቱ ወገኖች አገራቸው ምንጃር ሲሆን፣ አሁን የቀሩት ጥቂት ዘመዶች እንደሆኑና የትግሩም መንገዱ ከብዙ ሰው ጋር ደም በመቃባት አገሩን ለቀው መሄድ መገደዳቸውና መተላለቃቸው መሆኑንም ነገሩት።

ከሁሉም ፎቶዎች ግን የመላኩን ቀልብ የሳበው እናቱ ወጣት እያለች ካንድ ሽርጥ ከለበሰ ጠቆር ያለ አፍሮ ሰው ጋር አጠገብ ላጠገብ ቆመው የተነሣችው ፎቶ ነው። መላኩ ከሱ ጋር ተቀራራቢ ይመስላል። አክሲቱም ፎቶውን አንሥተው “እስኪ እይ መላኩ እነዚህን ታውቃለህ ማን እንደሆኑ?” አሉ ፈገግ ብለው።

“እም ... እማዬ ናት ይቺ ... ያሄ ... ደግሞ ... አላቀውም ግን...” ብሎ ዐፈር ሲል አይታ መጣ። “የኔ ሆድ ... ምን እንዳለውትህ ትሆናለህ አፈርህ እንዴ ... አባትህ እኮ ነው። ሃሰን ነው አይደል ስሙ እማዬ?” አለች ወደላቸው ዞር ብላ የመላኩን እጅ እንደያዘች።

“እንዴ ሃሰን እኮ የእስላም ስም ነው” አለ ካላሁን ፈጠን ብሎ።

ሁሉም ግብና ወደ ካላሁን ዞር ሲሉ እሱም ዐፈር እንደ ማለት ብሎ “እንዲን ጋሽ ሃሰን ወፍሮቤ ቤት ያላቸው የእስላም ኮፍያ ያረጉ የለ?” አለ አሁንም ሙግቱን እያጠናከረ የግብናት ዘሰ ስሞመለው። “ልክ ነህ ካሰ የሙስሊም ስም ነው” አለው

መላኩም እየጣቀ።

“ታዲያ አንተም እስላም ነህ እንዴ? የክርስቲያን ሥጋ ትበላለህ እንዴ? ስምህ ታዲያ እንዴት መላኩ ሆነ? እማማ እስላም ዘመዶችም አሉን እንዴ?” ብሎ ባንዴ ጥያቄውን አዥገጉደጉደባቸው።

ጥያቄው ትንሽ ያሳፈራቸው ወይዘሮ አሰለፈች ቆጣ ብለው “አንተ ጣጣቴያም ... መቼም ፊት ከሰጡህ አትቻልም። እንዲያው ልጅ እኮ ዝም ሲሉት በቃ ራስ ላይ ነው የሚወጣው” አሉ መመለስ እንደከበዳቸው ወይም እንዳሳፈራቸው እንዳይታወቅባቸው። መዐዛም ቶሎ መልስ አልመጣላትም።

“ምን መሰለህ ካስ የእኔ እናት አፋር የሚባል አገር ትኖር ነበር። እዚያ ደግሞ በብዛት ነዋሪዎቹ ሙስሊሞች ናቸው። ዘራቸው ደግሞ አፋር ነው የሚባለው። ሃሰን የሚባለው ይሄ ሰውዬና የኔ እናት ደግሞ ተዋደዱና እኔን ወለዱኝ። ነገር ግን እናቴ እዚያ ስላልተመቻች እዚህ መጥታ አክስቲ ጋ እናንተ ቤት ተወለድሁ። ስለዚህ እኔ ክርስቲያን ነኝ እንደናቴ። አባቴ ደግሞ ሙስሊም ነው። ገባህ?” ሲለው ፊቱ በደስታ ፈክቶ አንጉቱን ነቀነቀ። አሁንም ግን ብዙ ጥያቄ ነበረው። ፈርቶ ለጊዜው ያዝ አደረገው እንጂ። እነዚህን ጥያቄዎች ቢጠይቅ ችግር መከተሉ አይቀርም ብሎ ስለሰጋ።

አያቱ ደስ ያለህን ውሰድ አሉትና መላኩ አንድ ሃያ የሚሆኑ ፎቶዎችን መርጦ ወሰደ። እሱም ከመጣ ጀምሮ ስፍር ቁጥር የሌለው ፎቶ አንስቷል። ሁሉም ስለደከማቸው እንተኛ የሚል ሃሳብ ቀረበ።

“በል ና ልጄ አረፍ በል እስኪ አደረቅንህ እኮ” ብላ መዐዛ ወደ አንደኛው መኝታ ቤት ወሰደችው። እኔ አልጋ ላይ ነው የሚተኛው ብለው ስላስቸገሩ የአክስቲ አልጋ ነበር ለእሱ የተሰናዳለት። ሳሎንም ፍራሽ ማንጣጠፍ ጀምረዋል።

“እንዴ እኔ ብቻዬን አንድ አልጋ ይደርሰኛል እንዴ?” ብሎ በቀልድ ጠየቀ። ልጆቹ ሁሉ አስተያየታቸውን እንደተጠየቁ ሁሉ ሁሉም ካረሱ ጋ ካልተኛሁ እያሉ ተረባረቡ። በመጨረሻም በስንት ትግል ለሁለቱ ተፈረደላቸው። ሌሎቹ ደግሞ አኩረፉ። ሌላ ቀን ደግሞ እነሱ እንደሚተኙ ተነግሮአቸው ተጽናኑ። እዚህ ቤት የኑሮ እንጂ የፍቅር ድኸነት የለም።

“እንግዲህ ባይደላም የናት አልጋን የሚያህል የትም አይገኝም መላክዬ አረፍ በል እስኪ። እነዚህ ልጆች ግን ሲረጋግጡህ ነው የሚያድሩት። እንደው ለብቻህ ብትተኛ አይሻልህም?” አሉ አክስቲ አሁንም እየተጨነቁ።

“አይ አክስቲ ምንም አትጨነቁ ይመቸኛል” አለ መላኩም አልጋው ላይ

ወጥተው የሚላፉትን ልጆች በፈገግታ እያየ።

“አረ እናንተ ልጆች ተው አልጋውን ትሰብሩት እንዴ? ስሞኑን ተነፍቶበት ነበር... ትንሽ አንዳንድ ተባዮች ካስቸገሩህ እንግዲህ ቻለው መላክዬ” አሉ የመጨረሻውን ማስጠንቀቂያ ለመንገር ያህል። ደግሞም ሌሊት ላይ ቢበርደው እንዲደርበው ብለው የታጠበ ጋቢ ሰጡት። ልጆቹ ትንሽ አውርተው እንቅልፍ ይዟቸው ጥርግ አለ። ሁለቱም መላኩን እንዳቀፉት ነው። እሱ ግን ረዘም ላለ ሰዓት እንቅልፍ ባይነ አልዞረም። አልጋው የሽቦ አልጋ ሲሆን ብዙ ዓመት ያገለገለ ነው። ፍራሹም ሳላ ያለ የጥጥ ነው። ሽቦው ስለረገበ ሁሉንም ወደ መሃል ስብስቦአቸዋል። ብርድ ልብሱና አንሶላውም ብዙ ያገለገሉ ናቸው። ይህቹ ቤት ስንት ነፍስ ይዛለች? አቤት ይገርማል! እሱ ሲወለድ ልጆች የነበሩት ሁሉ ባለልጆች ናቸው ዛሬ። ጉስቱልናቸው ግን ጥልቀቱም ስፋቱም ሕመም ፈጥሮበታል። ሌላ ብዙ ሐሳቦችም አእምሮውን እንዳውሎ ነፋስ ከወዲያ ወዲህ ሲያላጉት ቆይተው ወደ ዘጠኝ ሰዓት አካባቢ ነበር እንቅልፍ የወሰደው።

ቤቱ ጸጥ ብሎአል። ዐልፎ ዐልፎ ብቻ የውሾች ድምፅ ይሰማል። ወደ አነጋጉ ላይ ነቃ። መብራቱ ጠፍቶ ስለነበር አንገቱ አካባቢ የሆነ ነገር አላከከው። እጁን ቢሰድ ትንሹ ድብልብል ነገር በጣቶቹ ያዘ። ሜን ሲላት እጁ ላይ ፈረጠች። ትኋን መሆኑን ከልጅነት ትዝታው ለማወቅ ጊዜ አልወሰደበትም። ወደ አፍንጫው በማስጠጋት ነገሩን አረጋግጠ። ቀስ ብሎ ተነሥቶ መብራቱን አብርቶ ሲያይ አብዛኞቹ ጠግበው በግድግዳው ላይ ወደ ጎሬያቸው ሲሄዱ። ጥቂቶች ደግሞ ማወራረጃ ይጠብቁ ይመስል ልጆቹ ላይ ሲንገምግሙ አያቸው። ሁሉም ግን የጠገቡ መሆናቸውን ማወቅ የቻለው እያነሣ ካፈረጣቸው ጥቂት ትኋኖች ነው። ልጆቹ ለምደዋቸዋል መሰል እየተበሉ ጧ ብለው ነው የተኙት። እዚህ ተባይም፤ ዶሮ ከነጫጨቶቻም፤ ድመትም፤ ውሻም፤ ሰጪም ሁሉም ተቻቸለው የሚኖሩበት ቤት ይመስላል። ተባይና ሥሥታም ሁብታም ለምን የድኻ ደም እንደሚጣፍጣቸው ማወቅ ይቻል ይሆን?

እንቅልፉ ሙሉ በሙሉ ስለጠፋ ከሻንጣው ውስጥ አንድ መጽሐፍ አውጥቶ ከጥግ ያገኛት በርጨማ ላይ ቁጭ ብሎ ማንበብ ጀመረ። የጧቱ ብርሃን በመስኮት መግባት ሲጀምር ዛሬ የቅዳሜ ጠዋት ጊዜው እንደማይኖረው ስላወቀ መጽሐፍ ቅዱስን አውጥቶ አነበበና እዚያው በርከክ ብሎ ለአንድ አሥራ አምስት ደቂቃ ያህል ጸሎት አደረሰ። በጸሎቱ ሁሉም ስለማትቀረው ስሎሜና ስለ ሶለንም ጸለየ። ከዚያም በሌሎቹ ጉዳዮች ሁሉ ጸልዮ ከትናንት ጀምሮ ስለሆነለት መልካም ነገር አመስግኖ ተነሣ።

ሰሎሜ ይህንን ብትሰማ እንዴት እንደምትደሰት በየመሃሉ ማሰቡ አልቀረም። ወደ ማቷ ላይ ሊደውልላት አስቦአል። ለማርቆስም ገና

አልደወለለትም። መጨረሻ የደወለለት ወይዘሮ ብራቱ ደውለውለት ከላንጋኖ ወደ መቂ እየመጣ ሳለ ነበር። በጣም እንደሚያስብ ተስምቶታል። ልቡ ጥፍት ብሎ ስልኩን ከመዘና ውስጥ አላወጣውም። አሁን መደወል ቢፈልግም ስልኩ እጁ ላይ የለም። ትንሽ ጨነቀው። ማርቆስ ደግሞ በጣም ጭንቀታም ነው። የመላኩ ነገር አይሆንለትም። ማርቆስና መላኩ እንግሊዝ አገር እያሉ ነበር የተዋወቁት። እዚያም ጥሩ ጓደኞች ነበሩ። ማርቆስ ሁሌም ስለ ንግድ ነው የሚያስበው። በዕድሜው ከመላኩ አንድ ሦስት ዓመት ይበልጣል። የተማረውም ቢዝነስ ማኔጅመንት ሲሆን እንደመጣ ነው የራሱን ሥራ የጀመረው። ለቤቱ የመጨረሻ ልጅ ሲሆን ከአያቱ ጀምሮ ቤተ ሰቡ ነጋዴዎች ናቸው። ታላላቅ ወንድሞቹ አስመጪና ላኪ ትልልቅ የንግድ ድርጅት አላቸው። አንድ ወንድሙ ደግሞ የሕንጻና የመንገድ ሥራ ተቋራጭ ካምፓኒ ባለቤት ነው። አባታቸው ደግሞ ቡና ላኪ ነበሩ፤ አሁን ከሞቱ ስምንት ዓመት ሲሆን፤ ትልቁ እገታቸውና እናታቸው ናቸው ሥራውን የሚያስተዳድሩት። በእናቱ በኩል የሚሳመዱት አያቶቹ ደግሞ ቦታጅራ የሚኖሩ የቦታጅራ ሰዎች ናቸው።

ማርቆስ የተለያዩ የኤሌክትሮኒክስና የኮምፒውተር ዕቃዎችን ማስመጣትና ማከፋፈል ይሰራል። የሥልጠናና የማማከር ሥራውም እያደገለቅ ነው። ከመላኩ ጋር ምንም የሚደባበቁት ምስጢር የለም። መላኩንም አብረው ቢዝነስ እንዲሠሩ ብዙ ጊዜ ጠይቀው አሁንም እርሱ እንዳመነታ ነው ያለው። ማርቆስም ሚስት አላገባም። በጣም መራጭ ነው። ሁሉንም ሰው የሚለካው መጨረሻ ላይ ወደታለው በሰው ጣልቃ ገብነት በተለያዩት በማርታ ስለሆነም ሳይሆን አይቀርም። አስተሳሰቡ ቀጥተኛ ቢሆንም ፍልስፍናና ሙግት ብዙም አይሆንለትም። ሰውን ለማወቅ ግን ጊዜም አይወስድበት። ለጫ ፀጉሩ፤ ቀይ መልኩና ትልቅ አፍንጫው የጣሊያን ክልስ ቢያስመስለውም እሱ ግን ከቅድመአያቱ አካባቢ ካለበት ትንሽ የአርመን ዝርያ ውጭ ድፍን አበሻ ነው።

መኝታ ቤቱን ከኮሪደሩ የሚለየውን መጋረጃ ገለጥ አድርጎ ወደ ሳሎን ለመውጣት ሲል በጠዋት ቤተ ክርስቲያን ሰመው የተመለሱት ጉድ ጉድ ሲሉ የነበሩት አክሱቱ። “ምንው ልጄ በጠዋቱ። እንቅልፍ ነሠህ እነዚህ ልጆች?” አሉ ቀና ብለው እያዩት።

“አይ አክሱቱ እኔ በጠዋት ነው የምነግው ልማድ ሆኖብኝ።” አለ።

“አይ ተው ወይ ተባዩም አስቸግሮህ እንዳይሆን፤ ደግሞ አልጋውም ትንሽ ረግቦአል መሰል” አሉ መላኩን እንቅልፍ ይነግጥል ብለው ያሰቡትን ሁሉ በመደርደር።

“አይ አክሱቱ በደንብ ነው የተኛሁት። አንቺን ካልጋሽ አስወርጂ ግን በውነት ልክ አይደለም” አለ ነገሩ ክብድ ብሎት።

“አይ ልጄ ደግሞ ይሄ ትልቅ ነገር ሆኖ። መቼም ትሰነብታለህ አይደል?” አሉ አሁንም እንደቆሙ።

“ውይ አክሱቱ ቶሎ መመለስ አለብኝ። ባይሆን አሁን ካገኘኋችሁ ሌላ ጊዜ በሰፊው እመጣለሁ እንጂ። ባሬ ነው የምሄደው። ብዙ የሚጠብቀኝ ነገር አለ” አላቸው እንደሚሉት ተሰፋ አድርጎ።

“ያንቺ ያለህ! ባሬ...? አብደሃል እንዴ? ልጆቼም አይለቁህ...” አሉ ፈጽሞ ያልጠበቁት ስለሆነባቸው።

“አዎን አክሱቱ ... ግድ የለሽም ሌላ ጊዜ በደንብ ተዘጋጅቼ እመጣለሁ። አሁንም ተገናኘን። እናንተም ትመጣላችሁ።” አለ ነገሩን እያረገበ።

“እስኪ እነመፀዝ ይነሠና እንነጋገራለን።” አሉ ሳሎን ቤት ተነጥሮ የነበረውን ምንጣፍ እየጠቀለለ። ብዙም ሳይቆይ ሁሉም ሰው መነግግት ጀመረ። ትንሽ ሞቅ ሲል ደግሞ ልጆቹም ጫጨቶቹም መንጫጫት ጀመሩ። ሕይወት ተጠለች ማለት ነው። ሁሉም ነፍሱን ለማቆየት የሌላውን ጆሮና ፍቅር ለማግኘት ተው ስማኝ አገሬ፤ እንዳለው ሽረ ስሙኝ ይላል አምላክ በሰጠው ድምፁ። ቁርስ ቡና ሲባል ጊዜው ሳይታወቅ ሃደ። ከብዙ ክርክር በኋላ መሄዱን ተቀበሉለት። ቶሎ እንደሚመጣ ቃል ስለገባላቸው።

“ሽረግ ሽረግ ልጄ አንድ ትልቅ ሰውማ ሳታገኝ አትሄድም... እኔን ሞት ይርሳኝ። እማማን ያዋለዱህን፤ መቼም ባታቃቸውም እንተን ሲያዩ እንዴት ደስ እንደሚላቸው ይታየኛል። ስምህን ያወጡልህም እኮ እሳቸው ናቸው። እንዴያው አየት አርጋቸው ሳትሄድ። በጣም አርጅተዋል ግን።” አሉ የመላኩ አክሱት።

“ሽረ በጣም ደስ ይለኛል” ብሎ ብዙም ሳይቆይ ተከታትለው ሄዱ። በጣም ያረጁ አሮጊት ሴት በትንሽ ደሳሳ ነጆ ውስጥ አሟቸው ደረሱ። ብዙ ያስላቸዋል፤ ድምፃቸውም የተያዘ ይመስላል። እቤታቸውም ውስጥ የሚላስ የሚቀመስ አልነበረም። ጧሪም የላቸው። የመላኩ አክሱት ይዘገዙት የሄዱትን ፍትፍት ትንሽ ቀምሰው ነፍሳቸው መለስ አለላቸው። አብሮአቸው የሄደውም ካሳ መላኩ ልኮት ለሰላሳ ገዝቶ አምጥቶ ትንሽ ጠጡ። መላኩን ግን አላስታወሱትም። ብዙ ነገር አሁን አያስታውሱም። ቢሆንም አቅፈው ስመው መረቁት። መላኩ ልቡ በጣም ተነክቶ ነበር። ስንት አዋላጆች ይሆኑ ስንቱን ወደ ሕይወት በማምጣት ክቡር ሥራ ሠርተው፤ ሕይወታቸውንም ሁሉ ለሰው ሰጥተው ጧሪ ቀባሪ እንኳ ሳይኖራቸው የሚሠቃዩ። መላኩ በሕይወት እስካሉ ድረስ የሚያስፈልጋቸውን ሊያደርግላቸው በልቡ ወሰነ። ለጊዜው ግን ምንም አላለም።

የቀረውን ረፋዱንና ታሰባት በኋላውን ምሳና ቡና ሲሉ ቆዩ። መላኩም

ከመሄዱ በፊት ለልጆቹ ሁለት ሁለት መቶ ብር፣ ላክስቱ ልጆች አንድ አንድ ሺህ ብር ላክስቱ ደግሞ ሦስት ሺህ ብር ሰጣቸው። የልጆቹ ደስታና ፍንደቃ ልክም አልነበረው። ትልልቆቹም ውስጣቸው ደስ ቢለውም መቼም ሜና ሆንንብህ አንተስ ምን አለህ? እረ ይሄ ሁሉ ምንድነው? ... ወዘተ በማለት ምስጋናቸውን በይሉኝታ ቅቤ በታሽ ቁጥብነት አቀረቡ። ከዚያም ላዋለዱት እማማ አንድ አንድ ነገር እንዲያደርጉላቸው ላክስቱ አንድ ሺ ብር ጨምሮ ሰጣቸው። በመጨረሻም ተሰናብተው ሁሉም አቅፈው ስመውት ልጆቹም ቶሎ እንዲመጣ ቃል አስገብተውት ሄደ። መዐዛ ግን እስከ መኪናው ድረስ ካልሸገሩ ብላ አብራው ሂደች። በቀለ ሞላ ትንሽ ቁጭ ብለውም ሻይ እየጠጡ የልብ የልባቸውን አወሩ። የበለጠ የገረመው አንድም ስለ ራሷ ወይም ስለ ቤተ ሰቡ ችግር አላነሣቸውም።

“እኔ ምልህ መሴ ያንተስ ኑሮህ እንዴት ነው? አጠገብህ ሆኖ የሚያግዝህ ሰው አለ? ካሁን አሁን እጠይቅሃለሁ ስለ ለመሆኑ አግብተሃል?” አለችው መዓዛ እየተጨነቀች።

“እ... ም... ም... ለማግባቱ እስኪ እደርሳለሁ። ይህንን ያንን ስለ እስካሁን አልሆነም። አሁንም እናንተ አላችሁልኝ አይደል?” አለ እንደማፈርም እንደመላቅም ብሎ

“ከእንግዲህ ምን ትጠብቃለህ? ቶሎ አግባና ለኛም ወግ አሳየን አንተም አይንህን ባይንህ ቶሎ ማየት ነው እንጂ የኔ ጎፈሬ።” አለች እሷም ፈግግ ብላ

“አይደል መዐዛ እስኪ እሱ ያውቃል። እኔም የቻልኩትን አደርጋለሁ።” አለና ትንሽ እንደማሰብ ብሎ “መዐዛ የውልሽ አንቺ ለዚህ ቤት ዋነኛ ነሽ። ሁሉም ይሰሙሻል። በርቺ እይሆሽ። ይሄ ሁሉ ያልፋል” ብሎ አበረታታት። ከዚያም እንዳለ እሽግ ዐምሳ ብሮች አጠቃላይ ዐምስት ሺህ ብር ከጃኬቱ ኪስ አውጥቶ “ትንሽ ለንግድሽ ታግዝሻለች” ብሎ እጇ ላይ ሲያስቀምጠው ስቅስቅ ብላ ማልቀስ ጀመረች። ምንድነው ብሎ ቢጠይቃትም፣ መልስ መስጠት አቅቷት አሁንም እንባዋና ንፍጧ እየተዘረበረበ ልቅሶዋን ቀጠለች። ትንሽ ጋብ ሲልላት፣ “አይ ተወው መልዬ ምንም አይደለም” ብላ መሬት መሬቱን እያየች በእግሯ መቆርቆር ቀጠለች። ባደረገችው እሮጌ ሸራ ሜማ ወጥቶ የተሰነጣጠቀው ተረክሟ ይታያል። ልቅሶዋ የመላኩን አንጀት አላወሰው። እንዴት ይህንን ሁሉ ኀዘን ተሸክማ እየጣቀችና እያቀፈች ለሱ ያንን ሁሉ ፍቅር መስጠት እንደቻለች ምስጢር ሆኖበታል።

“መልዬ ... አንተ አይክበድህ። አሁን የምነግርህን የምነግርህ ላመሰግንህ እንጂ ላስጨንቅህ አይደለም። እኔ በቃ በሕይወቴ ተስፋ ቆርጠራ ራሴን ለማጥፋት ወስኜ የአይጥ መርዝ ገዝቼ ትናንት ማታ ነበር የመጨረሻ ቀጠሮ ለራሴ የሰጠሁት። የእናቱ መከራ፣ የልጆቹ ረኅብና ሰቆቃ በቃ ምን ልበልህ ድኸነት እንዴት

እንደጠበሰን ልነግርህ አልችልም። እንዳንዴ ልጃዬ የሚበሉት ምንም ሳይኖር ትምህርት ቤት ሄደው እንዳይወድቁ ቤት ይቀራሉ። ወናይትም ታማሚ ናት። ዘለቃም ያው ዝም ነው። አሁን ደግሞ በቅርብ ነው የወለደችው። አባቱም የሚታወቅ አይመስለኝም። ብን ብዬ መጥፋትም አምሮኝ ነበር ግን ወደየት? እናቱም በቃ ታላዝነኛለች። በመጠሪያዋ እኛ ተጠሪ ሆነን ጀርባዋን ላጥነው። ለምሳሌ፣ ላመት በዓል ልጆቹ እንዳይጓጉ ብለን የተበደርነውን መቶ አምሳ ብር እንኳ መክፈል አትቶን ያበደሩን ሰዎች በቃ ጉሮሮአችንን እንቀውን ነበር ጧትና ማታ። አንተ ነፍሳችንን አዳንከው። መላክዬ ላስጨንቅህ ብዬ አይደለም። እንደ መላክ ነው እግዚር የላከህ። ነፍሴን ነው ያተረፍካት” ብላ አሁንም ተጠምጥማበት እይዬዋን ለቀቀችው። የሱም ዐይን እንባ ማመንጨት ጀመረ። እንደ ምንም ብሎ ዐቅፏት እንደ ሕፃን ልጅ ጀርባዋን በእጁ እየጠበጠ አባባላት።

“መዐዛ ካሁን በኋላ አይሆሽ እኔም አለሁልሽ። እግዚአብሔርም ይረዳናል ይህንን ቤት ሰብ ተጋግዝን እንቀይረዋለን። ድኸነት ጊዜያዊ ነው። ሕይወት ግን ትቀጥላለች። አይሆሽ” አላት ግንባሯ ላይ ሳም እያደረገና እንባዋን በጃኬቱ እየጠረገላት።

“አታስብ አሁን ዐይኔን ነው ያበራህልኝ። ሁሉም ነገር ተቆላልፎብኝ ስለ ነበር ነው ራሴን ከማጥፋት በቀር ሌላ ቀዳዳ ያልታየኝ። አሁን ግን አንተን ማየቱ ብቻ ምን ያህል የተስፋ ብርሃን ውስጤ እንደፈጠረ ልነግርህ አልችልም። አንተ ላይገባህ ይችል ይሆናል። አሁን ውስጤ ተስፋ አለ። ብቻ እሷ እመቤቱ አለች። መላክዬ አስጨንቅሁህ አይደል የኔ ጌታ?” አለችው ይሄንን ሁሉ ጉድ ትናንት ዘመድ ፍለጋ በመጣ ሰው ላይ ማራገፏ ውስጧን እያሳፈረው።

“ምንም አታስቢ መዐዛ... በፍጹም አስጨንቅሁት ብለሽ አታስቢ። ምንም ከባድ ቢሆን የማይለወጥ ነገር የለም።” አለ ከልቡ አምኖበት ይሁን ወይም እሷን ለማጽናናት ርግጠኛ ባለሆነ ስሜት። የገባበት ይህ ነገር ለረጅም ጊዜ በትምህርት ቤት ከተማረውና በውስጡ ያሳደገውን ስለ ለውጥ ያለውን አስተሳሰብ በተግባር የሚፈትሽበት ፈተና እንደሆነ ተገነዘበ። አሁንም እጇን እንደያዘ የተጉሳቆለችውን ያክስቱን ልጅ የመዐዛን ጉዳይ ከልቡ አጤነው። “በችግር የተቀበረ ውበት፣ በኀዘን የተሰበረች ነፍስ” አለ ለራሱ።

ከዚያም ትንሽ ዝም ካሉ በኋላ እንደ ምንም ሌላ ጨዋታ አምጥተው ትንሽ ተማሥቀው ተለያዩ። መዐዛ አዲስ ሰው የመሆን ስሜት ብቻ ሳይሆን በአዲስ ተስፋ ውስጧ ታድሶ ወደ ቤት ተመለሰች። እንደ ገባች ራሷን ለማጥፋት የገዛቸውን መድኃኒት ለማንም ሳታሳይ ሽንት ቤት ጨመረችው። ቀኑን ሙሉ ስታስብ ውላ ጥላ በረድ ሲል ደግሞ ቤት ክርስቲያን ሄዳ ስትጸልይ ቆይታ ወደ ቤት ተመለሰች። ማታ ላይ ሁሉንም ሰብስባ ያሰበችውን ነገረቻቸው። መላክ የሰጣቸውን ገንዘብ

ሳይጠፋ አንድ ላይ በሰበሰቡ፤ ራሳቸውን የሚያስችል ሥራ ለመጀመር በቂ መሆኑንና ያሰበችውንም ነገረቻቸው።

“የትናንቱ በግ አሁን የታለ? ሰንት ነው የገዛችሁት ካላሁን?” ብላ ስትጠይቀው ፈጠን ብለ።

“ስምንት መቶ ብር ነው” አለ።

“እሺ እማማ ሰንት ሰጠሽ ትናንት ላንዳንድ ነገር መግዣ?” አለች ወደናቷ ዞራ።

“ሺ ብር ሳይሆን ይቀራል” አሉ እሳቸውም ዐይናቸውን ከመዐዛ ላይ ሳይነቅሉ።

“እሺ ሰንት ቀረ አሁን?” አለች።

“እንጃ አምሳ ወይም ስልሳ ብር” አሉ ዐፈር ብለው።

“ለዓመት በአል የተበደርሽውን መቶ ዐምሳ ብር ከፈልሽ?” አለች አሁንም ፈቷ ኮስትር እንዳለ።

“እር ከየት እምጥቼ ልጄ?” አሉ አካሄዱ ግን ገብቶአቸው አንገታቸውን ሰበር አደረጉ።

“እዩ ባንድ ቀን ከሁለት ሺ ብር በላይ ነው ያወደምነው። ምን ቀረ? ምንም። ነገ እንደገና ረታብ ልመና ጉስቁልና? እኔ ግን በቅቶኛል። ጉልበት አለን ጤና አለን። ምንድነው የሌለን? ገንዘብ ይሄ። አሁን እጃችን ላይ ካስር ሺህ ብር በላይ ነው ያለን። አሁን ልብና ውሳኔ፤ ተባብረን መሥራት ነው የሚቀረን። ካሁን በኋላ ድኸነት አንገሽግሾኛል። ራሳችንን ከዚህ ዐዘቅት ካላወጣን ማንም አያወጣንም። መላኩ እንዲህ ያደርግልናል ብለሽ እያንዳንድሽ አስበሽ ከሆነ፤ እዚች ቤት ድርሽ እንዳይል ነው የማደርገው። ምን ቦጣው እሱ። እሱ እናቱ በልጅነቱ ሞታበት አባቱን አያውቅ ... እም ... የገዛ አንቱ አበሳውን ሲያሳየው ... ፈጣሪ የሰጠውን ዕድል ተጠቅሞ ነው እዚህ የደረሰው። ይሄው ጠንክሮ ስለሠራ፤ ስለተማረም ባለመኪና ባለሥራ ሆኖ እኛንም ፍለጋ መጣ። እኛ ነበርን እሱን መፈለግ የነበረብን። አባታችን ከሞተ በኋላ ሁሉም ነገር ተፈረካክስ። አሁን ያለፈው አልፏል ካሁን በኋላ ግን ከፈለጋችሁ አብረን እንሰራ፤ እምቢ ካላችሁ ግን እኔም ጥያችሁ ነው የምሄደው። እዚህ በድኸነት በሰብሮ አልሞትም” ብላ ዝም ስትል፤ ሁሉም አንዳች መብረቅ እንደወረደባቸው ጸጥ አሉ።

አሁንም ማብራሪያዋን በመቀጠል ጸጥታውን አደፈረሰችው። “አሁን

ሁሉም ሠራተኛ ነው። የምንጀምረው ሥራ ባለቤቱም ሠራተኛውም ሁላችንም ነን። ትንሽ የለም ትልቅ የለም። ለአዋላጁ እማማም መልዩ የሰጣቸው ብር እዚህ ውስጥ ይጨመራል። አንዴ ተጠቅመው ከሚያልቅ እሳቸውም የትርፉ ተካፋይ ይሆናሉ። እኛ ነን የምንጠራቸው ካሁን በኋላ። መላኩ ምንም ዕዳ የለበትም፤ ይሄ ሁሉ ሰው እየተገኘ እዚህ።” ብላ ሁሉን ኩስተር እንዳለች ማየት ስትጀምር፤ ሁሉም እንደሚያዳት ሁሉ በፍርሀት ጸጥ ብለው ያዩዋት ጀመር።

“በሉ ሁላችሁም ገንዘባችሁን አምጡ” አለች ባዶ አገልግል አቅርባ። መጀመሪያ የራዲን ገንዘብ ጨመረችው። ስድስት ሺህ ብር ስትጨምር ሁሉም ዐይናቸው ፈጠጠ። ማንም ሳያንገራግር ገንዘቡ ሁሉ ተሰበሰበ። ልጆቹ ለከረሚላና ምናምን መግዣ ብለው በዚች ቅጽበት ካጠፉት ስልሳ ሦስት ብር በቀር ሁሉም ገንዘብ በመዐዛ እጅ ገባ። “ሰሞኑን እዚህ ቁጭ ብለን የሥራ ዕቅድ ማውጣት እንጀምራለን አሁን መሄድ ትችላላችሁ” ብላ በተነቻቸው። እዚህ ግን ከእናቷ ጋር ተያይዞ ወደ ጓዳ ገባች።

“እማዬ አንቺ ጣልቃ እየገባሽ ነገር እንዳታብላሺ።” አለቻቸው።

“መዐዘዬ እኔ አንቺ ባልሽው ሁሉ እስማማለሁ። እመቤቴ ትርዳሽ ብቻ” አሉ አሁንም የመዐዛ እንዲህ ባንዴ መለወጥ አልገባ ብሎአቸው። መላኩን ልትሸኘው ሄዳ ምን ብሎአት ይሆን ብለውም አሰቡ። ግን ለመጠየቅ ወኔውን አጡ።

“በይ ይሄንን መቶ አምሳ ብር ወስደሽ አሁኑኑ አመስግነሽ ስጪ ላቶ ገላጋይ። እዚህ እየመጡ እንዳይደነፉብን። ደግሞ የሳጥኑን ቁልፍ ስጪኝ፤ እዚያ ይቀመጥና ነገ ወስጂ ባንክ አስገባዋለሁ።” ብላ ቁልፉን ተቀብላ እያጉተመተመች ሄደች። የሳጥኑን ቁልፍ ከእናቷ፤ የአእምሮዋን ቁልፍ ከመላኩ የተቀበለችው መዐዛ ሌላ ሰው ሆነች። ሰው አንዳንዴ የተሰፋው ጭላጭ ስትሟጠጥና የሕይወቱ ገመድ ተገዝግዛ ልትበጠስ ስትደርስ ሞትን መገንጠል አስፈሪ አይሆንበትም። ታዲያ በዚች ቅጽበት ጨለማውን የሚገና የተሰፋ ብልጭታና እንደገና ጨብጦ የሚወጣጣበት የምርጫ ገመድ የሚያሳየው ሲያገኝ የሚፈጠረው ለውጥ እቻ አይኖረውም። ፈጣንና ወሳኝ ለውጥ። የመዐዛም ነፍስ በመላኩ መምጣት እንዳሰበችውም ተቆልፎበት የነበረውን የሕይወቷን ቁልፍ አግኝታው ከሆነ በጊዜና በሥራ የሚፈተን ይሆናል።

መላኩ ከመዐዛ ሲለይ ሰዓቱ ወደ ዐሥር ሰዓት ስለሆነ ሃሬውን ወዳዲሳ የመመለስ ዕቅዱን ሰረዘ። ውስጡ በደስታና በገዝን፤ በተሰፋና በጭንቀት እየተተራመሰ ነው። እናቱ ስትሞት አክስቱ እዚህ እምጥተውት ቢያድግ ኖሮ፤ ምን ዐይነት ሰው ሊሆን እንደሚችል አሰበ። ምናልባት ሚኒባስ ሾፈር ወይም አስካሁንም በኤይድስ ሊሞት ይችላል ነበር። አንድ ሁለት ሦስት ልጆችም ይኖሩት ነበር።

እነርሱም አክሱቱ ጋ ሆነው እንደ ሌሎቹ ያክሱቱ ልጆች የሥቃይና የድክነት ተቋዳሽ መሆናቸው አይቀርም ነበር። በርግጥ የእናቱ አለቃ ወይዘሮ የትናየት የዋሉለት ውለታ ምን ያህል ታላቅ እንደሆነ አሁን ነው የገባው። “የሕዝብ አስተሳሰብ፣ የአገር መልክ መለወጥ የሚባለው በቃ ይሄው ነው። አንድ ቤተሰብ አንድ ልጅ መለወጥ። አቅጣጫና ተስፋ የሚሰጡ ቢበዙ፣ የስንቲ ሕይወት ይለወጥ ነበር። አንድ ቤተሰብ ቢለወጥ አገር ተለወጠ ማለት ነው” አለ አሁንም ለራሱ መላክ ይህንን እያሰበ ወደመኪናው ደረሰ።

ወዲያው ስልኩን አንስቶ ማርቆስ ጋ ለመደወል ሲከፍተው፣ በሥራ ስድስት ጥሪ እንደነበረው አየ። ዘጠኙ የማርቆስ ነበር። ሰሎሜም አራት ጊዜ ደውላለች። መጀመሪያ ማርቆስ ጋ ደወለ። አንዴ ሲራሽ ነበር ስልኩን ያነግው ማርቆስ።

“እጅሬው ... ሰው ያሰባል አትልም እንዴ ... በዚያው እልም ይባላል እንዴ ... እኔ ኮ በቃ ልመጣ ሁሉ ነበር ... በጣም ነው የተሰጠኝሁት ... ደግሞ ስልክህንም ሆኖልህ የረሳኸውም መሰለኝ ... እሺ እስኪ ንገረኝ ...” አለ ወቀጣውንም የጉዞውንም ውጤት ለማወቅ ያለውን መቅለብለብ በሚገልጽ ድምፅ

“ማርክ ማርክ ... በጣም ሶሪ ... ስልኬን መኪናዬ ውስጥ ረሰቼው ... በቃ ... ምንም ልቤ ሁሉ ጠፍቶ ነበር ... ገምት ... የሚገርም ነው ... አገኘኋቸው ... ገና አሁን ነው የተለያየነው ... ልነግርህ አልችልም ... በቃ ቁጭ ብለን የምናወራው ነው እንጂ ... አሁን በስልክ የሚያልቅ አይደለም።” ብሎ ደስታው እየፈነቀለው ድምፁን ሳይታወቅ ከፍ አድርጎ ነገረው።

“Oh my God ... ይሄ የሚታመን አይደለም ... አንተ በውነት እግዚአብሔር ይወድሃል ... እስኪ በናትህ ንገረኝ ትንሽም ቢሆን...”

ላንድ በሥር ደቂቃ ሁሉንም ነገር አሰረድቶት ትንሽ ማሰብና ማረፍ ስለፈለገ ላንጋኖ ዛሬንና ነገን አድሮ ማክሰኞ ለመለስ እንዳሰበ ነገረው። ከዚያም ተግሥቶውና ተተራርበው ተሰነባቡ። ጊዜው ሳይመሽ ወደ ላንጋኖ ለመድረስ ስለፈለገ ሰሎሜ ጋ ማታ ላይ ለመደወል ወሰነ። እየነዳ ስልክ ማውራት አይወድም። ከመቁ እስከ ላንጋኖ ያለው መንገድ ደንና ነው። አይሱዙና የሕዝብ ማመላለሻ መኪናች፣ አንዳንድ ከባድ መኪናችና ትንንሽ የግል ተሽከርካሪዎች ናቸው የሚበዙት። መንገዱ ለጥ ያለና የሁለትዮሽ ስለሆነ ለአደጋ የተጋለጠ ነው። በተለይ መሽቀዳደም የሚወዱት ሚኒባሶችና አይሱዞች በዚህ የታወቁ ናቸው። ተጋጭቶ የተገለበጠ አይሱዞም በመንገዱ ላይ አይቷል። ዝዋይ ከመቁ ይልቅ ደማቅም ትልቅም ናት። አባራዋ ግን ውበቷን ደብቆታል። የዝዋይ ሐይቅም ለከተማዋ ከሚሰጠው ዓሳ ባሻገር ለመዝናናት የሚሆን ምንም ነገር የለውም። ውሃው ንጹሕ አይደለም ዳርቻውም በቀጣጣና በቁጥቋጥ የተከበበ እጅግም የማይሰብ ነው።

ጉዞውን ቀጥሎ አንድ ሁለት ትንንሽ ከተሞችን አልፎ ሁሉም ሳትጠልቅ ላንጋኖ አካባቢ ደረሰ። ሳባና ሎጅ ለማረፍ ነው የፈለገው። አንዳንዴ ግን በሳምንቱ መጨረሻ ላይ ቀድሞ አልጋ ካላሰዘሁ ላይገኝ እንደሚችል ገምቶአል። እንዳሰበውም አልጋው ሁሉ ተይዞአል። የቤቱ አሠራር ልቅም ያለና አጨራርሱም እንከን የማይወጣለት ስለሆነ እዚህ ቤት ማረፍ ደስ ይለዋል። ገና ብዙ ያላለቀ ነገር ቢኖርም፣ ግቢውም ገና መልማት የሚያስፈልገው ቢሆንም መንፈስን የሚያድስና የሚሰብ ስፍራ ነው። በተለይ ዋናው የመመገቢያ አዳራሽ ሥጋን ብቻ ሳይሆን ነፍስንም የሚመግብ ውበት አለው። ባህላዊውንና ዘመናዊውን ባጣጣመ መንገድ ተዋሕዶ ነው የተገነባው።

አንዴ ከመጣሁ አይቀር ብሎ በሐይቁ አቅጣጫ በተከፈተ መስኮት አጠገብ ያለ ወንበር ላይ ተቀምጦ፣ አይስክሬም አዞ ከትናንት ጀምሮ ያለውን በድርጊት የታመቀ ፈጣን ክስተት ማሰብ ጀመረ። በመሃል አይስክሬሙን የታዘዘው ልጅ ደርሶ ኖሮ ሲያስቀምጥለት ከሐሳቡ ነቃ። ልጁ ጠቆር አጠርና ከሳ ያለ ሲሆን አንጋገሩ ወደ እሮሚኛ ሳብ ያደርገዋል። ስሙን ሲጠይቀው “ሰኢድ” አለው ቆም ብሎ በደብዛ ፈገግታ እያየው ብልዝ ጥርሱን ፈልቀቅ አርጎ።

“እሺ ሰኢድ አመሰግናለሁ። ቆየህ እንዴ እዚህ” አለው አሁንም ዐይኑን ከሰ ላይ ሳይነቅል። “አይ ሦስት ወሬ ነው።” ሲል፣ “የየት አገር ልጅ ነህ?” አለ መላኩ አሁንም ትውውቁን እያጠናከረ። “የዚሁ አገር ልጅ ነው። ሁሉም እዚህ የሚሠራ ያካባቢ ልጅ ነው” አለ። “ኦ በጣም ጥሩ ነው። እዚሁ ነዋ የምትኖረው? ትማራለህ?” አለው

“ትምህርት በሥር ደርሶ አቁማለሁ። ግን ቤተ ሰቡ እዚሁ ስላለ እዚሁ ሰፈር ነው ሚኖር እኔ” አለ አሁንም አማርኛውን እየተቆጣጠረ።

“በጣም ጥሩ ነው ባክህ እዚህ አልጋ የለንም አሉ። የበቀለ ሞላን ወይም የዋቢሸቤን ቁጥር ታገኛልኛለህ?” አለው ቅድም ሪሴፕሽን ሳይጠይቃቸው ስለ መጣ።

“እሺ እመጣለሁታልው” ብሎ ሂደ ሰኢድ። አይስክሬሙ በጣም ጥሩ ነበር። ከሰሎሜ ጋር ነበር ብዙ ጊዜ አይስክሬም የሚሉት። እሷ አይስክሬምና ቸኮሌት ነፍሷ ነው። ትዝ አለችው።

ስልካቸውን የመለሱት ዋቢሸቤዎች ስለነበሩ አልጋ አግኝቶ ፀሐይ እንደጠለቀች ከሳባና ወጥቶ ሂደ። የዋጋው ይሄን ያህል መለያየት አስገርሞታል። ዋቢሸቤ ገብቶ የተሻለ ክፍል ተከራየ። ቤቱ ከጥቂት ፈረንጆችና አንድ ሁለት አበሾች በቀር ጸጥ ብሎአል። ግቢው በጥሩ ሁኔታ አልተያዘም። አስተናጋጆቹም

ዝግተኞችና ግዴለኞች ይመስላሉ። ይሄ በመንግሥት ሆሎኦች ሁሉ ያለ ችግር ሳይሆን አይቀርም። ሰው ሲያስተናግዱ እንደ ውለታና ለቅጣት እንደሚሠሩት ያህል ያስመስልባቸዋል። ትንሽ ለፈረንጅ ይሻላሉ፤ የጉርሻ ተሰፋቸው በፈረንጆቹ ከፍተኛ ያለ ስለሆነም ሊሆን ይችላል። አንዳንዶቹ ደግሞ የሌላ ዘመን ሰዎች ይመስላሉ። በትዝታ የሚኖሩ ጡረታ የሚባል ነጻ አውጭ መጥቶ እስኪታደጋቸው በሠራተኛ የምርኮኛ ካምፕ ውስጥ የታገቱ ነው የሚመስሉት። በችሎታ ግን በግል ከተከፈቱ ሆሎኦች ሠራተኞች እንደሚበልጡ እማኙ ጠቀም ያለ ጉርሻ ለሰጣቸው የሚያሳዩት አንደኛ ደረጃ አገልግሎት ነው።

መላኬ እንደነገሩ የሆነ ራት በልቶ በጣም ደክሞት ስለነበር ወደ ክፍሉ በጊዜ ገባ። ክፍሉ ለመተኛት ብቻ ካልሆነ ለመዝናናት የሚሆን ነገር ነው ብሎ ለማለት ይከብዳል። እሱ ራሱ ለመደወል ሲዘጋጅ ሰሎሚ ራሷ ደወለች። ወደ ግማሽ ሰዓት ያህል አወሩ። ከሄደች እንደዚህ አውርተውም አያውቁም። በጣም ነው ደስ ያላት። የሶለንም ጉዳይ አሁን ሻል ያለው ስለሚመስል በዚህ ከቀጠለ፤ እሷም ቶሎ የመመለስ ተስፋ እንዳላትና አፋር አባቱን ፍለጋ አብራው በመሄድ እሷ እንደምታገኝለት እየቀለደች ነገረችው። ፎቶዎቹን በኢሜይል እንዲልክላትም ጠየቀችው። ያውሩት ነገር ሁሉ ደስ የሚል ቢሆንም፤ አሁንም የሆነ ስስ ግድግዳ በመካከላቸው እንዳለ ቢሰማውም ይሄ የራሴ ቅገር ነው ብሎ አሰበ። በጣም ደክሞት ስለ ነበር ሌሊቱን ሙሉ ለሽ ብሎ ተኛ፤ ህልምም የለ መንቃትም የለ።

በጠዋት ተነሥቶ ሻወር ሊወስድ ሲል ውሃው ቀዝቃዛ በመሆኑ አመነታ። በኋላ ግን እንደ ምንም ብሎ ታጥቦ ልብሱን ለባብሶ ወጣ። ቁርሱንም እዚያው ላባና በልቶ ለማረፋፈድ ሰላሰብ አንድ ሰዓት ተኩል ላይ ቁልፉን አስረክቦ ወጣ። የሳባናውን የእሱድ የቁርስ ብሬ በጣም ይወደዋል። ቁርሱን ከበላ በኋላ ወደታች ወርዶ ከሐይቁ አጠገብ ካለ አንድ ዛፍ ስር ቁጭ ብሎ ደስ የሚለውን የጠዋት አየር እየተቀበለ ይዞ የመጣውን መጽሃፍ ማንበብ ጀመረ።

“ማንስ ሰርች ፎር ሚኒንግ” /የሰው ልጅ የሕይወት ትርጉም አሠጣ/ የሚለውን የፖላንዳዊ አይሁድ የአእምሮ ህክምና ባለሙያ የቪክተር ፍራንክልን መጽሐፍ ከዚህ በፊት ቢያነበውም እንደገና ሊያነበው ጀምሯል። “ሣራ ናት የላከችለት። አንዳንድ መጽሐፍት አንዴ ብቻ ሳይሆን ብዙ ጊዜ መነበብ አለባቸው ብሎ ያምናል። ይህም መጽሐፍ ዓለማቀፍ ዝና ያለው ጥልቅ አስተሳሰብንና ለሕይወት ያለንን እይታ የሚመረምር ነው። ሰውዬው ታዋቂ የአእምሮ ሃኪም ሲሆን፤ በናዚ ጀርመን ጊዜ ቤተሰባቸው ሁሉ የተገደለባቸውና እርሳቸውም ከማግራታቸው ካምፖቹ በአንዱ ሲማቅቁ ከርመው መጨረሻ ሂሳብ ሲወድቅ ነጻ የወጡ ናቸው። መጽሐፉን ካምፑ ውስጥ ሳሉ ካጋጠማቸውና እሥቃዩ ውስጥ ከመግታቸው በፊት ስለ ሰው ያላቸውን መላምት ፈትሸው ድምዳሜያቸውን ያቀረቡበት ሥራ ነው። አጻጻፉ ለማንኛውም ሰው እንዲሆን ታሪካቸውን

አሰባጥረው ስለጻፉት ተነባቢ ነው። ሰው ዕድሜውን ሁሉ የሚግሰነውና የሚያደርገውን እንዲያደርግ ከሚገፋፉት ነገሮች ሁሉ ትልቁ ንይል የሕይወት ትርጉም ፍለጋ ነው ባይ ናቸው። ከዚህም ሥራቸው ሎጎቴራፒ የሚባል የማማከር አስተሳሰብ ወጥቶአል። እስከ ምሳ ሰዓት ድረስ በመጽሐፉ ተጠምዶ ሌላውን ሁሉ ረብቶት ቆየ።

ዛሬም አዲሳባ የመመለስ ዕቅድ ባይኖረውም፤ ትናንት ባደረበት ሆሎኦ ማደር አልፈለገም። ወደ አዋሳ ለመዝለቅም አስቦ ነበር። ግን ደግሞ ወዳዲሳባ መመለስ ወይም ደብረ ዘይት ማደር የሚለውም አሳብ ውስጡን እየተሰራው ነው። ይህንን እያሰበ ሳለ ስልክ ተደወለለት። ከሰሎሚ ጋር አንድ ቀን ፒያሳ ካፌቴሪያ ውስጥ ያገኘች የቀድሞ ጓደኛው ወንድም ዳንኤል ነበር። ደውሎለት ስለማያውቅና ከተገናኘው ስለቆዩ እንደ መገረምም ብሎ፤

“ሃሎ ... ዳኒ እንደምን አለህ?”

“ሃይ መሌ ... አለን ባክህ... እንዴት ነህ አንተ?”

“ምነው ድምፅህ ደገና አይደለህም እንዴ?”

“ሰላም ነው ... ሰላም ነው፤ ምን ትንሽ ባክህ ችግር ነገር ... ቅርብ ነህ እንዴ?... የት ነህ?”

“ምነው? ምንድነው? ቤት ሰላም ነው?” አለ ድንጋጤው እያስታወቀበት።

“ማዘር ትናንት ማታ ደገና ተኝታ ... ደም ግፊቷ ይሁን የልቧ ጉዳይ ብዙም አልታወቀ በቀኝ በኩል ፓራላይዝድ ሆኖ አትናገር አትሰማ ዛሬ ጠዋት ላይ... አሁን እኮ ሆስፒታል አስገብተናት ... እሱን ልንገርህ ብዬ ነው” አለ በጎዘጎዘ ድምፅ።

“Oh my God ... አሁንም አገኛቸው ባክህ? ... እኔ አሁን ከከተማ ውጪ ነኝ ... ግን አሁኑኑ እመጣለሁ ... ብዙ ሩቅ አይደለሁም... ስንኪስ ሰማችን? አለ። እቤት ቤቢ ነው የሚሏት። እውነትኛ ሰሚ ግን ስንክሳር ነው። የዳንኤል እገትና የመላኬ ጓደኛ ናት።

“አዎን ደውዬላታለሁ፤ ከቻለች ነገ ለመድረስ ቲኬት እሞክራለሁ ብላለች” አለ። የተኙበትን ሆስፒታልና የክፍል ቁጥር ነግሮት ሲደርስ እንደሚደውልለት ተነጋግረው ስልኩን ዘጉት። የዳንኤልን እናት ካያቸው አንድ ሁለት ወር ያልፈዋል። ስንክሳርም መጨረሻ የመጣችው ከዓመት በፊት ነበር። ያኔ አንድ ሃሰት ወር ብትቆይም፤ መላኬ ጋር ብዙ መገናኘት አልቻሉም። የተደላደለ ኑሮ

ብትኖርም፡ አስካሁን በለስ ቀንቷት አላገባችም። ቢሆንላት መላኩን እንደገና የራሷ ከማድረግ አትመለስም። ምን ያህል ይወዳት እንደነበር ታውቃለች። አሁን ግን በመሃል ብዙ ጊዜ ሀልፎአል። እሱም ምን ዐይነት ነገር ላይ እንዳለ ብዙም አታውቅም። አሁን የምትኖረው ኢንዲያናፖሊስ በሚባል ከተማ ነው።

መላኩ የሰማው ነገር ስላስደነገጠው አዋሳ ወይም ደብረዘይት የሚለውን አሳቡን ትቶ ወደ አዲሳባ ነዳ። ከምሽቱ ወደ ዐሥራ ሁለት ሰዓት ላይ ነበር አዲሳባ የገባው። ያው ከሞጆ አዲሳባ ባለው መንገድ እንደ መቶ እግር መገባት ነው። ብዙ መኪና ከመኖሩም በላይ የመንገዱ ጥበትና የሰጠ ሁሉ ልቅደም ልቅደም ማለት ጉዞውን አድካሚ ብቻ ሳይሆን፤ ደም መጣጥ ያደርገዋል። አዲስ አበባ እንደገባ በቀጥታ ጥቁር አንበሳ ሄደ። ዳንኤልም እዚያው ነበር። የዳንኤል እናት ሙሉ ለሙሉ አልነቱም። የፈሰሰው ደም ብዙ ስለነበር ብዙዎቹ እምብዛም ተስፋ አልሰጡባቸውም። በዚያ ላይ ደግሞ ጭንቅላት ውስጥ ለሚፈጠር እንደዚህ ዐይነት ችግር ሃገር ውስጥ ሊደረግ የሚችለው ነገር ውሱን መሆኑን ዳንኤልና መላኩ እየተወያዩ እያሉ ዳንኤል ስንክሳር ማክሰኞ ማታ እንደምትገባ ለመላኩ ነገረው። መላኩም እሱ ሊቀበላት እንደሚችል ገልጾ ትንሽ ተጨዋውተው ተለያዩ።

እኩለ ሌሊት ላይ የገባችው ስንክሳር ድክም እንዳላት ታስታውቃለች። ጥቁርቁር ብላለች። ጂንስ ሱሬና ሳሳ ያለ ጥቁር ሹራብ ነው የለበሰችው። መላኩን ስታይ ፊቷ ፍክት ብሎ አጠገቡ ስትደርስ ግን ባንዴ ልቅሶዋን ለቀቀችው ላይ ላይ ተጠምጥማ።

“እንዴ ስንኪ ምን ነህሽ። ደኅና ናቸው እኮ። ሸረ ባክሽ...” ብሎ የሚለው ጠፋበት።

“እነጋሼና እኩቱ የታሉ ታድያ? ... ሞታለች አይደል...? ለዚህ ነው አንተን የላኩህ...” ብላ እራታዋን አቀለጠችው። ከእናቷ ጋር ቅርርባቸው ለየት ያለ ነው። ባሕሪያቸውም ይቀራረባል ይላሉ። ሁለቱም ስሜታቸው ቅርብና ነገር የሚሳካላቸው ሲሆኑ፤ የሚጠቅማቸውን ለማድረግ የማይፈነቅሉት ድንጋይ የለም። አላማቸውን ለማስፈጸምም ስለ ሌላው ሰው ያን ያህል ደንታ አይሰጣቸውም። የማይጠቅማቸው ከሆነ፤ ሲንሰፈሱት የነበረን ሰውም የፈለጉትን ነገር ከጨረሱ በኋላ ዞር ብሎ ማየት አይሆንላቸውም። ስንክሳር የሰዎችን እምነት በቀላሉ የማግኘትና የምትፈልገውን የማስፈጸም ችሎታዋ ከፍተኛ ነው። አንድ ቁጥር ጭንቅላት ጠምዛዥ ጉልበተኛ እንደሆነች የሚያቋት ሁሉ የሚያቋት ግን የሚጠሉት ሐቅ ነው። ይህን ባሕርይዋን ቢያውቅም፤ መላኩ በስንክሳር ላይ የሚጨክን ልብ የለውም።

እሱን አላምን ስላለችው ዳንኤል ጋ ደውለው እሱም እዚያው ሆስፒታል እንዳለ ነግሮአት ተረጋጋች። ከዚያም ዕቃዋን እያስገፉ ወደ መኪናው ሄዱ።

ስንክሳር ለመካከለኛ ቁመቷ ወፍራም አትባልም። ሀገሯን ተቆርጣው ባጭሩ ተመርታው ከብ ፊቷን የበለጠ አሳምሮታል። ዐይኖቿ ተለቅ ተለቅ ያሉ ሲሆኑ የዐይን ብሌድ ደግሞ ትልቅ መሆኑ የበለጠ ዐይኗን አጉልቶታል። ድንበሽብሽ ባለው ጉንጫ መሃል ቀጭንና ስልክክ ያለች አፍንጫዋ ከጠባብ አፏ በላይ በጥንቃቄ የተቀመጠች ነው የምትመስለው። በሥሥ ከንፈር የተሸፈነት ነጫጭ ጥርሶቿ ተገልጠው ሲሥቁ ድምቅ ያለች የደም ገምቦ ያስመስለዋታል። ዐንገቷ ረዘም ያለ መሆኑ ቁመቷን ረጅም ያስመስለዋል። በተለይ ከፍ ያለ ጫማ ስታደርግ። የክራንቻ ጥርሶቿ ሾል ሾል ማለታቸውም ስትሥቅ ለየት ያለ መልክ ይሰጣታል ከትንሽ አገጫ ጋር።

ሆስፒታል ሲደርሱ ዳንኤልና ትልልቆቹ እንቁቿ አቅፈው ተቀበሉዋት። እናቷ ግን አሁንም ማንንም አይለዩም። ፈታቸው ላይ ተኝታ ብታለቅስም፤ ምንም የሰጡት ምላሽ አልነበረም። እንደምንም አባብለው ጥያቄዎቿን መመለሳቸውን ቀጠሉ። መላኩም ትንሽ ቆይቶ ጠዋት ስብሰባ እንዳለው ነግሮአቸው ይቅርታ ጠይቆ ከሌሊቱ ስምንት ሰዓት አካባቢ ወደ ቤቱ ሄደ። በማግስቱ ወደ ማታ ላይ የስንክሳር እናት አረፉ። መላኩም ከዚያው ሳይጠፋ ከረመ። ከስንክሳር ጋር በመጀመሪያው ሳምንት የተቻለውን ያህል ጊዜ ነበር ያጠፋው። እሷም የመላኩን ዐብሮ መሆን ሳትወደው አልቀረችም። ማርቆስም ለቅሶ ደርሷል። በዚያው ሰዎን ውጪ ራት አብረው በልተው እሷን እቤት አድርሰው ሲመለሱ ማርቆስ፤ “ሰማ መላኩ እኔ ይኸን ልጅ በርግጥ አላውቃትም። ግን በቃ ውስጤ ምንም አልወደዳትም። በናትህ ሁለተኛ አትጥራኝ ከእሷ ጋ ስትሆን።” አለ አንዳች ነገር እንደቀፈፈው ፊቱን አጨማዶ።

“እሺ ደግሞ ምን አረገችህ? ያው እኔ ታሪካችንን ስለ ነገርሁና ያደረገችውን ስለምታውቅ ነው ያስጠላችሁ። ከዛ ወጭ ግን ምን ያወቅኸው ነገር አለ?” አለው ለከላከልላት እየሞከረ።

“መሌ አንተ ለምን ይህንን ያህል ለእሷ ጥብቅና መቆም እንዳስፈለገህ አላውቅም። በፈት ስለሷ የነገርኸኝም ነገር ሊሆን ይችላል ግን እኔንጃ። እየው ለእኔ በቃ ... ሹል አፍንጫዋ፤ ስለ ከንፈሯና ሚጢጢ አገጫ ... ደግሞ ይሄ ክራንቻ ጥርሷ አይተኸዋል? ሹል ሹል ነገር ነው ... ጥፍሯን ደግሞ የምትቀባው ጥቁር ቀለም ... አላውቅም እኔ ደም መጣጥ ካምጋዮር ነው የምትመስለኝ ... ይቅርታ በእናትህ ተሳስቼ ይሆናል ... ግን በቃ አልወደድኳትም አለቀ።” ብሎ ራሱን ይዞ ወደ ኋላ ተለጥጦ ተኛ መኪናው ላይ።

መላኩ ለረጅም ጊዜ ከት ብሎ ሥቆ ... “ወይ ማርክ ... ብለህ ብለህ የሰው ልጅ ጭራቅ ትመስለኛለች አልክ ... እኔንም እኮ አስፈራኸኝ ...” አለ አሁንም እየሳቀና ፊቱን እያባበሰ።

“በቃ መሌ እኔና እንተ እንለያያለን ማለት ነው በዚህ። እንተ በምክንያት ነው ሁሉን ነገር የምታምነው። እኔ ደግሞ መጠርጠሪያዬን በጣም ነው የማምነው። ይሄን እንተወው። እንዴት ነች ሰሎሚ? በቅርብ ተደዋውላችሁ ነበር?”

“አዎን በሰልክ ብዙ አውርተናል። ደገና ናት። ሶለንም ሻል እያለው ነው። ከትናንት ወዲያ ስትደውል ደስ ብሎአት ነበር።”

“ለምን እኔ ጋ አድረህ አትሄድም። አሁን በጣም መሽቶአል እኮ?” አለ ማርቆስ ዘና ብሎ።

“ይሻላል ... እሺ እንዲያውም በጣም ነው የደከመኝ...ጥሩ” ብሎ ወደ ማርቆስ ቤት አመሩ።

በሚቀጥሉትም ቀናት መላክ ስንክሳርን ማግኘቱን ቀጠለ። ስለ ሰሎሚና ሶለንም አሜሳታት። ለሰሎሚ ያለውን ፍቅር ገምታ ውስጧ በቅናት አረረ። ሰሜቷን ደብቃ እዚያ ብታውቃት ደስ እንደሚላትና ቶሎ ብሎ ሳታመልጠው እንደሚወዳት ሊነግራት እንደሚገባ አስጠነቀቀችው። እዚያም የምትኖርበት ከተማም ከዚያ ብዙም ስለማይርቅ ብትተዋወቃት ደስ እንደሚላት ገልጸለት ስትሄድ ስልኳን እንደሚሰጣት ሲነግራት ደስ አላት። ሁለተኛ ስሕተት እንዳይሆንባት ልታገባው ዳር ዳር የምትለው ሃኪም ብልጣብልጥ እንደሆነና እንድትጠነቀቅ መክሮአታል። እዚያም ብዙ ነገር ተከታትላ እንደደረሰችበትና ልጁ አሜሪካ ዕራጫ ያለው ሰው መሆኑንና እዚያ እንደ ደረጃ ሊጠቀምባት እንደሆነ ደርሳበት “ዕፈር ቅመስ” ብላ ጥግ አሲዶገርዋለሁ ብላ አሳቀችው። ቶሎ ማግባት እንደምትፈልግና የሚሆን ሰው ካወቀ እንዲያስተዋውቃት ነገረችው።

ማርቆስን መከጀሏንም ስትነገረው በውስጡ እየጣቀ “ምን እንዳለሽ ብታውቁ” አለ በሆዱ። እዚያም ማርቆስ አካባቢ ምችት አልተሰማትም፤ ጥያቄዋም የሰለላ እንጂ የፍቅር አልነበረም። እንደ ማርቆስና ስንክሳር ዐይነት ሰዎች ያላቸው ብስለትና የዕውቀት ዐይነት መላክ እጅግም የማያውቀው ነው። ትምህርት ቤትና መጽሐፍ ውስጥ የሚገኝ ሳይሆን ኑሮ የሚሥለው የልብ መታ ነው። ከዩኒቨርሲቲ ፕሮፌሰሮች ይልቅ ከሰአውላቂ ወይም ቁጭ በላ የሚባሉት ዐይነት ሰዎች ጋ ነው የሚገኘው። ያንዳንዶቹ ብልጣብልጥነት ሊባል ሲችል ራስወዳድ ያልሆኑት የእንደነማርቆስ ዐይነቶቹ ግን ልባዎን የሚለው ቃል የተሻለ ይገልጻል። ይህ ዐይነቱ ዕውቀት በምክንያትና በመረጃ ላይ የተደገፈ ከሂሎት ሳይሆን፤ ማርቆስ እንዳለው የመጠርጠሪያና የሰሜት አንባቢነት ችሎታ ነው።

ሸኝት

ሶለን ተመልሶ ሆስፒታል ከገባ በኋላ የመጀመሪያው ሦስት ቀን አተነፋፈሱ ጥሩ ስላልነበረ በመተንፈሻ ማሽን መረዳት ነበረበት። ከምግብ ያንዚው በትንታው ምክንያት ወደ አየር ያንዚው የገባው ምግብ ኢንፈክሽን እንዳይፈጥርበት ስለተወጋ የተለያዩ መድኃኒቶች እየተሰጡት ነው። በሦስተኛው ቀን በመጠኑ ስለተሻለው በራሱ መተንፈስ፤ ቁጭ ማለትና ትንሽ ትንፋሹ ጋብ ሲለለትም ማውራት ችሎአል። ሆኖም አልፎ አልፎ እየመጣ የሚሄደው ሳልና ትኩሳት ሃኪሞቹን አሳስቦአቸዋል። ሆስፒታል በቆየ ቁጥር ደግሞ ሌላ ኢንፈክሽን እንዳይዘው ፈርተዋል።

ሰሎሚ ከአጠገቡ አልተለየችም። ውሎዋና አዳሩዋ እዚያው ሆኖአል። እናቷ ተተክተውላት እቤት ሃዳ ለማረፍ እንኳ እንቢ እንዳለች ነው። እያሳየ ያለው መሻሻል መጽናናት ሆኖአት እንጂ አንድ ነገር ቢሆን ኖሮ ሰውም አትሆን ነበር። ምክንያቱን በቅጡ ባታውቀውም፤ ከክብሮም ጋር በብዛት በመሆኑዋ ሶለንን ጣል ጣል እንዳደረገችውና ይህም እንደገና ለመታመሙ አስተዋዕክ ያደረገ መስሎ ተሰምቷታል። እንደዚህ ጠባይዋን ባንዴ ምን እንደቀየረው ክብሮም ብዙ አልገባውም። ከሆስፒታል ባይጠፋም፤ ከሰሎሚ ጋር እንደወትሮው ወሬያቸው አልሞቅ ብሎት ተብክክኗል።

ሶለን ሆስፒታል ከገባ ሰባተኛ ቀን ሆነው። አሁንም በደም ሥሩ የተለያዩ መድኃኒቶችን እየወሰደ ነው። ትንሽ ሻል ሲለውና ጤና ሲሰግው በመስኮት ወደ ውጪ እያየ ትንሽ ትንሽ ያወራል። ጠዋት ላይ የተነገው ራጂ እንደሚያሳየው ሳምባው ላይ ያላጠገገ ኢንፈክሽን ይታያል። አብራው ያለችው ሰሎሚ ብቻ ናት። የተለያዩ ነገሮችን እያወሩ ላጥቶጥ ላይ ኢንተርኔት ከፍታ ኢሜይል እያነበበች ነበር። “ጠኒ አንድ ነገር ... ላስቸግርሽ...” አለ ደከም ባለ ድምፅ።

“ምን ቢቢዬ ... ምን ችግር አለ...ምን ላርገልህ...?”

“ከኢሜይል ውስጥ አንድ ፋይል ልሰጥሽ ፈልጌ ነበር...እስኪ ጋስዎርዱን ካስታወስህ እንሞክረው። ምናልባትም ብዙ ኢሜይልም ይኖረኝ ይሆናል።”

ምናልባት ሶፊ ጽፋስ ቢሆን ማን ያውቃል? አለ አነጋገሩ በትንፋሹ ማጠር ከላይ ከላይ ቢሆንም፤ የአእምሮውን እየተሻለው መምጣቱ ከንግግሩ ደነቃት።

“እሺ... ላቅርብልህ ኮምፒዩተርን?”

“አይ ጢኒ በምን አቅሜ ...ፓስዎርዱን ልንገርሽ... በትክክል ትዝ ካለኝ...ተሳክቶ ከተከፈተ ለማንኛውም አንዳንድ ሥራዎቼን ... እዚያው ውስጥ ስላሉ... ፓስዎርዱ አንቺ ኃ ቢሆን ጥሩ ነው... በዚያውም በየቀኑ ኢሜይሌን ታይልኛለሽ። ያው ባለፈው እንደነገርሽኝ ላጥቶ፤ ተወስዷል፤ ዶክመንቶቼን ሁሉ ባክ አጥ ያደረግሁበት ዲስክም የት እንደገባ አላውቅም። ቤት ይሁን ሶፊያ ኃ አሁን ትዝ አይለኝም በደንብ። ግን ለማንኛውም ብዬ ለራሴ ኢሜይል አድርጌው ስለነበር እስኪ ከተከፈተ ቺክ እናርገው።” አለ ጉጉቱ ፊቱ ላይ እየተነበበበትና በከፊል አሁንም ደጅ ደጅን እያየ።

“እሺ ካልህ... ይሄን ያህል ካመንኸኝ ...” ብላ እየቀለደች ፓስወርዱን እስኪሰጣት ሌላውን መረጃ አስገብታ መጠበቅ ጀመረች።

“አህ ... አኡህ አኡህ ... ኡፍ ... አሁንስ ይሄ ሳል ራሴን በጠበጠው እክ... ካንቺ በላይ ማንን አምናለሁ ... ጢኒ ... ለዚያውስ ምን አለኝ ብለሽ ነው ... ሁለት የሌሉኝ ነገሮች ... ሀብትና ምስጢር ናቸው ... አይደል እንዴ ...?” ብሎ ከላይ ከላይ መተንፈሱን ቀጠለ።

“እንዳንተ ብልጥ የለም ባክህ ቤቢዬ... ሃብትህንም ሚስጥርህንም ልብህ ቀብረህ ነው የምትኖረው...?” ብላ ዐይን ዐይኑን እያየች ወደርሱ ጠጋ ብላ ተቀመጠች።

“አዩ... እሱን አይደል ... ያለችኝ ትንሽ ሀብቱም ምስጢራም የምላት በኢሜይሌ ውስጥ ተቀብራለች ... እንዳልኩሽ ላጥቶ፤ ላይ ያሉ ነገሮች ነበሩ፤ እሱም ጠፍቶአል እንግዲህ። ከዚህ በፊት ባክ አጥ ዲስክ ከጠፋብኝ በኋላ በጣም የምጠነቀቅላቸውን ሥራዎቼን ኢሜይሌ ውስጥ ነው ያስቀመጥኳቸው። ፓስወርዱ ...ካልተሳሳትኩ እ ኤች... ኤች ...ኤስ ...ኤስ እምምም ከዛ ምን ነበር ባክሽ ... ? ኃሽ ... ይሄንንም ማስታወስ አቃተኝ እንዴ ስንት ዓመት ሙሉ የተጠቀምኩበት ... እኮ ነው ... እምም ... እምን እስኪ ... ዋን ኤንድ ፋይቭ ብለሽ ሞከራው፤ ካፒታልና ስሞል ሌተር በተራ በተራ እያደረግሽ። ኤንድን በምልክት አድርጌያት።” አለ ትንፋሹ ቁርጥ ቁርጥ እያለ።

“እስኪ ... እም ... አንተ ልክ ነህ ... ወይኔ ...ግንድ ጊዜ ... ዩ ሲ ... ቤቢዬ በጣም እየተሻለህ ነው ... ደስ ሲል!” ላጥቶ፤ ባለበት ትታ ዘላ ተነሥታ የደስታ ሲቃ እንደያዛት እላይ ላይ ተጠምጥማ አንገቱን ጉንጨን ሳመችው። ደስታዋ ልክ

አልነበረውም። አሁንም ፊቷ እየተፍለቀለቀ፤ ማን ምን ማለት ነው ፓስ ወርዱ ከተፈቀደ?...” ብላ ጥያቄዋን አቅርባ የተከፈተውን ፋይል ማየት ጀመረች።

“አይ ምን ምስጢር አለው ብለሽ ነው፤ ያው የቤተ ሰባችን የሰማችን የመጀመሪያ ፊደላትና አንድም አምስትም ነን ማለት ነው... አለ አይደል ...ገባሽ ... ለዛም መሰለኝ ሳልረሳው የቆየሁት...” አለ እሱም ፊት ላይ የደስታ ፍካት እየታየ። “እውነት ነው መቼም አይረሳም ... ዋው ቤቢዬ አረፍ ነው... እሺ ከፈትኩት... የትኛውን ፋይል ነው... የፊልግሽው...? አቤት ብዙ ኢሜይል ነው ያለው ያልተከፈተ...”

“በናትሽ እስኪ እዩ ሶፊ ላሻ የሚል ወይም ከሶፊያ የመጣ ኢሜይል የለም? ሌላውን ተይው እሱን አግዜር ፈቅዶ ከዚህ ሁሉ ነገር ውስጥ ከወጣሁና እንደገና ሰው ከሆንሁ ይከፈታል... ወይም እኔን ወክለሽ አንቺ ትመልሷልኛለሽ ... ግን እስኪ በናትሽ መጀመሪያ እንዳለ ሁሉንም ቺክ አድርጌው... ከአደጋው ቀን ጀምሮ ሶፊ ላሻ የሚል የተላከልኝ ኢሜይል ካለ።” አለ ጉጉቱ ፊቱ ላይ እየተነበበ።

“በጣም ብዙ ኢሜይል ነው ... ደግሞ በናትህ እንደዚህ አትበል ... በጣም ነው የምፈራው... ምንም አትሆን ... ራስህ ነህ የምትመልሳቸው...” አለች እሷም ፊቷን የጎዘን ደመና እየጋረደው። ኢሜይሉን በፍጥነት ማየት ጀመረች። ወደ አንድ ሺህ አንድ መቶ ስልሳ አራት ያልተከፈተ ኢሜይል አለ። ቶሎ ቶሎ ብላ ብታየው ምንም የለም ከሶፊ የተላከ። ጃንክ ማጥን ውስጥም ብትገባ ምንም አላገኘችም። ሁለቱም አዝነው ለጥቂት ጊዜ ዝም አሉ ልክ እንደ ተነፈሰ ፊኛ ተስፋቸው ተጨራመተ።

አሁንም ፊቱን ቅጭም እንዳደረገ... “በቃ ምንም የለም። ወይኔ ሶፊ ሞታ ነው ማለት ነው እንጂ አትጨክንም ነበር። እኔንጃ ጢኒ በቃ እኔስ እንደዚህ ሆኜ መኖር ምን ያደርግልኛል? ... ለምን እንደሆነ አላውቅም ... ብዙም ጊዜ ያለኝ አይመስለኝም... አይ ዶኖ ... በቃ ... ተይው እሱን አሁን ለማንኛውም... ፐርሰናል የሚለው ... ፋይል ውስጥ ግቢና ሁለት ጽሑፎች አሉ ... አገኘሻቸው?” አለ እንባው እንዴት እንዳመለጠው ሳያውቀው ጠብ ጠብ አለ።

ሰሎሜ ድንበርብሯ ወጣ። ላጥቶ፤ አስቀምጣ “እንዴ ቤቢዬ ሸረ በናትህ አይዘህ። ምንድነው ወይ እሷም እንዳተው ታማ አንድ ሆስፒታል ሆና ይሆናል። ምናል ትንሽ ታኅሰ ደግሞ አሁን አሞህ እንደዚህ ተስፋ ከቆረጥክ እኮ ጥሩ አይደለም... በናትህ ቤቢዬ ...” ብላ እንባውን ጠራርጋለት፤ እርሱ ዊልቼሩ ላይ ቁጭ እንዳለ እቅፍ አድርጋው ራሱን እያሻሸች ማባለሱን ቀጠለች።

ትንሽ ኃብ ሲልለት እንደገና ወደ ኮምፒዩተሩ እያመለከተ “እም እስኪ ... እንግዲህ ምን ማድረግ ይቻላል። ሶሪ አንቺንም አውቃለሁሽ። ፐርሰናል የሚለው

ፍይል ውስጥ ... አንዱ 'Solen's Note' የሶለን ማስታወሻ የሚል ነው? ... እም ሌላው ደግሞ 'The Four Romantic Pearls' አራቱ የፍቅር ፈርጦች የሚል። ... እነሱ ማለት ... በቃ ብዙ የደክሞኩባቸው ... ምናልባትም ልጆቹ ማለት እችላለሁ ... ድንገት አያርገውና ብሞት እንኳ መታሰቢያዎቹ ናቸው። ... የትዝብቱና የሕይወቱ ጭማቂዎች... አሁ እሁ... እከከ ... አፍፍፍፍ። ብሎ ትንሽ ደም የተቀላቀለውን ዝግት መሰል አከታ አጠገቡ ባለው ስኒ መሳይ ማጠራቀሚያ ውስጥ ተፍቶ ወደ ውጪ እያየ ... ተከዞ ዝም አለ።።

ትካሄው ተጋባባት። ብዙም አልወደደችውም አካሄዱ... ኑዛይም መሰላት... በጣም ደግሞ የምናን ሆኖ በቁም ነገር እያወራት ስላለ ልታስቆመው ወይም ሐሳቡን ልታከላሸበት አልፈለገችም። ስለዚህ "እሺ ..." ብላ ወደሱ እያየች ቀጥሎ የሚለውን መጠበቅ ጀመረች።

"እም ... ምም ... ያው ከማስባቸው አሳቦችና ... ካነበብኳቸው መጻሕፍትም ሆነ በሕይወቱ ካሳላፍኳቸው አንዳንድ ነገሮች ... ላለፉት አመታት ያጠራቀምኳቸው የአስተሳሰቤ ጭማቂዎች ናቸው ... የሶለን ማስታወሻ በሚል ሥር የተጻፉት... እነዚህን መጻፍ የጀመርኩት... ትዝ ይለኛል የባሬ ሰባት ዓመት ነው። ያው ቁጥራቸው ከዕድሜዬ እንዳይበልጡ ስለወሰንኩ እሁን ያሉት ሃያ ስምንት ብቻ ናቸው። በያመቱ የጻፍኩዋቸውና የነበሩት እየተጨመቁ የዕድሜዬን ቁጥር ያህል ብቻ ወደሚቀጥለው ዓመት ይሸጋገራሉ። አርባ ዓመት ሲሆንኝ ነበረ ላሳትማቸው ያሰብኩት።... እኔንጃ ካነበብሽው... የፈረንሳይው ፈላስፋና ሳይንቲስት ፓስካል ፅላቤዎች /thoughts/ የሚለውን መጽሐፍ ካነበብኩ በኋላ ነው ይህ አጻጻፍ የማረከኝ። እሱ ያው ባደረበት ሕመም ሳይጨርሰው ነው የሞተው። ወዳጆቹ ናቸው አሉ ከየኪሱና ስርቻው ለቃቅመው ያሳተሙት። ስለብዙ ጉዳዮች ስለሆነ የጻፍሁት ወጥ ሳይመስል ይችላል። ግን ካንድ ጭንቅላት ውስጥ ተጨምቀው የወጡ ስለሆኑ... አንድም ሃያ ስምንትም ናቸው...። ሁሉም ካንድ አረፍተ ነገር እስከ አንድ አንቀጽ ርዝመት ነው ያላቸው። እስከ ካነበብኳቸው በኋላ እናወራለን... አፍ...ብዙ አወራሁ መሰል ድክም አለኝ..."

"እሺ ... ትንሽ አረፍ ትል እንዴ ... በቢዬ ... የሚጠጣ ነገር ልስጥህ እንዴ ... ወይስ ጋደም ትል ...?" አለች የምታደርገውም የምትለውም ጠፍቶባት።

"እም ... አይ ይሁን ... ልቀጥልልሽ ግዴላም...እናም ይህ ጽሑፍ አለ አይደል ... እ...ም ልጄ ማለት ነው ወይም ያለኝ ብቸኛ ሀብቱ ስለሆነ በደንብ ያገርው... ምናልባት ወደፊት አንድ ሰውም ቢሆን ይጠቅም ይሆናል... ለዚህ ብዬ ራሴን አማርኛ ለማስተማርና በተቻለኝ መጠን ጥሩ ለመጻፍ በጣም ነው የደከምሁት ... ባማርኛ የጻፍኩት ደግሞ ያው ለሃገራችን ሕዝብ ቢጠቅም ብዬ ነው ...። እም...ም... ሌላው ጽሑፍ ደግሞ ... አራቱ የፍቅር ፈርጦች... ሀብቱ

ባልለውም ከዚያ ባላነሰ የእኔው ክፋይ ... ምስጢሬና የኑሮዬ ፍሬ ነው። ያው ዝርዝሩን ባታውቁም ... የፍቅር ሕይወቱ ያጠነጠነው በአራት ልጆች ዙርያ ነበር። የጀርመን ዝርያ ያላት አሜሪካዊቷ ካርላ፣ የሂንዱ እምነት ተከታይዋ ሀንዳዊቷ ፕሮያንካ፣ የእኛው ቢጤ አበሻዬቷ ሳሮንና በመጨረሻም ምናልባት አታውቁ ይሆናል ላለፉት አንድ ዓመት ተኩል አካባቢ ዐብረን የነበርን የዚሁ አገር አፍሪካን አሜሪካንና ግሪክ ክልስ የሆነችው ሶፊያ ናቸው። ከሁሉም ጋር ያሳለፍኩትን ሕይወትና የሕይወት ልምድ ያወራሁበት ጽሑፍ ነው። በአንድ ወቅት ሩቅ ምሥራቅና ላቲን አሜሪካ፣ ምሥራቅ አውሮጳና አውስትራልያ አካባቢ እደርሳለሁ የሚል ምኞትም ነበረኝ። ግን ይህ ያለመብሰልና ከንቱ ዝላይ እንደሆነ ሶፊን ካገኘሁ በኋላ ነው የተረዳሁት። ሴት መቀያየርና እዚህም እዚያም መባለሉ ሳይሆን ከትክክለኛው ሰው ጋር እውነተኛ ፍቅርን መስጠትና ማጣጣሙ እንደሆነ ዋናው ነገር እስከገባኝ የሄድኩበት የድካም መንገድና ምኞት ነበር። ከሶፊ ጋር ከሆንን በኋላ ግን የሆነ የማረፍና አደብ የመግዛትም ነገር ተፈጠረብኝ። እሷ ሁሉም ነግሬ ሆኖ ነበር።" አለና ከሶፊያ ጋር እንዴት እንደተገናኘች ሊያወራላት አስቦ "ሶፊን እንዴት እንዳገኘችሁት ማወቅ ትፈልገዋለሽ?" አለ አሁንም ስሜቱ ጋል እያለና ውስጡም ሶፊያን ያገኘ ያህል ፈካ እያለ

"ፕሊስ ቢቢዬ ... በማሟ... እኔም ልጠይቅህ ነበር።" አለች የሷም ፍላጎት እየታወቀባት

"አንድ ቀን እንዲሁ ብዙም ስራ ስላልነበረኝ ሳልፍ የስዕል ኤግዚብሽን ፖስተር እየሁና ወደ አዳራሹ ገብቼ ወዲያ ወዲህ እየተንከላወስሁ ሳማትር አንድ ስዕል ቀልቤን ሳበውና ጠጋ ብዬ ሳላውቀው ዘለግ ላለ ጊዜ ቆይቼ ኖሮአል። ስዕሉ አንዲት ሴት ሀጽን አዝላ እህል ስትወቅጥ የሚያሳይ ሲሆን ኢትዮጵያዊ ለመሆኗ ምንም ጥርጥር አልነበረኝም። ለካ ሰዓሊዋ ሶፊያም ብዙ መቆየቱን አይታ ስለስዕሉ ምን እንደማስብና ምናምን ስትጠይቀኝ በዛው ተግባባን። እሷም ከኢትዮጵያ ከመጣች ገና ስድስት ወር አካባቢ ስለነበር ብዙ የምናወራው ነበረን። ደግሞ ያን ጊዜ ከሳሮን ጋር ያለን ግንኙነት በቋፍ የነበረበት ጊዜ ስለነበር ከሶፊያ ያለን ጓደኝነት በፍጥነት ነበር ያደገው። በጣም ብዙ ነገሮችን አብረን ማድረግና ማውራት ጀመርን። ምን ልበልሽ የሆነ ለመጀመሪያ ጊዜ የምትረዳኝና ሁሌም አብሬያት መሆኑን የምፈልጋት ልጅ ሆና አገኘሁዋት። ማለቱ ካንቺ ቀጥሎ!" ብሎ ፈገግ ሲል

"አሄ አጅሬው ... ለዚህ ነጥ የጠፋሁብኝ ... እኔም እኮ መጠርጠር ነበረብኝ" ብላ ራሱን እያሻሸች "እኔ እምልህ ያንተና የሳሮን ጓደኝነት በጣም በቃ ዘላቂ ይመስለኝ ነበር። ግን ምን ገባ በመከላከላችሁ?" አለች ከሳሮን ጋር ምን እንዳለያያቸው ለማወቅ እየጓጓች።

"እ...ምም... ሳሮን ያው እንደምታውቁት በጣም የምትገርም ትመም ልጅ ናት። ጭንቅላቷ ፈጣን የሚታፈልገውን ማግኘት የምታውቅና ለኑሮ ቆቅ የሆነች

ልጅ ናት። እንዳንደ አሳንሶ የፈጠረሽ በጣም ውድ ከሆነ ማቴርያል ስለተሰራሽ ነው እላት ነበር። እንደ በሃያ አራት አመቷ ሁለት ማስተርስ መጨረሻ፤ እንደገና አራት ቋንቋ አቀላጥፋ እኮ መናገሯ ... በዛላይ ደግሞ ምንም የማታውቀው ነገር የለም እኮ። አሁን ሳስበው ግን እዚያ እኔም ሃይለኞች ሆንን መሰለኝ። ሁለታችንም መሸነፍ አታተን። በተለይ እዚያ ቶሎ ማግባትና እዚሁ አገር ትልቅ ኑሮ መኖር ምናምን ነው የምትፈልገው። መጀመሪያ ያያያዘን የሀይወት አላማ የመሰለኝ ነገር ሁሉ ተነክብኝ። ደግሞ ቶሎ እንጋባ አለበለዚያ እኔ ብዙ እየተንገታገቱ መጠበቅ አልቻልንም እያለች ንዝንዝ ስትጀምር እኔም ፍላጎቴ እየቀነሰ ላገባት የምፈልጋት ልጅም አልመስለህ እያለችኝ መጣሁ። በዚህ የተነሳ ተኳርፈን ተለያይተን ጥቂት ወራት እንደቆየን ሶፊያ ሳሳስበው ሕይወቴ ውስጥ ስትመጣ ሁሉም ነገር ተቀያየረ። አለና ዝም አለ።

“እሺ ... ከዛስ ከሶፊያ ጋር ስላለው እስኪ ንገረኝ። ማለቴ ካላደከምኩህ። ከደከመህ ግን አረፍ በል፤ ሌላ ጊዜ ይደርሳል።” አለች እንደደከመው ከፊቱ ላይ ስለተረዳች።

“አሁን ትንሽ ሁሉም ሳይደባለቅብኝ አልቀረም። ነገሩ እንደዚህ ያልቃል ብዬ ዐስቤም አላውቅ። ደግሞ የኔንና የሷን ታሪክ ጅማሬውን እንጂ አደጋው ከመድረሱ በፊት ያለውን አራት ወር የጻፍኩት አልመሰለኝም። እዚያ መጨረሻዬ እንደሆነች እያወቅሁ መጣሁ መሰለኝ። ደግሞ በጣም ጠቃሚውና ብዙ ነገር የተከናወነበት ጊዜ ያለፈው አራት ወር ነበር። ሁሉም ነገር ተሰነካክሎ ቀረ።” አለና ትንሽ ቆዝሞ ቆየ ከምን ጀምሮ ምኑን እንደሚነግራት ግራ ገብቶት። በርግጥ የረጅም ጊዜ ነገሮችን ማስታወስ በቀላሉ ከጭንቅላት አይፋቅም። በአደጋው አካባቢ ወዲህና ወዲያ ያሉ ነገሮች ግን በእንደዚህ ዐይነቱ የጭንቅላት አደጋ ፈጽመውም ሊጠፉ ይችላሉ። ቢሆንም የሶለን መሻሻል አስገራሚ ነው። አሁን ደግሞ ሆስፒታል ገብቶ ከተሻለው ወዲህ የበለጠ በፍጥነት ነገሮችን የማስታወሱ ሁኔታ ጨምሮአል። ይህም በቤተሰቡ ላይ የበለጠ ደስታን ነው የፈጠረው።

“ከዚያ የተረፈው ያን ያህል እዚህ ግባ የሚባል ቁምነገር የለውም። እንግዲህ እኔ ባልችል እንኳ አንቺ እንደሚሆን እንደሚሆን አርገሽ በሆስፒታል ካላለፍኩት መራራ ትግልና በልጅነታችን ካላለፍነው ጣፋጭ ትዝታ ጋር ቀላቅለሽ መጽሐፍ አርገው... ኡፍፍፍፍፍፍፍፍ ደከመኝ አሁንስ እስኪ አልጋው ጋ ልሂድ አግዢኝ...ፕሊስ... ጢኒ...ኡፍ ኡፍ ኡህ...” አሁንም እፏ እንደተለገመ ደገፍ አርጋው በቀስታ ወደ አልጋው ተመለሰ። ምንም ልትለው ያልፈለገችው አሁን እሱን አታካሮ ውስጥ መክተቱ አስፈላጊ ስላልመሰላት ነው። ደግሞ በመዳኑ ጉዳይ ላይ ተስፋ እየቆረጠ እንዳለ ስለተሰማት ቅፍፍ የሚል አንዳች ነገር የተጫናት መሰላት። ቢሆንም ከሱ ይልቅ እዚያ ጠንካራ መሆን እንዳለባት ስላሰበች ሁሉንም በሆዷ ውጣ እሱን ማስታወሙ ላይ ለማተኮር ፈለገች። ግን እንዴት ነው ተስፋውን

እንዲህ ከተፈረካከሰበት እንደገና ቅርጽና ሕይወት ልትሰጠውና ልታለመልምለት የምትችለው?

“ቢቢዬ አሁን እስኪ አረፍ በል... ደግሞ አስብ እስካሁን የመጣኸውን መንገድ ... የባሰው እኮ አልፎአል። ደግሞ ስንት ሀልም ስንት ራዲያ ያለህ ሰው ነህ። እንደዚህም ቶሎ እጅ መስጠት የለም። ደግሞም አስበው ሶፊያም ብትሆን ለመትረፍ አንተን ተስፋ እያደረገች ትንቅንቅ ላይ ትሆናለች እኮ ማን ያውቃል?” አለች አልጋው ላይ እያስተካከለችውና ግንባሩ ላይ እየሳመችው ለእኔ ብለህም ባይሆን ለሶፊ ብለህ ያለች በሚመስል ሐሳብ።

“እስኪ እናያለን። ለምን እንደሆነ እንጂ ተመልሼ ሆስፒታል ከገባህ ጀምሮ ቶሎ ነው ድክም የሚለኝ። ሁሉም ነገር መጨረሻው ላይ ያለ ይመስለኛል። መሞት አልፈራም ነገር ግን ደግሞ እናንተን ሚስ አደርጋችሁዋለሁ። በጣም ጭር ባለ የብቸኝነት መንገድ ላይ እንዳለህ ነው የሚሰሰ...” ብሎ አሁንም ሳለ አቋረጠው።

እጄን ግንባሩ ላይ እንዳደረገች “ቢቢዬ ገድ የለህም ይህንንም ታልፈዋለህ... ቀላል እኮ አይደለም... ደግሞ ማንም ቢሆን አንተ ባለህበት ሁኔታ ውስጥ ቢሆን ይህንንም ያህል አይቆይም። ፕሊስ በእናትህ ... በባቢ ይገርሃለሁ...ስለ ሞት አታውራ... ከቻልክ እንደዚያ አታስብ...” ብላ እንባዋን ለቀቀችው። እሱም ዝም እንዳለ እንባው ይፈስ ጀመረ።

“ጢኒ እንደዚያ ማሰብ ስለፈለግሁ እኮ አይደለም... በጣም ነው የፈራሁት... አላውቅም ለምን እንደሆነ... ግን ደግሞ እኮ ሳወራው ነው ትንሽም ቢሆን ቀለል የሚለኝ...ይቅርታ ... I don't mean to make you cry...” ብሎ ባየሩ አራጭ በጣራው አሻቅቦ... በሐሳቡ ሊመጥቅ ሊያርግ ጀመረ... በሞት ጉዳና ላይ ያለ ወይም የሞት ጥላ የሚያስፈራው ሰው የሚያወራው ይፈልጋል። ኗሪ ደግሞ ፈሪ ነው። የሞት ወሬ ነፍሱን ያርዳታል። ስለዚህ ከሞት ጋር እየተሻሸና እየተናነቁ በሕይወት ድር ላይ የተንጠለጠሉ ታማሚዎች ስለ ሞት የሚሰማቸውን እንዳያወሩ የታፈኑ ያህል ተለጉመው ይሞታሉ።

“I know ቢቢዬ... I know የፈለግኸውን አውራልኝ... እኔም አታውራልኝ ማለቴ አይደለም ብላ...” እዚያ ደግሞ ወለል ወለሉን እያየች... ወደ ሰማዩ ለማሻቀብ እንደፈራች ሁሉ ወደ ምድር ሠርጋ በሐሳቧ ነጉደች። ብዙም ሳይቆይ በሩ ተንኳኳ። ወላጆቻቸው ተከታትለው ገቡ። ሰሞኑን ሁሉ እጅግም እንቅልፍ ባይኑ ያልሠረው ሶለንም አልቅሶ እንዳባበሉት ልጅ ከሐሳቡ መንኲራኩር ወርዶ ከእንቅልፍ የጠፈር ጣቢያ እንደደረሰ ሁሉ ከንብል አለ። አተንፋፋሱ ከላይ ከላይ ቢሆንም ብዙም ጭንቀት አይታይበትም እንደ ሰሞኑ። እናቱ ሲያዩት እንጅታቸው

ተንሰፈሰፈ። ግንባሩ ላይ እጃቸውን ሲያሳርፉ ብዙም ትኩሳት ስለሌለው ደስ አላቸው። ትንሽ ላብ ብቻ አቸፍቻል።

“እንዴት ነኝ? የኔ ጤኒ...? ውይ እንዴት ጥፋ ነው። ቆየ እንዴ ከተኛ...? ተመስገን” አሉ ወይዘሮ ሕይወት ረጋ ባለ ድምፅ ላቶ አላና ወንበር ቀረብ እያደረጉና የሶለን መተኛት እፎይታ ሰጥቶአቸው።

“እም ... አይ አሁን ነው ...አሁን ነው የተኛው... ቁጭ ብለን ብዙ ተጫወትን... እንደ ዛሬውም አውርተን እናውቅ ከታመመ... ብዙ ነገሮችን የተሻለ ማስታወስ ችሎአል። ሌላው ቀርቶ አይገርምሽም የኢሜይል ፓስወርዱን እንኳ ባንዴ ነው ያስታወሰው። ከዚያ ደከመው መሰል ማሟደ... ገና አሁን ነው ሽለብ ያረገው” አለች እንዴ እናቷን አንዴም አባቷን እያየች። እናቷ ወደ መታጠቢያ ከፍሉ ሲሄዱ እቧ ደግሞ እንደለመደችው አባቷ ላይ ተጠምጥማ “ዳዲዬ እንዴት ነህ?” አለች ዐይናይናቸውን እያየች።

“ደገና ነኝ ጤኒ... አንቺ ግን አላበዛሽውም እንዴ... በድካም ልትሞቺ ነው እንዴ...? እይው...አሁን ተሸሎታል... እስኪ ቤት ሄደሽ ትንሽ ዐረፍ በይ... ጉስቁል አልሽ እኮ የኔ ልጅ...” አሉ እሳቸውም ፀጉሯን እያባበሱ እንደ ልጅነቷ ዕቅድ አድርገዋት።

“አይ ባቢዬ እያወቅህ... እኔና ሶለን ካሁን በኋላ ከዚህ አብረን ነው የምንሄደው... ደግሞ ምንም አልተጉሳቀልኩኝም... ደስ አይልም ዛሬ አት ሊሰት ተኛ እኮ...ኢፎይ... አንተሰ ምን አዲስ ነገር አለ?”

ሶለን እንደተኛ ሦስቱ ድምዳሜውን ዝቅ አድርገው የባጥ የቆጡን እያነሡ መጫወታቸውን ቀጠሉ። በሁሉም ላይ የሶለን ለመጀመሪያ ጊዜ እንደዚህ መተኛት ትንሽ እፎይታን ሳይፈጥር አልቀረም። ሰሎሚ ወላጆቿ ለመጀመሪያ ጊዜ በፍጥነት ያረጁ መሰላት። እነሱን ለማሳደግና ቁም ነገር ላይ ለማድረስ የማስኑትና የራሳቸውን ፍላጎት መጥፋት ያደረጉት ሁሉ ወለል ብሎ ታያት። እንዳቸውም ሰላላባቡ ደግሞ እስካሁን የልጅ ልጅ አላዩም። ምንም እንኳ ይህንን ምኞታቸውን ጫን አድርገው ልጆቻቸው ላይ መከመር ባይፈልጉም፤ ቢሆንላቸው የልባቸው ደስታ መሆኑን ታውቃለች። ሶለን ነበር ቶሎ ያገባል ተብሎ የተጠበቀው፤ ምክንያቱም ከልጅነቱ ጀምሮ በቃ ማግባት ለሱ ትልቁ ግብ የሆነ ያህል ካፋ አይጠፋም። ኋላ ላይ ግን ካገባሁ ላደርገው አልችልም፤ አሁኑኑ የምፈልገውን እስካውቅ ብሎ ቢያንስ ከያንዳንዱ አሁኑናና ዋና የዘር ሐረግ ሄዋናውያንን ማወቅ አለብኝ ብሎ ነው ማግባቱን ለማዘግየት የወሰነው።

በመጨረሻ የተወዳጃትን ሶፊያን ጥሎ መሄድ ግን አልሆነለትም።

እንዲያውም ለመጋባት ወሰነው ባለበት ሰዓት ነው ይሄ አደጋ የደረሰው። ሕያው ደግሞ የጀመረው የአእምሮ ቀዶ ህክምና ጥናት ገና አልተገባደደም። ጓደኛም የለውም። የእናቱ ልጅ ነው። እናቱን የመሰለች ልጅ ካልተገኘች ላያገባም ይችላል ይሆናል። ቢጤውን አያጣም። ደግና ያልተወሳሰበ ጥሩ ባል የሚሆን ታማኝ ሰው ነው። ጠንካራ ሠራተኛ ሲሆን በመጠኑ ግን ዐይናፋርና ቁጥብ መሆኑ እምብዛም ከሰው አያገናኘውም። ስሎሚም ለሱ ይሆናል ብላ ካሰበቻቸው ሁለት ጓደኞቿ ጋር ልታስተዋውቀው ያደረገችው ሙከራ አልተሳካም። አሁን ግን እናቱ ሊድሩት ታጥቀው ተነሥተዋል።

ሰሎሚ ናት እንግዲህ የቀረችው። እቧም አሁን አሜሪካ ከመጣች ወዲህ ከክብሮም ጋር ያላቸው ቅርርብ ልቧን እያላሳለሰው ነው። የምር ይወራ ከተባለ ከልቧ የምታከብረውና ነፍቧ አምርራ የምትወደው መላኬን እንደ ሆነ ታውቀዋለች። ክብሮም ውለታው፤ ደግነቱ እና ቁምነገረኛነቱ ነው የሚማርካት። ግን እንዳንዴ ውለታው ከብዶአት እንጂ ፍቅር ይዞአት እንዳልሆነ ልቧ ያውቀዋል። ደግና ቅን ሰው ያሸንፋታል። ደግሞ ዛሬን በጥልቀትና በድምቀት የምትኖር ዐይነት ስለሆነች አካባቢዋ ያለው ደገና ነገር ካይኗ የራቀውን የተሻለ ዕድል የሚሸፍንባት ያስመስልባታል። ወላጆቿ እንድም አሜሪካ ብትኖር እንደሚሻላት ስለሚያስቡ፤ ደግሞ ከልጅነቱ ጀምሮ ስለሚያውቁትና እንደ ልጃቸው ስለሚያዩት ክብሮምን ብታገባ ደስተኛ ትሆናለች ብለው ይመኛሉ። ክብሮምም ከልቡ እንደሚወዳት ሳያውቁ አይቀሩም። ሕያውም ቢሆን ክብሮም ለሰሎሚ ጥሩ ባል ይሆናል ባይ ነው። ከሶለን ጋር በዚህ ጉዳይ ላይ ብዙ ጊዜ ተሟግተዋል።

ሶለን ደግሞ ሕያውም ክብሮምም እጅግም አይመስጡትም። የተራቀቁ ቱክኒሻኖች ነው የሚላቸው። ጥልቅ ውይይትንና የሕይወትን ምስጢራዊ ውበት ሊረዱ የሚችሉበት ያስተሳሰብ መጥመር በጭንቅላታቸው አልተዘረጋላቸውም ብሎ ያምናል። የኅብረተ ሰብ አድማቂና የስኬት ተደናቂዎች እንጂ ረቂቅ ውበትን የማጣጣምም ሆነ በጥበብ የመሞኘት ተፈጥሮ አልፈጠረባቸውም ብሎ ያስባል። ሰሎሚ ደግሞ በውስጧ የተቀመጠ እንደ ክብሮም ዐይነት ሰዎች ሊረዱትም ሆነ ሊያደንቁት የማይችሉት የጥበብ ዘር አለ ብሎ ይሟገታል። እንደቧ አይነት ሰዎች በምሥት መቀጨት የለባቸውም ብሎ ስለሚያምን ሁሉም ራሷን ፈልጋ እንድታገኝ ያበረታታል። ሶለን ገና ከልጅነቱ ሰውን በእቅጩ የመመዘንና ሚዛኑ የነገረውን አሳቡን ያለ ይሉኝታ መናገር ልማዱ ብቻ ሳይሆን ስጦታውም ነው። ብዙ ሰዎች ቢበሳጩበትም፤ ልባቸው እውነቱን ውሎ አድሮ ማወቁ አይቀርም።

የሰሞኑ ድንጋጤ ከአእምሮዋ ሰውሮት የነበረ ነገር ድንገት ብልጭ አለላት። “ነገ እኮ የሶለን ልደት ነው። ሃያ ዘጠኝ ዓመት ሆነው ማለት ነው።” አለች። ከዚያም ቀስ ብላ ሶለንን ለማስገረም ልደቱን እንዴት እንደሚያከብሩለት ከወላጆቿ ጋር ትንሽ ተማክረች። አቢያን እሱ ተኝቶ ባለበት ሰአት እናቷ እያሉ እንዳንድ

ነገሮችን ለማድረግ አሰበች። የቅርብ ጓደኛዋ ጋ ብትደውል ከከተማው ውጭ እንደሆነች ነገረችት። ቤት ሄዳ ልብሰ ቀያይራ ወጣ በማለት ለልደቱ የሚሆኑ ነገሮችን ለማዘጋጀት አሰበች።

“በቃ እናንተ እዚህ ካላቹ እንድ አፍታ ደረሰ ብዬ ልምጣ... በዚያውም ቤት ደረሰ እላለሁ... ብዙ አልቆይም ከተነሣ ለበቢ ንገሩት...” ብላ የመኪና ቁልፍ ከአባቷ ተቀብላ ጣደፍ ጣደፍ እያለች ሄደች። ሶለን ከገባ ጀምሮ እዚሁ ሆስፒታል ስለነበረች ውጪውን ምን ያህል እንደራቀች ያወቀችው የመኪናዋን መስኮት ከፍታ ወደ ቤት ስትነሳ ነው። ቺካጎ በዚህ ወቅት በጣም ነው የምታምረው።

ከብሮምና ሕያውም በጊዜ ከሥራ ወጥተው ሌሎች ጓደኞቻቸውንም ጠርተው የሶለንን ልደት በድምቀት አከበሩለት። የሆስፒታሉ ነርሶችም አበባና ካርድ አምጥተው መልካም ምኞታቸውን ገለጹለት። በርግጥም ሶለን ፊቱ በፈገግታ ተሞልቶ ከልቡ ደስ ብሎት ነበር ያመሸው። ምናልባት አደጋው ከደረሰበት ወዲህ እንደዚህ ደስ ብሎትም አያውቅ። ልደቱ እንደ ነበር ፈጽሞ ረስቶትም ስለነበር ሊሆን ይችላል። የሥራና የትምህርት ቤት የቅርብ ጓደኞቹም ተገኝተው ስለነበር ስሜቱ ድብልቅልቅ ማለቱ አልቀረም። ምናልባት ሶፊያም መጥታ ስርጥራይዝ ታደርገኛለች ብሎ አስቦ ስለነበር ዐይኑ ቢዋትትም ቆይቶ ግን ልቡ ተስፋ ቆረጠ።

ቅርርባቸው ከዕለት ዕለት የልብ ልብ የሰጠው ከብሮም የሰሎሜ ልደት ጥቂት ሳምንታት ስለነበር የቀረው በልቡ ነገር ሳያስብ አልቀረም። አሁን ሶለንም እየተሻለው ስለሆነ ያበጠው ይፈንዳ ሰሎሜን ሊጋብቻ ሊጥይቃት ቆርጧል። ሶለን ከተሻለው ወደ ኢትዮጵያ እንደምትመለስ ያውቃል። ልቡ ፍርሀት ፍርሀት ሲልበት ደግሞ ሰው በፍርሀት ከሚሞት፤ እምቢ ተብሎ ቢታመም ይሻላል እያለ ራሱን ያደፋፍራል። አንድ ቀን እራት ለመብላት እጁን ሲታጠብ በቀኝ የቀለበት ጣቷ የምታደርገውን ቀለበት እመታጠቢያ ቤት ትታው አገኘ። መጠኑን በወረቀት ላይ አስደግፎ ለማስቀረት ሞክረ። ከዚያም ሐሳብ ብልጭ ብሎለት ቀለቡን ሲሞክረው ለግራ ትንሿ ጣቱ ልክ ስለሆነችው እንደተጨማሪ እሱንም ያዘ። አሁንም እርግጠኛነት ያልተሰማው ከብሮም ቀና ሲል ባየው ያልተከፈተ ሳሙና ላይም የቀለቡን መጠን ቀርጾ ለማስቀረት ሞክረ። ነገሩ የሰሎሜን ጣት ያገኘ ያህል ነው ከብሮምን ያተረማመሰው። ሳሙናውን በጃኬት ኪሱ ውስጥ ከተተው።

ሶለን ደገና ከሆነ ራት ሊጋብሣት ነው ያሰበው። ሌላ ዕቅድ እንዳትይዝ አሁኑኑ መንገርም ይኖርበታል። በዚያው ሦስት ቀን ውስጥ ነው ቀለቡን ከብዙ አሠማ በኋላ የገዛው። ነጭ ፕላቲንም ሲሆን በላዩ ላይ በልብ ቅርጽ ተቆርጦ የተገጠመ ሳፋየር የተባለ ቀለሙ ሰማያዊ የሆነ ክቡር ድንጋይ አለው። ሳፋየሩ ደግሞ ዙሪያውን በጥቃትን ነጭ የአልማዝ ፍንጣቂዎች እጊጦአል። ትወደዋለች ብሎ ከልቡ አምናአል። ዋጋውም ቀላል የሚባል አይደለም።

ሰሎሜም ከኢትዮጵያ ከመጣች ሁለት ወር ተኩል እንዳለፋት ስታስበው ገረማት። ሶስናና ብርቁ በጣም እንደናፈቁዋት ሁሉ ታወራለች፤ አልፎ አልፎም በስልክ ታወራቸዋለች። የመላኩ ነገር ግራ ግብት ብሏታል። እንደ ድርው ልብ ለልብ የተገናኘ አይመስላትም። አንዳንዴም ሩቅ ይሆንባታል። ይጻፋል የተባለውም መጽሐፍም አልተጀመረም። የኢሜይሉም ጉዳይ ሁለትና ሦስት መሥመር እየሆነ ነው።

* * *

መላኩ በየቀኑ ካላገኝሁህ የምትለውን ስንክሳርን ቀስ በቀስ መሬቅ ጀምሯል። ከርፊያ እንደማይሠራ ስለገባት አሁን ሰበብ እየፈጠረች ነው እሱን የምታገኘው። ሰበብ አያልቅባትም። አንድ ቁጥር ጭንቅላት ጠምዛዥ ናት። ከሱ ጋር ምንም ነገር ሊኖራቸው እንደማይችል በግልጽ ደጋግሞ ነግሯታል። ከእሱ ምን እንደምትፈልግ ግን አሁንም በውል ሊገባው አልቻለም። ያው የእናቷ ሞት የፈጠረባት ባዶነትና ኀዘን ሊሆን እንደሚችል በመገመት በነገሩ ብዙም አልተጨነቀበትም። ስንክሳር የሰሎሜን ስልክና ኢሜይል ወስዳለች። ለሰሎሜም በስልክ የስንክሳርን እናት ደንገተኛ ሞት አሜውቷት ከቻለች ስንክሳር ወደ አሜሪካ ስትመለስ እንድታገኛት፤ ብቻዋን ስለሆነችም በስልክ እንድታጽናናት ነግሮአታል።

ወደ አሜሪካ ለመሄድ ሦስት ቀን ሲቀራት መላኩ ቢሮ ሄዳ ነበር። ሻይ እየጠጠ ለሰሎሜ የሚልከው ነገር እንዳለ ጠየቀችው። የሱንና የሰሎሜን ግንኙነት በተመለከተ ከዚያም በፊት ካወሩት በላይ ብዙ አወሩ። ከብዙ ክርክር በኋላ በዚህ አስቸጋሪ ሰዓት እርሱ ለእሷ ያለውን ፍቅር ገልጾ ቢጽፍላት ጥሩ እንደሆነ አሳመነችው። የርቀት ግኙነት ለሴት ልጅ ምን ያህል አስቸጋሪ እንደሆነ አስረዳችው። ደብዳቤ ከካርድ ጋር ቢልክላት ግንኙነታቸውን ወደሚቀጥለው ደረጃ ሊያሻግረው እንደሚችልም የፈጠራ ምሳሌዎቿን እየደረደረች አብራራችለት። ኢሜይል ስሜት አልባ የሆነ ደረቅ ፍቅርን ለመግለጽ የማይችል የመረጃ መለዋወጫ ብቻ ስለሆነ ጥሩ መንገድም እንዳልሆነ በቀላሉ እንዲቀበላት አደረገችው። በተጨማሪም ደብዳቤ ለሴት ልጅ ምን ያህል ትልቅ ነገር እንደሆነ እሱም ራሱ ተጨንቆና ተጠቦ በራሱ እጅ ጽሑፍ የጻፈው በመሆኑም ያለውን ፋይዳ አጋንና ነገረችው። ደብዳቤ እንዲያውም እየተያየም ከመነጋገር የበለጠ አቅም ያለውና የሚቀር ቅርስም እንደሆነ ገለጸችለት።

ይቺ ልጅ አሜሪካ ሄዳ ኑሮም ዕድሜም ቀይሮአታል ብሎ በቀና ያሰበው መላኩ ለእሱ በምታሳየው መጠበብ ተደንቋል። በግልጽ ባል ፈልግልኝ ብላ ስለነገረችው ለዚያም የሚሆኑሰው ፍለጋ ጀምሯል። በምትሄድበት ቀን ማታ ቆንጆ

ካርድና ለሰሎሚ ያለውን ስሜት ሁሉ ዝነዝነ አድርጎ የጻፈውን ረጅም ደብዳቤ እንድታደርስለት ሰጣት። ከደብዳቤው ጋርም የምትወደውን ኤልሳ ቆሎም ልኮላታል። ስንክሳር ከሄደች በኋላ ግን ለሰሎሚ ያለውን ፍቅር በደብዳቤ በዚህ ሰነድ በተለይ ደግሞ በስንክሳር በኩል መላኩ የሆነ ደስ የማይል ስሜትና ቁጭት ሳይፈጥርበት አልቀረም።

ስንክሳር ደብዳቤውን ለሰሎሚ የማድረስ ሐሳብ አልነበራትም። ደብዳቤውን እንዲጽፍ የገፋፋችው መላኩ ለሰሎሚ ያለውን እውነተኛ ስሜት ለመሰለልና መረጃ ለመቃረም እንጂ። አውሮፕላኑ ውስጥ ገብታ ትንሽ እንደቆየች ከፈተችው። ካርዱ ላይ የጻፈውም ሆነ በደብዳቤው ያንቀረቀረው የፍቅር ኑዛዜ እያዝናናት እየግቀች አነበበችው። “አይ መሌ ዛሬም የዋህ የግዜር በግ ነህ። አሁን ይሄን ሁሉ ዐሥር ሴት የሚያሰክር ፍቅር ላንድ ምንነቷ ለማይታወቅ ልጅ ታባክናለህ?” አለችና ለራሷ ራሷ በፈጠረችው ቀልድ ፈገግ አለች፤ ውስጧን ያልሞተ ቅናት እያንጨረጨረው። መጀመሪያ ቀዳድዳ ጥላው ከሻንጣዬ ውስጥ ጠፋ ልትለው አሰበች። ኋላ ግን የተቀመጠ ነገር መቼ እንደሚጠቅም አይታወቅም ብላ በርሳዋ ውስጥ አስቀመጠችው። ብዙም ሳይቆይ የሰዋኑ እንቅልፍ ተደራርቦ አውሮፕላኑ ሮም እስኪቆም አልነቃችም። ደብዳቤው ያጠገባት ይመስል የሚጠጣ ነገር እንኳ አልወሰደችም።

ስንክሳር አሜሪካ በገባች በማግስቱ መላኩ ጋ ደውላ ቆሎውንና ደብዳቤውን የያዘው ሻንጣ እንደጠፋና ፈጽሞ ሊያገኙት እንዳልቻለ፤ ነገር ግን እስከ ሳምንት ተስፋ እንደሚኖር እያዘነች ነገረችው። መላኩም እሷ ከሄደች በኋላ ደብዳቤውን በሷ መላኩ ቆሎቶት ስለነበር መጥፋቱ በውስጡ ደስ እያለው “አትጨነቁ! መጥፋቱ ለበጎ ነው” ብሎ ቅሬታ እንዳላደረበት ገለጸላት። በሆዴ እየግቀች ‘ለበጎ ነው!’ አለች ለራሷ። ሳሎን ቤት ልቅሶ ሊደርሱ ለመጡ ዘመዶቿና ጓደኞቿ የቀረበው ግን እሱው ለሰሎሚ የላከው ቆሎ ነበረ። ለሰሎሚም ስለ ደብዳቤው እንዳትነግራት አላሰባት፤ ስንክሳር የምትፈልገው ይህንኑ ነበር። በማግስቱም ደውላ ከሰሎሚ ጋር በስልክ ብዙ ተጫውተው ሆስፒታል ሄዳ ሶለንን ለመጠየቅ ብላ ተቀጣጠሩ። በዚህ ጊዜ ነበር ክብሮምና ሕያውንም የተዋወቀቻችው። አንዳንዴ ክብሮም ከሆስፒታል ቤቷ ያደርሳት ስለነበር በመጠኑ ተቀራርቦዋል። ሕያው ግን በጣም ሥራ ይበዛበት ስለነበር ካንድ ወይም ከሁለት ቀን በላይ አላገኘችውም።

የሰሎሚን እናትና አባትም ተዋውቃቸዋለች። ባንድ ጊዜ ቤተኛ ሆና ከቤቱ የጐደለውን ግቅና ጨዋታ ፈንጥቃባቸው ጭራሽ ሰው በቀላሉ የሚወዱት ወይዘሮ ሕይወት ለሕያውም ሳይመጃት አልቀሩም በልባቸው። ከክብሮምና ከሰሎሚ ጋርም እፍ ብለዋል። ለየብቻም ስታገኛቸው ላንዳቸው ስለ ሌላው ያለ የሌለ ጥሩ ነገር እያወራች በመካከላቸው ያለውን ግንኙነት ለማጋም ጥረቷን ተጥላለች። ከሰሎሚ ጋ ብቻ ስትሆንም መላኩ ጋ ትደውልና በቃ እየተቀባበሉ ያወሩታል። መላኩንም

‘አንተ ባል አላገኘህልኝም እንዴ?’ እያለች ትቀልድበታለች። እሱም የሁለቱ መቀራረብ ደስ ብሎታል። ለሰሎሚ ኢትዮጵያ ሄዳ በነበረ ጊዜ፤ መላኩ እንዴት ሰሎሚን እንደ ንጹሕ እጉቱ እንደሚያያትና ለሷ ያለው ክብር ታላቅ መሆኑን ደጋግሞ ይነግራት እንደነበር በነገር መሃል ጣል ታደርጋለች። ይህም የሰሎሚን ልብ እንደሚያጨራምተው ስለምታውቅ ነገሩን ወዲያው ትቀይርና ታግሥስታለች። መላኩ በሁለቱ ጓደኝነት ልቡን እንዳረጋጋ ስታውቅ ስለ ክብሮምና ስለ ሰሎሚ ቅርርብና አብሮ አደግነት፤ አብረውም ብዙ ጊዜ እንደሚወጡ ለሱ ተቆርቋሪም ሆና፤ አንዳንዴም እንደ ተራ ወሬ እያደረገች ትነግረዋለች። ይህም ቀስ በቀስ ሳያውቁት በሰሎሚና በመላኩ መካከል ያለውን የልብ መቀራረብ ሳያቀዘቅዘው አልቀረም። ቢያንስ እንደ ድሮው ቶሎ ቶሎ አይደዋውሉም።

* * *

በሚቀጥሉት ቀናት ውስጥ የሶለን ጠቅላላ ሁኔታ የተሻሻለ ቢመስልም፤ አልፎ አልፎ የሚታይበት ትኩሳት እየባሰ መጥቶ አዲስ መድኃኒት ተጀምሮለታል። አንድ ቀን ጠዋት ላይ ሶለንን ቁርሱን እንዲበላ እያዝነችው ከቆየች በኋላ ላፕቶፕን ከፍታ የራሷን ኢሜይል ስታይ ቆየችና የሶለንንም ቼክ ለማድረግ ከፈተች። ያየችውን ማመን አልቻለችም። ሳታስበው “እኔ አላምንም” ብላ ሮሳችው።

“ምንድነው ጤኔ? ሰላም ነው?” አለ ሶለንም ፋት ሊል የያዘውን ውሃ መልሶ ጠረጴዛው ላይ እያስቀመጠ።

“ቤጢዬ ሶፊ ሶፊ ... ሁለት ኢሜይል ... ዛሬ ጠዋት ነው የተጻፈው። እስኪ...” ብላ አሁንም በደስታ ድንጋጤ እንደሰከረች መልእክቱን ለመክፈት ሞክረች። ሶለን ዐይኑ ፈጠጠ...

“ሪሊይ ... እስኪ ከፈችው ... እ...ሀ...አሁህ...” ሳሉ አቋረጠው።

ኢሜይሉን ከፍታ ጎን ለጎን ቁጭ ብለው አነበቡት። እንደዚህ ነው የሚለው፡

ሁልጊዜም በጣም የምወድህ የኔ ፍቅር ሶል

በምን ዐይነት ሁኔታ እንዳለህ በትክክል ባላውቅም አንድ ቦታ እንዳለህ ግን አምናለሁ። የደረሰህን አደጋ ምን ዐይነት ጉዳት ይሆን አንተ ላይስ ያደረሰው? እንድትተርፍልኝ ግን የቀንና የሌሊት ጸሎቴ ነው። ለረጅም ጊዜ ሆስፒታል ቆየሁ። መትረፌ ራሱ ተአምር ነው። በአደጋው ጊዜ ከደረሰህኝ ቃጭሎ ለማገገም ጊዜ ፈጀብኝ። ሆዴ ላይ በመታችኝ

ጥይት ጦስ ሳቢያ ጣፊያዬም መውጣት ነበረበት። የቀኝ እጄና ሳምባዬም ላይ ከፍተኛ ቁስለት ደርሶብኝ ነበር። ጭንቅላቴም የተወሰነ ቅጥቅጥ ደርሶበት ስለነበር ለዐሥር ቀን ያህል ራሴን ሳላውቅ አይሲዩ ቆየሁ። ሕይወቴን ለማትረፍ የተደረገው ህክምና እንደተሳካ፤ የቃጠለውንና የማገገሙን ህክምና ለመጨረስ ወደ ሌላ ግዛት የሚገኝ ሆስፒታል አዛውሩኝ።

የአደጋው መንሥሌ በጣም የተወሳሰበ በመሆኑ አሁን በኢሜይል መግለጽ አልችልም። አስካሁን ኢሜይል እንዳላደርግ ምርመራውን የያዘው ክፍል አልፈቀደልኝም ነበር። አንድ ሁለት ጊዜ በድብቅ ኤሜይል ላደርግልህ ያደረኩትን መከራ እንዴት እንደሆነ ባላውቅም አስቁመውታል። ያንተን ኢሜይል አድራሻ ወንጀለኞቹ ሊያነቡት እንደሚችሉና መረጃንም ሊሰጣቸው ይችላል በሚል ሰበብ ነው። ስልክህም የተዘጋ ይመስላል። ኢሜይል እንዳልጠቀም ለደገንነት በሚል ክልክለውኝ ነበር። አሁን ህክምናዬን ከሞላ ጉደል ጨርሼ በተመላላሽ ህክምናዬን እየተከታተልኩ የቅርብ ሰው ጋ ነው ያለሁት። አሁን ምርመራቸውን እያገባደዱ ስለሆነ ለመደወልም ሆነ ኢሜይል ለማድረግ ተፈቅዶልኛል። መገናኘት የምንችልበትን ሁኔታ ስልክ ብትደውልልኝ ወይም ሌላ ኢሜይል ላክልኝ በናፍቆትህ ልሞት ነው።

ሶለንዬ እወድሃለሁ። መትረፊም ሆነ ይህንን ሁሉ ሥቃይ ማለፍ መቻሌ አንተም እንደኔው አንድ ቦታ እንዳለህ እንዳምንና ልንገናኝ እንደምንችል እንዳሰብ አድርጎኛል። ቀንና ሌሊት ነው ሰላንተ የማሰበው። እስከምንገናኝ ቸክዬያለሁ። እንደገና አንተን ለማየት ያለኝ ጉጉት ብቻ ነው ነፍሴን ያቆያት። ወንጀሉ ፈጽሞ ልታሰበው ከምትችለው በላይ የተወሳሰበና በዋናነት እኔን ለማጥፋት የታቀደ ከቀድሞ ታሪኬ ጋር የተያያዘ ነው። አሁን በአብዛኛው ምርመራው አልቆ የፍርድ ቤት ሂደቱም በቅርብ እንደሚጀምር ነው የሚታወቀው። አሁንም ወደፊትም ከማንም በላይ ከውስጥ ክልቤ እወድሃለሁ። ሶለን የኔ ብዙ መሳሞቼና ፍቅሬ ይድረሰህ። ደገና ሁንልኝ። መልስህን እጠብቃለሁ። ሶፊያንተ ብቻ

ይላል። ኢሜይሉን አንብበው ሲጨርሱ ሶለንና ሰሎሚ ተቅቅፈው አለቀሱ። ሁለተኛውም ኢሜይል ተመሳሳይ ይዘት ያለው ሆኖ ብዙ ማበረታቻና የፍቅር ሐሳቦችን የያዘ ነው።

ይህ ደግሞ ከአንድ ቀን በፊት ለነሰሎሚ የምርመራ መኩንኑ መጥቶ ከነገራቸው ጋር የሚሄድ ነው። ከዚያ በፊት ምንም ዓይነት ኢሜይልና ስልክ ቢደርሳቸው ወዲያው እንዲነግሩት አስጠንቅቆአቸዋል። ምክንያቱም የሶለንን

ጓደኛ ሶፊያን ወይም ስለዚህ ጉዳይ የሚያውቁ መስለው ከወንጀሉ ጋር የተያያዙ ሰዎች በፀ ስም ኢሜይል ሊያደርጉ ስለሚችሉ እንዲጠነቀቁ ነግሮአቸው ነበር። ለነሰሎሚም ባይነግሩዋቸው የሶለንንም ደገንነት የሚጠብቁ የደገንነት ሰዎች በስሙር ሆስፒታሉ ውስጥ ተመድበው ነበር ለመጀመሪያው ስድስት ሳምንት። ከአንድ ቀን በፊት ግን የወንጀሉን መሠረትና ዋና ዋና ወንጀለኞቹን ከበቂ ማሰረጃ ጋር በቁጥጥር ሥር እንዳደረጉዋቸውና ከአሁን በኋላ ለደገንነት የሚያውጋ ነገር እምብዛም እንደሌለ ነግረዋቸዋል። ለማንኛውም ብላ ሰሎሚ ስለ ኢሜይሉ ለምርመራ መኩንኑ ደውላ ስትነግረው ትክክል ሊሆን እንደሚችልና ችግር እንደሌለው አረጋግጠዋል።

ሶለን ሕመሙ ቢያወቃየውም ደስታው ግን ወደር አልነበረውም። ወዲያውኑ አዲስ በሰጠቻቸው ኢሜይል ስልኩንና ሌላ ኢሜይል ለሶፊያ ላኩላት። የሶለንንም ኢሜይል ጋስዎርድ ሰሎሚ ቀየረችው። ድንገት ከፍቶ የሚያየው ሰው እንዳይኖር ብላ። እስካሁንም ይህንን ለምን እንዳላደረገች ገርሞአታል። ብዙም ሳይቆይ ከአንድ ሰዓት ተኩል በኋላ የሰሎሚ ስልክ ጮኸ። አንስታ “ሀሎ” ስትል ድምፁ የአንዲት ወጣት ሴት ድምፅ ነው። ከንግግር ለዛዋ ደዋይዋ የዚህ አገር ሰው እንደሆነች ያስታውቃል። ቁጥሩም የሰርጂኒያ ግዛት አካባቢ ነው።

“ሰላም። ሶፊያ እዛላለሁ። ሶለንን ማግኘት እችል ይሆን?” ስትል ድንግጥ ያለችው ሰሎሚም ቀበል አድርጋ ትንሽ በተርበተበተ ድምፅ “እም...ምም ... እጉቱ ነኝ ... አሁን ኢሜይሉን እኮ ደርሶን ስናነብ ነበር። ስለ ደወልሽ እናመሰግናለን። አንቺ እንዴት ነሽ...” ወዘተ እያለች ቀባጠረች። መደንገጧ ያስታውቃል።

“ደገና ነኝ። ሶለን ስላንቺ ብዙ ብዙ ነው የነገረኝ። በእንደዚህ አይነት ሁኔታ በመገናኘታችን ዐዘናለሁ። ሶለን እንዴት ነው ግን? አሁንም ሆስፒታል ነው እንዴ?” አለች አዲሷ ልጅ።

ከቅጽበት ዝምታ በኋላ “አዎን ሆስፒታል ነው ያለው። ቆይ አንድ ጊዜ” ብላ ፊቱን አዙሮ ወደ ግድግዳው ተኝቶ ያለውን ሶለንን “ሶለን ሶለን... ሶፊያ ነች... ሶፊያ...” ስትለው ከየት እንዳገኘው በማይታወቅ ዐቅም ብድግ ብሎ “እም ... ምን... ደወለች... እስኪ...” እያለ እጁን ዘረጋ ስልኩን ሊቀበላት። አሁንም ግን ትንፋሹ እጥር እጥር እንዳለ ነው። ሲታ፤ ፍፍቆት፤ ፍቅርና ሥቃይ ሲቀላቀሉ የሚፈጠረውን ስሜት መግለጽ ያዳግታል። እዚያ ሆስፒታል በስልክ ለሚቀጥሉት ደቂቃዎች የነበረውን የሶለንና የሶፊያን የስልክ ንግግር ላደመጠ ሰው ሌላ ማብራሪያ አያስፈልገውም። አሁን ሚሪላንድ አካባቢ የቅርብ ሰዎች ጋ እንዳለችና መቅረት የማትችልበት የህክምና ቀጠሮ ስላላት፤ በሁለት ቀን እንደምትመጣና እንደሚገናኙ ተነጋግረው፤ ከሰሎሚም ጋር ትንሽ አውርተው ስልኩ ተዘጋ። የሶለን ተስፋ መቁረጥ እንደ ጉም የበነን ይመስላል። ከሰሎሚ ጋር ብዙ ሲሜውቱ ቆይተው በጣም ደክሞት

ወደ ምሳ ሰዓት ላይ ትንሽ አረፍ ለማለት ለመተኛት ሞክረ። ነፍሱ ያልጠበቀችውን የምሥራች ብትሰማም፤ ሥጋው ግን ብዙም ጤንነት አልተሰማውም።

ወደ አመሻሹ ላይ ከፍተኛ የደረት ውጋትና የትንፋሽ ማጠር ይዞት እያጣደፉ ወደ አይሲዩ እንደገና አስገቡት። የተደረገለት ምርመራ እንዳሳየው ከሆነ ብዙ ካለመንቀሳቀሱና ከአጠቃላይ ሕመሙ ጋር በተያያዘ በታችኛው የሰውነት ክፍሉ የተፈጠረ የረጋ ደም ወደ ሳንባው ገብቶ ትልቅ የደም ሥር ዘግቶ ነው። ከአንድ ቀን በፊት የተደረገው የደም ምርመራ ውጤት ኢንፌክሽን በደሙ እንደተሠራጨ አሳይቶአል። ይህም የሰውነትን የደም መርጋት ሥርዐት ሊያዛባም ሊያባባስም ስለሚችል ሃኪሞቹ ተጨንቀው ነበር። በማግስቱ ጠዋት ደግሞ ከላሊቱና ጉቡቱ ሥራቸውን በትክክል መሥራት አልቻሉም የሚል አስደንጋግቶ ዜና ይዘው መጡ ሃኪሞቹ። የምታደርገውን ያጣችው ሰሎሚም ሶፊያ ጋ ደውላ ነገሩን ነግራት ከቻለች በምትችለው ፍጥነት እንድትመጣ ሁኔታውን አስረዳችሁ። ሶፊያም የምትይዘውን የምትጨብጠውን አጥታ ባገኘችው የመጀመሪያ በረራ ለመጓዝ ወሰነች።

የከላሊቱና ጉቡቱ በትክክል አለመሥራት ደግሞ የሚያስፈልገውን መድኃኒት የሚፈለገውን ያህል እንዳይሰጠው ዕንቅፋት ሆነ። የደም መርጋት ሥርዐቱም መዛባት በሳንባው ውስጥ ገብቶ ትንፋሹን እንዲያጥርና ልቡም ላይ ተጽዕኖ እያደረገ ያለውን የረጋ ደም ለማሟሟት የሚሰጠውን መድኃኒት እንዲፈሩ አደረገ። ምክንያቱም በጭንቅላቱ ውስጥ ያለው ቁስልና ያልተረጋጋ ሁኔታም በቀላሉ አእምሮው ውስጥ ደም ፈስሶ ሕይወቱን አደጋ ውስጥ ሊጥለው ይችላል። ብቻ ሁሉም ነገር ውስብስብ ሆነ። ወደ ማታ ላይ ጀምሮ ደግሞ ምንም እንኳ መላ በመላ አቅሉን ባይሰትም፤ በትክክል ማሰብ እያቃተው ወሰድ መለስ ያደርገው ጀምሮአል። በተደጋጋሚ የሶፊያን ስም መጥራት፤ ደግሞም ሰሎሚ ካጠገቡ እንዳትርቅ እጇን ይዞ ትንሽ ረጋ ብሎ ይቆይና ርብሽ ይላል። ከካቴትሩ የሚወጣው የሽንት መጠንም በጣም ቀንሶአል። መልኩ ወደ ጥቁር ሻይ ያደላል። የነገሩ እንደዚህ በፍጥነት ማሸቆልቆል ቤተሰቡን ሁሉ የሚይዘውን የሚጨብጠውን አሳጣው።

የዛሬው ሁኔታ ስላስፈራቸው ወይዘሮ ሕይወት፤ ሰሎሚና ሕያው እዚያው ሆስፒታል አደሩ። አቶ አላና ትንሽ ጉንፋን ቢጤም አሟላቸው ስለነበር፤ በግድ ወደ ቤት ሄዱ። ሌሊቱን የሶለን ሁኔታ እምብዛም አልተለወጠም። የሶፊያንም ጉዳይ ሰሎሚ ለሕያውና ለአናቷ አሜወተቻቸው። በጠዋት ልትመጣ እንደምትችልም ነግራቸዋለች። ባንድ በኩል እሷን የዚህ ሁሉ መንሥኤና ጦስ እድርገው ማስባቸው አልቀረም። በሌላ በኩል ደግሞ ሰሎሚ ስለ አደጋው ውስብስብነት ከነገረቻቸው በኋላ፤ ሶለንም አሁን ያለበትን ሁኔታ እያዩ ስለ ሶፊያ ምን ማሰብ እንዳለባቸው እርግጠኛ እንዳይሆኑ አድርጎአቸዋል። ሶፊያን በዚህ ሰአት በደስታ ለመቀበል

አዳጋች ሆኖባቸዋል።

ሰሎሚ ግን ሶለን ስለሶፊያ ከነገራትና ጥቂት ጊዜ ሶፊያን ካወራቻት በኋላ አስተሳሰቧ ተቀይሮአል። በተቻላት አቅም ነገ ስትመጣ ቤተ ሰቡ እንደልጃቸው ገዳይ እንዳይዩዋት ሐሳባቸውን ለማስቀየር ብዙ ጥረት አድርጋለች። ሶፊያ ጠዋት ሁለት ሰዓት እንደምትደርስ ደውላ ለሰሎሚ ነግራታለች። ክብሮም ሥራ እንደሌለው ስለ ነገራት እንዲቀበላትና ሆስፒታል በቀጥታ ይዞአት እንዲመጣም ተሰማምተዋል። የምትመጣው ኤየርትራን በሚባለው አየር መንገድ እንደሆነና ሚድሄይ አየር ማረፊያ እንደሆነም ነግራታለች። እንደደረሰች እንድትደውልለት የክብሮምን ስልክ ሰጥታታለች።

ሶፊያ ከሶለን ቤተሰብ ጋር መገናኘቱ ሰቃቃ ሆኖባታል። ትንሽም ቢሆን ሰሎሚ ትረዳኛለች ብላ ብታምንም፤ የሶለን ጤና ደግሞ በመጥፎ ሁኔታ መገኘቱ ይባስ ነገሩን አመሳቅሎባታል። ማንኛ ልትል ነው? የደረሰውንስ አደጋ እንዴት ነው የምታስረዳቸው? ባጠቃላይ ሶለን እንዲህ መሆን ከሷ ሌላ ተጠያቂ ማን ይሆናል? ምን ያህል ሰዓት ነው ሆስፒታል የምትቆየው? ሶለንንስ እንደ ፍቅረኛ ነው ወይስ በታ እንደ ጓደኛ የምትቀርበው? ናፍቆቷንና ፍቅሯን መደበኛ ትችላለች? በተለይ እናቱንና አባቱን በጣም ፈርታለች። ቺካጎ ኤልጂን አካባቢ አንድ የአባቷ እጎት ብትኖርም መምጣቷን አልነገረችትም። የምታደርገውን እስክታውቅ ድረስ ከሆስፒታሉ አካባቢ ባለው ሼራተን ሆቴል ነው አልጋ የያዘችው። የኪራይ መኪናም ሪዘርቭ አድርጋለች። ግራ እጇ ላይ ያለው ቁስልት ትንሽ ቢሰማትም፤ ላለፈው አንድ ሳምንት ትንሽ ነድታ ስላየችው ብዙም አላስጨነቃትም። ምንም እንኳን ቺካጎ ከተማ መንዳት አንዳንዴ ሦስተኛ እጅ የሚያስፈልገው ቢሆንም። በተለይ ከተማ ውስጥ ሰጪ ትግሥት የለውም። ከላክሱን በላይ በላይ ነው መንፋት የሚወዱት፤ ታክሲዎቹም አይጣል ናቸው።

ስትደውልለት የመኪናውን ዐይነትና የለበሰውን ልብስ ነግሮአት ስለነበር ከክብሮም ጋር በቀላሉ ነበር የተገናኘች። አየር ማረፊያውም እጅግም ትልቅ ስለማይባል ሰው ለማግኘት እምብዛም አያስቸግርም። ይሄኛው አየር ማረፊያ በደቡባዊ የቺካጎ ክፍል እከተማዬቱ ውስጥ ነው ያለው። “ኪብሮም?” አለችው ወደርሱ ጠጋ ካለች በኋላ ለማረጋገጥ ብላ።

“አዎን ሶፊያ?” አለ እርሱም እጁን እየዘረጋላት ለመጨበጥ።

“አዎን፤ በጣም በጣም ነው የማመሰግነው።” ብላ እሷም ጨበጠችው። “በመገናኛታችን ደስ ብሎኛል” አለ ክብሮምም እንደ አገሩ ወግ ሻንጣዋን ተቀብሎ ከመኪናው ኋላ እያስገባ። እርሷም ያንኑ ባገሩ ወግ ደገመች ልታግዘው እየሞከረች። በሩን ከፍተላት ከገባች በኋላ ወደ ሆስፒታሉ ሸነፉ።

ጥቁር ጃንስ ሱሪና አንገቷን ሙሉ በሙሉ የሚሸፍን ሳሳ ያለ ጥቁር አረንጓዴ ሹራብ ነው ያደረገችው። ሻርተርጉር ሻሽ የምታክል ያንገት ልብስም በተጨማሪ አንገቷን ሸፍኖአል። ቁመቷ ረጅም፣ ፊቷ ጥርት ያለ የቀይ ጠይም ስትሆን፣ ፍውም አበሻ ትመስላለች። ጠጋ ሲሷት ግን የፈረንጅና የጥቁር ክልስ መሆኗን የሚያሳብቁ ነገሮችም አሏት። ቀጭን ባትባልም እንከን የማይወጣለት የሚያምር ቅርጽ ነው ያላት። ቁንጅናዋ የፊት መልክና የሰውነት ቅርጽ ብቻ አይደለም፤ የሚሰብ ለሳና የሴትነት ሞገስም አላት። የባጥ የቆጡን እያወሩ የሶለንንም ሁኔታ እያሰረዳት አንዳንድ ጥያቄዎቿንም እየመለሰ ሆስፒታል ደረሱ። ስለ በረራውና አሁን እንዴት እንደሆነች ከመጠየቅ በቀር ስለ እደና ሶለን ግንኙነት ምንም አልጠየቃትም።

መኪናቸውን አቁመው ወደ ሊፍቱ ሲገቡ ልቧ ልትፈነዳ ደረሰች። ስም የሌለው ስሜት ውስጧን እንዘፈዘፈው። የውስጥ እጇና ጀርባዋ በቀዝቃዛ ሳብ ርዷል። ሶለን ያለበት ቦታ ስትደርስ ምን እንደሚጠበቃትና ምን እንደምታደርግ አታውቅም። ጭንቅላቷም ቅልል ያላት መሰላት። ወደ ውስጥ በረጅሙ እየተነፈሰች ራሷን ለማረጋጋት ሞክረች። “ፊጣሪዬ ባክወ ርዳኝ” አለች ክልሏ። ደግነቱ መቼም ሳይደግስ አይጣላም እንዲሉ ሕያውና ወይዘሮ ሕይወት ቡና ለማምጣት ወደ ካፌቱሪያው እንደሄዱ ስለነበር የደረሱት ክፍሉ ውስጥ ያሉት ሰሎሚና ሶለን ብቻ ነበሩ። ሰሎሚን በራቶ ታውቃት ስለነበር ማንነቷን ወዲያው ነው የለየችው። ሶለን ደግሞ ሕይወቱን የሚደግፋለት ሽቦዎችና ቱቦዎች በያይነቱ ተገጣጥመውለት አልጋው ላይ በጀርባው እንደተሻ ነው። ጢጥ ጢጥ የሚሉ ድምፆች አሁንም አሁንም ይሰማሉ። ልክ ወደ ክፍሉ ከመግባታቸው በፊት መስተዋት በመስተዋት ከሆነው ክፍል ከሰሎሚ ጋር ዐይን ላይን ተጋጩ።

ሰሎሚም ክፍሉ ሲገቡ ቆማ ጡብቃት ግራ የገባትን ሶፊያን አቀፈችትና “እንኳን ደገና መጣሽ፣ ስለ መጣሽ ደስ ብሎኛል” ብላ ሰላምታ ስትሰጣት የፍርሀቷ ግማሽ የተቀነሰላት መሰላት። እንባም ተናነቃት። ከዚያም ሰላምታቸውን እንደቀጠሉ የሁለቱም ዐይን ወደ ሶለን ዞረ። ሶፊያ ከራሷ ባልተናነሰ አካሄድ ወደ ሶለን ሄዳ እንባዋን እያዘራች እጁን ያዝ አድርጋ ከሽቦና ቱቦ ነጻ የሆነውን ግንባርን እየሳመች መናገር አቅቶአት ማልቀሷን ቀጠለች። የእንባዋ እርጥበት ይሁን ትኩሳት ወሰድ መጣ እያደረገው ሰመመን ውስጥ ያለውን ሶለንን ያነቃው ይመስል ለቅጽበት ዐይኑን ከፊት አድርጎ አያት። ፈገግ ብሎ አይቶአት እንባው ሲፈሰስና የያዘችውን እጇን ጭምቅ ለማድረግ ሲሞክር እንዳወቃት አወቀች። በቅርብ ሆኖ ነገሩን ስትከታተል የነበረችው ሰሎሚና ክብሮምም ሳያውቁት እንባቸው አመለጣቸው። የመተንፈሻ ቱቦው እፉን የለገመው ሶለን ምንም መናገር አይችልም። ከትናንት ማታ ወዲህም ይህ የመጀመሪያ ጊዜው ነው ነቅቶ ሰው ሲያውቅ። ወዲያው ግን ዐይኑን ከድኖ እንደ መወራጨት አለ። በዚህ ጊዜ የተወሰኑት የመድኃኒት መሥመሮች ሲዘጉ የተፈጠረውን የመቆጣጠሪያ ማሽን

ድምጽ ስምታ ነርዷ እየሮጠች መጥታ ማስተካከል ጀምረች።

ከሶለን አልጋ እልፍ ብለው ቆመው እያወሩ ሳለ እንሕያውም መጡ። አዲስ የመጣችው ልጅ ሶፊያ እንደሆነች ሁለቱም ዐውቀዋል። ክብሮም ሊቀበላት ወደ አውሮፕላን ማረፊያ እንደሄደ ዐውቀው ስለነበር። ወይዘሮ ሕይወት ድብልቅልቅ ያለ ስሜት ስለተሰማቸውና የሶለንንም ነገር የፈጠረባቸው ፍርሀት ስላለ እንዴት ብለው እንደሚያናግሩዋት አላውቁም። ብቻ በሰሎሚ ብርታት ውጥረቱ ረግቦ ሰላምታ ተለዋውጠው በመሃል በመሃሉ ትንሽ እየተወራ ቆዩ። ለሁሉም የሚከብድ ዝምታ ክፍሉን አድብቦት ቆየ። ወይዘሮ ሕይወት ወደ ሶለን ሄደው አንድ እጁን ይዘው፤ እየጸለዩም ዐይኑን አይኑን እያዩም ከነሶፊያ ራቅ ብለው ተቀመጡ። ሶፊያ አሁንም ግራ ገብቶአታል። ልጇን አትንከብኝ ይመስል ከሶለን አጠገብ የተሰየሙትን እናቱን መጋፋት እንዳይሆንባት ፈርታ ወደ ሶለን መጠጋቱን ልቧ በናፍቀውም አልቻለችም። ከራቅ ከማየት በቀር። በላቸው ዓለም የልጃቸው አጥፊ፤ እንዲህም የመሆኑ ምክንያት ከዚህ ሊላ ማን ሊሆን ይችላል? ሰሎሚም ምን ማድረግ እንዳለባት ግራ ግብቷታል። እናቷ ለሶፊያ እጅግም ግድ እንዳልሰጣቸው ምናልባትም ውስጣቸው እንዳልወደዳት አውቃለች። ወይዘሮ ሕይወት ሰውን ከጠሉ ማራቅና ግዴለሽነት ማሳየት ነው የሚቀናቸውና። ካልባሰባቸው አልፈው ከፋ ቃል አያውቁም።

ሕያውና ክብሮም የተፈጠረው ደባች ስሜት አስጨንቋቸው ኖሮ መጣን ብለው ወጥተው ቶሎ አልተመለሱም። ሶለንም ከዚያ በኋላ የደም ግፊቱም እየዋዠቀ የበለጠ አቅሉን እየሳተ መጣ። እንሕያው ምላ ከውጪ ለሁሉም ገዝተው መጡ። ወይዘሮ ሕይወት ሕያውን፣ “አንት ሕያው እስኪ ና እየው አላማረኝም፤ ሰውነቱም የህላ ይመስላል ግፊቱና የልብ ምቱም ከፍ ዝቅ የሚል ይመስላል። እስኪ እየው ባከዘ” አሉ ክብሮምንና ሕያውን በተራ በተራ እያዩ።

ሁለቱም ጠጋ ብለው ሲያዩት እጅና እግሩ የህላ፤ የንቃት ደረጃውም በጣም የቀነሰ ሆኖ አገኙት። ኪሱ ውስጥ ባለው እስኪርቢቶ ባትሪ የዐይኑን ብሌን ሲያየው፤ የግራውና የቀኙ እኩል ስላልመሰለውና ለብርሃኑም ብዙ ለውጥ ስላላሳየ፤ ሕያው በድንጋጤ ተርበትብቶ ባትሪውን ለክብሮም ሰጠው። ክብሮምም ያንኑ አረጋገጠ። ወዲያው ሃዚሞቹን በፍጥነት ጠርቶ ሁኔታውን አስረዳቸው። ወዲያው የጭንቅላት ሲቲስካን ተደረገ። ከምርመራው ውጤት የተነሣው ነገር አስደንጋጭ ነበር። ጭንቅላቱ ውስጥ በጣም ብዙ ደም ፈጸል። ይህም ሁሉንም ነገር በፍጥነት አወሳሰበው። ያለበት የደም መርጋት ሁኔታና የሰውነቱ ጠቃሚ አካላት ሥራ በከፍተኛ ደረጃ ተቀብቶ ስለነበር ቀዶ ህክምና የማይታሰብ ሆነ። ሶፊያ እንባዋ እንደወራጅ ጅረት ሳያቋርጥ ይፈላል፤ በመጨረሻም ሄዳ እጁን ይዛ ያለቀሰችው ልቅሶና የልብ ስብራት የወይዘሮ ሕይወትንም ልብ ሳይገለባብጠው አልቀረም።

የተደረገው ቢደረግም የሶለን ሁኔታ በፍጥነት እያሸቆለቆለ መጣ። ቤተ ሰቡ ሁሉ ተሰፋቸው እንደ ጭላንጭል ኩራዝ ሆኑ። አቶ አላናም ተጠርተው ባሰቸኳይ መጡ። ሰሎሚ የምትይዘውን የምትጨብጠውን አጣች። ኢትዮጵያም አሜሪካም ወደ ሚያውቁት ሰው ሁሉ ጋ እየደወሉ ጸሎት እንዲያደርጉላቸው ተማጸኑ። እዚያ ያሉት ሁሉ እግዚአታቸውን አጠነክሩ። በመጨረሻም ከምሽቱ ሁለት ሰዓት ገደማ ቤተ ሰቡ እንደ ተሰበሰቡ፣ የሶለን ሕይወት የጀመረችውን ሩሜ ማጠናቀቋንና ሃዚሞቹም ምንም ሊያደርጉ እንዳልቻሉ በጎዘን መርዶውን ተናገሩ። የመጨረሻውን ነገር ሳይናገር ማንም ያልገባው ፈዛዛ ፈገግታና ጥቂት እንባ ካይኑ ላይ ታይቶ ነው በዚያው የነጉደው። የሩቅ መንገደኛ የቅርብ ተሰናባች ሶለን። እንኳን ለቤተ ሰቡ ሶለንን አንድ ቀን እንኳ ለሚያውቀው ሞቱም አሟሟቱም ያንገባላል።

አበሻ መቼም አበሻ ነው። በደስታውም በጎዘኑም። ሰሎሚና እናቷ ልቅሶአቸውንና እሪታቸውን ለቀቁት፡ “ወይኔ ልጄ ... እኔ ልደፋለሁ... ሶለንዬ የኔ አሜዋች... የኔ አበባ... እኔ ልቀጠፍ...” የሶለን እናት ነበሩ።

ሰሎሚ ለመያዝም ለማናገርም አስቸግራ ነበር። ነርሶቹ ምን ያህል ከሶለን ሳትለይ እንዳስታመመችው ያውቁ ስለነበር ልባቸው በጣም ነበር የተነካው። በተለይ አንደኛዋ ነርሶ አብራ እያለቀሰች ልታረጋጋት ሞክረች። አቶ አላናም እንባቸው እየፈሰሰ የሆነ ነገር ያጉተመትማለ። ሕያውና ክብሮም በጎዘኑ ቢደንግጡም፣ ያው ሃዚምም ስለሆኑ ይሁን አስከሬኑን የመረከቡን ሂደትና ከሆስፒታሉ ጋር ያሉትን ጉዳዮች ለመፈጸም ጭክን ብለው ነገሮችን መልክ መልክ አስያዙ። ቤተ ሰቡን ወደ ቤት የማድረስና መስማት ላለባቸውም ሰዎች እየደወሉ የመንገር ኃላፊነቱን የወሰዱት እነሱ ነበሩ። ሶፊያ በመሃል ከሁሉም እኩል የተጐዳች ብትሆንም እሷን ግን አይዞሽ የሚልም ይሁን የሚደግፋት አልነበረም። ክብሮም ወይዘሮ ሕይወት ከሰሎሚ ጋር ተቃቅፈው ወደሚላቀሱበት ሲፈራ ሲቸር ጠጋ ብሎ “አሁን ወደ ቤት መሄድ ይቻላል።” አለ ድምጹን ዝቅ አድርጎ።

“እባክህ ክብርሽ ሶፊያን አብረኻት ሁን። ወደ ሆቴሷም መሄድ ካለባት አድርጋት። የምትፈልገውን አድርግላት፤ አደራ አትለያት።” አለች እንባዋን እየጠረገች ሰሎሚ። እሷ ያለችውን ማድረግ ለክብሮም ምንም ቢሆን አይከብደውም። ሶፊያም በጣም ነው ያሳዘነችው። ሰሎሚ አሁንም ግራ እንደገባት ልቅሶዋን ቀጥላለች። ሌሎች የሚያውቁዋቸው አበሻ ወዳጆች ደግሞ ቀድመው እቤት ደርሰው ነበር። ሰሎሚና ወይዘሮ ሕይወት ግን አሁንም ሊያሻር ለክልካይ አስቸግረዋል። እነሱን ላየ ደግሞ አለማልቀስ የሚቻል አይደለም። አቶ አላናም መንፈሳቸው ስብር ብሎ ላያቸውና በአራት መንታ የሚፈሰውን እንባቸውን ለተመለከተ፣ የሶለን ሞት ምን ያህል የነፍሳቸውን አጥንት እንዳደቀቀው መረዳት አያዳግተውም።

አቶ አላና ከሶለን ጋ ለየት ያለ የነፍስ ቁርኝት ነበራቸው። አንዳንድ አባትና ልጅ ሳይሆን ጓደኛዎች ይመስላሉ። ከዓለም ፖለቲካና ኢኮኖሚ ጀምሮ እስከ ታሪክና ፍልስፍና፣ ሃይማኖትና ፅሁፍ ክንውኖች ድረስ በአንድነት ሊያወሩት የማይችሉት ርእሰ ጉዳይ አለ ማለት አይቻልም። ስፖርትና ኪነ ጥበብ አፍቃርያንም ስለሆኑ አብረው የሚያደርጉት ነገር ብዙ ነው። ልጅ ሆኖ ሶለን ሁሉ አባቱን ማሸነፍ ነበር የሚያስፈነድቀው ምክንያቱም የሁሉም ነገር መለኪያው አባቱ ነበሩ። በኋላ ደግሞ የቅርብ ጓደኛውና ምስጢረኛው ሆኑ። ያለፈው አንድ ዓመት አካባቢ ግን ሶለን ከውስጡ ጋር የገጠመው ትግል ካባቱም አርቆት ነበር። እስካሁንም ቢሆን ሶለን የደረሰበት አደጋ መንግሥቱና ከጀርባው ያለው ታሪክ ለቤተ ሰቡ ሙሉ በሙሉ ያልተፈታ እንቅጥልሽ እንደሆነ ነው።

ክብሮም ሶፊያን ሆቴሷ ካስገባት በኋላ አብሮአት አንድ አርባ ደቂቃ ቆየ፣ እንደዚያ ሆኖ ጥሎአት መሄዱ በጣም ስለከበደው የሚችለውን ያህል አጽናናት። አልፈልግም ብትለውም ምግብ ክፍሏ ድረስ አዘዘላት። በማንኛውም ሰዓት ከፈለገችው ሳትሳቀቅ እንድትደውልለት ነግሮአት እሱም ወደ ቤት አቀና። ሶፊያ ግን አሁንም በህልም ውስጥ ያለች መስጋታል። ክብሮም ከወጣ በኋላ ሃያ አራተኛ ፎቅ ላይ ካለው ሆቴሷ በመስኮት ከታች የሚርመሰመሰውን መኪናና ሰው፣ ከማዶም የጨለማውን ግርማ ለብሶ ጸጥ ብሎ የተንጣለለውን የሚቺጋንን ሕይቅ አየችው።

በዚህ ስፍራ ብዙ ጊዜ ከሶለን ጋር በዚህ ሰዓት አካባቢ አብረው ማምሸት ያዘወትሩ ነበር። አሁንም እንባዋ ዝም ብሎ ይፈሳል። ዐይኗ አባብጧል። ያልጠበቀችው ሐሳብ እእምሮምን ወጥሮ ስለያዘው፣ ከመስኮቱ አጠገብ የደመነፍሷን ዞር አለች። “ራሴን ብወረውርሰ” አለችና በውስጧ ወደታች ተመለከተች። ወዲያው ደግሞ የክፍሉን ተከፋች መስኮት ተደራራቢ መስተዋት መስበር አስቸጋሪ ሳይሆን አይቀርም አለችና ወደ መታጠቢያ ክፍል ገብታ በመስተዋቱ ራሷን አየት አድርጋ ፊቷን ታጠበችና ክፍሏን ለቃ ወደ ታች ወረደች።

ከሆቴሉ ወጥታ ለአንድ ሰዓት ያህል በአካባቢው ዘወር ዘወር ካለች በኋላ እዚያው አካባቢ ካለ ሃያ አራት ሰዓት የሚሠራ ሱቅ ጥበታ ለእንቅልፍ የሚረዳ መድኃኒትና የሕመም ማስታገሻ አንድ አንድ ብልቃጥ ገዝታ ወደ ክፍሏ ተመለሰች። ከሶፋው ላይ ቁጭ ብላ ያልተነካውን ምግብ እየተመለከተች ጆሮ የሚበጥሰውን ጸጥታና የሐሳቧን ሁኔታ ማዳመጥ እንደ መረራት ሁሉ፣ ጆሮዎቿን ይዛ ወደ መታጠቢያ ቤት ገባች። ትንሽ ቆመችና ተመልሳ ጠረጴዛው ላይ የተቀመጠውን ውሃ ክፍታ በጂ ያዘች። ከዚያም ሁለቱንም የመድኃኒት ብልቃጦች እያፈራረቁት ተመለከተች። ሁለቱንም ክፍታ መወሰን አቅቷት ፈዛ ቀረች። መድኃኒቶቹን ልትቅማቸው ወደ አፏ፣ አስጠግታ የተወሰነ ጊዜ ከውስጧ እየታገለች ቆየች።

በዚህ መሃል ከከፊት ውስጥ ደንገት ስልክ ሲጮኹ ልክ ሲሰርቅ እንደተያዘ ሰው ከው ብላ ደነገጠች። ሰሎሜ ነበረች። እየተርበተበተች ስልኩን አነግቸው። እንዴት እንደሆነች ለማወቅ እንደደወለችና የቀብሩ ሥነ ሥርዐትም በነጋው እንዲሆን መወሰኑን ነግራት ትንሽ አውርተው ስልኩን ዘጉት። ከዚያም እውነቱን ማወቅ ለሚገባው ሁሉ ሳትናገር ራሷን ማጥፋቱ የሰለንንም ሕይወት ክብር ማሳደፍ መስሎ ተሰማት። ይህም ለመሞት ያላትን ጥድፈያና ድፍረት አጠፋው። ከሁለቱም ኪኒኖች ሁለት ሁለት ፍሬ ውጣ በሰላምም ባይሆን እንደነገሩ ስትገላበጥ ነጋላት።

ያሚሪካን አገር ዕድር ከኢትዮጵያው ይለያል። ሁሉም ንግድ ነው እዚህ አገር። Funeral home (አቃባሪ ድርጅት) ይባላል ያገሩ ዕድር። ድንኳን በየቤቱ አይተክልም። ድርጅቱ ሬሳውን ለቀብር ከሆስፒታል ጀምሮ ያሰናዳል፤ የቀብር ቦታውን ያዘጋጃል፤ የቀብሩን ሥነ ሥርዐት በሚቼ ቤተሰብ ሃይማኖትና ፍላጎት መሠረት ያስተባብራል። ለዚህ ሁሉ ገንዘብ አንድ ላይ ይከፈላል፤ ይህም የማይከሰም ገቢ ያለው ቢዝነስ ነው ይባላል። ለነገሩ የሚሞት እንደሁ ሊጠፋ አይችልም፤ ሚች ውሎ አይግባ እንጂ። የሰለንም የቀብር ሥነ ሥርዐት ከነዚህ ያገሬው አቃባሪ የፈረንጅ ዕድሮች ባንዱ ተቀናብሮ እሁድ ከሰአት በኋላ ተፈጸመ።

እዚህ አገር ሰው ከመቀበሩ በፊት በደንብ ለብሶ ተውቦ ነው የሚሰናበት። ያው በግጥኑ ተሰድሮ አይለማ አይሰማ እንጂ። ቀባሪም ተቀባሪም ዝነጥ ብሎ ነው የሚሰነባበት፤ እዚህ አገር ደረት መምታት የለም፤ አስለቃሽ ጦርቶ “ዋይ ዋይ ...” አይባልም። ሶለንም ከሥቃይ ህመሙ ዐርፎ በፍጥነት የጀመራትን የሚወዳትን ሕይወት ባጭሩ ተሰናብቷል። የሚወደውን ጥቁር አረንጓዴ ሙሉ ልብስ እንደለበሰ በተከፈተው የሚያምር ሣጥን ውስጥ ለተሰናባቸቹ እይታ ቀርቦአል። ለመጀመሪያ ጊዜ ዝምታ ገዝቶት ጸጥታ ውጦት የምድር ጉዞውን አጠናቆ መሄዱ የምር መሆኑን ለሁሉም አረጋገጠ። ለወላጅ ግን ትናንት በዕቅድ ውስጥ የነበረን ልጅ ባሬ በግጥን ውስጥ በድንሆኖ ማየቱ መቼም ወደር የሌለው ሥቃይ መሆኑን ማን ይከዳል?

ከቤተ ክርስቲያን መልስ በቀጥታ አብዛኞቹ ሰዎች እነአቶ አላና ቤት ሃዱ፣ ሌሎቹ ደግሞ የቀብር ሥነ ሥርዐቱ በሚፈጸምበት አዳራሽ በሰዓቱ ተገኝተዋል። ከተለያዩ ግብዓቶችና ከተሞች ብዙ ዘመዶችና ንደኞቻቸው ለቀብሩ መጥተዋል። ከፓስተሩ የመጽሐፍ ቅዱስ የማጽናኛ ስብከት በተጨማሪ ጥቂት መዝሙሮችም ተዘመሩ። የተለያዩ የቤተ ሰብ አባላት የሰንብት ንግግር ያደረጉ ሲሆኑ፤ ዋነኛ ተናጋሪና የሕይወት ታሪኩን ያቀረበችው ሰሎሜ ንግግሯ በሰሜትና በእንባ የታጀበ ብቻ ሳይሆን፤ ከልጅነት እስከ ዕለተ ሞቱ ያለውን ጊዜ ሥዕላዊ በሆነ መንገድ ነበር ያቀረበችው።

በመጨረሻም “ሶለን በሥጋ ቢሞትም በእኛ ልብ ውስጥ አይሞትም።

ማንም ያላያቸው ውድ ሥራዎችን ትቶልን ነው የሄደው። ይህም የሶለን ማስታወሻ ለእኛ ብቻ ሳይሆን፤ ለትውልድ ሁሉ በሚቆይ መልኩ መቅረቡ አይቀርም። ሶለን ሕይወቱ ሁሉ የጥድፈያ እንደነበር እኛ ቤተ ሰባቱ እናውቃለን። ነገር ግን በጥድፈያም ቢሆን ብዙ ሰዎች በሰባና በሰማንያ ዓመት በማይደርሱበት ያስተሳሰብ ደረጃ ላይ የደረሰ ሰው ነበር። ይህም እሱን ማሞገሻ አይደለም። እርሱ አሁን እዚህ የለምና በማሞገስ አንጠቅመውም። በመጨረሻዎቹ ቀናት የሰጠኝን ለሰባት ዓመታት የሠራቸውን የሕይወቱና የአስተሳሰቡ ክፋይ የሆኑ ሥራዎቹን ከሕይወቱ መዘክር ጋር ታትመው እንዲወጡ እናደርጋለን። ሶለን ወንድሜም መካሪዬም ገሊናዬም ተፎካካሪዬም ... መንትያዬና ... መስተዋቴ ...” ብላ ልቅሶዋ ቀድሞ መናገር ስላቃታት ሕይወቷ ደግሞ ወደ መቀመጫዋ ወሰዳት።

ለብቻዋ ከወደኋላ ተቀምጣ የነበረችው ሶፊያ ሥነ ሥርዐቱ አልቆ ሰው ሲሰናበት ወደ ቤተሰቦቹ ጠጋ አለች። መጀመሪያ ሕይወቷን ከዚያም አባቱን “በጣም አዝናለሁ፤ በጣም አዝናለሁ...” እያለችና እያለቀሰች ንዘኗን ገልጿ እናቱ ጋ ስትደርስ ሳታስበው ዐቅፋቸው፤ “እውቃለሁ ምን ያህል እንደ ተጐዱና የልጅዎ ሞት አንጀትዎን እንዳሳረረው። እኔም ለዚህ ምክንያት እንደሆነኩ ቢያስቡ አልፈርድብዎትም። ግን እውነቱ እሱ አይደለም። ባይሆንም ግን ሶለን የለምና ምን ጥቅም አለው? ግን አንድ ቀን እውነቱን ማወቁ ይጠቅምዎት ይሆናል። እኔን ግን ይቅር ይበሉኝ። እኔ ምን እንደምሆን ከዚህ በኋላ አላውቅም። ሶለንን ግን ከማንም በላይ እወደዋለሁ።” አለችና እያለቀሰች እንዳገኘበሰች ዐይናቸውንም ሳታይ ወደ ሰሎሜ ዞረች። ወይዘሮ ሕይወት እንደ ድንጋይ ሆነው ምንም ሊሷት አልቻሉም።

ከሰሎሜም ጋር እንዲሁ ተቃቅፈው ትንሽ አለቀሱና፤ “አሁን የማይመችና ከባድ የነዘን ጊዜ ነው ለኔም ለሁላችንም። ሰሞኑን እደውልልሻለሁ ብዬ አስባለሁ። አሁን ግን መሄድ አለብኝ። እዚህ ያለውን ሥቃይ ከዚህ በላይ መቋቋም አልችልም። አለችና ዞር ብላ በፍጥነት ፈቷን አዙራ የሩጫ ያህል አካባቢውን ጥላ ተፈተለከች።

ሰሎሜም ተከትላት፤ “ሶፊያ ቆይ እንጂ ... አንድ ጊዜ...” እያለች ስትጣራ፤ “እባክሽን ተመለሽ እኔ ታክሲ እየጠበቀኝ ነው። እባክሽ ተመለሽ” ብላ ሳትቆም በፍጥነት አካባቢው ራቀች። ሰሎሜም ተመልሳ ከወላጆቿ ጋር እንግዶችን ማሰናበቱን ቀጠለች። አንድ ልቧ ግን ከሶፊያ ጋር እንደሄደ ነው።

ስንክሳር ከቀብሩ ቀን ጀምሮ ካጠገባቸው ሳትጠፋ እስከ ስልሱቱ አብራቸው ከረመች። ሶፊያን ቀብሩ ላይ ያየቻት ቢሆንም፤ ያን ያህል ቀልቧን አልሳበችውም ነበር። ስንክሳር ሰው የሚጠቅማት ካልመሰላት ቀልቧን አይሰበውም። የሚጠቅማትን ግን አይጥ ጉድጓድ ውስጥ እንኳ ቢገባ ገብታ የማግኘት ጥንካሬው አላት።

ጥልፍልፍ

የወይዘሮ የትናዩት ልጅ ደክተር ማራ ከሳምንት በኋላ አዲስ አበባ ትግባለች። መላኩ ማራን ለመቀበልና ለማስተናገድ በዝግጅት ተጠምዷል። ደግነቱ ሥራው ከወትሮው ትንሽ ጋብ ስላለለት ትንፋሽ ሰጥቶታል። መካኒሳ ሰፈር ካስፋልቱ ብዙ ሳይገባ ቆንጆ ግቢ ያለው ቤት ከነሙሉ ዕቃው የማርቆስ ታላቅ እግት ስለምታከራይ፤ ያንን ነው ለማራ እዘጋጅቶ የጠበቃት። ከባሏ ዘመዶች ጋር ብዙም ስለማይግባቡ በብዙ ጭንቅ ነው ከአየር ማረፊያው በቀጥታ ወደ ተዘጋጀላቸው ቤት የሄዱት። የባሏም የዕም ዘመዶች እኛ ጋ ካላረፋችሁ ብለው አስቸግረው ነበር። ማራ ደግሞ ትንሹ ልጃቸው ታማሚ ስለሆነ ሰው ቤት ሆኖ ልጇንም ራዕንም ማሳወቅ አልፈለገችም። መላኩም በነገረችው መሠረት ቀንና ማታ የሚያግዟት ሁለት ሞግዚቶች፤ አንድ ምግብ የምትሠራና የምታጸዳ ሠራተኛ አሰናድቶላቸዋል።

ለሰድስት ወር እነርሱ ጋ ከርመው የመጡት የባሏ የምንተሰኛት እናት ውሃ ቀጠነ ባይ ጨቅጫታና አኩራፊ ሴት ናቸው። እሳቸው አሜሪካ የቆዩበት ጊዜ ለማራ ስድስት የሥቃይ ወራት ነበሩ። ድሮም በቋፍ የነበረው ከባሏ ጋር ያለው ግንኙነት ለመበጠስ ጥቂት ሲቀረው ነው ባለቤታቸው ታመሙ ተብለው የመጡት። ሁለት የክፍለ ሀገር ካቻማሊ መለስተኛ አውቶቡስና አንድ የጭነት መኪና ያላቸው የምንተሰኛት አባትም ትምህርት በሀረበት ያልዞሩ፤ በራሳቸው የተሞሉ አንድ ቁልል ተራራ ናቸው። በተጨማሪም ሰባት የሚደርሱ ወፍጮ ቤቶች በየገጠሩ አሏቸው። ከደብረ ማርቆስ ጠቅልለው ዐዲሳባ ከገቡም አሥራ አምስት ዓመታቸው ነው። የቀሩት ልጆቻቸው ሁሉ ሴቶች ሲሆኑ ሁሉም አግብተው ደብረ ማርቆስና ባሕርዳር ነው የሚኖሩት። በናቱም ባባቱም ዐይኑ እስኪጠፋ ተሞላቆና ቀብጦ ያደገው ምንተሰኛት ብቻ ነው የቤቱ ባለዲግሪና አሜሪካም ኗሪ። በዚህም የተነሣ ማራን ለእንግሊዝ ልዑል የዳሯት ያህል ነው የሚንቀባረሩባት።

ማራና ምንተሰኛት የተዋወቁት ደግሞ አልባከርኪ ኒው ሜክሲኮ የሚባል ከተማ በአእምሮ ህክምና ስፔሺያላይዝ ስታደርግ በነበረ ጊዜ ነው። እርሱ ደግሞ እዚያው ዩኒቨርሲቲ እፍ ኒው ሜክሲኮ በኢንተርናሽናል ደብሎፕመንት የማስተርስ ዲግሪ ትምህርቱን ገና መጀመሩ ነበር። ለአንድ ዓመት ተኩል ያህል ምንም አበሻ

ያላገኘችው ማራ ድንገት ዩኒቨርሲቲው መጻሕፍት መደብር ውስጥ ምንተሰኛትን ስታየው፤ አበሻ መሆኑን ብቻ ገምታ ፈቷ ጥርስ በጥርስ ሆነ። ከዚያም ጠጋ ብላ የሚያወራውን ስልክ ስትሰማ ግምቷ ልክ እንደሆነ አወቀች። አበሻ መሆናቸውን ሲያውቁ ሁለቱም የሚሠሩትን ሁሉ ጥለው አስክ እራት ድረስ አብረው ቆይተው እዟው ቤቱ አደረሰችው። ሁለቱም አበሻ ተርበው ኖሮ በዚያ የተጀመረው ትውውቃቸው ወደ ፍቅር ለመለወጥ ጊዜም አልወሰደበት። ከቤተ ሰብ ርቃ ለማታውቀውና የመጀመሪያ ፍቅሯ ለነበረው ለማራ ሁሉም ነገር ፈንጠዝያ ሆነ። ብዙ ታሪክ ላለውና በዕድሜም ዐሥራ ሁለት ዓመት ለሚበልጣት ምንተሰኛትም ዕድሉ የሎተሪ ያህል ነበር። ቆንጆና የቤት ልጅ ደክተር አግኝቶ ልቡ ስለሰከረ አገር ቤት መጥቶ ሊያገባት የነበረችውን የረጅም ጊዜ ዕጮኛውን የሌለች ያህል ዘጋት። ሁለቱም ትምህርታቸውን እንደጨረሱ ነበር በደመቀ ሰርግ የተጋቡት። ከዚያም ወደ ካንሳስ ሲቲ ሄደው ኑሮ በመጀመር አሁን የፖስት ልጆች ወላጆች ለመሆን በቅተዋል።

ከመጋባታቸው በፊት ግን ሶስቱም ወንድሞቿ ሆኑ እናቷ ምንተሰኛትን የማግባቷን ሐሳብ አንቀበልም ብለው ድርቅ ብለው ነበር። ማራ ግን አሻፈረኝ ብላ አግብታው ይኸው አሁን መከራዋን ትበላለች። አንድ ልጅ ከወለደችለት በኋላ የናቱ ቢጤ ጨቅጫታ ያባቱ ልጅ ማናለብኝ ባይ ሆነ። ቀድሞውንም እንዳልወደዱት አውቋልና ቤተሰቦቿን ደጃ እንዳይደርሱ ብሎ ከቤተ ሰቧም አቆራርጧታል። እነሱም ድሮም አንጀታቸው ያርር ስለነበር የልባቸውን ነግረውት ነው ዐይንህ ላፈር ያሉት። የመጨረሻው ታማሚ ልጅ ከተወለደ በኋላ ጭራሽ እንደ ሰውም አያደርጋት፤ አገሩ አሜሪካ ሆኖበት እንጂ ለመደባደብም ይከጅለዋል።

ካገር አገር እየሀረ በየፖለቲካ ፓርቲው ስብሰባ ላይ ሲደሰኩርና ሲቆራቆስ ከርሞ ብስጭቱን የሚወጣው እዟና ልጆቹ ላይ ነው። በተለይ ለእናቱ ተቆርቋሪ የሆነውን ትልቁን ልጁን ጥሎበት አይወደውም። ብዙ ጊዜ በቀበቶ ይገርፈዋል። ልጁ አባቱን እንዳይጠላ በማሰብ ብትመክረውም ምንተሰኛት የሚሰማ አልሆነም። ሁለተኛ ልጃቸው ግን ያባቷ ልጅ ናት፤ እሱም በግልጽ ለዕ ያዳላል። በጣም ተናዶ ካልሆነ በቀር ተቆጥቶአትም አያውቅ። እዟም ለናቷ አስቸጋሪ ሆናለች። የመጨረሻውን ልጅ እንደ ልጁ ታቅርትም ሆነ ተንከባክቦት አያውቅም። እንዲያውም ሉቲዝም ያለበት ልጅ እንዳለው እንኳ መናገር ስለሚያሳፍረው፤ እሱን ይዘው የሆነ ቦታ እንኳ ሲሄዱ ንጭንጭ ነው የሚለው። ለሌላ ተነሥቶ እያለቀሰ አላስተኛ ሲለው ማራን 'ይህንን ልጅሽን ወደዚያ ወስደሽ አባብይው' ማለት ይቀናዋል።

ቤተ ሰቡ ሙሉ በሙሉ የሚተዳደረው በማራ ደሞዝ ቢሆንም፤ ገንዘቡን እንደፈለገ ከማድረግ ግን አይመለስም። በተማረበት ሙያ ሥራ ሊያገኝ ካለመቻሉም ባሻገር ለሌላ ሥራ አሻፈረኝ ብሎ ነው የተቀመጠው። ካለፉት ሦስት

ዓመታት ወዲህ ደግሞ ሣራ ወደ ፕሮቴስታንት ቤተ ክርስቲያን ተመልሷል መቀላቀሷና እዚያ አባል መሆኗ ጭራሽ አሊክትሪክ አስጨብጠታል። የሱም ሆነ የናቱ ንቀትና ስድብ መንገድ አንድም ይህ ነው። ከተጋቡ ጀምሮ ይሄ ነው የሚባል ሥራ ወርቁ ባያውቅም፤ ከራቱን የሚቀንስ ነገር አልተገኘም። አሁን ያለውን መንግሥት አምርሮ የሚጠላ ስለሆነ፤ ስለዚህ መንግሥት በን የሚያወራ ሁሉ አገር የሸጠ፤ ወገን የክፃ አድርጎ ነው የሚያስበው። በዜግነቱም አሜሪካዊ ከሆነ ብዙ ጊዜ ሆኖታል። ከአገር የወጣው በደርግ ጊዜ ሲሆን በተለይ ባለፉት ስድስት ዓመታት ደጋግሞ ወደ ኢትዮጵያ ተመላልሷል። የሚመላለሰው በዝነስ እጅምራለሁ በሚል በሆነም የሱ ዋና ሥራ አዲሳባ ካሉና ካሚሪካም አብረውት ከሚመጡ ዓደኞቹ ጋር ሲጨፍሩና የሴት ጭራ ሲከተሉ መዋል ነው። እሱ እንደፈለገው ለመሆን ባለመብት እንደሆነ በያሱበም፤ በባም ቀናተኛ ከመሆኑ የተነሣ ሣራን ከማንም ወንድ ጋር ቢያያት ሊያብድ ነው የሚደርሰው። ከዚያ ጀምሮ አገባችኋለሁ እያለ የተጠቀመባቸው ሴቶች ቁጥር ጥቂት አይደለም። ከሣራ ጋር አብረው ወደ ኢትዮጵያ ሲመጡ ግን ይህ የመጀመሪያ ጊዜያቸው ነው።

መላኩ የሣራ ነገር ሆኖበት እንጂ ምንተሰኛትን ጭራሽ ባያገኘው ይመርጣል። ሣራም ለምን እንዳገባቸው አይገባውም። አንዳንዴ “ጠንቋይ ለራሱ አያውቅም እንዲሉ እሷም እንዲህ አይነቱን በራሱ የተሞላ አእምሮ በስ ማግባቷ አይገባኝም።” ይላል መላኩ። አንዳንዴ ደግሞ “እንግዲህ ወይ እከመዋለሁ ብላ በዛው ፍቅር ይዟት ይሆናል የተጋቡት” ብሎ ውስጡ እያረረ ይቀልዳል። የሣራን ህይወት የበለጠ ያከበደው የምስተኛ ልጃቸው ኦቲዝም በሚባል የአእምሮ እድገት መባባት ችግር ሀሳምተኛ መሆን ነው። የሀመሙ ደረጃ አስከፊ ስለሆነ የሃያ አራት ሰአት ከትትልና ከብካቤ ስለሚጠይቅ ብዙ ጊዜ ካጠገቡ መለየት አትችልም።

እነሣራ ሶሌ አየር ማረፊያ ከምሽቱ አራት ሰዓት ነው የደረሱት። ሊቀበሉዋቸው የመጡት የምንተሰኛት ወላጆችም “ወደ ቤት እንሂድ” አሉ። ልጆቹ ሁሉ ደክከመው ስለነበርና በተለይ ታማሚው ልጅ ፈጽሞ ስላልተኛ፤ ሣራም ከሚገባው በላይ ደክማ ስለነበር “ልጆቼም ደክመዋል እኛም ደክመናል አሁን የሚያስፈልገን እንቅልፍ ነው፤ ስለዚህ ወደማረፊያችን ነው የምንሄደው።” ብላ እቅጩን ነገረቻቸው። በንዴት የጠፉት የምንተሰኛት እናት፤ “ሰማ አንተ እሷ ከፈለገች ሄዳ መጋደም ትችላለች አንተ ግን ቤተ ዘመድ እየጠበቀህ ስለሆነ ከኛ ጋር ነው የምትሄደው።” አሉ እየተቆናጠሩ እንዲያግዟቸው ወደ ባላቸው እያዩ።

አባትዬው ትንሽ ዝም ብለው ከቆዩ በኋላ፤ “ሣርዬ ... ቤተ ሰቡ ሁሉ አፋን ከፍቶ እየጠበቀ ነው። በርግጥ ምንም ጥያቄ የለውም ድካሙ። ግን ያው አንዳፍታ እኮ ቀመስ ቀመስ አርጋችሁ ትሄዳላችሁ” አሉ አባትዬው ረጋ ባለ ድምፅ።

“አባባ ይቅርታ ያርጉልኝ እኔ ወላልቄያለሁ ምንም አልችልም። ባይሆን በታ እንደሱ ከሆነ ሁሉቱን ልጆች ይህ ምንተሰኛት ከናንተ ጋ ይሂድና ረጋ ብሎ

ይምጣ። እኔ ይሂኛውን ይዜ ቆሎ ላስተኛውና ባይሆን ነገ ጠዋት ሁላችንም አብረን እንምጣ አለች ትግሥቷን ላትሰት።

“ዘመድ ምን ይላል ግማሽ ቤተ ሰብ ይዘን ስንሄድ፤ አንተ ምንተሰኛት አንድ አትልም እንዴ?” አሉት እናትዬው በቂጣ እያዩት። ምንተሰኛት የሣራን ትክክለኛነት ስላወቀ እናቱን ምን አድርጎ ማብረድ እንደሚችል ግራገብቶት ሲቁለጨለቁ፤ አባቱ ከዘራቸውን እያወናጨፋ፤ “ምን ትላለች ይቺ ... የምን መንጣጣት ነው... ዝም በይ ወዲያ... አታይውም እንዴ ሕፃኑ እንዴህ እየጮኽ ... መከራዋን ሲያበላት ... ደግሞ እሷ እምቢ አላለች። እሺ ልጄ ሣራ... ሁላችሁ ብትመጡ ደስ ይለን ነበር፤ ግና ልክ ነው ያልሸው። ምንትዬና ልጆቼም ቆሎ ይመጣሉ። ዘመድ ሰላም ብለው።” አሉና የመጨረሻ ብይናቸውን ሰጡ። ከዚያም ጠጋ ብለው። “አይሆንልኝ በርቺ ነገ እንጫወታለን አሁን ገብታችሁ ዕረፉ” ብለው የሚያለቅሰውን ልጅ ራስ አባብሰው ዞር ሲሉ ሁሉም በየፊናው ተበታተነ።

እነሣራ ከጥቂት ቀናት በኋላ እንቅልፋቸውም እየተሰተካከለ ያዲሳባንም አየር እየለመዱት ነው። ምንተሰኛትም አገር አልበቃ ብሎታል። አሁንማ በቃ ከጓደኞቹ ጋር ከከተማ እየወጣ አድሮ መምጣት ይዟል። ቤተ ሰብና ታማሚ ልጅ ያለው ቀርቶ ትዳር ያለውም አይመስል። ከአሜሪካና ከአውሮጳም ወደ አገር ቤት ገብተው መኖር የጀመሩ ዓደኞቹ ጋር አገር ምድሩን ሲያብጠለጥሉ ‘አበሻ’ ሲረገጡና ያለውን መንግሥት ንጢአት ሲከምሩ ነው ውለው የሚያመሹት። ከሣራ ጋር አልጋም ከለዩ ይሄው ስድስት ወር ሆኖአቸዋል። እሱም ይህን እንደፈለገው ለመሆን እንደተሰጠው የምስክር ወረቀት ቆጥሮታል። አዲሳባ ሲመጣ እርፎ አይቀመጥም፤ እንዲያውም ታስሮ እንደተፈታ ሲዘል ሲቀብጥ ነው የሚከርመው። ይህንን ሣራም ጡሉ በጡሉም ባይሆን ታውቃለች። እሷም ነገሮች ጋብ ሲሉላት ከነመላኩ ጋር ወጣ ወጣ እያለች ሀገር ማየት፤ አዳዲስ የተከፈቱ ቤቶችን መገጥብኝት ደስ ይላታል። ዘመዶቹ ቤትም ልጆቿን ይዛ ትሄዳለች።

ሁልጊዜም ለመሄድ ታስብ ስለነበር መላኩ አማኑኤል ሆስፒታልን ወስዶ አስጎብኝቷታል። ያየችው ነገር ልቧን ነው የሰበረው። አሜሪካ ለተማረ ሰው በርግጥም ልዩነቱ የማታና የቀን ያህል ነው። በመጀመሪያ ሆስፒታሉ መርካቶ ውስጥ መሆኑ የሚፈጥረው ጭንቅንቅና ውጥረት ደኅና አእምሮንም ይፈታተናል። የቤቱ አሠራርና የበሽተኞቹ መኝታ ከፍል፤ እፍግናግ ማለቱ፤ ያለው የበሽተኛ ቁጥርና የጤና ባለሙያው መጠን ሁሉም ነገር ነፍሷን ጭቱን አድርጎት ነው የተመለሰችው። ከሁሉም በላይ ደግሞ ይህ የአገሪቱ ብቸኛ የአእምሮ ህክምና ሆስፒታል መሆኑ ራሷን ነው ያዞራት።

እሷ በምትሠራበት አገር ባንድ ሆስፒታል ውስጥ ያለውን የአእምሮ ህክምና ዶክተር ቁጥር ያህል እዚህ በሀገሪቱ ውስጥም እንደሌለ ስታውቅማ ነገሩ

የባለ ዘንገናት። ከዚያም የሆሰፒታሉን ዳይሬክተርና የክፍል ኅላፊም አገናኝቶቹው። እስካለችም ድረስ በማስተማርና በምትችለው ለማገዝ ተስማምተው ተለያዩ። ጉዳዩ ከግቢው ከወጣችም በኋላ ፈጽሞ ሊለቃት አልቻለም። እሷ ደግሞ የሕፃናት አእምሮ ስፔሻሊስት ስለሆነች የሕፃናቱን ጉዳይ ገና ተመልካችም እንዳላየው ሆኖ ነው የተሰማት። ስለ ኦቲዝም ህክምና ጠይቃ እንኳ ህክምናውን የሚሰጥ ማዕከል ቀርቶ ህመሙንም በደንብ ተረድቶ በሰዓቱ ለቤተ ሰብ በትክክል ማሳወቅ የሚችልም ብቁ ባለሙያ እንደ ልብ እንደማይገኝ ተረዳች። ይህም ታማሚ ልጅ እንዳላት እናትና እንደሰፔሻሊስት ሃዚም ትልቅ ሸክም ፈጠረባት። እዚህ አገር ብትኖር ልታመጣ የምትችለውን ለውጥ ስታስብ ደግሞ የተሰፋ ጭላንጭል ታያት።

በሚቀጥሉት ቀናት ውስጥ የዩኒቨርሲቲውን የአእምሮ፣ የነርቭና የሕፃናት ህክምና ክፍሎች በማናገር የሁለት ቀን ሴሚናር በኦቲዝምና ተያያዥ የአእምሮ እድገት መዛባት ሀሳቦች ላይ አጭር ሥልጠና እና በሬድዮና በቴሌቪዥንም ቃለ መጠይቅ ሰጠች። ባለ አካሄድ ዘራፍ አለ እንጂ የራሷን ልጅ ይሳብቴኪ እያሳየች ነበር ሕዝብ ማንቂያ ትምህርቱን ልትሰጥ ያሰበችው። እዚህ አገር እንደዚህ በፍጥነት እያገኘችው ያለው ዕውቀትና ተሳትፎ ምንተሰኛትን ውስጥ ውስጡን ሳይበላው አልቀረም። ባባቷ ትግራ መሆኗን ስለሚያውቅ አንዳንዴ ወያኔ ሆነሽ አረፍሽው እያለም ብሰጭቱን ግልፍ እያለው ያሰማል። እሷ ከቁብም አትቆጥረው። በተናደደ ቁጥር ሁሉ እነሱን በመስደብ ስለሆነ ቁጣውን የሚያበርደው። እሷ ግን በየመንገዱ ላይ ጨርቁን ጥሎ ካበደው ጀምሮ በየቤቱ ታምሞ ቤተ ሰብ ምን ማድረግ እንዳለበት ግራ ገብቶት እስካለው ድረስ አንድ ነገር ማድረግ እንዳለባት ነው ውስጧን የተሰማው። ለመሄድ አንድ ሁለት ሳምንት ቢቀራችውም ጊዜውን ለማስረዘምም አስባለች። ለምንተሰኛት ግን አልነገረችውም። እሱ ምን ጨነቀው! እዚያም መጨፈር እዚህም መጨፈር።

ደብረ ዘይት ከልጆቹና ከህመላኩ ጋር ውለው በጊዜ ገብተው መላኩ ከልጆቹ ጋር ሲጫወት ማርቆስና ማራ ደግሞ ሶፋው ላይ ቁጭ ብለው እያወሩ ነበር። ያለውትሮው ምንተሰኛት ዛሬ በጊዜ ነበር የገባው። ሁሉንም ሰላም ካለ በኋላ ፊቱን አጨማዶ። “ማነው ይሄን የጴንጤ ነገር የሚያዘፍነው ባካቸ። በናትሽ አቁሚው ወይም ቀይሪው።” አለ።

ነገር እንደፈለገ ማራ ገብቷታል። በዚህ መሃል መላኩ ተነሥቶ መዚቃውን እያጠፋ “ይቅርታ የጴንጤ ስለሆነ ነው ወይስ መዝሙር ስለሆነ ነው የሚያስጠላህ?” አለው ለስለስ ባለ ድምፅ።

“ዩ ኖው ... ጴንጤ ሲባል ግብዝ ... ናቸው። ደግሞ የፈረንጅ አሻንጉሊት

ናቸው...ከዚያ ትንሽ ብር ይልኩላቸዋል እዚህ በቃ አገር ያጠፋሉ። የእኛ ባህል ምናላቸው እሼ? በናትህ ተወኝ ... እኔ ልቅሶ ነው የሚመስለኝ። ነገረ ሥራቸው ሁሉ አያምረኝም። ለማያቅሽ ታጠኝ አለ ያገራ ሰው ... ቅኝ አገዛዝ አልሠራ ሲላቸው አሁን ደግሞ የሰው ባህል አጥፍተው የዚህን ደሃ ህዝብ አእምሮ ሊቆጣጠሩ የፈጥሩዋቸው አሽቃባጮች ናቸው። እንደያውም እኔ ሃይማኖት ሲባል አይመኝኝም ... የደካሞች ምርኩዝ፣ የሕዝብ ማደንዘዥ ዕዕ ነው። ሁሉም ያስጠሉኛል...” አለና አንዱ ሶፋ ላይ ዘፍ አለ የቲሺውን ሪሞት በእጁ ይዞ።

ሙግት የለመደው ስለ የመላኩ አእምሮ በየትኛው አቅጣጫ እንደሚሄድ ትንሽ አሰባ። “ስለዚህ ችግርህ ሃይማኖታዊ ሙዚቃ ላይ መሆኑ ነው ወይስ የምዕራባውያንን ባህል ማንጸባረቁ ላይ?” አለ አንድ ባንድ ራሱ የተናገራቸውን ምክንያቶች እየመዘዘ ሊሞግተው።

“ሁለቱም ... ሰዎቹ ራሳቸውም ለእኔ ችግሮች ናቸው። ሰብስቦ አንድ ቤት አጉሮ መጨረስ ነው መፍትሔው” አለ አሁንም ድምፁን አግሎ። ማራ መላኩ እንዲተወው ባይኗ ነገረችው። ቢገባውም ሊተወው አልፈለገም።

“አሁንም አልገባኝም ... አንድ ባንድ ብታስረዳኝ ደስ ይለኛል። በነገራችን ላይ እኔም ጴንጤ ስለሆንኩ ያልከው በቀጥታ ይመለከተኛል። ልክ ከሆንክ ደግሞ ማወቅ አፈልጋለሁ። ዝም ብለህ በሌላ ነገር ተናደህም ከሆነ መተው እችላለሁ” አለ መልስ እየጠበቀ።

“በናትህ መላኩ ... ምናርግ ነው የምትለኝ ... አሁን ያልኩት ግልጽ አይደለም? ለምን አንተን እንደ ሰደብኩ አድርገህ ታቀርበዋለህ? እሼ ምንን ነው ማስረዳህ። ራሴን ኮ ግልጽ አድርጌ የተናገርኩ መሰለኝ። እንደ ሰድብ ከመሰለህ እንደዚያ ማለት አይደለም። ሰው ሐሳቡን መግለጽ አይችልም ማለት ነው እዚህ አገር” አለ መውጫም እየፈለገ በተወሰነ መጠንም የተናገረው እየጸጸተው።

“እይ እኔ ተቀይሜ ምናምን አይደለም። እኔም ሐሳብን በመግለጽ አምናለሁ። ግን መዝሙሩን የጠላኸው ሃይማኖታዊ ስለሆነ ከሆነ ለምሳሌ፣ ከኦርቶዶክስ መዝሙር ጋር ችግር ያለብህ አትመስልም። የራሳቸው እያላላቸው ሰላልክ ማለት ነው። እኛም ሳስበው ሃይማኖትን በድፍነት የምትጠላ ዐይነት ሰው አትመስለኝም። የሌላ ሰው ባህልና የምዕራባውያን ሙዚቃ መሆኑም ከሆነ ያስቆጣህ አሁንም ለኔ ይጋጭብኛል!” ሲል፤

“ምኑ ነው የሚጋጭብህ መላኩ? ልክ እኮ ነው፤ እስኪ አስበው ሁሌም እኮ

የራሳችን ስንት ውብ ነገር እያለን መጀመሪያ የራሳችንን ያስጠሉንና እኛ ስንጥለው ወስደው አሸገው መልሰው ለኛው ይሸጡልናል። ድሮውንም አፍሪካን፤ ኢንዲያን፤ ደቡብና ሰሜን አሜሪካን በዚህ በሃይማኖት ከለላ አይደለም አንቀው ስንት ዘመን የባጠበጡን? እሺ ይሄስ ውሸት ነው?” አለ የማይረታ ነጥብ እዳቀረበ በመተማመን።

“ያልከውን አልቃውምም። ሃይማኖትን ከማንኛውም ነገር በላይ ሰዎች የራሳቸውን ፍላጎት ለማስፈጸምና ኅይላቸውን ለማንሰራፋት በተሳሳተ መንገድ ተጠቅመውበታል። ይህ ግን የአውሮፓ ፕሮቴስታንት እምነት ብቻ ሳይሆን ካቶሊክም በደቡብ አሜሪካ፤ እስላምም በሰሜን አፍሪካና መካከለኛውን ምሥራቅና እስያን ሲቆጣጠር፤ እዚህ አገራችንም ቢሆን እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስ በአርቶዶክስ እምነትም ቢሆን ያው ስሕተት ተሠርቶ ያውቃል። በብዙ ሚሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎች በሃይማኖት ጠስ ሕይወታቸውን አጥተዋል። ሕዝቦችም ከብራቸውን ተገፈዋል። ዛሬ የእኛ ብለን የምንዋደቅለት ሃይማኖት ምናልባት ከተወሰነ ትውልድ በፊት የኛ አባቶች በሞትና በሕይወት ትንቅንቅ ውስጥ ሆነው በግድ የተቀበሉት ሃይማኖት ሊሆን ይችላል። ደግሞ መርሳት የሌለበን ነገር ከምንም ይልቅ በሃይማኖት የሰዎች ቁስል መፈወሱን፤ ችግረኞች መረዳታቸውን፤ ኅብረተ ሰብ ከቀውስና ከዝቅጠት መዳኑን ማወቅ ያለብን መሆኑን ነው። ዛሬ የብዙ አገሮች ሕጎች እንኳ ምንጫቸው ሃይማኖት ነው። ለሃይማኖት ግድ የሌላቸው እንደሆኑ የሚሰብኩ ሰዎች እንኳ ሃይማኖት የለሽነታቸው ያለሃይማኖት አይቆምም።” ሲል ሁሉም ጸጥ ብለው ይሰሙት ነበር።

ምንተሰኛትም ተረጋግቶ ማዳመጡን ቀጥሎ መላክ ሲያቆም “መሌ አንተ ካልከው ጋር እኮ ችግር የለብኝም ልክ ነህ። ግን ለምን እንደማታውቅ ትሆናለህ? እኔኮ አውቃለሁ በጣም ብዙ ግብዝ ሰዎች... መፈጠርህን የሚያስጠሉህ ... በሃይማኖት ስም የሚነግዱ፤ አገር የሚሸጡ... በቃ ገሊናቸውንም በጨው አጥበው የበለ... እሺ ውሸቴን ነው?”

“ፈጽሞ አይደለም። እኔም አውቃለሁ። ግን የውልህ እስኪ አስብ አንተ አሁን የምትሰማው ዘፈን ባህላዊ ብቻ ነው? ራጥ ካንትሪ ሮክ አትሰማም? ውስጡ ምንድነው በብዛት ያለው? በቃ ቲሺያቸውን ፊልማቸውን ሌላው ቀርቶ የተማርከው እዛው እነሱ አገር አይደለም? ስለዚህ አንተ ዋሽሬ ገብተህ ቅኔ መማር ነበረብህ ወይስ በራጥ ፋንታ ፋክራ ማዳመጥ አለብህ? ለምንድነው መንፈሳዊ ሲሆን ነገሩ በሌላ ዐይን የሚታየው? እንዲያውም እኮ እየው ... ይሄን መጽሐፍ ቅዱስ፤ እሱንስ የነሱ ነው የምትለው? አውቃለሁ፤ ለምሳሌ፤ ህንዶች ‘እንግሊዞች አገራችን መጽሐፍ ቅዱስ ይዘው መጥተው ሰጡንና ጸሎት አስተማሩን። ለመጸለይ አቀርቅረን ስንነጣ እነሱ መሬታችንን ወሰዱ፤ እኛም ከመጽሐፍ ቅዱሳቸው ጋር ቀረን’ ይላሉ። ስታየው ዎው! ያስብላል። ግን ያን ሁሉ ሚሊዮን ህንዳዊ ምን ህንዳዊ ብቻ ብእንግሊዝ ግዛት ሁሉዊ አትጠልቅም’ እስኪባል ድረስ ዓለምን ለስንት ጊዜ የገዙት በመጽሐፍ ቅዱስ እያታለሉ ነዋ? እስኪ አስብ ክርስቲያን እንኳን ያኔ ዛሬም ህንድ

ውስጥ ጥቂት ፕሮስታንት ነው። እንግሊዞች ደግሞ የገዙት ሁሉን ክርስቲያን አርገው አይደለም። ዐረቡን እሲያዊውን አፍሪካዊውን ነው እንደ በግ ሲነዱት የነበረው። በአስተሳሰባቸው ስለበለጡ ነው። ሮምና ግሪክ ዓለምን ሲገዙ እኮ ክርስትና አልነበረም። በሃይማኖትም አይደለም። ሰው ሰውን የሚገዛው በአእምሮው ሲበልጥ ነው። አሁን ለምሳሌ የቻይናን መንግስት ሃይማኖት የለሽ ልንለው እንችላለን። ያለምንም ሃይማኖታዊ አጀንዳ ይሄው ቀስ በቀስ ዓለምን እየጠቀለለች ነው። እኛ አሁንም የምዕራባውያንን ሃይማኖት ስንሰድብ፤ ነገ ደግሞ ያለሃይማኖት የምሥራቃውያን የኢኮኖሚ አሽከር እንዳንሆን ያስፈራል። ብዙ አወራሁ መሰል ግን እስኪ ጠይቅ ራስህን ለምንድነው መዝሙሩን የምትጠላው? ይሄንን ያህል እስኪያገሽግሽ ድረስ?” ብሎ ከጠረጴዛው ላይ የተቀመጠውን ውሃ ፋት አለ።

“ሊሆን ይችላል መሌ ... ግን በቃ እኮ ተስፋ ነው የሚያስቆርጥህ... አለ አይደል... መንገድ ላይ ይዞ አንዱ ይነዘንዝሃል። ... ሌላው ከድኻ በሰበሰበው ገንዘብ ሲንደላቀቅ አይተህ ይቀናሃል። ... አንዱ ደግሞ እፈውስሃለሁ ብሎ አበሳሰን ያሳይሃል፤ ሲሻው በቲሺ ፊክ ነገር እያሳየ ከመድረክ ጀርባ ይሥቅብሃል ... ዘዴው ሲያልቅባቸው ደግሞ ... የፈረደበት የአፍሪካ ጥቁር ድኻ ሕፃን አለ፤ ከሆነ ቦታ ትንጨፉ እያበሉ ፊልም ይቀርጹና፤ በልጅ ሠላሳ ብር በወር እርዱ እያሉ በሌለ ልጅ ስም የውሸት ደብዳቤ እያጻፉ በሰው ይነግዳሉ። ስንቱን ልንገርህ ይሄ ታዲያ ሃይማኖትን አያስጠላህም? አሁን ይሄ የርዳታ ድርጅት ሁላ ... በናትህ አጭበርባሪ ብቻ ነው የተሰበሰበው። ታውቃለህ እኔ ኢንተርናሽናል ዴሽሎፕመንት ሰማር ነው ... ይሄ በን አድራጎት ምናምን እየተሳለ የሚለፈፈው ሁሉ ያስጠላኝ። ንግድ ነው። አሁን ማነው ያ የናንተ ሰባኪ ማነው ስሙ አንኳን? ... ያ ፊውሱ ሁሉ የውሸት ነው ሚመስለኝ። ደግሞ ስንት አውሮፕላን ነው ያለው አሉ። አንተ ግን የተማርክ ሆነህ እንዴት ነው እንደዚህ እንደ በግ የምትነዳው?” ብሎ ሶፋው ላይ ደገፍ አለ።

“ምንቴ ያልከው ሁሉ እኮ ውሸት አይደለም። የምትለው ሁሉ ግን እውነት ነው ለማለት አዳጋች ነው። ድምዳሜህን የወሰድከው ከፋ ከፋውን ሰብስበህ ባገኘኸው የተንሻፈፈ መረጃ ላይ ተመሥርተህ ነው። ዋናው ጥያቄ ግን ለምንድነው ከፋ ከፋውን ብቻ ለማየት የመረጥከው? ነው። እመነኝ ምክንያት አለህ። ወይ የምትሸሸው ነገር አለ ወይ ደግሞ ያልሻረ ቁስል አለህ። ሌላው ግን አብዛኞቹ ያነበብክቸውና የሰማሃቸው ነገሮች አስተሳሰብህን ወደ አንድ አቅጣጫ ያጠቁብህ ይመስለኛል። ለዚህ መፍትሔው ምን መሰለህ? ለምን ከመሄድህ በፊት አንዳንድ ደኅና ነገርን የሚሠሩ የበጎ አድራጎት ድርጅቶችን፤ ደግሞም በጣም ችግረኛ ሰፈር ውስጥ የተሰሩ ጥሩ ጥሩ ሥራዎችን አታይም? እኔም የምሠራባቸው ሌሎችም አሉ። ፈቃደኛ ከሆንክ። ሌላው ግን ይሄ ሁሉ ችግርና ማጭበርበር መኖሩ የሆነ ጥሩ ነገር ሊገኝበት የሚችል ነገር ስላለ አይመስልህም? ማለቴ ገንዘብ በሌለበት ቦታ ሌባ፤ ሥጋ በሌለበት ቦታ እኮ አሞሮች አይሰበሰቡም። ታዲያ ለምን ሌባቼንና አሞሮቼን ሰላየን ሥጋውንና ገንዘቡን እንረግማለን? ይልቅስ

ትክክለኛውን ነገር በማድረግ ምሳሌ መሆን ነው እንጂ” ብሎ ዝም አለ።

በጣም ቀዝቀዝ ብሎ ምንተሰኛትም “ሪሊ ብታሳየኝ ደስ ይለኛል። ባይ ዘ ዌይ ያን ያህል ከመዝሙሩ ጥል ኖሮኝ አይደለም እንዳልኩህ ብዙ የሚያናድደኝ ነገር ሰላለ ነው። ሌላው ደግሞ እንደዚህ እኮ ቁጭ ብሎ ጤነኛ ውይይት የሚያደርግም የለም። በቃ አንተ ሰይጣን እንደሆንክና ደንቆሮ መጽሐፍ ቅዱስም የማይገባህ አድርገው ራሳቸውን ሰማይ ሰቅለው ነው የሚገጥሙህ። ያ ደግሞ የባሰ ያናድድሃል። አሁን አንተ ያልኩትን ሁሉ በደንብ መስማትህ ራሱ በቂ ነው። ሌላው ደግሞ እኔ ያልኩህን ተጋትልኝ ብለህ ጉሮሮዬን አላነቅኸኝም። ገባህ? ነጥብህን ተናግረህ ፍርዱን ለኔ ተውክልኝ። ይቅርታ ደግሞ በጣም ተናድጄ ስለነበር አንተንም እንደ በግ ትነጻለህ ሰላልኩ። በጣም ነው ልቤን የመለሰከው። ሌላው ቀርቶ ቴፑን ቶሎ ብለህ አጥፍተህ አልገባኝም አስረዳኝ ብለህ ስትጀምር እንዴት እንዳሳፈርክኝ አታውቅም። ልክ ያን ጊዜ ነው ልቤን የከፈትከው።” አለ ቀደም ሲል የነበረው ቁጣውና መነፋፋቱ ፈጽሞ ጠፍቶ። “እንዴት ነው ሣሪ ራት የለም እንዴ ዛሬ?” አለ አሁንም ረጋ እንዳለ በዛውም ከገባበት ማጥ ለመውጣት ይመስል ራት ከጓደኞቹ ጋር መብላቱንም ረስቶ።

“አረ ዝግጁ ነው። እስኪ ንገራቸው እንዲያቀራርቡ” አለች ባሏን። እሷም ላይ ላይ የተኛውን ልጅ ለማስተኛት ለመነሣት እየሞከረች። ከተቀመጠበት በፍጥነት ተነሥቶ ምንተሰኛት ልጁን ተቀብሏት ወደ መኝታ ቤት ይዞት ሲሄድ ተከትላው እሷም ሄደች። “ሣሪ እንዴት ነው?” አለች በሆዱ። ለነገሩ ደስ ባለው ቀን ምንተሰኛት እንደ ሰሙ ነው።

እራት እየበሉም ሣሪ በጣም እንደገረማት ነበር። እንደዚህ ልብ ሰጥቶ ሰውን ሲያዳምጥ፤ በሙግት ጀምሮም በምስጋና ሲጨርስ አይታው አታውቅም። ለራሷም ብዙ ነገር ነው የተማረችው። ከእራት በኋላ የነበረው ጊዜ መሣሣቅና መቃለድ የበዛበት ነበር። መላኩም ወደ ሌላ አከራካሪ ጉዳይ እንዳይገቡ በዘዴ ሲከላከል ቆየ። ሁሌም ከባድ ጉዳይ ከተወራ በኋላ ሰዎች ነገሩን ለራሳቸው እንዲያብላሉት ዘና የሚያደርግ ነገር ማውራት ይወዳል። ምሽቱ እንዳማረበት አለቀ። ምንተሰኛት ከመጣ ዝም ብሎ የቆየው ማርቆስም ራት ላይ ትንሽ ተጫውቶ ወደ አምስት ሰዓት አካባቢ መላኩ ቤት ሊያድሩ ሄዱ።

“ስማ እንጂ፤ አንተ ትእግሥቱን ሰጥቶሃል... ዋው!... እኔማ ውጣ ውጣ ነበር ያስባለኝ። ግን እኔ የምለው ይኼን የመሰለች ወርቅ ልጅ ምን ስታደርግ ነው ከዚህ ... ምን እንደምል አላውቅም... ከሱ ጋር የተጋባችው በናትህ? የሚመክራት ዘመድ አልነበረም? በቃ እኮ ዓለም ሁሉ በሱ ዙሪያ የምትዞር ሚጢጢዬ ሉል ነው የምትመስለው። እኔ እንዲያውም አንተ ያው በመላኩኝህ ስላበርደከው ነው እንጂ ... የሆነ ነገር ሁሉ ልል እችል ነበር። በሰው ቤት ብዬ ያው ዝም ማለቱን መረጥኩ እንጂ” አለ ማርቆስ በረጅሙ ተንፍሶ ከግቢው ውስጥ ሲወጡ።

“ምን ታደርገዋለህ? ያው እምቢ አሻፈረኝ ብላ ነው ቤተ ሰብ እንኳ አስቸጋሪ ሰው እንደሆነ ተረድተው ተይ ብለው ነበር። አሁንም ጭራሽ ከቤተሰቦቿ ሁሉ ነው እኮ ያቆራረጣት። ምን ማድረግ እንደሚቻል ... አላውቅም። እሷም ደክም ያላት ነው የሚመስለው። በቀደም በቃ ከሁለት ሰዓት በላይ ነው ያለቀሰችብኝ።” አለ መላኩ ወደ ዋናው አስፋልት እየገቡ።

“ስንቱ መሬት የሆነ ወንድ ደግሞ ጅራፍ የሆነች ሚስት እግብቶ በምላስ ቀበቶ ሲለጠለጥ ይኖራል። ለዚህ ያችን ስንክሳርህን ነበር መዳር።” ብሎ ውስጡ እየተናደደ የለበጣ ሣት ሣቀ።

“አንተ ልጅቷ ምናረገችህ? እሷም የራሷን ድርሻ ጅራፍ ተቀብላ ይሄው በዚህ ዕድሜ ተፋታ መከራዋን እያየች አይደል? ደግሞም በጣም የምትወዳቸውን እናቷን አጣች፤ አታሳክንህም?” አለ መላኩ። “ማርቆስ ለስንክሳር ያለው አመለካከት ለምን እንዲህ በጥላቻ እንደተሞላ ሊገባው አልቻለም።

“የውልህ ሰው ማለት ሣሪ፤ ሰሎሜ እም ... ደግሞም ማንች ያቺ ቢሮህ የምትሠራው ያንተ ረዳት ፎዚያ ... በቃ! እኔ የምለው ሣሪ ግን እስከ መቼ ነው እንደዚህ የምትኖረው በናትህ? ሥራ የምትሠራው እሷ፤ ልጅ የምታሳድገው እሷ... በዚያ ላይ የትም ሲዘል መጥቶ እንደፈለገው ይጨፍራል። የሆነ ነገርም መደረግ አለበት።” ብሎ መላኩ ላይ አፈጠጠበት እሱ መፍትሔ እንዳለው ሁሉ። “ማርቆስ ሰው ሲወድም ለብቻው ነው። ጥሩ ሰው ሲበደል ሲያይ የሚያደርገውን ነው የሚያሳጣው።

“እስኪ እናያለና። እኔ ምልህ ብራዘር እንዴት ናቸው? ባለፈው ያልከኝ ፕሮጀክታቸው እንዴት ሆነ?” አለ ተቋራጭ ሆነው የሚሠሩት የማርቆስ ትልቅ ወንድም፤ ከተቆጣጣሪ መሃንዲሱና ከክልል ባላሥልጣናት ጋር በገንዘብ ኀይል ደጋግፈውት የቆየው ፕሮጀክት፤ ከፍተኛ የገንዘብ እጥረትና ብክነት ተገኝቶበት መንግሥት ምርመራ እያደረገበት እንደነበር ነገሮት ስለነበር።

“እኔንጂ ባክህ መሌ። ሰው የሚነግራቸውን አይሰሙም። ሁሉን የሚያውቁ አርገው ነው ራሳቸውን የሚያዩት። ሁሉን በሰውና ባቋራጭ ነው የሚሠሩት። በገንዘብ ይቦርቁ ይቦርቁና ማጣፊያው ያጥራቸዋል። ከሁለት ዓመት በፊት ከኔ ጋር የሌለ ጸብ ነበር የተፈጠረው። ለልጆቹ ቤት ገዛ። ሰው እንዴት ነው ገና አምሳ ፐርሰንት እንኳ ባልተጠናቀቀ ፕሮጀክት ብር ዐይን የሚያቆበረብር ሰርግ ሼራተን ደግሶ ማርሴዲስ መኪና ስጦታ የሚሰጠው። ለሌላው ሀብታም ስለሆኑ ይመስላል። አየህ እኔ አውቃለሁ ጉዳቸውን። ካቅም በላይ ፕሮጀክት ይወስዳሉ። ፕሮጀክቱን ለማሸነፍ ገና ስራው ሳይጀምር ብሩን ባካፋ እየዛቁ ላጫራሾችና ተቆጣጣሪዎች ለመስጠት ይስማማሉ። ከዚያ ማጣፊያው ሲያጥራቸው ሌላ ፕሮጀክት ይወስዳሉ። ገባህ አሁን እሱ ሰባት ፕሮጀክት አለው። ጓደኞቹንም ስለማውቃቸው እኮ ነው።

ታውቃለህ ሲንገራለሁ የሆነ አዋቂና ባለጸጋ ይመስላል። ግን ገባህ በድካሙ ሕዝብ ስም በብድር የሚመጣውን ብር ከጓሮ እንዳጨዱት ሁሉ ይዘሩታል። ... በናትህ ተወኝ ያናድደኛል።”

“አንተ ግን ቻሌንጅ ልታረጋቸው ሞክረህ ነበር?” አለ መላኩ ምን ማለት እንዳለበት ሰላላውቀ። “ወይ ቻሌንጅ? እነሱ ያደርጉሃል እንጂ። ባለፈው ብዙ ኮምፒውተር ተይዞብኝ ሊረዳኝ ፈለገ ትልቁ ወንድማችን፤ ያው እሱ አስመጪና ላሲ ምናምን ትልቅ ድርጅት አለው አይደል? ደግሞም ብዙ ሰው ያውቃል። ሚስቱም የነሱ ሰው ናት። እና እንዴት ነው የምትረዳኝ? ብለው፤ “ኮኔክሽን ነው ዋናው። ብሎኑን መፍቻ ብቻ ነው የሚያስፈልገው።” ብሎኝ ጭራሽ እኔን ከሰው ሊያስተዋውቀኝ፤ እንደማላውቀው ሁሉ የነሱን የተግማማ መንገድ ሊያሳየኝ ይዞኝ ሄደ። እኔም እቅሬቴን ነግራየቸው ወጣሁ። ሥራ እንጂ ሌብነት እንደማልፈልግ። ሰወ እኮ በቀላሉ ገንዘብ ያገኘ እየመሰለው ጭንቅላቱ ውስጥ አንጎል ሳይሆን ጥጥ ነው ይዞ የሚዞረው። እንደ አቋራጭ አእምሮን የሚያቀጭጭ፤ እንደ ጉብም የሰወን ነፍስ የሚያሳድፍ አስቀደሚ ነገር እኮ የለም። ደግሞ የተማረውም፤ ሀብታሙም ሁሉ እንደዚህ ከተጨመላለቀ አገር እንዴት ነው የሚለወጠው?” አለ ማርቆስ ስሜቱ ሳያስበው የበለጠ እየጋለ።

“እና ግን ምን ሆነ ታዲያ ጉዳዩ?”

“እኔንጂ በናትህ... መስማትም አልፈልግም አንዳንዴ ... እንደሆነ ሆኖ ተርመጥም ይወጣ ይሆናል። እኔ ጋ ደውሎ ነበር። ነግራዋለሁ እኔ እንድሳተፍ ከፈለገ፤ ከሥር ከመሠረቱ የተበተበትንና ያጨመላለቁትን ነገር ሁሉ ማስተካከል ብቻ እንደሆነ መፍትሔው አለበለዚያ እንዳያናግረኝ ነው የነገርኩት።” በጣም ተናድጆ ነበር መሰለኝ።

“ከባድ እኮ ነው፤ ወንድምህ ስለሆነ ምን ማድረግ ይቻላል? ማለቱ ... ቆርጠህ አትጥለው” አለ መላኩ ግራ ጉብቶት።

“የውልህ መሌ እኔ መጀመሪያ የራሴን ኑሮና ቢዝነስ ከዚህ ቆሻሻ መጠበቅ ነው ሥራዬ። ወደፊት ግን እኔ ጥሩ ምሳሌ መሆን ከቻልኩ በኋላ ወንድም፤ ጓደኛ፤ ምናምን የሚባል ነገር የለም። መጀመሪያ እንዲለወጡ የምችለውን አደርጋለሁ። ከዚያ በኋላ ግን የሥራውን ማግኘት አለበት ሁሉም። የትውልድን ሀብት እየመጠመጠ ከሚኖር ... አይ ዶኖ ... የውልህ ኮረጥሽን ሰው የፈጠረው ርካሽና አጥፊ አኗኗር ነው። እኛ ደግሞ ራሳችንን ከሱ ካጸዳን በኋላ አገርንም የማጽዳት ሥራ አለብን። በተገኘበት ቦታ መከላከልና መጋለጥ አለበት። አይገባኝም ለምን ሰው ራሱ ተጨመላለቀ ሌላውን ለማጽዳት ሳሙና ፋብሪካ እንደሚከፍት። ኮረጥሽንን ሁሉም ሰው ራሱ ላይ ሲያየው ሊጸየፈው የሚገባ የአመለካከት እድፍና

አስቀደሚ የአስተሳሰብ ትውክት እንደሆነ እንዲያውቅ ማድረግ አለብን።”

“እስማማለሁ፤ ግን እኮ ነገሩ በባህልና በፖለቲካ ውስጥ ያለውን ሥር መስደድና የሚጠቀሙበትንም ሰዎች ጉልበትም መርሳት የለብህም። ለዚህ ይመስለኛል ሰው ሁሉ በፊደሉና በየሰብስባው እየረገመው በየቢሮውና በየንግድ ቤቱ አሽኞንሙኖ የሚይዘው። ቲፕ፤ የእጅ መንሻ፤ ጉዳይ ማስፈጸሚያ፤ የማካሪ ክፍያ፤ ምናምን... አለ አይደል? ስሙም ብዙ ነው። በሰዎች ላይ ብቻ ሳይሆን በባህሉም ውስጥ ሠርጸ የገባ ይመስለኛል። ገና እኮ ስናድግ ማሙሽዬ ፊትህን ከታጠብክ ... ካጠናህ ... አልጋህን ካነጠፍክ ... ይሄ ይደረግልሃል እየተባልን እናድግና ሥራ ስንይዝ፤ የተቀጠርንበትን ሥራ ለመሥራት ማባባያ ያስፈልገናል። ሠርቶ ማግኘት ሁሉም አድካሚና ጊዜ የሚወስድ ስለሆነ አቋራጭ መጠቀሙ የሰው ደካማ ጎን ይመስለኛል። እዚህም ሆነ የትም አገር አማራጩ እስካለ ድረስ። በተጨማሪም ከጥንት ጀምሮ ለባለስልጣኖችና ለአካዦች የሚሰጥ እጅ መንሻ የሚለው ባህላዊ ዕሴትም በደማችን ውስጥ አሁንም ያለ ይመስለኛል። ነገሩ ተቀባይና ሰጪ ተረዳድተው የሚያኖሩት ተባይ ነው” አለ መላኩ የሚለው ነገር አሁንም እያለቀበት።

“የውልህ አስተዳደርም ይሁን ባህል፤ የሰው ተፈጥሮም ይሁን ክፋት፤ የሚገባኝ ነገር መጥፎ ነገር እንደሆነ ነው። ጥሩ ነገርና እውነት ደግሞ ባንድ ሰውም እጅ ቢሆን ጉልበት አላት። እኔ ራሴ እውነትን ገንዘቤ ማድረግ ነው የመጀመሪያ ነገሩ። ሌላው ለሰረቀው ለምንድነው እኔ የማናረው? ቆሻሻውን ቆሻሻ ብዬ መጥራት አለብኝ። ወንድም፤ እኅት፤ ጓደኛ ባለሥልጣን አይ ዶንት ኬር። ቁም ነገሩ እንደዚህ የሚያስቡ ሰዎች እየበዙ ሲመጡ ውሸት መፍረክረክ ትጀምራለች። ሌብነት ርቃኗን ትቀራለች። ስንፍና የባህል አተላ ይሆናል። ደግሞም እውነት የውሸት ያህል ደጋፊዎች አትፈልግም። ጥቂት እውነተኛ ምስክሮችን ነው የምትሻው። እኔ ይቺ አገር መቀየር ካለባት፤ በሙስና ኮሚሽን ሳይሆን ከኔና ካንቱ ከመሳሰሉት ነው መፍትሔው የሚገኘው። የሰረቀ ይፈር፤ አቋራጭ የተጠቀመ ይጨነቅ፤ የዋሽ ይሳቀቅ እንጂ እኔ ቀና ብዬ ነው የምናረው።” አለ ሰዓቱን እያየ።

“እስኪ እንግዲህ አይ ቲንክ ያው በሂደት ነው የሚለወጠው መሰለኝ። ማርክ አሁን እንዴት እንደ ደከመኝ አትጠይቀኝ። ትናንትም እኮ በደንብ አልተኛሁ” አለ ወደ ሰፈር እየገቡ። ሁለቱም ደክሞአቸው ስለነበር እንደገቡ ነው ወደየመኝታቸው የሄዱት።

ሙስና ከሰንፍና፤ ከሌብነትና ከውሸታምነት የሚሠራ ርካሽ አስተሳሰብ ያላቸው ሰዎች እየጠመቁ ከመሰሎቻቸው ጋር በድካ ደም እየበረዙ የሚጠጡት የተበላሸ መርዝ ነው። እንደ ኢትዮጵያ ያሉ አገሮችን ከማደግ ያቀበ የአእምሮ ቀበኛ፤ የሰንፍ አልጋ ነው። አቋራጭ ለማግኘትና የሚጠበቅበትን ላለማድረግ

ወይም የማይገባውን ለማግኘት በሙስና የሚጠቀም ሰው የሚገባው ሰው ተቆጥሮ አያልቅም። በመጀመሪያ የራሱን አእምሮ የፈጠራና የሥራ አቅም ይገድላል። የጉቦ ተጠቃሚውንም በሰጠው የጥቅም መደለያ አፍኖ ያከላቸዋል። ከዚህም በተጨማሪ ነገሩ በትክክል ቢሠራ ኖሮ ሊጠቀሙ የሚችሉትንም ሰዎች ዕድል በማጥፋትና በመዝጋት ሕይወታቸውን ያጨልማል። ከሁሉም የሚያሳዝነው ደግሞ ላገርም ለወገንም የሚፈይድ ሥራ ሊሠሩ በትክክልና መንገድ የሚማሰኑትን ሰዎች ዕድል በመዝጋትና ተስፋ በማስቆረጥ አገር ያላትን ከሁሉ የተሻለ ሀብት ያጠፋል። ጥይት አንድን ሰው ነው የምትገድል፤ ሙስና ግን አገርን። ጥይት የሰውን ሥጋ ያቆስላል፤ ሙስና ግን አእምሮንና መንፈስን የሚመርዝና የሚያቀጥጥ፤ የዝቃጭ ዝቃጭ የሆነ ከስግብግብ አእምሮ የሚወጣ የከረፋ ዐይነምድር ነው ቢባል ማጋነን አይሆንም።

ማርቆስ እንደ ጓደኞቹ አቋራጮችንና ትውውቆችን ልጠቀም ቢል፤ ባለ ብዙ ብር የወጣት ቱጃር መሆን ይችል ነበር። እሱ ግን ሁሉንም ነገር በትክክልና መንገድ ነው የሚሠራው። ታክሱን በትክክል ስለሚከፍል፤ እንዳንድ ጊዜ ሞኝ እየመሰላቸው እንዴት ገንዘብ ማትረፍ እንደሚችል ሊያስረዱትና ሊረዱት የሞከሩ ሰዎችም አሉ። የገዛ ወንድሞቹና የነሱም ጓደኞች መጀመሪያ እንደ ሐቀኛ የምዕራብ አገር ሐሳባዊ ያዩት ስለነበር፤ ሲገባው ይገባዋል ብለው ይቀልዱበት ነበር። በኋላም እየተናደዱበትና እየተበሳጨበት መጡ። እስከ መጨረሻው ባለሥልጣን ይሄዳል እንጂ የማያምንበትን ነገር ፈጽሞ አያደርግም። ሠራተኞቹም ይህንን አቋሙን ያውቃሉ። የችሎታ ማነስ ያለባቸውን ሰዎች ታግሦ በማሠልጠን ያምናል። ለሙስና ግን ምንም ርኅራኄ የለውም። ያለምንም ማስጠንቀቂያ ነው የሚያባርራቸው።

አሁን አሁን ብዙ ቢሮዎች እያወቁት ስለመጡ ለሱ ትልቅ ክብር አላቸው። የጓደኞቹንና የቤተሰቦቹን አስተሳሰብ ለመለወጥ ገና ባይችልም፤ ቢያንስ የኅሊና እሾክ ሆኖባቸዋል። በሰምንት ዓመት ውስጥ ብዙ ዋጋ ያስከፈለው ጉዳይ ቢሆንም፤ ንጹሕ ኅሊናና የጠራ አእምሮን የሚያህል ትርፍ ግን በገንዘብ ሊገመት አይችልም። ከሙስና የመራቁ ትልቅ ጥቅም ሆኖ ያገኘውን ጠንካራ ሠራተኝነትና ተፎካካሪነትን ለማግኘት በትክክልና መንገድ ስለሚሠራ የሱ ሥራ ከማንም ሥራ የጠራና ምሳሌ የሚሆን መሆኑ ነው። በተጨማሪም እውነቱን በድፍረት ለመናገርም የኑሮው እውነተኛነት የፈጠረለት አቅም ቀላል አይደለም። መላኩ ሁሉም እንደሚለው በሙስና የተያዘ አእምሮ እንደተቆለፈበት ቁልፍ ስለሆነ ለምንም አይጠቅምም።

* * *

መላኩ መቂ ሄዶ ከመጣ ወዲህ የጉደለውን አንድ ነገር እንዳሟላ ተሰምቶታል። በአክሱቱና በእነመዐዛም ከረጃም ሌሊት በኋላ እንደወጣች ዑሐይ ተስፋን ዘርቶባቸዋል። በሳምንት ሁለት ሦስት ጊዜ ይደዋወላሉ። በተለይ ከመዐዛ ጋር እንዳንዴ ሳያውቁት ረጅም ሰዓት ያወራሉ። መዐዛ ደስተኛ ሆናለች። የምታወራለት ሁሉ በጣም በጎና ደግ ነገር ሲሆን፤ ሥራዋም መልክ እየያዘ መሆኑን በደፈናው ነግራለች። አርባምንጭ ያለው ወንድሟም ሰሞኑን መጥቶ ስለነበር ከመላኩ ጋር በስልክ ተዋውቀዋል። መላኩም በፊናው እንዴት አድርጎ ሊረዳቸውና ሕይወታቸው የሚለወጥበትን መንገድ ሊያሳያቸው እንደሚችል ብዙ እያሰበ ነው የከረመው። ከሁሉም ከሁሉም ግን አኗኗራቸው በእጅጉ ያሳስበዋል። ቢያንስ ልጆቹም በትክክል አርፈው ማጥናትና መተኛት የሚችሉበትን ሁኔታ መፍጠርና ቤተ ሰቡም ሥርዐት ያለው ኑሮ እንዲኖሩ እንዴት ሊረዳቸው እንደሚችል ያሳስባል። የገንዘብ ድጋፍ በተወሰነ ደረጃ ሊረዳ እንደሚችል ቢያምንም፤ አሁን የሚኖሩትን ኑሮ የፈጠረውን ያስተሳሰባቸውን አቅምና አቋም ግን ለመለወጥ ከሁሉም አስቸጋሪውና አስፈላጊው እርምጃ እሱ መሆኑ አስጨንቆታል። ከማርቆስም ጋር ብዙ አውርተውበታል። ማርቆስ ረጋ እንዲልና ትክክለኛውን ተዳዳና ጊዜ እንዲጠብቅ መክረታል። ማርቆስ እንደ መላኩ ተናጋሪና ነገሮችን አብጠርጥሮ የማሰብ ተሰጥዎ ባይኖረውም፤ ተግባራዊና ስልታዊ አስተሳሰቡ ግን መሬት ጠብ አትልም።

መላኩ ያክሱቱ ዐይን ጉዳይም ከንክናት ስለነበረ ከመዐዛ ጋር ተነጋግረው እዚሁ አዲሳባ ይዛቸው መጥታ ሊያሳክማቸው፤ አዲሳባን እንደሚያሳየው ቃል ስለገባለት፤ ካሳሁንንም ከቻለች ይዛው እንድትመጣ ተስማምተዋል። የዐይን ቀጠሮውን ለዕሮብ ጠዋት ስለያዘላቸው ማክሰኞ ሊመጡ ነው ያቀዱት። ተመላልሳ ለምትሠራለት ሠራተኛው እንግዳ እንደሚኖረውና ምግብም መኝታ ቤቶቹንም እንድታዘጋጅ ነግሮአታል። ሁልጊዜም ቢያንስ አንድ ትርፍ መኝታ ቤት መኖሩ ተገቢ ነው የሚል እምነት አለው። ዐቅሙ ፈቅዶ የራሱን አጋርትመንት መከራየት ከጀመረበት ጊዜ ጀምሮ ይህንን ከማድረግ አልተቆጠበም። የራሱን መኝታ ለሰው መስጠት ስለማይወድ ይሆናል። ከማርቆስ ጋር ግን ድሮም አሁንም አብረው ነው የሚተኙት፤ ሲያወሩ ነው ግማሹ ሌሊት የሚያልቀው። መላኩ ለመጀመሪያ ጊዜ ነው እንግዲህ ዘመድ እቤቱ የሚያስተናግደው። በርግጥ እነነገራን አንድ ሁለት ጊዜ ራት ጋብዞአቸዋል። ለነገሩ ከነገራብ የቀረበ ዘመድ ለሱ ማን አለው? ማን ያውቃል አንድ ቀን ደግሞ አፋር አባቱን ያስተናግድ ይሆናል። 'አይታይም አቶ ሃሰን ባዲሳባ ከኔ ከልጄቸው ጋር' አለና ግብ ከራሱ ጋር። ግን ማን ያውቃል እዚሁ አዲሳባም ሊሆኑ ይችላሉ እኮ የሱ አባት ወደ ደግሞ በሕይወትም አይኖሩ ይሆናል።

መላኩ መቂ ሄዶ ከተመለሰ በኋላ መዐዛ ብዙ ለውጦችን አድርጋለች። በሳምንቱ ወንድማቸው ከአርባምንጭ ሲሞጣ እሱን ቁጭ አድርጋ አናግራው በሥራው ተሳታፊ ለመሆን ተስማማ። እሱም አይሱዙ መኪና ላይ ረዳት ሆኖ ሲሠራ

ቆይቶ ብዙም ጊዜ አልሆነውም ሾፈር ሆነ መሥራት ከጀመረ። ባንክ ካስተመጠው ዐሥራ ዘጠኝ ሺህ ብር ላይ እስር ሺህ ብሩን ለሥራው ሊያዋጣና በየአሥራ አምስት ቀን ከአርባምንጭ ፍራፍሬና አትክልት በአይሱዙው ጭና ሊያመጣና እነሱ ትንሽ ሱቅ ነገር ተከራይተው ሊሸጡ አቀዱ። ጉዳዩን ያማከራቸው የመኪናው ባለቤት የነዳጁን ከሸፈነ ሊፈቅዱለት ተስማምተዋል። እንደ ልጃቸው ስለሚያዩትና እሱም ታማኝ ስለሆነ ሳያንገራግሩ ነው የፈቀዱለት። ከዚያ አካባቢ ረከስ ያሉ እንደ ቅቤና ቆሬ የመሳሰሉ ሌሎች ሸቀጦችንም ማምጣት እንደሚችሉ ተስማምተዋል። ሲመለስም ከመቄ ወደ አርባምንጭ ሊሄዱ የሚችሉ ነገሮችን ወስዶ ትርፉን ዕጥፍ በማድረግ የነዳጁን ወጪ መሸፈን እንደሚችሉ ገምተዋል።

ወንድሟ የሰጣትንም ገንዘብ ባንክ ጨምራ የባንክ ደብተሯንና ዕቅዷን በመያዝ ከአነስተኛ የብድር ተቋም ተጨማሪ ዐሥር ሺህ ብርም አግኝታለች። በከተማው ወዳሉ ትልልቅ ሆቴሎች ሁሉ ሄዳ ጥሩ እንጀራ ለማቅረብ አናግራ አምስት ሆቴሎችና ሦስት ሥጋ ቤቶች ፍላጎታቸውን ገልጸዋል። በከተማው ውስጥ ያሉ ትልልቅ ነጋዴዎች ሟች አባቷን ስለሚያውቋቸው ሊረዱት ፈቃደኛ ሆነዋል። አሁን የጀመረችው ሥራ ከተቃላት፤ ከከተማው ብዙም የማይርቁ የአበባ ዕርሻዎችንም አናግራ ምግብ ለማቅረብ አስባለች። ሐሳቧ ሰፊና ብዙ ቢሆንም፤ አሁን ግን ባላት ደረጃ ሐሳቧን ሳትበታትን አቅማቸውን መገንባት ነው ያስበችው። ተናግራ ማሳመን የምትችለው መፀዛ የራሳቸውን ብቻ ሳይሆን፤ የጎረቤት ሰፈር ወጣቶችንና ባል አልባ ብቸኛ እናቶችንም ሕይወት መቀየር ዕቅዷ ውስጥ አለ።

ወደ ዐሥራ አንድ ሰዓት ላይ አዲሳባ ሲደርሱ መፀዛ ስልክ ደውላለት ከስቴዲዮም አካባቢ ሄዶ ተቀብሏቸው ወደ ቤት ሄዱ። አዲሳባ ሲመጣ የመጀመሪያው የሆነው ካሳሁን ደስታውና ግርምቱ ልክ አልነበረውም። የዶሮ ፍትፍት፤ ያበሻ ዳቦና ፍራፍሬ ተሸክመው ነው የመጡት። ይህ መላኩን በጣም ቢከብደውም፤ ደጋግሞ ከልቡ ከማመስገን በላይ ለምን? ብሎ ሊያሳቅቃቸው አልፈለገም። የመቀበልን ጸጋ የተማረው በግድ ነው። ለችግረኛ በደስታ የሚሰጡ ሊጋሶች ሲሆኑ፤ ከችግረኞች የሚሰጣቸውን በደስታ የሚቀበሉ ደግሞ ትሑቶች ናቸው የሚለው ያንድ ጓደኛው አባባል ሁሌም በገሊፍው ያቃጭላል።

አክስቱ አሁንም ከስት ጉስቁል ማለታቸው እንዳለ ቢሆንም፤ ደስተኝነታቸው ፈታቸውን አብርቶታል። መፀዛም በአጭር ጊዜ ውስጥ ያሳየችው ለውጥ የንጋትና የምሽት ያህል ነው። ፈቷ ጥርትና ፍክት ማለቱ ከውስጥ ደስታዋና የተስፋ ሙላቷ ጋር ሆኖ ባለፈው ካያት በስድስት በሰባት ዓመት ወጣት መስላለች። ልብዕም ጽድት ያለና ያማረ ነው። መዓዛ ስታወራ ማቅ ታበዛለች፤ ስትሥቅ ደግሞ ደስ ትላለች። በወሬዋ መሃልም 'እረ... ውሸትህን ነው ... ገባህ ... ለማለት የፈለግሁት ... በለው' ማለት ትወዳለች።

ማታ ቡና ተፈልቶ ሲጫወቱ አመሹ። ያልተወራ ወሬ የለም። ደክሞአቸው

ስለነበረ አክስቱና ካሳሁን ወደ ተዘጋጃላቸው መኝታ ሄዱ። መላኩና መፀዛ ግን ወሬአቸውን ቀጠሉ። እሱ ከሄደ በኋላ ያደረገችውንና ያቀደችውን፤ የምታሰበውን ሁሉ ስትነግረው፤ የሚያውቃት መፀዛ አልመሰለችውም።

“መፀዛ የሚገርም ነው! በጣም የምትገርሟልጅ ነሽ” አለ ትከሻሞን እየነቀነቀ።

እቧም እየሳቀች፤ “እኔ ምን እገርማለሁ፤ የዚህ ሁሉ ምንጩ እኮ አንተ ነህ። እኔ የምትገርመኝ አንተ። ያ አንድ ፍሬ ልጅ፤ አይ የኔ ጨብራራ። ምንድነው ደግሞ ይሄ ጎፈሬ በናትህ? እንዳባትህ ለመሆን ከሆነ መፋቂያና ያ ትልቁ ጨቤ ምንድነው የሚባለው በናትህ... እንትን ... አዎ... ጌሌ ነው...? እህ ሀ ሀ...ያስፈልገሃል” አለች ማቅን መቆጣጠር እያቃቃት።

እሱም ፍርስ ብሎ እየሣቀ ... “ያባቴን ጎፈሬ ለዝነጣ፤ የናቴን የኩሽና ቢለጥ ለሙያ ... እ ...እ መፋቂያውን ደግሞ ከጋሽ ኮልጌት ካሜሪካ እወስዳለኝ” አለ...።

አሁንም ማቅን መቆጣጠር እያቃቃት ... “ጀግና አፋር እኮ ነው የምትመስይው... ምንም ምንጃሬ የሚባል ያለብሽም አትመስዩ ... አይ የኔ ቆንጆ” ብላ አሁንም ፀጉሩን ሞኝጫጨረችበት።

“የምር የምር ግን በናትሽ መፀዛ ... እሺ እኔስ ምንድነው ማድረግ የምትለው ፕሮጀክትሽ በጣም ነው የጣመኝ...” አለ የተንጨባረረውን ፀጉሩን እንደማስተካከል እያሻሸ።

“ትቀልዳለህ አይደል ... አንተማ ... ማንም ሊያዋጣው የማይችለውን ... ከሁሉም ውድ የሆነውን ነገር እኮ ነው ያዋጣኸው... ሳስበው ሁሉ ይገርመኛል። ምን እንደሆነ ታውቃለህ? ገንዘብ እንዳይመስልህ ... እሱም ትልቅ ነገር ነው ... ግን ሌላ ከሱ የሚበልጥ?” ብላ ዐይን ዐይኑ እያየች ስታፋጥጠው።

“እኔንጃ ... ትቀልጃብኛለሽ አይደል?” ... አለ አሁንም ራሱን እያሻሸ።

“ገባህ ... እኔ ዐሥራ አንደኛ ክፍል ገብቼ ያው በማይሆን ጓደኝነት ውስጥ ከገባሁ በኋላ ራሴን መሆን አልቻልኩም ነበር። ከዚያ በፊት ትልቅ ህልም ነበረኝ። በቃ በጣም ትልቅ ቢዝነስ ኖሮኝ ብዙ ሰው ሰረዳ፤ ውጭ አገር ስሄድ ምናምን። የመጀመሪያ ባሌ ኤይድስ ይዞት ሲሞትና ልጄም ብዙ ሳትቆይ ስትሞት፤ ሃያ ስድስት ዓመት ገደማ ይሆነኝ ነበር መሰል ከዚያ በኋላ ሀምቢ ሆኜ ያው ላለመሞት ነበረ የምኖረው። ከዚያም ያን ከነቱ ሰውዬ አገባሁ፤ ባናት ባናቱ ልጅ ወልጄ ለምንም የማትጠቅም የሰፈር ሴት ሆንኩ። ያኔ ነፍሴ ተፈጭታ በንፋስ የበነነች ያህል ከሞቱት በላይ ከኗረው በታች ገም ብዬ መንከላወስ ጀመርኩ። ከዚያም ትዳሩም ፍርክስክሱ ወጣ፤ ሰውዬውም ያወደ ጫት ቤት፤ እኔም ወደናቱ ቤት

ጠቅልለን ገባን። የማን እንደሚሻል እግዚር ነው የሚያውቀው።” አለች ያለፈውን ኑሮዋን በቂጭት እያስታወሰች።

“ከዚያ በታ ያለፈው ሁለት ዓመት የኖርኩት ሳይሆን፤ የቀን ቅገርት ውስጥ የነበርኩበት ጊዜ ነበር። ሲነጋ መቼ በመሸ ነው፤ ሲመሽ ደግሞ ፍርሀቱ መች በነጋ ያስብለኝ ነበር። ከዛም ይሄንን ስሜት ከቀን ወደ ቀን መሸከም እያቃተኝ ሲመጣ ራሴን ከማጥፋት ሌላ መውጫ የሌለ መስሎ ታየኝ። ደግሞ እሱ የወራትን ነፍስ አጥፍቼ ገሃነም መግባት አልፈለግሁም። አንድ ልቤ ደግሞ ከዚህ የባሰ ምን ገሃነም ሊኖር ይችላል ይለኝ ነበር። ደግሞም ያለጥፋታቸው ያመጣሁዋቸው ሕፃናት ልቤን ያንሰፈስፉታል። የነሱንም ነፍስ ማጥፋት መስሎ ታየኝ። በመጨረሻም ሳምንቱን መላው ያንን መርዝ ገዝቼ ከዛሬ ነገ ልጠጣው እያልኩና እያመነታሁ፤ በታና ጊዜ ሳማርጥ ነው አንተ የመጣኸው። ሌላው ዝርዝር ያው የምታውቀው ነው። የዚያን ለታ እንደዚያ ያለቀሰሁት አንተን ስላገኘሁ ብቻ እንዳይመስልህ ወይም ለኛ ስላደረግኸው። እሱ ሁሉ ትልቅ ነገር ነው። ግን ስንት ዓመት ጠፍታብኝ የነበረችውን እኔን ነው ያገናኝኸኝ።”

“በታ ራሴን ሳየው መቆጣጠር አልቻልኩም። ነጻነትም ንዘንም፤ ደስታም ፍርሀትም ነበረበት። አንተ እኔን ራሴን ነው ከሞት ያተረፍኸኝ። የሆነ የተቆለፈ ጎሬ ውስጥ የነበርኩ ያህል ነው የተሰማኝ። ድኸነት እኮ የምግብና የልብስ ዕጦት እዳይመስልህ። አእምሮህ ሲጠፋብህ፤ ማሰብ ሲያቅትህ፤ በታ ዝም ብለህ ስትንቀጥለህ ያ ነው ድኸነት። አሁን ታቃለህ እንደሄድ ሀብታም ያለም አይመስለኝ። እውነት መሆኑን የማውቀው ደግሞ በምን እንደሆነ ታውቃለህ? ለመጀመሪያ ጊዜ ከብዙ ዓመት በኋላ ምንም ነገር ለመሥራትም ሆነ ለመሆን አልፈራም። ቤተ ሰቡ ሁሉ ምን ዐይነት ተስፋ እንደተዘረቡት አትጠይቀኝ። ሰው እኮ የምር ሲቀየር አካባቢው ሁሉ ነው የሚቦርቀው። የፈጀውን ያህል ጊዜ ቢፈጅም፤ የልጅነት ህልሜ እውን እንደሚሆን ዐውቃለሁ። ይቺን ታህል አልጠራጠርም” ብላ የደረቀ አፏን እፈቷ የተቀመጠውን ሚሪንዳ ጎንጨት አርጋ አረጠበችው።

“ዋው መዐዘ ይገርማል። ደስ ይላል!” አለ አሁንም እፈቱ ተቀምጣ የምታወራው ያቺ ከሳምንታት በፊት ያገኛት መዐዛ መሆኗን ውስጡ ለመቀበል እየተቸገረ።

“ስለዚህ አንተ ራስህ ለኛ ስጦታ መዋሮ ነህ። እየህ አሁን አንተ ምንም ብታደርግልን ከገባንበት ዐዘቅት የምንወጣ አይመስለኝም በቀላሉ። አንተንም ይዘንህ ነው የምንወርደው። ሁሉንም ነግሬያቸዋለሁ ካንተ አንዲት ቤሳቢስቲን እንዳይጠብቁ። አንተም ብትሆን የምትረዳን በምትሰጠን ገንዘብ ሳይሆን በታ አብረኸን በመቆም በምክር አለ አይደል አለሁ በማለት ነው። ገባህ?”

“ግን እሺ እስማማለሁ ... እየሽ አሁን የምትደው ዕቅድ እኮ ተተግብሮ ለውጥ እስኪያመጣ ጊዜ ይፈልጋል። ልጆቹ ደግሞ ያው ባለቤት አይጠብቁም።

ቢያንስ ቤቱን ማሳደስ ብንችል። እነሱም ከዋቂዎቹ ተለይተው ማጥናትም የራሳቸው መኝታ ክፍልም ቢኖራቸው። ደግሞ አለ አይደል ቤቱም በጣም እያረጀ ነው። ወደፊት የተሻለ እስኪሠራ ግን ይሄንን ማሳመር የሚቻል ይመስለኛል። እኔ እዚያ ላይ ባግዝሽስ?”

“ኡ መልዩ የኔ ቆንጆ ሐሳብህ ይበቃል ግን ምን ቦጣህ... እኛው እንዳፈረስነው እኛው እንሠራዋለን። ደግሞ አንተስ ምን አለህ ሠርተህ አይደል ወር ጠብቀህ?” አለች የምሯን በገዘኔታ ድምጽ።

“አይ እንደሱ አይደለም። ሁላችንም የተወለድንበት ቤት ሲፈርስ ዝም አይባልም። አንቺ በኔ ፋንታ ብትሆኑ ዝም ብለሽ ታያለሽ? ደግሞ አስቢው አክሱቱም እንደደከማት እዩ እሷም ደስ ይበላት እፎይ ትበል።” አላት

“እም ልክ ነህ ግን ላንተ ይበዛብሃል እኮ መልዩ ... አንተ አሁን ስንት ነገር አለብህ እዚህ ያዲሳባ ኑሮ ራሱ ሰማይ ወጥቶአል” ብላ ዝም አለች።

“የውልሽ እኔ በደንብ አስቤዋለሁ። ከኔሮ መጠነኛ ሁለት ወይም ሦስት ክፍል ሰርሲስ ብንሠራ ለሥራና ለልጆች ክፍል ይሆናል። ደግሞም ትልቁን ቤትም ብናጠናከረውና ብናሳምረው ሰፊ ይልላችኋል። ጠላ ንግዱንም መተዉ ሳይሻል አይቀርም፤ ከድካሙም ባሻገር ለልጆቹም ጥሩ ነገር አይመስለኝም።” ብሎ የሷን ሐሳብ መጠበቅ ጀመረ።

“ጠላውማ እኮ ወዲያው ነው የቆመው። ሳስበውም ያንገሸገሸኛል። የማንም አፍ መክፈቻ መሆን እኮ ነው። መልዩ ሐሳቡ ጥሩ ነው ግን አሁንም የኔ ጭንቀት ይህ ቀስ ብሎ ይሁን ... ግዴለህም አንተ አትጨነቅ” አለች በቀኝ እግሯ አውራ ጣት ምንጣፋን እየቆረቆረች ተከዝ ብላ።

“ምንም ጭንቀት አይደለም ለኔ የምችለው ነው። ከኔሮ ላለው ቤት አንድ አምሳ ሺ ብር ቢፈጅ፤ ትልቁን ቤት ደግሞ አንድ ሃያ ሺ ብር እውጥተን ብናሳድሰው አይበቃም?”

“አንተ ራስህን ልትገድል ነው እንዴ? በፍጹም ያን ያህል አታወጣም። ምን በወጣህ በምን እዳህ!” አለች ቁርጥ ባለ ድምፅ ሁለቱንም እጆቿን እያነሳች።

“መዐዘ ... እኔ አስቤ የመደብኩት ነው። ምንም የሚቀየር ነገር የለም! በታ አሁን ስትሄጃ አምሳ ሺ ብሩን ወስደሽ ሥራውን ጀምራ። ከዚያ እኔም ከሁለት ሳምንት በኋላ ውጭ ለሥራ ለጥቂት ቀን ሄጄ ስመጣ የቀረውን ይገርልሽ እመጣለሁ። በዚያውም ልጆቹም ስለናፈቁኝ ብቅ ብል ደስ ይለኛል። በታ መዐዘ ይሄ ያለቀ ጉዳይ ስለሆነ አሁን ደክሞኛል፤ አንቺም ተኚ፤ ነገ ረጅም ቀን ነው ያለን።” ብሎ ተነሥቶ ተንጠራራ። ከዚያም ትንሽ ተሟግተው ሁለቱም ወደየመኝታ ቤታቸው ሄዱ።

የመላኩ አክስት የፀይን ህክምናቸውን ከምሳ በፊት ጨረሱ። ያየቻቸውም

ሃዚም ችግሩ የዐይን ማዝ ትራኩማና ጭስ የፈጠረው ሜና መሆኑን ነግሯቸው ለእይታ መነጽርና መድኃኒት አዘዘችላቸው። ሁሉንም ገዝተው ምሳ እነሣራ ቤት በልተው ጥሩ ሲሜወቱ ቆይተው ወደ ዘጠኝ ሰዓት ላይ ልብስ ሊገዛላቸው ከቢሮ ጓደኛው ከፎቢያ ጋር ወደ ተቃጠረበት ሱቅ ሄዱ። ከዚያ መልስ ደግሞ ሶስናን ከትምህርት ቤት ተቀብሎ ከካላውን ጋር ሲሜወቱ፤ እነሱም ቡና እየጠጡ ጨዋታቸውን ቀጠሉ። ሶስናን ቤት አድርሰው በዚያውም እክስቱንና መፀዛን ከሰሎሜ አያትና ከብርቁ ጋር አስተዋውቋቸው፤ ትንሽም ተሜውተው ወደ ቤታቸው ሄዱ።

ማታ ላይ ማርቆስ ራት ጋብዞአቸው ስለነበር ቶፕ ሺው ተገናኙ። ሁሉም ዐዲስ ልብሳቸውን ለብሰው ስለነበር አምሮባቸዋል። የመላኩ እክስት የደስታ ግራ መጋባት፤ ካላውን የደስታ መደነቅ፤ መፀዛም የደስታ ርካታ ይነበባቸው ነበር። ማርቆስ መፀዛን ወዲያው ነው የወደዳት። ማታ የተሜወቱትን ሁሉ መላኩ ነግሮትም ስለነበር እሷና ማርቆስ ነበር የራቱን ሰዓት የተቆጣጠሩት። መፀዛ የምትጠይቀው ጥያቄና ነገሮችን የምታይበት ዐይን ያላትን ስል አእምሮ ይገልጻል። በዚህ ዐይነት ስንት ብሩህ አእምሮና ችሎታ በችግርና በድኸነት ቋት ውስጥ ታፍኖ ይሞታል? ብሎ ተቆጠረ ማርቆስም። ከራት በኋላ ሺራተንን ወስደው ሲያሳዩዋቸው ነፍስም አልቀረላቸው። ለካላውን እንደ ሰማይ ቤት፤ ለመላኩ እክስት እንደ ገነት ለመፀዛም ህልሟን እንደ መጨበጥ ነበር። ከዚያም ፎቶ ተነሥተው ዞረው ካዩ በኋላ እቤት ሄደው ቡና ተፈልቶ ሲሜወቱ አመሹ።

መላኩ ማርቆስን እስከ መኪናው ሸኝቶት ሲለያዩ ማርቆስ፤ “ምናል ማርቆስ በለኝ መፀዛ ካሥር ዓመት ምናምን በኋላ ታያለህ ሚሊየንር ትልቅ የቢዝነስ ሰው ባትሆን። በደንብ ልንረዳት ያስፈልጋል። ይቺ ላገርም ትተርፋለች እንኳን ለቤተ ሰብ” አለ። ማርቆስ ከልቡ ካላመነበት እንደዚህ ዐይነት ግምገማ ስለ ሰው እንኳን ባንድ ቀን ባንድ ዓመትም አይናገርም። ብዙ ጊዜም አይሳሳትም። በማግስቱ መላኩ ሸኝቶአቸው ወደ መቂ በጠዋት ተመለሱ።

የሚቀጥለው ሁለቱ ሳምንት የመላኩ ዋና ትኩረት በዱባይ ሥልጠና ላይ ለሚያቀርበው ፕሮጀክት ዝግጅትና ከነሣራ ጋር አብሮ በሚያሳልፈው ጊዜ ላይ ነበር። ዝግጅቱን አጠናቆ የነሣራንና የነሶስናን ጉዳይ ለማርቆስ አደራ ሰጥቶ ነው ወደ ዱባይ የሄደው። ጉዞው ትንሽ ዕረፍት እንደሚሰጠው ተስፋ አድርጎአል። ትንሽ መጻፍ ቢችልም ተመኝቷል። ከሰሎሜ ጋር እንዴት ሊጻፍ እንደሚችል ሲያወጡ ሲያወርዱ ቆይተው በሶለን ድንገትኛ አደጋ በእንጥልጥል የቀረው መጽሐፍ አሁንም በሱ ልብ ውስጥ የማይወለድ ፅንሰ ሆኖ ይገላበጣል። ቢያንስ በአጭር ጽሑፍ መልክ እንኳ ሊጽፈው ቢችል ቀጥሎ አስፍቶት ወደ መጽሐፍ ለመቀየር እንደሚችል ተስፋ አድርጓል። ሣራም ጉዞዋን በአንድ ወር ለማራዘም ስላሰበች ሲመለስ ሊያገኛት አቅዷል።

የፍቅር ፈርጥ

ከሶለን ቀብር በኋላ ባሉት ጥቂት ቀናት ሰሎሜም ሆነች ቤተሰቡ ሁሉም ነገር ህልም እየመሰላቸው ተቸግረው ነበር። በየመሃሉም ደግሞ ከሌላ ግዛት የቅርብ ወዳጅና ዘመድ ሲመጣ ልቅሶው እየተቀሰቀሰ የሶለንን ሞት እውንነት ያጸናዋል። ሳሎን ውስጥ ግድግዳው ላይ በተርታ የተሰቀሉት የሶለን ፎቶዎች ደግሞ ሶለን አልሞተም አለ ብለው ለማሳመን የሚጥሩ ይመስላሉ። ፎቶዎቹ የአንድ ዓመት ሕፃን ሆኖ ለመራመድ ድክድክ እያለ ፍልቅልቅ ብሎ ሲሥቅ፤ ከዚያም ከሕፃናት መዋያ ሲጨርስ የምረቃ ልብሱን እንደለበሰ የተነሣው ጉርድ ፎቶ፤ ሦስተኛው እዚሁ አሜሪካ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርቱን ሲጨርስ የተሸለመውን የክብር ሚዳሊያ አድርጎ የሚያሳይ ሲሆን፤ የሚቀጥለው ደግሞ የመጀመሪያ ዲግሪውን ሲቀበል የተነሣው ጉርድ ፎቶ ነው። በስፖርት፤ በተማሪዎች መሪነትና በትምህርት ብልሜ የተሸለማቸው ሦስት ሚዳሊያዎች በአንገቱ ላይ ይታያሉ። የመጨረሻው ፎቶ ደግሞ በጣም ከሚወዳት ድንክዬ ውሻ ጋር ሲላፋ የተነሣው የሚያምር ፎቶ ነው። ያኔ ሃያ አምስት አመቱ ነበር፤ ሁልጊዜም እቤት ሲሆን መልበስ የሚወደውን ቁምጣና ቲሽርት አድርጎ ሀገሩም ጭብርር ብሎ ድንክዬዋ ውሻም ግንባሩን ለመላስ ስትንጠራራ በእጁ ከፍ አድርጎ ይዟት ነው የሚታየው።

ሰሎሜ የሶለንን ፎቶዎች እያየች ከሄደችበት የረጅም ጊዜ የትዝታ ጉዞ ድንገት አፈትልካ ወጣች። ሶለን ከሞተ ዛሬ ሳምንቱ ነው። በቂ እንቅልፍ አላገኘችም። ብዙ ቅዠቶችና መባነኖች ነበሩባት። ሶፊያ የቀብሩ ዕለት እደውላለሁ እንዳለች ከዚያ በኋላ አልደወለችም ስልኳም ዝግ ነው። ኢሚደልም አትመልስም። ሆኖኋን በቀብሩ ማግስት እንደለቀቀች አውቀዋል። ከዚያ በኋላ ማንም ምንም የሚያውቀው ነገር የለም። በዚህም የተነሣ ይህች ልጅ ራሷን አጥፍታ ይሆን ወይስ ምን ውስጥ ገባች የሚለው ሐሳብ ሰሎሜን አብሰልሰሎ ሊገድላት ነው። ስለ አደጋውም ሆነ ከዚያ ጋር ስለተያያዘው ጉዳይ ገና ምንም አላወሩም፤ ድንገት ሶፊያ በመጣችበት ቀን ሶለን ሰላረፈ። ለፖሊስ ማመልከት ይኑርባቸው አይኑርባቸውም እርግጠኛ አልሆኑም በመጀመሪያው ሁለት ቀን፤ ከዚያ በኋላ ግን ሁል ጊዜ እየተመላለሰ የሶለንን ጉዳይ ለሚከታተለው መኩንን ነገሩን ሰሎሜ ሪፖርት አድርጋለች። እሱም አጣርቶ ጉዳዩን እንደሚከታተል ነው የነገራት። የምርመራ መኩንን የሶለን ቋብርም ላይ ተገኝቶ ንዘኑን ገልጸላቸዋል። የአደጋው

መንግሥት ሥራ ሥነ ልቦና ለመግደል ከተደረገ ወንጀል ጋር የተያያዘ እንደሆነ ነግሯቸዋል። ሶለንም የግድያውን መከራ የፈጸሙት ሰዎች ባለቤት ቡድን ውስጥ ሳያውቅ ሰብአዊ መብቶችንና የጥቂቶችን ችግር መፍታት በሚል በተቋቋመ እንቅስቃሴ የአመራር አባል ነበር። እሱም ከዚህ ቡድን አመራሮች ጋር አንዳንድ ግጭት ሳይኖረው እንዳልቀረና ከቡድኑ ለመልቀቅና ወደ ውጪ አገር ለመሄድ እያቀደ፤ ከዚያ ጋር ባልተያያዘ ምክንያት ሶፊያን ለማስገደል በተከፈላቸው ገንዘብ ጦስ ነው ሁለቱንም ሊገድሉዋቸው የሞከሩት ብሎ አስረድቶአቸዋል። ጉዳዩ በቅርብ ጊዜ በፍርድ ቤት መታየት ስለሚጀምር ከዚህ በላይ ምንም ሊነግራቸው እንደማይችልም ገልጸዋል።

በተሰቡ ሁሉ በራሱ ሥቃይና ውስጣዊ ሕመም ውስጥ ስለነበረ ማንም የማንንም ቁስል ለማከም አቅም አልነበረውም። ያው የተለመደውን መደጋገፍ ከመቸር በቀር። ደግነቱ የቅርብ ዘመዶችና ወዳጆቻቸው ይኸው ሙሉ በሙሉ ከቤት አልታጡምና ቤቱ ጭር ብሎም ጭር አላለ። ሰሎሚ ከትዝታዋ እንደባነች ቢያንስ ለሳምንት ያህል ራቅ ያለ ቦታ መሄድና ሁሉንም ነገር እንደገና ማሰብ አሰኛት። ራሷን አሁን ካላችበትና ላለፈው ጥቂት ወራት ሲያጠባት ከቆየው ድርብርብ ፈተና ካላወጣች፤ የሕይወቷ አቅጣጫ እንደጠፋባት ያህል ተሰማት። በውስጧም “ችግሩ አሁን በዚህ ሰዓት ተነሥቼ ልሂድ ብል ማን እሺ ይለኛል? እነሱንስ እንደዚህ በጎዘን ተሽመድምደው እያሉ ጥያቄው መሄድ እንዴት እችላለሁ? ደግሞስ ለራሱ የጠፋ ሰው እንዴት ሌላ ሰው ፈልጎ ለማግኘት መርዳትስ ይችላል? የቀሰለስ ሌላ ቁስለኛን መሸከም ይችላልን? መጀመሪያ ራሴን ከዚህ የጎዘንና የግራ መጋባት መቀመጥ ማውጣት የለብኝምን?” ብላ መሄዱ አስፈላጊ እንደሆነ ራሷን ለማሳመን ብዙ ጥያቄዎችን ደረደረች።

ሶለን የሰጣትን አደራ ለመወጣት፤ የክብሮምንና የመላኩን ጉዳይ መልክ ማስያዝ እንዳለባት ታወቃት። መላኩን አጠገቧ አድርጋ ማዋራትም ልቧ ሲናፍቅ ተሰማት። በመላኩ ጥሩ አዳማዊነት፤ ነገሮችን ጥርት አድርጎ በማሰብ ችሎታውና ከሱ ጋር ስትሆን ሶለንን ያገኘች ያህል እንዲመሰላት በሚያደርገው ሰብእናው መጽናናትም አሰኝቷት ይሆናል። በአንድ ልቧም ክብሮምንም ያለአግባብ እንዳንጠለጠለችውና በቂ ዕድል እንዳልሰጠችው አስባ ግራ ገባት። ይህንን ሁሉ ውዥንብር መልክ ለማስያዝ ለብቻዋ መሆን እንደሚያስፈልጋት በውስጧ ወሰነች።

ይህን ሁሉ የሐሳብ ነፋስ እየተቀበለች ማውጣት ማውረዱን ቀጠለች። ትንሽ ቆይታ ከሃሳቧ ስትባንን ከባሻገር ሶፋው ላይ የተቀመጡት አባቷ አጠገብ ሄዳ ራሳቸውን እያሻሸች “ዳዲዬ ... እንዴት ነህ? ለምን ትንሽ ዐረፍ አትልም መኝታ ቤት ገብተህ?” አለቻቸው።

“አይ ጠኒ ... አሁን ቡና ስለ ጠጣሁ እንቅልፍም አይዘኝ። ያው

አክስትሽም ትናንት ስለመጣች አስኪ ከነሱ ጋር ትንሽ ተጫውቼ ባይሆን ዐረፍ እላለሁ። ባልቻም እመጣለሁ ብሎኝ እየጠበቅሁት ነው” አሉ። አቶ ባልቻ የቅርብ ጓደኛቸው ሲሆኑ ከነርሱ እጅግም አይርቅ ሰፈራቸው። ሣራ ራት እዘጋጅተው ዐብረው ሲጫወቱ ሊያመሹ ነው ያቀዱት። አቶ ባልቻ የሳሮን አጎት ናቸው።

ሰሎሚ ትንሽ ከአባቷ ጋር አውርታ ወደ ውጪ ለመውጣት መፈለግን ቀስ ብላ ላባቷ ነገረቻቸው። “በቃ ባቢ ... እኔ ትንሽ ወክ ላርግ... አእምሮዬንም እግራንም ዘና ላርግ መሰለኝ። እዚህ ሰፈር ውስጥ ነኝ ብዙም አልርቅ። ለማሚም ንገራት። ትንሽ ሽለብ ሳያደርጋት አልቀረም እዚያ ሶፋው ላይ ጋደም ብላ ነበር” አለቻቸው።

“አይ ብቻሽንማ ጥሩ አይደለም ቀኑም እኮ እየመሸ ነው።” ብለው ካፋቸው ሳይጨርሱ መራት ላይ ቁጭ ብሎ ጌም ሲጫወት የነበረው የሰባት አመቱ ያክስቷ ልጅ እስክንድር እኔ ዐብራሽ እሄዳለሁ ብሎ ተስፈንጥሮ ተነሥቶ እላዩዋ ላይ ተጠመጠመ። “እሺ የኔ ቆንጆ” ብላ ግንባሩን ሳም አድርጋ “በቃ ባቢ ከእስኪ ጋር እሄዳለሁ አታስብ... ቶሎ እንመጣለን ... ደሞ እዚህ ሰፈር ውስጥ ነው እኮ” ብላቸው ከእስክንድር ጋር ወጡ።

ሰአቱ አስራሁለት ተኩል ቢሆንም ገና ፀሐይቱ አልጠለቀችም። ሰፈሩ ንጹሕ አረንጓዴና እምር ያለ ነው። ለሰለስ ያለ ነፋስ ሽው ይላል። ልጆች ሳይክል እየጋለበና እየተሯሯጡ ይጫወታሉ። በየቦሩ ላይ ሁለትም ሦስትም መኪና ቆሞ ይታያል። አንዳንድ ባልና ሚስቶች ደግሞ ቁምጣ እንደለበሱ ውሾቻቸውን አስከትለው የእግር ጉዞ ያደርጋሉ። የሚሮጡም አንድ ሁለት ሰዎች በመንገድ ላይ ይታያሉ። ሰሎሚ ይህን ሁሉ የሕይወትን መልካምነትና ጣዕም የሚገልጽ ትዕይንት ተመልክታ እነሱ ቤት የሞላውን የሞት ድባብና የጎዘን ጨለማ አንጻጽራ በውስጧ “ሞት እንዴት ከባድ ነው? ለቋሚ እንዲህ ከከበደ ለሟች ምን እንደሚሆን ሟች ይወቀው። ለኛ ለቀሪዎቹ ግን ከቋጥኝ የከበደ፤ ከጨለማ የጨፈገገ መከራ ነው። ለካ የሰው ብርሃኑ ከፀሐይ ብቻ አይደለም፤ ከሰላም፤ ከደስታና ከፍቅርም የሚመንጭ የተሰፋ ፍካኔ ነው። እውነትም ሕይወት የሰው ብርሃን ናት፤ ሞት ደግሞ ጨለማ።” እያለች አንድ ሰላላ ደቂቃ በእግራቸው ከተመላለሱ በኋላ አእምሮዋ ቀለል ብሎት ነገሮችን በተሻለ ማሰብ ቻለች።

ወደፊት ብዙ ሥራ እንደሚጠበቃት በመገንዘብ ነገሮችን በጊዜ መልክ ማስያዝ እንዳለባት አውቃ ቤተሰቦቿ ቢሰማሙም ባይሰማሙም፤

ለተወሰነ ጊዜ ወጣ ለማለት ወሰነች። መጀመሪያ ካሊፎርኒያ እክላንድ ያለች አንዲት ጓደኛዋ ጋ ለመሄድ አሰበችና ግን ለረጅም ጊዜ ስላልተገናኘች እሁን ብትሄድ የራሱዋን ጊዜ ለመውሰድ ሊያስችላቸው ይችላል ብላ ተወትው። ጥቂት ካሰበች በኋላ ብቻውን የሚኖረው ያባቷ ታላቅ ወንድም ጋ ኒውዮርክ ለመሄድ ወሰነች። እርሱ ብዙም ቤቱ አይቀመጥም። ለማውራትም የሚከብድ ሰው አይደለም። በዚያውም የሱንም ምክር ማግኘቱ እንደማይከፋ ስላሰበች በሐሳቡ ደስ አላት። አንቷ ለቀብር መጥቶ በሥራ ምክንያት በማግስቱ ነበር የተመለሰው። በሙያው ጠበቃ ሲሆን፤ በአለም አቀፍ ጉዳዮች ላይ የተባበሩት መንግሥታትንና ሌሎች ዐለም ዐቀፍ ድርጅቶችን ያማከራል።

ሰሎሚ ልመጣ ነው ብትለው፤ ነፍሱ እስኪጠፋ ነው ደስ የሚለው። በፊት ኢትዮጵያ መሄዱዋን በሙሉ ልቡ የደገፈና ካበረታቱዋት ጥቂት ሰዎች አንዱ እሱ ነው። ኢትዮጵያም እያለች በአሥራ አምስት ቀን አንዴ ሳይደውልላት አይቀርም። “እኛ አቅቶን እዚህ በምሾት በስብስብ ቀረን፤ እናንተ እንኳ እስኪ ያችን አገር አገር አድርጓት” ይላል ሁሉም በቁጭት። በኢህአፓ ጊዜ እንደወጣ ነው በዚያው የቀረው። ለአገሩ ያለው ፍቅር አሁንም ትኩስ ነው። ኑሮ ደግሞ ያንን ትኩሳት አፍኖ እዚህ አሜሪካ አስቀርቶታል። ሁለት ልጆቹና ሚስቱ ሰከሮ ያሸከርከር በነበረ ሾፈር ተገብረው ከተገደሉ ከሃያ ዓመት ወዲህ ይኸው ብቻውን ነው የሚኖር። ኢትዮጵያና ሁንዱራስ ሃያ ልጆችን እየረዳ ያስተምራል። ትምህርት ቤት ሲዘጋ ሰሎሚና ሶለን እሱ ጋ እየሄዱ ብዙ ጊዜ ያሳልፉ ነበር። ሰሎሚ መልካ ሚች ልጁን ስለምትመስል አንዳንዴ ከወንድሙ ከአቶ አላና ጋ “ሰሎሚ የኔ ልጅ ናት ሰርታችሁኝ ነው” እያለ ይቀልዳል።

እቤት እንደገባች ሕያውም ከሥራ ወደ ቤት ጉብቶ ስለነበር ያሰበችውን አሜውተችው። እሱ ግን ብቻዋን መሆኑን ከዘንዋን ያባብሰዋል ብሎ ስለሰጋና በዚህ ጊዜ የቤተሰቡ አንድ ላይ መሆን ለሁሉም ጥሩ ነው ብሎ ስላሰበ አሳዲን እምብዛም አልደገፈም። የሰሎሚን ወደ ኢትዮጵያ መመለስም ሳይጠላው አልቀረም፤ ከብርምን ከልቡ ስለሚወደው ሁለቱ አንድ ላይ ቢሆኑ የሚል ምኞትም አለው። ለአቶ አላናም ቢሆን አሁን ሶለን ከሌለ የሰሎሚ መኖር ምን ያህል አስፈላጊ እንደሆነ ይገምታል። ሕያው የቤት ልጅ ብቻ ሳይሆን፤ የቤተ ሰብም ሰው ነው። ሁሉም ነገር ከቤተ ሰብ አንጻር ከታየ በኋላ ነው እንግዲህ አገር፤ ወገን በጎ አድራጎት ... ወዘተርፈ የሚመጣው ይላል። ሕያው የጭንቅላት ቀዶ ህክምና ቢያጠናም፤ ለሥነ ልቦናዊና ፍልስፍናዊ ረቂቅ ሐሳቦች ዛሬም እንደ ድሮው ሩቅ ነው። ሶለን እሱንና ከብርምን እናንተ፤ ‘ውድ’ ቱክኒሻኖች ናችሁ ብሎ በነገር ሲነካው እሱም ‘ርካሽ ፈላስፋ’ ከመሆን መቶ እጅ ይሻላል’ ብሎ ጥሎት ይሄድ ነበር።

ሰው ሁሉ ከተኛ በኋላ ሰሎሚ ከእናትና አባቱ መሃል እንደተኛች ሐሳዲን እካፈለቻቸው። መጀመሪያ ሁሉም መሄዱን ፈጽሞ አልደገፋም ነበር።

ሐሳዲን ማስቀየሩ እንደማይቻልና አንቷ ጋ መሄዱን ካወቁ በኋላ ከልባቸው ባያምኑበትም፤ መስማማታቸው አልቀረም። በማግስቱ ጠዋት አንቷ ጋ ደውላ እንደምትመጣ ስትገልጽለት ወዲያውኑ ቱክቱን ገዝቶ እንደሚልክላት እየተደሰተ ነገራት።

ሰሎሚ ወደ ኒውዮርክ ከሦስት ቀን በኋላ ለመሄድ አቀደች። በዚህ መሃል ግን ያልጠበቀችው ነገር መጣ። ሶፊያ ደወለች። በመጥፋቷ ይቅርታ ጠይቃት ከተብሩ በኋላ ውስጧ ያለውን ሕመምና ኀዘን ለመቋቋም ከሰው ሁሉ ራት ማለቱን እንደመረጥችና በመኖርና በመሞት መካከል ትልቅ ትግል ስታደርግ መከረጧን ነገረችት። በመጨረሻም ላለመሞት ብቸኛ ምክንያት የሆነች እውነቱን ይዛ ላለመቀበር በመወሰድ እንደሆነና ሰሎሚ በቀብር ሥነ ሥርዐቱ ላይ ስትናገረው የነበረው ነገር ባይምሮዋ እየደወለ ስላስቸገራት እንደሆነ ገለጸችላት። “ሶለን የሚያኮራና የሚደነቅ ማስታወሻ ትቶልን ነው የሄደው፤ ለሰው ሁሉ የምናደርሰው መልእክት” አለችት። የወሰነቻቸውን አንዳንድ ውሳኔዎች ለመወያየትና ልትነግራት የምትፈልገውን ሁሉ እንዲጫወቱ እንደምትፈልግና ሳምንቱን ሙሉም ስልኳን ዘግታ በሚቺጋን ግዛት በኩል በሚገኝ በሐይቁ ዳር በተሠራ እንደ ጸጥ ያለ እንግዳ ማረፊያ ማእከል ስታስብና ማድረግ ያለባትን ስታውጠነጥን እንደቆየችም ገለጸችላት። ሌሎች ጥቂት ነገሮችን ተጨዋውተው በማግስቱ ለምሳ ሁለቱም በሚያውቁት የሃበሻ ሬስቶራንት ሊገናኙ ተሰማው። ከዚያም ቤተ ሰቦቿን ሰላም እንድትልላት ነግራት ስልኩን ዘጉት።

ሰሎሚ ሶፊያን ማግኘት መቻሏን እንደ ተእምር ነው ያየችው። አንቷ ለሁለት ቀን ወደ ደቡብ አሜሪካ እንደሚሄድ ስለነገራት በመሃል ሳሮንንም ኒውዮርክ ለማግኘት ዐቅዳለች። በተጨማሪም ሶለን በዐደራ የሰጣትን ጽሑፎችና የኢሜይል ፋይሉን ለመመርመርም ጥሩ ጊዜ ሊሆንላት እንደሚችል ዐስባለች።

* * *

ዘጠና ቁጥር አገር አቋራጭ አውራ ጎዳናው በመኪና መጠቅጠቅ ጀምሮአል። መብራት ስለማይኖረው ሰሎሚ ሁሉም ከሻምበርግ ወደ ቺካጎ ዳውንታውን ከተማ ለመሄድ እሱን ትመርጣለች። ዛሬ ግን ውስጥ ውስጡን ነው የነዳችው። ጎልፍና ዳምፕስተር የሚባሉትን የከተማ መንገዶች ተጠቅማ ኢካንስቶን በሚባለው የቸካሳ ምሥራቃዊ ክፍል ነው የሄደችው። ከቤት የወጣችው ከጠዋቱ አምስት ሰዓት ከሩብ ሲሆን ከሶፊያ ለምሳ የተቃጠሩት ደግሞ ብሮድዋይ ከሚባለው መንገድ ላይ ከሚገኘው ኢትዮጵያን ዳይመንድ ምግብ ቤት ነው። ከዚያ ብዙም ሳይርቅ ሁሉም ደግሞ የዲፕንም መንገድ ብሮድዋይን ያቋርጣል፤ ዲፕን ደግሞ የህንድና የፓኪስታኖች መኖሪያ ነው። እዚያ ዕቃ እርግጡን ተብሎ

የሚገባቸው ሱቆችም አሉ። ጥቅጥቅ ያሉ ሱቆችና ውክቢያ ያመሳቀለው ሰፈር ነው። ጨርቃጨርቆች የኤሌክትሮኒክስና ሌሎች ረከብ ያሉ ዕቃዎችም ይገኛሉ። ቅንጣትና መዝናናት እንዳሚረካው ያን ሳይታይበትም የድካ ሰፈር አይደለም። ሀብት ገንዘብ ከሆነ። ነገር ግን ደግሞ እንደ ዐይነት ድክነት ያለም ይመስላል። ምናልባት ስቁንቁን ብልጽግናና ጭንቅንቅ ምችት ያለበት ሰፈር ስለሆነ ይሆንን? መኪናዎን ከባሻገር ባለው ዋልግሪን ሱቅ ፈትለፊት ባለው ሜዳ ላይ አቆመች። ከሰዓቱ 5 ደቂቃ ቀድሞ ስለደረሰች ሰሎሜ ዘና ብላ ወደ ፊትቆራንቱ ገባች።

ዳይመንድ ብዙ ትዝታዎቿን ይቀሰቀሳል። ቤቱ ሰፊ ሲሆን መቀመጫዎቿ ራቅ ራቅ ብለው ነው የተደረደሩት። ይህም ጨንገሩን ብቻ ሳይሆን ልዩናንም ሰፋ ያደርጋል። ጣራው ከፍ ብሎ የተሠራ ስለሆነ ቅልል ይላል። ዝቅ እንዳሉ ቤተኞች ዕቃ ተሸክሞ የመብላት ስሜትን አይፈጥርም። አስተናጋጆቹ እምብዛም አይለዋወጡም። ደጋግሞ የሚሄድ ሰው ደግሞ ቤተኞችን ይሰማዋል። በተለይ ዳይመንድ ገብተው ሻዩን ሳይጠጡ፣ ሰላጣውንና ጁሲይ ስጋይሲ ጥብብን ሳይበሉ አይወጡም። በርግጥም የሚጥም ምግብ ነው። ሰሎሜም ልማዷ ይሄው ነው። እንጀራው ግን እንደ አብዛኛው ያሜሪካ አገር እንጀራ ሁሉ የጤፍ አይደለምና ሆድ ከመንፋቱም በላይ ጨው ጨው ስለሚል የወጡን ጣዕም ይሻማል። ጤፍ እኮ ጎምዘዝ ባለው ልዝብ ለዛው በድልህ እንኳ ቢበሉት ይጥማል። ለጤናም ጤና ነው። ነገር ግን እዚህ አገር ዋጋው ውድ ነው። እዚህ አገር የጤፍ እንጀራ አይወጣም ይላሉ። አያዋጣም ላለማለት አስበው ሳይሆን አይቀርም። ብዙ ባለቤተ ሰብ ሰው ግን ጤፍን በውድም ገዝቶ ቢሆን፣ በወርቅ ሚዛንም ቢሆን እየመዘነ፣ ከሰንዴ ዱቄት ጋር እያቀላቀለ ጤፍ ጤፍ የሚል እንጀራ ይበላል።

በሰፊው ቤት የሚንቀረቀረው ያገር ቤት ሙዚቃና በግድግዳው ላይ የተሰቀለው ትልቅ ማዘጋጃ ቤቱን የሚያሳየው የቸርቸል ጉዳና እና ያዲሳባ ከተማ ሥዕል ወዲያው ነው የሰዉን የትዝታ ማዕበልና የናፍቆት ዐውሎ ነፋስ የሚያስነግው። በተቃራኒው ግድግዳ ላይ ደግሞ እንፋሲልና ጎንደር እንዲሁም አክሱም በትልቁ ተሥለው ተስቅለዋል። ሰሎሜ ቼካን ስትኖር ከቤተሰቧ ጋር ብዙ ጊዜ ቅዳሜ ምሳ በዳይመንድ ይበሉ ስለነበር ቤተኞች ናቸው። ከብዙ ነጭ ጓደኞቿም ጋር እዚህ ይመጡ ነበር። ካልተያዘባቸው በቀር የሚቀመጡት ደግሞ በፊት ለፊት መስኮት አኳያ ካለው ጠረጴዛ ዙሪያ ነው። ሶለን ተረፍጥ ፊቱ ወደ መንገዱ በሆነው ወንበር ላይ ነበር የሚቀመጠው፣ ማውራት ብቻ ሳይሆን ወሬ መስማትና ማየትም ይችላልበት ነበር። ምናልባት ሶለን ሶፊያንም እዚህ መምጣት አስለምዷት ይሆን ብላ አሰበች።

ጭንቅላቷን ከግራ ወደ ቀኝ በማወዛወዝ ንፋሱ ያመሳቀለውን ሀገሯን እንደማስተካከል ብላ እግረ መንገዷንም ሐሳቧን ያመሳቀለውንም የትዝታ ማዕበል ጸጥ ለማድረግ ሞክረች። አካባቢውን ስትቃኝ ከጥቂት አበሾችና ባንድ ክብ ጠረጴዛ

ዙሪያ ከተሰየሙ ፈረንጆች በስተቀር ምግብ ቤቱ ባይ ነበር። ለሰለ ያለ አየር ስለነበር ቀለል ያለ አለባበስ ነው የለበሰችው። ከዋሊት ብዙም የማትበልጥ ትንሽ የእጅ ቦርሳ ነገሯዋን ሁሉ ይዛላታለች። የዘወትር ወንበራቸውን ሰው አልያዛትም። አስተናጋጁ እዚህ ቤት እጅግ ብዙ ጊዜ ከቆዩት ጥቂት ሰዎች መካከል አንዱ ነው። ሞቅ ያለ ሰላምታ ተለዋውጠው የሶለንን ሞት እንደሰማና እንዳዘነ ነግሮአት እዚያው ልቅሶ የመድረስ ያህል ንዘን ገለጸላት። የት ይሻላልም ብሎ ሳይጠይቃት ነው የተለመደው ወንበር ጋ ወስዶ እንድትቀመጥ የጋበዛት። ሁሌም ሶለን የሚቀመጥበት ወንበር ላይ ሳታስበው ተቀምጣ ራሱዋን አገኘችው። ዛሬ ግን ከቦታው ሊያስነግትና ሊታገላት ሶለን የለም።

ገና አረፍ ብላ ደጅ ደጅን ማየት ከመጀመሩዋ ነበር ሶፊያ አጠገብዋ ደርሳ “ሰላም ... ሰሎሜ” ስትላት እቧም ከመቀመጫዋ ተነሥታ እየጨበጠቻት “ታዲያስ ... ሶፊያ ... እንዴት ነሽ? ስለ መጣሽ አመሰግናለሁ። በጣም አገናለሁ ምንም ልናገዝሽ ሰላልቻልን። ወላጆቼም ንዘኑ በጣም ከብደባቸው ስለነበር በደንብም እንዳላዋሩሽ አውቃለሁ። እንዴት ነሽ?” አለቻት ራዕን ለመሰብሰብ እየሞከረች። ሶፊያ ስሟም መልኳም ከሃበሻ ጋር በጣም ያምታታል። ብዙ ሰዎች ባማርኛ ሊያዋሯት ይሞክራሉ።

“በጣም ታምሪያለሽ ሰሎሜ፤ እኔም በጣም ነው የማመስገነው ልታገኘኝ በዚህ አስቸጋሪ ጊዜ ፈቃደኛ ስለሆንሽ... ሁሉም ነገር ይገባኛል አትጨነቁ፤ ለሁላችንም አስቸጋሪ ጊዜ ነው። ምን ማድረግ ይቻላል? እንዴት ናቸው ቤተ ሰቦችሽ? ከብሮምስ? መቼም እንዴት አይነት ደግ ልጅ ነው?” አለቻት እጆቿን እያፍተለተለች እንደቆመች። እቧም ግርታንና የስሜቷን መደበላለቅ እየታገለች እንደሆነ ያስታውቃል። የፈረንጅኛው ደኅንነት አጠያየቅና ሰላምታ አስጣጥ ሁሌም ካባሽኛው ለየት ይላል።

“ደኅና ናቸው፤ ምንም አይሉም። ያው ጊዜ ይወስዳል። ከብሮም ደኅና ነው፤ አዎን በጣም ጥሩ ጓደኞችን ነው። አብረን ነው ያደግነው ማለት እችላለሁ።” አለችና እንድትቀመጥ ጋበዛቸት።

ቁጭ እንዳሉ “ታውቂያለሽ እዚህ ቤት ለመጀመሪያም ለመጨረሻያም ጊዜ የመጣሁት ከሶለን ጋ ነበር። ታዲያ ሁሌም አንቺ የተቀመጥሽባት ወንበር የሱ ናት። አንዷ ምን እንደሚያደርግ ለማወቅ ቀድሜው ስቀመጥበት ሊያስለቅቀኝ የሞከረው መንገድ ሁሉ አልላካ ቢለው፤ ከነውንበሯ ተሸክሞ ዕልፍ አድርጎኝ ነው ስፍራውን የያዘው። ግን እኮ ደግሞ በቃ ትዕይንቱን ይወደዋል፤ ሁሌም የሚለው አያጣም። እኔ ተቀምጬ ከማየው እሱ ያየውን ሲነግረኝ ያሥቀኛል ያዘናኛልም...” ብላ አቀረቀረች ሶፊያ።

“ከበፊቱም እዚህ ቤት ብዙ ጊዜ በየሳምንቱ ቅዳሜ ለምሳ እንመጣ ነበር

ከቤተሰብ ጋር። ታዲያ ይቺ ቦታ ያኔም የሶለን ናት። እኔም ከሱ ጋር መወዳደር ደስ ይለኝ ስለነበር አንዳንዴ ቀድሜው እይዝበትና አልነሣም እለው ነበር። ያው እኔ ታናሽ ስለሆንኩ ሁሉም ለኔ ነበር የሚረዱት። ግን ምንም ይሁን ምን ወንበሯን የራሱ የሚያደርግበት መንገድ አያጣም ነበር። አለች ሰሎሜም የሌለውን ሶለንን በትዝታ ከመካከላቸው አድርጋ።

ከዚያም የሚበሉትን አዘው የቀረበላቸውን ውሃ እየተገባነጩ የባጥ የቆጡን እያወሩ ቆዩ።

“መቼም ብዙ ጥያቄ እንደሚኖርሽ እገምታለሁ። በቀደምም ያው የሶለን ሁኔታ ተባብሶ እሱም ስላረፈ በቃ ምንም ሳናወራ ነው እኩ የተለያየነው። ከየት ጀምራ እንደምንግርሽ ግን አላውቅም። አንቺን ካላስቸገርኩሽ አሁን በቅርብ ስለሆነው ነገር ከመንገሬ በፊት ስለ እኔ ትንሽ ብንግርሽ ምን ይመስልሻል? እርግጠኛ ነኝ ሶለን አንዳንድ ነገሮችን ነግሮሽ ይሆናል። ግን እኔም ስለ ራሴ ብንግርሽ ደስ ይለኛል። ምክንያቱም ሁሉም ነገር የተያያዘ ስለሆነ ... ብዬ ነው... ምን ይመስልሻል?” አለች ዐይን ዐይነዋን እያየች።

“ጥሩ ነው ጥሩ ነው። ላንቺ ጥሩ እንደመሰለሽ... በቂ ጊዜም አለን ሳትሳቀቂ አጫውቺኝ... ደግሞ እኔም ስላንቺ ለማወቅ በጣም ደስ ይለኛል ... አንቺ እንዳስብሽው አድርገሽ ንገሪኝ...” ብላ የምትሰማውን ለመስማት ራሷን እያዘጋጀች ከፊቷ የተቀመጠችውን፣ የሶለንን ከአደጋው በፊት የመጨረሻ ቀናት ልትነግራት በምትችለው ብቸኛ ሰው ላይ አይደርስ ተከላች።

ሶፊያ የቆዳዋ ጠይምነት የሚያምር ፍካት አለው፣ ጠይም አበሻ ትመስላለች። ሀገሯ ፍርፍር ያለ ለስላሳ ሲሆን አሳድጋው ፍሪዝ ተደርጎ በጣም ያምራል። ዐይኗም ሀገሯም ጥቁር በኖማ ቀለም ነው፣ ፊቷም ወደ ክብነት ያመዝናል። ዐይኖቿ ዐይን የሚይዝ አሳዛኝ ለዛና ጥልቅ ውበት አላቸው። ከንፈሮቿ ወፈር ወፈር ማለታቸውና ትንሿ አፍንጫዋ ካባቷ የወረሰችው ገጽታ እንጂ የግሪክ ማንነቷን አያሳይም። እንከን የማይወጣላቸው ረጃጅም እግሮቿ ባደረገችው ጉልበቷ አካባቢ በሚደርሰው ቁምጣ የተነሣ ነጻነት አግኝተው በቀላሉ የተመልካች ቀልብ ይሰባሉ። ዛሬም አንገቷ የተሸፈነ ሲሆን ግራ እጇን ግን ያለድጋፍ በቀስታ እያንቀሳቀሰች መጠቀም ጀምራለች። አደጋው ደረቷና አንገቷ ላይ ቃጠሎ ያደረሰ ሲሆን፣ ጥይቶቹ የመቷት ሆዱን እና ደረቷን ስለነበረ ያደረገችው ቀዶ ህክምና የተወሰነበት ነበር። ደግነቱ ቁስሉ ምንም አይነት ኢንፈክሽን ስላልፈጠረ፣ በጥሩ ሁኔታ ያለብዙ ጠባሳ እየዳነላት ነው። ጭንቅላቷ ላይ የደረሰው መቀጥቀጥም ሙሉ በሙሉ ያለችግር የዳነ ነው የሚመስለው። ነገር ግን አሁንም ሆዱንና ደረቷን ያማታል። እጅግም ቀጭን የማይባል ቅርጽ መልካም ተክለ-ሰውነት አላት። ዕድሜዋ 28 አካባቢ ሲሆን፣ ከሰው ጋር በቀላሉ የሚግባባ ሰብእና አላት። የለበሰችው ልብስ ሁሉ ጥቁር ስለ ነበር መልካን የበለጠ አውጥቶታል።

“እም ... የኔ ሕይወት ራሱ አንድ የተመሰታተለ ምስጢር ነው። ለእም አይገባኝ። ማንነቱም ምንነቱም... አባቱ እንደምትገምቺው አፍሪካን አሜሪካን ነው። ደግና ጀግና ነበር ብል ማገኘን አይደለም። መጀመሪያ የሚሪካን ጦር አውሮፕላን አብራሪ ፓይለት የነበረ ሲሆን፣ ከዚያ በኋላ ግን በአውሮጳ የሲኦይዬ ኤጀንት ሆኖ ጀርመን በሥራ ተመድቦ ሲኖር ነው እንግዲህ በፋሽንና ፋይን አርት ትምህርት ላይ ከነበረችው እናቴ ጋር ባንድ ፓርቲ ላይ የተዋወቁት። ቤተ ሰባቱ በግሪክ ሃገር የታወቁ ሀብታሞች ሲሆኑ ዘረኛና አክራሪ ሃይማኖተኞች ነበሩ። እናቴና አባቱ ግን ያላቸው ትውውቅ ወደ ፍቅር ለመቀየር ጊዜም አልወሰደበት። በዚህ መሃል እኔ ተረገዝኩ። እናትና አባቱ ለመጋባት ቢወስኑም፣ የሱም ሆነ የሱዋ ቤተሰቦች ደስተኞች አልሆኑም። ስለዚህ ሁሉም እዚያው ጀርመን አገር ውስጥ ዝም ብለው አብረው ሲኖሩ እኔ ተወለድኩኝ። በዚህ መሃል ነው እናቴ አባቱ አስቀድሞ ያልነገራትን ነገር የሰማችው። ለካ አባቱ ከዚህ በፊት ሁለት ጊዜ አግብተ የፈታና ሦስት ልጆች የነበሩት ሰው ነው። ይህ ተጨማሪም ለመካከላቸው ያለው ግንኙነት እየሻከረ ሃደና ወደ መለያየት ተቃረበ። እሱም እድገት አግኝቶ ወደ ፊርማነት ተቀይሮ ሲሄድ እናቴ አሻፈረኝ አልሄድም አለች። ስለዚህ እኔን ይህ እሷ ጀርመን ቀረች። በዚህ ጊዜ እኔ የአራት ወደ የአምስት ዓመት ልጅ ነበርኩ። አባቱ ጀርመን ቀረች። በዚህ ጊዜ እኔ የአራት ወደ የአምስት ዓመት ልጅ ነበርኩ። አባቱ ሲለየኝ የተፈጠረብኝ ሰቆቃ በትንሹ ትዝ ይለኛል። ለአባቱ በቃ ምን ልበልሽ ትንሽ ልዕልትና ዕንቁው ነበርኩ። በሃደበት ሁሉ ይዞኝ ነበር የሚሰረው።” ብላ ፊቷ የቀረበውን ውሃ ፉት ስትል ሰሎሜም እየጣማት የመጣውን ታሪክ ለማዳመጥ የበለጠ ተመቻቸች።

“ያው ከዚያ በሁዋላ ከናቴ ጋር ነበር የቆየሁት ጀርመን ለአንድ ሁለት ዓመት ይመስለኛል። ከዚያም በኋላ ጀርመን አገር መኖር እናቴ ከባድ ሆኖባት እንደነበር ትዝ ይለኛል። በመሃል አባቱም ጥሎአት እንደ ሃደ ስላወቁም እንደሆነ እንጂ ከቤተ ሰባቱ ጋር ያለው ጠብ በረድ ብሎ ነበር። እንዲያውም አያቶቹ መጥተው ጠየቁን። በጣም ከባድ ኑሮ ነበር የምንኖረው። አባቷ በጣም ይወዷት ነበር። ጠባቸውም የበረታው ከዚያ የተነሣ ነበር መሰል። እሷ ብቻ ነበረች ሴት ልጃቸው። መጥተው ኑሮአችንን ሲያዩ እንደነሱ ላለ ደልቃቃ ቤተሰብ አስቃቂ ሆኖ ነው ያገኘች። አባቷም እናቷም እኔን ሲያዩኝና ሲያውቁኝ በቃ በጣም ነበር የወደዱኝ። የመጀመሪያ የልጅ ልጅም ስለሆንኩኝ ይሆናል። እኔም በቃ ልጥፍ ብዬ አልለቅም ስላልኩዋቸው ልባቸውን አቅልጬው ኖሯል። አትሄዱም ብዬ አስቸግርኩ። ከዚያም እናቴ ወደ ግሪክ ለመመለስ ስለ ተሰማማች በወሩ አቴንስ ሆነ መኖሪያችን።” አለች ሶፊያ አሁንም የሩቅ ታሪክን ከትዝታ ማህደሯ እየፈታች።

“ኑሮ እንደ ገና ደስታና ተድላ ያለበት ሆነ። የቤቱ ብርቅዬ ዕንቁ ነበርኩ። አያቶቹ እንደ ዕንቁላል ነው የያዙኝ። በሁለት ዓመቱ እናቴ ከዚያው ያገሬውን ሰው ለማግባት ስትወስን እኔ ካያቶቹ ጋር እንድናር ተወሰነ። አያቶቹን በጣም ብወዳቸውም ቅሉ እናቴንጃ አባቱንም ለነሱ ምቹት ተብሎ መነጠቁ ግን ሳይገዛኝ

አልቀረም። ያው ይሄም ተለመደ። እኛ ካለንበት ከተማ 3 ሰዓት ርቃ የምትኖረውም እናቱ ዐልፎ ዐልፎ መምጣቷም አልቀረም። እኔም ትምህርት ቤት በሚዘጋበት ጊዜና በከረምት አንዳንዴ እነሱ ጋ እየሄድኩ አሳልፋለሁ። ባሏ ደግና ርገፋ፣ ሰው ቢሆንም፤ እናትና አባቱ ዐብረው ይሆናሉ የሚለውን ስውር ህልሚያን ሰላጪለመብኝ ይሁን አላውቅም እጠላው እንደነበር ነው ትዝ የሚለኝ። ብላ ፊቷን ጨፍገማ ስታደርግ የሶሎሚም ፊት የሷት ተከትሎ ለቅጽበት ጨለም አለ።

“የቤተሰቡን ሁሉ ንብረትና ቢዝነስ የሚያንቀሳቅሰው የእናቱ ታላቅ ወንድም ሲሆን፤ ስላላገባ ከወላጆቹ ጋር ነበር የሚኖረው። መጀመሪያ ላይ ብዙም ለሱ ግድ አልነበረኝም። ጓላ ላይ ግን በቃ ከአባቱ ያጣሁትን ፍቅርና ትኩረት ከሱ ያገኘሁ መሰለኝ። እኔን የማይወስድበት ቦታ አልነበረም። በዚህ ጊዜ የአስር ዓመት ልጅ ነበርኩ። የማይገዛልኝ መሜወቻ አልነበረም። ቀስ ቀስ እያለ ግን የማይገባ ነገር እንዳደርግ ያባብለኝ ጀመር። እምቢ ስለውም ወደ ማስፈራራቱ አዘነበለ። እኔም በልጅ አእምሮዬ አንድም በመደለያው በመጭበርበር፤ ሌላም ማስፈራሪያውን በመስማት ቀስ ቀስ እያለ የፈለገውን ሁሉ አደርግለት ጀመር። አሁን ልነግርሽ የማልችላቸውን ጸያፍ ነገሮች ሁሉ ያስደርገኝ ጀመረ። ገና ባሥራ አንድ ዓመቱ ከብረ ንጽሕናዬን ወሰደው። ትዝ ይለኛል ያን ሰሞን አሞኝ፤ ሃኪም ቤት እወስዳለሁ ብሎ እንዴት ነገሩን አደባብሶ እንዳሳለፈው። በምድር ላይ ካሉ ሰዎች እንደሱ የምፈራው የምጠላው ሰው አልነበረም። በዚህ መሃል በትምህርቱም ደክምኩ በቃ ሕይወቴ የቀን ቅዠት ሆነብኝ። አንዳንድ አስፈሪ ፊልሞችን ያሳየኝና አንድ ነገር ብናገር እንደዚያ እንደሚያደርገኝ በልጅ አእምሮዬ ፍርሀት ይለቅብኛል።” አለችና ፍርሀቷና ንዴቷ ፊቷ ላይ እየተተረማመሰ እጇም መንቀጥቀጥ ጀመረ።

“በጣም የሚያሳዝን የሚያናድድም ነገር ነው። ለናትሽ ወይም ላያቶችሽ ወይም ትምህርት ቤት መናገር አትችይም ነበር?” አለች ምን ማድረግ እንዳለባት ያላወቀችው ሰሎሚ የሶፊያን እጅ በጎዘኔታ እያሻሸች። የሶፊያ እምባ መፍሰስ ጀምሮ ስለነበር ሶፊያ ከቦርሳዋ ውስጥ እሽግ ኖፕኪን ሰጠቻት።

“አየሽ ልጅ መሆን ... ሁሉን ታምኚያለሽ። ሰውዬው ሁሉን ቻይ ይመስልሃል። እናቱን ቢገድልብኝስ እንዲህ ቢያደርግና እንዲህ ቢቀበጥርስ...ታያለሽ። ደግሞ ጸጸትና ዕፍረት አለ። ‘አንቺ ይህንን ብትናገሪ ማንም አያምንሽም፤ እኔም ውሸትሽን መሆኑን ማሳመን አያቅተኝም፤ እንዲያውም አንቺን ራስሽን ነው የሚቀጡሽ’ ይለኛል። በቃ ውሸት እኮ እስራት ነው። የሚሰማኝ ሰሜት እኮ የዓለም ቆሻሻ መጣያ የሆነኩ ያህል ነው። አንዳንዴም ታጥቤ ታጥቤም አይለቀኝ እድፋ፣ የሰውዬው ጠረን። እስካሁን እሱ የሚቀጣውን ሽቶና አፍተር ሼቭ ዐይነት ነገር ሲሸቱኝ ያቅለሽልሽኛል። ለረጅም ጊዜ ወንድ ሲባል አውሬ ነበር የሚመስለኝ። የዋህነቴንና ንጹሕነቴንም ነው የመረዘው።”

“እሺ ከዚያስ እንዴት ሆነሽ?” አለች ሰሎሚ ታሪኩ ውስጥ ሙሉ ለሙሉ ተዘፍቃ።

“በታምኚም ባታምኝም በቃ ነገሩ ለአራት ዓመት ያህል ቀጠለ። ግን በቃ አያቶቼም እያረጁ ስለሆነ ይሁን አላውቅም ምንም የገባቸው አልመስለኝም። እናቱም ሦስት ልጆች ወልዳ በነሱ ሕይወት ተጠምዳ የኔ ጉዳይ የማንም ሊሆን አልቻለም። ሰውዬው ብዙ ሕፃናትን በዚህ መንገድ ያበላሽ ይመስለኛል። እንዲያውም ትልቅ የሕፃናት ርዳታ ድርጅት አለው። በያገሩም እየዞረ ሕፃናትን ይረዳ ነበር፤ በርግጥ ርዳታ ሳይሆን ሰይጣናዊ ጥፋት ይፈጽም ነበር ቢሉ ይሻላል። ከሁሉ ከሁሉ የሚቀፈኝ በገንዘብ ንይልና በበን አድራጎት ስም የተሸፈነ ክፋት መሆኑ ነው። ይህንን ክፋቱን የሚፈጽምበት አንድ ሰፊ አፓርትመንት ነበረው። የሞት ቤት ነው የሚመስለኝ። የሌለ የሕፃን መሜወቻ የለም። ግን ውስጡን ገባ ብለሽ ስታደው እሱ በሕፃናት የሚጫወትበት የርሱ የክፋት ጣቢያ ነው። ከተለያዩ አገሮችም አምጥቶ የሚያሳድጋቸው ሰባት ሕፃናት ነበሩት። ያው በሳምንቱ መጨረሻ የቤተ ሰብ ጊዜ እየተባለ በተራ በተራ ይዞአቸው እዚሁ ርኩስ ቤት ያመጣቸው ነበር። በመጨረሻም በቃ ዐመፀኛ መሆን ጀመርኩ። ትምህርት ቤት መደባደብ ቤትም ከአያቶቼ ጋር መጣላት አበዛሁ። እሱም እየወሰደ ሥቃዬን አበዛው። በመጨረሻም ራሴን ለማጥፋት ሙከራ ሳደርግ እናቱ ደነገጠች። አባቴን አምጪ አለበለዚያ ባዳር ጊዜ ራሴን አጠፋለሁ ብዬ ለናቱ እቅጩን ነገርኩዋት። አባቴ ወዲያው ሲመጣ እናቱ እንዴት ነገሩን አክብላ እንዳየችው ገርሞኝ ነበር።”

በዚህ መሃል የቀረበው ምግብ እየቀዘቀዘ ስለነበር ሰሎሚ ... “ውይ ይቅርታ ... ምግቡም ቀዘቀዘ... እኔም ተመስጫ ... እባክሽን በረሃብ እንዳልገልሽ?” አለች ምግቡን ወደ ሶፊያ ፊት ጠጋ እያደረገችና እያስተካከለች።

“እረ በኔው ጉዳይ ይገሮሽ ... በረኃብ ገደልኩሽ አይደል?” ብላ ሁለቱም ወደ መታጠቢያው ቤት ሄደው እጃቸውን ታጥበው መጡ። ጥራቱ እስከዚህም ቢሆን ቢያንስ ንጹሕ ነው መታጠቢያ ቤቱ። ከዚያም ሰሎሚ ጸሎት አድርጋ መመገብ ሲጀምሩ

“ከዚያ በፊት አባትሽ መጥተው አያውቁም ነበር?” አለች ሰሎሚ አሁንም የጉጉቷ ደረጃ እንደናረ። ሶፊያ እንጀራ አበላላን አቀላጥፋ ነው የምትችለው።

“አንድ ሁለት ጊዜ መጥቶ ነበር፤ ግን ለምን እንደሆነ አላውቅም እሱ ሲመጣ የቀጣሁት ስለሚመስለኝ ይሁን ናፍቆቱ ሆድ ስለሚያስብሰኝ፤ እንደገናም ቀርቦ መለየቱን ስለፈራሁ፤ በቃ አልቀርበውም ወይም አንድ ቀን እንዲህ ካየሁት በሁዋላ ዐይኑን ማየትም እንቢ እላለሁ፤ ሌሊት ደግሞ ሳለቅስ አድራለሁ። መንቻካ ቢጤ ሳልሆን አልቀርም። ከዚያም እናቱ ተደናግጦ ስለነበር ላባቴ ስትደውልለት እሱም ካሚሪካ ሲበር መጣ በሦስተኛው ቀን። እኔ ሳላውቅ እናቱም ለካ ላለፉት

አራት ዓመታት ስትታገለው የነበረው የጡት ካንሰር የመጨረሻ ደረጃ ደርሶ በሕይወት ለመኖር የተነገራት ቀሪ ጊዜ ሁለት ወር ነበር፤ ለዚህም ነው አባቴን ባስቸኳይ እንዲመጣ የፈለግኸው። እኔም ከሆስፒታል እንደወጣሁ እናቴ ቤት መሄድ እንደምፈልግ ተናግሮ ወደዚያው ሄድኩኝ። ያ አጎቴም እናቴ ቤት መጥቶ ማስፈራራቱንና ማባባሉን ሊቀጥል እንደሚፈልግ ስለገባኝ እናቴን ካጠገቤ እንድትለይ አልፈቀድኩም። ስለዚህም ምንም መናገር አልቻለም። ባይኑ ግን የሚልከው “ማስፈራራትና ልምምጥ ገብቶኛል።” አለች በዚህ ፊት ብቻ ያለውን ጎመን ወጥ ወደ ሰሎሜ በኩል በቆረሰችው እንጀራ እየገፋች፤ ትዝታዋን የሚገፋላት ይመስል።

“እና አባትሽ ሲመጡ ምን አለ?” አለች ሰሎሜ አሁንም በጉጉት

“አባቴ ሲመጣ ያው የድሮው ነው። እንዴት እንደሚወደኝና ስለሆነው ነገር ሁሉ ራሱን እንደሚወቅሥና ሁሉም እንደሚጸጸት ነገረኝ። ለምን እንደሆነ አላውቅም በጣም ነበር ያሳዘነኝ። በዚያን ጊዜ በዋናው የሲኦይኤ ቢሮ ተዛውሮ ዋሽንግተን ዲሲ ነበር የሚሠራው። በአብዛኛው በአውሮጳ ካሉ ሥራዎች ጋር በተቆጣጣሪነት ነበር የሚሠራው። በዲፕሎማት ፓስፖርት ነበር የመጣው። እናቴ እኔንና እሱን አስቀምጣ ለምን እንዲመጣ እንደ ፈለገች ልትነግረው ስትጀምር አቋርጫት “ዝም በላት እኔ ነኝ እንድትመጣ የፈለግሁህ” አልኩና ልቅሶይን ለቀቅሁት። እናቴ መታመምዋን ያወቅሁ ነው የመሰላት እንጂ የማፈነዳውን ቦንብ ፈጽሞ አላወቀችም። ሁለቱም ተደናግጠው “እሺ እሺ... አንቺ ነገሪኝ የኔ ልዕልት” ብሎ ፊቱ ተንበርክኮ አባቴ እኔን ማባባሉን ቀጠለ።

“ከዚያም የሆነውን ሁሉ አንድም ሳላስቀር እያለቀስኩ ዘክገዜ ነገርኩዋቸው። አባቴ እንደ ዕብድ አደረገው። እናቴ ተዝልፋለች መወደቃን እንኳ አላየም። እኔ ሮጮ ላይዋ ላይ ወድቄ ስጮኸ ነው የባነነው። እንጀራ አባቴና እሱ ተረዳድተው ወደ መኝታ ቤቷ ወሰዷት። ከዚያም አባቴ “እኔም የተናደድኩት ባንቺ አይደለም። እናትሽም ደንግጣ የወደቀችው ባንቺ አዝና አይደለም። እሱ ነው ... እሱ ነው ሰይጣኑ... ዝም በዩ የኔ ልዕልት ... ወይኔ እኔ ነኝ ለዚህ ሥቃይ ያጋለጥኩሽ ...” እያለ ቁጭ ብሎ ሲያለቅስ፤ በቃ ያ የልጅነቴ ፍቅር በውስጤ እንደገና ተጫረ። ከዚያም እናቴም ዐቅም ስታገኝ የቀራት ሁለት ወር አካባቢ እንደሆነና ከካንሰር ጋር ባላት ትግል ውስጥ ሆና ይህ ሁሉ ሲደርስብኝ ባለማወቁ ቁጭቷን እንባዋን እያዘነበች ነገረችኝ።”

“እናስ ምን አደረጉ አባትሽ? እንጀራ አባትሽና አያቶችሽ ምን አለ?” አለች ሰሎሜ እሷም ውስጧ እያረረ።

“አባቴ ለአንድ ሳምንት ነገሩን ለማንም እንዳናወራና ለጉብኝት ብቻ እንደመጣና መምጣቱንም ከናቴ መታመም ጋር አያይዘን እንድናወራ አደረገ።

የእንጀራ አባቴም በዚያን ጊዜ በአቴንስ ፖሊስ ውስጥ የሚሰራ መርማሪ ፖሊስ ስለነበር በሚቀጥለው ሁለት ቀን ከአባቴ ጋር ነገሩን ሲጽልቱበት የቆዩ መሰለኝ። በተጨማሪም እዚያ አካባቢ ካለው የሲኦይኤ ቢሮ ጋር ሳይሠሩ አልቀረም። ከእንጀራ አባቴ ጋር በጣም ነው የሚግባቡት፤ የሚከባበሩትም። እንጀራ አባቴ ርገሩን ብቻ ሳይሆን፤ በኔ የደረሰው ነገር እንደ እሳት እንዳንገባበው ያስታውቃል። ከዛን ቀን ጀምሮ እነሱ ጋ እንድቆይ ተደረገ። የናቴ ቤት ሰቦች እንጀራ አባቴን አይወዱትም። በተለይ አጎቴ ለሱ ያለው ጥላቻ የከፋ ነው። ከሥራው ሁሉ ሊያፈናቅለው ያልማሰው ጉድጓድ አልነበረም። እንጀራ አባቴ ግን በሥራው እጅግ የተመሰገነ ስለነበር ምንም ማድረግ አልቻለም።”

“እሺ ... ከሱ ብሶ ደግሞ! ይገርማል እኮ! እና ምን ተደረገ ከዛ?” አለች ሰሎሜ አሁንም አይናጅ ሶፊያ ላይ እንደተሰፋ

“በሳምንቱ እናቴ ቤት ትልቅ የቤተ ሰብ ስብሰባ ተደረገ፤ እናቴም የሕመሟን ጉዳይ ነግራቸው ሁሉም ሰው በጣም አዘነ። አጎቴና አያቶቼ እንዲቆዩና ሌላም የሚወያይት ነገር እንዳለ እናቴ ነግራቸው የቀሩት ቤተ ሰቦች ሲሄዱ እነሱ ሳሎን ቀሩ። አባቴ የዚያኑ ዕለት ማታ ጉዳዩን አንሥቶ ረጋ ባለ ሁኔታ አፍረጠረጠው። እናቴና እንጀራ አባቴ ዝም ብለው ነበር የሰሙት። አጎቴም እንዴት ተደፈርኩ አይነት አባቴን የሆነ ያልሆነ ሰድብ ተሳደሶ ካስፈለገ አንጠልጥሎ ሊያባርረው ወይም እስር ቤት ሊጨምረው እንደሚችል ደነፋ። አያቶቼም እንዴት ብንደፈር ነው ብለው ወዳጎቹ አዘነበሉ። እናቴ በዚህ ጊዜ ዘራፍ አለች። እንዲህ ሲሆን አባቴ ረጋ ብሎ ነበር የሚያዳምጣቸው።”

“ይገርማል ... ከዛስ” አለች ሰሎሜ ልክ እዛው በቦታው ያለች ያህል ስሜቷ እየጋለ።

“በመጨረሻም አባቴ በዲፕሎማቲክ ደረጃ ያለ ሰው መሆኑንና የሲኦይኤ ኤጀንት ስለሆነ የለፈለፉት ሁሉ ዋጋ እንደሌለው ቀዝቃዛ ፊት እያሳየ አስረዳቸው። በተጨማሪም አጎቴ ለሚያደርጋቸው ምስጢራዊ ሥራዎች ሁሉ መረጃ እንዳለውና ይህንንም ጠበቃ ይዞ ፋይል እንደሚከፍት ገለጸለት። አሁንም እንደለመደው ማስፈራራቱንና ድንፋታውን ሊቀጥል ሲል፤ አባቴ አንድ ወረቀትና ጥቂት ፎቶግራፍ በጁ ሰጥቶት “ምርጫው የራስህ ነው” አለውና ዝም አለ። አጎቴ ፊቱ በርበሬ ከመምሰሉም በላይ ባንድ ጊዜ እንዴት እንደተጨራመተ ትዝ ይለኛል። “ካስፈለገም ይህንን ኮፒ ለወላጆችህም ለዜና ማሠራጫዎችም እስጥልሃለሁ። ፍርድ ቤትም ብንሄድ የምትረታን አይመስለኝም። ይህ ደግሞ እጆ ላይ ካለው መረጃ አንድ ፕሮሰንትም አይሆን። ምን ትላለህ?” ብሎ አሁንም ቀዝቃዛ ፊቱን ቸረው አባቴ።” ብላ እንጀቱ እንደራሰ ሰው ከንፈሯን በምራቋ እያራሰች ወሬዋን ቀጠለች ሶፊያ።

“አሁን ያ ተነፍቶ የነበረ አማካኪ ያክለ ትዕቢቱ ተነፍሶ ውሃ ያጣ ደረቅ አሣ መምሰሉ ትዝ ይለኛል። “አሥር ደቂቃ እስጣችሁዋለሁ። ከወላጆችህ ጋር ተነጋገሩና የምጠይቃችሁን ታደርጋላችሁ አለበለዚያ መቀመቅ ትወርዳለሁ።” ብሎ ተነሥቶ ወጣ አባቱ እንደተጸየፋቸው ሁሉ። እኔና እናቴም እንደተመካከርን ሁሉ ተከትለነው ወጣን። እንዴት አድርጎ እንዳሳመናቸው ባናውቅም፤ ከዐሥር ደቂቃ በኋላ ስንመለስ የፈለገውን ሁሉ እንደሚያደርጉለት፤ ሆኖም ይህ ጉዳይ አደባባይ እንዳይወጣ ብቻ እንደሚፈልጉ ነገሩት። በመጀመሪያ ተንበርክኮ እኔንና እናቴን ይቅርታ እንዲጠይቅ አስደረገው። ከዚያም በሦስት ቀን ሕጋዊ ወረቀቱን አስጨርሰው እኔን ከዚህ ወደ አሜሪካ አባቱ ይዞኝ እንደሚሄድ ገልጾ ይህንን ካደረጉ ሁለተኛ ዐይናቸውን እንደማያይ ነገራቸው በንቀት እየተመለከታቸው። ባጭሩ እሱ ባለው ሁሉ ተስማምተው እንዴት እንደጨረሱት አላውቅም፤ እኔም አሜሪካ በሳምንቱ መጣሁ። እናቴና ባልዋ የተሻለ ህክምና ከተገኘ ተብሎ ተከትለውን ቢመጡም፤ እናቴ በሦስት ወር ውስጥ ዐረፈች። አባቴና እንጆራ አባቴ ግን ለአጎቴ የደለቱለት ድግስ ነበር። አጎቴ በወርና በሁለት ወር ወደ አሜሪካ እንደሚመላለስ አባቴ አውቆ ኖሯል።” ስትል

“የሚገርም ነው! አባትሽ ግን የሚገርሙ ሰው ናቸው! ሄረ እስኪ ትንሽም ቢሆን እየሳረሰሽ፤ ምግቡ እንደሆነ ቀዝቅዷል። ወይ ጉድ! ከዚያስ በኋላትሽ?” አለች አንዲት የተቆረጠች ቲማቲም እኗ ውስጥ እየከተተች ሰሎሚ

“ከዚያም በሁለተኛው ወር አሜሪካ መጥቶ እያለ ወጥመዱ ውስጥ አስገባው። እንዴት እንደሆነ ሳይታወቅ እሱ ሻንጣ ውስጥ እሱም ራሱ ያለበትን ሌሎችም በጣም አጸያፊ የሆኑ የሕፃናት ወሲባዊ ፊልሞች ያሉባቸውን ዲቪዲዎች እንደያዘ እጅ ከፍንጅ ተያዘ። እነርሱ እሱ ሻንጣ ውስጥ ይጨምሩት ወይም ራሱ ይዞት የነበረ ይሁን አላውቅም። ወንጀሉ ከፍተኛ ከብደት ያለው ከመሆኑም በላይ፤ ፊልሞቹ ውስጥ ራሱም መታየቱና የሌላ አገር ዜጋ መሆኑ የባሰ ከባድ ሰላደረገው ጉዳዩ በሲኦኒስ እጅ ወደቀ። በጉዳዩ የግሪክ ፖሊስም ተሳትፎበት ወዲያውኑ ከፍተኛ ፍተሻ ተደረገ፤ በቤቱም፤ በአጠቃላይ ንብረቱ ላይም። ምርመራው፤ የብዙ ሕፃናት ምስክርነት ሲጠናቀርና የከፋት አፓርታሚው ሲበረበር የተገኘው መረጃ ሁሉ ተጨምሮ ነገሩን ይበልጥ አገዛፈው።” ስትል

“ማይ ጋድ ... የሰራውን ነው ያገኘው! የዚህ ሁሉ ህጻን እምባና ደም!” አለች ሰሎሚ ነገሩ ሁሉ እየዘገነናት

“በኋላ አባቴ እንደነገረኝ ከሆነ፤ ግሪክ በመጣበት ጊዜ አፓርታሚው ውስጥ ካሜራ ጠምደው፤ በሚያሳድጋቸው ሕፃናት ላይ ይሠራ የነበረው የወሲብ ክፋትም ተቀድቶ በማስረጃነት ተይዞ ስለነበር፤ ያለምንም ምስክር ወንጀሉ ራሱ ነው ወጥመድ ውስጥ ያስገባው። አባቴ ለአጎቴ ከፍተኛ ጥላቻ ስለነበረው አደገኛ

ወንጀለኞች ከሚታሰሩበት ወህኒ ቤት ወስዶ አስወረወረው። ሕፃናትን በመድፈርና ለወሲብ በመጠቀም የሠራው ክፋት ስለተወራ፤ እስር ቤቱ ውስጥ ያሉ አውሬ የሆኑ ታላሪዎችም በወሲብ እንደተሳሳዩበት አባቴ ነግሮኛል። ምክንያቱም በየትኛውም የሚሪካ እስር ቤት ሕፃናትን በመድፈር የታሰረ እስረኛ በእስረኞቹ ስለሚጠላ፤ የወሲብ መጫወቻ ነው የሚሆነው። እሱ ደግሞ ተንደላቆ የኖረ የግሪክ ሞልቃቃ ምን ሊሆን እንደሚችል መገመት ትችያለሽ። በመጨረሻም የሃያ ዓመት እስር ተፈረደበት።” ብላ ከጠቀለለች የቆየችውን ትንሽ ጉርሻ እንደገና በወጥ አርሳ ጎረሰች።

“እቤት የሴት ልጅ መከራ... ምን አይነት አለም ውስጥ ነው የምንኖረው በካትሽ?” አለች ሰሎሚ የሰማችው ሁሉ ከአእምሮዋ በላይ ሆኖባት።

“ነገር ግን ስንት እንደሱ ዐይነቶች አሉ? ብዙ በጣም ብዙ። እንደኔ አባትና እንጆራ አባት ዐይነቶችስ ስንት ይኖራሉ? ጥቂት በጣም ጥቂት። ሴቶች አበላሻን ብዙ እኮ ነው። መውለድ ማርዝሱ ሳያንሰን እንደዚህ ዐይነት አውሬዎችንም ታግለን ነው እንግዲህ ከወንዶች እኩል እንድንሆን የሚጠበቅብን። ከመታገልስ ሌላ ምን ምርጫ አለን? ያው አባቴ እኔን ደገና ለማድረግ ያልሞከረው ነገር አልነበረም። እኔን ያልወሰደበት ሳይከላትራበትና አማካሪ ቢሮ አልነበረም። ግን እዚህ ከመጣሁ በኋላ ደግሞ ጭራሽ ዝብርቅርቄ ወጣ። ጥቁር ነኝ ነጭ? የሚለው ጥያቄ። ባህሉ ትምህርቱ፤ ያለፈው ታሪኬ። አባቴ ያስተማረኝ ምርጥ ትምህርት ቤት፤ በድሎት ኑሮም ነው ያኖረኝ። በቃ እኮ ምን ልበልሽ እኔና እሱ ነበርን የምንኖረው። ሌሎቹን ልጆቹን ይጠይቃል። ይረዳልም፤ ልጁ ግን እኔ ብቻ ነበርሁ ማለት እችላለሁ። ከእንጆራ አባቴም ጋር የወንድማማቾችን ያህል ቅርብ ናቸው ማለት ትችያለሽ። ሌሎቹም የእናቴ ልጆች አንክል ነው የሚሉት። ከዚያም ያው የናቴ አባዜ ይዞኝ እኔም ወደ አርቱ እዘነበልሁና ሠንሊና ሞደል ሆኜ ዐረፍሁት።” ብላ ያወራችው ታሪክ እንዳደከማት ሁሉ ወደኋላዋ ለጠጥ ብላ እየተቀመጠችና የቀዳችውን ውሃ ደጋግማፋት የማለት ያህል እየጠጣች።

“ይታየኛል ከዚህ ሁሉ በኋላ ሕይወት ምን ያህል ከባድ ፈተና እንደምትሆንብሽ።” አለች ሰሎሚ የሶፊያ ሁኔታ አስቸጋሪነት እየታያት።

“አየሽ ለራስሽ ያለሽ ክብርና ውስጣዊ ማንነት እንደመስተዋት ከተሰባበረ በኋላ፤ ምንም ቢደረግ ተመልሰሽ እንደ ድሮው መሆን ከባድ ነው። እኔ እንዲያውም ዕድለኛ ነኝ። እዪው አባቴ ያደረገልኝን። ግን ስንቷ ሴት ነች ከእንዲህ ዐይነት ነፍስን ከሚያሳድፍና ማንነትን ከሚሰነጣጥቅ ቁስለት ተፈውላ የምትወጣ። እና እኔም በቃ ካገኘሁት ወንድ ሁሉ ጋር መውጣት፤ መጠጠንም፤ ድረጉንም መጉሰር ሆነ ሥራዬ ከፍ እያልኩ ስሄድ። አንዳንዴ ገጽሕ መሆን ሲያቅትሽ፤ የለየለት ቆሻሻ በመሆን ውስጥሽን ጸጥ ለሚድረግ መሞከርም ይመስለኛል። ባንድ በኩል የእናቴ

ሞትና ያባቴ ልፋት ያሳዝነኛል፤ በሌላ በኩል ደግሞ ያሳለፍኩትን ሰቆቃ ሳስብ ለዚያ ያበቁኝ እነሱ ናቸው ይበላቸው ያሰኘኛል። እነሱንም የተበቀልኩ ይመስለኛል። በወንዶችም መጫወት ደስ ይለኛል። በራሴ እየተጫወትኩ እንደሆነ ግን አላውቅም ነበር።” አለች እንደገና ስሜቷ እየጋለፈ ሳታሰበው እጇን እያወናጨፈች። ታሪኳን በመቀጠል፡

“እዚህ ቺካጎማ መጥቼ ለማስተርስ ዲግሪዬ ሰሠራ ብሰብኝ ዐረፍኩ። ያልሞከርኩት ድረግ፣ ያልገባሁበት ክልብና ዝቅጠት አልነበረም። በመመርቂያዬ ሰሞን አባቴ መጥቶ እኔን ሰንብቶ ነበር። አንዳንዴ ሰጠጣ አመሽና ያገኘኝ ወንድ ይዞኝ ሄዶ ጠዋት እማላውቀው ሆቴል ወይም መኝታ ቤት ራሴን አገኘዋለሁ። እቤት ስመጣ የሰው ቀፎ ሆኜ ተኝቼ መዋል ነው። እሱ ደግሞ ምንም የማያውቀው ነገር የለም። ጥቂት ጊዜም ተከታትሎኝ የማደርገውን ነገር ሳያይ አይቀርም አሁን ሳስበው። ሁሉንም ነገር ዝም ብሎ ካየ በሁዋላ፣ አንድ ቀን ሽጉጥ አውጥቶ ፊቴ አቀባብሎ ሰጠኝና፡ “በቃ ዐይኔ እያየሽ ቀስ ብለሽ ራስሽን በመግደል ከምትገድዱኝ ይሄው ባንድ ጊዜ ጨርሻኝ። ተሠቃየሁ፣ ዐውቃለሁ እኔ ነኝ ለዚህ ያበቃሁሽ። ግን ምናል ሥቃይን አይተሽ ብትምሪኝ።” ብሎ እንባውን አውጥቶ ሲያለቅስ ነው መብረቅ እንደወደቀበት ያህል ባንኜ ድንብርብሬ የወጣው። ከዚያም ትንሽ ሞቅ ብሎኝ ስለነበር “የራሱህ ጉዳይ አንተስ ብትሆን ከሌላው በምን ትለያለህ? ወንዶች ስትባሉ ወንዶች ናችሁ፣ አንተም ራስ ወዳድ ነህ፤ ለኔ ብለህ አይደለም ለራሱህ ነው” ስለው ዝም ብሎ ለረጅም ሰዓት አየኝና ተነሥቶ ወጥቶ ሄደ። በማግስቱ በሆቴሉ ውስጥ ራሱን በዚያው ጥይት ገድሎ ተገኘ። ከዚያ በሁዋላ ሰውም የምሆን አልመስለኝም። በመጠጥና በድረግ ተመርገፎ እኔም ሆስፒታል ተገኘሁ። ያባቴን መሞት ግን ማመንም መቀበልም ነው ያቃተኝ። ከነዚህ ንዝረትና ከሞት አፋፍ ሰወጣ፣ ከሰብ ለመላቀቅ ጊዜው እንደሆነና ራሴን ማውደሜ የሞት መንገድ መሆኑን አሁን ልገልጸው በማልችለው መንገድ ገባኝ።” ብላ ሁለት እጇቿን ፊቷ ላይ አድርጋ ለጥቂት ጊዜ ዝም ስትል የምታደርገውን ያጣችው ሰሎሜም

“አዝናለሁ ... በጣም ያሳዝናል! አይዞሽ” ብላ ዝም አለች።

“ያው ሁሉም አለፈ አሁንም። በቃ በኮሌጅ ምረቃ ሥነ ሥርዐቱም ላይ ሳልገኝ ለሚቀጥለው ሦስት ወር በሱስ ማገገሚያ ጣቢያ ቆየሁ። ከዚያ ሰወጣ አንዳች የማላውቀው ሰላምና ያዲስ ጅማራ መንፈስ አድርብኝ ነበር። ምክንያቱን ልነግርሽ አልችልም። ብዙ እጸልይና መጽሐፍ ቅዱሴንም አነብ እንደነበር አልረሳውም። ትክክለኛው የመፈጠሪያ ትርጉም የገባኝና ማንነቴንም ለመቀበል ለመጀመሪያ ጊዜ ችዬ ነበር። ረዘም ላለ ጊዜ ወደማላውቀው ሩቅ አገር ሄጄ ራሴን የበለጠ ለመፈለግና በቀረው ዕድሜዬ ምን መሆንና ምን ማድረግ እንዳለብኝ ለማወቅ ጊዜው መሆኑን አስብኩኝ። አባቴ ሁሉም ለኢትዮጵያ ያለው ፍቅር በጣም ጠንካራ ነበር። እንደነገረኝ ከሆነ፣ በወቅቱ የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት የነበሩት ቀዳማዊ ኃይለ

ሥላሴ አሜሪካ በመጡ ጊዜ እሱ ገና ልጅ ነበረ። ጥቁር ንጉሥ በአሜሪካ የተደረገለት አቀባበልና የነጻነት ምሳሌ ሆነው እዚህ ያሉትን ጥቁሮች እንዴት እንዳነግሡት በስሜት ነበር የሚናገረው። የኮሌጅ ትምህርቱን ጨርሶ አየር ኃይል ከመግባቱ በፊት ፒስ ኮር ሆኖ ኢትዮጵያ ሄዶ እንደነበር ነግሮኛል። ኢትዮጵያ የቆየበት አንድ ዓመት በጥቁርነቱ የኩራብትና ሁሉም የልቡ ደስታ እንደሆነ ነበር የሚያውቀው። ሕዝቡ ቆንጆ፣ ታሪኩ ድንቅ የሆነ ሕዝብ ነው እያለ ማውራት ይወድ ነበር። ከዚህ የተነሣ አንድ ቀን አብረን ለመሄድ እናስብ ነበር።

“ዋው ይገርማል ... ስለዚህ ከኢትዮጵያ ጋር ቁርኝትሽ ከጀመረ ቆይቷል በይኛ!” ብላ ለመጀመሪያ ጊዜ ፈገግ ስትል፣ ሶፊያም ሳቅ ብላ ታሪኳን በመቀጠል

“አዎን ... ካባቴ የወረሰኩት ነው! በቃ ብድግ ብዬ ነበር ወደ ኢትዮጵያ የሄድኩት። ሰውም ቋንቋም አላውቅም። አባቴን ያስደሰትኩት፣ በእኔ ምክንያት አንጀቱ እንዳረረ ለመሞቱ ካሳ የካሰኩትም መስሎኝ ይሆናል እኔንጃ ብቻ። የሚገርመው በአጋጣሚ አጠገቤ ከተቀመጡት ዕድሜያቸው በስልሳው መጨረሻ አካባቢ ካሉ ኢትዮጵያዊ ሰውዬ ጋር እንደ ቀልድ ወሬ ጀመርን። ታሪኬን ከህ እስከ ፒ ነገርኩዋቸው፣ በቃ አባቴን መስለውኝ ስለነበር ይሁን እንጃ አላውቅም፣ ፍጹም ነጻነት ተሰምቶኝ ነበር። ብዙም ጊዜ ሳይወሰድብን በጣም ተግባባን። እዚህ አሜሪካ ብዙ ቆይተው ኢትዮጵያ በበጎ ፈቃደኛነት ኮሌጅ ለማስተማር እንደሚሄዱና ሌሎችም የበጎ አድራጎት ሥራና የግል ፕሮጀክቶች እንዳሏቸው ነገሩኝ። ወዓሊ እንደሆንኩ ስነግራቸው ትልቁ ልጃቸው የሥዕል አስተማሪ እንደሆነና የራሱን ስቲዲዮ ለመሥራት በሚያደርገውም ጥረት እያገዙት እንደሆነ ነገሩኝ። በቃ ከልጃቸውም ጋር ሊያስተዋውቁኝና የሚችሉትን እንደሚረዱኝ ነግረው አበረታቱኝ።” ብላ ጉሮሮዋን ጠራርጋ የበላችበትን እጇን በናፕኪኑ እየጠራረገች ወሬዋን ቀጠለች።

“አዲሳባ ስንደርስ ሆቴል መያዙን አግዘውኝ ሁሉም ነገር መስተካከሉን አይተው ነበር ወደ ቤት የሄዱት። በሚቀጥሉት ቀናት ከልጆቻቸውና ከልጅ ልጆቻቸው ሁሉ ጋር አስተዋወቁኝ። በቃ እግዚር ቤተ ሰብ ሰጠኝ፣ ሁለት ወር እቆያለሁ ብዬ የሄድኩት ሳላሰበው ብዙ ጊዜ ቆየሁ። በዚህ ጊዜ ብዙ ለውጥ ነበር በኔ ላይ የታየው። ገጠሩን፣ ከተማውን ታሪካዊውን፣ ተፈጥሮአዊውን ስፍራ ሁሉንም አየሁ። ከልጃቸውም ጋር ቤተ ሰብ ሆንን። ሁለት ትንንሽ ልጆች አሉት። ሚስቱ ደግሞ ፊስቱላ የሚባለው ሆስፒታል ነርስ ናት። እሷም እዚያ ወሰዳኝ በሕይወቴ የማልረሳቸውን ወጣት ሴቶች አስተዋውቃኝ በቃ ከነሱ ፍቅር ያዘኝ ነው የምልሽ። እኔን ነው የሚመስሉኝ። የነሱ ቁስል የሚፈወስበት ስፍራ ነበር ሆስፒታሉ፣ የእኔም የልብ ቁስል ባብዛኛው የተፈወሰበት ጊዜ ነበር። ከዚያም እዚህ እንደተመለስኩ አንድ በሕይወቴ ታሪክ ላይ የተመሠረተ አርት እግዚቢሽን ማዘጋጀት ጀመርኩ። በስድስተኛ ወሩ ተጠናቅቆ ለሕዝብ ተከፈቱ።” ስትል

“ምን ያህል ቆየሽ ኢትዮጵያ ግን? አማርኛስ ትንሽ ለመድሸ?” አለች ሰሎሜ ኢትዮጵያ የቆየችበትን ጊዜ ማወቅ ፈልጋ

“እ...ምም አመት አይሆንም ብለሽ ነው። አምን አማርኛ ትንሽ ለምጄ ነበር። ከፊስቲላ ሆስፒታል ህመምተኞቹ ጋር መግባባት ችግር ነበር ቢያንስ። ግን ማንም እንደሰለን ነበዝ አስተማሪ የለም። ከሱ ጋር ሆኜ ነው ብዙ የተማርኩት።” ብላ ሳቅ ስትል

“አዬ እሱማ ለራሱም እየታገለ ... እኔን አስተማረ እንዳትይኝ!” ብላ እዚያ ሳቅ አለችና “እሺ ስለ ኤግዚቢሽኑ ጀምረሽልኝ ነበር” አለች ወሬውን ላለማቋረጥ።

“ልክ እንደ ትናንት ነው ትዝ የሚለኝ። የኤግዚቢሽኑ የመጨረሻ ዕለት ነበር። ብዙም ሰው አልነበረም። እኔም ዝም ብዬ የሆነ መጽሔት ቢጤ እያነበብኩ ነበር። አንድ ወጣት ወደ አዳራሹ ገብቶ ወዲያ ወዲህ ሲል ቀልቤን ሳበው። ግን በቃ አልፎ አልፎ ስርቅ እያደረግሁ እያየሁት እኔም ንባቤን ቀጠልኩ። በኋላ አንድ ሥዕል ጋ ሲደርስ ከሥዕሉ ጋር ተጣብቆ ቀረ ማለት እችላለሁ። ሥዕሉ ደግሞ እኔም በጣም የምወደው ብቻ ሳይሆን ያው የኢትዮጵያ ሕይወቴ ምሳሌና የሕይወቴ ለውጥ ትሩፋት ነው። ልጅ አዝላ እህል የምትወቅጠው ሴት ጉዳይ በጣም ነበር የገረመኝ መጀመሪያ ፎቶውን ሳነሣው። እናም ራሴ ሃጂ ተዋወቅሁት ሠላሊዋ እኔ መሆኔን ነግሬው። ስለ ሥዕሉ ምን እንደሚያስብ ጠየቅሁት። ኢትዮጵያዊ እንደሆነ ሥዕሉን እንደወደደውና ሲያየው እንደተገረመ ነግሮኝ ያው ሶለን ሶለን ነው። እዚያው በቃ ሣቅ በሣቅ አደረገኝ። እንደሱ ዐይነት ቆንጆና ምርጥ ጭንቅላት ያለው ሰው ብዙ ያለ አይመስለኝም።” ብላ እየደዋን ለቀቀችው።

ሰሎሜም ተቀላቀለች። አባባይ በሌለበት ሁለቱም እንባቸውን አፈሰሱ። ምግቡን እንደ ነገሩ እንጂ ሁለቱም ወሬውን ነበር ለካ ሲሰለቅጡ የቆዩት። ሻዩም ፈጽሞ ቀዝቅዞአል። አስተናጋጁ አጠገባቸው መጥቶ፣ “የማደርግላችሁ ነገር ይኖር ይሆን?... እንግዲህ ምን ይደረጋል በቃ ... እንግዲህ” አለና ተጨማሪ ናፕኪን በየፊታቸው አስቀምጦ “ሻዩም በርዶባችኋልና ላሙቅላችሁ” ብሎ ማንቆርቆሪያውን ይዞ ሄደ። ሌላ የሚለው ቃል ሰላጠረው። ከሶለን ጋር ስለሚቀራረብና የሁለቱንም ዝምድና ስለሚያውቅ እሱም ኀዘኑ ነክቶታል። ሶለን ሲመጣ ቆም ብሎ ከሱ ጋር ማውራት ይወዳል፤ ወይ ያሥቀዋል አልያም በቃ አንድ ጠቃሚ ቁም ነገር ስለማይጠፋው ሲመጣ ደስ ይለው ነበር። ማድረግ የሚችለው ነገር ቢኖር፣ ለፈሰሰው እንባ መጥረጊያ ናፕኪንና በወጣ ይተካ ይመስል ዐዲስ ሻይ ከነማንቆርቆሪያው ይዞ ከተፍ ማለት ብቻ ነው። ሳያስቡት ለካ ሰዓቱም ሄዷል ቤቱም ሞላ ብሎ ጫጫታው በዝቶአል። አብዛኛው ተስተናጋጅ ወጣት ፈረንጅ ነው። አሁንም ለስለስ ያለ ያለማየሁ እሸቴ ዘፈን ነው ከሰጠ ጫጫታ ጀርባ የሚሰማው። ደጃም ፍንትው እንዳለ ነው። ሙቀቱም ከሃያ ዲግሪ ሲንቲግሬድ

አይበልጥም። እዚህ አገር አየሩ ደገና ሲሆን፤ ሰጠ ሁሉ እደጅ ነው የሚውለው። ሞቅ እያለ ሲሄድ ደግሞ እራቱን ነው መሆን የሚቀረው። ያው የክረምቱን ጅቦናና በታ መታፈግ ለማካካስ ሳይሆን አይቀርም።

አዲስ ሞቆ የመጣውን ሻይ እየቀዳላቸው፣ “አየሩ ዛሬ የሚበላ ነው መቼም” አለ በእንግሊዝኛ አስተናጋጁ ርእሱን ማስቀየሩ ነበር። “አይደል በጣም ያምራል” አለች ራሬያ አሁንም እንባዋ ቢቆምም በኀዘን በተሞላ ድምፅ። ድምፅዋ ለስለስ ያለና ሙብቃዊ ለዛ አለው። ሁሌም ሶለን ዝምታሽ ብክነት ነው፤ የምታወራው እንኳ ሳይኖር፣ አርጌ ጋዜጣም ቢሆን አስነብብሻለሁ እያለ ይቀልድ ነበር፤ ድምፅዋን እንደት እንደሚወደው ለመግለጽ።

ሰሎሜ ታሪኩ እንዲቋረጥ አልፈለገችም። አሁን ደግሞ በጣም የምትፈልገው በታ ላይ ነው ያሉት። “እሺ...” ብላ ዐይናይደን ማየት ቀጠለች፤ ቀጥሎ ስሜል የጉጉት እይታ።

“ሶለንን ሳገኘው ከኢትዮጵያ መጥቼ ሰድሰት ወር አካባቢ ነበር። ልክ እንደሴትዋዋ እኔም ኀዘኔንና ታሪኬን ዐገዬ በእጄ ያለውን የኑሮ አበላ ገለባውን ከፍሬ ለመለየት በቁጭትና በስሜት ወቀጣ ላይ ነበርኩ ማለት ይቻላል። በቃ ያ ሥዕል ለእኔ ያንን ነበር የሚወክለው። ትዝ ይለኛል ሶለን ያለኝ፣ ሥዕሉ ስሜትና አሁንነት ይነበብበታል። የሠላው ሕይወት ነጻብራቅ ይመስላል። ነበር ያለኝ። በርግጥም የራሴን ስሜት ሁሉ ደፍቼበት ነበር የማልኩት። ማለቴ ሴትዮዋ እኮ እኔ ራሴ ነበርኩ። እሱ ደግሞ በደንብ እንደገባው ነው የገባኝ። የሆነ ሆኖ በኋላ እንደተነጋገርነው መከጃጀላችን ወዲያው በቅጽበት የተፈጠረ ቢሆንም፣ ለአራት ወር ያህል ኋደኛዎች ብቻ ነበርን ማለት እችላለሁ። ማለት ማንም ስለ ፍቅር ግንኙነት አንሥቶ አያውቅም። ግን ሳንተያይ አንውልም ነበር።”

“ያን ሰሞን እዚህ ደቡብ ቺካጎ ነበር ብዙ ጊዜ የሚያሳልፈው። እንዲያውም እንደነገረኝ ወላጆቹ ነጭ ሰፈር ስለሚኖሩና ባጠቃላይ ኢትዮጵያውያን ራሳቸውን እንደ ጥቁር ስለማይቆጥሩ፣ ብስጭት ቢጤም አይበት ነበር። ብዙ ጊዜ አብሮአቸው የሚያሳልፈው ኋደኞቹም ለነጭ እምብዛም ግድ የሌላቸውና የጥቁር ጉዳይ የሚያብሰለሰላቸው ነበሩ። እኔንም ሊያስተዋውቀኝ ሞክሮ ነበር። በኋላም እሱ ወደዚህ ሰፈር ማለት ወደ ደቡብ ቺካጎ ጠቅልሎ ሲገባ እኔም ቀስ በቀስ ከቡድኑ ጋር ተቀላቀልኩ። መጀመሪያ ላይ የዕዕና የሱስ ጉዳዮች ሁሌም ስለሚያሳስበኝና እኔም በስንት ሥቃይ የተላቀቅሁት ችግር ስለሆነ ሶለንን አስጠነቅቀው ነበር። ያው ሶለን ደግሞ ባንድ ነገር ካመነ ታውቁዋለሽ።”

“ይገርማል! ... እቤት እኮ ይሄንን ሁሉ ማንም የሚያውቅ የለም። በቃ ከኔም ጋር እንደድሮው ግልጽ አልነበረም ማለት ነው። እሺ...” አለች ሰሎሜ አሁንም ፍላጎቷ እየጨመረ

“አላማቸው በጣም ትልቅ ነው ብዙ ጊዜ አብረውት የሚሆኑት ጓደኞቹ ትልቅ የጥቁር ሁለንተናዊ ለውጥን ማምጣት የሚል ዓላማ ነው ያላቸው። በጣም የሚገርሙ ጭንቅላቶች ናቸው የተሰበሰቡት ማለት ትችላለሽ። ጥቁር በጥቁር ይለወጣል የሚል ጽኑ እምነትም ነበራቸው። ጥቁሮችን ከማንነታቸው ሥር ጋር ማስተሳሰር የሚል ፕሮጀክትም እየቀረጹ ነበር። ይህም አፍሪካና ጥቁር መሬቷ የጥቁሮች ማንነት ምንጭ ስለሆነ ጥቁሮችን የኋላ ታሪካቸውን ከመወረቱ ከምንጨፍ ከጥንቱ ማንነታቸው ጋር ማስተሳሰር ነው መፍትሔው የሚል ዕሳቤ ነው ያለው። በታ ምን ልበለሽ ንግግራቸውንና ሐሳባቸውን ስትሰማ እንደ ኤሌክትሪክ ነው የሚነገርሽ። አንዱ የሐሳባቸው ትልቅነት በነጮች ማሳበብም ሆነ ነጭ እንደ መለኪያ መውሰድን ከሐሳባቸው ለማጥፋት ጠንክረው ይሠሩ ነበር። የነጭ ጠላትም አሽከርም መሆን አንፈልገንም ይሉላል። በታ በምድር ላይ ጥቁር ብቻ ቢኖር እንደሚኖረውና እንደምናስበው ነው መሆኑ ያለብን የሚል ፍልስፍናም አላቸው። ሶለን ደግሞ በቡድኑ ውስጥ በታ አብረችራቂ ኮከብ ሆኖ ነበር። ሁሉም ከፍ አድርገው ነበር የሚያዩት።”

ሳታሰበው “ወይኔ በቢዬ ...” አለችና ሶለንን እቤት ወስጥ በቢ ብለው እንደሚጠሩት ነግራት ወሬውን እንድትቀጥልላት ዝም አለች።

“ከሳማ በሚቀጥሉት ሁለት ወራት ውስጥ ሁለታችንም ቡድኑ ውስጥ ስምጥ ብለን እንደገባን ትዝ ይልኛል። ነገር ግን ቡድኑ በሁለት አንጃ እየተከፈለ መጣ። አንደኛው ቡድኑን ቡድኑን በገንዘብ ኃይል ለማሳደግ ማድረግ የሚገባንን ሁሉ ማድረግ አለብን የሚል ነው። ዕዕንና ሌሎች የገቢ ምንጮችን አራላልገን መጠቀም አለብን ብለው ነው የሚያምኑት። ያለገንዘብ ምንም ማድረግ አንችልም፤ ገንዘብ ለማግኘት ደግሞ የተገኘውን መንገድ ሁሉ መጠቀም አለብን ነው የሚሉት። ሶለን ያለበት ሌላው ቡድኑን ደግሞ ያ የተነግረበትን ዐላማ ማፍረስ ነው። የእንቅስቃሴው የገንዘብ ምንጭ ወንጀልና ዕዕ ሊሆን አይችልም የሚል ነበር።”

“ነገሩ ከጊዜ ወደ ጊዜ እየተካረረ መምጣቱ አልቀረም። እንዲያውም ቡድኑ በሁለት ወደ መከፈሉ ይበልጥ እየተቃረበ ሄደ። ሶለን የሁለተኛው ቡድኑ መሪ በመሆኑ እሱን እንደ ጠላት የሚያዩት ሰዎች ነበሩ። የቡድኑ መከፈል ብቻ ሳይሆን በጣም ተስፋ የሚያደርግባቸው አንዳንድ ልጆችም ተታለው ከዚያኛው ቡድኑ ጋር መቀላቀላቸው ይባስ ያበሳጨው ጀመር። እንዲያውም ሶለንን ከቡድኑ ማስወጣት ወይም መተናኩል የሚያስቡ ነበሩ። እርሱ ነጹሕ ጥቁር አሜሪካዊ እንዳልሆነና ሰደተኛ ሊመራን አይገባም እያሉ መጥፎ ነገር ስለ እርሱ ማውራታቸውን ቀጠሉ። እርሱ ደግሞ ምንም አይፈራም። እኔም ፍርሀቴና ጭንቀቱ ሊገድለኝ ሆነ። ሳላሰበው መጠጣትና ዕዕ መጠቀሚያ አገረብኩኝ። ሶለንም ብስጭቱም ግጭቱም ተጨምሮበት የኔኑ ጉዳዩ ተከተለ። ከተወሰነ ጊዜ በኋላም እኔም እሱም ተያይዘን መቀመጥ ወረድን።” አለችና እንባዋ እንደገና መፍሰስ ጀመረ።

ለሎሚ በነገሩ ተመስጣ፤ የሶፊያም ሆነ የራሷ እንባ እየፈሰሰ መሆኑን ልብ አላለችም። “ተያይዘን መቀመጥ ወረድን” የሚለው ሐሳብ እየከነከናት የበለጠ ማወቅ ብትፈልግም፤ መጠየቁንና ማወቁንም ፈራች። ሶለን የገባበትን መቀመጫና የዘቀጠ ሕይወት ለማወቅና ስለ ሶለን ያላትን እይታ ማጨለም አልፈለገችም። ይህችንም ከፊቷ የተቀመጠች አሳዛኝ ፍጡር አውሬ አድርጎ የሚያሳያትን ገጽታ ለማየት ድፍረቱን አላገኘችም። ስለዚህ ዝም ብላ መስማቱን መርጣለች። ፊቷ ሁሉ አይን ሆኖ ሶፊያ ላይ ተተክሎአል። ሶፊያም እንባዋን በያዘችው ናፕኪን ስትጠራርግ ቆየችና

“የሶለንን ዕዕ ተጠቃሚ መሆን ያወቁት የሌላኛው አንጃ መሪዎችም ያንን ተጠቅመው ጭራሽ ሶለንን ከቡድኑ እንዲገለልፍ ተቀባይነቱ እንዲጠፋ ለማድረግ የቻሉትን መተግበር ጀመሩ። መሸነፍን የማይወደው ሶለን ደግሞ በሚገርም ሁኔታ መጠጣቱንም ዕዕ መጠቀሙንም አቁሞ በታ ገትሮ ያዛቸው። የሱ ጥንካሬ ለኔም ብርታት ሰጥቶኝ ራሴን እንደገና ነጻ አደረግሁ። ሰው በውስጡ ያለው፤ እግዚር የሰጠው የፈለገውን የመምረጥ ጉልበት እንዴት ነይለኝ ነው ለክብ! ሆኖም በታ ስሙን በማጥፋት፤ አንዳንዴም በማያውቁት ሰዎች አማካይነት በማስፈራራት ያስቸግሩት ጀመር። የሚችለውን ሁሉ አድርጎ ነገሩ እየባሰና እየከረረ ሲመጣ እሱም ተስፋ መቁረጥ ጀመረ። ከእነሱ ውስጥ በተለይ ሁለቱ ሶለንን ጠምደውት ነበር። አንድ ቀን መኪናቸው ውስጥ ዕዕ ይዘው ይነዱ በነበረበት ጊዜ፤ በፖሊስ ሲያዙ ግጭቱ ሌላ መልክ መያዝ ጀመረ። እነሱ ያሰቡት እሱ እንደ ጠቆመባቸው ነው። እሱ ግን ምንም የሚያውቀው ነገር አልነበረም። ነገሩ ስላላማረን ለሌሎቹ መሪዎች ስለ ጉዳዩ አማካኝ ለጊዜው እርሱ ዞር ብል። በቆይ የሚሻል በመሆኑ ላይ ተስማሙ።

“እና ምን ማድረግ አሰባችሁ?” አለች ስሎሚ ሳታሰበው፤ አሁን ሁሉም ነገር ያለቀ ሶለንም መሞቱን የረሳች ይመስል።

“በዚህ መገልጫ ከአገር ውጪ ሥራ መፈላለግ እንደሚሻልና ለሁለታችንም ትንሽ ዞር ማለቱ የተሻለ ሊሆን እንደሚችል አሰብን። ከዚያም እግዚአብሔር ሲረዳን በሁለት ሳምንት ውስጥ ዱባይ ለኔም ለሱም ደገና ሥራ አገኘን። ሥራውን በፈለግነው ፍጥነት መጀመር እንደምንችል ተነግሮን ነበር። ዐላማችን አንድ ሁለት አመት እዚያ ከሠራን በኋላ እዚህ ያለው ነገር ምንም የማይሻሻል ከሆነ፤ ትንሽ ገንዘብ አጠራቅመን ኢትዮጵያ ገብተን ለመኖር ነበር። መቼም ሶለንም አገሩን እንዴት እንደሚወድ ታውቂያለሽ። እኔም እንደገና እንደ ተወለድኩባት አገር ነው የማያት ኢትዮጵያን። ግን ምን ያደርጋል... ሁሉም ነገር ጨልሟል ... አሁን...” ብላ እንባዋ እንዳዲስ ትኩስ ትኩሱ መፍሰስ ጀመረ።

ስሎሚ ግን የተፈጠረባት ጥያቄ አላሰችል ብሏት። “እኔ ምልሽ ታዲያ እንዴት ሆስፒታል ሲገባ በደሙ ውስጥ ኮኪዴንና አልክሆል ተገኘ?” አለችት ግራ

በገባው ሁኔታ የራሱን እንባ እየጠረገች። አልቃሽ ያልቃሽን እንባ አይጠርግ ያፋሰሳል እንጂ።

“እህ እህ... ያው ወደዚያው እየመጣሁ ነው... እናም እንደ ቀን ጠዋት ቤተ ክርስቲያን ይዞኝ ሄደ በሌሊት... ጸጥ ያለ ግቢ ነው። ከዚያም አገራችንን እጄን ይዞ ብዙ ደቂቃ ድምፁን አውጥቶ እያለቀሰ ጸሎት አደረሰ። በአብዛኛው ንስሐ ይበዛው ነበር። ግልጽነቱ እኔን እንዴት እንዳስደነገጠኝ ልነግርሽ አልቻልኩም። ከዚያ ልክ ሲጨርስ አንቺ የምትጽልይው አለሽ ወይ አለኝ። ደንግጬ ስለነበር አይ ያለኝም አልኩት። ግን ብዙ ነበረኝ እኮ። ምንም አላለኝም። እሼ ብሎ ፊቱ በርከክ በማለት በቃ! ካሁን በኋላ አንቺ ሚስቴም ጓደኛዬም ሆነሽ ሞት እስኪለየን አብረን እንድንኖር እፈልጋለሁ ምክንያቱም ከልቤ ስለምወድሽ ብሎ ይህችን ቀለበት ዘርግቶ ይጠብቀኝ ጀመር።” ብላ ጣቷ ላይ ያደረገችትን ያልተጋነነች። ግን በምታምር ቀጭን ነጭ ወርቅ ላይ ያለች፤ የምታምር ሚጢጢዬ አልማዝ ያለባትን ቀለበት አሳየችት።

ሰሎሚም የሶፊያን እጅ ወደራሷ ጠጋ አድርጋ “ወይኔ ... እንዴት ያምራል! በጣም ነው የምታምረው!” አለችና ደግሞ የሶለን አለመኖር ሃሳብ ሲመጣባት እንባዋ ሳታውቀው መፍሰስ ጀመረ። አሁንም ትንሽ ተሳቅሰው ሶፊያ ጨዋታውን ቀጠለች።

“ይብሰውን ድንብርብሬ ወጣ። ግን ንጹሕ ቅጽበት ነበረችና እኔም ተንበርክኬ ነበር የተቀበልኩት። ከዚያም እንባዬ ዝም ብሎ መፍሰስና ስቅለቅ ብዬ ማልቀስ ጀመርኩ። ሊያባብለኝም ቢያቅተው ምነው ምን አጠፋሁ ሲል፤ ‘እኔ ኅጢአቱ ብዙ ስለሆነና በኑዛይም ስለማያልቅ ንስሐም ደስታም ነው’ አልኩት። ከሁለት ቀን በኋላ ቤተ ሰቦቹን ሊያስተዋውቀኝና ዕቅዳችንን ልንነግራቸው ነበር ሐሳባችን። የዚያን ለታ ማታ ላይ ግን ደስታችንን ለማክበር እኔ በምወደው የግሪክ ቤት ነበር ለራት ቦታ ያስያዝኩት። እራት እየበላን ሳለን ሶለንን የማይወዱት አንጃዎች መሪዎች ከባሻገር እራት እየበሉ ሲሣጣቱ ዐይን ላይን ተገጣጠምን። ከዚያም እኛ ጠረጴዛ ድረስ መጥቶ ሞቅ ያለ ሰላምታ ሰጥቶን፤ ‘እንዴት ነው! አገር ለቃችሁ ልትሄዱ ነው አሉ፤ ቢያንስ አትሰናበቱንም እንዴ?’ ብሎ በምፀት ድምፅ ሲጠይቀን፤ ዕቅዳችንን እንዴት እንዳወቀ ገረመን። የሆነ ተንክሎል እንዳለው ቢሰማኝም ብዙ ቦታ አልሰጠሁትም። ደግሞም እዚያ እራት ልንበላ እንደሄድን እንዴት እንዳወቀ አስገርሞናል። አሁን ሳስበው ከሶለን ጋር የሚኖር ደባሉ የሆነ ልጅ የነሱ አባል ስለነበርና ሶለን ነገሮት ሊሆን ይችላል የራት ዕቅዱን። ያ ሰው ከአደጋው በኋላም በነገሩ ውስጥ እንዳለበት ታውቆ ታስሮአል። ሶለንም የሆነ ነገር እንደከነከውና ከዚያ በኋላ ሐሳቡን መሰብሰብ እንዳልቻለ ትዝ ይለኛል። ያን ጊዜ ነበር ቶሎ ያን ስፍራ ለቀን መውጣት አለብን ብሎ መውትወት የጀመረው።” ብላ በቁጭት ከንፈሯን ነክሳ ትንሽ ዝም አለች። ሰሎሚም እጇን እያባሰሰችት እንድታውራ አደፋፈረችት።

“ከዚያም ብሉ መልካም መንገድ... እንግዲህ በቅርብ እንደምንገናኝ ተስፋ አደርጋለሁ” ብሎን ሆቴሉን ለቅ ሄደ። የዚያን ለታ ማታ ያው ቀንዋን ለማክበር ብለን አንድ አንድ ብርጭቆ ወይን ብቻ ነው የጠጣነው። በደንብ ትዝ የሚለኝ ያ ነው። ግን ምግቡን ጨርሰን ለመውጣት ስንነሣ ልክ ዕዕ እንደወሰደ ያደነዘዘን አንዳች ነገር ነበር። ትዝ ይለኛል የሌለ ማቅና ግዴላሽነትም ፈጥሮብን ነበር። ሁሉም ግን እንደ ህልም ነበር የሆነብኝ። ተደጋግፈን መውጣታችንም ትዝ ይለኛል። ራት ከበላንም በኋላ ራሳችንን ልቅቅ አድርገን እንደነበርና የማናውቃቸው ሰዎች ወንበራችን ድረስ መጥተው ተጨማሪ መጠጥ የጠጣንና የደነሰንም ይመስለኛል። በቃ ምናልቁሽ ዝብርቅርቅ ያለ ነበር ወደ መጨረሻ ላይ፤ በጣም ላይመሽ እንዳልቀረም እንምታለሁ። ከዚያ በኋላ ትዝ የሚለኝ እንደ ህልም እንደ ህልም ሁለት ጥቋቁር መኪኖች በግራና በቀኛችን መጥተው የኛን መኪኖ እንደ ማጀብ አድርገው ሲተኩሱብን ነው። ከዚያ በሁዋላ እኔም ራሴን ያወቅሁት ከሁለት ሳምንት በኋላ አካባቢ ነው። ከአባቴ ጋር የሚሠራ ጓደኛው ተመላልሶ ይጠይቀኝ ነበር። ሁልጊዜም የነበርኩበት ክፍል ይጠበቅ እንደነበር ትዝ ይለኛል።

“እሱም እኮ መጨረሻ ላይ ብዙ ነገር ትዝ እንደማይለውና መ...ጨ...ረ...ሻ ላይ ... ሲተኩሱባችሁ ያ...ለ...ው...” ብላ የጀመረችውን መጨረስ አቅቷት ስታለቅስ ሶፊያም አብራት ማልቀሷን ቀጠለች። ከዚያም ትንሽ ጋብ ሲልላቸው ወሬዋን ቀጠለች።

“ከዚያም እንደተሻለኝ በወሩ አካባቢ ወደ ዋሽንጉቶን ዲሲ ተወስጄ ተጨማሪ ህክምና ተደረገልኝ። መጀመሪያ ላባቴ አገልግሎት ውለታ መስሎኝ ነበር። በኋላ ግን ጉዳዩ ከዚያ የተለየ እንደሆነ ነው ያባቴ ጓደኛ የነገረኝ። አባቴ እኔን የወሲብ በደል የፈጸመብኝን አጎቴን ስላሳሰረውና ስለተበቀለው እንዲሁም መላውን ቤተ ሰብ ስላጋላባቸው፤ የናቴ ቤተሰቦች ለበቀል ይሄንን ሁሉ ዓመት ሲዘጋጁ ኖሮአል ለካ። አባቴ መሞቱን አውቀው ስለነበር፤ የዚህ ሁሉ መንገድ አድርገው ያዩትና በቀላቸውን ማሳረፍ የፈለጉት እኔ ላይ ነበር። እኔና ሶለን እዚያ ቡድን ውስጥ እንዳለን ደርሰውበት ነበር። ከሶለን ጋር ግጭት ውስጥ ከነበረው አንጃ ጋር እኔን አሠቃይተው ሊገድሉላቸውና ብዙ ገንዘብ ሊከፍሏቸው ነበር የተሰማሙት።” ስትል ቀበል አድርጋ

“እኔ አላምንም ... ከዚህ ሁሉ ጊዜ በኋላ ... ምን አይነት ጨካኝ ቤተሰብ ነው?” ሰሎሚ እየዘገነናት።

“የሚገርምሽ እራት የበላንበት ቤት ከናቴ ቤተ ሰቦች ጋር የጋብቻ ግንኙነት ያላቸው ናቸው። አላወቅንም ነበር። ያው የቡድኑንም መሪዎች እዚያው ማየታችን አጋጣሚ አልነበረም። የመጀመሪያ ዕቅዳቸው አደንዝዘው አፍነው ሊወስዱን ነበር። በኋላ ግን በፈጠሩት የእርስ በርስ የመግባባት ችግር ሲጨቃጨቁ መኪኖችን ውስጥ ጥብቱን አመለጥናቸው። እኛ ጉዞ ስንጀምር ሐሳባቸውን ለውጠው

በዕዕ የተፈጠረ ጠብ አስመስለው ገድለውን ነበር አምልጠው የሄዱት። በኋላ ግን ነገሩ ሲመረመር የተያዙት የቡድኑ አባላት የናቱን ቤተ ሰቦች ወንጀል ጠንባሽነት ስላጋለጡ ኤፍቢአይ በምርመራው ገባበት። የቡድኑንም አካሄድ ባይነቁራዋ ሲጠብቁ የነበሩት ኤፍቢአዮች ድንገት ባደረጉት አሙሣ ብዙ ዕዕና ሌሎች ሕገ ወዋ ሥራ የሚፈጽሙባቸውን መሣሪያዎች ይዘው፤ አብዛኞቹን የቡድኑ አባላት በቁጥጥር ሥር አደረጓቸው። ምንም ወንጀል ስላልተገኘባቸው ሶለን የነበረበት ቡድን አባላት ብቻ ናቸው ያልተነኩት። በዚህ መሃል የእናቱ ቤተ ሰቦች አሁንም እኔን በተለይ ለማስገደልና ምስክር እንዳልሆን ሊያጠፉኝ እንደሚፈልጉ ስለደረሰብኩ ነው ያሸሹኝ። ከማንም ጋር እንዳልገናኝ ለሁለት ወር ተከልክዞ ነበር። በተለይ ለሶለን አሜይል እንዳላደርግ ከልክለውኝ ነበር የቆየሁት። አንድ ሁለት ጊዜም ተደብቄ አሜይል ሳደርግ ይዘውኝ ከልክለውኛል። ስለዚህ ያው ሁሉ ነገር ተረጋግቶ መምጣት እስኪችል መጠበቅ ነበረብኝ። ያ ሲሆን ደግሞ ሶለን ሁሉም ነገር ተብላሽቶ ጠበቀኝ...” አለችና የለቅሶዋ ሳግ እንደገና መጣና አቋረጣት።

“እህ አምላኬ ...ይሄ ራስ የሚበጠብጥ ነገር ነው። ምን እንደምልም አላውቅም” ብላ ሰሎሚንም የሰማችው ታሪክ ሌላ ዓለም ውስጥ ከተታት። ሁለቱም የሻይ ስኒያቸውን እያሻሹ ርቀው ነጉደው ጸጥ ብለዋል። በዚህ ጊዜ የመውጫ ሰዓቱ የደረሰው አስተናጋጅ ምንም የሚያስቸኩል የለም፤ በፈለጋችሁ ጊዜ ይደርሳል” ብሎ ሒሳቡን ጠረጴዛቸው ላይ ሲያስቀምጥ ጸጥታውን አደፈረሰው። “እሼ እናመሰግናለን” አለች ሒሳቡን ወደ ራስዋ ሰባ እያስቀመጠች ሰሎሚ። ሶፊያ ግን አሁንም የሰሜት ማዕበሉ እየናጣት ነው። ይሄ እንደ ልቦለድና ዘመናዊ አፈታሪክ እንጂ የሷው ሶለን እውነተኛ ታሪክም አልመሰላት ሰሎሚ። ምን ማሰብም ሆነ ምን ማለት እንዳለባት እንደጠፋባት ለረጅም ደቂቃ ጸጥ ብለው ቆዩ።

ሶፊያ በረጅሙ ተንፍሳ “እም ... ምናልባት ይሄንን ሁሉ ሐተታ ለምን ልነግርሽ እንደፈለግሁ ጥያቄ ሳይፈጠርብሽ አይቀርም። እየሽ የሶለን ቤተ ሰቦች ማንኛችሁም አታውቁኝም። ለምን አደጋው እንደ ደረሰበት፤ እንዴት ዕዕና አልኮሆኑ ደሙ ውስጥ እንደተገኘና ምናልባትም ከተወሰነ ጊዜ ወዲህ ለታየበት የባሕርይ ለውጥና ከቤተ ሰብ መራቅ ሁሉ ምክንያቱ እንቁቅልሽ ሆኖባችሁ ይሆናል። አንደኛ፤ ሶለን የሞተው ባላሰበው ሰዓት ብቻ ሳይሆን፤ ምንም በማይመለከተውና ባላጠፋው ጉዳይ ነው። መሞት የነበረብኝ እኔ ነበርኩ። ሌላው ለቤተሰብ ያለው ፍቅርና ሥሥት እንዴት እንደነበር አስታውሳለሁ። በተለይ አያቱን ሳያነግ አይውልም ነበር። ከእኛ ጋር ነው የሚኖሩት ነበር የሚለኝ።

“በተጨማሪም አንዲት የማትረባ ዱርዬ ሱሰኛ ሴት እንዳበላሸችውና ለመሞቱ ምክንያት እንደሆነችም በማሰብ በጥላቻ እንዳትሞሉ ነው። ራሴን ለመከላከል ሳይሆን እውነቱን ሁሉ አውቃችሁ ፍርዳችሁን መውሰድ እንድትችሉ። ደግሞም የገዳዮቹ ለፍትሕ መቅረብ የማይቀር ጉዳይ እንደሆነና በሂደት ላይ

እንዳለ እንድታውቁት ነው። ምናልባት ይህንን በከፊል ታውቁ ይሆናል። ከሁሉም በላይ ግን ለሶለን መታሰቢያና ስም ለማቆም ሕይወቴንም ቢሆን ለመክፈል ፈቃደኛ እንደሆነኩ ልነግርሽ ፈልጌ ነው።” ብላ ወደ ኋላ ደገፍ ብላ እንዳች ነገር ከሰሎሚ ለመስማት ይመስል ዝም ብላ ዐይኗን አየሩ ውስጥ ወርውራው ቀረች።

ሰሎሚም ጉሮሮዋን ጠረግ ጠረግ፤ ሒሳቡዋንም ሰብሰብ አድርጋ፤ “ይሄንን ሁሉ ከመንገድሽ ወጥተሽ ነገሮችን ለኔ ለመንገርና ግልጽ ለማድረግ ስላደረግሽው ጥረት በቂ ምስጋና ላቀርብልሽ የምችል አይመስለኝም። ለሶለንም ሳላየሽው ፍቅርና ክብር በጣም ነው የማመሰግነው። እርግጠኛ ነኝ ወላጆቼም እንዴ ይሄ ነዘን ትንሽ ጋብ ሲልላችው ሊያገኙሽ እንደሚመኙ። ከዚያ በተረፈ ግን ይሄ ለሁላችንም በጣም ከባድ ጊዜ ነው። ያው ተደጋግፈን ነው ልናልፈው የምንችለው። እንቺ ታድያ እዚህ ቺካጎ መቆየት ነው የምታስቢው ወይስ?”

“አይ እዚህማ ለእኔ በምንም አቅጣጫ ጥሩ አይደለም። ለነገሩ ከሦስት ቀን በኋላ አሜሪካን ለቅቄ ላልተወሰነ ጊዜ ልሄድ ወስኛለሁ። ሕይወቴ ምስቅልቅል ያለበት ጊዜ ነው። ከዚህ በኋላ እንዴት ነው የምኖረው? ለምንድነው የምኖረው? አላውቅም። ለማንኛውም በጣም በጣም ላገኝሽም የፈለግሁት ከዚህ በኋላ ምንም ይሁን ምን ቢያንስ እውነቱን ማወቁ የሚሰጣችሁ የኅሊና ዕረፍት እንኳ ይኖራል ብዬ ነው። ደግሞም ያሳየሽኝን ደግነት እንደ ምንም እንደቆጠርኩት ታስቢ ዘንድ አልፈልግም። ሶለን ላንቺ ያለውን ፍቅርና ልብ ስለማውቅ ሁል ጊዜም ላውቅሽ እፈልግ ነበር። ማን ያውቃል የሕይወትን መንገድ? እንደገናም እንገናኝ ይሆናል።” ብላ ቦርሳዋን ክፍታ የሆነ ነገር ፍለጋ ጀመረች።

“ማወቅ ከተፈቀደ ወደ የት ለመሄድ ነው ያሰብሽው?” አለች ሰሎሚም ትንሽ ቀና ብላ።

“እም እረ ... አዎን ምንም ችግር የለም። አትዮጵያ ነው የምሄደው። እዚያ ቅድም ካልኩሽ ጓደኛዬ ጋ በስተድዮው ለመሥራትና በተጨማሪም ለሕፃናትና በፈሰቱላ ሆስፒታል ላሉ ወጣት ሴቶች የአርት ትምህርት አስተምራለሁ ብዬ አስቤ ነው። እዚያ አገር እያለሁ ያገኘኋቸው የበን አድራጎት ድርጅት ሰዎች ሒሳቤን አካፍያቸው የነሱ ሠራተኛ አድርገው ሊደግፉኝ ቃል ገብተውልኛል። አንዳንድ ሥራ በነጻ ሠርቼላቸው ነበር። ስለዚህ ለሦስት ወር በጉብኝት ከሳ ቆይቼ እነሱ ፈቃድ ምናምኑን ይጨርሱልኛል። አሁን ግን ቶሎ ከዚህ መሄድ ነው የምፈልገው። ከዚያም እስኪ አያለሁ ሕይወት ወዴት እንደምትወስድኝ” ... ብላ ትክብ አለች።

“ለምን እንደሆነ አላውቅም እዚያ ምድር ላይ ነፍሴ የተቆራኘች ያህል ነው የሚሰማኝ። እንግዲህ ግራ የገባው ሰው ሽሽትም ሊሆን ይችላል። እርግጠኛ ሆኜ የምነግርሽ አሁን ሊያጠፋኝ ወደሚችል ጉዳዩ መሄድ አልፈልግም። በቃ አለ

አይደል? ... መጥፋት፣ መቀጣት፣ መበላሸት የሚፈልግ ግፊት ውስጠ ቢኖርም። ለሽሽትም ነው የምሄደው ከዚህ ውጥረት። እኔንጃ ... እስኪ እናያለን አለች እጆቿን አጣምራ።

“በጣም ጥሩ ውሳኔ ነው። አይሆንም! ምናልባት ከሁሉም ይልቅ በአሁኗ ሰዓት የሚሻለው ልብሽን መከተል ነው። ከጨለማው ዋሻ ባሻገር ብርሃንና ለምለም መሰከ ይገኛልና። እኔም እኮ ብዙ የምቆይ አልመሰለኝም። እዚያም እንገናኛለን ማለት እኮ ነው?” አለች ሰሎሚም እጇን በከፊል እንዳጣመረች።

“አይደል ... ? እኔም ደስ ይለኛል።” ብላ ትክገ ብላ ቆየችና “ሌላስ ጥያቄ አለሽ ምን አልባት ማወቅ የምትፈልገው? ... እም ይሄ ከሶለን ጋ መጨረሻ የተነሳነው ፎቶ ነው። ይሄ ደግሞ ከዱባይ ሊቀጥረን ከነበረው መሥሪያ ቤት የተላከልን የቅጥር ደብዳቤ ነበር። እነዚህም ፍሎሪዳ ሄደን ከአደጋው ጥቂት ወራቶች በፊት የተነሳናቸው ፎቶዎች ናቸው” ብላ አንድ ሃያ የሚሆኑ ፎቶዎችን ሰጠች።

“ውይ ... እንዴት ታምራላችሁ አብራችሁ፣ በጣም ነው የሚያምረው።” ብላ ፎቶዎቹን በተራ በተራ ማየቷን ቀጠለች።

“እመኪናዬ ውስጥም ጥቂት የምስጥሽ ነገር አለኝ” አለች ሶፊያ ቦርሳዋን መልሳ እያስተመጠች። ከዚያም ሒሳባቸውን ከፍለው ለመውጣት ተነሡ። መኪናቸው ጋ ሲደርሱ ሶፊያ የኋለኛውን በር ከፍታ አንድ ትልቅ በፍሬም ውስጥ ያለ ሥዕል ሰጠች። ሥዕሉ የሶለን ነው።

“ይሄ አደጋው ከመድረሱ ከሦስት ወር በፊት የሠራሁት የሱ ሥዕል ነው። ያው ሌላ ማድረግ ባልችልም ለናንተ ለቤተ ሰቦቹ ንዘኔንና ልባዊ ጸሎቴን የምገልጽበት ስጦታዬ ነው። ያው ከታቹ የሶለን ማስታወሻ ብዬ ጽፈዋለሁ።”

ሰሎሚ በሥዕሉ ፈፃ ቀረች። ልክ በሕይወት ያለ ነው የሚመስለው። እፋን ጠመም አድርጎ የሚሥቃት የራሱ ማቅ ናት። የሚወዳትን ቲሽርት ነው የለበሰው። በቃ ሶለን በሕይወት ያለ ነው የሚመስለው። ሥዕሉ የሶፊያን ችሎታ ብቻ ሳይሆን፤ ለሶለንም የነበራትን ፍቅር የሚያሳይ ይመስላል። ሰው የማይወደውን ሰው ምስል እንዲህ አርጎ ሊሥል አይችልምና። እቤት ሥዕሉን ሲያዩ ምን ሊሉ እንደሚችሉ በሐሳብዎ መጣባት። ከዚያም ተቃቅፈው ተሰነባበቱ። የኢትዮጵያ ስልክንም ሰጠች። ሰሎሚ ከኒውዮርክ ስትመለስ ሶፊያ ወደ ኢትዮጵያ እንደምትሄድ ሰላወቁ ስንብታቸው ጠንከር ያለ ነበር።

“እኔም ቶሎ ኢትዮጵያ የምመጣ ይመስለኛል። እዚያው በቶሎ እንገናኛለን። እንማሚን አግኝተሻቸው በደንብ ተዋውቀሻቸው ብትሄጃ ደስ ይለኝ ነበር። ግን እንዳልኩሽ እሁን ጥሩ ጊዜ ሳይሆን ይችላል።” ብላ አንገቷ ላይ ያለውን ሶለን ወደ ኢትዮጵያ ስትሄድ የሰጣትን ሐብል አውልቃ ሰጠችት ሰሎሚም።

የምትሰጣትና ልታጽናናት የምትችልበት ቃል ቢያጥራት እንጂ፤ ይህንን ለማንም ልትሰጠው የማትችለው የሶለን ማስታወሻ እንደሆነ ታውቃለች። ቆይቶም ልክ እንዳልሠራች ይሰማት ይሆናል።

“ይህ ሶለን ኢትዮጵያ ስሄድ የሰጠኝ ስጦታ ነው። አሁን ቢኖር ላንቺም ይህንን የሚሰጥሽ ይመስለኛል። እንድትበረቺና ተስፋ እንዳትቆርጨ።” ብላ እጇ ላይ አስተመጠችው። በልብ ቅርጽ ላይ የሶለን ጸሎትና ፍቅር ሁል ጊዜም ካንቺ ጋር ነው ይላል። ሶፊያም የምትለው ጠፍቶአት አቅፋት ስቅስቅ ብላ እያለቀሰች “አንቺ እንደ እጉቴ ነሽ። ሶለን እንዴት እንደሚወድሽ ሁሌም ትዝ ይለኛል። በርግጥ የምትገርማ ሰው ነሽ። በጣም አመሰግናለሁ” አለች። የተሰማትን የምትገልጽበት ቃል እንዳነግት ያስታውቃል።

ተለያይተው ሲሄዱ ሰሎሚ ስሜቷ ሁሉ ድብልቅልቅ አለባት። “ወይ ሶለን ያንተ ታሪክ ማለቂያ ያለው አይመስለኝም።” አለች ለራሷ። አራቱ የፍቅር ፈርጦች። ይህቺ ግራ የምታጋባ ውስብስብ ፈርጥ መሆኗ ጥርጥር የለውም። “አሁን የሦስቱስ ታሪክ ምን ይሆን?” ብላ አሰበች በድንገት። እሱ የጻፈውን ለማንበብና ከቻለችም የቀሩትን ለማግኘትም ጓጓች። የመጨረሻ ታሪኩም ሆነ አሟሟቱ ካሰበችው ይልቅ አሁን የሰማችው የተሻለም ግራ የሚያጋባም ሆኖ ተሰማት። ሰው እኮ ስለ ሞቱ ብቻ ሳይሆን ስላሟሟቱም የሚጨነቅ ፍጡር ነው። ሞቱ አይቀሬ ነውና አሟሟቱን አሳምርልኝ ማለቱ ክፋት የለውም። ሞት ዕጣፈንታ ነው። አሟሟት ግን ቀሪ ታሪክ። ሞት የማይቀር፤ አሟሟትም የማይመረጥ ዕጣፋንታ ሳይሆን ይቀራል? አሁን ለጊዜው ሰሎሚ ብዙ መልስ ያገኘች ያህል ቢሰማትም፤ ብዙ ጥያቄዎች ሳይፈጠሩባት አይቀርም። በሕይወት ውስጥ የምናገኛቸው መልሶች ሁሉ የጥያቄ በሮች ናቸውና።

ሶፊያ ያሚወተቻትን ታሪክ መኪናዋን እየነዳች እንደገና ማሰብ ጀመረች። “ወይ ጉድ ያለማጋንን እኮ አንድ ተንቀሳቃሽ ሳይብራሪ ናት!” አለች ድምፅዋን አውጥታ ለራሷ። አሳዘነችት። ደግሞም ስላገኘችት ፈጣሪዋን አመሰገነች። ንዘኑዋም የተወሰነ የቀነሰላት መስሎአታል በሰማችው ነገር። “እንዲያው ግን የሰው ሕይወት እንዴት ውስብስብ ነው? አሁን ይቺ የ28 ዓመት ወጣት በዚህ ሁሉ ውስጥ ማለፍ ነበረባት? ጀርመን ተወልዳ፤ ግሪክ አድጓ፤ እሚሪካ ተምራ፤ አሁን ደግሞ ኢትዮጵያ ልትሄድ ነው። ለምን ይሆን ከፊስቲላ ሕመምተኞች ጋር ለመሥራት የፈለገችው? ሥቃያቸው ስለተሰማት ይሆን ወይስ ሥቃይዋን በነሱ ሥቃይ፤ ታሪኳን በነሱ ታሪክ ውስጥ ልትረሳውና ልትፈውሰው? የሚለውም የሰሎሚ ቃንቅላት ያብላላው ሐሳብ ነበር። የበለጠ ሶፊያን ማወቅ እንዳለባት ነው የተሰማት። መጀመሪያ ግን ኒውዮርክ ሄዳ የራሱዋንም የኑሮ ፈር አቅጣጫ ማስያዝ ይገባታል። በዚያውም ሌላዋን ሦስተኛዋን የሶለንን የፍቅር ፈርጥ ለማግኘት አስባለች። ሳሮንን።

እንዲህ እንዲህ እያለች ሳታስበው በደመ ነፍስ ነድታ ቤት ስትቆም ነው መድረሷን ያወቀችው። ደመ ነፍስ እንግዲህ ከነቁው አእምሮአችን ሥር ያለው የተንጣለለው ከፊል ንቁና ድብቁ አእምሮአችን ነው የሚባለው። አንዳንዴ በደመ ነፍስ ኖረን በደመ ነፍስ መሞትም አለ። ደመ ነፍስ ስንል በርግጥ እንዳንዴ የሰውን እንስሳዊ የፍላጎት ግፊትንም ለመግለጽ እንጠቀምበታለን። እዚህ ጋ ግን ሰሎሜን ነድቶ እቤት ያደረሳት እንስሳዊው ሳይሆን፤ ረቂቁ ከሰሜትና ካስተሳሰብ ሥር የተወሸቀው ሌላው የፈቃድ መዘውር፤ ሰፋቱ የማይታወቀው የአእምሮ ክፍል ነው። ነቅቶ የሚንከላወሰውን አእምሮአችንን በጥልቅ የማንነታችን ውቅያኖስ ውስጥ ተወሽቆ እሱ ነው አሉ የሚያሾረው፤ የሚያሸከረከረውም።

ደመ ነፍስ የነፍስ ደም ነው፤ መልኩ ግን ቀይ አይደለም፤ የነፍስ ነገሮች በቀለም ሳይሆን በሐሳብ ደርዝ ነው የሚገለጹት። ደመ ሥጋ የሥጋ ህልውና እንደሆነ ሁሉ ደመ ነፍስም የነፍስን አኗኗር ይወስናል። ደመ ሥጋ ለሰውነት ሁሉ የሚያስፈልገውን ምግብና አካሊድን ያዳርሳል። ብሎም ካንዱ ክፍል ወደ ሌላው ጠቃሚ መልእክተኛ ንጥረ ነገሮችና ተወጋጅ ቆሻሻዎችን በልብ እየተገፋ ያመላልሳል ቀን ከሌት። እሱ በቆመበት ቀን ሕይወትም ትቆማለች። ደመ ነፍስም በነፍስ ዓለም ያንኑ ሳይሠራ ይቀራል? ቀን በውን ... ሌት በህልም ... አውቀን በነቃት ... ሳናውቅ በፍዘት ... የቀዳነውን ሐሳብ አመላላሽ ... ባቡራችን ... ቧንቧችን ነው። ሰሎሜ ሥዕሉን ቸኩል ቸኩል እያለች ከመኪናዋ አውርዳ ይዛ ወደ ቤት ስትገባ፤ ቤተ ዘመዱ ራት ሲያቀራርቡ ነበር የደረሰችው። እህሉ ተጋግሮ እንጀራው፤ ጂችም ተሰናብቶ ምስሉ ነው የቀረው። አንዱ ተሥሎ ሌላውም ተጋግሮ።

ሶፊያም ለብቻዋ ወደ አንድ ክፍል አጋርትመንቷ ነበር የሄደችው። ዊቶን ወደሚባለው ምዕራባዊ ቺካጎ ውስጥ ወደሚገኝ መኖሪያ ቤቶች ወደሚበኩበት ሰላማዊ የከተማው ክፍል ነው የተከራየችው። ሙሉ በሙሉ ዕቃው የተሟላለት ሲሆን፤ ከራዩ ወደድም ቢል የተከራየችው ለአንድ ወር ብቻ ነው። ወደ ኢትዮጵያ ልትሄድ ስለሆነ ዕቃዋን ሁሉ መልክ መልክ እያስያዘች ነው። የተወሰኑ ዕቃዎቿን መርጣ የዕቃ ማስቀመጫ ክፍል በመከራየት እዚያ አድርጋ ለመሄድ ነው ያሰበችው። የተረፈውን ደግሞ ለበን አድራጎት ድርጅት ለመስጠት ለይታዋለች። ሶፊያ ለሰሎሜ የነገረቻት ታሪክ ከሶለን ጋር በነበራቸው ግንኙነት የተፈጠረውን ሁኔታ ለማስረዳት የሚያስችላትን ብቻ ነው። ሶፊያ ለማንም የማትነግረው ታሪክና ገና ብዙ ሥራ የሚያስፈልገው እድንጋይ ላይ ወድቆ እንደተሰበሰበ ብርጭቆ ስብርብሩ የወጣ ማንነትም አላት። አንዳንዱን እዚህ አሜሪካ ትታው ልትሄድ ብትወስንም፤ አብዛኛው ግን እንደጥላቀ አብሮአት መሄዱ አይቀርም። ሲጨልም እየጠፋ፤ ሲነጋ እየመጣ። አንዴ እያጠረ፤ አንዴ ደግሞ እየረዘመ። ሲለው እየደበዘዘ፤ ሲያሻው ደግሞ እየደመቀ። ሁለተኛው የኢትዮጵያ ጉዞዋ ግን ምን እንዳዘጋጀላት ምንስ እንደሚያደርጋት ማን ያውቃል? ደግሞስ ሶፊያ ለሰሎሜ ከነገረቻት ውጪ የተለየ ዐይነት ሰው ብትሆንስ?

ወጥመድ

መላኩ በማግስቱ ወደ ዱባይ ሊሄድ ዝግጅቱን ጨርሷል። ኮንፌረንሱ የሚጀምረው ሰኞ ሲሆን እሱ እሁድ ለመጓዝ ነው ያሰበው። ሣራም ትንሹ ልጁ ጉንፋን አሞት ስለነበር ላለፉት ሶስት ቀናት ከቤት አልወጣችም። ዛሬ ግን ቸል ብሎት እፀም አረፍ ብላለች። ሌሎቹ ሁለቱ ልጆቿ ካባታቸውና ካያቶቻቸው ጋር ወደ ደብረማርቆስና ባሕርዳር ለአንድ ሳምንት ቆይታ ከሁለት ቀን በፊት ስለሄዱ በአንድ በኩል ትንሽ እርይ ብላ ነው የሰነበተችው። ቅዳሜ ከሰአት በኋላ ከጠኝ ሰአት ጀምሮ ከመላኩ ጋር ሽራተን ነበር የቆየት። ለአንድ ሰዓት ያህል ከዋኝ በኋላ ሳውና ባዝ ወስዳ፤ ማሳጅ አድርጋ ስለነበር ነው መሰል የድካም ስሜት ቢኖራትም እንኳ፤ ለራት ሲወጡ የረጋ ሰውነቷ ሁሉ ተፍታቶአል። ልጇም ያለወትሮው ተኝቶ ቆይቶ ስለነበር አላስቸገረም። ቢያንስ እስካሁን አልተደወለላትም። ምናልባት ሌሊት እንቅልፍ ሊኖራት እንደሚችል በማሰብ ፈርታለች። ከዚህ ዐይነቱ ጥሩ ቀን በኋላ ግን የማትችለው ነገር አይኖርም። ሣራና መላኩ አሜሪካ ከመሄዱ በፊት ስለነበራቸው መልካም ትዝታ እያወሩ ሁለቱም ርቧቸው ስለነበር ወደ አንድ የሚያውቁት ፒዛ ቤት ሄዱ።

ሣራ አዲስ አበባ ውስጥ ያሉትን የአእምሮ ህክምና አገልግሎቶች ሁሉ ጉብኝታለች። በተለይ ከሕፃናትና ወጣቶች አንጻር ያለውን ከፍተኛ ጉድለት ለመቅረፍ አንድ ነገር ማድረግ እንዳለባት እያሰበች ነው። አንድ የሕፃናት የአእምሮ ማእከል ከፍታ እዚህ አገር ለመሥራትም ልቧ በጣም ተነሣሥቷል። የራሷንም ልጅ ጨምራ እንደ ኦቲዝም ባሉ የአእምሮ እድገት መዘባትና ዝግመት ላላቸው ልጆች ክብካቤ የሚያደርግና የሕዝቡን ንቃት የሚጨምር ሥራ ለመሥራት ቆርጣለች። ሐሳቧን ለመላኩ ስታጫውተው ሙሉ ድጋፉን ነበር የሰጣት። ደግሞም የትዳሯ ጉዳይ እንዴት ሊሆን እንደሚችል ተጨንቆ ጠይቋታል። ምክንያቱም ምንተሰኛትም ሆነ የሱ ቤተ ሰቦች በጥብቅ የሚቃወሙት ሐሳብ እንደሆነ ስለሚያውቅ ነው። ትዳሩ ቢናጋ ደግሞ የልጆቹ ጉዳይ አሳባቢ ይሆናል። ከዚህም በተጨማሪ ስለ ኦቲዝም የተወሰነ ቢያነበም አሁንም ብዙ ጥያቄ አለው። እናትም የሙያውም ባለቤት ስለሆነች ከሣራ የተሻለ ስለዚህ ጉዳይ ማንም ሊያስረዳው አይችልም።

እንዲህ እንዲህ እያለች ሳታሰበው በደመ ነፍስ ነድታ ቤት ስትቆም ነው መድረሷን ያወቀችው። ደመ ነፍስ እንግዲህ ከነቁው አእምሮአችን ሥር ያለው የተንጣለለው ከፊል ንቁና ድብቁ አእምሮአችን ነው የሚባለው። አንዳንዴ በደመ ነፍስ ኖረን በደመ ነፍስ መሞትም አለ። ደመ ነፍስ ስንል በርግጥ አንዳንዴ የሰውን እንስሳዊ የፍላጎት ግፊትንም ለመግለጽ እንጠቀምበታለን። እዚህ ጋ ግን ሰሎሜን ነድቶ እቤት ያደረሳት እንስሳዊዉ ሳይሆን፤ ረቂቁ ከሰሜትና ካስተሳሰብ ሥር የተወሸቀው ሌላው የፈቃድ መዘውር፤ ሰፋቱ የማይታወቀው የአእምሮ ክፍል ነው። ነቅቶ የሚንከላወሰውን አእምሮአችንን በጥልቅ የማንነታችን ውቅያኖስ ውስጥ ተወሽቆ እሱ ነው አሉ የሚያሾረው፤ የሚያሽከረከረውም።

ደመ ነፍስ የነፍስ ደም ነው፤ መልኩ ግን ቀይ አይደለም፤ የነፍስ ነገሮች በቀለም ሳይሆን በሐሳብ ደርዝ ነው የሚገለጹት። ደመ ሥጋ የሥጋ ህልውና እንደሆነ ሁሉ ደመ ነፍስም የነፍስን አኗኗር ይወስናል። ደመ ሥጋ ለሰውነት ሁሉ የሚያስፈልገውን ምግብና እክሊጅን ያዳርሳል። ብሎም ካንዱ ክፍል ወደ ሌላው ጠቃሚ መልእክተኛ ንጥረ ነገሮችንና ተወጋጅ ቆሻሻዎችን በልብ እየተገፋ ያመላልሳል ቀን ከሌት። እሱ በቆመበት ቀን ሕይወትም ትቆማለች። ደመ ነፍስም በነፍስ ዓለም ያንኑ ሳይሠራ ይቀራል? ቀን በውን ... ሌት በህልም ... አውቀን በንቃት ... ሳናውቅ በፍዘት ... የቀዳነውን ሐሳብ አመላላሽ ... ባቡራችን ... ቧንቧችን ነው። ሰሎሜ ሥዕሉን ቸኩል ቸኩል እያለች ከመኪናዋ አውርዳ ይዛ ወደ ቤት ስትገባ፤ ቤት ዘመዱ ራት ሲያቀራርቡ ነበር የደረሰችው። እህሉ ተጋግሮ እንጀራው፤ ሟችም ተሰናብቶ ምስሉ ነው የቀረው። አንዱ ተሥሎ ሌላውም ተጋግሮ።

ሶፊያም ለብቻዋ ወደ እንድ ክፍል አጋርትመንቷ ነበር የሄደችው። ዊቶን ወደሚባለው ምዕራባዊ ቺካጎ ውስጥ ወደሚገኝ መኖሪያ ቤቶች ወደሚበዙበት ሰላማዊ የከተማው ክፍል ነው የተከራየችው። ሙሉ በሙሉ ዕቃው የተሟላለት ሲሆን፤ ከራዩ ወደድም ቢል የተከራየችው ለአንድ ወር ብቻ ነው። ወደ ኢትዮጵያ ልትሄድ ስለሆነ ዕቃዋን ሁሉ መልክ መልክ እያስያዘች ነው። የተወሰኑ ዕቃዎቿን መርጣ የዕቃ ማስቀመጫ ክፍል በመከራየት እዚያ አድርጋ ለመሄድ ነው ያሰበችው። የተረፈውን ደግሞ ለበጎ አድራጎት ድርጅት ለመስጠት ለይታዋለች። ሶፊያ ለሰሎሜ የነገረችት ታሪክ ከሶለን ጋር በነበራቸው ግንኙነት የተፈጠረውን ሁኔታ ለማስረዳት የሚያስችላትን ብቻ ነው። ሶፊያ ለማንም የማትነግረው ታሪክና ገና ብዙ ሥራ የሚያስፈልገው እድንጋይ ላይ ወድቆ እንደተሰበሰበ ብርጭቆ ስብርብና የወጣ ማንነትም አላት። አንዳንዱን እዚህ አሜሪካ ትታው ልትሄድ ብትወስንም፤ አብዛኛው ግን እንደጥላዋ አብሮአት መሄዱ አይቀርም። ሲጨልም እየጠፋ፤ ሲነጋ እየመጣ። አንዴ እያጠረ፤ አንዴ ደግሞ እየረዘመ። ሲለው እየደበዘዘ፤ ሲያሻው ደግሞ እየደመቀ። ሁለተኛው የኢትዮጵያ ጉዞዋ ግን ምን እንዳዘጋጀላት ምንስ እንደሚያደርጋት ማን ያውቃል? ደግሞስ ሶፊያ ለሰሎሜ ከነገረችት ውጪ የተለየ ዐይነት ሰው ብትሆንስ?

ወጥመድ

መላክ በማግስቱ ወደ ዱባይ ሊሄድ ዝግጅቱን ጨርቧል። ኮንፈረንሱ የሚጀምረው ሰኞ ሲሆን እሱ እሑድ ለመጓዝ ነው ያሰበው። ሣራም ትንሹ ልጁ ጉንፋን አሞት ስለነበር ላለፉት ሶስት ቀናት ከቤት አልወጣችም። ዛሬ ግን ሻል ብሎት እፃም አረፍ ብላለች። ሌሎቹ ሁለቱ ልጆቿ ካባታቸውና ካያቶቻቸው ጋር ወደ ደብረማርቆስና ባሕርዳር ለአንድ ሳምንት ቆይታ ከሁለት ቀን በፊት ስለሄዱ በአንድ በኩል ትንሽ እርዳታ ብላ ነው የሰነበተችው። ቅዳሜ ከሰአት በኋላ ከዘጠኝ ሰአት ጀምሮ ከመላክ ጋር ሽራተን ነበር የቆዩት። ለአንድ ሰዓት ያህል ከሞኙ በኋላ ሳውና ባዝ ወስዳ፤ ማሳጅ አድርጋ ስለነበር ነው መሰል የድካም ስሜት ቢኖራትም እንኳ፤ ለራት ሲወጡ የረጋ ሰውነቷ ሁሉ ተፍታቶአል። ልጇም ያለወትሮው ተኝቶ ቆይቶ ስለነበር አላስቸገረም። ቢያንስ እስካሁን አልተደወለላትም። ምናልባት ሌሊት እንቅልፍ ሊኖራት እንደማይችል በማሰብ ፈርታለች። ከዚህ ዐይነቱ ጥሩ ቀን በኋላ ግን የማትችለው ነገር አይኖርም። ሣራና መላክ አሜሪካ ከመሄዱ በፊት ስለነበራቸው መልካም ትዝታ እያወሩ ሁለቱም ርቧቸው ስለነበር ወደ አንድ የሚያውቁት ፒዛ ቤት ሄዱ።

ሣራ አዲስ አበባ ውስጥ ያሉትን የአእምሮ ህክምና አገልግሎቶች ሁሉ ገብቷታለች። በተለይ ከሕፃናትና ወጣቶች አንጻር ያለውን ከፍተኛ ጉድለት ለመቅረፍ አንድ ነገር ማድረግ እንዳለባት እያሰበች ነው። አንድ የሕፃናት የአእምሮ ማእከል ክፍታ እዚህ አገር ለመሥራትም ልቧ በጣም ተነሣሥቷል። የራሷንም ልጅ ጨምራ እንደ ኦቲዝም ባሉ የአእምሮ እድገት መዛባትና ዝግመት ላላቸው ልጆች ከብክቤ የሚያደርግና የሕዝቡን ንቃት የሚጨምር ሥራ ለመሥራት ቆርጣለች። ሐሳቧን ለመላክ ስታጫውተው ሙሉ ድጋፉን ነበር የሰጣት። ደግሞም የትዳሯ ጉዳይ እንዴት ሊሆን እንደሚችል ተጨንቆ ጠይቋታል። ምክንያቱም ምንተሰኛትም ሆነ የሱ ቤት ሰቦች በጥብቅ የሚቃወሙት ሐሳብ እንደሆነ ስለሚያውቅ ነው። ትዳሩ ቢኖጋ ደግሞ የልጆቹ ጉዳይ አሳሳቢ ይሆናል። ከዚህም በተጨማሪ ስለ ኦቲዝም የተወሰነ ቢያነብም አሁንም ብዙ ጥያቄ አለው። እናትም የሙያውም ባለቤት ስለሆነች ከሣራ የተሻለ ስለዚህ ጉዳይ ማንም ሊያስረዳው አይችልም።

“ግሪ በናትሽ ላደርቅሽ ነው እንግዲህ።” አለና መላኩ ጥያቄውን የጀመረው። “የባቢ ሕመም አቲዝም ነው አይደል ያልሸኝ። ለማንበብ ሞክረ ነበር ግን ያን ያህል አልገባኝም። ምን ዐይነት በሽታ ነው? ማለቱ ስሙ ራሱ አይገባኝም እኮ!” አላት ለማወቅ ያለው ጉጉት በአጠያየቁ እየታየበት።

“እም ... ም ምን መሰለህ መልዩ ... አቲዝም አንድ በሽታ ነው ማለት አይቻልም። በአጠቃላይ ተመሳሳይ መገለጫ ያላቸው ከአእምሮ እድገት መዛባት ጋር የተያያዙ ችግሮች የጋራ ስም ነው። አቲዝም የሚለው ስም ‘አውቶ’ ማለትም የአንድ ሰው እኔነት (ራስ) ከሚለው ቃል የወጣ ሲሆን፤ አቲዝም የተባለበት ምክንያት ይህ ችግር ያጋጠማቸው ሕፃናት አብዛኛው ዓለማቸው በራሳቸው ውስጥ ስለሚሸከረከር ነው። እሁን እየህ አእምሮው በትክክል የሚሠራ ሰው ውስጣዊውንና ውጫዊውን አለም አመጣጥኖ ነው የሚኖረው። አቲዝም ያለባቸው ህጻናት ግን ልክ ሳጥን ውስጥ እንዳለ ሰው ብዙውን ጊዜ የሚያሳልፉት በራሳቸው ጭንቅላት ውስጥ ነው። ከዚህም የተነሣ ለሰው ግራ የሚያጋባና ለመረዳት አስቸጋሪ የሆነ የባሕርይ፣ የቋንቋና የማኅበራዊ ግንኙነት ጉድለቶች ይታዩባቸዋል። ደግሞም በአብዛኞቹ ላይ የአእምሮ ዝግመት ይከሰታል። እንደ ባቢዬ በጣም የከፋ የአእምሮ ዝግመት ያለባቸው ከሆነ፤ ሕመሙን የበለጠ የከፋ ያደርገዋል። ሁሉም ልጆች በሁሉም አቅጣጫ በተመሳሳይ ደረጃ ጉድለት ስለማይኖራቸው፤ አቲዝም ያለበት እያንዳንዱ ልጅ አንድ ዐይነት ሊሆን አይችልም።” ብላ እየቀዘቀዘ የነበረውን ሻይዋን ፉት አለች።

“ቆይ እኔ ምልሽ ለምሳሌ ባቢዬ እንደ ሌላ ልጅ ስትይዝው ደስ አይለውም ወይም በቃ ግድም አይሰጠው። ደግሞም ሁሌ ከጁ የማትለየው ኳስ አለችው፤ ለምንድነው ነው እንደ ሌላ ልጅ እሷን ጥሎ በሌላ ነገር የማይጫወተው? አንዳንዴ እኮ ጭንቅ ይለኛል ትንሿዬ ነገር ይዞ በዛች ስንት ሰዓት ሙሉ ሲጫወት፤ ከተነካችበት ደግሞ እንዴት እንደሚበሳጭ!” አለ ጥያቄውን መቋጫት እያታተመና የተቀመጠበት መቀመጫ እንዳልተመቸው ሁሉ ለመስተካከል እየሞከረ።

“ምን መሰለህ ባጠቃላይ አቲዝም ያለባቸው ልጆች ለውጥ አይወዱም፤ ውጫዊ ለውጥ ውስጣዊ ዓለማቸውን ስለሚያውክባቸውም ሊሆን ይችላል። ስሜታቸው ደግሞ በጣም ስስና ስል ነው። ለምሳሌ ብርሃን፤ ድምፅ፤ ሽታ፤ ጣዕም ወይም ያንድ ነገር ልስላሴና ሻካራነት ለውጥ ለነሱ የመቆንጠዋ ወይም ከፍተኛ የሆነ ድምፅና ብርሃን እኛን የሚረብሽንን ያህል ነው የሚረብሻቸው። አንዳንዴ ደግሞ በራሳቸው ዓለም ውስጥ ገብተው ስለሚጠፉ በቃ እስከ መኖርህም ነው የሚረሱህ። ሌላው ቀርቶ ራሳቸውን እንደ ሦስተኛ ሰው የሚቆጥሩበት ጊዜም አለ። ለምሳሌ ባቢዬ መጥቶ ባቢ ካካ መጥቶበታል ሊለኝ ይችላል። ከሰው ይልቅ ከእንስሳቱና ግዑዛን ከሆኑ ነገሮች ጋር መጫወት ነው ደስ የሚላቸው። ምናልባት

ከሰው ይልቅ እንስሳቱና ግዑዛን ነገሮቹ የነሱን ፍላጎት ስለማይጫደቁ ሊሆን ይችላል። ከሌሎች ልጆች ጋር አብረውም ሆነ እየተወዳደሩ መጫወት አይችሉም። በተላሉ ሊጐዱም ስለሚችሉ ሁሉም ጥንቃቄና የተለየ ሥልጠና ሳትታከት ልትሰጣቸው ይገባል” አለች።

“ምንብስ ላይ አሁን ባቢዬ ከተፈጨ ሙዝና ገንፎ በቀር ምንም አይበላልሽም፤ ይህ ለምን እንደሆነ ይታወቃል?”

“ምን መሰለህ ቅድም እንዳልኩህ አንደኛ ለውጥ ፈጽሞ አይወዱም፤ በጣም ነው የሚረብሻቸው። ሁለተኛ ደግሞ ለጣዕም፤ ለሽታና በማንኛውም ነገር ልስላሴና ሻካራነት ውስጣቸው በቶሎ ነው የሚረብሸው። ከሌሎች ውጪ የሆነ ሁሉም ነገር ከምታስበው በላይ ነው የሚያውካቸው። በዚያ ላይ ደግሞ አሁን በባቢዬ ሁኔታ የአእምሮ ዝግመቱም ስላለ በቃ የሚፈልገውን ማወቁም ከባድ ነው።”

“ግን መንሥኤው ይታወቃል? ማለቱ ምንድነው የሚያመጣው? አንድ አንድ ሰዎች ከትባት ነው የሚያመጣው ይላሉ፤ በዘርስ ይተላለፋል?” አለ መላኩ አሁንም የጥያቄው ቋት ገና ሳይጐድል።

“እም...ምም ይሄ ነው ተብሎ ሊጠቀስ የሚችል አንድ መንሥኤ አለው ማለት አይቻልም እስካሁን ባለው ጥናት መሠረት። ደግሞ እንዳልኩህ አንድ ዐይነት ሕመምም ነው ለማለት አዳጋች ነው። ከዛ በተጨማሪ ብዙ አጨቃጫቂና ግር የሚያሰኙ ቲምሪዎችና መንሥኤ ተደርገው የሚወሰዱ ጉዳዮች ቢኖሩም፤ አንዱም ሙሉ በሙሉ የተረጋገጠ ነው ለማለት ይከብዳል። ሕክምናውን አዳጋች የሚያደርገውም እሱ ነው። የክትባቱ ጉዳይ ገና የተረጋገጠ አይደለም። እስካሁን ያሉ ጥናቶች አለታዊ ምልክታ ነው ያላቸው። ያው ለክትባት ካምፓኒዎችም ትልቅ ቢዝነስ ስለ ሆነ ብዙ ሰዎች ያሉትን ጥናቶች ከልብ እይቀበሉዋቸውም። ብዙ ‘ጀነቲክ’ የሆኑ መንሥኤዎችና ጠቋሚ ነገሮች ቢኖሩም፤ አንድ የታወቀ ‘ጂን’ ነገሩን ያመጣዋል ብሎ ለማስረዳት አልተቻለም። በዘር የመሄዱም ጉዳይ ያንን ያህል የታወቀና የተረጋገጠ መልክ ያለው ሆኖ አልተገኘም። ከምንብ ጋር የተያያዙ ማዳበሪያ፣ ፀረ አረምና ፀረ ተባይ መርዞች፤ ምንብ ሲታሸግ ሳይበላሽ እንዲቆይ ለማድረግ ጥቅም ላይ የሚውል ኬሚካል ... ወዘተ የሚወነጀሉበት ሁኔታ አለ። እናት በርግዝና ጊዜ ወይም ሕፃኑ በጣም ትንሽ በነበረ ዕድሜው ወቅት በተለያዩ ካይረሶች ተጠቅቶ ሊሆን ይችላል የሚል መላ ምትም አለ። ግን ያው አሁንም እንዳልኩህ ይሄ ነው ተብሎ በርግጠኝነት ሊጠቁም የሚችል መንሥኤ ግን ገና አልተገኘም።” አለች ረጅም ማበራሪያዋን ገታ አድርጋ።

“ሕፃኑ ስንት ዓመት ሲሆነው ነው ነገሩን በርግጠኝነት ማወቅ የሚቻለው? ምንድነው አንድ ሕፃን አቲዝም አለበት ለማለት የሚያስችለው? አንቺ በስንት

ዓመቱ ነው ባለ ይህ ችግር እንዳለበት ያወቅሸው?" አለና እቃ የሚሰበሰበውን አስተናጋጅ ሌላ ሻይ እንዲያመጣለት ነገረው

“ትልቁ ችግር ምን መሰለህ? ማንም እናት ወይም ወላጅ ይህንን ችግር በቀላሉ አምኖ መቀበል ስለማይፈልግ ችግሮቹን እንኳ እያየ እንዳለየ ነው የሚሆነው። ሲነገረውም አይቀበልም። እኔ እንኳን አስበው ራሴ የሕፃናት እእምሮ ሃኪም ሆኜ በቃ ዝግጁ አልነበርኩም። የመጀመሪያ ልጅህ ካልሆነ ነገሩን ቶሎ ለማወቅ ይቀልላል። የመጀመሪያ ልጅ ሲሆን ግን ከባድ ነው ማንጸጸሪያ ስለማይኖርህ። በሌላ በኩል ደግሞ ሁሉም ልጅ ላይ የምታየው ምልክት ስለሚለያይ አንዳንዴ አስቸጋሪ ያደርገዋል። ከዚያ በተረፈ ግን አንዳንድ ልጆች ላይ ደህና ማደግ ጀምረው ስድስት ወርና አንድ ዓመት ሲሆናቸው ነው ነገሩ የሚጀምረው። ይህ ደግሞ አልፎ አልፎ የሚታይ የኦቲዝም ዐይነት ነው።

“በአጠቃላይ ግን ብዙ ወላጅ ነገሩን በትክክል ለይቶ ወደ ህክምና ሲመጣ ሦስት ዓመትና ከዚያም በላይ ይሆናል። ከሁለት ዓመት ጀምሮ ነገሩን ልብ ካልከው ከሚታሰበው በላይ ግልጽ ሊሆን ይችላል። ሆኖም ምልክቶቹ ሕፃኑ አንድ ዓመት ሲሆነው ጀምሮ በደንብ ይታያሉ። ልጆቹ ለመታቀፍና ለመያዝ አንድም ግድ የሌላቸው ይሆናሉ ወይም እሪ ብለውም ሊያስቸግሩ ይችላሉ። እኛ ቶሎ ላይፈቱ ወይም በትክክል ላይፈቱ ይችላሉ። የምግብ አመጋገብና እንቅልፋቸው የተዛባ ይሆናል። አንዳንዴ በቃ በራሳቸው ዓለም ውስጥ ገብተው ይጠፋሉ። ለድምፅም ሆነ ጤነኛ የሆነ ሕፃን በቀላሉ መልስ ለሚሰጥህ ነገር መልስ አይሰጡም። በቋንቋ፣ በግንኙነትና በባሕርይ ዙርያ ወይ የዘገዩ ወይ የተለዩ ነው የሚሆኑብህ። አለበለዚያ ለውጪው ዓለም ደንታ ቢስና ቁጡ ዐይነት ይመስላል። ከአራት ሦስቱ ታማሚዎች ወንድ ሕፃናት ናቸው። እእምሮአቸው ዘገምተኛ ከሆኑ ደግሞ ችግሩ የባሰውን ለወላጅ ከአቅም በላይ ሊከብድ ይችላል። የአእምሮ ዘገምተኛነት ደግሞ በብዙዎቹ ላይ ይታያል።”

“ዋው! የሚገርም ነገር ነው። ቶሎ ማወቁና አለማወቁ ለውጥ አለው? ማለቱ ግን በአጠቃላይ ህክምና አለው ወይስ ሁሉም እንደዚሁ ነው የሚኖሩት?” አለ አሁንም ጥያቄዎቹ እየበዙበት በውስጡ።

“አዎን ... በጣም ለውጥ አለው... ነገሩን በጊዜ ማወቁ ሕፃናቱን በቋንቋም ሆነ በሌሎቹ ማገበራዊና አእምሮአዊ እድገቶች ለመርዳትና ቶሎ ወደ መንገድ ለመመለስ ቁልፍ ነገር ነው። በጣም ካደጉ በኋላ ወደ ህክምና ለሚመጡ ልጆች ሊደረግ የሚችለው ነገር በጣም ውስን ነው። ህክምናው ዘርፈ ብዙና የብዙ ባለሙያዎችን ድጋፍ የሚፈልግ ከመሆኑም በላይ ወላጆችንም ማሳተፍ ይኖርበታል። እንደ ወባና ሳንባ ነቀርሳ የሚድን ሕመም አይደለም። ብዙ ሕፃናት ከችግሩ ጋር ምናልባት ዕድሜ ልካቸውን መታገላቸው አይቀርም። ህክምናው

በልጆቹም ሆነ በቤተ ሰባቸው ላይ ትልቅ ለውጥ የሚያመጣ ሲሆን ያልታከሙ ሕፃናትና ወላጆች ሥቃይ ግን በጣም ልክ የለውም።” አለች ከቦርሳዋ ውስጥ የእጅ ማጽጃ ፈላሽ እያወጣች።

“ህክምናው ትምህርትን፣ ለነሮ የሚያስፈልጉ መሠረታዊ ችሎታዎችን፣ ማገበራዊና ግንኙነታዊ ዐቅምን ማዳበርንና አስቸጋሪ የሆኑ ባሕርያትን ማረቅንም ያጠቃልላል። በመድኃኒት የሚደረገው ነገር በጣም ውስን ነው። ነገሩን መከላከል የሚቻልበት መንገድ ገና አልታወቀም። ለዚህም ነው መንሥኤውን ማወቅ የሚያስፈልገን። የባቢ ግን ከፍተኛ የአእምሮ ዝግመትም ስላለበት በጣም ከባድ ነው። ምናልባትም የዕድሜ ልክ እገባ ያስፈልገዋል። የተወሰኑ ነገሮችን ለራሱ ማድረግ ከቻለ እንኳ ትልቅ ድል ነው።” ብላ እንባዋ እያቀረረ ትከዝ ብላ እጇን እንዳጣመረች ማውራቷን አቆመች። የሻዩን ስኒ እየነካካችና በጣቷ መታ መታ እያደረገች ሳታስበው እንባዋ ዱብ ዱብ አለ።

መላኩም ግራ ገባው ምን ማለት እንዳለበት። “አ ይቅርታ... ማሪ... እምም...” ብሎ ምን ማለት እንዳለበት እርግጠኛ ስላልነበረ ጀርባዋንና ትከሻዋን ማሻሸት ጀመረ።

“አይ መሌ ... እንዲያው እናት መሆን እንዴት ከባድ መሰለህ? ብዙ ነው ያለቀስኩት። አንዳንዴ ራሴህን ትኩንናለህ፤ ሌላ ጊዜ ደግሞ ከፈጣሪ ትጣላለህ። ከዚያ ደግሞ ቁጣ ቁጥት... ምን ልበልህ!... ሃኪም መሆንህም ምንም አይጠቅምህም። ደግሞም እንደገና ለምን እኔ የሚለውን ጥያቄ ይዘህ ሳትጨርስ የባሰ ብዙ ችግር ታደና... ለምን ሌላውስ ትላለህ። ፈተና ነው ብቻ” ብላ በረጅሙ ተነፈሰች።

“አይደል ማሪ... በጣም ከባድ መሆን አለበት መቼም። አንቺ ግን ስንት ዓመቱ ላይ ነው መጀመሪያ ያውቅሸው?” አለ አሁንም ከመጠየቅ በቀር ምን ማድረግ እንዳለበት ስላላወቀ።

“ አሁን ወደ ኋላ ሳየው ስድስት ወሩም ላይ ብዙ ምልክቶች ነበሩት። በቃ እንደ ሌሎቹ ልጆች አይሥቅም፤ ስታቅፈው ወይ ይነጫነጫል ወይም ደግሞ መኖርህንም አያስብም። በቃ ሁሉም ነገሩ ደግሞ የዘገዩ ነበር። በመጨረሻም አንድ ዓመት ከስድስት ወር ሲሆነው ጨካኝ ወስጄ ሳስመረምረው ሃኪሞቹ ትልቅ ጥርጣሬ ቢኖራቸውም ገና ሕፃን ስለሆነ ትንሽ እንድንታገሥ ነገሩኝ። መጨረሻ ላይ ግን ሁለት ዓመት ከስምንት ወር ሲሆነው በትክክል ኦቲዝም እንዳለበት ተነግሮን ህክምናውን ጀመርን። እሱ ብቻ ሳይሆን የምንተሰኛትም እገት የመጀመሪያ ልጄ እንደሰ ባይከፋም፤ ተመሳሳይ ችግር እንዳለበት ነው የተረዳነው። ያው ችግሩ ሲኖርብህ ዐይንህ ስለሚከፈት በየቦታው ይታይሃል።” ብላ የቀረውን ውሃ ከጠርሙሱ ወደ ብርጭቆው ሞላችው።

“እኔ ምልሽ ማሪ የሲቲ ሰካን ወይም ኤክስ ሬይ ምናምን ምርመራ ሲደረግ አንጎላቸው ላይ ኦቲዝም ከሌለባቸው ሕፃናት የተለየ ነገር ይገኛል?” አለ መላኩ።

“እም ... ም ... የተወሰኑ ጥናቶች እንደሚያሳዩት በአንጎላቸው ውስጥ ያሉ የነርቭ ሴሎች ያላቸው ትስስርና ግንኙነት በትክክል ያልዳበረና የሳሳ ነው የሚባለው። በአጠቃላይ የኔትወርክ ችግር ነው እንደ ማለት ነው። ግን ይህም ገና ብዙ ሪሰርች እየተሠራበት ያለ ነገር ነው። እንዳንዴ ደግሞ እኮ ያስገርሙሃል። በጣም ከደገና ልጆችም በላይ የዳበረ የአእምሮ ክፍልም አላቸው። ወይ በሙዚቃ ወይ በሂሳብ ወይ በሥዕል የተለየ ችሎታ የሚያሳዩ ኦቲዝም ያለባቸው ልጆች አሉ። ከዚህም የተነሣ አንዳንድ ቡድኖች ኦቲዝም በሽታ ሳይሆን የሰብእናና የአእምሮ ልዩነት ነው ብለው ይሟገታሉ። ልጆቹ መታከም ሳይሆን፤ እንደ ማንኛውም ሰው ታይተው እገዛ በሚያስፈልጋቸው ነገር ላይ ብቻ ነው መረዳት ያለባቸው ብለው ያምናሉ። የሆነው ሆኖ ችግሩ በቤቱ ያለበት ሰው ብቻ ችግሩን ያውቀዋል።” አለች ሰዓቷን እያየች።

“መሽ አይደል? ሽረ እንሂድ... ዛሬ መቼም አስለፈለፍኩሽ።” ብሎ አስተናጋጇን ጠራ ሂሳቡን ለመክፈል። “እኔ ምልሽ ማሪ... በተለይ አበሻው ላይ ኦቲዝም እየበዛ ነው የሚባለው እውነት ነው? በተለይ በአሜሪካ አገር?”

“ሰው እንደዚያ ይላል። ነገሩ አበሻ ላይ ብቻ ሳይሆን፤ አሜሪካን አገር ባጠቃላይ እየበዛ እንዳለ የሚያምኑ ብዙ ሰዎች አሉ። ግን ደግሞ አሁን ነገሩን የበለጠ ሰላወቅነውና ትኩረት ስለተሰጠውም ነው የበዛ የሚመስለን የሚለውም አለ። እርግጠኛ ነኝ እዚህም አገር አገልግሎቱ ቢኖርና ህክምናው ቢያድግ፤ ነገሩ ከምናውቀው በላይ ብዙ እንደሚሆን፤ አብዛኛው ሰው እኮ ስለሚያፍርና አቅሙም ስለማይፈቅድ በቃ ልጁን እቤት አፍኖና አስሮ ነው የሚያስቀረው። ብዙ መንገድ ላይ ወድቀው የሚለምኑ ሕፃናትም ይኖሩ ይሆናል። እርግጠኛ አይደለሁም።” አለች ማሪ ዕቃዋን እየሰበሰበች። ከዚያም ሂሳባቸውን ከፍለው ወደ መኪናቸው አመሩ።

ከዚህም በላይ ማሪን ያስለቀሱ ያማቁና ማሪ ያጋቡ ብዙ ጥያቄዎችንም ነበር መላኩ የጠየቃት። የሚገርመው ግን ከቀኑ ሳውናና ዋና ይልቅ እራት እየበሉ የተሟወቱት ጨዋታ ነበር ከላይዋ ላይ አንዳች ሽክም የተነሣላት ያህል ለነፍሷ ዕረፍት የሰጣት። መላኩ ግን በመስኮት አራጭ እንዳየው አስፈሪ እስር ቤት ያህል ነው የተሟወቱት ነገር ልቦናውን የተሟከነው። ማሪ እናትና ሃኪም ሆና ሌላው ሌላው ሕመም ሳይቆጠር ከኦቲዝም ጋር ብቻ የምታደርገው ትግል ምን ያህል ሽክም ተሸከማ እንደምትኖር አሳይቶት ከልቡ ነው ያሳዘነችው፤ ደግሞም ያደነቃት። በዚህ ላይ እንደ ምንተስኖት ያለ ባል ሲጨመርበትማ አይጣል!

እቤት እንደገቡ ነበር ባቢ ከእንቅልፉ የነቃው። ማንም ሊያባብለው

አልቻለም፤ ምን እንደሚፈልግም ማወቅ አልቻሉም። ማሪም ለሌሊቱ ሰራ ራሷን እያዘጋጀች አቅፋው ለማባበል ወዲያ ወዲህ ማለት ጀምራለች። በማሪ ደረት ላይ ሆኖ ተመሳሳይ ማባበያ መዝሙር እየዘመረችለት ስታወቃቸው ረጋ ይላል። መላኩም መሽቶ ስለነበር ጠጋ ብሎ ጉንጪ ላይ ሳም አደረገና፤ “ማሪና በይ ሰላም እድራ። ያው ምንም ነገር ቢያስፈልግሽ ማርቆስ አለ። እንደገባሁ እንደውላለሁ። በጣም ነው ደስ ያለኝ ጥሩ ጊዜ ነበረን። እንግዲህ በርቼ ..አይሆን” ብሎ ወጣ።

ወደ ቤቱ ሲመለስ ደግሞ ነገሩን ሁሌም ከሚበላው ሀገራዊና ማኅበራዊ አስተሳሰብ አንጻር ማሰቡ አልቀረም። በትክክል ካላደገና ካልዳበረ አንጎል የተነሣ በኦቲዝም ሕፃናት ላይ የሚታየው ችግር፤ በጥብረት ሰብ ደረጃም ሳይታይ አይቀርም የሚል መላምታዊ አሳብን ትንሽ አውጠነለን። በግጥን ውስጥ ያለ ጭንቅላትና ከራሱ ውጪ ላለው ዓለም ዝግ የሆነ። ውሱንና ለማንም የማይገባ ቋንቋ፤ ተደጋጋሚና ትርጉም የለሽ ባሕርይ፤ የተዛባ አስተሳሰብና ማኅበራዊ ግንኙነት ኦቲዝም ያለበትን አእምሮ በትክክል ይገልጻል። ዝግመተ አእምሮ ሲጨመርበት ደግሞ ነገሩ ይወሳሰባል ያለችውም ትዝ አለው። ቶሎ ተደርሶበት በብዙ ባለሙያዎች ካልታዘዘ ደግሞ የሌላ ሰው ጥገኛ መሆኑን አስቸጋሪ የሆነ ኑሮ ነው ውጤቱ ያለችውም እንደገና አንቃጨለበት።

በእርግጥ በአፍሪቃውያን ድምር አስተሳሰብም ላይ ከኦቲዝም ያልተለየ ዝብርቅርቅ ያለ እድገትና የአስተሳሰብ መዛባት ያለ መሆኑ አይካድም። አኗኗራችንም የኦቲዝም አእምሮ ከሚፈጥረው አኗኗር ብዙም ርቆ አልታየው። በርግጥ ኦቲዝም ያለበት ልጅ ችግሩን ማወቅም ማመንም እንደማይችል፤ የኛም ማኅበረ ሰብ ለዚህ ከኦቲዝም እጅግም ለማይለየው የአስተሳሰባችን በሽታ የነቃ አይመስልም። የሕዝብ አስተሳሰብና አመለካከት በትክክል ካልዳበረና ካልተቃኘ ማኅበራዊ ኦቲዝም ሊከሰት እንደሚችል ገመተ። ለለውጥ ዝግ የሆነና የግንኙነት መሥመሩ የተምታታበት አስተሳሰብ።

መላኩ ነገሩን ሙሉ በሙሉ አዳብሮ ጥርት ያለ መላ ምት ለማውጣት አልቻለም እንጂ እንደ አገር ለመለወጥ የምናደርገው ትግል ከማኅበራዊ ኦቲዝም ጋር ሳይሆን እንደማይቀር ግን ሰግቷል። የተሟወቱት ጉዳይ ከአእምሮ አኳያ ሊሠራ ባለው ሥራ ላይ ትልቅ ሞዴልና ምሳሌ የሚሆን ነገር ሆኖ አግኝቶታል። ለጉዞው የሚሆን ሻንጣውን እያዘጋጀም ይሄንኑ ሲያሰብ አመሸ።

በማግስቱ ወደ ዱባይ ሲሄድ አየር ማረፊያ ያደረሰው ማርቆስ ነበር። ወደ ውስጥ ገብቶ ሲለያዩ ማርክ አደራ የማሪን ነገር። ሰዎቿም አገራቸው ሄደዋል። በቻልከው ጊዜ ሁሉ አግኝት። እሷ ምንም ነገር መጠየቅ አትወድም፤ ሰው ማስቸገር ነው የሚመስላት። እነሱም ያንተው ኅላፊነት ናቸው። ክፍያው ከዱባይ እኔ ነኝ ያለ ...ምን መሰለህ? አለ እየሳቀ።

“እ ... ዱባ ብቻ እንዳትሰኝ። በል አትፈላሰፍ። እንደገባዉ ደውል። ሰማ ሰውዬው ደግሞ እዚያ ቀላል ነው ወዳሚሪካ መደወል። ሰሎሚን ልታገኝት ሞክር። ንዘኑ በጣም ስለጉዳት ባትመልስልህም ተስፋ ሳትቆርጥ ደጋግመህ ሞክር። ታውቃለህም? ያህል ምስኪን እንደሆነች? እዚህ ያለውን ለኔ ተው። በል ጉድ ላክ እሺ” ብሎ ማርቆስም እየግቀ ተለያዩ። አውሮፕላኑ ውስጥ ከገባ በኋላ ነበር ዓለም አቀፍ በረራ ካደረገ ምን ያህል እንደቆየ ያስተዋለው። ደከሞት ስለነበር ለመተኛት ቢሞክርም፣ ብዙም ሳይቆይ አጠገቡ ተቀምጦ የነበረች እንዲት ወጣት አበሻ ዕረፍት አልሰጥ ብላው እንቅልፉን አጠፋችበት። እሷ የለመደች የዱባይ ነጋዴ ስትሆን ከሰው ጋር ካላወራች የአውሮፕላኑ መንገድ አያልቅላትም። መተኛቱ የማይሆን ሲሆንበት የምታወራለት ወሬ እምብዛም ስላልጣመው ላጥቶቹን አውጥቶ ካየው ብዙ ጊዜ የሆነውን የጋንዲን የሕይወት ታሪክ የሚተርከውን ፊልም ማዳመጫውን ጀሮው ውስጥ ሰከቶ ማየት ጀመረ።

መታጠቢያ ክፍል ደርሷ ስትመጣ እሱም ፊልሙ ላይ ተጥዶ ስለ ነበር ከግራዋ ያሉትን ዕድሜያቸው ጠና ያሉትን ሰው ማናዘዙዋን ተያያዘችው። መላኩ ሁሉም የሚገርመው በሄደበት ሁሉ አብዛኛው ፈረንጅና ሌላው የውጪ ሰው አውሮፕላን እስኪገባም ሆነ አውሮፕላን ውስጥ ሆኖ የሆነ ነገር ያደርጋል። ወይ ንባብ ወይ ዕረፍት። የኛ ሰው ግን በአብዛኛው ወይ ወሬ ነው ወይ እየሩ ላይ አፍጥጦ ነው ጊዜው የሚያልፍለት። ዱባይ ደርሰው ሲወርዱ አውሮፕላን ጣቢያው መቼም አሜሪካም ሆነ አውሮጳ ካየው ሁሉ የበለጠ ሆኖ አገኘው። ትልቅነቱና ውበቱ።

የተባበሩት ዐረብ ኤምሬትስ እንደ አገር ከተመሠረተች አርባ ዓመት ያልሞላት ቢሆንም፣ እድገታቸው ይሄ ነው የሚባል አይደለም። እንደ አውሮጳና አሜሪካ በሳይንስና ቴክኖሎጂ ግኝት መጥቀሙ፣ በትምህርት ልቀው ያገኙት እድገት እንዳልሆነ ያስታውቃል። እንደ እስያውያን በጥረትና የምዕራቡን ሥልጣኔ በመቅዳትም የመጣ አይመስልም። እዚህ ትልቁ የሥልጣኔ መቅጃ የሆኖቸው የነዳጅ ዘይት ይመስላል። ግን ደግሞ ገንዘብ በትክክል ካልያዙት ያጋድላልም ያቆረቁዛልም። የመሪዎቻቸው ባለፈለጁትና ገንዘቡን በሕዝባቸውና በአገራቸው ላይ ማፍሰሳቸው የፈጠረው ተእምር ሳይሆን አይቀርም። ብዙ የአፍሪቃ አገሮች በተለይ እንደ ዛየርና ናይጄሪያ የመሳሰሉትን መጥቀስ ይቻላል የሀብት ደካ አልነበሩም። የመሪዎቻቸው የገንዘብ ፍቅርና የሰውን በተለይም የዜጎቻቸውን ክቡርነት አልማወቁ ዛሬም የሰባቸውን ባንክ አድላቢና የመለጠፍትን አገሮች የጠር መሣሪያ ሽማግሌ አድርጎ በድክነት እንዲማቅቁ አድርጎአል። መላኩን የገረመው እዚህ አገር ያሉ መሪዎች እንዴት በትልቁ እንደሚያስቡ ነው። በዓለም ረጅሙ ሕጎች፣ በዓለም ትልቁ የገበያ አዳራሽ፣ ትልቁ ሰው ሰራሽ ደሴትና ሌሎችም ቱርኮችን የሚሰቡና ትውልዱን በዓለም መድረክ ከፍ ብሎ ራሱን እንዲያስብ የሚያደርጉ ሥራዎች እየተሠሩ ነው።

ከብዛትና ከትልቅነት ባሻገር ጥራትንም ቢሆን እዚህ አገር ባህላቸው ለማድረግ ተግተው እየሠሩ እንዳለ ያስታውቃል። ከጥንት የነበሩት የአገሬው ሕዝብ በብዙቱ ከሃያ በመቶ ቢሆንም የግብረቱ ዜጎች የሀብቱ ሁሉ ተጠቃሚና የምችቱ አጣጣሚ እንዲሆኑ ነው የተደረገው። ቢዝነስ እንኳ የውጪ ዜጋ ሲከፍት እስከ 50 በመቶ ያለው ድርሻ በሀገሪቱ ዜጎች እንዲያዝ ነው የሚያደርጉት። ምድረ በዳውን ያለሙት በእስያውያንና በሌሎች አገር ዜጎች ነው። እንደ አሜሪካና ፈረንሳይ ያሉ አገሮችን ለከለፋነት ነው የሚጠቀሙት። መቶ ሺህ አካባቢ እንግሊዛውያንና ሌሎችም እጅግ የተማሩ የውሮጋና የሚሪካ ዜጎች እንዲኖሩ ሁኔታዎችን አመቻችተዋል። እንደዚህ ባይሆን ይህ አገር በረሀና ለምንም የማይሆን ነበር። የኛ ሃገር ሰዎች ግን ከጥቂት በንግድ ከተሞባቸው ሰዎች በቀር መብታቸውን ያጡ የበት ሠራተኞችና ተሯራጦ አደር ናቸው። ብዙ የመብት ገፈፋና ግፍ ይፈጸምባቸዋል። የድካ አገር ሰው መሆን አበሳው የትም ቢኬድ አለመከበሩ ብቻ ሳይሆን አለሁ ባይም የሌለው መሆኑ ነው። የኑሮው ምሬት ሲብሰባቸው አጠር ያለ አቋራጭ ፍለጋ አያሉ ሴቶቻችን ሴተኛ አዳሪነቱን ተቆጣጥረውታል ነው የሚባለው። እዚህም በሌላም ዐረብ አገሮችም።

መላኩ ይህንን ሁሉ ያጤነው ባጭር ቆይታው ሲሆን፣ እንደምንገዜውም የአገሬውን ሰዎች አስተሳሰብና አመለካከት ለመረዳት ሞክሮ ነበር። በምንም መለኪያ የመለጠቴና በአእምሮአቸው የበለጸጉ ሕዝቦች ናቸው ማለት አይቻልም። ያንን ግን እውን ለማድረግ በከፍተኛ ደረጃ በትምህርት፣ በባህልና በሳይንስ አገራቸው ላይ ገንዘባቸውን እያፈሰሱ ስለሆነ፣ ከእንደ ትውልድ በኋላ በዚህ ከቀጠሉ ሥልጣን ከሚባሉት አገሮች መደዳ መመደባቸው አይቀርም። ሰው በሰውነቱ የሚከበርበት አገር አይደለም። ሃይማኖትና ከየት አገር ነው የመጣው የሚለው የሰውን ዋጋ ይወስናል። አገራዎቹም እንደ ብዙ ዐረቦች በገንዘብ ውስጥ የተደበቁ ኋላቀር ባላጸገች ናቸው ቢባል ማጋነን አይሆንም። ነገር ግን ትልቅ የሚያስብና ጥራት ላይ አተኩሮ የወደፊቱን በሰፊው የወጣ መሪ ያለው ሕዝብ መለወጡ አይቀርም።

የሥልጣኔ ትልቁ መለኪያው ገንዘብ ሳይሆን ለሰው ልጅ ያለን ክብርና እውነተኛ ሰብአዊነት ነው። አፍሪካውያን ግን ገና የራሳችንንም ሕዝብ ያላከበርን ዓለማችን ኪሳራን፣ መለኪያችን ድሎታችን የሆነን ስለሆነ፣ ብዙ መንገድ መሄድ ሳይኖርብን አይቀርም። መሪዎቻችንም የኛው ውጤት ስለሆኑ ምርጫን አሸንፈው እስከ ቤተ መንግሥት ቢደርሱም፣ ራሳቸውን ማሸነፍ ሳይችሉ በሌላ ይተካሉ። ከራሳቸው በላይ ሕዝባቸውን፣ ከምችታቸውም በላይ መጪያውን ትውልድ ማስበለጥ እስኪችሉ ያለውታደር አደባባይ መውጣት የማይችሉ እንደባነ፣ የተኙ፣ እንደ ቶጀሩ የመሰከኑ ነገሥታት ሆነው ይቀራሉ።

መላኩ በዱባይ ጉዞው የሕይወትንና የሰዎችን አስተሳሰብ ሌላ ገጽታ ያየበት ጊዜ ነበር። ሥልጣኗው ብዙም አድካሚ አልነበረም። ብዙ ትርፍ ሰዓት

ስለነበረው ዱባይና አቡዳቢን ዞር ዞር ብሎ ማየት ችሎ ነበር። የማርቆስ ዓደኛ የሆነው ሳምሶን እዚሁ ዱባይ ስለሚኖር ብዙ ነገር ነው አዙሮ ያሳየው። ተጫዋችነ ሰው የሚወድና ደግ ሰው ስለሆነ ለመላኩ ብዙም አልከበደውም። በተለይ ደግሞ የኮምፒውተር ፕሮግራሙ የሆነችው ሚስቱና ሁለት ሕፃናት ልጆቹ የመላኩን ቆይታ የማይረሳ እንዲሆን አድርገውለት ነበር። ልጆቹ ሰው እጅግ ስለሚርባቸውም ይሁን የመላኩ ልጅ መውደድና ማጫወት መቻል፣ ተጣብቀውበት አንለቅም ነው ያሉት። የማርቆስ ዓደኛ ሚስትም በጥልቀት የማሰብና የመፈላሰፍ ነገር ስላለባት የጠፋባትን ዓደኛ ያገኘች ያህል ነው ከመላኩ ጋር ሲያወራ የሚያመሸት። ሌሊት ስምንት ሰዓት ገደማ ነበር ሆኖሉ የሚያደርሱት።

ስለ አእምሮ ሁልጊዜም ሊጽፈው ለሚያስበው መጽሐፍ የጅማሬ ሐሳብ ወይም ደግሞ ቢያንስ የመንደርደሪያ አጭር ጽሑፍ ለመጻፍም አስቦ ነበር እዚህ ባለው ቆይታ። ሆኖም አብረውት የሄዱት የቢሮ ልጆች፣ የማርቆስ ዓደኛ ቤቱ ሰቦችና እዚህ ኮንፍረንስ ላይ የተዋወቃቸው ሰዎች ሁሉ ተደማምረው ፋታም አልሰጡት። ያቀረበው ጽሑፍ የተሰብሳቢዎችን ብቻ ሳይሆን ያዘጋጃቸውንም ቀልብ የሳበ ነበር። እዚያው ዱባይ ያሉ ካምፓኒዎችና ሌላ ከሆንግ ኮንግ የተሳተፈ ድርጅት መኪሎች በከፍተኛ ደግሞ ቀጥረው ሊወሰዱት እንደሚችሉ ቢነግሩትም፣ መላኩ ላስብበት ብሎ ነው ነገሩን የዘጋው።

መላኩ በዚህ ሁኔታ እንዳለ ነበር ስንከሳር የደወለችው። ሰላምታ ከተለዋወጡ ብኋላ፣ “እኔ ምልሽ ስንኪ ሰሎሚ እኮ ጠፋችብኝ። ስልኬንም አትመልሰም። የዱባይ ቁጥራንም ኢሜይል አድርጌላት ነበር። ደህና ናት? ቤትስ እንዴት ናቸው?” አለ መጨነቁን በሚገልጽ ድምፅ።

“እኔም ሰሞኑን ብዙ አላገኘኋትም። እቤትም ሰሃድ እናቷን ነው የማገኘው። ትዝ ይልሃል ስለ ክብሮም ነግራህ ነበር። አብረው ነው ያደጉት፣ የቅርብ የቤተሰብ ዓደኛም ነው። ያው ከሱ ጋር ነው ብዙ የጊዜ የምትሆነው። ምናልባት ለዚያም ሊሆን ይችላል መሰለኝ። በጣም ጥሩ ልጅ ይመስላል። ቤታ ሶለንም ታሞ ካጠገቧ አይለይም ነበር። እንጂ እሱ ባይኖር ሰሎሚ ንዘኑ እንዴት ያደርጋት እንደነበር! የሆነ ደግ ልጅ ነው... ከሰሎሚ ጋር ያላቸው ቅርርብ ትንሽ ግራ ስላጋባኝ ነው እንጂ እውነቱን ንገረኝ ካልከኝ ለራሴም ከጅዬው ነበር” ብላ ግድግ ለቀቀችው። መላኩ ግን ውስጡ እየበገነ ነበር።

“እና አሁን ቺካጎ ናት ወይስ? ማለቱ ባለፈው ኒውዮርክ እንደምትሄድ ኢሜይል አርጋልኝ ነበር።” አለ ንዴቱ እንዳይታወቅበት እየጣረፍ ርእሱንም ለመቀየር እየሞከረ።

“አይ አልሄደችም። ግን ነገ ምናምን ነው የምትሄደው እስኪ ደውሎላት

ነበር። ከመሄዱ በፊት እኔም ቺካጎ ሄጄ አገኛታለሁ ብዬ። በነገራችን ላይ ይሄ ሁሉ የራሴ መላምት ነው እንጂ ከክብሮም ጋር ምንም ነገር አለን አላለችኝም እቧ። አለ አይደል ብዙ ጊዜ አብረው ስለሚሆኑ ነው። ላንተ ስለ ክብሮም ምንም አልነገረችህም? አለች ሌላ የጥርጣሬ ዘር እየዘራችበት።

“እም ም... ምንም የነገረችኝ ነገር የለም። አይ እንግዲህ በቃ እስኪ እኔም እደውላለሁ። ካገኘችሁ ሰላም በይልኝ። አሁን እኔም ልተኛ እስኪ።” አለ ከዚህ በላይ ለማውራት እንዳልፈለገ እያስታወቀበት። ወዲያው ቻው ብሏት ስልኩን ዘጋው።

የዚያን ለታ መላኩ እንቅልፍ አልወሰደውም። ለምን ሰሎሚ ስለ ክብሮም ምንም እንዳልነገረችው ሊገባው አልቻለም። ከሄደች በኋላ ደግሞ እየቀዘቀዘችበት የመምጣቷ ምስጢርም የሶለን መታመምና መሞት ብቻ ሳይሆን፣ ክብሮምም ሊሆን እንደሚችል ለማሰብ ተገደደ። ካንዴም ሁለቱ የነሶስናን ጉዳይ በእሱ ላይ ለዚህን ያህል ረጅም ጊዜ መጫኗ እንደከበዳት ነግራዋለች። አክሱቷ ልትረዳው ስለምትችል ብዙም ራሱን እንዳይወጣጥርም የነገረችው ከዚህ ጋር የተያያዘ ይሆን ወይ የሚል ሐሳብም አእምሮው ላይ ደወለበት።

ናፍቆት ቅናትና ፍቅር ግራ በገባው ልብ ውስጥ ተደባልቀው ሲንተኩተኩ የሚፈጠረው ጣዕም ልብን የሚሰነፍጥ፣ ነፍስንም የሚሸነፍጥ ሳይሆን አይቀርም። ከዚያ በኋላ ሰሎሚ ጋ ለመደወል አልፈለገም። ደግሞም ለአንድ ሰዓት እንኳ ከአእምሮው ሊያወጣት አልቻለም። ስለ አእምሮ ሊጽፈው የፈለገውን አጭር ጽሑፍ አሁን እንኳን ሊጨርሰው ዞር ብሎም ማየት ነው ያስጠላው። የሚያቀርበውንም ጽሑፍ ከዚያ በፊት ማቅረቡ ነው የበጀው። ሰሎሚን ይህንን ያህል እንደሚወዳት ለሱም ግልጽ አልነበረም። ክብሮምን ባያውቀውም ጠምዶታል። ምን ማድረግ እንዳለበት ግን አልገባውም። ወትሮውንም የወደደውን መነጠቅ የመላኩን ደካማ ገጽታ የሚፈትን ገና በቅጡ ያላለፈው ፈተና ነው። አሁን ደግሞ በቅርቡ ከተደበቀችበት የብቸኛነት ዋሻ ወጥታ መውደድና መወደድን ለመለማመድ ድክድክ ለምትለው የመላኩ ልብ ይሄ ሁኔታ ቀላል አይሆንም።

ልቦናችንን ከእውነቱ ይልቅ እውነት ነው ብለን የያዝነው፣ ያመንነው ጉዳይ ይዝጋዋል። የውሸት ኀይል ደግሞ እውነት መስሎት በተቀበለው አእምሮ ላይ ነው። ምድር በውሸታሞች የተሞላች ከመሆኗም ባሻገር ውሸትን በቀላሉ እውነት አድርገው የሚቀበሉ ሰዎችም ከዚያው አይተናሱም። ስሜታችን የተጠመደበት ጉዳይ ሲሆን ደግሞ የበለጠ ለውሸት የተጋለጥን ያደርገናል። ይህም ምናልባት ስሜት ከምክንያትና ከማስረጃ ይልቅ በእምነትና በግንኙነት ላይ ስለሚደገፍ ይሆናል። ያመንነውና የተጠጋነው ሰው ደግሞ የስሜታችን ሹፊር መሆኑ አይቀርም። ስንከሳርም በነመላኩ ሕይወት ውስጥ መረጃና ምክንያትን ሳይሆን፣ በጥንቃቄ የፈጠረችውን እምነትና የግንኙነት መስመር ተጠቅማ ስሜታቸውን

እየከራከረች ወደምትፈልገው አቅጣጫ እየጠመበቻቸው ይመስላል። ግን ለምን?

የብዙ ሰው አስተሳሰብ ለሰሜታዊው የልቦና ክፍል ማይም ነው። ምስክር አራት ዲግሪ ይዘውና ስልሳ ሰባ ዓመት ኖረው እንኳ ቢሆን የራሳቸውን ሰሜት በመረዳትና በመምራትም ሆነ የሌላውን ሰው የሰሜት ዓለም በማንበብ ችሎታ ከዚህ ክፍል ፈቀቅ ያላሉ ሰዎች አያሉ ናቸው። እንደ ስንክሳር ዐይነቶች ደግሞ ሰሜትን በማሾር ሰዎችን ወደ ፈለጉበት አቅጣጫ የመንዳት ችሎታውን እንዴት ይሆን የተማሩት ያስብላል። ይህን ስናስብ አንዱ ጉልቶ የሚታየው እውነት ስንክሳር እንደ እናቷ መሆኗም ነው። ከልጅነቷም የፈለገችውን ለማድረግ የሰውን ሰሜት ከፍና ዝቅ እያደረገች የሰዎችን የውስጥ ፍላጎት ማሾር ታውቅበታለች። ራሷን የሌሎች ፍላጎት አስፈጻሚ አሸክር በማስመሰል በመጨረሻ የምትፈልገውን ነገር ፈልቅቃ የራሷ በማድረግ የተካነች ናት።

እናቷም ቢሆኑ ያገቧቸውን ባሎች ሁሉ አንድ ባንድ የሚፈልጉትን ካገኙ በኋላ በሚገርም ሁኔታ ነው ያሰናበቷቸው። ሁሉም የሚታዘንላቸውና እንደተበደሉ የሚቆጠርላቸው ለእርሳቸው ነፀር። በዚህም ከድኸነት ወለል ተነሥተው ነው ባለፈው ሆነው ብዙ ሀብት ለልጆቻቸው ትተው የሞቱት። ለስንክሳር ግን ሀብት ብቻ ሳይሆን የሌሎችን ሰዎች ፍላጎትና ህልም የራሷ ምኞት ማስፈጸሚያ ለማድረግ የማይጸጽተውን ኃሊናና ስል የሰሜት ራዳር አውርሰዋት ሳይሆን አይቀርም የሄዱት። የፈቷ ብቻ ሳይሆን የሰብእናዋም መልክ ቁርጥ እናቷን ነው። ነገር ግን ደግሞ ይህ እናቷ የፈጠሩበት ተጽዕኖ ተደርጎ ብቻ መወሰድ የለበትም። ገና ከልጅነቷ ጀምሮ ይህ ችሎታ ሰዎችን ወደ ፈለገችው ለመጠምዘዝ ያለውን ንድል በማወቅ እሷ ራሷም በጥረቷና ደጋግማ በመጠቀም ያዳበረችው ከህሎትም ነው።

የጭንቅላት ዕውቀት ሰውን ሊቅ ሲያደርገው፣ የልብ ዕውቀት ደግሞ ብልጎ ያደርገዋል። ታዲያ ለምሳሌ፣ ማርቆስም ቢሆን ከስንክሳር የማይተናነስ የልብ ዕውቀት አለው። ልዩነቱ ማርቆስ ለሰው የሚያስብና ራስ ወዳድ ያልሆነ ደግ ሰው መሆኑ ላይ ነው። ይህም የማርቆስ ዐይነቶችን ብልጎ ሲያሰኛቸው የስንክሳር ዐይነቶችን ግን ብልጣብልጥ ያደርጋቸዋል። የነመላኩ ዐይነቶች የልብ ዕውቀታቸው ትንሽ ባይባልም እንኳ፣ የጭንቅላት ዕውቀታቸው በእጅጉ የበለጠ ስለሆነ ምክንያትንና መረጃን ሳይዙ ማመንና መቀበል ስለሚሰኛቸው፣ አንዳንዴ የልብ ዕውቀታቸው የላቀ ሰዎች በተላሉ ሊበልጧቸው ይችላሉ። በተለይ ሰሜትን በሚያሳትፉ የግንኙነትና የኑሮ ጉዳይ በሆኑ ነገሮች ላይ። የክብርምና የሕይወት ዐይነቶች ግን ዕውቀታቸው በአመባኙ የጭንቅላት ቢሆንም፣ በአብዛኛው ድርጊት ተከራርና ስኬት መር ነው። እንደነመላኩ የሕይወትን ጥልቅ ነገርና የአስተሳሰብን ውስጣዊ ምስጢር ለመመርመር እጅግም ፍላጎቱም ችሎታውም ስለሌላቸው ባለትልቅ ደሞዝና ባለትንሽ ደርዝ ሕይወት ይኖራሉ።

የሰሎሚና የሶፊያ ዐይነቶችን ደግሞ ልዩ የሚያደርጋቸው ከልቡም ከጭንቅላቱም መጥኖ የሰጣቸው መሆናቸው ነው። ሁሉን በቅጡ አዋሕደው በሚያምር ሰብእናና በተዋበ አካል ተከሽነው ስለሚቀርቡ ያወቃቸው ሁሉ በተላሉ ይወዳቸዋል። የሕይወትን ሥቃይ የሚቀንሱትና ውበቷንም የሚያጉሉት እንደነሱ ዐይነቶች ፈርጦች ናቸው። ከብዙ ሚሊዮን አንድ የሆኑትን የሶላን ዐይነቶችን ልዩም ብርቅዬም የሚያደርጋቸው የልብንና የጭንቅላትን ዕውቀት አትረፍር። ያደላቸው መሆኑ ነው። ከዚህም በተጨማሪ ሶላን በሰብእናው ውስጥ የልብ ብልጎነትንና የጭንቅላት ልቀትን ያለግጭት ያጣጣመ ማንነት፣ ድፍረትንና ግልጽነትን የተሞላ ሰብእናም ስለነበረው ነው።

የሆነውን ሁሉ ለስንክሳር የመንገር ልማድ እያዳበረች የመጣችው ሰሎሚ ደውላ ከሶፊያ ጋር ያወሩትን ሁሉ አሜውታታለች። በተለይም ስንክሳር ስለ ሶፊያ ያሰበችው ሁሉ ልክ እንዳልሆነም ለማስረዳት ዐስባ ስለነበርም ሊሆን ይችላል። እሷም ብትተዋወቃት እንደምትወድ ስለ ሶፊያ የተጸጸተች መስላ ነገረቻት።

ሰሎሚ በሚቀጥለው ቀን ወደ ኒውዮርክ እንደምትሄድና ሶፊያም ከጥቂት ቀን በኋላ ወደ ኢትዮጵያ እንደምትሄድ ለስንክሳር ነግራታለች። ከደወለችላት ከሁለት ሰዓት በኋላ ስንክሳር ለወንድሟ ኢትዮጵያ የምትልከው መድኃኒት ስላለ ሶፊያ ልትወስድላት እንደምትችል አስተዋዘና ጠየቀቻት። መድኃኒቱን ይዛላት መሄድ መቻል አለመቻሏን እንደምትጠይቅላት ስትነገራት ፈጣኑ የስንክሳር አእምሮ የታሻለ ዐሳብ አመጣ። ከኢንዲያናፖሊስ በጠዋት ነድታ መምጣት እንደምትችልና ለሶፊያ ዕቃውን ሰጥታ በዚያውም ሰሎሚንም ከመሄዷ በፊት ብታገኛት እንደምትወድ ነግራ አሳመነቻት። እሷም በሚቀጥሉት ሳምንታት ጊዜ እንደሚያራጉ ነግራት ከዚህም የተሻለ ጊዜ እንደማይኖር ተሰማምተው ነበር የተለያዩት። ስንክሳር ለወንድሟ የምትልከው መድኃኒት ሳይሆን ሶፊያን መተዋወቁ መላኩን እንደገና የራሷ ለማድረግ በምታደርገው ድብቅ ጥረት ውስጥ የምትጠቅም መግሪያ ሳትሆን እንደማትቀር በማሰቧ ነው። ሰሎሚም ከመላኩ ጋር ልታስተዋወቃት እንዳሰበችም ስትነገራት፣ ስንክሳር ልቧ ጮሎ እየረገጠ ነው ሐሳቡን የደገፈችው። ባንዴ ለሶፊያ አዛኝ መሆኗ ሰሎሚንም ቢያስገርማትም፣ ያው የነገረቻት ታሪክ ሐሳቧን አስቀይሮአት ነው ብላ በቀና አሰበችው።

በሚቀጥለው ቀን ረፋዱ ላይ ስንክሳር ሁለት ጠርሙስ ሻይታሚንና የሕመም ማስታገሻ መድኃኒት ይዞ መጣች። በተጨማሪም የተለያዩ ቸኮሌቶችንና የሰሎሚ እናት የሚወዱትን ባቅላጎ አምጥታለች። የሰሎሚ እናት ስንክሳርን ወደዋታል። እናቷ በቅርብ ስለሞቱባትም ታሳዝናቸዋለች። አቶ አላና ግን ትንሽ ስለምትቸኩልና ወሬ ስለምታዘዝ እምብዛም ግድ የላቸውም። ሲሜውቱ ቆይተው፣ ሰሎሚን ዕቃዋን ሻንጣዋ ውስጥ ለማስገባት ረድታት። ምሳ በልተው በዚያውም ሶፊያን አግኝተው ወደ ኤርፖርት ለመሄድ ወጡ። ሕያው እንደተለመደው ተረኝ

ስለነበር እቤት አልነበረም። ሰሞኑን ፈቃድ ላይ የነበረው ክብሮም ግን ከጠዋት ጀምሮ እዚያው እንሰራለን ቤት ነበር የቆየው።

የክብሮምና የስንክሳር መቀራረብና አብሮ ጊዜ ማሳለፍ ስሎሜን ደስ ሳያሰኛት አልቀረም። የሰሎሜን እናት ምናልባት የስንክሳር መኖር ስሎሜንና ክብሮምን ያቀራርብ ይሆናል የሚል ተስፋ ሳይፈጥርባቸው አልቀረም። እንዲያው የልባቸውን ምኞት ሁሉ ለስንክሳር አሜውተዋታል። እሷም ልክ እንደላቸው እንደምታስብ ነው የነግረቻቸው። እንግዳ ይጠብቁ ስለነበር የሰሎሜን እናትና አባት እቤት ሲቀሩ፣ ክብሮምና ስንክሳር ስሎሜን ለመሸጥ ወጡ። ሶፊያ ምንም ጊዜ ስላልነበራት ለአጭር ደቂቃ ስንክሳርን ለመተዋወቅና ዕቃውን ለመቀበል፣ በዚያውም ስሎሜን ለመሰናበት ቅርብ አካባቢ ያለ ስታርባክስ ካፈ ተገናኙ። አንድ አሥራ ዐምስት ደቂቃ ተገናኝተው ነበር የተለያዩት።

ስሎሜን ኦሃር አየር ማረፊያ ካደረሱ በኋላ ስንክሳርና ክብሮም ቡና ለመጠጣት ተስማምተው ቦታ ለመምረጥ የተቸገሩ ይመስል ተፋጠጡ። ሁለቱም ለመተንፈስ ያሰቡት ጉዳይ ስለነበር ጭንቅላታቸው በሐሳብ ተወጥሮ ስለነበር ሳይሆን አይቀርም። በዚህ መግል ስንክሳር ማቅ እያለች፣ “እንግዲህ አንተ ነህ the Chicago boy ... ጥሩ የሚባል ቦታ የምታውቀው... ጸጥ ያለ ካፈ ነገር ቢሆን ጥሩ ነው” አለች ስንክሳር ሰዓቷን እያየች። ወዳሜሪካ ስትመጣ እናቷ የሰጧት ሰዓት ነው። ስንክሳር ወደ ቺካጎ ስትመጣ ክብሮምን አንድ ጉዳይ ልታዋራው እንደምትፈልገው በስልክ ነግራው ስለነበር ይህ ያጋጣሚ ቡና አይደለም። ክብሮምም ስንክሳር በሰሎሜንና በቤተ ሰቡ ውስጥ ባጭር ጊዜ ያገኘችውን ተሰሚነት በማሰብ ሊነግራት የድለተው ጉዳይ አለ። በተጨማሪም ለማናገርም የምትቀል ሰው ስለሆነች ልቡን ሲበላው የኖረውን ጉዳይ የሴት ብልጎት ቢጨመርበት ይሳካ ይሆናል በሚል እምነት የራሱ አጀንዳ ስለነበረው መገናኘታቸው ደስ ብሎታል። እሱ ተረቱን ባያውቀውም “እሾህን በሾህ ሴትንም በሴት” የሚባል ተረት አለ ቢሉት “እሱን ማለቱ ነው” ማለቱ አይቀርም ነበር። ስለዚህ የዛሬው ቡና ዝም ብሎ ቡና አይደለም።

“እም ... ኢካንስተን አካባቢ ሄደሽ ታቂያለሽ? ወደ ምሥራቅ ቺካጎ አካባቢ ያለ ቆየት ያለ ከተማ ነው። በጣም አሪፍ የቡና ሱቆችና ካፌዎች አሉ። አካባቢውም ደስ ይለኛል። ነገረ ሁኔታው ሁሉ ከፊል አውሮፓ ከፊል አሜሪካ ነገር ነው...” ብሎ ወደሷ አየ።

“አንተ አሪፍ ነው ካልክ እንሂድ... ስለማላውቀው አካባቢውን ባየው ለኔም ጥሩ ነው...” አለች ወደ ኋላዋ እንደመንጠራራት ብላ ወንበሩ ላይ ሙሉ በሙሉ የመተኛት ያህል እየተደገፈች።

አንድ አርባ ደቂቃ ነድተው ነበር የባጥ የቆሙን እያወሩ ኢካንስተን

አካባቢ የደረሱት። ሁለቱም አጀንዳቸውን የሌላውን ቀልብ በሚገባና እሺ በሚያስብል መንገድ ማቅረብ እንዳለባቸው ነበር ውስጥ ውስጡን የሚያስቡት። ይህ ሰፈር የነራሴት ሰፈር ሲሆን በቺካጎ ውስጥ የቆዩ ሰፈሮች ከሚባሉ አካባቢዎች አንዱ ነው። የቤቶቹም ሆነ የሕንጻው አሠራር ትንሽ ቆየት ያለ መሆኑ ያስታውቃል። መንገዶቹ ጥብብ ያሉ ሲሆኑ ዕድሜያቸው ገፋ ያሉ ሰዎችም በብዛት ይታያሉ። የሀብታም ሰፈር መሆኑ ግን ያስታውቃል። ትንሽ ቦር ቦር ብለው አካባቢውን ካዩ በኋላ አንድ ቀለል ያለና ብዙ ብርሃን የሚገባው የአውሮጳውያን ዐይነት ለዛ ወዳለው ካፈ ገቡ። ቤቱ ፈክ ያለ ሲሆን የኬኮቹና የቡናው ሽታ ተደባልቆ ደስ የሚል መሀዛ ይረጫል። ብዙ ጫጫታም ባይኖረው ቤቱ በስሱ በተከፈተው በግታር ብቻ የተቀነባበረ ለስላሳ ሙዚቃና እጅግም ጫጫታ በማይባል የተሰተናጋጅ የወሬ ጉምጉምታ ደመቅ ብሎአል። በዋናው መንገድ አኳያ ወደ ጥግ ላይ በመስከቱ አጠገብ የሚመቹ ሁለት ሶፋ መሳያ መቀመጫዎች ባደሉቸውን አይተው እንደተነጋገረ ሰው ዐይናቸውንም እግራቸውንም ወደዚያው አቀኑ።

እውነትም ሶፋዎቹ ይመቻሉ። የሶፋዎቹ መጠን እነሱትና ስለሆነና በመካከላቸው ያለችው የቡና ጠረጴዛም ትንሽ ስለሆነች ብዙም አልተራራቁ። ሁለቱም ካፈ ላቱ አዘዙ። ትንሽ ስለ ካፈውና አካባቢው ካወሩ በኋላ ክብሮም፡-

“እሺ ... ሰንኪ ... ትናንት ከደወልሽልኝ ጀምሮ እኮ ለምን ይሆን የፈለገችን የሚለውን ጥያቄ ልገምት እንኳ አልቻልኩም። ለነገሩ እኔም እንደዚህ ቁጭ ብለን ቡና እንድንጠጣ መብላት ምናምን እንድናይም ሁሉ አስብ ነበር። በተለይ ስሊም ሕያዌም አንድ ላይ ሆነን” አለ በወረቀት ብርጭቆ ያለውን ላቱ እየነካነ።

“እም ... እኔን ለብቻዬ ማግኘት አትፈልግም ማለት ነው!” ብላ ስትሥቅ፣ ደንገጥ ብለች።

“እንዴ አረ አላልኩም... ግን ያው ያሰብኩትን ማለቱ ነው...”

“አይ ባክህ አትጨነቅ እየቀልድክ ነው” ብላ አሁንም ፈገግ ብላ እጅን መታ መታ አድርጋ ሐሳቧን እንዴት መቀጠል እንዳለባት አዘጋጀች።

“አይ ምን መሰለህ... በርግጥ ከተዋወቅንም ያን ያህል ረጅም ጊዜ አይደለም። ግን አንተንም ስሎሜንም የማውቃችሁን ያህል አውቂያችሁ ምን ያህል አብራችሁ ልትሄዱ እንደምትችሉ ሳስብ ያንተን ሐሳብ ምንም ስለማላውቅ ልጠይቅህ ብዬ ነው። ዝም ብዬ ሳስበው አንተም በጣም የምትወዳት ትመስላለህ። ቤተ ሰባቸውም አንተን እንዴት እንደሚወዱህ በጣም ግልጽ ነው። በተለይ እናቷ ቢችሉ እንጠልጥለው ወስደው ላንተ የሚያጋቧት ነው የሚመስሉት። ትንሽም አዋርቻቸው ነበር።” ብላ ልቡን አንጠልጥላ ነገሩን ባየር ላይ ተወቸው። ሰዎች የልባቸውን ጉልጉለው እንዲያወሩና የሷንም ቁልፍ ሚና እንዲቀበሉ ይህ ሁነኛ

ዘዴ እንደሆነ ስለምታውቅ።

ከዚያ በኋላ ከልጅነታቸው ጀምሮ ወላጆቻቸው እንዴት ወዳጆች እንደነበሩ፣ አብረውም እንዳደጉና ከኮሌጅ ጀምሮ እንዴት እንደሚወዱት በስሜኑ እየተነዳ ተረከላት። በኋላም ከብዙ ፍርሀት በኋላ እያረጋገጠ ወደ ኢትዮጵያ ልትመለስ መሆኑን ሲያውቅ እንዴት ነፍሱ እንደተጨነቀች ገለጸላት። ያለ የሌላ አቅሙን አጠራቅሞ እንደሚወዳትና ያለፈ መኖር እንደማይችልም እያለቀሰ ሲነግራት አዝናለት እያለ አብራው ማልቀፊን አሜውታት። ግን እንደ ወንድሟ ብቻ እንደምታየውና የሷና የሱ ሕይወት ዐላማ ለየቅል ስለሆነ፣ እሱን ማግባትን የምታስበው ነገር እንዳልሆነ ስትነግረው፣ ለረጅም ጊዜ ታሞና ተደብቶ እንደቆየ ነገራት። በዚህ ጊዜ ዐይኑ እንባ ሞልቶ ስለነበር የሰንክሳር ማጽናናትም አስፈላጊ ነበርና እጁን እያሻሸች በረድ አደረገችው። በኋላም እያረጋገጠ ኢትዮጵያ በነበረችባቸው ዓመታት በሥራውና በትምህርቱ ቢሳካለትም፣ ሁሉም ወስጡ ባዶ እንደሆነና ከፊሊፋ ሴት ለማሰብም ሆነ ለመመልከት እንደማይችል እጁን እያወናጨፈ፣ ድምፁንም ሳያውቀው ከፍ አድርጎ ነገራት።

“አረ ቀስ ልጅቷ ኒውዮርክ ሄዳለች ብለህ ነው እንዴ? እንዳትሰማህ ዋዘ!” ብላ አሥቃው አሁን ሰሎሚ ከኢትዮጵያ ከመጣች በኋላ ስላለው ነገር ጠየቀችው።

እሱም ያው እንዴት ቀስ በቀስ በሶለን መታመምና በሱም እናት ሞት ሳቢያ እንደተቀረበው የምታውቀው ጉዳይ ቢሆንም እንዳዲስ ተረከላት። በተለይ ሶለን እንደገና ታሞ ሆስፒታል በገባበት ቀን የሱን ልደት ለማክበር ይባዛው እንደወጣች ነገራት። የዚያን ዕለት የነበራቸው ቅርርብ እንዴት የጠበቀ እንደነበርና ቢጠይቃት እንኳ እምቢ የምትለው እንዳልመሰለው ፊቱ በርቶ ነገራት።

“ታዲያ ምን ከለከለህ?” አለች ሰንክሳር ነገሩ በሰሎሚም በኩል ተመሳሳይ አይነት ግራመጋባት ዐዘል ስሜትን የፈጠረ ቀን እንደሆነ ሰሎሚ የነገረቻት ትዝ እያላት።

“ሶለን ድንገት ታሞ ሕያው ሲደውል ሁሉም ነገር ደፈረሰ። ከዚያ ቀን ጀምሮ ሁሉም ነገር ግራ ገባኝ። አሁን ደግሞ የሰሎሚ ወደ ኢትዮጵያ መሄጄ ቀን እየቀረበ ሲሄድ፣ ፍርሀትና ጭንቀት ወጥሮ ይዞኛል። ምን ማድረግም እንዳለብኝም አላውቅም። እንዲያውም እንገናኝ ስትይኝ ይህንንም ለማክርሽ እያሰብኩ ነበር። የውልሽ ይህንን አዘጋጅቼ ነበር።” አለና ከዚህ ውስጥ ለሰሎሚ ያዘጋጀውን ቀለበት እያሳየትና፣ “ያበጠው ይፈንዳ ብዬ ለልደቷ ራት ጋብገፎ ሳታስበው በድፍረት ለጋብቻ ልጠይቃት ወስኜ ነበር። ደግሞ አንድ ልቤ እምቢ ብትለኝሽ ብዬ ... እኔንጃ ምን ይመስልሻል?” አለ በስሜት ድምፁ የበለጠ እየጋለ። ምንም መልስ ሳትሰጠው

አሁንም

“እኔ ሳስበው ይህ ብቸኛው አማራጩ ነው። ዕድሜ ልኬን እየቆጨኝ ከምኖር የመጨረሻ ዕድሌን ሞክራ የሆነው ይሁን። ሰው በፍርሃት አይሞት። ሌላው ምናልባት ሶለን ሰሎሚ እኔ ጋር እንድትሆን እንደማይፈልግ አውቃለሁ። አሁን እሱም የለም። ብቻ I don't know! ... oh my God! ምን ይመስልሻል አንቺ? ብዙ ለፈለፍኩ መሰለኝ።” ብሎ ጸጉሩን እያሻሸ የምትለውን ለመስማት መጠበቅ ጀመረ። ነገሩ በቀላሉ በእጁ ውስጥ እንደሚገባ ያወቀችው ሰንክሳርም ረጋ ባለ ድምጽ።

“ሁሉም ነገር ገብቶኛል ክብርሽ። ደግሞም ከሰሎሚ ጋር አብሳኛውን ነገር ሰላወራን የምትለውን መረዳት አያቅተኝም። ግን እኔ ምልህ ሰሎሚ መላኩ ስለሚባል ልጅ ነግራህ ታውቃለች እንዴ?” አለችው አሁን በቀጥታ ክብሮምን ወደምትፈልገው አቅጣጫ ለመንዳት ዝግጁ መሆኑን እርግጠኛ ሆና።

“እም ... አዎን ... ማለቱ ንደኛ እንደሆኑና ከሶለን ጋር ብዙ እንደሚመሳሰሉ። ያው አሁንም እዚያ ያለውን ቤቷንና የምታሳድጋቸውን ልጆች እንደሚንከባከብላት። ሌላ ብዙ አላውቅም።” አለ ወዴት ለመሄድ እንዳስበች እጅግም ሳይገባው። እያለ ስሜቱን የበለጠ ማጠገብ ብትችል ወደምትፈልገው አቅጣጫ ልትጠመዝዘው እንደምትችል በማሰብ በርሳዋን አውጥታ መላኩ ለሰሎሚ እንድታደርስ የሰጣትን ደብዳቤና ካርድ እንዲያነበው ፊቱ አስቀመጠችለት። እሱም ደብዳቤውን እያነበበ ግማሽ አካባቢ ሲደርስ ፊቱ መለዋወጥ መጀመሩን አየችና፡-

“ምናልባት ብዙ ሊገባህ እንደማይችል አውቃለሁ። አለ አይደል ደብዳቤውን እንዴት አጥኘሽው? ይሄን ሁሉ ለማድረግ ለምን ፈለግሽ? አንቺ እንዴት መላኩን አወቅሽው? ... ከኔ የምትፈልገው ምንድነው? ምናልባት ሌላም። አይደል?” አለችና ደብዳቤውን በጂ እየከለለችበት፡-

“ቆይ ታነበዋለህ። ይህን ብቻ ሳይሆን ሌላም ነገር ታያለህ። አሁን ግን እነዚህን ጥያቄዎችና ትንሽ ተጨማሪ ማወቅ ያለብህን ነገር ልንገርህ” አለችና ስሜቱ እየተገለበጠ ግራ የገባውን ክብሮምን ሙሉ በሙሉ ቁጥጥሯ፣ ሥር እንዳስገባችው በማወቅ ስሜቱን ለማርገብና አእምሮውን ለማንቃት ከፊል እውነት ከፊል ፈጠራ የሆነ ረጅም ዲስኩር አደረገችለት።

መላኩ የፊልጅነት ፍቅረኛዋ እንደሆነና አሁንም ልክ እሱ ሰሎሚን እንደሚወድ እንደምትወደው። ሆኖም ግን ኮሌጅ እያሉ እያለ በቤቱ ሰብ ግፊት ተታላ በዕድሜው እጅግ የሚበልጣትን እዚያ አገር ብዙ የኖረ ሽማግሌ ፕሮፌሰር

አግባቡን እንደመጣች። ሰውዬውም እዚህ አምጥቶ እንዴት እንዳሠራቸውና በቅናት አንገርግሮ መከራዋን እንዳበላት ሆኖ በሚበላ ቃል ነገረችው። ሰውዬው በራሱ እርጅና ምክንያት ልጅ መውለድ ቢያቅታውም፤ እሷን ቁምስቅሷን እንዳሳያትና በኋላ እንደተረዳችውም ከሷም በፊት ብዙ ሴቶችን እያመጣ፤ መከራ እያሳየና እየፈታ የብዙ ወጣቶችን ሕይወት ያበላሸ መሆኑን ነገረችው። በዚህም የተነሣ ከአምስት የመከራ ዓመታት በኋላ ጥላ እንደጠፋችና በኋላም የሴቶች መብት ተከራካሪ ድርጅት ጠበቃ ቀጥሮላት እንደተገላገለችው ገለጸችለት። አሁን ደግሞ ማጽናናቱ የክብርም ተራ ሆነ።

ልብወለድ ታሪኳን በመቀጠል በመጨረሻም ይሄ ሁሉ የደረሰባት ንጹሐን የመላኩን ፍቅር ለቤተሰብ ደስታ ብላ ረግጣ በመሄዷ መሆኑን ተገንዝባ ብትጸጽትም፤ መላኩ ከሌላ ሴት ጋር እንደሆነ ሰላወቀች ምንም ማድረግ እንዳልቻለችና እየጸለየች ቀን ስትጠብቅ እንደነበር አሜውተችው። ከልጅቱ ጋር መላኩ ከተለያየ በኋላም እንደገና ማውራት እንደ ጀመሩና ስለ ሰሎሚ ግን ምንም ታውቅ እንዳልነበር አወራችለት። አሁን ግን እናቷ ሲሞቱ ለልቅሶ ሄዳ ሳለች መላኩ ከሰሎሚ ጋር በአዲስ ፍቅር ከንፍሱ ስታገኘው ህልሟ በድጋሚ ከንቱ ሊሆን እንደሆነ አውቃ ይህንን ነገር እንዴት ማቆምና ውስጥ ነፍሱን የጎዳችውን መላኩን እንዴት መከሰ እንዳለባት ስታስብ፤ ወደዚህ ተመልሳ መጥታ እሱንም የሰሎሚንም ቤተሰብ እንደተዋወቀችና አሁን ባሉበት ቦታ እንዳሉ ነገረችው።

“ክብርሽ ምንም ባደርግ ላንተ ብዬ ብቻ እንዳይመስልህ። ልክ አንተ ሰሎሚን ማጣት እንደማትፈልገው ሁሉ እኔም መሊን ማጣት አልፈልግም። ልክ ለሰሎሚ ከማንም ይልቅ አንተ እንደሆንክ የምትሻላት መላኩንም ከልጅነቱ ጀምሮ የሚውቀውና ያለምንም ውጫዊ ምክንያት የምወደው እኔ ነኝ። ገባህ እሱን ደብዳቤ እንዳደርሰላት ሲሰጠኝ ለሷ ያለውን ፍቅር በተወሰነ መጠን ነግሮኝ ስለነበር ደብዳቤውን አውሮፕላን ውስጥ አለማንበብ አልቻልኩም። ሳነበው ደግሞ አንተ ከተቃጠልከው በላይ ነው የተንጨረጨርኩት። በርግጥ ልክ አልሠራሁም፤ ግን ደግሞ ለፍቅር የሚይዘው ነገር የለም። ደብዳቤው ከሻንጣ ውስጥ ጠፋ አልኩት። እሱም ያው እንዳነበብከው፤ የደብዳቤው ይዘት ንይለኛ ፍቅር ስለሆነ ግድ የለም ይቅር ወደፊት ስትመጣ ይደርሳል ብሎ እፎይ ነው ያለው። እነሱን ያጣመራቸው አገር መለወጥ ወገን መርዳት ምናምን የሚሉት ያገር ፍቅር ነው፤ እኛ ግን ተይዘን እየተሠራለን ያለነው በሰው ፍቅር ነው። ስለዚህ አሁን ላንተም ለኔም ጥቅም አብረን መሥራት እንችላለን ወይ ነው ጥያቄው? ወይስ በሁለት ሳምንት ውስጥ ሰሎሚም ሄዳ በሦስት ወር ውስጥ ሲጋቡ ቆመን ማጨብጨብ? ምን ታስባለህ?” ብላ ግራመጋባት፤ ቅናትና ፍርሀት የተከመሩበትን የክብርምን ፊት ማጥናቷን ቀጠለች።

እኔ ግራ ነው የገባኝ። ማይ ጋድ ... ምን ማድረግ እንችላለን? አሁን

ሰሎሚም ትሄዳለች። በቃ ... ምን ታደርጊያለሽ? እስኪ ምን ይደረጋል? ዝም ብዬ ነዋ ስለፋ የከረምኩት” ብሎ ብስጭትና ነዝን ፈቱን ይወርሰው ጀመር።

“እንደዚህም ባዳፋ ተስፋ መቁረጥ የለብህም። እኔ እኮ አልፈዱ ብዙ ሥራ ሰርቻለሁ። እየህ ለመላኩ ሰሎሚ ያንን ያህል ፍቅር ለሱ ያላት እንደማትመስል እንዲያውም ክብርም ከሚባል ልጅ ጋር በጣም እንደምትገናኝና ቤተ ሰቡ ሁሉ እንዴት እንደሚወደው ነግረው ልቡ ሲሻከር አይቼዋለሁ። ምክንያቱም ስልኳን፤ እሚይሷንም እንደማይ መልሰና ብዙም እንደማይገናኙ ነው ሰሎሚ የነገረችኝ። እሷንም መላኩ እንዴት እንደ ንጹሕ እንቱ እንደሚያያትና ከጥሩ ሰው ጋር እግዜር እንዲያገናኛት እንደሚጸልይ፤ እንደምታሳዝነውም እንደነገረኝና ነገሩን እንድታምን አድርጌ ግራ እንዲገባት ማድረግ ትንሽ እየሠራ ነው። ቢያንስ ሁለቱም አሁን ልባቸው መራራቅ መጀመሩን አውቃለሁ። ግን አሁን ይህንን ነገር ሁለቱም እንዲያምኑና ተራርቀው እንዲቀሩ ወሳኝ ነገሮችን መሥራት አለብን።”

“ምን? ማለት እንዴት? አልገባኝም!” አለ ክብርም ሳያውቀው፤ የስንክሳርን መሰሪነት ልቡ ብዙም አልወደደውም። ደግሞ እሱ ሰሎሚን ለማግኘት ምንም ለማድረግ እንደማይመለስ ሲያስብ የሷም ሥራ ለፍቅር የሚከፈል ዋጋ እንደሆነ ሊክድ እንዴት ይችላል? ለነገሩ እኮ ስንክሳርም መላኩን ትወደዋለች። ከሰሎሚ ቢለይ እሷ እጅና ልብ ላይ መውደቁ እንደማይቀር ነው የምታምነው። በተለይ ባሁኑ ለልቅሶ በሄደችበት ጊዜ ያሳያትን ክብካቤ ካገረሽ ፍቅር ጋርም ሳታምታታው አልቀረችም። ያነበበችው ደብዳቤ ደግሞ ህልሟን በከፊል አጨልሞታል፤ ቁጣና በቀልም ሳይሞላባት አልቀረም።

“የመጀመሪያው ነገር አንተና ሰሎሚን ማቀራረብ ነው። ለሱ ሙሉ ንይላችንን ተጠቅመን መሥራት አለብን። ሰሎሚን እኔ የተቻለኝን ሁሉ ተጠቅሜ ልቧ ወዳንተ እንዲያዘነብል ለማድረግ ጥረት እያደረኩ ነው። ለዚህ ደግሞ እናቷንና ሕያውን መጠቀም እችላለሁ። ያንተም ጥረት ግን ያስፈልጋል። ሌላው ግን መላኩ ሰሎሚ ለሱ ስላንተ ምንም ስላልነገረችው፤ ልቡን በሰሎሚ ላይ የሚያጨልምና እምነቱን የሚያጠፋ ነገር ማሳየት አለብን። በሌላ በኩል ደግሞ የሰሎሚንም ልብ ከመላኩ እንዲሸሽ ማድረግ እንችላለን። እንዲያውም እቺ የሶለን ጓደኛ እቺ ጥቁሯ ማነች ሶፊያ አሁን ኢትዮጵያ ትሄድ የለም! ሁለቱን እንዲተዋወቁና እንዲቀራረቡ ማድረግ እንችላለን። ሁለቱ የተዋደዱ እንዲመስሉ ሁኔታዎችን እንፈጥራለን። ሰሎሚ ደግሞ የወንድሟን ገዳይና ፍቅረኛ በፍቅር የቀረበ ከመሰላት፤ መላኩን ብቻ ሳይሆን፤ እዚያ አገርም መኖር የምትፈልግ አይመስለኝም።”

“አ ማይ ጋድ አንቺ ጭንቅላትሽ እንዴት ነው የሚያስበው? ይሄን ሁሉ ከመቼው ነው እንዲህ ያሰብሽው? እሺ መላኩ ሶፊያን ባይቀርባትስ ወይ ደግሞ ሁለቱ የምር ቢፋቀሩስ ምን ልታደርጊ ነው እንቺ?” አለ የራሱን ጉዳይ ትቶ የሷ

ጉዳይ እንዳስጨነቀው ሁሉ። ከብሮም የልቦለድ መጽሐፍ ታሪክ እንጂ እሱ ራሱ የሚተውነው የራሱ ሕይወት ያልመሰለውን ሲራ መስማቱን ቀጠለ። ገና የሚመጣውን መች አወቀ?

“እንደሚወዳት ምንም ጥርጣሬ የለውም። መላኩ አርትና ሥዕል እንደሚወድ አውቃለሁ። መልኳም ቢሆን መላኩ በቀላሉ ሊወደው የሚችለው ነው። ልጅቱም ደግና ተግባቢ ትመስላለች። ጥንቃቄ ያስፈልጋል። ግን ይዛ የምትሆነውን ታሪክ በራሷ ላይ እንጠቀማለን። እሱን ለኔ ተወው። ሳይጣበቁ ማለያየት ይቻላል። አሁን አንተ ማድረግ ያለብህን ለማድረግ ፈቃደኛ ነህ ወይ ነው ጥያቄው?” አለች ኳሱን ወደሱ ሜዳ እየመለሰች።

“ምን ማድረግ እችላለሁ?” አለ አሁንም ግራ ገብተት።

ስንክሳር ያሰበችውን በጥንቃቄ የተቀመረ ዕቅድ ስትነግረው፤ ከብሮም አስተሳሰቧ ከሚገባው በላይ ቢያስገርመውም ዕቅዷ በሆነ ምክንያት ቢከሸፍ የሚያመጣውን መዘዝና ቀውስ አስቦ በማመንታት ያለችውን ማድረግ እንደማይችል ሲነግራት

“እኔይ ... ምርጫው ያው ያንተ ነው። ከሁለት ሳምንት በኋላ ሄዳ መላኩ እቅፍ ስትገባለህ ሪስክ አለመሆኑ ነዋ? እና አንተ ቀለበቱን ምን ልታደርገው ነው የገዛኸው? ... ደስ እንዳለህ። እኔ አንተ ይህንን ፈርተህ ስላላደረግህ መላኩን የራሴ ማድረግን የማቆም ይመስልሃል? ኖ ኖ ... የውልህ አንተ ሰሎሜን ማግኘት ከፈለግህ አብረን መስራት እንችላለን፤ ካልሆነ ግን እኔ ወደ ሌላው ዕቅድ አመራለሁ። ሰሎሜን ማጣትህ ግን የዕድሜ ልክ ጸጸት እንደሚሆንብህ አንተም ታውቀዋለህ። ያው ይሄ በኔና ባንተ የሚቀር እንደሚሆን ተስፋ አደርጋለሁ።” ብላ የሰጠችውን ደብዳቤ ወደ ፖስታው ማስገባት ስትጀምር አንዳች ፍርሀት ያዘው።

ከዚያም “እንዴ እኔ እኮ እምቢ ማለቴ አይደለም። እሺ የኔን ሥጋት እንዴት ነው የምትመልሷለች?” አለ የቀዘቀዘውን ላቴ ፋት እያለ።

“እኔ ሴት ስለሆንኩ ልንገርህ። እዚህ ላንተ ያላት ፍቅር እሺ ባያሰኛት እንኳ የሁኔታው ስሜት ቀስቃሽነትና ላንተም ያላት አክብሮት ከዚህ በፊትም ስሜትህን ስለጉዳችው እሺ ትላለች። ከወጣችሁ በኋላ ልታለቅስ ልትቆጣ፤ ውሎ ዐድሮም ቀለበቱን ልትመልስለህ ትችላለች። በመሃል ደግሞ እዚህ አሜሪካ እንድትቆይ ለማድረግ የተቻለውን እናደርጋለን። ያው ለኔም ያደረግኸውን መንገድ ስለማይቀር። አንተም እግሯ ላይ ወድቀህ ይቅርታ ትጠይቃለህ። እኔም ደግሞ ነገሩን በሴትኛ አለሳልሼ እንግራታለሁ። ከዚያም ነገሮች ይረግባሉ። በመሃል ደግሞ ከወዲያ ያለውን ነገር ስናከረው ወዳንተ መመለሷ አይቀርም። ሁሉም ነገር መፍትሔ አለው። ደግሞ የሰሊን ልብ ታውቀው የለም?” አለች ግዳይዋን እንደጣለች አንበሳ ዘና ብላ።

እሚለውን ያጣው ከብሮም ልቡ ነገሩን ሙሉ ለሙሉ ባይቀበለውም እያመነታም ቢሆን “እሺ ላስብበት። ሌላ የተሻለ አማራጭም ያለ አይመስልም። የምትገርሚ ሰው ነሽ አንቺ ግን። ከዚያስ? አንቺ ወደ ኢትዮጵያ ልትመለሻ ነው የምታስቢው ማለት ነው?” አለ አሁንም በመገረም እያያት።

“እንዴ አሁን የተነጋገርነውን ካደረግንና ሰሎሜን ቢያንስ ላንድ ወር እዚህ ከበተ ሰብ ጋር እንድትቆይ ካሳመንን እኔ ወደ ኢትዮጵያ እሄዳለሁ። እዚህ ያለው ነዳጅ ማደያና ሱቅ ያው ራሱ ነው የሚሠራው። ያክሱቴ ልጆችም ስላሉ ችግር የለም። እኔ ኅዘኑን እንዳልቻልኩትና እዚያው ከቤተ ሰብ ጋር ትንሽ ማረፍ እንደምፈልግ ብዬ እሄዳለሁ። ከዚያ በኩል ያለውን ሥራ እሠራለሁ። አንተም ያው ሰሎሜን እዚህ የማስቀረቱን ሥራ ታጠፋለህ። እምቢ ብላ እንኳ ከወር በኋላ ብትመጣ፤ መላኩንም፤ ሁኔታዎችንም ለውጠን ኢትዮጵያ መኖርን እንድትጠላ ማድረግ ይቻላል። አንተም በመሃል መጥተህ ተጨማሪ ማጠናከሪያ ትሰጣለህ። ይኸውልህ ዋናው ሁለት ሦስት ደረጃ ቀድሞ ማሰቡ ላይ ነው።” ብላ ዘና ብላ የሚለውን መጠበቅ ጀመረች።

“እንዳንቺ ዐይነት ጭንቅላት ያለው ሰው አይቺ አላውቅም። ፕሮፌሰሩ እንዴት እንዳታለሉሽ ገርሞኛል” አለ ነገሩ ከስንክሳር ብልጠት ጋር አልሄድ እያለው።

“ያኔ ልጅ ነበርኩ። አየህ ኑሮ ብዙ ያስተምርሃል። ደግሞ ለእናቴ ፍቅር ብዬ እንጂ ሽማግሌውን ወድጀው ወይም የሆነ ነገር ጎድሎኝ ለራሴ ብዬ አላደረግሁትም። ከሁሉም በላይ ግን የምትወደውን ሰው ላለማጣት የማትፈነቅለው ድኅጋይ አይኖርም። ይህን ሁሉ ለማድረግ ዋነኛ ምክንያቱ መሌ ነው። ርግጠኛ ነኝ አንተም አንዴ ከገባህበት፤ ከኔ ብሰህ ነው ቁጭ የምትለው። ለማንኛውም ጊዜውም እየሄደ ነው መሰል። እኔም ነድቼ ወደ ቤት መመለስ ስላለብኝ መሄድ ሳይኖርብን አይቀርም” አለች ዕቃዋን እንደ መሰብሰብ እያለች። በሠራችው ሥራና ዕቅድ መርካቷ ፊቷ ላይ ይነበባል። ስንክሳር ሁሉም ያሰበችው ሲሳካላት ጥሩ ምግብ እንደቀረበለት ሰው ከንፈሯን መላላስና ምራቁን መዋጥ ይቀናታል።

“አይደል እንሂድ ሽረ እኔም ለነገ የማዘጋጀው ብዙ ነገር አለ። ሰሎሜም በሳምንት ውስጥ ትመጣለች። እንግዲህ ሁሉንም እየተማከርን እንደሚሆን እናደርጋለን።” ብሎ ተነሡ። ከካፊው ወጥተው መኪናዋን ካቆመችበት እነሰሎሜ ቤት እስኪደርሱ ባወሩት ዙሪያ እየተጫወቱና ስለ ከብሮም የማታውቃቸውን ነገሮች በመጠየቅ ነበር የደረሱት። መንገድ ላይ ሳሉ ሰሎሜም ደውላ ደገና መድረሷን ነግራቸዋለች። እስከዚያ ሰዓት አብረው መሆናቸውም የተለየ ስሜት አልፈጠረባትም። እቤት ስትደርስ ራት ካልበላችሁ ተብለው ሲወራና ቡና ሲጠጣ መሸና የሰሎሜ እናት አድረሽ በጠዋት ብትሄጃ ስላሉ፤ ብዙም ሳትግደረደር ነበር እሺ ያለችው። ሰሎሜም ስፈለለች፤ ሕያውም ተረኛ ስለነበር ቤቱ ጭር ስላለባቸው

የሰንክሳር መኖር ቤቱንም ደመቅ አድርጎት ነበር። ነዘን የገዳው ሰው መቼም ልቡ ስለና ቅርብም ነው። ሰንክሳር መቼም በሁነኛ ጊዜ ነው እዚህ ቤት የገባችው።

ሰንክሳር ከባሏ ከተለያዩች በኋላ በተካፈለችው ገንዘብ የነዳጅ ማደያና አብሮትም ያለ ሱቅ ከፍታ የተደላደለ ኑሮ ነው የምትኖረው። ሰውዬው ሁለት ቤት ስለነበረው አንዱ ለሷ ተፈርዶላት፤ የምትኖረውም ከከተማው ወጣ ብሎ በሚገኝ መካከለኛ ገቢ ባላቸው የነጮች ሰፈር ባለአራት መኝታ ቤት ውስጥ ነው። አብረዋት አንድ ያክስቷ ልጅና በቅርብ ዲሺ ደርሶአቸው የመጡ የናቷ ዘመዶች ባልና ሚስቶች አሉ። ሁሉም እዚያው ነዳጅ ማደያ ውስጥ ነው ለጊዜው የሚሠሩት። ስለዚህም በፈለገችበት ጊዜ ተነሥታ ደስ ወዳላት ቦታ ለመሄድ ያን ያህልም ነጻነቷን የሚወስድባት ነገር የለም። ገንዘብም ችግር ሆኖባት አያውቅም አሜሪካ ከመጣች ወዲህ። የመጀመሪያ ዲግሪዋን በቢዝነስ የሠራች ሲሆን፤ ማስተርዲን ከጀመረች ብዙ ዓመት ቢሆናትም አሁንም የሚወሰዱትን ኮርሶች አልጨረሰችም።

ባሏን ከፈታች ወዲህ የተለያዩ ወንዶችን ለመቅረብና ለማየት የሞከረች ቢሆንም፤ ሁሉንም ጥቅም ፈላጊ ሥራ የማይወዱና የሚበልጣቸውን ሴት የሚፈሩ 'አበሾች' ናቸው እያለች ሰው አልበረክት ብሎአታል። ልጅ ለመውለድ ካላት ትልቅ ጉጉት የተነሣ ደግሞ ቶሎ ማግባቱን ሳትፈልገው አልቀረችም። በመጨረሻ የደረሰችበት እውነተኛ ቁምነገረኛና ከልቧ ልታከብረው የምትችለው ሰው መላክ ብቻ መሆኑን ነው። ፍትሯም እንደገና አገርሽቶባታል። እሱም ያን ሁሉ አድርጋው አሁንም ሳይቀየርባት ጥሩ ሰው ሆኖ በገንዘብ ጊዜም አብሮአት ስለነበረ፤ ለሷ ያለው ፍቅር ከውስጡ ፈጽሞ ባይጠፋ ነው ብላ አስባለች። ይህም በተለይ ሰሎሚ የተባለችው ዕንቅፋት ከመንገድ ከተወገደች ከባድ እንደማይሆን ነው አሁን የምታስበው። ከብሮምም ቢሆን የሞህና ጥሩ ሰው ስለ ሆነ፤ ለሰሎሚም ቢሆን እሱ ሰሎሚሻላት እሷንም ቢሆን መርዳት እንጂ መጉዳት አይደለም ብላ ለዕቅዷ በጎ ገጽታ ትሰጠዋለች።

የሰሎሚ ወላጆችም ቢሆኑ ልጃቸው አጠገባቸው ኑሮው የተስተካከለና እንደልጃቸው የሚወዱትን ብረት መዝጊያ ባል አግብታላቸው ቢኖሩ፤ የሰንክሳርን ውለታ ይረሱታል ብላ አታስብም። የሰው ልጅ መቼም ሊሠራ ያስበውን ከፋት የደግነት ቀለምና የቅድስና ቅባት ቀብቶ ራሱን ሲያታልል የልቡናው ዐይን መታወሩን እንኳ አያውቅም። ሰንክሳር ግን ነገሩ ተሰውሮባት ሳይሆን፤ የፈለገችውን ነገር ለማግኘት ገሊናዋን የፈለገችውን ቅርጽና መልክ እንዲይዝ በማድረጉ የተካነች ስለሆነች ነው። ገሊናውን እሽከሩ ያደረገ ሰው ከፋቱ ጌታው መሆኑ አይቀርምና።

ፍልሚያ

መላክ ዱባይ ሆኖ ሰንክሳር ከደወለችለት በኋላ ሌሊቱን ሲገባበጥና ሲቅበጠበጥ ነበር ያደረው። አልፎ አልፎም ደስ የማይለ ቅገቶች ሲረብሹት ነበር። ሰሞኑን ለሰሎሚ ደጋግሞ ቢደውልም ስልኩን ስላሳነሣች ከብሮም ከሚባለው ልጅ ጋር ሆኖ የሱን ስልክ እያየች እንዳላየ ስትሆን ባይነ ህሊናው ይታየው ጀምሯል። ደግሞ ሰሎሚ ፈጽማ ታደርጋለች ብሎ ለማመንም ከብደታል። ሰሎሚ ከሰው ሁሉ የተለየች፤ እንከን የለሽ፤ ደግና ከፋት የማታውቅ ናት ብሎ ነው የሚያስበው። አሁን ሰንክሳር ደውላ እንደነገረችው ከከብሮም ጋር ግንኙነት ጀምረው ከሆነ መቼም ከሚያስበው በላይ ነው። ሰንክሳርም ለሰው ብላ ብዙ የማታደርግ ሰው መሆኗን ስለሚያውቅ የሷ ከወትሮው የተለየ አሳቢነትና በየጊዜው ደዋይነት ስስ ጥርጣሬ ዘርቶበታል። በማለዳ ተነሥቶ የሆቴሉ መዋኛ ቦታ ሄዶ ሳንድ ሰዓት ከዋኝ በኋላ ሻወር ወስዶ ወደ ክፍሉ ተመልሶ ለመተኛት ቢሞክርም እንቅልፍ ባይነ አልዞር አለ። ሰሎሚንም ከእእምሮው ሊያወጣት አልቻለም። ቀኑን መላክ ከመኝታ ቤቱ ሳይወጣ ዋለ።

ወደ አዲሳባ ለመመለስ ገና ሦስት ቀን ስለሚቀረው ጊዜው እንዴት እንደሚሄድለት ግራ ገብቶታል። ከዱባይ ውጪ ያለውን አገር ለማየት ከተቻለም ወደ በረሃውና ባሕሩ ላይ ያሉትን ደሴቶችና ሌሎች የሚገቡበት ስፍራዎች ለማየት ዐቅዶ ነበር። አሁን ግን ለሁሉም ነገር ያለው ፍላጎት ጠፍቶበታል። አልጋው ውስጥ ገብቶ እንተርኔት ሲያሥሥ ቆይቶ ኮምፒውተሩን ከመዝጋቱ በፊት እሚይሉን ከፍቶ ሲያይ ከሰሎሚ የተላኩ አሜይሎች አገኘ። ሁለቱም ዛሬ ጠዋትና ከጥቂት ሰንታት በፊት የተጻፉ ናቸው። ብዙ ጊዜ ብትሞክርም ልታገኘው እንዳልቻለችና ከቻለ ቁጥሩን በቻለው ፍጥነት አሜይል እንዲያደርግላት ወይም ምልክት እንዲያሳያት ነው የጠየቀችው። ወዲያው የተሟሟነው ስሜት በመጠኑ ቀንሶለት አልጋው ላይ ተቀመጠ።

“ወደ አምላኬ... ሰው መውደድ እኮ ዕዳ ነው። ለምንድነው የሰው ሰው ልቡ ውስጥ ጨምሮ ሰው የሚሠቃየው? ሰሎሚ ሰሎሚ ምን እንደምትፈልገው ማወቅ እንዴት ነው የምትችለው?” ብሎ ለራሱ እያጉተመተመ የተንጨበረረውን ፀጉሩን እያሻሸ ይባስ አንጨበረረው። ትንሽ ክፍሉ ውስጥ ዘወር ዘወር አለና በቀዝቃዛ ውሃ ፊቱን ከታጠበ በኋላ ላጥቶጥቶ ይዞ ሶፋው ላይ ሄዶ ቁጭ አለ። ከዚያም ሰሎሚ

የጻፈችውን ኢሜይል እንደገና አንብቦ መልስ ጻፈላት የሆኑትን ቁጥርና ማርቆስ በስልክ ያስተዋወቀው የማርቆስ ጓደኛ ሳምሶን የሰጠውን ጊዜያዊ ሞባይል ቁጥር ጨምሮ። ስልኮቹ ክፍት መሆናቸውን አረጋግጦ የጅ ስልኩን እንደያዘ በክፍሉ ባልከኒ ደጅ ተቀምጦ መሬት ላይ ወዲያ ወዲህ የሚሉትን ዱባያውያንን ካንገት በላይ በሆነ ፍላጎት ማጤን ጀመረ።

ከግማሽ ሰአት በኋላ ሞባይል ስልኩ ሲጮህ ሰሎሜ ናት ብሎ በማሰብ ከኪሱ አውጥቶ ሲያየው የሳምሶን ሚስት ነበረች። ስልኩን አንጦቶ ትንሽ ጥሩ ስሜት ስላልተሰማው ሆኖል እንደዋለና መውጣትም እንዳለሰኘው ነገራት። ምግብ ምናምን ሠርተው ሊያመጡለት እንደሚችሉ ወይም ይዘውት ወጥተው ቀለል ያለ ቤት ሊያመሹ እንደሚችሉ ምርጫ ቢሰጡትም፣ ባሬን እዚህ ሆኖል ለመቆየት መረጠ። ከዚያም ሕፃናቱም ካላወራነው ብለው ትንሽ አሳስቀውት እየጠበቁት እንደሆነ ቢነግሩትም አሳጥቶ ነገ አያችኋለሁ ብሎ ስልኩን ዘጋው። በግማሰቱ ሙሉ ቀን አብረው ለመዋል ቢያስቡም በዚህ ስሜቱ እንዴት አድርጎ ከነሱ ጋር ቀኑን እንደሚገፋው ሐሳብ ሆነበት። ከልጆቹ ጋር ከተማሣቀ በኋላ መንፈሱ ቀለል አለው። ልጅ ቢኖረው ተመኘ፣ ግን ገና ሚስትም የለውም። ጓደኛስ የት አለኝና ብሎ አሰበ።

ሰሎሜ ከሁለት ሰዓት በኋላ ደወለችለት። መነፋፈሪያቸው ከልባቸው የገባውን መራራቅ ለማቅለጥ ግለቱ በቂ ነበር። ሰላምታ ከተለዋወጡ በኋላ፣ “መሊ አይ ናው በጣም እንደ ጠፋሁብህ። በታ ሰሞኑንም ከልቅሶው በኋላ በተለይ ሁሉም ነገር ዞሮብኝ ነበር። ሁልጊዜም ነው የማሰብህ ግን በታ ጭንቅላቴም በትክክል የሚሠራ አልመሰለኝም። አንተ እንዴት ነህ በናትህ? ደግሞ ወርክሾ፣፣ እንዴት ሄደ? ጥሩ ነበር አንተ ያቀረብከው?” አለች አነጋገረ። የሰሎሜን በማይመስል አይነት።

“ሰሊ ደጎና ነበር። ቤተ ሰብ ተጽናና? በጣም ከባድ ነው የሚሆነው መቼም? ያው ስንክሳርም ትናንት ማታ ደውላ ነግራኛለች ወደ ኒውዮርክ እንደምትሄጃ። እኔም እዚህ ተወጠርኩ መሰለኝ በታ በጣም የተራራቅን ነገር ሆኖ ነው የሚሰማኝህ አንቺ? ግን ደጎና ነሽ?” አለ እሱም እንዴት ማውራት እንዳለበት እንዳላወቀ ሁሉ ልብ ሲሻክርና ሲራራቅ የሚዋደድ ሰው የሚያወራው ሁሉ አሸዋ ያለው ቆሎ በተራሽ ሰው አፍ ውስጥ እንደ መጨመር ይሆናል። ወይ አይቆረጥሙት ወይ አይተፉት።

“ደጎና ነኝ መሊ ያው ደጎና ከተባለ። ያው ከቤቢ ሞት በኋላ ሁሉም ነገር ነው ዝብርቅርቅ ያለብኝ። እቤትም በጣም ነው የተጐዱት። አሁን እንዴት ጥያቄው እንደምመጣም ግራ ገብቶኛል። ኒውዮርክም መሄድ የፈለግሁት ትንሽ ራሴን አረጋግቼ ማሰብ ለመቻል ነው። በታ ሐሳቤ እንደዚህ ሆኖ እኮ ከማወራህ ብዬም ነው የጠፋሁት።” አለች ላለመደወሏ በቂ ምክንያት ለማቅረብ የተቸገረች እያስመሰለባት።

“አይ ይገባኛል ሰሊ አትጨነቁ። ግን እኮ በዚህ ጊዜ ነው ጓደኛ የሚያስፈልገው። የግድ የሚወራ ነገር እያስፈልገንም እኮ። እኔ የምለው ኒውዮርክ አንትሽ ጋ ብዙ ትቆያለሽ ወይስ?” አለ አሁንም ወሬው ፍሰት እያጣበት ለመጠየቅ ያህል።

“አይ አንድ ሳምንት ምናምን። ደግሞ ሶለን የወራቸውን ጽሑፎች ሰጥቶኛል። እሱንም መጽሐፍ ሆኖ እንዴት እንደሚወጣ እያሰብኩ ነው። ለዚያ የሚያስፈልጉ ነገሮችን ሁሉ እየሰበሰብኩ ነው። በጣም ጥሩ ነገሮች ናቸው። አንተ ካልሆንክ ማንም ጥሩ መጽሐፍ ያደርጋቸዋል ብዬ አላምንም። እስኪ እንዴ ልሰብስባቸውና እዚያው ስመጣ እናያቸዋለን።” አለች የሱን አስተያየት ለመስማት።

“ኦህ ሪሊ...? በጣም አረፍ ነው ሰሊ። ስለዚህ የመጀመሪያውን መጽሐፍ ለመጻፍ እየተንደረደርሽ ነሞ?” አለ ፈገግ እያለ፡፡

“አትቀልድ ባክህ መሊ እኔ እንኳን መጽሐፍ ደብዳቤም መጻፍ አልችልበት። ግን ደግሞ በጣም ከልቤ ነው የምልህ ጽሑፎቼን ብታያቸው አንተም መጽሐፍ ይሁኑ ነው የምትለው። ደግሞ ከልብ ወንድሜ ስለሆነ አይደለም ሶለን ብዙ ነገር መሥራት የሚችል ልጅ ነበር...” ብላ ዝም አለች። አዲስ ልቅሶ እንዳይጀመር ስለፈራ፣ “አይሆሽ ሰሊ የምትችዱትን ሁሉ ሰብስቢ። እስኪ የበለጠ እናወራውና መልክ መልክም እናስይዘዋለን። ስንኪንስ ታገኛለሽ?” አለ ርዕሱን እየቀየረ፡፡

“አዎን ያው በስልክ በተለይ። እዚ ናት ኤርፖርትም ያደረሰችኝ።” አለች።

እንዲህ እንዲህ እያሉ አንድ ዐሥራ አምስት ደቂቃ የባጥ የቆጡን ከተጨዋውቱ በኋላ በሁለቱ ዓለም ሲካሄድ ስለሰነቡት ነገር እየተማሣቁና እየተቃለዱ አወሩ። ከዚያም ሌሎች ጉዳዮችን ጨምረው ወደ ግማሽ ሰዓት ያህል በተለይ ስለ መጽሐፍ ፕሮጀክቷ ተነጋገሩ። ሰሎሜም አንድ ሳምንት ያህል አጎቷ ጋ ኒውዮርክ ቆይታ ወደ ቺካጎ ተመልሳ ቆሎ ወደ ኢትዮጵያ ለመመለስ እንዳቀደች ነገረችው። ከዛም ስለ መላኩ ቤተ ሰቦች ብዙ አወሩ። ስለሱ ቤተሰቦች ሲያወሩ ሰሎሜ ደስታዋና ስሜቷ ያስታውቅ ነበር። የሚገርመው ሁለቱንም ያብሰለሰላቸው የራሳቸው ግንኙነት ጉዳይ ቢሆንም፣ ‘የውሾን ነገር ያነሳ’ እንደሚባለው ይመስል ላይ ታች ሲረግጡ ጊዜው አለቀ። ፍቅር እኮ አንዳንዴ ይገርማል! አፍ የሚለገም አንዳች ምትሃት አለው። ምናልባትም ስንክሳር እንዳለበችው መጠነኛ ግድግዳ በመካከላቸው ሳትሠራ አልቀረችም። ባለፉት ወራት የቦታ ርቀትና ሁኔታዎች ከፈጠሩት ርቀት በተጨማሪ። የቦታ ርቀትና መለያየት እንኳን በጅምር ፍቅርና በሰነቡትም ትዳር ላይ ይህ ነው የማይባል ጫና መፍጠሩ አይቀርም። ቢሆንም ስልኩን ሲዘጉት የተወሰነ ያህል ጭንቀታቸው የረገበ ይመስላል። መላኩ ወደ ታች

ወርዶ ለብቻው ትንሽ ከተንሸራረረ በኋላ እነሱ ያላች በአካባቢው ባላች የዐረብ ምግብ ቤት እራቱን በልቶ ወደ ክፍሉ ገባ።

መላኩ ዱባይ ከሄደ ጀምሮ ማርቆስ ነበር ለእነሣራም ለእነሱም የሚያስፈልጋቸውን የሚያደርግላቸው። መላኩ በሄደ በሦስተኛው ቀን ነበር ምንተስኖት ከነጃም ሳይመለስ ሣራ ያልጠበቀችውን ዱባ በዕዳ የሰማችው። ከሁለት ዓመት በፊት ባለቤቷ ምንተስኖት ኢትዮጵያ በመጣ ጊዜ ለአላዊር ጊዜ አብራው የምትወጣ ልጅ ነበረች። ወላጆቿ የመንግሥት ሠራተኞች ሲሆኑ፣ አባቷ ነይላኛና አጥባቂ ሃይማኖተኛ ናቸው። ለቤተሰቧ ብቸኛ ሴትና የመጨረሻ ልጅ ናት። ሰፈራቸው ከምንተስኖት ወላጆች ቤት ቅርብ ባይባልም፣ በተመሳሳይ አቅጣጫ የሚገኝ ነው።

አንድ ቀን በዝናብ ወደ ቤት ስትሄድ አግኝቶ ሊፍት ሰጥቶአት የጀመሩት ትውውቅ ነው አድጎ ባሥራምስት ቀን ውስጥ ምላሱ በሆነው ምላሱ የሚሪካንን ተስፋ እንደ ከረሜላ እያሳየ እጁ ውስጥ ያስገባት። የቤት ልጅ ስለ መሰለችውም መከላከያ አይጠቀምም ነበር። አንድ ቀን በጥድፊያ ዕቃ ረስቶ እቤትም ይዞአት ሄዶ ስለነበር የወላጆቹን ቤት አይታው ነበር። ከሄደ በኋላ እንዳረገዘች ስትነግረው ፈጽሞ እንደሚያውቃት ሆኖ የዘጋት። ለወላጆቹ ነገሩን ልትነግራቸው ብትሞክርም አጠገባችን እንዳትደርሽ የምናውቀው ነገር የለም ብለው ፊት ነስተዋታል። ከቤትም ተባርራ አሁን ካከሰቷ ጋር ኬክ ቤት እየሠራችና ማታ እየተማረች ነው ልጄን የምታሳድገው። በምንተስኖት ቤተሰቦች ቤት ለረጅም ጊዜ የምትሠራውን ጽጌን ቀርባት ነገሩን አሜውታት ወዳጆች ሆነዋል። እሷ ናት ባለትዳር መሆኑንም የነገረቻት። አሁንም ከነቤተሰቡ መምጣቱን ደውላ ነግራት የሣራንም ስልክ የሰጠቻት እሷው ናት።

ሣራ መጀመሪያ ወሬውን ስትሰማ አንዳች ነገር ነው የነዘራት። ምንተስኖት አያደርገውም ብላ ማሰብ ባትችልም፣ በልጅቷ ላይ የተፈጠረባትን ንዴቷን ልትቆጣጠረው አልቻለችም። በስልኩ ውስጥ እያለቀሰች ነገሩን የምትነግራትን ልጅ ምን እንደምትላት ግራ ነበር የገባት። የምታደርገው ሰላጣች መልሳ እንደምትደውልላት ነገራት ስልኩን ዘጋችው። ከዚያም አንዴ ቁጭት፣ አንዴ ደግሞ ቁጣና ቅናት እየተፈራረቁ ጠበሷት። ብቻ ከዚያ በፊት ሊሰማኝ ይችላል ብላ የማታሰበው ስሜት ሁሉ ተፈራረቀባት። መታጠቢያ ቤት ገብታ እያለቀሰች ብዙ ቆየች። ፊቷን እያየች ለምን ሌላ ሴት ጋ መሄድ አስፈለገው? እኔ አረጀሁበት ወይስ ምኔ ነው ያስጠላው? ብላ ራሷን ለመወንጀል ከጀላት። ከዛም በሩን አጨኝ ዘግታ አልጋዋ ላይ ተጠቅልላ ለመተኛት ሞከረች። አልቻለችም። ልጅቷን እንዴት ብላ እንደምታገኛትም ግራ ገባት። ባልሽን ከኔ የወለደውን ልጅ ማሳደግ እንዲረዳኝ አማጥኝኝ ብላ ነው የደወለችላት። የሆነ ማንነቷ ነገሩ እውነት እንዳይሆን ተመኝ። የልጅቷ ልቅሶና አነጋገር ግን ውሸት እንዳልሆነ አንድታምን

አድርጎአታል። የምታደርገውን ሰላጣች ማርቆስን ደውላ አሁኑኑ ከቻለ እንዲመጣ ጠየቀችው። ነገሩ ስላስደነገጠው እሱም ሲከንፍ ወዲያው ነበር የደረሰው። ማርቆስ እቤት ሲገባ እራታዋን ለቀቀችው።

“አንዴ ሣራ ምንድነው ነገሩ? ሰላም ነው? ምን ልጆቼ ደገና አይደሉም?” ብሎ ግራ ገብቶት ትከሻዋን ይዞ መጠየቁን ቀጠለ። “ተወኝ ባክህ የኔ መከራ ማለቂያም የለው። አንዴ ደግሞ አሁን ደውላ ነበር” ብላ አሁንም ልቅሶዋን ቀጠለች። “እሺ ምን ሆነ? ማናት የደወለችው?” አለ ማርቆስ ሣራን እንዲህ ስትሆን አይቷት ስለማያውቅ ግራ ግብት እያለው።

“የውልህ ደውላ ባልሽ ልጅ ወልጀለት ከዳኝ ነው የምትለኝ። ዕፍረትም የላት እና አንድ በይኝ ባልሽ እንዲያምን እርጂኝ ነው የምትለኝ። አሁን እኔ ምንድነው የማደርገው። ይሄ ሰውዬ እኮ ሊያሳብደኝ ነው። አሁንስ በቃ ምን ማድረግ እንዳለብኝ አላውቅም...” ብላ እንባ በሞላው ዐይን ቀና ብላ አየችው።

“እስኪ ቆይ ሣራ... በመጀመሪያ ደረጃ ነገሩ እውነት ነው ወይ? ከሆነስ እንዴት ነው የምናምነው... ማለቱ ያው ሰው ካሜሪካ መጣ ስለተባለ ብቻ ልጅ ወልጀለታለሁ ማለት የሚወዱ ብዙ ሰዎች እኮ አሉ።” አለ ነገሩን ለማርቆስ ልቡ ነገሩ እውነት ሊሆን እንደሚችል ሲጠረጠርም።

“አይ ማርክ... ሰውዬውን እኮ ስለማታውቀው ነው። እኔ አሁንስ በቃኝ እዚያው እንደፈለገው መሆኑን ይችላል እሱ ከዘመዶቹ ጋር። እኔ ግን በቃኝ ድሮም የቤተ ሰቦቹን ምክር ብሰማ ኖሮ እዚህ ሁሉ ውስጥ ባልገባሁም ነበር። እስካሁን ለልጆቹ ብዬ ብዙ ነገር ችያለሁ አሁን ግን በቃኝ...” ብላ ተነሥታ ወደ ጓዳ ገባች።

ማርቆስም ተከትሎአት እየሄደ፡ “እና ምን አልሻት ታዲያ?” አለ በጉጉት።

“ምን እላታለሁ ማርክ... እደውልልሻለሁ ብዬ ስልኩን ዘጋሁታ። እሷ በዚያ በኩል ታለቅባለች። እኔ ደግሞ እዚህ ጭንቅላቴ ይዞራል። እናቱ መሰልኳት እንዴ ስትማግጥ ቆይታ በኋላ እኔ ጋ የምትደውለው?” ብላ ምራቷን ገለጸች። ለወትሮው ሣራ አሳኝና ለስላሳ ሰው ብትሆንም ይሄንን ግን መሸከም አልቻለችም።

ከዚያም ማርቆስ ስልኳን ከሣራ ተቀበለና ደውሎ አብረው ሊያገኟት ቀጠራት። ሣራንም አረጋግቶ ልጅቷን ማግኘት እንደሚያስፈልግ አሳመናት። ጉዳዩ እውነትም ሆነ ውሸት መደረግ ያለበትን ነገር በርጋታ ነገራት። እሱም አብሯት እንደሚሄድ ያለውን ነገር ተረጋግጥው ማጣራቱ እንደሚሻል ገለጸላት። ትንሽ ከተረጋጋች በኋላ ማታ ተመልሼ እመጣለሁ ብላት ወደ ጉዳዩ ሄደ።

በቀጠሮው ሰአት ከልጅቷ ጋር ካፌ ውስጥ ነበር የተገናኙት። ልጁቱ ከአንድ ዓመት ብዙም የማይበልጥ ልጅ ይዛለች። እሷም ልጇም ድንበራሽቡሽ ያሉ

ሲሆኑ ንዘን ያጠፋበት ፊቷ ከየዋህ ዐይኖቿ ጋር ብልጣብልጥ አለመሆኗን ይመስከራል። ማርቆስ ማኪያቱ የቀሩት ደግሞ ሻይ አዘዙና የተፈጠረውን ውጥረት ማርቆስ ስለልጅቱ፡ አጠቃላይ ነገሮችን በመጠየቅ ካረገበ በኋላ ወደዋናው ጉዳይ ገብተው መወያየት ጀመሩ። የሆነውን ሁሉ ነገር እንደገና ነግራቸው ስትጨርስ “እኔ ከሱ ምንም አልፈልግም ቢያንስ ልጄን ያለ አባት አያስቀረው። እኔንም አንዴ ተጫውቶብኛል። የራሴ ጥፋት ነው እሱን ማመኔ። ለማን እንደምነግረው ግራ ስለገባኝ ነው ላንቺም መናገር የፈለግሁት እንጂ... ይሄ የሚያሳፍር ነው። ትዳር እንደሌለውም ነበር የነገረኝ። ደግሞ የሚረካ ዜጋ ስለሆነ ባጭር ጊዜ ጨርሶ ሊወስደኝ እንደሚችል ነበር ቃል የገባልኝ። እዬው ይሄንን ሐብልና ቀለበት እንኳ ራሱ ነው የገባልኝ። ማርቆስን ስነግረው ግን በቃ ከዚያ በኋላ ደውሎም አያውቅ። ቤተ ሰቦቹም ያው ምንም እንደማያውቁ ነግረው አመናጭቀው ነው ያባረሩኝ። እኔ አሁን ምን ማድረግ ነው የምችለው? ሰው በቃ ገንዘብ ካለው የፈለገውን አድርጎ እንደፈለገው መኖር ይችላል ማለት ነው?” አለች እንባዋ እየቀደማት። ከዚህ ወስጥ ምንም ናጥኪን ያላገኘው ማርቆስ አስተናጋጁን ጠርቶ እንዲያመጣላቸው አደረገ። ከዚያም የናቱ ለቅቦ በቋና ያደረገውን ልጅ እንዳያለቅስ ማጫወት አይሉት ማባበል የሚችለውን ማድረጉን ቀጠለ።

“ሣራ ንዴቱም፡ ቁጣውም፡ ለልጅቷ ማዘኑም በቃ ዝብርቅርቅ ያለ ስሜት ጭንቅላቷን አጠብቅ ስለነበር ደንጋይ ሆና ነው ስትሰማት የነበረው። ማርቆስ ድሮውንም ምንተሰኛትን ተራ ዐይነት ሰው አድርጎ ስለሚያስበው አሁን ደግሞ የባሰውን ቀለበት። እሱም ምን ማለት እንዳለበት ስላላወቀ ሣራን እየጠበቀ ዝም አለ። ምንስ ይባላል?

በዚህ መሃል ወዲያው ደግሞ ሕፃኑ እየተንገዳገደ ሄዶ ሣራ ጉልበት ላይ ልጥፍ ብሎ እየሣቀ መጫወት ሲጀምር አንጀቷን በላውና አንጦታ ታቀፈችው። እፉ ላይ የተዘረከረከውን ለሃጭ በያዘችው ናጥኪን ጠራርጋለት ሳመችውና መልሳ ለእናቱ ሰጠችው። ሕፃኑ ጠረጴዛ ላይ ያሉትን እቃዎች ካልያዝኩ እያለ ስላስቸገረ አስተናጋጁን ጠርተው እቃውን አነሳስቶና ጠረጴዛውን ጠራርጎ ሄደ።

በዚህ መሃል ሣራ እንደ ምንም ንይሏን አጠራቅማ “እም ... ምን ልልሽ እንደምችል አላውቅም። ማድረግ የሚቻለውን ሁሉ እናደርጋለና። በተለይ ይህ ሕፃን ባላጠፋውና በማያገባው ጉዳይ መሠቃየት የለበትም። ያው የዲኤንኤ ምርመራ ስላለ የሱ ልጅ ከሆነ መካድ አይችልም። ያንቺንና የልጁን ፎቶ ይዘሻል እንዴ?” አለች አሁንም ውስጧ እንደተረበሸ።

“አይ አልያዝኩም። ይቅርታ ግን ላንቺ ከባድ እንደሚሆን አውቃለሁ። እንዲያው የምገባበትና የማደርገው ባጣ ነው። ደግሞም በዚህ ካልተገታ ሌላ ሰውም ማበላሸቱን የሚያቆም አይመስለኝም።” አለች አሁንም ከፊል ዕፍረትና ከፊል ቁጣ እየተሰማት።

“አንቺ ከፈቀድሽ እኔ ካሜራ ይገድያለሁ። ያው ፎቶውን አሳየውና መጀመሪያ እኔ ራሴ እነጋግረዋለሁ። አላውቅም ካለ ግን የዲኤንኤ ምርመራውን ጉዳይ እንቀጥላለን።” አለች ሣራ ካሜራ ከዐርሳዋ ውስጥ እያወጣች።

ሕፃን ሕፃን ነውና ከማርቆስም ከሣራም ጋር ጨዋታውን ቀጠለ። በሱ ዓለም የትልልቆቹ ሰዎች ፖለቲካና አታካሮ ምንም ትርጉም የለውም። ሕፃን መሆን ደስ ሲል! ሣራም ስላሳዘናት ትንሽ ተቀብላ ታቅፋ አጫውተችው። በዚያ ስፍራ ያለውን ውጥረትና ውስብስብ የሰው ክፋት ያልተረዳና ያልተማረ እሱ ብቻ ነበር። ይህስ ምን ዐይነት ሰው ይሆን ሲያድግ? ፎቶ ካነሳቻት በኋላ ለታክሲና ላንዳንድ ነገር እንዲሆንሽ ብሎ ማርቆስ የተወሰነ ገንዘብ ሰጥቶአት እንደሚደውሉላት ተነጋገረው ተሰነባበቱ። ልክ እፅ እንደሄደች ሣራ እዩዩዋን ለቀቀችው። ማርቆስም ፈጽሞ ሊያስቆማት አልቻለም። ለዓመታት በተሸከመችው የስሜት ፍም በዐይኖቿ የእንባ ከረጢት ውስጥ የተረገዘውን እንባ ትኩስ ትኩሱን ታዘንበው ጀመረ። ማርቆስ ሣራን አቅፎ ማባበሉ ብዙ ደቂቃ ነበር የወሰደበት። ከዚያም ቁጣዋና ንዴቷ ጠፎ።

“የኔና የሱ ነገር አልቋል። ድሮውንም ቢሆን የራሴ ደንቆሮነት ነው። ቤተ ሰቤን ብስማ ኖሮ እዚህ ሁሉ መቀመቅ ውስጥ አልወርድም ነበር። ወይኔ ሣራ!” ብላ አዲስ እሽግ የእንባ ከረጢት እንደፈታች ሁሉ እንደገና ስቅስቅ ብላ ማልቀቧን ቀጠለች። በካፌው ውስጥ ወደ ጥግ አካባቢ ስለተቀመጡ ብዙም የሰውን ቀልብ አልሳቡም።

“የውልሽ ሣራ አሁን በጣም አስቸጋሪ ሰዓት ነው። ምንም አትወስኚ። ነገሩ እውነት ነው የሚመስለው። ግን ደግሞ አሁን በስሜት ብታደርገው ብዙ ነገሮች ላንቺም ለልጆቹም ሊበላሹ ይችላሉ። መላኩም ይምጣና ተረጋግተን ተመካከረን ብናደርገው አይሻልም?” አለ ረጋ ባለ ድምፅ። ውስጡ ግን ስሜቱ ድብልቅልቅ ብሎ ለርሱም አስቸግሮታል። ነገሩ ሣራ የገባው ሲያስተናግዳቸው የቆየው ልጅ መለስ ቀለስ ማለቱን ቀጥሏል።

“ማርክ ምን ነው የምናስብበት ሰውዬው እኮ በሄደበት መዝለል መባለል ነው። እንስሳ እንኳን ከሱ ይሻላል። አያስብም እኮ። እይ ይቺ ልጅ አሁን የሱ ልጅ አትሆንም። ደግሞ ውሸቱ። ሲያዩት ትልቅ ሰው ይመስላል። እኔ ነኝ እሱም ምን ያድርግ። አሁን ምንድነው ሚባለው። እኔ ኮ ለልጆቹ ብዬ እንጂ እሱን እዚያ እንደፈለገው መሆን እንዲችል ከሕይወቴ አሸቀንጥሬ መጣል አያቅተኝም ነበር። አሁን ግን በቃ ይሄ የመጨረሻው ነው።” አለች አሁንም ሣራ መጋባትና ንዴት በተቀላቀለበት ስሜት። ዐርሳዋን ከተንጠለጠለበት አንስታ ከፊተችና የያዘችውን ካሜራ የመወርወር ያህል ጣል አድርጋ በእግሯ መሬቱን እየጠበጠበች ዝም አለች።

ከብዙ ማጽናናትና ማረጋገጥ በኋላ መላኩ እስኪመጣ ለመቆየት

ተስማምተው ነገሩን አረገበት። ወደ መታጠቢያ ቤት ሄዳ ፊቷን ታጥባ ቀዝቀዝ ብላ ስትመጣ ተያይዘው ወደ ቤት ሄዱ። ማርቆስ ሣራ ከምንተሰኛት ጋር መኖር እንደሌለባት ቢያምንም ቀጥተኛ ምክርን ሊሰጣት አልፈለገም። ሁሉም ነገር ከሰሜት ውጥረት ቢረግብ የተሻለ አማራጮች ሊኖሩ እንደሚችሉም አስቧል። እሱም የሚያውቃቸው ብዙ ውጪ የሚኖሩ ወንዶች ባለትዳሮችንም ጨምሮ አገር ቤት መጥተው መማገጥን እንደ ፋሽንና ሥልጣኔ ነው የሚያዩት። ሴቶቹም የተባሉትን ሁሉ አምነውና ጊዜያዊ መዝናኛቱን ፈልገው ከብራቸውን እንደዚህ በዘቀጡ ዘልባሎች ላይ ራሳቸውን እንደ ዕቃ መጣላቸው አንድም የድኽነት ውጤት ነው፤ ደግሞም የሰግብግብነትና ያለመብሰልም ምልክት ነው። ወላጅም ልጅ ስታረግዝ እንዴት ተነካህ ብሎ ማባረር እንጂ ነገሩ ከመድረሱ በፊት በግልጽ በመወያየት እንደ ምንተሰኛት ያሉ ተኩላዎችን እንዴት ማምለጥ እንደሚችሉ ለየሞህ ልጆቻቸው አያስተምሩም። አደጋው ከደረሰ በኋላ ዘራፍ ከማለት በሥቃይና በሠቆቃ ውስጥ ያለቸውን ልጅ መርዳት እንደሚሻልም አያውቁም።

ከዕለት ወደ ዕለት እየወረደ ያለው ግብረገባዊ መፍረክረካችን፤ ሰብአዊ ክብራችንንም እንደ ጉልት ፍግ ማርክላችን የአስተሳሰብ ድኽነት ውጤት ካልሆነ ምን ሊባል ነው? ዐረቡም ሌላው አፍሪካዊም መባለግ ሲያምረው እዚህ ኢትዮጵያ መጥቶ ቆሻሻውን አራግፎ ይሄዳል። ከነሱ የሚብሉት ደግሞ የሰው ደላሎች ናቸው። አንደኛውን ሴትኛ አዳሪ የሆኑትን ብቻ ሳይሆን የቤት ልጆችንና ገንዘብ የጠማቸውን ችግረኛ ጉብሎች ለገበያ እያቀረቡ ይቸበቸባሉ። የአፍሪካ አንድነት ድርጅት ጉባኤዎችን የመሳሰሉ ዓለማዊ ስብሰባዎችም ሲደርሱ ሴት እንደሸቀጥ ተቸብቻቸው ዕጥረት አጋጥሞአል ሲባል መስማቱ ልቦና ላለው እንዴት የሚያሳፍር ነገር ነው! ቀን በስብሰባ ላይ ሲደሰኩሩ የሚውሉ ትልቅ ሰው መሳዮች ሁሉ በጨለማ በየሆቴሉና ‘ማሳጅ’ ቤት ተብዬዎቹ የሚያደርጉት ሥራ ሁሉ አሳፋሪነቱ ልክ የለውም።

* * *

ሰሎሚ ኒውዮርክ ስትሄድ የሶለን ማስታወሻ የሚል ርእስ የሰጠውን የወንድሟን ጽሑፍ እያነበበችው ነበር። ‘አራቱ የፍቅር ፈርጠኞች’ የሚለው ጽሑፉ የሚያሥቅ፤ የሚያሳዝን፤ ስሜቱንም ሆነ ሐሳቦቹን ግልጽ አድርጎ የጻፈበት የግል ማስታወሻው ነው። አንዳንድ ቦታ ጽሑፉ በጣም ግልጽ ከመሆኑ የተነሣ እያፈረች ነው ያነበበችው። ሶለን ይህንን ታሪኩን የጻፈበት ቋንቋ ደግሞ ወሬ የሚመስል ቀላል አጻጻፍ ቢሆንም፤ በውስጡ ብዙ ትርጉምና ዋዛም የበዛበት ስለሆነ ሳትወድ በግደም ስትሥቅ ነበር። በተለይ ከሀንዲ ጓደኛው ጋር የነበረው ግንኙነት በግቅ ነው ያፈንዳት። ሲጣሉ እንዴት እንደምታኩር፤ ወደር የሌለው ቅናቷ እንዴት መከራውን ያበላው እንደነበር፤ ሀንድ አብረው ላንድ ወር በሄዱ ጊዜ ከቤተ ሰቦቿና ዘመዶቿ ጋር ያጋጠማቸው ነገር፤ ሶለን ቋንቋ ባለመቻሉና ባህሉን ባለማወቁ

የሠራቸውን ስሕተቶች፤ ከእርሱ ጋር ለመጋባት ጽኑ ፍላጎት ስለነበራት፤ ልትለቀው እንዳልቻለችና እሱ የፍቅር ዙሪቱን አለመጨረሱ፤ መጨረሻ ላይም እሷን ለማራቅ የወሰደው ርምጃ ሁሉ የሚገርም ነው! ጥርያንካ አሁን ኮምፒውተር ጥሮግራመር ሆና ሁለት ልጆችን ወልዳ ከሀንዳዊ ባሏ ጋር ነው የምትኖረው። እሚያሏን ፈልጋል ብላችሁት ወስናለች ሰሎሚ።

ካርላ የመጀመሪያ ፍቅረኛው ስትሆን፤ ሳሮን ደግሞ ሦስተኛው ነበረች። የሁለቱም ታሪክ በሶለን አተራረክ እንድ የተካነ ደራሲ እንደ ጻፈው ልቦለድ ልብን እያንጠለጠለ በግቅ እያፈረሳት ነው ሳታስበው የጨረሰችው። በተለይ ሶለን በሰው ጭንቅላት ውስጥ ገብቶ የማስብና ብዙ ወንዶች የሌላቸውን ስሜትን በቀላል ቋንቋ ጥልቅ በሆነ መንገድ የሚገልጽበት መንገድ ሰሎሚን ከሌላ ሴት ጓደኛዋ ጋር የምታወራ እስኪመሰላት ነው ያስገረማት። ስለዚህም ሳታውቀው ነበር ኒውዮርክ የደረሰችው። አጎቷ ተቀብሎአት መጀመሪያ የምትወደውን የኒውዮርክ ገዢ በልተው ነው ወደ ማንሃታን አካባቢ ረጅም ፎቅ ላይ ወደአለው አፓርትመንቱ የሄዱት። ኒውዮርክን በተለይ ማንሃተንንና ሴንትራል ፓርክን እንደ ነፍሷ ነው የምትወዳቸው። ባጠቃላይ ኒውዮርክን የማትሰለች የማትተኛና የማታረጅ ከተማ ነው የምትላት። ትልቁን አጥል ልገምጥ መሄዴ ነው ነበር የምትለው በፊት ወደ ኒውዮርክ ስትሄድ።

እቤት እንደገቡ ሁሉም የለመደችውን መኝታ ቤቷን ተዘጋጅቶ ነው ያገኘችው። አጎቷ የአማካሪነት ሥራው ከፍተኛ ገንዘብ ስለሚያስገኝለት ማንሃታን አካባቢ ምቹ ኑሮ ለመኖር ለሱ ከባድ አይደለም። የሚኖርበት ባለሰብት መኝታ ቤት ቆንጆ አፓርትመንት ነው። ቤቱን የሚች ቤተ ሰቡ ፎቶ፤ ብዙ መጻሕፍትና ከፍተኛ ምሾት ያላቸው ውድ የቤት ዕቃዎች ሞልተውታል። በመስኩ፤ በኩል ያለው እይታም ደስ የሚል ነው።

“ትንሽ አረፍ ትዩ ጢኒ?” አለ ቴሌቪዥን ለመክፈት ሪሞቱን እየነካካ።

“አይ አንክል ትንሽ ቀዝቀዝ ስለሚል ልብስ ልቀያይርና ቡና ምናምን ፍለጋ ወጣ ብንልስ?” አለች እያወለቀ ያለውን ኮቱን እየተቀበለችው።

“ጥሩ በቃ ከፈለግሽም ትንሽ አረፍ በዩ። እኔም እዚህ ወይ ቲሺ አያለሁ ወይ ደግሞ ስልክ ምናምን እመላልሳለሁ” አለ ሸሚዙን ወደ ላይ እየሰበሰበ። ለምዶበት ሸሚዙን መሰብሰብ ከድሮውም ይወዳል። ሰውነቱ አሁንም ፈርጣማ ነው፤ ዕድሜውም ስልሳ አካባቢ የደረሰ አይመስልም። የሚያደርጋት ቀጭንና ፍሬም የሌላት ስስ መነጽር ለፊቱ ግርማና አጥልቆ አሳቢ የሚመስል መልኩን ትሰጠዋለች። ዘናጭ ነው። ከዚያም ከወደ ጓዳ አካባቢ ማሪንን የሚለው ውሻው እየዘለለ መጥቶ ተጠመጠመበት። ከሱ ጋር ሲላፋ ሰሎሚ እየጣቀች፡-እም ከፈለገህ ደግሞ የሆነ ጽሑፍ አለ። ቢቢ ነው ሆስፒታል እያለ ከኢሜይሉ ውስጥ የሰጠኝ።

አክቶዋሊ ከሌሎች ሥራዎች ጋር ተደርጎ እንዲታተምም እንደሚፈልግ ነገሮች ነበር። እስከ እየውና ስለሱም እናወራለን።” ብላ አንድ አምስት ገጽ ጽሑፍ ሰጥታው ወደ መኝታ ክፍሏ ሄደች።

‘የሶለን ማስታወሻ’ በሚል ሶለን በሰባት ዓመት ውስጥ በቀስታ በመጻፍ ያዘጋጀው አጫጭር ትዝብታዊ ጽሑፍ ነው። ሁሉም ስለ ተለያዩ ጉዳዮች ቢሆኑም፤ የአጻጻፍና አንዳች የመልእክት አንድነትም አያጡም። ሶለን ከዐሥራ ሦስት ዓመቱ ጀምሮ የኖረው አሜሪካ ሆኖ ይህንን ጽሑፍ ጽፎታል ማለት ፈጽሞ አያሳምንም። ምክንያቱም ጽሑፎቹ ጥሩ አማርኛና የጠለቀ ባህላዊ መረዳትን ስለሚያሳዩ። ሆኖም ሶለን ከልጅነቱ ጀምሮ ብዙ አማርኛ መጻሕፍትን ከማንበቡም በላይ፤ የክረምት ጊዜውን ወይ ኒውዮርክ አጎቱ ጋ ወይም ኢትዮጵያ ነበር የሚያሳልፈው። የሁለተኛ ደረጃ ትምህርቱን እንደጨረሰም ኢትዮጵያ መጥቶ ለአንድ ዓመት ቆይቶ ነበር የሄደው። በዚህ ጊዜ የአማርኛ ችሎታውን በከፍተኛ ደረጃ ከማሻሻሉም በላይ አጫጭር ጽሑፎችንም መጻፍ ጀምሮ ነበር። መኝታ ቤቱ ውስጥ ከራስጌው የማይለየው በአዲሳባ ዩኒቨርሲቲ የቋንቋ መምህር የሆነ አንድ ዘመዱ የሰጠው የአማርኛ መዝገበ ቃላት አለው።

የመጀመሪያ ዲግሪውን ከጨረሰ በኋላም ለስድስት ወር አዲስ አበባ በዓለም ባንክ ኢንተርናሽኒል ሠርቶ ነበር የተመለሰው። አንዳንድ ጊዜ የሚጽፈው ጽሑፍና የሚሰጠው ማህበራዊ ትንተና አገር ውስጥም ዕድሜ ልኩን የኖረ ሰው የማይሰጠው ነው። ሁልጊዜም አዲሳባ ሲመጣ ገጠር ሄዶ ወደማያውቅበት አካባቢ መሄድም ደስ ይለው ነበር። ከልጅነቱ ጀምሮ ከአባቱ ጋር የሚያደርጋቸው ጥልቅና ሁለገብ መግቶችና ውይይቶችም ከፍተኛ ተጽዕኖ አድርገውበታል። ስለዚህም አሜሪካ በመኖሩ ፍጹም አሜሪካዊ ቢመስልም፤ ደሙ ውስጥ ግን ኢትዮጵያዊ ማንነቱ እንደሚበልጥ ጽሑፎቹም ይመሰክራሉ። ወደ ኋላ ላይ ነው አሜሪካ ያሉ የጥቁሮች ጉዳይና አጠቃላይ የአፍሪቃውያን ዝቅተኛ ኑሮና መናቅ ሲያንገበግበው፤ ከሃበሻነቱ ይልቅ አፍሪቃዊነቱ ላይ ማተኮር የጀመረው። የሰሎሜ አጎትም ሳያሰበው ጽሑፉ ውስጥ ራሱን ነክሮ እያሰበ ማንበቡን ቀጠለ፤ አንዳንዱን ነገር ሁለቴና ሶስቱ እያነበበና አያሰበ።

ሁልጊዜም ውሃ ውስጥ መግባት የማይሰለጋቸው ሶሎሜ ከተጓዘች በኋላ በተለይ ሻወር መውሰድ ልማዷ ነው። የአጎቷ ቤት መታጠቢያ ደግሞ ደስ ይላታል። ገንዳው ሰፊና ምቹ፤ የውሃ አሸንፋውም ቁንጠሮችና የማሳሻፍ ያህል ነው። እየተርገበገበ ሰውነቷን ሲደበድበው ትደሰታለች። ስለዚህም የምትለብሰውን ልብስ ከመረጠች በኋላ ውሃ ውስጥ ገባች። የተለቀቀ ጽጉሯን እንዳይበላሽ አስራ ሸፈነችውና በመጀመሪያ ለሰስ ያለውን ውሃ ላይዋ ላይ ለቃ ጸጥ ብላ እንደ ቆመች አፈላሰሱን እየቀየረች በውሃው መጫወት ጀመረች። ማስተካከያውን ስትነካካው ሳታውቅ ሙሉ በሙሉ ቀዝቃዛ አድርጋው ኖሮ እንደ በረዶ የቀዘቀዘው ውሃ

ሲቸለስባት “ማሣዬ ... ውህ ህ ህ...” ብላ ለመሸሽ ስትል ልትወድቅ ነበር የፎጣ ማስቀመጫውን ባትይገ። በተለይ ሳታሰበው ከሆነ ቀዝቃዛ ውሃ በጣም ነው የምትጠላው። ከዚያም ቀስ ቀስ እያለች የሚመቻት ሙቀት ድረስ አስተካክለችና ወደ ውሃው ተመለሰች።

ሙሉ በሙሉ በሳሙና የተሸፈነው ሰውነቷ ውሃው ሲፈስስት ጠይም ገላዋ ተገለጠ። ጥሩ የሰውነት ቅርጽ ነው ያላት። የእግሮቿ ባቶች እስከ ቁርጭምጭሚቷ ድረስ ሞላና ወፈር ያሉ ስለሆኑ በተለይ ቁምጣ ወይም ጉርድ ልብስ ስትለብስ በጣም ነው የሚያምረው። የጣቶቿም ጥፍሮች ረዘም ያሉና ቅርጻቸው የሚያምር ነው። የጫማ ቁጥሯ ለቁመቷ ትንሽ አይባልም። የሰውነቷ አሰካካ የበለጠ እንዲያምር ያደረገው ከወገቧ በታች ያለው ቁመቷ በአንጻራዊነት ከወገቧ በላይ ካለው ስለሚረዝም ሳይሆን አይቀርም። በተለይ ቁምጣና እግሯን የሚያሳይ ልብስ ስትለብስ አቋሟን ያሳምረዋል። ቀጭን ባትባልም ዳሌዋ አካባቢ ሞላ ከማለቷ በቀር ሆዱ ለጥ ያለና በስፖርትና በዋና ብዛት በበቂ ጡንቻ የተደገፈ ስለሆነ፤ ስትጠግብ እንኳ አምልጦ የሚወጣ ሆድ የላትም። ሁሌም ሻወር ስትወስድ ራሷን ዞር ዞር እያለች ማየትና ሆዷን በእጇቿ መለካት ትወዳለች። እጇቿም ቢሆኑ ከሥብ ይልቅ በጡንቻ የጠነከሩ ስለሆኑ አጠቃላይ ቁመናዋ የተስተካከለ እንዲሆን የራሳቸውን አስተዋዕኦ አድርገዋል። ፊቷ ሞለል ያለ ሲሆን ወፈር ወፈር ያሉ ከንፈሮቿና ትንሽ ከማትባል አፍንጫዋ በላይ የተተከሉ ተለቅ ተለቅ ያሉ ቆንጆዬ ዐይኖቿ መልኳን ውብ ሊባሉ ከሚችሉ ቤቶች ጎራ ይቀላቅሉታል። ሰሎሜ ግን ቆንጆነቷን ብታውቅም፤ በቁንጅናዋ ተደምማ እየኝ እየኝ ባይ አይደለችም።

ከመታጠቢያ ገንዳው ወጥታ በመስተዋቱ ፊት ቆማ እየተቀባባችና ራሷን እያየች ትንሽ ቆየች። ‘መላኩ ወይስ ከብሮም? ኢትዮጵያ ወይስ አሜሪካ? እነሱና ወይስ ወላጆቿ? የሶለንንን መጽሐፍ? የግድ መላኩ ማስፈለጉ አይቀርም’ የሚሉት አሳቦች ተደበላልቀውና ተግተልቅለው በውስጧ ተተረማመሱ።

ሐሳቧን ከራሷ ላይ ለማራገፍ እየሞከረች ልብሷን ለባብሳ ስትወጣ አጎቷን ሲያለቅስ አገኘችውና “እንዴ ምነው ደገና አይደለህም እንዴ? ምነው አንክል?” ብላ በፍጥነት አጠገቡ ተቀምጣ ዐይን ዐይኑን ማየት ጀመረች። እጁ ላይ ያለውን የሶለንን ጽሑፍ እንደያዘው ነበር።

“ጤኒዬ አነበብኩት... ታውቂያለሽ? እኛ እያለን ሽማግሌዎቼ ወይ ደግሞ ስንቱ የሀገር ሽክምና ሰው መሆንሽን የሚያስጠላሽ እያለ ሶለን አልነበረም መሞት የነበረበት። አስቢው ... ምናይነት ጭንቅላት ምን ዐይነት ፖቴንሺያል የነበረው ልጅ እንደነበር! ወይኔ ልጅ... እኔ እኮ ድሮም እሱ የተለየ ተልእኮ ያለው፤ ልዩ ችሎታ ያለው ሰው መሆኑን አውቃለሁ። ምናለ ፈጣሪ ትንሽ ዕድሜ እንኳን ቢሰጠው ኖሮ። ባልጠፋ ዕድሜ ስንቱ ሲቀልድበት።” አለ እንባውን ለመጠራረግ እየሞከረ።

“አይ አንክል ያው እንግዲህ ፈጣሪ ለምን እንዲህ አደረገህ አይባልም። ደግሞ የፈጣሪ ብቻ ሳይሆን የሰውም ክፉት እኮ አለ። የሚገርምህ ሌሎቹንም ጽሑፎቹን ብታነባቸው የሚገርም ነው። ግን እንግዲህ ምን እናደርጋለን? ቢቢዬ ለኛ ብቻ ሳይሆን ለብዙ ሰው የሚተርፍ ነገር ነበር የነበረው።” ብላ ካልወጣክ የሚላትን እንባ እንደ ምንም አምቃ አስቀረችው።

“ኡፍፍፍፍፍ ... ብቻ ምን ይደረጋል?... ልክ ነሽ ... እስኪ መጣሁ። ፊቴን ትንሽ ውሃ ላስነካና እንወጣለን” ብሎ ወደ ጓዳ ገባ። ከዚያም ወረቀቶቹን እንደያዟቸው ወጥተው በአካባቢው ወዳለ ካፈ ገብተው ቡና ገዙና አየሩ ጥፋ ስለነበር ውጪ ዐላፊ አግዳሚውን እያዩ ተቀመጡ። የሶለንን ማስታወሻ እንደገና እያነበቡ በእያንዳንዱ ነጥብ ላይ ተወያዩ፤ ተከራክሩም። በዚህም መሃል የሶለንን ታሪክና ሥራዎች በመጽሐፍ ለማውጣት እንዳሰበች ስትነግረው ደስታው ፊቴ ላይ እየተነበበ

“ጢኒ ትልቅ ሥራ ነው የሚሆነው። እኔም የተቻለኝን ሁሉ አደርጋለሁ የማግኘሽ ነገር ካለ ንገሪኝ። ከፊለግሽ እዚህ ቁጭ ብለሽ ልትጽፈ ትቺያለሽ። ደስ እንዳለሽ። የማሳተሚያውን ዋጋ ሙሉውን እኔ ነኝ የምሸናነው።” አለ ሳያስበው ፊቴ ፈካ ብሎና ሁለት እጆቹን በማወናጨፍ አይነት። እሷም ደስ ብሎአት ተነስታ ዕቅፍ አድርጋ ሳመችው። ከዚያም ወጥተው በቅርቡ የወጣ አንድ ፊልም አዩ። ሁሌም እንደሚያደርጉት ወደ ሴንትራል ፓርክ ሄደው ሲዘዋወሩ ቆይተው አመሻሽ ላይ ወደ ቤት ገቡ። በዚህ ትልቅ ከተማ መሃል ይህንን ያህል ስፍራ ለመናፈሻ ማስቀረታቸውና እንዴት እንደያዙት ስታይ ሁሌም ይገርማታል። በውስጡ ደግሞ መሮጫና የብስክሌት መጋለቢያ ሳይኖሩት፤ የመኪና መንገዶች፤ ተቀምጦ መገናኛ ወንበሮች፤ ትንንሽ ኩሬ ሐይቆችና የተለያዩ ሐውልቶች አሉ። ዐልፎ ዐልፎም ውሸቻቸውን የያዙ ሰዎች ግማሾቹ በቀስታ እርምጃ፤ ሌሎችም በሶምሶማ ሩጫ ያልፋሉ። መቼ ይሆን እኛስ አገር ዛፍ ስናይ ለመቁረጥ መጥረቢያ መሰንዘር፤ ውሻም ስናይ ወርውሮ መምቻ ድንጋይ ማንግት የምናቆመው? ብላ ለራሷ ዐሰበች።

በማግስቱ አጎቷ ለአምስት ቀን ወደ ደቡብ አሜሪካ ከመሄዱ በፊት አንዳንድ ግራ ያጋቧትን ነገሮች አማክራው የተወሰኑ ምክሮችን ሰጣት። የመላኩንና የክብሮምን ነገር ግን ለማንግት አቅም አላገኘችም። እሱ ከሄደ በኋላ ነው መላኩም ጋ የደወለችው። ከመላኩ ጋር ከዚያ በኋላ በየቀኑ ቢያወሩም፤ ልቧ ግን አሁንም በመካከላቸው የተፈጠረ ገደል እንዳለ ነው የሚሰማው። ምክንያቱን ልታውቀው አልቻለችም። በርግጥ የክብሮም ነገር ቶሎ መፈታት እንዳለበት አውቃለች። እንዴት እንደዚህ ዐይነት ግራ መጋባት ውስጥ እንደገባች ሊገባት አልቻለም። ክብሮም ያሳገናታል፤ መላኩን ደግሞ ትወደዋለች። ልክ በሕያወና በሶለን መካከል ምሮጫ የማድረግ ያህል ነው የሆነባት። ጉዳዩን ከስንክሳር ጋር ለመመካከር አስባ ተወችው። ስንክሳር ደግሞ ክብሮምን ብታገባ ደስ እንደሚላት

እየገባት መጥቶአል፤ በግልጽም ነግራታለች።

በሚቀጥሉት ቀናት ሰፋ ያለ ጊዜ ስለነበራት የሶለንን ፋይሎች በሙሉ ከአሜሪካ ላይ ልቅም አድርጋ ወደ ወረቀት ቀይራ ያዘቻቸው። ለመጻፍ ላቀደችው ሥራ ለሰዎች ቃለ መጠይቅ ማድረግ እንደሚኖርባት አሰበች።

አጎቷ እንደተመለሰ ሁልጊዜም ልታየው ወደምትመኘው ሚይን ግዛት ነድተው ሄደው አንድ ሁለት ቀን ቆይተው መጡ። ለካናዳ ቅርብ የሆነ ሰሜን ምሥራቅ ሜፍ ላይ ያለ በጣም የሚያምር ግዛት ነው። ከረምቱ ከባድ ቢሆንም በበጋው ጊዜ ልብ የሚሰርቅ ውበት አለው። በተለይ የባሕሩ ዳርና ያካባቢው ትናንሽ ከተሞች ልዩ ውበት ነው ያላቸው።

ሰሎሚ ወደ ቺካጎ የተመለሰችው ሳምንት ያህል ቆይታ ነው። በተለይ የሶለንን ታሪክና ሥራዎች ወደ መጽሐፍ መለወጥ የሚለው ለአእምሮዋ አትኩሮትና ዐላማም ስለሆነላት ንዘኗን ቀንሶላታል። ኒውዮርክ ከርማ መምጣቷና ከአጎቷ ጋር ያደረገቻቸው ምክክሮችም በጣም ሳይጠቅሟት አልቀሩም። በሁለት ቀን ውስጥ ደግሞ ልደቷ ስለሆነ ገና ኒውዮርክ እያለች ክብሮም ለምሽቱ ሌላ ቀጠሮ እንዳትይዝ ነግሯታል። ክብሮም የምሽት ሽርሽር በሚደረግበት ትልቅ ጀልባ ላይ ነው ልደቷን ሊያከብርላት ስፍራ የያዘው። ይህ የስንክሳር ሐሳብም አለበት። ሰሎሚ ውሃ ስለምትወድና በጀልባ ላይም ያሉ ተንሽራሻሪዎችና አስተናጋጆች ልደት ማክበርን እንደ ትልቅ ነገር ስለሚያዩት፤ የሚፈጠረው ግርግር ስንክሳርና ክብሮም ላሰቡት እትድ ሁነኛ ቦታ እንደሚሆን አምነዋል። በተሰደዱ ከክብሮም ጋር ያላትን የራት ቀጠሮ ሰላወቁ ምሳ ነው የጋበዟት። ሰሎሚ ሞርተን ስቴክ ከተባለች በደስታ እንደምትከንፍ ሰላወቁ እዛ ነው የወሰዱት። ምግባቸው ውድ ቢሆንም የቤቱና የምግቡ ጥራት ግን ለዋጋው ይመጥናል። ጋባዢ ደግሞ ዶክተር ሕያው ነው።

“ታዲያ መቼ ነው እኛንም የልጅ ልጅ የምታሳዩን? ሰርግ የምታበሉን ሕያውዬ?” አሉ ወይዘሮ ሕያውት ሰሎሚንም እያዩና የቀረበላቸውን ውሃ ተጎንጭተው እያስቀመጡ።

“ማሚዬ እኔ እንዳንቺ ያለች ጥሩ ሴት ካገኘሁ ነገም አገባለሁ። ምን እኮ ሰውም ማግኘት አልተቻለም። በዚያ ላይ ሥራው፤ ማንን አውቀን ማንን አናገባለን ብለሽ ነው? ይልቅስ ሰው ከሞላበት አገር የመጡ አንዳንዶች ይናገሩ።” አለ የሰሎሚን እጅ ያዝ አድርጎ።

አቶ አላናም ፈገግ ብለው “የኔ ልጅ ጢኒማ እስካሁን መቼም አንድ ነገር ሳይጠነሰስ ይቀራል እንዴ?” አሉ ሌላ እጇን ለመያዝ እየዘረጉ።

“አዬ ዳዲዬ አሁን እኮ ሰውንም ማወቅ ከባድ ሆኖአል። እኔ ግን በናንተ ጊዜ

ተወልጀ ቢሆን ጥሩ ነበር። እናንተ እኮ ነገር ሳታወሳሰቡ በቃ ሰው በሚተማመንበት ዘመን ነው የተገላገላችሁት። አሁን እኮ በዚህ ፍቺው፤ በዚህ አለመተማመኑ መከፈ ነው።” አለች ሰሎሜ። ለወትሮዋ ትዳርን ብሩህ አድርጋ እንጂ አጨልማ አታይም ነበር።

“እምነት አሁንም ድሮም ያው ነው። ምክንያቱም የምታምኚው ሰውን ሁሉ ሳይሆን የምታገቢው አንድ ሰው ነው። ለነገሩ ደግሞ ፍቅርና መተዋወቅ እያደር የሚገብላቸው ነገር ነው። ሰው በትዳር ውስጥ ይሠራና ያምራል እንጂ ለትዳር የተሠራ ያለቀለት ባልም ሆነ ሚስትም አይገኝም። እንደዚያ የሚመስል ሰው ካጋጠማችሁ ባብዛኛው ውሸት ነው። ዋናው ግን በመሠረታዊ ነገር ተስማምቶና ልባዊ ፍቅር መኖሩን አውቆ እግዚሩ የፈቀደው ከሆነ፤ የቀረው ተጋብቶ ነው የሚሠራው” አሉ አሁንም አቶ አላና ንግግራቸውን እያጠበቁ።

“አሁን ጤንዬ አንቺን ለመሰለች ልጅ ሰው ጠፍቶ ነው? ልጅም ትዳርም እኮ በልጅነት ነው የሚያምር። ሕያውዬ ግን እምቢ ካልክ እኔ ራሴ ነኝ ካገር ቤትም ቢሆን አምጥቼ የምድርህ።” ሲሉ እናቱ ሣቱን ለቀቀው።

“ከሰማይ ቤት ካልሆነ እኔ ደግሞ አላገባም።” ሲል ሁሉም ሣቱ። ሕያው ቀልድ አይሆንለትም። የሶለን አለመኖር የፈጠረው ችሎታ መሆን አለበት እንጂ።

“እኔ እናትህ የመርጥኩልህ ከሰማይ ቤት የተመረጠች መሆኑን አትጠራጠር” አሉ አሁንም ፊታቸው እንደ ፈካ።

“አይ ማሚዬ እኔ ግን በዚህ አንድ ዓመት ውስጥ ባገባ ደስ ይለኛል። እናንተም ጸልዩልኝ። ፕሊስ” አለች ሰሎሜ ሁሉቱንም ተራ በተራ እያየች።

“እኔ ግን አበሻ ከጠፋ ፈረንጅም ቢሆን ማግባቱ አይቀርም።” ሲል ሕያው፤ እናቱ ቀበል አርገው “የምን ፈረንጅ ልጄ.. አንተ እየው እንዲያውም ካገርቤት ከምንጩ የሆነችሁን አበሻ ነው ማግባት ያለብህ። ሕያውዬ አንተ አታውቀውም እንጂ እኮ አንተ ደንበኛ አበሻ ነህ። ምን አቃጠለህ ከሰው ሰው ጋር ልጄ?” አሉ እንደ ልጅነቱ ጉንጨን እያሻሸ።

እንደዚህ እንደዚህ ሲጫወቱ ቆይተው ወደ ዐሥር ሰዓት ላይ ወደ ቤት አመሩ። ደስ የሚል ከሰዓት በኋላ ነበር። እነአቶ አላና የታመመ ሰው ለመጠየቅ፤ ሕያውም ከሥራ ባልደረቦቹ ጋር እራት ስለነበረው ሲወጡ ሰሎሜም ለማታ ራት መዘገጃጀት ጀመረች። ለዐሥራ ሁለት ሩብ ጉዳይ ሲሆን ክብሮም መጣና ተያይዘው ወጡ። እሱ እንደ ወትሮው ዝንጥ ያለ ሲሆን ሰሎሜ የሰጠችውን ሽቶ ነው የተርከፈከፈው። ፊቱ ሁሉ ሣቅ በሣቅ ሆኖአል። ለቅጽበት በክብሮም ልደት ቀን የሆነው ነገር ትዝ አላት። ትንሽ ውስጧን ቢረብሽውም ራሷን አረጋግታ መኪና

ውስጥ ገባች። ሰሎሜ ዛሬ ክብሮም የሚወደውን ልብስ ነው የለበሰችው። ይሄንን ልብስ ስትለብስ ሁሌም አድናቆቱን ሳይገልጽ አይቀርም። ይህም ልብን ሞቅ አድርጎታል። ብዙ ጭንቅንቅ ስላልነበረ በጊዜ ደርሰው መኪናቸውን ኔቪ ፒየር ሥር ካለው መኪና ማቆሚያ ውስጥ አቁመው ወደ ጀልባ መሳፈሪያው ዲክ ሄዱ። ሽርሽሩ የሁለት ሰዓት ሲሆን የሚጀምረው ወደ አንድ ሰዓት አካባቢ ነው። ወደ ሓይቁ መሃል ደርሶ ነው የሚመጣው። የጀልባ ላይ ራት መሆኑ ራሱ ሰሎሜን አስደስቶአታል። ምክንያቱም ሰማይ ዛሬ ጥርት ያለ ስለሆነ ፀሐይ ስትጠልቅ ማየት ስለሚችሉ ነው።

ኔቪ ፒየር እንደዚህ ባለው ፍንትው ያለ ቀን ሰው ይበዛበታል። ከሓይቁ ወደ ውስጥ ገባ ባለ ሰርጥ ላይ ሲሆን የተሠራው ብዙ መዝናኛዎችንና የምግብ ቤቶችን የያዘ ነው። ቁጥራቸው ጥቂት የማይባሉ የመንሸራሸሪያ ጀልባዎችም መልህቃቸውን ጥለው ቆመዋል። እነሱ እነሱ ያሉት ደግሞ በየሰዓቱ ሰው እያሳፈሩ ያገናኛሉ። ውስጥ ገብተው ትንሽ ከቆዩ በኋላ ወደ ጥግ አካባቢ ሂደው ባለው መደገፊያ ላይ ደገፍ ብለው ሓይቁን ማየት ቀጠሉ። ጸጥ ያለ አየር ነው። ከነሱ ብዙም ሳይርቁ የሚሞኙትን ዳክዬዎች እያዩና ከባሻገር ያለውን ሳይትሃውስ የሚባለውን የመቆጣጠሪያ ቤት አልፎ ወደ ወደቡ የሚመጣውን ትልቅ መርከብ ከሩቅ አዩ። ዞረው ሲመለከቱ ደግሞ የከተማዪቱ ዋነኛ ክፍል አምሮና ደምቆ ይታያል። ባለፈው የሄዱበትም ጀን ሃንክክ ሕንጻ ገዝፎ ከሩቅ ይታያል።

ጊዜው እስኪደርስ ድረስ የሆነ ያልሆነውን ሲያወሩ ቆዩ። ጊዜው ደርሶ ተከታቸውን አሳይተው ወደ ጀልባው ገቡ። ጀልባዋ የምታምር ነጭ ዘመናዊ ጀልባ ስትሆን እስከ ሦስት መቶ ሰው ትይዛለች። ከማቆሚያው ተነሥተው እየራቁ ሲሄዱ ከተማዪቱን ይበልጥ ለማየት ቻሉ። ፀሐይዋም ወደ መጥለቂያዋ ስታሸቆለቁል በሓይቁ ላይ የፈጠረችው ቀለም ቀልብ ይሰርቃል። ደጋግመው ፎቶ ተነሱ። አሁን ክብሮምም ትንሽ ዘና ማለት ጀምሮአል። በጀልባው የላይኛው ክፍል ወጥተው ዙርያ ገባውን የበለጠ ተመለከቱ።

ከዚያም መቀመጫቸውን ይዘው የሚጠጣ ነገር ቀረርቦላቸው ለስለስ ያለ ሙዚቃ እየሰሙ ቺካጎንና ኒውዮርክን እያነጻጸሩ ማውራት ጀመሩ። ክብሮም ቺካጎን ሲያስበልጥ፤ ሰሎሜ ደግሞ የለም ኒውዮርክ ብላ ነጥቡን ዘረዘረች። ግን ያው ውበት በተመልካቹ ዐይንና በተከራካሪው አፍ ነው የሚወሰነው እንዲሉ አሸናፊ አልነበረም። መታጠቢያ ቤት ደርሼ መጣሁ ብሎ የምሽቱን ዕቅዱን ለነሱ ከተመደበው አስተናጋጅ ጋር ተነጋገረ። የልደቷን ኬክ መሸት ሲል ከራት በኋላ “እንዲያመጣና ለጋብቻም የሚጠይቃት በዚሁ ምሽት ስለሆነ፤ ፎቶ ካሚራውንም ሰጥቶት ሊያነሣው ተስማምተው ሁሉንም አቀነባብሮ ተመለሰ። ቀጥሎም ራት እየበሉ የተለያዩ ሙዚቃዎችንና ዳንሶችን ሲያዩ ቆዩ። በመሃል በዲኩ ላይ እየተዘዋወሩ ቺካጎን ከሩቅ በመመልከትና የፀሐይዋን አጠላለቅ አዩ። ብዙ

ፎቶዎችንም ተነሡ። ሰሎሚ ልቅቅና ዘና ማለት ችላለች። ውሃ ሁሉም ነው የሚያዝናናት ነፍሷን የሚያድሰው፤ እንኳን በሐይቅና በብርጭቆም ሲቀርብ።

ሰው ሁሉ ዲዘርት (የማሳረጊያ ጣፋጭ ምግብ) እየቀረበለት፤ መብቃውም ጋብ ሲል፤ ከዐሥራ ዐምስት የማያንሱ የጀልባው አስተናጋጆች የሥራ ልብሳቸውን እንደለበሱ በተዘጋጀው ኬክ ላይ ሻማ እንደ በራ፤ “መልካም ልደት” የሚለውን መዝሙር እየዘመሩ መጡ። የቁርጧ ሰዓት ደርሳለችና የክብሮምም እጆች ላብ አመነ። ያይኖቹ ቅንድቦችና ጀርባውም እንዲሁ ቀዝቃዛ ላብ አፈለቁ። ባንዱም ደመቅ ባለ መብቃ ያጅባቸው ጀመረና ተንሸራሻሪው ሁሉ ቀልቡን ወደነሱ አዞረ። ሰሎሚ በዚህ መንገድ ያልጠበቀችው ስለነበር ድንግጥግጥ ብላለች። ጊዜውም ላይን ያዝ ማድረግ ጀምሮአል። ሻማውን አጥፍታ ኬኩን ስትቆርስ የሰው ጩኸት እንደናረ ያልጠበቀችው ነገር ተፈጠረ። ቀና ስትል ከፊቷ ቀለቡቱን ከፍቶ ክብሮም ተንበርክኳል። ሁሉም ነገር ተደበላልቆባት የምታደርገውን ማሰቢያ ጊዜ እንኳ ሳታገኝ የሰው ፋጨትና ዙሪያ ከበባ የባሰውን ግራ አገባት።

እሱም በሚንቀጠቀጥ ድምፅ “የተወደድሽ ሰሎሚ ታገቢኝ ዘንድ ይህንን ቀለበት አቀርባለሁ፤ ታገቢኛለሽን?” ብሎ እንደ ፈረንጆቹ ደንብ ጥያቄውን ሲያቀርብ አሁንም ጭብጨባውና ፋጨቱ ጠዘ። የምታደርገውን ያጣችው ሰሎሚ በድንጋጤ ቀለቡቱን ስትቀበል አካባቢው እንደገና በፋጨትና በመብቃ መሣሪያ ደመቀ። ልክ ጣቱዋ ውስጥ ቀለቡቱን ጨምሮ እንደጨረሰ “አይ ላቫ ዩ ...” ብሎ ከንፈሩን ከንፈሩ ላይ አተመው። አሁንም የምትለው የጠፋት ሰሎሚ ሁሉም ነገር ዝብርቅርቅ ስላለባት፤ ክብሮም እንዳቀፋት ወንበሯ ላይ አረፍ አለች። በክብሮም ፊት ላይ ያለው ደስታ መደናበሩን ደብቆለታል። ሰሎሚ ደግሞ በአጭር ቅጽበት የሆነውን ነገር ወደ ልፍ መልሳ ለማሰብ እየሞከረች በደመናፍሰ ብቻ “እንኳን ደስ ያላችሁ። እንዴት የሚያምሩ ጥንዶች!” ለሚሏቸው “አመሰግናለሁ” እያለች ትመልሳለች።

ክብሮም የባጥ የቆጡን ሲቀባጥር ሰሎሚ ግን አሁንም የገባችበት ድንዛቤ እየለቀቃት ስለሆነ ምንም ማለት አልፈለገችም። አጠር ያሉ መልሶችን ብቻ ነው የምትመልስለት።

“ሰሊ ይህ ቀን ለኔ ከቀኖች ሁሉ በላይ ነው። አላምንም የኔ ቆንጆ። እንዴት እንደምወድሽ እኮ አታውቁም። ቀለቡን ወደድሽው?” ሲላት፤ “ቆንጆ ቀለበት ነው።” ብቻ ነበር ያለችው። ውስጧ ሳታውቀው የመታለልም ስሜት ስለተፈጠረ የበለጠ ስሜቷን ደበላልቆታል። ቀለበት ሲሰጥ እንደዚህ ነው የሚደረገው? ይህ ነው ሰርፕራይዝ የሚባለው? ደግሞ መሳሙስ ልክ ነው? ብቻ ምንም ሊገባት አልቻለም። እሱም ትንሽ ተደናብሮ ስላየችው ድንጋጤው የየሆነነት ይሁን ወይም እሱም እንደሷው ደንግጦ አልገባትም። ብዙም ሳይቆይ ጀልባው እየተመለሰ ነበርና

መውረጃ በታችው ደርሰው ወደ መኪናቸው መጡ። ከዚያ በኋላ ግን ሰሎሚ ውስጧ መናደድ ሳይጀምር አልቀረም። ከፋ መናገር ግን አልፈለገችም። ክብሮም ለብቻው ሲያወራ ነው እዚያ የደረሱት። ቀለቡቱ ለጋብቻ ጥያቄም የልደት ስጦታም ይመስላል። ክብሮምን የሚያስለፈልፈው ደስታው ብቻ ሳይሆን ሥራውንም ስለሚያውቅ ሳይሆን አይቀርም። አሁን ይህ ፍቅር ሊባል ይችላል? ቀለቡቱስ ቃል ኪዳን ሊሠራ ይችላል? መሳሙስ ከመንከስ በምን ይለያል? ወደ ቤት እየሄዱ የሰሎሚ ደስታዋ ሁሉ ተሰርቆ ግራ ተጋብታና ስሜቷንም መረዳት አቅቷት ነው ዝም ያለችው።

“ምንው ሰሊ ችግር አለ እንዴ? ዝም አልሽ” አለ ነገሩ እሱንም እየከበደው ስለመጣ።

“አይ ፈጽሞ ያልጠበቅሁት ስለሆነ ትንሽ አደናግሮኝ ነው። ደግሞ ብዙ ሰው ስለነበረ ፈጽሞ ለዚህ አልተዘጋጀውም ነበር። ለዚያ ነው።” አለችና እጇን ጨበጥ ለቀቅ እያደረገች አሁንም ዝም አለች።

ዝም እንዳሉ ሰፈር ደረሱ። ከመኪና ከመውረዱ በፊት ቁጭ እንዳለ፤ “የውልህ ክብርሽ እንዳልኩህ እኔ ፈጽሞ ያልጠበቅሁት ነገር ነው። እዚያ ደንግጬ ስለነበር ነው ሁሉንም ነገር ዝም ብዬ ያደረግሁት። መነጋገር ይኖርብናል። እስከዚያ ቀለቡን ጣቱ ላይ አላደርገውም። ደግሞ ሕያውም ሆነ እነማሚ ከመነጋገራችን በፊት እንዲያውቁ አልፈልግም።” ስትለው ደንግጥ ብሎ።

“ሰሊና እኔ ይሄንን ሁሉ አላሰብኩትም። አንቺ ደስ እንዳለሽ እኔ ምንም የሚያስቸኩለኝ ነገር የለም። ይቅርታ ማታውን አበላሽሁት እንዴ?” አለ የነገሩ አካሄድ ያላማረው ክብሮም።

“አይ ምንም አይደለም። ደግሞ በጣም አመሰግናለሁ ለራቱና ለክሩቱ። እንዳልኩህ ለማሰብ ጊዜ ያስፈልገኛል።” ብላ ስትወርድ እሱም ወረደ ሊሰናበታት። ሊሰማት አፉን ሲያቀርብ ጉንጩን ጆሮዋ አጠገብ ሰጠችው። ቤት ስትገባ ማታ ሦስት ሰዓት ተኩል ነበረ። ደግነቱ ማንም እቤት ስላልገባ ስሜቷን ለማቀዝቀዝና ለመረጋጋት ጊዜ አግኝታ ነበር። የለበሰችውን ልብስ ወዲያ ጥላ ፒጃማ ቀየረች። ለማን እንደምታማከረውም ግራ ገባት።

ቀለቡቱን እንደገና አውጥታ በደንብ ስታየው የምትወደውም ዐይነት ሆኖ አላገኘችውም። በጣቷ ልክ የሆነ ቀለበት እንዴት ሊገባ እንደቻለም ሊገባት አልቻለም። ሕያው መቼም በዚህ ከሱ ጋር አብሮ ይሆናል ብላ አላሰበችም። ቀን ስለ ጋብቻ ሲወራ የነበረው የሚያውቁት ነገር ስላለ ይሆን የሚል ሐሳብ በጨረፍታ በጭንቅላቷ ውስጥ አለፈ። ለማንኛውም ቀለቡን በክሮጆው ከትታ ቦርሳዋ ውስጥ ጨመረችውና ወደ መኝታ ከፍሏ ሄደች። እናቷና አባቷ በዚያ መሃል ደርሰው ኖሮ መኪና ለማቆም ጋራጅ ሲከፍቱ ተሰማት። እነሱ ከመጡ በኋላ ስለምሽታቸው ትንሽ

አውሩ። ሁሉም ራት በልተው ስለነበር ሻይ እየጠጡ ትንሽ ተሜወቱ። ከዚያ ደክሞኛል ልተኛ ብላ ቶሎ ወደ መኝታ ቤቷ ገባች።

ሰሎሚ ደጋግማ የሰንክሳርን ስልክ ብትሞክርም መያዙን ያሳያል። ሰንክሳርና ክብርም ስለ ጉዳዩ አስቀድመው እያወሩና እያናገሩት ነበር። ፎቶዎቹን ወዲያው ነው ከካሜራው ላይ አሜሪካ ያደረገላት። ያሰበችው በፅቅዱ መሠረት ስለሄደላት አንጀቷ ቅቤ ጠጥቷል። ክብርም ከሰንክሳር ጋር እንደጨረሰ ደጋግሞ ሰሎሚ ጋ ቢደውልም ስልኩን አላነሳችውም። በመጨረሻም 'እኔ ራሴ እደውልሃለሁ እስከዚያ ግን አትደውል' ብላ የጽሑፍ መልእክት ላክችለት። ጥቂት ቆይታ ሰንክሳር ሰሎሚ ጋ ደወለች።

"ይቅርታ ሰለ ከኢትዮጵያ ስልክ ላይ ሆኜ ስልክሽን እያየሁት ማንሣት አልቻልኩም ነበር። እንዴት ነው? ሁሉ ሰላም? አንቺ ልደትሽ መሆኑን እኮ ማምሻው ላይ ማሚ ናት የነገረችኝ። በውነት ያሳዝናል፤ ስጦታ ላለመቀበል ነው እንዴ የድብቅ ያረግሽው?" አለች ለሁሉ አዲስ መስላ።

"አዪ ዝም ብለው እኮ ነው፤ አሁን ካረጁ በኋላ ምን ያስፈልጋል። ትርፋ ሻማ መጨረስ ነው። እኔ እኮ ሰሜትም አይሰጠኝ። ያው ይሁን ብዬ ነው።" አለች ቀዝቀዝ ብላ።

"አረ ተይ ... ለዚህ ነዋ ቀን ምላ፤ ማታ ደግሞ ራት" ብላ ግድን ጨመረችበት።

"እንዴ ማን ነገረሽ እሱን ደግሞ? አንቺ በታ ምንም አያመልጥሽም ማለት ነው? አለች ክብርም እንዳልሆነ የነገራት ተስፋ በማድረግ።

"ወሬ አይደበቅ... አሁን ማምሻው ላይ ማሚ ጋ ደውሎ እነሱ የታመመ ሰው ሊጠይቁ እንደሄዱና አንቺም ከክብርም ጋር ለራት እንደምትወጡ ነገረችኝ።" አለች ነገሩን ሳታካብድ።

"አይደል ምን ባክሽ ድካም ነው" አለች እንዴት አድርጋ ያጋጠማትን መንገር እንደምትችል እያሰበች።

"እሿ ታዲያ እንዴት ነበር? የት ሄዳችው ከክብርም ጋር? መቼም የደክተር ብር ታየኝ" አለች አሁንም ወሬ እያነፈነፈች።

"እም... ይልቅ ጠዋት ምን አለሽ ቁርስ ላይ? እዚህ ቺካጎ ነው የማድረግ ብለሽኝ ነበር። መጥተሻል እንዴ?"

"አምን መሞቻለሁ። ቁርስ ጥሩ ነው። ቢታ ጠዋት ተደዋውለን እንገናኝ ሁለት ሦስት ሰዓት እንበል?" አለች በጥድፊያ ሰሜት። በባው ተስማምተው ስልኩን ዘጉት።

ሰሎሚ ብዙ ጓደኞች ቢኖሩዋትም፤ ሰንክሳር እንዴት ባድሮ ጊዜ የምስጢር ሁሉ ተካፋይ እንደሆነች አልገባትም። መላኩን ስለምታውቀውና እሱም የላካት ሰው ስለሆነች ሳይሆን አይቀርም ልቧን ሁሉ የከፈተችላት። በተጨማሪም ቤተ ሰቡን ሁሉ መቅረቧና በሶለን ሕመምና ሞት ጊዜ አብራቸው ስለቆመች ቤተኛ ለመሆን ጊዜም አልፈጀባት። እሷ ራሷም የምትፈልገው ነገር ሰላላ ከመንገዱ ወጥታ የምታደርግላቸው ነገርና የምትሰጣቸው ጊዜ ከሆነችው በተቃራኒ መልእክ አስመስሎአታል። ሰው ጥሩ ሲሆንልን ጥሩ ለመሆን የሚያስገድድ አፀፋዊ ግዴታን የሚፈጥር ነገር በሰው ውስጥ ሳይኖር አይቀርም።

በማግስቱ ጠዋት ሲገናኙ ከሁለት ሰዓታት በላይ ነው ያጠፋት። የተገናኙበት ካፈ አይሆኑ የሚባል ሃያ አራት ሰአት የሚሰራ የፖዝኬስ ቤት ነው። ብዙ ሰው ለቁርስ እዛ መገናኘት ይወዳል። በመጀመሪያ ለማሟላቱ ያወሩት ስለ ሰሎሚ የኒውዮርክ ቆይታ ነበር። ኒውዮርክ ሄዳ ስለማታውቅ በጉጉት ነበር የሰማቻት። በተለይ ስለ ሶለን ሕይወት መጽሐፍ ለመጻፍ እንዳሰበችና ያም ካሰበችው ጊዜ በላይ ሊያቆያት እንደሚችል ስትነግራት።

"ታዲያ ምናል ቆይቶ የተሻለ ሥራ መሥራት አይሻልም። ምን ያህል ያቆይሻል?" አለች የሚያዙትን ቁርስ ለመምረጥ ሚኒውን እየተመለከተች።

"እም ምናልባት አንድ ወይም ሁለት ተጨማሪ ወራት ቢበዛ" አለች ሰሎሚ አፏን ጠመም አድርጋ እዚህ ቤት ስትመጣ የምታዘውን ስለምታውቅ ከፈታቸው የቀረበውን ቡና ለራሷም ለሰንክሳርም እየቀዳች።

"አረ ባክሽ አንቺ ቀልደኛ ነሽ። መጽሐፍ መጻፍ እኮ ዓመትም ሁለት ዓመትም ይፈጃል በተለይ እኮ ደግሞ ዝግጅቱ ይመስለኛል ጊዜ የሚወስደው። ይሄ ደግሞ ልብ ወለድ አይደለም። ትምህርት ቤቱ፤ ጓደኞቹ፤ ዘመዶቹ ምናምን ስትይ ከዚያም በላይ ይፈጃል። በዚያ ላይ ደግሞ አስቢው ሕያው እንዴት ቢዜ እንደሆነ፤ ለነማሚም ምን ያህል ያንቺ መኖር እንደሚጠቅማቸው። ኢትዮጵያ የት ይሄድብሻል። መላኩም ቢሆን ከፈለገ መጥቶ ቆይቶ መሄድ ይችላል፤ መጥቶ ስለሚያውቅ ቪዛ የሚከለክሉት አይመስለኝም" አለች ነገሩን አሳማኝ ለማድረግ እየባረችና በጄ አስተናጋጅን እየጠራች። የመረጡትን ካዘዙ በኋላ ሰሎሚ

"የኔ ዋና ጭንቀት ሶሲና ብርቁ ናቸው። መላኩ ላይ የጣልኩት ሽክም ካቅሙ በላይ ነው። የኔን ጎሳፊነት ተሸክሞ እስከ መቼ መቆየት ይችላል? አረ በናትሽ እንዴት እንደማደርግ አላውቅም" አለች አሁንም መወሰን እንዳታታት አያስታውቀባት።

“አረ እሱ አያስቀንቅሽ በናትሽ። አክስቶችሽ ጋ መሆንም ይችላሉ። ደግሞ ምናለበት ጓደኛ ለመቼ ነው? እኔም እኮ በቃ አገሩን ጥልቅ አድርጌው ልሞት ነው። ማታ ማታ እናቴ በሀልሜ እየመጣች በቃ ሳለቅስ ነው የማድረግ። ወንድም ጋሼም ወደ ውጪ ትንሽ ምርመራ ለማድረግና አየር ለመለወጥ ሳይወጣ አይቀርም። እኔም ሰሞኑን ልሂድ እችላለሁ። ስለዚህ የነሱ ነገር አያሳስብሽ። መጽሐፉ እኮ ለሶለን አይደለም ለመቼው ትውልድና ለአገር የሚተርፍ ነው። ስለዚህ በደንብ ቢሠራ ጥሩ ይመስለኛል። ግን አንቺ ያው ሁሉንም አመጣጠነሽና አስበሽ ወስኚ” አለች አሁንም ላለመቆየት ያቀረበቻቸውን ምክንያቶቿን እያሳነሰችና ራሷንም እንደ ምሳሌና እንደ እርዳታ እያቀረበች።

“እንዴ ስንኪ መቼ ነው ደግሞ ለመሄድ የወሰንሽው?” አለች የራሷን ጉዳይ ትታ ወደሷ እየገባች።

“በቃ ትናንት ጠዋት ከወንድም ጋሼ ጋ ካወራን በኋላ እሱም ኀዘኑ እንደጐዳው ነው ያየሁት። እኔ እዚህ የሚጠበቀኝ ሥራ የለኝ። ዋናው ጤናና ሰላም ነው። ስለዚህ ማታ ደውሎ እመጣለሁ ብዬሃለሁ ከቻልኩ በዚህ ሳምንት።” አለች ፊቷ ላይ የእፎይታ ስሜት እየታየባት። ከወንድሟ ጋ ካወራች ከሳምንት በላይ ቢሆንም አይኗን በጨው አጥባ።

“አረ ልጅቷ... በዚህ ሳምንት?...” አለች አይኗን አናጥባ።

“እስኪ ቀኑ ገና አልተወሰነም ... ይታሰብበታል። እኔ ምልሽ አረ በኔ ጉዳይ ጠምጄሽ... ስለ ትናንቱ እኮ አልነገርሽኝም ራቴ እንዴት ነበር? ምን ሰጠሽ በናትሽ? የት ነበር የሂዳችሁት?” አለች ምንም እንዳለወቀ ሰው በናጥን ሁሉቴ ፉት ብላ።

ሰሎሜ ከክብርም ጋር ያሳለፉትን ምሽትና የሆነውን ነገር ሁሉ ዝብዝብ አድርጋ አንድም ሳታስቀር ነገረቻትና።

“እኔ እኮ በኋላ ሳስበው ነርቼ ላይ ነው የወጣው ኬኩን ቆርሼ ሜሜታውን ሰምቼ ቀና ስል አጅሬው ቀለበቱን ይዞ ራቴ ተንበርከኩለሁ። ተደናብሬ ቀለበቱን ተቀብዬው ከመቼው ጣቴ ውስጥ አስገብቶ ከነፈራ ላይ እንደተጣበቀ ነው። በጣም ነው ያናደደኝ። አላሳናረውም ብዬ ነው እንጂ ከነቀለበቱ እዚያ ውሃ ውስጥ መጨመር ነበር።” ብላ እንዳዲስ ንዴቷ ጦፎ የያዘችውን ብርቁቆ ጥብቅ አድርጋ ቆየች።

“እንዴ ሰሊ አንቺም እንደዚህ ትናደጃለሽ እንዴ? እንደዚህ ሆነሽ አይቼሽ አላውቅም። ወንዶች እኮ አንዳንዴ ፍቅር ሲይዛቸው በጭንቅላታቸው ሳይሆን በራስ ቅላቸው ነው የሚያስቡት። በሱ በት እኮ በቃ ሰርጥራይዝ አድርጋሽ ሞቷል። ልጄ አሜሪካ ይደግ ይማር እንጂ እኮ ምንም የማያውቅ ገጠሬ ነገር ነው።”

አለች እንዴት ነገሩን ወደምትፈልግበት አትጣጡ እንደምትቀይረው እያሰበች ስንክሳር።

“አረ በናትሽ አሁን ይሄ ጠፍቶት ነው። እንዴት ነው ከዚህ በፊት እምቢ ያለችውን ሴት ድንገት ተነስቶ ቀለበት ጣቷ ላይ ሰከቶ ለመሳም የሚንደረደረው? አይገባኝም። ሰርጥራይዝ ሌላ ጉዳይ ነው ይሄ ግን ድፍረት ነው።” አለች አሁንም ቁጣዋ ሳይበርድላት በጎደለው ስኒዋ ውስጥ ቡና ብቻ እየሞላችበት።

“ቆይ ሰሊ የምር የምር አንቺ ምንም ሐሳብ የለሽም ለክብርም። ማለቴ ምንም ሐሳብ ከጀል አያደርግም? ደግሞ ባለፈውም ለሱ ልደት ከዚያም በኋላ አሁን አንቺ ራስሽ ትንሽ ፍንጭ የሰጠሽው አይመስልሽም? እኔ ደግሞ ሳስበው ልጄ ለከፋት ሳይሆን በንጹሕ ልቡ የሚወድሽ ይመስለኛል። ግን ያው አንቺ የምትወጃው ዐይነት ፈላስፋ ቢጤና በንግግር የመጠቀ ሳይሆን ይችላል። ደግሞም በራሱ መንገድ እሱም ሰማርት ነው።” አለች በክብርም በኩል ሆና የተሟገተች እንዳይመስልባት ፈራ እያለች።

“ስንኪ እኔ እኮ እጠላዋለሁ አላልኩም። ግን እሱን ለማግባትም ሆነ ከሱ ጋር ለመኖር ግን ዝግጁ አይደለሁም። ደግሞ አስቢው አሁን እኔ ስንት ነገር እያመሳቀለኝ እያለ ከሱ ጋር ቀለበት ሳደርግ። ብቻ አሁን እንዴት እንደምነግረው እንድንመካከር ነው የፈለግሁሽ። ልጐዳው አልፈልግም፤ ይሁን እንጂ የማይሆን ተስፋ ልሰጠውም አልችልም።” ብላ እጇንም እግሯንም አጣምራ ተቀመጠች። ሰዎች እጃቸውንና እግራቸውን ሲያጣምሩ ሳያውቁት አእምሮአቸውም ባክባቢያቸው እየሆነ ላለው ጉዳይ ወይም ሐሳብ ፈቃደኛ አለመሆኑንና መዘጋቱን ያሳያል ይላሉ ሥነ ልቦናን ያጠኑ ሰዎች። የስንክሳር ሥነ ልቦና ይህንን ባይረዳም፤ ነገሩን ተረድታዋለች በራሷ መንገድ። በዚህ መሃል ያዘዙት ቁርስ ስለመጣ ትንሽ እረፍት ሰጣቸው። ስንክሳርም የመጀመሪያ ጉርሻዋን አጣጥማ

“ከባድ ነው በናትሽ፤ አንቺ ምን ልታድርግ አስብሽ?” አለች መጀመሪያ እሷ ያለችበትን ለመሰለል ፈልጋ።

“እኔ እስከምደውልለት እንዳይደውልልኝ ነግራዋለሁ። በቃ መጀመሪያ ላይ ቀለበቱን ሰጥቼው ሁለተኛ እንዳያናግረኝ ልነግረው ነበር ያሰብኩት። ደግሞ አስቢው የሕያውዬ ቤስት ፍሬንድ ነው። እነማሚም እንዴት እንደሚወዱት ታቂያለሽ። መጥፎ ሰው እኮ አይደለም። ለዚህ ነው የቸገረኝ።” አለች ሰሎሜ። አስተናጋጇ ምግቡ እንዴት ነው ብላ ጠይቃ አዲስ ቡና ቀይራላቸው ሄደች።

“ለምን ቀለበቱን አንቺ ጋ አቆይተሽው፤ ረዘም ያለ ጊዜ ላስብበት ያስፈልገኛል ብለሽው ሁሉ ነገር ሲረግብ ጫሳኔሽን አታሳውቁትም ታዲያ?” አለች መካከለኛ መንገድ ያገኘች መስሎአት ትንሽ ፈገግታ ብልጭ ብሎ ፊቷ ላይ።

“እኛም ም... አሳቡ ጥሩ ነው። ግን ቀለብቴ አሁኑኑ መመለስ አለበት። ሌላው ውሳኔ ጊዜ ይፈልጋል፤ በርግጥ ግን ተስፋ ልሰጠው አልፈልግም እኮ!” አለች በአሳቡ ሙሉ በሙሉ ሳትረካ።

“እኬይ ቀለብቴን መልሻለት አንድ ሦስት ቀን ጠብቀሽ። ነገሩ ረገብ ሲል ግን አሁን ምንም መወሰንም ማሰብም እንደማትፈልግ ንገረው። ላስብበት ማለትሽ እሼ አለመሆኑን ልትነግረው ትችላለሽ። መልስሽ እምቢ ከሆነም በዚያ መንገድ ቀስ ብለሽ ዕቅዬን ትነግረዋለሽ ወይም ያው ኢትዮጵያ ሄደሽ ትገላገዩዋለሽ” አለች ወደ ኋላ ደገፍ እያለችና ዘና ለማለት እግሮቿን በመጠቀም ሜማዎቿን እያወለቀች። ሰሎሚም ነገሩ የተሻለ ሐሳብ ሆኖ ስለተሰማት እንደዚያ ለማድረግ ወሰነች። ከሰንክሳር ጋር ያደረገችው ጭውውት ያሰበችውን ያህል ባይረዳትም ሰንክሳር ግን በነገሩ ውስጥ አለችበት ብላ ፈጽሞ አልጠረጠረችም። ሁለቱም መኪና ይዘው ስለነበር እዛው ተሰነባብተው ተለያዩ።

ከሰሎሚ ጋር ከተለያዩ በኋላ ሰንክሳር የጭውውታቸውን ይዘት ለራሷ እንዲመች አድርጋና ምን ማድረግ እንዳለበት አስጠንቅቃ ለክብሮም ነገረችው። ይቅርታ መጠየቅ እንደሚኖርበትና እሷ የፈለገችውን ያህል ጊዜ መውሰድ እንደምትችልም እንዲነግራት መከረችው። በሚቀጥሉት ቀናት ሰሎሚ ክብሮምን አግኝታ በሆነው ነገር የተሰማትን ብስጭት ገልጾ ቀለብቴን መለሰችለት። ክብሮም ሰንክሳር እንደነገረችው ይቅርታ ጠይቆ፤ ከፋም ደግሞ ሳይናገር ቀለብቴን ይዞ ሄደ። የሚያደርገው ግራ ስለገባውና ውጥረቱም ስላስጨንቀው ወዲያው የሁለት ሳምንት ዕረፍት ወስዶ ካሊፎርኒያ ያሉ ዘመዶቹ ጋር ለመሄድ ወሰነ። እሷም እሱም ነገሩን ከሰንክሳር በቀር ለማንም አልነገሩም። ሰንክሳርም ክብሮም ለዕረፍት በሄደ በማግስቱ ወደ ኢትዮጵያ ሄደች። ሰሎሚም የሶለንን ታሪክ ለመጻፍ የሚያስፈልገውን መረጃ ለማግኘት መዳከሯን ቀጠለች።

አገር ቤት

መላኩ የዱባይ ጉዞውን ጨርሶ ወደ አዲስ አበባ ተመለሰ። ከዱባይ አዲስ አበባ ረጅም መንገድ አይባልም። አዲስ አበባ ሲደርስ አየር ማረፊያ ፍተሻው ላይ ያየውና ያጋጠመው ነገር በጣም ነው ያሳዘነው። ሁሉም ወደ ውጭ መሄዱን የሚያስጠላው አንዱ ምክንያት እዚህ ፍተሻ ቦታ የሚያየው የሰውን ክብርና ማንነት የሚያገድፈው አሠራር ነው። ኢትዮጵያውያን በውጪ የሚደርስባቸው እንግልትና መመናጨት ሳያንስ እዚህም አገራቸው እንኳን ደገና መጣችሁ ሳይሆን ምን ይዛችሁ መጣችሁ የሚለው የጥርጣሬ መንፈስና እንደ ሌላ መታየቱ ያሳዝናል። የውጪ አገር ዜጎችና የምዕራባውያን አገሮች ፓስፖርት ያላቸው አበሾች ኮምፒውተር፣ ካሜራና ያህል ሽቶና ሻንጣዎችን ቢይዙም ተከብረው ያልፋሉ። ሌላው ኢትዮጵያዊ ደግሞ ሰርቆ ያመጣው ይመስል ለቤተ ሰቡና ለወዳጆቹ የያዘውን ዕቃ እንኳ ከዕቃው ዋጋ በላይ ታክስ እንዲከፍል ይገደዳል።

ያገር ውስጥ ነጋዴዎች የዕቃውን ዋጋ ሰማይ ስለሚያደርሱት ለብዙ ሰው የማይቀመስ ይሆናል። ከሰንት አንዴ ውጪ ሄደው እንደ የእጅ ኮምፒውተርና መሰል ውድ የሆኑ ግን ጠቃሚ ዕቃዎች ይዘው ሲገቡ መከራቸውን የሚበሉ ባለኢትዮጵያ ፓስፖርት አበሾች ብዙ ናቸው። በሌላ በኩል ደግሞ ሁሉ ሲፈቀድ ሰው ሁሉ ነጋዴ ነው የሚሆነው። ካሜራና ላጥቶጥ ጭምም ከመግባት አይመለስም። መብቱን በአግባቡ ስለማይጠቀም ክብሩን መገፈፉ ግን ችግሩን የሚፈታው አይደለም። ፍተሻውን የሚያደርጉት ሰዎች ራሳቸው ሁሉ ብርቃቸው ሲሆኑ ለራሳቸው ከሚኖሩት ኑሮ በላይ ማሰብ እንዴት ይጠበቅባቸዋል? ይህም ማን ምን ይዞ ቢያልፍ ተገቢ እንደሆነና ማ ደግሞ መብቱን ከለላ አድርጎ እያጠፋ እንዳለ አስበው ለመወሰን አቅሙም ደንታው እንዳይኖራቸው አድርጓቸዋል። የሚያውቁት ሰው ከሆነ ገዘፍንም ይዞ ቢገባ ጥንቸል ነው ብለው ያሳልፋሉ፤ በሌላ በኩል ‘የዐይኑ ቀለም’ እንኳ ያስጠላቸውን የያዛትን ትንሽ የውዝቃ ማጫወቻ ኤሌክትሮኒክስ ኮምፒውተር ነው ብለው ያለታክስ አያልፍም ብለው ሊይዙበት ይችላሉ። ይህ ሁሉ ግን ያንድዮሽ ችግር ሳይሆን የተጓዣም የፈታሹም፣ የሕግ አውጪውም የአስተሳሰብ ደረጃና የአእምሮ ደርዝ የሚፈጥረው በሕግና በመመሪያ የማይቀረፍ ችግር ነው።

እንደ አጋጣሚ ሆኖ የግራ ዘመድ የሆኑት ልጅ በቀረጥ ፍተሻው ላይ

ነበረች። ስለዚህም መላክ ዕቃው ሁሉ ያለችግር ነበር ያለፈለት። ማርቆስ ተቀብሎት በተጥታ ወደ ቤት ሄዱ። ከሣራ ጋር በሰልክ አውርተው ስለነበር የሣራን ጉዳይ እንደገና ከማርቆስ ጋር ምን ማድረግ እንደሚችል መመካከራቸውን ቀጠሉ። ሣራም ድብት ብላ እንደከረመችና ወደ ውጪም ለመውጣት ብዙም ፈቃደኛ እንዳልነበረች ነው ማርቆስ የነገረው።

“እኔ ምልህ ዱባይን ነው እንዴ እንዳለ ይዘህ የመጣኸው? እንዴት አሳለፉልህ ይሄን ሁሉ ጉድ ባዘዘ?” አለ ብዙ ጊዜ በተለይ ከዱባይ የሚመጡ መንገዶች ላይ ጠበቅ እንደሚሉ ስለሚያውቅ።

“ፍተሻ ቦታ ላይ አንድ የሣራ ዘመድ ነበረችና ያው እንዳለ ያለምንም ችግር ነው ያሳለፈችው። ያው ታውቀው የለ ሰው ካለ እዚህ አገር...” አለ መላክ ነገሩን ቀለል ለማድረግ እየሞከረ።

“ሙስና ነው በለኛ። ልክ አይደለም አንተ ግን እንዴት ነው ታክስ ሳትከፍል? ... ይሄ ያስከስሳልህ ...” አለ እየጣቀ የመላክን ደካማ ጐን ስለሚያውቅ። ደካማ ጐን ከተባለ በሰውም በጉብም የሚሠሩ ስራዎችን ሁሉ ይጠላል።

“በፍትህ ማርክ ... ምን ላድርግ ... ዘራፍ ታክስ ካልከፈልኩ ልበል? ልጅቷ ደግሞ መርዳቷ ነው። በቃ ምን ማድረግ እንደነበረብኝ አላወቅሁም። አንተ ብትሆን ምንድነው የምታደርገው?” አለ ገበታውን እየገለበጠው፤ ደግሞም የምሩን የማርቆስን ሐሳብም ለማወቅ በማሰብ።

“እኔንጃ ... እኔ በዚያ በኩል ዕቃ ይገሮ አልገባም። ምክንያቱም እኔ የማስገባው ዕቃ ካርን ስለሆነና አሠራሩን ብዙም ስለማልወደው ነው። በመሠረቱ በሰው ወይም በሌላ መንገድ ሰዎች የተለየ መብት ማግኘታቸውን አልደግፈውም። እንዳልከው ግን በዛ ሰዓትና ቦታ ታክስ ካልከፈልኩ ብለህ መጋበዝ ፋይዳው አይታየኝም። ምናልባት ልጅቷን ሌላ ጊዜ ስላደረገችልህ ውለታ አመስግነህ አሳብህን ንገራት። ለዚህም ቢሆን ከባድ ነው። አንተ እንዲህ አልክ እንጂ ሌላ ሰው እኮ ከቤት አስጠርቶ ሁሉ ሊሆን ይችላል እንደታላላቅለት የሚለምናት። ቢያንስ አጋጣሚ እንጂ አንተ ጠይቀህ የተደረገልህ ሰላልሆነ ... ብዙም መጨነቅ የለብህም። ጭንቀቱ አሳስቀምጥ ካለህም ታክሱን ለኔ መክፈል ትችላለህ።” ብሎ ሣቀና ወደ ፍሪጅ ሄዶ የቀዘቀዘ ኮከ ይዞ መስኮቱ አካባቢ ባለ አንድ ከጠፍሮ በተሠራ ወንበር ላይ ተቀመጠ።

መላክም ልብሱን ከቀያየረ በኋላ ሣራ ጋ ደውሎ ሰላም መግባቱንና ለመምጣት ማሰቡን ነገራት። ከሰአት ወደ አስር ሰአት ለመገናኘትና ማርቆስም ከቻለ አብረው ሊመጡ ተስማሙ። ከዚያም ከማርቆስ ጋር ምሳ በልተው ለአንድ

ሁለት ሰዓት ቢያንስ አጣዳፊ ነግሮች ካሉ፤ ቢሮ ለመግባት ብሎ ቢደውል ፎዚያን አላገኛትም። ለማንኛውም የቻለውን ያህል ለመሥራትና የሚመለሱ ደብዳቤዎችን ለመመላለስ ብሎ ወደ ሥራ ገባ። መቂም ደውሎ ዘመዶቹን አዋርቶአቸው፤ በሰላም መግባቱንና ሥራውን ትንሽ ካረጋጋ በኋላ ከሰሞኑ መቂ እንደሚመጣ ነገራቸው።

ሣራን የወንድሟ ጓደኛ ሚስት ነበረች ከቤት መጥታ የወሰደችት። ሣራ ኢትዮጵያ ስትመጣ መኪና መንዳት በጣም ስለምትፈራ ነድታም አታውቅ። የከተማይቱ መስፋት ደግሞ መንዳትን የግድ እያደረገው ነው። ግን ደግሞ ያለው የመንገድ ጥበትና የመለያ መሥመር አለመኖር ሰው እንደፈለገ መንዳቱና የእግረኛው ሕግ አክባሪ አለመሆንና የመሳሰሉ ነገሮችን ስታይ ሌላው ሰው እንዴት እንደሚነዳ ይደንቃታል። ብዙ ጊዜም የመለያ መሥመሩን በመኪናው መሃል ላይ አድርገው ስለሚነዱ የቀለሙ ከንቱ ብክነት ግራ ይገባታል።

ሣራም የከሰአት በኋላ ቀጠሮዋ ከወንድሟ ጓደኛ ሚስት ጋር ነው። የወንድሟ ጓደኛ ስሙ አዱኛ ሲሆን ሚስቱ ደግሞ አብረኸት ትባላለች። በቅርብ ራሷን ለማጥፋት ሞክራ የተረፈችውን ልጃቸውን እንድታይላቸው ነው ቀጠሮው። ልጃቸው ዳናይት የአሥረኛ ክፍል ተማሪ ስትሆን፤ አሥራ አምስት ዓመቷ ነው። መልካ እንደናቷ ጠቆር ያለች ስትሆን ከሁለት ዓመት ወዲህ ባመጣችው አዲስ ያመጋገብ ጠባይ ከስታ ሣር አካላለች ማለት ይቻላል። አሥርና አሥራ አንድ ዓመት ላይ ድንበሽቡሽ ያለች መሣቅ የምትወድ በትምህርቷ ሁሌም እንደኛ የምትወጣ ልጅ ነበረች። ዳናይትንም ጋንዳ እያሉ ነው የሚያበሽቋት። በውፍረቷና በጥቁረቷ ምክንያት። ልጆች እርስ በርሳቸው በጣም ክፉ ሊሆኑ ይችላሉ። የወፈረ፤ የጠቆረ፤ የጠረ ወይም በጣም የረዘመ ልጅ፤ ዐይናፋር የሆነ ወይ ደግሞ መነጽር የሚያደርግ ከሆነ ከጓደኞቹ የሚደርሰበት የሰድብና የብሽሽቅ ናዳ ቀላል አይሆንም። በልጆች ዓለም ለየት ያለ ሁሉ መከራው ብዙ ነው።

የዳናይት እናት በባሕርይዋ ንይለኛ በመሆኗ ሁሉን አንቀጥቅጣ ነው የምትገዛው። ልጇቿ ከዚህ ፈቃድና ምርጫ ዝንፍ ማለት አይችሉም። ባንድ የመንግሥት ድርጅት ውስጥ የነበራትን ሥራ ትታ አሁን በንግድ ሥራ ውስጥ ገብታ የተሳካላት የአገር ባህል ልብስ ነጋዴ ስትሆን፤ ከሌሎች ጓደኞቿም ጋር በቡና ንግድ ውስጥ ገብታለች። ባሏ ደግሞ ዓለም ባንክ ውስጥ የሚሠራ፤ የሚሰቱ ተቃራኒ ዝምተኛና በራሱ ዓለም ውስጥ የሚኖር ለሰላሳ ሰው ነው። ብዙ ስለሚጓዝም አብዛኛው የሚሰቱ ጅራፍና አገዛዝ ልጆቹ ላይ ነው የሚያርፈው። እቤት ሲኖርም የሌለ ያህል ስለሚቆጠር በተለይ ከእናቷ ጋር እሳትና ጭድ ለሆነችው ለዳናይት ምንም የሚፈይደው ነገር የለም። አብረኸት ከተነሣባት እሱንም ነው የምታርገበገበው። ልዲ ክፋት ባያውቅም አፏ ከመርዘኛ እባብ አይተናነስም።

“እኔ እኮ ምን ማድረግ እንደምችል አላውቅም፤ ለዚህ ብዬ ያልሆንኩት ነገር

የለም። እኔ አሁን እናትም አባትም መሆን ስልችቶኛል። እሱ እንደሆነ ከዕንቁላሉ እንዳልተፈለፈሉ ጭጨት በራሱ ዓለም ነው የሚኖረው። ባለፈው ትልቁ ልጅ ሰክሮ ስለነበር ከሰው ጋር ተደባድቦ ከዩኒቨርሲቲ ተባርሮ በስንት መከራ ነው መልሼ ያስገባሁት። አሁን ደግሞ ይቺ ይሄው ገና ከፍ ላትል ... ብላ ማልቀስ ጀመረች ባንድ እጇ መሪውን እየደበደበች። አብረኸት የምታደርገው ጠፍቶአት ነው የከረመችው። ለወትሮው ሁሉን መቆጣጠር የምትችለው የዳናይት እናት የልጇ ጉዳይ ግን ከአቅሟ በላይ እንደሆነ ተገንዝባለች።

“ይሄ የመጀመሪያዋ ነው ራሷን ለመጉዳት ስትሞክር?” አለች ሣራ ዳሽበርዱ ላይ ያለውን ናፕኪን እያቀበለችና ጀርባዋን እያሻሸችላት። ከእንባዋ ጋር እየገነፈለ የሚወጣውን ቁጣ ስታይ ሣራ የአብረኸትን ሃይለኛነትና ምናልባት ይህም ለችግሩ አስተዋጽኦ ሊኖረው እንደሚችል መገመት ችላለች።

“ምን የመጀመሪያዋ ነው። ከየት እንዳመጣችው አላውቅም ከመዳፏ በላይ እጇን እንዴ በምላጭ፤ እንዴ በቢላ መቁረጥ ነው በከፋት ቁጥር። የማታየው ፊልም የለም ደግሞ ኢንተርኔት ላይ ተጥዳ ነው የምትውለው፤ ከዚያ የተማረችው ሙያ ሳይሆን አይቀርም። እንዴት ያለች ድንቡሽቡሽ ያለች ልጅ ሣር አክላለች፤ አሁንም ወፍራም ነኝ እያለች ምግብ አትበላ! መታጠቢያ ቤት ካልተቆለፈባት ጣቷን እየሸነቀረች ያለ የሌለውን ማስወጣት ነው።” አለች ቀኝ እጇን ከመሪው ላይ አንስታ አመልካች ጣቷን ወደአፏ እንደማስጠጋት ብላና ፊቷን ጭምድድ አድርጋ። አነዳጁ ፈጣንና ድፍረት የተሞላበት ሲሆን ከፊታቸው አላባልፍ ያላቸውን ታክሲ እንደምንም ብላ ስታልፈው የብስጭት ጡናን ብታስማውም ፊቱን አዙሮ ያላያት መሰለ።

ብዙ ጊዜ አብረኸት በሄደችበት ሁሉ ሰዎች ወድደዋት ሳይሆን ፈርተዋት የፈለገችውን ያደርጉላታል። የፈለገችውን በራሷ መንገድ ማግኘቷ ለጠባይዋ የበለጠ ድጋፍ ሳይሆነው አልቀረም። የመጀመሪያ ባሏ እንደሰው ጎይለኛ ስለነበር ከመጋደል ተርፈው ነው የተፋቱት። ከሱ የወለደቻቸው ሁለት ወንድ ልጆቻቸው ሐዋሳ ዩኒቨርሲቲ በመማር ላይ ናቸው። ካዱኛ የምትወለድ ልጃቸው ዳናይት ብቻ ናት። አዳኛን ባንድ የጋራ ጓደኞች ግብዣ ላይ ተዋውቃው ነው በዚያው ተቀራርበው ነገሩ ለጋብቻ የደረሰው። እሱ ሴት የሚፈራና ዐይናፋር ስለሆነ የሷን ድፍረትና ቅልጥፍና አይቶ ወዲት ነበር። እሷም የሱን ርጋታና ዝምተኛነት ልታልፈው አልቻለችም። ለጋብቻም እንዲጠይቃት ያደረገችው ወይም የጠየቀችው እሷ ነበረች ማለት ይቻላል። ትንሽ አብረው እንደኖሩ የቤቱ ሦስተኛ ልጅ ሆኖ አረፈው። የመረጠው መንገድ ራሱን ከሁሉ አግልሎና ሥራው ላይ ብቻ ተጠምዶ እሷ ባልም ሚስትም እንድትሆን መልቀቅን ነው።

“እም ... ባለፈው ሳምንት መድኃኒት ነው ወሰደች ያልሸን? ምን የሆነችው ነገር ነበር?” አለች ሣራ አሁንም የአብረኸትን ስሜት ማርገቢያ መንገድን

በመፈላለግና እቤትም ከመድረሳቸው በፊት የቻለችውን ያህል ስለችግሩ ለመረዳት።

“ምን ትሆናለች ስትሞላቀቅ ነው እንጂ። እኛ እኮ እንዴት እንዳደግንና እዚህ እንደደረስን አያውቁ... ምን ያድርጉ የሰው ልጅ የሚበላው የለውም ... ብቻ ... ሁኔታዋ ስላላማረኝ በቃ ሳታየኝ የግል ማስታወሻዋን ወስጄ ሳነበው ራሴን ማመን ነው ያቃተኝ። ልጅቱ ለካ ስንት ነገር ውስጥ ገብታለች። እልፌዴ ከስንት ወንድ ጋ እንደወጣች አትጠይቂኝ። አልከሆል፤ ድረግ ሁሉ ሞክራልኛለች የኔ ጐረምላ.. አላስቻለኝም በቃ ማስታወሻውን ይገሮ ... እንዴት እንደሆነ ስጠይቃት ብገሣ ሰውነቴ ምንም አያገባሽም ... ደግሞ የግል ንብረቴን ያለኔ ፈቃድ ማንበብ አትችይም ብላ መንጭቃ ወደ መኝታ ቤቷ ስትሄድ ራሴን ነው የሳትኩት። ከዚያ ሠራተኛዋ ባታስለቅቀኝ ኖሮ አንቁ ልገድላት ነበር።” ብላ አሁንም መንዘፍዘፍ ጀመረች። ከወደፊት ያሉ ሁለት መዚኖች ስለተጋጨ መንገዱ ሁሉ ተዘጋግቶ ለመቆም ተገደዱ። ከፀሐይ መከላከያው ስር ያለውን የፊት መስተዋት ተጠቅማ በእንባ የራስ አይደንና ፊቷን ጠራርጋ ለማስተካከል እየሞከረች ከበፊቱ ትንሽ ረጋ ባለ ድምጽ

“እኔ እኮ ማይገባኝ እሑድ ቤት ክርስቲያን አትቀር ሲያዩዋት ርግብ። ልጆቼ ምን እየሆኑ ነው። ሰንት ከፍለን እኮ እዚያ ትምህርት ቤት እንደምንልካት አታምኜም። አባቷ ነገሩን ሰነግረው ምንም እንዳልሆነ ሁሉ ትከሻውን ነቅንቆ ነው የሚሄደው። ማታ ላይ የጩኸት ድምፅ ሰምቼ እየሮጥኩ መኝታ ቤቷ ሰሄድ የሆነ መድኃኒት ወስዳ ራሷን ስታ ትንፈራፈራለች። ያው ሆስፒታል ወስደናት ሦስት ቀን ነው ቤት ከመጣች። ያው አሁንም አታናግረኝም። አባቷም ደቡብ አፍሪካ ሄዶ ነገ ነው የሚገባው። አሁን ምን ማድረግ ይቻላል ዶክተር?... እኔ እኮ አንዳች አጋንንትም ከሆነ ብዬ ጸበልም ጸሎትም ወስጃታለሁ ... እኔ እኮ ላብድ ነው!” አለች አጋንንትም ከሆነ ብዬ ጸበልም ጸሎትም ወስጃታለሁ ... እኔ እኮ ላብድ ነው!” አለች ግራ መጋባቷንና አቅመ ቢስነቷን በሚገልጥ ድምጽ። አብረኸት በንጀራ አባትና በአስቸጋሪ እናት እጅ አድጋ ገና ያሥራ ሰባት ዓመት ወጣት ሆኖ ነው ከቤት ወጥታ ራሷን አስተምራ እዚህ የደረሰችው። በኑሮ ጉዳይ ጠንካራ ብትሆንም፤ እሷ የማታውቃቸው ምንም ያልተነኩ ካስተዳደግ ጋር የመጡ ብዙ ክፍተቶችና ችግሮች አሏት።

“እስኪ እናያለን ምን ማድረግ እንደምንችል። ያው ቀላል አይደለም። ግን ደግሞ ያው ገና ልጅ ስለሆነች ተስፋ መቁረጥ የለብሽም። እስኪ እሷንም ካዋራች በኋላ እንመካከራለን።” ብላ ትንሽ ዝም አለች። ወዲያው አብረኸት ይቅርታ ጠይቃ ወደቤት ስልክ ደወለች። እየመጣች እንደሆነና ዳናይት እቤት እንድትጠብቃት ለሰራተኛዋ ነግራ ስልኩን ዘግታ ወፊያቸውን ቀጠለ።

ሣራም በቀረው ጊዜ ስለ ራሷ ስለ አብረኸት አስተዳደግ፤ የመጀመሪያ ጋብቻ፤ ስለ አዱኛና ስላላቸው ግንኙነት፤ ስለ ዳናይትና ሌሎቹ ልጆቿ አስተዳደግና

ባሕርይ እና ሌሎችንም ጥያቄዎች እየጠየቀቻት እቤት ደረሰ። እቤት እንደደረሰው ወደ ሳሎን ገብተው ትንሽ ካወሩ በኋላ “አንቺም ሳትቸኩይ አትቀሪም እስኪ ልጥራትና አናግሪያት። እኔ አብራሃችሁ ባልሆን ይሻላል መሰለኝ። ምን ይምጣልሽ ቡናው እስኪፈላ?” አለች ከመቀመጫዋ እየተነሳች።

“አይ ግዴለም ለኔ ከሆነ ቡናው ይቅርብኝ። ይልቅ ቀዝቃዛ ውኃ ብትሰጭኝ። እንዴት ያምራል ባክሽ ያ የቤተሰብ ፎቶ!” አለች አይደን ከባሻገር ካለው ትልቅ የቤተሰብ ፎቶ ላይ ወደ አብረኸት መልሳ። ትንሽ ስለፎቶውና ስለሌሎቹም ልጆቿ ነግራት ወደ ጓዳ ሄዳ ከዳናይት ጋር ተከታትለው መጡ። ዳናይት ድንበሽቡሽ ያለች የጥቁር ጠይም ስትሆን ተጠርታ ስትመጣ የቤት ልብስ እንደለበሰች ነበር ። ሳራን ጨብጣት ከሷ ባሻገር ካለው ሶፋ ላይ አንገቷን እንደደፋች ዝም ብላ ተቀመጠች።

ዳናይት ግራ እጇ ላይ የታሸገ ቁስል ሲኖር የቀኝ ሌባ ጣቷም መተጣጠፊያው ወይዘቷ። ይህም ስታስታውክ ጣቷን በተደጋጋሚ አፏ ውስጥ ስለምትከተው እንደሆነ ሣራ ለማወቅ ችላለች። አክሳሱዋ የጤና አይደለም። ጉንጭ ላይም አበጥ ያሉ ዕጢዎች ይታያሉ። እነዚህም የምራቅ አመንጪ ዕጢዎች ሲሆኑ ከዚህ ተደጋጋሚ ማስታወክ ጋር በተያያዘ ስለሚቆጡ ነው የሚያብጡት። ዐይኖቿ በከፊል የጉደጉዱ ናቸው፤ አንገቷ ቅጥን ብሎ ጭንቅላቷን እንዴት እንደተሸከመው ይገርማል። ለረጅም ጊዜ በመወፈር ፍርሀትና በራስ ምስል መዛባት ውስጥ የገቡ ወጣት ሴት ልጆች ምግብን ባለመብላት፤ ካቅም በላይ ያካል እንቅስቃሴን በማድረግ፤ ጣትን እየከተቱ በማስታወክና ሌሎች ነገሮችን በመጠቀም ለመከላከል ይሞክራሉ። ከተወሰነ ጊዜ በኋላ ግን የአንገላቸውና የአስተሳሰባቸው ሚዛን ይዛባና ነገሩ ከቁጥጥራቸው ውጪ ይሆናል። ችግሩ በሠለጠኑ አገሮችና በነጮች ላይ ቢበዛም፤ እኛም አገር አልፎ አልፎ ይታያል። የዳናይት ችግር ግን ከዚህም የጠለቀ ነው የመሰላት ለሣራ።

አብረኸት ትንሽ ተጫውታ ዳናይትንና ሣራን ለብቻቸው ትታቸው ወደሌላ ክፍል ሄደች። ዳናይት መጀመሪያ ላይ ሣራን ላለማዋራት ወስና ነበር። ትንሽ ካወሩ በኋላ ግን ቀስ ቀስ እያለች ማውራት ጀመረች። የንግግራቸውን አቅጣጫና መልክ ቅርጽ ለማስያዝ በማሰብ ወደ ዋና ጉዳዩ ከመግባቷ በፊት

“የውልሽ ዳናይት እናትሽ ናት እንዳነጋግርሽ የጠየቀችኝ። ግን አሁን እኔና አንቺ የምናወራው ነገር ሁሉ በኔና ባንቺ መካከል ነው የሚቀረው። ምናልባት ለሕይወትሽ የሚያሠጋ ነገር ብቻ ሲሆን ነው ለነሱ ልነግር የምገደደው። ያንንም ቢሆን እንደምነግራቸው ነገራሽ ነው የምነግራቸው። ስለዚህ ምንም ፍርሀት ሳይሰማሽ የፈለግሽውን ነገር ልትነግራኝ ትችላለሽ።” አለችና ሁኔታዋን በማጠጋጠን ለትንሽ ጊዜ ዝም አለች ሣራ። ዳናይትም መሬት መሬቱን እያየችና የጣቱቿን

ጥፍር እየበላች ዝም ብላ ቆየች። እፍረትም ፍርሀትም፤ ጥርጣሬም የተጫናት ትመስላለች። “ሣራ ከተቀመጠችበት ባሻገር ካለው ሶፋ ተነሥታ አጠገቧ ሄዳ አንድ እጇን ትከሻዋ ላይ ጣል አድርጋ።

“ዳኒ አይዞሽ፤ ከባድ ነው በርግጥ። ግን እኔን እንደ ደክተር አትይኝ። በቃ እንደ ጓደኛ ቁጠራኝ። ምንድነው የምታስቢው የኔ ቆንጆ?” አለቻት የምርም አንጀቷን ስለበላቻት። የብዙ ደክተሮች ችግር ሰው መሆን አለመቻላቸው ነው። ብዙ ሕመምተኞችን ደግሞ የሚፈውሳቸው ሰውነታቸውና ርኅራኄያቸው እንጂ ደክተራታቸው ሳይሆን ይችላል።

ዳናይት በጨረፍታ ቀና ብላ ሣራን እየቻትና፤ “እኔ እኮ ማንም የማይወደኝ፤ ለምንም የማልጠቅም ሰው ነኝ። ለምን እንደተፈጠርኩ አይገባኝም። የምፈልገው መሞት ነው።” ብላ ዝም አለች።

“ለምን የኔ ቆንጆ? እንዴት አወቅሽ ማንም እንደማይወድሽ?” አለች ጥያቄዎቿን እየመጠነች።

“እኔ ምኔ ነው አሁን ቆንጆ? የገዛ እናቴና አባቴ ካልወደዱኝ ማን ሊወደኝ ይችላል? ትምህርት ቤት ፓንዳ ፓንዳ እያሉ በውፍረቴና በጥቂረቴ ይሥቁብኛል። ለምንድነው እግዚአብሄር እኔን እንደዚህ አድርጎ የፈጠረኝ?” ብላ መንሰቅሰቅ ጀመረች። ማልቀሷን እንደ ጥሩ ምልክት ያየችው ሣራ ዳናይትን እቅፍ አድርጋት እንደ ሕፃን ልጅ ስታባብላት ይባስ ለረጅም ጊዜ አለቀሰች። ሣራም ምንም ሳትናገር “አይዞሽ፤ የኔ ቆንጆ” ብቻ ነበር የምትላት። ማንም ለረጅም ጊዜ እንደዚህ አቅፎአትም ብሎአትም የማታውቀው ዳናይት ከሣራ እቅፍ ውስጥ መውጣት አልፈለገችም። እናቷ እሷ ብትሆንም ተመኘች።

ለቅሶዋ ጋብ ሲል ፀጉሯን እያሻሸችላት “በጣም ቆንጆይ ፀጉር እኮ ነው ያለሽ” አለቻት ከልቧ። ለመጀመሪያ ጊዜ ፈገግ ስትል የሚሰረጉደውን ጉንጭን ያዝ አድርጋ እሷም ፈገግ ብላ “ሄይ ዲምፕል ገርል ... በናትሽ እስኪ ሣቂልኝ። እኔ ዲምፕል ቢኖረኝ እንዴት ደስ እንደሚለኝ አታውቁም” ስትላት አሁንም የሚያምር የዋህና ንጹሕ ሣቂን ሳታውቅ ሣቀች። ከዚያ በኋላ ምንም ሳይቀር ነበር ከልጅነቷ ጀምሮ ሁሉንም ነገር የነገረቻት። ሣራም ምንም ነገር ሳያስደነግጣት፤ ፊቷንም ሳይለውጠው ሰማቻት። በርግጥ አንዳንድ የነገረቻት ነገሮች ራስ አስይዘው የሚያስረጩ ናቸው። ሳይደነብሩና ለፍርድ ሳይጣደፉ ሰዎችን ረጋ ብሎ በጸጥታ መስማት መታዋ ካስተማራት ጥበቦች አንዱ ነው። ይህም የፈውሱ ዋና ክፍል ነው። ዳናይት ሰው ጉዲን ሁሉ ሰምቶ እንደዚህ ሳይፈርድባት ወይም ሳይቆጣት ሊሰማት እንደሚችል አታውቅም ነበር። አንዳንዱ አማካሪ አርጩሜ ቆርጦ ሁሉ መግረፍ ነው የሚታጣው። ሣራ ግን ለመስማት የተከፈተልብ ነው ያሳየቻት ለዳናይት።

“ዳኒት መቼ ነው እንደዚህ ማድረግ የጀመርኸው? ለምንድነው እንደዚህ የምታደርገው? ራስሽን ለማጥፋት ነው ወይስ?” ብላ ዐይን ዐይኗን ማየት ጀመረች።

“እኔንጃ ዐሥራ ሦስት ዓመቱ ነበር መሰለኝ። አንድ የቀን ፓርቲ ላይ ጓደኞቼ ቤት ነበርኩኝ። ለመጀመሪያ ጊዜ ነበር መጠጥ የጠጣሁት። ማሚም ዳዲም ሙጪ ነበሩ ያን ጊዜ። ለዚያ ነበረ የመጠጣት ድፍረት ያገኘሁት፤ ደግሞም አንቺ ብቻ ከሆንሽ የማትጠጩ፤ ሁሉም እንደ ሞኝ ነው የሚያይሽ። ጓደኞቼም እነማሚ እንደሌሉ ሰላወቁ በቃ ሲያደፋፍሩኝ ጠጣሁና ሰከርኩ መሰለኝ። ከዚያም ከኔ በሦስት ዓመት የሚበልጡ ሁለት ወንድ ልጆች ይዘውኝ አንዱ መኝታ ቤት ገብተን ከሁለቱም ጋር ሲክስ አደረግን። ወዲያው ባይታወቀኝም አሞኝ ቆየሁ አራት ቀን። ለማንም አልተናገርኩም። ከዚያ በኋላ ቤተክርስቲያን መሄድም አስጠላኝ። ቆሻሻ የሆንኩ ያህል ይሰማኝ ነበር።

“ከዚያ ግን በቃ ማሚም እሷ በትንሽነቷ ሲክስ ስለጀመረች ሕይወቷ ሁሉ እንዴት ተመሳቅሎ እንደነበር ሁሌም ትነግረኝ ስለነበር ፍርሀት አደረብኝ። ወንዶች እንዲወዱኝ ሲክስ ማድረግ ያለብኝ ስለሚመስለኝ ከብዙ ልጆች ጋር መውጣት ጀመርኩ። ትምህርት ቤት መታጠቢያ ቤት ሙስጥ ሁሉ። ያ ደግሞ ራሴን የባለ እንድጠላ አደረገኝ። ቤትም ዳዲ የለም ማለት ትችያለሽ። አንድ ቀን እንኳ አቅፎኝ ወይም ቆንጆ ብሎኝ አያውቅም። ስለዚህ በቃ በልጅነቴ ነው ቆንጆ ባልሆንና ባልወደድ ነው ብዬ ያመንኩት። ከዚያ በኋላ ዳና-ፓንዳ እያሉ ሲያበሽቱኝ እንዴት አድርጌ ላሰወጣው። ስለዚህ እጄን ቆርጫው ደሙን ሳይ ትንሽ እፎይ እላለሁ። ራሴን ለመግደል አይደለም። አንዳንዴ እጄን ነክሼ ወይም ቆርጫ ካላደማሁት የምፈነዳ ነው የሚመስለኝ። እነማሚም ሲደነግጡና አትኩረታቸውን ሲሰጡኝ ደስ ይለኛል። ያ ደግሞ የነሱን አዘኔታ ለማግኘት ቀላሉ መንገድ ሆኖ ነው ያገኘሁት።” ብላ የራሷን ረጅም ማብራሪያ ሰጠች።

“በጣም የሚገርም ነው። የሚገርምሽ በተለይ ሙጪ አገር ብዙ ሰዎች አሉ፤ እንደዚህ የሚያደርጉ፤ የብዙዎቹ ምክንያት ተመሳሳይ መሆኑ ነው የገረመኝ። እስካሁን ብዙ አስቸጋሪ ነገር ሙስጥ አልፈኛል። ግን በጣም ብዙ መልካም ነገርና ብዙ ትልቅ ነገር የሚጠብቅሽ ልጅ ነሽ። ጉበዝ ተማሪም እንደሆንሽ እናትሽ ነግራኛለች። ፈቃደኛ ከሆንሽ ደግሞ ከዚህ አይነት ችግርና አስተሳሰብ ሙስጥ መውጣት ትችያለሽ። ቀላል አይደለም ግን ደግሞ ከዚህ የሚብስ አይሆንም...” ብላ የምትለውን መጠበቅ ጀመረች።

“አዎን... እኔም ኮ እየተሠቃየሁ ነው። እንደዚህ ሆኜ እስከ መቼ እኖራለሁ? ወይም በቅርብ ራሴን አጥፍቼ... ለነማሚም ችግር ነው። ግን በቃ እንዴት ነው አስተሳሰቤን የምቀይረው? ሁለት ሦስት ቀን የተለወጠኩ ይመስለኝና የሆነ ነገር

ሲያጋጥመኝ የባለ ነገር ሙስጥ አገኘዋለሁ። ከማሚ ጋር መኖርም በጣም ከባድ ነው። ካንቺ ጋር እንዳየሻት ብቻ እንዳትመስልሽ። አንዳንዴ አውሬ ነው የሚያደርጋት። በቃ እኔ የሷ መሞከሪያ አይጥ የሆንኩ ነው የሚመስለኝ። የምለብሰውም እንኳ እሷ የፈለገችውን ነው። እሷ እኮ ናት እኔ ሙስጥ ለመኖር የምትጥረው።” አለች ዳናይት አንዴ ሣራን አንዴ ደግሞ መሬት መሬቱን እያየች፤ ሣራም እንድትቀጥል አደፋፈረች።

“አባቴም ስለሚፈራት ራሱን ለማዳን ይሁን አይገባኝም ምንም አይረዳኝም። እናትሽን ጠይቂ ነው የሚለው። ለብቻዬ ደግሞ አልችላትም። እሷ ናት የሁላችንንም ዓለም የምታሸከርክረው። ወንድሞቼ አሁን በቃ እንዴት እንደሚጠሷት አታምኜም። ሐዋሳ ድረስ ሃዳ ኑሮአቸውን ለመኖር ትሞክራለች። ባለፈው አንዱ ወንድሜ ሰድቦ ነው ያባረራት። በእርሱ ላይ የነበራትን ንዴት እኔና አባቴ ላይ ነው የተወጣችብን። ምንም ምስጢር እንኳ እዚህ ቤት ሊኖረኝ አይችልም። እናቴ ናት እወዳታለሁ ግን ደግሞ እሷን መውደድ አይቻልም።” ብላ ተስፋ የቆረጠ ፊቷን ወደ መሬት ደፋችው።

“የውልሽ ዳኒ አሁንም ቀላል ነው አይደለም የምልሽ። እናትሽ አሁን ከምታደርገው የተሻለ ነገር ማድረግ አታውቅበትም። እሷ አንቺን እንደ ነፍሷ ነው የምትወድሽ። አታምኜም ቅድም ስንመጣ እንዴት ስታለቅስ እንደነበር። እሷም ምስቅልቅል ባለ አስተዳደግ ሙስጥ ስለሆነ ያደገችው እናንተን ከዚያ ለማትረፍ ነው ጥረቷ ሁሉ። አባትሽም ባሕርዩ ሊሆን ይችላል ወይም እሱም ነገር ያቀለለ መስሎት። አሁን ማተኩር ያለብን አንቺ ላይ ነው። እንዴት ነው አንቺን የምንረዳውና ይሄንን ችግር እንድታሸንፈ የምናደርገው?” አለች ሙሉ መልሱ እንደሌላት በሚያሳውቅ ሁኔታ።

ልጅን ማከም አስቸጋሪ የሚያደርገው ብዙ ጊዜ በሽታው ወላጅ ላይ ስለሆነም ነው። ወላጆች ደግሞ ችግሩ የነሱ መሆኑን ተረድተው ለመቀበል ይቸገራሉ። ሣራ ትንሽ እናቷን ለመምከር፤ ከተቻለም ዳናይትን እሷ ጋ ወሰዳ አንድ ሁለት ቀን አብራት በማቆየት የበለጠ ጊዜ ወሰዳ ልትመክራትና የፈራረሰውን ማንነቷን የተቻለችውን ያህል ለመጠገን ቆረጠች። በዳናይት ዕድሜ ያሉ ልጆች ከንግግር ይልቅ በቂ ጊዜ ዐብሮ በመሆን የበለጠ ይጠቀማሉ። ሣራ ትኩረትና ጊዜ ሰጥታ ያንን ማድረግ ራሱ ከፍተኛ ጥቅም አለው። ለሁሉም ሰው ያንን ማድረግ አይቻልም እንጂ።

ለዳናይትም ዕቅድን ነግራት ትንሽ ቀላልዳ እቅፍ አድርጋ ግንባሯ ላይ ለማት ተሰናበተች። ዳናይት የተለየ ፍቅር ነው ለሣራ ያደረባት። ፈታም ፈታና በራ ብሎ ነበር ከሳሎን ወጥታ ወደ መኝታ ቤቷ የሄደችው። ይህንን ያየችው አብረዋቸው ነገሩ በጣም አስገርሞአት “እንዴ ልጅቷን ምን ብለሻት ነው ደክተር...!

እንደዚህ ፊቷ በርቶ ካየውዋት ሰንት ጊዜ መሰለች?"

"አይ ትንሽ ተጫወትን፤ ተመካከርን። እንዴት የምትገርም ልጅ ነው ያለችሽ፤ ዕድለኛ ናችሁ።" አለች በደፈናው።

"አዎ ጥሩ ልጅ ነበረች። አሁንም ተበለሻችሁ ነው ያየሻት አንቺ" ስትል ቀበል አድርጋ፤

"አይ... ተቸግራ ነው እንጂ አሁንም የምትገርም ልጅ ነች" ብላ ያሰበችውን አጫወታት ለዚያም አንዳንድ ምክሮችን ከሰጠችት በኋላ አብረዋትም ዳናይት ከግራ ጋር አንድ ሁለት ቀን መቆየቷን በደስታ ተቀበለችው።

"ዶክተርዬ ምን እንደምልሽና እንደማደርግልሽ አላውቅም። በሌለሽ ሰዓት ይህንን ሁሉ ጊዜ ወስደሽ ስላየሽልኝ። ብቻ እግዚአብሔር ይክፈልሽ..." አለች የምሯን ውለታዋ ከብደላት።

"አረ ምንም አይደለም። ደግሞ ዶክተር አትበይኝ፤ ሣራ ብትይኝ ደስ ይለኛል።" አለች። አንዳንድ ሰዎች ዶክተር ካላሉዋቸው ልብሳቸውን የገፈፏቸው ያህል ይቆጣሉ ወይም ይቀየማሉ፤ ሣራ ግን ሆስፒታል ካልሆነ በቀር ሣራ ተብሎ መጠራት ነው የምትወድደው። ዶክተርነት ስም አይደለም፤ ሥራ ነው ትላለች። ሣራ መላኩ እስኪመጣላት ድረስ እዛው ከአብረዋት ጋር ስለወላጅነትና እድሜያቸው በአስርት ወስጥ ያሉ ልጆችን በተመለከተ ስላሉ ስነልቦናዊ ችግሮችና ለውጦች እያወሩ ቆዩ።

በትክክል ያላደጉ ልጆች እንዴት ጥሩ ወላጅ ሊሆኑ ይችላሉ? ሰዎች መብቃና ሰፖርት፤ እጅ ሥራና እርሻ ከልጅነታቸው ሲማሩ፤ ወላጅነትንና የትዳር አጋርነትን ግን በግምትና በመላ ምት የሚገቡበት መሆኑ አስገራሚ ነው። አውሮፕላን አብርሮ በማያውቅ ፓይለት በሚበር አውሮፕላን ውስጥ ማንም አይሳፈረም። ብዙ ልጆች የሚወለዱት ግን ትዳርና ቤተሰብ እንዴት እንደሚመራ በማያውቁ አዲስ ለማጆች ባቋቋሙት ቤት ውስጥ ነው። አብረዋትና አዳኛ ራሳቸውን በደንብ ሳይሠሩ ዕድሜያቸው ለትዳር ስለደረሰና መውለድ ስለቻሉ ብቻ ዳናይትን ሠሩ። ዳናይት ደግሞ ዕድሜዋ ላቅመ ትዳር ሲደርስ ካንዱ ካልተዘጋጀ ሰው ጋር ተቆራኝታ የምትወልዳቸው ልጆች ምን ዓይነት ይሆኑ ይሆን?

ከጉዳና ተዳዳሪው እስከ ሚሊየንሩ፤ ከገበሬው እስከ ሳይንቲስቱ፤ ከየኔ ቢጤው እስከ አገር መሪው አብዛኛው ያገባል ይወልዳል። ከዘጠና እጁ በላይ ግን ለትዳርም ሆነ ለወላጅነት ማይም ነው ቢባል ማጋነን አይሆንም። በምድር ላይ ካሉ ሥራዎች እጅግ አስቸጋሪ ለሆነው ሥራ እንዴት ይሆን ሰው ሁሉ እንዲህ ደፋርና ጉድደለሽ ሊሆን የቻለው? በዚህ በማይማን ኅብረት በተቋቋመ ተቋም ውስጥ

እንደሚወለዱ ልጆች ምን አሳዛኝ ፍጥረት ሊኖር ይችላል? እንደ ትዳር የሰድሜያችንንና የሕይወታችንን ብዙ ድርሻና ዘመን የሚወስድ ምን አለ? ሰውን የሚያህል ነገር ወልዶ እንደ ማሳደግስ ምን ከባድ ኅላፊነት አለ? ታዲያ የትዳርና የወላጅነት ማይማን የተመሳቀለ ኑሮ ኖረው ወደዚህ ዓለም ያመጡትንም ሰው ሕይወትና አስተሳሰብ ቢያመሳቅሉ ይገርማል? አስተሳሰብና አእምሮም በከፍተኛ ደረጃ የሚቀረጸውና የሚወሰነው ትምህርት ቤት ሳይሆን በልጅነት ዕድሜ በቤተሰብ ውስጥ ነው።

ለምሳሌ ያህል የማታፈናፍን ኅይለኛ እናትና የማይከላከል ፈዛዛ አባት ባለበት ቤት ተወልደው የሚያድኑ ሴት ልጆች ብዙ ጊዜ አንድም ዐመፀኛና መሬር ነው የሚሆኑት፤ ወይም ራሳቸውን የሚጠሉና ስለ ራሳቸው ዝቅተኛ ግምት ያላቸው የፍትር ረኃብተኞች። ሴት ልጅ ካባቷ ተወዳጅነትንና አፍቃሪነትን፤ ከፍቷም ወዳጅነትንና ወላጅነትን ትወርሳለች ይባላል። ይህም ከምትክ እናትና አባት ሊገኝ ይችላል፤ ለምሳሌ፤ በአያት ወይም በማደን ቤት ያደጉ ልጆች ካሳዳጊዎቻቸው። እንደ አዳኛ ያሉ እያሉ የሌሉ ፈዛዛ አባቶች የሴት ልጆቻቸውን ልብ በፍቅር ረኃብና ስለ ራስ እርግጠኛ ባልሆነ ባዶነት ሲሞሉት፤ እንደ አብረዋት ዐይነት እናቶች ደግሞ ወይ ዐመፀኛና ማፍቀር የማይችሉ ተቧጫሪ ነብሮች፤ አለበለዚያም ፈረና ድንጉጥ፤ እርግጠኛነት የሌላቸው ለእናትነት ብቃት የማይታይባቸው አሳዛኝ ፍጡሮች ነው የሚያደርጓቸው። ከሁሉም የሚያሳዝነው እንደ አብረዋትና አዳኛ ዐይነት ብዙ ወላጆች ቢኖሩም፤ በልጆቻቸው ላይ የሚፈጥሩትን ተጽዕኖና የሚተውትን እሻራ እንኳ አለማወቃቸው ነው። ለማስተካከል በሚያደርጉት ጥረትም ችግሩን ያብሱታል። በወንዶች ልጆች ላይ የሚፈጠረው ተጽዕኖ ደግሞ ለየት ይላል። ኅይለኛው አባት ፈዛዛዋ ደግሞ እናት ስትሆን በልጆች ላይ የሚፈጠረው ችግር ሌላ መልክ ይይዛል።

የነአብረዋት ቤት ከመላኩ መሥሪያ ቤት ብዙም ስለማይርቅ መላኩ ብዙም ሳይቆይ ስለመጣ ከግራ ጋር ተያይዘው ከማርቆስ ጋር ወደ ተቀጣጠሩበት ካፈ ሄዱ። እቤት ከሚገናኙ ካፈ ለመገናኘት ሐሳባቸውን ቀይረው ነው። ዱባይ ስለነበረው ቆይታና አንዳንድ ነገሮች እያወሩ ሳያውቁ ነበር ካፈው የደረሱት። ብዙም ሳይቆይ ማርቆስም ተቀላቀላቸው። ትንሽ ሲቀላለዱ ከቆዩ በኋላ ስለ ምንተሰኛት አዲስ ልጅ ጉዳይ መወያየት ጀመሩ። ሣራ ተረጋግታ ስለነበር ነገሩን እንዴት አድርገው ቢይዙት የተሻለ እንደሚሆን ነበር ዋና የውይይታቸው ዐላማ። ሣራ ከምንተሰኛት ጋር ለመኖር የነበራት ጭላጭ ምክንያትም ውድም ብሎ ጠፍቷል።

"ቆይ አሁን እሱን መፍታት የሚከለክለኝ ነገር ይኖራል? ማለቴ በመጽሐፍ ቅዱስ ሕግ መሠረት" አለች ሣራ ብዙ ጥልቅ ዕውቀት ባይኖራትም፤ ከዚህ ውኔታ አንጻር ግን መፍታቱ የሚፈቀድ እንደሆነ ሳታውቅ ቀርታ አይደለም።

“ሣራ መፍታት መፈቀድ መከላከል ሳይሆን ዋናው ነገር ሳንቺም ለልጆቹም የተሻለ የሚሆነው ማለቱ ባጠቃላይ ምንድነው የተሻለው አማራጭ የሚለው ይመስለኛል። መፍታትም ሆነ ሌላ ዕድል መስጠት ቢሆን ውሳኔሽ እንዴት ነው መደረግ ያለበት የሚለው የበለጠ ሊታሰብበት ይገባል። ከዚያ በፊት ደግሞ ነገሩ እውነት ነው ወይ? እሱስ ምንድነው የሚለው? እና የመሳሰሉት ጉዳዮች ቢታዩ ጥሩ ይመስለኛል።” አለ መላኩ በምንተሰኛት ሰላልተናደደ ወይም ለሣራ ሰላልተቀረቀረ ሳይሆን በነገሩ ላይ በጣም ብዙ አስቦበት ስለነበር። እንደዚህ ያለውም በሚያደርጉት ውይይት ላይ ተቃራኒውን ወገን ይዞ በመቆም ሁኔታዎችን ለማየት እንዲቻል ነው። በተጨማሪም ማርቆስ እንዴት እንደተነጨረጨረ ስለሚያውቅና ሣራም ማርቆስም ወደ ፍቺው እንዳዘነበለ ሰላወቀም ነው።

“ምንድነው ምትለው መላኩ? ... አንተ ኮ ልጄን ብታየው ትንሹ ምንተሰኛት ነው። ምንድነው የሚረጋገጠው። ደግሞ ሰውዬው ልጅቷን እንዲህ መከራዋን እያበላት እያየህ የምን ዕድል ነው የሚሰጠው?” አለ ሳያውቀው ድምፁ ከፍ ብሎ ማርቆስ።

“መሌ የውልህ ባለፈውም ሐዋሳ ሂደው ሲመጡ ልብሱ ሊታጠብ ሲል የተገኘ ኮንዶም አለ። አሁንም እኮ ምንም ደንታም የለውም፤ ቢታወቅ ባይታወቅ።” አለች ሣራም የማርቆስን ሐሳብ ለማጠናከር በሚመስል አነጋገር።

“እኔ ግን አሁንም ፍቺ ወደሚባለው ጉዳይ ዝም ብሎ በጭፍኑ መንደርደሩ አይታየኝም። ሳንቺም ቢሆን ጥሩ አይመስለኝም። ማለቱ ነገሩ እውነት ከሆነ ከመጽሐፍ ቅዱስ አንጻር በዝሙት ሰበብ ሰው ሊፋታ ይችላል። ግን ሊፋቱ የሚችሉበት መንገድ አለ ማለት ይቅር ሊባላል ወይም ዕድል ሊሰጣል አይችልም ማለት አይደለም።” ብሎ ማኪያቶውን ፋት ሲል፡-

“መሌ አንተ እኮ ችግርህ በመጽሐፍና በሕይወት መካከል ያለውን ልዩነት ትረሳለህ። አሁን የምናወራው ስለ እህትህ ስለ ሣራ ነው። ሃሎ ... ደግሞ ታውቃለህ ምንተሰኛት ስለሚባል አይ ዶኖ ... ምን እንደምል ስለሱ ... አንተ እንዴት እንደምታየው አላውቅም።” አለና ማርቆስ ወንበሩ ላይ ደገፍ ብሎ ማራጣራውን ማየት ጀመረ።

“እኔ መፍትሔ የሚመስለኝ መጀመሪያ የቤተ ሰብ ሰብሰባ ይጠራ፤ የሱም ወላጆች ይኑሩ። ከዚያም የልጅቷንና የሕፃኑን ፎቶ ተይዞ ችግሩ ይነገር። ካመነ ጥሩ ከካደም የዲኤን ኤ ምርመራ እንዲያደርግ ይጠየቅ...” ሲል መላኩ፡

“ምርመራውን እምቢ ቢልሱ? ታውቀዋለህ፤ ሥራውን ስለሚያውቅ እሸ የሚል አይመስለኝም...” አለ ማርቆስ።

“ሣራ ሁለቱ የሚያደርጉትን ክርክር መስማቱን ቀጥላለች ታዛቢ እንደ ሆነች ሁሉ። ይህም ማርቆስ የድርጊት መላኩም የማሰብ ሰዎች የመሆናቸው ልዩነት የፈጠረው ነገር ነው።

“ካመነ ነገሩን ያሳጥረዋል። ሣራ መወሰን ትችላለች ይቅር ለማለትና ዕድል ለመስጠት አልያም ለፍቺ። ለሁለቱም ነጻ ናት። ፍቺ ከተባለ እዚህ ሳይሆን አሜሪካ ከተመለሱ በኋላ ነው መሆን ያለበት። ካላመነ እና ለምርመራው ከተሰማማ ውጤቱን መጠበቅ ነው። በዚያ መሠረት ይደረጋል። ምርመራውንም እምቢ ካለ ደግሞ አሁንም እምቢ ማለቱን እንደ መረጃ ወስዶ ሣራ መወሰን ትችላለች። ዋናው ነገር ግን እዚህ መሆን የለበትም። ቀጥሎ ደግሞ ልጆቹን የማሳደግ ጥያቄ አለ። ሌላም ሌላም ቱክኒካል ነገር ። እሱ ግን በኋላ ይደርሳል። የቤተሰብ ስብሰባ መጠራቱ ደግሞ እውነቱን ሁሉም እንዲያውቅ ስለሚያደርግ፤ የሆነ ያልሆነ ወሬ ማውራት አይችልም ብዬ ነው የማስበው።” ብሎ ትከሻውን ወደ ላይ ሰበቅ አድርጎ መድረኩን ለቀቀ፡፡

ብዙ ተጨቃጭቀው ስብሰባውን በሦስት ቀን ሊጠሩና ምንተሰኛት ቢስማማም ባይስማማም ሣራ ከሳምንት በኋላ ወደ አሜሪካ ሄዳ የፍቺ ሂደቱን ልትጀምር ተስማሙ። ውይይቱ ለሣራ ከባድ ነበር። በተለይ የልጆቹ ጉዳይ ብዙ ፈተና መሆኑ አይቀርም። ከዚያም ተያይዘው ወደ ሣራ ቤት ሄደው ራት በልተው ተጫውተው እነሱም ወደ ቤት ሄዱ። ምንተሰኛትም እንደለመደው አምሽቶ ስለነበር እስከ እኩለ ሌሊት አልገባም። ሣራ የፍቺው ነገር በውስጡ ስላለቀ ጉዳይም አልሰጣት። ሁለቱም መኪና ይዘው ስለነበር በቀጥታ ማርቆስ ቤት ሄደው እዚያው አድረው ነው መላኩም ወደ ሥራ የገባው።

ከሦስት ቀን በኋላ በነበረው የቤተ ሰብ ስብሰባ ላይ የምንተሰኛት ወላጆች መላኩና ማርቆስ፤ እንደ ሌላ ሣራን በጣም የሚወዳት የምንተሰኛት ታላቅ ወንድም እንዲሁም የሣራ አክስት ተገኝተው ነበር። ማርቆስ እንዳለው ምንተሰኛት ነገሩን ሽምጥጥ አድርጎ ከዶ ጭራሽ አራስ ነብር ሆነ።

“እዚህ ፎቶ ላይ ያለችውን ልጅ አታውቃትም?” ብላ ለሱም ለሌሎቹም ፎቶውን ሰጠቻቸው።

ትንሽ ድንጋጤ ፊቱ ላይ የታየበት ምንተሰኛት አንዷ ሽምጥጦአልና አሁንም ድርት ብሎ አላውቅም አለ። ሁሉም የሕፃኑን እሱን መምሰል ግን ሳያውቁት አልቀሩም። አባቱ ከዚህ በፊት እቤት መጥታ ነገሩን ነግራቸው ያባረሩዋት ልጅ እንደሆነች ሰላወቁ።

“እንዴት አገኘችሽ አንቺን ልጄ? እዚህ እንዳላችሁስ እንዴት አወቀች?” አለ ነገሩን ለማርገብም የምርም ሣራ ገብቶአቸው።

“እኔ ስልኬን ከየት እንዳገኘኸው አልጠየቅኳትም። ደወለችልኝ ቀጠርኳት ልጄን ይዛ መጣች። ሁሉንም ነገር ነገረችኝ። እናንተንም ለማግኘት ሞክራ ሰድባችሁ እንዳባረራችኋት ነገራችሁ።” አለች ሣራ የሰውዬው እንዳለወቀ መሆኑን አንጀቷን ሰላሳረረው።

ትንሽ አፈር ያሉት የምንተሰኛት አባትም “እረ እኔ ትዝም አትለኝ። ምን ዘንድሮ ሰው አሜሪካ ከኖረ ሴቱ ሁሉ ወለድኩለት ነው እንዲህ ብሎ ቃል ገባልኝ ነው። ስንቱ ትዝ ይለኛል ብለሽ ነው?” አሉ አሁንም የምንተሰኛት ሕጻናትን እያስተባበሉ። የምንተሰኛት ነገር ሆኖባቸው ትዳሩንም ማትረፍ ይቻል እንደሁ ብለው ነው እንጂ እሷም ትዝ ትላቸዋለች። ልጁም ልጃቸውን ቁጭ ነው!

“ቀላል እኮ ነው። ምንተሰኛት እርግጠኛ ሆኖ እንዲን ሊወልድላት ልጅቷን እንደማያውቅ ነው የተናገረው። ስለዚህ አሁን እንደ ድሮ ዘመን አይደለም። የዲኤንኤ ምርመራ ማድረግ ነው እሱ ሁሉንም ይገልጻል። እሷም ከዋሽት ይጀን ታገኛለች።” አለ መላኩ ነገሩ እያናደደው ስለመጣ። ነገሩ እንደ መብረቅ የመታው ምንተሰኛት ዝም ብሎ ቆየና።

“እና እኔ የማንም የመንደር ውርጋጥ ሁሉ የሱ ልጅ ነው ባለ ቁጥር ደም ምርመራ ልሮጥ ነው አብሬ? አላውቃትም። ምርመራም አላደርግም አለቀ። ማመን አለማመን የኔ ችግር አይደለም” አለ መውጫ መንገዱ ይህ ብቻ እንደሆነ እያሰበ።

እናቱም እሱን ተከትለው፡ “የምን ዴኔ ምናምን ነው የሰው ደገና ትዳር ለመበጥበጥ ነው ሳጥናኤል የላካት። ልጄ እንዲህ በየመንደሩ የሚልከሰከሰ አይደለም። ልጄን ታቅፋ እዚያ አባቱን ትፈልግ የማናት እቺ ውርጋጥ!” አሉ የሱን ሐሳብ እያጠናከሩ።

“ምርመራው እኮ የሚደረገው ትዳርህን ለማዳን ነው እንጂ ስለ ሴትየዋ ተብሎ አይደለም። ደግሞ ማንም ልብ ያለው ሰው ይሄ ልጅ አንተን አይመስልም ማለት አይችልም። እኔ ግን ምርመራውን ማድረግ ተዘጋ ነው የሚመስለኝ ምንተሰኛት። ችግርም ካለ ከዚያ በኋላ መነጋገር ይቻላል። ካሁን በፊትም ምርመራ የጠየቀህ የለም። በየጊዜውም የሚልህ ያለ አይመስለኝም።” አሉ የምንተሰኛት አጎት። ብዙ በትምህርት ባይገፉም አስተዋይና ፍትሕ ወዳድ ናቸው። አሜሪካ ለጉብኝት ሄደው የምንተሰኛትን ግፍ ስላዩ ሁሉም ለማራ ደጋፊና አባቶች ናቸው።

“እንተ አያገባህም ጋሼ። በቃ ይሄ የራሴ ውሳኔ ነው። ትዳር ማዳን ምናምን የምትለውን አቁም” አለ ምንተሰኛትም እየተናደደ።

“ኦ እንደሱ ከሆነማ ሁሉም ነገር ግልጽ መውጣት አለበት” አለች ሣራ ንዴቷ ለመጀመሪያ ጊዜ ከቁጥጥር ውጪ ሆና።

“እንካ ዶሂንን ኮንዶምህን አዋሳ ሄደህ ከለበሰከው ሱሬ ውስጥ ነው የተገኘው። እነሱም ይወቁት። በነገራችን ላይ አልጋ ከለየንም ቆይተናል። እዚህ መጥተህ አንተና ባደኞችህ ከየሴቱ ጋር ስትዘሉ ከርማችሁ እንደምትመጣ እኮ በውቃለሁ። ደግሞ አልመረመርም ያልከው ፈርተህ ነው እንጂ ሌላ አይደለም። ልጁ እኮ ያንተ ለመሆኑ ምርመራም አያስፈልገውም። እስኪ በደንብ እየወ። ያቺን የመሰለች አንድ ፍሬ ልጅ ደግሞ እንዲን አንተን ማንንም የልጅ አባት ነው ብላ እንደዚያ እንባዋን እያዘራች አትከተልም። ገሊና ያላት ሰው ናት ታስታውቃለች። አሁን ቤተ ሰባችሁ እንዲያውቁልህ ብዬ ነው እንጂ እኔ ያንተን ምርመራ የምፈልግልህ ይመስልሃል? ሁሉም ነገር አልቋል። ከዚህ በኋላ እዚያው የተጋባንበት በአሜሪካ ከጠበቃዬ ጋር ነው የምትነጋገረው። የተሰጠህን ዕድል መጠቀም ካልፈልግህ ከዚህ በኋላ እንደቀለድከ መኖር አበቃ። ድሮም የኔ ጥፋት ነው። ጨርሻለሁ። እናንተም ስለ መጣችሁ አመሰግናለሁ። ስብሰባው አልቋል። ሕፃን መሰልኩህ እንዴ።” ብላ ድብልቅልቁን ስታወጣው ሁሉም ጸጥ አሉ።

“አይ ልጄ እንደዚህም አይሆንም። እኛንም ማክበር አለብሽ እኮ” አሉ አባቱ።

“አባባ ይቅርታ! እርሶንም በጣም ነው የታዘብውዎት አሁን ዶሂ ልጅ የእርሶ የልጅ ልጅ ለመሆኑ ምርመራ ያስፈልገዋል። ደግሞስ እሷን አሁን ረስተዋት ነው። ልጅዎት እንደሆነ አውቃለሁ። አሁን ግን አልቋል።” አለች ንዴቷ ሳይበርድ።

“እንዲያውም መላኩ ና እንሂድ እዚህ መቆየት አልፈልግም። እናንተ መሰብሰብ ትችላላችሁ። ዶሂው አሉላችሁ እሳቸው ከበርንታቸው። ሴቱ ሁሉ የልጄ አባት ነው እያለ የሚግተለተልላቸው ልዑሉ ... ምንተሰኛት።” ብላ ተነሥታ ስትወጣ መላኩም ተከትሎአት ወጣ። ማርቆስ ግን ሣራ አክሱት ጎን እንደተቀመጠ ዝም ብሎአል።

“እንቺ ከፍታፍ አፍሽን አትክፈቺ። ዝም ስል ጊዜ ... ምን ልቅ አፏ ነች ባካችሁ! እዚህ አሜሪካ መሰለሽ እንዴ? እንዳላጋጭሽ!” አለ ምንተሰኛትም ከመቀመጫው እንደመነሳት ብሎ።

“አንተ ቁጭ በል እንጂ ... ምን ልትሆን ነው?” ብሎ አጠገቡ ያለው አጎቱ እዚያው ሶፋው ላይ ቁጭ አደረገው። እሷ ዞር ብላ ሳታየው ከመላኩ ጋር ተከታትለው ወጡ። ከወጡ በኋላ ቤተ ሰቡ እንደ ምንም አግባብተውት ምርመራውን ለማድረግ ተስማማ። እሱም ጊዜ ለመግባና እንዲ ሆነው ነው እሺ ያለው እንጂ ያሰበው ሌላ ተንክል ነበር። አክሱቷና የሱ አጎት ሣራን ለማግባባት ተስማምተው ስብሰባው ተበተነ።

በማግስቱ ከጓደኞቹ ጋር የእርሻ መሬት ለማየት ወደ አሰላ ለመሄድ የቆየ ቀጠሮ እንዳለውና ሲመለስ ምርመራውን እንደሚያደርግ ለማራ ተነግሯት እሷም ተስማማች። እሱ ወደ አሰላ ለመሄድ ሳይሆን፤ ልጅቱን ከነልጇ ጠልፎ ገጠር አፍኖ አስቀምጦ እሷ ስትጠፋ ምርመራውንም ለማስቀረት ነው እትዳ። ማምሻውን ከታች አላይ ብሎ ልጅቱን ሊያገኝ ቢሞክርም በመጨረሻ ደሴ አጎቷ ጋ ከልጇ ጋር እንደሄደች ሰማ። በሰው በሰው የአጎቷን አድራሻ በምልክት አግኝቶ እሷን ፍለጋ ደሴ ከጓደኛው ጋር በሌሊት ተነሥተው ወጡ። ሣራም ለምርመራው እሺ ያለችው ጊዜ ለመግባትና ጦርነቱን ጋብ ለማድረግ ብላ ስለነበር ለዚያኑ ማታ በረራዋን አስቀድራ ልጆቿን ይዛ ወደ አሜሪካ ተመለሰች። እሱ ደሴ ሲሄድ የልጁ እናት ደግሞ ወደ አዲሳባ እየመጣች ኖሮ፤ በመንገድ ተላለፋ። እዚያው ደሴ ወዲያ ወዲህ ሲሉ አረፋፍደው ወዳዲሳባ ሲመለሱ መኪናቸው መንገድ ተበላሽቶባቸው ደብረሲና ላይ ማደር ነበረባቸው። ሌሊት ላይ ስልክ ተደውሎ ከእንቅልፉ ነቅቶ ሲያየው ስልኩ ካሜሪካ ነው የተደወለው። ሃሎ ሲል ሣራ “አታስብ በሰላም እኔም ልጆቼም አሜሪካ እንደ ገባን ልንገርህ ብዬ ነው። ካሁን በኋላ እንዳልኩህ ከጠበቃዬ ጋር ነው ጉዳዩን የምንጨርሰው። ምናልባት ግብርና ስለሆነ የሚሻልህ እዚያው አሰላ እያረሰህ ብትኖር ይሻልሃል። በል ቻው።” ብላ አንድም ቃል ሳያወራ ዘጋችው።

ደጋግሞ ሃሎ ሃሎ ቢልም፤ መልሶ ቢደውልም ስልኩን አታነግም። ዘረበት። ጓደኛውን ከሌላ ክፍል ቀስቅሶ የሆነውን ነገሮት፤ የሚያደርገውን አጥቶ ሳይተኛ ነጋ። አዲስ አበባ ሲደርስ ሐሳቡን ቀይሮ ልጅቱን ማግኘቱንም ተወው። መላኩ ጋ ደውሎ እየሆነች የሰድብ ናዳውን አወረደበት። መላኩም ዝም ብሎ ሰማው ሰማውና ዝም ሲል ስልኩን ዘጋው። ይሄም የበለጠ አንጨረጨረው። እቤት ሄዶ ዕቃውን ሊወስድ ሲል ዕቃውን ሁሉ ጠዋት አጎቱ መጥተው እንደወሰዱና ቤቱ ባዶ እንደሆነ፤ ላከራዮቹም እንደተመለሰ ዘበኛው ነገረው። ካልገባሁ ብሎ ሲያስቸግር የውጭ በሩን ቁልፍ ሊሰጠው እንደማይችል ቢነግረውም በጣም ተናዶ ስለነበር ለድብድብ ተጋበዘ። ዘበኛው ወጣት ጎረቤቱ ነበርና፤ በያዘው ዱላ ሊነርተው እንደሚችልና ሕግም በሱ በኩል እንደማይቆም በማሰብ እየተሳደበ ተመለሰ። አጎቱ ጋ ቢደውል ዕቃው እሳቸው ጋር እንዳለና ሣራ ትናንት መሄዷን ሲነግሩት የባሰ በንዴት ጦፎ ስልኩን ጀሯቸው ላይ ዘጋባቸው።

* * *

ሶፊያ አዲሳባ ደግሞ ስትመጣ ብዙ ነገር ተቀያይሮታል። የአሁኑን አመጣጧን ከቀድሞው ጋር አንድ የሚያደርገው መጀመሪያ ስትመጣ አባቷን አጥታ ሲሆን፤ አሁን ደግሞ በሕይወቷ ሁሉ ከወደደቻቸው ሰዎች በላይ የወደደችውን ሶለንን ማጣቷ ነው። አትዮጵያ ለሷ ማገገሚያዋ እንደሆነች ያህል ነው የተሰማት። ለመጀመሪያዎቹ ጥቂት ቀናት የቆየችው ባለፈው ስትመጣ ካገኘቻቸው ቤት ሰቦች ጋ ሲሆን፤ ከዚያም በኋላ እንድትወራለት የቀጠራት ግብረ

መናይ ድርጅት ለሌሎች ሠራተኞቹ በተከራየው ትልቅ ግቢ ባለው የእንግዳ ማረፊያ ውስጥ ገብታ መኖር ጀምራለች። ግቢው ያለው ከብሥራት ገብርኤል በታች የአፍሪካ አንድነት ዋና ጸሐፊ መኖሪያ ጀርባ አካባቢ ነው። ይህም ለፊስቱላ ሆስፒታልም ሆነ በሳምንት ሁለት ቀን ለምታስተምርበት ትምህርት ቤት እጅግም ሩቅ አይባልም።

በፊት የምታውቃቸው ሰዎች ሰላላና ለብዙ ነገርም እንግዳ ሰላልሆነች መላመዱ እንደ በፊቱ አስቸጋሪ አልሆነባትም። መላኩ ስልኩን ከዱባይ ልኮለት ስለነበር አንድ ሁለት ጊዜም ከማርቆስ ጋር ተገናኝተው ነበር። ለመግባባት ብዙም ጊዜ አልወሰደባቸውም። ሶፊያ በቀላሉ የምትወደድ ዐይነት ልጅ ናት። ማርቆስም ከሷ ጋር ለመግባባት አልተቸገረም። ብዙ ተመሳሳይ ፍላጎቶችና የሚያወሩት ነገር ስለነበረም በተገኛችበት ጊዜ ረዘም ላለ ሰዓት አብረው ነበር የቆዩት። ማርቆስ አውሮጳ በነበረበት ጊዜ በአንድ ጓደኛው ተንኩል ተጣልተው የተለያትን የመጨረሻው የነበረችውን ጓደኛውን የሚመስል ብዙ ነገር አላት።

መላኩ ከዱባይ ከመጣ በኋላ ሶፊያን በስልክ እንጂ በአካል አላገኛትም። ከዚያም ሥራው፤ የሣራ ነገርና ሌሎች ነገሮች ሁሉ ይዘውት ተወጥሮ ስለከረመ ጭራሽ ጠፍቶባት ነበር። ሣራም ከሄደች በኋላ ከነሶስናም ጋር ናፍቆቱ እስኪወጣለት ጊዜ ማሳለፍ ችሎአል። ከሶፊያ ጋር ዛሬ ማታ ለእራት ሊገናኙ ነው ማርቆስንም ጨምሮ የተቀጣጠሩት። በማግስቱ ማርቆስም ወደ ቻይና ለሥራ ስለሚሄድ መቂ የመሄዳቸውን ሐሳብ ማርቆስ ሲመጣ ከዐሥር ቀን በኋላ ለማድረግ ነው ያሰበት። ሊገናኙ የተቀጣጠሩት አምስተርዳም ሪስቶራንት ነው። የማርቆስ ምርጫ ነው። የምግቡን ዐይነትና ጥራትም ይወደዋል። በተለይ ግን የምግቡና የአገልግሎቱም ጥራት ሳይዛነፍና ከፍ ገብ ሳይል ደረጃውን የተጠበቀ መሆኑ ነው ማርቆስን የአምስተርዳም አፍቃሪ ያደረገው። አስተናጋጆቹ ሁሉ ናቸው የሚያውቁት፤ ተሟውቶ ቀልዶ ነው የሚወጣው። አንዳንድ ሰዎች እንማርቆስ ቤት እንገናኝ ሲሉ አምስተርዳም ማለታቸው ነው። መላኩ ስብስባ ረዝሞበት ዐሥራ አምስት ደቂቃ እርፍቶ ነበር የደረሰው። ሶፊያን ከቤቷ ያመጣት ማርቆስ ነበር፤ የሞቀ ወሬ ይዘው ሲማግቁ ነበር መላኩ የደረሰው። የሆነ ሐሳብ በሐሳቡ በጨረፍታ አለፈበትና በራሱ ግቀ።

በጣም ጥሩ እራት ነበር። መላኩና ሶፊያ ለመግባባት ጊዜም አልወሰደባቸውም። ማርቆስ ስለ መላኩ የነገራት ነገር ብቻ ሳይሆን የዚያን ለታ ማታ መላኩ በሁሉም ጉዳዮች ላይ የሚሰጣቸው አስተያየቶችና የቁምነገር ኮሮጃ የሆኑት ቀልዶቹም ሳታስበው ሶለንን ነበር ያስታወሳት። መልካቸው በርግጥ አይመሳሰልም። ግን መላኩ ደግሞ ከሶለን የተለየ የሰውን ልብና ቀልብ የሚገዛ ማግኔታዊ ሰብእና እንዳለው ነው ያስተዋለችው። ሻካራ ድምፁና ጐፈሬው ከሆነው በላይ ተሰሚነቱን ሳይጨምሩለት አይቀርም። የአስተያየቱ ይዘት ግን ሶለናዊ ሆኖባት አልፎ አልፎ ድንግግ ስትል ነበር። በየመሃሉም ለሎሚ እንዴት ዐይነት

ጥሩ ልጅ እንደሆነች፤ መላኩም ሆነ ማርቆስ ባያውቁትም፤ የከብሮምን ደግነትና እንዴት እንደረዳት ማንሣቷ አልቀረም። የሁለቱ አንድ ላይ መነሣት ለመላኩ አንዳች ደስ የማይል ስሜት ፈጠረበት። ስንክሳርንም ለአጭር ጊዜ አግኝታት ስለ መላኩ እንደነገረችና ለወንድሟ መድኃኒት እንደላከችት ስታወራ ማርቆስ የስንክሳር እንዲህ ባንዲ አገሩን ሁሉ ማከለል ገርሞታል። ከዚያ ውጪ ስለ ሶለንና የሱ ሞት ቤተ ሰቡን እንዴት እንደጐዳ በተለይ ስለሚን ገነቡ ምን ያህል እንደጎዳት አሜውታቸው። ከዚያ በተረፈ ሲግግቱና በማርቆስ ጉዞና ሥራ ላይ ሲያወሩ አመሹ።

የመላኩን መኪና እዚያው ትተው እርሷን በማርቆስ መኪና አድርሰዋት ተመልሰው ተከታትለው ወደ ማርቆስ ቤት ሄዱ። መላኩም ሶፊያን ምንም ሳትጨነቅ ምንም ነገር ብትፈልግ እንድትደውልለት አደፋፍሮአትና እንደሚገናኙም ተነጋግረው ነው የተለያዩት። ማርቆስ በረራው በጠዋት ስለነበረ መላኩ እሱን ለማድረስም እንዲመቸው እዚያው አደረ። ለነገሩ ምክንያትም ባይኖር መለያየት አይወዱም። እቤት እንደገቡ ፒጃማ ቀያይረው ሳሎን ቤት ማርቆስ ሻንጣውን እያዘጋጀ ወራያቸውን ቀጠሉ።

“አንተ ይቺ ልጅ ዐይኔ ነው ወይስ የሆነ ማርታን የሚመስል ነገር አላት?” አለ መላኩ ስልኩ ላይ ያሉትን ያልተመለሱ ቁጥሮች እየሩ። ማርታ ማለት ማርቆስ መጨረሻ ላይ እንግሊዝ አገር እያለ ባሳዛች ሁኔታ የተለያየት ጓደኛው ስትሆን፤ መላኩ ከተለያዩ በኋላ ነበር ያያት። በዛ የተነሳ ማርቆስ በጣም ተጐድቶ ስለነበር ከፍተኛ ሰብ ውስጥ ገብቶ፤ ሕይወቱም ሁሉ ተበላሽቶ እያለ ነው ከመላኩ ጋር ጓደኛ የሆኑት። የማርቆስ ሕይወት ለመስተካከል ከሁለት ዓመት በላይ ፈጅቶበታል። መላኩ ባይኖር ከጉዳዩም ይቀር ነበር። ለተሰበረ እግር መዳን ጀሶ እንደሚያስፈልግ የተሰበረ ልብንም ያለአውነተኛ ጓደኛ መጠገን አይቻልም።

“አይደል ... እኔም እንደዚያ መስለኝ ... ዝም ብሎ ዐይኔ ነው ብዬ አስቤ ነበር። አይገርምም። ነገር ግን ማርቱን የሚመስልም የሚያህልም የትም የለም። በናትህ ቁስሌ ነው የሚነካካብኝ ስለእርሷ ሲነሳ እኮ” አለ ትንሽ ፊቱ እየተለዋወጠበት። አሁንም በሱና በማርታ መካከል የሚያምነው ጓደኛው የሠራው ደባ ያንገሸገሸዋል። በማርታ ልክ የምትሆን ሴት የለችም የሚለው እምነቱ ነው አሁንም ድረስ ብዙ ሴቶችን እንዳይቀርብ የሚያደርገው። ይህም ከፊል እውነትነት ሲኖረው፤ አብዛኛው ግን በግፍ ያጣናቸውና በየዋህነት አእምሮአችን የወደድናቸው ነገሮችና ሰዎች ሁሉም የጻድቃን ሰማዕታትን ያህል በልባችን ፍጽምናን ስለሚላበሱ ነው።

ነገሩ ለማርቆስ ብዙም ምቹት እንዳልሰጠው የተረዳው መላኩ፡ “አይ እንዲያው ስለገረመኝ ነው አጋጣሚው። ጥሩ ልጅ ትመስላለች።” አለ ነገሩን ቀለል አድርጎ፡ “አይደል ... ትንሽ ከነገረችኝ ታሪክም አሳዛኝ ነው። ደግሞ እዚህ መጥታ

ለመኖር መወሰኗና ለሰው ያላት ፍትር በጣም የምትገርም ሰው ናት፤ ብዙም አትከብድም እኮ ደግሞ።”

“አይደል... ይገርማል የሰው ሕይወት የምትወስደው ጥምዝ መሥመር። እኔ ምልህ አሁን ሄደህ ከንትራቱን ለመፈረም ነው ወይስ ማየት ያለብህ ነገር አለ?” አለ ርእሱን ፈጽሞ እየቀየረው።

“እምም ይከመንቱን አይቼዋለሁ፤ ከጠበቃ ጋርም ሕጋዊ አቅጣጫውን አይተነዋል። ግን እስኪ በመጀመሪያዎቹ አራት ቀናት ፋብሪካቸውንና ዋና መሥሪያ ቤታቸውን አይቼ ከዚያም ዋና ዋና ሰዎቻቸውን ለማግኘት እሞክራለሁ። ደግሞም ባብዛኛው የውክልና ሥራ ስለሆነ የምሠራላቸው መጀመሪያ ላይ ብዙም ርስክ የለውም። ቀስ በቀስ እዚህ ማምረቻውን ለመትከልም ነው የሚያስቡት። ትልቅ ፖቱንሺያል ያለው ሥራ ነው። እስኪ እናያለን።” አለ ማርቆስ የቀሩትን ዕቃዎች ከመኝታ ቤት ሊያመጣ እየሄደ።

“በጣም አሪፍ ነው ማርክ ጀግናው። ከትንሽ ዓመታት በኋላ ደግሞ ካንተ ድርጅት ነው ወኪል ለመሆን ሰዎች ከያገሩ እዚህ የሚመጡት” ሲል ራሱን ብሎ ማርቆስም በደማቁ እየሣተ፡ “ቀልድ ምናለብህ አንተማ። እኔ ግን የቻይናና የህንድ ዕቃ ማራገፊያ ሆነን እንዳንቀር የራሳችንን ትልልቅ ኩባንያዎች አሁኑኑ መጀመሩ የግድ ነው የሚመስለኝ። ለምሳሌ መቶ ዶላር በማይሞላ ገንዘብ የዛሬ ሰባ አመት በችርቻሮ ንግድ የተጀመረው ሳምሰንግ ዛሬ ዓለምን እንዴት እንዳጥለቀለቀ ተመልከት። የጃፓንና የኮርያ ካምፓኒዎችም ሆኑ የሚሪካ ትልልቅ ካምፓኒዎች ባንድ ሰው አንድ ክፍል ቤት ውስጥ ነው የተጀመሩት። ማይክሮሶፍት ብትል አፕል፤ ዴል ብትል ጉግል። ይመስለኛል ይሄ የኛ ጊዜ ነው። ኮርጀን ሳይሆን ፈፕረን ዓለምን የሚለውጥና የሚጠቅም ነገር መሥራት የምንችል ይመስለኛል። እስከዚያ ግን የነሱ ወኪልም ማራገፊያም ሆነን ቁም ነገሩን መማሩ ላይ ነው ቁምነገሩ። ምን ይመስልሃል ታላቁ የአፋር ፈላስፋ?” አለ አሁንም እየሣተ።

“ልክ ነው ጋሽ ሮክፊለር” ብሎ እሱም ሣቀ።

“እኔ ምልህ አንተ ፈላስፋ ቢጤ ሰውዬ ለመሆኑ ሰለሜን አግኝተሃት ታውቃለህ? እንዴት ናት? ምንድነው ስለሷ ማውራት ምናምን ቀንሰሃል?” አለ ፊቱን ቀጨም አድርጎ።

“ያው እንዳልኩህ ዱባይ ሆኜ ብዙ አውርተን ነበር። ግን ያው ምንም ልብ ለልብ ማውራት የቻልን አልመስለኝም። በቃ የሆነ ነገር አለ። ዝም ብሎ ወሬ ነው። እሚይሎቼም አሜሮር ናቸው ቀኑ ይሞቃል፤ መኪናው ይበራል፤ ደመናው ይገርማል፤ ነገር ናቸው። እስኪ እንግዲህ አንዴ ትምጣና እናያለን። ችግሩ እኔም ልሆን እችላለሁ። ደግሞ ከዙጥ ምኑም ስላለ እሱም ሊሆን ይችላል ብዬ ነው ያሰብኩት።” አለ ብዙም እንዳላሰጨነቀው በመምሰል።

“እና መቼ ነው የምትመጣው?” አለ አሁንም ፊቱ ብዙም ሳይፈካ።

“እኔንኛ ማርክ ... የሰለንን ታሪክና አንዳንድ የሱን ሥራዎች ወደ መጽሐፍ ለመቀየር ታስባለች። ታውቃለህ አይደል? እሱ እንዴት መጽፍ ላይ የተጠመደች ሰው እንደሆነች። ደግሞ ወንድሟን እንደ ነፍሷ ስለምትወደው እንኳን መጽሐፍ ሌላ ምንም ነገር ለማድረግ ብትፈልግ አይገርመኝም። ግን ዝም ብዬ ሳስበው ልቧን የሆነ የያዘው ነገር ያለም ይመስለኛል። ይሄ የኔ ግምት ነው።” አለ አሁንም ትከሻውን እየሰበቀ።

“ብራች መሌ መጠርጠርያሽን ማዳመጥ ጀመርሽ ማለት ነው። ከሙግት ወደ ስሜት ዓለም እንኳን ደኅና መጣህ!” አለ ነገሩን ለማቅለል በማሰብ። መላኩ ላይ ያየው ለውጥም እየሰገረመው።

“እንዴ አንተ እኔ ስሜት አልባ የምክንያት ማሸን ነው የምመስልህ ማለት ነው? አንተ ልጅ ተበላሽተሃል እኮ!” አለ በያዘው መጽሔት ጭንቅላቱን መታ እያደረገው።

“አ ሰውዬው የኛ ዐጉር እንዳንተ ያፋር ጐፊሬ ጭንቅ አይችልም። ሰንት ዋጋ ተከፍሎበት ከአርመን ድረስ እንደመጣ ረሳኸው እንዴ? የምር የምር አሪፍ ነው። ግን ገና ብዙም ስላልበሰለ ስሜትህን አትታመንበት እሱን ለኛ ተወው።” አለ አሁንም እየቀለደ።

“በል የኔ አርመናዊ ነጋዴ እስኪ እንተኛ። ነገ በጠዋት ስለምንነሣ። አይመስልህም?” አለ መላኩ እየተነጠራራ።

ጠዋት ላይ ማርቆስን አየር ማረፊያ ካደረሰው በኋላ በቀጥታ እቤቱ ሄድ የዋና ልብሱን ይዞ ሂልተን ሲዋኝ ቆይቶ አንድ ሰዓት ተኩል ላይ ሲሆን ወደ ቤቱ ተመለሰ። ለተወሰነ ጊዜ ተቋርጦበት የነበረውን የቅዳሜውን የመላኩ ጊዜ ለመውሰድ ስልኩን አጠፋፍቶ ቀለል ያለ ልብስ ለብሶ ተሰየመ። የተወሰነ ሰዓት መጽሐፍ ቅዱሱን ሲያነብ ነበር የቆየው። ሐዋርያው ጳውሎስ ፊልሞና ለሚባለው ወዳጁ እስር ቤት ስላገኘው አናሲሞስ ስለሚባለው ሰው የጻፈው ደብዳቤ ነው። መጽሐፉ አንድ ገጽና አጭር ቢሆንም መላኩ መጽሐፍ ቅዱስ ሲያጠና ማመሳከሪያ ይዞ ስለሆነ ከሁለት ሰዓት በላይ ነበር የወሰደበት። በመጨረሻም የተማረውንና ያጤነውን ነገር ሁሉም እንደሚያደርገው ላጥቶቹ ላይ ባለው ግለሰብነታዊነት ላይ በአጭሩ እንዲህ አሰፈረው።

በጊዜው ጳውሎስ ራሱ በእምነቱ ምክንያት በሮም እስር ቤት ታስሮ የነበረ ቢሆንም፤ ይህንና ሌሎች ደብዳቤዎችን ከዚህ እስር ቤት ነበር የጻፈው። አናሲሞስም የፊልሞና ባሪያ የነበረ ሲሆን፤ ከጌታው

ኩብልሎ ሳለ ነው ጳውሎስ የገኘው። በዚያም ሰለ ወንጌል ነግሮት ሕይወቱ ከተቀየረ በኋላ ምን ማድረግ እንዳለበት መመሰን ነበረበት። አናሲሞስን እንደ ባሪያ ሳይሆን እንደ ልጁ ነበር ጳውሎስ የሚያየው። ምናልባትም መኩብልላ ብቻ ሳይሆን ሲኩብልላ ከጌታው ላይ የሰረቀው ነገርም ሳይኖር አይቀርም። በሮም ሕግ መሠረት ደግሞ ይህ እስከ ሞትም ሊያስፈርድበት ይችላል ነበር። የሌላ ሰው ባሪያ ደግሞ ያለባለቤቱ ፈቃድ ማስቀረት ሕጉ አይፈቅድም። ለዚህም ነው ጳውሎስ ለፊልሞና ምንም እንኳን እኔን እንዲያግዝኝ ለራሴ ሳስቀረው ብወድም፤ ላዝህ ሥልጣን ቢኖረኝም ያለፈቃድህ ምንም ሳደርግ አልፈለግሁም የሚለው። ቀድሞ ምንም የማይጠቅም እንዲያም የጐዳህም ቢሆን አሁን ግን ከባሪያም ይልቅ የተወደደ ወንድምህን፤ ለኔም የሚጠቅመኝን ልጄን እንደእኔ ተቀበለው ነው የሚለው። ያጐደለብህ ነገር ወይም ዕዳ ቢኖርበት እኔ እከፍላለሁ ብሎ እማኝ ይሰጠዋል።

አናሲሞስ የሚለው የሰሙ ትርጉምም ‘ጠቃሚ ረዳት’ ማለት ሲሆን ጳውሎስ የሚለው ደግሞ ምንም እንኳን ቀድሞ እንደሰሙ መሆን ሳይችል ቀርቶ የማይጠቅም የነበረው አሸክርህ አሁን ከመለወጡ የተነሣ እጅግ ጠቃሚ ሰው ሆኖአል ነው። በነበረው ሥርዐት አንድን ባሪያ ወስዶ ነጻ ማውጣት ብቻ ሳይሆን፤ ጠቃሚ የጌታው ወንድም እንዲሆን ማድረጉ ጳውሎስ ሰባኪም ከጊዜው የቀደመ የለውጥ ሐዋርያም እንደነበረ ነው የሚያሳየው። ጳውሎስ በራሱ የእስራት መከራ ተጠምዶ አልያም የታወቀ ታላቅ ሐዋርያ በመሆኑ ተመክቶ ይሄንን ከጌታው ጠፍቶ የሚቅበዘበዝ ወጣት ተስፋቢስ ችላ ሊለው ይችላል ነበር። ግን አናሲሞስን እንደ ልጁ አድርጎ ለመቀበልና ከገባበት ዐዘቅት ለማውጣት ያሳየው ትሕትናና የከፈለው መሥዋዕትነት አስገራሚ ነው።

ይህ ታሪክ ማንንም ቢሆን ሊለወጥ የማይችልና የማይጠቅም ነው ብዬ እንዳላሰብ አስተምሮኛል። ደግሞም በምንም ዐይነት ችግርና እስራት ወይም በምንም ዐይነት ታዋቂነትና ታላቅነት ውስጥ ብሆን እንኳ ሰውን በተለይም ሰው ሁሉ አይጠቅምም ብሎ ተስፋ የቆረጠበትን ሰው ከመለወጥ የሚበልጥ ክቡር ሥራ እንደሌለ ተምራበታለሁ። ባሬም በየጐዳናውና በየእስር ቤቱ፤ በገጠርና በከተማው አያሌ ሰዎች የአናሲሞስን ዐይነት ሕይወት እየኖሩ ሲቅበዘበዙ በፍቅር ቀርቦና አቅርቦ ያጠፉትን እኔ እከፍላለሁ ብሎ የለውጥ ድምፅን የሚያሰማቸው ይፈልጋሉ። ከዚህች ትንሽ መጽሐፍ ውስጥ የተማርኩት የለውጥ ህግ ይህ ነው። ለውጥ ማለት ‘አይጠቅምም የተባለን ሰውና ነገር ጠቃሚ የማድረግ ስራ ነው!’ ለመማር ልቡን ለከፈተና ጊዜውን ለሰጠው ሁሉም ነገር ትምህርት ቤት ነው፤ ሁሉም ሰው አስተማሪ ነው።

በሚቀጥሉት አራት ቀናት መላኩና ሶፊያ ሦስት ጊዜ ተገናኝተው ነበር። ወደ እንደ የሥዕል እግዚብሽን ይዞአት ሄደም ነበር። የሶፊያ አስተያየቶች የሥዕል ችሎታዋን ይገልጻሉ። እግዚብሽኑን ያዘጋጀችውን ሠንሊ መላኩ ያውቃት ስለነበር፤ ከሶፊያ ጋር አስተዋውቆአቸው አድራሻ ተለዋውጠዋል። ረዘም ላለ ጊዜ አውሮጳ አገር የኖረች ናት ሠንሊዋ። ሶፊያ ከመላኩ ጋር በጣም ብዙ ነገሮችን ማውራት ችላለች። ታሪኳንም ከሞላ ጎደል አጫውታዋለች።

“አንተ እኮ አማካሪ ወይም ሳይኮሎጂስት ነበር መሆን የነበረብህ” ስትለው፤ “አይ እኔ ለሱ ተሰጥታለሁም፤ ደስ የሚለኝ ሰው ማዳመጥ ነው። ሰው እያስለፈለፉ ማስከፈል አልወድም” ብሎ ነበር ያሳያል። በየመሃሉም ስለ ማርቆስ ጥሩነት፤ ያላቸውን ቅርርብ አውርቷታል። ሶፊያ መላኩና ማርቆስ እንዳቸው ስለሌላው በሌለበት ስለሚያውሩት ጥሩ ነገርና አብረው ሲሆኑም ስለሚያሳዩት መከባበር አይታ የበለጠ እንድትወዳቸው አድርጓታል። እሱም ስለ ራሱ ከሞላ ጎደል ነግሯታል። ማርቆስ ሲመጣም መቂ እንደሚሄዱ አውርተዋል። አብራቸው ብትሄድ ደስ እንደሚላት ስትጠይቀው ፈቃደኛ በመሆኑ ፈንድታለች። በተለይ ስለ መጣ ከነገራት በመነሣት እሷን ለማየት በጣም ነው የጓጓችው።

መላኩ ፀርብ ከሥራ ሊወጣ አካባቢ የሰንክሳር ወንድም የዳንኤልን ስልክ ስብሰባ ላይ ሆኖ ካላነሣቸው ስልኮች መሃል ስላየው መልሶ ደወለለች። ስልኩን ያነሣቸው ሰንክሳር ስለነበረች ጆሮውን ማመን አልቻለም።

“አኔ አላምንም። ሰንኪ ነኝ እንዳትይኝ ብቻ?” አለ መላኩ ተገርሞም ደንግጦም። መላኩ ሰንኪ ሲላት ደስ ነው የሚላት።

“እንዲህ ነን እኛ ካስፈለገ ከተፍ ነው። እንዴት ነህ በናትህ መልእክ መሊ?” አለች ልክ ድሮ ኮሌጅ እያሉ ስትቀልድበት በምትጠራበት ስም።

“ደገና ነኝ። በሰላም ነው? ልመጣም ነው ምናምን አይባልም እንዴ? የምር መቼ መጣሽ?” አለ ከግርምቱ ለመውጣት እየታገለ።

“ትናንት ሌሊት ነው የገባሁት። ምን ባክህ በቃ ድብርቱ ሊገድለኝ ነው። ማሚ ዝም ብላ በህልሚ ትመጣለች። በቃ አገሩን ታውቀው የለም ሰው ሁሉ መሮጥ ነው። ብቸኝነቱም አለ። ምናለፋሁ ዲፕሎሽን ውስጥ መግባት ስጀምር ዝም ብዬ ነው ድንገት ብድግ ብዬ የመጣሁት። ወንድም ጋሼም ስነሃረው ደስ ነበር ያለው። እዚህ አየሩ ራሱ ያጽናናል እኮ። ከዚያ አገር ቱራፒ የዚህ አገር ማኪያቶ ይፈውሰኛል ከድብርቱ ሁሉ” አለች ነገሩን ከነዚህ ጋር አያይዞ ድንገተኛ በማስመሰል።

“እሸ ለነሰሊስ ነግረሻቸዋል ወይስ እዚያም አያውቁም?” አለ ስለ ሰሎሚ ለማወቅ ፈልጎ።

“እም ትንሽ ቀን ሲቀረኝ ነግራያቸው ነበር። እሷም ትንሽ ቢዚ ስለነበረች እኔም ስሯጽጥ መጨረሻ በሰልክ ብቻ ነው የተገናኘነው። ምን ደውላልህ አታውቅም እንዴ? ምናልባትም መምጣቱንም ትነግርሃለች ብዬ እኮ ጠርጥሬ ነበር” አለች እሷም ወሬ ለቀማ።

“እ...ም አዎን ይህቺን ሳምንት አልተገናኘንም።” አለ ነገሩን ደፈንፈን አድርጎ።

“ማርቆስስ ደገና ነው?” አለች ጉዳይዋ ባይሆንም መላኩ እንደሚወደው ስለምታውቅ

“ማርክ ደገና ነው ሰሞኑን ቻይና ነው ያለው። ካምስት ቀን በኋላ ነው የሚመጣው።” አለ የቢሮውን በር እየቆለፈ።

“አ ሳት እገባ ናይስ። እኔ ምልህ ሶፊያን አገኛችኋት እንዴ? እንድታገኛችሁ ነግረናት ነበር” አለች ወደምትፈልግበት ነጥብ እየመጣች።

“አዎን ጥቂት ጊዜ ከማርክም ጋር አሁን እሱ ከሄደ በኋላም ለብቻዬ አግኝቼያት ነበር። ደገና ልጅ ትመስላለች።” አለ ለነገሩ ትኩረትም ሳይሰጠው።

“የት ነህ ታዲያ አሁን? ከሥራ አልወጣህም እንዴ? ለምን ለአራት አንገናኝም?” አለች ሁሌም ሰዎች ድንገት ሲጠየቁ እምቢ የማለት አቅም እንደማይኖራቸው ስለምታውቅ የምትፈልገውን ነገር ሳይታሰብ ነው የምትጠይቀው።

“እም አሁን የማልቀርበት ቀጠሮ አለኝ ሰንኪ። ባይሆን ነገ ምናምን ተደዋውለን ይሻላል” አለ መላኩ። ሰው ማግኘት ሳይሆን እነሰስና ጋ ቆይቶ በጊዜ እቤት ገብቶ እስከ ነገ ምሳ ሰዓት እቤት ቆይቶ ከሰዓት ላይም ሶፊያን ሊያገኝ ቀጠሮ አለው። ከቻለ ወደ ማታ ነው ሰንክሳርን ሊያገኛት ያሰበው። በማያውቀው ምክንያት ሰንክሳርን ማግኘት አላሰኘውም። ምናልባትም የሰሎሚን ነገር ስለምታነግበትና ሌላ ነገርም ነግራው አንጀቱን እንዳታበግነው ፈርቶ ሳይሆን አይቀርም።

በማግስቱ ከሰዓት ላይ ስልኩን ሲከፍተው የተወሰኑ የጽሑፍ መልእክቶችን አገኘ። አንዱ ከሰንክሳር ሲሆን ከሰዓት በኋላ ላይ ከሶፊያ ጋር አብረው በተቀጣጠሩበት ቦታ እንደምትመጣ የሚገልጽ ነው። ትንሽ በስጫት ቢያደርገውም ብዙም አላስጨነቀውም። ሰዎች እሱ ባወጣው ፕሮግራም ውስጥ ያለሱ ፈቃድ ሲገቡበት በጣም ነው የሚበሳጨው። እሱ ቀጠሮው ቦታ ሲደርስ ሶፊያና ሰንክሳር ያወሩ ነበር። ወሬ የማያልቅባት ሰንክሳር አፋቸውን ሳታዘጋቸው ሰዓቱ ጭልጥ ብሎ ሄደ። ከዚያም እራት አብረው በልተው ጠዋት በእንግሊዝኛ አገልግሎት የሚሰጥበት አይ እ. ሲ የሚባለው ዓለም አቀፍ ቤተ ክርስቲያን አብረው ለመሄድ ተሰማሙና

መጀመሪያ ሶፊያን አድርሰው፤ ስንክሳርን እቤቷ ጥሎ ወደ ቤቱ ገባ። ደክሞት ስለነበር ወዲያው ነበር እንቅልፍ የወሰደው። ማርቆስም ሲደውል ጭልጥ ያለ እንቅልፍ ላይ ስለነበር ስልኩ አመለጠው። ማርቆስና ግራ በየቀኑ ነው የሚደዋወሉት ቻይና ክሄዶ ጀምሮ። ምንተሰኛት አሁንም እዚህ ስለሆነ ምንም አዲስ ነገር አልተፈጠረም።

በማግስቱ ከቤተ ክርስቲያን መልስ ስንክሳር ምሳ ጋብዞቸው ከበሉ በኋላ ሶፊያ ሌላ ቀጠሮ ስለነበራት እሷን ቀጠሮ ቦታዋ አድርሰዋት እነሱ ሂልተን ተቀምጠው ለማውራት ወደዚያው አመሩ። ስንክሳር አመቺ ጊዜን ስትጠብቅለት የነበረውን ነገር ለማፈንዳት ልቧ ከጅሏል።

“አንቺ ግን ይሄ መንገድ በቃ የውሃ መንገድ ሆኖሽ ማለት ነው? እኔ ጉዞውን ራሱ ሳስበው ያመኛል” አለ መላኩ መመላለሷ ስለበዛበት።

“አዬ መሊ በኔ ቦታ ብትሆን ይገባህ ነበር። እዚህ እንዳልቀር እዚያ ብዙ የሚበላሽ ነገር አለ። እዚያ ስሆን ደግሞ በቃ ያመኛል። እዚህ አየሩ ራሱ ያጽናናል እኮ። እንጂ መሄድ ባይኖርብኝ እዚህ ብኖርም ደስ ይለኛል። ግን ደግሞ ሲስተሙ ሰጪ እዚህ ነርሽህ ላይ ነው የሚወጣው። ምንም በቃ ርግጠኛ መሆን አትችልም። ንጽሕናው በዚያ ላይ ደግሞ የሰጠ ማነር አሜሪካ ይግደለኝ።” አለች እየተንገፈገፈች።

“መምረጥ ግድ ነው። ሁለት ዛፍ ላይ መውጣት ከፈለግሽ ወደ ዛፍቹን ቆርጠሽ መሰላል መሥራት ነው ወይ ደግሞ አንቺ መሰንጠቅሽ ነው” አለ በሹፈት ደምዕ።

“እኔ ምልህ ሰሊ አልደወለችም ሰሞኑን ምንም? ምንም አዲስ ነገር አልነገረችህም እንዴ?” አለች አንገቷን ወደ እርሱ ዘንበል አርጋ።

“እኔ... ከአምስት ስድስት ቀን በፊት አውርተን ነበር። በቃ ምን አለችኝ?... ያው የሶለንን ሕይወትና ሥራ በመጽሐፍ ለመጻፍ መረጃ ምናምን እየሰበሰበች እንደሆነ ነው የነገረችኝ ... ሌላ ምንም አላውቅም ... እናንተ ከዚያው የመጣችሁት ንገሩና” አለ እንደ መቀለድም ብሎ።

“አይ ይገርማል። እንግዲህ ያንተን ስሜት ለመጠበቅና ነገሩን ቀስ ብላ ለመግለጽ አስባ ሊሆን ይችላል። ለቤተ ሰቦጅም ለመንገር ያስበች አልመሰለኝም። ግን ከብሮም በቃ የሚያደርገውን ነው ያሳጣው በጣም ደስ ብሎታል። እሷም ነገሩን አሁን ብዙ እንዳይወጣ እንደፈለገች ነው የነገረችኝ። ላንተ አት ሊሰት ፍንጭ ትሰጥላለች የሚል ግምት ነበረኝ። ነገር ግን ከከፋት የተነሣ አይመስለኝም።” ብላ ላጥቶጥን አውጥታ እንተርኔት ለማገናኘት እየሞከረች ዝም አለች።

“ምንድነው የምታወራው? እኔ ምንም የማውቀው ነገር የለኝም። ስለዚህ ከብሮም ምናምን ስለምትይውም ልጅ የነገረችኝ ነገር የለም።...” አለ ስሜቱ እየተቀያየረ።

“ያው ስለምታከብርህና አንተን ለመጉዳትም ስለማትፈልግ ሊሆን ይችላል ግን የዛሬ ሁለት ሳምንት ምናምን ገደማ ከከብሮም ጋር የልደቷ ቀን ቀለበት አድርገዋል መሰለኝ” አለች አሁንም በጨረፍታ ፊቱን እያየች።

“ምን? ... ሊሆን አይችልም! ሰሎሜ እንደዚህ ታደርጋለች ብዬ አላምንም። ወሬ ነው...ይ...” ብሎ ካፉ ሳይጨርስ ከብሮም በላክላት አሜይል ላይ ያሉትን ፎቶዎች ልታሳየው ጀመረች። መጀመሪያ አብረው ጀልባ ላይ ቀጥሎም የልደት ኪነ ሲቀረስ ከዚያም ተንበርክኮ ሲጠይቃትና ቀለበቱን ሲያደርግላት የተነሡትን ሁሉ አይቶ ሰውነቱ ሳያስበው መንቀጥቀጥ ጀመረ። በመጨረሻም ሲሰማት የሚያሳየውን ፎቶ ሲመለከት ተነሥቶ እጁን ፊቱ ላይ አድርጎ ተነስቶ ሄደ።

ምናልባት በሕይወቱ ሙሉ እንደዚህ ዐይነት ንዴትና መከዳት ደርሶበት፤ ሰው የተጫወተበትም ጊዜ ያለ መስሎት አያውቅም። ምን እንደሚያስብም እርግጠኛ አልነበረም። ስንክሳር ተከትላው እየሮጠች “መሊ ይቅርታ እኔ እኮ አንተን ለመረበሽ አይደለም። ወይኔ እጄን በቆረጠው ዛሬ! በቃ እኔም ፌይር ስላልመሰለኝና አይ ዶኖ ጠርጥረህም ከሆነ ብዬ ነው... ይቅርታ ምናልባት ይህን ሁሉ ላንተ ማሳየት አልነበረብኝም። እመነኝ፤ እሷ ግን ላንተ በጣም ነው የምታስበው...” እያለች ግራ የገባት ለመምሰል ስትሞክር፤ “ሰሜ ስንክሳር... ለምንም ይሁን ለምን ይህንን ፎቶ ያሳየሽኝ! really don't care! አንቺም ያው ነሽ እሷም ያው ነች...ሁለታችሁም... ሁላችሁም... ለውጥ የለውም። አሁን ብቻዬን ነው መሆን የምፈልገው። ወደ ቤትሽ በታክሲ መሄድ ትችያለሽ። ፕሊስ አሁን ሌላ ንግግር አልፈልግም። አንቺም እሷም ታስቡልኛላችሁ ... በጣም ነው የምታስቡልኝ ... ወይ ማሰብ! አንድ ርግጠኛ ነገር ሁላችሁም ያው ናችሁ። በቃ ክፉ አታናግሪኝ አሁን።” ብሎ አጁን እያወናጨፈ ወደ አትክልት ስፍራው ለብቻው ወደ ንርው ወጣ። እንደዚህ ሲሆን አይታው ስለማታውቅ እሷም ደንግጣ ተርበተበተች። ምናልባት መጀመሪያ ወሬውን ነግረው ከጥቂት ቀን በኋላ ፎቶውን ብታሳየው ይሻል እንደነበርም አስበች። በርዶለት እስኪመጣ ሒሳቡን ከፍላ ቁጭ ብላ ጠበቀችው። ከአንድ ሰዓት በኋላ ፈጠን ፈጠን እያለ ወደ መኪናው ሲሄድ እየተከተለች፤ “መሊ ጠብቀኝ እንጂ” አለች።

“የቀረሽ ነገር አለ? ተኝተው የሚያሳይ ወይም የሰርግ ፎቶ አለሽ?... ፕሊስ አሁን ላናግርሽ አልችልም እኮ ነው የምልሽ... በፈጣሪ ... ብቻዬን ነው መሆን የምፈልገው...” ብሎ ወደ መኪናው ሄደ። በምን ዐይነት ፍጥነት እቤት እንደደረሰም ሳያውቅ ቤቱ ገብቶ ለመተኛት ሞከረ። ሕልሆኑም፤ ትኩስ ትኩስ እየተነፈሰ

ተንግራደደ። እሱ ጋ ያለውን የሰሎሜን ፎቶ ሁሉ አውጥቶ ማቃጠል አሰናው። ማርቆስም፣ ሰሎሜም፣ ስንክሳርም፣ ሶፊያም መጠጣም ደውለው ነበር እንዲሁም አላነሳውም፤ እንዲያውም ስልኩን ዘጋው። ሌሊቱን ሙሉ ሲገባበጥ አድሮ ጠዋት ላይ አለቃው ጋ ደውሎ ትንሽ ችግር ስላጋጠመው ለሚቀጥሉት ሦስት ቀናት ፈቃድ ጠይቆ ከሥራ ቀረ። ሰውነቱ ሁሉ በጣም ደክሞና አእምሮውም ፈዞ ስለነበር ረፋዱ ላይ እንቅልፍ ወሰደው። ወደ ከሰዓት በኋላ ሲነሣ ቀዝቃዛ ሻወር ወሰደ ከከተማ ለመውጣትና ብቻውን ለመሆነ ወሰነ። ለወትሮው ገና ሲነካው የሚያዘልለው ቀዝቃዛ ውሃ ምን እንደሆነም ሳያውቀው ታጥቦ የወጣው። ከዚያም የተወሰነ ልብስ ይዞ ወደ ወሊሶ መሥመር ነድቶ ነጋሽ ሎጅ ለሁለት ቀን አልጋ ያዘ። ማን እንደደወለ ማወቁ ስለማይከፋ ብሎ ስልኩን ከፍቶ ድምፁን አጠፋው።

ሁሉንም ነገር በጽናት በጥልቀት ለማሰብ ሞከረ። የሰሎሜቱ መጉዳት የማሰብ ችሎታውንም በእጅጉ ቀንሶት ነበር። በሁለተኛው ቀን ቡና ደጋግሞ እየጠጣ አንድ ሐሳብ መጣለት። “በቃ ሰሎሜ የምትባል ሰው የለችም። ከማንም ጋር ስለሷ አላወራም፤ ማንም ምንም እንዲያወራልኝ አልፈቅድም። አለቀ የሚከፈለው ዋጋ ይከፈላል!” አለ በውስጡ። ከዚያም ከውስጡ አንዳች ነገር ቀለል ያለው መሰለው። የሰማውን ነገር ውስጡ ለመጠራጠር ሲሞክርበት ከት ብሎ ሳቀና “አሄ ...ሄ ...ሄ! መሊ ፎቶ ከማየት በላይ ምን መረጃ ያስፈልግሃል? አየህ እኮ ቀለቡትን ከኩን መሳሳትን፤ ሌላ ምን ትፈልጋለህ ታዲያ?” አለ ሙከራ ብሎ ለራሱ፤ ከዚያም ብዙ አሳብ አውጥቶ አውርዶ ውሳኔን አጽንቶ ወደ አዲሳባ ተመለሰ።

አዲሳባ እንደገባ መጀመሪያ ስንክሳር ጋ ነበር የደወለው። ሊያገኛት እንደሚፈልግ ነግሮአት ሲገናኙ እያለቀሰች ነበር የላመችው።

“ይቅርታ መሊ እኔ እኮ ያን ያህል ይጉዳሃል ብዬ አልነበረም። በጣም ይቅርታ ሰሎሜም እኮ ደውላ ነበር። ስልኬን አያነሣም አለችኝ።” አለች ይሄን ደረቱን ያበርድለት ይመስል።

“አንድ ነገር ሰሚኝ። በቀደም ስላሳየሁት የማይገባ ባሕርይ ይቅርታ፤ ከራሴ ውጪ ነበርኩኝ። ከዚህ በኋላ ከኔ ጋር የሚኖርሽን ግንኙነት የሚወስነው አንድ ነገር ነው። ሁለቱ አልነግርሽም። ይህንን ሕግ ያፈረሰሽ ቀን አለቀ የኔና ያንቺ ነገር።” ሲል፣ “ምንድነው?” አለች አላሰችል ብሎአት።

“ስለ ሰሎሜ እኔ ፊት ማውራት አይፈቀድም። ለእኔም ሆነ እኔ ባለሁበት ስለሷ ብታወራ አለቀ! ምርጫው የራሰሽ ነው።” አለ።

በጣም በቁጣ ሲያወራ የምሩን እንደሆነ ሰላወቀች ዝም አለች። ነገሩን ለመቀየር ብላ፣ “ሶፊያን ለራት ቀጥረዋለሁ አብረሽን ብትሆን ደስ ይለኛል። ያልከውን ለማድረግ የቻልኩትን ሁሉ አደርጋለሁ። ግን እኮ...” ስትል ካፏ ለቀም አድርጎ፤

“ግን የለም አለቀ በቃ! ያለቀ ነገር ነው።” ብሎ ራት አብሮአቸው ለመሆን ፈቃደኝነቱን ገልጾ ማታ ላይ የተቀጣጠሩበት ፒባ ቤት እንደሚመጣ ነግሯት ወደ ቤት ሄደ።

እቤት እንደገባ ነበር ሰሞኑን ሁሉ ደጋግሞ ይደውል የነበረው ማርቆስ እንደገና የደወለው። ስልኩን አንሥቶ ደግንነቱንና ከአቅም በላይ በሆነ ምክንያት ስልኩን እንዳላነሣ ነገረው። ምክንያቱን ሲመጣ ብቻ እንደሚነግረውና ከሦስት ቀን በኋላ ሲመጣም እንደሚቀበለው ተነጋገሩ። የመላኩ ድምፁም አነጋገሩም ስለተቀየረበት ማርቆስ መጨነቁ አልቀረም። የስንክሳርንም መምጣት ስለነገረው የሆነ ወሬ ይዛ መጥታ ይሆናል ብሎ ጠርጥሮአል።

ማርቆስ ቻይና እንደሆነ ያወቀችው ሰሎሜም ስለ መላኩ መጥፋትና አግኝታው እንደሆነ ስንክሳርን ስትጠይቃት፤ አንድ ሁለቱ እንደ ተገናኙ፤ ብዙ ጊዜ ግን ከሶፊያ ጋ ስለሚያሳልፉ የሷንም ስልክ እንደማያነሣ ነገረቻት ቀለል አድርጋ። ማታ ሦስቱም ለእራት እንደሚገናኙ ነገረቻት። ብዙ ስለ ሶፊያ አድንቆ እንደነገራትና አብረውም ደስተኛ እንደሚመስሉ አሜውተቻት። እንዲያውም እሷ የሶለን ገርል ፍሬንድ የነበረች ባትሆን ሰሎሜና ከብሮም፤ መላኩና ሶፊያ ቢጋቡ ሁሉም ደስተኛ እንደሚሆኑ እየሣቀች ስትነግራት የሰሎሜ አንጀት ማረፋ አልቀረም። በመጨረሻ ሰሎሜም፣ “ከቻልሽ ስልኬን እንዲመልሰልኝ ንገረው ለሆነ ጉዳይ በጣም እንደምፈልገው አደራ። እኔም ከአሥራ አምስት ቀን በኋላ መምጣቴ አይቀርም። ያኔ እንገናኛለን ታንክ ዩ የኔ ቆንጆ አንቺ ባትናሪኝ ኖር ምን ይውጠኝ ነበር?” ብላ ተሰነባብተው ስልኩን ዘጉት።

ለሚቀጥሉት ሁለት ቀናት አለመደወሉንም ሕልኳንም አለመመለሱ ሰላናደዳት አጠር ያለ አሜይል እንዲህ ብላ ጻፈችለት፦ “ሄይ ምንድነው ነገሩ? እኔኮ በጣም ለነግርህ የምፈልገው ጉዳይ ስላለኝና አሁኑኑ መነጋገር ልባለብን ነው? እባክህ ስልኬን አንሣው ወይም ደውል። ሰሎሜ” ይላል።

ሰሎሜ በምትሠራው ጽሑፍ አንጻር የሱን ምክርና እግሩ ፈልጋ ነበር ደጋግማ የምትደውልለት። በተጨማሪም ወደ ኢትዮጵያ ከመመለሷ በፊት ለጽሑፉ አስፈላጊ የሆነ የሚቀር ነገር ካለ ከመነሣቷ በፊት እንዲነግራት ልትጠይቀው ነበር።

መላኩ አሜይሉን ሲያይ ጭራሽ ንዴቱ ጦፈ። ስንክሳር የነገረችውን በስልክ ልታሰረዳው ነው የመሰለው። እሱም ባጭሩ፣ “ሄይ ምንም ጠቃሚ ነገር አይታየኝም። በጣም ሥራ ስለሚበዛብኝና ለወሬ ጊዜ ስለሌለኝ ባታሰብኝ ራኝ ደስ ይለኛል” የሚል መልስ ጻፈላት። ነገሩ ሰሎሜን ነበራት። ስንክሳር ጋ ደውላ ነገሩን ስትነግራት እሷም የመላኩ ባሕርይ ስለተለዋወጠባት ግራ እንደገባት ነገረቻት።

ሰሎሚ በራሷ ንዴትና ብስዮት ውስጥ ገብታ ግራ ግብት አላት። ሶፊያም በጣም ላትጠላት አልቀረችም። የሷም ቁጣና ንዴት እያየለ መምጣቱ አልቀረም። ከነዚህ ጋር ስንከሳር የምትነግራት ተደማምሮ እሷም መላኩን ማየትም ማግኘትም አስጠላት። ግን ደግሞ ኢትዮጵያ ስትሄድ ምንድነው የምታደርገው? ያሰበችው ሁሉ የተናደባት ስለመሰላት እንደገና ግራ መጋባት ውስጥ ገባች።

ማርቆስ ከመጣ በኋላ መላኩ ልክ እንዳልሆነ ገብቶታል። ከሶፊያም ጋር አውርቶ ያገኘው ፍንጭ አልነበረም። ሰሎሚ ደግሞ እሚይሉንም ስልኩንም አልመለሰችለትም። ከመላኩ ጋር ስለ ሰሎሚ ለማውራት ቢሞክር መላኩ አሻፈረች አለ። ጭራሽ ስለሷ ማውራት እንደማይፈልግና ማርቆስ ስለሷ ማውራቱን የሚቀጥል ከሆነ ጓደኝነታቸውን እንደሚገባና ላያገኘውም እንደሚችል ቁርጥ አድርጎ ነገረው። መላኩ ያለውን ከመፈጸም እንደማይመለስ ያወቀው ማርቆስም ሐሳቡን ለጊዜው ተወት አደረገው። ይሁን እንጂ አሁንም ሰሎሚን አግኝቶ ማናገር ስላልቻለ ነገሩ ሊገባው አልቻለም። መላኩ እነሰስናን ማየቱን እንደበፈቱ በየቀኑም ባይሆን አልተወም። የሰሎሚ መምጫም አሥራ አምስት ቀን ስለቀረው ሽር ጉድ ማለት ጀምረዋል። መላኩም የምትመጣበትን ቀን ስላወቀ ያንን ሳምንት እንዳለ አባቱን ፍለጋ ወደ አፋር የሚሄድበት ጊዜ አድርጎ መኪና ኪራይንና ከመሥሪያ ቤቱ ፈቃዱን ሁሉ አስተካክሎአል። ዐይኗንም ማየት አልፈለገም። ማርቆስም መላኩን እንዴት እንደሚረዳው ገብቶታል።

የሰው አእምሮ በውሸትና በተጣመመ መረጃ ላይ እንደሚበላሽ በምንም አይበላሽም። በተለይም ውሸትን ሥራዬ ብለው በራስ ወዳድነት ስሜት የሚረጨ ሰዎች በሌሎች ልብና አእምሮ ውስጥ እሾህና አሜኬላን ይዘራሉ። ስንት ጥሩ ሰዎች በክፉና በስግብግብ ውሸተኞች ኑሯቸው ፈርሷል። ትዳራቸው ተበትኗል! ስንት ሥልጣኔዎችንና አገሮችን ከጥቅም ውጪ አድርገዋል። አያሌ ጨቅላዎች በውሸት በተመረዘ ንግግር እንዲሁ አእምሮአቸው ከነቱ ሆኖ ቀርቷል። ዓለምን በእንደኛነት ያጠፋው ክፉ ሰዎች የዘሩት ውሸት ነው። የሰው ውድቀት የጀመረውም በውሸት ነው። እውነትን በትዕግሥትና በሰከነ ልቦና እንደ መልካም ዘር ካልፈለገናትና ካልተንከባከብናት ውሸት እንደ አረም ከክፉ ሰዎች የልብ ዕርሻ ላይ እየተዛመተ መልካም ልቦችን ማጥፋቱና መውረሱ አይቀርም። 'እውነትን' ታውቃላችሁ እውነትም ነጻ ያወጣችኋል' የሚለው የትልቁ መጽሐፍ ቃል እንዴት ያለ እውነት ነው? በዓለም ላይ ከሁሉ አስከፊው እስር ቤት የሰው አእምሮ ባመነጨው ውሸት ሲጠፈርና በዚያ ቀንበር ውስጥ ሲኖር ነው። እውነትኛ ነጻነት የገሊና ነጻነት ነው። የገሊና ነጻነት ደግሞ እውነትን በማወቅና በመኖር ነጻ ከወጣ አእምሮ ብቻ የሚገኝ ጸጋ ነው።

የብዙ አእምሮዎች መቆለፍና መዛግ መንሥኤው ባንድም በሌላም መንገድ ወደ ውስጣቸው የገባው ውሸትና ነጻ የሚያወጣቸውን እውነት

አለማውቃቸው የፈጠረው ገደል ነው። ከእውነት በፊትም ሆነ በላይ ለአእምሮ ጤንነትና ነጻነት ምን መድኃኒት ይገኛል? እውነትን ማወቅ ነጻ ቢያወጣም፤ እውነት ዋጋዋ እጅግ ውድ የሆነ መድኃኒት ናት።

መተላለፍ

ምንም እንኳ ውስጡ ያለው ቁስል አሁንም ትኩስ ቢሆንም፤ መላኩ ሥራውን መሥራትና ማሳበራዊ ሕይወቱን በከፊል ማስተካከል ችሎአል። ውስጡን እያብሰለሰል ያሰቸገረውን ሰሜተ ለማርገብ የተሻለ መንገድ ነው ብሎ ያሰበው ዘመዶቹ ላይ ማተኩር ነው። ለረጅም ጊዜ ነገ ነገ እያለ ጊዜ ሲጠብቅለት የነበረውን አባቱን የመፈለጉንም ጉዳይ አሁን ለማድረግ ወስኗል። ከውስጡ ሊያወጣው ያልቻለውን የሰሎሚን ጉዳይ ትንሽ እንደሚያስረሳው ተስፋ ሳያደርግ አልቀረም። ጠንካራ ለመሆን ቢሞክርም ለነገሮች ያለው ቀና አተያይ ሳይደበዝበበት አልቀረም። ስለ ሰው ያለውን እምነቱን ሁሉ ነው ያዛባበት።

ብዙ ጊዜ መሥሪያ ቤታቸው የሥልጠና ዕድል ሲመጣ ለመሄድ ፈቃደኛ ሰላልሆነ፤ አብረውት የሚሠሩት ሁሉ ይገርማቸዋል። እዚሁ በመኖር ከማግኘት የተሻለ ሥልጠና የትም አላገኝም እያለ ይቀልዳል። ልዩነቱ አበሉ ብቻ ነው ብሎም አብዝኛው ሰው ሥልጠና የሚሄድበትን ዋና ምክንያትም በቀልድ መልክ ጣል ሳያደርግ አያልፍም። ባለፈው ሰዎን አለቃው እሱ ቢሄድ እንደሚመርጥ የነገረው የሁለት ወር ሥልጠና ነበር። መላኩ እያመነታ ነበር፤ ምክንያቱም እሱ ሲሄድ የሰሎሚ መምህሩ ሊሆን ስለሚችል መሄዱን ፈጽሞ አልፈለገውም። ሥልጠናው በቀላሉ ሊገኝ የማይችል ሲሆን ይዘቱም መላኩ ሁል ጊዜ ብዙ መሥራት በሚፈልግበት ጉዳይ ላይ ነው። ቦታውም ሉዊቸል ኬንታኪይ የሚባል ከተማ አሜሪካ ውስጥ ነው። መጀመሪያ ላይ ፎዚያን እንዲልኳት ለአለቃው ሊነግረው አስቦ ነበር። አሁን ግን ሰሎሚ ስትመጣ ከአካባቢው መሄዱን እንደ በረከት ነው ያየው። ስለዚህም ለሥልጠናው ለመሄድ መወሰኑን ለአለቃው ሊነግረው አስቧል። ነገሩን ለማርቆስ በመንገርም ሆነ ባለመንገር ላይ እያመነታ ነው። ቢነግረው ማርቆስ እንደማይሰማም ያውቃል፤ ባይነግረው ደግሞ በጣም ያዝንበታል።

ማርቆስ ለሰንክሳር ያለውን ሰሜት ስለሚያውቅ ወደ መቄ ሊያደርጉት ባለው ጉዞ ላይ አብራቸው ለመሄድ ብትጠይቀውም አልፈቀደላትም። በየመሃሉ የምትሰማቸው አስተያየቶችና ብዙም ማረፍ የማይችለው አፏ እሱንም ቢሆን ያደክመዋል። ማርቆስና ሶፊያ የሚያውሩት ደስ ይለዋል፤ ዝም ማለትም ስለሚችሉ

ዘና ያደርገዋል። በተለይ ሶፊያ ተሳታፊና ቁምነገረኛ የሆነች፤ የሰውን ሰሜት በቀላሉ የምትረዳ ከመሆኗም በላይ፤ የአርት ተሰጥኦም ሊሆን ይችላል ትንንሽ ነገሮችንም የማድነቅና ሰውንም የመረዳት ችሎታ አላት። ከማርቆስ ጋር መቀራረባቸውም መላኩን ደስ ብሎታል። ዐርብ ቀን በጊዜ ከሥራ ወጥቶ መኪናውን ማርቆስ ቤት ካቆመ በኋላ ከዱባይ የገባቸውን ልብሶችና አንዳንድ ስጦታዎች ወደ ማርቆስ መኪና አሻገሩ።

ከዛም ሶስና በጣም ስለናፈቀችው ትናንትም ደውላ ሰላለቀሰችበት ትምህርት ቤቷ በር ላይ ሄደው ጠበቁት። ደስታዋ ወሰን አልነበረውም። መላኩን አትፋ አልለቅም ብላ ስታለቅስበት ጊዜ የሱም ልብ ውሃ ሆነ። ለሶስና መላኩና ሰሎሚ አንድ ናቸው። በልቧም ሁለቱን እናትና አባቷ አድርጋ ሳትቆጥራቸው አትቀርም። ስለተፈጠረው ውዥንብር ምንም የማያውቀው ንጹሕ ልቧ እንዳይመረዝና እንዳይሰበር ፈራ። ብዙ አባብሎአትና ከመቄ ሲመለስ ሽርሽር እንደሚወስዳት ቃል ገብቶ ነው የለቀቅቸው። 'ስለ ሰሎሚ ማውራት አይፈቀድም' የሚለው የመላኩ ሕግ ሶስና ጋ ሊሠራ አይችልም። መላኩም ማርቆስ እስኪገርመው ድረስ ነበር። ከሶስና ጋር ስለ ሰሎሚ መምጣትና ስትመጣ ስለሚያደርጉት ነገር ስታወራው እየሣቀ ያወራት። ሁሉም እንደሕፃን የዋህና ንጹሕ ቢሆን ይህች ዓለም ምንኛ ውብ በሆነች ነበር። ሶስናን እቤት አድርሰው ሲወጡ፤ "አጅሬው እና እኛም ጨጨፍ መሆን አለብን ስለ እሜቱ እንደፈለገን ለማውራት ወይስ ምንድነው ምስጢሩ?" አለ ትከሻውን መታ እያደረገና መኪናውን እያሆረ።

"ማርክዬ ምን ላድርግ? እያት ንጽሕናዋን ፍቅሯን። ልቤን ነው እኮ የሸነቃተረችው። አይ ዶኖ ... ምን ማድረግ እንደሚቻል... እሱ ይርዳኝ... ምንም ማድረግ አይቻልም... ሕይወት ሚጥሚጣ የበዛባት ብሜቄ እንጀራ ናት አንዳንዴ..." አለ መስኮቱን እየከፈተ።

"ይቺ ደግሞ አዲስ ተረትና ምሳሌያዊ ፍልስፍና ናት? ባልጠፋ እንጀራ ወይ እንጀራውን መጨመር ነው አለበለዚያም ሚጥሚጣውን ማሳነስ... ግን እኔ ምልህ ዛሬስ ትንሽ ማውራት እንችላለን... ማለቱ እንደሶሴ ... በናትህ መሌ..." ብሎ ውስጡ የተከማቸውን ጥያቄ ለማፈንዳት ሲያቆበቁብ...

"ማርክ ... ይገባኛል ምን ያህል እንደምትጨነቅና እንደምታስብልኝ። ግን በቃ አሁንም ጊዜ ስጠኝ። ለጊዜው አሁን ደኅና ነኝ። ለማውራት ግን ዝግጁ አይደለሁም። ያመኛል። ደግሞ ምንም የሚለወጥ ነገር የለም። ራስ ምታት ብቻ ነው ትርፉ። ለወሬ የሚመች ነገር አለ እኮ..." አለ ሰሜቱ እየተለዋወጠና ሳያስበው እጁን እያወናጨ።

"መሌ እኔ እኮ ስለ ምን እንደምታወራ አልገባኝም። ልክ እኔም አንተም ስለምናውቀው ነገር የምታወራ ነው የምትመስለው። ምን የሆነከው ነገር አለ?

ማለቱ አንተና ሰሎሜ ሰላም አይደላችሁም? ያለችህ ነገር አለ? ዝም ብለህ እኮ ነው ሁሉንም ነገር የጠረቃቀምከው።” አለ ግራ ግብት ብሎት።

“ማርክ አንደኛ ነገር ነገሩን ማውራት ፈጽሞ አልፈልግም። ሁለተኛ ነገር ምንም ሊደረግ የሚችል ነገር የለም። በተጨማሪም ምንም እንዲደረግ አልፈልግም ካሁን በኋላ።” አለ አሁንም ነገሩን እየዘጋጋበት።

“ስማ እንጂ የኔ እኮ ጥያቄ ስለምኑ ነው የምታወራው? ልትነግረኝ ትችላለህ ምን እንደተፈጠረ? ተነጋግራችሁ ነው ወይስ ምንድነው? እኔ እኮ ፈጽሞ ግራ ነው ያጋባኸኝ።” አለ አሁንም አንዴ መላኩን፣ አንዴ ከፊቱ ያለውን በፍጥነት መሥመሩን እየቀያየረ ሰውን ሁሉ ለመቅደም የሚሞክረውን መኪና በጥንቃቄ እያየ።

“የውለህ ማርክ ለምን ቀናችንን እናበላሸዋለን ምንም ለውጥ ለማያመጣ ነገር። እንኳን ሳወራው ሳስበውም ነው ጨጓራዬ የሚላጠው። ይልቁን እሱኝ እንተወውና የሆነ ነገር ልንገርህ። ግን እንዳይደብርህ ወይም ከዚህ ጋር አታያይዘው።” አለ ርእሱንም ለመቀየር ቢችል ተስፋ እያደረገ።

“ገብቶቻል ሐሳቡን ለመቀየር እንደሆነ። እሺ ደግሞ ምን ተገኘ?”

“ትዝ ይልሃል ባለፈው አንድ ሥልጠና መሥሪያ ቤት መጥቶ አለቃዬ እኔ እንድሄድ እንደሚፈልግ ነገራህ ነበር። ሥልጠናውን ብፈልገውም ለሁለት ወር አሚሪካ መሄዱን ብዙም አልፈለግሁትም ነበር። አሁን ግን ሥልጠናው ከሚያመልጠኝ ልወስደው እያሰብኩ ነው። ደግሞም ትንሽ ዕረፍትም ይሆንልኛል። ከሁሉም ነገር ራቅ ብሎ ማሰብ ሳያስፈልገኝ አይቀርም።” አለ የማርቆስን መልስ ለመስማት እየጓጓ።

“ምን?... አንተ ልጅ አብደሃል እንዴ? አይኖው ሥልጠናውን ትፈልገው እንደነበር፤ ግን አሁን ሳስበው ለሥልጠናው ብለህ ሳይሆን ሽሽት ነው የሚመስለው። ስማ አንተ እኮ ብትሸሽ ነገሩን ይዘኸው ነው የምትሄደው። ቆይ ለምን አታስረዳኝም ይሄንን ሁሉ የዕቅድ ለውጥ እንድታረግ የገፋፋህ ምንድነው?... አባትህን ፍለጋ እሄዳለሁ ያልከውንስ ተውከው ማለት ነው? ደግሞስ ሰሊ በሚቀጥለው ሳምንት አይደል እንዴ የምትመጣው? ለመሆኑ ከሄድክ መቼ ነው የምትሄደው?” ብሎ ግራ በገባው ፊት የጥያቄ ናዳውን አወረደው።

“አይ ከሆነም ከሁለት ሦስት ሳምንት በኋላ ነው የምሄደው። ከዚያ በፊት አፋር መሄዴ አይቀርም። እክቼዋሊ በሚቀጥለው ሳምንት ነው ወደ አፋር ለመሄድ ያሰብኩት።” ብሎ የሰሎሜን የመምጣት ጉዳይ ዐውቆ ዘለለው።

“እኬይ እኬይ ... ግን ቆይ በሚቀጥለው ሳምንት እዚህ ስትመጣ ...

አታገኛትም ማለት ነው?... ይቼን ብቻ መልሰልኝ” አለ አሁንም ሲፈራ ሲቸር።

“ማርክ እንዳልኩህ አፋር መሄዴ የረጅም ጊዜ ዕቅድ ነው። ከመሄዴ በፊት አፋር መሄድ ካለብኝ፣ ያለኝ የተሻለ ጊዜ ያ ብቻ ነው። እንደ ጨረሰኩ እመጣለሁ። ሌላው ነገር ላይ ብዙም መጨነቅ አልፈልግም።” አለ ፊቱን በእጁ እያሻሸ።

“ምን ... እንዴ? አንተ ልጅ በጤናህ ነው?... እሺ የሆነከውን ነገር ልትነግረኝ ፈቃደኛ አይደለህም ማለት ነው? እሺ ደግሞ ከማን ጋር ነው አፋር የምትሄደው? ማለቱ ሄደህስ ማንን ነው የምታገኘው?... ዝም ተብሎ ይኬዳል እንዴ?” አለ አሁንም ነገሩ ግራ ገብቶት።

“ማርክ የምትለውን ያህል ሪሰርች ለማድረግ ሞክራለሁ። አንድ ጓደኛዬ እዚያ ረጅም ጊዜ የሠራ አንድ ሰው በስልክ አስተዋውቆኛል። ደግሞ መቂስ ያው ዝም ብዬ ሄጀ አይደል የናቱን ዘመዶች ያገኘሁት። ከሆነ ይሆናል። ካልሆነም አለቀ በቃ! ያባቴን አገር አይቼ እመለሳለሁ ወይም ለሌላ ጉዞ የሚያስፈልገኝን መረጃ ይዜ እመጣለሁ።” አለ ትከሻውን በግዴለሽነት እየሰበቀ፣ ልቡ ግን እርገጠኛ ባልሆነ ለሚት እየተሰበቀ እንደሆነ እሱ ብቻ ነው የሚያውቀው።

“መቂና አፋር ይለያያል መሰለኝ። በርግጥ ልክ ነህ አለ አይደል የሆነ ቦታ መጀመር አለብህ። እኔ አብረን ብንሄድ ደስ ይለኝ ነበር። ብቻህን መሄዱን ብዙም አልወደድኩትም። መኪና ምንድነው ያሰብከው?” አለ አሁንም ፊቱ ላይ መጨነቅ እየተነበበበት። መላኩም ማርቆስን ሳያማክር ማድረጉ ትንሽ እየጸጸተው።

“በሹፊር ተከራይቼ ነው ለመሄድ ያሰብኩት። ለመንዳት አሳሰብኩም። ተለቅ ያለ ደኅና መኪና ኤሲ ያለው ሳያስፈልገኝ አይቀርም።” አለ።

“ለምን የኔን አዲሱን ሳንድ ክሩዘር አትወስድም? ምንም መጨነቅ አይኖርብህም፤ የቆየኸውን ያህል መቆየት ትችላለህ። ሐሳብህን ከቀየርክ እኔም ሹፊር ልሆንህ እችላለሁ። ብቻህንም መሆኑ የሚሻል ከመሰለህ፤ ያጎቴ ሹፊር አሉ ያንን መሥመር በደንብ ያውቁታል እሳቸውን ሳመቻችልህ እችላለሁ” ብሎ መልሱን መጠበቅ ጀመረ። መኪና ተከራይቼ ያለሁ ማለቱ የማርቆስን ስሜት ምን ያህል ሊጎዳው እንደሚችልና አብረው በሄዱም የሰሎሜን ጉዳይ ማንሣቱ የማይቀር ስለመሰለው።

“እ ምም ... ጥሩ ነው። ማርክዬ ብቻዬን መሆኑን በጣም ነው የፈለግሁት። ብዙ ማሰብና መወሰን ያለብኝ ጉዳይ አለ። አብረን መሆናችን በጣም የተሻለ እንደሚሆን አውቃለሁ። ግን አንተም ብዙ ሥራ አለብህ፤ እዚህ ብትሆን ደግሞ የተሻለ ሊሆን ይችላል ለሁሉም። ግዴላህም ብቻዬን ልሂድ። እም ም... ሹፊሩን ማግኘት ከተቻለ አረፍ ነው።” አለ ሊከራይ የተሰማግበትን መኪና መተወ፤ የተሻለ

እንደሆነ በማሰብ።

“አይ ለኔ ምንም ችግር የለውም። ግን አንተ የሚመችህን አድርግ። ሐሳብህን ከሰውነትህ አንዳንድ ነገሮችን እንዳስተካክል ንገረኝ። ታዲያ መቼ ነው መሄድ ያለብከው?” አለ አሁንም የመላኩ ነገር እያሳበው ያሰበውንም ማስለወጥ እንደማይቻል ስለሚያውቅ፡፡

“ማክሰኛ የፈታችን። በሳምንት ጊዜ ውስጥ ነው ለመመለስ ያለብኩት።” አለ ፊቱን ትጭም እንዳደረገ፡፡

“ግን ... እርብ እኩ ነው ሰሎሚ የምትገባው... አታውቅም ወይስ? አሰበው ወንድሟን ጌታ ነው ያጣችው። እኔ ግን አይታየኝም ይሄ ሁሉ ድራማ ከየት የመጣ እንደሆነ። ጌቱና አንተ ከዚህ ያልፍን ይመስለኝ ነበር። እና ምንም ልትነግረኝ ፈቃደኛ አይደለህም?” ብሎ ማዘኑን በሚያሳውቅ ድምፅ ለመጨረሻ ጊዜ ጠየቀው፡፡

“ማርክ... ተነጋግርን እኩ። ገብቶኛል ለማለት የፈለግከው። በቃ ይሄ የኔ የግል ውሳኔ ነው። ትንሽ ነገሮች ሲረጋገጥና የኔም ጭንቅላት ሲጠራልኝ ሁሉንም እናወራለን። ጥልቅ ይሄንን እንተወው አሁን። የውልህ ካወራሁ ወደማልፈልገው ነገር ውስጥ ታስገባኛለህ። ጥላሽ ጊዜ ሲጠኝ። ልነገርህ ስለማልፈልግ ሳይሆን ስለማልሻል ነው። በቃ ገዢህ ስሆን ራሴ እነገርሃለሁ። ሶፊያም ያቻትና በሩ ላይ እየጠበቀችን ነው መሰል ሳናረፍድባት አልቀረንም።” አለ ርእሱን ለመሸሽ እየሞከረና መድረሳቸው ደስ እያለው።

“እሺ ይሁን። ... የሚገርም ነው ... እኔ ግን ምንም አልተዋጠልኝም... ለማንኛውም አሁን እንተወው... አ... አንድ ዐሥራ አምስት ደቂቃ ሳናረፍድባት አልቀረንም...” ብሎ መኪናውን እሷ አጠገብ አቁመው ወረዱ። የሷን ሻንጣ ከኋላ እየከተቱና ሰላም እየተባባሉ ምንም እንዳልሆነ ሁሉ መሣጣት ጀመሩ። መላኩ እሷን ከፊት አስገብቶ ከኋላ ለመቀመጥ ሲሞክር ሶፊያም እሱን ከፊት ካልተቀመጥክ ብላ በትግል ነው እሺ ያለችው። ግሪክነቷም ይሁን ካበሻ ጋር መኖሯ ብዙ ነገሯ እንዳበሻም ያደርጋታል።

ሰዓቱ ወደ ዐሥር ሰዓት ግድም ስለነበር በደብረ ዘይት መሥመር መውጣቱን ብዙም ስላልወደዱት፤ በዚያውም አገር ለማየት ብለው በቡታጅራ መሥመር በዝዋይ አድርገው ነው ለመሄድ ያሰቡት። ሁሌም በመልክእ ምድር የምትመሰጠው ሶፊያ በጉራሬ አገር ገጠሩን አቆራርጠው ሲያልፉ ነፍስም አልቀረላት። አንድ አንድ ቦታ እያቆሙ ፎቶ ሲነሡና ስታነሣ ነበር። በተለይ ፀሐይ ልትጠልቅ ስትል የነበሩበት ቦታ ደስ የሚል ነበር። ከብቶቹን እየነዱ ወደቤታቸው ሲያስገቡ አዳፋ ልብስ የለብሱ ልብ ንጹሐን ሕፃናትን ስታይ የራሷ ልጅነት ትዝ

ብሏት ሳታሰቡው እንባዋ ኩልል ብሎ ፈሰሰ። አንዳንዶቹ ሕፃናት እየተከተሏቸው እጃቸውን ሲያውለበልቡላቸው ፈታቸው ላይ ያለውን የዋህነትና የልጅነት የተሰፋ ጨረር እያየች በዚህ ንጹሕነታቸው ቢቆዩ ዓለም እንዴት ውብ ትሆን ነበር ብላ አሰበች።

ትንሽ እንደሄዱ ደግሞ ሁለት የሚጣሉ ትልልቅ ሴቶችን አይተው መኪናውን ቆም አደረጉ። መሰዳደባቸው ወደ ድብድብ ሲቀየር፤ መኪናውን አቁመው ሊያገላግሉዋቸው ሞክሩ። ዐጉራቸውን ሲናጨ፤ ሻሻቸው መሬት ወድቆ እንመላኩ በማይገባቸው ቋንቋ ድምፃቸውን አውጥተው ይመላለሱ ነበር። ምልልሳቸው ስድብ ይባላል። ስድብ ደግሞ የማይታይ መርዘኛ ዱላ ነው። አጥነትን ሳይሆን ልብን የሚሰብር። በሃኪም ሳይሆን በእውነተኛ ይቅርታ ብቻ የሚፈወስ። ቃል የሰበረውን ቤቱ ይቁጠረው ከማለት ልቡ ይቁጠረው ማለቱ ይቀላል።

በኋላም ከአካባቢው ለመጡ ሌሎች ትላልቅ ሰዎች ጉዳዩን አስረክበው ጉዞአቸውን ቀጠሉ። ትንሽ ጉራጊኛ የሚችለው ማርቆስ ነገሩን ጠይቆ እንደተረዳው፤ ሴቶቹ የተጣሉት ያንደኛዋ ልጅ የሌላዋን ያለአግባብ ደብድቦታል በሚለው ምክንያት በተነሣ አታካሮ ነበር። ልጆቹ ቢጣሉም በማግስቱ አብረው ይጫወታሉ፤ አብረው አሲራ ይበትናሉ፤ ውሃ ይራጫሉ። ትልልቆቹ ግን ምናልባት ዕድሜ ልካቸውንም ተኳርፈውና ተጣልተው ይቀሩ ይሆናል። የልጅ ጥልና የልጅ ይቅርታ እንዴት ውብ ነው። አስታራቂና ፍርድ ቤት የማያስፈልገው። እንዴት ይሆን ስናድግ ወደ ቂምና ይቅር አለማለት ደረጃ የምንዘቅጠው፤ ዳኛና ፍርድ ቤት፤ እስር ቤትና ፖሊስ እስኪያስፈልገን እንዲህ የምንከፋው? አዋቂ ከመሆን ልጅ መሆን ማወቅ ሳይሆን አይቀርም።

ከዚህ በኋላ ግን ፀሐይዋም የቀኑ ጉድ የሰለገችት ይመስል የመጨረሻዋን ስንብት አድርጋ እስከ ነገ ወደሌላው ዓለም አዘነበለች። እዚያም ላሉ ሰዎች ታስፈልጋቸዋለችና። ቢዋደዱም ቢጣሉም፤ ቢጫወቱም ቢቆዝሙም፤ ቢሠሩም ቢሰነፉም እሷ እንደሆነ መቀቷንና ብርሃንዋን በአዳም ዘሮችና በሄዋን ልጆች ላይ መልቀቋን አታቆምም። ገና የጉዞአቸውን ሩብ እንኳን ሳይጨርሱ ያዩትና የተጫወቱት ነገር ቃል ከሚገልጸው በላይ ብልጹግ ነበር። የሶፊያ እንባ ልውጣ ልውጣ ማለቱ ይህንን ምንም ዐይነት ሽራና መድረክ የማይችለውን ሕያው የሆነ ያምላክ ዚን ጥበብ በነዳ ውስጡ ገብታ ማየቷ ብቻ ሳይሆን፤ ሶሉን ቢኖርና አብረው ቢሆኑ ምን ሊመስል እንደሚችል ማሰብ ማቆምም ስላልቻለች ነበር። በሌላ በኩል ደግሞ እንደ መላኩ ዐይነት ጥሩና አስደናቂ ጭንቅላት ካለውና እንደ ማርቆስ ዐይነት ደግና እውነተኛ ሰው ጋር ባጭር ጊዜ ጓደኛ ሆና ራሷን ማግኘቷን እንደ ትልቅ በረከት ነው የቆጠረችው። ሶሉን ሞጮ ሳይሆን ሁለት ሆኖ ወደ ሕይወቷ እንደገና የመጣ በሚመስል እጭግዳ ሐሳባችን ስሜት ስትዋጥ ከገባችበት የሐሳብ

ባሕር ውስጥ ባህንቸ። ነገር ግን አዲስ የተሰፋ ፍንጣቂ ውስጥን የያዘውን የኅዘን ጨለማ ሰርስሮ እየገባ ነበር።

አብዛኞቹ የማርቆስ እናት ዘመዶች የቡታጅራ ሰዎች ናቸው። ብዙ ዘመዶቹ ነጋዴዎች ሆነው የተሳካ ኑሮ እዚህ ቡታጅራ ነው የሚኖሩት። ካለቡት በላይ ስለመሸባቸው እዚህ ብናድር ብሎ ማርቆስ ሐሳብ ሲያቀርብ፤ “አጅሬው በዚህ በኩል ያመጣኸን እናትህ አገር ልታሳድረን ነው እንዴ ለካ?” አለ መላኩ እየቀለደ።

“አ ይገርማል እዚህ ነው የናትህ የትውልድ አገር?” አለች ሶፊያም በጣም ደስታና ግርምት እየታየባት።

“አዎን የዚህ አገር ሰው ናት እናቴ። እም ...ላንጋና ገብቶ ለማደር ይመሻል፤ ይደክመናልም። እነ መዐዘም ያው ነገ ጠዋት ስለሆነ የሚጠብቁን ምን ይመስላችኋል? እዚህ ጥሩ ሆቴሎች አሉ፤ ከፈለጋችሁም አያቴ ቤት ማደር እንችላለን። የጉራጌ ክትፎ በግሩም ቆራ ሁሌም ዝግጁ ነው።” አለ ውሳኔውን ለነሱ በመተው፡፡

“እንደሱ በጉዕ ያዘን እንጂ። አይ የቀለደኝ ነው። አሪፍ ነው። ሶፊ ምን ይመስልሻል? ሆቴል ይዘን ባይሆን ነገ ጠዋት ሰላም ብለናቸው ማለፉ አይሻልም? ለነሱም የድንገት እንግዳ ከምንሆን ለኛም ትንሽ ብናርፍ ጥሩ መሰለኝ” አለ መላኩ ከኋላው ወንበር መሃል ላይ ተቀምጦና አንገቱን በመካከላቸው አሾልኮ በተራ በተራ እያያቸው።

“አዎን ጥሩ ሐሳብ ይመስለኛል። እናንተ የምትሉት ሁሉ ይሰማማኛል።” አለች ሶፊያም። ከሽሮ ቀጥሎ በጣም የምትወደው ምግብ ክትፎ ሲሆን ጥሪ ክትፎ በተጠበሰ ቆራ ደግሞ እምቢ ማለት አትችልም። ለብዙ ጊዜ እምቢ ትል የነበረውንም ቁርጥ ሶለን በብዙ ውትወታ አስለምዷት አንድ ቁጥር ቆራጭ ሆናለች። የክትፎ ምንጭ ወደ ሆነው አገር ነው የመጣነው ሲሏት በደስታ ተምነሽንሻለች። የቆራንም አሠራር ለማየት ጓጉታለች። ራታቸውን በልተው ከተማው ውስጥ ትንሽ ወዲያ ወዲህ ብለው እግራቸውን አፍታቱ። ከዛም ቁጭ ብለው ብዙ ነገሮችን ሲያወሩ አመሹ። ሶፊያ በሄጃችበት ሁሉ ያበሸች ቁንጅና ያስገርማታል። ኢትዮጵያን የሞዴሎች አገር ነው የምትላት። አንድ የጀመረችው ግድግዳ የሚሞላ ትልቅ ሥዕል አለ፤ የተለያዩ ዐይነት ውበት ያላቸው የኢትዮጵያ ሴቶችና ሕፃናት ሥዕል ሲሆን የያዘው ርእሰም የሞዴሎች ምድር (The Land of Models) ነው የሚለው። ምናልባትም ከዓመት በላይ ይወስድባት ይሆናል።

ጠዋት ተነሥተው ወደ ማርቆስ አያት ቤት ሄደው መለስተኛ ድግስ የሚመስል ቁርስ ተዘጋጅቶላቸው ስለነበር አረፋፍደው ነበር መውጣት የቻሉት። የማርቆስ አያቶች ማርቆስ የመጨረሻ ልጅ ቢሆንም፤ የቤተ ሰቡ መካሪና ቁምነገረኛ

ስለሆነ በጣም ነው የሚወዱት። በተለይ ሴት እያቱ አዲሳባ ሲመጡ ማርቆስ ጋ ነው ማረፍ የሚወዱት። ልጅ ሆኖም ብዙ ጊዜ ከረምቱን የሚያሳልፈው ቡታጅራ ነበር። እንደ አብዛኛው ጉራጌ ከዝቅተኛ ኑሮ ተነሥተው ነው አሁን ያሉበት ደረጃ የደረሱት። አሁን በቡታጅራ አካባቢ አሉ ከሚባሉ ትልልቅ ሰዎች መካከል አንዱ ናቸው። ለልጆቻቸውም ያወረሱት ትልቁ ነገር ሀብት አይደለም። ያወረሱዋቸው ነገር ሀብት የሚያገኙበትን የእችላለሁን አስተሳሰብና ሥራን ሁሉ የማክበርን የሰኬት ቁልፍ ነው። ልጆቻቸውም ሆኑ የልጅ ልጆቻቸው የገንዘብን ጥቅምና ዋጋ በሕፃንነታቸው ነው እንዲረዱ የሚያደረጉት።

የልጅነት ትምህርት ጥቅሙ አንድም ለመማር ያለው ቅለት ሲሆን፤ ሌላው ደግሞ አንዴ ከተማሩት የማይጠፋ የሕይወት ዘመን ማጎተም መሆኑም ነው። ለዚህ ነው ልጅን በሚሄድበት መንገድ ምራው በሸመገለም ጊዜ ከርሱ ፈቀቅ አይልም፤ የሚለው የጠበቀ ቃል እውነትነቱ ዘላለማዊ የሆነው። ለምሳሌ ቋንቋ በልጅነት ስንማረው አይከብድም፤ የምላስ እጥፋት (accent) እንኳን አይኖረንም። ካደግን በኋላ ግን መማሩም መከራ ነው፤ የምላስ እጥፋቱም ጠፍቶም አይጠፋም። የጉራጌ ልጆችም በልጅነታቸው የሚማሩት የገንዘብና የንግድ መርህ ቢዝነስን እንደ ልጅነት ቋንቋቸው እንዲያቀላጥፉት ሳይጠቅማቸው አልቀረም። የሌላው ስራ ደግሞ ዛሬ አንቱ የተባለ በዙ የጉራጌ ሃብታሞች የገንዘብን ቋንቋ አፍ የፈቱበትና አቀላጥፈው መናገር የቻሉበት የመጀመሪያው ድንቅ የቢዝነስና ፋይናንስ ትምህርት ቤታቸው ነው።

ሌላው ሰው በጉራጌ ገንዘብ መውደድ ቢያሸፍም ቢቀልድም ጉራጌ ግን የተግታ መሥራትና የሰኬት ተምሳሌት የሆነ ያገራችን ዕንቁ ሕዝብ መሆኑን ማንም አይክድም። የነማርቆስ ቤተሰብ ሥራንና ስኬትን ብቻ ሳይሆን፤ መስጠትንም ከልጅነታቸው ስለሚማሩ ከሥራ እንጂ ከገንዘብ ጋር የተጣበቀ ልብ የላቸውም። የማርቆስ ወንድሞች የሚጠቀሙት አቋራጭና የተጭበረበረ መንገድ አያታቸው ፈጽሞ የሚጸዩት ሲሆን፤ ነገሩን ቢያውቁት ርግማናቸውን እንደሚናገሩባቸው ጥርጥርም የለውም። ሁሌም የማርቆስ ወንድ አያት የሚሉት ‘አቋራጭ ሥራውንም ሠራውንም ቆርጦ የሚጥል ገደላማ መንገድ ነው። አቋራጭ የቆረጠውን አምላክም አይቀጥለው።’ ነው። እውነትም ስንቱ ባቋራጭ ሲያቋርጥ ካሰበው ህልም ተቆራረጠ ቀርቷል።

መቄ ሲገቡ ስድስት ሰዓት አካባቢ ነበር። መጀመሪያ ሲመጣ ያጋጠመውን ነገር እየነገራቸው ስለነበር፤ ማርቆስም ሶፊያም በቀለ ሞላ ለመቆምና ካሉ ወይዘሮ ብሪቱን ለማግኘት ቋምጠዋል። በቀለ ሞላ ሲቆሙ ሊያስተናግዳቸው የመጣው ዕድሜው አርባ አካባቢ የሆነ ወንድ አስተናጋጅ ነበር። ከማዘዛቸው በፊት መላኩ ተጣድሮ፤ “ትየ ብሪቱ አልገቡም እንዴ ዛሬ?” ብሎ ሲጠይቅ፤ “አሁን እዚህ ነበሩ ወደ ውስጥ ገብተው ይሆናል። እጠራላችኋለሁ እልክዎታለሁ ምን ልዘዝላችሁ?” አለ አሁንም

እውነተኛ ፈገግታውን እየቀረጠው። ሶፊያ ኢትዮጵያን ከምትወድበት አንዱ ምክንያት የሰው ብሩህና ንጹሕ ፈገግታ ነው። ሁሉም ማኪያቶ አዘዙ። ብዙም ሳይቆይ ወይዘሮ ብራቱ ብቅ ሲሉ መላኩን አይተው ልጃቸውን ያገኙ ያህል። “ውይ ውይ የኔ አንበሳ የኔ መላክ እንደምነህ” ብለው እንቅ አርገው ሳሙትና ማርቆስንና ሶፊያንም አስተዋወቃቸው። ሶፊያን፤ “የኔ ቀውላላ እንዴት ታምራለሽ፤ ካይን ይሰውርሽ ማን አልሸኝ ስምሽን?” አሉ አበሻ ነው የመሰለቻቸው። መላኩ ቀበል አድርጎ፤ “ትየ ብራቱ እሷ እሜሪካዊት ስለ ሆነች አማርኛ ብዙም አትችል። ስሟ ሶፊያ ይባላል። የኛ ጓደኛ ናት።” አለ መላኩ ለሶፊያ ያሉትን ደግሞ ማርቆስ እየተረገገውላት። ሶፊያም ነገሩ በገባትም ወይዘሮ ብራቱ ሲያወሩ ፈጣን ስለሆኑ ትንሽ ቸግሮአት ነበር ለመከታተል። በወይዘሮ ብራቱ ደግ አስተያየትና እናታዊ ፊት ሳትመሰጥ አልቀረችም። እሷን ተንጠራርተውም ቢሆን ዕቅድ አድርገው።

“ሃው አር ዩ? ዌል ካም ማይ ገርል።” አሉ ያለቻቸውን እንግሊዝኛ አላባሰበው በማዝመት። እሷም ያላትን አማርኛ እንደ ምንም አስተባብራ።

“አማማ በታም አመሰግናለሁ። ትሩ ሲትዮ ናቹ። አንገት ላይ ያለ ታሐ በታም ደስ ይላል” አለች። እጇን እንደያዙ ማታቸውን ለቀቁትና።

“አይ የኔ ልጅ የኔ አፍ ቁርጥ ይበልልሽ፤ አፏ ሲኩላተፍ ሲያምር። ውይ ካይን ይሰውርሽ። አንገት ላይ ያለችው ንቅሳቱን ነው?” አሉ ወደ መላኩ ዞረው። ሁሉም እየሣቱ አምን ብለው የበለጠውን አንገታቸውን ገልጠው አሳዩዋት። አሁን ያሉትን ግን መተርጎሙ ከባድ ስለነበር ሙሉ በሙሉ የተረገገውላት አልነበረም። ‘አፈ ቁርጥ ይበልልሽ’ እና ‘ካይን ይሰውርሽ’ በእንግሊዝኛ እውነትም ለመተርጎም ሳይከብድ አይቀርም። ከዚያም አብረው ፎቶ ተነሡ። ከመኪና ውስጥ መላኩ ያመጣላቸውን ቆንጆ ብርድል ብስና ሌሎች ልብሶች ሲሰጣቸው ደስታቸው ልክ አልነበረውም። አቅፈው ስመው ስመው ሊጨርሱት ነበር።

“ድሮም ቢሆን የሚያጠግብ እንጀራ ከምጣዱ ያስታውቃል። እሷ እመቤቱ ታስብለህ እንዲህ የሞቀ ትዳር የምታስብ ልዕልት የሆነችዋን ይስጥህ።” አሉ ሲመርቁት። አፋቸውን እንደምንም ይዘውት እንጂ ሶፊያን ይስጥህ ቢሉም ደስታውን አይችሉትም ነበር። ከዚያም ማታ ለእራት ወይዘሮ አሰለፈች እንደጠረዋቸውና እንደሚመጡም ነግረዋቸው፤ እነመላኩም ለጊዜው ተሰናብተዋቸው ወደ አክሱቱ ቤት አቀኑ። የኔንም ቤት ታያላችሁ ብለዋቸው ተሰማምተዋል። ፈታቸው የመንገድ ባውዛ መስሎ እያበራ ነው የሸኘዋቸው። ሶፊያም ወይዘሮ ብራቱን ከልሷ ነው ያፈቀረችው። ልትሥላቸውም ቋምጣለች።

ገና ሰፈር ገብተው ቤቱ ጋ ሲደርሱ ነው ልጆቹ በሰማይ ላይ እገደብዋል ከዋክብት ከበዋቸው የጨረቃነት ስሜት የፈጠሩባቸው። በተንግለለው ጠቆር ያለ

አባራማ ምድር ላይ። ካላቡን ከየት መጣ ሳይባል መላኩ ላይ፤ ቀጥሎም ማርቆስ ላይ ተጠምጥሞ የማያልቅ ወሬውን ጀመረ። ሌሎቹም ልጆች ልክ በሌለው ደስታ ነው የተቀበሉዋቸው። መኪናውን እየዞሩ መንጫጫታቸውን ቀጠሉ። ግቢውን ቀይረውታል። አጥሩ በደንብ ታጥሮአል፤ ትልቁ ቤትም ታድሶ ሌላ ቤት ነው የሚመስለው። የበረንዳውም ሊሾ ተስተካክሎ ያምራል። ውስጡ ያለው ልቃ ተቀይሮ፤ ግድግዳው ቀለም ተቀብቶ የተሰቀሉት ፎቶዎች ፍሬማቸው ተለውጦ በታ ሌላ ቤት ይመስላል።

በአጥሩ ዙርያ ችግኝ ለመትከያ ይመስላል ጉድጓዶች ተቆፍረዋል። ያሉትም አትክልቶች ዙሪያቸው ተኩትኩቶ ወደ አረንጓዴነት እየተቀየሩ ነው። ከጓሮ የተጀመረ ሰርሽሲ ቤትም ይታያል። ሁሉም ልጆች አዋቂዎቹም ጽድቅ ብለው ደገና ልብስ ነው የለበሱት። ከጥቂት ወራት በፊት ሲመጣ የነበረው ቤተሰብም አይመስልም። ከሁሉ በላይ ግን በሁሉም ላይ የሚታየው በራስ የመተማመንና የተሰፋ ራሱ በቀላሉ ይጋባል። አክሱቱን ያክሱቱን ልጆች ሁሉ ሰላም እያለ እነማርቆስን አስተዋወቃቸው። እንደሁሉምም ሶፊያ አበሻ እየመሰለቻቸው ባማርኛ ነው የሚያወሩዋት። እንግሊዝኛ ተናጋሪ መሆኗንና ትንሽ አማርኛ ብቻ መቻሏን ሲያውቁ ሰብሰብ ይላሉ። ያላትን ሞቅ ያለ ሰብእናና የደሰደሰ አይተው ግን ርቀውም አይርቁት።

መጠነ መላኩንም ማርቆስንም ተጠምጥማ ሰላም ብላ ሶፊያን ተዋውቃ፤ እሷንም እቅፍ አድርጋ ነው ሰላም ያለቻት። ሶፊያ የቤተ ሰቡን ጭነትና ፍቅር አይታ የፍትር ጥምቀት እንደወሰደች ተሰማት። መላኩ ከጥቂት ወራት በፊት ያገኛቸው ዘመዶቹ አይመስሉም። እቤት ሲገቡ ዙፍ ፈልቶ ስለነበር ወዲያው ምሳ ቀርቦ ጨዋታው ደራ። ምሳ ላይ ቤተ ሰቡ ብቻ ሲሆን ያለው ለእራት ግን አንዳንድ ሰዎችን ጠርተው ነበር። የዘሉት ምሳ ግሩም ነበር። ከምሳና ከዙፍ በኋላ መጠነ ግቢውን እያዞረች የጀመሯቸውን ለውጦች ሁሉ አሳየቻቸው። ሰርሽሲ ቤቱ ሦስት ትልልቅ ክፍል ያለው ሲሆን፤ አንድ ለጀመሩት ሥራ ማከናወኛ የሚሆን ማሳሰያ ማዘጋጃ ክፍል፤ ሁለተኛው የልጆች የጥናት ክፍል ሦስተኛው ደግሞ ሲያልቅ ለሁለት ተዘግቶ የልጆቹ መኝታ ክፍል እንዲሆን ነገረቻቸው።

ከሸግት በኋላም ወጥተው የጀመረችውን የፍራፍሬ ቤትና ካፈ አሳየችው። በባው እጭቅ ያል ነው። ወደፊት ጃሰ ቤትና የተሻለ ምግብ ቤት ልታደርገው እንደምታስብሽ ሌሎችንም በገነቦችን ለመክፈት እንደሚያስቡ ነገረቻቸው። ባካባቢው ላሉ ሥጋ ቤቶችና ምግብ ቤቶችም እንጀራ ማቅረቡ እያደገ እንዳለና እስክ አምስት ምጣዶችን ገዝታ ሥራውን ለማሰሩት፤ ዳግም ለማቅረብ እንዳልበች ነገረቻቸው። በአበባ እርሻዎችም ላይ ካፈዎችን ለመክፈት ስምምነቱን ጨርሳ ዕቅዱን ለማስፈጸም በቅርብ ጥረጃክቱን እየወራች እንደሆነና ባንክም ለብድር ተሰፋ እንደሰጠዋት ገለጸችላቸው። መላኩ መጠነ ከሚያስበው በላይ

ቀድሞው እንደሄደች ገባው። በምትችላት ትንሽ እንግሊዝኛም ቢሆን ሶፊያን ሳትፈራ አዋራቻት። ይሄ የብዙ አበሻ ችግር ሲሆን መዐዛ ግን ቋንቋን መግባቢያ ብቻ እንደሆነ በማሰብ በማውራትም ስለሚያድግ ማውራቱ አያስጨንቀኝም አለቻቸው። በራሷ መሣቅም ስለምትችል በፍጥነት ማደጓ እንደማይቀር ያስታውቃል።

ወደ ማታ ላይ ወደ ቤት ሲመለሱ መላኩ ከዱባይ፣ ማርቆስ ደግሞ ከቻይና ያመጣላቸውን ስጦታ ሲቀበሉ የተፈጠረውን ደስታ እዚያ በመኖር ብቻ ነው ማወቅ የሚቻለው። አክሱቱ የሀይወታቸው ሕይወት እንደገና የታደሰ ይመስሉ ነበር። ዘለቃና ሠናይት እምብዛም ስለማያውሩ መላኩ ከሁለቱም ጋር ጠጋ ብሎ እየተቀመጠ ነበር ያሜወታቸው። እነሱም ደስተኞች ነበሩ። ከእርባምንጭ በሌሊት የተነሣው የካሳውን አባት፣ የመዐዛ ወንድምም ከሰዓት ላይ የሜኒውን ፍራፍሬ ይዞ ደረሰ። ጊዜ እየመሸ ስለነበር መላኩ መዐዛን ወደ ውጪ ጠርቶ፣ “መዐዛ እኛም ሦስት ስለ ሆንን ማደሪያ ሊያንስ ስለሚችል በቀለ ሞላ ብንይዝ አይቻልም?” አለ እሽ እንደማትለው ቢያውቅም፡፡

“አረ መሊ ... አንድ ቀን ናት እዚህ ነው የምታድሩት። ለሶፊያ አንድ መኝታ ቤት አለ የተዘጋጀ። አንተና ማርክ እማይ መኝታ ቤት በቃ ሌላው እንደሚሆን ይሆናል። እማይም ታዝናለች። ደግሞ ዋናው እኮ አንድ ቤት ማደሩ ላይ ነው በረከቱ። በሚቀጥለው ስትመጡ አንዳንድ መኝታ ቤት ነው” ብላ በሣቋ አሰፋችው የቤቱን ጥበት፡፡

“እኛም ደስ ነው የሚለን። ርግጠኛ ነኝ ሶፊያም ደስ ነው የሚላት።” አለ ትከሻውን በደስታ እየሰበቀ።

“አይዘህ የረዝበ አልጋና የለሊት ተፋላሚዎች ሁሉ ጠፍተዋል...” ብላ አሁንም የትጓኖቹና የሽቦው አልጋ ጉዳይ እንዳያስጨንቀው በሣቅ አጅባ ነገረችው። እሱም ሣቁን መቆጣጠር እያቃተው፡፡

“አንቺ ልጄ ጉደኛ ነሽ። በናትሽ እነዚያ ሜጨቶችሽ ስንቱ አደጉ?” አለ ድመቷ የመነተፈቻት ሜጨት ትዝ እያለችው፡፡

“እም ... ከዚያ በኋላ እምስቱን እፃ በላቻቸው የሆኑ በሽታም ገብቶ ነበር መሰለኝ። ብቻ ሦስት ናቸው የተረፉት” አለች ፈገግ ብላ። ሜጨቱ ብቻ ሳይሆን ልጆችም እኮ በዚህም በዚያም እንዲሁ ነው ረግፈው የሚያልቁት የሚለውን ሐሳብ እያውጠነጠነ ተያይዘው ወደ ውስጥ ገቡ። ማታውም በጣም ጥሩ ነበር። ሶፊያም ለብቻዋ ሳይሆን በመዐዛና በዘለቃ ልጆች ተከባ ነው አልጋውን ሞልተው አብረዋት ያደሩት። በፃ አማርኛና በነሱ እንግሊዝኛ ሲሣሣቁ ነው ግማሹን ሌሊት የጨረሱት። በሕይወቷ እንደዚህ የተደሰተችባቸው ቀኖች ጥቂት ናቸው። ጥዋትም

ወይዘሮ ብራቱ ቤት ቁርስ በልተው፣ ቡና ጠጥተው፣ ሶፊያም የፈለገችውን ያህል ፎቶ እንግሊዝኛው ተለያዩ።

በመጨረሻም ምሳ በልተው ወደ ስምንት ሰዓት ላይ ወደ አዲሳባ ጉዞ ጀመሩ። የደብረ ዘይት መንገድ በተለይ እሑድ ከሰዓት ከሞጆ እስከ አቃቂ አሰልቺ ነው። አደጋም ይበዛዋል። ስንክሳር ደጋግማ ብትደውልም መላኩ ስልኩን ለማንሣት አልፈለገም። ይህም ሳያናድዳት አልቀረም። ስሎሚ ቅዳሜ ማታ ደውላላት ስለነበር መላኩ ሶፊያን ከቤተ ሰቦቹ ጋር ሊያስተዋውቃት፣ ማርቆስንም ይዞ መቂ እንዳሉ ነግራት ነበር።

* * *

ስሎሚ ስትደውልላት ውስጧ በንዴት የበገነው ስንክሳር ነገሩን ከሆነው በላይ አጋናና የራሷን ፈጠራ ጨማምራ ነበር የነገረችት።

“እኔ እኮ የማውቀውም መላኩ አልመሰለኝም። ሶፊያም ከሱ ጋ ስትሆን የማላውቃት ትሆንብኛለች። ለማንኛውም ያንችንም መምጣት ስነግረው እምብዛም ግድ አልሰጠውም መሰለኝ።” አለች ስንክሳር ንዴቷንም ለመወጣት፣ ሐሳቧንም ለማሳካት።

“በናትሽ ስንኪ ስለ መላኩና ስለ ሶፊያ አለማውራት እንችላለን። ልቤ ይበጠበጣል። እኔ አሁን ሌላ ብዙ ነገር አለ የሚያሳስበኝ። ከዚህ ደውዬ አለቃይንም እናግራለሁ መቀሌ አዲስ ፕሮጀክት እየከፈቱ ስለሆነ ለሦስት ወር እንድሠራላቸው ተስማምተናል። አዲሳባ ሆኜ ስለነሱ በማሰብ መበጥበጥ አልፈልገም። ከሦስት ወር በኋላ ደግሞ እግዜር ያውቃል። ማሰብም ነው የሚያስጠላኝ። እርብ እንደምመጣ ያውቃሉ እንዴ?” አለች በሚንገፈገፍ ድምፅ “የሶፊን አላቅም መላኩ ግን ሳያውቅ ይቀራል ብለሽ ነው? እሱ ካወቀ ደግሞ እፃም ታውቃለች። ግን ርግጠኛ አይደለሁም። እነማሚ እንዴት ናቸው? መቼም መምጣትሽ ሳይደብራቸው አይቀርም።” አለች እፃም ስለነመላኩ ማውራት የሰለቻት በሚመስል ድምፅ፡፡

“ደገና ናቸው። ምን ይሆናሉ ብለሽ ነው። በጣም ነው በተለይ ባቢ የደበረው። ግን ደግሞ የምመጣበትን ምክንያት ስላመኑበት ምንም ማድረግ አይቻልም።” አለች ስሎሚ፡፡

“እኔ ምልሽ ከብሮምንስ እናገርሽው ወይስ በዚያው ጠፍቶ ቀረ? ደውሎ ያውቃል? እነማሚስ ምንም አላሉም እንዴ?” አለች ርእሱን እየቀየረች፡፡

“እኔንጃ ባክሽ ምናቃለሁ ብለሽ ነው? አንድ ሁለቱ አውርተን ነበር መሰለኝ። እቤት ግን እንደ ድሮው ስለማይመጣ እነማሚም ያው ነገሩን ለማርገብ

ሞክረው ነበር፡ እኔ ግን ዝርዝር ውስጥ ለመግባት አልፈለግሁም። ያው ጊዜውን ጠብቆ ይፈታል ሁሉም። አሁን ጠቃሚ ነገሮች ላይ ነው ማተኩር የምፈልገው። አለች ስልችትና ዝግባል ድምፅ። ከዚያም የሰልኩ ካርድ ስላልቀ ተዘጋ። ሰሎሚም መልሳ አልደወለችም።

እነመላኩ ደስ የሚል ጊዜ አሳልፈው ነበር አዲሳባ የገቡት። መቂ ያሳለፉት ጊዜ ውስጡ የተሸከመውን የሰሜት ሕምም ሁሉ እንደ ጥሩ ማስታገሻ ጸጥ አርገለት ነበር። አዲሳባ ሲገባ ግን በሽታው ያገረሸበታል። የመዐዛና የቤተ ሰቡ ለውጥ ማርቆስንም አስገርሞታል። ማርቆስና ሶፊያ ልጆቹን ይዘው ከከተማ ውጭ ለሽርሽር ሲሄዱ፤ መላኩና መዐዛም እዚያችው ባለቀሰችባት የበቀለ ሞላ ወንበር ላይ የመዐዛን ትልልቅ ህልሞች እየጥቁ እያወሩ ነበር የጠበቁዋቸው። ቆይቶም ከመዐዛ ተሰናብተው ጉዞአቸውን ጀመሩ። አዲሳባ ደርሰው ሶፊያን ቤቷ ካደረገት በኋላ ወደ ቤት ሲሄዱ ማርቆስ ለነመዐዛ ያሰበውን ለመላኩ አሜውተው።

“እኔ ከአእምሮዬ በላይ ነው የሆነብኝ የነመዐዛ ለውጥ። አንተ እንኳን ከነገርክኝ ተነሥቼ ምን ያህል ለውጥ እንዳለ ደግሞም ወዴት እንደሚሄዱ ይታያኛል። ይሄ በጣም ክሪቲካል ጊዜ ነው። በባንክ ብድር ውስጥ ከምትገባ እኔ ጋ በቂ ገንዘብ አለ የተወሰነ ብር ላበድራት እችላለሁ። ደግሞ ያክሱቴ ልጅ ባለፈው ወር ወደ ውጪ ስትሄድ የዘጋችው የጄስ ቤት ዕቃ ተዘግቶበት ነው ያለው። እንዲያውም ሁሉንም እኔ እገዛውና መቂ ወስደን እፃ ትሰራበታለች። ከገንዘቡም እሱ ይሻላል። ምናልባትም መቂ ካሉት የተሻለ ካፈ መክፈት ትችላለች። ርግጠኛ ነኝ ከዚያ የተሻለ ዕቃውን የሚጠቀምበት አይገኝም።” አለ መዐዛ በፍጥነት ከፍተኛ ደረጃ እንደምትደርስ ከልቡ በማመን። መዐዛም ምንም ነገር ለማድረግ ስታስብ ማርቆስን ማማከር ለማደግ ሆኖአል። መላኩን በተለይ ከቢዝነስ አኳያ ማስጨነቅ አትወድም። ምንም ስትለው እሱ ወጪውን ካልረዳሁሽ እያለ ስለሚያስቸግራት። እፃ ደግሞ ከገንዘብ ይልቅ የሐሳብ ምክር ነው የምትፈልገው። ከመላኩ ይልቅ ደግሞ ማርቆስ ልምዱም ስላለው የሚሰጣት ምክር በጣም እየጠቀማት ነው። ማርቆስን በመላኩ ዐይን ስለምታየውና እሱም ተሳክቶላት ማየት ስለሚፈልግ ጥሩ ተግባብተዋል።

መላኩ ሐሳቡ ጥሩ እንደሆነና ግን ለሱ በጣም ትልቅ ወጪ እንደሚሆንበት በማሰብ ሲነግረው፡ “ትቀልዳለህ እንዴ መሌ? እፃ እኮ ወጣች ማለት ይዛ የምትወጣውን ሰው ብዛት አሰበው። እኔ የሚታየኝ ወደፊት በጣም ብዙ መቶ ሰዎች ቀጥራ ማወራት እንደምትችል ነው። ደግሞ ይሄ ብቻ ሳይሆን በጣም ብዙ ሺህ የደና የነሱ ቤት ሰብ ዐይነት ቤተሰቦችንም ከድህነት የመውጫውን መንገድ ለማሳያ እፃ እኮ ሰርቶ ማሳያ ናት። እኔ ገንዘቤን እንኳን ያንተ እግት ሆኖ ይቅርና እንደዚህ ዐይነት ማንም ላይ ባወጣ አይቆጫኝም። ለእኔ እኮ የዚህ ስኬት ተሳታፊ መሆኔ ራሱ ትልቅ ክብር ነው” አለ አሁንም ስሜቱ እንደጋለ።

“መሉ በመሉ ነው የምስማማው ሮክፊልር ማርክ” አለ ፈገግ ብሎ በሽፈት መልክ።

“ፈላስፋው በቃ እርሶም የደከመ ይመስላል። ለነገሩ እርሶ ጭንቅላቶትን ወጥሮ የየሆነ አባዜ እስኪለቅም ምንም ማድረግ አይቻልም። እኔ ምላው የምር ከነገ ወዲያ ወደ አፋር ለመሄድ ወስነሃል ማለት ነው?” አለው አሁንም እንዳላመነ ያህል።

“አዎን ማርክ ... አሁን እንኳ ወጣ ስላልን ልቤ ቀለል ብሎታል። ሄጄ እስኪ እኔም የተፈጠርኩባትንና የሰው ዘር ሁሉ ምንጭ የሆነችውን የሉሲንና የአቶ ሃሰንን ሃገር ልበርብር። ማን ያውቃል ወይ አቶ ሃሰንን ወይ ራሴን አግኝቼ እመጣለሁ።” አለ ዘና ብሎ።

“መጥፋትህንም ማመንህ አንድ ነገር ነው? ... ይሁና እንግዲህ። በቃ እኔም መኪናውንና ሾፊሩን አዘጋጅልህና ነገ እዚህ አድረህ በፈለግኸው ሰዓት መነሣት ትችላለህ። ዛሬ እኔም ብራዘር ጋ ነው ለማደር ያስብኩት ሚስቱ ትንሽ አሟታል መሰል። ደከሞሃል እንጂ አንተም ብትመጣ ጥሩ ነበር” አለው።

“ኦ ... አይደል ደግሞ እስኪ ለመዘጋጀትም ለማንኛውም እቤት መሄድ ሳይኖርብኝ አይቀርም። ከቻልኩም እነሱን አይቼ ብሄድ ደስ ይለኛል” አለ። ከዚያም መኪናውን ይዞ መጀመሪያ እነሱን ጋ ደረሰ ሊል ቢሄድ ቤቱ ተዘግቶ አገኘው። ሰሎሚ አክሰት ጋ ሄደው ይሆናል ብሎ ብዙም ሳይጨነቅ ወደ ቤቱ ሄደ። መጨረሻም ቤቱ ገብቶ ሻወር ወስዶ ፒጃማውን ቀያይሮ ስንክሳር ጋ ሲደውል ስልኩን አላነሣችም። በጣም ደክሞት ስለነበር ወዲያው ነው እንቅልፍ የወሰደው። ጥዋት ቢሮ እንደገባ አለቃውን ከሁለት ሳምንት በኋላ አሜሪካ የሚጀምረውን ሥልጠና ለመካፈል እንደወሰነ ነገረው። አለቃው በመገረምም በመደሰትም ሃሳቡን ተቀበለው። መላኩ የሚያገኘውን ሥልጠናም ይሁን ዕድል ካመነበት ብቻ እንደሚጠቀም ያውቃል። ብዙ ጊዜ የሥልጠናና የስብሰባ ዕድሎችን ጠቃሚ ካልመሰሉት ያሳልፋቸዋል። የጉዞና የምዝገባ ሂደቱን ወዲያው እንዲጀምርም አብሮ ነገረው። አፋር የሚሄድበትንም ምክንያት ስለነገረው መልካም ዕድል ተመኝቶለት በጊዜ የወጣው። ለአለቃው ወይም ለፎዚያ ካልሆነ ከሌሎች የመሥሪያ ቤት ባልደረቦቹ ከማንም ጋር ብዙ የግል ምስጥሩን አያወራም። ፎዚያ ደግሞ የድሬዳዋውን ፕሮጀክት ለማገዝ ሰሞኑን እዚያው ናት።

በሚቀጥለው ቀን ጠዋት ላይ የአፋር ጉዞውን ጀመረ። ሾፊሩ በዕድሜ ጠና ያሉ ሲሆኑ መላኩን ሲያናግሩት እየተሸቆጠቁት ነው። ብዙ ጊዜ ከኤምባሲ ኅላፊዎችና ኩባሪዎች ጋር ሠርተዋል፤ በአፋር መሥመርም የተወሰነ ጊዜ ሄደው ያውቃል። ለቁርስ እንደለመደው ደብረ ዘይት ፒራሚድ ሆቴል ቆሙ። እኔ በልታለሁ ብለው ቁርስ አልበላም ስላሉት? ግዴላም ቡና ይጠጡ ብሎ አብረው

ከተቀመጡ በኋላ፤ የጉዞውን ደንብ ግልጽ ማድረግ እንዳለበት ዐሰበ። እሳቸውም እንዳይሳቀቁ እሱም እንዳይጨነቅ።

“አቶ ደምለው አሁን እርሶም ሽርሽር ላይ እንዳሉ ያሰቡ። ዘና ይበሉ። ለርሶም ዕረፍት እንዲሆን ነው የምፈልገው። ማንኛውንም ወጪ የምሸፍነው እኔ ነኝ። እም ም... ምግብም አብረን ብንበላ ደስ ይለኛል። ግን የራሶትን ጊዜ ከፈለጉና አረፍ ማለት ሲያሰኛት ነጻነት ይሰማዎት። ብዙ ባይከብዱት ደስ ይለኛል።” አለ ትንሽ ፈገግ ብሎ።

ውስጣቸው ደስ እያለው “እሺ ሸረ ልጄ ... አመሰግናለሁ። አመሰግናለሁ አሉ።” አሁንም ከመቀመጫቸው ብድግ እያሉ። ልማድ እኮ መቼም አይለቅም።

ምሳ አዋሽ ለመብላት ሰላሰቡ ብዙም ጭንቅንቅ ያልበዛበትን መንገድ ላስ አድርገው ወደ ቀኑ ስድስት ሰዓት ተኩል አዋሽ ፓርክ መግቢያ ደረሱ። ወደ መግቢያው ከመዞራቸው በፊት ምሳ ከተማ ይሻላል ወይስ ሎጁ ውስጥ ብንበላ የሚለውን ለመወሰን ትንሽ ቆም ብለው ተነጋገሩ። ሎጁን በዛውም አይተውት ለማደርም የሚሻል ከሆነ እዚያው ለማደር ካልሆነም አዋሽ ሰባት ለማደር ወስነው ወደ ውስጥ ለመግባት ተሰማሙ። ፓርኩ መግቢያ ላይ አንድ የአካባቢው ተወላጅ የሆነ ጥቂት አማርኛ የሚችል ሬንጀር የለበሰ ጠብመንጃ የታጠቀ የፓርክ ጠባቂ ብቻ ነበር ያገኙት። የሎጁን አቅጣጫ ከጠየቁት በኋላ ቲኬት ለመቀረጥ እንዲጠብቁ ነግሮአቸው ሰው ሊጠራላቸው ሄደ።

“ፓርኩን ለመጉብኘት ከፈለግህ ጥበቃዎቼን ይዘን መሄድ ይኖርብናል። ምክንያቱም እንደ አስገብኝም ሆነው የሚሠሩት እነሱ ናቸው አካባቢውንም በደንብ ነው የሚያውቁት” አለ አቶ ደምለው መኪናውን ከማስነሣታቸው በፊት።

“እ...ም እስኪ ገብተን እንደውና ምሳችንን እዛው በልተን እንወስናለና። አሁን በዚህ በጠራራ ፀሐይ ምንም ሊታይ የሚችል ነገር ያለ አይመስልም። አራዊቱም ቢሆን አሁን ውጪ ላይኖሩ ይችላሉ።” አለ መላኩ መጀመሪያ ሎጁን ለማየት ጓጉቶ።

ፀሐዩ ከርር ያለ ነው። እጅግም ነፋስ አለመኖሩ ደግሞ ሙቀቱን አብሶታል። አንድ ዐሥር ኪሎ ሜትር አካባቢ ወደ ውስጥ በሚሳው መሃል ነድተው አዋሽ ፓርክ ሎጅ ደረሱ። መንገዱ ጥርጊያ ቢሆንም ለመንዳት ያን ያህል አያስቸግርም። ጊዜው ከሰአት በኋላ ስለሆነም ሊሆን ይችላል ምንም ዐይነት የዱር እንስሳት ሳያዩ ነበር ሎጁ ጋ የደረሱት።

መላኩ ግመሎችና ሌሎች የቤት እንስሳት ፓርኩ ውስጥ ተመስገው ሲያይ “እኔ ምለው ሜካው ውስጥ የዱርና የቤት እንስሳቱ አንድ ላይ ተደባልቀው ነው እንዴ የሚኖሩት?” አለ ነገሩ አስገርሞትም አደናግሮትም።

“አሁን አሁን ይሄው ድርቁና የግጦሽ ሳር እጦቱ እየተደራረበ ሲመጣ እንሰራቸን እዚህ ይለቋቸዋል። በዛ ላይ በከረዩዎቹና በአፋሮቹም መካከል የይግባኛል ጥያቄም አለ አሉ። ግን በቃ እንደምታየው የቤት እንስሳቱ እዚህ ሲለቀቁ አራዊቱ ይሸሻሉ። ይህም አገር አቋርጦ የሚመጣውን ቱሪስት እንዴት መሰለህ የሚያበሳጭ።” አለ የሚያውቁት ርእሰ-በመሆኑ ገለጻቸውን በድፍረት በመስጠት።

“አልፈርድባቸውም። እኔም ብሆን እንበላ ለማየት መጥቼ ፍየል፤ ከርከርም እያለሁ ብዬ የከሳ ላም ባይ በጣም ነው የምናደደው። በዛ ላይ ለሜካውም ቢሆን ጥሩ አይመስለኝም።” አለ በግራና በቀኝ ያሉትን ከብቶች እያየ።

“ምን እሱ ብቻ የባሰ የሚያበሳጭ ስንት ነገር አለ መሰለህ።” አለ ከግቢው ስለደረሱ መኪናውን ወደ ጥላ አካባቢ እያቆሙ።

መላኩም ከመኪናው ወርዶ ኮፍያውን እያደረገ “ምን?” በሚል አይኑ ሲያያቸው

“ያው ሁሌም ግጭት አይጠፋም። ታዲያ እንዳንዴ ባንዱ ንዴት እንዱ ሜካውን በእሳት ያጋየዋል። ይህም የአራዊቶቹን መኖርያ እያመናመነው ነው።” አለና ተከታትለው እያወሩ ወደ ሎጁ አቀኑ።

የሎጁ አቀማመጥ በአዋሽ ፏፏቴ አፋፍ ላይ በመሆኑ የፏፏቴው ድምፅና ያካባቢው እንጻራዊ ልምላሜ ሽው ከሚሰው ለሰስ ያለ ነፋስ ጋር ደስ የሚል ስሜት ይፈጥራል። የሎጁ አሠራር ባህላዊ ውበትን የተላበሰ ነው። በዋናው ምግብ ቤት ውስጥ እንደ ደርብ ወደ ላይ ተወጥቶ ፏፏቴውን በቀላሉ የሚያሳይና ያካባቢውን ሙቀት ቀነሰ የሚያደርግ ክፍት የሆነ ክፍል አለው። ጥቂት ወጣት ቱሪስቶች እየቱማሣቁ ሲገናኙ ተመለከቱ። በሙቀቱም ምክንያት ጥቂቶቹ ከወገብ በላይ ልብሳቸውን አውልቀውታል። መላኩና ሾፊሩም ከወደ ጥግ ተቀምጠው ምሳቸውን በሉ። ወቅቱ የገናብ ሰላልሆነ ፏፏቴው ደክም ያለ ሲሆን ብዙም መደፍረስ አይታይበትም። ከምሳ በኋላ ወደታች ወርደው ማደሪያ ክፍሎቹን አዩ። አቶ ደምለው ብዙም የተመሰጠ አይመስለም፤ በተለይ ዋጋውን ሲሰሙ በድንጋጤ ወደ መላኩ ጠጋ ብለው፤ “ሸረ ምነው ልጄ እዚህ በረሐ ውስጥ ለማደር ይህን ያህል ብር መከሰከስ። ፈረንጆቹስ ያው አንዴ አብደዋል። አዋሽ ሰባት ስንት ጥሩ ሆቱል አለ መሰለህ፤ አሁን ይሄ ምኑ ነው እንዲህ ያስወደደው?” አለ ለአንድ ቀን አዳር የሚከፈለው ገንዘብ አልዋጥልህ ብሏቸው።

“አይደል ... እስኪ ሌሎቹንም ክፍል እንያቸውና እንወስናለን።” ብሎአቸው ወደ-አስተናጋጁ ቀረብ ብሎ “ቅናሽ የለውም እንዴ?” ብሎ ጠየቀው።

“ያው ዐሥር ፐርሰንት ቅናሽ አደርግላችኋለሁ። አሁን ጥላው በረድ ሲል በጣም ነው አካባቢው የሚያምረው።” አለ አስተናጋጁ ሊያግባባው እየሞከረ።

“እስኪ ሌሎቹንም ክፍሎች አሳዩንና እንወስናለን።” አለ መላኩ ከክፍሉ

እየወጡ፡፡

ወደ ታች ወርደው ከአፋፋ ላይ ካሉ ትንንሽ ጎጆዎች ባንዷ ውስጥ ተቀምጠው፤ ቡናና ድንች ጥብስ እዘው ፏፏቴውን ማየት ጀመሩ፡፡ አቶ ደምለውም ራቅ ብለው ሲጋራቸውን ማክሰል ጀምረዋል። ከሰሉ እየበነነ የሚጠፋ ዐመድ ሆነ እንጂ። መላኩም ዞር ዞር እያለ ፎቶዎችን ማንግትና ከፍ ያለ ቦታ ቆሞ ዙሪያ ገባውን መቃኘቱን ቀጠለ። በመጨረሻም ያለውን አማራጭ ተነጋገሩና ከተማ ሄደው ማደር ወሰኑ።

የጉዞ ዋና ውበቱ የቦታው ማማርና ማፍዘዝ ብቻ ሳይሆን አብሮ ያለውም ሰው ነው። አቶ ደምለው ሥራቸው ብቻ ሆኖ እንጂ ተፈጥሮን ዘና ብሎ ለማድነቅ ሎተሪ ቢወጣላቸውም፤ አዋሽ ይመጣሉ ብሎ ማሰብ አዳጋች ነው። አሁንም ቶሎ ሄዶ ከተማ ቀዝቀዝ ያለ ቦታ አረፍ ማለት ነው የሚረቸው። ትንሽ አረፍ ብለው አስተናጋጆቹን አመስግኖና ሒሳቡን ከፍሎ ቦታውን ለቀው ወጡ። አዋሽ ሰባት ከዚያ ብዙ አይርቅም፤ አዋሽ አርባ ከማደር የተሻለ ነው ስለተባለ ከተማዋን ዞር ዞር ብለው ካዩ በኋላ አልጋ ያዙ። መላኩ ትንሽ ለማረፍ ከቻለም የጀመረውን መጽሐፍ ለማንበብ አስቦ ወደ ክፍሉ ገባ። በረድ ሲል ወደ አዋሽ አርባ ሄደው አካባቢውን ዞር ዞር እያሉ ለማየት አስቧል።

ክፍሉ ውስጥ እንደገባ ለሰበሰበ ባለው ውሃ ሻወር ወስዶ ቀለል ያለ ቁምጣና ቲሽርት በመልበስ አልጋው ላይ ጋደም ብሎ ማሰብ ጀመረ። አባቱ ሃሰን ከመሆኑ በቀር ሌላ ምንም መረጃ ሳይዝ ፍለጋ ወደ ማያውቀው አገር መሄዱ ወፈፈነት መሰሉ ተሰማው። ባንድ በኩል ደግሞ አባቱን አገኘም አላገኘም የተወለደበትን ከተማና የወገኖቹን የአፋር ሕዝቦችን አኗኗር ማየቱም በራሱ አንድ ትልቅ ነገር እንደሆነ ነው ያሰበው። ስንቱ ምናልባት ከብዙ ሚሊዮን ዓመታት በፊት የሰው ልጅ የመጀመሪያ መገኛ ይሆናሉ ብሎ የሚገምታቸውን የቅድመሰውና ድገረዝንጀሮ፣ ዐዕም ፍለጋ አህጉር አቋርጦ መጥቶ ከርሠ ምድር ይቆፍር የለ። ሰው ከየት መጣው? ወላጅ ማነው? ምንጩስ ምንድነው? የሚለውን ጥያቄ ለመመለስ የሚፈጠርበትን እንቅጥልሽ ለመመለስ ለምንድነው እንዲህ የሚማሰነው? የሉሲን ቅሪተ ዐዕም እዚህ አፋር ከብዙ ፍለጋ በኋላ ያገኛት ፈረንጆች ነበሩ። እድሜዋንም ከሦስት ሚሊዮን ዓመት በላይ ይሆናል ብለው ገምተዋል። ኋላ ደግሞ አርዲ የተባለው ቅሪተ ዐዕም ተገኘ፤ ከ18 ዓመታት በኋላ እዚያው አፋር። እሱን ደግሞ ዕድሜው አራት ሚሊዮን ዓመት አካባቢ ሆኖታል አለ። በየአህጉሩና በየአገሩ የሰውን ዘር ምንጭ ለማግኘት ያለው ውጣ ውረድና ድካም ይህ ነው አይባልም።

መላኩም ምንጩንና የተፈጠረበትን ቦታ ፍለጋ መሄዱ ሰዋዊ ተፈጥሮው የፈጠረበት ግፊት ሳይሆን አይቀርም። የሚቆፍረው መሬት አይተረው እንጂ አቶ ሃሰንን ማግኘት የከርሠ ምድር በላይ በሕያዋን መካከል የሚደረግ ቅሪተ ወላጅ አሠሣ ነው የያዘው። ከሰላሳ ዓመት በፊት የነበረችው አሳይታ ከተማም በጣም

ልትቀየር እንደምትችል ምንም ጥርጥር የለውም። አሁን ፎቶው ላይ ያለውን ወጣት ሳይሆን ምናልባትም እስከ ስልሳ ዓመት ሊሆነው የሚችለውን አባቱን ፍለጋ ነው የሚሄደው። ስሙን ያስጠጓት ሌትም እስካሁን በሕይወት ይኖራሉ ብሎ ማሰቡ የማይመስል ነገር ነው። ቡና ቢታቸውንም ሆነ ለማቸውን አያውቀውም። የያዘው ፎቶም ምንም ያህል የሚረዳ አልመሰለውም። ሙሉ ስሙን እንኳ የማያውቀውን ሰው እንዴት ብሎ ነው የሚያጠያይቀው። ያለ ጥርጥር ብዙ ሃሰኖች ይኖራሉ። ደግሞ አፋሮች የሦስት አገር ሰዎች ናቸው፤ ጉዞም ይወዳሉ። ሃሰን አሁን አሳይታ ይኖር ይሆን? በሕይወት ያለን ሰው ቆፍሮ ማግኘት ቅሪተ ዐዕምን ከከርሠ ምድር ቆፍሮ ከማግኘት ሊከብድም እንደሚችል አሰበ። አንድም አንድ ቦታ አይቀመጥም፤ ሁለትም ለውጦቹ ዝግመታዊ ሳይሆን ቅጽበታዊም ስለሚሆኑ። በዚህ ሐሳብ ውስጥ እያለ ነው እንግዲህ ስልኩ ሲጮኸ ከገባበት ሐሳብ ያወጣው። ሰንክሳር ነበረች። ላያነግው አስቦ አነግው፡፡

“ሄይ መሌ ይቅርታ ማታ ስልኩን ማንሣት ስላልቻልኩኝ። ከሰዎች ጋር ስለነበርኩ ነው። ደግሜ ሞክሬ ነበረ። እንዴት ነበር ጉዞ? አዲሳባ ገባችሁ በሰላም?” አለች ረጋ ባለ ድምፅ፡፡

“አይደል ... እኔም እኮ ሞክርኩና በቃ በጣም ደክሞኝ ስለነበር ዛሬም ጉዞ ስለነበረኝ ዝም ብዬ ተኛሁ። እንዴት ነሽ አንቺ?” አለ ጉዞውን ቀለል አድርጎ።

“አረ ... ደግሞ የት ነው ዛሬ የምትሄደው? ሥራ የለም እንዴ? ... ወይስ የሥራ ፊልድ ነው? ምንም ሳይናገሩ መጥፋት ተጀመረ እንዴ?” አለች የምርም በመገረም ዐይነት።

“አይ ሥራ አንኳ አይደለም። ባለፈው እኮ ትንሽ ልነግርሽ ሞክሬ ነበር። አባቱ ያው አፋር አሳይታ አካባቢ አይደል የነበረው ቢያንስ እኔ ስረገዝ። እስኪ የሚሆነውን ልይ፤ በዚያውም አገራንም ማየቱ አይከፋም ብዬ ነው። ሳምንቱን ሙሉ ፈቃድ ወስጂ ነው ዛሬ የተነሣሁት።” አለ ሳይነግራት መሄዱ መብቱ መሆኑን እንድታውቀውም የፈለገ በሚመስል ድምፅ፡፡

“እኔ አላምንም። ታዲያ ምናለበት ብትናገር፤ አብረን እንሂድ እንዳንል ነው? ርግጠኛ ነኝ ማርቆስና ሶፊያ ያውቃሉ አይደል?” አለች። አንዳንዴ የምትጠይቀው ጥያቄ ምን ዐይነት ግምት ውስጥ እንደሚከታት ልብ አትልም።

“ምን ለውጥ ያመጣል? ማለቱ እነሱ ማወቅ አለማወቃቸው? ይሄ የኔ ሕይወት ነው፤ መንገሩ ያን ያህል አስፈላጊ ስላልመሰለኝ ነው።” አለ ጥያቄዋን አውቆ ሳይመልስ። ለምን እንደዚህ ውስጡ ቆጣ ቆጣ እንደሚልበትና ዝርዝር ነገሩን ከሰንክሳር ጋር ማውራት እንዳልፈለገ ለራሱም አልገባውም። እሷም የጀመረችው አካሄድ ብዙም እንደማያዋጣት ያወቀች ይመስል

"አይ መልካም ዕድል፤ በናትህ ቀላል አይደለም እኮ። ደግሞ ተጠንቅቃችሁ ንዱ። ራስህ ነህ የምትነዳው ወይስ አገር የሚያውቅ ሰው አብርሃን አለ? ደግሞ ሊፍት ምናምን አትስጥ የማታውቀው አገር እንዳይተናኩሷችሁ አለች መጨነቁን ድምፅዋ እያሳበቀ።

"እ...ምም በሹፊር ነው የምሄደው። እኔም አፋሬ ስለሆንኩ አገሬ ነው። አትጨነቁ ያን ያህል መንገደኛ አንተናኩልም" አለ ትንሽ ማት እያለ።

"አይደል? እኔ የምልህ ግን ሰሎሜ ነገ ማታ እንደምትገባ አላወቅሁም እንዴ?" አለች ሳታስበው ነገሩ ብልጭ ሲልላት።

"እምም ... አ ነገ ነው የምትገባው? ጥሩ ነው። ያው እኔ ግን ከሳምንት በኋላ ነው አዲሱ የምመለሰው።" አለ ነገሩን ሳያካብድ ስለ አንድ በሩት ስለሚያውቀው ሰው እንደሚያወራ ያህል። ስለ ሰሎሜ ማውራቷ እንደ በፊቱ ምንም ስላላበቀጣው ገርሟት ትንሽ ድፍረት አግኝታ። "መሊ ቢያንስ ግን አየህ ወንድሟን ነው እከ ያጣችው፤ ደግሞ ምንም ቢሆን ቤተ ሰብም አለ፤ እንደዚህ ጥፍት ስትል ጥሩ አልመሰለኝም። እኔንጃ አንተ ታውቃለህ። ቢያንስ ፊትህን አስመትተህ የፈለግኸውን ማድረግ ትችላለህ።" አለች አሁንም የሚለውን ባለማወቅ።

" በናትሽ ሰንኪ ነግራሽ ነበር እኔ ስለዚህ ጉዳይ ማውራት አልፈልግም... እኔ ለቤተሰብ ፊት ለማስመታት ምናምን ብዬ ኑሮዬን አላመሳቅልም። አንድ መላክ ነኝ። አሁን ሌላ የምናወራው ነገር አለ?" አለ የድምፁ አወራረድ እየተቀየረ።

"አይ ይቅርታ ... ላበላጭህ ብዬ አይደለም ስለጨነቀኝ ነው ነገሩ። መቼ ትመለሳለህ ታዲያ?" አለች ነገሩን ለማብረድ እየሞከረች።

" እኔ እንጃ ... ያው እንደቀናኝ ነው፤ ወይም እንዳልቀናኝ ልበል መሰለኝ። ሳምንት ምናምን። ስመጣ እደውልልሻለሁ። እዚያ የሰልኩም ሲግናል ያን ያህል ላይሆን ይችላል" አለ አልጋው ላይ እያለ በመቁነጥነጥ ሰሜት። "እኔም እጸልይልሃለሁ። አይዘን ጉድ ላክ። ይቅርታ ግን አንድ ጥያቄ ብቻ፤ ሰላንተ ከጠየቀችኝ የት እንዳለህ መንገሩ ችግር አለው?" አለች የሰሎሜን ስም መጥራት የመላኩን ቁጣ የሚቀሰቅስ ይመስል።

"ሰንኪ ነገርኩሽ እኮ አንቺ ስለ እኔ የምታውቁውን ሁሉ ልትነግሪያት ትችላለሽ። እኔ አያገባኝም። እም ... ም ... እኔ የምናረው ኑሮ እኮ ድብቅም አይደለም። ሁሉም ነገር በቀን የሚደረግ ነው... ግልጽ ነው?" አለ አሁንም ባልተረጋጋ ድምፅ።

"እሺ እሺ ያው ለማረጋገጥ ብዬ ነው" አለች። ቀጥሎም ትንሽ ነገሮችን አውርተው ስልኩን ዘጉት። ማርቆስ ጋ ደውሎ አወራና ለመተኛት ቢሞክርም፤

እንቅልፍ ሊወስደው ስላልቻለ ተነሥቶ መስኮቱ አካባቢ ቆሞ አላፈ አግዳሚውን ማየት ጀመረ። በዋናው መንገድ በኩል ሆኖ የከሰንት በኋላ ጥላ ያለው ክፍል ስለነበር እይታው ደስ ይላል። አልፎ አልፎ ባህላዊ ልብስ የለበሱና ጊሊያቸውን የታጠቁ ወጣት ያካባቢው ተወላጆችም ስድስትና ሰባት ሆነው ሲያልፉ ይታያል። ብዙው ሰው ግን ከተሜ ነው። ከባሻገር ደግሞ ከተማዬቱን ያቀፈው ተራራ እንዳች ግርማ ተጉናጽፎ ተከፍሶአል። እንዴ አሳይታ፤ እንዴ አዲስ አበባ በሐሳብ ሲገጥጥገው ቆይቶ አሁንም የማያርፈውን ስልክ ከሐሳብ አወጣው። ማራ ነበር የደወለችው። ምንተስናት ከጥቂት ቀናት በፊት ወደ አሜሪካ እንደተመለሰና እየጠጣና የሆነ ያልሆነ ነገር እያለ እንደሚረብሽ ነገረችው።

"የፍቺ ሂደቱን ጀምራለሁ። በዚህ ከቀጠለ ፖሊስም መጥራት ሳይኖርብኝ አይቀርም። በቃ ልጆቼንም መከራቸውን እያሳያቸው ነው። የሚሠራውን ነው ያሳጣው። ገንዘቡንም እያወጣ እየበተነ ስላስቸገረኝ ሌላ የራሴን አካውንት መክፈቴም ጭንቅላቱ ላይ ወጥቶበታል።" አለች ድምፅዋ ቁጣዋን ሳይደብቅላት።

"እኔ ምልሽ ማሪ ምንድነው አሁን እሱ የሚፈልገው? ማለቴ ትዳሩን ይፈልጋል ወይስ ምን አድርጎ ነው የሚልሽ?" አለ ግራ የገባው መላኩም።

"እኔንጃ መሊ። የውልህ ጥፋቱን አምኖ ይቅርታ መጠየቅ ውርደት ነው የሚመስለው። ሁሉ ሰው የሱ አሽከር ነው የሚመስለው። ከተጋባን ጀምሮ ይቅርታ የምትል ቃል ካቆ የወጣችበትን ጊዜ አላስታውስም። እንዲያውም ባለፈው ካንተ ጋር ሲያወራ ይቅርታ ሲጠይቅህ ገርሞኝ ነበር። አሁን በቃ ባቻውም ስልችቶኛል።" አለች።

"ምን ብሎ ነው የሚዝተው? ማለቴ አንቺ ላይ ነው ወይስ?" አለ መላኩ።

"በቃ ምን መላ አለው መሰለህ። ያው ቀናተኝነቱክ አያድርስ ነው። ልክ እንደ ጨዋ በቃ ደርሶ የት ገባሽ የት ወጣሽ ነው። እሱ ብቻ ሳይሆን ፍቺውን የምትጥል ከሆነ ሕይወቴን መላ የሚጸጽተኝን ነገር እንደሚያደርግ ነው የሚቀጣጥረው። አንዳንድ የሦስት አመት ሕፃን ነው የሚመስለህ። በምን ቀን ከሱ ጋር እንደተጉዳኝህ ነው ዕድሊን የምረግመው።" ብላ ማልቀስ ስትጀምር መላኩም ተነሥቶ ቁጭ አለና እሷን ማጽናናቱ ብዙ ደቂቃ ወሰደበት። የቻለውን ያህል አበረታታለችና አጽናንቶአት ስልኩን ዘጉት።

ጥላው በረድ ሲል ጀምበር ከመጥለቁ በፊት አዋሽ አርባን ዞር ዞር ብለው ለማየት፤ የተሻለ ምግብ ቤት ካለም ራት እዚያ ለመብላት ሄዱ። ከፍተኛው ቦታ ብዙም አልፍ ሳይሉ ወደዚያው የሚሄድ አንድ ያካባቢው ተወላጅ የሚመስል ሰው ሊፍት ጠይቆአቸው ጫኑት። ሰውዬው ፀጉሩ ለጫ ቢሆንም ጭብርር ብሎአል። ጉንጩ በጫት ተወጥሯል። በእጁም አንድ የቲጀመረ ትንሽ ጥቅል ይዟል። ዐይኖቹ ቀልተው ደፍሮሰዋል። እጁን ጳያወናጨፈ ሲያወራሸቸው የተቆጣ ያስመስለዋል።

በየመሃሉ ደግሞ ሲሥቅና ፈገግ ሲል ሌላ ሰው ይመስላል። አጠገቡ ከተቀመጡት እሽግ ውሃዎች መውሰድ እንደሚችል ጠየቀና አንድ ላስቲክ ውሃ ወስዶ እዚያው መገንጨት ጀመረው። በሱት ግራ ያለው ትልቅ ሕንጻ የሚካናይዝድ ጦር ማሠልጠኛ መሆኑን ነገራቸው።

ከተማዬቱ ውስጥ ትንንሽ ቡና ቤቶች፣ በር ላይ የተኩለኩሉ ሴቶች፣ ከጅቡቲ ዕቃ ጭነው የመጡና ወደዚያውም የሚመለሱ ከባድ መኪኖች ናቸው በብዛት የሚታዩት። እገሊት ቡና ቤት ወይም ምግብ ቤት ሻወር አለ ይላሉ ብዙ ቤቶች ላይ ያሉ ማስታወቂያዎች። አለበለዚያም እገሊ ጋራጅ የሚሉ ሰፋፊ ግቢዎች ናቸው ቀልብ የሚሰቡት። ባዋሽ ሰባትና ባዋሽ አርባ መካከልም ባለው እሾሃማ ሜካ ውስጥና በመካከል ከብቶቻቸውን የሚነዱ ሕፃናትና ሴቶች በብዛት ይታያሉ። እዚህ አካባቢ ሰው ለመዝናናትና ለማረፍ ምን ማድረግ ይችላል? የሚል ጥያቄ ሲያሰብ ምንም አልመጣለትም። ከዚያም ዞር ብሎ የተሳፈረውን ሰውጮ ጥያቄውን ሊጠይቀው ሲል፣ ሰውዬው በመቃም እየተዘናና መሆኑን ዐውቀና ለራሱ ፈገግ አለ። በዚህ መሃል ሰውዬው መውረድ እንደሚፈልግ ተናግሮ አመስግኖአቸው ሄደ። እንመላኩም በከተማዬቱ ሜፍ ላይ ደርሰው ወደ አዋሽ ሰባታቸው ተመለሱ።

በርግጥም ካለመሥራት እኩል በትክክል አለመዝናናትና አለማረፍም የሰውን ጭንቅላት ምን ያህል እንደሚገዛ ብዙ ሰው ልብ የሚል አይመስልም። ሜት በመቃም ወይም ዘወትር በመጠጣት ለመዝናናት መሞከር ለአእምሮ ጤና ላይሆን ሜናን የሚፈጥር ሱስ እንደሚሆን ግልጽ ነው። ለምሳሌ ሜት የሰውን አእምሮ አሠራር ሊያውኩና ሱስንም ሊፈጥሩ የሚችሉ ኬሚካሎችን ያያዝ ቅጠል ነው። ካቲኖን እና ካቲኖል የሚባሉ ንጥረ ነገሮች የሰውን ስሜትና መንግሣት ከፍ በማድረግ ምርቃናን በመፍጠር በሱስ ከጠመዱ በኋላ ቃሚውን ሜቱን ካላገኘ መንቀሳቀስ የማይችል ጥገኛ ማሽን ያደርገዋል። በሃራራና ምርቃና መካከልም እየዋገቀ ቆይቶ በፍጻሜው ውድ የሆነ አእምሮው ከጥቅም ውጪ ወደ መሆን ሲመጣ የጀዝባነትን ጎራ ይቀላቀላል። ከዚህም በተጨማሪ በሜት የተፈጠረውን ምርቃና ለማገዝ ማጨስ የተለመደ ሲሆን ያንን የናረ ስሜት ለማርገብ ደግሞ መጠጥ የግድ ይላል። ሌሎች መጠጥ የማያዘወትሩ ሰዎች ደግሞ እንደሃሺሽና የእንቅልፍ ኪኒን ዐይነት መድኃኒቶች ሱስ ሳያሰቡት ከሜቱ ጋር በተጣማጅ ይጠናወታቸዋል። ይሄ እንግዲህ በጥርስ፣ በጨንፈርና በኪስ ላይ የሚፈጥረው በሽታ ሳይቆጠር መሆኑ ነው። ሰዎች በሚቅሙበት ጊዜም የጊዜ ባቡር አፈጣጠኑ ስለሚቀየር በብዛት የሚቅሙ ሰዎች በዕድሜያቸው ላይ ቁማር መሣራታቸው አይቀርም። እንኳን በሜት ታግዞ እንዲሁም ባህላችን የጊዜ ዐር ነው።

ባንድ ወቅት በጥቂት የሃገሪቱ ክፍሎች ብቻ ከሃይማኖታዊና ባህላዊ ወግ ጋር ተመጥኖ ለግልጋሎት ይውል የነበረው ሜት ዛሬ ከጥቂት ያገሪቱ ክፍሎች በቀር እስከ ዳር አካሉ ማየቱ አሳዛኝም እስፈሪም ነው። ከናዝሬት አስካዲስባ ባለውም አስፋልት ዙሪያ ዘመናዊ ቃሚዎች መኪኖቸውን ደርድረው እየሰበኩ

ሲዝናኑ ማየት ችግሩ ገና ፋሽን እንጂ ፍርሀት እንዳልፈጠረ ያሳያል። ከባለሥልጣን እስከ ነጋዴ፣ ከምሁር እስከ ሥራአጥ፣ ወንድና ሴት ሳይባል በሜት አባዜ ተይዘው አለመቃም የሚያሳፍርበትና እንደ ሞኝ የሚያስቆጥርበት ጊዜ ላይ መድረሳችን ነበር ማሳፈር ያለበት። ቡናን የሚቀናቀን የውጭ ምንዛሪ አምጪ ተክል መሆኑም ከኮሎምቢያ ኮከንና ከአፍጋኒስታን ሄሮይን የኛንስ ሜት ሕጋዊ ከመሆኑ በቀር ምን ይለየዋል።

ቴክኖሎጂው በኖረን ኖሮ ሜትም ወግ ደርሶት በከንድ የሚወጋና ባፍንሜ የሚሳብ የተጣራ ካቲኖን ሳይሆን አይቀርም ነበር። በምግብ ራሱን ያልቻለ ሕዝብ ዐረ አእምሮ የሆነ ተክል በየአገሩ እንደ ቁምነገር ሲልክ አእምሮ በሰነት እንጂ እድገት ሊሆን አይችልም። በየከተማው እንደ አሸን የፈለጉት የሜት ቤቶች የትውልዱን አእምሮ ለመግደል እንደተቋቋሙ መርዝ ቤቶች እንጂ የአገርንም ሆነ የሰውን ሕይወት በምንም መንገድ ሊረዱ እንደሚችሉ በዚነሶች ሊታዩ አይገባም። ሜት መቃም ከአእምሮ ሕመም ጋር በከፍተኛ ደረጃ መያያዙም በሰው አንጎል ውስጥ ገብቶ ከሚፈጥረው የኬሚካል መዛባት ጋር በቀጥታ የተያያዘ ነው። የተወሰኑ ሰዎች እየቃሙ አእምሮአቸው በሽተኛ አልሆነም ማለት በሚያዳልጥ መሬት ላይ ትናንት የሄዱ ሰዎች ወድቀው ስላልተሰበሩ ዛሬ ሰውን ሁሉ አስልፎ በጭቃው ላይ እንደሚሰረጥ የሚቆጠር ነው።

እንደኛ አገር ባለ አንድም ከሱስ የማገገሚያ ሆስፒታልና ማእከል በሌለበትና የህክምናው ዋጋ ለሰለጠኑትም አገሮች ወገብ ሰባሪ ሆኖ እያለ እንደ ሜትና ሃሽሽ ዐይነት አደገኛ ዕዎች ዕድሜያቸው ባልደረሱ አዳጊ ሕፃናት ሳይቀር እንደ እንጀራ ሲበላ ማየቱም መንግሥትን ብቻ ሳይሆን የትውልድ ኅላፊነት አለብኝ የሚል ሰውን ሁሉ ተጠያቂ ያደርጋል። እንኳን እነዚህ አደገኛ ዕዎችና አልከሆልም ቢሆን ዕድሜያቸው ለጋ በሆነና አእምሮአቸው በማደግ ላይ ባሉ ወጣቶች እንዳይወሰድ ሕጋዊና ማገበረ ሰባዊ ከላላ ያስፈልጋል። ለዚህም በየሆቴሉ ጨቅላ ተማሪዎችን የሚያማልሉ የቀን ፓርቲዎችና የየሰፊሩ ጠላና ካቲካላ ቤቶችም ትልቅ ግፍ በትውልድ ላይ እየሠሩ መሆኑ ተገልጦ መነገር አለበት። ይሄ ሁሉ አሁን በመላኩ አፍ አይነገር እንጂ እሱው ሁሉም ከጓደኞቹ ጋር የሚሟገቱበት፣ የሕዝባችንን አእምሮ የበላ የቀን ጅብ ሆኖ ያገኘው ጉዳይ ነው።

* * *

መላኩና ሾፊሩ ምሽቱ ላይ መኪኖቸውን አቁመው ከተማ ውስጥ ሲዞሩ ነበር ያመሹት። አዋሽ ሰባት ደመቅ ያለች ከተማ ስትሆን ማታ ላይ ደግሞ መንገዱ ሁሉ በከባድ መኪና ተሞልቶ መጠጥ ቤቶቹም በደብዛብ ብርሀናቸውና በደማቅ ሙዚቃቸው ተሸቀርቅረው እዚህ ግቡ ይላሉ። በበረሐ ሲንከራተት የዋለው የከባድ

መኪና ሾፈርና ረዳት ደግሞ በተዘረዘሩ ቢራ ሲደነገገ ያመሸና በሙቅ ገላ ታቅፎ ያድራል። በዚህም መልክ ነበር በሃገራችን ኤይድስ ብዙ ሰው ለመቅጠፍ ያለምንም ክፍያ ካገር አገር ብቻ ሳይሆን ከቡና ቤት ወደ ትዳር ቤትም የተሳመተው። በጉዳዩ ብዙ ጊዜ ሴትኛ አዳሪዎች ላይ ጣት ቢጠቆምም፤ ገንዘብ እየከፈሉ ካይረሱን የሚሸምቱት ወንድኛ አዳሪዎች ግን የችግሩ ዋነኛ አንጓገሮችና አራቢዎች መሆናቸው ተወቃሽ ሊያደርጋቸው ይገባል። ወንድኛ አዳሪ የለም ለሚሉ ብቻዋን የምታድር ሴት ሴትኛ ዐዳሪ ሳይሆን ሴት ወይዘሪት ብቻ ነው የምትባለው፤ አግብታ ሴት ወይዘሮ እስክትሆን። የከፈለ ሳይሆን የተከፈለው ነው ስድቡን የሚሸከመው ካልተባለ።

የበሉት ራት እንደ ነገሩ ነበር። እጅግም ሰላራባቸው አልተጨነቁም። መላኩም አንድ ሦስት ጊዜ ጐርሶ ነበር የተወሰነ። ከዚያ ሲወጡ ደግሞ መንገድ ላይ የሚጠበስ እሸት በቆሎ አግኝተው እሱን እየበሉ እግራቸውን እስኪደክማቸው ዞሩ። መላኩ እስካሁን ቀርቦ ያናገረው ያካባቢው ሰው ባይኖርም፤ ወዲያ ወዲህ መሆኑ ራሱ ደስታን ፈጥሮበታል።

በማግሰቱ አረፋፍደው ቁርስ በልተው የመኪናውን ነዳጅ እስካፉ ሞልተው ወደ አሳይታ ጉዞአቸውን ጀመሩ። ደገና መኪና ስለያዙ ምሳ ሎጊያ ላይ በልተው ቀስ ብለው ካሰር ሰዓት በፊት አሳይታ እንደሚገቡ ገምተዋል። ረፋዱ ላይ አየሩ ያንንም ያህል ስለማይሞቅ መስኮቶቹን ከፍተው ነፋሱን እየተቀበሉ ነበር የሚነዱት። መላኩ ከመኪናው የሚወጣው የቀዝቀዝ አየር አይስማማውም። በቀላሉ አፍንጫውን ያሳክከዋል። እፍንም ያደርገዋል። ስለዚህም አማራጭ ካላጣ በቀር አይጠቀምም። ከጅቡቲ የሚመጡት ከባድ መኪናች ብዛትና ክብደት ይሆናል አስፋልቱ በማማሽ ተጐረባብጧል። ወደ አዲሳባ የሚሄደው አቅጣጫ መንገዱ ተጠረማምሶና ጐረባብጦ ይታያል። ወደ ጅቡቲ የሚወስደው መንገድ አሁንም አዲስ የተሠራ ይመስላል።

“አይገርምህም በአንድ ጊዜ ተሠርቶ ከወዲያ ያለው መንገድ እንዴት እንደተበላሸ። ካቅሙ በላይ እኮ ነው እየሠራ ያለው። ወይ ደግሞ በየጊዜው ቢያሳድሱት ምናል? እነሱ እኮ ያንኛውን በኩል ሲሸሹ ስንት ሰው መሰለህ የሚያልቀው” አሉ አቶ ደምለው አንድ ከባድ መኪና አጥብቦባቸው ሲመጣ ወደ ዳር ወጥተው ካለፉ በኋላ።

“በጣም ነው የሚገርመው። ጭነቱ ነው እንዲህ ያጐረባበጠው ማለት ነው?” ብሎ መላኩም እጅግም ልብ ያላለውን መንገድ በማየት ተገረመ። ወዲያው ነገሮችን ማሰብ የሚወደው የመላኩ አእምሮ ነገሩን ማውጠንጠን ጀመረ። ነገሩ ወደ አገር ውስጥ የምናስገባው ወደ ውጪ ከምንልከው ምን ያህል እንደሚበልጥ የሚያሳብቅ መሰለው። በተጨማሪም ዕቃ ተሸክመው ከወደብ ወደ መሃል አገር

የሚመጡት መኪናች ሲመለሱ ደግሞ ባዶአቸውን እየተንኳኩ ወደ ወደብ ሲሄዱ የሚባከኑትን ነዳጅ፤ የሰው ጉልበትና ጊዜ ማሰብ ዘገነነው። አገራችን የተሻለ ስታድግ ሁሉም መንገዶች እኩል ያረጃሉ፤ ከዚያም ሌሎች ከኛ የሚፈልጉት ነገር እየበዛ ሲሄድ ደግሞ ወደ ጅቡቲ የሚወስደው መንገድ ቀድሞ ሲበላሽ ታይቶት ለራሱ ፈገግ ሲል።

“ምን ሰው እኮ ስግብግብ ሆኖ ካቅሙ በላይ እየጫነ ነው እንዲህ መንገዱን ያለዕድሜ የሚያስረጃው?” አሉ አቶ ደምለውም ነገሩን ከጭነት ብዛት ጋር አያይዘው።

መላኩም የመንገዳችን ጥራት ምን ያህል እንደሆነም ሸክሙ እንደሚያጋልጥ እያሰበ ሳለ መኪናቹ ፍጥነታቸው እየቀነሰ በኋላም ጭራሹን ቆመው አንድ ሃያ ደቂቃ ቆይተው ሲሄዱ ከፍተኛ ክብደትና መጠን ያላቸው ትራክች እያለፉ በተፈጠረው የመንገድ ጥበት የተፈጠረ ችግር እንደሆነ አወቁ። መንገዳችን ክብደትን ብቻ ሳይሆን ስፋትንም ለማስተናገድ ገና እንደሆነ ተረዳ። ባንድም በኩል ያለው መንገድ መበላሸቱ ከድሮው ይልቅ ብዙ ነገሮችን ማስገባት መቻላችን የመግዛትና የመጠቀም አቅማችን መጨመሩን ማሳየቱ ነው ብሎ በውስጡ ተጽናና። ባለፈው ሰዎን ያነበበው አንድ ጽሁፍ ትዝ አለው። ጽሁፉ እንደሚለው ቻይና ከአፍሪካ ጋር ባደረገችው የንግድ ልውውጥ ያስገባችው ገንዘብ ከከፈለችው ጥሪት በሰባት ሰምንት ዕጥፍ እንደሚበልጥ ነው። ሸቀጡ በዋጋው ልዩነት እንጂ በብዛቱም ሳይሆን ይችላል የተበላለጠው። ዋጋን የሚጨምረው ደግሞ ጥሬ ዕቃ ላይ የሚጨመረው የሰው አእምሮ ነው። ለዚህ ነው ከሃያ ጥሬ የበግ ቆዳ ይልቅ ከብጣሽ ቆዳ የተሠራች የገንዘብ መያዣ ቦርሳ በዋጋ የምትበልጠው።

ጥቂት ትንንሽ ከተሞችን እያለፉ ገዋኔ እስኪደርሱ ያየው የከሰል ብዛት እንደ ድንጋይ ከሰል ከመሬት የሚወጣ እንጂ ዛፍ ተቃጥሎ የከሰል አይመስልም። ይሄን ሁሉ ከሰል ለማምረት የሚበቃ ጫካ አፋር ውስጥ ይኖራል ብሎ ማሰብ አልቻለም። ምክንያቱም አብዛኛው መንገዱን ተከትሎ ያለው እስካሁን ያየው አካባቢ በረሐ ስለሆነ ነው። አንዳንዱ ከተማ መንገዱ ሁሉ ጠቁሮ ከሰል መስሎአል። በገዋኔና በሌሎች ትንሽ ውሃ ባላቸው አካባቢዎች ሲያልፉ አካባቢው ሁሉ ባንድ አረንጓዴ ይሆናል። ይህም የውሃን ኅይል ይናገራል። ርግጥም ውሃ ሕይወት ነው። ከዛ በተጨማሪ ባለፉባቸው ከተሞች ሁሉ መንገዱን ተከትለው በተሠሩት ቡና ቤቶች ደጃፍ ላይ እጅብ ብለው የተቀመጡ ወጣቶችና አካባቢውን የሞሉ ልጆችን እያየ ሕይወት ለነሱ ምን እንደምትመስል ለማወቅ ቢጓጓም ቆመው ያንን ለመመራመር ጊዜም አላገኘም። ወደ አፋር ከመሄዱ በፊት ሊያዋራቸው የሞከራቸው ስለ አፋር ያውቃሉ የተባሉ ሰዎችን ሊያገኛቸው ስላልቻለ ጥቂት የራሱን ጥናት ለማድረግ ሞክሯል። ግን ያንን ያህልም ጥልቅ የሆነ የተጻፈ ሥራ ማግኘት አልቻለም።

ከገዋኔ ሊወጡ ሲሉ ሁለት ጀሪካን የያዘ አንድ መካከላኛ ዕድሜ ላይ ያለ አፋሬ ሊፍት እንዲሰጡት በመማጸን እጁን ሲያውለበልብ “ይዘነው እንሂድ እንዴ?” አለ መላኩ፡፡

“አረ ልጄ ይሄኔ እኮ ከዛው አቅጣጫ ነው የመጣው። እነሱ መኪና ወደሄደበት ሁሉ መሄድ ነው የሚፈልጉት። ደግሞ ከፈለገ ስንት አገር ቂጥ ይዘኸው ሄደህ ውረድ ስትለው መልሰኝ ብሎ ያፈጥብሃል። እምቢ ካልክ ደግሞ ችግር ነው። እንዲሁ በሰላም ብንሄድ ይሻላል። አላየኸውም የትናንቱን ሰውዬ የሚወርድበት ቦታም ሆነ የሚሄድበት ምክንያት አልነበረውም እኮ።” አሉ ፍጥነታቸውን ሳይቀንሱ።

“አይ አንዳንድ ሰዎች እንደዚያ ሊያደርጉ ይችላሉ። ሌሎቹ ግን እንደማንኛውም ሰው ተቸግረው ነው ሊፍት የሚለምኑት። አንድ ከአፋሮች ጋር ብዙ የኖረ ወዳጄ እንደነገረኝ አፋሮች ወዳገኙበት አቅጣጫ ያለውን እድል ተጠቅመው የሚሄዱት ሽርሽሩን ወደው ሳይሆን በየትኛውም አቅጣጫ ቢሆን ሊጠይቋቸው የሚፈልጉ ዘመድ ወዳጆች ሰላላቸው ነው። ግን በቦታ ርቀትና በተለያዩ ምክንያት ይህንን ለማድረግ አይችሉም። ስለዚህ ወደምስራቅም ሆነ ወደ ምዕራብ ቢሳፈሩ ይህንን አላማቸውን መፈጸም ይችላሉ። በባህላቸው በጣም የሚቀራረቡና ለማህበራዊ ሕይወትና ዝምድና ትልቅ ቦታ የሚሰጡ ህዝቦች ናቸው። ደግሞ ሰው ዝም ብሎ አፋሮችን ከመሬት ተነሥተው እንደሚተናኩሉ ስለሚያስብ ነው እንጂ ጥሩ ያረገላቸውን የሚጎዱ አይመስለኝም። አሁን ያለፍነውን ሰውዬ እኔም እያወራሁት ብሄድ ደስ ይለኝ ነበር።” አለ ነገሩን መላ በመላ እንዳልተሰማግበት በሚገልጽ ድምፅ።

“ይገርማል ልጄ! እኛ እኮ በቃ ሲባል የምንሰማውን ነው። እዚህ ብዙ የሠሩ ሰዎች የሚሉትን ነው እንጂ እኔ እንኳን ምንም አጋጥሞኝ አያውቅም። ለነገሩ እኔም አሳዝኖኝ ነበር። ይሄኔ ያን ያህል ሸክም ተሸክሞ እኮ የትዬ ለሌ መንገድ ይሆናል የሚሄደው” አሉ እሳቸውም ነገሩን አለሳልሰው። እያወሩ እያለ አንድ ሰው ትላልቅ ነጫጭ ነገሮች ይዞ እጁን እያነሣ አይተው ጠጋ ሲለት የሰጎን ዕንቁላል ነበረና የሰጎን ዕንቁላል አይቶ የማያውቀው መላኩ ሊገዛው አቆመ። ዋጋውን ሃያ አምስት ሃያ አምስት ብር ብሎ ድርቅ ስላለ ደፍን አምሳ ብር ሰጥቶት ጉዞአቸውን ቀጠሉ። ሰውዬውም በደስታ ተምነሽንሽ ከአስፋልቱ ወጥቶ ጉዞውን ቀጠለ። ምንም አማርኛ ስለማይችል ምንም ማውራት አልቻሉም ነበር። የለበሰው ባህላዊ ልብስ ጽድት ያለና ቁመናው የሚያምር ጠይም ሰው ነው። መፋቂያው ባፋ፣ ሚዶውም ፀጉሩ ላይ እንደተሰካ ሲያየው መላኩ ዐብሮት ፎቶ ለመነሣት አሰበ። ግን ቋንቋ ግድግዳ ሆኖባቸው ተላለፉ።

ሚሊ እስኪደርሱ ጥቂት ሰዎች ሊፍት ቢጠይቁዋቸውም የአቶ ደምለውን

ሐሳብ ላለመቃወም ብሎ ስላካባቢው ያለውም ዕውቀት ውሱን ስለሆነ ዝም ብለው ጉዞአቸውን ቀጠሉ። ወደ ሚሊ ከተማ ሲታጠፉ ደሴ የሚለውን ምልክት ሲያይ፤ “እንዴ በደሴም ይመጣል እንዴ? ከዚህ ደሴ ምን ያህል ይርቅ ይሆን አቶ ደምለው?” አለ ያልጠበቀው ነገር ሆኖበት፡፡

“ትንሽ የጠጠር መንገድ አለው እንጂ በባቲ አድርጎ ደሴ የሚሄድ መንገድ አለ። አንድ ሁለቱ መጥቼበታለሁ። መቶ ሰማንያ አካባቢ ነው። ያምራል ያው መንገዱ አስቸጋሪ ስለሆነ እንጂ። በዚህ መኪና ግን ምንም ችግር ያለው አይመስለኝም።” አሉ እንቁላሎቹ ላይ ጃኬታቸውን ጣል እያደረጉ። መላኩ ልብም አላላቸውም ነበር።

“እንደሱማ ከሆነ ስንመለስ ወይ ደሴ አድረጎ በዚያው ወዳዲሳባ እንገባለና” አለ። መንገድ ሲሄድ መደጋገም አይወድም መላኩ፤ ስለዚህ ደስ ብሎታል።

“ጥሩ ነው ከደሴም አዲሳባ ሄደህ ካላውቅህ መንገዱ ዳገት ቱልቱለት ቢበዛውም ደስ ይላል። ካራት መቶ ኪሎ ሜትር አይበልጥም።” አሉ ነገሩ እንዲያውም የተሻለ አማራጭ እንደሆነ በማሰብ።

ካንድ ሰዓት በኋላ ሎጊያ ሲገቡ ሁለቱም ርቦአቸው ስለነበር ለምሳ ቸኩለዋል። በተለይ አቶ ደምለው ቡናና ሲጋራ ጠምቶአቸዋል። የተሻለ ምግብ የት እንደሚገኝ ጠይቀው ወደዚያው ሲሄዱ ብዙ መኪናች ቆመው ያገኙበት ሆቴል ብዙም ሳይጨነቁ ገቡ። ቤቱ ሰፊ አብዛኛው ሰው የፍየል ጥብስ የሚበላበት ቤት ነው። እነሱም እጃቸውን ታጥበው ከተቀመጡ በኋላ ልትታዘዝቸው የመጣቸውን ልጅ እግር ወጣት ትንሽ አዋርተዋት ደረቅ የፍየል ጥብስ እዘዙ። ከምሳው በኋላ ሌላ ቤት ሄደው ቡና ከጠጡ በኋላ ትንሽ አረፍ ብለው ወደ አሳይታ መንገድ ጀመሩ። አዲስ በመገንባት ላይ ያለው የክልሉ ዋና ከተማ ሰመራ ከሎጊያ ብዙ አይርቅም። ከተማዋ ባዳዲስና ባላለቁ ሕንጻዎች የተሞላች ሲሆን ገና ዛፍና ሰው እምብዛም ስለሌለባት ካምፕ ካምፕ እንጂ ከተማ ከተማ አትሸትም።

ብዙ ከተሞቻችን አስፋልት ተከትለው በተጀመሩ መንደሮችና የንግድ ቤቶች ላይ ያለጥላን የተሠሩ ስለሆነ ቶሎ ከተማ ቢሆኑም ከተማ ሳይሆኑ ነው የሚያረጁት። ሰመራ ግን በቂ ውግና መሠረተ ልማቶችን ካገኘች፤ ምናልባትም በኢትዮጵያ ውስጥ ምርጥ ከሆኑ የብረሐ ገነቶች አንዷ ሳትሆን እንደማትቀርና በተለይ የዩኒቨርሲቲው እዚህ መሆን ትልቅ ተጽዕኖ እንደሚያመጣ መላኩ አሰበ። በረሀነቱም ሆነ ያካባቢው ደረቅነት ከላስቬጋስ አይብስም። ቁማር ላስቬጋስን የዓለም የመዝናኛ ማእከል ካደረጋት፤ ሰመራም የራሷ ማንነትና በፈጠራ ፤ ሎታቸው የተካኑ ልጆቿ ከተደበቁበት ሲወጡ፤ ማን ያውቃል የዓለም ሕዝብ የሚገርፍባት የአፋር ከተማ ትሆን ይሆናል። መላኩ ይህንን አስቦ ሳይጠግብ ዋናውን መንገድ ትተው ወደ ሕሳይታ በሚታጠፈው መንገድ ገቡ።

መንገዱ ውጭ ያለ ሲሆን ምንም መዚና አይታይም። ከግራና ከቀኝ ያለው ለጥ ያለው አሸዋማ በረሐ ዐይን ያደክማል እንጂ ታይቶ አያልቅም። እያለፉ እያለፉ ትንንሽ የአፋር መንደሮች ይታያሉ። መንደሮቹ ከመንገዱ ብዙም አይርቁም። ቤቶቹ በቀላሉ የሚፈርሱና የሚሠሩ ሲሆኑ እንደተለመደው ቤት ሳሎንና መኝታ ክፍሎችም ሆነ በቂ መስኮት የላቸውም። ከልጆች በቀር ትልቅ ሰውም የሚያስቆሙም አይመስልም። ኩሽናና መታጠቢያ ቤት፣ ቤተመጻሕፍትና ቢሮ እዚህ የሚታሰቡ አይደሉም። ከቦታ ቦታ እየተዘዋወሩ የሚኖሩ ሰዎች ቤት ዋነኛ መለያው ፈርሶ የሚሠራ ተንቀሳቃሽ መሆኑ ነው። ውስጡ ግን እምብዛም የሚያንቀሳቅስ አይመስልም። ቤቱን መሥራትም ማፍረስም የሴቶቹ ሥራ ነው። በዚህ በረሐ እንደዚህ ዐይነት ቤት ውስጥ እንዴት እንደሚኖር ለመላክ ሊገባው አልቻለም።

መንገዱን ግራና ቀኝ ያጠረው ተክል ከናዝሬት ከወጣ ጀምሮ ቢያየውም፣ እስከአሁንም ምን እንደሆነ አላወቀውም። ግመሎችና ፍየሎች ተንጠላጠው ሲበሉት አይቶአል። በጣምም ትልቅ ዛፍ ባይሆንም አልፎ አልፎ መጠነኛ ግንድና ቅርንጫፎችን አውጥቶ አይቶታል። የገረመው ነገር በቃጠሎው በረሐ ውስጥም ሳይቀር እንደለመለመ ያለ ብቸኛ ተክል እሱ ብቻ መሆኑ ነው።

“ይሄ ተክል ምንድነው የሚባለው? ሌላ አካባቢ አይቼው አላውቅም።” አለ ወደ አቶ ደምለው ዞሮ።

“ስሙን አላውቀውም ልጄ፣ ግን በደርግ ጊዜ ነው አሉ አንድ የእርሻ ምርምር ባለሙያ ድርቅ ይቋቋማል ብሎ አምጥቶ የዘራው። ብዙም ሳይቆይ ሁሉንም ተክል አጥፍቶ እሱ አገሩን ወረሰው። አሁን እሱን ለማጥፋት ቢሞክሩም የሚቻል አልሆነም። ስለዚህ የማጥፊያውን ዘዴ እያጠኑ ነው አሉ።” ብለው ሲያስረዱት በጣም ተገረመ። እስከ ዛሬ ስለዚህ ምንም ባለመስማቱ፣ “የሚገርም ነው። እንዴት ይሄንን ያህል ቦታ ሊሸፍን ቻለ፣ ደግሞስ ድርቁን የሚቋቋመው እሱ ብቻ እንዴት ሆነ?” ብሎ አሁንም በግራና በቀኝ ባግራሞት ማየቱን ቀጠለ።

“ግመሎቹ ፍሬውን ከበሉት በኋላ ሳይፈጭ ወጥቶ እየበቀለ ነው አሉ እንደዚያ አገሩን ሁሉ የወረሰው። እስከ ድሬዳዋ ድረስ ነው መሬቱን ሁሉ የወረሰው። የሚያሳዝነው ሌላውን ዛፍና ተክል ሁሉ ነው አሉ አድርቆ የሚያጠፋው።” አሉ አባራ የሞላው መንገድ ሊያንሸራትታቸው ሲል ፍጥነታቸውን እየገቡ።

መላኩን ግራ ያጋባው ተክል ፕሮሶፒስ የሚባል ሲሆን፣ ያካባቢው አርብቶ አደሮች የሰይጣን ዛፍ ይሉታል። ድርቅ ይቋቋማል በሚል ምክንያት በሰባዎቹ አጋማሽ ላይ ነው የተራባው። በትክክል ከየት አገር እንደመጣ ባይታወቅም ከህንድ ነው የመጣው የሚለው እምነት ያመዝናል። ውሃና ፀሐይን በመከልከል ሌሎቹን

ነዋሪ ተክሎች ሁሉ አፍኖ ይገድልና ለብቻው በመሬቱ ላይ ይነግሣል። ብዙ ዐይነት ዝርያዎች ሲኖሩት እኛ አገር ያለው ግንዱም ያን ያህል የማይወፍር፣ ዛፍም ሆኖ ዛፍ የማይሆን ሲሆን ለጥቅም ተብሎ ሳይሆን ድርቅን እንዲቋቋም ብቻ ተብሎ ይመስላል የተተከለው። በርግጥ ድርቁን ብቻ ሳይሆን ሁሉንም ነው የተቋቋመው። አሁን ሰዎችንና መሬቱንም ተቋቁሞ ስላስቸገረ እሱን ለማጥፋት ደግሞ ለሚደረገው ምርምር ብዙ ገንዘብ እያስወጣ ነው። ሥሩ እስከ ዐምሳ ሜትር ጥልቀት ወደ መሬት የሚገባ ሲሆን ይህም ድርቅን ለመቋቋም ይረዳዋል። ልክ እንደዚህ አንዳንድ ባህሎች፣ አስተሳሰቦችና ልማዶችም ለጥቅም ሳይሆን ችግርን ለመወጫና ለጊዜያዊ መፍትሔነት እንደ ቀልድ ተጀምረው አገሩን ሁሉ ሲቆጣጠሩ በኋላ ማጣፊያው ያጥራል። ክፉ አስተሳሰብም ሲዘሩት እንጂ ላጥፋህ ሌሉት እንደዚህ ተክል አሻፈረኝ ማለቱ ብቻ ሳይሆን በፍጥነት መራባቱ አይቀርም።

አሳይታ ከተማ መግቢያ ላይ ሲደርሱ ለጎደኛው ወዳጅ ለአቶ ባሕሩ ደውለውለት ስብሰባ ላይ ስለነበረ ወዲያው ሊያገኛቸው አልቻለም። ወደ ማታ መገናኘት እንደሚችሉና እስከዚያ ሆቴላቸው አረፍ እንዲሉ አቅጣጫውን ጠቆማቸው። ከተማዬቱን መሃል ለመሃል የሚያቋርጠውን መንገድ ይዘው ሲገቡ መሃል ፒያሳው ላይ ደረሱ። አደባባዩ መሃል የተተከለችውን የሚሊኒየም ድልና መልካም ምኞት የተጻፈባትን ሐውልት አልፈው ሲሄዱ ከተባለው ሆቴል ደረሱ። አስፋልቱን ተከትለው ወደ ከተማው መጨረሻ ሲደርሱ አስፋልቱም አለቀ። ከዚያ በኋላ የአዋሽን ተፋሰስ ተከትሎ በተንጣለለው እርሻ አፋፍ ላይ ቆሙ። አረንጓዴነቱ በጣም ያምራል። ከዚያ ሁሉ በረሐ በኋላ ይህንን ልምላሚ ማየት ነፍሱን ያስደስታል። የቴምር ዛፎችና ሌሎችም የፍራፍሬ ዛፎች ይታያሉ። ወደ ውስጥ ዘልቀው መግባት አልፈለጉም።

ተመልሰው ወደ ሆቴሉ ሄደው ከበረንዳው ላይ ባሉ ወንበሮች ላይ ተቀመጡ። አንድ ዐሥር የሚሆኑ ሰዎች ተሰባስበው እየተጫወቱ ቡና ሲጠጡ ነበር የደረሱት። ሌሎች ሁለት ወጣት ፈረንጆች ደግሞ ወጣ ገባ ይላሉ። በረንዳው ሰፋ ያለ ሲሆን ብዙ ወንበሮችና የጠፍር ድንክ አልጋዎች ገብርቅርቅ ብለው ተደርድረዋል። አቶ ደምለው ያዘዙትን አምቦ ውሃ ይዘው ፈንጠር ብለው ተቀምጠው ሲጋራቸውን ያጨሳሉ። መላኩ ደግሞ ቡና ከሚጠጡት ሰዎች ብዙም ሳይርቅ ያዘዘውን ባለ አንድ ሊትር ተኩል ውሃ እየጠጣ ሳያስበው ከሰዎቹ ጋር ማውራት ጀምሮአል። ሴቶቹና ወንዶቹ ደግሞ ባል ከሚሰቱ ውጪ ቢሄድ ምንም አይደለም። ሚስት ግን ያን ማድረግ ትልቅ ነውር ነው መባሉ ልክ ነው አይደለም እያሉ ይሟገታሉ። ከሁለት ስሕተቶች የቱ ነው ትክክለኛው ብሎ መግት ለመላኩ ባይገባውም፣ ክርክራቸው ግን ባህላችን ልክ ብሎ የተቀበለውን ነገር እየሞገተ ያለ ስለነበር ደስ ብሎት ነው ጣልቃ ሳይገባ የሰማው።

በኋላም ከቡና ጠጪዎቹ አንዱ የቡቱ ባለቤት፣ ሌሎቹ ጎረቤቶች፣

ሠራተኞችና ጓደኞች እንደሆኑ ተረዱ። ሙቀቱ አሁንም መላኩን እየተፈታተነው ነው። ዕድሜያቸው ወደ ስድሳዎቹ አጋማሽ የሚጠጋ ሽማግሌ ከመላኩ አጠገብ መጥተው ሲቀመጡ ከሳቸው ጋር ወሬ ጀመሩ። አብዮቱ ሊፈነዳ ጥቂት አመት ሲቀረው ጀምሮ እዚህ አሳይታ እንደኖሩ ቤተ ሰብም እንደሌላቸውና እዚህ የሆኑት ጠባቂ ሆነው እንደሚሠሩ ነገሩት። መላኩ ምናልባትም ለመጣበት ጉዳይ ከማንም ይልቅ ሊረዱት እንደሚችሉ አምኖአል። ግማሽ ሰዓት አካባቢ አወሩ። የአሳይታ ገበያ በማግስቱ ማክሰኞም እንደሚውል ነገሩት። ከዚያም ምሽቱ ላይ እንደሚያገኛቸውና ነገም ከቻሉ ከተማውንና ገበያውን እንዲያሳዩዋቸው ሲጠይቃቸው በደስታ ተሰማው። ትንሽ ቆየት ብለውም አቶ ባሕሩ አልጋ እንደ ያዘላቸው ለባለቤቱ ተናገሩ። የክፍላቸውን ቁልፍ ተቀብለው መላኩ ወደውስጥ ሲገባ አቶ ደምለው ግን እዚያው በኛው ጋ እያወሩ ቆዩ።

ሆኑት ከፊቱ የከተማው መንገድ፣ ጀርባው ደግሞ በስተ ምሥራቅ አቅጣጫ ከገደሉ አፋፍ ላይ ሆኖ ቁልቁል የአዋሽ ተፋሰስና እርሻዎች ይታያሉ። እይታው እጅግ የሚያምር ነው። በተለይ ከሆኑት ጣራ ላይ ማታና ጠዋት ያለው እይታ ማራኪ ውበት አለው። ሙቀቱ በጣም ሲበዛም እንግዶች ዕቃቸውን ከፍላቸው ቆልፈው ጣራ ላይ በተዘረጉት ድንክ አልጋዎች ላይ ነው የሚተኙት። ቤቱ ባጠቃላይ በጣም ደማቅ በሆኑ ሰማያዊ፣ አረንጓዴና ሌሎች ቀለማት ያሸበረቀ ነው። ከፍሎቹ ጠባብ ናቸው። አንድ ባለጉድጓድ የጋራ ሽንት ቤትና ሁለት በራቸው ከትከሻ ክፍ የማይል የሻወር ቤቶችን እንግዶች በወረፋ ይጠቀማሉ። መላኩ በእንዲህ ዐይነት ሽንት ቤት ሲጠቀም ከረጅም ጊዜ በኋላ ስለ ነበር በትከክል መቀመጥ እንኳ ፈትኖት ነበር። እንኳንም ወፍራም አሳደረግኸኝ ብሎ ተመስገን አለ። የራሱን ሰፍት ወረቀት ያልያዘ ሰው ሊሰናከል አልያም መቶ ብሩን ለመጠቀም ይገደዳል። ደብዳቤ ስለቀረ አሁን ኪስ ውስጥም ደረሰኝ ከሌለው አሜይል እንደሆነ መጠቀም አይቻልም።

በጠባቢ መስኮት አካባቢውን ለመቃኘት ሞክረ። ትንኞችን ለመከላከል የተገጠመው ወንፈት ሽቦ ብዙም አልፈቀደለትም። ጣራ ላይ ወጥቶ ቁጭ ብሎ ብዙ እያሰበ ሀሳዶች ስትጠልቅ ማየት በመቻሉ ደስ ብሎታል። መላኩ ፀሐይ ስትወጣና ስትጠልቅ ማየት ይወዳል። ስትወጣ ማየት ተስፋና የልብ ሙቀት ሲፈጥርበት፣ ስትገባ ማየት ደግሞ ትዝታንና ጥልቅ የሐሳብ ድባብን ይጥልበታል። ነገር ግን የዛሬውን ድባብ እጅግም አልወደደው።

ማታ ላይ ከዘበኛው ካቶ አያሌው ጋር ብዙ ነበር ያወሩት። ታሪኩን ሁሉ ነግሮአቸው ለምን እንደ መጣም ገለጸላቸው። አባቱን ሃሰንንም ሆነ መሰል ታሪክ ምንም እንደማያውቁ ነበር ነገሩት። በማግስቱ ግን ከዛሬ ሠላሳ ዓመት አካባቢ ጀምሮ የነበሩትን በኛቤቶች ሁሉ እየዞሩ መጠየቅ እንደሚችሉ ተስፋ ሰጥተውታል። ፎቶውንም ቢያሳያቸው ብዙም አልጠቀመም። ኢሕአዲግ ሲገባ

አካባቢና ከዚያም በኋላ ብዙ ሰዎች ለቀው እንደወጡ ነው የነገሩት። አቶ አያሌው ብዙ ጊዜ ቢያዝቡም መውለድ እንዳልቻሉና አግብተው የፈቷዋቸው ሴቶች ሁሉ ወልደው ከብደው የልጅ ልጅ እንዳያዩና እሳቸውም ፈጣሪ የሰጣቸውን ዕጣ ይዘው መኖርን መምረጣቸውን አሜወቱት። ምናልባት እኮ ችግራቸው በህክምና በቀላሉ ይፈታ ይሆናል ብሎ አሰበ። ደግሞም ስንት ልጅ ወላጅ አጥቶ በየመንገዱ ተጥሎ ማሳደግም ይቻል ነበር ብሎ አሰበ። አቶ ባህሩን ቀደም ብሎ አመሻሸ ላይ ላዎር ጊዜ አግኝቶት ነበር። ከሱም ብዙ ርዳታ አላገኘም። ግን አንድ እዚህ አገር ብዙ የኖሩ አፋር ሰው እንደሚያውቅና እሳቸውን መጠየቅ እንደሚችል የተስፋ ጭላንጭል ሰጥቶት ነበር የተለያዩት።

በሚቀጥለው ቀን በጠዋት ተነሥቶ ጣራው ላይ ተቀምጦ ፀሐይዋ ስትወጣ ተመልክቶ እዚያው ጸሎቱን አድርሶ ነበር ቀኑን የጀመረው። እጁን ለመታጠብ ወደ ኩሽና ሲሄድ ያየውን የንጽሕና ሁኔታ እጅግም አልወደደውም። እንኳን እዚህና በየከተማው ያሉ ትላልቅ ሆቴሎችም የኩሽናና የመታጠቢያ ቤት ንጽሕና ጉድለት ሁሉም ያበሳጩዋል። በረንዳና አጥር እያሳመርን ጓዳ ኩሽናችን ለምን እንደሚቆሽሽ ሁሉም ግራ ይገባዋል። አንዳንዴ ደግሞ ያስተሳሰባችንና የልቦናችን ነጸብራቅ ሳይሆን አይቀርም ይላል። ወደ ረፋዱ ላይ ተያይዘው ወደ ገበያው ሄዱ። የአሳይታ ገበያ ደስ ብሎታል። አስደንቆታልም። የሌለ ቅመማ ቅመም የለም። እህሉ፣ ፍራፍሬው፣ አትክልቱና ሽቀጣሽቀጡ አስገርሞታል። ግመሎችን በቅርብ ርቀት ለመጀመሪያ ጊዜ ያየው እዚህ ገበያ ውስጥ ነበር። ሲደርሱ ገበያው ደርቶ ነበር። ሰውም ያለውን ለመሸጥና ለመግዛት ይራኩታል።

በሚቀጥሉት ቀናት ብዙ ሰዎችን ለማናገር ሞክረ። አንዳንድ ያገሩም ሰዎች አባቱን ፍለጋ እንደመጣ ሲያውቁ ሊረዱት የሚችሉትን ጥረት ሁሉ አደረጉለት። ሆኖም እናቱ ትወራበት የነበረውን በኛቤትም ሆነ ሃሰንንም የሚያውቅ ሰው አልተገኘም። እሱም ትንሽ የተስፋ ጭላንጭል ሲያገኝ እጇን ለማጣራት ነገ ነገ ሲል እዚያው አራት ቀን አደረ። በመጨረሻም እሱ ራሱ ያሳይታን ከተማ ለማካለል የሚበቃ ዕውቀት ስለ ቀሰመ ብድግ ብሎ ለብቻው እየዞረ መጠየቅ ጀመረ። የፈራረሰውን የሱልጣን አሊ ሚራን ቤተ መንግሥትና ባካባቢው ያሉትን ከድንጋይ የተሠሩ ቤቶችን፣ እስር ቤቱን፣ የመጀመሪያውን መስጊድና ሌሎችንም ስፍራዎች ሁሉ እየዞረ ጐብኘ። ሽርጥ ማድረጉ ሰዎችን ሲያናገር የፈጠረውን ቀና ለውጥ ስለተረዳ እሱም ቋሚ ሽርጥ ለባሽ ሆኖአል። መልኩና አፍሮውም ሳይረዳው አልቀረም።

ማታ ላይ በጥቂት ቀን ቆይታው የቀረባቸውንና ሊረዱት የሞክሩትን ሰዎች እራት ጋብዞ ለመጫወት ተቀጣጥረው ስለነበር እነርሱ እስኪመጡ አመሻሹ ላይ በረንዳ ላይ ቁጭ ብሎ በኛ ሊጠጣ ወጣ። ሁለት ዕድሜያቸው ገፋ ያለ ያገሩ ሰዎች እየተጫወቱ አይቶ ከእኒርሱ ብዙም ሳይርቅ ተቀመጠ። ካስተናጋጁ ጋር

ባማርኛ ሲያወሩ ስለሰማ አስተናጋጁ እንደሄደች ይቅርታ ጠይቆ አብሮ ጠጋ ብሎ ተቀመጠ። ትንሽ እንዳወራችው እዚያው ተወልደው ያደጉ ሰዎች መሆናቸውን ተረዳ። ታሪኩን ባጭሩ ነግሮአቸው የናቱንና የሃሰንን ፎቶ ከሠላሳ ዓመት በፊት የተነሣ መሆኑን አስረድቶ አሳያቸው። እንደኛው ሰው ኢሕአዴግ ሲገባ ጠቅልለው ወደ ጅቡቲ የገቡ እሱን የሚመስል ሃሰን የሚባል ሰው እንደሚያውቁ እየተጠራጠሩ ፈታቸውን ጨምሮ ፈታ እያደረጉ ነገሩት። በሚቀጥለው ወር ወደዚያ ሲሄዱ ሊያጣሩለት እንደሚችሉም ቃል ገቡለት። ያልጠበቀው ሲሳይ ስለነበረ አባቱን ያገኘ ያህል ነው ደስ ያለው። የራሱንና የማርቆስን ስልክ ሰጥቶአቸው፤ የእነሱንም ስልክ ወስዶ ትንሹ ተጨዋውተው የጋበዛቸው ሰዎች ስለ መጡ ተሰነባበቱ።

* * *

ሰሎሚ ብዙም ሰው እንዲቀበላት ስላልፈለገች በረራዋን ቀይራ ማክሰኞ ነበር የገባችው። ታክሲ ይዛ አክሰቷ ቤት ስትገባ ሁሉም ነበር የደነገጡት። ከዚያም እነሱን ያክሰቷ ባል እዚያው ሲያመጣቸው፤ የሶስናና የብርቂ ድንጋጤና ደስታ ልክ አልነበረውም። ሶስና ከዚህ ላይ ተለጥፋ ማንም ሊያላቅቃት አልቻለም። አያቷ ወይዘሮ መገርቱም አገራቸው ሄደው ስለነበር ገና ረቡዕ ነው የሚገቡት።

የመላኩ አለመኖር ግርታን ስለፈጠረባቸው መምጣቱን ያውቅ እንደሆነ ጠየቁዋት። ከከተማ ውጪ እንዳለና ራዲ እንደምትደውልለት ገልጾ አሁን ግን ትንሽ ጸጥታ እንደምትፈልግ ነገረቻቸው። ሰው አጋጥሞት የማያውቅ ችግር ሲያጋጥመው ነው እውነትም አቅሙና ጥንካሬው የሚለካው። የምንችለው ከምናወራው በብዙ እጥፍ ያነሰ መሆኑን ብዙ ጊዜ አናውቅም። እውነትን ማወቅና መኖር በደንና ቀን ወይም በሌላ ሰው ጉዳይ የሚያምርና ቀላል ጉዳይ ይመስላል። ራሳችንን የሚፈትን ሆኖ በተለይ በምንወደው ሰውና ጉዳይ ላይ ሲመጣ ግን ውሸትን አብጠርጥረው እውነት ላይ የሚደርሱ ጥቂቶች ብቻ ናቸው። እነዚህ ደግሞ እጅግ የበሰሉ፤ ስሜታቸውን የገዙ የሕይወት ጀግኖች የምንላቸው ናቸው። የመላኩና የሰሎሚ የሰንክሳርን በውሸት የተገነባ ወጥመድ ማምለጥ መቻላቸውም በዚሁ ላይ የተመሰረተ ነው የሚሆነው።

ሰሎሚ አዲሳባ ጉብታ ከሦስት ቀን በኋላ ነበር ለሰንክሳር የደወለችላት። ደክሞአት ስለነበር ማረፊያ ፈልጋ መምጣቷን ለማንም አለመንገሯን አስረድታት ይቅርታ ጠየቀች። ለአክሰቷ ቤት ስለሚቀርብ ሳር ቤት አካባቢ ያለው ካልዲስ ለቡና ተቀጣጥረው ትንሽ ካወሩ በኋላ ሰኞ ወደ መቀሌ እንደምትሄድና ሶስናና ብርቂም እዚያ እስክትመጣ አክሰቷ ጋ እንደሚሆኑ ነገረች። ቤቱን በሚቀጥለው ሳምንት ከኢውዮርክ የሚመጣው አጎቷ ትንሽ ስለሚቆይ እሱ እንዲያርፍበት ማቀዱንም አጫውታታለች። ሰሎሚ በጣም ከስታለች። ብዙም የማውራትና ሰውን ለማግኘትም ያላት ፍላጎቷ ጠፍቶአል። ሥራውንም እንዴት እንደምትሠራው፤

የሶለንንም ታሪክ ለመጻፍ መቻሉን ተጠራጥራለች። መጀመሪያ ያሰበችው ከመላኩ ጋር እንደሚጽፉትና ሶፊያም ብዙ አስተዋዕኦ ማድረግ እንደምትችል ነበር።

“እኔ ምልሽ መቀሌ ድረስ መሄዱ ግን ያስፈልጋል? በመራቅ ምን ይፈታል?” አለችት ሰንክሳር ቅንድቧን ከፍ ገቅ እያደረገች እንደ ተጨነቀ ሆና።

“ምንም የሚፈታ ነገር የለም። እኔ ግን ራቅ ብዬ አሁንም የራሴን ችግር ነው መፍታት የምፈልገው። ደግሞ ሥራውንም የምወደው ይመስለኛል። ትንሽ ከተረጋጋሁም ለመጻፍም ሳይረዳኝ አይቀርም ከቤተ ሰብም ራቅ ማለቴ” አለች ድክም ባለ ድምፅ። ወዲያው የሰንክሳር ስልክ ተደውሎ ከቦርሳዋ ስታወጣው ሶፊያ ነበረች።

“ሶፊያ ናት ... ልታናግሪያት ትፈልገያለሽ? ምክንያቱም በቃ ስትጨቀጭቀኝ ነበር። ኢሜይልም ደጋግማ አድርጋልሽ ምንም እንዳልመለሰሽላት ነው የነገረችኝ።” አለች ስልኩን ሃሎ ከማለቷ በፊት። ሰሎሚም በግዴላሽነት መልክ ትከሻዋን ሰበቀች። ነገሩን እንደ እሿ ታወሰች ትንሽ አዋርታት ሰሎሚን አሁን ገና እንዳገኘችት ነግራት ስልኩን ሰጠችት። ሶፊያ በስሜት ሆና ምን ያህል እንዳሳሰበችትና በሰላም መሆኑን ጠየቀችት። ስለ ቤተሰቦቿና ስለ ክብሮምም ስትጠይቃት ቅዝቅዝ ብላ ነበር ሁሉም ደገና እንደሆኑ በደምሳሳው የነግረችት። እዚያም ደክሞአት ስለነበር ትንሽ ዐረፍ ብላ ልታገኛት ማሰቧን ስትነግራት ልታዋራት እንዳልፈለገች ቢገባትም ሶፊያም እንደምትረዳትና እስክታያትም እንዴት እንደቸኩለች ነግራት ከመገጋቷ በፊት።

“መላኩና ማርቆስ የሚገርሙ ሰዎች ናቸው። መቄም ሄደን የመላኩን ቤተ ሰቦች ተዋወቅን። በሕይወቴ እንደዚህ ደስ ብሎኝ አያውቅም። የሚገርም ልጅ ነው። እኔ ነኝ ወይስ የሆነ ሶለንን የሚመስል ነገር አለው?” አለችት ሳታስበው ፍልቅልቅ ብላ።

“ይቅርታ ሶፊያ አሁን ትንሽ ራሴንም ስላመመኝ ብዙ ማውራት አልችልም። ሰሞኑን ሰንገናኝ ብናወራስ?” አለች ሰንክሳር ከነገረችት ጋር ነገሩ እየተገጣጠመባትና የሶፊያ ዐይናውጣነት እያናደዳት።

“እሺ እሺ ይቅርታ። በቃ ደስ ስላለኝ ለፈለፍኩብሽ አይደል? በቃ ስትችይ ዐረፍ ብለሽ ደውይልኝ ያንቺን ስልክ እጠብቃለሁ። መላኩም አባቱን ፍለጋ ምንድነው ስሙ ጠፋኝ የከተማው ስም እንደሄደ ነው በስልክ አጥኘሽው እንዴ?” ስትላት። “እምም... አዎን ሰምቼያለሁ... ምንም አይደለም... ይቅርታ ትንሽ አሁን ራስ ምታት ስላስቸገረኝ ነው። ሶፊያ ደስ ብሎኛል ስለመድሸ። በቃ እደውልልሻለሁ። ሰንክሳር ጋ ልመልስሽ።” ብላ ስልኩን ለሰንክሳር ሰጠችት።

ሰንክሳርም ሶፊያን ትንሽ አውርታ ስልኩን ዘግታ ሰሎሚን ለማጽናናት ርእሱን ለውጣ ስለ አጎቷና ልትጽፈው ስላለው መጽሐፍ ምናምን ማውራት ብትሞክርም፤ ሰሎሚን ከገባችበት ድብርት ውስጥ ልታወጣት አልቻለችም። በመጨረሻም ቤት ሃደሽ ብታርፈ ይችላል ብላ ተለያዩ። ሐሳብ ውስጥ ገብታ ስትነዳ ሁለት ጊዜ ከሌላ መኪና ጋር ልትጋጭ ነበር። ከዚያም እቤት ገብታ ራትም ሳትበላ በጊዜ ተኛች።

መላኩ ከክር የቀጠነች ተስፋውን ይዞ እንድ ቀን ደሴ አድረው በየመሃሉ እያረፉ እሑድ ከሰዓት ላይ አዲሳባ ገቡ። ማርቆስ ደግሞ ወደ አዋሳ ሐሙስ ነበር ለሥራ የሄደው። የጁስ ቤቱን ዕቃዎችም እግረ መንገዱን ለመወጣ አድርሶላታል። ሰፋ ያለ ቤት ተከራይታ ያለትን ዕቃዎች አስተካክላ ስትጠብቀው ነበር። ትንሽ ሥራዋ ወጣ ወጣ ሲልና መታየት ሲጀምር እንቅፋቱም በዚያው ልክ በየሰበቡ ፊቷ እየተደነቀረ አላሠራ እያላት ነው። ከቀበሌና ከተማ መስተዳደር አካባቢ በፈቃድ ሰበብ በሆነው ባልሆነው ሲያመላልፈት ከርማለች። እንጀራ ከምታቀርብላቸው ሥጋ ቤቶችና ሆቴሎችም የተወሰኑት በቅናሽ ዋጋ ሌላ ደንበኛ ሰላገኙ ከፊ መረከቡን አቁመውባታል። በኋላ እንደተረዳችው እዛው ጎረቤቶቿ የሆኑና ልትረዳቸው ያሰበቻቸው ሰዎች ናቸው ዋጋዋን ሰብረው ለማቅረብ የተሰማሙት። ፈጠራ በሞተበት ማህበረሰብ ውስጥ ኩረጃንና ሙስናን ማሸነፍ ትልቁ ፈተና እንደሆነ በቅጡም ገና አልተገለጠላትም። በዚህና ሰሞኑን ባጋጠሟት ውጣ ውረዶች ጭንቅላቷ ተበጥብጦ ነው ማርቆስ ያገኛት። ያለውትሮዋ ስሜቷ ዝቅ ብሎ ሰላየት።

“መዐዚ ሰላም አይደለም እንዴ? ምነው የደበረሽ ትመስያለሽ?” አለ ቁጭ ብሎ የቀረበለትን ለስላሳ እየተገኘ።

የሆነውን ሁሉ ካስረዳችው በኋላ “ምን እባክህ ገና እኮ ዕልፍ ሳትል እልፍ መከራ ነው የሚጋፈጥህ። ሥራው ሳይሆን የሰው ክፋትና ተንኩል እኮ ነው አቅምህን የሚበላው።” ብላ እጇን ደገፍ ብላ ዝም አለች።

“መዐዚ ይህ እኮ የሚያሳየው በትክክለኛው መንገድ ላይ እንዳለሽ ነው። ደግሞ አንቺን ጠንካራ የሚያደርግሽ ሥራው ብቻ ሳይሆን እንደዚህ ዐይነት ዕንቅፋቶችንም ማለፍ መቻልሽ ነው። ሰው ለሥራ አለርጃክ ስለሆነ አንቺ ስትሠራ በርበሬ እንደታጠነ ሰው ነው የሚያቅበጠብጠው። አንዱ ሠራተኛ ይመስላል ሌላው አጋዥ፤ ሌላው ደግሞ ሕግ አስከባሪ። እውነቱ ግን ሰነፍና ምቀኛ መሆናቸው ነው። እንደ እታች ከሚተረማመሰው፤ ግራና ቀኙን ከማያውቀው፤ ከማይሠራ ወይም ከማያሠራው ብዙኃን ራቅ እስክትዩ ድረስ መጽናት ነው። አይዘሽ ይሄ ሁሉ ከጥቂት ጊዜ በኋላ ይረሳል። ደግሞ ይሄንን ሁሉ አትኩሮት ከሳብሽ የምትሰራው ነገር ምን ያህል ጥሩ መሆኑን ነው የሚያሳየው።” ብሎ ዲስኩፋን ሲጨርስ መዐዛ ቀበል አድርጋ፡

“ልቤማ እኮ ይገባዋል ግን በቃ ያናድድሃል። ደግሞ ስንቱን ታግለህ

ትችለዋለህ? ደግሞ ጨርሼም ተስፋ እንዳልቆርጥ የሚያደርገኝ በሌላ በኩል አምላኬ አለ አጠገቤ፤ አንዱ በር ሲዘጋ ሌላውን እመቤቴ ትከፍተዋለች። የሚገርምህ ይህ ሲያስከፋኝና ሲያሳርረኝ በማግስቱ ሦስት የአበባ እርሻዎች ናቸው ካፈ እንድከፍት ፈቃድ የሰጡኝ። ስለዚህ እያንዳንዱ ፈተና የሌላ ድል መመጣሜ እንደሆነ ነው እየገባኝ የመጣው።” አለችና ዘለቃ ከጓዳ ምሳ በትሪ ይዛ ስትመጣ አይታ ጠረጴዛውን ማቀራረብ ስትጀምር

“አዩ መዐዚ በጣም ነው የምቸኩለው። መሄድ አለብኝ። ደግሞ በቅርብ ነው የበላነው። አሁን እዚያው ሄደን ቶሎ ዕቃውን ይግጠሙልሽ፤ ሰዎቼም ይቸኩላሉ ወደ አዲሳባ ለመመለስ። እኔም ወደ አዋሳ ቶሎ መድረስ አለብኝ።” ብሎ ብትል ብትሠራው አሻፈረኝ አለ። በተከራየችው አዲስ ቤት ውስጥ ዕቃዎቼን ሁሉ አስገቡላት፤ ማሽኖቼንም ቦታ ቦታ አስይዘው ገጣጠሙላት። ሰዎቼን ወደ አዲሳባ ከሸኘ በኋላ እሱም እነመዐዛን ተሰናብቶ ወደ አዋሳ ጉዞውን ቀጠለ። መዐዛም ሆነች ቤት ሰቡ ማርቆስን መሸከም እስኪያቅተው ነው ምስጋናቸውን ያዘነቡበት። ሰሞኑን ባጋጠማት ተግዳሮት ልቧ ወድቆ የነበረችው መዐዛም እንደገና ተስፋዋ አንሰራርቶ ጉልበት ተሞላች። ማርቆስ ወደ አዲሳባ የሚመለሰው ገና ማክሰኞ ነው። ከሰሎሚ ጋር የነበራትን ግራ የሚያጋባ ዐጭር የሰልክ ንግግር ሶፊያ ከነገረችው በኋላ ሰሎሚ ጋ ደጋግሞ ቢደውልም፤ ስላላነማችለት የሚያደርገው ግራ ገብቶታል። ሰንክሳር ጋ መደወል ደግሞ አልፈለገም፤ ስለዚህ ረጋ ብሎ አክስቷን ለማናገር አሰበ።

መላኩ ሰኞ ሥራ ሲገባ ብዙ ነገር ተቆልሎ ነበር የጠበቀው። ሶፊያንም ሰንክሳርንም በሰልክ አግኝቶአቸው ሥራው በጣም ስለተቆለለበት ከረቡዕ በፊት ሊያገኛቸው እንደማይችል ነግሯቸዋል። በማግስቱ ደግሞ ድሬዳዋ ያለው ፕሮጀክት ላይ ማናጀሩ ለቆ ችግር ስለተፈጠረ ለአምስት ቀን ወደዛው በመሄዱ ከማርቆስ ጋርም ተላለፉ። በዚህ መሃል ሰሎሚም መቀሌ ሄዳ አዲሱን ሥራ ጀምራለች። መቀሌ ስትሄድ ከልጅነቷ ጀምሮ አግኝታቸው የማታውቃቸውን የናቷን አባትና ዘመዶቿን ብዙም ሳትቆይ ነበር ያገኘቻቸው። እነሱም ሆቴል አታርፈው ብለው ሳምንቱን ሙሉ ከቤት ቤት እያዘዙ ሲጋብዟት ከረሙ። አዲስ አበባ ደግሞ አክስቷና አያቷ የሰሎሚ ባሕርይ እንደዚህ መለዋወጥ ከሶለን ሞት ጋር የተያያዘ ቢመስላቸውም፤ የመላኩ መጥፋት ግን ከነከናአቸዋል። እነሱም ደጋግመው ቢደውሉለትም ስልካቸውን ስላልመለሰ ግራ ገብቶአቸዋል።

መላኩ ከድሬዳዋ ሲመለስ ማርቆስ ደፍሮ ሊያናግረው ቢሞክርም፤ እንደ በፊቱ ቁጣ ቁጣ ሳይለው አሁንም አንድ ሁለት ሳምንት እንዲሰጠውና ከዚያ በኋላ ሊነጋገሩበት እንደሚችሉ ነበር የነገረው። በሌላ በኩል ወደ አሜሪካ በቅርብ ሲሄድ ትንሽ ከሁሉም ነገር ዕረፍት አግኝቶ ሕይወቱን ለማስተካከል እንደሚረዳው አሰባለ። ማርቆስ በሰና በሰሎሚ መካከል ገብቶ ለማስታረቅ መሞከሩ ምንም ፋይዳ እንደሌለውና ሊቋቋመው የማይችለውን ቁስል እንዳይፈጥርበትም

ፈርቷል። እሱ የመረጠው መንገድ ነገሩ ለጊዜው እንደዚህ እንደተዘጋ እንዲቀር ነው። ማርቆስ ጉዳዩን ከሰሎሚ አክስት ጋርም ተወያይቶበታል። እርሷም እሱም ለማውራት ፈቃደኛ አለመሆን ብቻ ሳይሆን አሻፈረኝ ሰላላ ትንሽ አይተዋቸው ነገሩ በዚህ ከቀጠለ፤ ሌላ መንገድ ሊፈልጉ ነው የተሰማውት።

ክብሮም በበኩሉ እየደወለ ያለውን ሁኔታ ከስንክሳር ጋር መመካከሩንና ማውራታቸውን ቀጥለዋል። ያለውን ሁኔታም ስታስረዳው

“ሰሎሚ መቀሌ ገብታለች። መላኩንም ሆነ ሶፊያን ማየትም፤ ስለነሱ መስማትም አስጠልቷታል። ሶፊያ እኮ ሳላሰበው ጥሩ መጠቀሚያ ነው የሆነችን። ግን አሁን ትልቁ ቁልፍ በሁለቱ መካከል ያለው ገደል በሆነ መንገድ ሳይደፈን እርሷ ይሄ አገር አስጠልቷት እንድትመጣ ማድረግ ነው። አሁን መቀሌ መሆኗ ትንሽ ጊዜ ይገዛልናል። መሌም ፎቶውን ካየ በኋላ እንደ ዕብድ ነው ያደረገው። አሁን ሰሎሚ ለሚለው ስም ሁሉ ነው አለርጂክ የሆነው።” ብላ በረጅሙ ሥቃ “አንተ አሁኑን ማሰብ ያለብህ እንዴት እዚህ መጥተህ ምን ያህል እንዳዘነህ ነግረሃት ይቅርታ በመጠየቅ የሷን ልብ ለማለሳለስ ነው። ድሮውንም ስለምትወድህ በዚያው ቀስ እያልክ በዚህ ከባድ ጊዜ አብረሃት ከሆነክ ምንም ጥያቄ የለውም በጥቂት ጊዜ የራስህ ታደርጋታለህ። ይህም ትንሽ እንጥፍጣፊ ተስፋ እንኳ ቢኖር ሙሉ በሙሉ ነው ከሁለቱም ልብ ውስጥ የሚገድለው። በተለይ መላኩ አንተ እርሷን ልትጠይቅ እዚህ እንደመጣህ ሲያውቅ።” አለች ድል ድል በሚሸት ድምፅ።

“አሳቡ ጥሩ ነበር ግን እኮ እኔ ምንም ፈቃድ የለኝም። በሆነ መንገድ ትንሽ ጊዜ አግኝቼ ብመጣ እንኳን ምን ተስፋ አለው ብለሽ ነው። እዚህ ራሱ አላናገር ብላኝ በስንት መከራ ነው ስትሄድ እንኳ ያዋራችኝ” አለ ክብሮም ነገሩ እየከበደው።

“ክብርሽ በቃ እኮ አለቀ። አሁን አየህ እርሷ እዚህ ድረስ መጥተህ ይቅርታ ስትጠይቃት በየዋህነት እንዳደረግኸው ደግሞም ምን ያህል ለሷ ጥንቃቄ እንደምታድረግ ነው የሚያሳያት። ሴት ልጅ ደግሞ ጥንቃቄ በሚያደርግና ትሑት በሆነ ሰው መረታቷ የማይቀር ነው። እኔ ይሄን ሁሉ ለመላኩ ብዬ የማደርገው ለምን ብዬ ይመስልሃል። ቁንጅናው ወይም ሀብቱ እኮ አይደለም። ደግሞ ድንገተኛ የቤተሰብ ጉዳይ አጋጥሞኝ አፍሪካ ልሂድ ነው ብትላቸው እምቢ አይሉህም። ነገሩ ድንገተኛ የቤተ ሰብ ጉዳይ እንደሆነ አትርሳው!” ብላ ቆፍጠን ባለ ድምጽ ስትነግረው ነገሩ አሳማኝ ሆኖ ታየው።

“እሺ እስኪ ሁሉንም ነገ አይቼ እደውልልሻለሁ” ብሎ ትንሽ አውርተው ስልኩን ዘጉት። ከዚያም ሥራ ቦታ የቤተ ሰብ ጉዳይ ገጥሞኝ አፍሪካ ልሂድ ነው ብሎ የቤተሰብ ፈቃድ ተሰጠው። ለሕያውም እንዴት እንደሚነግረው ግራ ስለገባው

ሳይነግረው ነው ብድግ ብሎ የሄደው። አዲስ አበባ ከገባ በኋላ ነው ከከተማ ውጪ መሆኑንና ከሳምንት በኋላ እንደሚመለስ ብቻ አሜይል ያደረገለት። ሕያውም ከሰሎሚ ጋር ያላቸው ጓደኝነት ክብሮምን እያመሳቀለው እንዳለ ቢያውቅም፤ ምን ብሎ እንደሚረዳው ስላላወቀ ዝምታን ነው የመረጠው። እንቱን ጓደኛው ወደ እንቱ ደግሞ ለሱ ግድ እንደሌላት ካወቀ ምን ማድረግ ይችላል?

መላኩ ለአሜሪካው ሥልጠና ለመሄድ ዝግጅት እያደረገ እያለ ከዚያው ያልተጠበቀ ዜና በስልክ መጣ። ስልኩን የደወሉት የግራ እናት ነበሩ። ጊዜው ከሌሊቱ ስምንት አካባቢ ስለነበር ከእንቅልፉ ደንግጦ ነው የተነገረው። በዚህ ሰዓት ደውለውለት ስለማያውቁ የድምዳሜውም ሁኔታ የሆነ መጥፎ ነገር መኖሩን ይናገር ነበር። ሰላምታ ከተለዋወጡ በኋላ፡-

“ምንድነው እቴጌዬ ሰላም አይደለም እንዴ? ደገና ናችሁ?” አለ መላኩ እየተደነባበረ። እሱም እንደነግራ እቴጌዬ ነው የሚላቸው።

“አዬ መላክዬ ምን ሰላም አለ ባክህ። ጉድ ሆኜልሃለሁ ልጄ” ብለው ልቅሶአቸውን ሲለቁት ጭራሽ ተረብሾ፤ “ምንድነው? ምን ሆኖችሁ?” አለ ድንጋጤው የእንቅልፍ ድምፁን እያጠፋው።

“ግራ ግራ...” ብለው አሁንም ሲያለቅሱ የባሰውን የሚይዝ የሚለቀውን አጥቶ፤ “እ እ ... ግራ ምን ሆነች ምን ሆነች...” አለ ደንግጦ ወደ ሳሎኑ በደመነፍሱ እየሄደ።

“ያ መከረኛ ባሏ ... እርሷም ልጆቹንም... ሽረ እንዴት ነው የሚወራው... አምላኬ...” እንጂ እያሉ ልቅሶአቸውን ሲቀጥሉ፤ “እቴጌዬ ባክሽን እስኪ ተረጋግተሽ ንገሪኝ... ምን ሆኑ ምን አደረጋቸው?” አለ ብዙ ክፉ ነገር አእምሮውን እየሞላው።

“ባለፈው ሰዋን ትንሽ ተጋጭተው ስለነበር እርሷን መትቶአት ትልቁ ልጄ 911 ደውሎ ፖሊስ ጠርቶ እነሱም ወስደው አሰሩት። በማዕቀብና በማስጠንቀቂያ ካሥር ቀን በኋላ ለቀቁት፤ አጠገባቸው እንዳትደርስ ብለው። ትናንት ይሄው ጠዋት ላይ ማንም ሳያሰበው ቤት ሄዶ አንድ አንድ ሲሉ ጭቅጭቅ ተፈጥሮ እንዴት እንደሆነ አይታወቅም ትልቁንና ትንሹን ልጅ ገድሎአቸው፤ እርሷም ባምስት ጥይት አርከፍክፎባት በመጨረሻም ራሱንም ገድሎ ቤቱ ሁሉ ሬሳ በሬሳ ሆኖ ተገኘ። ምንስ ተብሎ ይወራል...” አሉ አሁንም ነገሩን እንዴት እንደሚናገሩት ግራ የገባቸው የግራ እናት “እኔ አላምንም... አምላኬ...” ብሎ እሱም ሮሽ ማልቀስ ጀመረ። እንደምንም ራሱን ተቆጣጥሮ የማራስ እንዴት ናት ተርፋለች? አለ

“እሷ አሁን ሆስፒታል አይሲዩ ናት። ሁለቱ ልጆች ያው ወዲያው ነው የሞቱት። ትንሿ ሚጢዬም ያን ሁሉ ነገር ሳታይ አልቀረችም እስካሁንም በድን እንደሆነች ነው። እሷም ሆስፒታል ናት። እንጃልኝ ዘንድሮ እንዴት እንደምሆነው ልጄ...” እያሉ ሲያለቅሱ እሱም አብሮአቸው ማልቀስ ብቻ ነበር የቻለው። የተወሰነ አውርተው የቻለውን ያህል አረጋግቶአቸው ከላቸው ጋ ስልኩን እንደዘጋ አሁንም እያለቀሰ ማርቆስ ጋ ደውሎ ባስቸኳይ እንዲመጣ ነገረው። ወዲያ ወዲህ እያለ የሚይዝ የሚጨብጠውን አጥቶ ሲንጐራደድ ማርቆስ በሩን አንኳኋ።

ቅንብር

ሰንክሳር የክብሮምን ጉዞ በማቀናጀት ተጠምዳለች። አብራው መቀሌ ለመሄድም አስባለች። ሰሎሜ መቀሌ እንደምትቆይ አረጋግጣለች። በሚቀጥለው ሳምንት ላይ መጥታ እንደምትጐበኛትና አገሩንም ለማየት እንደምትፈልግ ስትነግራት እያቅማማች ነው ሰሎሜ እሺ ያለቻት። የክብሮምን መምጣት ቢያንስ አሁን ልትነግራት አልፈለገችም። ምንም ሳታውቅ ድንገት እሱን ይዞ መቀሌ መሄድ እንደሌለባትም አውቃለች። ስለዚህ ምን ማድረግ እንዳለባት እያሰበች ነው። ስለዚህ ዋና ግደ ሰሎሜን ቢቻል አሳምኖ ከክብሮም ጋር እንዲሆኑ ማድረግና ወደ አሜሪካ መመለሷን ማፋጠን ሲሆን፤ ካልተቻለ ግን እዚህ መኖሩን ጠልታው ወደ አሜሪካ እንድትሄድ ነገሮችን ማመቻቸት ነው።

ሰንክሳር እስካሁን ቅንብሯና እቅዷ ሁሉ ባሰበችው መንገድ እየሄደላት ይመስላል። ግን ያሰበችው ሁሉ ቢሆንና ከመላኩ ጋር መሆን ብትችል፤ ከሰሎሜ ጋር ያላትን ግንኙነት እንዴት ልታደርገው ነው? ሁሉንም ነገር ቀድሞ የማሰብ ዝንባሌ ያለው የሰንክሳር ጭንቅላት ይህንንም ማውጠንጠኑ አልቀረም። ተበዳይ ሆና ከሰሎሜና ከክብሮም ጋር እንዴት እንደምትከራረፍ ዐቅዷለች። ከመላኩ ጋር ያላቸውን ጓደኝነትም እንደተጐዳ ሆና በመቅረብ ቅርርባቸውን አጠናክራ ግደን ማሳካት ነው። ማርቆስንና መላኩን ማራራቅም የግድ ሳያስፈልግ እንደማይቀር ከወዲሁ ተገንዝባለች። እንዴ ሰሎሜ ከሄደች በኋላ ያ የሚቀጥለው ሥራዋ ስለሆነ ለርሱም ነገር እየጐነጐነችለት ነው። ሶፊያ ለዚህ ሳትጠቅማት እንደማትቀር ጠርጥራለች። ነገር ግን ማርቆስን ከመጀመሪያውም በማይገባት ሁኔታ ስለምትፈራው ይሄኛው ሥራ ሳይከብድባት እንደማይቀር ልቧ አውቆታል።

የሁለቱ የሣራ ልጆች አጂጂት የካንሳስ ከተማን ሕዝብ ሁሉ ያስደነገጠ ከሥተት ሆኖአል። ደጋግሞ በጥይት ስለመታት ብዙ ደም ፈስሷት ቶሎ ራሷን መሳቷ ከሞት ያተረፋት ሣራ አሁንም ሆስፒታል ውስጥ ለሕይወቷ እየታገለች ነው። በዚህም ምክንያት በልጆቿ ቀብር ሥነ ስርዐት ላይ መገኘት አልቻለችም። መካከለኛ ልጇም በከፍተኛ ድንጋጤ ውስጥ ሆስፒታል ተኝታ እንድም ቃል አይወጣትም። ትንሽ እንቅልፍ ሲወስዳት ደንብራ ትነሣለች። ደጋግማም አልጋዋ

ላይ ሽንቷን ትስታለች። አያቷ ወይዘሮ የትናየት እንዲለዩለት አትፈልግም። ከዚህም የተነሣ ቤተ ሰቡ ሁሉ በክፍተኛ ኅዘንና ንዴት ውስጥ ነው የሚገኘው።

አብረዋት የሚሠሩት ሃኪሞችና ነርሶችም ድንጋጤው እስካሁን አልለቀቃቸውም። እንዲህ ዐይነቱ ጭካኔ የተሞላው ግድያ የሚፈጸመው አልፎ አልፎ ነው። በነገሩ አበሻው ማኅበረሰብ በክፍተኛ እፍረትና ድንጋጤ ውስጥ ገብቶ አንገቱን ደፍቶአል። ብዙ ጋዜጦች ፍርድ ቤቱ ምንተሰኛትን መልቀቅ እንዳልነበረበትና ሚስቱ መክሰስ ብትፈልግም ባትፈልግም፤ ጤነኛነቱ እስኪረጋገጥ ድረስ ቢታሰር ኖሮ፤ ይሄ ሁሉ ባልደረሰ ብለው ወሬው ላይ ቤንዚን እየጨመሩ አጢጡፈውታል። የምንተሰኛት ወላጆች ወሬውን ሲሰሙ የሚገቡበት ነው ያጡት። ከመሄዱ በፊት ያሰማ የነበረውን ዛፉ ነው የፈጸመው። ያኔ አባቱ ነገሩ የንዴት ቀረርቶ እንጂ የምር አልመሰላቸውም። እናቱ ግን አሁንም እናት ናቸውና ደግሞም ሣራን ከድሮም ስለማይወዷት ጥፋቱ የልጃቸው ሳይሆን፤ የሷ መሆኑን ነው ማመንም ማሳመንም የሚፈልጉት። እሷ እንደዚያ ባታናድደው ኖሮ የሳቸው ልጅ የዋህና ሆደ ቡቡ እንጂ ነፍሰ ገዳይ እንዳልሆነ ሽንጣቸውን ገትረው ይሟገታሉ። ሬሳው ተልኮ አዲሳባ መቀበሩ የሚያመጣውን ማኅበራዊ መዘገብ በማየት እዚያው በመቀበሩ ተስማምተው ነው የተቀመጡት።

መላኩ ነገሩን የሰማው ዐርብ ሌሊት ለቅዳሜ አጥቢያ ሲሆን ለቪዛ ኤምባሲ የሚገባው ገና ሰኞ ነው። ሥልጠናው የሚጀምረው ከሳምንት በኋላ ቢሆንም፤ ቪዛውን ካገኘ ሰኞውን ማታ ለመሄድ ነው ያሰበው። ከማርቆስ ጋር ሆነው በድጋሚ ወይዘሮ የትናየት ጋ ደውለው ነገሩን እንደገና በደንብ ጠየቁዋቸው። ሁሉ ነገር ደህና ቢሆን እንኳ ቢያንስ ሁለት ሳምንት ያህል ሣራ ሆስፒታል መቆየት እንደሚኖርባት ነው ሐኪሞቹ የነገሩዋቸው። መላኩ ቪዛውን ከሰጡት ሰኞ ማታ ለመሄድ እንዳቀደና ቲኬቱን በካንሳስ በኩል እንደሚያደርገው ነግሮአቸው የሣራ እናት ሊቀበሉት ዐቅደዋል።

የሆነው ነገር እንዲህ ነው። ምንተሰኛት ታስሮ ከተፈታ በኋላ በንዴትና በጸጸት ሲበሳጭ ነበር። ሐሙስ ማታ ሲጠጣ አምሽቶ ሌሊት ላይ ነበር ወደ ቤት የገባው። ጠዋት ላይ ሲነሣ ብስጭቱ ጨምሮ ነበር። ደጋግሞ ቢደውልም ሣራ ስልኩን ስላላነሣችለት በንዴት ጦፎ ነበር ወደ ቤት የሄደው። ሣራ ደግሞ ልጆቹን ትምህርት ቤት አድርጎ ሥራ ለመግባት በጥድፈያ ላይ ነበረች። ትንሹን ልጅ እያበላችና ከትልቁ ልጅ ጋር እያወራች ነበር በሩን በርግዶ የገባው። አንድ አንድ እያለ የጀመሩት ንትርክ ግሎ እሱም ደረጃውን ወጥቶ ወደ መኝታ ቤት አመራ። ከቤት የማይወጣ ከሆነ ፖሊስ እንደምትጠራ ስትነግረው ተመልሶ ከንዴን አፈፍ አድርጎ እየታገለችው ይዟት ወደ ላይ ወጣ።

ቁምሣጥኑ ውስጥ ያስቀመጠውን ሽጉጡን ሣራን ለማስፈራራት አውጥቶ ከሷ ጋር እየተጨፋፋኝ ወደ ታች ሲወርዱ፤ ትልቁ ልጅ ስልኩን ፖሊስ ጋ ደውሎ

እያለቀሰ ሲናገር አይቶት በደም ፍላት የተኩሰው ጥይት እዛው ስልኩን እንደያዘ ዘረረው። ሣራም እየጮኸች እጁን ነክሳ ሽጉጡን አስጥላው ወደ ልጇ ስትሮጥ የወደቀውን ሽጉጥ አንስቶ እሷንም ደጋግሞ በጥይት መታት። ዞር ሲል ትንሹ ልጅ ደግሞ ይጮኻል። አሁንም የሚያደርገውን የማያውቀው በደም የሰከረው ምንተሰኛት 'አንተስ ብትሆን እሷ ከሞተች ማን ሊያሳድግህ ነው? የፈረንጅ መጫወቻ ከምትሆን እነሱት ብትቀላቀል ይሻልሃል' ብሎ እሱንም ባንድ ጥይት ጨረሰው። በመጨረሻም የራሱን ጭንቅላት በያዘው ሽጉጥ በታትኖ ብዙም ሳይቆይ ፖሊሶቹ ደረሱ። ይህንን ሁሉ ነገር ከበር ሥር ተደብቃ ስታይ የነበረችው መካከለኛዋ የሣራ ልጅ ግን እስከ አሁንም አንድ ቃል እንኳ አልወጣትም።

* * *

ሰንክሳር ሰሞኑን ከውጪ የመጡ ጓደኞቿ ሰላልለቀቋት ከመላኩ ጋር ብዙም አልተገናኙም። የሚደዋወሉትም ላጭር ደቂቃዎች ስለነበረ ናፍቋታል። መላኩ ደግሞ ሰኞ ኢምባሲ ገብቶ ቪዛ እስኪያገኝና መሄዱ እርግጠኛ እስከሚሆን ድረስ ለሰንክሳር መንገር አልፈለገም። ማርቆስን ለሶፊያ እስከ ሰኞ እንዳይነግራት ያስጠነቀቀው ለዚሁ ብሎ ነው። ሰኞ ጠዋት ላይ ከአጭር ኢንተርቪው በኋላ ነበር ያለ ብዙ ችግር ቪዛው የተሰጠው። ስለዚህም የቀረችው ከሰዓት በኋላ አጭር ጊዜ ስለነበረች ትንፋሽም አላገኘም። ሰንክሳር የመላኩን የዚያን ለታውኑ ማታ መሄድ ስትሰማ በድንጋጤ ክው አለች። ገና ከናዝሬት እየመጡ ስለነበር ባለበት ቦታ ሄዳ ልታገኘው ተለማምጣው ተቀጣጠሩ። ነገሩን ለሰሎሜ እንዴት አድርጋ መንገር እንዳለባት ለማወቅ ዕቅደቿን ሁሉ እንደገና ማየት እንዳለባት አሰበች። ነገሩ ፈጽሞ ያልጠበቀችው ስለሆነ ግራ ገብቷታል። መላኩም አንዳንድ ነገሮችን ሳይነግራት ሲያደርግ የመጀመሪያው ሰላልሆነ ትንሽ ነገሩ ሳይረብሻት አልቀረም። ቢሆንም አሁን ትኩረቷን ሁሉ እሱን በሰላም መሸኘቱ ላይ ማድረግ እንዳለባት ወሰነች።

መላኩ ከመሄዱ በፊት ማርቆስ ስለ ሰሎሜ ደጋግሞ ሊያናገረው ቢሞክርም አልሆነለትም። አሁን ማንም ምንም ማድረግ እንደማይችልና ሁሉንም ነገር ጊዜ ቢፈታው እንደሚመርጥ ነው የነገረው። በዚህ ጊዜ የሱ ትልቅ ጉዳይ ሣራ እንደሆነች ነገሮት ጉዳዩን እንደተንጠለጠለ ተወው። ምናልባት ቢሰማኝ ብሎ እሱ ራሱ የሚያውቀውን በተንኩል ያጣትን የጓደኛውን የማርታን ታሪክ አስታውሶት! በሠራው ስሕተት ሕይወቱ ምን ያህል ተመሳቅሎ እስከ ዛሬ ድረስ ምን ያህል ተጽዕኖ እንደሚያደርግበት አስታወሰው። መላኩም የሱ ሁኔታ ከማርቆስ በጣም የተለየ እንደሆነና አንድ ቀን ታሪኩን ሲሰማውም እንደሚረዳው ሊያስረዳው ሞክረ። አሁን ግን መነጋገሩ በማይፈልገው የሰሜት ረመጥ ውስጥ እንደሚጨምረውና ለዚያ የሚበቃ አቅም እንደሌለው ነገረው። እንደዚህ እየተባባሉ

ለጉዞው የሚያስፈልጉትን ነገሮች ሲገዛቱ ቆዩ።

በሌላ በኩል ሰሎሜ መቀሌን ለመልመድም ለመውደድም እየጣረች ነው። አሜሪካ ከርሞ ለመጣ ሰው እንኳን መቀሌ አዲሳባም ግራ ነው። የፈለጉትን በፈለጉበት ጊዜና መጠን ማግኘት አይታሰብም። ጸጥታና ሰላሙን ግን ወዳዋለች። አሁንም በህልላ እንደምትኖር፣ በእንቅልፍ ልቧም እንደምትራመድ ቢሰማትም፣ ቀስ እያለች ግን ሁሉንም ነገር እየለመደች ነው። አያቷ አቶ አጽበሃ ዕድሜያቸው ከሰባው አጋማሽ የዘለለ ቢሆንም፣ አሁንም አእምሮአቸው ብሩህ፣ ሰውነታቸው ሽንቅጥ ያለ ነው። አንዳንዴ የልጃቸውን ታክሲ ይይዙና ከተማውን እየዘሩ የድሮውንና ያሁኑን መቀሌ እያነጻጸሩ ሲያሰጋበጁት ደስ ይላታል፤ እሳቸውም ትልቅ ኩራት ይሰማቸዋል።

የአቶ አጽበሃ ትንሹ ልጃቸው ተግባቢና ሰው ወዳድ ነው። ለሰሎሜ የሚያስፈልጋትን ሁሉ የሚያደርግላት እሱ ነው። ትንሹ አጎቴ ነው የምትለው ስትቀልድበት። ሰሎሜ በመጣች በሦስተኛው ቀን ነበር ከተማውን አዙሮ ያሳያት። ብዙም ሳይቆይ ነበር 'ዛሬ አንድ የምወዳትን ቁርስ ቤት አሳይቻለሁ' ብሎ በጣም በጠዋቱ ሞቅ ብሎ ወደ ደራው የንግድ ሰፈር አምጥቶ ሰው ከታጨቀባት ጠባብ ቤት ይዞአት የገባው። አስተናጋጆቹ ሁሉ በስሙ ነው የሚያውቁት። በጣም ጩኸት ቢኖርም ሁሉም ሰው ደስተኛ ይመስላል። ቤቷ ውስጥ ያሉትን ተስተናጋጆች ቀርቶ አስተናጋጆቹንም መቻሏ ይገርማል። መቀመጫ ቦታ ስለሌለ አስተናጋጆቹ እየሣቁና እየጮኹ ሰውን ጠጋ ጠጋ እያደረጉ ነው ዐዲስ የመጣውን የሚያስቀምጡት። ምግቡን ጨርሶ የደራ ወሬ የያዘውንም 'የበላን ወደ ሥራ ከፈት ከፈት' እያሉ እየቀለዱም እያሣቁም ሊበላ ለሚመጣው ቦታ ያስለቅቃሉ። ሰዉ የሚለውን በተሰባበረ አማርኛው ትርጉሙን የሚነግራት ያው ትንሹ አጎቷ ነው። ቁርስ ምን ምን እንዳለ ሲጠይቁ።

"ናሺፍ ... ስፕሺያል ስልስ ... ፉል ... ማገበራዊ ..." እያለ ዘረዘረው። ሰሎሜ መያዝ አቅቷት ስትሥቅ ያየው ልዑል ... በትግርኛ የሆነ የሆነ ነገር ብሎት ተሳሥቀው፣ አስተናጋጁ ትእዛዝ ተቀብሎ ወደ ኩሽና ቸኩለ።

ጣራና ግድግዳውን፣ ከዚያም ሰዉን በማየት የተደነቀችውን ሰሎሜን፣ "አንቺ ሰሜ ብዬው ነው እንጂ ... ሳይነግርም እኔም ላዝ እችላለሁ... ምንም ችግር የለም በቃ እዚህ ከመጣሽ ማቆም የለም... ነገም አምጣኝ ነው የሚያስብልሽ። ችግር የለም እንመጣለን።" አለ እሱም እየሣቀ ትንሽ በተሸራረፈ አማርኛው።

እሷም ሣቅ ብላ "በጣም ነው ደስ የሚለው፣ የሰዉ ፍጥነት፣ ቤቱም የምግቡም ሽታ ቢሆን ... ግን ለምንድነው እዚያ ጋ የቀረበለትን ዳቦ የሚፈረፍረው?" ብላ ሳትጨርስ ሁለት ዳቦዎች የያዘ ጉድጓዳ የብረት ሳሕን ጠረጴዛቸው ላይ አሸከርክሮ ሄዶ አስተናጋጁ።

ልዑልም እየሣቀ "ስፕሺያል ስልስና ማገበራዊ አዘናል በጣም አሪፍ ምግብ ነው፣ ራስሽ ነሽ ዳቦውን የምትፈረፍረው ... ምክንያቱም የራስሽ እጅ ይሻላል። ነይ ታጥበን እንምጣ እጃችንን" ብሎ ይሁኑ ወደ ጓሮ ሄዱ። እጃቸውን ታጥበው ሲመለሱ አንደኛው ምግብ ደርሶ ጠረጴዛቸው ላይ አድርጎላቸው ሄዱል። እሱ እያሳያት ዳቦውን ፈርፍረው በሳሕኑ ውስጥ ሞሉት። ማገበራዊውን በትንንሽ ሳሕን ፈታቸው ከቀረበላቸው እርጎ ጋር በዳቦ እየበሉ ሳለ፣ ሌላው ምግብም ደርሶ ኖሮ ሳህን ውስጥ ያለውን ዳቦ ጨምሮ በማንኪያ እያማሰለ፣ በእጁም እያወዛወዘ ደባልቆ ፈታቸው ሲያስቀምጠው ምግብ ብሎ ዝም ሆነ። ቤቱ መቀመጫዎቹም ደማቅ፣ ግድግዳውም ደማቅ፣ ሰዎቹም ደማቅ፣ ምግቡም እጅ የሚያስቆረጥም ነበር። ይሄው ከዚያ ወዲህ ሰሎሜ በሳምንት አንዴ ወይ ሁለቱ ቁርስ መብላት ጀምራ አስተናጋጆቹም ዐውቀዋታል። ዘመናዊ ቁርስ ቤት ይባላል ቤቱ።

ሥራዋ ከሞላ ጉደል እየተያያዘ ነው። የአያቷና የነሶስና ናፍቆት አላስቀምጥ ሰላላት አዲሳባ ለመሄድ አስባለች። ወይዘሮ መገርቱ ጊምቢ በሚኖሩ የእጎቶቻቸው ልጆች መካከል ችግር ተፈጥሮ እሱን ለመዳኘት እንደሄዱ አልተመለሱም። በስልክም እንደፈለጉ ስለማይገናኙ የአያቷ ነገር ሰሎሜን ዕረፍት ነሥቷታል። በተለይ ባለፈው ታመው ከተነሡ በኋላ ብዙም ጤና የላቸውም። መጀመሪያ በነበራት ዕቅድ መሠረት ጊምቢ ሄዳ ቆይታ ነበር መጽሐፉንም ለመጀመር ያስበችው። እማማ መገርቱ ከመላኩ ጋር እንደሚቀራረቡ ስላወቀችና በጉዳዩ ጣልቃ ልግባ ማለታቸው ስለማይቀርም ነው መቀሌን የመረጠችው። ሥራዋን እዚህ መሥራት እንደምትችል ስታውቅ መቀሌ መምጣቷን የበለጠ የተሻለ አድርጎ አሳያት። አያቷን አቶ አጽበሃንና ዘመዶቿንም ለማወቅ መቻሏን ሌላ ምክንያት አድርጋ ብታስብም፣ ዋናው ምክንያት ግን ከመላኩና ከሰፊያ መራቅ ነበር።

መላኩ ወደ አሜሪካ ከመሄዱ በፊት ስንክሳርን ሊያገኛት የቻለው ለጥቂት ጊዜ ብቻ ነበር። እሱንም በስንት ውጥረት። እሷም ምናልባት ከጥቂት ሳምንታት በኋላ መመለሷ እንደማይቀር ነገረችው። ሥልጠናው ለውሺል ከተማ ኬንተኪይ ግዛት ውስጥ መሆኑን ሲነግራት እሷ ከምትኖርበት ከተማ ቅርብ በመሆኑ በልቧ ጮቢ ነው የረገጠችው።

በመሃል ከቢሮ ተደውሎለት ማውራት ጀመረ። የሷም ስልክ ጠራና ስታነሣው ክብሮም ነበር። ረቡዕ እንደሚገባ ያለውን የጉዞ ዝርዝር ነገራት። እሷም ክብሮም መሆኑን መላኩ እንዲያውቅ አሁንም አሁንም ስሙን እየጠራች ነበር ስታወራ የነበረው። መላኩም ክብሮም አዲስ አበባ ሊመጣ መሆኑ ስለገባው ነገሩ በጣም ሳያውቀው ቢረብሸውም ስሜቱን ለመደበቅ ታገለ። ስልኩን እንደዘጋች "ባክህ ክብሮም ነው። እረብ ሊመጣ ነው። ለነገሩ አንተም አትፈልግም እንጂ ታየው ነበር። ሰሎሜን ሰርፕራይዝ ሊያደርጋት ነው። ፈቃዱን አጨናንቆ ነው የሚመጣው። እንዲያው መጥፎ አጋጣሚ ሆነ እንጂ እኮ እንዴት ዐይነት ጥሩ ልጅ

መሰለህ?” አለች ከመላኩ ጋር እያወራች እንዳለች በከፊል ረስታ።

“ኡፍ...ፍፍ አታድከሟኝ እስኪ ... አሁን እኔ ምንም ጊዜ የለኝም። አንቺም ለክብሮምሽ ተዘጋጃ... በቃ ሰደርሰ እደውላለሁ። እሺ take care በቃ እኔም አሁን ልሂድና የቀሩኝን ነገሮች ልጨራርስ። ደግሞ ዳኒን ሰላም በይው።” ብሎ ውስጡ ያፈነው ስሜት ሳያመልጥ ስንክሳርን ተሰናብቶ ከቢሮ ያሉትን ዶክመንቶችና አንዳንድ የሚፈልጋቸውን ዕቃዎች ለመውሰድ ሄደ። ቢሮ እንደገባም በቀረችው ጥቂት ጊዜ ከፍቢያ ጋር ቁጭ ብለው ያለውን ሥራ አስረከባት።

“ምንም ችግር ቢኖር ኢሜይል አድርገልኝ። እኔም በሳምንት ምናምን እደውላለሁ። እምም እንግዲህ የድሬደዋውን ፕሮጀክት አደራ። እንኪ እንዚህ የቢሮ ቁልፎቼ ናቸው። ሌላ የረሳሁት ነገር ይኖር ይሆን?” አለ እንደቆመ።

“አይ አይመስለኝም። አትጨነቅ። የሚያስፈልግ ነገር ካለ እነግርሃለሁ እንዳልከው። አይዘህ አንተ ተረጋጋ፤ ደግሞ ትንሽ አረፍም በል። ያው አላህ ያውቃል ሣራንም በተመለከተ።” አለች እጁን እንደ ጨበጠች።

“እሺ ፍዚ በርቼ...” ብሎ ተከታትለው ወጡና መኪናው ድረስ ሸኘችው።

መላኩ ለነመዐዛም በድንገት ወደ አሜሪካ እንደሚሄድና እንድትሁለት ወር እንደሚቆይ ነግሮአቸው በስልክ ተሰናበታቸው። ማታ ላይ አየር ማረፊያ ሶፊያና ማርቆስ አደረሱት። እሱን ካደረሱት በኋላ እነሱ አብረው አመሹ። ማርቆስ በሣራ አደጋ ውስጡ በከፍተኛ ደረጃ ተናውጧል። ማርቆስ ለሣራ የተለየ ፍቅር ነው ያለው። በጣም ታሳዝነዋለች። ‘እንዴት ምንተሰኖት ላይ እንደወደቀች ያልተፈታልኝ እንቅስቃሴ ነው’ ነው ይላል። ነገሩን በይበልጥ ባሳለለው ቁጥር ደግሞ “ስፍር ቁጥር የሌላቸው ምንተሰኖቶች ደግሞ ሣራዎችን እንደማጥመድ የሚቀናቸው ነገር ሊኖር አይችልም። ሚዳቋና ነብር ማለት ናቸው። የወላጅ ትልቁ ኅላፊነት ልጅን ጨዋና ጉበዝ ተማሪ አርጎ ማሳደግ ብቻ ሳይሆን ብልጥና ጠንቃቃም ማድረግ ነው። ይህንን ለማድረግ ደግሞ ልጆችን እየተሳሳቱ እንዲማሩ ዕድል መስጠት ያስፈልጋል። የራሳቸውን ውድቀት ደብቀው በልጆቻቸው ስሕተት ሁሉ ላይ አለንጋ የሚመዘው ወላጆች የራሳቸውን ስሕተት በልጆቻቸው ይደግማሉ።” ወደሚል ድምዳሜ ደርሷል።

ስንክሳር ከመላኩ እንደተለያዩ ብዙም ሳትቆይ ነበር የመላኩን በአደጋው ምክንያት ድንገት ወደ አሜሪካ መሄድ ለሰሎሜ የነገረቻት። ነገሩ በሰሎሜ ላይ ግርታ ቢፈጥርባትም፤ ብዙም ስሜት እንዳልሰጣት አድርጋ የወሬውን ርዕስ ቀየረችው። ከዚያም የባጥ የቆጡን አውርተው በዕቅዳቸው መሠረት መቀሌ ሐሙስ እንደሚገናኙ ተነጋግረው ስልኩን ዘጉት።

እሮብ ከብሮም አዲሳባ ሲገባ ስንክሳርም እሱን ተቀብላና ራት አብልታ ሆቴሉ ከገባ በኋላ ሰሎሜ ጋ ደወለች። የክብሮምን መምጣት ነግራት ፈጽሞ

ልታስደነግጣት አልፈለገችም። ምክንያቱም ከክብሮም ጋር ያላቸው ግንኙነት አሁንም ገና ያልተፈታ ስለሆነ ውጤቱ ጥሩ አይሆንም ብላ ሰላሰበች ነው። ስለ ነገ ጉዞዋ እያወሩ እንዴት አድርጋ ነገሩን እንደምትነግራት ማሰቧን ቀጥላለች።

“ሰሊ በጣም የማትጠብቁውን የሩቅ አገር እንግዳ ነው ይገርልሽ የምመጣው” ስትላት።

“በናትሽ እኔ እንደዚህ ዐይነት ሰርፕራይዝ አልወድም ... ማነው?” አለች መላኩ እንደማይሆን ተስፋ እያደረገች።

“እስኪ ገምች... ካወቅሽ ትልቅ ቸቶሌት ነው ሽልማትሽ” አለች የካንገት በላይ ማቋን እየሣቀች

“በናትሽ ስንኪ ... እኔ መገመት አልችልም ... ማነው? .. ከየት ..?”

“እሺ ፍንጭ ልሰጥሽ ... ካሜሪካ...” ስትል ለቅጽበት ክብሮም ቢመጣባትም አያደርገውም ብላ ላፏ ያህል።

“ማን ማሚዶ ናት?” አለች።

“ደርሰሽበታል ... ከዚያው ነው... አላሰለፍልፍሽ ...ክብሮም ነው። በቃ እኔ እንኳ መምጣቱ ብዙም አልታየኝም ነበር። እሱ ግን መተኛትም አልቻልኩም ... ከቤተ ሰቦቿም ጋር እንደዚህ መራራቁ አስጠልቶኛል። ስለዚህ ይቅርታ ልጠይቃት እፈልጋለሁ ብሎ ነው የመጣው። ምንም ብለው እምቢ አለኝ። አትንገሪያት ብሎ አስምሎኝ ስለነበር በቃ መንገሩም ከበደኝ። ሰርፕራይዝ ሊያደርግሽ ነው እሱ የፈለገው። ግን ሳስበው ጥሩ ስላልመሰለኝ ነው።” አለች።

ሰሎሜ ለጥቂት ጊዜ ዝም ብላ ከቆየች በኋላ፤ “ምን ዐይነት ነገር ነው በናትሽ አሁን ይሄ ምን ያደርጋል? ... በቃ ማን በሱ ላይ ቂም ያዘ። ምን ዐይነቱ መገዝ ያለ ልጅ ነው ባካቼ? መቼም ይሄ ያንቺ ሥራ እንደማይሆን ተስፋ አደርጋለሁ” አለች እያናደዳትም ደግሞ ይህንን ሁሉ ርቀት አቋርጦ መምጣቱም እያሳዘናት። “አንቺ ምን ነካሽ! እንዴት እኔ እንደዚህ አደርጋለሁ? ማሰብሽ ራሱ ይገርማል። ላንቺ ሳልነገር እንዲህ አደርጋለሁ። አዝናለሁ እንደዚህ በማሰብሽ።” አለች ድምፅዋን እንዳዘነና እንደተቀየመ በማድረግ።

“አይ ታዲያ ምን ልበል! አንቺ ራስሽ ሐሙስ እመጣለሁ ብለሽ የኔን ዕቅድ አጥብቀሽ ጠይቀሽኝ ነበር ትዝ ይልሻል? ተዬው ያው ስለ መሰለኝ ነው። ያስቀይምሻል ብዬ አይደለም። ግን በቃ የቸገረው ሰው የማያስበው ነገር የለም። ይቅርታ ስንኪ፤ እንዴትም እንደማስብ የማውቅ አይመስለኝም ባካሽ። አሁን ምን ይባላል? እና ነገ ነው የምትመጡት? ምን ዐይነት ጣጣ ነው ባካቼ።” አለች የምር ግራ ገብቷት።

“በናትሽ ድክምክም ብሎት እንዴት እንዳሳዘነኝ። ተረኛ ሆኖ ውሎ አድሮ ነው በዚያው አውሮፕላኑ ውስጥ ተኝቶ የመጣው። አሁን እኮ ነው ሆቴሉ ጥዬው

የመጣውት።” አለች ሰሎሜም እንድታዝንለት ስለ ልቧን እየኩረኩረች።

“ምን ይደረጋል አሁንም እዚህ ድረስ መጥቶአል። ለመሆኑ ለነማሚና ለሕያው ነግሮአቸው ይሆን? ምን ይባላል አሁን? አንቺ ግን እዚህ እመጣለሁ ያልሸኝ ከሱ ጋር ያቀዳችሁት ዕቅድ ነው እንዴ? መቼም ጉዳዩን ዛሬ ነው ያወቅሁት እንደማትይኝ ነው?” አለች አሁንም ስንክሳር በነገሩ ከውጥነም ጀምሮ ልትኖርበት እንደምትችል ልቧ እየተጠራጥረ።

“እኔ አንቺ ጋ መምጣቴ ከበፊትም የነበረኝ ሐሳብ ነው። ማለቴ የሱንም መምጣት ዛሬ አይደለም ያወቅሁት። በቃ መገዝ አለ ካልመጣሁ ብሎ። እቤትስ ምን ይላሉ? ብለው ሳያውቁ ድንገተኛ ፈቃድ ወስጄ መምጣት እችላለሁ አለኝ። ገና ከመጀመሪያ ብነግርሽ ደግሞ ያው ደውልሽ ቅር ትይዋለሽ ወይም አይ ዶኖ ... በቃ አትንገሪያት ብሎ ስለለመነኝም ... መሰለኝ አሳዘነኝ፤ ... ደግሞም ሳታውቁ መቀሌ እንዲገኝ አልፈለግሁም ... ለዚህ ነው አሁንም ቢሆን የምነግርሽ ...” አለች ሰሎሜን የሚያነቃ ነገር እንዳይፈጠር እሷም ግራ የገባት በሚመስል ድምፅ፡፡

“አይ እንግዲህ ምንም አይደለም ... አሁንም ምን ይደርጋል ... በቃ እንግዲህ አሁን እዚህ ከሆነ ምን ይደረጋል? እና ነገ ጠዋት አብራችሁ ነው የምትመጡት ማለት ነው? ሆቴልስ?...” አለች መምጣቴን የተቀበለ በሚመስል ድምፅ፡፡

“እኔንጃ እዚያ የትኛው ነው አሪፋ ሆቴል? ከቻልሽ እስኪ ለኔም ለሱም አስይዝላለች... አዎን ነገ ጠዋት አራት ሰአት ላይ እንደርሳለን።” አለች ነገሩን ቀለል አድርጋ፡፡

“እኔ ወይ አክሱም ወይ አብርሃ ካስትል ያርፋል። አንቺ እንኳን እዚሁ አያቴ ጋ ከኔ ጋር እንሆናለን።” አለች ሰሎሜ። ሰሎሜ ትንሽ ከተረጋጋችበት ሕይወት እንደገና የሚበጠብጣት ነገር እንዳይፈጠር ሥጋት አድርባታል። ከብሮምን ለማግኘት ባትፈልግም፤ ባንድ በኩል ነገሩ ቢስተካከል ለሁሉም ጥሩ እንደሆነ አስባለች። ሌሊቱን ብዙም እንቅልፍ ሳይዛት ነበር ያደረችው። ስትቃኝና የሚያስፈሩ ህልሞችን ስታይ ሰላደረች ጠዋት ስትነሣ ደክሞአት ነበር የነቃችው።

መቀሌ ሰሎሜና ከብሮም መጀመሪያ ሲገናኙ ጭንቅ የሚል የዝምታ ድባብ በመካከላቸው ሰፍኖ ቆዩ። ሰላምታቸውም እንደነገሩ ነበር። እንቅልፋም ድንጋጤውም ግራ መጋባቱም የተጫነው ከብሮም ደግሞ ምን ማድረግ እንዳለበት አላወቀም። ስንክሳር ነገሩን ቀለል ለማድረግ ያልሞከረችው ነገር አልነበረም። በመጨረሻም መቀሌ የምታውቀውን አንድ የወንድሟን ጓደኛ ደውላ ለመጠየቅ በሚል ሰበብ ለብቻቸው ተወቻቸው። ቀስ በቀስ የሆነውን ነገር ካወሩ በኋላ ከብሮምም ልባዊ ይቅርታውን ጠይቆ ትንሽ ቀለል ብሎአቸው ማውራት ጀመሩ።

ያደረገውን ሁሉ ባለማወቅና ከልዩ ስለሚወዳት ብቻ እንደሆነ ነግሮአት ከዚህ በኋላ ግን እንደዚህ ዐይነት ጥፋት እንደማይደገም እንባ ባቀረሩ ዐይኖቹ እያያት ነገራት። ነገሩ ልቧን ስለነካው እሷም ይቅርታዋን በሙሉ ልቧ ነው ያደረገችለት። ስላሳዘናትም ደስ እንዲለው የምትችለውን ሁሉ ማድረግ ጀመረች። መምጣቱን ለሕያውም ሆነ ለእናቷ አለመንገሩ ደስ ብሏታል።

ከብሮምና ሰሎሜ ወደ አዲስ አበባ ከመመለሳቸው በፊት ከትንሹ አጎቷ ጋር አክሱም ደርሰው ተመለሱ። ጉብኝታቸው ካሰበችው በላይ ነበር ያዝናናት። የአክሱም ሐውልቶችና የንግሥት ሳባ መዋኛ፤ የንግሥታቱ የካሊብና ገብረመስቀል የምድር ውስጥ መቃብር ሁሉ ምጥቀቱ ገርሟታል። ሳታስበው የመላኩን ጽሑፍ አስታውሳት። የሃ ሆቴል አፋፍ ላይ ሆኖ የአክሱምን ከተማ ማየት ራሱ አንዳች ፍሥሐን ይሰጣል። አዲስ የተሠራው ዩኒቨርሲቲም ከከተማው ወጣ ብሎ ከባሻገር ይታያል። አክሱም ጽዮን ገብተው ሲያዩዋት፤ ከሩቅ ሲመለከቱዋትም የውበት ሁሉ መደምደሚያ ሆኖ ከተማውንም፤ አያሌ የቀድሞ ነግሥታትንም አንግግ ትታያለች። የሙሴ ታቦት ላለፉት ብዙ መቶ ዓመታት መኖሪያው እዚህ እንደሆነ ይነገራል።

ከመቀሌ ተመልሰው አዲሳባ ሲደርሱ መጣላታቸው ቀርቶ ፍጹም ጓደኞቻች መሰለው ነበር። አክሱቷንና ዘመዶቿን ሁሉ የሕያው ጓደኛና አብሮ አደጋቸው ነው እያሉት አስተዋወቀችው። ሶስና እምብዛም አልተጠጋችውም። ልጆች አዋቂዎች ሲያድጉ የሚጥሉት ያለመረጃ ሰውን የሚያውቁበት አንቴና አላቸው ይባላል። ስንክሳርም በበኩሏ ሶስናን ለመቅረብ ብዙ ብትሞክርም ያን ያህል አልቀረበቻትም። አዲሳባ ሁለት ቀን አድሮ ከብሮምም ወዳሜሪካ ደሰ ብሎት ተመለሰ። እንደገባም በሰላም መግባቱን ደውሎላቸዋል። ስለ ሶፊያ ምንም አለመጠየቁ ሰሎሜን ቢከነክናትም፤ አለመጠይቁ እጩታን ፈጥሮላታል። ስንክሳር ናት አውጥታ አውርዳ አለመጠየቁ እንደሚሻል የወሰነችው። ሰሎሜን ወደ መቀሌ ከመሸኘቷ በፊት የንግድ ሥራዋ ትንሽ እየተበላሸ እንደሆነና የሷን መኖር የሚጠይቁ አንዳንድ የምትፈርምባቸውም ነገሮች ስላሉ፤ ከአንድ ወይም ከሁለት ሳምንት በኋላ አሜሪካ መሄድ ሳይኖርባት እንደማይቀር ነገረቻት። ስንክሳር መሄዷን እንደምትጠላ ሆኖ ነው ነገሩን የነገረቻት። ሰሎሜም የሷ መሄድ እንዴት እንደሚያገድዳት ነገራት በሌላ በኩል ደግሞ ለነትዩ ሕይወት ምን ያህል ጥሩ እንደሆነ ተነጋገሩ።

ያው እዚህ ካሉት ቤተ ሰቦቿም ጋር ስለተዋወቀ ማወቃቸው አይቀርምና ብላ የከብሮምን መምጣትና የሆነውንም ሁሉ ለእናቷዋ ነግራቸው ጉዳዩን በስፊት አሜውታቸው። ለምን ሳይነግራቸው እንደመጣም ምክንያቱን ልታስረዳቸው ሞክረች። አብረው አክሱም እንደሄዱ አዲሳባም ከዘመድ ጋር አስተዋውቃው ሁሉም እንደወደዱትና ደስ ብሎት እንደተመለሰ ነገረቻቸው።

በልደቷ ቀንም የተፈጠረውን ነገር በተለይ የቀለበቱን ነገርና እንዴት እንደሰማችሁ ስትገልጽላቸው፡ “አይ ጢኒዬ በርግጥ ልክ አይደለም። አንዳንዴ ግን ፍቅር የያዘው ሰው እኮ እውር ነው። አትፍረጃለሁ። አንዳንዴ ግን ዝም ብዬ ሳስበው እንደሰው የሚወድሽና እኛም የምናውቀው ጥሩ ሰው እኮ ማግኘቱ ቀላል አይደለም። እንዲያው አንቺ በሕይወትሽ ሌላ ሰው አለ? ወይስ በቃ ዝም ብለሽ ወንድሜ ነውክ እሱን አላገባም የሚለው ስሜት ነው እሱን እንድትገፈው የሚያደርግሽ?” አሉ ፅድሉን ካገኘሁ አይቀር ብለው ብዙ ጊዜ ያብሰሰላቸውን ጥያቄ አውጥተው፡፡

“ማሢ ... እንዴት እንደምነግርሽ አላውቅም። በጣም የምወደው ልጅ ነበር፤ እዚህ። ብዙ ነገሩ ሶለንን ነው የሚመስለው። መልኩ ሳይሆን አስተሳሰብ፤ ደግነኩ በቃ ምን ልበልሽ! ከሱ ጋሩ ሳወራ ወይ ከዳዲ ጋር ወይ ከሶለን ጋር ያለሁ ነው የሚመስለኝ። እሱም ለኔ ተመሳሳይ ስሜት ያለው ይመስለኝ ነበር። ነገር ግን አሁኑ ሳየው አልመስለኝም። ይባስ ብሎ እኔ እዚያ ሆኜ ትዝ ይልሻል ያቺ የሶለን ጓደኛ የነበረችው ሶፊያ?” አለች ባትሪ እየጨረሰ ያለውን ስልክን ከቻርጀሩ እየሰነሳች፡፡

“አዎን እንዴት ረሳታለሁ፤ ታዲያ እሷም እዚያው ኢትዮጵያ መጥታ የለም እንዴ?” አሉ ከምታወራላቸው ነገር ጋር ምን እንደሚያይዘው ግራ ገብተዋል፡፡

“አዎን ... አንዳንድ ነገር እንዲረዳት ብዬ የሱንና የጓደኛውን ስልክ ሰጥቻች ነበር። በቃ ባጭሩ ከሷ ጋር እኛ ብለው በያገሩ መዞር ሁሉ ጀምረዋል። አለች ስሜቷ ወደ ንዴት እያዘነበለ። ሰሎሜ ያልተረጋገጠ ወሬና በሰው ላይ መጥፎ ማውራት ፈጽሞ አትወድም። እስካሁንም ነገሩን ከማንም ጋር ላለማወራት የወሰነችው ከዚያ የተነሣ ነበር። አሁን ግን አልቻለችም። ልቧንና አጥንቷን የሰበረውን ነገር ነው ለናቷ የምትነግረው። ይሁን እንጂ እውነቱን አይቀይረውም፤ ይሄም መሠረተ ቢሰ ወሬ ማሳመንት ነው። ብዙ ክፉ ወሬ የሚሳመንተውና ሰዎች ባልሆነ ምክንያት ሌላውን የሚጠሉት በዚህ በየዋሆች ወሬ ነው።

“እኔ እኮ የልጄ ሞት ምክንያት ከሆነች በኋላ አንቺ አልሽ እንጂ ቀልቤም አልወደዳትም። እሱም ደገና ሰው ቢሆን እንዲህ ሊያደርግ አይችልም። ደግሞስ በምን ዐይነት ፍጥነት እዚህ ውስጥ ገቡ? አይ የዘንድሮ ልጆች!! እኔ የምለው ነገሩን ራስሽ አረጋግጠሽ ነው ወይስ የሰው ወሬ ሰምተሽ? ማለቱ አሁን የምትይኝ ነገር እውነት መሆኑን እንዴት አወቅሽ?” አሉ እሳቸውም እየተናደዱ፤ የተወሰነ ጥርጣሬም አድሮባቸው፡፡

“አይ በቃ እኮ በግጥኛል፤ ከመጣሁ እንኳ እንዴት ነሽ ለማለትም አልደወለልኝም። ለወንድሜም ልቅሶ አልደረሰም። ደግሞ ለሰንክሳርም የሚነግራት ነገር ... በቃ ተይው እሱን ሳወራውም ነው ራሴን የሚያመኝ። የሱን ጉዳይ እንተወው። ግን ማሢዬ እንዲያው በናትሽ አትደብቁኝ፤ አንቺ ብትሆኜ አሁን በኔ በቃ ምን ታደርጊያለሽ? እውነቱን ንገሪኝ” አለች የምር ግራ ገብተዋል፡፡

“ጢኒ ... መቼም እውነቱን ንገሪኝ ካልሽ ... እኔ ከብሮምን የመሰለ ፍቅሩ የማይለወጥ ታማኝና ደግ ሰው ብዙ ያለ አይመስለኝም። ደግሞ የተማረ፤ ቤተ ሰብ የሚወድና ትሑት ልጅ ነው። እኛም ከልጅነቱ ጀምሮ እናውቀዋለን። ያደረገውንም ሁሉ ያደረገው ስለሚወድሽ እንጂ ለክፋት ብሎ አይመስለኝም። ያው አንቺ ነሽ የምትወስኜው። እኔም ሆንኩ አባትሽና ሕያው ከዚህ የተለየ አናሰብም።” ብለው ምኞታቸውን ለሰኑት። በርግጥ መጥፎ አለመሆን ጥሩ መሆን ነው ወይ? ጥሩስ መሆን ሁልጊዜ ትክክለኛ ያደርጋል? ይህ አመለካከት የሶለንን አመለካከት የሚመስል ሲሆን፤ የሰሎሜን ልብ ግን በመጠኑም ቢሆን ወደ ክብሮም ያዞሩት ይመስላል እናቷና ሰንክሳር። ከእናቷ ጋር ካወራች በኋላ ሰሎሜና ከብሮምም መደዋወል ጀምረዋል ቀስ በቀስ። ስለ መላኩ ማሰብም አትፈልግም። ሆኖም ራሷን ሳታስበው ስለመላኩ ስታስብ ታገኘዋለች።

ሰንክሳር ሶፊያን ብቻዋን ነው አሁን የምታገኛት። ሶፊያም በምትሠራው ሥራ የምትባክን ስለሆነ ብዙ ጊዜ አይገናኙም። ሰንክሳር ወደ አሜሪካ በቻለችው ፍጥነት ሄዳ ያስበችውን፤ መላኩን ወደሷ መሳቡን ሥራ መጀመር እንዳለባት አውጠንጥና ጨርሳለች። አሁን እርሱ በሥልጠና ምክንያት እሷ ከምትኖርበት ከተማ በጣምም ሩቅ በማይባል ከተማ ነው ያለው። እሱ እዚያ መኪና ስለማይነዳ ከሱ ጋር ብዙ ጊዜ ማጥፋት እንደምትችልና የመጨረሻዋን ግብ ለማስገባት ኳሷ በጄ እንደሆነች ርግጠኛ ሆናለች። ከዚያ በፊት ግን በተከላካይ መሥመር አስቸጋሪ የሆነ አጥርን ማለፍ እንዳለባትና ይህ ተከላካይ ተጫዋችም በጣም የምትፈራው፤ ያሸናፊነቷን ዋንጫ መንጠቅ የሚያስችል የማጥቃት ችሎታም ያለው እንደሆነ ታውቃለች።

ማርቆስን በቀይ ካርድ ከመላኩ ሕይወት ካስወጣች ሁሉ ሊሠምር እንደሚችል ነው ያመነችው። ስለዚህ ከሶፊያ ስልኩን ወስዳ ደጋግማ ደውላለች ልታገኘው ሞክራለች። ከሁለት ቀን በኋላ ቆይቶ ደወለላት። ሳንድ ጥብቅ ጉዳይ እንደምትፈልገውና ምናልባት በቅርብ ጊዜ ውስጥ እሷም ወደ አሜሪካ ስለምትመለስ ሳትሄድ ብታገኘው መልካም እንደሆነ ጠየቀችው። በማግስቱ ለቁርስ ሊያገኛት መድሃኔኃለም አካባቢ ታተኛ ተቀጣጠሩ። እሱም ሊያገኛት ሰበብ እየፈለገ ነበር። ሰሎሜንም መላኩንም እየቀረበች ልታስታርቃቸው ምንም ዐይነት ሙከራ እንዴት እንዳላደረገች ከንክናታል። ያደረገችው ሙከራም ካለ ማወቅ ፈልጎአል። ካልሆነም እሷ የምታውቀውን ነገር ከሷ ለማወቅ ሲመኝ ነበር። አንዳንዴ ምን የሆነች አይጥ የድመትን አፍንጫ ታሽታለች ይባላል።

የተነጋገሩበትን ጉዳይ ለመላኩ ሊነግረው ይችላል ብላ ስላስበችና መላኩም የማይቃቸውን ነገሮች ላለማውጣት በጣም መጠንቀቅ እንዳለባት ዐውቃለች። ማርቆስ ደግሞ ነጋዴ መሆኑን እንጂ ምን ዐይነት አስተሳሰብና ነገሮችን የመረዳት ችሎታ እንዳለው አታውቅም። እዚህ አገር ንግድ እንደምታስብና ምክር ፈላጊ መስላ ነው የቀረበችው። እሱም ያላትን ጥያቄ ሁሉ እየመለሰ ወደ ዋና ጉዳዩዋ አስባ

እስከትገባ ሳይጠብቅ ደንገት ሳታስበው

“ ስለ መላኩና ስለ ሰሎሚ ምን ታስቢያለሽ?” አላት።

ያላሰበችው ነገር ስለሆነ፤ “እኔንም ሁለቱም በጣም ጥሩ ልጆች ናቸው። በተለይ መላኩን ለረጅም ጊዜ ነው የማውቀው። እሷን እንኳን እሱ ነሐ ያስተዋወቀኝ፤ ያን ያህልም ብዙ አላውቃትም። ነገር ግን ጥሩ ልጅ ነሐ የምትመስለው። ቤተ ሰዲማ በቃ እንዴት ጥሩ ሰዎች መሰሉህ! ሟቹን ወንድሟን በጣም ነበር የምትወደው። በመካከላቸው ምን እንደገባ አላውቅም፤ እሷም ስለሱ መስማት አትፈልግም፤ እሱም ስሟ ሲጠራበት ነው አንበሳ የሚሆነው። ስለዚህ እንጂ ምን ማሰብ ወይም ማድረግ እንዳለብኝም አላውቅም።” አለች የነገሩ አካሄድ ወዴት እንደሆነ ማወቅ እየከበዳት።

“አይደል ... የሚገርም” ነው! እንደሱ አሰቢው አላውቅም ነበር ... እንዳልሸው በመካከላቸው የገባ ነገር ሊኖር ይችላል ማን ያውቃል? አንቺ ለማስታረቅ ወይም ተገናኝተው እንዲያወሩ ለማድረግ የሞከርሽው ነገር ነበር?” ብሎ ዝም አለ። አካሄዱ ደስ አላላትም።

“እንዳልኩህ ሁለቱም ሙዝዝ ብለው አታንሺብኝ ስላሉኝ ተስፋ ቆርጪ ተውኩት። በጣም ነው እኮ የሚያሳዝነው እንዴት ሁለት ጥሩ ሰው እንዲህ ሊሆን እንደሚችል። ግን አንተ የሞከርከው ነገር የለም ነገሩን ለመረዳት? ምናልባት እኮ አብረን ብንሞክር የተሻለ ይሆናል አንዳችን የማናውቀውን ሌላችን ልናውቅ ስለምንችል። እሱ ላንተም ምንም ያለህ ነገር የለም?” አለች የተጨነቀ በሚመስል ገጽታ።

“እም ም ... ምንም ልክ አንቺ እንዳልሸው ነው... መስማትም መናገርም አይፈልግም። ግን ያንቺ አሳብና ግምት ምንድነው?” አለ ማርቆስ አሁንም አይን አይኗን እያየ። ሰዎች አይን አይናቸውን ሲያዩዋቸው መዋሸት ይከብዳቸዋል፤ ከዋሸትም ያስታውቃሉ ይባላል። ቀላል ሰው እንዳላጋጠማት አውቃለች። ብዙ የማያወሩ ግን ብዙ የሚያስወሩ ሁሌም አስቸጋሪ ሰዎች እንደሆኑ ታውቃለች። መሳሳት ስላልፈለገች።

“ምን አሳብና ግምት አለኝ ብለህ ነው ... ይሄ እኮ ግራ የሚያጋባ ነገር ነው እነሱም የሚያውቁት አይመስለኝም” ስትል አሁንም ካፏ ቀበል ብሎ።

“የምትገርሟ ልጅ ነሽ። አስተያየቶችሽ ሁሉ ነገሩን እኔ አይቺው በማላውቀው አቅጣጫ ነው እንድረዳው ያደረጉኝ... ህም...” ብሎ ዝም ሲል ነገሩ በፈጠረባት ጉጉትና አንዳች የማይመች ስሜት።

“ምኑ? ማለቴ የቱ አስተሳሰብ?” ስትል፤

“ማለቴ እነሱም የሚያውቁት አይመስለኝም ያልሸው። እውነት እኮ ነው ... እነሱም ላያውቁት ይችላሉ። ግን ደግሞ ይህንን የሚያህል ገደል በመካከላቸው ሲፈጠር ቅድም እንዳልሸው የሆነ ነገር በመካከላቸው ገብቶ መሆን አለበት።” ብሎ በድጋሜ እያጠናት ዝም አለ። ማርቆስ ምን እደሚያስብ ለማወቅ አልቻለችም። ማርቆስን በሩቁ መያዝ ካልሆነ፤ ውጥኗን ሁሉ ፍርክስክስ ሊያደረግ የሚችል መደሻ የያዘ ያህል ነው የፈራችው። ብዙም አላወሩም። ከዚያም ነገሩን እንደ ምንም እያላላች እያላላች ወደ ቢዝነሱ ሐሳብ አተኩራ ከመሄድ በፊት እንደምታገኘውና ለሌላ ቀጠሮ እንደምትቸኩል ነግራው ተለያየ። ማርቆስም የሰንክሳር ድብስብስንትና ድሮውንም ለሷ ያለው ያልጠራ ስሜት ተጨማሪ ምንም የማታውቅ መስሎ አልታየውም። ወደ አሜሪካ ደጋግማ መመላለሱዋም በግንኙነቱ ምክንያት አልመስልህ ብሎታል። ቢዝነስ ብላ ልታማክረው ያነግታውም ሐሳብ ልሷ ያለበት አለመሆኑን አውቆታል። በተለይ ሁለት የሚጋጩ ነገሮችን እየነገራት ‘አይደል ... እኔም’ እንደሱ ነበር የማስበው ስትለው ልሷ ሌላ ቦታ መሆኑን ተረድቶታል። የብልገና የብልጣብልጥ ጦርነት የተጀመረ ይመስላል። በኋላም ሳትደውልለት በሶፊያ በኩል ‘ይቅርታ በጣም ተወጣጥፈ ሳልደውልልህም ሳላገኝህም ሄድኩ’ የሚል መልእክት ትታለት ወደ አሜሪካ ሄደች።

የሚቀጥለው እንደ ወር ያህል ጊዜ ብዙ ነገሮች የተለዋወጡበት ጊዜ ነበር። ሰሎሜ ከከብሮም ጋር ያላት ወዳጅነት ተሻሽሎአል። እናቷም ሰንክሳርም የመከሩዋት ምክር ሥር ሰድዶ ወደ አሜሪካ ለመመለስ ማሰብ ጀምራለች። ከከብሮም ጋር ብዙ ጊዜ ነው በስልክ የሚያወሩት። የከብሮምን ጥያቄ ስታስብበት እንደቆየችና በመካከላቸው ያለውን ግንኙነት ዕድል ልትሰጠው እንደምትችል እያመነታች ነግራዋለች። የመጨረሻ ውሳኔ ለመስጠት ግን አብረው ትንሽ ጊዜ ማሳለፍ እንዳለባቸውና ጊዜ እንደሚያስፈልጋት ነው የነገረችው። ይህም እሱን ከልክ በላይ አስደስቶታል። ሰንክሳር ይህን ስትሰማ በደስታ ስክራለች። ከከብሮም ጋር ደስታቸውን ያከበሩት የሚቀጥለውን መላኩን በእጇ የማስገባት ድሏን ተመኝተው ነው።

አንዴ ካንሳስ አንዴም ለዊቭል የሚመላለሰውን መላኩን የገንዘብም የብቸኝነትም ችግር እንዳያጋጥመው ሰንክሳር የሚያስፈልገውን ሁሉ ታደርግለት ነበር። ካንሳስ ካልሄደ እሷ ጋ አንድያናፖሊስ ነድታ ትወስደውና አዝናኑታ ሰኞ በጠዋት ትመልሰው ነበር። የአንድ ሰዓት ተኩል መንገድ ነው በመኪና። ሥልጠናውን ሊጨርስ ሳምንት ሲቀረው ከቅዳሜና ከእሑድ ጋር የአራት ቀን ዕረፍት ስለነበረው ወደ ካንሳስ መኪና እየነዱ ሊሄዱ ሀቅደው ስለነበር እሷ ጋ አደረ። በጠዋት ተነሥተው ጉዞ ስለጀመሩ አራት ሰዓት አካባቢ ጠዋት ነበር ሴንት ሊዊስ የደረሱት። እዚያ ትንሽ ቆይተው በሚሲሲፒ ወንዝ ዳርቻ ላይ የሚገኘውን ጌት ዌይ አርች ላይ ወጥተው አዩ። በ1963 በአውሮጳውያን አቆጣጠር ቢሆንም የተገነባው አሁንም ድረስ አሠራሩ ያስደንቃል። እላዩ ላይ የሚወጣባቸው የተለዩ አሳንሰሮች

ወደ ላይ ቀጥ ያለ ሳይሆን ከፊል ከብ ቅርጽ ባለው ደጋን ሐውልት ላይ የተሰሩና እያንዳንዳቸው አምስት ሰው አገለገው ወደ ጐን፤ ወደ ላይ እያዋዙ ሽቅብ ተወንድረው ጫፍ ላይ ስለሚያደርሱ እጅግ የሚያስገርሙ ናቸው።

እዚያው ከተማ ምሳ በልተው ወደ ከሰዓት ዐሥራ አንድ ሰዓት አካባቢ ላይ ነው እንግራ ቤት የደረሱት። ማራ ከሆስፒታል ወጥታ እያገኘው ናት። ቁስሉ ሁሉ ባይድንም ከጠባሳ በቀር ምንም የአካል ጉድለት ወይም ቋሚ ጉዳት ስላልደረሰባት ሁሉም ደስ ብሎታል። ልጇ ግን አሁንም ከደረሰባት የአእምሮ መቃወስ ፈጽሞ አላገኘችም። ማታ ከራት በኋላ ማርቆስ ጋ ደውለው ብዙ አወሩት። ስንክሳር ሰላም ብላው ወዲያው ነበር ስልኩን ለመላኬ የሰጠችው። ይሄ ደግሞ ማርቆስን 'ሁለቱም ሳያውቁ የሆነ ነገር በመከላከል ጥብቁ ሊሆን ይችላል' ብላ ራሷ የሰጠችውን የመላምት ሌንስ ወደደ እንዲያዞር ሳይከራከረው አልቀረም።

ከነንሳስ ሲመለሱ እሑድ ከሰዓት ተነሥተው በዚያው በሴይንት ሊዊስ አድርገው ቀጥታ ነበር ለውሽል የገቡት። እሱን ማረፊያው አድርጎ እሷም ወደ ቤቷ የዚያኑ ለት ማታ አቀናች። ከምሽቱ አራት ሰዓት ስለሆነ እደሪ ቢላትም አሻፈረኝ አለችው። ከሥልጠናው በኋላ ሁለት ሳምንት ማራ ጋ እንደሚቆይ ስለነገራት እሱን ተከትላ ወይም አብራው ወደ ኢትዮጵያ መሄዱ ሌላ እንዳይመስል ብላ ቀድሞ ለመሄድ አሰባለች። ነገሩን ቀድሞ የታሰበበት ለማስመሰልም ለሶፊያ በስልክ ነግራታለች። ማርቆስ ጆሮ እንዲገባ ብላ እንጂ ለሶፊያ የመንገር ምንም ሐሳብ አልነበራትም።

ሥልጠናውን ሲጨርስ መላኩን ሰርጥራይዝ ልታደርገው ላሰቢጋስን ልታሰግብኘው ተከታታይ ገዛዝታ ሁሉንም ነገር አመቻችታለች። ያንን የሳምንት መጨረሻ ሌላ ጥሮግራም እንዳይዝም ነግራዋለች። መላኬ የስንክሳር ደግነትና አብረው የሚያሳልፉት ጊዜ ብዛት ልቡን ሳይሸረሸረው አልቀረም። አንዳንዴ ረጅም ሰዓት አብረው እየተጓዙ ያወራሉ። በመጀመሪያም ጥላው አሜሪካ ስትገባ የልጅነት ልቧ አታሉአት ሊሆን እንደሚችል አስቦ ነገሩን አቅልሎ ለማየት እየሞከረ ነው። መልካም ከመቼውም ይልቅ ያማረ መስሎ እየታየው ነው። የተዳፈነ እሳት ባይነድም አይጠፋም እንደሚባለው ቀድሞውንም ያለ ምክንያት አልወደዳትምና እሱም እያገረሸበት ሊሆን ይችላል።

ሰሎሚም ከክብሮም ጋር ከዕለት ዕለት እያደገ የመጣው ግንኙነታቸው ቀስ በቀስ መላኩን በከፊል ሳያስረሳት አልቀረም። አስቸጋሪ የሆነችባት ሶስና ናት። ብዙ የማይመለስ ጥያቄ አላት። አሜሪካ ስለ መሄድ ሲነገራትም መላኩስ ነው የምትለው። ሰሎሚም በዚህ ጊዜ የመቀሌውን ጥሮጀክት ለመጨረስ ብዙ አልቀራትም። የሶለን ግለታሪክ መጽሐፍ ግን ፈቀቅም አላለ። ከእናቷ ጋር ሲያወሩ እዚያው አሜሪካ ዐረፍ ብላ ልትጽፈው እንደምትችል ነው ያሰቡት። ሁሉ ነገር ከመመረና ብዙም ሳይቆይ ከክብሮም ጋር ለመጋባት እንደሚችሉም አውርተዋል። ይህንን ሁሉ ግን ለክብሮም አልነገረችውም። በጨዋታ መሃል ያንን የበፊቱን

ቀለበት ፈጽሞ እንዳልወደደችውና የምትወደው ዐይነትም ምን አይነት እንደሆነ እንደ ቀልድ እያደረገች ነግራዋለች። ከብሮም ዘንድሮ ሥልጠናውን ስለሚጨርስ እዚያው ቺካጎ ነው ለመኖር የሚያስበው። ቤት ለመግዛትም እያፈላለገ ነው።

መላኬ ወደ አሜሪካ ሲሄድ የእጅ ስልኩን ማርቆስ ጋ ነበር ትቶ የሄደው። ምናልባት ከአፋር ስለ አባቱ ጉዳይ ቢደውል ብሎ በማሰብ። እሱ በሄደ በወር ተኩል አካባቢ ስልኩ ተደወለ። ስልኩን የደውሉት ሰው ከማርቆስ ጋር በቋንቋ የተነሣ በደንብ መግባባት ቢቸገሩም፤ የመላኬ አባት ለተወሰኑ ዓመታት ድሬዳዋ አካባቢ ይኖሩ እንደነበርና የሚተዳደሩትም በንግድ እንደነበር ገልጹለት። ሙሉ ስማቸው ሀሰን ሱሌማን እንደሆነም አዲስ መረጃ ሰጡት። ሆኖም በአሁኑ ሰዓት እዚያው ድሬደዋ መሆናቸውን በእርግጠኛነት እንደማያውቁ ገለጹለት። የተለያዩት ማርቆስ እንደሚደውልላቸው ነግሮአቸውና አመሰግኖአቸው ነበር። መላኬ ነገሩን ማርቆስ ከነገረው በኋላ ደግሞ ደጋግሞ ቢደውልም፤ የሰውዬው ስልክ አልመልሰ ብሎት ልቡ ስቅል ብሎ ከረመ። ፎቢያንም የድሬደዋ ልጅ ስለሆነችና ምናልባትም የደም አባት በከተማው የታወቁ ነጋዴ ስለሆኑ ፍለጋው ላይ እንድትረዳው ደውሎ ነግሯታል። ስለዚህ እሷም ለቤተሰቧ ሁሉ ነግራ ፍለጋው ላይ በየአትጣጫው ነው የተሰማሩት።

የመላኬ ሥልጠና ያለቀው በዚያው ሰዎን ነበር። ዕቃውን ሁሉ ከሉዊቭል በመኪና አንጉዘው ስንክሳር ቤት አስቀምጠው ወዲያው ዐርብ ወደ ማታ ላይ ወደ ቬጋስ በረሩ። ወደ ላስ ቬጋስ እየበረሩ አውሮፕላን ውስጥ ብዙ ማውራት ችለው ነበር። ኢትዮጵያ የመመላለሷ ነገር አልገባ ያለው መላኬ።

“እንዴ አንቺ ምንድነው እንደዚህ አንዴ አዲሳባ አንዴ እዚህ? ትራንስፖርቱንስ እንዴት ነው የምትችይው?” አለ መላኬ ትንሽ ግራ ገብቶት።

“አይ ባለፈው ለማርቆስም ለመጣ ስል ነግሬው ነበር እዚህ ስልችት እያለኝ ነው። ከተቻለ ቢዝነስ እዚያ ጀምራ እዚህ ቤቱንም ቢዝነሱንም ሽጬው ወደዚያ ለመግባትም እያሰብኩ ነው።” አለችው የምሯን ያሰበችበት በሚመስል የፊት ገጽታ።

“ብራሾ ብራሾ! ... አንቺ ወደ ኢትዮጵያ መመለስ ከፈለግሽ ተስፋ አለን። በታ ሁሉም ሰው ወዳገሩ መመለሻው እየደረሰ ነው ማለት ነው።” ብሎ ትከሻሞን እየነቀነቀ ቀለደባት።

“ቀልድ መስሎሃል። እዚያ እኮ ሰላሙ፤ ረጋ ማለቱ በታ ሁሉም ነገር ... እግዚርም ፊቱን ያየረላት ይመስለኛል ያቺ አገር። በርግጥ ያው ብዙ ችግር አለ ሰው ተንኩለኛ ነው። ፊቱን እንጂ ልቡን አታውቀውም። እዚህ ስትኖር ደግሞ በታ ብዙ ነገር ነው የምትማረው። የዋህነትህን ሰዎች ሊጠቀሙብት ይፈልጋሉ። ግን ያው እኛው ሄደን ነው የምንለውጠው።” ብላ ስትሰበከው ዐይኑን አፍጥጦ ነው ያየት። እሷና ንግግሯ ምን ያህል የተገላበጠሽ እንደሆኑ ግን የልብ መነጽር ያለው ብቻ ነው የሚያውቅ።

ላስ ሼጋስ መላኩ ሁሉም መሄድ ይመኝ ነበር። ‘ዘመናዊ ሰመራ’ መሰላ ነው የታየችው። ቁማሩ ገና ካውሮፕላን አየር ማረፊያ ውስጥ ነው የተቀበላቸው። የተከራየችውን መኪና ተረክበው ለማረፊያ ወደ ያዙት ሆቴል ሄዱ። ያው የመላኩን ሕግ ስለምታውቅ ሁለት የተለያዩ ክፍል ነበር የያዙት። ዐርብን ትልልቅ ሆቴሎች ባለቤት ስትሪፕ በሚባለው አካባቢ ላይ ለዐይን በሚያታኩቱ በጣም ብልጭልጭና ወደ በሆኑ ሆቴሎችና የመቆመሪያ ካዚኖዎች ሲዞሩና ሲጎበኙ አመሹ።

ፓሪስ፡ ኒውዮርክ፡ ሞርኮ፡ የግብጽ ፒራሚድ፡ ምን የቀረ አለ... ሁሉንም በትንሽ በትንሽ ሠርተውታል። ከተማው ግን ሕይወት የሚያገኘው ጨለምለም ሲል ሲመሽ ነው። ከነዋሪው ቆማሪው ይበዛል። ጥሩ ራት በልተው ምሽቱን ሁሉ ሲዞሩና የሰዉን ጨካኝትና ዕብደት ሲያዩ አለፈ። ግርግሩና ሁካታው ዐርብ ማታ ይብላል። ባላጂዮ ሄደው በመብቃታ የሚደንሰውን ፏፏቴ ሲያዩት የአዲስ አበባ የሽራተን እስክስተኛ ፏፏቴ ትንሽ ሆነችባቸው። በመጨረሻም ደክሞአቸው ስለነበር ሁለቱም ወደየመኝታቸው ሄዱ።

ቅዳሜ በሌሊት ተነሥተው ሳንዲያን ካሊፎርኒያ ነድተው ምሳ ሰዓት አካባቢ ላይ ደረሱ። ትልቁን የአራዊት መጠበቂያ ዙሪያ ሲገቡት ቆይተው፤ ቀጥሎም ላሆላ የሚባለውን የሀብታም ሰፈር ገብተው ሲጨርሱ ነበር ወደ ከተማው እምብርት የሄዱት። ሳንዲያን በውበቷም በአየርም ምርጥ ከተማ ስለሆነች ነው ኑሮም ያንኑ ያህል የሚወደድባት። ራታቸውን በልተው በእግራቸው እየተንሸራሸሩ በባሕሩ ዳርች ብዙ ቆዩ። ሳይታወቃቸው እጅ ለጅ ተያይዘው በኋላም ተቃቅፈው ነበር በባሕሩ ዳር ሲዞሩና ሲቀመጡ የቆዩት። የሁለቱም ሰውነት መሞቅ ጀምሮአል። በተለይ እጅ ለእጅ መያያዝና እሱ በፃ አንገት ላይ፤ እፃ በሱ ወገብ ዙሪያ የጠመጠመቻቸው እጆች ደስ የሚል ጉልበትና ጎይል ወደያንዳንዳቸው ሰውነት ማንዘር ጀምረዋል።

አጠገብ ላጠገብ ወዳለው የሆቴል ክፍላቸው ከመግባታቸው በፊት መጀመሪያ ወደሱ ክፍል ውስጥ እያወሩ ገብተው ሶፋው ላይ ተቀመጡ። እሱ ቲሺ ሊክፍት ሲል፤ “መጣሁ መታጠቢያ ቤት ደርሼ በዚያውም ስላላበኝ ሻወር ነገር ወስጄ ፒጄ ቀይሬ ልምጣ” ብላ ወደ ክፍሏ ሄደች። እሱም የሞቀውን ሰውነቱን በረድ ለማድረግና ቀለል ቢለኝ ብሎ ሻወር ውስጥ ገባ። ሁለቱም ግን ሻወር ውስጥ ሆነው አንዳቸው ስለሌላቸው ማሰባቸው አልቀረም። ካንድ አርባ አምስት ደቂቃ በኋላ ስንክሳር መጣች። የለበሰችው ቀለልና ሳላ ያለ ፒጃማ ሲሆን፤ የተቀባቸውም ሽቶ ቀልብ የሚሰብ ነበር።

“ዋው ... ሽቶሽ በጣም አሪፍ ነው” አለ መላኩ ባንዴ አካባቢውን ያወደውን ሽቶ ወደ ውስጥ እየላበ

“ኦ ታንክ ዩ...” ብላ አጠገቡ መጥታ ተቀመጠች።

ሳይታሰብ ትንሽ እየተገባታታሉ መላፋት ጀመሩ። እፃ ሀገሩን ሲታሻሽ

እሱም ትንሽ በርጫን እየነካካ ሲቀልድባት የበለጠ ተቀራረቡ። ከዚያም ሳይሰቡት አንዳቸው በሌላቸው እቅፍ ውስጥ ገብተው አተነፋፈላቸውም ተቀየረ። አድራሻ የማይሳሳቱት ከናፍርት ድንገት ተግጣጥመው ነገሩ ወደ መሳሳም ሲቀየር አስቁማው ዘልላ ተነሣችና፡ “ይቅርታ መሌ ... የኔ ስሕተት ነው ... የኔ ስሕተት ነው። እንደዚህ ማድረግ የለብንም ... እኔ ነኝ ... በጣም አዝናለሁ ... ይቅርታ ... በጣም ይቅርታ” አለች ፊቷን በሁለት እጆቿ ይዛ። ከዚያም እሱ ቁጭ እንዳለ፤ እፃም ጭንቅላቱን እየነካካች በቆመችበት ቀረች። እሱም የሚለው ጠፍቶት... እንዳቀረቀረ ቆየና ድንገት ብድግ ብሎ ትከሻዎቿን በሁለት እጁ ያዝ አድርጎ ዕፍረት በተሞላው ገጽታ፡ “Oh goodness ... it is me ... am so sorry ... this is unbelievable... sorry ... እኔ ነኝ እንጂ አንቺማ ምን... ልክ ነሽ ... ልክ ነሽ ... Sorry!” ብሎ ትንሽ ፈንጠር ፈንጠር ብለው ተቀመጡ። ከተወሰነ የጸጥታ ጊዜ በኋላ ለአፍታ አጥለቅልቆአቸው የነበረው የስሜት አዙሪት ሲለቃቸው ሌላ ዙር ንዝረት ሳይመጣባቸው እንደምንም ብሎ ቆመ።

ወዲያውም “በቃ ስንኪ... አሁን መተኛቱ ይሻላል... ነገ እናወራለን አሁን እንተኛ ...” አለ የግዱን። መለያየቱን ባይፈልግም፤ ባንድ በኩል ገሊናው እንደ ጦር እየወጋው። ወጥታ ስትሄድ እሱ “ወይ አምላኬ ... ምን ውስጥ ነው የገባሁት...!” እያለ በጸጸትና በግራ መጋባት ክፍለ ውስጥ ወዲያ ወዲህ ብሎ መጨረሻ ላይ ፊቱን በቀዝቃዛ ውሃ ታጥቦ በቀጥታ ሶፋው ላይ ዘጭ ብሎ ቁጭ አለ። አሁንም የስንክሳር መዐዛ አካባቢውን እንዳወደው ነው። ተነሥቶ ወደ መስኮቱ ተጠግቶ ወደ ውጪ እየተመለከተ ግራ እንደገባው በሐሳብ ነገደ። ስንክሳር ደግሞ የበሯን ቁልፍ ቆልፋ እጇን እንደጨበጠች በድል አድራጊነት “yes! Yes! ስንኪ ... በቃ እኮ ልጁ በጅሽ ነው... መሌ ... ከነጎፈሬው ያንቺ ሆኗል” ብላ ዘላ አልጋው ላይ ራሷን ዘረረችና በጀርባዋ ተንጋላ የሚሰማትን ተድላ እያጣጣመች “አንተ ምን ይሳንሃል ... ጌታዬ! ...” አለች የቱን ጌታ እንደሆነ ባይታወቅም።

ዜና ማርቆስ

ማርቆስ ከመላኩ መሄድ በኋላ በጣም ደብሮት ነው የከረመው። ብዙ ጓደኞች ቢኖሩትም የልብ ወዳጁ መላኩ ብቻ ነው ማለት ይቻላል። ሥራው በፍጥነት እያደገ ስለሆነ አዲስ ቢሮ መግባቱ፣ በቅርብ የጀመራቸውን ፕሮጀክቶችም እንደገና ማዋቀሩና መልክ መልክ ማስያዙም ብዙ ጊዜውን እየወሰደበት ነው። ባለፈው ሁለት ዓመት ብቻ የሠራተኞቹ ቁጥር ከስልሳ ወደ መቶ ሃያ አድጓል። ይህም በአዋሳ፣ በመቀሌና በናዝሬት የከፈላቸውን ቢሮዎችም ጨምሮ ነው። ከቻይናዎቹም ጋር የሚሠራው ሥራ እየሰፋ ሲሆን ሦስት ካምፓኒዎች ዋነኛ ወኪል አድርገው አብረውት ሊሠሩና የተለያዩ የኤሌክትሮኒክስና የመለዋወጫ ዕቃዎች ማምረቻ ፋብሪካዎችንም በሽርክና ለመክፈት ጠይቀውታል። ቀጥሮ የሚያሠራቸው ከሰባ በመቶ በላይ አዲስና በቅርቡ ከኮሌጅ የተመረቁ ወጣቶች ናቸው። በመጀመሪያው ስድስት ወር እስከ አንድ ዓመት ድረስ ከፍተኛ የሆነ የቴክኒክና የሥነ ምግባር ሥልጠና እንዲያገኙ ያደርጋል። ውጤትና ታማኝነት ዋነኛ ተፈላጊ ዕቅዶች እንደሆኑና ሰበብ መፍጠርና እምነት ማጉደል ደግሞ በማርቆስ ድርጅት ውስጥ ላለመቆየት መንግሥቱ መሆናቸውን ከመጀመሪያው እንዲያውቁ ያደርጋል።

“ሃሎ ፋሲካ ... አቶ ፍሥሐ አልመጣም እንዴ?” አለ ከሰፊው ቢሮ ውስጥ ወዲያ ወዲህ እያለና ወደ ውጪ እያየ ማርቆስ። ፍሥሐ የማርኬቲንግ ኅላፊው ነው።

“መንገድ ተዘጋግቶብኝ ነው ደርሻለሁ። መኪናዬን እያቆምኩ ነው ብሎ አሁን ደውሎ ነበር። እንዲያውም ይሄው አሁን ገባ። ላስገባው እንዴ?” አለች ረዳቱ ፊጠን ባለ አነጋገር።

“አዎን ይግባ እሱኑ ነው እየጠበኩኝ ያለሁት እኩ።” አለ ከባሻገር ባለው ሶፋ ላይ እየተቀመጠ። ፍሥሐ ከገባ በኋላ እንዲቀመጥ ጋብዞት ባለፈው ሳምንት የሰጠውን ሥራ ከምን እንዳደረሰው ጠየቀው።

“ጥናቱን እንዲያደርጉልን የቀጠርናቸው ሰዎች ምንም የሚያዙ

አልሆኑም። ደግሞ ይህችን አራት ቀን ሲስተማችን ዳውን ሆኖብን ሥራው ሁሉ ተስተጓጉሎ ነው የከረመው። ፈቃዱም ፈቃድ ስለወጣ በቃ ተሳስረን ነው ያለነው።” አለ ዐይኑን ሰበር አድርጎ።

“ዋው! ... ስለዚህ ... ምንም የተደረገ ነገር የለም በለኛ ...” አለ ማርቆስ የሰበብ አደራደሩ አካሄድ እየገባው።

“አይ ምን መሰለህ አቶ ማርቆስ ሥራውን ለመሥራት ከኛ በኩል እኮ ዝግጁ ነን። ግን...” አለ አሁንም ተጨማሪ ምክንያቶችን ለመደርደር እየተንደረደረ።

“እህ ገባኝ እኮ የምትለኝ ሥራው አልተሠራም ነው አይደል? ምክንያቱ ደግሞ የዘረዘርካቸውና አሁን ልትጨምርልኝ ያሰብሃቸው ሰበቦች ናቸው። እኛ የሌሎችን ሲስተም እናስተካክላለን እያልን የኛን ማነው ሲበላሽ የሚያስተካክለውን ፈቃዱ ነው ማለት ነው የኛ ሲስተም? ሰዎቹ አልያዙ አሉን ነው ያልከኝ? አልገባኝም ስምምነቱ ምንድነው የሚለው? ታዲያ አንተ ምን መፍትሄ ሰጠሃቸው? የሆነው ሆኖ የጥናቱን ውጤትስ መቼ መጠበቅ እችላለሁ?” አለ ትዕግሥቱ ቀስ በቀስ ማለቅ እንደጀመረ የሚያሳይ ጥያቄውን እያዘነበ።

“አይቲዎች እኮ ነገሩን እንዲያውቁት አድርገናል። ለሰዎቹም ደብዳቤ ጽፈንላቸዋል። ኅላፊያቸውንም ደውዬለት ለጸሐፊው ሰሞኑን ቢሮ እንደገባ እንዲደውልልኝ ነግራያታለሁ። በዚህ ጥቂት ቀን ሁሉም መልክ እንደሚይዝ ነው።” አለ ድፍንፍን አድርጎ።

“አይቲዎች ምን አሉ? ሰውዬውንስ ምን ያህል ቀን ነው የምትጠብቃቸው? ሌላ የተኩት ሰው የለም? ባይ ዘ ቄይ ታውቃለህ አይደል ሰዎቻችን ከአራት ሳምንት በኋላ ስለሚመጡ የጥናቱ ውጤት ቢያንስ ከሳምንት በፊት አልቆ እጃችን ውስጥ መግባት አለበት።” አለ ማርቆስ የጊዜውን አጭርነት እያስታወሰው።

“ያው እኛ እኮ የምንችለውን ሁሉ እያደረግን ነው። ምንም ጥርጥር የለውም እስከዚያም እንደሚደርስ ነው።” አለ ረጋ እንደ ማለት ብሎ።

“እሺ ... ነገ ጠዋት መልስ እፈልጋለሁ። ውጤት ማለቱ ነው ምክንያት ሳይሆን። ከሰዎቹ ዛሬውኑ ግልጽ መልስ ማግኘት አለብህ። አይቲዎቹን አናግረህ ችግሩ ዛሬውኑ እንዲፈታ። ካልሆነም ማወቅ እፈልጋለሁ።” አለ አሁንም ባልረካ ገጽታ።

“እሺ ... እሺ ... ከመውጣቱ በፊት እደውልልሃለሁ።” አለ ለመውጣት መቁነጥነጥ በሚመስል እንቅስቃሴ ከሰፋው ጫፍ ላይ እንደ ተቀመጠ።

“እኔ የምልህ የባለቤትህ እናት እንዴት ሆኑ? ከሆስፒታል ወጡ ወይስ... እዚያው ናቸው?” አለ የነገሩን አቅጣጫ እየቀየረ። ማርቆስ ስለ ሠራተኞቹ የግል ሕይወትም የቻለውን ያህል ለማወቅና ለመረዳት ይሞክራል።

“በጣም ተሸሎአቸዋል። ትናንት እቤት ገቡ። እኔም ሰኞ ሥራ ትመለሳለች።” አለ ትንሽ ፊቱ ፈካና ዘና ብሎ።

“እው በጣም ጥሩ ነው! በቃ ሰላም በልልኝ ባለቤትህንም። ሌላ የምትነግረኝ ነገር አለ?” አለ ወደሱ እያየ።

“አይ ምንም የለም።” አለ ፍሥሐም በጣቶቹ እየተጫወተ።

“ጥሩ በቃ አቶ ሳሙኤል ቢሮው አለ። ሁሉንም ለሱ አሳውቀው። እኔም እነግረዋለሁ። እሸ...” ብሎ ከመቀመጫው ተነሥቶ እሱን ካሰናበተ በኋላ አሁንም ቢሮው ውስጥ ወዲያ ወዲህ መንጉራደዱን አላቆመም። ትልቅ ትግል የሆነበት ነገር ተቀጥረው የሚሠሩለትን ሰዎች ደሞዝ የሚከፍላቸው፣ ለሚያመጡት ውጤት እንጂ ለሚያቀርቡት ሰበብና ምክንያት አለመሆኑን እንዴት ሊያስረዳቸው እንደሚችል ነው። ደግሞም የሚያቀርቡትን ሰበብ በመስማት ጊዜውን ማቃጠል ሌላ ኪሳራ መሆኑን ቢነግራቸውም ቶሎ አይገባቸውም። የሆነ ነገር ሞክረው ሲያቅታቸው፣ የሚቀጥለውን እርምጃ ከመሄድ ወይም ሌላ ሰው ከማማከርና ከማሳወቅ ይልቅ ለምን ባገኙት ሰበብና ምክንያት ረክተው እንደሚቀመጡ ሁሌም ግራ ይገባዋል።

ከዚህም በተጨማሪ ሁሉም ነገር ውስጥ መግባት አይፈልግም። መፍትሔ መር አስተሳሰብን በሠራተኞቹ ሁሉ ዘንድ ለመፍጠር ነው ትልቁ ትግል። ሥራ ላይ መሰናከል ሲያጋጥም፣ ያንን መፍታት እንጂ አሳብ በእጅ አጣጥፎ መቀመጥ መልስ እንዳልሆነ ብዙ ሰው አያውቅም። ስለዚህም ነው ማርቆስ የማንንም የምክንያት ክምር ለመስማት ትዕግሥት የሌለው። ገና አካሄዳቸው ሲገባው፣ ውጤትህን እንጂ ምክንያትህን አትነገረኝ ይላቸዋል። ይህም ለጥቂት ጊዜ ከሱ ጋር የሠሩ ሰዎች የሚያውቁት ጉዳይ ይሆናል። ከዚህም የተነሣ ሰበብና ምክንያት ቀስ በቀስ ከሠራተኞቹ አእምሮ ውስጥ በውጤትና በመፍትሔ እየተተኩ ስለሆነ ከፍተኛ ለውጥን እያየ ነው። ነገር ግን አሁንም የሰው አስተሳሰብ በመስማማት ሳይሆን፣ በድግግሞሽ ስለሆነ የሚለወጠው ብዙ ሥራ እንደሚጠበቀው ነው የተረዳው።

በሌላ በኩል ደግሞ የሰሎሚና የመላኩ ነገር ውስጡን እያብሰለሰለው ነው። እኔም እሱም አሻፈረኝ ብለዋል ምንም ትንፋሽ ለማለት። ብዙ ጊዜ ቢደውልላትም፣ ስልኩን ባነግቸበት ጥቂት ጊዜ እንኳ “ያደኛህ ምናለህ?” ነበር ያለችው። መላኩ ከሄደ በኋላ ደግሞ ከሰሎሚ አክስት ጋር አንድ ሁለት ጊዜ በስልክ አውርተው ነበር።

እነሱም ነገሩ ግራ እንዲጋባቸውና ሰሎሚ ስለ መላኩ ለማውራት በእምቢተኝነቷ የቀጠለች መሆኗን ነገረውታል። ከሆስፒታል ቀን በፊት አክስቷ ከሰሎሚ እናት ጋር ያወሩት ነገር ምናልባት ፍንጭ እንደሚሰጥ ስላሰቡ ተገናኝተው ለማውራት ምሽቱን ተቀጣጥረዋል። ማርቆስን እነሱው ጋራ ትጋብዘውታል። የሰሎሚ አያትም ከገጠር መጥተዋል። እሳቸውም ነገሩ እየከነከናቸው ሲሆን የሰሎሚ ክቸር ብሎ ነገሩን ለማውራት አለመፈለግ ለሁሉም መላ ያጣ ጉዳይ አድርጎታል። እነሱናም ከሰሎሚ አክስት ጋር ሆኗል ነሮአቸው።

አሁን ሌላ ትልቅ ጭንቀት የሆነበት ነገር ደግሞ የታላቅ ወንድሙ ጉዳይ ነው። ታክስ ባለመክፈልና ከሙስና ጋር በተያያዘ ጉዳይ እስር ቤት ገብቷል። እሱ ብቻ ሳይሆን ሌሎች ሰዎችም በተመሳሳይ ችግር ጉዳያቸው እየተጣራ ነው ይባላል። ውጭ አገር የነበሩት ባለቤቱና ልጆቹ ጦሱ ለኛም ይተርፍ ይሆናል በማለት የነገሩ ልክ እስኪታወቅ ለመምጣት እያመነቱ ነው። እሱ ለጉዳዩ እውነታ ባዳ ሰላልሆነና እውነቱን ስለሚያውቅ ምን ማድረግ እንዳለበት ግራ ገብቶታል። ቤተ ሰቡ ደግሞ የሱን ምክርና ዕገህ መፈለጋቸው አልቀረም። መቼም የማያውቁት ወይም የሚጠሉት ሰው በሙስና ተዘናቆ ዘብጥዖ ሲወርድ ፍርዱን ለመገምደልና አቋምን ለመናገር ምንም አይከብድም። እውነትና ዝምድና ሲጣሉ ግን ነገሩ ቀላል አይሆንም። አሁንም ከወንድሙና ከእውነቱ ለማን እንደሚያደላ፣ እንዴትም እንደሚያስታርቃቸው ፈተናው የማርቆስ ነው። መላኩ አለመኖሩ በጣም ነው የጉዳው። ሁሌም ከመላኩ ጋር እንደዚህ ዐይነት ውስብስብ ግብረገባዊና ውሳኔ የሚጠይቁ ጉዳዮችን ለሁለት ሦስት ሰዓት ካወሩ በኋላ በግልጽ ማሰብ ይችላል። ስለሆነም ደውሎ ከመላኩ ጋር ማውራት እንዳለበት ወስኗል።

ይህንን በክፍል አእምሮው በስሱ ሲያወጣና ሲያወርድ በሌላው ደግሞ ያልተመለሱ አሜዶሎችን ሲመልስ ቆየ። ረዳቱን ጠቆር ያለ ማኪያቶ እንድታዝለት በስልክ ነገራት። እሱ ደግሞ ለፊርማ የተዘጋጁ ወረቀቶችን እያየ ሲፈርም ቆይቶ አሁንም ወደነመላኩ ጉዳይ ልዩናው መለሰው። አሁን ምን ይባላል? መቼውንም መላኩንም ሆነ ሰሎሚን እንደዚህ ይሆናሉ ብሎ አስቦ አያውቅም። ሁለቱም በውይይት የሚያምኑ ቀና ሰዎች ነበሩ። አንዱን ባንዱ ላይ እንዲህ እንዲያማርሩ ያደረጋቸው ምንድነው? ደግሞ ውሉ አልገባ ያለው ሁለቱም ስለ ጉዳዩ ከማንም ጋር ምንም ላልማውራት በመወሰን ሙዝዝ ማለታቸው ነው። በርግጥ ሰሎሚን በስልክ ብቻ ነው ሊያናግራት የሞክረው። ስሜቷ የተገባ መሆኑን ካነጋገረ፣ ቢረዳም ምንም ፍንጭ አልሰጠችውም። እንዲያውም “ያደኛህ ምን አለህ? እስኪ እሱን እናግረውና እኔን ታናግረኛለህ?” ነበር ያለችው በደፈናው። መላኩም ምንም ማውራት እንደማይፈልግ ደግሞ ስለነገረው ተመልሶ ሰሎሚን ለማናገር ምንም መንገድ አልነበረውም።

አሁንም ልቡ ያላመኗት ስንክሳርን ነው። አንዴ አሜሪካ፣ ሌላ ጊዜ ደግሞ

ኢትዮጵያ መመላለሷና ጉዳዩም እዚ ተመልሳ ከመምጣቷ ጋር መገጣጠሙ ልቡን በጥርጣሬ ሞልቶታል። እንደዚህ ያሰበውም ከመጀመሪያው ቀልቡ ሰላልወደዳትም መሰለው። ሁለቱንም እንደዚህ እየቀረበቻቸው ምንም አለማድረግ በርግጥ ሁለቱም አሻፈረኝ ስላሉዋት ይሆን? በማለትም ማመን ተስኖታል። አሁን አሁን ደግሞ የዕና የመላኩ መቀራረብና ከሰሎሜ ቤተ ሰቦች ጋር ቤተኛ መሆኗ በርግጥም ነገር ያለው መሰለው። የመላኩን ደካማ ጉን ደግሞ ያውቀዋል ማርቆስ። መላኩ ሰውን ሲያምንና ልቡን ሲሰጥ፣ በደገና ቀን የሚታይበትን ስል አስተሳሰብና ነገሮችን ከብዙ አቅጣጫ የማየት ችሎታውን ያጣል። አሁን ደግሞ በግራ ጉዳይ መጠመዱና አሜሪካ በብቸኛነት በሰንክሳር እጅ መውደቁን ብዙም አልወደደውም። ምንም እንኳ አዋቂና ነገሮችን ከውስጥና ከውጪ አብጠርጥረን የምናስረዳ ሊቅ ብንሆንም፤ አንዳንዴ ጠንቋይ ለራሱ ... የሚባለው ነው የሚሆነው። ይህንን እያሰላሰለ በሚመች ወንበሩ ላይ የመተኛት ያህል ተደግፎ በያዘው ብርዕ አፉን እየጠበጠበ ጣራጣራውን ሲያይ ነው የሮኤኸው ስልክ ያባነነው።

“ሃሎ...” አለ ምን እንደሆነ እንኳ ለማየት ሳይጨነቅ

“ማርቆስይ ... እንዴት ነህ? እኔማ በዚህ ሰዓት የማገኝህም አልመሰለኝ” አለች አፋኑ ማቅ እንደ ሞላው የምታስታውቀው መዐዛ

“ሄይ መዐዛ ... እንዴት ነሽ? ... ሰላም ነው?” አለ እሱም ሐሳቡ ሁሉ ባንዴ ነፋስ እንደ ገፋው ደመና እየሸሸ።

“ሁሉ ሰላም ነው ... አንተ ደገና ነህ? ጠፋህ እኮ! በሰላም ነው? በቀደምም አዲሳባ መጥቼ እኮ ልደውልልህ ብሞክር፤ ስልክህ ዝግ ነው መሰለኝ ሲትዮዋ አላሳልፍ አለኝኝ” አለች አሁንም ደማቅ ድምፅዋ ማርቆስንም ከገባበት ጨቋኝ ድባብ እንዲወጣ እያደፋፈረው፡- “እም ... መቼ ... ምናልባት ባለፈው ሳምንት ከሆነ ላንድ ሦስት ቀን ጅቡቲ ነበርኩ። አንድ መሄዴን የሚጠይቅ ጉዳይ ስለነበረ። እንዴት ናችሁ እቤት? ሥራሰ?” አለ እሱም የተጋባበት ይመስል መንፈሱ እየጋለ።

“ አዎን ባለፈው ሐሙስ ነበር መሰለኝ። ደግሞ ሳይናገሩ ውጪ አገር መሄድ ተጀመረ እንዴ? ወይስ ደጅ አገር ስለሆነ ነው?” ብላ ማቀችና ዕረፍትም ሳትሰጠው፡ “ሥራ ... አሪፍ ነው ባክህ። በቃ ምን ልበልህ መፍጨት ነው ... ዕድሜ ላንተ ጁስ ቤቱንማ አትጠይቀኝ ካሰብኩት በላይ ነው እየሄደ ያለው። እዚያ ደግሞ የአበባ እርሻዎቹ ... ባለፈው ነገሪህ አልነበረም? እሱም ስራው ተጀምሮ ጥሩ እየለመደ ነው። እማይማ በቃ ማርቆሴ መቼ ነው የሚመጣው እያለች ነው። ... ዝዋይም የሆነ ነገር እያሰብኩ ነው። ... እስኪ አማክርሃለሁ ብዬ እያሰብኩ ነው።” አለች መዐዛ። ማርቆስን ስታገኝ ሁሉንም ነገር እንደመጣ ነው ዝርግፍ የምታደርገው። ሲገናኙም አውርተው አይጠግቡም። ያላት ትልቅ ህልም፤ ለሥራ

ያላት ፍቅር፤ ከውስጧ ያለገደብ የሚወጣው ዐቅምና ሰው የመውደድ ስሜት ሁሌም ይገርመዋል። ደብሮት እንኳ እዚ ከደወለች ባንዴ ነው ማቅ በማቅ የሚሆነው።

“ዎው መዐዛ... በቃ አልተቻልሽም እኮ አንቺ ልጅ። እኔም በጣም ነው የናፈቃችሁኝ። ሥራ በጣም እየበዛ ነው እንጂ ብመጣ ደስ ይለኝ ነበር። አሁንማ የመሌም መምጫው ደርሶአል ... ወይ እንዳለፈው ጊዜ አብረን እንመጣለን... ለምን አንቺ ብት አትዩም...? ሰሞኑን አዲሳባ መምጣት አላሰብሽም?” አለ ከዴሰኩ ተነሥቶ ወደ መስኮቱ ሄዶ ውጪውን እያየ፡፡

“አረ አንተማ ካለህ ሰኞ እመጣለሁ። ያው ላዲሱ ሥራ የምገባዋቸው ዕቃዎችም ስላሉ። እዚያው ስመጣ ብናወራ ደስ ይለኛል። ትኖራለህ ታዲያም አለችና መልሱን መጠበቅ ጀመረች።

“አዎን ነይ ... አለሁ። አረ እኔ የምልሽ በወንድምሽና በዘነበ መካከል ያለው ግጭት እንዴት ነው? ምን ለማድረግ አሰባችሁ?” አለ ከሁለት ሳምንት በፊት ሁለቱ ከፍተኛ ጠብ ፈጥረው ጨንቋት የደወለችለት ትዝ ብሎት።

ከተለያዩ ጀምሮ አይታውና የት እንዳለም የማታውቀው የመዐዛ ባለቤት የልጆቿ አባት ሁለት አስተማሪ ጓደኞቹ ይዘውት ጉስቱልቱል ብሎና ገመምተኛ መስሎ ካፌቴርያው ድረስ መጣ። እሱ መሆኑም አያስታውቅም ነበር። ብዙ በደል የፈጸመባት ቢሆንም እንደዚህ ሆኖ ስታየው መጨከን አልቻለችም። ደግሞ ወደ ቤትም ለመውሰድ አመነታች። ጊዜው ወደማታ ላይ ስለነበር ምንም ምርጫ ስላልነበራት ወደቤት ይዘውት ሄዶ፤ ጠዋት ላይ ሆስፒታል ሊወስዱት። ደጋግሞ ያስለውና ደም የቀላቀለው አክታም ያስተፋው ነበር። ግርጣቱና ክሳቱ ሌላም ነገር እንድትጠረጥር አድርጓታል። እቤት ወስደውት አዲስ የተሰራው ሰርጅስ ውስጥ መኝታ አዘግጃቸው አሳረፉት። የሚወስዳቸውን የቲቢና ሌሎችም መድሃኒቶች ጓደኞቹ ለመዐዛ ሰጥተዋት ተሰናብተው ሄዱ። ከስራው ጋር እሱን ማስታመሙና ከቤተሰቡ ጋር እሱን ማስማማቱ ካቅሟ በላይ ሆኖባት ነበር። በተለይ ቀድሞም በጣም ከፍተኛ ግጭት ስለነበራቸው የመዐዛ ወንድም እሱን ከቤት ካላሰወጣሽ ብሎ ለያዥ ለገላጋይ አሰቸገረ። ወይዘሮ አሰለፈች ናቸው በሰንት ልመና ትንሽ እስኪሻለው እንዲቆይና ከዛ እንደሚወጣ አሳምነው የተሰማማው። ልጆቹም በሽታው እንዳይጋባባቸው በሚል ፍርሃት እንዲቀርቡት አይፈቅዱም ነበር።

ወንድሟ የመዐዛ ባለቤት የነበረውን ዘነበን ቤቱን ካልለቀቀ ሲል፤ መእዛና እናቷ ደግሞ አሁን ተሸሎት ጠባዩንም አሳምሮ ከኛው ጋር ከሥራ ለምን እድል አንሰጠውም ባዮች ናቸው። ስለዚህም በጁስ ቤቱ ውስጥና በእቃ ግንር አንዳንድ ነገሮችን በማቀራረብ ያግዛቸው ጀምሮአል። በሳምንት አንድ ጊዜ የሚመጣው ወንድሟ ደግሞ ከእንታቸው ከዘለቃ ጋር ያለው ቅርርብ ጤነኛ አይመስልም፤ ሥር

ሥረ፡ ሲል አይቸዋለሁ ብሎ አንዳንድ ሲባባሉ የተነሣው ጠብ ፈንድቶ ነው ቤቱን ሁሉ የበጠበጠው። መዐዛና ዘለታም ዐልፎ ዐልፎ መጋጨታቸው አልቀረም። ዘለታ የጁስ ቤቱ ገንዘብ ተቀባይ ከመሆኗ በተጨማሪ የተሠራውንም ገንዘብ ባንክ የምታስገባውና ለወጪ የሚያስፈልገውን ገንዘብ የምትቆጣጠረው እጁው ናት።

“አይ አሁን ችግሩ የረገበ ይመስላል። በቃ አሁንም ከሰላም የሚበልጥ የለም ዘንበም ደሞዝተኛ ሆኖ ራሱን ችሎ ተከራይቶ እንዲወጣ ስለ ተስማማን ወንድሜም ረገብ ብሎአል። በሚቀጥለው ወር ራሱን ችሎ ይወጣል። ያው የልጆቹም አባት ስለሆነ ከልጆቹ እንዳይርቅ ብዬ ነው። ግራ ገብቶኝ እኮ ነው።” አለች ድምፅዋ ትንሽ አዘን ብሎ። “አይ እሱ ጥሩ ሐሳብ ነው። ያው ባለፈው እንዳልሸኝ ባንቺና በሱ መካከል ያለው ትዳር ያበቃለት ከሆነ አንድ ቤት መኖሩ ጥቅሙ አይታየኝም። እሱም አንቺም የራሳችሁን ሕይወት መምራታችሁ ግድ ይመስለኛል። እሱ ሰው ከሆነና ለራሱ ካወቀበት ሁሉም ደገና ይሆናል አይዞሽ።” አለ ከዚህ በላይ ምን ማለት እንዳለበት ስላላወቀ።

“እኔ ምልህ መሌ ጠፍቶብኛል አንተ ጋ ደውሎ ነበር ሰሞኑን?” አለች የድምፅዋ ሁኔታ መጨነቋን በሚያሳይ መልክ ርዕሱንም መቀየር ፈልጋለች። “አዎን ... ትናንት ማታ ደውሎለት አውርተን ነበር። ያው ሥልጠናውም ይበዛበታል መሰለኝ። በተረፈው ጊዜም የሣራም ጉዳይ አለ። አገሩም እኮ የሰው ጭንቅላት ያጠዛል። እንኳን ለእንግዳው ላገሬውም የሚቻል አይደለም።” አለ። ስለ ሰሎሚና ስለ መላኩ ምንም ስለማታውቅ ወደዚያ ጉዳይ መግባቱ ትርጉም እንደሌለው በማሰብ። ለነገሩ አሜሪካ ሁሉም ሰው ጊዜ የለኝም ነው የሚለው... ጊዜያቸውን ወይ እዚህ ትተውት እንደሄዱ ወይም ለታክስ እንደከፈሉት ሁሉ። ጥፍራዬ በሞላበት አገርና ሁሉም ነገር በቀጠሮ በሆነበት አካባቢ የጊዜ አካሄድ እንደፈጣን ባብር ነው። ቁጭ ያለውም፣ የሚሮጠውም የባቡሩ ተሳፋሪ ነውና ቀልቡን ጥሎ እንደከነፈ ነው።

“አይ ደገና ከሆነ ጥሩ ነው። እስኪ ደውል በለው ባክህ። በተለይ የማይን ነገር ታቃለህ ሲጠፋ በጣም ነው የምታስበው። ሽረ በናትህ ዶክተር ግራስ እንዴት ናት? ተሽሎአት ቤቷ ገብታ ይሆን?” አለች አሁንም ጭንቀቷ ከድምፅዋ ላይ ሳይረግብ።

“አዎን... ደስ የሚል ነገር ነው። ባለፈው ሳምንት ከማገገሚያው ሆስፒታል እቤቷ ገባች። ግን ያው አደጋው ከባድ ስለሆነ ጥቂት ወራት ሳያስፈልጋት አይቀርም ፈጽሞ ለማገገሙ። የተረፈችው ልጇም አደጋው ሲፈጸም አይታ ነበር መሰለኝ አሁንም እንደተረበሸች ነው። ምን ይደረጋል ብለሽ ነው? አሳዛኝ ነገር እኮ ነው! አይጣል ነው?” አለ ቁጣሚው ሊሰናበት እየተጠጋው። የሣራ ጉዳይ ማርቆስን ሁሉም እንዳሳከነው ነው። አጠገቧ ሆኖ በረዳት ደስ ያለው ነበር። አደጋው ከመድረሱ በፊት በስልክ ብዙ ያወሩ ነበር። ደጋግሞ በይስጠነቅቃትም እጁ ነገሩን

አክብዳም አላየችውም ነበር። እሱ ደግሞ ምንተስኖትን ለመልካም ባይሆንም ከፋ ለማድረግ ምንም የማይሳነው እንደሆነ ልቦናው አውቆታል።

“ውይ እናቴ ... ምን የመሰለች ገር ልጅ ... እንዲያው አይጣል እኮ ነው! ምን ቀን ነው እሱ እጅ ላይ የጣላት። ለሱም አልበጀው... ውይ ውይ እምዬ ማርያም መቼም አንቺ አውጪን እንጂ ምን ይባላል! ... ደግሞ ከሁሉ የሚያሳዝነው... የሕፃኗ ነው። አሁን እንዴት ነው ሰው የምትሆነው...? እንደኔ እንደኔ ግን ሻል ካላት እዚህ መጥታ ብትቆይ... ሳይሻል አይቀርም።... እዚያ አገሩን ባላውቀውም... ከሁሉም ነገር ሸሸት ማለቱ ሳይሻላት አይቀርም!... እዚህ እኛም አለን በቃ... ዋናው እኮ ፍቅር ነው... ሰውን የሚያክመው። ” አለች ሁሉም ምክርና መፍትሔ ለመጠቀም አቅም የማያንሳት መዐዛ።

“አይደል መዐዛ... እስኪ እንግዲህ እናያለን። ልጆቹ ሁሉ ደገና ናቸው?” አለ ማርቆስም ወሰድ መለስ ከሚያደርገው ሐሳብ ጋር እየታገለ “አዎን ሁሉም ደገና ናቸው። ካሳሁን በቃ ነጋ ጠባ ስላንተ ነው ወሬው። እኔ እንደ ማርቆስ ነው የምሆነው ነው... ልጆቹ ሁሉ እኮ እንዴት እንደ ወደዱህ... አንተ ግን ምን ዐይነት የሰው መውደድ እንዳለህ እኮ... ሽረ እኔምልህ ሰፊስ... ደገና ነች? የኔ እናት ...የሆነ እኮ አንጀት የሚበላ ነገር አላት። አሁንም አማርኛውንም አቀላጥፋ ሳትናገር አትቀርም። ከልጆቹ ጋር አልጋ ላይ ተቃቅፋ ሳያት የዚያን ለታ እኮ እንዴት ልቤን እንዳንበሜባቸው አትጠይቀኝ። ትገናኛላችሁ?” አለች ትገናኛላችሁ የምትለዋን ቃል ረገጥ አድርጋ።

“አዎን እጁም በቃ ወሬዋ ሁሉ ስለናንተ ቤት ሆኖ ነበር ከመቂ ከመጣን ወዲህ። ደገና ናት ያው አማርኛው ላይ በርትታለች። እኛንም ማረም ጀምራለች። ልጆች ስታስተምር ስለምትውልና ሥራዋም ስለሚያስገድዳት በፍጥነት እየለመደች ነው። እንዲያውም ባሬ ምሳ ላይ ቀጠሮ አለን... ሰዓቱም እየደረሰ ነው መሰል” አለ ማርቆስ ከባሻገር ያለውን የግድግዳ ሰዓት እያየ፣ አምስት ሰዓት ሊሆን ነው።

“በናትህ ሰላም በልልኝ። ጊዜ ካላት ስመጣ ባያት ደስ ይለኛል። እኔ እህትህ እንደሆነ ያለችኝን እንግሊዝኛም ቢሆን አሰልፌ መናገሬ አይቀርም።” ብላ ስትሥቅ እሱም አብሮ ማቀ።

“እኔ ምልህ እንዲያው ... ደፈርሸኝ አትበለኝ እንጂ... በቃ አብራችሁ ሳያችሁ... የሆነ ነገር ... አለ አይደል! ... በቃ ይገባሃል ... የኔ እናት ... ምን ዐይነቷ ናት አትበለኝ... ጥሩ ልጅ ትመስላለች።” አለች ሐሳቧን እንዴት መግለጽ እንዳለባት ግራ እየገባት።

ነገሩ የገባው ማርቆስ... ማቁን ለቀቀው፣ “አይ መዐዛ... አንቺ ኮ በቃ ደግ

ሰው ስለሆነኝ ነው... እኔንኝ ... እስኪ እናያለና... አሁን ግን ብዙም ገና አላውቃትም... ግን ልክ ነው ጥሩ ልጅ ትመስላለች።” አለ ምን ማለት እንዳለበት ግራ እየገባው። መዐዛም ለሱ እንደዚህ የምታስብለትና የምትጨነቅለት መሆኗ ገርሞታል።

“አይ ብቻ እስኪ አሰበው። ደግሞ ቁንጅናዋስ፤ ሰው መውደዱ...! እንጂ ብቻ አሰበው አንተ። በል አልያዝህ እዚያም ሰላም በልልኝ.. ስለዚህ ሰኞ አካባቢ ብቅ እላለሁ። እሁድ እደውልልሃለሁ። መሊን ደውል በለው እሺ ማርቆስዬ?” አለች እየተሰናበተችው። ስልኩን ከዘጋው በኋላ ደግሞ ሌላ እጅግም ልሁን ሊጥልበት ባላሰበው ጉዳይ ላይ ክብራት ሜረችበት። ማርቆስ ብዙም ሊያስብ አልፈለገም። ሶፊያ ምን እንደምታስብና ማንም እንደሆነች በብቃት የሚያውቃት አልመሰለውም። መዐዛ ግን አሁንም ማርቆስን ማስገረጃን አላቆመችም።

ማለት ያለባቸውን ሥራዎች ለረዳቱ ሰጥቶና ለምክትሉ ደውሎ አጭር የስልክ ስብሰባ ካደረጉ በኋላ ሶፊያን ለማግኘት ወደዚያው አቀና። ማርቆስ ሥራ ማከፋፈልና የበታችቹን በመወከል ስለሚሠራ፤ አዳዲስ ነገሮችን ለማየትና ዋና ዋና ጉዳዮችን ብቻ ለመሥራት ብዙ ጊዜ ይከፍትለታል። ሰዎች ቢያበላሹ ይማራሉ፤ ባያውቁም ይሠለጥናሉ ብሎ ያምናል። ከሥሩ የሚሠሩ ሰዎች የሚሰጣቸውን የመወሰን ሥልጣንና እምነት ሲያዩ፤ መጀመሪያ ላይ ይጨንቃቸዋል፤ ይፈሩታልም። የሚጠበቅባቸውን ውጤትና ታማኝነት እየተረዱ ሲመጡ መጀመሪያ ላይ ቢከብዳቸውም፤ ነገሩን ተረድተው ሲለወጡ፤ ለራሳቸውም ምን ያህል መሥራት እንደሚችሉ ሲያዩ ይገርማቸዋል። ጉዞ መስጠትና መቀበል እንዲሁም የተሰጠን ሥራ በጊዜ አለመጨረስና ከንቱ ምክንያት ማትረብ፤ በማርቆስ መሥሪያ ቤት የሚያስከፍለው ዋጋ ቀላል አይደለም። የመሥሪያ ቤቱ ስም ማርክስ ሲሆን በምሳሌ ታል Mark and Associates Resources & Creative Solutions (ማርቆስና ጓደኞቹ በተለያዩ ጉዳዮች ላይ አማካሪዎች እንደ ማለት) ሲሆን የሱን ስም በእንግሊዝኛ እንደ መግለጥም ነው።

ቴሌ መድኃኒ ዓለም ካለው ቢሮው ፊስቲባ ሆስፒታል ለመድረስ የመኪናው ጭንቅንቅ ካልበዛ ከዐሥራ አምስት እስከ ሃያ ደቂቃ ቢወስድበት ነው። በንተራ ቈራ ሳር ቤት አድርጎ ውስጥ ውስጡን ለመሄድ ነው ያሰበው። በመንገዱ ላይ ሁሉ መዐዛ ያለችውን ሲያውጣና ሲያወርድ፤ ማታ ከሰሎሜ አክስት ጋር ስለሚኖረው ቀጠሮም ሲያስብ ሳያውቀው ነበር በሩ ላይ የደረሰው። ትንሽም ቢሆን ቈራ አካባቢ ካልሆነ በስተቀር መንገዱ እምብዛም አልተጨናነቀም ነበር። የጦር ኅይሎች ሆስፒታልን አልፎ የቀጠና ሁለት ሙሉ ወንጌል ቤተ ክርስቲያንን አለፍ እንዳለ ወደ ውስጥ የሚያስገባውን መንገድ ይዞ ወረድ ሲል በስተ ግራ ነበር ሆስፒታሉን ያገኘው። አቅጣጫውን የመራችው የሶፊያ ሠዓሊ ጓደኛ ሚስት የሆነችው ሲስተር ተናኚ ነበረች።

ሶፊያ እንደ አገሯ የመንገድ ስምና ቁጥር በሌለበት ሰዎች እንዴት ሊላውን ሰው አቅጣጫ እንደሚመሩ ሁሉም ይገርማታል። “ከሸምሱ ሱቅ አለፍ፤ እንዳልክ አንዲት ደሳሳ ቢጫ የተቀባች ጠላ ቤት አለች፤ እዚያ ስታልፍ የምታገኛት በእሾክ የታጠረች አጥር ጋ ስትደርስ ወደ ቀኝ ታጥፊህ ብይ ሲጫወቱ ብዙ ሕፃናት ታያለህ፤ ከዚያም እዚያው ጋ ቆመህ የትዬ አምቡ ቤት ብትል ማንም መንገደኛ ያሳይሃል። እርግጠኛ ለመሆን ግቢው ዉስጥ የተሰጣ እህልና የተሰቀለ ያልደረቀ ልብስ ታያለህ።” የሚለው የመንገድ ምልክት አሰጣጥ ከሌላ አገር ለመጣ ሰው ተረት ተረት እንጂ ምራት አይመስልም። እዚህም አሁን አንዳንድ መንገዶች ስማቸው በየመታጠፊያው እየተጻፈ ስለሆነ ወደፊት ያለብዙ ችግር ሰው አድራሻ መጠቀም እንደሚችል ይታመናል። ፊስቲባ ሆስፒታል የት እንደሚገኝ ሶፊያን እንድታውቅ ያደረገቻት ሲስተር ተናኚ ናት። ባለፈው ስትመጣ ብዙ ጊዜ ከታማሚ ወጣት ሴቶቹ ጋር አሳልፋ ነበር። አሁን ደግሞ እነሱን ስለ ሥነ ሥዕል ጥበብ፤ ራስን ስለ መንከባከብና ውበትን ስለመጠበቅ በሳምንት ሁለት ቀን በበጎ ፈቃደኝነት ታስተምራቸዋለች።

ዋናው በር ላይ ደርሶ ጥበቃዎቹን ለማናገር ጠጋ ብሎ መስኮቱን ሲከፍት፤ አንድ በመካከለኛ ዕድሜ ላይ ያለ ሰው የደንብ ልብሱን እንደ ለበሰ በቁጣ ጠጋ ብሎ፤ “አቤት ምን ልርዳህ?” ሲለው፤ “እዚህ የምትሠራ ሰው ፊልጌ ነው ቀጠሮ ነበረኝ። ሶፊያ ትባላለች።” አለ ረጋ እንዳለ።

“ንርስ ናት ደክተር?” አለ ቆጣ ያለው ዘብ ጥርጣሬው ከፊቱ እየተነበበ።

“አይደለችም። የውጪ ዜጋ ናት። የበጎ ፈቃደኝነት ሥራ ነው የምትሠራው።” አለ ከዚህ በተሻለ እንዴት እንደሚያስረዳው ግራ ገብቶት።

ወደ ውስጥ ሄዶ ተመልሶ የመጣው ዘበኛ፤ “መግባት አይቻልም። አዙረህ እዚያ ጋ ጠብቃት። ካለች ደውለን እናስጠራለሃለን” ብሎት ሄደ። ማርቆስ ሁሉም ሆስፒታል መሄድ የሚያስጠላው፤ ከሕመሙ ይልቅ በር ላይ ያለውን የጥበቃዎቹን መንቃራ መስተንግዶና መዝገብ ቤት ያለውን ቅጥ ያጣ ዝርዝርክ ማናለብኝነት ስለሚጠላ ነው። ሕመምን የሚያባብሱ ታላላቅ ባክቴሪያዎች ናቸው ነው የሚለው። አያቱ ታመው ጥቁር አንበሳ ሆስፒታል ያየው አበሳ አሁንም አይረሳውም። ችግሩ የሚብሰው በመንግሥት ሆስፒታሎች ውስጥ ነው። መኪናውን ከዞረ በኋላ ሶፊያ ጋ ደውሎ መድረሱን ነገራት። ከሲስተር ተናኚ ጋ አብረው መጥተው አስተዋወቀቻቸው። ትንሽ ካወሩ በኋላ ሆስፒታሉን መጐብኘት ከፈለገ ሲመለሱ ልታሳየው እንደምትችል ስትነገረው።

“እ. ሲስተርዬ ዘበኞቻችሁ እኮ ቤተ መግሥት የሚጠብቁ ነው የሚመስሉት። አላስገባ ብለውኝ። አሁን እኮ በስልክ እንደሚጠሩዎት ሲነግሩኝ ነው እኔው ራሴ የደወልኩት።” አጭፈገግ ብሎ፤

“አይ ምን ያው ታውቀው የለ! ስትመለሱ በወዲያ በኩል ግቡ። ያው ሶፊ ታውቀዋለች። በዚያ በኩል ያሉት ይሻላሉ። በሌላ መልካም ምሳ።” አለች የሶፊያን እጅ እየለቀቀች። በበኛቹ ተናገሩ ሲያዩ ትንሽ የተለሳለሱ መሰሉ። ሲሰተር ተናገረ ብዙ ጊዜ በሥራ ከቆዩ ነርሶች መካከል አንዷ ስትሆን ሥራዋን በጣም ነው የምትወደው። በሽተኞቹም ሆኑ ሠራተኞቹ ደግነቷንና ተጫዋችነቷን በጣም ነው የሚያደንቁት። ጠየም ያለ መልክ ያላትና አጠር ያለች ናት፤ ዕድሜዋም አርባው ጅማራ ላይ ነው። ትላልቅ ዐይኖቿና ፈገግታ የማይለየው ፊቷ ሰጪን በቀላሉ ይሰባሉ። እያንዳንዱን በሽተኛ የምታውቀው በስምና በታሪክ ነው፤ ከሁሉም ጋር የምታሳልፈው ጊዜ አላት። ጊዜ እንኳ ካነሳት ቅዳሜና እሑድም ቢሆን መጥታ ትሠራለች። ሁሉም እንደ እናት ነው የሚያዩዋት። በሽተኛ ከተበደለ ግን ለማንም አትመለስም። ስትቆጣ ደግሞ ነብር ናት።

“እንዴት ነበር ቀንህ? ከቢሮ ነው የመጣኸው?” አለች ሶፊያ ፊቷን በመከናው መስተዋት እያየችና እያስተካከለች። የለበሰችው አፈርማ ጉርድ ቀሚስና ብርቱካንማ ሹራብ አሳምሮአታል። ዘና ያለች ትመስላለች። ከማርቆስ ጋር ስትሆን ደስ ነው የሚላት።

“አዎን ከቢሮ ነው የመጣሁት። ደግሞ ሳልረሳው መጣ። የመቁዋ .. ትዝ አለችሽ... በጣም ሰላም ብላሻለች። ምናልባት ሰኞ ሳትመጣ አትቀርም ... ከቻልሽ እናገኛለን አብረን።” አለ መጣ ስለሱና ስለ ሶፊያ ያለችው ትዝ እያለው በውስጡ ፈገግ ብሎ ለራሱ። በርግጥ ሶፊያ ቆንጆዬ ልጅ ናት። ንጹሕና ጥንቁቅም። ለሕይወትና ለጥበብ ያላት ፍቅርም ማርቆስ ሊረደው ከሚችለው በላይ ነው። በሌላ በኩል ደግሞ መታወቅንና መቅረብን የማትፈልግና የምትፈራም ትመስላለች። አንዳች የሚረብሻትና በሽሽት እንደሚኖር ሰው ውስጧን የሚያስበረግጠው ነገር ያለ መስሎ ይሰማዋል ለማርቆስ። ነገር ግን ማንም የሌላት ብቸኛና ሰው በሌለበት ደሴት ላይ የምትንከራተት ምስኪን ሆናም ታሳዝነዋለች። በማያውቀው መንገድ ዛሬም ከልቡ ያልጠፋችውን ማርታን እያስታወሰችው ልቡን ክፍል ታደርገዋለች። በተለይ ስትሥቅ።

“አ አ... ማህ... ያ ... እሷንም እንዴት እረሳታለሁ! በጣም ደግ ሰዎች ናቸው እኮ። በጣም ደስ ይለኛል ብናገኛት። ደግሞ የወይዘሮ ቢራቱን ሥዕል እየጨረሰኩት ነው እስኪ ታየዋለሁ። ባንድ ሳምንት ጊዜ ውስጥ ያልቃል። በቅርብ ጊዜ እንደሱም ደስ ብሎኝ የሠራሁት ሥዕል የለም። ደገና ናቸው እነሱ?” አለች እየተፍለቀለቀች

“በጣም ደገና ናቸው። እነሱም በጣም ነው የወደዱሽ። ካልመጣችሁ እያለች ነው። ግን እስኪ መላኩ ይምጣና እናያለን ብያታለሁ።” አለ ማርቆስ ወደ ዋናው መንገድ እየገባ።

“አሁ ... እኔም እንዴት ደስ እንዳለኝ ... ምን ዐይነት ደስ የሚል ቤተ ሰብ ነው! እኔ በቃ ለብቻዬ ሰላደግሁ ትልቅ ቤተሰብ ሳይ እንዴት እንደምቀና አትጠይቀኝ። ሁኔታዎች አልሞሉም እንጂ ብዙ ልጅ ነበር እንዲኖረኝ የምፈልገው።” ብላ ድንገት ትክዝ አለች። ከሶለን ጋር ስምንት ልጅ እንዲኖራቸው ነበር የሚያስቡት አራት የራሳቸው፤ አራት የማደግ።

“ሄይ ... ምንድነው ኅዘኩ ታዲያ... ገና ልጅ ነሽ... ዐሥራ ሁለትም ... ይኖርሻል!” አለ ማርቆስ ... እጎኗ ላይ እየከራከራት... እንደገና እየሣቀች... ከኅዘኗ ተመንጥቃ ወጣች። እንደዚህ ሲከራከራትና ሲቃለዳት የመጀመሪያው ሆኖ ቢገርማትም ደስ ነው ያላት። እሱም ምን ነካኝ ብሎ ራሱን ሳይታዘብ አልቀረም። የመጣ ሐሳብም መሰለው የነገሩ መንሥኤ። “ማር...ከ ... በጣም ነው የምፈራው ሲከራከሩኝ... አንተ ልፊያ የምትወድ አይመስለኝም ነበር... ሁሌም በቃ ቁምነገረኛ የቢዝነስ ሰው አድርጌ እኮ ነው የምወስድህ!” ስትለው፤ “አዩ ሶፊ ... ሁላችንም እኮ ውስጣችን ልፊያ ያልጠገበ ሕፃን አዝለን ነው የምንዞረው። ለምን ትልቅ ስንሆን ከጨዋታ ርቀን ሣቅና ፈንጠዘያችንን ሥራችን እንደሚዘርፈን አላውቅም... ይቅርታ ስትተካገር ጊዜ እኮ... በቃ ሳላስበው ነው...” አለ ርገራጌ በተሞላው ዐይን እያያት።

“አሁ ... እረ ምንም ይቅርታ የሚያስጠይቅ ነገር የለውም። ደስ ነው ያለኝ” ብላ ማርቆስ ላይ ያለውን እጁን ያዝ አደረገችው። “እኔ ምልህ መላኩን አዋርተኸው ታውቃለህ?” አለች ርገራጌን ለመቀየርና ነገሩም ትዝ ሰላላት።

“እምም... ትናንት አዋርቼው ነበር። ደገና ይመስላል። ሣራም ተሽሏት ቤቷ ገባች አለኝ። ትልቅ እፎይታ ነው። ... አሁንም ምን ያህል ቀረው ብለሽ ነው። ግን ሥልጠናውን ከጨረሰ በኋላ አንድ ሁለት ሳምንት ከነሣራ ጋር መቆየት ሳያስብ አልቀረም። እኔ የምልሽ... ምንድነው መብላት ያማረሽ...?” ... አለ አሁንም ዋናውን መንገድ ሳይለቅ።

“ፒህ ... ጥሩ ፒህ አምሮኛል ... እዚህ ቅርብ አለ እንዴ?...” አለች... ከዐጉሩ ላይ ነጭ ክር ነገር እያነሳችለት።

“እው ... ብዙም ሳይርቅ ... አንድ ቤት አለ። ብዙ ጊዜ ጥሩ ፒህ አላቸው። ሜትሮ ፒህ ይለታል። እዚያ እንሂዳ። ጊዜ ካለን ሲሰተር እንዳለችው ሆስፒታላችሁንም ባየው ደስ ይለኛል። ይቻላል?” አለ ሣቅ እያለ።

“በጣም እንጂ... አንተ ጊዜ ካለህ። ጥሩ ነው እዚያው እንሂድ። አሁ ... የሣራን ነገር እኮ ሳስበው ይዘገንኛል። አሁን ምንድነው የምትሆነው ከዚህ በኋላ? በተለይ ለትንሿ ልጅ በቃ ልቤ ነው የሚደማው። መትረፏም ግን አንድ ነገር ነው።

ምን ዐይነት ንሉም ውስጥ ነው የምንኖረው ባክህ...?" አለች አሁንም ሐሳዷ ወሰድ መለስ እያደርጋት።

"እኔም ያንኑ ነበር ሳስብ የነበረው ወደዚህ እየመጣሁ። ግጭት የማይቀር የሕይወት ሐቅ ነው። ግጭትን ማስወገድ ባይቻልም አፈታቱ ግን ውጤቱን ይወስነዋል። ብዙ ሰው ደግሞ ግጭትን መፍጠር እንጂ መፍታት እያውቅም። ከቁጥጥር ውጪ የሆነ ቁጣና ሌላውን ለመስማት የማይፈቅድ ልብ መጨረሻው ጥፋት ነው። ብዙ ጦርነቶችም ሆኑ በየቤቱ ያሉ መከራዎች ግጭትን መፍታት ከማይችሉ አእምሮዎች የተመረቱ የሚፈንዱ ፈንጆዎች ናቸው" አለና መኪናውን ወደ ጥላ አስጠግቶ አቆመ። ወርደው ወደ ውስጥ ከገቡ በኋላ ብርሃን ወዳለበት አካባቢ ሄደው ተቀመጡ። የቤቱን ስፕሺያል ፒዛ በስሰ ደረቅ ቁጣ ላይ እንዲሠራላቸው አዘዙ። ሁለቱም የቀረበላቸውን ኮካ እየተጎነጩ ወሬያቸውን ቀጠሉ። ብዙም ሰው ስለሌለ ጸጥታውን ወደውታል። ዘመናዊ ቤት በመሆኑ ማታ ላይ ደመቅ የሚል፣ ቀን ግን እምብዛም ደንበኛ የሌለው ቤት ይመስላል።

"እኔ የምልሽ ... የነመላኩ ነገር በጣም እየከነከነኝ ነው። ሁለቱም ሰው ለማዋራት አሻፈረኝ እንዳሉ ነው። እኔ ግን አሁን የመጣው ቢመጣ ነገሩ ምን እንደሆነ ለማወቅ ቆርጫለሁ። ይሄም ግጭት ነው። ከምንተሰኛትና ከሣራ የባሰ ነው የነዚህ ደግሞ። ጥይት አውጥተው ባይጋደሉም፤ ወደ እርስ በርስ አልተወያዩ ወደ ለሰው ችግራቸውን አላማከሩ። ሁለቱም በጣም ጥሩ ልጆች ናቸው። ማንኛውም ችግር አጋጥሞሽ ለመላኩ ብትነግሪውና ከሱ ጋር ሠላሳ ደቂቃ ካወራሽ፤ ችግሩን የሁለተኛ ክፍል ሒሳብ እስኪመስልሽ ነው የሚያቀልልሽ። ደግሞ ሲያዳምጥሽ። ለሎሚም ደግና ልበ ሰፊ ልጅ ናት። ነገር ግን ምን እንደሆኑ ጉዳዩ ፈጽሞ ሊገባኝ አልቻለም። ሁለቱም እኮ አንዱ ስለሌላው ማውራትም መስማትም አይፈልጉም።" አለ ግራ የተጋጣው ፊቱ ጨፍገግ እንዳለ።

"ያው እኔ የነበራቸውን ግንኙነት ስለማላውቅ መናገር አልችልም። ግን እንዳልከው ነው። መላኩ ምን ያህል የበሰለና ክፍት አእምሮ እንዳለው ለማወቅ ጊዜ አይፈጅም። ሰሎሚን እኔም እመሰክራለሁ ደግና የዋህ ልጅ እንደሆነች። ግን ያልገባኝ ከመጣች ወዲህ እኮ አንድ ጊዜ ብቻ ባጭሩ አዋርታኝ ነው የዘጋችኝ። ብደውልም፤ አሜይል ባደርግላትም በቃ አትመልስም። ከዚያ በኋላ ምን ማድረግ እንዳለብኝ አላወቅሁም። ያው በጋራ የምናውቃት ስንክሳር ስለሆነች እሷን ልጠይቃት ሞክራ አንቺን ብቻ ሳይሆን ቤተ ሰቡን ሁሉ ነው የዘጋችው። ንዘኑ ስለጐዳት ነው ርቃ ገጠር የሄደችውም። ጊዜ እንስጣት ነው ያለችኝ። አንተንም ያው እንደነገርከኝ ምንም ልታናግርህ ፈቃደኛ ስላልሆነች...በቃ እኔንጃ..." አለች ሐሳዷን እንዴት እንደምትጨርሰው ግራ ስለገባት "እስኪ ንገሪኝ ... እዚያ ቺካጎ የነበረው ሁኔታ ምን ይመስል ነበር? ማለቱ የሰሎሚ ቤተ ሰብ... ጓደኞች ካሉ? ደግሞ እንዴት ተዋወቃችሁ ከስንክሳር ጋር?" አለ አሁንም ከየት እንደሚጀምር ግራ

የገባው ማርቆስ።

"ቺካጎ ... ያው እኔ በደረሰኩበት ቀን ነው ሶለን የሞተው። ካውሮፕላን ማረፊያ የነሰሎሚ ጓደኛ ክብሮም ይባላል እሱ ነው የተቀበለኝ። በጣም ጥሩ ልጅ ነው። እሱም ሃኪም ነው እዚያው። ብዙ ነበር የረዳኝ እኔንም በዚያ ዕለት። መድኃኒት ለወንድሜ ይዘሽለት ትሄጃለሽ ብላ ሰሎሚን ጠይቃት ስለነበር እሷ ናት ያስተዋወቀችን ከስንክሳር ጋር። ይሄ የሆነው ልመጣ ጥቂት ቀን ሲቀረው ነው። በጣም ምስጢረኛና ብልጣብልጥ ልጅ ትመስላለች። ብዙም አትገባኝም።" አለች የነገረችው ነገር ብዙም የሚጠቅም ስላልመሰላት ተከሻሻን እየሰበቀች።

"እኔንጃ አልገባኝም ብቻ... ቆይ የስንክሳር ከዚያ እዚህ መመላለስ፤ ... አሁን ደግሞ ከመላኩ ጋር በጣም የተቀራረቡ ይመስላል። እንዲያውም በቀደም ስደውልለት ካንሳስ አብረው ነበሩ እነሣራ ቤት። ሁለቱንም ትቀርባቸዋለች። ግን ምን እንደሆኑ እንደማታውቅና ሁለቱም አንዳቸው ስለሌላው ለመስማት አሻፈረኝ እንዳሉ ነው የነገረችኝ ባለፈው ከመሄዴ በፊት። ምን ሊሆን ይችላል ሁለቱንም ይህንን ያህል እስካለመተያየትም ሆነ አንዱ ስለሌላው መስማት እስከማይፈልግ ድረስ ያንገሸገሻቸውና ሕይወታቸውን ሊያመሳቅል የቻለው?" አለ ማርቆስ የችግሩን እምብርት የደነቀለ ያህል እየተሰማው።

"ተነጋግረው ካልሆነ የተጋጨት ... ሌላ ሰው የሰጣቸው ሁለቱንም ይህንን ያህል የሚያስመርር ነገር መኖር አለበት። ጥያቄው ግን ማን እና ምንድን ነው የሚለው ነው።" አለች እሷም የሱን ሐሳብ የበለጠ እያጠራችለት።

"ማን የሚለው ለጊዜው ለእኔ ሁለቱንም የሚቀርብና ይህንን ማድረግ የሚችል ከስንክሳር ሌላ አይታየኝም። ለምን...? ... እኔንጃ ስንክሳር አግብታ አሜሪካ ከመሄዴ በፊት ከመላኩ ጋር ጓደኞቹ ነበሩ። አሜሪካ ለመሄድ ካላት ጠንካራ ፍላጎት የተነሣ እሱን ትታ ሌላ ሰው አግብታ ነው የሄደችው። ያም የመላኩን ልብ በጣም ነበረ የሰበረው እንደነገረኝ። አሁን ደግሞ ፈትታ ለብቻዋ ነው ያለችው። እኔንጃ በቂ ምክንያት ከሆነ ይሄ። ግን ለምንድነው ባለፉት ወራት ውስጥ ስንክሳር ይሄንን ያህል በመላኩ ሕይወት ውስጥ እንዲህ ገብታ የተገኘችው... አላውቅም። እስኪ እንዲያው ለማሰብ ያህል እሷ ናት እንበል። ግን ምን ብትላቸውና እንዴት ብታደርግ ነው ይህንን ያህል ልትቆጣጠራቸው የቻለችው..." አለ የመጣውን ፒዛ ለመብላት እጃቸውን ታጥበው እየተመለሱ። ሁል ጊዜ እንደሚያደርገው አማትቦ አጠር ያለ ጸሎት አድርጎ መብላት ጀመሩ።

"እንዴት ነው...? ወደድሽው" አለ እሱም የያዘውን ቁራሽ እየገመጠ። እሱ በጁ ቁራሹን አጥፎ ነው መብላት የሚወደው። እሷ ደግሞ በባላና በሹካ እየቆረጠች እንደ ሠዓሊነቷ እየከሸነች።

“እም...ም... አሪፍ ነው ... በጣም ነው የወደድኩት...” አለች እኗ ውስጥ የሞላውን ጉርሻ እንደያዘች በፈገግታዋ እያረጋገጠች።

“እም ... እና... ለማንኛውም ዛሬ ማታ የሰሎሜ አክሰት ስለነሰሎሜ ልታወራች የምትፈልገው ነገር እንዳለና ተገናኝተን መነጋገር እንዳለብን ነግራች ቀጠሮ ይዘናል። አያቷም ይኖራል። ሁለቱም መላኩን በጣም ነው የሚወዱት። እንግዲህ አንድ የሆነ ፍንጭ እዚያ ካገኘን እናያለን። የሆነ ሆኖ ግን እሱንም እዚያም ማናገራ አይቀርም አሁን። የፈለጉትን መሆን ይችላሉ። እውነቱ ታፍኖ ሊቀር ግን አይችልም። ፈጽሞ አይገባኝም ... እንደዚህ ዐይነት ለንግግርና ለውይይት ዝግ የሚሆኑ ግትር ሰዎች መሰለውኝ አያውቁም ነበር...” አለ ማርቆስ አሁንም የመላኩና የሰሎሜ አካሄድ ፈጽሞ ሊገባው ስላልቻለ። የሐሰት ጉልበቱ እውነትን መሸፈኑ ሲሆን የእውነት ጉልበቷ ደግሞ ብትቀበርም አለመሞቷ ነው። ሰውና ጉዳዩ ሳይሞቱ ከተደረሰባት እውነት በትንሣኤ ለሁሉም ሕይወትን መስጠቷ አይቀርም። እውነት የሕይወት፣ ሐሰት ደግሞ የሞት ዘር ናቸውና። ግን ለምን ይሆን ሐሰትን ማመን እንዲህ የሚቀለው?

“ጥሩ ሐሳብ ነው። እንዳልከው ግራ የሚያጋባ ነገር ነው። እኔንጃ ሌላ ምን ማለት እንዳለብኝ ... ታዲያ ትደውልልኛለህ ካወራችሁ በኋላ?” አለች እዚያ ለጉዳዩ የምትችለውን አስተዋዕክ ለማድረግ በመፈለግ።

“አሁም... አዎን ... እስኪ እናወራዋለን። እኔ የምልሽ ኤግዚቢሽንሽ እንዴት እየሄደ ነው? ከሲስተር ባል ጋር አብራችሁ ነው የምታቀርቡት? ምንድነው መሪ ሐሳቡ?” አለ የጉዳዩን ርእሰ መቀየር ስለፈለገ።

“ጥሩ ነው ... በጣም። በተለይ ያው ከሴቶች ሕይወት፣ ከተዛባ ማንበራዊ አተያይፍ ጭቆና ጋር የተያያዘ ነው። እንደ ፊስቱላ ሕመምና የሴቶች ጥቃት... ያለውን ሚዛን ያጣ የኅብረተ ሰብ ባህላዊ እውነታዎች የሚያሳይ ነው። ጥሩ የሚሆን ይመስለኛል። ብሶት አዘል ሳይሆን የወንዶችን በጎ ተጽዕኖ፣ የሴቶችን ኅላፊነትና ለችግሩ የሚያደርጉትን አስተዋዕክ እንዲያሳይ ተደርጎ ስለሚሠራ ሁሉንም የሚያሳትፍ ይመስለኛል።” አለች ፊቷ ፈካ እያለ።

“በጣም አሪፍ ይመስላል... ለሕዝብ ከመለቀቁ በፊት በዘመድ ጀግናውን ማየት ይቻላል?” አለ ሣት እያለ።

“አ ... ያ... ትንሽ ጊዜ ሰጠኝ ... ከሁለት ሳምንት ምናምን በኋላ... በጣም... በነገራችን ላይ የወይዘሮ ብሪቱን ሥዕል ነው የኤግዚቢሽኑ መሪ ሐሳብ ማንጸባረቂያ ለማድረግ ያሰብኩት... ንቅሳቱ (ዘ ታቱ) የሚል ርእስ ሲሆን የሚኖረው ባጠቃላይ ሴቶች በኅብረተሰቡ ውስጥ የሚደርስባቸውን ጥቃት፣ መዘንጋትና መከራ ሁሉ በንቅሳቱ ውስጥ ለማሳየት ነው ሐሳቡ። ንቅሳቱ ... ሕይወታቸውም፣ ትዝታቸውም፣

መከራቸውም፣ ድል መንግታቸውም፣ ውበታቸውም ሆኖ እንዲታይ ነው ዐላማው። በታ በጣም ደስ እያለኝ ነው የሠራሁት... እስኪ ታየዋለሁ...” አለችው የበለጠ እየተፍለቀለቀች።

“ዋው... ሶፊ... ይታየኛል ... በጣም ትልቅ ሥራ ነው እየሠራሽ ያለሽው... የምረዳው ነገር ካለ ... ግን ሁሉም አታስቢ... አለ አይደል ... ምንም ነገር ... በጣም በደስታ ነው...” አለ፣ ካይኑ የደግነቱ ጨረር እየወጣ ሲያሞቃት ተሰማት። እጁን በጄ ይዛ ትከሻው ላይ ዘንበል ብላ፣ “አመሰግናለሁ... አስካሁንም ያደረግኸው ቀላል አይደለም” አለችው። እሱም ትከሻዋን መታመታ አድርጎ።

“ብራሾ... ሶፊ... ብራሾ ... በጣም የሚያከራ ሥራ ነው እየሠራሽ ያለሽው” አለ። ሶፊያ የተናገረው ከልቡ መሆኑን አውቃ እውነተኛ ደስታ ተሰማት። ለነገሩ እርሱ ካንገት በላይ ማግባስ አይችልበትም።

“አህ ሰአቱም ሄደ እኮ ... እንሄድ አይደል... ቡና እዚህ እንጠጣ ወይስ...” አለ ሒሳብ እንዲመጣላቸው ምልክት እያሳየ ላስተናግጃ።

“አህ ... ሲስተር ቡና እጋብዝሃለሁ፣ ደግሞም አስገብኝሃለሁ፣ ብላ የለ! እዚያው እንሄድ” አለች ሶፊያ መታጠቢያ ቤት ለመሄድ እየተነሣች።

ሒሳባቸውን ከፍለው እየተቃለዱና የባጥ የቆሙን እያወሩ ሆስፒታሉ ሲደርሱ በጓሮ ባለው በር ገብተው በሠራተኞች መኖሪያ አካባቢ መኪናውን አቁመው ሲስተር ተናኝ ጋ ሲደውሉላት፣ እዚያው ግቢ ውስጥ የምትኖር ሌላ ነርስ ጋ እንዳለች ስለነገረቻቸው አብረው ወደዚያው ሄዱ። ግቢው ንጹሕ፣ የቤቶቹ አሠራርና አያያዝም እዚህ አገር ካሉት ሆስፒታሎች ሁሉ ይለያል። ውጪ አገር ያለ ዐይነት ስሜት ነበር የተሰማው። ሁሉም ሕንጻዎች ነጭ ቀለም የተቀቡ ሲሆኑ የግቢው ልምላሜና ትልልቅ ዛፎች አንዳች ዕረፍትን የሚሰጥ ነገር አላቸው። በሚዳው ላይ ያሉት አበቦችና ትናንሽ ተክሎች፣ በየሕንጻው መካከል ያሉት የቆዩ ዛፎችና ራቅ ራቅ ብለው የተሠሩት የሆስፒታሉ ልዩ ልዩ ክፍሎች በትክክል ተሰባጥረው ሆስፒታሉን ገነት አስመስለውታል።

ሠራተኞች ብቻ ካልሆኑ በቀር ታማሚዎች ሁሉ ሴቶች፣ ብዙዎቹ ደግሞ በጣም ወጣትና ከየገጠሩ የመጡ ናቸው። የሁሉም ችግር ተመሳሳይ ነው። ሆስፒታሉን የጀመሩት በጊዜው የነበረውን የአዋላጅ ነርስ ትምህርት ቤት ለመምራትና ለማስተማር የመጡ ሁለት አውስትራሊያውያን ደብተሮች ባልና ሚስት ሐምሊን የሚባሉ ናቸው። የዛሬ ኅምሳ ዓመት ግድም ነበር ወደ ኢትዮጵያ የመጡት። የፊስቱላ ችግር ምን ያህል ከባድና አስከሬ እንደሆነ ካወቁ በኋላ፣ ከንፈር በመምጣጥ ሳይሆን ያለፉት ዛሬ በዓለም ላይ ብቸኛ የሆነውን የፊስቱላ ህክምና የሚሰጥ ሆስፒታል በመጀመር ነው። ባለቤትዬው ቢሞቱም አሁንም ድረስ

ሥራውን የሚያስተዳድሩትና የሚመሩት የዕድሜ ባለጸጋዋ ሴቷ ዶክተር ሐምሌን ናቸው። ወደ ሠራተኛ መኖሪያው ሲደርሱ ሶፊያ ከፊት እየመራችው በሩን ስታንኳኳ፣ ማርቆስ ወደ ምዕራብ አቅጣጫ ካባ ወደሚባለው የድንጋይ ማምረቻ ገደል ቁልቁል መመልከት ጀመረ።

በአጠገቡ የሚወርደውም ወንዝ በፍሰቱ ቀጥሏል። የሆስፒታሉ መሥራች ዶክተር ሐምሌን የጻፉትም 'በወንዙ አጠገብ ያለው ሆስፒታል' የሚለው ታዋቂ መጽሐፋቸው ይህንኑ ወንዝ መሠረት አድርጎ የተዘጋጀ ነው። 'the hospital by the river' ነው በእንግሊዘኛ። ድሮ ውሃው ንጹሕ ነበር አሉ፣ ዛሬ ግን ሁሉም የሽንት ቤቱንና የቤቱን ቆሻሻ ሁሉ እየለቀቀበት የተመረዘ ውሃ ሆኖአል። የሰው አእምሮም እንደ ወንዝ ነው። ውስጡ በተጨማሪበት ሐሳብ መሠረት ወደ የደፈረሰ መርዘኛ አስተሳሰብን ይዞ በሃደበት ሁሉ ይነጉዳል። ወይም ለፊውስና ለሕይወት የሚሆን ንጹሕ አስተሳሰብን ይዞ ተፈጥሮንና ሰዎችን የሚያድስ ይሆናል።

እቤት ሲገቡ ሲሰተር ተናኝና ጓደኛዋ ሲሰተር ደስታ ሲጫወቱ ደረሱ። ቤቷ ቅልብጭና ጽድት ያለች ስትሆን አንድ መኝታ ቤት ያላት ሳሎኗና ማብሰያ እቃ ቤቷ አንድ ነው። በደንብ የተያዘችና በቂ ብርሃን ያላት ናት። እንማርቆስ ከተቀመጡ በኋላ ቡናና ኩኪስ አቅርበውላቸው እነሱም ወሬውን ተቀላቀሉ። ማርቆስም ቀስ እያለ አንዳንድ ጥያቄዎችን ሲጠይቅ ከቆየ በኋላ ሶፊያ የምታስተምርበት አንድ ክፍል ጊዜ ስለነበራትና መሄድ ስላለባት፣ ስትወጣ ሲሰተር ተናኝም ይዛው ልታስገብኘው አብረው ወጡ ለቡናው አመስግነው።

በዛሬቹ መሃል ባለው የእግረኛ መሄጃ ላይ ወደ ዋናው ሆስፒታል እየሄዱ።

"ሲሰተር ፈጽሞ እንደዚህ ዐይነት የሚያምር ሆስፒታል አልጠበቅሁም። የሚገርም ነው። በደንብ ነው የተያዘው። አሁንም መሥራቾቹ ናቸው የሚያስተዳድሩት?" አለ ያለውን ብዙ ጥያቄ ከማገነባት በፊት ለማሟሟቱ ያህል።

"አዎን ባልየው ሞተዋል። ሚስትዮዋ አሉ። አሁንም እሳቸው ናቸው ሁሉንም የሚያስተዳድሩት። አሁን ግን እያረጁ ስለሆነ እንዴት እንደሚሆን ርግጠኛ አይደለሁም። ብዙውን ገንዘብ ከያገሩ የሚያሰባስቡትም እሳቸው ናቸው። ህክምናው በጣም ውድ ቢሆንም፣ ሁሉም በሽተኛ በነጻ ነው የሚታከመው። ደግሞም በጣም ረጅም ጊዜ የሚወስድ፣ ትዕግሥትንና ርኅራኄን የሚጠይቅ ሕመም ነው። በነገራችን ላይ ልጃቸውን በወላጆቹ የተጀመረውን ሥራ ያግዛል። በተለይ አባቱ ካለፉ ወዲህ።" አለች ከፊት ከፊቱ እየሄደች።

"አበቦቹ ደግሞ እንዴት ያምራሉ የከተማችን ... መናፈሻ ፓርኮች እንኳ እንዲህ አያምሩም እኮ።" አለ አሁንም በግቢው ማማር የተመሰጠው ማርቆስ።

"አዎን አየህ እዚህ ሰዎቹ ለግቢውም ለበሽተኛውም እኩል ትኩረት ነው

የሚሰጡት። በሽተኛ እያከምከ ቤቱን ብታፈርሰው ምን ጥቅም አለው ብለህ ነው? አሁን ያሉትን የመንግሥት ሆስፒታሎችና የግሎቹን ብታያቸው፣ ከጽዳት ጽዳት የላቸው፣ ከጥራት ጥራት... መታከሚያ ሳይሆን መታመሚያ ነው የሚመስሉት። አሁንም አብዛኛው ሆስፒታል በቃ ግቢው ሁሉ ሕንጻ ተጠፍጥፎበት ተጠፍጥፎበት የአንድ ዛፍ ማብቀያ ቦታም ወደፊት የሚኖር አይመስለኝም። ሰውን የሚፈውሰው መድኃኒቱ ብቻ ሳይሆን ቤቱም እኮ ነው!" አለች ዞር ብላ እያየችው።

"ይገርማል! ግን እኔ እምልሽ ባለማወቁ አትታዘቢኝ ... ፈስቱላ ሲባል ከወሊድ ጋር የተያያዘ ችግር እንደሆነ ምናምን አውቃለሁ። ግን ምን ማለት ነው... እንዲያው የህክምና ቋንቋ በማይገባው ሰው ቋንቋ ብታስረጃኝ" አለ ትንሽ እያመነታ።

"በጣም ጥሩ ጥያቄ ነው። አክቷለ ... ብዙ ሰው እንደሚያውቅ ያስመስላል እንጂ ህክምና ክፍልተማርክ ወይም ገብተህ ካልሠራህበት እንዴት ልታውቀው ትችላለህ?...ቆይ እንዲያውም እዚህ ክፍል ውስጥ ግድግዳው ላይ ሥዕሎች ስላሉ እነሱን እያሳየሁ ላስረዳህ..." ብላ ይዛው አንድ የምርመራ ክፍል ውስጥ ገባች።

"ፈስቱላ ማለት ቃሉ ሁለት የተለያዩ የሰውነት ክፍሎችን ተፈጥሮአዊ ባልሆነ መንገድ የሚያገናኝ ቀዳዳ ወይም መንገድ ማለት ነው። አሁን የሴቶችን የሰውነት ክፍል እዚህ ጋ እንደምታየው፣ በታችኛው ሆኖችን ላይ ከላይ በኩል የፊኛ ከረጢት አለ፣ ከሱ ጀርባ ከፍ ብሎ ጽንሰ አቃፊ ማሕፀን፣ ወረድ ብሎ ደግሞ ውጫዊው የማሕፀን ክፍልና በውጭ እስካለው የሴት ልጅ ብልት ድረስ የሚገኘው መተላለፊያ አለ። ከዚያ በስተጀርባ ደግሞ የአንጀታችን የመጨረሻው ክፍል የሆነው ሰገራ የሚያልፍበት ሬክተም የተባለው ነው ያለው። ስለዚህ ማሕፀንና መተላለፊያው ከፊት በፊኛ፣ ከኋላ ደግሞ ከፊንጢጣ በላይ ባለው ያንጀት የመጨረሻው ክፍል መሃል ነው ያለው። ከፊኛ ፊትና ከሬክተም በስተኋላም የማሕፀን አቃፊ አጥንቶች ናቸው ያሉት። በወሊድ ጊዜ እንግዲህ የሕፃኑ ጭንቅላትና ሰውነት በዚህ ጠባብ የማሕፀን ክፍል ማለፍ አለበት። ይህም የምጥ እጅግ አስቸጋሪው ደረጃ ነው።" አለችና የምትለውን ተረድቷት እንደሆነ ፈቷን አየት አደረገች። ከዛም ያለችውን በስዕሉ በማስደገፍ ካሳየችው በኋላ

"በተለይ በተመጣጠነ ምግብ እጥረትና ዕድሜያቸው ለዐቅመ ወሊድ ያልደረሱ በጣም ወጣት ሴቶች አርግዘው ለመውለድ ሲሞክሩ፣ በማሕፀን መተላለፊያ ያለው የልጁ ጭንቅላት የማሕፀኑን ግድግዳ ከፊኛና ከሬክተም ጋር በአጥንቱ ላይ አጣብቆ ለረጃም ሰዓት ሊያቆየው ይችላል። የልጁ ክብደትና መጠን ትልቅ ከሆነ ወይም አቀማመጡ በወሊድ ጊዜ የተዛባ ከሆነ ደግሞ ችግሩ የባሰ ይሆናል። ችግሩ ያጋጠማቸው በቶሎ ወደ ሆስፒታል ሄደው መፍትሔ ካላገኙና በዚህ ሁኔታ በምጥ ውስጥ ከቆዩ፣ ከአጥንት ጋር ተጣብቆ የቆየው የማሕፀናቸው

ክፍልም ሆነ የፈኛቸውና የአንጀታቸው ክፍል በቂ ደም ስለሚያገኝ በአካባቢው ያሉ ሌሎች ይሞታሉ። ይህም ከዚህ የተነሣ ከሚመጡ የወሊድ ቁስለቶች ጋር ተያይዞ በሚፈጠር ኢንፌክሽን ታግቦ ፊስቱላ የምንለውን ቀዳዳ በፊኛና በማህጸን ወይም በሬክተምና በማሕሀን መካከል ወይም ሁለቱንም ይፈጥራል። ቶሎ ህክምና ካላገኘ ሊሰፋ ይችላል። ከዚህም የተነሣ ሽንታቸውንም ሰገራቸውንም መቆጣጠር ወደማይችሉበት ደረጃ እንዲደርሱ ስለሚያደርጋቸው፣ ሰገራና ሽንታቸው እየተቀላቀለ በማሕሀናቸው ያለማቋረጥ እንዲፈስ ያደርጋል።” ስትል ነገሩን በአይነ ህሊናው እያየ ነገሩ ዝግንን ብሎት ፊቱን ጨምዶ ፊታ ሲያደርግ ልቡ ግን የበለጠ በህዘን ተመታ። እሷም በስሜት ሆና ማብራሪያዋን በመቀጠል

“ይህም የሚፈጥረው መሸማቀቅና ማሳበራዊ መገለል ምን ሊሆን እንደሚችል መገመት ትችላለህ። ትዳራቸውን ያጣሉ ማንም ከነሱ ጋ መሆንም መኖርም አይፈልግም። እነሱም ቆሻሻ እንደነካው ርኩስ ዕቃ ከቤተ ሰብም ከጎበረተ ሰብም ተገልለው የአካል ብቻ ሳይሆን የመንፈስም፣ የስሜትም፣ የማሳበራዊ ሕይወትም ስለባና ስንኩል ይሆናሉ። ይሄ ነው እንግዲህ ፊስቱላ ማለት። ሌላው እንግዲህ ያለ ዕድሜ በሕፃናት ላይ በሚደረግ የወሲብ ጥቃት፣ ለካንሰር በሚደረግ የጨረርና የቀዶ ህክምና በመሳሰሉ ምክንያቶች ሊፈጠር ቢችልም፣ ያ በጣም ጥቂት ፐርሰንቱ ነው።” ብላ ረጂም ገለጻዋን ጨርሳ ዝም ስትል ክፍሉ ለአጭር ጊዜ ጸጥ አለ።

“አህ ማይ ጋድ እንዴት የሚያሳዝን ነው! በቃ ዝም ብሎ ወሬ እንጂ ችግሩን እንደዚህ አይቼውም ሆነ ፈጽሞ እንደዚህ ገብቶች አያውቅም ነበር። እና እነዚህ እዚህ ያሉዋችሁ ሕመምተኞች ሁሉ ይህ ችግር ያለባቸው ናቸው ማለት ነው?” አለ በግቢው ውስጥ ያያቸው ብዙ ሌቶች በዚህ ስቃይ ውስጥ ያለፉ መሆናቸውን ሲያስበው እየዘገነነው።

“ይገርምሃል ካለው ችግር አኳያ ሲነጻጸር እዚህ የምታየው የጠብታም ያህል አይሆንም። ይሄ ማዕከል ከተከፈተ ጀምሮ እንኳ ከሠላሳ ሺህ በላይ ሴቶችን ነው ያከምነው። አሁን ደግሞ በየክፍሉ ሀገሩ ማእከላትን እየከፈትንና ሃኪሞችንም እያሠለጠንን ነው። በሃያ አንደኛው ክፍለ ዘመን ሰው በዚህ ዐይነት ሥቃይ መከራውን ሲበላ አሳዛኝ የሕይወት ገጽታ ነው” ብላ ሲስተኝ ፊቷ በጎዘዝ ጥላ ተሞላ።

“አህ ማይ ... ሰላሳ ሺህ?!” ብሎ በደነገጠ ፊት ወደ እርሷ እያየ “ግን አብዛኛው ሕመምተኞች ከየት ነው የሚመጣው? ማለቱ ከየት አካባቢ?” አለ።

“ከሁሉም ቦታ ነው። ያው በብዛት ከገጠር ነው፣ የገጠር ሴት ልጆች ያለዕድሜያቸው አግብተው ስለሚያረግቡና ለህክምና ርዳታና ለማዋለድ

አገልግሎት ሩቅ ስለሆኑ ችግሩ እዛ ነው በዋናነት የሚታየው። መገመት እንደምትችሉው ርዳታ ሳያገኙ የሚሞቱትንም ቤቱ ይቁጠራቸው። እነዚህ እንግዲህ ከዚያ የተረፉት ጥቂቶቹ ናቸው። ሰው ደግሞ እንዴት አድርጎ እንደሚያገልግላቸውና መከራቸውን እንደሚያበላቸው አትጠይቀኝ። አስቸጋሪው ህክምና መጀመሪያ ላይ ቀዳዳውን ደፍኖ ማስተካከል ይመስለን ነበር። አሁን አሁን ግን ችግሩ ያለው በማሕሀናቸው ላይ ብቻ ሳይሆን ስለ ራሳቸው ባላቸው አመለካከት፣ በራስ መተማመናቸው፣ በሰብአዊ ክብራቸው በቃ ምን ልበልህ በማንነታቸውም፣ ሁሉ ነገራቸው ነው ዐብሮ የሚሸነፍረው። ያ ደግሞ በቢላዋ ቀደህ፣ በክር ሰፍተህ የምታስተካከለው አይደለም።” ብላ የችግሩን መጠንና ጥልቀት በሙያ ችሎታዋና በሴትነት ልቧ ስትገልጽለት የሴቶቹን እጣ ፈንታና ፍጻሜ ለማወቅ የጓጓው ማርቆስ

“እኔ ምልሽ ሲሰተር ታዲያ ይህንን ሁሉ ችግር ለመፍታት ከሕክምናው በኋላ ምን ታደርጉላችኋለሁ?” አለ።

እ...ም...ም... ከህክምናው በኋላ ደግሞ እነሱን መልሶ ማቋቋምም ሌላው ትልቁ የህክምና ተግባር ነው። ስራው ጊዜ ይወስዳል ደግሞም ትዕግስትና ብዙ ገንዘብም ያስፈልገዋል። እንጂ ካወቅኸው አላውቅም ‘የደስታ መንደር’ የሚባል አለ፣ ድሮ ታጠቅ ጦር ሰፈር የነበረበት ቦታ። አሁን ነርሶችን ማሠልጠኛና መልሶ ማቋቋሚያ በዚያ ስፍራ አለን። መሄድ ከፈለግህ ሶፊያ ታውቀዋለች። እንዲያውም ወደዚያ እየሄደች ማንበብና ከተማሪዎቹ ጋር መሥራት ትወዳለች።” አለችና ስዕሎቹ ካሉበት ግድግዳ ዞር እያለች

“እስኪ ህክምና የሚሰጥባቸውን እንዳንድ ክፍሎችን ደግሞ ሳሳይህ” በማለት ይዛው ሕመምተኞች የሚተኙበትን ክፍል፣ የራጅና የላብራቶሪ ክፍል፣ የጸሎትና የጥምና ክፍል፣ የሠራተኞች መዝናኛ ካፌ፣ የቀዶ ህክምና ክፍሎቹንና የፊዚዮ ተራፒ ክፍሎችን አሳየችው።

“ዶክተር ሐምሊን የለችም እንጂ አስተዋውቅህ ነበር። እንዴት ዐይነት ጥሩ ሰው መሰለችህ!” ብላ በሃኪሞች ቢሮ አካባቢ ዞረው ብዙ በማገገም ላይ ያሉ ታኩሚዎች ተሰባስበው ወደሚጫወቱበት ስፍራ ይዛው ሄደች። እሷን ሲያዩ ሲሰተር ሲሰተር እያሉ እየተንጫጨ፡ ከበቡዋት። ከአንድ ቅድስት ሴት ጋር እንዳለ ነው ማርቆስን የተሰማው። በዚህ ስፍራ የሚሠሩትን ሰዎች ሁሉ አከበራቸው። የተወሰኑትን እየጨበጠ ተዋውቆ ትንሽ አወራቸው። እንዲት ትንሽ ልጅ ግን ከአእምሮው አልጠፋችም።

ተለይተዋቸው ሲሄዱ “ሲሰተር ያቺ ጠይሟ ትንሽ፤ ልጅ አንቺ ላይ ተጠምጥማ የነበረችው ... እሷም በወሊድ ነው ማለት ነው...” ብሎ እንዴት መጠየቅ እንዳለበት ሰላላውቀ አንጠልጥሎ ተወው። ጥያቄው የገባት ሲሰተር ተናኝም፡ “እይ

አይ... በርግጥ እሷን የሚያህሉም ልጆች አጋጥሞኛል፤ በወሊድ ጦስ እንዲህ ዐይነት ችግር ያጋጠማቸው። እሷ ግን አጎቷ ደፍሮአት በተፈጠረባት ቁስለት ነው ፊስቱላው የተፈጠረው” ስትለው ወንድ መሆኑ እስኪያሳፍረው ዘገነነው።

“አላውቅም በምን ዐይነት ጨካኝ ዓለም ውስጥ እንደምንኖር... ያሳዝናል...” አለና ዝም ብለው ሶፊያ ወዳለችበት ቦታ ተመለሱ። እዚያም አንድ ዛፍ ሥር ቆም ብለው አንድ ዐሥር ደቂቃ ለሌሎች ጥያቄዎቹ መልስ እየሰጠችው ቆዩ።

“ሲስተር የምገልጽበት ቃል የለኝም። ብዙ ነገር ነው የተማርኩት ... እንኳን መጣሁ። የምትሠሩት ሥራ ከማስበው በላይ ነው የሆነብኝ።” አለና ዝም አለ።

“አዎን እኔም መጀመሪያ ስቀጠር ሥራ ብቻ መስሎኝ ነበር። አሁን ግን ሕይወቴ ሆኖአል። ይሄው ዐሥራ አምስት ዓመቴ። በጣም ደስተኛ ነኝ። እያለቀስንም ብሆን የሌላውን እንባ እናደርቃለን።” አለች በእንባ የረጠበውን ዐይኗን እያደረገች።

“አዎን ልክ ነሽ እያለቀሱ እንባን ማድረቅ ... ፈውስ እሱ ነው” አለ የነገረችው ልቡ ውስጥ ሰርስሮ እየገባ። አሁን ለምን ሶፊያ እዚህ ቦታ ተጠምዳ እንደ ቀረች እየገባው ነው።

አጠር ጠየም ያለችው ነርስ አሁን ገዝፋና በሥራዋ ተውባ ታየችው። ባሏ ሠዓሊ ነው፤ እሷ ደግሞ የተበላሸውንና የወየበውን የሰውን ነፍስ በጥበቧ እንደገና ታድሳለች። ሶፊያ ጋ ሲደርሱ የምታስተምረውን ትምህርት እየጨረሰች ነበር። ከፈለገ ገብቶ እንዲቀመጥ ጋበዘችው። ሲስተር ተናኚ ሥራ ስለነበረባት እዚያው ትታው አመስግኖአት ስትሄድ፤ በተለያዩ ልብሶች ጫማዎች እንዴት መጠቀም እንደሚችሉና አካሄድኑ ቀለም አመራረጥንና በራስ መተማመንን እንዴት ማዳበር እንዳለባቸው ነበር ሶፊያ የምታስተምረው። ቆንጆዬና ደግ ስለሆነች በጣም ይወዷታል። በአማርኛ መሳቅንም አይጠግቡም። ሲሳቅባቸው የኖሩ ነፍሳት አብሮአቸው የሚሥቅ፤ የሚያከብራቸውና የሚሥቁበት ሲያገኙ፤ ከነፍሳቸው ሽንቁር የተወሰነውም እንኳ ቢሆን ሳይደፈንላቸው አይቀርም። ሶፊያ በብሩሻና በሽራ ላይ ሳይሆን በነዚህ ዕድል ባሰናከለቻቸው ወጣቶች ላይ ውበታቸውን እንደገና ከትባ ለማድመቅ ትማስናለች።

ሲስተር ተናኚ ከቻለ እንዲያነብ የነገረችውን በዶክተር ሐምሊን የተጻፈውን መጽሐፍ ለሶፊያ ሲነግራት፤ እሷ ጋ እንዳለና እንደምታውሰው ነግራዋለች። እሱም በፍጥነት አንብቦ ስለዚህ አስገራሚ ቦታና ሥራ የበለጠ ለማወቅ ንጉሩአል። የትምህርቱን ከፍለ ጊዜ ሲጨርሱ ሁሉም እየመጡ እያቀፏት ወደየከፍላቸው ሲሄዱ፤ ማርቆስ የበለጠ በተመሰጠ ያያት ነበር።

“ዋው ሶፊ... ያየሁትን የምገልጽበት ቃል አጣሁ፤ ... ምን ያህል ታላቅን ነገር እንደተማርኩና ደግሞም ምን ያህል ነፍሴ እንደተከሰነች ... አለ አይደል!... ስንት ትልልቅ ነገር ሰዎች እየሠሩ እንዳሉ... ሰንት ሺህ ምንም አቅም የሌላቸው ሰዎች የሚያልፉበት ሥቃይ... እኔንጃ ብቻ... ሁሉም ነገር ለየት ያለ ነው።... በምስቅልቅል ዓለም መካከል ያለ የፈውስ ገነት ነው የመሰለኝ። ሲስተር የምትገርም ሰው ናት።... ኡፍፍ...” አለና ራሱን ማሻሸት ጀመረ።

“አዎን በጣም የሚገርም ቦታ ነው። አካላቸው ብቻ ሳይሆን ነፍሳቸውም በደቀቁ ምስኪኖች መካከል መገኘትና እነሱን ማገዝ ራሱን ማከም ነው። እነሱ ለእኔ ፈውሶቼ ናቸው። ባለውለታዬ ናቸው። የሕይወቴን ትርጉም የማይባቸው መዝገበ ቃላቴ ናቸው ብል ማጋነን አይሆንም። ዕድለኛ ነኝ። አሁን ምን ማድረግ ነው የምትፈልገው? ቢሮ ትገባለህ እንዴ?” አለች ሽሚዙን እያስተካከለችለት። ሰው መንከባከብ የምትወደው ሶፊያ ባይበላሽም ልብሰን ማሳመርና መንካካት ትወዳለች። መንካቱ መንከባከብ ነው ለሷ።

“እኔንጃ... ያው እንዳልኩሽ ማታ የሰሎሚ አክስት ቤት እሄዳለሁ። ቢሮ መግባት ግን አላሰኘኝም። ምንም አስቸኳይ ነገር የለብኝም። አንቺ ምንድነው ዕቅድሽ ለቀረው ከሰዓት በኋላ?” አለ አብረው መዋል ወይም የደስታ መንደር ወደ ተባለው የፊስቱላ ሆስፒታል መልሶ ማቋቋሚያ በአንድነት መሄድ ከቻሉ ለማወቅ።

“እም ... እኔ ከሰዓት በኋላ አንድ የደስታ መንደር’ የሚባል ከከተማ ወጣ ብሎ የሚገኝ መልሶ ማቋቋሚያ አለ። የዚህ የፊስቱላ ታካሚዎች ናቸው እዚያ ያሉት። ትምህርት ቤትና እርሻ አለው። ደስ የሚል፤ ጸጥ ያለ አካባቢ ነው። እዚያ ሄጄ ለማንበብ ነው ያሰብኩት። ማየት ትፈልጋለህ? ላስገቡበኝህ እችላለሁ። ካፌም አለ ... እርግጠኛ ነኝ ትወደዋለህ...” አለች እሷም አብረው ቢሄዱ እየተመኘች።

“አው... ይገርማል እኔም እኮ ሲስተር ነግራኝ አንቺም ወደዚያ እንደምትሄጃ ስለነገረችኝ ልጠይቅሽ ነበር። እንሂዳ በቃ አሪፍ ነው” አለ ፊቱ ባንዴ እየበራ።

“ዋው ዊ... በጣም ግሩም ነው። እንሂዳ! እርግጠኛ ነኝ ትወደዋለህ።” አለችና ዕቃዋን በየስፍራው መልሳ ሲስተርን ደውላ አመስግናት ተያይዘው ወደዚያው አመሩ። ሲሄዱ በዊንጌት አድርገው በራዩን አልፈው በገፈርሳ በኩል ዞረው ነበር የሄዱት። ገፈርሳ ሐይቁ አካባቢ ያለው መልክአ ምድርና የነፋሱ ሽውታ ልብን ይሰርቃል። ትንሽ ቆም ብለው ከመኪናው ወርደው አየሩን ማግ ማግ አድርገው፤ እዚያው አካባቢ ስላለው የአእምሮ ሕሙማን ማገገሚያም ከሠራ ጋር መጥተው እንደገቡበኙትና እስካሁንም ያየው ነገር እንዴት እንደማይረሳው አጫወታት። ከዚያም ከአንድ ዐሥራ አምስት ደቂቃ ጉዞ በኋላ ደረሱ። በአካባቢው ያለው ጸጥታ ብቻ ሳይሆን ለጥ ያለው ሚዳ ተበታትነው ያሉት ከብቶችና ቤቶች

ሁሉ እንዳች ሰሜትን ይቀሰቅሳሉ። አየሩ ንጹሕ ነው። ወደ ሰፊሩ የሚወስደውን የፈራረሰ ቀዋምን አስፋልት ይዘው በር ላይ ሰፊያን የሚያውቁት ዘበኞች ስለነበሩ ያለችግር ገቡ። ውስጡ ሰፊና ለምለም ነው። ሁሉም ነገር በጥንቃቄና እንዲያምር ተደርጎ በሠራም። ብዙ ገንዘብ ያላስከሰከሰ እንደሆነ ያስታውቃል። ከመኪና ወርደው በእግራቸው ወዲያ ወዲህ እያሉ የተለያዩ ነገሮችን ሲያዩ ከቆዩ በኋላ ከትንሿ ኩሬ አጠገብ ባለችው ሚጢጢ ካፌ ደጃፍ ተቀምጠው አምቦ ውሃ እየተገነባጩ ማውራት ጀመሩ።

ፊስቱላ በአንዲት ሴት ሕይወት ላይ የሚፈጥረው አካላዊ፣ ቤተ ሰባዊ፣ ሥነ ልቦናዊ፣ መንፈሳዊና ማኅበራዊ ቀውስ ልክ የለውም። ይኸውም መሥመራቸውን ስተው በሚወጡ የሰውነት ፈሳሾችና እነሱንም ለመቆጣጠር ካለመቻሉ ጋር በተያያዘ የሚመጣ ጦስ ነው። በሆስፒታሉ አንጻር ሲፈስ የነበረው ወንዝም ከከተማው ነዋሪዎች እጣቢና ሽንት ቤት የሚወጣው ፍሳሽ ምን ያህል እንዳበላሸው ማንም ያላየው ያዲሳባ ፊስቱላ ነው። እሱንስ ማን ይሆን የሚጠግነው? ከሁሉም በላይ ግን በከተማዬቱም ውስጥ ያሉትን ወንዞችና መንገዶች እንዲሁም እነዚህን አሳዛኝና ከቡራን ወጣቶች ሁሉ የፊስቱላ ችግር ገፈት ቀማሽ ያደረጋቸው ከሁሉም በስተጀርባ ያለ ያስተሳሰብ ፊስቱላ እስኪጠገን ችግሩ እንደሚቅጥል ጥርጥር የለውም። ያስተሳሰብ ፊስቱላ የለም ይባል ይሆን? በየቤቱና በየመሥሪያ ቤቱ በብዙ ሰዎች አስተሳሰብ ላይ ከፍተኛ ማኅበረ ሰባዊ ቀውስ የፈጠረውን አእምሮአዊ ፊስቱላ ማየት ቀላል ላይሆን ይችላል። በአእምሮአቸው ውስጥ ሥርዐትንና ውበትን ተላብሰው እንዲሠሩ የተፈጠሩት ሰሜት፣ ባህል፣ እምነት፣ ፍላጎት፣ ግንኙነት፣ አስተሳሰብ፣ አመለካከትና የመሳሰሉት የአስተሳሰብ ክፍሎች በትክክል ሳይዳብሩ ተደብላልቀውና ሚዛን አጥተው፣ በባለቤቱም በዙሪያው ባለው ሰውም ላይ የሚፈጥሩት ተጽዕኖ ቀላል አይደለም።

ከማሕፀን ፊስቱላ የአስተሳሰብና የአእምሮ ፊስቱላ የሚፈጥረው ጥፋት ልክ የለውም። ነገሩን እንደ ሕመም ስለማናየው ኅብረተ ሰብ ሳያውቀው በዘቀጠ ኑሮ ውስጥ ዘመናትን ያሳልፋል። ከማሕፀን ፊስቱላም ለመዳንና ነጻ የሆነ ኅብረተ ሰብን ለመገንባት አእምሮአችን ተይዞ ከምንሠቃይበት ያስተሳሰብ ፊስቱላ የሚያከመን ሳያስፈልገን አይቀርም። አእምሮ የተፈጠረው መልካም ሐሳቦችን አርግዞ እንዲወልድ፣ ለባለቤቱም የሕይወትን ፍሥሐ እንዲያገናኝ፣ እንጂ የሚያጠፋና ሕይወትን የሚያበላሽ ሐሳቦችን ከባለቤቱ ፈቃድና ቁጥጥር ውጪ እንዲያንጠባጥብ አይደለም።

ማርቆስ የደስታ መንደርን እስካሁን አለማወቁ እየቆጨው፣ በሌላ ጊዜ አብረው እንደሚመጡና በተለይ መላኩ ሲመጣ ሆስፒታሉንም፣ የደስታ መንደር መልሶ ማቋቋሚያውንም በደንብ እንደሚገቡበት ተስማሙ። ከዚያም በሌላ አቅጣጫ የቀለበቱን መንገድ አግኝተው በርጋታ እየነዱ ሶፊያን እቤቷ አድርሶ

ማታ ሊደውልላት ተነጋግረው ወደ ሰሎሚ አክሱት ቤት በቀጥታ ሄደ። እዚያ እንደደረሰም የሰሎሚ አክሱትና አያት ሳሎን ሆነው ሲጫወቱ ነበር ያገኛቸው። ገና ግቢ ሲገባ ከልጆች ጋር ስትጫወት የነበረችው ሶስና እየበረረች መጥታ ተጠመጠምችበት።

“ሶሲ የኔ ቆንጆ... ደገና ነሽ?” ብሎ አቅፎ ከሳማት በኋላ እጁን እንደያዘችው ወደ ቤት ገቡ።

“እንዴ አንቺ ልጅ ዓደኞችሽን ጥለሽ እዚሁ መጣሽ እንዴ?” አለች የሰሎሚ አክሱት ማርቆስን ሰላም ለማለት እየተነሣች።

“አረ ማርቆስም እኮ ዓደኛዬ ነው። የኔና የመሊ ዓደኛም ኮ ነው!” አለች አሁንም እጁን እንደያዘች።

“ልክ ነው የኔ ቆንጆ” ብሎ ጐንበስ ብሎ ግንባሯ ላይ ሲሰማት፣ “ቆይ ግን መሊ ለምንድነው የጠፋው። ምን አድርገው ነው? እሱም ሲሊም በቃ የሉም እኮ።” ብላ በጥያቄ ችግሯን መግለጥ ስትጀምር፡-

“መሊ ለሥራ ሄደ ነው አሜሪካ፣ አሁን እኮ ይመጣል። ሰሊስ ያው እየደወለችልሽ አይደል! አሁን ደግሞ ሥራዋን ስትጨርስ ከመቀሌ ትመጣለች” አለች የሰሎሚ አክሱት ሶስና እያሳዘነቻት።

“አይ ግዴለም... አቃለሁ እኮ ... እነሱ የታለ የሚነጋገሩት። ሁለቱም ተጣልተዋል፣ አቃለሁ...” ብላ ማልቀስ ስትጀምር፣ የሰሎሚ አክሱት ይዛት ወደ ዓዳ ሄዳ አባብላት ከዓደኞቿ ጋር እንድትጫወት ከልጆቿ ቀላቀለቻት።

“ወይ አበሳ... ምን ዐይነት ጭንቅ ነው! እሷ የምትታለል አይደለችም። አሁን ምን ይባላል? ምን የሚጠጣ ላምጣልህ ማርቆስዬ ... እራት እስኪደርስ። ወይስ ርቦሃል የሆነ ነገር ላምጣልህ?” አለችው ማርቆስ የማይገደረደር መሆኑን ስለምታውቅ።

“አይ አይ... አምቦ ካለ አምቦ አለዚያ ውሃ... ሆዴ ሙሉ ነው። አሁን በቅርብ ነው የበላሁት” አለ ከሰሎሚ አያት አጠገብ እየተቀመጠ ሰላም ካላቸው በኋላ።

ሳሎኑ ሰፊና ፍክት ያለ ሲሆን ሶፋዎቹ የሚመቹ ናቸው። ቡና ሊፈላ እየተቆላ ነው የደረሰው። ቤቱ ሁሌም ድግስ ድግስ ነው የሚለው። ሰሎሚ አዲሳባ እንዳከሰቷ ቤት የምትወደው ቤት የለም። አክሱትና ባሏ ደግሞ በጣም የሚዋደዱና የሚከባበሩ ስለሆኑ ቤቱ ሰላም የነገሠበት ቤት ነው።

“እንዲያው ልጄ ያንን መላኩን አግኝተኸው ታውቃለህ? እንዴት ነው?
እንዲያው እኮ ባይኔ ላይ ነው ሰሞኑንም የሚሄደው!” አሉ የሰሎሚ አያት እማማ
መገርቱ ማርቆስን እያዩ።

“ትናንት ማታ በሰልክ አውርቼው ነበር። ደኅና ነው ያው የሣራ አደጋ
ልቡን ይዞት ነበር። ብቸኛነቱም አለ መሰል። ግን ደኅና ነው።” አለ አምበውን
ብርቁቆው ውስጥ እየቀዳ “እንዴት ናት ባክህ እሷስ... ምን የመሰለች ልጅ
እንዲያው በምን ቀን ጣለባት! አሁንም ሆስፒታል ናት ወይስ...?” አለች የሰሎሚ
አክስት።

“ማናት ሣራ ... ይች ባለፈው ባሏ ልጆቹንም ሚስቱንም በጥይት
ደበደባቸው ያላችሁኝ ናት? እንዲያው እኮ ዘንድሮ አያሰማን የለ! ይሄ እውነት
ሰምኑትኛው ሺ ነው” አሉ እሳቸውም ለመስማት ጀሯቸውን እያቀኑ።

“አዎን እሷ ናት እማይ... የመላኩ እኅት ናት እኮ!” አለች የሰሎሚ አክስት
ተመቻችታ እየተቀመጠች።

“እም ... አዎን ሰሞኑን እቤት ገብታለች። ልጄም ትንሽም ቢሆን መናገር
ጀምራለች አሉ። ግን ረዘም ያለ የማገገሚያ ጊዜ ሳያስፈልጋቸው አይቀርም።
ሣራም የልጆቿም ጉዳይ ተጨምሮ ብዙ እያለቀሰች አስቸግራለች ነው ያለኝ።” አለ
ማርቆስ እግሮቹን አነባብሮ እያጣመረ።

“እንዲያው ያሳዝናል ... ምን ቀን ነው ያጋጠማት! እሱንስ ምን ዐይነት
ሰይጣን ነው ያገኘው? ... ለወሬም አይመች እኮ። ታዲያ መላኩ ይቆያል ወይስ
ይመጣል?” ብላ ስትጠይቀው “እንግዲህ ሥልጠናውን አሁን ጨርሷል። አንድ
ሁለት ሳምንት እነሣራ ጋ መቆየት ሳያስብ አይቀርም። ከዚያ በኋላ ያው
እንደሚመጣ ነው የነገረኝ። ሰሎሚስ እዚያ ያለውን ፕሮጀክት እየጨረሰች ነው?
ከዚያስ ምን ማድረግ እንዳለበች ይታወቃል?” አለ ማርቆስም የሚያውቀውን ያህል
እየነገራቸው የጥያቄውን ገበታ እየገለበጠ።

“ምን ባክህ ልጅቱ እኮ ልውጥውጥ ነው ያለችው! ምን ማድረግ
እንደምትፈልግም ማወቅ አልቻልንም። በመላኩ ጉዳይ በጣም የተጉዳች ነው
የሚመስለው። ምንድነው ጉዳዩ ብንላት ምንም ማውራት አትፈልግም። ደግሞ
አዲሳባም አስጠልቷታል። አሁን ደግሞ ሰሞኑን ወደ አሜሪካ ተመልሼ መኖሩ
ሳይሻለኝ አይቀርም የሚል ወሬ ጀምራለች። በርግጥ ለሷም ለነጋሺም ጥሩ ነበር
እዚያው ብትሆንላቸው ነገር ግን እዚያም የምትሄደው ፈልጋ ሳይሆን በታሽቸት
ይመስለኛል። እንዲያው እንተ እሱን አናግረሽዋል? ምንድነው አለህ ትግሩ?”

አለች አክስቲቱ። ጥያቄው የወይዘሮ መገርቱም ነበርና እሳቸውም ጆሮአቸውን
አነቁ።

“እኔ ያልሞከርኩት ነገር የለም። መጀመሪያ ላይ በጣም ይቆጣ ነበር።
ምግብ ሁሉ መብላት አቁሞ ነበር። ከዚያ ... ትንሽ ሻል ሲለው ስለዚህ ጉዳይ ምንም
ማውራት አልፈልግም። ጊዜ ራሱ እውነቱን አውጥቶት ታየዋለሁ። አሁን ክፉም
በጎም መናገር አልሻም ብሎ በቃ ምንም ነገር ለማውራት እምቢ እንዳለ ነው። ከኔ
የሚቀርበው ዓደኛ እንደሌለው ደግሞ እውቃለሁ። ሰሎሚንም ደጋግሜ ደውዬ
ላወራት ብሞክርም፤ እሷም እኔንም የተቀየመችኝ ይመስላል። ምንም ፍንጭ
አልሰጠችኝም። አሁንም ስልኬንም አታነሣም።” አለ እሱም ግራ እንደገባው ፊቱ
ላይ እየታወቀ።

“ምን ዐይነቱ ሰይጣን ነው መከላከላቸው የገባው ባክህ!... እንዲያው ምን
አገኛቸው?... ለውጥሮው እኮ እሷ ምንም ነገር ሆኗ ውስጥ አትቋጥርም ነበር... “አሉ
አያቷ ምንም ፍንጭ አጥተው።

“ሌላው እንግዲህ አሁን ሁለቱንም የምትቀርባቸው አንድ የሱ ዓደኛ
ነበረች። አሁን ግን የሁለቱም ዓደኛ ሆናለች። አሁን እንኳ አሜሪካ ሄዳለች
መሰለኝ። ስንክሳር ትባላለች፤ ሰሎሚ አስተዋውቃችሁ ይሆን?” አለ ማርቆስ
ሁለቱንም ተራ በተራ እያየ።

“አዎን ባለፈው ሰሞን ማነው ባክህ አንድ ዓደኛቸው ጢኒን ሊጠይቅ እዚህ
መጥቶ ነበር። አዎን ክብሮም የሕይወቱም ዓደኛ ነው አለችን ጢኒ። እና ስንክሳርም
አብራቸው ነበረች። ትንሽ ችኩል ትላለች፤ ብዙም ቀልቤ አልወደዳትም። እማይ
እንኳን ገጠር ነበረች ያኔ” አለች የሰሎሚ አክስት የሚለውን ለመስማት እየጓጓች።

“እንግዲህ ምንም መረጃ በርግጥ የለኝም። ግን በቃ በዚህ ችግሩ
በተፈጠረበት ጊዜ ሁለቱ መግል ያለቸው ልጅ እሷ ናት። እሷም ምን እንደ ሆነ
አላውቅም፤ ሁለቱም አንዱ ስለሌላው አታንሺብኝ ብለው ሰላመረሩ ስለዚህ
ልረዳቸው አልቻልኩም” ነው ያለችኝ።” አለ እንዳላመናት በሚገልጽ የጥርጣሬ
ገጽታና ድምፅ።

“የሰሎሚ እናት በጣም ነው የምትወዳት፤ እዚያም ቤተኛ ሆናለች።
እንዲያውም እኔም እንድናወራ የፈለገሁ ትናንት እናቷ ደውላልኝ ነበርና
አንዳንድ ነገሮችን ስትነግረኝ ትንሽ ፍንጭ የሰጠኝ ስለመሰለኝ ነው።” አለችና
ጉሮሮዋን ጠራረገች። ማርቆስ ዝም ብሎ ጠበቀ።

“እናቷም አባቷም ትድም ያልኩህን ልጅ ክብሮምን ብታገባ ደስ ይላቸዋል
ይመስለኛል። እሷ ደግሞ መጀመሪያ አሻፈረኝ ብላው ነበር። ከእናቷ ጋር ባለፈው

እንዳውሩትና እናቷም እየተበላጩች እንደነገረችኝ ከሆነ እዚህ አገር የመጣች አንዲት ከልሰ ልጅ አለች። ስሟን ነግራች ነበር። የሚቼ ልጄ የሶለን ጓደኛ ነበረች። እና ሰሎሚም ሰላሳዘነቻት እዚህ ስትመጣ፤ መላኩ እንዲያግዛት ታሪኳን ነግራው አድራሻ ሰጥታት ነበር መሰል ልጅቱ ስትመጣ። እናቷ እንዳለችኝ እንግዲህ እዚህ መጥታ እዚህ ሳታውቅ መላኩ ከዚች ካዲዲ ልጅ ጋር በፍቅር እና ብለዋል አሉ። ቤተ ሰባቸውም መቂ ድረስ ይሁኑት ሄዶ አስተዋውቆአታል መባልን ሰምታለች። ስትመጣም ልቅሶ እንኳ አልደረሰም፤ ሰላምም አላላትም። እና በዚህ ሳይሆን አይቀርም ጢኒ ልቧ ነዶ አልሰማም አልሰማም ያለችው። መላኩን መውደዱ ብቻ ሳይሆን ከወንድሟ ሞት ጋር የተያያዘ ታሪክ ካላት ልጅ ጋር እንዲህ ሲሆን ምን ታድርግ? ...እውነት ከሆነ መቼም ... መላኩ እንዲህ ማድረግ ግምት ውስጥ ነው የሚከተው” ብላ ዝም አለች።

“ይሄንን ሁሉ ሰሎሚ እዚህ ካልነበረችና ከመጣችም በኋላ መቀሌ ከሆነች እንዴት አውቀች ታዲያ?” አለ ማርቆስ የጥያቄውን አቅጣጫ እየቀየረ።

“ያው እንግዲህ ወሬ አይደበቅ! ምን ወሬ አመላላሽ ሰው ቢያጣ ወፍ ያጣል ብለህ ነው የኔ ልጅ” አሉ ወይዘሮ መገርቱም ነገሩን እየተከታተለ።

“እናም ያው ያ ክብርም ከሚባለው ልጅ ጋርም የሆነ ግጭት ነበራቸው። እዚህ መጥቶ ይቅርታ ጠይቆአት አሁን ከሰው ጋር ጓደኝነታቸው ጠብቋል። እንዲያውም ለመጋባትም ዳር ዳር እያሉ ስለሆነ አሜሪካ ለመመለስም ሳታንገራግር አልቀረችም። ግን የሆነ ደስ የማይል ነገር አለው ጉዳዩ። እናቷ በርግጥ ደስ ብሎአት ነው የነገረችኝ። እኔ ደግሞ መላኩን ሳውቀው እንደዚህ ዐይነት ሰው አልመሰለኝም። ለማንኛውም መነጋገሩ አይከፋም ብዬ ነው ዛሬም እንድንገናኝ የፈለግሁት።” አለች የሰሎሚ አክስትም ያስጨነቃትን ተንፍሳ እጅ ያለች።

“አንተ ይችን መጣች የተባለች የሶለንዬን ጓደኛ ታውቃለህ?” አሉ ወይዘሮ መገርቱ ማንነቷን የማያውቋትን ልጅ ማንነት ለማወቅ ፈልገው።

“እምም ... አዎን ... ስሟ ሶፊያ ይባላል። ብዙ ጊዜ አገኛታለሁ። በጣም የምታሳዝን ጥሩ ሰው ናት። ልክ ነው ከመላኩና ከኔ ጋር ያስተዋወቀችን ሰሎሚ ናት። የሚገርመው ግን እኔ መቶ ፕሮሰንት እርግጠኛ ነኝ በመላኩና በሶፊያ መካከል ምንም ነገር የለም። ምንም ነገር። እንዲያውም እኔ ነኝ ሶፊያን ብዙ የማገኛት። ሶፊያ የምታውቀው ሰሎሚና መላኩ አብረው እንደነበሩ ነው። ሰሎሚ እሷንም ዘግታት ምክንያቱ ሳይገባት እሷም እየተጨነቀች ነው። ጥያቄው ሶፊያና መላኩ እፍ ብለዋል፤ ከቤተ ሰባቸውም ጋር አስተዋውቋታል የሚለውን ወሬ ለሰሎሚ አቀነባብሮ ያቀረበላት ማነው? የሚለው ነው። ደግሞስ የሰሎሚን ተረዳን እንጂ

መላኩስ ምን ሰምቶ ወይም ደግሞ ምን አምኖ ነው በሰሎሚ ላይ ስሟ ሲጠራበት እስኪያንገሽገሽው ድረስ ጥላቻ ያደረበት? ” ብሎ አንዴ መሬቱን፤ አንዴ ደግሞ እነሱን እያየ ማሰቡን ቀጠለ።

“እንግዲህ ለሰሎሚ ይህንን አቀነባብሮ የነገራት ሰው ለመላኩም አሁን እኛ የማናውቀውን ነገር ነገሮ አሳምኖታል ማለት ይሆናል” አሉ ወይዘሮ መገርቱ ነገሩ መልክ እየያዘላቸው።

“ግን አንተ እርግጠኛ ነህ በሶፊያና በመላኩ መካከል ምንም ነገር የለም?” አለች የሰሎሚ አክስት ማረጋገጫ እንደፈለገች ሁሉ።

“ምንም ... ምንም የለም! መቶ ፕሮሰንት እርግጠኛ ነኝ። በሉ ምንም ፕሮጣሬ አይግባሽ። ግን መላኩ ወሬ ሰምቶ እንደዚህ የሚሆን አይመስለኝም ... አውቀዋለሁ ... በወሬ ይሄንን ያህል እጁን የሚሰጥ ሰው አይደለም ... ምናልባት የሰሎሚም እንደዚህ መሆን ከወሬ ያለፈ ነገር ይሆናል። ሁለቱም በወሬ በቀላሉ እንደዚህ ዐይነት ጭፍን ውሳኔ የሚያደርጉ አይመስለኝም።” አለ አሁንም ፊቱ ላይ ያልተፈታ ቋጠሮ እየታየበት።

“ሌላው ያቺ ማንች ስሟ ጓደኛቸው? እሷም አብራ ከክብርም ጋር መቀሌ ከርመው ነው የመጡት። እንግዲህ ለጊዜው እሷ ትሆን ይሆናል። ግን ለምን? አሁን አሜሪካ ሄዳለች ነው ያልከኝ? ከመላኩ ጋር እዚያ ይገናኛሉ?” አለች የሰሎሚ አክስት ስንክሳር ላይ ጥርጣሬ እየተነጣጠረ።

“አዎን ይገናኛሉ። እኔም ብዙ ያልተመችኝ ነገር ነው። ዩኒቨርሲቲ እያሉ ከመላኩ ጋር ጓደኛ ነበሩ። እሱን ትታ አሜሪካ ያለ ሰው አግብታ ስትሄድ ብዙ ተጎድቶ ነበር። አሁን ደግሞ ከዚያም ሰውዬ ጋር ከተፋታች ቆየት ብላለች። እኔንጃ እንግዲህ መላኩን ለራሷ ፈልጋው ... ይሆን? አላውቅም ... እንዲያው ቅናትም ይሆናል ... እንግዲህ አሁን ምን ማድረግ ነው ያለብን?” አለ ማርቆስ የሚቀጥለውን እርምጃ እያሰበ።

“ሁለቱም በሆኑ የፈለጉትን መወሰን ይችላሉ። ግን እውነቱን ጊዜው ሳያልፍ እንዲያውቁ ማድረግ ያለብን ይመስለኛል። ማንን መጀመሪያ ማናገር እንዳለብን አላውቅም። እስኪ አንተ መላኩን ደውልና ምክንያቱን ለመጠየቅ ሞክር ... ካልሆነ ግን ከሰሎሚ እንጀምራለን። ማናገሩን ሁለቱንም አንተ ብትይዘውና እኛ ከጀርባ ሆነን ብናግዝህ ሳይሻል አይቀርም። ዋናው ነገር በሚቻለው ፍጥነት እውነቱን ማወቅ ያለብን መሆኑ ነው።” አለች የሰሎሚ አክስት።

ወይዘሮ መገርቱና ማርቆስም ተስማሙ። ከዚያም ቤተ ሰቡ ሁሉ ወደ

ሳሎን ስለመጣ ሁሉንም የሚያሳትፍ ጨዋታ ጀመሩ። እራት ተበልቶ ተጫውተው ወደ አራት ሰዓት ላይ ነበር ወደ ቤት የሄደው። ሶስትም ከማርቆስ ጋር ብዙ ለመላፋትና ለመጫወት ጊዜ ስላገኙት ደስ ብሎአት ነበር። ሰሞኑን አይስክሬም እንደሚገባላት ነግሮአት በደስታ እየዘለለች ነው ያመሸችው። ወደ ቤት እየሄደ ነገሩን ለብቻው ሲያስብበት ከቆየ በኋላ እቤት ሲደርስ ለሶፊያ ደውሎላት የተነጋገሩበትን ጉዳይ ሁሉ ነግሮአት እሷም ከስንክሳር ውጪ ሌላ ሰው ማንም እንደማይመስላት ነገረችው። ለመላኩና ለሰሎሜ ግንኙነት መፍረስ ሰበብ መሆኗን ስታስብ ራሷን ነው የበጠበጠው። ምንም እንዳታደርግ ለማንም ምንም እንዳትናገር ማርቆስ ስለነገራት ዝም ብላ መቆየት ብቻ ነው ያላት አማራጭ።

ስልኩን ከዘጋ በኋላ ብዙ ነገሮች መልክ የያዙለት ስለመሰለው ትንሽ እፎይ ቢልም፣ አሁንም ብዙ ያልተፈቱ እንቅስቃሴዎች አሉ። በመላኩ በኩል የሆነውን ነገር ለማወቅ ምንም ፍንጭ የለውም። የሰሎሜንም በግምት እንጂ ገና ምንም ማረጋገጫ ያለው ነገር እጁ ላይ የለም። ነገር ግን በእናቷ በኩል ያመለጠው ወሬ የሶፊያን ከመላኩ ጋር የፍቅር ግንኙነት ፈጥሮ ለሰሎሜ አሳማኝ አድርጎ ማቅረብ የሚችል ከስንክሳር ሌላ ማን ይኖራል ብሎ እንዲያስብ አደረገው። ይሁን እንጂ መላኩን በምን ጥበብና ኀይል ብታሳምነው ነው እንዲህ ሰሎሜን ዐይነሽ ላፈር እስከሚል ድረስ የጠላት፣ ሊገባው አልቻለም። ይህንን ሲያስብና ሲያብሰለሰል እኩለ ሌሊት እንደሆነም አላወቀ። መላኩ አሁን ካንሳስ እንዳለ ስለሚያውቅ እነሱ ጋ ቀን ስለሚሆን ምቹ ሰዓት እንደሆነ በማሰብ ደወለ። ብዙም ሳይሮከ ነበር ስልኩን ያነሳው።

“ሄይ ሰውዬው ሰው አይተኛበትም እንዴ ... እናንተ እዚያ እንቅልፍ ያጣችሁ እንደሆነ” አለ መላኩ ጐርናና ድምፁ የባለ ጐርናና።

“ጨብራሬ በቃ ደላህ አይደል! የማያልቅ ካጌሽን ገብተህ ... ምን አለብህ አንተማ ... እንዴት ነህ ግን?” አለ ማርቆስም ድምፁን እንደሰ ለማገርናን እየሞከረ።

“ዝማዬ ... ምን ተገኘ በውድቅት ሌሊት መተኛትህን ትተህ ... የሰው ቤት በማለዳ የምትረብሽው?” አለ አሁንም እዚያው አልጋው ላይ ለመቀመጥ እየሞከረ። ሣራ በጣም እየተሻሻለች ስለነበረ፣ ወንድሞቿም ሁሉ መጥተው ሲያወሩ ብዙ ቆይተው ስለነበር በጣም አርፍደው ተኝተው ጊዜው ቢረፍድም አሁንም አልጋ ወሰጥ ነበር መላኩ።

“እምም ... ብዙም የለም ... ያው እንዴት ነህ ልልህ ብዬ ነው። እንዴት ናት ሣራ? ሚጠሰ?” አለ ማርቆስም አልጋው ላይ ደገፍ ብሎ መሬት ተቀምጦ፣ ምንጣፉ ወፍራም ስለሆነ ቢቀመጡበትም ቢተኝበትም አይቆረቁርም። ማርቆስ

ምችት ይወዳል፣ ስለዚህ ዕቃው ሁሉ የምችት አሳባቂ ነው።

“ሰላም ናት ... ሚጠም ቀን በቀን ብዙ ለውጥ አላት። ሣራ ... ወክ ታደርጋለች፣ እቤት ውስጥም ወዲያ ወዲህ ትላለች። ያው ነዘኑን ነው እንዴት ማድረግ እንዳለብን ያላወቅነው። ቀን ከሌት ማልቀስ ነው። ምን ይደረጋል እንግዲህ?” አለ በረጅሙ ተንፍሶ።

“አይደል በጣም ከባድ ነው። አንተ ትቆያለህ እንዴ? መች ነው ወደዚህ ለመምጣት ያስብከው?” አለ ወደ ጉዳዩ እንዴት እንደሚገባ እየቸገረው።

“እምም አይ አሁን እንደዚህ ከተሻሻለች አለቃዬም ወደ አገሩ ለረፍት ስለሚሄድ ብመጣለት ደስ ይለዋል። ሥራውም ተቆልሎ ነው የሚጠብቀኝ ... ስለዚህ ካሥር ቀን በላይ የምቆይም አይመስለኝ። ምን ወደ ውጭ ትሄዳለህ እንዴ አንተ?” አለ መላኩም የተራውን ለመጠየቅ በሚመስል አኳኋ።

“እም ... ኖ ... ከወር በፊት የትም የምሄድ አይመስለኝም። መዐዚ ጠዋት ደውላ ነበርና ናፍቀኸኛል ደውል ብላለች። በጣም በጥሩ ሁኔታ ላይ ነው ያሉት። አዳዲስ ዕቅዶችንም እያወጣች ነው መሰል። እሱንም ልታካፍለህ አስባ ይሆናል። እዚህ ሰኞ እመጣለሁ ብላለች። እስኪ ዕቅዱን ሰምቼ እኔም አንዳንድ ምክሮችን እሰጣለሁ። እኔ እኮ የምትገርመኝ በዕቅዱ ትልቅነትና በውሳኔዋ ቆራጥነት ነው። ብትማር ደግሞ የት ትደርስ ነበር!” አለ ወደ ቁምነገሩ የሚገባበትን ቀዳዳ እየፈለገ።

“እኔንጂ ... መማር እኮ አንዱን ያበረታል አንዱን ያከላከለ። አንዳንዴ ትምህርት ቤት ዕውቀትን ጋብቦ ድፍረትን የሚገድል ተቋም ሳይሆን አይቀርም። ... አለመማሯም ይሆናል እንዲህ ደፋር ያደረጋት።” ሲል፣ “ፈላስፋው እባኩትን በጠዋት ከባድ ፍልስፍናዎን አያውርዱብን ... እኔ ምልህ ስንክሳርስ እንዴት ናት? አግኝተሃት ታውቃለህ?” አለ ቀለል አድርጎ።

“ሄይ ... ዋትስ አፕ ... አሉ የዚህ አገር ሰዎች ... እንዴት ትዝ አለችህ። ማዕቀብህን አነግረላት ማለት ነው? ወይስ...” አለ መላኩ ስለ ስንክሳር ማርቆስ መጠየቁ ገርሞት። “አንተ ሰውዬ ... አንዳንዴ እኮ ታሥቀኛለህ...” ብሎ ከት ብሎ ሣቀና ... “ያው ዳደሻህ አይደለች ... መጠየቅ ከፋት አለው እንዴ?”

“አረ... ምንም የለውም ሮክፌለርዬ ... እርሶ ሲጠይቁ መመለስ ብቻ ነው የኛ ሥራ። ደገና ናት ምን ትሆናለች ብለህ ነው። ከነገ ወዲያ ማታ መሰለኝ በረራዋ ወዳዲሳባ ... ትመላለሰላለች ... መንገዱን ጨርቅ አርጎላት።” አለ ነገሩን ቀለል ለማድረግ እየሞከረ። ማርቆስ ሲጠይቀው በሳንዲያጎ የተከሠተውን ነገር በሆነ መንገድ ያወቀ ስለመሰለውም ትንሽ ከበድ እያለው ነበር።

“ደግሞ አሁን ምን ተገኝ እዚህ የሚያስመጣ? ወይስ ዲፕሎማት ሆነች ልጅቷ?” አለ በምዕት መልክ፡፡

“ይሆናላ እንግዲህ እሷን መጠየቅ ነው። የነጻጅ ማደያው ገንዘብ እየሠራ ነው ማለት ነው። ሄይ ትንሽ የደበረኝ ነገር አለ ግን ያው ስመጣ ነው የማወራህ። አሁን ብዙም ለማውራት አላሰኘኝም። ማለት ጠባይ ካሳመርክ ነው እሱም።” አለ ድምፁ እየጠራ፡፡

“ይሁና ፈላስፋው የርሱን ጥበብና ምስጢር ለመስማት ካደለን እንኳ ጠባይ ... ምን የማናስተካከለው ነገር አለ ብለህ ነው?” አለና “አረ እኔም ጥያቄ አለኝ... አጣዳፊ ነው። አሁን መልስ አልሰጥም ብትል ችግር ውስጥ ነው የምትገባው። እስካሁን እኔ ታግሼሃለሁ። አሁን ግን በቃ።” አለ ድምፁን ኩስተር እያደረገ፡፡

“ዎዎው... ሮክፊለር ተቆጡ... ምንድነው...?” አለ አሁንም እየቀለደ፡፡

“መሌ ቀልድ አይደለም። ለምንድነው ከሰሎሜ ጋር የተለያዩችሁት? ደግሞስ እስካሁንም ስለሷ ማንነትም የማትፈልገው?” ብሎ ዝም አለ፡፡

“እንዴ ይሄንን ነው እንዲህ ሲሪየስ አድርገህ የምትጠይቀኝ? እሱንም ነገርኩህ እኮ የታተመ ማኅተም ነው የተዘጋ ፋይል። ሌላ ጥያቄ አለህ?” አለ ረጋ ባለ ድምፅ፡፡

“አዎን ... ጥያቄዬ ለምንድነው ከሰሎሜ ጋር የተለያዩችሁት? እስካሁንም ስለሷ ማንነትም መስማትም የማትፈልገው? ግልጽ ነው። እስካሁን ያንተን ስሜት በማክበር ዝም ብዬሃለሁ፤ አሁን ግን ይሄንን ጥያቄ ዛሬ መመለስ አለብህ።” ብሎ አሁንም ዝም አለ፡፡

“ባልመልሰሽ? ማለቱ ምን ይጠቅምሃል? ...” አለ መላኩ ማርቆስ ሲሬየስ እንደሆነ ገብቶታል።

“መላኩ እኔን እንደ እውነተኛ ጓደኛህ ነው የምታየኝ? ታውቃለህ እኔና አንተ በብዙ ነገር ውስጥ ነው ያለፍነው። እኔ የገባሁበት ጨለማ ገደል ውስጥ ገብተህ ነው ያወጣኸኝ። ስለኔ ያልነገርኩህ ነገር የለም። አሁን እኔ ልርዳህ ወይም ምንም አይደለም የምልህ ግን ይህንን ያህል ድብቅና ስውር መሆን ያለብህ ግን አይመስለኝም።” አለ አሁንም ቅጡም ባለ ድምፅ፡፡

“እኬይ እኬይ ... በጊዜው ከቁጥጥር ውጪ በሆነ መንገድ ስሜቱ ተገድዶ ነበር። ምንም መጥፎና ከፋ ነገር መናገር ስላልፈለግሁኝ ደግሞም ስሜም ሲጠራ

ያመኝ ስለነበር ምንም ማውራት አልፈለግሁም። አሁን ፈጽሜ ድኛለሁ ማለቱ አይደለም። ነገር ግን ባል ሚስቱን በጥይት በደበደበበት ዓለምና ብዙ ግፍ በሞላበት ምድር ከሰው ፍትሕና ንጹሕ ፍቅርን መጠበቅ ምናልባት የጥህነት ሊሆን ይችላል። ልቤን መመረገዝ አልፈልግም። ማመንህ ሲቀለድበት ልብህ ቢያንስ ባይሰበርም ይሸራረፋል። እኔ ደግሞ ከልጅነቴ ጀምሮ ልቤን በጥላስተር አጣብቄ በጀሶ ሸፋፍኜ ነው የኖርኩት። ዝርዝሩን ታውቃለህ፤ ስለዚህ እሷ ደግሞ ማንም አድርጎት የማያውቀውን ነገር ስትፈጽምብኝ... ምን ላድርግ? ልቅሶ ልቀመጥ ወይስ ... እህ ምን ላድርግ... ደግ አደረግሽ እመቤቴ ማለት ነበረብኝ?” ብሎ ዝም አለ፡፡ ሳያሰበው እንባው መፍሰስ ጀምሮ ነበር። ማርቆስም ግራ ገባው እያለቀሰ መሆኑ ስለገባው አሁን ገና ነው ምን ያህል እንደተገደበት ያወቀው።

ጥቂት ዝም ካለ በኋላ፡ “ማርክ ማወቅ ትፈልጋለህ ስለ ሰሎሜ? ... እሷ ሁለት ሕይወት ያላት ሰው ናት። ከሁሉም የጉዳዮች ግን እንደዚያ ዐይነት ሰው ትሆናለች ብዬ በውኔም በህልሜም አስቤው አለማወቁ ነው። ስንክሳር ሁሌም ያ ችሎታው እንዳላት ስለማውቅ በጊዜው ብጉዳም የማልጠብቀው ጉዳይ አልነበረም። ኡፍፍፍፍፍ ለምን ታስለፈልፈላለህ አሁን...?” አለና አሁንም ቁና ቁና እየተነፈሰ ዝም አለ፡፡

“ቆይ ምን እንዳደረገኝና ምን ማስረጃ እንዳለህ እንዲሁም የመረጃህን ምንጭ ልትነግረኝ ትችላለህ?” አለ ማርቆስ ልክ እንደ መላኩ እያወራ፡፡

“ዎው ማርክ ... እኔን መሰልክኝ እኮ!... ምን አደረገኝ ላልከው እዚህ አሜሪካ መጥታ የልጅነት ጓደኛዋ ከሆነው ዶክተር ክብሮም ጋር የተዳፈነውን ፍቅራቸውን አፋፍመው ሟቹን ወንድሟን እያስታመሙ ካጠፉት በኋላ ... እሱ በሞት ከዚህ ዓለም ከተለየ በጥቂት ሳምንታት ውስጥ ባስገራሚ የጀልባ ሽርሽር ጉዞ ላይ በተፈጸመ ድንቅና ደማቅ ሥነ ሥርዐት ላይ ተንበርክኮ ያቀረበላትን ቀለበት ተቀበለች። ከዚያም በኋላ ለሱ የማረጋገጫ ማኅተም እንዲሆን የከንፈሩን ማኅተም ከንፈሩ ላይ፤ እጁን በወገቧ ላይ ጠምጥሞ በክብር አኖረው። ይህ በሆነ በሦስተኛ ቀኑ ከአደጋው ለመከላከል ሞክርኩ። ወደዚህ ልመጣ በነበረበት ሳምንት ደግሞ ዶክተሩ ዕራሞቹን ሰርጥራይዝ ለማድረግ ካሜራካ ወደ መቀሌ ጉዞ አድርገው ነበር። ይህ ሁሉ ሳያንስ ደግሞ ኩርፌያዋ ነው ያልገባኝ። በናትህ እንደ ሞኝ ነው የተጫወተችብኝ እኮ!” አለና ዝም አለ፡፡

“እሺ ሰማሁኝ ግን ስለ ራስህ የምታወራ ሳይሆን መጽሐፍ የምታነብ ነው የምትመስለው። are you okay?” አለው ማርቆስ አነጋገሩና ስሜቱ ያላማረውን መላኩን፡፡

“yae I am okay መረጃ ላልከው ቀለበት ሲያደርግላትና ሲስማት የነበረውን ፎቶ ባይኔ በብረቱ ያየሁት ነው። ሌላው ሌላው ሁሉ እንዳለ ሆኖ እሱ ብቻ በቂ ነው። ምንጭ ላልከው ለጊዜው እሱን እንተወው።” ብሎ ዝም አለ።

“ሄይ ምንጩንማ ልንተወው አንችልም። ለሁሉም ነገር እኮ ቁልፉ ያለው የመረጃው ምንጭ ላይ ነው። አንተ ባትነግረኝም ዝም ብዬ ስገምት ምንጩ ከስንክሳር ውጪ ሊሆን የሚችል አይመስለኝም። ግን ፎቶዎቹ ፎቶ ሾፕ ምናምን የፈጠራ ሥራዎች ቢሆኑስ” ሲለው ከት ብሎ ሥቆ፡ “አይ ማርክ ይህንን ያህል ሞኝ እኮ አይደለሁም። ፎቶሾፕ ቢሆኑ ካንተ ይልቅ እኔን ነበር ደስ የሚለኝ። ዶክተሩ መቀሌ የመጡትን ግን ምትግት እንደማትል ተስፋ አለኝ። ልክ ነው አብዛኛውን ነገር ስንክሳር ልትሆን ትችላለች የነገረችኝ ... ሐቁን ግን አይቀይረውም። እኔን ያሳመነኝ ጥሬው እውነት ነው።” አለ ቁርጥ ባለ ድምፅ።

“እሺ እሷ ፎቶውን እንዴት አገኘችው? እርግጠኛ ነኝ ተጋባዥ እንግዳ አልነበረችም። ላንተስ ምን ዐይነት ፎቶ ነው ያሳየችህ... ማለቴ የወረቀት ወይስ ኮምፒውተር ላይ?” አለ አሁንም የሚፈልገውን መረጃ ማግኘት እንደሚችል በማሰብ።

“Apparently ... ዶክተሩን እሷም ትቀርበዋለች። መቀሌም የመጣ ጊዜ ስንክሳርም በስልክ ስታወራው ነበር። any ways ... ቀለበቱን ያሰረላት ቀን ነው የደሰታ አሜሪካን ፎቶዎቹን አታች አድርጎ የላከላት። ይሄወልህ ምንም የፈጠራ ነገር የለውም። በቃ ሰሎሚ ለኔ የነገረችኝ መስሎአት ስትነግረኝ፤ ለኔ ሁሉም ነገር ባዕድ ሆኖብኝ አላምንም ሰላት ነው ከፈለግህ ብላ ፎቶውን ያሳየችኝ። እንዴት እንዳደረገኝ ሳስበው ይዘገንኛል። ሁለመናዬን ነበር ያመመኝ። ከዚህ የተነሣ ነው በቃ ምንም ከማንም መስማት አልፈልግም ብዬ የዘጋሁት። ባይሆን ኖሮ ላብድም እችል ነበር።” አለ አሁንም ድምፁ ከፍ አያለና እጁን እያወናጨፈ።

“እኬይ እኬይ ገባኝ። የማይታመን ነገር ነው። ገባኝ ሁሉም ነገር። አሁንም ቢሆን ግን ትንሽ ረጋ ብለህ ነገሮችን ማየት ይኖርብሃል። ለምንም ዐይነት ውሳኔ አትሻኩል። በጣም አመሰግናለሁ ስለ ነገርዘኝ። ሁሉም ነገር ገብቶኛል።” አለና “እም አንድ የመጨረሻ ጥያቄ ከስንክሳር ሌላ ይህንን ያልከኝን ነገር እውነት እንደሆነ ያረጋገጥክበት ምንጭ ወይም ፍንጭ አለህ?” አለና የሱን መልስ መጠበቅ ጀመረ።

ትንሽ አሰብ አድርጎ፡ “በቃ እኮ ማርክ ... ምናል ከፎቶዎቹ በላይ ምን ምንጭና ፍንጭ እንዳቀርብለህ ትፈልጋለህ? ፍርድ ቤትም ቢሆን እኮ ከዚያ በላይ የሚጠይቀው ማሰረጃ አይኖርም። እኔም ባለጉዳዩ አልፈለግሁም፤ የሚያስፈልገኝም አይመስለኝም። አፍ፡ ኮርስ የሷ የራሷ መጥፋትና የሱም መቀሌ

ድረስ መምጣት ፍንጭ ነው። ከዚያ በላይ ግን የሚያንገበግበኝ ሥራዋን ስለምታውቅ አንድ ቀን እንኳ ተሳስታ ስለሱ አንስታልኝ አታውቅም፤ ዓደኛቸው እንኳን እንደሆነ ወይም ምናምን ብላ። የወንድሟ ዓደኛ ከሆነ ለምን?” አለ፤ በርግጥም ሌላ ምንም ምንጭ እንደሌለው ሲረዳ፤ ምስክር በሁለት ወይም በሦስት ይጸናል የሚለው የትልቁ መጽሐፍ ቃል ትዝ አለው። ቀጥሎም ሁኔታዎች ሁለተኛ ምስክር ናቸው ብሎ ራሱን አጽናና።

“ሄይ በቃ ተወው።፤ ጥያቄዬን መልሰህልኛል። አሁን እኔም ጠዋት ስብሰባ አለኝ ስለዚህ ልተኛና ወይ ነገ እናወራለን” አለና ትንሽ ማፋሽክ ሲጀምር፤ “እንደ ባለጠጋ ማፋሽክ የሚደክከኝ ነገር የለም። በል ተኛ ወዳጄ ነገ እናወራለን። ታንክስ እንዴት ቀለል እንዳለኝ አትጠይቀኝ” አለ አንዴ በረጅሙ ተነፍሶ።

ከዚያም የእንቅስቃሴ አብዛኛው ክፍል እየገጠመለት መጣ። ግን ደግሞ የፎቶው ነገር ግራ አጋብቶታል። ሰሎሚና ክብሮም ቀለበት ማድረግ ... መሳሳም?...በእሜሪካ...የተላከ ፎቶ ...? የእሜሪካን ኮፒ የሚያገኝበት መንገድ ቢኖር ተመኝ። ብዙ ካሰበ በኋላ የመጣለት ጊዜ ሳያጠፋ መቀሌ መሄድና ስንክሳር አዲሳ ባትደርስ ገና እየበረረች ሳለ ሰሎሚን ማግኘት ነው። በመቀጠልም ሌሎች ነገሮችን እንዴት አድርጎ ጊዜና ቅደም ተከተል ማስያዝ እንዳለበት ሲያስብ እንቅልፍ ይዞት ሄደ።

በማግስቱ ጠዋት ደውሎ ምሳ ሰዓት ላይ የሰሎሚን አክሲትና ሶፊያን አብሮ ነበር የቀጠራቸው። ካስተዋወቃቸው በኋላ ከመላኩ ጋር ያወራውንና በመላኩም በኩል ያለውን ሁኔታ ሲነግራቸው ሁለቱም ደነገጡ። አሁን ይህንን ነገር ከስንክሳር በቀር ማንም ሊጠነስበው እንደማይችል ሁሉም ገብቶአቸዋል። ነገሮች እንዳይበላሹና ገና የተጀመሩ ሌሎች ተንኮሎችም ካሉ ባጭሩ ለመቅጨት ምስጢርንም መጠበቅ እንዳለባቸው ተስማሙ። ሌላው ደግሞ በዚህ ውስጥ የክብሮም ድርሻ ምን ያህል እንደሆነ ነው ያላወቁት። ከሁሉም በፊት ግን ሰሎሚን ማናገር እንዳለባቸው ተስማምተዋል። በተለይ የቀለበቱና ከክብሮም ጋር ያለው ፎቶ ጉዳይ እውነተኛነትና ምንነት ብዙ ጥያቄ ፈጥሮባቸዋል። በመጨረሻ የተማመኑት ማርቆስ መቀሌ በተቻለ ፍጥነት በመሄዱ ሐሳብ ላይ ነው። ስንክሳር መዋታ ነገሩን እንደ ገና ሳትበጠብጠው አንድ ነገር ላይ መድረስ እንዳለባቸው ርግጠኛ ሆነዋል።

የሰሎሚን ስልክ ካክሰቷ ላይ ወሰደ። የጠዋቱን በረራ ይዞ በማግስቱ ለመሄድ ወሰነ። በስልቱ በረራ ካሁን በኋላ ሊደርስበት ስለማይችል። የሰሎሚ አክሲት ሶፊያን ባካል ካገኘቻት በኋላ የሰሎሚ እናት እንደ ግለሽላት ሆና አላገኘቻትም። የምትወራውንም ሥራ ስትነግራት የበለጠ ወደደቻት። አድራሻ ተለዋውጠው ግንኙነታቸውን ለማጠናከር ተስማሙ። ከቤተሰብ ተደውሎ ማርቆስ ባስቸኳይ ስለተጠራ እሱ ሲሄድ የሰሎሚ አክሲት ሶፊያን አደረሰቻት። ወደ ቤት

እያደረሰችትም ስለ ሶሉን የመጨረሻ ቀኖችና ምን እያቀዱ ሳሉ ድንገት በተፈጠረው አደጋ ሕይወቱ እንዴት እንዳለፈ ስታወራት ሁሉቱም እያለቀሱ ነበር። ሶፊያ መኖሪያ መግቢያ ላይ ሳያስቡት ካንድ ሰዓት ለአላነሰ ጊዜ ሲያወሩ ቆይተው ተለያዩ።

ፕሮጀክቷን በሁለት ሳምንት ውስጥ አስረክባ ለመውጣት ስላሰበች፣ ሰሎሚ አዲስ የሚተካትን የፕሮጀክት ዳይሬክተር ማሠልጠን ከጀመረች አንድ ሳምንት ሊሆናት ነው። ያገኘችው ምትክ የመቀሌ ልጅ ሲሆን፣ ነገር ቶሎ የሚገባውና ለሥራውም ከፍተኛ ፍቅር ያለው ይመስላል። ያደገው ኮምፓሽን በሚባለው የሕፃናት ልማት ድርጅት ውስጥ ነው። አሁን እዚያው መቀሌ ዩኒቨርሲቲ የመጀመሪያ ዲግሪውን ካገኘ በኋላ፣ ሁለት ዓመት በሌላ የሕፃናት ልማት ውስጥ ሲሠራ ቆይቶ ለዚህ ፕሮጀክት ከተወዳደሩት ውስጥ የተሻለ ሆኖ ሰላገኘችው ነው የቀጠረችው። ከሰው ጋር ያለው መግባባትና ተፈጥሮአዊ የመሪነት ችሎታውን ወዳለታለች። ምናልባት ግን ትንሽ ግትርነት ሳይኖረው አይቀርም፤ ይህም ከጊዜና ከብሰለት ጋር የሚሞረድ ባሕርይ እንደሆነ በማመን ነው እንዲቀጠር ያደረገችው። ሰለሞን እየለመደ ስለመጣ ለሚቀጥለው አንድ ሳምንት የዳይሬክተርነት ሥራውን እየሠራ ችግር ካለ ብቻ እንዲደውልላት ነግራው እፃ እቤት ከአያቷ ጋር ነው ሳምንቱን ለማሳለፍ ያሰበችው። ከብሮም በጠዋት ደውሎ የባጥ የቆጡን ሲያወሩና ሲሣግቁ ቆይተው ከሱ ጋር ዘግታ ብዙም ሳይቆይ ነበር ማርቆስ ከኤርፖርት ታክሲ ይዞ ወደ ሆቴሉ እየሄደ የደወለላት።

“ሄሎ ማን ልበል?” ስትል፣ “እም ሰሎሚ?... ማርቆስ ነኝ። ማርቆስ ካዲሳባ የመላኩ ንደኛ” አለ ራሱን ማስተዋወቅ አይሉት ማስታወስ ግራ እየገባው።

“እህ ማርክ ... እንዴት ነህ? ዛሬ እንዴት ተገኘህ። ሰላም ነው?” አለች እፃም ያልጠበቀችው ስለሆነ ትንሽ ግራ እየገባት።

“ም...ን ባክሽ ያው አልሞላ ብሎ እንጂ እኔማ ሁሌም እኮ ነው የማስበው። ባለፈው ሰዎን ብዙ ሞክረ በቃ ማስቸገር ስለ መሰለኝ ... ብዬ ነው። እንዴት ነሽ አንቺ? እንዴት ነው ትግርኛ? እስካሁን መቼም አቀላጥፈሽ እንደምትናገራ ነው።” ብሎ ሣት ለማለት ሞክረ አሮጌዋ ታክሲ እየበረረች እሱን ወደ አክሱም ሆቴል ይዛ ትከንፋለች። መቀሌ ደጋግሞ ስለመጣ ከተማውን ከሞላ ጐደል ያውቀዋል። የተወሰኑ ወዳጆችና አብረውት የሚሠሩ ድርጅቶችም አሉት። በቅርብም አንሰተኛ ቢሮ እንደቅርንጫፍ ከፍተዋል፤ ምንም እንኳ እሱ ያን ያህል ብዙ ጊዜ ወደዚህ ባይመጣም።

“አይደል ምን ባክህ ያው ታውቀው የለም ነዘኑም ነገሮችም ብዙ ጥሩ አልነበሩም።” አለችው በሚያሳዝን ድምፅ፤ ወዲያውም ዝም አለች የምትለው እንደጠፋባት ሁሉ

“አይ ኖው ሰሊ ... ብዙ ነገር ከባድ እንደነበረ ወይም እንደ ሆነብሽ። እንዴት ነው ትንሽ ተጽናናችሁ? በቃ እግኝቼሽ እንኳ በሚገባ ሳልጠይቅሽ በጣም ነው የማዝነው። I am really sorry about your brother... አንቺ እንዴት ነሽ አሁን?” አለ ከልቡ እያሳዘነችውና እንዴት አድርጎ መቀሌ መሆኑን ሊነግራት እንደሚችል እያሰበ።

“እም ም... ደገና ነው ያው ጊዜ ይወስዳል። እኔም እዚህ መጥቼ እሠራለሁ ያልኩት ሥራ ብዙም አልሄደልኝም። እንጂ ብቻ ሁሉም ነገር ግራ የሚያጋባ ነው። አሁን ይሻላል መሰለኝ። የማይለመድ ነገር የለም። የአንተ ሥራ ጥሩ ነው?” አለች በልቧ መላኩን ቢሆንም መጠየቅ የፈለገችው። ገልጣ ለመናገር ግን አንዳች ነገር አንቋታል። ደግሞም እንዴት እንደዚህ ያለውትሮዋ ለስለስ እንዳለች ሰፊም ገርሞአታል። ነገሩን ከውስጧ ማውጣትና ሕይወቷም መቀጠል እንዳለበት መወሰኗም ሊሆን ይችላል የረዳት።

“እም ም... ደገና ነው፤ ብቻ ይበዛል። አንቺ አገሩን ወደድሽው? እዚህ የመቀሌ ልጅ ሆነሽ ልትቀራ ነው እንዴ?” አለ አሁንም ወደ ዋናው ጉዳይ ከመግባቱ በፊት ዝም ብሎ ማውራቱን መርጠ።

“አገሩ ደስ ይላል። ያው እንዳዲሳባ የፈለግኸውን ነገር በፈለግኸው ጊዜ አታገኝም፤ ብዙ ነገርም የሚያስፈልግ አይመስለኝም። ቤተ ሰብ ስላለ አሪፍ ነው። ለኔ ጥሩ ከነዘኔ የማገገሚያ ጊዜ ሆኖኛል። አንተ መቀሌን ታውቀዋለህ?” አለች ዝም ብላ ለመጠየቅ ያህል።

“እዎን ቢሮም ከፍቼያለሁ እኮ እዚህ። በተወሰነ ጊዜ እመጣ ነበር፤ አሁን እንኳ ቆየሁ ከመጣሁ” አለና መምጣቱን ለመንገር ሲያመንታ፣ “እውነት...? አላውቅም ነበር። ከመጣህ እንግዲህ ደውልልኛ።” አለችው ወሬዋ እያለቀባት ስለሆነ ደግሞም ስለ መላኩ እንዳያነግሰባት፤ ወሬያቸው እንዳማረበት እንዲያልቅ በማሰብ።

“አክቼሊይ አሁን መቀሌ ገብቼ ነው የምደውልልሽ። በጣም አስፈላጊ በሆነ ጉዳይ ላገኝሽ ነው የመጣሁት። አውቃለሁ የምታስቢውን ወይም ምን ልታስቢ እንደምትችሉ። ግን አንቺ ከምታስቢው ሁሉ ውጪ የሆነ ነገር ነው። ፕሊስ ዕድል ሰጪኝ። ብዙ ሰዓት አልፈልግም። ግን በስልክ አይሆንም፤ በአካል መገናኘታችን የግድ ያስፈልጋል።” አለ የምትለውን ለመስማት በጭንቅ እየጠበቀ።

“ማርቆስ ሁሌም ቁምነገረኛና ዝም ብሎ ሰው እንዳልሆነ ታውቃለች። ደግሞ ምን የሚለውጠው ነገር አለ? ብላ አሰበች በፍጥነት። ከዛ በኋላ እየሆነ ያለውንም ነገር ለማወቅና ያሏትንም ጥያቄዎች ለመጨረሻ ጊዜ ከማርቆስ የተሻለ ሊመልስላት የሚችል የሚታመን ሰው እንደሌለ ተረድታለች። ትንሽ ዝም ብላ

ሰታሰብ ቆየችና ረጋ ባለ ድምፅ፡ “እሺ እንገናኝ ... ምንም ችግር የለም። በናትህ ግን በጣም የተገባሁ ስለሆንኩኝ ዕዘንልኝ ብዙ መጥፎ ነገር መስማት ከዚህ በላይ አልችልም። ገና ማገገሜ ስለሆነ አደራ ሌላ ድራማ ለመስማት የምችል አይመስለኝም።” አለችና ዝም አለች።

“ይገባኛል ሰሊ ... ግን ከኔ ጋር የምናወራውን ነገር ማውራትሽ ዕድሜ ልክሽን የማይጸጽትሽ ነገር እንደሆነ ከልቤ ስለማምንበት ነው። እኔም ባያሳምነኝ ኖሮ እዚህ ድረስ መጥፎ አልረብሽሽም ነበር።” አለ ረጋ ባለና አክብሮቱን በሚገልጽ አነጋገር። ሁሌም የማርቆስ ርጋታና ሰው ማክበሩ ደስ ይላታል። ከዕድሜው በሥር ዓመት በላይ የበሰለ ሰው ነው ትለው ነበር ለመላኩ። ጊዜው ጠዋት ረፋዱ ላይ ነበር።

“ታዲያ ቁርስ በልተሃል እንዴ? ቆየህ ከገባህ?” አለችው ድምፅዋ ትንሽ ውጥት እያለ

“ቁርስ ከተባለ ያው አውሮፕላኑ ውስጥ የሚወረውሩልንን ነዋ!... ገና ወደ ሆቴሌ በታክሲ እየሄድኩ መንገድ ላይ ነኝ።” አለ ትንሽ ሳቅ ባዘለ ድምፅ። እዚያም የበለጠ ፈካ ብላ።

“በቃ የሚገርም ቁርስ ልጋብዝሃ? አይ አም ሹር ታውቀዋለህ። ዘመናዊ ቁርስ ቤት፣ ታቀዋለህ? እኔ ይሄው መጀመሪያ ስመጣ አንድ ጐረምሳ አጎት አለኝ እሱ ይዞኝ ሄዶ ተከትቤ ቀርጼልሃለሁ” አለች እየማቀች። እሱም ያ አብረው ያላልፉት የነበረ የማቅና የደስታ ጊዜ ትዝ ብሎት ተስፋ ተሞልቶ።

“እህ በጣም ቆይቶአል እንጂ አንድ ሁለቱ ሄጀ ... ነበር ... ሁሌም ባይኔ ላይ ነው የሚሄደው፣ ጥሩ ነው። መርፌያቸው ትልቅ ካልሆነ... እኔም እንደ ገና መከተብ ሳያስፈልገኝ አይቀርም” ሲል እዚያም ጠፍቶ የነበረ ሳቅን ለቀቀችው። ሰሎሜ ለመሳቅ ብዙም አይፈጅባትም።

“ታዲያ ታክሲ ይዘሃል ወይስ የትና እንዴት እንገናኝ?” አለች ካልጋዋ ለመውረድ እየተነሣች።

“አዎን ታክሲ ውስጥ ነኝ። አክሱም ሆቴል ነው አልጋ የያዘቡት፣ ምናልባት ዛሬን ማደር ካለብኝ ብዬ። አንቺ ደስ ባለሽ ቦታ እንገናኝ” አለ መልደን እየጠበቀ።

“እሺ እሺ ... ለምን አሁን አንተ ዝም ብለህ ሆቴል አትሄድም። እኔ ካልጋዬ ወርጄ ሻወር ወስጄ ስለባብስ ምናምን ስለምቆይብህ። ዐረፍ ብለህ ቡና እየጠጣህ ጠብቀኝ። ለነገሩ ቤቴም ብዙ አይርቅም ከዚያም መጣሁ ማርክ። አይሻልም?” አለች

የምትለብሳቸውን ልብሶች ለመምረጥ ካልጋዋ እየወረደች።

“አረፍ ነው። ጥሩ ሐሳብ። በቃ take your time ላዉንጁ ውስጥ እጠብቅሻለሁ። አሁን የደወልኩበት የኔ ሞባይሌ ነው።” አለና ለጊዜው ተሰናብተው ስልኩን ዘጉት። ነገሩ ካሰበው በላይ ጅማሬው የቀለለ ይመስላል። ከዚህም በኋላ ያለው ጊዜ ደገና እንዲሆን እየተማጸነ ሆቴሉ ጋ ደረሰ። ሁሌም አስቸጋሪ ነገር ሲገጥመው እንደሚያደርገው እና ዛሬም ወደ መቀሌ ከመነሳቱ በፊት እንደተለመደው ቴሌ መድኅኔዓለም ቤተ ክርስቲያን ገብቶ ከሠላሳ ደቂቃ ለማያንስ ጊዜ ነበር በጉዳዩ ላይ ጸሎት ያደረሰው።

ማርቆስ የሆቴል ክፍሉን ከያዘ በኋላ ላውንጅ ገብቶ ተቀመጠ። ትንሽ ድካም ቤጤ ስለተሰማው ጥቁር ማኪያቶ አገዛዝ ከራሱ ሃሳብ ጋር ትግል ገጠመ። ገና ረፋዱ ላይ ስለሆነ ብዙ ሰው የለም። አልፎ አልፎ ብቻ ጥቂት እንግዶች እዚህም እዛም ቁጭ ብለው ያወራሉ። የተከፈተው መዘቃ የቆየ የዐሐዬ የሃንስ ዘፈን ሲሆን አልፎ አልፎ ከሚሰማው የማሽን ድምጽ ጋር ተቀላቅሎ በገባበት የሀሳብ ባህር ላይ የተነሳ ማዕበል ይመስላል። ከፊት ለፊቱ ፍልቅልቅ ብላ ከሩሜ ባላነሰ ርምጃ የምትመጣውን ሰሎሜን ሲያይ ከሀሳቡ ተመንጭቆ ወጥቶ እሱም ባንዴ ፈገግታ በፈገግታ ሆኖ ከመቀመጫው ብድግ አለ። ያው እንደ ወትሮዋ ቀለል ያለ ልብስ ለብሳ ነበር ሰሎሜ የመጣችው። ከስታሊች እንጂ አሁንም እንዳማረባት ነው።

እጠገቡ ስትደርስ ሮጣ ተጠመጠመችበት። እሱም እቅፍ አድርጎ ሰላም ሲላት ሳታስበው እንባዋ ተዘረገፈ። በብዙ ችግር ነበር ዝም ያሰኛት። እዚ ሻይ አዘዘችና መጀመሪያ ላይ ስለ ሶለን ሕመምና አገግሟት፣ አሜሪካ ስለ ነበራት ቆይታና አሁንም ስለምትሠራው ሥራ ጠቅላላ ሁኔታ እያወሩ ከተረጋጋች በኋላ፣ ስለዚህ ስለ መላኩ ጉዳይ ምን እንደተፈጠረ ግራ መጋባቱን በሚገልጽ ሁኔታ።

“ስለ ምንም ሊገባኝ አልቻለም። በደገና ተለያይታችሁ፣ ደገና ቆይታችሁ ምን ተፈጠረ? እሱም አንቺም በቃ እኮ አላስደርስ አላችሁን። እስኪ ንገሪኝ ምንድነው የሆነው?” አለና የዚያ መልስ በመጠበቅ ዐይን ዐይኗን እያየ ዝም አለ።

“እኔ ምን እነግርሃለሁ ማርክ? አንተ ንገሪኝ እንጂ! አንተ አይደለህ የምነግርሽ አለኝ ብለህ የመጣሽው? እሺ ንገሪኝ። ግን ለምን? ለምን? እሱ ብቻ ነው የማይገባኝ። ሰው እንዴት እንደዚህ የወረደ ነገር ያደርጋል?” አለችው ሁለተኛ ዙር እንባ ባቋቁ ዐይኖቿ እያየችው። ሆቴሉ አሰራሩም መቀመጫና እቃዎቹም እንደሰው ያክሱም ሃውልትን ቅርጽ ተከትለው ነው። ጥቂት ሻይ የቀረውን ብርጭቆ በእጇ እንደያዘች እሱ የሚለውን በመጠበቅ ይመስል ዝም አለች፣ ካላመለጥኩሽ የሚለውን እንባዋን እንዳይፈስ ጨክኖ ይዛ።

“ስለ ታሪኩ ብዙ ነው። እኔም ገና ብዙ ያላወቅሁት ነገር አለ። የመጣሁትም

ለዚህ ነው። ብዙ ነገር ሆኖአል። ብዙ ነገርም አልፎአል። ደግሞ ነገሮቹ አንቺም መላኩም እንዳለባችሁት አይደለም። ስለዚህ አሁን መጀመሪያ እኔ ለምጣይቅሽ ጥያቄ በቃ እውነቱን የምታውቁውን ያህል ንገሪኝ። ይህን ማድረግ ትችላለሽ?” ሲል እንባዋ ካደኗ ሞልቶ ኖሮ ወደጉንፊ በሁሉም አቅጣጫ ፈሰሰ። ከመቀመጫው ተነሳና አጠገቧ ተቀምጦ ከኪሱ ውስጥ ያለውን የታሽገ ናፕኪን እየሰጣት እጁን ትከሻዋ ላይ ጣል አድርጎ እንደ ታናሽ እህቱ ለተወሰነ ደቂቃ አባበላት።

“አሺ ... የምችለውን ሁሉ...” አለች ከየት እንደምትጀምር ግራ ግብቷት ዝም ስትል ነገሩን ከስሩ ለመጀመር ሰላሰበ

“አንቺና መላኩ የተለያዩችሁት ወይም የተኳረፋችሁት ለምንድን ነው?” ብሎ ዋነኛ ጥያቄውን አቀረበላት።

“እህ ማርክ ... በናትህ ... ወደዚያ በስንት መከራ ወደ ለቀቀኝ በሽታ ውስጥ ልትከተኝ ነው እንዴ እንደገና... ምን ብዬ ልነግርህ እችላለሁ? እኔ መስማት የምፈልገው እሱ የሚያቀርበውን ታሪክ ነው። ምንም የነገረህ ነገር የለም?” አለች ዐይኖቿን ጨፈን አድርጋ።

“የምታውቁውንና ያንቺን ምክንያት ንገሪኝ። አሁን እሱ እዚህ ስለሌለ ለጊዜው የሱን እንተወው። አንቺ የወሰንሽውን ውሳኔ እንድትወስኝ ያደረገሽ ነገር ምንድን ነው?”

“የኔ ምክንያትና ሐሳብ ምን ለውጥ ያመጣል? በዚያም ላይ ያለቀ ጉዳይ ነው። እኔ አሁን ሕይወቴን ከመላኩና በሱ ዙሪያ ካለው ችግር አላቅቄ ወደፊት ቀጥያለሁ” አለች አሁንም ምክንያቷን እንዴት እንደምትነግረው እየቸገራት፤ የምሯንም ነገሩን ማውራት ሳትፈልግ።

“ሰለ ፕሊስ ... ለምን አንቺ ያንቺን አትነግሪኝም...? ለሁሉም እኮ ጠቃሚው ነገር እውነቱ ነው። በቃ የሆነውን ነገር ንገሪኝ።” አለ አሁንም አቋሙን ሳይቀይር።

“እህ ማይ ... ራሱ ነው የዘጋኝ። መጀመሪያ እዚያ በሄድኩ በወር በሁለት ወሩ ሲቀዘቅዝብኝ... ዝም ብሎ ነገር መስለኝ ነበር። ያው እኔም በሶለን ነገር ስለተጠመድኩኝ ነገሮችህ ካሰብኩ ፍጥነት በላይ ስለነበሩ። በተለይ ሶፊያ እዚህ ከመጣች ጀምሮ የባሰውን ድራሽ ጠፋ። ስልኩንም አያነሣም። መጨረሻ ላይማ የወንድሜን የሕይወት ታሪክ አብረን ብንጽፈው ምን ይመስልሃል ልለው ብደውል፤ ስልኩን አላነሣ ቢለኝ አጭር አሜይል አደረግሁለት። ወሽመጥ የሚበጥስ አሜይል መለሰልኝ። ይሁን ብዬ ዝም አልኩ። ቢያንስ እዚህ ስመጣ ሌላው ቢቀር መጥቶ እንኳ የደንበሱን ልቅሶ ደርሶ እንዴት ነሽ አላለኝም። በጣም ግራ ገብቶኝ እያለ ... ያው መቼም ሁሉም ነገር ተደብቆ አይቀርም ... ከሶፊያ ጋር በፍቅር እንደ ከነፋ ሰሰማ ... መፈጠራን ነው የጠላሁት። ስለዚህ ወደ መቀሌ መጥቼ እንደገና

ራሴን ፈልጌ ማግኘት ነበረብኝ... በናትህ ...ማ -ር-ክ ... አሁን በስንት መከራ የጠገባ ቁስሌን ለምን ትቀሰቅሰብኛለህ?” ብላ ራሷን ይዛ መሬት መሬት እያየች ዝም አለች ፊቷን በሁለት እጆቿ እየሸፈነች። ወዲያው በዛ ያሉ ሰዎች እየተንጫጨ። ወደ ላውንጁ ሲገቡ ቀልባቸውን ሰረቁትና ዞር አሉ። ብዙዎቹ ተመሳሳይ የስብሰባ ቦርሳ የያዙ ሲሆን የተወሰኑት ፈረንጆች ነበሩ። ጫጫታው ወዲያው ጋብ ሲል

“የውልሽ እሱም ልክ እንዳንቺ እንደሰብድ አድርጎት ይሄው ከስንት ጊዜ በኋላ በስንት ሥቃይ ነው ምን እንደ ሆነ የነገረኝ... እሱም ሰላንቺም መስማት፤ አንቺንም ማየት እስኪጠላ ድረስ ነው የተገደደው?” አለ የምትለውን በመጠበቅና በምን መንገድ ልቧን ከፍታ አሳቧን ልትነግረው እንደምትችል ግራ እየገባው።

“ምን አድርጌው ...? እንዴ ምን እንዳደርግ ነበር የሚፈልገው... አብሬያቸው አልዞር እንግዲህ...” አለች አሁንም ርግጠኛነትንና ንዴትን ባዘለ ድምፅ።

“አንቺ ግን መላኩ ለምን እንዲህ ተቀየረ ብለሽ... ምንም ጥያቄ አልሆነብሽም? የምታውቁው መላኩ ይሄ ነው?” አለ አሁንም ዝም ብሎ እያያትና የጥያቄውን አቅጣጫ ለመቀየር እየሞከረ።

“ለዚህ እኮ ነው በጣም የተገደደው። ሌላ ሰውማ ቢሆን... ምን አዲስ ነገር አለው? መላኩ ግን ሁሉም እንደሌላ ሰው ነው ብዬ አምኜ አላውቅም። ለዚህ ነው ውስጤ ሁሉ እስኪፈረካከስ የተናወጡት... ለነገሩ እኔ እንጂ እሱ ወደኝም እንደማያውቅ ነው የሚያወራው... ንጹሕ እጥቱ ብቻ ነኝ... ግን ደግሞ ከሟች ወንድሜ ጓደኛ ጋር ሲወጣና እኔን ሲዘጋኝ ትንሽ ማሰብ ነበረበት” አለችና አሁንም ዝምታ ውስጥ ገባች። አስተናጋጁ ብርጭቆዎቹን አነሳስቶ የሂሳቡን ቢል አስቀምጦ ምንም ሳይል ካጠገባቸው ሄደ። ምናልባት ሰሎሜን የሷን በኩል ለመናገር ቢረዳት ብሎ ጉሮሮውን ጠረግ ጠረግ አደረገና

“እንግዲያውስ እውነቱን ስሟ... እንዳልኩሽ እሱንም አናግሬው ነበር። ሶፊያና መላኩ እንዲህ እንዲያ ሆነዋል የተባለው ነገር በጣም ነው ያሣቀኝ...በመላኩና በሶፊያ መካከል ምንም ነገር የለም። ኖሮም አያውቅም። ይህንን ሁሉ ማን እንዳቀነባበረልሽ አውቃለሁ። መላኩ ሶፊያን በጣም የተወሰነ ቀን ነው ያገኛት፤ ቢያገኛትም ምንም ነገር የለም። መላኩ ካንቺ በቀር ማንንም አይወድም። እሱን አሁን ለጊዜው እንተወውና... ሌላ ነገሮች አሉ ከዚያም የባሉ...” ሲላት ዐይኗ የበለጠ ተገብረው ባለማመንና ግራ በመጋባት ዐይነት።

“መላኩን እንደኛ ያስከራፈውና ከማንነቱ ውጪ ያደረገው ላንቺ ያለው ፍቅር ነው ብልሽስ? ከብሮም ስለሚባለው ልጅ ነግረሽው ታውቁታለሽ” አለና ያያት ጀመር።

“አልነገርኩትም ... ማለቱ እርግጠኛ አይደለም... በወሬ መሃል ካልሆነ በቀር ... ምንም ጠቃሚ ነገር ስለሌለ... አልነገርኩትም...” አለች ትከሻሞን እየሰበቀች፡ የሆነ ነገር ግን ሊፈነዳ እንደሆነ እየተሰማት፡፡

“እኬይ ... ላንቺ መላኩና ሶፊያ በፍቅር እንደጠቁ የነገረሽ ምንጭ ለመላኩ ደግሞ አንቺና ክብርም በፍቅር መጠቀሙን በኢሜይል አታችድ በሆነ የቀለበት ሥርዐት በተደገፈ ፎቶ አንቺ እዚያ እያለሽ አርድቶታል። ፎቶውም ከዶክተር ክብርም በደስታ የሰከረ ኢሜይል ጋር ነው ከዚህ ምንጭ የተላከለት። በፎቶውም ላይ መላኩን ጨርቀን ሊያስጥሉ የሚችሉ ክሥተቶች የሚታዩ ሲሆኑ ... አንዱ ቀለበት ስትቀበዩ ሁለተኛው ደግሞ ዶክተሩ አንቺን ከነፈርሽ ላይ ሲሰምሽ የሚያሳይ ነው። በተጨማሪም እዚህ አንቺን ሰርፕራይዝ ለማድረግ ተብሎ በመጣ ጊዜ ይሄው ምንጭ ነገሩን አጋኖ በመናገር የመላኩን አንጀት ሲያሳርር ነበር። አንቺ ያንን ኢሜይል ልክሽ በጣም አስፈላጊ ነገር የምንገርህ አልኝ ስትዩው፤ እሱ ምን መሰለሽ ያሰበው? ኢሜይሉን ከፈለግሽ እይው፤ ልክ ከቀለበቱ ጥቂት ቀን በኋላ ስለሆነ መላኩ ይህንን መርዶ ካንቺ መስማት ካለመፈለጉም ባሻገር ...የሚያደርገውና የሚናገረውን አያውቅም ነበር። እሱም ሌላ ሰው ቢያደርገው አይደንቀኝም ሰሎሜ ግን እንዴት? እያለ እስካሁን እንዳረረ አለ።” አላትና ዝም ሲል ራሷን ይዛ ተነሥታ ወደ መታጠቢያ ቤት ስትሄድ እርሱም ሲከተላት፡፡

“በናትህ ብቻዬን መሆን አለብኝ... እኔ አላምንም ... እኔ አላምንም ... አምላኬ... ይሄ አይታመንም... ክብርም ... ስንክሳር ... አ አምላኬ...” እያለች ማርቆስ እንዲመለስ በጀ ምልክት ሰጥታው ሮጣ ወደ መታጠቢያ ቤት ገባች። የፈጠረባት ስሜት በጣም ጠንካራና ጥልቅ ስለነበር አቅለሽልሽ አስመለሳት፤ ከዚያም ፈቷን ታጥባ ራሷን ለማረጋጋት ሞክራ ብትመጣም... ድርቅ እንዳለች ናት።

“ይቅርታ ... እኔም ይሄንን አላሰብኩም ነበር... እና ክብርም የምር ቀለበት አስርልኻል...? አሁንም ለመጋባት ታስባላችሁ? ምንድነው እስኪ ንገራኝ... ብዙ ነገር አልገባኝም?” ሲል፤ በጀ ዝም እንዲል ምልክት ሰጥታው ማሰብ ጀመረች። ከአንድ ሰዓት ይልቅ ከረዘመ አምስት ደቂቃዎች በኋላ የሆነውን ነገር ሁሉ ነገረችው። አሁን ያለበትን ሁኔታም ስትነግረው የምር ደነገጠ። ሁለት ሳምንት ያህል ቢቆይ ነገሮች ምን ሊመስሉ እንደሚችሉ ሲያስብ ዘገነው።

ቀስ እያለች ተረጋጋችና ነገሮችን በዝርዝር እፃ አሜሪካ ከሄደች ጀምሮ ያሉትን ነገር እየጠየቀችው ያስረዳት ጀመር። አሁንም በህልም እንጂ በእውን ያለች አልመሰል አላት። ቁርስ መብላት የሚለውንም ሐሳባቸውን ትተው እዚያው እያወሩ ሳያውቁት ነበር ምሳ ሰዓት የደረሰው።

“እና አሁን ምንድነው የሚደረገው? መላኩ ሰምቷል ይህን ሁሉ ጉድ?...እኔንጃ አሁንስ የቱንም እንደማምን ግራ ነው የገባኝ... ወይኔ ምን ነካኝ?... እኔ ግን ስንክሳር ይህን ሁሉ ታደርጋለች ብዬ በህልሜም በውኔም አስቤ አላውቅም። ወይኔ በቢዩ እሱ ቢኖር ይሄ ሁሉም አይሆንም ነበር...እሱ የሞተ ቀን ነው የሞትኩት...” ብላ በሰበቡ ልቅሶሞን አደሰችው

“ምን እንደሚደረግ እርግጠኛ አይደለም። ብዙ የማላውቃቸው ነገሮች ስለነበሩ አንቺን ሳላናግር መላኩን ማናገር አልፈለግሁም። አንድም ስንክሳርን ተጣልቶ ከዚህ ያለውን ሳንጨርስ ነገሩን እንዳያበላሽው ስለፈራሁ ነው። ሌላው ደግሞ ነገሩን ስናስተካክል ስንክሳርም ሆነች ክብርም የጥፋታቸውን ያህል መማር አለባቸው። ዛሬ እፃ አየር ላይ ነው የምትሆነው። ወደዚህ እየመጣች ነው። መላኩን ተከትላ መጣች እንዳትባል ለማምታታት ነው የሚመስለው። ለዚያ ይመስለኛል ቀደም ብላ የምትመጣው። ምናልባትም ሌላ ዐላማም ይኖራት ይሆናል። እኔንና መላኩን ማጣላት ... እኔንጃ... የሆነ ነገር ... ብቻ። መላኩን ከዚህ አስመርራ አንጠልጥላ ይዛ መሄድ። እኔን እንደማትወደኝ አውቃለሁ። ከመጀመሪያውም ብዙም አላማረችኝም ነበር።” አለ አሁን ሁሉም ነገር በቁጥጥር ሥር እንደሆነ እየተሰማው፤ በሌላ በኩል ደግሞ ቀጥሎ ምን ማድረግ እንዳለበት እያሰበ፡፡

“እህ ማይ ጋድ ምን ዐይነቷ መርዝ ናት!... ባንድ ጊዜ እኮ ነው ቤተ ሰቡን ሁሉ እጄ ውስጥ ያደረገችው። እኔ አሁንም ሌላ ስንክሳር ውስጥ ከሌለች በቀር እኔ የማታት ስንክሳር አትመስለኝም ይህን ሁሉ ያደረገችው። ያ ደግሞ ... ቆይ ... እኔ እኮ ፎቶው፤ ግርግሩ ሲበዛብኝ ጭብርብር ነው ያደረገኝ። ደግሞ ከፈለግሽ እናጥፋው ብሎ እኮ ከካሜራው ላይ አጥፍቶታል። ለካ አጅፎ የልቡን አድርሶልኝ ነው! አሁን ደውዬ ... ልኩን ነው የምነግረው ... የሥራውን መቀበል አለበት” አለች በንዴት ስልክን እያወጣች።

“ቆይ ቆይ ... እንደሱ አይደለም ... አሁን ይሄ ሁሉ የማን ጥንሰሰና ውጥን እንደሆነ ማወቅ አለብን። ሲመስለኝ እፃ ናት እሱንም እጁን ጠምዝባ ያስገባችው...” ብሎ ሳይጨርስ፤ “ማርክ አንተ ደግሞ ታብዛለህ ... እሱስ ቢሆን የኩላሊት ሃኪም የሆነው ሎተሪ ወጥቶለት ነው?... እንደዚህ አጭበርብሮ ሊያገባኝ አልነበረም? ... የተማረ ሰው እንዲህ ሲሆን እንዴት ያስጠላል! ግድ የለህም አሁኑኑ ልደውልለት... ምን እንደሚል ጉዱን ልስማለት” ስትል። “ቆይ እኔ አሳይሻለሁ ምን እንደሚል ጉዱን ልስማለት” ስትል። “ቆይ እኔ አሳይሻለሁ ምን እንደሚል እንሰማለን። አየሽ ሌላ የማናውቀው ነገርም ካለ የምናውቀውን ተጠቅመን እናወጣጣለን። ደግሞም ሲነቃበት ምን እንደሚል ማወቁም ይጠቅማል። አንቺ ተሳፋሪ ነሽ ሾፌር ለመሆን አትሞክራ። ወይም በቃ የለሽም እዚህ... እንደ ማለት

ነው እሺ? ደግሞ የምናደርገውን የሰልክ ንግግር ሁሉ እንቀዳለን።” አላትና ዕቅዱን በዝርዝር አስረድቶአት ቁጥሩን ከሷ ላይ ወሰደ። ከዚያም በጥንቃቄ ስለ ክብሮምና ስለሷ ቤተሰቦች በሷና በክብሮም መካከል ስለሆነው ነገር ሁሉ ዝርዝር ነገሮችን እየጠየቃት ተረዳ።

ምሳ በልተው ለቡና ወደ አብርሃ ካስትል ሄደው ጸጥ ያለ ጥግ ቦታ ተቀምጠው እንዴት አድርገው ክብሮምን ማናገር እንዳለባቸው ተማክሩ። የማርቆስ ዕቅድ ከጠበቀችው ውጪ ስለሆነ የሚያደርገውን ለማየት ብቻ ተሰማምታ ክብሮም ጋ ደወለ። ሰሎሜ ግን አሁንም ድንጋጤውና ግራ መጋባቱ አልለቀቃትም። ንዴትና ቁጭት ደግሞ ቀስ እያለ በደሟ ውስጥ እየናኘ ነው። ሁለቱ ደጋግሞ ከደወለ በኋላ ስልኩን አነሰቱ ሃሎ ሲል፡-

“ሄሎ ዶክተር ክብሮም?” አለ ማርቆስ ረጋ ብሎ፡፡

“የስ ምን ልርዳዎ?” አለ በእንግሊዘኛ፡፡

“ይቅርታ ጥጋቱ እባላለሁ። ከኢትዮጵያ ነው የምደውለው። የሰሎሜ ጓደኛ ነኝ። በጣም ስለምፈልግህ አሁን ላናግርህ እችላለሁ? ላንድ ጥብቅ ጉዳይ ፈልጌህ ነው። ጊዜ አይሰጥም፤ ምናልባትም ከዚህ በኋላ መደወል ላልችል እችላለሁ።” አለ ድርቅ ባለ ድምፅ፡፡

“እሺ እሺ እችላለሁ ምንው ሰላም አይደለም እንዴ?” አለ ደንገጥ ብሎ፡፡

“ሰላም ነው ሰላም ነው... ግን ትንሽ ችግር ያለ ይመስለኛል...” ብሎ ዝም ሲል፡-

“ምን ምን ችግር... ሰሎሜ ደገና አይደለችም እንዴ? ምን ችግር አለ?” አለ አሁንም መደንገጠው እየጨመረ።

“ዝርዝሩን ከመነጋገራችን በፊት ነገሩን ባጭሩ ልንገርህ እንግዲህ፡ ... እንዳልኩህ ከሰሎሜ ጋር ወዳጆች ነን። መላኩንም አውቀዋለሁ። አንድ ሰው ሰሞኑን ካንተ ወደ ስንክሳር የተላከ አንድ ኢሜይል አብረው ከተያያዙ ፎቶዎች ጋ አንድ ላይ አያይዞ ላከልኝ። አንተ ሰሎሜን ለጋብቻ የምትጠይቅ ይመስላል፤ ቀለበት ስታደርግላትና ስትሰማትም ያሳያል። ከዚያ ጋር ያለውን አንተና ስንክሳር ሰሎሜን ከጓደኛዋ ከመላኩ ጋር ለማለያየት ያቀዳችሁትን ዕቅድ የያዘ አንዳንድ መረጃም አግኝቻለሁ። እኔ ደግሞ ሁለቱም በዚህ ጉዳይ እየተወቃወሩ እንዳሉ አውቃለሁ። ለዚህ ብለህ በቅርቡ ኢትዮጵያ መጥተህ ነበር አሉ። ቤተ ሰቦቿም እንደሚቀርቡህና አንተም በተለይ የታላቅ ወንድሟ የቅርብ ጓደኛ እንደሆነክ ሰምቻለሁ። አሁን ሰሎሜም ሥራዋን ትታ ወደ ችካን ለመምጣት እንደተሰማማችና ጭራሽም ካንተ ጋር ልትጋቡ ዳር ዳር እያላችሁ እንዳለ ደርሼበታለሁ። ይህንን ሁሉ ተንኩል ሰሎሜ ምንም አታውቅም።

“እሷም መላኩን እንድትጠላ ያደረጋችሁትን ሁሉ ደርሼበታለሁ... ማለቱ ስለ ሶፊያና ስለ መላኩ የፈጠራችሁትን ወሬ። ዛሬም ስንክሳር አየር ላይ እንዳለችና ወደ አዲሳባ ለመምጣት መንገድ ላይ ናት አሉ። ደግሞም እዚህ ስትመጣ ምን እንዳቀዳችሁ ... ማለት ሶፊያንና መላኩን በተመለከተ ደርሼበታለሁ። ብዙም ስለማታውቀኝ ማነው ብለህ አትመራመር። ይገዳህ ይሆናል እንጂ አይጠቅምህም። የዶክተር ሥራው በሽተኛን ማከም ይመስለኝ ነበር።... አንተ ግን በራስ ወዳድነት ጤነኞቹን ሰዎች በሽታ ላይ እየጣልሃቸው ነው። በርግጥ ብዙ የኩላሊት ሃኪሞች በኩላሊት ዘረፋ ላይ እንደሚሳተፉ አውቃለሁ።... ያንተ ግን በዛ! ... ሰው ከነንፍሱ መዝረፍ ተገቢ ነው እንዴ ዶክተር?” ብሎ ዝም አለ። ማርቆስ ትንፋሹን ሲሰበሰብ ሰሎሜ ድርቅ እንዳለች በጉጉት ነገሩን መከታተሏን ቀጠለች።

በድንጋጤ የራደው ክብሮም ... “ማነህ አንተ? ምንድነው የምትፈልገው? ምንድነው? እኔ አላውቅህም! ማነህ አንተ? ... ምንም ስለምትለው የማውቀው የለም። የማይገባ ነገር ነው የምታወራው።” እያለ ሲርበተበት ... ሰሎሜም ጭንቅላቷን እያወዛወዘች እንደበድኗ ሆና ትሰማለች፡፡

“ተው እንጂ ዶክተር። ምንም ካልገባህ ምን ይደረጋል እንግዲህ? ያው ሰሎሜንና መላኩን ማናገር ነፃ ያለኝ አማራጭ። ከኔ ጋር የምንግባባ መስሎኝ ነበር። ምርጫው ያንተ ነው። አለበለዚያ ቀላል ነው። ይሄ ሁሉ ጉድ ይገለጣል። ቀላሉ መንገድ ግን አንተና ስንክሳር ሆናችሁ እኔ የምፈልገውን ማድረግ ነው። አንተም እንደ ዶክተርነትህ፤ እሷም ነጋዴ አይደለች? ... እንሰማማ... ሁሉም ነገር ከሰዎች እይታ እንዲርቅ ይደረጋል። አንተም ህልምህን ታቅፋለህ፤ እሷም የልጅነት ወዳጇን... እኔም የደክምኩበትን ፍሬ...ይሰማማሃል? በነገራችን ላይ ብዙ ማውራት አልወድም። ዝም ብለህ የምትንቦግርቦኝ ከሆነ ስልኩን ልዘጋው ነው።” አለው አሁንም በደረቅ ድምፅ፡፡

“ እንዴ ሻረ ቆይ ... ቆይ እንጂ ... ምን ዐይነት ሰው ነው ባካችሁ? እሺ ምንድነው የምትፈልገው? ገንዘብ ነው ምንድነው?...የምትፈልገውን ተናገር በቃ...” አለ አሁንም እየተርበተበት፡፡

“ፎቶውን አይቼ በጣም ነው የተገረምኩት ልጅቷ ላይ እንደመሸገገር አይደል እንዴ የተጣበቅሀባት! እኔ ምላው ከስንክሳር ጋር የሠራችሁት ዕቅዳችሁ ግን አስገራሚ ነው። ማለቱ እሷም አንተም የፈለጋችሁትን ለማግኘት ምን ቀራችሁ? ... እስኪ ምን እንደምፈልግ ከመናገሪ በፊት... ይህንን ዕቅድ አንተ ነህ እሷ የወጠናችሁት...? ለነገሩ እሷ ትመስላለች... አሳሳምህም ሲታይ ያን ያህል ብልጣብልጥ አትመስልም። ጭንቅላትህ ለህክምና እንጂ ለዚህ አይነት ተንኮል መፈብረኪያ የተሠራም አይመስልም። ደግሞ አትርበድበድ!... ወንድ ልጅ አይደለህም እንዴ...?”

“እሷ ናት ለዚህ ሁሉ ያበቃችኛል። እና አሁን አንተ ምንድነው የምትፈልገው? ይህንን ሁሉ ነገር እንዴት ልታውቅ ቻልክ? አንተ እውነተኛ ሰው ለመሆን ምን ማረጋገጫ አለኝ? ለምን አምናለሁ?” እያለ አሁንም ጥያቄውን አከታትሎ አቀረበ።

“ምንም ማረጋገጫ የለም። ልክ አንተ የምትፈልገው ነገር እንዳለ ሁሉ እኔም አለኝ። አንተም የምትፈልገውን ታገኛለህ፤ እኔም እንደዚያው። እኔ ብዙም አያስጨንቀኝ። እንዳልኩህ አንተ ካልፈለግህ እነመሳከርና ሰሎሚ ኃ መሄዴ ነው። አሁንን የዚህ ሁሉ ዕቅድ ደራሲ ስንክሳር መሆኗን በምን አውቃለሁ? ምን ማስረጃ አለህ?” አለ አሁንም የዕቅዳቸውን ዝርዝር ለማውጣትና እንዴት በነገሩ ውስጥ እንዳስገባችው ለማወቅ።

“መሳከሩ ለሰሎሚ የላከውን ደብዳቤ አንብባልኛለች። ያው እዚህና ኢትዮጵያ እየተመላለሰች እንዴት ዕቅዱን እንደምታሳካ አስረዳችኛል። እኔ ምንም ባላደርግም እሷ ያሰበችውን ከማድረግ እንደማትመለስ ስትነግረኝ ነው እዚህ ጉድ ውስጥ የገባሁት። እሷ አሁን ምንድነው የምትፈልገው?” አለ አሁንም ሐሳቡም ንግግሩም እንደተዘበራረቀ።

“የምፈልገው... እምም ... በቃ እያንዳንዳችሁ አምሳ አምሳ ሺህ ዶላር ... መቶ ሺህ ዶላር... ይበቃችኛል።” ብሎ ዝም አለ።

“አረ አምላኬ ምን ዐይነቱ ነው ይሄ ሰው!... የኔ ወንድም ... አይበዛም ... ደግሞስ ብሩን ከፍለን ... ነገሩ እንደማይወጣ ምን ማረጋገጫ እናሳኛለን?” አለ ስንክሳር አውሮፕላን ላይ መሆኗ እያንገበገበው። አሁን እሷን ማማከር አይችልም። ደግሞም እሷ መሰላዋለች እየተጫወተችበት ያለችው።

“ለሰሎሚ አምሳ ሺህ ዶላር ይበዛል አልክ። ታዲያ አንተ ምንን ይከተር ነህ ... ? የምትነዳው ሊንክን እንኳ ከአምሳ ሺህ ዶላር በላይ ነው። በል አሁን እሷ ወይም እምቢ ... ነው መልሱ። እምቢ ካልክም ችግር የለም ... ጠቅላላ ሪፖርቱን ወይ ላንተና ለስንክሳር ... ወይ ለመሳከሩ፤ ለሰሎሚና ለሕያው ... መሳከሩ ነው። ደግሞም ለወይዘሮ ሕይወት ... እርሳቸው አይደሉ እናትዬው? አሁንኑ አራሚይል ላደርግላቸው እችላለሁ። እምም... ብሩ በህ ካላችሁም ... አንዳንድ ኩላሊት ከሰማችሁኝ እቀበላለሁ... የሌላ ሰው አይደለም ታዲያ ... ያንተና የስንክሳር መሆን አለበት ... I like you guys... ሃሃሃ ...!” ብሎ አስቀያሚ ሣት ሥቆ ዝም ሲለው... የምነዳውን መኪና ሳይቀር ነው ይህ ሰው የሚያውቀው ብሎ ፍርሀቱ የባለ ጨመረ።

“እንዴ ረጋ በል እንጂ! ትቀልዳለህ እንዴ? ደግሞ ... ዐደራ ለነሱ እንዳትልኩ በሰራተት። ምን ቀን ነው እዚህ ጣጣራውስጥ የገባሁት... ባካችሁ?” ብሎ እንቅልፉ ሁሉ ጠፍቶ ከመኝታ ቤቱ ወጥቶ ሳሎን መንገራደድ ጀመረ።

ሰሎሚ አሁን ከድንጋጤ ወጥታ ነገሩ ያስቃት ጀምሯል፤ ድምጹ እንዳይሰማ እልፍ እያለች ወደ ግድግዳው የራ ትስቅና ደግሞ ቀረብ ብላ ትሰማለች።

“እኔ ምልህ ... የዚህ ሁሉ ውጥን አጠንጣኝ እሷ ናታ? ግንኩ ይከተርዬ... አንተም እኮ ትልቅ ሰው ነህ። ... ራስ ወዳድ ባትሆን ... በእንዲህ ዐይነቱ የክፋት ባቡር ውስጥ አትሳፈርም ነበር... አሃሃሃሃ...!” ሌላው ነገር አፍህን ዘግተህ መቀመጥ አለብህ። እሷ ኢትዮጵያ ስትደርስ ራሴ አናግራታለሁ። ይሄንን ለስንክሳርም ለሰሎሚም ሆነ ... ለማንም መናገር አትችልም ...። ገባህ...! የገንዘቡን ጉዳይ ስንክሳርንም እንዳንተው ካናገርኳት በኋላ እናወራለን። አንተ አፍህን ከዘጋህ በኔ በኩል ችግር የለም። የሆነ ነገር ከጠረጠርኩ ግን ... ቅድም ላልኩህ ሰዎች ሁሉ ነው አራሚይልን የምልከው። ሃ-ሃ-ሃ-ሃ... ቀልድ እንዳይመስልህ ... ጸጥ ካልክ ሁሉም እንዳለ ይቀጥላል። ... ሸክ ካልክ ደግሞ ጥጋቡም ይተነፍሳል። መተማመኛህ እሱ ብቻ ነው።” ብሎ መልሱን ሳይጠብቅ ስልኩን ዘጋው ማርቆስ።

ልክ ስልኩን ሲዘጋው ሰሎሚ ከብዙ ወራት በኋላ ለመጀመሪያ ጊዜ ሆዱን ይዛ መሬት ላይ እየተንፈራፈረች ለረጅም ደቂቃ ግባች። እራሷንም ብላ የፈራችው ሰሎሚ ሳታስበው አንጀቷ ርሶ ይሁን የክብርም መንበጅቦጅ አስገርሞአት ግቋን ማቆም አልቻለችም። ማርቆስ እንደዚህ ዐይነት ነገር ለመሥራት የሚችል ሰው መሆኑን ፈጽሞ አለማወቁም ነው ያስገረማት። ከዚያም መሳከሩ እስኪመጣ ምንም ለማንም እንዳትናገር ነግሮአት የሚቀጥለውን ዕቅዳቸውን ተነጋግረውና ተስማምተው ይሆንን በዚህ ተዉት፤ ለጊዜው። የተቀዳውን እንደገና መስማት እንደምትፈልግ ስለ ጠየቀችው ላጥቶቹ ላይ አድርጎት ለሷም እያይዞ አራሚይል አደረገላት እየቀለደ።

“መቶ ሺህ ብሩን የሚሰጡኝ ይመስልኛል?” አለ በለበጣ ፈገግ ብሎና እጁን ትክኝሞ ላይ አድርጎ “አልጠራጠርም ... ግን አንዳንድ ኩላሊት ቢሰጡህ ምን ልታደርገው ነው?” አለችው በግቅ እየፈረሰች...።

“ሁለቱም ኩላሊቶች ለሌላው ሸረኛ እና ቀበኛ መቀጣጫ ተደርገው ... ባደባባይ ይሰቀላሉ...” ብሎ ሲሥቅ “እኔ ምልህ አንተን እኮ እኔ እንደዚህ ዐሰቤህም አላውቅም... አሁን ይሄ እዚህ ላይ የተቀዳውን ሁሉ ... ምን ብለህ ነው ኮምፕዩተርህ ላይ ሴቭ ያደረግኸው?” ስትለው።

“ዜና ማርቆስ ከመቀሌ አብረሃ ካስትል በረንዳ...” ሲላት አሁንም ትንሽ የራሷን ታት ሰሎሚ ሳቋን ለቀቀችው። ከዚያም ሐሳባቸውን ከፍለው እየተማግቱ ወጡ።

የቀረው ከሰዓት በኋላ ጊዜና ምሽቱ ዘና ያለ ነበር። ወደ ማታ ላይ ወደ ቤት ይዛው ሄዳ ከቤተ ሰቦጃ አስተዋወቀችው። ከዚያም ከትንሹ አጎቷ ጋር አብረው ወጥተው ከተማውን ሲያስሱ አመሹ።

ቁልፉ

ማርቆስ ከመቀሌ ወደ አዲሳባ ከመመለሱ በፊት ከሰሎሜ ጋር ለቀርቦ ተገናኝተው ነበር። ባንድ ቀን ደም ግባቷና ፍልቅልቅነቷ ሁሉ የተመለሰ መስሎ ታየው። የአምሥር ወብቱ ከውስጡ የሚወጣው ብርሃኑ ነው። በሚታጠልበት ጊዜ ለምንም የማይጠቅም፣ የማንንም ዐይን የማይስብ በቀላሉ የሚሰበር ተራ ብርቁቆ ነው የሚሆነው። የሰውም ውበት ከውስጡ በሚፈልቀው የደስታ ፋናና የተሰፋ ጨረር እንጂ በፊቱ ቅርጽና በሰውነቱ አሰካክ ብቻ አይደለም። ቁርስ እየበለ ባንድ ቀን ምን ያህል እንደተለወጠች እያየ በጣም ተገረመ።

ማርቆስም እንደ ትንሽ እጎቱ ነው ያሳዘነችው። በሣራ የተቆጨውን በሰሎሜ የተካሰ ስለመሰለው፣ ትልቅ እርካታ ተሰምቶት ነው ወደ አዲሳባ የተመለሰው። ግን አሁንም የዕቅዱን አብዛኛውን ክፍል ገና ስላልጨረሰ ውስጡ ተቅበጥብጦበታል። ሰሎሜ ነገሩን ለማንም ሳትነግር ለራሷ ጠብቃው ምንም እንዳልሆነና እንዳላወቀ እንድትሆን ለማሳመንና የቀረውን ዕቅዱን ለማስረዳት ብዙ ጊዜ ፈጅቶበታል። አንዳንዴም ድሮ የምታውቀው ማርቆስ አልመሰል እያላት በግርምት ታየዋለች። እስካሁንም ነገሩን እንዴት ለማንም ሳትናገር የሞኝነት ውሳኔ እንደወሰነች ገርሟታል።

ዕቅዱን በከፊል ከነገራት በኋላ፣ “ግን ለምን ማርክዬ? አሁን ለምን ይሄ ሁሉ ቁንቀት ያስፈልጋል? እነሱ ይህንን ሁሉ ክፋት የሠሩት ይጨነቁበት እንጂ። ዝም ብለን ለመለ እንንገረውና እሱም ይወቀው ጉዳን። ደግሞ እኮ ይሄ ደረቅ ልጅ ደጋግሞ እየደወለ ነው። እንዴት አድርጌ ነው ከሱ ጋር እንደ ድሮው የማወራው?” ብላ ሲያስረዳት የቆየውን ሁሉ ገና ከውስጧ ባልበረደው የሚገነፍል የቁቂት ስሜቷ ውሃ አፈሰሰችበት።

“ሰላ ምን መሰለሽ ... በደንብ ስሜኝ ... አሁን በንዴት ብትሮኽባቸው ወይም ብታኩርፊያቸው ግድ የሚሰጣቸው አይምሰልሽ። ያ ለእነርሱ ግድ የሚሰጣቸው ቢሆን ኖሮ መጀመሪያውን ይህንን ሁሉ ክፋት አይፈጽሙም ነበር። እ እ ም ... ምን መሰለሽ የሚሆነው... ወይ ሌላ ሰው ላይ ይህንን ይደግሙታል አለበለዚያም ላለመሸነፍ ሌላ ክፋት ይወጥናሉ። ሊረሱት የማይችሉት ትምህርት ሊሰጣቸው ያስፈልጋል። እንዳንድ ሰው በስፒልም ጠቅ ስታደርገው፤

ልታስተላልፈሉት የፈለግሽው ትምህርት ይገባዋል። እንደ ስንክሳር አይነቶቹ ግን ዐሥራ ሁለት ቁጥር ምስማርም ብትሸነክረባቸውም፤ ተመልሰው ጨቢያቸውን ሲሰሉ ነው የምታገኛቸው። ከእንደነዚህ ዐይነት ሰዎች ጋር ስትፋለሚ ስሜትሽ ከነዳሽ ተሸናፊ ነሽ። ልክ እንደ ጐበዝ ካራቴስት ናቸው። በስሜት ጉልበት ተምዘግዝገሽ ወይም ተሸማቀሽ ሲያገኙሽ የራስሽን ኃይል ተጠቅመው ነው እግራቸው ሥር የሚጥሉሽ። ምስጢሩ ስሜትሽን ገዝተሽ የነሱን ስሜት ከቁጥጥራቸው ውጪ እንዲሆን ማድረጉ ላይ ነው። ያንቺ ስሜት ግን ሐሳብሽን ማስዋቢያ እንጂ ማንነትሽን መንጂያ መሆን የለበትም። ስለዚህ ሰከን ማለት አለብሽ።...” አለ አሁንም እንዴት አድርጎ ነገሩን እንደሚያሳያት እየጨነቀው።

“እምም ... እኔ የምልህ እንደዚህ ፈልሰፍሰፍ እንደሚያደርግህ ግን አላውቅም ነበር... እሱማ ገባኝ እኮ ...ገባኝ... ይገርማል! ሐሳብን ማስዋቢያ እንጂ ማንነትን መንጂያ ... አልከው ... ተነዳን እንጂ! ልክ እኮ ነው... አሁን ሳስበው ምን ዐይነት ስሕተት እንደሰራሁና ራሴን ዘግቼ ግትር እንደሆንኩ ይገርመኛል ...” ብላ አሁንም የሚለውን መጠበቅ ጀምረች።

“ለማለት የፈለግሁት ሁላችንም ስሜታችን አስተሳሰባችንን ሲገዛ ማሰብ ይሳነንና ለሌሎች ሐሳብ ባሪያ እንሆናለን።” አለና ቆም አለ።

ከጥቂት የጸጥታ ጊዜ በኋላ “አሁን ነገሩን ለመላኩ ብንነግረው ባንድ በኩል ጥሩ ሊሆን ይችላል። አንድም እሱን ከቁንቀት መገላገል ነው፤ በሌላ በኩል ደግሞ የሱንም ሐሳብ ማወቁ መልካም ነው። እኔ ግን የሚመስለኝ በጣም ስሜቱ ስለተጐዳ ይህንን ቢያውቅ አሁን ባለበት ሁኔታ ሰው አይሆንም። ምናልባት እስካሁን ስንክሳር ብዙ ነገር እንዲያምን ስላደረገችው፤ እኛ የምንለውን ለማስካድና የኛ ጠላት አድርጋ ከሷ ጐን እሱን ለማሰለፍ በሷ ቁንቀት ስልነት አይሳናት ይሆናል። ይህ ደግሞ አላስፈላጊ ቁስለት ነው የሚፈጥረው። ያልጠበቀችውን ነገር ባልጠበቀችው ሰዓት ነው ማፈንዳት ያለብን። ለዚህ ነው ክብሮምም ግራ ገብቶት ራሱን ለማዳን እፋን ዘግቶ እንዲቀመጥ ለማድረግ የሞከርነው። መላኩ እስኪመጣ ድረስ ክብሮም ካንቺ ምንም ፍንጭ ካላገኘና እሷም ላይ ካልተለወጠችባት ምንም ፍንጭ አይኖራትም።

“ደግሞ መላኩ አልፈዱይ በሣራ ጉዳይ ምን ያህል እንደተጐዳ ማሰብ አለብን። ሊመጣ የቀረውም ሳምንት ምናምን አይደል? አሁን የማይሆን ሪስክ ከምንወስድ፤ እዚህ መጥቶ አረጋግተነው ብንነግረው ሁሉም ነገር በታሰበው መልክ ይሄዳል። ነገሩን እኮ መዘጋጋት ቀላል ነው። ማለቱ ስንክሳርን አየር ማረፊያ ተቀብሎ ልክ ልኳን ነገሮ ማሰናበት፤ ክብሮምንም ደውሎ እንደዚያው። ግን እየሽ የማይረሱትን ትምህርት ካልሰጠናቸው ነገም ያው ናቸው። ሰዎች ደግሞ የስሜታቸውን አሸንፋ በማይቆጣጠሩት መንገድ ከከፈትሽው በኋላ

ስታስተምሪያቸው፡ ትምህርቱ ከቂንቅላታቸው የማይጠፋ የሕይወት ዘመን ማኅተም ሆኖ ነው የሚቀረው።” ብሎ ለረጅም ጊዜ እጁ ላይ የቆየውን ጉርሻ ወደ ላሕኑ መልሶ አዲስ ጉርሻ ማዘጋጀት ጀመረ።

“እም ... ም አንተ ግን የምትገርም ሰው ነህ! ... እኔ ግን እንደዚህ ዐይነት ማንነትህን ፈጽሞ አላውቅም። መሊም ሲያወራ ሰምቼው አላውቅም ... ትናንትና እኮ በቃ ... ፊልም ነው የመሰለኝ የሠራሽው ሥራ ሁሉ... እንዴት ...? ማለቴ የት ተማርከው?” አለች አሁንም መገረሟ እያስታወቀባትና መላኩን እንደገና መሊ ብላ መጥራቷን እንኳ ልብ ሳትል፡፡

“አየሽ ሰሊ እንደዚህ ዐይነት ነገሮችን በትምህርት ሳይሆን በኑሮ ትምህርት ቤት መራር የሆኑ ነገሮች በሕይወትሽ ሲያልፉ፡ ፈቃደኛ ከሆነሽ የምትማሪያቸው ብቻ ናቸው... ። እኔም እንግሊዝ አገር በነበርኩ ጊዜ በጣም በጣም የምወዳት ልጅ ነበረች። ያው አሁን ሲገባኝ እንዲሁ ባሕርይ እንደ ስንክሳር ዐይነት የሆነ ጓደኛዬ ነበር ምክንያቱ። የሱ ምናልባት ከዚያ የሚለየው ቅናትና የሰውን ሕይወትና ስኬት ማወክ ደስታ የሚሰጡት ልጅ መሆኑ ነበር። ከፋቱ ደግሞ ከሚገባው በላይ ሻርፕ ጭንቅላትና ድንጋዩን ዳቦ ነው ብሎ ማሳመን የሚችል አንደበት የነበረው ልጅ መሆኑ ነው። የጓደኛዬን የማርታን እንት ይወዳት ነበር። ማርታ ግን የምትገርምሽ ለማርት ልጅ ናትና ባንዴ ልጅቷን ሊጠቀምባት እንጂ እንደማይሆናት ገብቷት ነበር። ስለዚህ ታናሽ እገቷን ከሱ መንጋጋ አውጥታ አተረፈቻት።

“ይሄ መበለጠ ለካ አንጀቱን አድብኖት ኖሮ ባላሰበችው በኩል መጣባት። የኔ ጓደኛ ሆኖ ስለቀረባትና የሌለውን ጥሩ ገጽታ ስላሳያት በቃ ትንሽ አመነችው። በኋላ ጥሩ ሰው መስሎ ለመታየት ባሳየው የማይታመን አክሮባት ከእገቷ ጋር ስላለያየቻቸውም ትንሽ ሳይቆሜት አልቀረም። አሁን ልነግርሽ ጊዜ የለኝም እንጂ፤ እንድ ዓመት ሙሉ የፈጀ የተወሰሰበ መረቡን ዘርግቶ እዚያ በእኔ ላይ፤ እኔን በእዚያ ላይ ልባችንን አስከፋው። ምንም መነጋገር እንኳ እስከማንችል ጥላቻን በመከላከል ዘርቶ ሲጨርስ የክብሮም ቢጤ ከሆነ አንድ ጓደኛችን ጋር አጠላለፋት። እኔ ከገባሁበት ማጥ ለመውጣት አራት አመት ነው የወሰደብኝ። ልክ ልጁን አግብታ የመጀመሪያ ልጄን ልትወልድ ሦስት ወር ሲቀራት ያደረገውን ሁሉ ዘርዘሮ ለምን እንዳደረገው ጨምሮ ጻፈላት። ያኔ እሱ ካናዳ ገብቶ ነበር። እንደ ፅብድ እያደረጋት ወረቀቱን ይዛ እኔ ጋ መጣች። ነገር ግን ያኔ እኔ የዘቀጠ ሕይወት ውስጥ ገብቼ ጉዳዬም አልነበረም። ብወዳትም ወረቀቱን ፊቷ ላይ ወርውሬው ነበር የተለየሁዋት። አየሽ ማራን ከምንተሰኛት እጅ፤ ማርታንም ከዚያ ከይሲ እጅ የሚታደግ ቢኖር፤ ዓለም ምን ዐይነት የተሻለች ቦታ ልትሆን እንደምትችል? ስንክሳር ደግሞ የሱ ሴት መንትያ ነው የምትመስለኝ። ስሟ ራሱ እኮ ነው የሚቀፈኝ ... ለምን እንደሆነ አላውቅም።” ብሎ ስሜቱ ሳይታወቀው እየጋለ መጣ ... ከዚያም እጁን እያፍተለተለ ዝም አለ።

“አህ ማይ ጋድ ... ከዛስ ምን ሆነች ማርታ በናትህ... አሁን የት ነች...?” አለች ታሪኩ ላይ ተጠምዳ መብላቷንም አቁማ፡፡

“ማርታ የት እንዳለች አሁን አላውቅም። ነገር ግን ከዚያ መቀመጫ ውስጥ እኔን ለማውጣት የረዳኝ መሌ ነበር። ከኔ ጋር ሁለት ዓመት ሙሉ አልቅሶ እንቅልፍ አጥቶ ነው በመጨረሻም ይሄው አሁን የሆነኩትን የሆነኩት። ማርታ የት ናት ላልሽኝ ... መልሱ ማርታ አንቺ ነሽ... ማርታ ማራ ናት ... ማርታ መላኩ ነው። ክፋት ደግነትን የሚበልጠው እኮ ለበጎ ነገር የሚጋደሉ መልካም ሰዎች ስለተልፈሰፈሱ እንጂ እንደ ስንክሳር ዐይነት ሰዎች ስለ በረቱ እንዳይመስልሽ... አሁን ተረሳኝ እንጂ በናዚ ጀርመን ጊዜም አንድ የታወቀ ሰው ከዚህ ጋር የሚቀራረብ አባባል ብሎ ነበር። አሁን ይህንን ለማረጋገጥና ለማሳየት ነው ጥረታችንና ዕቅዳችን።” አለ በረጅሙ እየተነፈሰ፡፡

“ገባኝ ... እሺ ... ገባኝ ... ዋው ... ማርክዬ ... አም ሶሪ የኔ ጌታ ... ይህንን ሁሉ አላውቅም ነበር ... ምን ያህል እንደማክብርህና ነፍሴ እንደ ባለውለታዋ እንደምታይህ አታውቅም...” ብላ እንባዋ እንዳይወጣ ፊቷን በሁለት እጇ ይዛ ዝም አለች፡፡ ማርቆስ ባይመጣና ከክብሮም ጋር ከተጋቡ በኋላ ወይም ስንክሳር መላኩን የራሷ ካደረገች በኋላ እውነቱን ብታውቀው ኖሮ ምን ልትሆን እንደምትችል በማሰብ።

“ያ ሰሊዬ ... አሁን ሰዓቱም እየደረሰ ነው... እንግዲህ ለማንም ላክስትሽም ... ለስንክሳርም ... ለክብሮምም ... ለቤተ ሰቦችሽም ... መናገርም ሆነ ምንም ዐይነት ለውጥ ማሳየት የለብሽም... በቃ እኔም አልመጣሁም ነበር አሉ ... ማለቴ ላክስትሽ ብቻ ታውቃለች ... ለላክስትሽም ቢሆን እንዳላመንሽኝና ካንገት በላይ እንዳናገርሽኝ ንገሪያት... አይ ኖው መዋሸት ነው። ... ግን ከፈለግሽ መናገር አልፈልግም ብለሽ መዝጋትም ትችላለሽ ... ገባሽ አይደል ...?” አለ ትከሻዋን እየነቀነቀ ፈገግ ብሎ ለመሄድ እየተነሣ ... እዚያም ተነሥታ እያወሩ ወጥተው ትንሹ አጎቷ በላክሳቸው መኪና ተያይዘው አውሮፕላን ጣቢያ አድርገው ተመለሰች። ከሱ ተለይታ ትንሽ እንደቄየ ነበር በየሰዓቱ የሚደውለው የክብሮም ስልክ የተንጫረረው። ትንፋሷን ሰብስባ ከተረጋጋች በኋላ፡፡

“ሄይ ክብርሽ ... በጣም ይቅርታ ሰላም ነው? ምንም መመለስ የማልችልበት ሁኔታ ውስጥ ሆኜ እኮ ነው። እንዴት አለህልኝ? ... “ አለች የማትችልበትን ድራማ በገደ እየወራች። ብስጭቷ ሊመጣባት ሲል ማርቆስ ያደረገውን አስባ እንደምንም ፈገግ አለች፡፡

“አህ ማይ ጋድ... እንዴት እንደ ተጨነቅሁ... እኔማ እኮ ስልክሽ ደጋግሞ እየጠራ ሳታነሽ ስትቀሪ የሆነ ነገር የሆነሽ መስሎኝ... አህ ጋድ... “ ብሎ አሁንም ከላይ ከላይ መተንፈሱን ቀጠለ፡፡

“እንዴ ከብርሽ ደገና አይደለም እንዴ? ምን ሆነሃል?” አለች ለሁሉም ተራ አለው ብላ በማሰብ። አሁንም ሣቋ እየመጣባት። ትናንትና ከማርቆስ ጋር ያወራው ጉዳይ ምን ያህል እንዳናወጠው መረዳት ችላለች። የማርቆስ ትምህርት ቤት ሥራ ጀምሮአል ብላ አሰበች።

“አይ ኖው ... አይ ዶኖ ... በጣም መጥፎ ህልም አይቼ ... በቃ ደንግጩ ነበር ... መሰለኝ ... አንቺ ጋ ግን ሁሉ ሰላም ነው?” አለ አሁንም ነገሩ ያልታወቀበት ይመስላል። እውነቱን ነው ህልም ወይም ቅገፍት ይበለው እንጂ ሌላ ምን ሊባል ይችላል።

“አህ ... እኔ ደገና ነኝ ... ያው የአዲሱን ጥሮጀክት ዳይሬክተር እያሠለጠንኩ ነው ... ምንም አዲስ ነገር የለም። ቤትም ደውለውልኝ ነበር ... ማታ። ምንድነው እንደዚህ የረበሸህ ህልም ... ሃኪምም በህልም ያምናል እንዴ?” አለች ነገሩን ለማቅለል እየሞከረች።

“አይ ዶኖ ... በጣም ነው የረበሸኝ ... ይቅር ተይው እሱን ... ዝም ብሎ ነው ... ዝም ብዬ በቂ እንቅልፍም ስላልተኛሁ ይሆናል ሰሞኑን...” አለና ነገሩን አሱም ቀለል ለማድረግ ሞከረ። አቤት ውሸት! ብላ በልቧ ፈገግ እያለች።

“አረ አይዘን ... ይልቁንስ የትኛውን ቤት እንደምትገባ ወሰንክ? ለማሟሰ አሳየሃት እንዴ? መጥቼ እስከማየው ነው የቸኮልኩት ...” አለችው አሁንም የበለጠ እያረጋጋችው። አሁን የሱም ውሸት ሰላናደዳት እቧም ድራማውን አቀላጥፋ መሥራቷን ቀጥላለች።

“ሲነጋ ከሰዓት በኋላ ነው የምሄደው። አፍፍፍ... ጋሽ ... አሁን መተኛት እችላለሁ። ቤት ሰላም ናችሁ? ስንኪም እኮ በናንተ ዛሬ ማታ ነው የምትገባው። ዕቃ ልኬልሻለሁ። ወይ በሰው ትልክልሻለች ወይ ደግሞ እኔም ናፍቃኛለች ሃጂ አያታለሁ ብላለች። እስኪ ከተገናኝቼሁ አብራችሁ ደውሉልኝ...” አለ ትንሽ ትንፋሽ መለስ ብሎ።

“እሼ አይ አረ እቧ መምጣት አያስፈልጋትም። እኔም እነሰስናም አክሱቴም ናፍቀውኛል። እዚህም ሥራው እያለቀ ስለሆነ ራሴ ሃጂ አገኛታለሁ። በል አሁን አረፍ በል የኔ ጌታ ... ወይ ጠዋት ሲነጋ ደውል። አረፍ በል ከብርሸ።” አለችው።

“እሼ የኔ ቆንጆ ... አይ ላቭ ዩ... ቻው” ሲል

“እሼ የኔ ጌታ...” ብላ እንዲሁም እኔ የሚለውን ማለት ስላልቻለች ስልኩን አረፍተ ነገሩ ሳያልቅ ዘጋችው። ከዚያም ብራሾ ሰሎሜ ... አሪፍ አክተር ይወጣሻል

ብላ ለራሷ እጇን በማወናጨፍ የሞራል ድጋፍ ሰጠች። አሁን ለክብሮም ያላት ነገር ሁሉ እንደ ፍቅረኛ ብቻ ሳይሆን እንደ ሰውም ተሟጠጠ። ቀንድ ያበቀለ ራስ ወዳድ አውራ መስሎ ታያት። ማርቆስ እንዳለው ዐሥራ ሁለት ቁጥር ምስማር ካልሆነ፤ ከልባቸው ደርሶ ተገቢውን ትምህርት ሊያስተምራቸው የሚችል ሌላ ነገር ሊኖር አይችልም አለች ለራሷ።

ማርቆስ ከቦሌ መጀመሪያ በቀጥታ ቢሮ ሄዶ አስቸኳይ ነገሮችን ሁሉ ጨራርሶ ከምክትል ዳይሬክተሩ ጋር አሞር ስብሰባ ማድረግ ነበረበት። ከዚያም በኋላ የሰሎሜ አክሱት ጋ ደውሎ በሰላም እንደመጣ ሰሎሜን ሊያሳምናት እንዳልቻለና ለማንኛውም እሱ የነገራትን ነገር እስክታብላላው ጊዜ ለመስጠት ዝም ማለት እንደሚሻል ነገራት። ስለዚህ እነሱም እንዳላወቁ እንደድሮው እንዲሆኑ ብቻና ከእናቷና ከቤተ ሰቦቿም ጋር ምንም የተለየ ነገር ላለማውራት ተስማሙ።

ሰፊያም በግል ጉዳይዋ አሎም፤ አካባቢ ስለነበረች ለምሳ ተቃዋሚው ተገናኝና ተያይዘው ሄዱ። ከትፎ፣ አምሮኛል ሰላለች የሃንስ ክትፎ ቤት ነበር የበለት። የሆነውን ሁሉ አንድ ባንድ ሲነግራት አፏን ከፍታ ነበር የሰማችው። የስልኩንም ነገር ሲነግራት፤ “አንተ ... እንደዚህ ዐይነት ተንኩለኛ መሆንህን አላውቅም ነበር። ምው ... ማርክ ... እና ሰሎሜ እሼ አለች ዕቅዱን ሁሉ? ደግሞስ በቀላሉ አመነችህ? ማለቱ በጣም ታስቸግርሃለች ጭራሽም አታናግርህም ብዬ ፈርቼ ነበር። አምላኬ ጸሎቴን ሰማኝ ማለት ነው። ግን እንዴት ነች?”

“በጣም ነው የተጉዳችው። ደግነቱ በቃ ትንሽ ብንቆይ ኖሮ ሁሉም ነገር ይበላሽ ነበር። በጊዜ ነው ነገሩን የደረሰበት። አሁን ደገና ትመስላለች። ከገባሁም በኋላ ከብሮም ደውሎ እንዳናገረችውና እንዳረጋጋችው ነው የነገረችኝ። ስለዚህ አሁን ደገና ናት ማለት ነው።” አለ ተንፈስ ብሎ።

“እኔ ግን የሰንክላር ጭንቅላት ከግምት በላይ ነው የሆነብኝ። ምናል ለጥሩ ነገር ብትጠቀምበት? አቧም እኮ ዛሬ ማታ ነው የምትገባው አይደል? ምን ልታደርግ አሰብክ መላኩ እስኪመጣ ታዲያ?” አለች አሁንም ግራ ገብቷት በማርቆስ ዕቅድ። የዕቅዱን ዝርዝር ለማንም ሙሉ ለሙሉ አልተናገረም።

“ምንም ... አላደርግም ከፈለግኸኝ አገኛታለሁ። ያው አዲስ ነገር ያቀደችው ካለም በቅርብ ርቀት እያየን ከቁጥጥር ውጪ እንዳይሆን መከታተል ነው። ሌላው ደግሞ ሰሎሜን ማገዝ። መላኩን ባለበት ነገሩን እንዳያውቅ መከላከል። የክብሮምን አፍ ሽብቦ ማቆየት... መሰለኝ... ሌላ አሳብ አለሽ...” አለ ዘና ብሎ።

“አረ ምንም ... እና ታዲያ እኔ ባገኛት ችግር አለው?... ምን እንዳደርግ ትፈልጋለህ?” አለች አሁንም ማርቆስን በመገረም እያየችው።

“ምንም ችግር የለም። ያው እንደ ድሮው ሁኚላት ... ምናልባት ሌላ

ያሰበቻቸው ነገሮችም ይኖሩ ይሆናል። አለ አይደል ላይክ ... አንቺንና እኔን ወይም መላኩን ማበጣበጥ። ከዚያ መላኩን ብቸኛ አድርጋ ስትጨርስ እሱን በጄ ማስገባት ምናምን... የሆነ ልብሽ የሚጠረጥረው ነገር ካለ ሳትንቁ ንግሪኝ...” አለ የመጨረሻዋን ጉርሻ እንደተለመደው ሊያገብርላት እጁን እየዘረጋ። ልትቀበለው እፏን ስትከፍት ጉርሻውን መልሶ ትሪው ላይ አድርጎ እየፈታታ። “አሁን ከባድ ጥንቃቄ የሚጠይቅ ሥራ ስለሆነ የሰጠህሽ ማንንም ማመን የለብሽም። መጀመሪያ እጄን ከያዘሽ በኋላ ጉርሻዋን አገላብጠሽ ማየት ... ከዛ ትክክለኛ ጉርሻ መሆኗን አረጋግጠሽ ነው መጉረስ ያለብሽ። ስንክሳር ይዛልሽ የምትመጣውን ጉርሻ ስለማታውቁ ጥንቃቄ ያስፈልጋል ነው ጠቅላላ ሐሳብ ... እኬይ...” ብሎ ከጉርሻው ውስጥ ያለውን የተጠቀለለ የኮባ ቅጠል አውጥቶ ሲያስተካክል በጥንቃቄ ስታየው ቆይታ ሊያገብርላት ሲል እጁን ይዛ ጉርሻውን ጉርሳ ጣቶቹን ላመል ያህል ስትነክሰው “ብራሾ ... አሁን አየሽ አንቺም ሴፍ ነሽ ... እኔም ትምህርቴን አግኝቻለሁ ... ታዲያ ያገብረሽን ሁሉ መንከስ ግን ጥሩ አይደለም።” ብሎ ነገሩን ገልብጦ ማቁን ለቀቀው እጁን እያስለቀቀ።

“አንተ ልጄ ታሪክህ ማለቂያ የለውም ... ገባኝ ገባኝ ... እኔ ምልህ ፊሰቱላ ሆስፒታል ልትጥለኝ ትችላለህ ባክህ?” አለች ከሰዓት በኋላ ለመግባት ስላሰበች።

“እንዴታ ... እኔም ብዙ ስብሰባ ሳይኖረኝ አይቀርም። የሰዎች የተከመረም ብዙ ሥራ አለ።” አለና ፈጠን ብለው ሒሳባቸውን ከፍለው ወጡ። ማርቆስ ሶፊያን ሆስፒታል ካደረሰ በኋላ በሥራ ተጠምዶ ነበር የዋለው። ማታ ላይ ከመላኩ ጋር ትንሽ አውርተውና ተማሥቀው ተለያዩ። ማርቆስ ምን ያህል እንደደከመው ያወቀው ያለውትሮው ጠዋት አራት ሰዓት ላይ ሲነቃ ነው። አረፋፍዶ ነበር ሥራም የገባው። ከዚያም ጥጋቡ ፈረደ በሚል ስም በከፈተው አዲስ ኢሜይል ለከብሮም አብዮር መልእክት ጻፈለት።

“እኔ እንደገና ደውዬ እስከማወራህ ድረስ አፍህን ከዘጋህ ሁሉም ነገር እንደፈለግኸው ያልቃል። አፍህን ማላቀቅ ከሞከርክ ግን የገነባኸው የደከምክበት ሁሉ ዐይንህ እያየ ይፈርሳል። ቲኤፍ” ብሎ ላክለት።

ስንክሳር እንደመጣች ነበር ለሰሎሚ የደወለችላት። በጣም ተዘጋጅታበት ስለነበር ምንም እንዳልሆነ ልታዋራት ችላለች። መቀሌ ልምጣ ስትላት ግን እሷን ተቀብሎ ማስተናገዱ ሐሳቡ ራሱ ስላቅለሽለሻት። “አይ እኔ ራሴ እመጣለሁ። እዚህ እኮ ሥራውም አለቀ በቃ። ያው አሜሪካም መሄጃዬ ደረሰ አይደል? ስለዚህ አንዳንድ ነገሮችን ማስተካከል ስላለብኝ ቶሎ እመጣለሁ። አሁን የጨነቀኝ ነገር የሶስና ጉዳይ ነው። ምን አድርጌያት እንደምሄድ። እጽፈዋለሁ ያልኩት መጽሐፍም ምንም አልተነካም። በቃ ሁሉም ነገር የተበላሸና ዝም ብዬ ዕድሜዬን ያቃጠልኩ ነው የመሰለኝ” ብላ ዝም አለች። አሁንም አንድ ቁጥር ተዋናይ

ሆናለች።

“አይምሰልሽ ሰሊ ... እንዳንቺ ዕድለኛ የለም። አረፍ ቤተ ሰብ፣ የሚወድሽ ዕራማ፣ ብሩህ ሕይወት ምን ትፈልጊያለሽ ከዚህ በላይ? መጽሐፉም ቢሆን የበለጠ እያሰብኸው በቆየሽ ቁጥር የተሻለ እንደሚሆን አትጠራጠራ። ሶሲም አንዴ አንቺና ክብርም ከተደላደላችሁ በኋላ ትወስዷታላችሁ። ዕድለኛ ናት እዚያም። ስለዚህ አትጨነቁ።” አለቻት የተለመደውን አዛኝ መሳይ ቅቤ አንጓች ምክሯን እያዘነበች።

“አይደል ... እንዲያው ይከብዳል ነገሩ ለማለት ያህል ነው። ግን ደግሞ በቃ እዚያ መመለሱም ትንሽ ሳይደብረኝ አልቀረም። አይ ኖው ክብርሽ ጥሩ ልጅ እንደሆነ ... ግን ከሱ ጋ መሆኔን ሳስበውም ጭንቅ ይለኛል። ገና በደንብ የወደድኩትም አልመሰለኝም ...። ጠዋት ላይ ደውሎ አግኝቻት ነበር ... ዕቃም ልኬልሻለሁ ብሎኝ ነበር” አለች አሁንም የስንክሳርን ምኞት እየመገበች። ድራማው ቢያስጠላትም ማርቆስ እንዳለው ምስማሩ በታው እስኪገባ ድረስ መጫወት ያለባት ዕዳዋ ነው።

“አይ ታያለሽ አሁን ካንድ ከሁለት ወር በኋላ ምንም ትዝ አይልሽም። እኛንም ትረሸናለሽ። እኔ የምልሽ ሶፊን አግኝተሻት ታቂያለሽ እንዴ? ምናልባት መላኩ ከሄደ በኋላ ብቸኛነቱ ሲያስቸግራት ልታገኝሽ ከፈለገች ብዬ ነው።” ብላ የሰለላ ጥያቄዋን ሰነዘረች።

“ኖ ... እኔም ሥራ አልፈታሁም ... ከሶንት ሥቃይ በኋላ ያገኘሁትን ሰላምና ዕረፍት ማደፍረስ አልችልም። እዚያው እንደ ፍጥርጥራቸው። ደግሞ ያው የሱ ጓደኛ ማርቆስ አለ አይደል። እሱ ሰው ማዝናናት ያውቅበታል። እሱ ያዝናናት።” አለች ደስ ይበላት ብላ መላኩንም በስሙ ሳትጠራ። በሆዱ ደግሞ ልክ ነሽ በሁለት ወር ጊዜ ውስጥ መፈጠራችሁንም መርሳት ነው የምፈልገው እያለች።

“አይደል ... እኔ ኮ ግን እዚያ ልጅ አላምናትም። ያው ታሪኳን ታውቂያለሽ። መላኩ ደግሞ በሌለበት ከዚህኛውም ጋር ትዛለል ይሆናል። ማን ያውቃል!” ስትላት ሰሎሚ ሳታስበው ግልፍ አላትና።

“ኖ ኖ ... ማርቆስን እንኳ አንቺ አታውቂውም። ሃይማኖተኛ፣ ጥንቁቅና አደራ የሚያውቅ ሰው ነው። ጓደኛውንም እንደዚህ ዐይነት ነገር ውስጥ ገብቶ ሲቀላውጥ ዝም ማለቱ ገርሞኛል። እሱ ግን እንዲህ የሚያደርግ አይመስለኝም።” አለች ሳታስበው ማርቆስን መከላከል ለራሷም እየገረማት። የስንክሳርም ክፋት ልኩ ከመጠን እያለፈባት።

“አይደል ... እኔ እንዲያው ቀልቤ ብዙም ስላወደደው ይሆናል። በቃ ካለእኔ አዋቂ የለም የሚል ጠብራራ ነጋዴ ይመስለኛል።” ስትል፤ “እኔንጃ እንደዚያ

አይቼው አላውቅም።” አለች አሁንም ማርቆስን በማስመሰልም ቢሆን መንቀፋን እምቢ ብላ። ሶለንን የነካችባት ዐይነት ስሜት እየተሰማት።

“በይ ስንኪ... ያው ነገ ወይ ከነገወዲያ እገባለሁ... እዚያው እንተያያለን። ዌል ካም ሲሰቱ... እስካይሽ ቸኩያለሁ...” አለች አሁንም ማርቆስ እንዳላት ልክ ፊልም እንደሚሠራ ሰው ትወናዋን እያቀላጠፈች። ማርቆስ መጨረሻ ላይ ‘በቃ አሁን አንቺ አይደለሽም... ጥሩ ፊልም እየሠራን እንዳለን እያሰብሽ... አክት አድርግ፣ የሰው ፊልም እንዳታበላሽ አደራ፣ ዳይሬክተሩ ደግሞ እኔ ነኝ’ ብሎ አሥቆአት ነበር።

ሌላው የሰንክሳር ዕቅድ ማርቆስን ምክር ፈላጊ መሰላ አግኝታ እዚያ እያለች መላኩ ስለሱ እንደነገራት በማድረግ በመካከላቸው እንዳንድ ክፉ ዘሮችን መዝራት ነበር።

ሰሎሜ ሥራዋን አስረከባ ከመቀሌ ቀደም ብላ ወዳዲሳባ መጣች። መላኩም ሊገባ ሦስት ቀን ነው የቀረው። በሰንክሳር ውሸትና በክብርም የትዳር ወጥመድ ተጠልፎ የነበረው ልቧ ከተቆለፈበት ወጥመድ ወጥቶ እንደገና መላኩን በመናፈቅ ገለላል። ብዙ ጊዜ አሜይል ልታደርግለት ተፈትና ነበር። ማርቆስ እንደነገራት ውስጥ ካልወጣሁ እያለ ግንፍል ግንፍል የሚለውን ስሜትና ናፍቆት ለመላኩ ደብዳቤ በመጻፍ እያከማቸች እየተወጣችው ነው። የድሮ ማንነቷም እየተመለሰ ነው። እቤትም አክሰቷና ያክሰቷ ባል፣ አያቷና ብርቁም ነገሩን ልብ ብለው ተገርመዋል። አክሰቷና አያቷ የመላኩን ነገር ሲያነሡበት እንደ ድሮው ባትቆጣም ስለሱ አሁን ማውራት እንደማትፈልግ ከሰተር ብላ ነግራቸዋለች። ስለ ክብርም ግን አንዳንድ ነገሮችን ደስ እያላት ልትነግራቸው ጀምራለች። አያቷ ነገሩን ሁሉ ስለማያውቁ አጋጣሚውን ባገኙ ቁጥር ይሞግቷት ይዘዋል። አክሰቷ ግን ከማርቆስ ጋር ጉዳዩን በከፊል ሰላውሩ ነገሩን እጅግም አላከረረችውም።

ሶፊያና ሰሎሜ ካልተገናኘን ብለው ስላስቸገሩት ምን አልባት ሰንክሳር አብረው ካየቻቸው ዕቅዱ ሁሉ እንዳይበላሽ መጠንቀቅ ፈልጓል። በሰሎሜ በኩል ሰንክሳር ከከተማ ውጪ እንደምትሆን ሰላወቀ፣ መላኩ ቅዳሜ ሊገባ ሐሙስ እንዲገናኙ አደረገ። ሶፊያ ጠዋቱን የደስታ መንደር በተባለው የፊስቲቫ ሆስፒታል መልሶ ማቋቋሚያ መንደር ስለነበረች ሰሎሜን እዚያ ይዞአት ሊሄድ ነው የተሰማውት። ለምሳ ከሆቴል አገልግል አሳስሮ ሰሎሜን ከቀጠረበት ቦታ ይዞ ከቀኑ ወደ ሰባት ሰዓት ላይ ደረሰ።

ሰሎሜና ሶፊያ ሲተያዩ እየተጨነቁ ነበር አንዳቸው ወደ ሌላው እንደ ልጅ የሮጡት። ምንም ማውራት ሳይችሉ ተቃቅፈው ሁለቱም መላቀስ ቀጠለ። ስሜቱን መቆጣጠር ያልቻለው ማርቆስ ትቶአቸው ወደ ትንሿ ኩሬ ሄዶ እሱም በራሱ ዓለም ደስታና ነዝን በተቀላቀለበት ድብልቅልቅ ስሜት ውስጥ ሆኖ ቆሞ

ቀረ። ለእነሱ አላሳየውም እንጂ እርሱም ኩሬ ለመሆን ባይበቃም ሳያስበው ጥቂት የእንባ ዘለላ አምልጦት ነበር። የማርቆስን መኖርንም ረስተው እጅ ለጅ ተያይዘው ብዙ ካወሩና ደጋግመው ተቃቅፈው ይቅርታ ከተጠያየቁ በኋላ ወሬያቸው እንደማያልቅ የገባው ማርቆስ፡-

“ሄሎ ገርልዝ ... በረኅብ ሞትን እኮ እኛ ... እስኪ የእንባ ከረጠታችሁ ከተቋጠረ ያፈሰሰውን እምባ እየጠጣን እንተካ። ለመጨው ዘመቻ ሰንክሳር እየበላን እንዘጋጅ እንጂ...” ብሎ እየሣቀ ወደነሱ ሲቀርብ፣ ሰው ማቀፍ የምትወደው ሰሎሜ በማርቆስም ላይ ጥምጥም ብላ፡-

“ማርክዬ አንተ ባትኖረኝ ኖሮ ምን ይውጠኝ ነበር።” ብላ አንገቱ ላይ ሳም ስታደርገው እንባውን በግድ ነው የመለሰው። አንገቱ ላይ የምትሰመው በጣም የሚወዳት ታላቅ እገቱ ብቻ ናት። ከዚያም ከግራና ቀኝ እጁን ትከሻቸው ላይ ጣል አድርጎ ወደ መቀመጫው ሄዱ። ያመጣውን ምግብ እየተሣጣቁና እየተጐራረሱ በሉ። የሶፊያ ጉርሻ ‘ቅርጽ’ የለሽ አብስትራክት ሥዕል ነው’ እያሉ ሲሥቁባት እሷም ማጉረሷን አታቆም! የማርቆስን ሽሚዝ ወጥ በወጥ አደረገችበት።

“አንቺ ልጅ በቃ ሽሚዜን የሥዕል ሽራሽ አደረግሽው አይደል... እሺ አሁን እንደገና እቤት መሄድ ሊኖርብኝ ነው...” ብሎ እየቀለደ የጠቀለላትን ጉርሻ ሊያጐርሳት ጠጋ አድርጎ አፏን ስትከፍት ... “አሁ ይቺ በጣም ጥሩ ጉርሻ ስለሆነች ለነጋዴ እንጂ ለሠዓሊ አትሆንም” ብሎ ሲጐርሳት

“አንተ... ጨካኝ ... እንኪ ልጄ ...” ብላ ሰሎሜ ለራሷ ያዘጋጀችውን ጉርሻ ለሶፊያ አጐረሰቻት። እሷም እየሣቀች ብድሯን ለመመለስ የተሻለ የጉርሻ ጥቅል አዘጋጅታ ለሱ አስመስላ ለሰሎሜ ለማጉረስ ሞክራ ወደሱ ጠጋ ስታደርግ፣ እጇን አፈፍ አድርጎ ለመጉረስ ሲሞክር ... ያሳስበችውን ተንኩል ስለ ሠራ ...

“እጅ መያዝ አይቻልም ... ልቀቀኝ አለዚያ ልለቀው ነው ሱሬህ ላይ ...” ብላ ሣቋን ስትለቀው... በፍጥነት በሌላኛው እጇ ጉርሻውን አፈፍ አድርጎ አፉ ውስጥ አስጨመራት።

ምሳቸውን ጨርሰው እነሱን እዚያው እንዲያወሩ ትቶአቸው፣ እሱ ቀጠሮ ስለነበረው ካሥራ አንድ ሰዓት በኋላ መጥቶ ሊወስዳቸው ነግሮአቸው ሄደ። እነሱም ከተለያዩ ጀምሮ የሆነ ያልሆነውን፣ ትንሹን ትልቁን ሲያወሩ ቆዩ። ሶፊያ መቂ ሰላሉት ስለ መላኩ ቤተሰቦች በሰፊው አጫወተቻት። እዚያ ባገኘቻቸው ደስ በሚሉ አንዲት ሴት ተነሣሣታ ‘ንቅሳቱ’ በሚል ርእስ ‘አክብሮት ለሴቶች’ በሚል ዐላማ እያዘጋጀች ሰላለው የሥዕል ኤግዚብሽንም አጫወተቻት። በዚህም ላይ ለሶለን እና ለአባቷ መታሰቢያ ‘የሶለን ማስታወሻ’ የሚልና ‘አባቱ - የሴትነቱ ክብር’ በሚል ርእስ በኤግዚብሽኑ ውስጥ የምትጨምረው የወንዶችን በጎ ድርሻ የሚያሳይ ሥራም

አክሎ ለማሳየት እንዳለበት አሜውታቸው። ቀጥሎም ስለ ስንክሳርና ስለ ክብሮም ጉዳይ የሆነውን ከመጀመሪያ ጀምሮ ሁለቱም በየራሳቸው የደረሰውን ሲሜውቱ ቆዩ።

“ወይኔ ግን ... እንዲያው ግን ውሸትን አምኖ ከመኖር ከበረዶ በቀዘቀዘ ጨለማ ቤት ውስጥ ምግብ ሳትበዩ ውሸሽ ብትገረፈ ይሻላል...” አለች ሠንሊዋ ሶፊያ።

“ኤግዛክትሊ እንደዚያ ነበር ሲሰማኝ የነበረው... እም -ም-ም... አለ አይደል ... በቃ እንደዚያ ነበር ሲሰማኝ የነበረው ይሄንን ሁሉ ወራት ... ነገር ግን እንዳቺ ልገልጸው አልችልም ነበር ... ደግሞ ውሸት ሲገዛኝ እውነት መስሎ ስለሆነ ... ነጻነት ከህልም የራቀ ነው የሚሆንብሽ...” አለች ሰሎሜም በአገላለጽ በመገረም ብርዕዋን አውጥታ እየጸፈችው።

“ታውቂያለሽ ... ከሁሉም የሚከብደኝ እውነተኛ ጨለማን መሣል ነው ... ለመሣል የግድ ትንሽም ቢሆን ብርሃን ያስፈልግሃል ... ሁሉም ነገር ጥቁር ይሆናል ... ምንም የሚታይ ነገር የለም... አይገርምም... ውሸትም እንደዚያው ነው እኮ! ቢያንስ ውሸት መሆኑን እንኳ ለማወቅ ትንሽ እውነት ያስፈልግሃል ... ነጻ ለመውጣት ግን ትልቅ እውነት ያስፈልጋል ... እውነት እኮ አንድም ብርሃን ነው ... ደግሞም ሙቀት ... ከፈለግሽ እውነትን ልሣልልሽ ... እውነት በቃላት ልትገለጽ የማትችል ውበትን፣ ርቀትንና ምጥቀትን የተሞላች ምስጢር ናትና ... ለምትሥዩው ሥዕል ድንበሩ የምናብሽ አድማስ ብቻ ነው” አለች በሐሳብ እየተመሰጠች።

“ለዚህም ይመስለኛል እኮ መጽሐፍ ቅዱስ ... ‘እውነትን ግዛ አትሸጣትም፤ ጥበብን፣ ተግላጽን ማስተዋልንም’ የሚለው ... አይደል?” ... አለችና ሰሎሜም ዝም አለች።

እየዞሩ ግቢውን ሲያዩ ቆዩና ካፈው አካባቢ ከትንሿ ኩሬ አጠገብ ቁጭ ብለው የማያልቀውን የወሬ ድር ሲመዙ ማርቆስ ደረሰ። “ማታ ላይ የበዝነሽ ቀጠሮ ራት ስለነበረው ዘንጦ ነው የመጣው።

“ሄይ ምንድነው ነገሩ ... ለጂ ኪው... መጽሐት መሥራት ጀመርክ እንዴ? እንዴት እዚህ ደረስክ ልጄ ሳትጠለፍ ... እኛ አምነን ልጆችን ብቻህን አንለቅም” አለች ሰሎሜ እየማቀች።

“አሁን ነበር ያንን ወጥ መቀባት...” ብላ እጇን እያየች ጠጋ ስትለው ሶፊያ፤ “እረ እዚያው... ምን ዐይነት የሥራ ቀጠሮ እንዳለኝ ስለማታውቁ ነው...” ብሎ እጁን አንሥቶ ራቅ ብለው እንዲቆሙ ለማድረግ ሲሞክር፤ ሁለቱም ከግራና ከቀኝ

ተጠመጠሙበት። የተቀባው ሸቶ የሁለቱንም አፍንጫ አናውዞት ኖሮ... እኩል፤ “ሸቶው ...” አሉና ተያይተው ማቁ። ሴቶች የሽታ ስሜታቸው በከፍተኛ ደረጃ የደረጀ ነው ይባላል። ማርቆስ ደግሞ በአለባበስና በሸቶ አንድ ቁጥር ነው። እየተሣግቁና እየተረቡት፤ ሁለቱንም በየቤታቸው አድርሶ ወደ ቀጠሮው ሄደ።

ቅዳሜ ማታ መላኩን የተቀበሉት ማርቆስና ሶፊያ ሲሆኑ ሁለቱም ከመቼውም ይልቅ እየተፍለቀሉቱ ነበር። ጥሩ እራት ማርቆስ ቤት ከበሉ በኋላ ተጨዋውተው ሶፊያን ቤቷ አድርሰዋት ማርቆስ ቤት ለማደር ተመለሱ። ከተለያዩበት ጊዜ ጀምሮ ስለተከሠቱ ነገሮች፤ ስለ ሥራውና ስለነመዐህ የሥራ ግሥጋሜ እየነገረው ቆዩ። ከዚያም በጣም እየመሸ ስለነበር ሌላ ጉዳይ ሳያነሳበት ነገረጅም ቀን ሊኖርህ ስለሚችል አሁን ተኛ ብሎት ተኛ። መላኩ አሁንም የበለጠ የከላና የተጐሳቆለ ይመስላል። በዛ ላይ ፀጉሩን ያለወትሮው አሳጥሮ ተቆርጦት ቁመቱን አሳንሶበታል። ያን የሌላ ዘመን ሰው የሚያስመስለውን የፈላስፋ ለዛውንም ቀንሶበታል። መነጽሩን ቀይሮአል፤ አዲሱ መነጽር በጣም አጥልቆ አሳቢና የተወሳሰበ ዘመናዊ ገጽታን ጨምሮለታል።

ሳንዴያን ከስንክሳር ጋር የሆነውን ነገር እንዴት ለማርቆስ እንደሚነግረውና ስንክሳርም በሕይወቱ ውስጥ እያገኘች ያለውን ቦታ እንዴት እንደሚያስረዳው መላኩ ተጨንቆአል። ከዚያም ያለውን ጓደኝነት የተወሰነ ዕድል ሰጥቶት ሊገፋበት አስቧል። በተለይ እዚህ አገር እመለሳለሁ ካለችው ጊዜ ጀምሮ ነገሩን በጣም ሲያስብበት ቆይቶአል። ማርቆስ ደግሞ በምንም ዐይነት ተአምር ሊሰማማና ሊግባቡ እንደማይችሉ ገብቶታል። ደግሞ ስለሱና ስለ ሰሎሜ የጠየቀው ጥያቄና የስንክሳር ሚና ሊኖርበት ይችላል የሚለው ሐሳብ በተወሰነ መጠን ከንክፍታል። በተለይ አውሮፕላን ውስጥ ነገሩን ብዙ አስቦበት ከሰሎሜ ጋር አንድም ቀን ነገሩን በሥርዐት እንዳላወሩትና በዚያ ግለሰብ ምን እየተካሄደ እንዳለ እንኳ አለማወቁ ለመጀመሪያ ጊዜ ነው የተከሠተለት። በሌላ በኩል ግን ያለው መረጃ ከበቂ በላይ መስሎ ነው የታየው። የስንክሳርም ከሱ ሥር አለመጥፋትና ነገሩ ሁሉ ከዚያ መምጣት ጋር መያያዝ፤ ጥርጣሬ ሊዘራበት ሲል ነገሩን ከላይ ላይ አራግፎ ይጥለዋል። አሁንም ይሄንን እያሰበ ደክሞት ኖሮ እንቅልፍ መጥቶ ገላገለው።

ጠዋት ላይ በሌሊት ስለነቃ በማርቆስ የቤት ቢሮ ውስጥ መጽሐፍ ቅዱስን ካነበበ በኋላ፤ ረዘም ላለ ሰዓት ተንበርክኮ ሲጸልይ ቆየ። አሁንም ከስንክሳር ጋር ያለው ጉዳይ ዕረፍት አልሰጠውም። ከጸሎት ሲነሣ ደግሞ ላጥቶቹን ከፍቶ ያልተመለሱ አሜሎቹን መመላለስ ጀመረ። እሱ ይህንን ሲያደርግ ማርቆስ ደግሞ ቁርስ ሲሠራራ ቆየ። ሠራተኛው በፈቃድ ቤተ ሰቦጃ ጋ ሄዳለች። ቁርሱ ሲደርስ በሩን ከፈት አድርጎ።

“ፈላስፋው ዘመዴ ቁርስ ስለደረሰ ወደ መመገቢያ መድረኩ እንዲመጡ በትሕትና ይለመናሉ...” ብሎ ማቅ ሲል

“እርሶ ያበሰሉትን እንኳን ከመድረኩ ከተራራ ላይም ቢሆን ወጥተን እንበላለን... ሚስተር ሮክፊለር...” ብሎ እሱም እየቀለደ ወደ መታጠቢያ ቤት ሄዶ ተጣጥቦ ወደ ጠረጴዛው ሲቀርብ በማርቆስ የጅሥራ ተደንቆ...:-

“አንተን ያገባች ወይ የታደለች ናት ወይ የፈረደባት... ሙያ ቢሷን ሰጥቶህ እንዲገባለህ እሷንም እንዲያሳርፋት እጸልያለሁ” ብሎ ሲቀልድ:-

“ለምን ሙያ ቢሷ?” አለ ማርቆስም ቀልዱ የገባው ቢሆንም:-

“ሙያ እንዳይባክን ነዋ... ጌታው... በጠፋ ሙያ...” አለና ሣቅ ብሎ “እንዴት ነው ሶፊ... ሙያ?” ሲለው:-

“አ...ን...ተ ሰውዬ... ሶፊን ደግሞ አዘህ ምን አመጣት ...? አንተና መዐዘ ችግራችሁ ምንድነው? ተነጋግራችኋል እንዴ?” አለ ፈገግ እንዳለ:-

“እርሶ በፍጹም ጋሽ ሮክፊለርዬ ... እሷም እንደዚያ አለችህ እንዴ?” አለ መላኩ እሱም ገርሞት መዐዛ እንደዚያ ማለቷ:-

“እሷ ልጅ እኮ የዋዛ አይደለችም... አንዳንዴ እኮ ጣል የምታደርገው ነገር። ደግሞ ሥራዋ እንዴት ጥሩ እንደሆነላት... ነገረችህ አይደል አሁን ደግሞ አዳዲስ ሥራዎችም እየጀመረች ነው። ነፍሴ እኮ ናት። በቃ ግልጽና ለሰው ጥሩ የምታስብ... እና በቀደም ... ምን እንዳለች ታውቃለህ? አንተና ሶፊያ ... አስብበት ምናምን ብላ... በሣቅ ገደለችኝ... ከዚያ በኋላ ነገሩን ከእለምሮዬ ላወጣው አልቻልኩም... ነው የምልህ” አለ ቡናውን እየቀዳ:-

“እኔ ነግራለሁ ... ጎ ፎር ኢት ... ልጅቷ ከሚሊዮን አንድ የሚባል ዐይነት ናት... ደግሞ እግዚር የማርታን ሊክስህም ሊሆን ይችላል ... እኔ ባሥር ጣቴ ነው የምፈርመው ...” አለ መላኩ ሶፊያን ብዙም ባያውቃትም የሚያውቃትን ያህል ያለው ዕውቀቱ መተማመን ፈጥሮበት:-

“እስኪ ይታሰብበታል። ሄይ አሁን እሱን እንተወውና በጣም በጣም አስፈላጊ የሆነ ግን ምናልባት ያልጠበቅኸው ዜና አለ። ዝግጁ ስትሆን ንገረኝ።” አለው ፈገግታው ሳይደበዝዝ:-

“ምን ተገኘ... ይሄው አለሁ ... በበላ አቅሜ እችለዋለሁ!” አለ አሁንም የተለመደው የማርቆስ ቀልድ መስሎት:-

“እኔይ ... ምንም ያልጠበቅኸው ነገር ስለሚሆን አትደንግጥ ... ግን ጥሩ ዜና ስለሆነ ... ምንም አይደለም ... መደንገጥም ይፈቀዳል...” አለ እጁን እያሻሸ እሳት አጠገብ እንዳለ የበረደው ሰው:-

“በናትህ ማርክ ... አታድከመኝ ... ምንድነው?... ሶፊን ጠየቅኋት እንዳትለኝ...” አለ ጆሮው ቆሞ:-

“እይ መሴ ደስ ትለኛለህ እኮ! ... ሰላንተ ነው ... ስለኔ አይደለም።” ሲለው “ዊራሽ ግራ ገባው”

“ስለእኔ...? ምን ልታመጣ ነው ደግሞ? አ-ን-ተ ... ድሬዳዋ እንዳትለኝ... አቶ ሀሰን ተገኙ እንዳትለኝ... እሱ ነው?” አለና ወሬውን ለመስማት አቆበቀበ:-

“ቆይ እንጂ እሱም በጊዜው ይሆናል። ይሄ ግን ከዚያ በላይ አጣዳፊ ጉዳይ ነው። ትዝ ይልሃል ባለፈው ሳምንት ስደውልልህና ስጠይቅህ ሰላንተና ስለ ሰሎሚ ጉዳይ...”

“ያ... ምን ተገኘ?... ምን አዲስ ነገር አለ ታዲያ?” አለ ስሜቱ ባንዴ እየቀዘቀዘና ወደ ጓላው እንደ መደገፍ ብሎ:-

“ነገሮች ሁሉ አንተ እንዳሰብከው። ሰሎሚም እንዳሰበችው አይደለም። ሁሉም ነገር ማንኛችንም ካሰብነው ውጪ ነው። የማይታመን ድራማ እየተወራ ነው። እኛ እዚህ ተኝተን...” አለና የፈላውን ቡና ለማምጣት ሲነሣ መላኩም እየተከተለው:-

“ምንድን ነው የምታወራው? የምን ድራማ ነው? በናትህ የሞተ ነገር አትቆስቁስ ማርክ።” አለ ሁሉም በሚጠጣባት ስኒ ውስጥ አንድ ማንኪያ ስኳር እየጨመረ:-

“ባዊሩ ላንተም ለሰሎሚም የተሳሳተ መረጃን እንደፈራነው ስትመግብ የነበረችው ስንክሳር ናት።” ብሎ የራሱን ቡና እየቀዳ ምን እንደሚል እየጠበቀ ቀና ብሎ አየው:-

“ማርክ ነገሩ ከተሳሳተ መረጃ ያለፈ የተጨበጠ ማስረጃ ያለው ነገር መሆኑን እኮ ነግራለሁ... ዝም ብሎ ወሬ ከሆነ በናትህ ቡናዬን ልጠጣበት፤ ቀኔንም አታበላሽብኝ” አለ ሰልቶት እንደማለት ብሎ ቡናውን ይዞ ወደ መስኮቱ የመሸሸ ያህል እየሄደ:-

“እንግዲያውስ ለማኝ። ተራ ወሬም ከሆነ ከጨረሰኩ በኋላ ትወስናለሁ። እምም... ሰሎሚን አንተ ከሶፊ ጋር በፍቅር እንዳበድክና ለእሷ ከእንትነት ያልፈ ፍቅር እንደሌለህ ነግራ አላምናታለች። ቆይ ከዚያ በፊት እንድያውም ... ትዝ ይልሃል ለሰሎሚ የጻፍክላት የፍቅር ደብዳቤና ካርድ...”

“አዎ ... ምን ... ከሻንጣቅ ጋር የጠፋው... ማለት ነው?”

“ደብዳቤው አልጠፋም ... ደብዳቤውን ከፍታ አንብባው ... እሷ ጋር ካቆየችው በኋላ ... ለረጅም ጊዜ ሰሎሚን ካላገባሽኝ እያለ የሚነዘንዛትን የወንድሟን

ጓደኛ ደክተር ከብሮምን ለማሳመን ተጠቀመችበት። እሱ ለሰሎሚ ያለውን ፍቅርና እዚያ ሆስፒታል ወንድሟ እያለም ያው ከሥሯ ስለማይጠፋ ... ትንሽ ተቀራርበው ነበር። ደብዳቤውን አሳይታው አንተን ከፊ ሕይወት ካላስወጡ ሰሎሚን የሰ ማድረግ የማይታሰብ መሆኑን ነግራው በተሰማመት መሠረት እፅም አንተን የፆ ለማድረግ አብረው እንዲሠሩ ተሰማሙ።”

“ሊሆን አይችልም... ፈጠራ ነው... አሪፍ ፈጠራ ነው። እሺ ሌላው ይቅር የቀለበቱ እና የመሳሳሙስ ፎቶ... ሰሎሚ ተኝታ በእንቅልፍ ልቧ የተፈጸመ ወይም አንተ እንዳልከው ፎቶ ሾፕ ነው ልትለኝ ነው?” አለ መላኩ ትንሽ እየሠረበትና አሁንም ከፍሉ ውስጥ ዞር ዞር ብሎ እንደገና ወንበሩ ሜፍ ላይ እንደነገሩ እየተቀመጠ።

“ምን መሰለህ ያንተ ስንክሳር የጠነሰሰችው ሜራ ... ለሰሎሚ ልደት ከብሮም ራት ሰሎሚ በጣም የምትወደው ጀልባ ላይ እንዲጋብዛት ... አስቀድሞ ነግሯቸው ፎቶ እንዲያነሡት ... አስተናጋጆቹን ካዘጋጀ በኋላ ... የልደት ኬኩን ቆርሳ ቀና ስትል ተንበርክክ ... ቀለበት ሲያቀረብላት ግራ ገብቶአት ዞረባት ... ተርበትብታ ተቀብላው ገና ትንፋሷን ሳትሰበስብ ... ሰዉ እየተንጫጫ እያለ ...ከንፈሩን ከንፈሯ ላይ አተመው... እፅ ቀለቡን ወዲያው በማግስቱ ነው የመለሰችለት። ከዚያ በኋላ ተኳርፈው ሳይነጋገሩ ተጣልተው ቆዩ ...እሱ ግን ፎቶውን የዚያኑ ለታ ማታ ለሰንኪ ላከላት... እፅም ፎቶውን እንዳገኘች ወደ ኢትዮጵያ መጣች... ሌላው የምታውቀው ታሪክ ይመስለኛል... እዚህ የመጣው በስንክሳር መካሪነት ... ይቅርታ ለመጠየቅና በሁለቱ መካከል ያለው ግንኙነት እውነት መሆኑን በማያዳግም ሁኔታ አንተን የበለጠ ለማሳመን ነው... እግረ መንገዱን ግን እሱም ቀናው። ይቅርታ ብቻ ሳይሆን ልክ ያንተ ልብ ለስንክሳር እየለሰለሰ እንደ መጣ የፊንም ልብ ማለላለስና ማሰኩበልል ሞክሮ ነበር ...አሁንስ ፈጠራ ነው?” አለና ከያዘው በኋላ ሁለቱ ፋት አለ።

መላኩ ድንግርግር ብሎት የሚለውንና እሱ ያላለውንም ከጭንቅላቱ የሚፈልቀውን ጫጫታ ይሰማል። እንደ መርማሪ ፖሊስ የጥያቄ አጀንዳውን ሲያወርድ፤ ማርቆስም በደንብ ተሰናድቶበት ስለነበር ሁሉንም አስረዳው። ቀጥሎም የቀዳሙን ከክብሮም ጋር ያደረጉትን የስልክ ውይይት ሲያሰማው የሚለው ጠፋው። ወዲያውኑ ያላቸውን ዕቅድ እንዲገባው አድርጎ ሲነገረው፤ መላኩ ደንዝዞ ማሰብም ተሰኖት ትንሽ ቆዩ። አሁንም ነገሩን ለማመንና ለመቀበል ከአእምሮው በላይ ቢሆንበትም፤ ስንክሳር ይህንን ለማድረግ እንደማትመለስና እንዴት እንደ ተጫውተችበት በተለይ የሳንዲያጎው ምሽት ትዝ ሲለው ውስጡ በንዴት ጠፈ...።

“መሌ አሁን ረጋ በል ... ሁሉንም በትክክለኛ መንገድ ነው የምናደርገው።” ሲል።

“ማርክ ምንም ... ምንም ትክክለኛ ነገር የለም ... ምኑ ነው ትክክለ ...

ለተሳሳተ ነገር ትክክለኛ መንገድ የለውም ... እ ማይ ... ጋድ... እንደ አሻንጉሊት ነው እኮ የተጫወተችብኝ! ... ጋድ...” እያለ ራሱን ጠረጴዛው ላይ መምታት ቀጠለ... “እሺ ሰሎሚ ምን አለች...በናትህ ...? ጋድ ...” ብሎ የማርቆስን መልስ ሳይጠብቅ የራሱን ኑዛይ ጀመረ።

“አይገርምህም! ... እኔ ደግሞ እኮ እንዴት ልንገርህ እያልኩ ሰጪነት... እዚያ እኮ ደግ፣ ቸርና ቅድስት ሆና አቤት እንክብካቤዋ! ደግሞ ላስ ሼጋስ የሄድንም ጊዜ... my God ... ታውቃለህ እንደ ሳምኳት ... ደግሞ እኮ ... እኔ ሳልሆን እንደዚህ ማድረግ የለብንም ብላ መሳሳማችንን አስቁማ ወደ ክፍሏ የሄደችው እርፏ ናት... I don't believe this ... በምን ዐይነት የኅሊና አርጨሜ እንደጠበጠበችኝ ስለማታውቅ እኮ ነው! እኔ ደግሞ ... ወይኔ ... መላኩ” ብሎ ለራሱ የሚያወራ ይመስል የተዘበራረቀ ኑዛይውን መጨረስ አቃተው። አሁንም መሳሳማቸውን ያስቆመችው እፅ መሆኗን ሲያስብ በተለይ ምን ዐይነት አደገኛ ልጅ እንደሆነች ማሰብም ቀፈፈው። ማርቆስም ቁርስ የበለበትን ዕቃ እያነሣግ ነገሩን እንዲያስብበት ትንሽ ጊዜ ሰጠው። ወደ መስኮቱ ሄዶ እጁን እንዴ ራሱ ላይ፤ እንዴ ደግሞ ወገቡን ይዞ ሲያጉተመትም ቆይቶ መጣና

“እሺ እና አሁን ምን ይሁን ነው የምትለው?... ይሄ ጥንቃቄ ምናምን የምትለው አይገባኝም ... ማለቴ ይሄ ሁሉ መጠበብና መጨነቅ ምንድነው? ... አንተ ደግሞ ይሄን ሁሉ ከየት ነው ያመጣኸው... ሆ-ሆ-ሆ ...! ሰውዬውን ከላሊት ... መቶ ሺህ ዶላር ምናምን የምትለው ... ደግሞ ...ደግሞ ምን ዐይነት መኪና እንደሚነዳ እንዴት ዐወቅህ ...?” አለ የማርቆስም ሥራ እየገረመው አሁንም ያለወትሮው ንግግሩም ሐሳቡም እንደ ተዘበራረቀበት።

“መጀመሪያ ነገሩን ለሰሎሚ ነግሬአት ከተረጋጋች በኋላ ዕቅዴን ባጭሩ ነገርኳት፤ ስለዚህ የምፈልገውን ዝርዝር መረጃ ሁሉ ከፊ ወሰድኩ... እሱ ምንም የሚያውቅበት መንገድ የለም... ሰሎሚ የዚህ ዕቅድ አካል ትሆናለች ብሎ። ስንክሳርንም እንዳያዋራት ... እፅ በረራ ላይ በሆነችበት ሰዓት ነበር የደውልኩለት... ስለዚህ ዕቅዳቸው ጭንቅላት የሌለው አካል ሆኖ ነበር ማለት ነው በዚያ ቅጽበት” አለ።

“ጂሰስ! ...አንተ ... አንተ ራስህ ስንክሳር ሆነህ የለም እንዴ?... ተወው ብቻ... እና ሰሎሚ ምን አለች...? የምታናግረኝ ይመስልሃል ...? ቆይ እፅ ምን ነክቷት ነው ይህንን ሁሉ ውሸት የምታምነው...? እንዴት እኔን ... አታምነኝም ...? እንዴት መላኩ ይህንን ያደርጋል ብላ ታምናለች?” ሲል...

“መሌ ያንተ ይብላል እኮ... አንተስ እፅን መቼ አመንክት! ... መሳሙንም ቢሆን ያንተ ሳይብስ አይቀርም ... እንዲያውም ስንክሳር አስቁማህ ባይሆን ምን እንደሚሆን ማን ያውቃል? ሰሎሚማ እኔ ከልክያት ነው እንጂ ልታይህ እንዴት

እንደተንበረሰ። ልንግርህ አልችልም... ከዚህ በኋላ ራሳችሁ ነው የምትጨርሱት... ምሳ ላይ እቧን ታገኛታለህ ... እራት ደግሞ ሌላ ትልቅ ድግስ አለ ... ስለዚህ... ቀኑን ሙሉ ነው የዛሬው ግብግብ። ብሎ እንዲለባብስና እንዲዘጋጅ ነገረው።

መላኩ ሻወር ሊወስድና ሊለባብስ ወደ መኝታ ቤት ሂደ። ማርቆስም ነገሩን ለመላኩ እንደ ነገረውና ... አብረው እንደሚመጡ ለሶፊያ በስልክ ነግሮአት ከሶሎሚ ጋር እንዲጠብቁዋቸው ተቃጠሩ። ሰሎሚና ሶፊያ ቀድመዋቸው ነው ኩሪፍቱ ሪዞርት የደረሱት። ግቢው ውስጥ እየተሟሟ የቤቱን አሠራርና ዕቃዎችን እያዩ ሲጫወቱ ጊዜው ሳይታወቃቸው ነበር የሂደው። የደብረ ዘይት መንገድ ሁልጊዜም እሐድ ጠዋት ባይ ስለሆነ መላኩና ማርቆስም ቶሎ ደረሱ።

ወደ ሪዞርቱ ግቢ ሲገቡ የመላኩ ልብ አውጪኝ ከዚህ ጉድ የምትል ይመስል ሽቅብ ሽቅቡን ደረት ድለቃው ብሰባት ተቸግሮአል። አሁንም ብዙ ነገሮች ህልም ነው የመሰሉት። የጉዞው እንቅልፍ መዛባትና የሰማው ነገር ተደባልቀውበት እንደ አውሮፕላኑ እሱም በደመና ላይ የሚራመድ ያህል ነበር የሚሰማው። ሶፊያ በሐይቁ ዳርቻ እንዳሉ ለማርቆስ በስልክ ስለነገረችው ወደዚያው አመሩ። ሰሎሚ ደግሞ መላኩን ይዘውት እንደሚመጡ ባይነግሯትም ልቧ ሳይጠረጥር አልቀረም። ልክ ደረጃውን ወርደው ሳይጨርሱ በመጀመሪያ ሰሎሚ ነበረች ያየቻቸው። ጨሽቷን ለቀቀችው። ልቧ መላኩን ለማየት ተንሰፍሰፎ ስለነበር ሮጣ ላይ ላይ ተጠመጠመችበት። እሪ ብላ ማልቀስ ብቻ እንጂ ምንም የሚሰማ ቃልም ሊወጣት አልቻለም። ትኩስ እንባዋ ከቲሸርቱ አልፎ ሰውነቱ ላይ ሲሰማው እሱም የእንባው ቋት እንደፈነዳ ቧንቧ ገዢ ብሎ ወረደ። ልባቸው ብቻ ሳይሆን እንባቸውም ተቀላቅሎ ካርቱም ላይ ተገናኝተው የግብጽን በረሐ እያለሙ ወደ ሜዲትራኒያን እንደሚቀላቀሉት ነጭና ጥቁር የአባይ ወንዞች፣ ቃል በማይገልጸው ንጉደት መጠቁ። ከሁለቱም የፈሰሰው እንባ ለወራት በፍቅር ዕጦትና በውሸት አውሎ ነፋስ ምድረ በዳ የሆነውን ልባቸውን እያራሰ በፍቅር ፍሰት እያለማ። ለረጅም ሰዓት ተቃቅፈው ቃል የማይገልጸውን የነፍስ ቋንቋ በእንባና በመተቃቀፍ ሊገልጹት ሞክሩ። ዐይን ለዐይንም አልተያዩም ገና፣ ድፍረት ያጡ ይመስላል። ናፍቆትና ዕፍረት ሲቀላቀሉ ልብን የሚያጣብቅ፣ ዐይንን የሚያራርቅ ምትሃት ያላቸው ይመስላል። ማርቆስና ሶፊያም እነሰሎሚን እዚያው ትተዋቸው ወደ ላይ ወደ ካፌው ወጡ።

“አይ አም ሶ ሶሪ ሰሊ የኔ ቆንጆ” ብሎ ግንባሯ ላይ ያለውን ፀጉር ጨምሮ ሲሰማት እቧም አሁንም በእንባ በሞሉ ዐይኖቿ ቀና ብላ አይታው።

“እኔ ነኝ እንጂ ... የኔ ጌታ...” ብላ ከነቲሸርቱ ደረቱ ላይ ሳመችው። ከዚያ በኋላ ለሚቀጥሉት ደቂቃዎች በናፍቆትና ፍቅር ስከር ውስጥ ሆነው የተለዋወጡትን የፍቅር ድርድር ለመጻፍ የሸክሳስ፣ ጥቅር ካልሆነ ሌላው ባይሞክረው ይቀላል። በኩሪያቸው ያሉትን ሐይቅና ዛፋኑ ወፍና ደመናውንም ያዘመረና ያስጨፈረ

ነበር ቢባል ማጋነን አይሆንም። ከዚያ በኋላ ሰሎሚናና መላኩን ማላቀቅ ነፍሰና ሥጋን የማለያየት ያህል ሳይሆን አልቀረም። ማርቆስና ሶፊያም ተመልሰው ሲመጡ አሁንም ወሬያቸው ጦፎ እጅ ለእጅ ተያይዘው ቁጭ እንዳሉ ደርሱና።

“እናንተ ልጄ ከዚህ በኋላ ሳትበሉ ሃያ ቀንም መቆየት ትችላላችሁ። እኛ ግን ልንሞት ነው። እሺ አሁን ምሳ ትጋብዙናላችሁ ወይስ ... በረኃብ እንሙት...እ...ን...ዴ... ገና ኮ ቶሎ አዲሳባ ሄደን ርቸትና መድፍ ማስተኩስም አለብን። እዚህ አትጨርሱት...” አለ ማርቆስ።

“እህምም... እኔ አሁንም ማመን አልቻልኩም ... ቃል የለኝም ማርክዬ ...ምን ላርግህ” ብላ ተጠምጥማ አቀፈችው ሰሎሚ። የምታደርገውን ነው ያሳጣት። መላኩም ሰሜቱን መግለጽ ቢያስቸግረውም፣ ፊቱ ላይ ግን ያስታውቅበት ነበር። ምሳ ላይ በጁ የጉረሰ ይቀጣል የተባለ ይመስል ሁሉም በሌላ ሰው እጅ ነበር እስኪጠግብ የበላው። ከምሳ በኋላ ማርቆስ ውድ የሆነ ወይን እዘዘና ለጤናችን! ብሎ አስከፈተ። ግን እሱ ብቻ ነበር የተጉነጨለት። መላኩና ሰሎሚ ደግሞ ቺርሰ ብለው አንቦ ውሃቸውን መገንጨታቸውን ቀጠሉ። ሶፊያም ከሱስ ከወጣች ወዲህ አልኮሆልን ፈጽሞ አትቀምስም። መጠጣትና አለመጠታት በሚለው ጉዳይ ብዙ ጊዜ ማርቆስና መላኩ ተከራክረውበት አሁን ሁለቱም እንዱ የሌላውን አቋም አክብረው እየተተራረቡና እየተቃለዱ ይኖራሉ። ማርቆስ መላኩን ውሃ ልማት ብሎ ነው የሚጠራው፣ መላኩም ጠጅ ቀማሽ ይለዋል ከአንድ ብርጭቆ በላይ ስለማይጠጣ። ሶፊያ ደግሞ ምን ትባል ይሆን?

“እንግዲህ ይሄ ምዕራፍ በትክክል መቋጨት አለበት። ማስተር ስንክሳርም ዛሬ የሰራዊትን ፍሬ አይታ የማትረሳውን ትምህርት መማር አለባት፣ ሰው ከሆነች ትማራለች። ከብሮምንም በስልክ አቶ ጥጋቡ ደውለው ያናግሩታል። ስለዚህ መላኩና ሰሊ ቦሊ ሚጋ ማኩሽ ማታ አንድ ሰዓት ሻርፕ ዘንጣችሁ መገኘት ብቻ ነው የሚጠበቅባችሁ። እኔና ሶፊ ደግሞ ስንክሳርን ለራት ስለጋበዝናት እኔን እያወራን እንጠብቃችኋለን። ጥያቄ ካላችሁ እዚያው ማቅረብ ይቻላል። ማልቀስ፣ መሳደብና መቆጣት ግን በሕግ ያስቀጣል። ሰዓቱ መዘናና የለበትም። በሱ ጉዳይ ላይ ሰሊ ስላለች ሥጋት አይኖርም። ያቶ ሃሰን ልጅ እንዳያስረፍዷት እሺ? ግልጽ ነው?” ሲል ሁለቱም እየሳቁ መስማማታቸውን ገለጹ። ከዚያም ትንሽ ተጫውተው ወደ ዘጠኝ ሰዓት ቀን ላይ ተያይዘው ወጡ። ቦታ ተቀያይረው ሶፍያና ማርቆስ አብረው፣ መላኩና ሰሎሚ ደግሞ በቧ መኪና አንድ ላይ ጉዞ ወዳዲሳባ አቀኑ።

“ምነው ፀጉርህን መሊ?” አለች ፊቱን በጄ ነካ እያደረገች መኪናውን ስታስነግ።

“ነዘን ... ነዘን ... ልላጨው ሁሉ አስቤ ነበር?” አለ ድምፁን ያዘነ አስመስሎ።

“ሂድ ...ዛ ... አትሟዘዝ በናትህ ሲርየስ ስታይልህን ልትቀይር አስበህ

እንደሆነ... አይቻልም ... እኔ ጨበሬውን ገፈሬውን መላኩን ነው የምፈልገው..." ስትል...

"ዶክተሩ ሚሽቱን ሲቀመጥ እንኳን ፀጉራን አንገቱንስ ብቆረጥ ይፈረድብኛል?" አለ አሁንም እየሣቀ...::

"በቃ እንዴ መሟዘዝ ከጀመርክ አትቻልም... እና እኔም ልሟዘዛ። ጌቶች አሁን ሚስቶችን አስመልሰው የለም እንዴ? ፀጉሮትን ወደ ድሮው ቦታ ይመለሱልኛል!" አለች እሷም እንደሱ በቀልዱ እየተሳተፈች...::

"በጣም የሚገርም ነው ራሴን ግን በጣም ነው የታዘብኩት ... በቃ ይቺው ነች የማስብ አትሜ ማለት ነው። በናትሽ ተሜወተችብኝ እኮ... ማይ ጋድ...! ። በቃ እኮ እእምሮውን ከተቆጣጠርኸው ሰውን እንደ በግ ነው የምትነጃው። ነዱን እንጂ... እንደ በግ... ጋድ... ስለዚህ እኮ ይሄ የምታዩው ሰው ሁሉ፤ ወንዱም ሴቱም፤ የተማረውም ያልተማረውም፤ ሃይማኖተኛውም ዓለማዊውም ... ነጃና ተነጃ ነው ማለት ነው። እኛ ተማርን አወቅን ያልነው እንዲህ በቀላሉ ከተነዳን፤ ...ሊላውማ... አቤት መነዳት! ... እንዴት ያስጠላል ..." ብሎ ራሱን እያነቃነቀ በግራና በቀኝ መንገዱን የሞላውን ሰው ሁሉ በጁ አመለከታት። እውነት የራቀው ልቦና የውሸትን ድግስ ተስፋ አድርጎ ወደ ጥፋት ቁራ በራሱ ወጪ ተኬት ገዝቶ ይጓዛል።

ማከሽን የመረጠችው ሶፊያ ናት። ጸጥታ ስላለውም እና ሥዕሎቹንም ማየት ደስ ስለሚላት። የዛሬው ራት ግን በምትወደው ሥነ ጥበብ ውጤት መሃል መደረጉ ምን ዐይነት የማይረሳ ስሜት ሊፈጥርባት እንደሚችል ያስበችው አይመስልም። እሷና ማርቆስ አንድ ዐሥር ደቂቃ ቀድመው ስለነበር የደረሱት እየተዘዋወሩ ሥዕሎቹን እያዩ ቆዩ። የሷም የሥዕል ኤግዚብሽን ለመታየት ጥቂት ወራት ነው የቀረው፤ አሁንም በሥራ እንደተጠመደች ነው። የድብብቆሽ ጨዋታ የሚሟወቱ የሚመስሉ ሕፃናትን የሚያሳይ ሥዕል እየዩ ሲያወሩ የደረሰችው ስንክሳር ሳያስቡት ከጓላቸው።

"አኩኩሉ..." ስትል ከጓላቸው መምጣቷን አይቶ የነበረው ማርቆስ ዞር ብሎ።

"ነግቷል..." ብሎ ሲያፈጥባት እሷው ደንገጠችና እንደ ምንም ራሷን ሰብሰባ።

"አንተ ... አስደንገጥክኝ እኮ... ደግሞ አልነጋም ነው የሚባለው..." ስትለው።

" አስደንጋጭም እኮ መደንገጥ አለበት ... ደግሞ ከነጋ ነጋ እንጂ አልነጋም ለምን ይባላል..." ብሎ በቅኔ የልቡን ተናግሮ ለሰላምታ እጁን ዘረጋላት። በደማቁ ሰላምታ ተሰጣጥተውና ተሳስመው ወደ ወንበራቸው ሄዱ። ለጥቂት ደቂቃ የባጥ የቆጡን ማውራት ጀመሩ። ስንክሳርም በተለያየ አትሞላ ዳር ዳር እያለች ወሬ ለመለቃቀም የምታደርገውን ጥረት ማርቆስ ሰላወቀ በየዱ ውስጥ መግባቱ

አልቀረም። እሷ ደግሞ ዛሬ ስለ መላኩ ለመዝራት ያሰበችውን የተቀነባበረ ዘር እንዴት አድርጋ እንደ ቀልድ እንደምትጀምረው እያውጠነጠነች ነው።

"ባለፈው ቢዝነስ ለመጀመር አስቤ ነበር ብለሽኝ እኮ በዚያው ጠፋሽ። እዚያው ጀመርሽ እንዴ ቢዝነስ ወይስ እዚህም እያሰብሽ ነው?" አላት ቀለል አድርጎ ለመጀመር ስላሰበ።

"ምን ውክቢያ ሆኖ እኮ በጥድፊያ ሄድኩ። አሁን ግን የምር ነው የሆነ ነገር መጀመር አለብኝ። እዚያ መኖርም ሰልችቶኛል። እዚህ ለመኖር ነው እያሰብኩ ያለሁት። ለየት ያለ ቢዝነስ ብጀምር ደስ ይለኛል። አለ አይደል! ሰውም አገርም የሚጠቅም።" አለች የማርቆስን ፊት እያጠናች

"ም...ን ... ሰውና አገር የሚጐዳ ቢዝነስ አለ እንዴ?" አለ ማርቆስ ሶፊያን አየት እያደረገ።

"አይ አለ አይደል ... በጣም የሚጠቅም ማለቱ ነው። እዚህ የሌለ ወይም ሰዎች በደንብ የማይሰሩት ነገር። ገባህ ለማለት የፈለግሁት?" አለች።

"አይ እየቀለድኩ ነው ገብቶኛል። እኔ ምልሽ እንዴት ነበር አሜሪካ? አንቺ እኮ አልተቻልሽም መመላለስ ነው። የውሃ መንገድ አድርጎልኛል። ትቆያለሽ ወይስ ተሎ ትሄጃለሽ?" አለ እንዴት ወደ ፈለገው ሐሳብ እንደሚመጣ እያሰበ።

"እስኪ አያለጓ ... የምቆይ ይመስለኛል። ዳኔም እዚህ ብትሆኑኋልኝ እያለኝ ስለሆነ።" ብላ ሜኑውን አነግታች።

"እኔ ምልሽ ስንክሳር ...ይቅርታ ርዕስ በመቀየራ እዚያ መላኩን አገኝሽው በደንብ። እንዲያው ምንም ፍንጭ አላገኘሽም ...? ማለቱ አሁንም ስለ ሰሎሜ ሊያወራልሽ ወይም ምን እንደሆኑ ሊነግርሽ አልቻለም?" አለ ግራ እንደገባው ሆኖ።

"ለጥቂት ጊዜ አግኝቼው ነበር። ማራንም ከእርሱ ጋር አብረን ጠይቀናት ነበር። ግን ምንም ... ምን ልበልህ በቃ እኮ ነብር ነው የሚሆነው። ደግሞ ስልኬን አላነግልኝም አሁን እዚህ ከገባ በጓላ። ተገናኝቼው እንዴ?" አለች ዐይኔን ግንባር ያርገው ብላ።

"አዎን እኔ አይደለሁ የተቀበልኩት... ደከሞት ነበር መሰለኝ... እንደገባ ነው የተኛው። መውጣት አልፈለገም መሰል። ሰሎሜስ ምንም ነገር ልታወራሽ አልፈቀደችም አሁንም?" አለ ሌላ ዕድል እየሰጣት የቀልዱን።

"እሷም ብላለች። አግኝተሃት አታውቅም አንተ? አሁንም እንደ ዘጋችህ ነው?... እኔንማ በቃ ጓደኝነታችንም ይቋረጣል ስለሱ ካነግሽብኝ ስላለችኝ ከናካቱው ትቺዋለሁ ይለፍላት ብዬ።" አለችና የሱን መልስ መጠበቅ ስትጀምር።

“ያው እንዳልኩሽ ነው እኔንማ ከመላኩ ጋራ ሳትፈርጃኝ አይቀርም። ከኛ ይልቅ አንቺ ሳትሻይ አትቀሪም፤ ያው የሁለቱም ዓደኛ ስለሆንክ። እኔ እኮ ግራ ግብት ነው ያለኝ፤ ግን ምን ይመስልሃል ችግራቸው?” አለ አስተናጋጁ ያመጣላቸውን መጠጥ አስቀምጦ ሁሉም የመረጡትን ምግብ እያዘዙ። አሁን ለአንድ ሀሥር ጉዳይ ሆኖአል። ጠዋት ለከብሮም በጸፈለት ኢሜይል ላይ ለአንድ ዐምስት ጉዳይ ስለሚደውልለት እንዲጠብቀው አስጠንቅቆታል።

“እኔንጃ ማርቆስዬ... አንተ ያልተረዳሽውን እኔ እንዴት አውቃለሁ። ይቅርታ ሶፊ እኛ መድረኩን ተቆጣጠርነው አይደል?” ብላ ሐሳቡን ለመቀየር ሞክረች። ነገሩ እሷ ባልፈለገችበት አቅጣጫ እየሄደ ስለሆነ አልተመቻችም። አስተናጋጁ ትእዛዙን ተቀብሎ ሲሄድ ድንገት

“እኔ ምልሽ ሳን ዴየን ሆናችሁም ምንም የነገረሽ የለም? ማለቱ ቅዳሚ ማታ? ጥሩ ጊዜ እንደነበራችሁ ነገሮችል መሌ” ብሎ ፈገግ ሲል፤ መብረቅ እንደመታው ሰው ጆሮዋን ማመን አቅቷት፡-

“የምን ሳን ዴየን? ማን... ስለምን ...? ምንድነው የሚነግረኝ” አለች መርበትበቷ የሰንክሳርነቷን አእምሮ ፍጥነትም አልፎ፡-

“አይ እንዲያው መሰሎኝ ነው፤ ዝም ብሎ መላኩ ሲቀልድ አሪፍ ጊዜ ሳንዴየን እንዳላልፋችሁ ስለነገረኝ ምናልባት እዚያ አፍ ፊትቶ ከሆነ ብዬ ነው?” ብሎ በነገር ሲወጋት፤ ምን ማለቱ እንደሆነ በትክክል ስላልገባት ለማሳሰብ እንዲረዳት ሚሪንዳዋን በመገመገሙ ጊዜ ለመግባት ሞክረች። ነገሩን ለማቅለልም ብላ የነገሩም አካሄድና አቅጣጫ ወዴት እንደሚመራ ስላላወቀች፡-

“አይ መሌ ... በቃ እኮ ሥልጠናውን ሲጨርስ እዚህም ከሥራ ሌላ ምንም ስለማያውቅ፤ አገር ላሳየው ብዬ ወደዚያ ሄደን ነበርና በጣም ደስ ብሎት ነበር እሱን ይሆናል እንግዲህ። እኔ ደግሞ ትንሽ ዘና እንዲል ስለፈለግሁ የሰሎሚን ነገርም አላነግሁበትም። አለ አይደል! እዚህም መምጣት ብዙ የፈለገ አልመሰለኝም። ያው የማርቆስም ጭቅጭቅ አላስቀምጥ ብሎኛል። ትንሽ ራቅ ብል ደስ ይለኛል ሲል ነበር።” አለች ትንሽ ልቡን የሚያሻክር መንገድ እየፈለገች፡-

“አይ እኔም ምንም ፍንጭ ሳጣ ክብሮም ጋ ደውዬለት ነበር ...” አለና ዝም ብሎ ሲያያት ፊቷ የባሰውን ግራ ገባት። ምንም የመረጋጋያ ጊዜ ሳይሰጣት፡-

“እና መላኩ ጽፎት ሰሎሚ እጅ ስላልገባው ደብዳቤ ... ስለ ቀለበቱና ሰሎሚን ስለመሳሙ፤ ስለ የልደት ግብዣው ድግስ ቅንብር አሜውቶኝ በጣም ነው ያደነቅሁሽ። ፎቶዎቹንም ኢሜይል አድርጎልኝ... በጣም ነው የገረመኝ... ዋው... ስንኪ ጡች በጣም ነው ያደነቅሁሽ ...” ብሎ ፈገግ ብሎ ሲያያት በገምብ

እንደተመታ ሕንጻ ስል ጭንቅላቷን በፍጥነት አፈራረሰው። የያዘችው ብርጭቆ ከጄ ሊያመልጣት ነበር። ወዲያው ፊቷ ደም መሰለ፤ ሰውነቷም ሲከዳት፤ ሲያጥመለውላትም አይቶ ትንሽ ዝም አለ።

በደመ ነፍስ፤ “ስለምን እንደምታወራ አልገባኝም። ምንድነው እሱ...? የምን ክብሮም ... የምን ቀለበት ነው የምታወራው...” ብላ ድንጋጤዋን ወደ ቁጣ ለመቀየር ታገለች የሞት ሽረት። ... ሁሌም ለተሸነፈ ሰው ከድንጋጤ ይልቅ ቁጣ የተሻለ የማምለጫ አቅምን እንደሚሰጥ በደንብ ታውቃለች።

“እኔንጃ ... አንቺ ካልገባሽ ለኔማ እንዴት ይገባኛል ... እምም...እኔም አልገባኝም ... እስኪ ለማንኛውም አንድ ሰው ጋ አሁኑኑ መደወል አለብኝ... ረስተሽው ከሆነ እስኪያ አንቺም አስቢው” ብሎ ክብሮም ጋ ደወለና ስፒክር ላይ አደረገው። ገና እንዴ ሲጮኸ፡-

“ሃሎ ሃሎ...” ሲል ክብሮም፡-

“ጥጋቡ ነኝ ዶክተር ... እንዴት ነህ?” ሲል ትንሽ የተሰበሰበው የሰንክሳር አእምሮ ሌላ ዙር ድብደባ ለመቀበል ተገደደ፡-

“ደገና ደገና ... በሰላም ነው?” አለ ባልተረጋጋ ድምፅ፡-

“ደገና ነው። ሰንክሳርም በሰላም ገብታ እዚህ ለራት ከሶፊ ጋር አብራን ነው ያለችው። ባለፈው የተነጋገረነውን ጉዳይ እሷ ሁሉንም ነገር ወሸት ነው ብላለች። እንግዲህ አንተ ነህ ማለት ነው ይሄንን ሁሉ ክፋት ያቀነባበርከው። ስለዚህም የክፋትህን ዋጋ ለብቻህ ትከፍላለህ። ስፒክር ላይ ስለሆነ ያለሽው እሷም እየሰማችሁ ነው። ማለት የምትፈልገው ነገር ካለ” ብሎ ዝም አለ፡-

“ሰንክሳር ... አለሽ ... ምንድነው እሱ? ... ምንድነው እኔ ያደረግሁት? ... ራስሽ አይደለሽም እንዴ... ምንድነው የምትዬው...?” እያለ ሲደነባበር ሁሉም ነገር እንደተበላሸ ያወቀችው ሰንክሳር ንዴቷና ድንጋጤዋ እንደተደበላለቁ፡-

“ስማ! ምን ያደናብርሃል? በቃ ሰሎሚን እንዴት ነው የማገኘው አልክ፤ ስላሳዘነክኝ ረዳሁህ። ቀለበቱን የገዛሽው፤ በልጅቱ ተንጠላጥለህ ከንፈሯ ላይ የተለጠፍከው ራስህ ነህ። ምንድነው የምትለው? የማነው ደንባራ! ደግሞ ስንት ነገር ካደረግሁልህ በኋላ በኔ ላይ ትለጥፋለህ እንዴ የማነው ይሄ...” ብላ ሳትጨርስ፡-

“ድሮም ነግራሽ ነበር... አንቺን ድሮም ማመን አልነበረብኝም ... ራስሽ አይደለሽም የዚያን ቀን እፈልግለሁ ብለሽ ... መላኩን የራሴ ማድረግ እፈልጋለሁ ... እንተጋገዝ ብለሽ ... እሱ ለሷ የጸፈውን ደብዳቤ... አሳይተሽኝ እዚህ ሁሉ ጉድ ውስጥ የጨመርሽኝ...” ብሎ በተቀያየረ የቁጣ ድምጽ ያለ የሌለውን ሲያዘነክ፡-

“ሰማ! አሁን የፈለግኸውን ማለት ትችላለህ ... እንደዚህ ዝርዝር እንደሆነክ ... ባውቅ ... ላንተ ብዬ ...” እንዳለች እዚያም ንግግሯን ሳትጨርስ ከብርምም ባየር ላይ እንደተንጠለጠለ ማርቆስ ስልኩን ዘጋውና ኪሱ ውስጥ ሲከተው ያልጠበቀችው ነገር ስለሆነ የምትይዘውን አጥታ ስትንቀጠቀጥ፡-

“ዎው ... ይገርማል...እንግዲህ ደክተሩ እዚያው ራሳቸውን ያክሙ፡፡ ...ይበቃል ስልኩ ... ቢያንስ እሱም አንቺም ለለፋችሁበት አንድ አንድ ጊዜ የተመኛችሁትን ከንፈር አወናብዳችሁም ቢሆን ለመሳም ችላችኋል። አሁን ግን ቁልፉ አንቺ እጅ የለም። ቁልፉን ከደበቅሽበት የሐሰት ካዝና ውስጥ አውጥቼ ወስጄዋለሁ። ከፈለግሽ ቼክ ማድረግ ትችላለሽ በአንቺ እጅ ያለው ባዶ ካዝና ነው። ያም ባዶ ካዝና ያንቺ ከንቱ የውሸት ዕቅድ ሲሆን፤ አሁን ቁልፉ በእኔ እጅ እንዳለ ማየት ለምን እንዳቃተሽ አይገባኝም። ሳስበው ሳስበው ግን ለሰው ብቻ ሳይሆን ለራሰሽም ነው የምትዋሸው...። የመላኩና የሰሎሚ ግንኙነት “የተቆለፈበት ቁልፍ” ከጅሽ ወጥቶአል... አሁንስ የምትደው አለ?” ብሎ በምህት መልክ ሲያያት፤ ውንብድብድ ብላ ቁጭ ባለችበት ሽንቷ ሊያመልጣት ሲታገላት፡-

“ካላመንሽ ደግሞ ከቆለፍሽባቸው በኋላ ቁልፉን በሌላ ቁልፍ ውስጥ ቆልፈሽ እንደፈለግሽ ስትጫወቱባቸው የነበሩት ምርኮኞች ... ነጻ ሆነው ላሳይሽ እችላለሁ ... ‘ማመን ማየት ነው’ የሚለው ላንቺ አሁንም የሚገባሽ አይመስለኝም፤ ... ማየት ማመን ነው የሚለው ግን አማራጭ የሌለው ምርጫሽ ይመስለኛል” ... ብሎ አዝዘው ሳይበላ ከቀዘቀዘው ፒዛ አንድ ቁራጭ አንሥቶ ሲገባርስ፤ ስንክሳር ዐይኗ እንደፈጠጠ ድርቅ ብላ ቀረች። ዞር ቢል መላኩና ሰሎሚ የራት ልብሳቸውን እንደለበሱ አጠገባቸው ቆመው አይቶ፡-

“እሺ ሁሉም ይቅር! የጻፈላትን ደብዳቤ አሁንስ አትመልሻላትም ...” ብሎ የመጨረሻውን ቦምብ ሲጥለው፤ ቀና ብላ ዐይኖቸውንም ሳታይ ቦርሳዋን ይዛ ተሰፈንጥራ ስትነግ ጠርሙሶቹ ወድቀው ተሰበሩ። የዐና የክብርምም ረቂቅ ዕቅድ ሳይሰበር አልቀረም። ደንግጠው እይታቸውን ወደነሱ ያደረጉት ተስተናጋጆች ሁሉ ጸጥ ስላሉ ... ቋ ... ቋ ... ቋ ... እያለ የቤቱን ጸጥታ ያደፈረሰው የስንክሳር አረማመድ ቤቱን ለቃ ስትወጣ ለቅጽበት የልቦና ጆሮ በሚያደነቁር ጸጥታ የተወጠረው ቤት እንደገና ሕይወት ዘራ።

ሁሉም የሚያደርጉትን ስላላወቁ ዝም ብለው ለጥቂት ደቂቃ ቆዩ። ማንም ምንም ማለት ስላልቻለ ማርቆስ እንደመጣለት የሚቀጥለውን አጭር ዲስኩር ሰጠ።

“ይቺ ልጅ ትንሽም የመለወጥ ተስፋ እንዲኖራት የመጀመሪያው ነገር የከፋቷን ጽዋ በአጥንቷ መቅኔ እስኪገባ ድረስ መጠጣት ነበረባት። ለሚቀጥሉት ጥቂት ቀናትና ሳምንታት የሆነውን ሁሉ ለማሰብ እዚያም እሱም ይገደዳሉ።

የመለወጥ ተስፋ ካላቸው ይታያል። አሁን እኛ ቁምና ጥላቻ በነሱ ላይ ሊኖረን አይገባም። በዕናረት ምክንያት ተጽጽተው ይቅርታ ባይጠይቁም እንኳ፤ እኛ ከበቀልና ከቂም ነጻ ሆነን ሁሉም ነገር ሲረጋጋ ሄደን እናናግራቸዋለን። የሚያስፈልጋቸውንም ይቅርታ እንሰጣቸዋለን። ምናልባት አሁን እኔ ለጉዳዩ የመረጥኩት መንገድ እንደ በቀል ሊታይ ይሆናል። ግን አይደለም።” ብሎ የተሰባበረውን ብርጭቆና ጠርሙስ እንዲሁም ጠረጴዛቸውን አስተናጋጁ እያጸዳው ሁሉም ድርቅ ብለው ሲሰሙት ዲስኩሩን ቀጠለ።

“ከድቅድቅ ጨለማ የወጣ ሰው ደጅ ያለው ድንቅ የሀሳይ ብርሃን ዐይኑን ወግቶት ቢያመው፤ ጥፋቱ የሀሳዩ ነው ሊባል አይችልም። እንዲያውም ማየት የሚቻለው ዐይን ስላለን ብቻ ሳይሆን ብርሃን ሲኖር ብቻ ነው። ብርሃኑን ጠልተው ወደ ጨለማው ቢመለሱ ልንረዳቸው አንችልም። ላለፉት ወራት ሁላችንንም በጨለማ ሲያርመስምሱን ቆይተዋል። አሁን ግን ሥራቸው ወደ ብርሃን ወጥቶአል። ነገሩን ወደ ብርሃን ማውጣት የሚፈጥረውን ሥቃይ ለማስወገድ ብለን አብረናቸው በጨለማ ውስጥ ልንደናበር አንችልም። የብርሃኑን ሥቃይ የምንቀንሰው በፍቅርና በይቅርታ እንጂ ብርሃኑን በማደብዘዝ ሊሆን አይችልም። ክብርምን መፈወስ ይቀል ይሆናል። ስንክሳርን ማዳን ግን የገፋ የካንሰር ሕመምን የማዳን ያህል ሳይከብድ አይቀርም። የእውነት ጨረርና የፍቅር ቀዶ ህክምና ቢለዋ ሊያርፍባት የግድ ነው። እሱም ከሠራላት ነው” ብሎ ትክኛውን ሰብቆ ዝም አለ። ቆይቶም ከስንክሳር የምግብ ሰሐን ሥር የመኪናዋን ቁልፍ አይቶ፡-

“ውይ ቁልፏን ረስታው ነው የሄደችው! ቆይ ሰጥቼያት መጣሁ” ብሎ ሲነግ እንደገና እየተቆናጠረች ስትመጣ ወደ እርሷ ሄዶ “ቁልፍሽን ረሳሽ። ይሄኛውን ቁልፍ አንፈልገውም። ...” ብሎ ንግግሩን ሳይጨርስ ቁልፉን መንጭቃው በግልምጫ ከመሬት ደባልቃው ተመልሳ ደረጃውን ከሩጫ ባላነሰ ፍጥነት ወረደች። ፊቷ አሁንም ቁጣ እንጂ ጸጸት ወይም ዕናረት አይታይበትም። የተፈጠረው ትርምስምስ ጋብ ሲል ሶፊያ “እኔ ግን ወደ ሌላ ቦታ ብንሄድ እመርጣለሁ” ስትል፤ እንዲወጡ ባቀረበችው ሐሳብ መመረት ሁሉም የነበረውን ድባብ ስላልወደዱት ሐሳቡን ከፍለው ወጡ።

ወደ ታች ወርደው ወደ መኪናቸው ሲሄዱ ያልጠበቁት ነገር አጋጠማቸው። ሰው ሁሉ ተሰባስቦ ሲንጫጫ አይተው በቦታው ሲደርሱ፤ አንድ አምቡላንስና ፒክ አፕ የፖሊስ መኪና አካባቢውን ለቀው ሲሄዱ አንድ ሆነ። የሆነውን ነገር ባካባቢው የተሰበሰቡትን ሰዎች ቢጠይቁ፤ አንዱ አንድ ነገር፤ ሌላው ደግሞ ሌላ ነገር ሲል ትክክለኛውን ነገር ለማወቅ አልቻሉም። ወሬኛ ወሬ ለማውራት እንጂ እውነትን ለማወቅ ግድ የለውም፤ በተለይ ተራ መንገደኛ ከሆነ። ዞር ሲሉ የስንክሳር መኪና መንገዱ ዳር ቆማለች። ደንግጠው ጠጋ ብለው ቢያዩ ማንም ሰው የለም። ወደ ጥበቃዎቹ ሄደው ሲጠይቁ ሁለት ህጻናት ልጆቿን ይዛ የምታልፍ የኔ ቢጤ ተገጭታ የተፈጠረ ግርግር እንደነበረ ነገሯቸው። አንዱ ህጻንና

እናቲቱ ሳይሞቱ እንዳልቀሩና አምቡላንሱ ሁሉንም ይዞ እንደሄደ ባዘነ ድምጽ አስረዷቸው። የመኪናዋ ሹፊር የሆነችውን ወጣት ሴትም ፖሊስ ይዟት እንደሄደ ነገሯቸው። የገጨዋ መኪና መንገዱ ዳር ያለችው አረንጓዴ ቶዮታ ካሪና የሰንክላር መኪና መሆኗን ሲነግሯቸው ሁሉም በድንጋጤ ክው ብለው ቀሩ።

የሶለን ማስታወሻ

ሰሎሚ መቀለ በነበረችበት ጊዜ ብርቁና ሶስና አክስቷ ቤት ገብተው ስለነበር እፃም አዲስ ቤት እስከምትከራይ ድረስ አክስቷ ቤት ገብታለች። ከመቼውም ይልቅ ደስተኛ ሆናለች። ከሁሉም ግን የሶስና ህልምና ጸሎት ነው የደረሰ የሚመስለው። ወይዘሮ መግርቱና ሰሎሚም ባለፉት ወራት የሆኑትን ነገሮች ለብዙ ሰዓታት መሢወት ችለዋል። ካላለፉት ቀውስና የመለያየት ወራቶች በኋላ በመካከላቸው የተፈጠረው ቅርርብ የመላኩንና የሰሎሚን በፍትር ዓደኝነት አብሮ መሆን የተረጋገጠ አድርጎታል። ሁለቱም ተሎ መጋባት ነው የሚፈልጉት። ስለዚህ መላኩ በእርሱ በኩል ሽማግሌ ለመላክና ሊጋብቻ ጠይቋት ቀለበት ሊሰጣት በዝግጅት ላይ ነው።

ሰሎሚም በሳምንት ሦስት ቀን የቀድሞ ሥራዋን እየሠራች ከመላኩ ጋር የሶለንን ማስታወሻ ለመጻፍ በዝግጅቱ ተጠምደዋል። በሶለን ማስታወሻ መጽሐፍ ውስጥ አንዲነተት ስለፈለጉ ለአንድ ሳምንት እማማ መግርቱን ይዘው፣ ማርቆስና ሶፊያንም ጨምረው ጊምቢ ሄደው አገር ሲያላ ከርመው መጡ። የሰሎሚ እናትና አባትም በሁለት ወር ውስጥ ከብዙ ጊዜ በኋላ ለመምጣት ዝግጅት ላይ ናቸው። መላኩ ሽማግሌ ለመላክ ያሰበው በዚያን ጊዜ ነው። በሌላ በኩል ምንም እንኳ መፀዛና የመላኩ አክስት መጥተው የጠየቋቸውና ሰሎሚንም የተዋወቁት ቢሆንም፣ ወደመቄ ለመሄድ ሁሉም ንጉሳዊነት። የሚቀጥለው ሳምንት መጨረሻ ላይ ተሰባስበው ወደዛው ለመሄድ እያሰቡ ነበር መፀዛ ለማርቆስ ደውላ ያልተጠበቀ ነገር የነገረችው።

“ማርቆስዬ ጉድ ሆንኩልህ ... ወይኔ መፀዛ አሁን ምን ይባላል! እንዲያው በምን ዐይነት ቀን ነው እዚህ ጣጣ ውስጥ የገባሁት” አለች በቅጡም ሰላም ሳትለው ድምፅዋን ለቅሶዋ እያቆራረጠው

“እንዴ መፀዛ ምንድነው እሱ? ደገና አይደላችሁም? ምን ሆነሽ? የት ነው ያለሽው?” አለ ማርቆስም መኪናውን ወደ ዳር እያወጣና እንደዚህ ስትሆን ስለሚያውቃት እሱም ድንጋጤ ይዞት

“ምን ደኅንነት አለ ባክህ... እንዴትስ ነው የሚወራው ይሄ እኮ አሳፋሪ ነገር ነው! አሁን ምንድን ነው የሚደረገው? ወይኔ መዐዛ...” ብላ አሁንም የሆነውን ሳትነግረው ልቅሶዋን ማቆም አቃታት።

“ቆይ መዐዛ መጀመሪያ ተረጋገ። እኔ እኮ ምንም አልገባኝም። የታመመ ሰው አለ? ምን ሆነሽ ነው? አደጋ ነው?” አለ አሁንም ምን ሊሆን እንደሚችል ማሰብ አይቃተው

ከዚያም በብዙ ትግል ካረጋጋት በኋላ የሆነውን ነገር እንደምንም ብላ ነገረችው

“ትዝ ይልሃል ባለፈው ወንድሜና ዘንብ እንደተጣለ የነገርኩህ? የወንድሜ ጥርጣሬ ዘንብ ከእሁቱ ስርስር ማለቱን አለመውደዱ ብቻ ሳይሆን የእጅ አመል አለው ብሎ ከዚህ ቤት መውጣት አለበት ብሎ ሞቼ እገኛለሁ ማለቱ ነበር። በዚህ የተነሣ እኔና ወንድሜ ፈጽሞ አልተለማማንም ነበር። ውሎዬን ደግሞ የማልቀርበት የሥራ ጉዳይ ስለነበረኝ ሻሸመኔ መሄድ ነበረብኝ። ለክፋቱ ደግሞ ረስቼው ስልኬንም ይገር አልሄድኩም ነበር። ገና አዲስ የተጀመረ አንድ ትልቅ እቁብ ነበረኝ ዛሬ ተሰብስቦ እኔ የምወስደው። የዝግብን ንግድ ፈቃድ ጨረራሽ ሥራውን መጀመር ስለፈለግሁ ነበር መጀመሪያ ዕቁቡን እንድወስድ የፈቀዱልኝ። ደግሞ የጀስ ቤቱንም ሂሳብ ሊላውንም ገንዘብ ሰብስባ ባንክ የምታስገባው እዚህ ስለነበረኝ ዕቁቡንም ተቀብላ ባንክ እንድታስገባ ለዘለቃ ነገራዎት ነበር የሄድኩት። ለካሳ ከዘነበ ጋር ሲደልቱ ከርመው ኖሮ አመቺ ጊዜ ሲጠብቁ ነበርና የዕቁቡን ገንዘብ የምን ያህል ጊዜ እንደሆነ አላውቅም ባንክ ያልገባውን የካፈውን ብር፣ የኔንና የናቴን ጌጥ ሁሉ ጥርግርግ አድርገው ሁለቱን ሀገራትን ይዛ አብረው ጠፍተዋል። ያው ደውለው ሊያገኙ ስላልቻሉ ወንድሜን ጠርተውት እሱም ሲከነፍ መጥቶ ቤቱ ጦር ሜዳ ሆኖ ነው የደረሰኩት። እናቴም በቃ ድንጋይ ሆናለች። ወይ ወይ አሁንስ ያው ድህነት ይሻላል መሰለኝ። አሁን ምን ይባላል?” ብላ ስታልቅስ ማርቆስም ነገሩ በጣም አስደንግጦትና አሳዝኖት እዚያ ማረጋገጥ እንዳለበት በማሰብ

“መዐዛ የውልሽ አሁን የሆነው ሆኖአል። ታዲያ ምን አደርጋችሁ? ፖሊስ ጣቢያ አመለከታችሁ? ወደ የት እንደሄዱ ይታወቃል? ምንም ፍንጭ የለም?” አለ አሳቡን እየሰበሰበ።

“እናቴ ፖሊስ ጣቢያ በመለከት ልጄን እስር ቤት ታስጨምሯታለችሁ። እሱ ነው አታሏት እንጂ እዚያ እንዲህ አታደርግም ብላ አሻፈረኝ አለች። ወንድሜ ደግሞ እምቢ ብሎ ሳያመለከት አይቀርም። እሱም ሁሉንም በኔ ላይ አላከከ እየነገርኩሽ ነው በማለት ያዞኝ ልቀቁኝ። ልጄንም ድርሻዬን ይገር እሄዳለሁ ዐይናችሁንም ማየት አልፈልግም እያለ ነው። ምን ልበልህ በቃ ቤቱ ሁሉ ተተረማምሶአል። አሁን ምን ይባላል? እውነቱን ነው ጥፋቱ የኔ ነው ይበልኝ።

አልሰማ ብዬ ... ይሄንን አውሬ አስገብቼ ቤቴን በገዛ እጅ ያፈራረሰኩት” ብላ ስቅለቅ ብላ ለቅሶዋን ስትቀጥል

“መዐዛ እስኪ ተረጋገ። ብዙም ሳይርቁ ሊያዙ ይችላሉ። አሁን ሞናው ነገር ቤቱ ውስጥ ሰላም መፍጠሩ ነው። መላኩ ጋ ደውለሽለት ነበር እንዴ?” አለ አሁንም ምን ማድረግ እንዳለበት ግራ የገባው ማርቆስ።

“አዎን ሁለታችሁም ጋ ነበር እኮ ስደውል የነበረው። የሱ ግፍራሽ አይመልስም። ያንተም በሶስተኛው ነው የቀናኝ። ደሃ ድሮም ደሃ ነው። ምንም የሚቀይረው የለም። እግዚርም ደሃን ደሃ ያደረገው ልቡን አይቶ ነው ... እባብ ... እባብ ነው ደሃ ... ወይኔ ... እኔ የሚያሳዝኑኝ ሕገናቶቼ ናቸው። አሁን የሆነ በታ ወስዶ ተጫውቶባት ብሩን ይዞ ጥሎአት ነው የሚጠፋው። ይቺ እንከፍ... አሁን ከሱ ጋ ምኑ ታምኖ ነው የሚጠፋው? ርኩስ! ወንድሜን ባምን እኮ ይሄ ሁሉ አይሆንም ነበር። ጥፋቱ የኔ ነው። ደግሞ ያን ሁሉ ብር አምኜ በዓ እጅ መተደስ? አይ ብቻ እሱ ፈጣሪ የጃቸውን ይሰጣቸው። እመቤቱ እዚያ የልባቸውን አትንሳቸው” አለች ለቅሶዋን ቁጣዋ እየተካው።

“የው መዐዛ አሁን ተረጋገ። ከወንድምሽም ጋር አትጋጨ። ረጋ ብለሽ አስቢ። እኔ መላኩን ፈልጌ አገኘውና አብረን እንደውልልሻለን። አሁን መሽቷል። ወይ ነገ በጠዋት እንመጣለን። ከዚያም የሚደረገውን እናደረጋለን። ይሄ የሰው ባሕርይ ነው። ከድኅነት ጋር አይያያዝም። ያጋጥማል። ለወደፊቱ መማር ነው። አሁን አንቺ ዝም በዬና እናትሽን አግኝተው። ከወንድምሽ ጋርም አትጣዩ። ተናጸ ስለሆነ አሁን የሚለውንም የሚያደርገውንም የሚያደርገው ዝም በዬው። እሺ መዐዛ ... አይዞሽ። መላኩን እንዳገኘሁት አብረን እንደውልልሻለን።” ብሎ ትንሽ አረጋግቶአት ስልኩን ዘጋው።

ከዛም መላኩን ካገኘው በኋላ አብረው ደውለውላቸው እዚያም እናቷንም ወንድሜንም አረጋግተው ለጠዋት ተቃጥረው ተለያዩ። መላኩም ማርቆስም በጣም ነው ያዘነት። የገንዘብ ትልቁ ኅይሉ የኪስን ድኽነት ማጥፋቱ ሳይሆን የአእምሮን ራቁትነት ማጋለጡ ላይ ነው። ገንዘብ ሰው ያልሆነውን ሳይሆን፣ ሆኖ መሆን ያቃተውን የሚገልጥ ነገር ነው። ቤተ ሰቡን ለማስማማት ሙሉ ቀን የፈጀ ውይይት ማድረግ ነበረባቸው። የመዐዛ ወንድምም በብዙ ትግል ነው ሀሳቡን ለውጦ እንደገና አብረው ሊጠሩና ችግሩን ተባብረው ለመጋፈጥ በነ መላኩ ብርታት የተስማማው። ነገሩን በፖሊስ መከታተሉን ሳይተዉ ሥራቸውን ለመቀጠል ተስማሙ። መዐዛ ግን ነገሩ በጣም ጉድጅተ ስለነበር ለጥቂት ጊዜ መላኩ ጋ መጥታ እንደታርፍ ቢለምኗትም፣ ነገሩ እንደዚህ ተዘረዘርኩ ለመሄድ አሻፈረኝ አለች። መላኩና ማርቆስም እነዘለቃ የወሰዱትን ወደ መቶ ስልሳ ሺህ የሚጠጋ ብር ለመተካት እንዲረዳቸው የቻሉትን ያህል ስላዟት፣ እንደገና ነገሮችን ከወዳደቁበት አንሥታ

ሥራዋን ጀመረች። ከሁሉ በላይ ቤተሰቡን የገዛው ግን በመከላከል የተፈጠረው አለመተማመንና የልብ መሻከር ነው።

መላክ የሰለንን ማስታወሻና አራቱን የፍቅር ፈርጦች አንብቦ በሰለን አስተሳሰብ ከሚገመተው በላይ ነው የተደነቀው። የሰለን ማስታወሻ በማለት የጻፋቸው አሜሪካ ጽሁፎች ሁሉም አንድ መጽሐፍ የሚወጣቸው ቁም ነገር አዘል የሕይወት እውነታዎች መሆናቸውን እያየ ደጋግሞ አነበባቸው። ሰሎሚ ደግሞ ሐሳባቸውን ሳይለቁ መላክ በራሱ አጻጻፍ እንዲጽፋቸው ችታ አለችበት። ምንም ያህል ከባድ የሆነ ፅንሰ ሐሳብ ቢሆን መላክ ባህሩና በተላላ መግለጽ ይችላል። ሰሎሚ ከተቃጠሩበት ሂልተን ሆቴል ከመዋኛው አጠገብ ባለው ካሬ አካባቢ እየተቀነጠነጠች ስትጠብቀው መላክ ደረሰ። እቅፍ አድርጋ ሰላም ካለችው በኋላ እጅ እጅን እያየች፡ “ጽሑፉስ መሊ ... አላመጣሁም እንዳትልፍ እንዳልገልህ።” አለች ተነሥታ እንደልጅ ኪሱን እየበረበረች።

“ምን ባዘሽ ቤት ጠረጴዛው ላይ ረሰቼው አሁን እዚህ ሰደርሰ ትዝ አይለኝም መሰለሽ።” አለ በጣም ያዘነ በሚመስል ፊት

“አ...ረ...ረ! እኔ አላምንም እኮ! አሁኑኑ ሄደህ ታመጣታለህ!” ብላ እንደማክረፍ ሊቃጣት እየላቀ ከደበቀበት ከጀርባው ውስጥ አውጥቶ ሲሰጣት እንደህጻን ላይ ላይ ተጠምጥሞ ሳመችውና ወንዘሯ ላይ ፊጥ ብላ ድምጿን አውጥታ ማንበብ ጀመረች፡ ድምፅዋን አንዴ እንደተራከ አንዴ እንደዘጋጠ እያደረገች። ማንበብ እንደጀመረች የመላክ ስልክ ሮክ። ሲያየው ግራ ነበረች።

“ይቅርታ ሰሊ... ግራ ናት። አንቺ አንዴ እስክታነዚው ድረስ ላናግራት። እዬውና እናወራዋለን።” ሲላት መስማማቷን ገልጸለት ሰላም በልልኝ ብላው ንባቧን ቀጠለች። እሱም ሰሎሚን እንዳይረብሽት ብሎ ወደ መዋኛው አካባቢ ሄደ።

የሰለን ማስታወሻ

አያንዳንዱ ሰው የራሱን ምስል አይቶ የፈጠረበት የግሉ መስታዎት አለው። ይህም ምስል በግለሰቡ ውስጥ ጸንቶ የሚኖርን የራስ ምስል (self image) ይፈጥራል። ይህንንም ነኝ ብሎ የተቀበለውን የራሱን ምስል (self image) ወስዶ የሚመዝንበትና ለራሱ የሚሰጠውን ዋጋ የሚተምንበት ሚዛን በልቡ ይኖራል። ይህም ሰው ለራሱ ያለዉን አመለካከት እንዲሁም ከራሱና ከሌሎች ጋር የሚኖረውን ዝምድና የሚወስነውን የራስ ግምትን (self esteem) ይፈጥራል። የቀረው ኑሮው እንግዲህ ለምስሉ በሰጠው የዋጋ ግምት ላይ የተመሠረተ እንጂ ከእውነተኛ ማንነቱ እጅግም ተያያዥነትም ላይኖረው ይችላል።

ራስወዳድነት፣ የበታችነት ስሜት፣ ትዕቢት፣ ይሉኝታ፣ ትሕትና፣ ሰውንና ራስን ማክበር፣ መውደድ ወይም መጥላት ሁሉ ከዚህ ለራሳችን የምንሰጠው ግምት (self esteem) ያለማቋረጥ ይመነጻል። እናም መስታዎታችንና ሚዛናችንን ሳናስተካክል ራስን መለወጥ ፈጽሞ አይቻልም። የምንኖርባት ዓለም ደግሞ ከእለት እለት እየተበላሸ የሚሄድ መስተዋትንና የተባባ ሚዛንን ይዘው በሚሰሩ ሰዎች የተሞላች የተረበሸ ሰዎች መጠለያ እየሆነች ነው የሚል ጥርጣሬ አለኝ።

* * *

መስናን በፅንሰ አሳብ ደረጃና በሌላ ሰው ላይ ሲያይ የሚይጸዩ፣ ጤነኛ ሰው አይቹ አላውቅም። ምክንያቱም መስናን እንደ ውሸትን፣ ሌብነትን፣ ራስ ወዳድነትንና ስንፍናን የመሳሰሉ የዘቀጡ ባሕርያት ድምር ውጤት ስለሆነ ነው። የሚገርመው ግን ራሳችን የሚፈጽሙትን መስናን ሲጸዩ የሚቻሉ ሰዎች እጅግ ጥቂት መሆናቸው ነው። ይህ ደግሞ ለምን እንደሆነ ለረጅም ጊዜ ግራ ይገባኝ ነበር። አሁን አሁን ግን ውሸታም፣ ሌባ፣ ሰግብግብና ሰነፍ፣ የሆነ ሰው መስናን ለመጸየፍ ምንም ምክንያት እንደይማኖት ነው እየገባኝ የመጣው። መፍትሔውም እውነተኛነት፣ ተግባራዊ ሥራትና የልግሰና ሕይወትን መኖርና ማስተማር ብቻ እንደሆነ ነው የሚታየኝ።

* * *

በጊዜ የሚቀልዱ ሰዎችና ሕዝቦች ባጠቃላይ የዕድሜያቸው መጠንና ጥራት ጊዜን በአግባቡ ከሚጠቀሙና የጊዜን መርሕ ከሚያከብሩ ሰዎች ይልቅ አካላዊ ለመሆኑ ብዙ እማኝ አያስፈልገም። ለምሳሌ በመለጠንት አገሮች የአንድ ሰው አማካይ ዕድሜ 80፣ የኋለኛዎቹ ደግሞ 50 ዓመት አካባቢ ነው። ጊዜ በሚቀልዱበት ይቀልዳል ወይስ ፈጣሪ ዕድሜን ገፋ አርጎ የሚሰጠው ሊሠሩበት ለሚችሉት ብቻ ስለሆነ ይሆን? ወይንስ የባክነ ሰዓት በአገር ኳስ ጨዋታ ላይ ሲጨመር፣ ከሰው ሕይወት ደግሞ ስለሚቀነስ ይሆን? የባክነውን ጊዜ ያህል ከዕድሜያችን ላይ እንደሚቀነስ ብናውቅስ እንለወጥ ይሆን?

* * *

ይሉኝተኛነት ሰዎች ከሚሉትም ባለፈ ሌሊት ይችላሉ ብለን በምናምነው ግምት ላይ የተመሰረተ የፍርሀት ኑሮ ነው። ይሉኝታ ቢለኩት ደግሞ የሌሎችን ስሜትና ፍላጎት ያላገናዘበ፣ በራስ ጥቅም የናወዘና በሰግብግብነት የታጨረ አስተሳሰብ ነው። የቱ እንደሚሻል እርግጠኛ

አይደለሁም። ይሉኝተኛነት ጠፍሮ የሚያስቀር እስራት ሲሆን፤ ይሉኝታ ቢሰነት ደግሞ ራስወዳድነትን ባማከለ አስተሳሰብ በሌሎች ፍላጎትና ሰሜት ላይ ሹል ሶል ያለው ሜማ አድርጎ የመራመድ ያህል ነው። በይሉኝታ የታሰረ አስተሳሰብ ያለው ራሱን ባላጠፋው ጥፋት እየገረፈ ያመነበትን ሳይናገርና ሳይኖር፤ ሌላውን ሊያስደስት እንደማለን ህልሙን ተሸክሞ ይሞታል። የኛን ሃገር በተለይ የጎዳጫም ይሉኝታ ይመስለኛል።

ልጅ ሆኜ እናቱ ሽንኩርት ስትልጥና ስትከትፍ አብሬያት መሆን እወድ ነበር። አንዳንዴ ታዲያ እኔም እንደዚህ ለመላጥ አስቤ ሳለውቀው ሽንኩርቱን ልጄ ልጄ የመጨረሻዋ ላይ ሰደርሰ፤ ልገልጸው የማልችል የተለየ ደስታ ይሰማኝና ውጤቱን ይዜ ወደናቱ እሮጥ ነበር። እኔ ግን እንደጥፋት ስለምትቆጥረው ከደረሰችብኝ ትከለክለኝ ነበር፤ እጄን ላመል በጄ ጥብስ አድርጋ። እኔ ያስተማረችኝ ትከለክለኛው ሙያ ደረቁን የውጭ ሽፋን ልጦ የቀረውን መከተፍ ነው። አሁን አሁን ከሽንኩርት ይልቅ ሰፊን ልጦ እስከ ውስጡ ማየት የተለየ ደስታንና መደነትን ይፈጥርብኛል። ሳስበው ሰፊም እንደ ሽንኩርት ሳይሆን አይቀርም። በተለይ የኛ ሕዝብ ተልወ ውስጡ ያልታየ ምስጢር ነው። ነገር ግን ሁሌም ከላይ ከላይ ብቻ ተልወ እየተከተረ በሕይወት ወጥ ድስት ውስጥ የሚጨመር። የፈረንጅ ሽንኩርት ሲልጡት ቀላልና ሀይንንም እንደሚያቃጥለው እንዳበሻው ሽንኩርት አለመሆኑን ሞክሮ አይቼዋለሁ። የተሻለ ወጥ የሚያሰማው ግን ያበሻው ሽንኩርት ነው ይባላል። ቃሪያውም፤ ሽንኩርቱም፤ ሰፊም ለምን ያበሻው እንደሚያቃጥል አላውቅም። እስከመሃሉ ልጠን መመርመሩ ምናልባት ምስጢሩን ያሳውቀን ይሆን?

ብዙ ያገራችንና የአፍሪካ ሰው የልደት ቀኑን አያውቅም ይባላል፤ የበመድ አዝማዲን ሳይቀር። የሞት ቀን ግን አጅግም አይረሳም። ከልደቱም ሙት ሃመቱን መዘከር ይቀናዋል። ልደት የወደፊታችን የሚጀመረበት መሠረት ሲሆን፤ ሞት ደግሞ የኋላ ታሪካችን መግቢያ በር ነው። በወደፊቱ ላይ ካነጣጠረ ህልምና ተስፋ ይልቅ በኋላ ታሪክ ላይ የተመሠረተ ታሪክና ትዝታ ይነሸጠናል። ዕቅድ ከማውጣት ይልቅ ዝክር ማብላት ይመቸናል። ይህም ዛሬ የትናንት እንጂ የነገ አካል ሆኖ እንዳይሰማን ሳይደርግ አይቀርም። የጊዜ አካሄድ ወደፊት ወደነገ መሆኑ ግልጽ ነው። የኛ አስተሳሰብ ደግሞ ሁሌም ወደ ኋላ ነው የሚጎትተን። ለዚህም ይሆን በቀጠሮ አርፋጅነትን፤ በሥራም ቀርፋፋነትን ማሸነፍ

የተሳነን?

ሰው ግብዝነትን ባፋ እየጠላ ለምን ግብዝ ይሆናል ብዬ ብጠይቅ መልሱ ግብዝ ስለሆነ ነዋ የሚል ሆኖ አግኝቼው ገርሞኛል። ይህም ጥምጥም ወጥመድ ውስጥ ከተተኝ። ዕሥሥትን ግብዝ ልንላት እንችልም፤ መለዋወጥ ፍጥረቷ፤ ባሕርይዋና የሀይወቷ ዋስትና ነውና። ለሰው ግን እንደ እሥሥት መለዋወጥ የተፈጠረለት ነገር አይደለም። ግብዝነት የሰውን ሐሳብ፤ ቃልና ግብር የማይጣጣም ማድረግ ብቻ ሳይሆን፤ በቦታ፤ በጊዜና በሁኔታ ጠሰጥም እንደ አየር ሁኔታ መለዋወጥንም ይፈጥራል። ግብዝነት ታዲያ ምን ጥቅም አለው በባል፤ የሚጠየቀውን ዋጋ ላለመክፈልና የማይገባውን ጥቅም ለማግኘት በራስወዳድነት ተነሳሽነት የሚያደረግ ነገር መሆኑ ነው። ግብዝነትን አጥፊና አስጸያፊ የሚያደርገው ግን በሰው ላይ የሚፈጥረው አይቀሬ ክፉ ተጽእኖ ነው። ይህም ግብዝነት ልክ አንድን ችግኝ በየቀኑ እየነቀሉ በተለያየ ቦታ እንደመትከል ሊመሰል ይችላል። ሰውዬው ችግኝ ሆኖ ይቀራል ወይም ይደርቃል። ከእውነተኛው ሰው ጋር ሳይሆን ከጥላው ጋር እንደመኖር መሆኑ ደግሞ ሌላው ሰው የሚሸከመው አበሳ ነው።

በየንዳንዱ ሕፃን ልጅ ውስጥ አንድ ገና ያልተገለጸ ትልቅ ሰው አለ። ይህም ጊዜን የሚጠብቅ ነው። ለእኔ ግን ምንጩን መርምሮ በቅጡ ያልደረሰኩበት፤ በሂደቱበት ሁሉ የሚያጋጥመኝ በየንዳንዱ ትልቅ ሰው ውስጥ የሚወራጭ ሕፃን ልጅ ነው። በተለይ ሕፃናት ወላጆችንና አገር መሪዎችን ማየት በጣም ነው የሚያስፈራኝ። በየንዳንዱ ሕፃን ውስጥ የተሰወረውን ትልቅ ሰው በትክክል ካላሳደግነው፤ ውሎ በደሮ በትልቅ ሰውነት ውስጥ የሚንፈራገጥ እንጭጭ ሕፃንን ማግኘታችን አይቀርም። በሕፃን ውስጥ የተሰወረውን ትልቅ ሰው ማሳደግ ደስታ ነው። በዐዋቂ ሰውነት ውስጥ ከተደበቀ ሕፃን ጋር መኖር ግን ከሁሉ የከፋ መከራ ይመስለኛል።

አለማመንን፤ ከማመን ይልቅ ከሳድ ሆኖ ነው የገኘሁት። ሰው ሲያምን አንዴ ነው። ያንን እምነት መጠበቅም ማበላሸትም እምነት የተጣለበት ሰው ኃላፊነት ነው። ስለዚህ ያመነው ሰው ኑሮውንና ሥራውን በሰላም መምራት ይችላል። አለማመን ግን በየደቂቃውና በየቅጽበቱ ሥጋትን የሚፈጥር፤ ግንኙነትንና ፍቅርን የሚያቀጭጭ አረም ነው።

የሚያምን ሰው የጥርጣሬውን ትክክለኛነት ለማረጋገጥ የሚያባክነው ጉልበትና ጊዜ ለሥራ ቢውል ብዙ ውጤት ባሰገኘ ነበር። በዚህም የተነሳ እምነት በጠፋበት ትዳር፣ በተሰባበሩ ገብረተ ሰብ ውስጥ ብክነትና ክብረት ይበዛል። መተማመን ደግሞ የብልጽግናና የፍቅር መሠረት፣ የደስታ ዛፍ፣ የሰላም ሊማትም ነው። ከዚህ በተጨማሪም የጠፋን እምነት ለመመለስ የፈሰሰው ሃላፊነት ለመመለስ የሚከፈለው ዋጋ በሺህ እጥፍ ይገኛል። ይህ ማለት ግን የተሰበረ እምነት አይጠገንም ማለት አይደለም።

* * *

ግብርና ልቅሶ ድንበርተኛ ሳይሆኑም አይቀር። ለዚህ ይህን ከአንጀታችን ስንሰቅ እንባችን መፍሰስ የሚጀምረው። ደግሞስ ከልባችን ስቅሰቅ ብለን ካለቀሰን በኋላ ልባችን ቀለል ብለው በትንሽ ነገር መግባት የምንችለው? እየኩረኩሩ ማግባት እንደ ማሠቃያ መንገድ ይጠቀሙበት ነበር አሉ ጃጋኖች በድሮ ጊዜ ወንጀልኞችን ሲቀጡ። ይህም የሚሆነው ሰዎች ከፈቃዳቸውና ከቁጥጥራቸው ውጪ ተኩርኩረው ከግብርና የሚፈጠርባቸው የእእምሮ ውስጥ ሜና ባለማድረግ በሚሰቀጥጥ ሁኔታ ስቅሰቅ ብለው እንዲያለቅሱ ስለሚያደርጋቸው ነው። ይህም ከፍተኛ የሰሜን ሕመምን ይፈጥራል። በልክ ከልብ መግባት ግን ሲጋንም ነፍሰንም የሚፈውስ መድኃኒት ነው የሚለው አባባል ሳይንሳዊ ጥናቶችም የደገፉት ሆኖአል። ለነገሩ ሁሉን መድኃኒት ሲበዛ ገዳይ መርዝ አይደል። ሲጠፋ ደግሞ በቀላሉ ሊድን የሚችል በሽታ ሰው ሊጨርስ ይችላል። አሁን አሁን ግን በሳቅ ብዛት ሳይሆን በሳቅ እጦት ብዙ ሰው የተገዳ ይመስለኛል።

* * *

ሴቶች ከወንዶች እኩል ናቸው ወይም አይደሉም የሚለው ነገር ብዙ ሰውን ያናቅረ ጉዳይ መሆኑ ይገርመኛል። ብዙ ባህሎች የወንድን የበላይነት ያረጋገጡና ሴቶችን በከፊት ቀንበር ውስጥ ያሰሩ መሆናቸውም ግልጽ ነው። በምዕራቡ ዓለም የተነሳው የሴቶች መብትና እኩልነት ትግል እንቅስቃሴ ደግሞ ይህንን ለማስተካከል ብዙ አስተዋፅኦ ማድረግ አይካድም። የሴቶችን ከወንድ እኩል መሆን ለማረጋገጥ የተሄደበት መንገድ ግን ውስጡ ቁጥጥር ቁጥጥርም ያዘለ ነው። ወንዶችን የሴቶች ጠላት አድርጎ ከመሣሉም በላይ፣ ሴቷም ከወንድ እኩል መሆኗን ለማረጋገጥ ወንድ የሆነውንና ያደረገውን ሁሉ ማድረግ መቻሏን ለማረጋገጥ ወደማይሆን ደካምና ውድድር ውስጥ ያስገባ ይመስላል። ይህም የወንድንና የሴትን ልዩነት ያጠፋ ወይም የካደ አደገኛ አካሄድ ይመስለኛል። ወንድ ሴት መሆንና ማድረግ የምትችለውን ሁሉ ማድረግ

እንደማይችል የታወቀ ነው። ሴትም እንደዚሁ መለያየት ደግሞ መበላለጥ አይደለም። ልዩነት ለድግግፍ እንጂ ለውድድርና ለጦርነት መዋል የለበትም። ስለዚህም ወንድ ያለሴት ሴትም ያለወንድ አይሆንም የሚለው ሁሉም ልክ ይመስለኛል። ነገር ግን ደግሞ በሴቶች ላይ የደረሰውን በደልና ጭቆና ችላ ማለት የሚችል ወይም የሚከድ ነጻ አእምሮ አለ ማለት አይቻልም። ባርነቱ የወንድም የሴትም መሆኑ መዘንጋት ግን አይኖርበትም። ስለዚህ ጨቋኝም ተጨቋኝም ነጻ አስካልወጡ ድረስ ነጻነት ሳይሆን ማለቂያ የሌለው ጦርነትን ነው የምንፈጥረው። ብዙ በወንዶች ላይ የመረረ ከፍተኛ ጥላቻ ያላቸው ሴቶች የሴቶች መብት ተጂጋች መሆናቸው የዚህ ውጤት ነው። እነርሱ ራሳቸው በውስጣቸው ከሞላው የወንድ ጥላቻ ነጻ መውጣት ያስፈልጋቸዋል። እኔ እንደሚመስለኝ ትልቁ ነጻ የማውጣት ሥራ መሠራት ያለበት በሕፃናት ወንድና ሴት ልጆች ላይ ነው። እዚያ ጋ ሁለቱም ጾታዎች ከበላይነትና ከበታችነት ቀንበር ነጻ ከወጡ፣ እውነትም ነጻ ማገበረሰብና ጾታዊ እኩልነት የሰፈነበት ቤተ ሰብ ይኖረናል። ልጆችን በመቅረጽ ደግሞ እናቶች ትልቅ ድርሻና ገደል አላቸው። አድገው ከተጣመሙት ወንዶችና ከተጨራመቱት ሴቶች ይልቅ ገና ተቀርጾው ባላቀቱ ሕፃናት ላይ ብዙ ተስፋ ይታየዋል። በመሠረቱ ወንድም ሆነ ሴት ሰው ናቸው። ሁለቱም ራስ ወዳዶችና በተበላሽ ማገበረሰብ ጪስጥ የተበላሽ ዕሴት ይዘው ያደጉ ናቸው። እኩልነት የሚመጣው አንዱን ብቻ በማስገደድ ሳይሆን ሁለቱንም ከእስተሳሰብ በሽታ ነጻ በማድረግ ይመስለኛል።

* * *

ቁጣ ባጭር ጊዜ ብዙ የጭንቅላትና የአካል ሃይልን የሚያባክን አጥፊ ሃይል ነው። ከቁጥጥር ውጪ የሆነ ቁጣ አእምሮን የማሳት ኃይል ያለው ቅጽበታዊ እብደት ሲሆን፣ ታምቆ የቆየና ያልተገለጸ ቁጣ ደግሞ ተከድኖ የሚንተከተክ የፈላ ዘይት ወይም ታምቆ የሚብላላ አሲድ ነው። ገንፍሎ የፈሰሰ ቀን የማጥፋት ሃይሉ ታላቅ መሆኑ ባይካድም፣ ተሽከሞ የሚዞረውን ሰው ሕይወት በቁመ በልቶ እንደሚጨርሰው ግን ይዘነጋል። ብዙ ጊዜ ቁጣን የሚፈጥረው የፍትህ መዛባት ቢሆንም ዕድሜውን አርዝሞ የሚያቆየው ግን ይቅር አለማለትና ሰሜትን በጊዜው በትክክል የመግለጽ ችሎታ ማጣት ነው። ቁጣ ያፈረሰውን ሴትና ግንኙነት ስናስብ ቁጣን የመቆጣጠር፣ በትክክል የመግለጽና የመግራት ትምህርት በየትምህርት ቤቱ ቢሰጥ ጥሩ ይመስለኛል።

* * *

አንድ ጊዜ ባረፍኩበት ሆኔል እንግዳ መቀበያ አካባቢ ሰንጠረድ ሁለት ነጭ ጥንድ አዛውንቶች ከሆኔሉ ለቅቀው በመውጣት ላይ ነበሩ። የያዙትን ትላልቅ ሻንጣ ሲጎትቱ አይቼ ሰላሳዘኑኝ ልረዳቸው ፈልጌ አግገርያቸው መኪናቸው ውስጥ ካሰገባን በኋላ ሰውይው ጥቂት ዶላሮችን እንደ ጉርሻ ሊሸጉጡልኝ ሲሉ፤ እኔም የሆኔሉ እንግዳ እንደሆንኩና ላግዛቸው ብቻ አሰቤ እንዳደረግሁት ሰነግራቸው የሚገባቸው ጠፋቸው። ዘረኛ እንዳልሆኑና ትልቅ ስሕተትም እንደሠሩ እየተሸቆጠቆጡ ሊነግሩኝ ሞክሩ። እንዲያውም ብዙ ጥቁር ጓደኞችም እንዳሏቸው ሁሉ ዘበዘበኝ። የሆኔሉ እንግዳ አስተናባሪ መስያቸው እንደነበር ማሰባቸውን ብረዳም፤ ጥቁር ስለሆንኩ አሰበው ያደረጉት እንዳይመስለኝ ነበር ያ ሁሉ ጥረት። ሁላችንስ ሰዎችን ከውጪ በማየት የራሳችንን ግምት እንሰጣቸው የለ! ታዲያ የሰውን ማንነት ከዚህ ሌላ እንዴት ማወቅ እንችላለን? መልሱ ከመገመት መጠየቅ፤ በውጫዊ መልክ ሰውን ከመፈረጅ የሰውን ውስጣዊ ማንነት ለማወቅ ቅድሚያ ጊዜና እድል መስጠት ያስፈልጋል።

* * *

አሁን በኛ ዘመን የሠለጠነና ያደገ ጥቁር ሕዝብ ወይም አገር ለምን እንደሌለ ግራ ይገባኛል። ጥቁርነታችን ነው ጓላ መቅረታችን የትኛው ነው የቀደመው? ማለቴ ጓላቀርነታችን አናዶን ጠቁረን ከሆነስ ብዬ ነው። ይህ ቀልድ ነው ግን በሀንድም ሆነ በላቲን እንዲሁም ባፍሪካ ጥቁረት ለምን ይሆን እንዲህ ክሰረት የሆነው? በታሪክ ከመመጸደቅና በሌሎች ከማሳበብ ጥቁርነታችን ሳይሆን ሰንፍናችንና አስተሳሰባችን ከሌሎች ውጪያዊ ክስተቶች ጋር ተባብሮ የፈጠረብንን እውነትኛ ጠላታችንን ማሸነፊያ ጊዜው አሁን ነው። ጠላታችንም ስለራሳችንና ስለሌሎች ተቀብለን የገዙን ውሸቶችና ጨለምታኛ አስተሳሰባችን። እንጂ ውስጡ እኮ ሲታይ ሁሉም ሰው ቀይ ደምና ነጭ አንጎል ነው ያለው። ቀለምን ካየን ምንው እሱን አናይም? ህይወት በደም አስተሳሰብም በጭንቅላት ውስጥ እንጂ በቆዳ ላይ አይደለምና።

* * *

የተሳሳቱ ጥያቄዎች ትክክለኛ መልስ ያላቸው አይመስለኝም። ስለዚህ ለሰው ትልቁ ሀብትና ዕውቀት ትክክለኛውን ጥያቄ መጠየቅ መቻሉ ላይ ነው። ስለዚህም መልስ ያጣንላቸው ጥያቄዎች ሁሉ ከባድ ስለሆኑ ሳይሆን ይችላሉ። ራሳቸው ጥያቄዎቹ ስለትክክለኛነታቸው ጥያቄ ዉስጥ መግባት ስላለባቸው እንጂ። ይህም ሲባል መረሳት የሌለበት ጭራሽ

አለመጠየቅ ከተሳሳተ ጥያቄ ይልቅ የከፋ መሆኑ ነው።

* * *

እናቴ በጣም ጉበዝ ነርስ ናት። አንድ ጊዜ በዓመት በዓል ቀን ተረኛ ሆና ወደሥራ ልትሄድ ሰትነሣ ሁላችንም ተግርረን እንድትቀር ስንለምናት ያለችን ፈጽሞ አይረሳችንም። 'እኔ እኮ ተረኛ የሆንኩት ሰዎችን ለመርዳትና ከደረሰባቸው ሥቃይ ነጻ ሆነው ወደ ቤታቸው እንዲሄዱ ለማድረግ ነው። ለዛሬም ከሰምንት ሰዓት በኋላ ወደ ቤቴ እመለሳለሁ። እስኪ አስቡ! ዛሬ በሽተኛ ለመሆን ተረኛ ሆነው በሕይወትና በሞት መካከል ያሉትን የሌሎች ልጆች ወላጆች። ምናልባት ፈጽመው ወደ ቤት ተመልሰው ሌላ ዓመት በዓል ሳያከብሩም ይችላሉ።' ነበር ያለችን። ሁላችንንም የለወጠ አባባል ነበር። እናቴ የምትገርም ደግ ሰው ናት። በእርግጥ ታመው የተሻላቸው ሲያመሰግኑ ያልታመሙት ለምን ይሆን የሚያማርሩት? በሕይወትና በሞት መካከል ያሉት እንደ ተጨማሪ ደቂቃ ለመኖር ባለ በሌለ ሃይላቸው ሲፈጨረጨፉ በሕይወትና በጤና ያሉት ግን ሞትን የሚያስመኛቸው ምክንያት ግን ሁሌም ይደንቀኛል።

* * *

አንዳንድ ሰዎች አበሻ ባዶ ኩራት ነው ያለው እያሉ በአበሻነት መኩራትንና ቀና ብሎ መሄድን እንደ ክፉ ነገር ያዩታል። እኔ ግን በአበሻነታቸው የሚያፍሩና አበሻም መሆናቸው እንዳይታወቅባቸው በሚጥሩ ሰዎች ነው ግራ የምጋባው። ኩራታችን ሌላዉን ሲያስንቀን ሌላ ጉዳይ ነው ወይም ያልሆነውን እንደ ሆነን እና የሆነውን እንዳልሆነን ሲያስመስልብን። ግን ሰው በማንነቱ ጤናማ ኩራትና ደስተኛነት ሳይሰማው የትም ይደርሳል የሚል እምነት የለኝም። እኔ ለምሳሌ አበሻ ባልሆን የተሻለ ሰው ሆኜ ልፈጠር እችል ነበር የሚል እምነትም ምኞትም የለኝም። አበሻነቴን ከነበሽታውና ከነበረኩት ተቀብዬው በአበሻነቴ መሆን የምችለውን ሁሉ ለመሆን ተግባራዊ ነው ምርጫዬ። አበሻ ባይኖር ይቺ ዓለም ጉደሎ መሆኗ አይቀርም! አሁንም አበሾች መሆን ያለብንን ሁሉ እንደሚገባው ስላልሆነን ይህች ዓለምና የሰው ዘር ሁሉ የቀረበት አንዳች እንዳለ ነው የማምነው። በረኃባችንና በሰቆቃችን ይህንን ያህል መታወቅ ከቻልን፤ በሰኬታችንና በብልጽግናችን ሰንታወቅ እንዴት ይሆን? አበሻ መሆኔንም ሆነ አበሾችን በጣም ነው የምወደው። ጥቁር አይደለንም የሚለውን አባባል ግን ያልሆነውን ነጭነት መመኘት ስለሚመስለኝ ብዙም አይዋጥልኝም። ነጭም ቢኮን የሚፈጠር ነገር የለም። ዋናው ነገር የሆነውን በሚገባ ሆነን መገኘቱ ላይ ነው።

ከእንስሳት ጋር በቂ ጊዜ ያላጠፋ ሰው፤ ሰው መሆን ምን ማለት እንደሆነ እጅግም ይገባል ብዬ አላስብም። በእንስሳት ውስጥ ያለውን ንጽሕናና ተፈጥሮአዊ ስርዐት ልብ ላለው ብዙ ያስተምራል። በሰው ውስጥ ብቻ ያለውን የሰብእናን ፋይዳ ለማወቅ ከእንስሳት ጋር በቂ ጊዜን ማሳለፍ እጅግ ጠቃሚ ነው። በፊልም ሳይሆን በሕይወት። ከኤሌክትሮኒክስና ከቴሌቪዥን ጋር ያደጉ ልጆች የሰው ጣዕም እንዴት ሊገባቸው ይችላል? ለማሸን ጾታም ስሜትም የለውምና የሰውን ክብርነት እንዲን ሳይቀር መርሳታቸው አይቀርም። በምእራቡ አለም እየተሰፋፋ ለመጣው ግለኝነትና የጾታ ግራ መጋባት ይህ ትልቅ አስተዋፅኦ ያደረገ ይመስለኛል። በሌላ በኩል ደግሞ በእኛ አገርም ያለው በእንስሳት ላይ የምናሳየው ጭካኔና ግድዳላሽነት ለሰብአውያን ፍጡራን ያለንን አሳፋሪ እይታ ጠቋሚ ሆኖ ታዝቤ ያለሁ።

ምላሰና ማር፤ አፍንጫና ሽቶ ሲገናኙ ብቻ የሚታወቅ የሕይወት ጣእም አለ። ካፈቀሩት ልብ ጋር ብቻ ሰው ሲጋራው የሚቀምሰው የፍቅር ሰውር ጣዕም ያለም ይመስለኛል። ለማፍቀር የተሠራው እኛነታችን ይህንን በተቃራኒ ጾታ ውስጥ ተሰውሮ የተቀመጠልንን ውድ ማር ሳይቀምስና ከመዋደድ በሚፈልቀው የፍቅር ሽቶ ሳይታወድ ቢቀር፤ ሊገመት የማይችል ከሳራ ከደረሰበት ነጋዴ የማይተናነስ ይመስለኛል። አይን ለብርሃን፤ ጆሮ ለድምፅ፤ ልብም ለፍቅር ነውና የተፈጠሩት። ጥላቻ የሞላው ልብ ደግሞ በሬት እንደተሞላ አፍ፤ የተበላሸ ሲጋ እንደተቀባ አፍንጫና በድቅድቅ ጨለማ እንደተከበበ አይን ነው።

አገር የሌለው ሕዝብና ቤተሰብ የሌለው ሰው አንድ ነው። ቤተ ሰቦች የሰው ሰብስብ እንደሆኑ ሁሉ አገርም የቤተ ሰቦች ሰብስብ ናት። የቤተ ሰብ ጥንካሬው አባላቱ ሲሆኑ ያገር ጥንካሬ ቤተ ሰቦች መሆናቸው መረሳት የለበትም። ሰው ሲበላሽ ቤተ ሰብ ይበላሻል። ቤተ ሰብም ሲፈርስ አገር ይናዳል። ስለዚህም አገርና ቤተ ሰብም ሲበላሹ ጥፋቱ ተመሳሳይ ይመስለኛል። ለዚህ ነው ሰው የትም ሆኖ ቤተ ሰቡን ደግሞም አገሩን የማይረሳው። በርግጥ ሰው ያላገርም ያለቤተ ሰብም መኖር ይችላል፤ ይህ ኑሮ ከተባለ። አገርና ቤተ ሰብ ባይኖር አለም ምን ትመስል ይሆን? ከሁለቱ አንዱን ምረጥ ብባል የሚችግረኝ ቢሆንም፤ ቤተሰቤን በምንም የምለውጥ አይመስለኝም።

ቋንቋ እጅግ ከሚያስገርሙኝ ነገሮች አንዱ ነው። ሀይወትን ያለቋንቋ ሳስበው ምን ሊሆን እንደሚችል ማሰብም ነው የማልችለው። ለማሰብም እንዲ ቋንቋ ያስፈልጋል እኮ! የሰውም ሆነ የማንበረሰብና የአገሮች አቅምና ንይል ከቋንቋቸው በላይ ሊሆን አይችልም። ለምሳሌ፤ የጽሑፍ ቋንቋ እንዲን የሌላቸው ሕዝቦች በአብዛኛው ሳላቀር ናቸው ማለት ይቻላል። እንደግሪክ፤ ላቲን፤ ዕብራይስጥና እንግሊዝኛ የቋንቋቸው ብልጽግና ተናጋሪዎቹን ሕዝቦች ብቻ ሳይሆን፤ ሁላችንንም እንዴት እንደሚገዛን ማወቁ ከባድ አይደለም። የአማርኛ አቅም ለምሳሌ ካገራችን አይዘልም። የአማርኛ የመግለጥ አቅም ከጀርመንኛ በጣም በጣም ያንሳል። ይህም የተናጋሪዎቹን የአስተሳሰብ አቅም ያሳያል እንጂ ቋንቋው በራሱ የፈጠረው ነገር አይደለም። አገር ስታድግ ንብረተሰብም ሲበልጽግ ቋንቋ አንዱ መለኪያው ነው። አንዱ አእምሮ ከሌላው ጋር፤ ያለፈውና ያሁኑ ትውልድ እንዲሁም በአንድ አገር ያለው ህዝብ ከሌላው ጋር ቋንቋ ባይኖር እንዴት ይግባባ ነበር! ያለቋንቋ አእምሮ ሁሉ ደንቆሮና ዲዳ ነው ማለት ይቻላል።

ሕፃናት ጥልቅ የሆነ የማወቅ ረታብ ማሳየት የሚጀምሩት ገና በሊጋ ዕድሜያቸው ነው። አፍ እስኪፈቱ ሁሉን ወዳፋቸው ለመከተት ሲሞክሩ፤ አፍ ከፈቱም በኋላ ሁሉን በቃል ካፋቸው እያወጡ ይጠይቃሉ። ይህንን ሁሉ ግን ገና ከፍ ሳይሉ ትምህርት ቤት የሚባል ሰው በላድርጅት ውስጥ ገብተው ይነጠቃሉ። የማይጠይቁ አላዋቂዎች፤ ትልቅ ሰው ተብለው ዲግሪ ጭነው ቢሮ ውስጥ ተከፍሰው የሚውሉ እኛን የሚመስሉ ይሆናሉ። ከዚህ አእምሮ በላድርጅት ፈጣሪ ረድቶአቸው ሳይከላሹ ያመለጡት ብቻ ንብረተሰብን የሚቀይሩ፤ አለምን የሚጠቅሙ ሆነው ይወጣሉ። ጉበዝ ወላጅ ማለት ልጆቹን ትምህርት ቤት ከሚባለው ፀረ ጭንቅላት ድርጅት መታደግ የቻለ ብቻ ነው። ብዙ አስተማሪዎች ጭንቅላታቸውን ያጡ ጭንቅላት ቆራጮች ናቸው ቢባል እንደሰድብና ክፋት መቆጠር ያለበት አይመስለኝም። ይህንን ያስባለን ልጅ ትምህርት ቤት ተልኮ፤ ጭንቅላቱን ተነጥቆ መጽሃፍና መረጃ ተሸክሞ፤ ባመቱም መጨረሻ በከፍተኛ ውጤት ወደሚቀጥለው የውድቀት ደረጃ ቢያልፍ ምን ይጠቅማል? ለማለት ነው። ይህ ማለት ግን ልጆች አይማሩ ማለት ሳይሆን በትክክል ይማሩ ነው። ሁላችንም ቢሆን ትምህርት ቤት በመሄዳችን ዐይናችን በርቶአል፤ ዕውቀትም ጉበደተናል፤ ዓለምን ተረድተናል። ግን ደግሞ ትምህርት ቤት ያጠፋብንን የፈጠራ ብርሃናችንን አይኑልቦናችንን

ማን ያስመልስልን ይሆን?

ጥት ግን ምንድን ነው? የማይለመድ የማይዳሰስ። ጥትን ለማቆም ካልሆነም ለማዘዣየት የማይደረግ ነገር የለም። ጥት መለያየት መሆኑ ከባድ እንደሚያደርገው ግልጽ ነው። በተጨማሪም የምንጥቀስበትን ቀንና ሰዓት አለማወቃችን ነው ጥትን ምስጢር የሚያደርገው። ተሂዶ የሚመጣበት የደርሶ መልስ ቴክት ያለው ቢሆን ምንክልባት ያንን ያህል ግራ አያጋባንም ነበር። ወይስ ለመጥት ስላልተፈጠርን ይሆን ጥትን እንደሸሸን የምንጥቀው? ከጥተም በኋላ ሰው ሕይወት ቢኖር ብሎ ይናፍቃል። ሥቃይም ይኖር ይሆን ብሎ ይሠጋል፤ ይህም የጽድቅንና የክብርን ጉዳይ በቀላሉ የማይተው ጉዳይ ያደርገዋል። ሰው በምድር የሚኖረው ሕይወቱ ከጥት በኋላ ላለው ሕይወት ዋጋ እንዳለው ያስባል። ጥት የህይወት መቋረጥና አደጋ ብቻ ሳይሆን፤ ራሱ የሰው ጠላትና የሰው ሊባ ተደርጎም ይወሰዳል። ጥት ባይኖርስ ሕይወት ምን ይሆን ነበር? በተለይ ይህ ሁሉ ስቃይና በሽታ ባለበት ዓለምና ሰው እንዲህ ራስ ወዳድና ክፉ በሆነበት ዓለም ውስጥ ሰው አለመሞቱ ከጥት አይከፋም ብላችሁ ነው? ጦርነትስ ይኖር ይሆን ጥት ባይኖር? ማንስ ያሸነፍ ነበር ታዲያ? ጥት ባይኖር ፍቅርስ ምን ይመስል ነበር? ግን ጥት ባይኖር በርግጥ ኑሮ ምን ይመስል ይሆን ነበር የሚለውን ለማሰብም አዳጋች ነው፤ አሁን ጥት አለና።

በትንሽ መጀመርና ትልቅ ማለም አንዱ ባንዱ ውስጥ የተደበቁ የስኬት ምስጢሮች ይመስሉኛል። ትልቅ ህልም ይዘው አንድም ሳይሠሩ የሚሞቱ ሰዎች የውድቀታቸው ምስጢር ብዙ ጊዜ ትልቁን ህልማቸውን በሚመስል ወይም ለዚያ በሚያዘጋጃቸው ነገር ላይ ያጠፉት ጊዜ ስለሌለ ነው። በትንሽ ነገር ላይ ተጣብቀው እንደማቀቁ የሚሞቱም ብዙ ሰዎች ትልልቅ ነገር ሊሠሩ እንደሚችሉና እንደሚገባቸው ማመን ስለሚሳናቸው ነው። ሌላው ቁልፍ ግን ሰዎች ባላቸው ነገር አሁኑኑ ከመጀመር ይልቅ ነገን ሲጠብቁና የተሻለን ቀን ሲናፍቁ ዕድልም ዕድሜም ያመልጣቸዋል። በትንሽ አሁን መጀመርና ለትልቅ ነገር እየተዘጋጁ ለነገ ማቀድ በርግጥም ጥበብ ነው።

እውነት ነው ብሎ ያመነበትን ሙሉ ለሙሉ ሳይሸራርፍ የሚኖርና የሚናገር ሰው ሐቀኛ ይባላል። ሐቀኛ ሁሉ ግን እውነተኛ ነው

ለማለት የሚቻል አይመስለኝም። እውነተኛ የሚባለው ለራሱም ለእውነቱም ሐቀኛ የሆነውን ነው። ለምሳሌ ድንቹን ከልቡ እምኖ ፓፓያ ነው የሚል ሰው ሐቀኛ ቢሆንም፤ እውነተኛ ነው ልንለው ግን አንችልም። እውነተኛ ሆኖ ግን ሐቀኛ አለመሆን አይቻልም። እውነት በሁኔታዎችና ከጊዜ ጋር የማይለዋወጥ፤ በፍጽምና ራሱን ችሎ የሚኖር ወሰንና ገደብ የሌለው የውበት የዕውቀትና የሕይወት ሁሉ ምንጭና መሰሪያ ሲሆን፤ ጭብጥ ግን በውስን አእምሮአችን የተረዳው ከፊል እውነት ነው። ከሁኔታ ሁኔታ፤ ከጊዜ ጊዜና ከቦታ ቦታ የሚለዋወጠውን ደግሞ እውነታ ልንለው እንችላለን። ከጊዜ ከቦታና ሁኔታ ሁሉ በላይና ውጪ ስንሆን ብቻ ነው እውነታችን ከእውነቱ ፍጹም የሚገጥመውና የሚመሳሰለው። ይህን ደግሞ ከፈጣሪ ውጪ ማንም ሊሆነው አይችልም። ስለዚህም እውነቱ ሳይሆን እውነታችን ሊለያይና ሊቀያየር እንደሚችል በመረዳት ተሳታፊና ተረዳድሮትን ዐብረን በመኖር ወደ እውነቱ ማለቂያ የሌለውን ጉዞ ዐብረን ማዝገም እንችላለን ብዬ አስባለሁ።

አብሮ ከመብላት ይልቅ አብሮ መሥራት መቻል ብስለትን ይጠይቃል። በሰው ጎዘን አብሮ ከማልቀስ ይልቅ በሰው ደስታና ስኬት አብሮ መደሰት የትልቅነትና የቅንነት ምልክት ይመስለኛል። ምቀኝነት አብሮ መስራትን ሲከለክል ክፉ ቅናት ደግሞ ለሌላው እንዳንደሰት እንቅፋት ይሆንብናል።

ሰዎች በቦታችንት ስሜት የሚያሳዩት ባሕርይ ከትሕትና ጋር በቀላሉ ሊያምታታ ይችላል። በትዕቢትም ተወጥረው የበላይነት ስሜታቸው የነፋፋቸውን ሰዎች በራሳቸው የሚተማመኑ ጠንካራ ሰዎች ሊመስሉ ይችላሉ። የቦታችንት ስሜት ቆስሎ የተሰበሰበ ትዕቢት ሲሆን ትዕቢት ደግሞ እንደተወጠረ ፊኛ ጥቂት ነገር ጠቅ ብታደርገው የሚፈነዳ በፍርሀትና በባዶነት የተሞላ ማንነት ነው። ትሕትና ራስንም ሰጪም በተገቢው ደረጃ ማየትና ለራስም ለሰውም ትክክለኛውን ክብር በመስጠት፤ ከሌሎች ጋር ራስን ከማነጻጸር ተላቆ፤ ሰው ከራሱ ችሎታና ራእይ ጋር በመወዳደር የተረጋጋ ኑሮ መኖር ሲችል የሚያሳየው ባሕርይ ነው።

ብዙ ሰዎች ባሕርይና ችሎታ ግንኙነት የላቸውም ብለው ማሰባቸው ትክክል አይመስለኝም። ለምሳሌ ይህ ውሃውን የያዘው ጠርሙስ ከውሃው ጋር ያለው ግንኙነት ያን ያህል ጠቃሚ አይደለም እንደ

ማለት ነው። ይዘቱ (content) በመያዣው (container) በብዙ መንገድ ይወሰናል። ለምሳሌ የመያዝ ዐቅም/capacity (ግጥም ውሃ ብቻ መያዝ የሚችል እቃና 100 ሊትር ሊይዝ የሚችል አኩል አይደለም)፤ ውበቱ beauty (በወርቅ ብርቅዳ ወይም በቅል ሽክና መጠጥ ቢሰጠን እኩል ደስታ አይሰግንም)፤ ንጽሕናውና ጥራቱ quality and purity (በቆሻሻ ዕቃ ተቀድቶ ንጽሕ ውሃ ቢሰጠን ልዩነቱ ሰፊ ነው)፤ እንዲሁም በጥቅም ላይ ለማዋል ማስቻል/usability (እንደ ወንፌት በሚያፈስ ወይም በታሸገና ከጠብታ በላይ በማያሳልፍ ዕቃ የቀረበ ውሃ እንደሌለ ነው)። ይህ ሁሉ ከይዘቱ እኩል መያዣውም አስፈላጊ እንደሆነ ነው የሚያሳየው። ታዲያ የሰውን ችሎታ/competence የሚሸከመውን ባሕሪ/character እንዴት ነው አስፈላጊነቱን ለማየት የሚያዳግተው? ባዘርይ እኮ ችሎታን ተሸካሚ መያዣ መሆኑን ማንም ሊክድ አይችልም። ስለዚህም መልካም ባሕርይ የሌላቸው ጉበዝ ሰዎች ባዳር ቃል የባከኑ ችሎታዎች ከመሆንም ዐልፈው ጉጂ ሰጠታዎችም ሊሆኑ ይችላሉ።

አንዴ በፍጥነት አንብባ ጨርሳ ቀና ብላ መላኩን ብታየው አሁንም በተመሰጠ ስልኩን እያወራ ነው። መላኩ የሶለንን ጽሁፎች ይዘታቸውን ሳይለቁ የጻፈበትን መንገድ ወዳዋለች። አሁንም ላይ ታች እያለች ስታነብና ስልኩን መጨረሱን እየተቆጠነጠነ መጠበቅ ጀምረች። ትንሽ ቆይቶ ማርቆስና ሶፊያም ስለሚመጡ ብቻቸውን እንዲያወሩ ስለፈለገች አላስችል ብሏት ወደሱ ስትሄድ ስልኩን ጨርሶ ዞር ሲል ሮጣ ላይ ተጠምጥማ

“ዬ ... ዬ... መሊ ... መሊ ... ነፍሴ ... This is exactly what it is! ... በቃ ... አሁ ... ምን ላድርግህ ... ሶለን ይህንን ቢያይ... በቃ አዝሎህ ነበር የሚዞረው ... እኔም አልችልህም እንጂ አዝዬህ ብዞር ደስ ባለኝ ... በቃ እኮ ... ይሄው ነው...” ብላ አንገቱን አንቃ ግንባሩን፤ ጉንጨኑን አንገቱን ምንም አልቀራት ... ሰው በመሳም ቢያልቅ ትጨርሰው ነበር...

“እንዴ ሸረ... በፍትሽ ሰሊ ይሄ እኮ ገና ድራፍት ነው... ይሄን ያህል ጥሩ ነው እንዴ ደግሞ...?” ብሎ ተገርሞና ፈዞ ሲያያት...

“አንተ ድራፍትህን ጠጣ... የኔ ፍቅር ... ዚስ ኢዝ ዘ ቴንግ...ግ...ግ...ግ... አሁን በቃ ወዳራቱ ፈርጠኝና የቀረውን የሶለንን ታሪክ መሥራት ብቻ ነው። በቃ ምን ልበልህ የኔ ንፈራ! መጽሐፉ ... ሳያልቅ ሰርግ የለም ... ቀለበት አልፈልግም መሊ ... የሶለን ማስታወሻን ... እንደቀለበት ... ልትሰጠኝ ትችላለህ...ወይኔ...!” ሰሎሜ የሚያደርጋትን ነው ያሳጣት። መጽሐፉ ተጽፎ ... የሚሆነውን ለራሷ በአይነልበናዋ እያየች። ከዛም ቁጭ ብለው አንድ ባንድ እያነበቡ ሲያወሩና አልፎ አልፎም ሲከራከሩ እንማርቆስ መጥተው ውይይታቸውን ተቀላቀሉ። ሁሉም

የመላኩን አጻጻፍ አድንቀው አጸደቁለት። ማታ ላይ ደግሞ ለቤተሰቦቿ እጎቷን ጨምሮ ለሁሉም ኢሜይል አደረገችላቸው።

ለሚቀጥሉት ሦስት ወራት መላኩ በሶለን ሕይወት ውስጥ ራሱን ቀበረ። የቱ የሶለን የቱ የመላኩ መሆኑ እስከማይታወቅ ድረስ የሶለን ሐሳብና የመላኩ ብዕር ተዋሐዱ። ሶለን የጻፋቸውን ሁሉ ደጋግሞ አነበባቸው። ከሕፃንነቱ ጀምሮ የነበሩትን ፎቶዎች ሁሉ አጠናቸው። ሶፊያንም የምታስታውሰውን ነገር ሁሉ እንድትነግረው አድርጎ እናዘዛት። ሠዓሊ በመሆኗ ያለ ፎቶ ድጋፍ ሁሉንም ነገር ልቅም አድርጋ የሰሜት አኳያውን እየጨመረች ተረክችለች። የሰሎሜን አክሱትና አያት የሚያውቁትን ሁሉ እንዲነግሩት እስኪታከታቸው ድረስ አዋራቸው። የቀረው አሁን የሶለንን ወላጆችና ሕያውን ከሁለት ሳምንት በኋላ ሲገቡ የሚችለውን ያህል ከነሱ ደግሞ አስፈላጊ ተጨማሪ መረጃ መሰብሰብ ነው። ከዚያም ባዳር ጊዜ መጽሐፉን መጨረስ ነው እቅዱ።

የሰሎሜ ወላጆችና ሕያው ሊመጡ ሶስት ቀን ነው የቀራቸው። ሰሎሜ የምትወደውን የቀለበት ዐይነት ራሱ መላኩም፤ በሶፊያም በኩል በጥንቃቄ ካጠና በኋላ ማርቆስ ከዱባይ ይዞለት መጥቶአል። ያንን ሳምንት ለሥራ ድሬዳዋ ሄዶ የነበረ ሲሆን፤ ቅዳሜ ከሰአት ነው እዲሳባ ለመግባት ያቀደው። ቅዳሜ ጠዋት ደግሞ ሶፊያና ሰሎሜ ዘና ለማለት ኩሪፍቱ መዋል ስላሰቡ፤ ረፋዱ ላይ ማርቆስ አድርሶአቸው ለጉዳይ ወዳዲሳባ ተመለሰ። እዚያው ከጠበቁት አብረው ራት በልተው ማታ አንድ ላይ ለመመለስ ተስማምተው፤ አንዴ ስጋ አንዴ ዋና ሲሉ ቀኑንን እዚያው አገባደዱት። ወደ ማታ ዐሐይ ልትጠልቅ ገደማ በሐይቁ ላይ የፈጠረችው ውበት፤ አጠቃላይ የግቢው ድባብና ለዛም አንዳች ውስጣዊ ደስታና ጣፋጭ ናፍቆታዊ ጉጉት በሰው ነፍስ ላይ ይዘራል። ሰሎሜ ይህንን ውበት ከማንም በላይ መላኩም ኖሮ ዐብረው ቢቋደሱት ልቧ ተመኘ።

“መጣሁ እስኪ መታጠቢያ ቤት ደርሼ... ሰሊ...” ብላ ሶፊያ ስትሄድ ሰሎሜም ሽው የሚለውን ንፋስ እየተቀበለች በየመሃሉ ዐይኗን ገለጥ ከደን እያደረገችና መላኩን እያሰበች በጸጥታው ውስጥ በሐሳቧ መዋኘቷን ቀጠለች። ከኋላዋ የሚራመድ ሰው ድምፅ ስትሰማ ሶፊያ ስለመሰለቻት፤ ለማየት ግድም አላላት። አንድ ዋቅ ያለ እጅ ከኋላ ዐይኗን ሲይዛት ድንግጥ ብላ

“ማሚዬ...” ብላ ለመነሣት ስትሞክር እዚያው ባለችበት ያዝ አድርጎ “አትደንግጭ... ከላይ ሳይሽ የአውሮፕላኑን ሾፊር ደብረ ዘይት ወራጅ አለ ብዬው ይቺን ፓራሹት ሰጥቶኝ አሁን መውረዴ ነው።” ሲል መላኩ፤ የሰሎሜ ድንጋጤ ወደ ደስታ ጨሽት ተቀይሮ እንዴት እንዳገኘችው በማታውቀው ሃይል ግልብጥ ብላ ዞረችና የያዘውን ባርኔጣ ለመንጠቅ ስትሞክር እጁን ራቅ አደረገባት።

“መሊ የኔ ፍቅር ... አንተነ ሳስብ እኮ ነው... ከየት መጣህ? ... እንዴት... መጣህ ... ደግሞ ምንድነው ዝነጣጩ እንዴት ነው? ያማረብዘ! ... አሁ... እኔ እንደዚህ

ተዘረክርኬ ...” አለች... አሁንም በደስታ እየተናከነከች። ከዚያም ይዞላት የመጣውን ቆንጆዬ እንቡጥ የምታምር ቀይ ጽጌረዳ ከባርኔጣው ውስጥ አውጥቶ ሲሰጣት የሷም ፊት ከጽጌረዳው ብሶ በደስታ ቀላ። ከሁሉም ግን ከማዶ ያለችው ዐሐይና ከውስጣቸው የጋመው የነሱ ልብ ቅላት ተወዳዳሪ አልነበረውም። የምትለው ጠፍቷት እንቅ አድርጋ ሳመችው።

“አይ ላቭ ዩ የኔ ሆድ...” አለችና በሁለት እጇ እንደ መቆንጠጥ አድርጋ ጉንጮቿን ያዘች፤ ከዚያም እንደለመደችው ጸጉሩን በጆቿ ፈርፍራ አበላሸችበት። ሁሉም ሀገሩ ሲንጨባረር ደስ ይላታል፤ የሷ ብቻ ይመስላታል። ከዚያም ከእጇ ውስጥ እንደ መውጣት ብሎ ፊቷ በርከክ ብሎ

“ካብርት ያቶ አላና ብቸኛ ሴት ልጅና ውብ የማማ መገርቱ የልጅ ልጅ ... ታገቢኝ ዘንድ ፈቃደኛ ነኸን?” ብሎ ቀለቡቱን ከኪሱ አውጥቶ ሲያቀርብ የግርምት ደስታዋ ንሮ ... አንገቱ ላይ ተጠምጥማ

“አዎን አዎን አዎን...” ብቻ አለች ደጋግማ። መላኩ ለሰሎሜ ቀለበቷን ሲያደርግላት አይታ ያፈረች ወይም የቀናች ይመስል ዐሐይዋ ነገ ስትጨርሱ በምሥራቅ በኩል እንገናኝ ብላ ቁልቁሉን ተንደርድራ ከተራራው ሥር ተሸንጠች። ወዲያው ተደብቀው የሚሆነውን እያዩ ሺዲዮ ሲቀርጹዋቸው የነበሩት ሶፊያና ማርቆስ እየራሴኹና እየሣቁ ተቀላቀሉዋቸው። እዛው ትንሽ ተጨዋውተው ወደ አዲሳባ ለመሄድ ተነሡ።

የሰሎሜ ወላጆች ከመጡ በኋላ መላኩ የላካቸው ሽማግሌዎችም የወጉን ሽምግልና አድርሰው የወጉን መልካም ዜና ይዘው መጡ። ለነገሩ ሽማግሌ የመላክ ዓላማው እንደድሮው ጊዜ የወላጅን ፈቃድ ለማግኘት ሳይሆን አክብሮትን መግለጫና ምርቃት መጠየቂያ ነው። የሰሎሜ አባትና እናት መላኩን ለመቀበል ጊዜ አልወሰደባቸውም። ልክ እንደ ሰሎሜ ሁሉ እነሱም የሶለን ምትክ ሆኖ ተሰምቷቸዋል። የሰርጉ ጊዜ ከሰድስት ወር በኋላ እንዲሆን ተወሰነ። መላኩ በሶለን ማስታወሻ ሰብብ ልባቸው እስኪደርቅ ሲያወራቸው ከረመ።

መጽሐፉን ከሰርጉ በፊት ለማውጣት ዕቅድ ስላደረጉ መላኩ ቀን ከሌሊት ይሰራ ጀመር። እያንዳንዱ ምዕራፍ ባለቀ ቁጥር ሰሎሜ፣ ማርቆስና ሶፊያ እየተሰበሰቡ ሲከራከሩና ሲወያዩ ያመሻሉ። አንዳንዴ ሁሉንም ነገር ለሶፊያ መተርጎሙ ቢያዘገያቸውም። መላኩ ካሰበውም ባነሰ ጊዜ ተጽፎ የመጀመሪያው ረቂቅ አለቀ። ሁሉም በሙሉ ድምፅ አጸደቁት። ከዚያም የእርትኦት ሥራውን እንዲሠሩ የተመረጡት ሰዎች በሁለት ወር አስተያየታቸውን ሰጥተውና የሚስተካከለው ተስተካክሎ ለገትመት ዝግጁ ሆነ። የፊት ሽፋኑ ሶፊያ የሚላቸውና ሶለን የሚወዳት ወንበሩ ላይ እስኪርቡቸውን ባፋ ላይ አድርጎ በግራ እጁ ማስታወሻ ደብተር እንደያዘ በጥልቅ ሲያስብ የሚያሳየው ስዕል እንዲሆን ተመረጠ።

መጽሐፉ ልክ ሰርጋቸው ወር ሲቀረው ዝብያ ላይ ወጣ። ከመጽሐፉ ግርግር

ሳይወጡ ሰርጉ ደረሰ። የሰርጋቸው ሥነ ሥርዐት ዕጥር ምጥን ባለ መንገድ ቤት ሰብና የቅርብ ወዳጆቻቸው ብቻ ባሉበት ለማድረግ ነበር ያሰቡት። በመጽሐፉ የተፈጠረው ዕውቅናና ሁኔታ ያንን እንዲያደርጉ አላስቻላቸውም። ከታሰበው በላይ ብዙ ቤተዘመድ ያሰባሰበና የሶለንን ሞት የሕይወቱ መዘክር በሆነው በተላካለት መጽሐፍና በነሰሎሜ የሰርግ ፍሥሐ ያሰረሳ ነበር። በመልሱ ጊዜ ደግሞ ብዙ የሰሎሜ ዘመዶችና ከመቄ የመጡት የመላኩ ዘመዶች ተዋወቁ። አንደኛቸውን ኢትዮጵያ ለመኖር በቅርቡ ከአሜሪካ ጠቅልለው የተመለሱት ሣራና እናቷ ወይዘሮ የትናየትም በነመላኩ ሰርግ ላይ ነፍሳቸውን አጥተው ነው የከረሙት። የሣራ ልጅም አበባ ያኻ ነበረች። መላኩም የሰርጉ ቀን የወጣው ከወይዘሮ የትናየት ቤት ነው።

ብለው ቆዩ። ከዚያም ቀስ ብለው እየተራራው አውቶቡሉ ወዳለበት ስፍራ ወረዱ። እያወሩና እየተሳሳቁ ወደ ሆቴላቸው ተመለሱ።

የሚቀጥለውን ሙሉ ቀን ያሳለፉት ሳፋሪ ይዘው ባካባቢው ያለውን ፓርክ ሲጎብኙ ነበር። ከዚያም መላኩ በናፍቆት ሲጠብቅ የቆየውን የሮቢን ደሴትን ለመጎብኘት በማግስቱ ሄዱ። ከኬፕታውን ብዙም አይርቅም። በጀልባ ባሕሩን አቋርጠው ደሴቲቱ ላይ ሲደርሱ አውቶብስ ተዘጋጅቶላቸው ጠበቃቸው። ከዚያም ባስጎብኘው ገለጻ ደሴቲቱን እየገቡ ሲያዩ ቆዩ። ደሴቷ ባንድ ወቅት የሰጋ ደዌ ሕመምተኞች ተነጥለው የሚቀመጡበት ስፍራ ስትሆን፤ በኋላ ደግሞ ዘረኝነትን ተቃውመው አሻፈረኝ ያሉ በብዛት ያገፈው ተወላጅ ጥቁሮች በግዞት የሚሠቃዩበት እስር ቤት ነበረች። ደሴቲቱ የተመረጠችበት ምክንያት ዋኝቶ እንኳ ማምለጥ እንዳይቻል አደገኛ በሆኑ ሻርኮች የተከበበች በመሆኗ ነው። አስረኞቹ በጠባብና ፈጽሞ በማይመች ቁርና ወበቅ በሚፈራረቅበት ክፍል ውስጥ ታጉረው ነበር የሚኖሩት። ቀን ቀን ደግሞ ድንጋይ ሲፈልጡና የተለያዩ መከራ ሲቀበሉ ይውላሉ። የመጀመሪያው የነጻዪቱ ደብብ አፍሪካ መሪ የሆኑት ጌልሰን ማንዴላና ሌሎች ታዋቂ ታጋዮችም እዚህ እስር ቤት ውስጥ ነበር ለብዙ ዓመታት ፍዳቸውን ሲያዩ የኖሩት። ወደ እስር ቤቱ ገብተው ወደ ውስጥ እየመራቸው የሄደው አስጎብኝ

“እዚህችኛዋ ክፍል ነበር ገሬዝዳንት ማንዴላ ለዐሥራ ስምንት አመት ታስረው የቆዩት” ብሎ ሲያሳያቸው ሁሉም ሰው ያንን አስከፊ ስፍራ እንደ አንድ ቤተ መቅደስ በአግራሞትና በፍርሀት መነካካትና በአድምሞ ያይ ጀመር። አስጎብኘውም ራሱ እዚህ እስር ቤት ውስጥ መከራውን ሲያይ የኖረ ሰው እንደነበረና እሱም ታስሮ የቆየበትን ክፍል አሳያቸው። መላኩ የሰሎሜን አንገት እንዳቀፈ፤ “አይገርምም ነጻ የወጣ አእምሮ ምን በሻርክ ቢከበብ፤ በጠባብ ክፍል ለዓመታት ቢቆልፍበት፤ ድንጋይ ሲቀጠቅጥ እንዲውል ቢገደድና የማንነቱን ክብር በሚያዋርድ ሕይወት ውስጥ ቢያልፍም ሁሉም ነጻ ነው። ቁልፉን ሁሉ ሰባብሮ የራሱን ብቻ ሳይሆን ያሰሩትንም ሆነ እንደሱ የታሰሩትን ሁሉ ነጻ የማውጣት ጉልበት አለው። ማንዴላን ከልቤ የማደንቃቸው ለዚህ ነው። እውነተኛ እስራትም ነጻነትም ያለው እዚህ ውስጥ ነው!” ብሎ ሰሎሜን ግንባር ላይ ሳም ሲያደርጋት እቧም ቀና ብላ ፈገግ አለችና።

“እዚህም ላይ ያለው እስራትና ነጻነት መረሳት የለበትም ...” ብላ በዐጉር የተሸፈነውን ደረቱን ከልቡ ላይ ቆንጠጥ አድርጋ፤ “ልቡ በፍቅር ነጻ የወጣ በእርግጥ ነጻ ነው፤ የማንዴላ ጥንካሬ ጥላቻንና በቀልን ማሸነፋቸውም ይመስለኛል እንጂ የጭንቅላት ብቻ አይመስለኝም።” ስትል “ነፍሴ እኮ ነኝ!” አለና ቃል በሌለው የዐይን ቋንቋ እንደተመነከሩ ሁሉ እዚያው ማንዴላ ታስረው በነበሩበት እስር ቤት ክፍል ቍጥር 5 ፊት ለፊት ለምስክርነትና የፍቅርን አሸናፊነት ለማብሰር ይመስል በአካባቢያቸው ያሉትን ሰዎች ሁሉ ረስተው መሸሮቹ ትኩስ ከንፈራቸውን

የተቆለፈበት ቁልፍ

የመላኩና ሰሎሜ ጫጉላ ሽርሽር ቦታ የሰሎሜ የልጅነቷ ህልም ብቻ ሳይሆን የመላኩም የረጅም ጊዜ ምኞቱ ነበር። ለሰሎሜ ኬፕ ታውን ለመላኩ ደግሞ የሮቢንስ አይላንድ። ስጦታው ደግሞ የሕያው ነበር። በመጀመሪያው ቀን ያረፉት ጆሃንስበርግ ሲሆን፤ መሸቶ ስለነበር፤ ብዙም ወዲያ ወዲህ ማለት አልቻሉም። በማግስቱ ጠዋት ከቁርስ በኋላ የቱሪስት አውቶብስ ይዘው ከተማዪቱን ዞረው የተወሰነ ነገር ካዩ በኋላ አውቶብስ ቀይረው ለግማሽ ቀን ስዌቶ የሚባለውን በብዛት ጥቁር ደብብ አፍሪቃውያን የሚኖሩበትን ከተማ ሲያዩ አምሽተው ወደ ሆቴላቸው ተመለሱ። ከተማዪቱ የድህነትና የብልጽግና የምችትና የጉስቁልና መከማቻ መስላ ነው የታየቻቸው። ብዙ ወንጀል አለ ተብሎ ስለሚወራ እንደልባቸው ወዲያ ወዲህ ማለት ባይችሉም፤ ሆቴላቸው ውስጥ ከተዋወቁቸው እንደነሱ ለጫጉላ ሽርሽር ከዩጎዝላቪያ ከመጡ ጥንዶች ጋር ሲዞሩ ጥሩ ጊዜ አሳለፉ።

በእቅዳቸው መሰረት የቀራቸውን አራት ቀን በኬፕ ታውን አካባቢ ለማሳለፍ ወደዛው አቀኑ። ከሰአት በኋላውን ትንሽ ሆቴላቸው ውስጥ አረፍ ካሉ በኋላ ዋተር ፍሮንት በሚባለው አካባቢ እየተንሸራሸሩ ሱቆችንና አካባቢውን ሲጎብኙ ቆዩና በፕሮግራማቸው መሰረት ወደ ኬፕ አፍ ጉድ ሆፕ ተጓዙ። በተለምዶ ሞቃቱ የህንድና ቀዝቃዛው የአትላንቲክ ውቅያኖስ የሚቀላቀሉበት ቦታ ነው ከሚባለው ኬፕ ፖይንት ከተባለው ክፍታ ላይ ሆነው አካባቢውን አይተው ሊጠግቡት አልቻሉም። ኬፕ ታውን ባጠቃላይ የደቡብ አፍሪቃ እናት የውበት ንግስት ናት ብለው ደመደሙ። ባሕሩ፤ ጫካው፤ ተራራው፤ ከተማው ሁሉም ነገር የትም አገር ካዩት በላይ ሆኖ አገኙት። በቀስታ የሚነፍሰውን ንፋስ እያጣጣሙ ሁለቱ ውቅያኖሶች ይገናኙበታል የሚባለውን ቦታ ከተራራው ላይ እንዳሉ ለማየት ቢሞክሩም ያን ያህል ግልጽ ሆኖ አላገኙትም። እጅ ለእጅ ተያይዘው ከቆሙበት ስፍራ እንዳሉ መላኩ ከንፈሩ ላይ ጠበቅ አድርጎ ሳማትና

“የሁለቱ ውቅያኖሶች መጋጠሚያ የት እንደሆነ ባይታየንም የኔና ያንቺ የሕይወት ውቅያኖስ መጋጠሚያው ግን ...” ሲል ወደ ደረቱ ጠጋ ብላ “ልባችን ነው?...” ብላ ቀና ብላ ስታየው ግንባርን ሳም አድርጎ እንዳቀፉት ለትንሽ ጊዜ ጸጥ

አጋጠመ። ጉብኝቱን ሁሉ ጨርሰው ስለ ማንዴላና ስለ ጥቁሮች ጉዳይ፣ በአጠቃላይ የአንድ ሰው አእምሮ መፈወስና ነጻ መሆን ለአገርም መድሃኒት ለአለምም ምሳሌ እንደሚሆን ሲያወሩ ቆዩ።

ማታ ላይ ደግሞ እራት እየበለ፣ “ግን ያልገባኝ እሺ በማንዴላ ጉዳይ ምንም ጥያቄ የለኝም እንዳወራነው ነው። እኔ የሚገርመኝ አፓርታይድ ከወደቀ፣ ኀይልም ለጥቁሮች ከተሰጠ ታዲያ በተለይ ሰዌቶና ጆሃንስበርግ፣ እዚህም ኬፕታውን የሚታየው የጥቁርና ነጭ ልዩነት ምንድነው? እኔ ግን አሁንም የማንዴላ ሥራ ፍሬው አልታየኝም። ማለቴ አስገራሚ ሰው ናቸው፣ ግን በቃ ለውጥ ማለት ይሄው ነው?” አለች ቀኑን ሙሉ ሲከነክናት የቆየውን ነገር አውጥታ።

“ምን መሰለሽ ሃኒ ... የማንዴላ አእምሮ መከፈትና ነጻ መሆን አገሪቱን መንግሥቱንና ሕጉን ቀይሮታል። ይሄ በጣም ቀላል እንዳይመስልሽ፣ ስንት ሺህ ሰው ያለቀለት ዐላማ መሰለሽ! ግን አሁን የእያንዳንዱን አእምሮ መቀየሩ የማንዴላ ሳይሆን የባለቤቱና ያዲሱ ትውልድ ሥራ ነው። ማንም የማንንም አእምሮ ጠምዝም ለምኖም አይቀይረውም። ካገሪቱ አፓርታይድ ወድቋል ከያንዳንዱ ነጭና ጥቁር ጭንቅላት ውስጥ ማስወጣት ግን ማንዴላም ሆነ ማንም ሊሰራው አይችልም። ሁሉም ራሱን ለመለወጥ መነሣትና መወሰን ያለበት ይመስለኛል።” አለ። በዚህ ጉዳይ ሲሟገቱ ቆይተው በደመቀው ፍቅራቸው ታጅበው ወደ መኝታ ቤታቸው ሄዱ።

መላኩና ሰሎሚ ለሽርሽር ከሄዱ በኋላ ማርቆስም ከብዙ ድካም በኋላ ዐረፍ ማለት ችሎ ነበር። በሥራ ቦታው ግን ብዙ የተከመሩ ጉዳዮችንና አዲስ የጀመራቸውን ፕሮጀክቶች መልክ መልክ ለማስያዝ ቀን ከሌት እየሠራ ነው። ሶፊያ በሌላ በኩል ከሁለት ሳምንት በኋላ የሚከፈተውን ለብዙ ወራት ስትደክምበት የቆየችውን ኤግዚብሽን ለመጨረስ ቀንም ሌሊትም፣ ውሎና አዳሬ ማለት ይቻላል ስቱዲዮ ውስጥ ሆኖአል። አንዳንዴ ምግብ መብላቱንም ስለምትረሳው ማርቆስ ነው ምግብ ይዞላት የሚሄደው፣ ከዚያም ትንሽ አጫውቷት ትቷት ይሄዳል።

ሥራው እንዳሰበችው አልንቀሳቀስ ያላት ሶፊያ ለመጨረስ እያታገላት ባለው የአባቷ ሥዕል ላይ ዛሬም አፍጥሟለች። ፊቷ ላይ ያለው የአባቷ ፈገግታ ሳይሆን፣ መጨረሻ ላይ ስታየው የነበረው በተስፋ መቁረጥ የተቃጠለ ጨምዳዳ ፊቱ ነበር። እሷ ደግሞ የምትወደው አባቷ ሲሥቅ ነው። ነገር ግን ፈጽሞ ሲሥቅ ልትሥለው አቃታት። በመጨረሻም ሁሌም የማይለያትን የሦስት አመት ሕፃን ሆኖ ወደላይ እየወረወረ እያሣቃት እሱም ፍልቅልቅ ብሎ ሲሥቅ የተነሡትን ፎቶ ቀንና ሌሊት ማየት ጀመረች፣ እሱ ይወድ የነበረውን ደመቅ ያለ ሙዚቃ እየሰማች። በመጨረሻም ሥዕሉን በትልቁ ሰራችው። ወደላይ ወርውሮአት ሊቀበላት እየጠበቀ ሲሰቅ ነው የሚያሳየው። ርእሱን “እምነቴን የጣልኩባቸው ጠንካራ ያባቱ ክንዶች” ይላል። በርግጥም ሴት ልጅ በራሷ የምትተማመንና

የምትወደድ ውብ መሆኗን ከልቧ እንድታምን፣ ሩገሩንና ጠንካራ በሆኑ የአባቷ ክንዶች ላይ ማረፍና መደገፍ መቻሏ ትልቅ ተጽዕኖ አለው። ጥሩ አባቶች በየቤቱ ቢበዙ በሴት ልጅ ላይ የሚደርሰው ጭቆናና አድልዎ በብዙ እጅ መቀነሱ አይቀርም። ሶፊያ በአባቷ ምስል ላይ አፍጥጣ እንዳለች አጠገቧ የደረሰውን ማርቆስን ኩቱ ሰምታ ዞር አለችና።

“ሄይ ማርክ ውዴ... እንዴት መጣህ በዚህ ሰዓት? ማታ ከሥራ በኋላ ነበር ትመጣለህ ብዬ ያሰብኩት።” አለች ቀለም ባበላሸው እጇ ላለመጨበጥ እጇን ራቅ አድርጋ በጉንጫ ጉንጨን እየሳመችው።

“ያ ... ሥራም ቀለል ስላለ ... ደግሞም ሰአቱም እኮ ሄዱል! አስራ አንድ ሰአት ሊሆንም አይደል? ስናከ ነገር ይገጫሽ በዚያውም ትንሽ ባወራሽ አትጠይም ብዬ ነው የመጣሁት። እንዴት ነው ሥራው?... እንዴት ያምራል በናትሽ... አቤት ለራስሽና ላባትሽ ሊሆን ማዳላትሽ ያስታውቅብሻል... ማይ ሎርድ! ... በጣም ነው የሚያምረው...” አለ ወዲያ ወዲህ እያለና አንጉቱን ዘንበልና ዞር እያደረገ ለማየት እየሞከረ።

“አረ ... ዝም ብለህ ነው... ላንተ ስለመሰለህ ነው። በጥበብ ልጆችህ መሃል ማዳላት ነውር ነው። ውይ ይቅርታ! መቼም እኮ በቃ ይሄ ኤግዚቢሽን ከኔ ይልቅ አንተን ነው መከራ ያበላው። በጣም ነው የማመሰግነው። መቸገር ግን አልነበረብህም። ለነገሩ በጣም ደብሮኝ ስለነበር ሳይህ እንዴት ደስ እንዳለኝ አትጠይቀኝ...” ብላ ሳታውቀው ቆዞም አለች፣ የለበሰችውን የሰራ ኦቨር ኮት ከወገብ በላይ ያለውን ዝቅ እያደረገች። እንደ ሁሌም ውበቷን አደነቀ። እንዲህ ተዝረክርካና ቀለም በቀለም ሆኖም ታምራለች። እጁን ትከሻሞ ላይ ጣል አድርጎ “ምነው ... በሰላም ... ምን ደበረሽ? “ አለ ዐይን ዐይኗን እያየ። ማርቆስ እንደዚህ ሲያያት ሁሌም እንደማፈር ያደርጋትና ዐይኗን ታሽሻለች።

“አይ ምን ባክህ ከዚህ ሥዕል ጋር አብረው ብዙ የልጅነትና የኋላ ትዝታዎች መጥተው ... አለ አይደል... ረበሸኝ ... “ ብላ ሳትጨርስ ሄድ ብላ አንዲት ወረቀት ተዝረክርክ የተቀመጠባትን አግዳሚ ወንበር ጠረግ ጠረግ አድረጋ ቁጭ አለች። እሱም አጠገቧ ተቀመጠና ከፊት ለፊታቸው ያለውን የደንና ያባቷን ስእል እያየ ለጥቂት ጊዜ ዝም አለ። ከዚያም ሳታውቀው ቀስ በቀስ ነግራው የማታውቀውን ታሪኳን ሁሉ በክዝካ ትነግረው ጀመር። የልጅነት ህይወቷንና አሜሪካም ከሄደች በኋላም ያገጠሟትንና የሆነቻቸውን ነገሮች ሁሉ አጫውተችው። አራት ጊዜ እንዳስወረደችና ያም እስከ ዛሬ ድረስ እጅግ እንደማጽጽታት ነገረችው። በተለይ አባቷ እንደሳ ሲለምናት በስካር ውስጥ ሆኖ በወንዶች ላይ የነበራትን ቁጣ በሱ ላይ ለመወጣት ስትሞክር ራሱን እንዲገድል ምክንያት በመሆኗ፣ መቼም ራሷን ይቅር እንደማትለው በቁጭት ጥርሷን ነክሳ አወራችው። ለሶለን መሞትም ምክንያት ሆኖ ሳለ እሷ ቀርፋ እሱ መሞቱ ሁሌም እንደ እግር

እሳት እንደሚበላት አሜወተችው።

በተጨማሪም ተስፋ ቆርጣ ራሷን ጥላ በነበረበት ጊዜ የገባችበት አዘቅትና የአኗኗር ብልሹነት ማጥ አሁንም እንደሚዘገንናት ሁሉንም ዝርዝር አድርጋ ነገረችው። አሷ ያልቀመሰችው በምድር ላይ አለ የተባለ ዕፅ እንደሌለና ሰውነቷንም ምን ያህል እንደተሜወተችበት፤ አሁን ያን ሁሉ ስታስበው እንደሚዘገንናት ስትነግረው እንባዋ ይፈስ ነበር። ማርቆስም ወሬዋን ሳያቋርጥ እንዳንዴ ጀርባዋን መታ መታ እያደረገና ከሥር ከሥሩ ሶፍት ወረቀት እየሰጠ አዳመጣት። በየመሃሉም እንደጥሩ አማካሪ የተለያዩ ጥያቄዎችን እየጠየቃት ለማንም ነግራ የማታውቀውን ነገር ሁሉ አሜወተችው።

ሶፊያ ከቀን ወደ ቀን እያደገ የመጣውን ለማርቆስ ያላትን ፍቅር እየፈራችው ነው። ማንነቷን ቢያውቅ እንኳን ሊወዳት ሁለተኛ የሚያናገራትም አልመሰላትም። ማርቆስ ማለት ለሷ ጠንቃቃ፤ ንጹሕና ፍጹም አይነት ሰው ነው። ስለዚህ ጥሎአትም የሚሄድ ከሆነ፤ አሁኑኑ ይሁን፤ ከዚያ እንደምሆን አሆናለሁ ብላ ሳይሆን አይቀርም። በሌላ በኩል ደግሞ በፍቅር የተማረከ ሰው፤ የወደደው ሰው እንደ ፍጥርጥሬ ያርገኝ ብሎ በዚያ ሰው እጅ ላይ ራሱን ለመጣል ድፍረት ስለሚያገኝም ይሆናል። ከትንሽ ዝምታ በኋላ እንዴት በየማታው ከእንቅልፏ አስፈሪ ህልሞች እንደሚቀሰቅሳትና ይህም አንቷ ካደረሰባት የወሲብ በደል ጋር በተያያዘና ከሶለን ጋር ሆነው በተኮሰባቸው ምሽትና ሆስፒታል ውስጥ ካሳለፈችው አስደንጋጭ ጊዜ ጋር የተያያዘ እንደሆነ አሜወተችው። በየምሽቱ እንዴና ሁለቱ ላብ በላብ ሆና ደንግጣ እንደምትነሳ ነገረችው። ያባቷ ሞትም እየተከታተለ በቀን በሌሊት የሚያባንናት አውሬ እንደሆነ አሜወተችው።

ሁሉንም በጸጥታ ሲሰማ የነበረው ማርቆስ ወደ ደረቱ አስጠግቶ አቅፎአት እንደ ሕፃን ልጅ ጀርባዋን እየመታ ሲያባብላት በንግግር ያልወጣው ሌላ ዙር የእምባ ጎርፍ በጸጥታ ሹራቡ ላይ ፈሰሰ። ተንሰቅሶታ ስለ ነበር የምታለቅሰው ሲቃዋና አተነፋፈሷ ተገርፎ መባበል ያቃተው ሕፃን ነው ያስመሰላት። ከዚያም ከእቅፉ ላትወጣ ቀስ እያለ የጀመረውን የራሱን ታሪክ እንድ ሳይቀር ከሥር ከመሠረቱ ጀምሮ አሜወታት።

“አየሽ ሶፊ እኔም ይሄን ሁሉ ጉድ ያዘለ ታሪክ ይገፍ ነው የምሰረው። የራሴ ፍርሀትና ጎፍረት ቢኖረኝም፤ ራሴንና በሕይወቴ ብዙ ጥቁር ነጥቦችንና ጠባላዎች ጥለውብኝ ያለፉትን ሰዎች ሁሉ ይቅር ብዬ የምኖር ሰው ነኝ። እነስንክሳርም ይሄንን ዐይነት ጠባላ በመላኩና በሰሎሜ ላይ እንዳይፈጥሩ ነው ያደረግሁትን ሁሉ ያደረግሁት።” ብሎ ራሷን ሲያባብላት ዐይኖቿን እንደጨፈነች፡

“አውቃለሁ። የሰራሽው ስራ ቃላት ሊገልጹት የማይችል ነው። ደረትህ በጣም ይመቻል። ከዚያም በላይ ግን ልብህ። የምትገርም ሰው ነህ! እኔ ይህንን ሁሉ

ከሰማህ በኋላ እንደ ሰውም ትቆጥረኛለህ ብዬ አላሰብኩም ነበር።” አለችና በጆሮ አንገቱን እቅፍ አድርጋው ጸጥ ብላ ራሷን ደረቱ ላይ ቀበረች። አሁንም በጸጥታ ሆነው የልባቸው ምት እየገጥላ ለሁለቱም መሰማት ቢጀምርም ምሹታቸውን አልረበሸውም። ሳያስቡት ለረጅም ሰዓት ቆይተው ኖሮ ቀኑም እየመሸ ስለ ነበርና የቤቱንም መብራት ስላላበሩት፤ ከውጪ ከሚመጣው ደብዛብ ብርሃን በቀር ቤቱ እንደደበዘዘ ነው። ከጅምር ሥዕሎቹ በቀር ማንም ምስጢራቸውን የሰማም ያየም የለም። ፊቷን ከደረቱ ላይ በጆቹ ቀስ ብሎ ቀና አድርጎ እያያት፡

“የነገርሽኝ ሁሉ አንቺን እንደ ሰው ብቻ ሳይሆን እንዳይሽ የሚያደርገኝ እንደ አንዲት ድንቅ፤ ማንም በማይደርስበት ተራራ ሥር ከጨለማ ውስጥ ባለ ካዝና ተቀምጦ እንደተቆለፈባት ዕንቁ ነው። አሁን ባሬ እዚህ ያወራናቸውና ያለድምጽም የተለዋወጥናቸው ሃሳቦችና ስሜቶች የቱ ጋ እንዳለሽ በትክክል አሳይተውኛል። ዕድሜ ልኬን ስፈልግ የነበረው አንቺን ነበር። ካወቅሁሽ ጀምሮ ደግሞ ከተደበቅሽበት ካዝና ውስጥ እንዴት እንደማወጣሽ ነበር እንቆቅልሽ የሆነብኝ...” ብሎ ዝም ሲል ቀና ብላ “እሽ እሽ... ቀጥል እየሰማሁ ነው...” አለችው።

“አሁን ግን በፍርሀትና በጎፍረት ከተገነባው ካዝና ውስጥ ለመውጣት ጊዜሽ ይመስለኛል። የካዝናው ቁልፍ በእጄ ላይ ያለ ይመስለኛል። ለብቻዬ ግን ልከፍተው አልችልም። ከረዳሽኝ ግን ልንከፍተው እንችላለን ...” ብሎ በድንገግግግ ውስጥ ሲያያት ከበፊቱ በበለጠ ጤጋ ብላው በትንፋሿ እየገረፈችው ድምፅዋም እየተቆራረጠ..

“እሽ ... እኔ ፈቃደኛ ነኝ ... ነጻ ለመሆን... ከፈተው... እ... ን ... ከፈተው...” ስትል፡

“ሶፊ በጣም ነው የምወድሽ ... በጣም ... ከዚህ በኋላ ... መሠቃየት የለብሽም ... ቁልፉ ፍቅር ነው ፈቃደኛ ከሆንሽ...” ሲላት ስልምልም ብላ፡

“እ...ሽ... አፈቅርሃለሁ እኔም... ከልቤ ...” ስትል ቀስ ብሎ ለመጀመሪያ ጊዜ መጀመሪያ ግንባርን፤ ከዚያም ከንፈሯ ላይ በቀስታ ሳማት ... እሷም ጠበቅ አድርጋ አጸፋውን መለሰችለት። ከዚያም ተቃቅፈው ለተወሰነ ጊዜ ቆዩ ... ቃልም ሳይወጣቸው። በዚህ መሃል ነበር ስልኩ ሲጮሽ ሶፊያን ቆልፎ ይዟት የነበረውን ካዝና ከጨለማው ውስጥ ካለው የትዝታ ተራራ በታች ካለው ዋሻ ትተው የነቁት።

“አህ አምላኬ... ሳናቀው እንዴት ጨልጧል ... ወይኔ... ብላ ልብሷን እያራገፈች... ካጠገቡ ስትነሣ ... እሱም ስልኩን በደመናፍሱ ነበር ሃሎ ያለው። መብራቱን አበራርተው የሚሰተካከለውን አስተካከለው ወጡ። የለበሰው ጥቁር ሹራብ ሶፊያ እጅ ላይ ባለው ቀለም በራሱ ሆኖ ነበር። ፊቱም ላይ የተወሰነ ቀለም ሳትቀባው አልቀረችም። እሷ ደግሞ ያ በኩዝኝ ደም አልባ የነበረው ፊቷ የደም ገንቦ

ሆኖ ዐይኖቿ ጨረር የሚረጨ ከዋክብት መስለው በቀለም የተሻገረረው ልብዓና የተንጨባረረው ፀጉሯ ተጨምሮ ዝርክርክ የውበት ንግሥት አስመስሎአታል። ከስቱዲዮው ከወጡ በኋላ ማርቆስ ቤት ሄደው እዛው ራት በልተው ሲሢውቱ ላይታወቃቸው በጣም መሸቶ ነበር ቤቷ ሲያደረሳት። የሚቀጥሉት ቀናት ለሶፊያ ካሰበችው በላይ የሰራችበት ጊዜ ነበር። ማርቆስም ቁርስ ምሳና እራት አብሯት እየሆነ እስከ እኩለ ሌሊትም ድረስ አብሯት እየቆየ ዋና ዋና ስራዎቹን ማጠናቀቅ ቻለች። በየመሃሉም እግዚብሽን ምን መምሰል እንዳለበትና የት መሆን እንደሚችል የተለያዩ አማራጮችን ያወራሉ። እነመሳከም ሊመለሱ አንድ ቀን ስለቀራቸው በመካከላቸው ያበበውን ፍቅር እንዴት እንደሚነግሯቸው እየተሳሳቱ አወሩ።

* * *

መሳከትና ሰሎሚ የመጨረሻ ምሽታቸውን ወተር ፍሮንት በሚባለው ብዙ መግቢያያና መዝናኛ ባለበት የሚያምር የከተማይቱ ክፍል ነው ሊያሳልፉ ያሰቡት። እየሩ ጥሩ ስለነበር ሁለቱም ቁምጣና ቀለል ያለ ልብስ አድርገው ሲዞሩ ነው የዋሉት። ትንሽ ደክም ስላላቸው ከውሃው ፊት ለፊት ካለ አንድ መቀመጫ ላይ ተቀምጠው ሁለቱም በየራሳቸው አሳብ ገቡ። ትከሻው ላይ ራዲን አስደግፋ የነበረችው ሰሎሚ

“ምን እያሰብክ ነው የኔ ፍቅር?... እንዴት ነው?... አዲስ አሳብ መጣ እንዴ?” አለች በጀቿ አንገቱን አቅፋ ጀሮው ላይ ሳም እያደረገችው። ከትናንት ጀምሮ ሲያወሩ የነበሩት መሳከ ሊጽፈው ስለሚያስበው መጽሐፍ ነው።

“እም ምም .. የለም አይገርምሽም ... አሳብ እኮ ወስጤ አለ ግን... በቃ ምንም ላወጣው አልቻልኩም...”

“ቆይ ምንድነው የመጽሐፉ ርእስ የሚሆነው? ወስነሃል?” አለች ከዚያ መጀመር አሳብ ይሰጠው እንደሆነ ብላ...።

“ ር እ ሱ ን ... በውቁዋለሁ ... ችግሩ ግን ርእሱ የታወቀ፣ ያልተጻፈና አልጻፍ ያለ መጽሐፍ መሆኑ ነው...” አለ በእጁ የያዘውን አፈር ካንድ እጁ ወደሌላ እጁ እያገላበጠ፣ አሳቡ እዚያ ውስጥ የተደበቀበት ይመስል።

“ምንድነው? ማወቅ ይቻላል?” አለች እንደ ለመደችው ፀጉሩን እያሻሸች።

“የተቆለፈበት ቁልፍ” ብሎ ቀና ብሎ አያት አፋን ጠመም አድርጎ።

“ታዲያ አሳብ ቢጠፋብህ ምን ያስገርማል። የምትጽፈው ስለ ተቆለፈበት ቁልፍ ከሆነ ...ምናልባት ቁልፉን ካገኘህ አሳብህ ሁሉ ተከፋፍቶልህ መጽሐፉን

ታግኘዋለሃ... እይደል እንዴ ሆይ...” ስትለው

“ትቀልጁብኛለሽ አይደል ... ምናልባት ርእሱን መወሰኔም ይሆናል አሳቤን የቆላለፈው...ርእሱን መተው ይረዳ ይሆን እንዴ ... ግን ደግሞ መተው አልፈልግም” አለ የሰሎሚን ጉልበት በጣቶቹ እየነካካ። ጉልበቷን ሲነካት ትፈራለች፣ ሳቋንም መቆጣጠር አትችልም። እጁን እየያዘችበት

“እንዴት መጣልህ ግን? ርዕሱ ራሱ ... የሆነ ደስ የሚል ምስጢራዊ ነገር አለው...አሪፍ ይመስለኛል።” አለች እጁን በጂ ያዝ ለተቅ እያደረገችና አሳቡን ከነዳት ወስጥ ታግኝ ይመስል አጥልቃ እያየችው።

“አይ ዶኖ ... አንቺን ትዝ ካለሽ ... ትዝ ይልሻል አሜሪካ ከመሄድሽ በፊት ራት በልተን ነበር ታቲ...” አለ ፊቱን ጨምደድ አድርጎ እንድታስታውስ ለመርዳት።

“አህ እንዴት ይረሳኛል ልጄ! አርፍደህ መጥተህ ይቅር ያልኩህ ቀን” ብላ ሳትችና... “የሰንክሳር ወንድም ዳንኤል፣ አባባ አራጋው ... ሸረ እንዴት እረሳዋለሁ! ... አቤት ምን ሆነው ይሆን? አባባ አራጋው ትዝ ይሉሃል? እኔ አሁንም እንደ ትናንት ነው ትዝ የሚለኝ... ያ እኮ የረጅም ሥቃይ ወራት መጀመሪያ... የሰንብት ራት እንደነበር እኔም አንተም አላወቅንም ነበር” አለች ፈዘዝ ብላ ከባሻገር እርስ በርስ እየተባረሩ የሚሟወቱትን ልጆቹን እያየች።

“አይደል? አሁን ሲያልፍ ሁሉም ተረሳ እንጂ በጣም ብዙ ነገር ነው ያለፈው። ውይ ደግሞ አልነገርኩሽም አይደል? አንቺ አሜሪካ እያለሽ እኮ የሆነ ጊዜ ላይ ዳንኤል ነግሮኝ ነበር። አባባ አራጋውማ እዛው መንገድ ላይ ሞተው ተገኙ። ምን እንደሆኑ እንኳን ማንም ያወቀ አይመስለኝም። ታሪካቸውም ህልማቸውም ፍርሃታቸውም ውስጣቸው እንደተቆለፈ በዚያው ሃዱ! ማዘጋጃ መሰለኝ የተበራቸው።” ብሎ ወደባሻገር እያየ ዝም ሲል

“እኔ አላምንም! ወይኔ የኔ እናት! እንደዚሁ እንደተሰቃዩ እንደተንከራተቱ! አስበው ይሄኔ እኮ ልጆች ይኖሯቸዋል! ምን አይነቱ ዘመን ላይ ደረሰን በናትህ! እዛውንትና ህጻናት መንገድ ላይ ተጥለው ህብረተሰብ ምንም ማድረግ ካልቻለ ወይም ካልፈለገ በውነት ትልቅ ችግር ላይ ነን!” ብላ የምር ከልቧ እዝን ብላ አባባ አራጋውን ፒያሳ ስታገኛቸው ወደ ነበረው የትእይንት ትዝታ ወደ ኋላ ነጎደች።

“ታውቁያለሽ እንዳንዴ ሳሰበው የሆነውል አጣለታለሁ! ማለቱ ህብረተሰብ የሚባለው ነገር ራሱ ምን እንደሆነ... ልክ የምድር ወገብ የሃሳብ መስመር እንጂ በእውነት የተሰመረ ነገር እንዳልሆነ ህብረተሰብም የሃሳብ ህዝብ ይመስለኛል!

እስኪ አስቢው አንቺ ሶስናን እንደሰጥሽ ባትወሰጁ፤ እኩላ እኔን ከመከራ ውስጥ አውጥታ እንደ ልጄ ወስዳ ባታስተምረኝ ዛሬ እኔም ሶስናም እኮ የት ነን? ምናልባትም በሕይወትም ላንኖር እንችል ነበር። በሌላ በኩል ደግሞ እንደ ምንተሰናት አይነት ሰዎችን አስቢ በየቦታው እየወለዱ የሚጥሉ፤ የራሳቸውን ቤተሰብ መከራ የሚያበሉ፤ አለ አይደል ... አሁን ሣራ ሞታ ቢሆን ልጃቸው ወላጅ አልባ ሆነች አይደል? ሶፊያን አስቢ፤ በገዛ አጎቷ የደረሰባትን፤ የሶለንን አሟሟትና ባይሞት ሊሰራ ይችል የነበረውን፤ ደግሞ ሰንክሳርን የመሳሰሉም ሰንት ሰዎች እንዳሉ ... ይሄ እኮ አንቺም የደክተር ክብርም ባለቤት ባሟራካ እኔም የሰንክሳር አሻንጉሊት ልሆን እችል ነበር፤ ከዛ ውሎ አድር እውነቱን ሰናውቅ ... የመሰረትነው ቤተሰብ ምን ሊሆን እንደሚችል ... አስቢው!

“መቂ መጀመሪያ ሰሄድ አክሱቱ ቤት የነበረው የድህነት ጥልቀትና ጉስቁልና፤ እንደነገረችኝ ከሆነ መዐዛም እኔ የዛን ለታ ባልሄድ ኖሮ መርዝ ጠጥታ ራሷን ልታጠፋ እየተዘጋጀች ነበር፤ እሷ ሞታ ቢሆን ቤተሰቡ ሁሉ ተበታትኖ ዛሬ አስቢው ምን ይመስል እንደነበር፤ እንግዲህ እዚህ በኛ ዙሪያ ያለውን እንኳ ስታይው ... ኑሮ የሚገርም ጥልቁልፍ መረብ ነው፤ በዚህ ሁሉ ወሰጥ ግን የመከራውም የሰኪቱም ... የድህነቱም የብልጽግናውም ... የክፋቱም የበሳነቱም ቁልፍ እኮ ያለው በአስተሳሰባችንና በአእምሮአችን ላይ ይመስለኛል፤ ሀብረተሰብም ልክ እንደኛ አይነቱ ተደምሮ አስተሳሰባችንም እንደ ወጥ አገር በተባለ ድስት ባንድነት ተወጥሮ ይመስለኛል፤ ... ብዙ ለፈለፍኩ መሰለኝ ...” ብሎ እላዩ ላይ ያደረገችውን የሰሎሚን እግር ማሻሻቱን ቀጠለ

“አረ በፍጹም ... አንዳንዴ ኮ ሁሉንም ላስበው ... በታ ተዝቆም ተዋኝተም የማያልቅ ውቅያኖስ ነው የሚሆንብኝ፤ አለ አይደል ... ጎዳና ላይ የፈሰሱትን ሕጻናትና አዛውንቶች፤ በሴትኛ አዳሪነት የገቡትን ወጣቶች፤ የፈረሱ ትዳሮች፤ በችግር የተቆራመዱ ቤተሰቦች ... ደግሞ ገና ከኋላ ቀርነትና ድህነት ያልወጡ ህዝቦቻችንን ላስብ ... ልቤ ድክም ይለዋል፤ ደግሞ አቅም አለው የምትለው ሰው በራስ ወዳድነትና በክፋት ተሞልቶ ከራሱ አጥር ውጭ ማሰብ ሊያቅተው ግራ ግብት ይለኛል፤ እኔ ምንም ማድረግ አለማድረግ የሚያመጣው ልዩነትም አይታየኝም፤ አለ አይደል ገባህ?” አላች ማለት የፈለገችውን በበቂ እንዳላለች እየተሰማት

“ልክ ነው ... ስሜቱ ያንቺ ብቻ አይደለም፤ ግን እየሽ እንዳልኩሽ ... ያ ላንቺ ባይታይሽ ለሶስና ግን ይገባታል፤ ለመዐዛና ቤተሰቡ ግን ልዩነቱ የቀንና የማታ ያህል ነው፤ ለኔም እንደዛው፤ ማርቆስ የሰንክሳርን ተንኮል ማምከኩስ ልዩነቱ ምን ያህል ነው? በተቃራኒው ደግሞ ምንተሰናት አስተሳሰቡ ተለውጦ ቢሆን ኖሮ ልዩነቱ ለሞቱት ህጻናትና ለነሣራ ምን ይሆን ነበር? የሶለንና የሶፍያም ሕይወት እንደዚህ አይሆንም ነበር፤ ተለቅ አድርገሽ ካሰብሽው ደግሞ ማንደላና ጋንዲ እኔ አንድ ሰው ነኝ ብለው የሰሩትን ስራ ቢተዉት ኖሮ ህንድና ደቡብ አፍሪቃ ላይ ልዩነቱ

አይታይም ነበር፤ ሂትለርና ኢዲ አሚን ደግሞ በጎና ለሕዝብ አሳቢ እንደ ጋንዲ አይነት ሰው ቢሆኑ ኖሮ ዓለም ምን ትመስል ነበር? ገንዘባቸውን በየሰዊዝ ባንክና በምዕራባውያን አገሮች የሚቀብሩ የአፍሪቃ መሪዎችና ባለጸጋዎች እንደአረብ ኤምራት መሪዎች ሕዝባቸው ላይ ቢያፈሱት አፍሪቃ ምን ትመስል ነበር? ... ፖለቲካውና ኑሮው አልመች ብሏቸው አፍሪቃን ጥለው በአውሮጳና አሜሪካ ያሉ ምሁር ልጆቿ እዚህ ሆነው መሰራት ቢችሉ ወይም ቢመርጡስ ሕይወት ለአፍሪቃውያን ምን ትሆን ነበር? ... አለ አይደል ብግልም በአገርም፤ በቤተሰብም በአለም አቀፍም ነገሩ ያው ነው፤ አስተሳሰብና የአእምሮ ነጻነትና መለወጥ መኖሩ አለመኖሩ ... ኡፍፍፍፍ ... ምን ልበልሽ ... ጋድ ... ላሳስበው እኮ የማያልቅ ጂስኩር ውስጥ አስገባሽኝ ...” አለና ተንጠራራ

“በጣም አሪፍ ነው፤ ... ታዲያ ይሄ ሁሉ ሊጻፍ አይችልም? ... ምኑ ነው የጠፋብህ? እኔ አሳብ በዝቶብህ እንደሆነ እንጂ ... ይሄንን ሁሉ እኮ ዝም ብለህ ብትጽፈው ራሱ ቅርጽ እየያዘ ይመጣል፤ እም ... አዎን አሳብን አሳብ እያነሳው እኮ የተነሳነበትን ነገር ረሳሁት ... ስለ መጽሐፉ ርዕስ ... የጋቲውን ራት አንስተን እኮ ነው እዚህ ሁሉ ውስጥ የገባነው፤ ለምን እንዳረፈድክና ከመጽሐፉ ጋር አያይዘህ ልትነገረኝ ነበር።” ብላ ነገሩን ወደ መጽሐፉ ርዕስ መለሰችው

“አይደል፤ ይገርማል በቃ ምንም ነገር አትረሽም አንቺ፤ ያ ... ለምን መሰለሽ ያነሳሁት? ከቁልፍ ጋር እንዴት እንዳያያዝኩት ለማሳየት ነው። ያኔ ያረፈድኩት የመኪናዬንም የቤቴንም ቁልፍ መኪናዬ ውስጥ ቆልፌው ... ነበር። ባንዴ ቤትም መኪናም እንደሌለው ሰው ነበር የሆንኩት። የሌለኝ እኮ ቁልፍ ብቻ ነበር። መኪናውን መሰበር ነበር መጀመሪያ የመጣልኝ ሐሳብ፤ አልተሞጠልኝም። ከዚያም ሽቦ አምጥቼ መቦርቦር ጀመርኩ። አልቻልኩም። መቸኩሌ ደግሞ የባስ አእምሮዬን ሌላ ነገር እንዲፈጥር አልረዳውም። አይገርምሽም፤ አንዴ ያንን አንዴ ይሄን ስል ቆይቼ መበላጩት ስጀምር ይባስ አእምሮዬ ተዘጋጋ፤ ምንም መፍትሔ አጣሁ። ሁሉንም ትቼ ረጋ ብዬ ከችግሩ ላይ ዐይኔን እንስቼ መፍትሔው ላይ በጽሞና አሳቤን ሳተኩር ብልሄ ያለልኝ ነገር ጎረቤቴ ለካ አገር ያወቀው መካኒክ ነው። ሄጄ ቤቴን ሳንኳኳ እሱም ገና ወደ ቤቴ መግባቱ ነበር። አታምኝም በምን ፍጥነት እንደከፈተው፤ የመኪናዬን ቁልፍ አስረከበኝ። በተጨማሪም ሌላ ጊዜ እንደዚያ ያለ ችግር ቢያጋጥመኝ ምን ማድረግ እንዳለብኝ አሳየኝ። የቀረው ታሪክ ነው።” ብሎ አሁንም የዛን ጊዜ ትዝታ ያመጣ ይመስል አይኖቹ ማለቂያ የሌለውን ውቅያኖስ ተከትለው ሲኮበሉ

“ታዲያ ... እና ... አሁን አንተ ከምትጽፈው ጋር እንዴት አያያዝኩ ... ማለቱ ከመጽሐፉ ርእስ ጋር?” ብላ መላኩ የጀመረውን የጠርሙስ ውሃ ተቀብላው ጠምቷት ኖሮ አንደቀደቀችው።

“የውልሽ ላንድ ግለሰብም ሆነ ጎብረተሰብ ቤተሰብም ሆነ አገር የእድገትም ሆነ የውድቀት ቁልፍ መሬቱ ሳይሆን አእምሮ ሳይ ነው። መሬቱ የሚቆለፈው የሰው አእምሮ ሲቆለፍ ነው። አንድ ሰው አእምሮው ሲከፈት ሁሉ ይከፈትለታል። ያንድ አገር ሕዝብ አእምሮው ሲቆለፍ፣ ሁሉ እያለው ምንም እንደሌለው ሁሉም ነገር ይዘጋጋል። ልክ እንደ እኔ መኪና ቁልፍ የሰውም አእምሮ ቁልፍ አለው። ለምሳሌ አፍሪቃን ውሰጂ፣ ሁሉም ነገር አላት። ግን ደግሞ ምንም ነገር የላትም። ያላትም ቢሆን እያጨራረሰን ነው እንጂ እየረዳን አይደለም። እይው መንፃድ ሳይ የወደቀውን ለማኝ፣ እስር ቤት የተከማቸውን እስረኛ፣ ሌሊት መንገድ ሳይ ተደርድረው የምታያቸውን ቆንጆዬ ሴትኛ አዳሪዎች... እነሱ ሁሉ አእምሮአቸው ተቆልፈዋቸው የሀብታም ደካ የሆኑ ድንቅ ፍጥረቶች ናቸው። ሌብነት ብትዬ ሙስና፣ አምባገነንነት ብትዬ ጦርነት፣ ዘረኝነት ብትዬ የሃይማኖት ግጭት፣ ሁሉም የአእምሮ መቆለፍ ምልክት ናቸው። ስለዚህ አሁን አንገብጋቢውና ትልቁ ቁም ነገር መንገድ መሥራት ወይም ሕንጻ መገንባት ብቻ ሳይሆን ይህንኑ ማድረግም ሆነ በተሰራው በቅጡ መጠቀም የሚቻለው የሰው አእምሮ ሲከፈትና ከተኛበት የዘመናት እንቅልፍ ሲነቃ ብቻ መሆኑ ሳይ ነው። አይመስልሽም ሰሊ?...” ብሎ እጁን እያወናጨፈ ዝም አለ ልክ አሳቡ በዝቶበት መውጫ እንዳጣ ሁሉ

“ልክ ነው፤ እና ታዲያ እንዴት ነው የዚህን ቁልፍ ጉዳይ ለመጻፍ ያሰብከው...?” አለች የመጽሐፉን አካሄድ አሁንም እንዴት እንደሆነ ከሱ ለመስማት።

“አእምሮ ምንድነው? አእምሮ ሲከፈት የሚሠራቸው ጠቃሚ ተግባሮች ምንድን ናቸው? እነዚህን ተግባሮች ለማሳደግና ለመጠቀም የሚያስችለው መንገዱ እንዴት ነው? አእምሮአችንን እንዲቆለፍና እንዲከፈት የሚያደርጉ ሁኔታዎች ምንድን ናቸው? በጎበረተ ሰብ ውስጥ ያሉ እንደ ቤተ ሰብ ትምህርት ቤት ሚዲያ መንግሥት አርት ... ወዘተ የመሳሰሉ ተቋማት አእምሮን ከመቅረጽና በአእምሮም ከመቀረጽ አኳያ ያላቸው ስፍራና ድርሻ ምንድነው... ብዙ ነው አሳቡ... ይህንን ሁሉ በዝርዝርና በግልጽ ማስረዳት ... ነዋ። ... እኔ የሚመስለኝ ሕዝባችንን ከራስ ቅሉ ውስጥ የተሰወረውን የከበረ ሀብት ምንነት በማስረዳት ከተኛበት አእምሮአዊ እንቅልፍ ብናነቃው ... እም ... ከእንቅልፉ ባንኖ ሲነሣ ደግሞ አእምሮውን ለተፈጠረበት አላማ ብናሠለጥነውና ብናስታጥቀው ... ይቺ አገር ይህችም አሁን-ር የት እንደምትደርስ ይታያኛል።” ብሎ የመጽሐፉን ጭብጥና የሀልሙንም መዐዛ ከባሕሩ ሽው እያለ ወደነሱ ከሚነፍሰው ነፋስ ጋር እየማገ አጣጣመው።

“ታዲያ ጻፈዋ መሌ... ሐሳቡ እኮ አለህ ... ይሄው ሞልቶ ሊፈሰ... እኮ ነው! ... ጻፈዋ ... ምንድነው ችግሩ? ... የሶለን ማስታወሻን በዚያ ፍጥነት እንዴት እንደጻፍከው ታውቃለህ። ይሄንን ግን ብትጽፈው ... ምንም ቃል የለኝም ... ለትውልድ ነው መሠረት ጥለህ የምታልፈው። ለምን አሁን ወደ አዲሳባ

እንደተመለሰን ሥራህን አቁመህ መጻፍ አትጀምርም? ... ለኑሮአችን እንደሁ እኔ አለሁኝ ምንም ማሳብ የለብህም... በእውነት መሌ... የኔ ቆንጆ ...” ብላ ከፈቱ በርክክ ብላ እጆቿን አንገቱ መግል ጠምጥማ ከንፈሩ ላይ ሳም እያደረገችው ስታበረታታው

“ሰሊ ነፍሰ ... ማር እኮ ነሽ! ግን እስኪ ላስበው... እስኪ ወደ አዲሳባ ስንመለስ ... በደንብ እናወራለን... እስከዚያ ግን እስኪ ከውሃው... ከባህሩ ዙሪያ እንቀመጥ ... እያሰብን እንመላለስ። የቁልፉን ማስቀመጫ እንረዳው ... በውስጡ የተቀበረውን ሀብት እንመርምረው!” ብሎ ጭንቅላቷን እያሻሸ ሳም አደረጋትና ብድግ አለ። ከዚያም ከመተቀመጣቸው ታቅፎአት ሲያነሳት በሳቅ እየጮኸች አንገቱ ላይ ተጠመጠመችበት። ትንሽ እንደሄደ ባህሩ ዳር ሲደርሱ አንገቱ ላይ ሳም አደረገችውና ሽርተት ብላ ወረደች። እጅ ለእጅ ተያይዘው መድረሻ ከሌለው ከሰፊው ባህር ፊት ቆሙ። ከአድማሱ ማዶ የራቀውን የአእምሮን ምስጢር የለውጥን ቁልፍ ለማጥመድ ይመስል! ደግሞም ከሰፊው ባሕር የሚነፍሰው አዲስ ነፋስ ከሩቅ ማዶ ተሸክሞ የመጣውን የለውጥ መንፈስ በልቦናቸው እንዲያነፍሱበት! ባህሩ ቀለም ነፋሱ አሳብ ሆኖለት ዛሬቹ ብርዕ ሆነው ሊጨብጣቸው ተመኘ! ስለአእምሮ ሊጽፍ! የተቆለፈበትን ቁልፍ የሚከፍተውን የእውቀት ቁልፍ ለሁሉም ሊያስጨብጥ! ድንገት ቆም አለና ሁለት እጆቹን የሰሎሜ ትከሻ ላይ ጣል አድርጎ እንዴ እሷን አንዴ ደግሞ ወደ ውቅያኖሱ እያየ

“የሰው አእምሮም በትክክል የሚሞኝበት ቢገኝ ከውቅያኖስ የጠለቀ ... ከሰማይ የራቀ ... ከሐሳብ የረቀቀ ... በዋጋው ከሁሉ የላቀ ... ተቆፍሮ ያልተደረሰበት ውድ ሀብት ነው። ግን የተቆለፈበት ቁልፍ ነውና ቁልፉን ለማግኘት ቁልፉ የተቆለፈበትን ደጃፍ ለመክፈት የሚያስችለውን ቁልፍ እስክናገኝ ተስፋ መቁረጥ የለብንም። ከቁልፉ ብዙ የራቅን አይመስለኝም!” ሲል መስማማቷን በደማቅ ፈገግታዋ ገልጿ እንድ እጁን ትከሻዋ ላይ እንዳለ በግራ እጇ ይዛ ሌላ እጁን ደግሞ በወገቡ ዙሪያ ባደረገችው እጇ ጠበቅ አድርጋ ያዘችና ልትጠልቅ የደረሰችውን ጀንበር እያዩ ወደፊት መራመዳቸውን ቀጠለ።

መጽሐፉ ተፈጸመ፤ ታሪኩ ግን ይቀጥላል።

ዶ/ር ምህረት ደበበ በሙያው የአእምሮ ህክምና ስፔሺያሊስት ነው። የህክምና ዲግሪውን የሰራው አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ሲሆን በኋላም አሁን ወደሚኖርበት አሜሪካ አገር ሄዶ በሴይንት ሊውስ ዩኒቨርሲቲ የአእምሮ ህክምና ጥናቱን አጠናቀቀ። በአሁኑ ጊዜ ደግሞ በአሜሪካና በኢትዮጵያ መካከል እየተመላለሰ በሁለቱም ስፍራ በሙያው በመስራት ላይ ይገኛል።

ከሕክምናው በተጨማሪ በአስተሳሰብና የአእምሮ ለውጥ ዙሪያ ማሰብ፣ ማጥናትና ማስተማር ያዘወትራል። ህብረተሰባዊ ለውጥ ከግለሰቦች የአስተሳሰብ ለውጥ እንደሚጀምር በማመን በተለያዩ ስፍራዎችም ይህንን በማስተማር እና በመስራት ላይ ይገኛል። ይህ መጽሃፍም በዚህ የለውጥ አሳብ ዙሪያ የሚያጠነጥን ትረካ ነው።

... “አሁን ግን ቁልፉ አንቺ እጅ የለም። ቁልፉን ከደበቅሽበት የሐሰት ካዝና ውስጥ አውጥቼ ወስጄዋለሁ። ከፈለግሽ ቼክ ማድረግ ትችያለሽ በአንቺ እጅ ያለው ባዶ ካዝና ነው። ያም ባዶ ካዝና ያንቺ ከንቱ የውሸት ዕቅድ ሲሆን፤ አሁንም ቁልፉ በእኔ እጅ እንዳለ ማየት ለምን እንዳቃተሽ አይገባኝም። ሳስበው ሳስበው ግን ለሰው ብቻ ሳይሆን ለራስሽም ነው የምትዋሽው...።” ...

... እጅ ለእጅ ተያይዘው መድረሻ ከሌለው ከሰፊው ባህር ፊት ቆሙ። ካድማሱ ማዶ የራቀውን የአእምሮን ምስጢር የለውጥን ቁልፍ ለማጥመድ! ደግሞም ከሰፊው ባሕር የሚነፍሰው አዲስ ነፋስ ከራቅ ማዶ ተሸክሞ ያመጣውን የለውጥ መንፈስ በልቦናቸው እንዲያነፍሱበት! ባህሩ ቀለም ነፋሱ አሳብ ሆኖለት ዛፎቹ ብዕር ሆነው ሊጨብጣቸው ተመኝ! ስለአእምሮ ሊጽፍ! የተቆለፈበትን ቁልፍ የሚከፍተውን የእውቀት ቁልፍ ለሁሉም ሊያስጨብጥ! ...

... “የሰው አእምሮም በትክክል የሚዋኝበት ቢገኝ ከውቅያኖስ የጠለቀ ... ከሰማይ የራቀ ... ከሐሳብ የረቀቀ ... በዋጋው ከሁሉ የላቀ ... ተቆፍሮ ያልተደረሰበት ውድ ሀብት ነው። ግን የተቆለፈበት ቁልፍ ነውና ቁልፉን ለማግኘት ቁልፉ የተቆለፈበትን ደጃፍ ለመክፈት የሚያስችለውን ቁልፍ እስክናገኝ ተስፋ መቁረጥ የለብንም። ከቁልፉ ብዙ የራቅን አይመስለኝም!” ሲል መስማማቷን በደማቅ ፈገግታዋ ገልጿ አንድ እጁን ትከሻዋ ላይ እንዳለ በግራ እጇ ይዛ ሌላ እጁን ደግሞ በወገቡ ዙሪያ ባደረገችው እጇ ጠበቅ አድርጋ ያዘችና ልትጠልቅ የደረሰችውን ጀንበር እያዩ ወደፊት መራመዳቸውን ቀጠለ። ...

ከመጽሐፉ የተወሰደ

ISBN 978-99944-881-0-0

ዋጋው 150 ብር
25 USD

ርጥቦት አታሟዎች